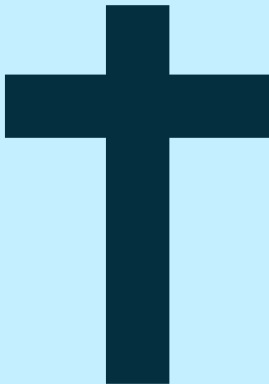

Wakità Zəzagəla Wakitə Aja Makəs Vok Slawda
Mawga (Cameroun)

Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Aja Makəs Vok Slawda Mawga
(Cameroun) (New Testament)

**Wakità Zəzagəla Wakitə Aṇa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Aṇa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974

Contents

Mata	1
Mark	79
Luka	125
Yuhana	208
Sləray	264
Rom	335
1Korintiya	374
2Korintiya	409
Galatiya	432
Efedəya	444
Filipiya	457
Kolosəya	465
1Tesaloniki	474
2Tesaloniki	481
1Timotawus	486
2Timotawus	496
Titus	503
Filemon	508
Ibəranəŋkowen	510
Yakuba	539
1Piyer	549
2Piyer	560
1Yuhana	567
2Yuhana	576
3Yuhana	578
Yahuda	580
Mafətala	583

GAY MARABƏŇ UWANA MATA ATSETSÈR Evangile selon Matthieu

*Sləm aŋa azlababa madzidziga aŋa Yesu Kristu
(Luka 3.23-38)*

¹ Aganay sləm aŋa azlababa madzidziga aŋa Yesu Kristu, bəzi aŋa David, bəzi aŋa Abərahəm. ² Abərahəm ayyà Isak; Isak ayyà Yakuba; Yakuba ayyà Yahuda la azladedə aŋha; ³ Yahuda ayyà Farəs atà la Zara, (Sləm aŋa iyà aŋatà Tamar); Farəs ayyà Esərom; Esərom ayyà Aram; ⁴ Aram ayyà Aminadab; Aminadab ayyà Naheson; Naheson ayyà Salmon; ⁵ Salmon ayyà Bowas, (Iyà aŋha kà Rahab); Bowas ayyà Obed, (Iyà aŋha kà Rut); Obed ayyà Isay; ⁶ Isay ayyà sufəl David.

David ayyà Salomon, (Iyà aŋha kà mis aŋa Uriya); ⁷ Salomon ayyà Rehabəham; Rehabəham ayyà Abiya; Abiya ayyà Asa; ⁸ Asa ayyà Yosafat; Yosafat ayyà Yoram; Yoram ayyà Ozəya; ⁹ Ozəya ayyà Yotam; Yotam ayyà Ahaz; Ahaz ayyà Hesəkiya; ¹⁰ Hesəkiya ayyà Manase; Manase ayyà Amon; Amon ayyà Yosəya; ¹¹ Yosəya ayyà Yekoniya atà la azladedə aŋha, la mok uwana təhəl azlabəza Isərayel à Babila.

¹² Mok uwana tadàla atà bokuba azlamayà à Babila kà, Yekoniya ayyà Salatiyel; Salatiyel ayyà Zorobabel; ¹³ Zorobabel ayyà Abiyud; Abiyud ayyà Eliyakim; Eliyakim ayyà Azor; ¹⁴ Azor ayyà Sadok; Sadok ayyà Akim; Akim ayyà Eliyud; ¹⁵ Eliyud ayyà Eleyazar; Eleyazar ayyà Matan; Matan ayyà Yakuba; ¹⁶ Yakuba ayyà Yusufu, zil aŋa Mariyama uwana ayyà Yesu, uwana Kristu tagodfal.

¹⁷ Kiya uwaga kà dagay Abərahəm tsərəh à David mayyi à tsəh ala kulo gəl aŋha ufad, ŋgaha kulo gəl aŋha ufad dagay David tsərəh à uwana tadàla atà à Babila, ŋgaha aya kulo gəl aŋha ufad tsərəh à mayyi Yesu uwana Kristu.

*Mayyi Yesu Kristu
(Luka 2.1-7)*

¹⁸ Kiya uwaga apakà vok aŋa mayyi Yesu Kristu. Iyà aŋha, Mariyama agà mawdà aŋa Yusufu, ama dagay uwana tagagamay dadəŋ aw kà, Mariyama agà la bəzi la hud, uwaga kà

Masasəḏok Zəzagəla la uwana adàllà à huḑ. ¹⁹ Ama Yusufu mawḑa aṅha kà dza dziriga, asal masəla à uda la dazuwaya la huma à azladza aw, adzùgw masak à mawḑa aṅha la səbàh. ²⁰ Mok uwana adzùgw uwaga kà masakal kà, malika aṅa Zəzagəla apèhalla vok la masesinay agòḑal: “Yusufu, mayyi à tsəh ala aṅa David, guba akəs ka kà mazəḑ Mariyama mawḑa aṅak aw, kà uwana la ndzəḑa aṅa Masasəḏok Zəzagəla la uwana akùḑ bəzi uwaga la huḑ aṅha. ²¹ Masla adàyyi bəzi zilga, uwana kadàvəl sləm Yesu, uwana adàbəl tsəhay aṅha la tsakana aṅatà la abà gesina.”

²² Tatak uwaga gesina apakà vok kà magəḑ à afik bokuba uwana Sufəl Zəzagəla apèh à ahəl aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza:

²³ 'Dahalay uwana asəl zil aw, adàzəḑ bəzi à huḑ, adàyyi bəzi zilga, tadàvəl sləm Emanuyel.' (Uwana asal magoḑay: Zəzagəla la ahəṅ la anu) ☆

²⁴ Mok uwana Yusufu adatsən ala kà, adfahəṅ bokuba uwana malika aṅa Sufəl Zəzagəla apèhal la masesinay, ṅgaha azəḑ Mariyama mawḑa aṅha kà mis. ²⁵ Ama Yusufu ahənà à ahəṅ la masla tsəràh à mayyi kona aṅha, uwana Yusufu avəl sləm Yesu, aw.

2

Azlaməna masəl tatak tasa à afik la mas à afik afats

¹ Kiya uwaga tayyà Yesu la gudəṅ Betelehem, la kutso aṅa Yahudiya la abà la zamana aṅa sufəl Herod. Uwana tayyay kà, azlaməna masəl tatak uwana tanə̀rə̀zàh azlatsetsilin tasà à afik la mas à afik afats, tasà à Urusalima. ² Tanàv: “Aṅala bəzi uwanay tayyà la ahəl à ahəl à uwana adəgay Sufəl aṅa azla Yahudiya la? Mənəṅəṅ tsetsilin aṅha apèhla vok ala la mas à afik afats, maslà gà la uwaga məsa à afik kà makəḑəḑal à ahəṅ.”

³ Kay, mok uwana sufəl Herod atsən uwaga, guba akəs, gəl akəḑal à vok la azlaməna madz à ahəṅ la Urusalima gesina. ⁴ Ahamà gay azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok la azlaməna matapla wakità aṅa Musa à azladza, anav à atà gay ala naka tayyi Kristu ma à uwala asla tak la? ⁵ Tagoḑal: “La Betelehem, la kutso Yahudiya la abà.” Kà uwana aganay azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tatsetsèr:

⁶ 'Kak Betelehem la kutso Yahudiya la abà,
Katsəh azlagudəṅ aṅa Yahudiya à tsəh aw,
Kà uwana la kak la abà

La uwana masla humà uwana adàguw tsəhay gulo
Isərayel à huma adàs à uda.' ☆

Zəzagəla agod. ⁷ Kiya uwaga Herod azàl azlaməna masəl tatak uwaga la gəl à gəl, ŋgaha anàvə à atà kaslà mapəhla vok ala aŋa tsetsiliŋ uwatà la gay ala. ⁸ La lig la ahəŋ aslèlla atà à Betelehem: “Dàw, kayahaw bəzi uwatà, baŋa kada-bəzawwal kà, kadàpəhaw à gi ala babay, kà gi aŋa maday aŋa makədédal à ahəŋ suwaŋ”, agod à atà.

⁹ Mok uwana tatsəb sləm à mapəhay aŋa sufəl uwaga kà, tahəd, tanəŋà tsetsiliŋ uwana tanəŋàŋ la mas à afik afats, aga la huma aŋatà, ama mok uwana adabəz à slaka uwana bəzi la ahəŋ kà, tsetsiliŋ atsizl à ahəŋ. ¹⁰ Uwana tanəŋàŋ kiya uwaga kà, tahən ala la marabay məŋga. ¹¹ Tadà à gày, tanəŋàŋ bəzi vərna la iyà aŋha Mariyama. Takədédah à ahəŋ, tazlèbà bəzi, tapàlla kazlaŋa aŋatà ala, ŋgaha tavàhal azlatatak: Luwàluwà, matərsin, ŋgaha la mir. ¹² La lig la ahəŋ Zəzagəla apəh à atà vok à abà la masesiŋay kà atà aŋa maguway la slaka sufəl Herod aya aw. Kiya uwaga tanəfà tetəvi anik kà mawul à gudəŋ aŋatà.

Mahoy à gudəŋ Misəra

¹³ Mok uwana azlaməna masəl tatak tadiy aŋatà, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la masesiŋay, agodfal: “Sà à afik, zəb bəzi la iyà aŋha, ŋgaha hòy à gudəŋ Misəra, kadàdz à ahəŋ la abatà tsərəh à uwana: ‘Wulla à waŋ’, gədàgod à ka, kà uwana Herod adàyah makəd bəzi.”

¹⁴ Hadzak, Yusufu atsizlla ala, azəb bəzi la iyà aŋha, ŋgaha ahòy la atà la vəd à kutso Misəra. ¹⁵ Adzà à ahəŋ la abatà tsərəh à mamətsay aŋa Herod, uwaga apakà vok kà magəd uwana à afik Sufəl Zəzagəla apəh la paŋaw aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza: ‘Gəzàl à bəzi gulo à uda la kutso Misəra.’ ☆

Makad bəza

¹⁶ Mok uwana Herod asəl kà azlaməna masəl tatak tava-vàràŋ kà, apàk ləv kaykay, avà tetəvi kà makad azlabeza zilga la gudəŋ Betelehem gesina dagay la azlavərnaga tsərəh à mavay səla. Dagay la matsən gay mapəhla vok ala aŋa tsetsiliŋ, uwana atsənàŋ la slaka azlamasəl tatak uwaga. ¹⁷ Kiya uwaga agəd à afik, uwana masla mapəhal gay à ahəl Yeremiya agod:

¹⁸ ‘Hulolo atsən la Rama, matuway la mawiyay məŋga.

Uwaga kà Rahilu la uwana atùw azlabəza aŋha,

Asal matasla ala gay à ahəŋ aw, kà uwana tamatsay.’ ☆

Mawul à waŋ la kutso Misëra

¹⁹ Mok uwana Herod adamøtsay, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la masesiŋay la Misëra. ²⁰ Agòdɔf: “Lagwa kà, sà à afik, zəb bəzi la iyà aŋha, wùlāw à kutso Isərayel, kà uwana azladza uwana tayàh makəf bəzi kà tadamøtsay.”

²¹ Kiya uwaga Yusufu atsizilla ala, azəb bəzi la iyà aŋha, ŋgaha tawùl à Isərayel. ²² Ama atsənàŋ kà Arkelawus la uwana, azùw sufəl aŋa baba aŋha la Yahudiya kà, guba akəs kà mawul à kutso uwatà à abà. Ama uwana adatsən Zəzagəla apəhal la masesiŋay la abà aya kà, ahàd, abək vok à makoray aŋa Galili à abà, ²³ ŋgaha aŋəl gày aŋha à bəzi gudəŋ uwana à abà, sləm aŋha Nazaret. Adfahàŋ kiya uwanay kà, kà magəf à afik gay uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapàh, tagòd kà: ‘Tadàzalalla zil Nazaret.’

3

Gay aŋa Yuhana masla maɔfàh batem

(*Mark 1.1-8; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28*)

¹ La zamana uwatà kà, Yuhana masla maɔfàh batem apəhla vok ala la fəta aŋa Yahudiya la abà, ŋgaha adzəkà mazàh sayda. ² “Pəhàw gay la ləv ala, kà uwana makoray Sufəl Zəzagəla kà nekwa atsa à waŋ”, agòd à atà. ³ Yuhana kà dza uwana masla mapəhal gay à ahəl Yesayya apəh lakəl aŋha agòd:

‘Uwaga kuda aŋa dza la uwana awiyay la fəta la abà:

‘Slàdāw tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla,

Tsizllāw azlatetəvi manalabahayga ala gesina’, ✱ agòd. ⁴ Lukut aŋa Yuhana kà maɔfehəŋga la aŋidz aŋa zlugumi, ŋgaha awəf parapara aŋa zlap à tsəh, tatak may aŋha kà hayyaw, la zuway mazuway la fəta. ⁵ Azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima, la azlauwana la kutso Yahudiya ŋgaha la azlauwana la makəla aŋa mukwà Urdun gesina tasà à waŋ à slaka aŋha. ⁶ Tapàh tsakana aŋatà à uda la dazuwaya, ŋgaha adfahà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁷ Ama mok uwana Yuhana anəŋà azla Farisəya la azla Sadukiya aŋuvaw tatsà à waŋ à slaka aŋha kà maɔfahatəŋ batem kà, agòd à atà: “Maham à ahəŋ aŋa matsapa: uwa apəh à akul kà kadətəfaw à seriya aŋa Zəzagəla uwana la gay ala, adàsa à waŋ aw uwa? ⁸ Lagwa kapəhawla sləray aŋkul uwana ala, apəhla ala kà kadasakaw à sləray aŋkul uwana uwarà kadfahàhàwwàŋ. ⁹ ŋgaha kà kadzugaw

kà mats zlapay la gəl aṅkul: ‘Abərahām kà baba gami madzidziga’, kagodaw aw. Haḍay, gəpəh à akul kà, Zəzagəla aslala vok apak azlaakur ala kà mayyi à tsəh ala aṅa Abərahām. ¹⁰ Lagwa kà, goslka kà maḍehəṅ à ahəṅ gə nekwa kà mahərats la tsəh à ahəf à afik. Kəla ahəf uwana av mayyay delga aw, agay manats à ahəṅ gə ṅgaha maduw à akəl à tsəh. ¹¹ Gi kà, gəḍfahakulla batem kà la iyaw, kà mapəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala pəra. Ama dza uwana adàs à waṅ la lig gulo la ahəṅ kà adəḍfahakulla batem kà la Masasəḍok Zəzagəla, ṅgaha la akəl. Masla kà, aḍuwa gi la maslay ndzer, gi kà, gəsla kà mapaləṅ ala amiyaka bə zuwid kwimik aṅha babay aw. ¹² Kətsaw maduw hi aṅha la ahəl kà maduwla hi kà mavəh hi ala la tafār. Hi kà atsək à vəḍa aṅha à abà, ama tafār kà aduwal à akəl uwana à tsəh adəmatsila la abà aw.”

Maḍəh batem aṅa Yesu

(Mark 1.9-11; Luka 3.21-22)

¹³ Kiya uwaga Yesu atsizlla ala la gudəṅ Galili asà à Urdun à slaka Yuhana kà maḍahalla batem. ¹⁴ Ama gəl akəḍ à Yuhana à vok, agəḍal: “Gi la uwana gənuəkudə aṅa batem la slaka aṅak aya kà pəra, katsà à slaka gulo kà maḍəh à ka batem aya ay?” ¹⁵ Ama Yesu awulàlla: “Kəs, apakà vok kiya uwanay dadəṅ, kà uwana kiya uwanay la uwana məhəṅaw uwana ala Zəzagəla apəh à anu ala la uwana anəv anu gesina.” ¹⁶ La lig la ahəṅ aḍahəlla batem. Uwana Yesu adasa à uda la iyaw la abà kà, zagəla apəzlla à ama ala, anəṅə Masasəḍok aṅa Zəzagəla atsà à ahəṅ, adzà à gəl aṅha bokuba habakoku. ¹⁷ ṅgaha kiya uwaga aya, kuda atsən à ahəṅ la zagəla la afik: “Dza uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gəf marabay gulo la madzugway gulo kà à masla à afik”, agəḍ. ✱

4

Seteni apapat Yesu

(Mark 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹ Kiya uwaga Masasəḍok Zəzagəla adàla Yesu à fəta à abà kà seteni aṅa mapapatay. ² Mok uwana Yesu adəḍəh mavakay dzik ufad, la mahəṅay dzik ufad kà, may akəs masla. ³ Kiya uwaga seteni azà vok à slaka aṅha la magəḍal: “Baṅa kak Kona aṅa Zəzagəla ndzer kà, ‘Pək kaf!’, gəḍ à akur uwanay.” ⁴ Yesu awulàlla à uda: “Uwaga kà matsetserayga:

✱ **3:17** 3.17 2Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

'Dza adzadzar vok kà la kaf përa aw, ama la këla gay gesina uwana atsa à wan la pañaw aña Zëzagëla la awtày.'" ☆

⁵ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, à gudəñ tsidañaga à abà, adàla à gël aña mən gày Zëzagëla à afik, ⁶ agòfal: "Baña kak Kona aña Zëzagëla ndzer kà: Vål à ahəñ la abanay, kà uwana uwaga kà matsetserayga:

'Dàw!', Zëzagëla adàgod à azlamalika aña lakəl aña kà mazlak ka

Ngaha tadəkəs ka la matsaw ka kà, kà akur aña mazləl ka asik aw.'" ☆

⁷ Yesu awulàlla: "Tatsetsèr à wakità à abà la slaka anik babay kà:

'Kapapata Sufəl Zëzagëla aña kà aw.'" ☆

⁸ La lig la ahəñ seteni adàla à gël gudəñ matsəkakafayga à afik aya, apəhalla makoray aña gudəñ à vok gesina la mazləbay aña. ⁹ "Gədàvà à ka uwaga gesina, à baña kakədef à gi à ahəñ kasləkaw gi", agòfal.

¹⁰ Yesu agòfal: "Zà vok, kak seteni! Hafay, tatsetsèr à wakità Zëzagëla à abà kà:

'Zlèbà Sufəl Zëzagëla aña kà, ngaha dāhalla sləray kà masla kokuda gël aña përa.'" ☆

¹¹ La abatà seteni asàkal à ahəñ. Azlamalika tasà à wan à slaka Yesu kà mazlakəñ.

*Yesu adzəka sləray aña la kutso Galili
(Mark 1.14-15; Luka 4.14-15)*

¹² Mok uwana Yesu atsənəñ tadùw Yuhana à dañay kà, atsizlla ala, adà aña à Galili. ¹³ Asàk à madz à ahəñ la Nazaret, ahàd kà madz à ahəñ la Kapernahum, gudəñ uwana la gay dərəv aña Galili, la makoray aña Zabulon la Neftali la abà. ¹⁴ Apakà vok kiya uwaga kà, kà gay aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aña magəf à afik:

¹⁵ 'Kutso aña Zabulon la aña Neftali,

Uwana la gay mukwà, la kutso uwana la dərəv à uda anik aña mukwà Urdun,

Ngaha la Galili uwana azladza uwana azla Yahudiya aw, tadz à ahəñ la abà.

¹⁶ Tsəhay uwana adz à ahəñ la mələs la abà,

Adənəñ magol ufaka.

Azlauwana tadz à ahəñ la dzəgay aña mamətsay la abà bay,

Ufaka adəpəhatàla vok.'" ☆

☆ 4:4 4.4 5Musa 8.3 ☆ 4:6 4.6 Mahabay 91.11-12 ☆ 4:7 4.7 5Musa 6.16

☆ 4:10 4.10 5Musa 6.13 ☆ 4:16 4.16 Yesayya 8.23; 9.1-2

17 Dagay la kaslà uwatà, Yesu adzèkà mapèh gay Zèzagèla, agòd à atà: “Pèhàw gay la lèw ala kà uwana makoray anja kà nekwa.”

*Yesu azal azlamèna matapla matera la slaka anja
(Mark 1.16-20; Luka 5.1-11)*

18 Mok uwana Yesu auguzahay la gay mukwà anja Galili kà, anèjà Sèmon uwana tazallala Piyeer atà la deda anja Andère, uwana tadàw dzarawa anjàt à iyaw à abà; kà uwana atà azlamèna makas kilfi. 19 Yesu agòd à atà: “Nèfàw gi, ngaha gèdàpakakulla kà azlamèna makas azladza.” 20 Katskats tasàk à dzarawa anjàt à ahèj ngaha tanèfà masla.

21 Adà à huma à gay kèrkèr zwek, tanèjà Yakuba atà la Yuhana deda anja, azlakona anja Zebede. Tagà la kèsлах iyaw anjàt la afik la baba anjàt Zebede, tadàh dzarawa anjàt, Yesu azal atà. 22 La katskats tasàk à kèsлах iyaw anjàt à ahèj la baba anjàt gè, tanèfà Yesu.

23 Yesu auguzàh la kutso Galili gesina, atapàhla azladza la azlagày madèw kufà la aku, azahà à ata gay marabèj lakèl anja makoray Zèzagèla, ngaha awarà azladza ala la azlatsèhay dufvats anik anik, la azladeri gesina. 24 Azladza tatsènàj tapèhay lakèl anja la makoray anja Sèriya gesina, ngaha tasàhla azlamèna dufvats anik anik à wàj gesina uwana tas ngèrpa, la azlamasasèfok mawisiga, la azladeri ngaha awarà atà ala. 25 Maham à ahèj dza anjувaw anèfà masla, tasà à wàj la kutso Galili, la makoray anja gudèj kulo, la Urusalima, la Yahudiya ngaha la gay makwi anja dèrèw à uda anja mukwà Urdun.

5

Mapèh gay Zèzagèla la gudèj la afik

1 Mok uwana Yesu anèjà maham à ahèj dza uwaga, ahàd à gudèj à afik adzè madzay la abatà, azlamèna matapla anja tasà à wàj à slaka anja. 2 Ngaha Yesu adzèkà matapatàla la kiya uwanay:

*Barka
(Luka 6.20-23)*

3 “Marabay agay la azladza uwana tasèl la gèl anjàt kà azlamèna kufà, kà uwana makoray Zèzagèla kà anjàt!

4 Marabay agay la azlauwana atà la mazaw la gèl la abà, kà uwana Zèzagèla adàtasl à atà gay à ahèj!☆

- 5 Marabay agay la azlauwana azlatëlomma, kà uwana tadàbèz kutso uwana Zèzagèla apèhà ahèj!✠
- 6 Marabay agay la azlauwana tawoya madz à ahèj bokuba uwana asa à Zèzagèla, kà uwana Zèzagèla adàhatàn lela!✠
- 7 Marabay agay la azlauwana vok aham à atà kà azladza anik, kà uwana vok adàham à Zèzagèla kà atà suwanj!
- 8 Marabay agay la azlauwana azlasètaka la lèw aṅatà la tsèh, kà uwana tadànèj Zèzagèla!✠
- 9 Marabay agay la azlauwana tatsala lapiya à tataka aṅatà à abà, kà uwana Zèzagèla adàzal atà ala azlabèza aṅha!
- 10 Marabay agay la azlauwana tatèrèb atà, kà uwana tafèhèj kà uwana asà à Zèzagèla, makoray Zèzagèla kà adàgay kà aṅatà ndzer!
- 11 Marabay agay la akul, à baṅa azladza tatsək à akul magodahay à gəl, takal akul gay à vok, tapèh à akul azlamawisiga à vok gesina babay, kà uwana akul azlamèna matapla la slaka gulo.
- 12 Vâlàhàw à zagèla, ràbàw kà uwana masik mənḡa akud akul la zagèla. La kità bay tatèrèbàhàn azlamèna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza, uwana tadzà à ahèj uwarà.”

Gay lakəl aṅa slugul la uḏaka

(Mark 9.50; Luka 14.34-35)

13 “Akul la uwana akul azlaslugul aṅa gudèj à vok. Ama baṅa slugul azladfay aya aw ma, la mana tazladèj ala aya ma? Akèsà vok aya aw, say mafètèkw ala pèra, ṅgaha azladza tamèlèj à tsèh.”

14 “Akul la uwana akul azlauḏaka aṅa gudèj à vok. Hud gudèj uwana maṅal à gəl gudèj à afik gà, kà ahàḏ vok à ahèj aw. 15 Tavàts fènəs aṅa maf à tsèh tasà aw, ama tafay kà à slaka masèrèt fènəs à ahèj, kà mav uḏaka à azladza gesina, uwana la kay uwaga. 16 Kiya uwaga la uwana uḏaka aṅkul auḏay la huma aṅa azladza gudèj à vok kèla suwanj, kà azladza gudèj à vok aṅa manèj slèray aṅkul kà delga, ṅgaha atà tadàzlèb Baba aṅkul uwana la zagèla la afik.”

Mahən mapèhay ala

17 “Kadzugaww kà gèsà à wanj kà masläh mapèhay aṅa Musa ala, ṅgaha la mapàhla ala aṅa azlamèna mapèh à atà gay à ahàl kagodaw aw, ama gèsà à wanj kà, kà masèla godega aṅha à uda pèra ndzer. 18 Haḏfay, gèpèh à akul la dziriga: Tsèràh à uwana zagèla la kutso adàdèw

à gay, amiyaka bà bëzi manəhay aña mapəhay uwanay adəkəf vok aw, ŋgaha tsəràh à makəf gəl à ahəŋ aña tatak gesina. ¹⁹ Kà uwaga kəla dza uwana apəsew bëzi manəhay aña mapəhay uwaga, ŋgaha atapla azladza anik kà madəhəŋ kiya aña kà, masla kà adəgay bëzi gə la makoray Zəzagəla. Ama dza uwana akəs mapəhay uwaga, ŋgaha atapla azladza kà madəhəŋ kiya aña kà, masla kà adəgay məŋga la makoray Zəzagəla. ²⁰ Ndzer, gəgod à akul: Baña dziriga aŋkul aduw aña azlaməna mapəhla wakità seriya ala, ŋgaha la azla Farisəya aw kà, kadaw à makoray Zəzagəla aw.”

Matapla lakəl aña mapak ləv

²¹ “Katsənàw uwana tapàh à azlababa aŋkul madzidziga: ‘Kakəf dza aw, dza uwana akəf dza kà tadala à huma seriya.’[☆] ²² Ama gi gəgod à akul kà: Kəla uwabeyuwi uwana apək ləv lakəl aña deda aña kà, ad à huma seriya. Dza uwana: ‘Kak bada’, agod à deda aña kà, tadala à huma seriya aña azlamasiga. Dza uwana: ‘Kak kusoŋu’, agod à deda aña kà, azlayla vok ad à akəl à abà. ²³ Lagwa kà, baña kadzəka makəf tatak à Zəzagəla, ŋgaha awul à ka à gəl kà gay la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la deda aña kà, ²⁴ sàk à tatak aña kà à ahəŋ la abatà, həd, katsənà vok gay la deda aña kà dadəŋ, ŋgaha baña gay adadəv à gay kà, wul à waŋ, kakəf tatak aña kà à Zəzagəla adagay zla!”

²⁵ “Baña dza apuwà à ka gudzi à gəl, pəra kahamàw à tetəvi à ama kà mad à seriya kà, mərə vok kà akul aña matsən vok gay la mok uwana akul la tetəvi la ama dadəŋ, kà masla aña maf ka à ahəl aña masla seriya aw, ŋgaha babay kà masla seriya aña maf ka à azlaslodzi à ahəl, ŋgaha atà aña maduw ka à danəy aw. ²⁶ La dziriga gəgod à ka, tetuwa kadàsa à uda la abatà aw say baña kadətsetsekwah azlakalamay aña kà à waŋ gesina dadəŋ.”

Matapla lakəl aña à gəl gaw

²⁷ “Katsənàwwəŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Kada à gəl gaw aw.’[☆] ²⁸ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla dza uwana anəŋ à mis aña dza anik à adi la makəfal à adi vok la ləv aña la tsəh kà, adadà à gəl gaw. ²⁹ Baña kà yewdi ahəl kaf aña kà la uwana katəf à tsakana à abà kà, bəd à adi ala, məl ala kərkər, kà uwana ŋuləm kà manəbay vok aña kà tekula azà ala, kà kak aña mad à gəy akəl à abà la vok aña kà gesina. ³⁰ Iyay, baña ahəl kaf aña kà la uwana apapat ka à tsakana à abà kà, nàts à vok ala, ŋuləm kà aña kà

☆ 5:21 5.21 2Musa 20.13; 5Musa 5.17 ☆ 5:27 5.27 2Musa 20.14; 5Musa 5.18

manəbay vok anjak tekula azà ala, à kà vok anjak gesina anja mad à gày akàl à abà.”

Matapla lakəl anja makudək mis

(Mark 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ “Apəhà vok aya babay kà: ‘Dza uwana akudək mis anha kà, say avàl wakità anja mavàh vok ala à ahàl dadàŋ.’[☆]
³² Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla uwabeyuwi uwana akudək mis anha, uwala abəzal à gəl la mazaḅ zil la tsəh aw kà, masla à zil uwaga kà adada à gəl gaw, à baŋa azəḅ mis anik, ŋgaha dza uwana azəḅ mis makudəkay gà babay kà, adàda à gəl gaw, suwaŋ.”

Matapla lakəl anja mazuw mawadəy

³³ “Bà gotənaŋ katsənàwwàŋ tapəh à azlababa gami madzidziga babay kà: ‘Kazuw mawadəy la fida aw, ama hənà mawadəy anjak ala kà la Sufəl Zəzagəla la afik pəra.’
³⁴ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kazuwaw mawadəy aw! Kazuwaw mawadəy baməraka la zagəla aw, kà uwana uwaga kà kursi anja Sufəl Zəzagəla. ³⁵ Baməraka la kutso aw, kà uwana uwaga kà slaka maf asik à ahəŋ anha, adagay la Urusalima bay aw, kà uwana uwaga kà məŋ gudəŋ anja Sufəl.[☆] ³⁶ Kazuw mawadəy la gəl anjak aw, kà uwana kaslala vok, kà mapak anjdz gəl anjak tekula ala kà medəkuga, baŋaw kà marsiga aw. ³⁷ Ama gəḏəw pəra kà: ‘Iyay’, baŋaw ‘Awaŋ’, kà uwana kəla tatak uwana dza aziŋ à uwaga à gəl kà, aguwa à uda kà la slaka masla mawisiga.”

Matapla lakəl anja mawal ala kà vok mawisiga

(Luka 6.29-30)

³⁸ “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Yewdi mapəlay la yewdi, slid bay mapəlay la slid.’[☆] ³⁹ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kawulawla mawisiga à dza uwana asal madəhakulla mawisiga à vok aw. Baŋa dza abək à ka ahàl à paŋaw ahàl kaf kà, gəlla paŋaw ahàl gudzay à awtəy aya. ⁴⁰ Baŋa dza akəl à ka gay à vok, kà mazəḅ tsempe anjak kà, sàkal azəḅ dawara gà aya babay. ⁴¹ Baŋa dza afa à ka gasa à gəl kà mazəḅal tatak mahanayga, kà mazəḅalaŋ dahoy pəlis tekula kà, dàlla mahoy pəlis səla. ⁴² Və à dza uwana anav à ka tatak; kagola lig à dza uwana à gay asal makəl goder la slaka anjak aw!”

Mawoy azlaməna məzam

(Luka 6.27-28,32-36)

[☆] **5:31** 5.31 5Musa 24.1-4 [☆] **5:35** 5.35 3Musa 19.2; Mahabay 48.2; Yesayya 61.1 [☆] **5:38** 5.38 2Musa 21.24; 3Musa 24.20

43 “Katsənàwwàṅ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Wòyà masla magay aṅak ṅgaha pəsèw masla məzam aṅak.’[☆]
 44 Ama gi kà, gəgod à akul kà: Wòyàwwàṅ azlaməna məzam aṅkul, dèvàw kuḍa kà aṅa azladza uwana tatərəb akul. 45 Kà akul aṅa magay azlabəza aṅa Baba aṅkul uwana la zagəla la afik. Kà uwana avəḍ afats à azlaməna tsakana, kiya aṅa azladza dziriga babay. ṅgaha asuw iyaw à azladza dziriga, asuw à azlaməna tsakana babay. 46 Iyay, baṅa kawoyawwan kà azlauwana tawoyà akul pəra ma, kà mana kakudaw mabəz tatak la slaka Zəzagəla aya ma? Amiyaka azlaməna mazəb hadama babay kà, kiya uwaga tadəhəṅ aw takay? 47 ṅgaha baṅa kaḍahawwan ‘Ayyi’ kà azladedə aṅkul pəra ma ‘Delga mədəfəhəṅ’, kagodaw takay? Bə azladza uwana tasəl Zəzagəla aw babay kà, kiya uwaga la uwana tadəhəṅ. 48 Kità kà, gəw sətaka, bokuba Baba aṅkul uwana la zagəla la afik sətaka, suwan.’[☆]

6

Matapla lakəl aṅa mazlak à azlaməna kuḍa

1 “Baṅa kaḍahaw dziriga kà, kaḍahawwan kà huma yewdi aṅa azladza aw. Baṅa kiya uwaga kaḍahawwan kà, kaḍəbəzaw masik la slaka Baba aṅkul uwana la zagəla aw.”

2 “Baṅa asa à ka mav sili à masla kuḍa anik kà, kahama kà dza à ahəṅ dāṅ kà mavəl aw, bokuba uwana azlaməna magolla dza tadəhəṅ la azlagəy madəv kuḍa la aku, ṅgaha la azlamakalapa tetəvi la ama aw. Tadəhəṅ kiya uwaga kà, kà azladza aṅa mazləb atà. La dziriga gəpəh à akul, atà kà tabəz masik aṅatà tsewwa adagay. 3 Ama kak kà, baṅa kav sili à masla kuḍa kà, ḍahà uwaga la kiya uwanay: Amiyaka bə slawda aṅak nekwa gə babay kà, asəl uwaga aw, 4 kà mavəy aṅak aṅa magay masəlay gə aw. Say Baba aṅak, uwana la zagəla la afik, la uwana asəl tatak uwaga pəra, ṅgaha masla adəwulla à ka ala mənṅa aya.”

Matapla lakəl aṅa madəv kuḍa

(Luka 11.2-4)

5 “Baṅa kaḍəvaw kuḍa kà, kaḍahawwan bokuba aṅa azlaməna magolla dza aw: Kà uwana atà kà, asa à atà madəv kuḍa kà la slaka matsizilla ala la azlagəy madəv kuḍa la aku, ṅgaha la azlamakalapa tetəvi la ama kà azladza gesina aṅa manəṅ atà. La dziriga gəpəh à akul: Atà kà, tabəz masik aṅatà, tsewwa adagay. 6 Ama kak kà, baṅa asa à ka madəv kuḍa kà, hād à gəy, tsək à vok à ama, ṅgaha dèv kuḍa à Baba aṅak, uwana la zagəla la afik, ṅgaha Baba

aṅak uwana asəl uwana kadəhəṅ la ləv aṅak la tsəh, adav à ka masik aṅak.”

⁷ “Baṅa kadəvaw kuḏa kà, katsalahaw azlagay deydayga à gay pəra, bokuba aṅa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw, tadzugw kà la mavats gay wadza wadzaga uwaga kà, ‘Zəzagəla adàtsəḃ à anu sləm’, tagoḏ. ⁸ Kadəhawwanṅ kiya uwaga aw, kà uwana Baba aṅkul uwana la zagəla la afik asəl tatak uwana kanavaw kuḏa aṅha dagay uwarà, à mok uwana kadanavawal dadəṅ aw. ⁹ Aganay tetəvi aṅa madəv kuḏa:

Baba gami uwana la zagəla la afik.

Dahəṅ kà azladza gesina tazləḃa sləm aṅak tsikasłaga.

¹⁰ Makoray aṅak atsà à wanṅ.

Mawoyəṅ aṅak apaka vok la vəḏah,

Bokuba uwana la zagəla.

¹¹ Və à anu tatak may, uwana asla à anu lakana.

¹² Bəs à anu mawisiga uwana məḏəhəṅ gesina,

Bokuba uwana məbasəṅ à azladza uwana tadəhà à anu mawisiga à vok babay suwanṅ.

¹³ Təḏà à anu kà seteni aṅa mapapat anu, kà anu aṅa masak à madinjal gel à vok aw,

Ama təḏà à anu la ahəl aṅa seteni.” ((Kà uwana makoray, maslay ṅgaha la mazləḃay kà la ahəl aṅak aṅa tsərah à awtəy. Amen!))

¹⁴ “Baṅa kabasawwanṅ à azladza anik uwana tadəhəkulla mawisiga à vok, Baba aṅkul uwana la zagəla la afik adəbasakulanṅ suwanṅ. ¹⁵ Ama baṅa kabasawwanṅ à azladza anik uwana tadəhəkulla mawisiga à vok aw kà, Baba aṅkul uwana la zagəla adəbasakulla mawisiga aṅkul uwana kadəhawwanṅ suwanṅ aw.”

Matapla lakəl aṅa makəs nəlay

¹⁶ “Baṅa kakəsaw nəlay kà, pəhəwla huḏ adi aṅkul ala, ùzləḏfaw kà kiya aṅa azlaməna magolla dza uwanay tadəhəṅ aw: Atà kà, taḃəḏla huḏ adi, kà azladza gesina aṅa masəlay kà atà la nəlay la abà. ¹⁷ Ama kak kà, baṅa kakəs nəlay kà, pəl adi aṅak lela, wəz gel aṅak à uda, ¹⁸ kà azladza aṅa masəlay kà kak la nəlay la abà aw. Say pəra kà Baba aṅak uwana la slaka mahəḏ vok à ahəṅ gə la zagəla, la uwana asəlay pəra, ṅgaha Baba aṅak uwana anəṅa uwana kadəhəṅ adəvə à ka masik aṅak.”

Ləmana dziriga la zagəla

(Luka 12.33-34)

¹⁹ “Kahamaw ləmana à gudəṅ uwanay la vok aw, kà uwana mamən akəsəy, marzaw akəsəy, azlaməna à gəl bay

tazləlay, tazəbay. ²⁰ Ama hāmàw ləmana aṅkul kà à zagəla à afik, la abatà mamən la marzaw akəsay aw, azlaməna à gel bay taslala vok aṅa mazləlay kà mazəbay aw. ²¹ Kà uwana la slaka uwana ləmana aṅak la abatà, la abatà ləv aṅak la abatà, suwaṅ.”

Uḏaka aṅa vok
(Luka 11.34-36)

²² “Yewdi kà uḏaka aṅa vok: Baṅa yewdi aṅak kà wurwur kà, vok aṅak gesina kà uḏaka; ²³ ama baṅa yewdi aṅak la ḏuvats kà, vok aṅak gesina la mələs la abà. Baṅa uḏaka uwana la kak la abà mələs gà, mələs uwaga adàgay tabaḏamma kaykay.”

Zəzagəla ṅgaha sili
(Luka 16.13)

²⁴ “Dza aslala kà atsəp à azlaməṅga à huma à gay səla aw: Adəpəseyaw anik, ṅgaha adakəs gay aṅa anik, adəh dziriga à anik, ṅgaha adəkweska anik. Kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

Maf madzugway à Zəzagəla à afik
(Luka 12.22-31)

²⁵ “Kà uwaga à uwana gəpəh à akul: Kafaw gəl à ahəṅ kà tatak may la tatak masay uwana kanawkuḏa aṅha, kà madzadzarlə kà vok aw, baməraka lakəl aṅa lukut uwana asa à akul kà aṅa matsokw à vok aṅkul, sifa kà aduwa tatak may, ṅgaha ma vok babay kà aduwa lukut aw takay? ²⁶ Nərəzàw azladīyaṅ uwana tahoyay la zagəla tsi: Tasləkay ṅgaha tatsəḏay tatak babay aw, taham tatak à vəḏa à abà babay aw, ama Baba aṅkul uwana la zagəla la afik adzadzər atà. Iyay zla, akul ma kaḏuwwaṅ azladīyaṅ aw takay? ²⁷ Uwa la tataka aṅkul la abà aslala vok aṅa maziṅ à mavay aṅa sifa aṅha à adi amiya ṅuv la aslasl à gəl aṅha uwa?”

²⁸ “ṅgaha ma, kà mana kafaw gel à ahəṅ kà lukut zlə ma? Akul nərəzàw madz à ahəṅ aṅa azlamawuratatay tsi: Taḏāh sləray aw, ṅgaha tavavəḏ lukut babay aw. ²⁹ Tsa baməraka Salomon la mazləbay aṅha gesina kà, abəzà à lukut delga kiya mawuratatay uwaga aw. ³⁰ Zəzagəla adàw lukut à azlakəsaf uwana à vok la fəta bay lakana, tekedika lebəṅ kà tadāyakats à akəl à abà: ṅgaha ma azlayla kà vok aduwa à akul à vok ḏaḏuwa aṅatà babay aw takay? Akul kà maḏiṅal gel à vok à tsəh kà akul ala. ³¹ Kiya uwaga kà, kafawla kà gəl à ahəṅ la magoḏay: ‘Mana mədāzuway lebəṅ mi? Mana mədāsay mi? La mana mədāduw à vok mi?’, kagoḏaw aw! ³² Uwaga kà, azlauwana tasəl Zəzagəla

aw, la uwana tayàh tatak uwaga koksikoksi. Ama Baba ankul uwana la zagëla kà, asël tatak uwana kanawkuða anha. ³³ Fàw gël à ahëj dadàj teraŋa kà la makoray Zëzagëla, ŋgaha la madz à ahëj la sifa dziriga uwana la abanay anavay, ŋgaha Zëzagëla adàkës akul à ahàl ala gesina uwana kayahaw. ³⁴ Kiya uwaga kà kafawla kà gël à ahëj kà aŋa lebëj aw: Kà uwana lebëj uwaga kà, masla la uwana adàf gël à ahëj kà akul, kà uwana ŋgërpa uwana apëhla vok ala këla mavakay kà aŋa mavakay uwaga përa.”

7

Madàh seriya à azladza anik à gël aw
(Luka 6.37-38,41-42)

¹ “Kadàhaw seriya à azladza anik à gël aw, ŋgaha Zëzagëla aŋa madàhakulla seriya à gël suwan aw. ² Kà uwana Zëzagëla adàdahakulla seriya à gël, kalkal bokuba uwana kadàhàwwàj à azladza anik, adàzëbay daram uwana kazëbaw kagurawla azladza anik bay! ³ Kà mana kanërezay kësaf uwana la yewdi aŋa deda anak la awtày, ama kak kanëja magol tsakud tsakud uwana la anak la awtày aw ma? ⁴ Kakay kagodfiya à deda anak: Sàk à gi, gëzëb à ka kësaf uwaga la adi ala, tsa kak la magol tsakud tsakud la yewdi ma? ⁵ Kak masla magolla dza, zëb tsakud tsakud uwaga la adi ala dadàj, ŋgaha kadànëjla lela kà aŋa mazëb aŋa deda anak!”

⁶ “Kavàw tatak tsidàŋaga à azlakëda aw, kà aŋa magolla à akul ala afad à gël kà makohàh akul ala aw, kafaw slërkodzka ankul à azlanamzi aw à huma à gay aŋa mahabëj ala aw.”

Nàvaw ŋgaha tadàv akul
(Luka 11.9-13)

⁷ “Nàvaw ŋgaha kadàbëzawwal; yàhàw ŋgaha kadàbëzawwal, zàlàhàwwàj ŋgaha tadàpëzl akul gamagày. ⁸ Këla dza uwana anavay abëzal, dza uwana ayahay abëzal, ŋgaha dza apëzl gamagày à dza uwana azalahay. ⁹ Dza la ahëj la tataka ankul av akur à bëzi anha à baŋa anaval kà kaf takay? ¹⁰ Awma avàl ma bebi à baŋa anaval kà kilfi ay? ¹¹ Iyay, akul azlamawisiga nëma, ama kasëlaw mavày tatak delga à azlabëza ankul, ŋgaha ma asa à mëraka Baba ankul uwana la zagëla ay? Aduwa à akul la mav tatak delga à azladza uwana tanaval tatak!”

¹² “Uwana asa à akul azladza anik tadàhakulan kà, akul babay kà dàhàwwàj kiya uwaga à azladza bay suwan, kiya uwaga à uwana mapëhay aŋa Musa apëhay la azlawakità

aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl là abà kà mapahay à azladza.”

Gamağày slərkuts kutsğa
(Luka 13.24)

¹³ “Gàw à gay la gamağày slərkutskutsğa! Kà uwana baŋŋaga uwanay kà, gamağày butu gà, ama adala dza kà à mazila, azladza aŋuvaw la tetəvi uwatà la tsəh. ¹⁴ Ama slərkutskutsğa uwanay kà gamağày zlazladfaga, ama masla la uwana adala dza à sifa à abà, ama azladza kà dəŋ la tetəvi uwatà la ama aw!”

Masəl ahəf kà la mayyay aŋha la vok
(Luka 6.43-44)

¹⁵ “Dahàw haŋkəli kà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gà. Kà uwana tatsa à waŋ à slaka aŋkul la mapəhla vok aŋatà ala bokuba azlatuwaŋ, ama la huɸ gà kà azlakəda fəta. ¹⁶ Kadàsəlaw atà kà la madehəŋ aŋatà la vok. Tadəzl mayyay matavəruk la atək la vok aw, ŋgaha babay tadəzl gudəv la mazləb la vok aw. ¹⁷ Ahəf delga avày mayyay delga, ahəf mawisiga avày mayyay mawisiga babay. ¹⁸ Ahəf delga aslala vok aŋa mayyi mawisiga aw, ŋgaha ahəf mawisiga aslala vok aŋa mayyi delga aw. ¹⁹ Kəla ahəf uwana ayyi delga aw kà, tahərats à ahəŋ, taduwal à akəl à tsəh. ²⁰ La kità babay kà, kadàsəlaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fiɡa gà la madehəŋ aŋatà la abà gesina.”

Gəsəl akul bə kà tetuwa aw
(Luka 13.25-27)

²¹ “Azlauwana, ‘Sufəl, Sufəl!’, tagoɸ à gi, la uwana tadàda à makoray aŋa Zəzagəla gesin pəra aw, ama azlauwana tadehəŋ tatak uwana asa à Bəba gulo uwana la zagəla. ²² Mok uwana mavakay aŋa seriya adəzlanəlay, aŋuvaw tadəgoɸ à gi ‘Sufəl, Sufəl, la sləm aŋək la uwana məzahə gay Zəzagəla à azladza, la sləm aŋək la uwana məkuɸəkəh azlamasəsəɸok mawisiga, la sləm aŋək la uwana məɸahəhə azlanadzipo aŋuvaw aw uwa?’ ²³ Kiya uwaga gədəgoɸ à atà: Tetuwa gəsəl akul aw, zəw vok la slaka gulo, akul uwana kaɸahəw tsakana!”☆

Azlagày səla
(Luka 6.47-49)

²⁴ “Dza uwana atsəna gay uwana gəpəh, ŋgaha af uwaga à ahəŋ, masla kà kalkal la dza haŋkəli gà, uwana aŋal gəy aŋha à təhus à afik. ²⁵ Iyaw adzəkə masuway, ahənà à mukwà à afik, afaɸ aɸəɸ la ndzəɸa, ama gəy akaləh à ahəŋ aw, kà uwana matatukway aŋha kà aga kà la təhus la afik.

²⁶ Ama kəla dza uwana atsəb sləm à gay uwanay gədapəhay la abanay, ŋgaha atsəna uwaga aw kà, gəgagazləla kà la dza kusoŋu gə, uwana aŋal gəy aŋha kà à wuyyaŋ à afik. ²⁷ Iyaw adzəkà masuway, ahənà à mukwà à afik, afad' adəf' la ndzəfa, ŋgaha gəy atəf' à ahəŋ gərim, matəf' à ahəŋ aŋha kà panəhhà."

Masley aŋa Yesu

²⁸ Mok uwana Yesu adakəf' gəl à matapla gay aŋha à azladza kà, maham à ahəŋ dza gesina kà ləv aval à atà à gay, kà tsəhay matapla aŋha uwana atapàtala. ²⁹ Kà uwana masla kà atapàtala kà bokuba azlaməna mapəhla wakità seriya aŋatà ala aw, ama apəhàtala kà la maslay aŋha.

8

Yesu awurà masla akəl zagəla ala (Mark 1.40-45; Luka 5.12-16)

¹ Mok uwana Yesu adasa à ahəŋ la gudəŋ la afik, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà masla. ² Kiya uwaga masla akəl zagəla anik, azà vok à slaka aŋha, akəfəf' à huma aŋha la magofay: "Məŋga, baŋa asa à ka, kaslala vok mawur gi ala." ³ Yesu abiyà ahəl ala, adəbanì, ŋgaha agòf: "Asa à gi, wùr ala." Katskats dza uwaga awur ala la akəl zagəla aŋha la abà. ⁴ Kiya uwaga Yesu agòfal: "Tsənəŋ lela, kapəh uwaga à dza anik aw. Ama kəla kà, həd kadəpəhla vok aŋak à masla mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha babay kavà tatak uwana Musa apəh kà masəlay aŋa azladza gesina kà kawur ala!"

Yesu awurà magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi ala (Luka 7.1-10)

⁵ Mok uwana Yesu adada à Kapernahum à abà, məŋga aŋa azlaslodzi dzim aŋa azla Rom la abà, azà vok à slaka aŋha la magofay: ⁶ "Məŋga, magamza gulo la slaka mahən à ahəŋ la mtəga, masla maməts à afik gə sanŋà, ŋgaha as ŋgərpə məŋga məŋga." ⁷ Yesu agòfal: "Gəda à awtəy, gədəwurəŋ ala." ⁸ Ama məŋga aŋa azlaslodzi uwaga awulàlla, agòf: "Məŋga, gəsla kà kak aŋa mad à gəy gulo aw. Ama pəh gay tekula la tsəh ala pəra kà, magamza gulo adəwur ala. ⁹ Gi bay kà, azlaməŋga la ahəŋ lakəl gulo, ŋgaha gi babay, gi lakəl aŋa azlaslodzi anik suwaŋ. Gəslala vok aŋa magofay à tekula aŋatà: 'Həd kà', aday. Gəgod' à anik aya: 'Sà à waŋ kà', atsa à waŋ; ŋgaha gəgod' à magamza: 'Dahà uwanay kà', adəhəŋ." ¹⁰ Mok uwana Yesu atsən gay uwaga, akəsəl à gəl kaykay, ŋgaha agòf à azlauwana tanəfay la tsəh: "Had'ay la dziriga gəgod' à

akul kà: Didi gədanəŋ madiŋal gəl à vok uwanay la tataka azla Isərayel la abà aw. ¹¹ Gəpəh à akul la dziriga kà, azladza aŋuvaw tadàsa à waŋ la mas à afik afats la matəf à ahəŋ afats, ŋgaha tadàdzah madzay la tatak may lakəl la azla Abəraham, Isak, Yakuba la makoray Zəzagəla. ¹² Ama azlauwana naka tagay azlaaŋa makoray uwaga kà tadàuts atà à mələs à abà la uda, la abatà kà mapad slid la matuway adəgay la ahəŋ aŋa koksikoksi.” ¹³ Kiya uwaga Yesu agòf à mənŋa aŋa azlaslodzi: “Dà aŋak à mtəga, uwana kanav la madiŋal gəl à vok adəpaka à ka vok!” Ŋgaha magamza aŋa mənŋa aŋa azlaslodzi awùr ala la kaslà uwana: ‘Dà aŋak’, Yesu agòfal.

Yesu awar azlaməna dıvats ala aŋuvaw

(Mark 1.29-34; Luka 4.38-41)

¹⁴ La abatà Yesu ahàd à mtəga Səmon Piyer. Abèz à mənŋay aŋa Piyer à gəl, la slaka mahən à ahəŋ, akəl la vok. ¹⁵ Yesu adəbani la ahəl, ŋgaha akəl vok asəl à vok ala; asà à afik, adzəkà mazlak à atà.

¹⁶ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ tasàhla azlaməna zagəla zagəla aŋuvaw à Yesu à waŋ. La gay aŋha uwana apàh, Yesu akudəkàh azlazagəla zagəla gesina, ŋgaha la mawar azlaməna dıvats anik anik gesina ala. ¹⁷ Adəhàŋ kà aŋa magəf gay uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yesayya agod:

‘Masla azəb maru vok à ahəŋ gami la dıvats gami gesina à gəl aŋha.’[☆]

Azlauwana tayàh manəf Yesu

(Luka 9.57-62)

¹⁸ Uwana Yesu anəŋəŋ kà maham à ahəŋ dza adahamal à adi, agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha kà: “Məhàd à gay dərəv à uda anik.” ¹⁹ Masla mapahla mapəhay ala anik, azà vok à slaka aŋha, agòfal: “Mənŋa, à kəla slaka uwana kadàday kà, gədənəf ka.” ²⁰ Yesu awulàlla: “Azlamayaka kà, afək aŋatà la ahəŋ, azladıyan babay gəy aŋatà la ahəŋ, ama Kona aŋa dza kà, bə slaka mahən gəl à ahəŋ aŋha la ahəŋ kà maduw ləv aw.” ²¹ Dza anik la tataka azlaməna matapla aŋha la abà, agòfal aya: “Mənŋa, v à gi tetəvi kà gi aŋa mal baba gulo dadəŋ.” ²² Ama Yesu agòfal: “Nəfà à gi, ŋgaha sàk azlamazimnekid talàh vok aŋatà.”

Yesu atsizl kular à ahəŋ

(Mark 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfàh. ²⁴ Katskats, magol kular mənŋa atsizlla

[☆] 8:17 8.17 Yesayya 53.4

ala la gəl dərəv tsərəh à uwana magantsay anja iyaw azà kəslah ala. Ama Yesu kà, adatəð à madzehal à abà la godega kəslah iyaw. ²⁵ Azlaməna matapla la slaka anja tazà à vok à slaka anja, tatsənəŋ ala la magoðal: “Sufəl, təfà anu, maslà la uwaga məməts à gay!” ²⁶ Yesu awùlla à atà ala: “Kà mana guba azà akul ma? Madijal gel à vok ankul kà matsihila gà.” Nğaha atsizlla ala, asləl məl à kular à gəl, nğaha tsiriya, iyaw atsà à ahəŋ titi. ²⁷ Ləv avàlàh atà à gay gesina anjatà, nğaha tagòð: “Tsəhay dza mana à uwanay à amiyaka kular la iyaw lakəl babay kà atsəna gay anja la?”

Yesu awara azladza səla uwana ala atà la masasəðok mawisiga

(Mark 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Mok uwana Yesu adabez à gay dərəv à uda anik, la kutso anja azla Gadareniya la abà kà, azladza səla tasà à waŋ kà magagamay la masla, azladza uwatà kà tasà à lag kà la zəvay la aku, atà la azlamasasəðok zagəla zagəla lakəl, azla-maksafər, bə dza bay kà aslala vok anja maguw à awtəy la tetəvi uwatà aw. ²⁹ Tadzəka mawiyay: “Kona anja Zəzagəla, ma kawoyan la slaka gami ma? Kasà à abanay kà mazàh anu ala, tsa kaslà adəslay dadəŋ aw takay?” ³⁰ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà la gay anik, tayàh huð anjatà à gay. ³¹ Azlamasasəðok mawisiga tadəv kuða à Yesu la kiya uwanay, tagòðal: “Baŋa asa à ka makuðək anu kà, sləl anu à azlanamzi à awtəy à gəl zla!” ³² “Dàw!”, Yesu agòð à atà. Kiya uwaga tasà à azladza səla uwaga lakəl ala, nğaha tahàd à azlanamzi uwatà à gəl. Katskats maham à ahəŋ namzi ahòy à ahəŋ la madəguruh la afik, tatsàh gəl à iyaw à abà, tasùfàh à abà. ³³ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy anjatà à huð gudəŋ à abà, nğaha tadzəkà mapàh à azladza à gay anja tatak uwaga apakà vok gesina, lakəl anja azladza səla uwaga la masasəðok mawisiga. ³⁴ Kiya uwaga azlaməna gudəŋ uwatà gesina tasà à uda kà mad à slaka Yesu. Mok uwana tanəŋəŋ kà, tadəval kuða kà maz à vok la kutso anjatà la abà.

9

Yesu awurà dza makalàh à vəðah gà ala

(Mark 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹ La lig anja uwaga la ahəŋ kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, aguwà à uda la dərəv la abà, nğaha ahàd à huð gudəŋ anja à abà. ² La abatà tasàlla à waŋ dza makalàh à vəðah gà la kəslah. Mok uwana Yesu anəŋà madijal gəl à vok anjatà, agòð à dza makalàh à vəðah gà uwaga: “Wàð

vok à uda bæzi gulo! Tsakana aṅak adamatsila!”³ Kiya uwana azlaməna mapàhla wakità seriya ala taṅoṅuz la tataka aṅatà la abà, tagòd: “Dza uwanay kà, apèh mawisiga lakəl aṅa Zəzagəla, ndzer.”⁴ Yesu asəl madzugway aṅatà, ṅgaha agòd à atà: “Kà mana akul la madzugway mawisiga kiya uwanay ma?”⁵ Tak ma ṅlēm magòfay: Tsakana aṅak adamatsila, awma: Sà à afik, hād aṅak takay?!⁶ Ama asa à gi kasəlaw, kà Kona aṅa dza la maslay la gudəṅ uwanay la vok kà mamats tsakana aṅa azladza ala.” Kiya uwaga agòd à dza makalàh à vədah gà uwaga: “Sà à afik, zəb kəslah aṅak, kadà aṅak à mtəga!”⁷ Zil uwaga asà à afik ahād aṅha à mtəga.⁸ Mok uwana maham à ahəṅ dza adanəṅ uwaga kà, ləv avəl atà à gay kayakay, ṅgaha tazləbà Zəzagəla kà ndzəcfà uwaga avà à azladza.

Yesu azal Mata

(Mark 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Yesu atsizlla ala la abatà, mok uwana aday kərkər kà anəṅà dza anik uwana sləm aṅha Mata la gày mazəb hadama la aku, agòdƒal: “Nəfà à gi!”. Mata asà à afik anəfà masla.

¹⁰ Mok uwana Yesu adadza à tatak may à adi la mtəga Mata la azlaməna matapla la slaka aṅha kà, azlaməna mazəb hadama, la azladza uwana tetəvi aṅatà delga aw, la azlaməna tsakana tasà à waṅ, tadzàh à tatak may à gəl atà nna.¹¹ Uwana azla Farisəya tanəṅ uwaga, tagòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Kà mana məṅga aṅkul azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azladza uwana tetəvi aṅatà kà delga aw ma?”¹² Uwana Yesu atsənà uwaga kà, agòd à atà: “Azladza uwana dʒuvats az atà aw kà, tayàh dokwtar aw, say azlaməna dʒuvats la uwana tayahay pəra.¹³ Dàw, katapawla uwana matsetseray gà la wakità la abà:

'Gəwoyaṅ kà dziriga, awkà makad à gi tatak aw'☆

kà uwana gəsà à waṅ kà mayahay kà azladza uwana: 'Anu azladziriga' tagòd aw, ama azlauwana: 'Anu azlaməna tsakana', tagòd.”

Manavay lakəl aṅa makəs nəlay

(Mark 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Azlaməna matapla la slaka Yuhana masla mađàh batem tazà à vok à slaka Yesu, ṅgaha tagòdƒal: “Kà mana anu la azla Farisəya kà məkàsàh nəlay, tsa azlaməna matapla la slaka aṅak kà takasàh nəlay aw ma?”¹⁵ Yesu awùlla atà ala: “Kadzugwaw ma azladza uwana tazàla atà à mazəb vok à abà, takəs nəlay, la kaslà uwana masla mazəb

mis la tataka aṇatà la abà takay? Awaṇ! Ama kaslā adàsa à waṇ à uwana masla mazəb mis adàgay la tataka aṇatà la abà aya aw kà, la mok uwaga la uwana tadəkəs nəlay suwaṇ.”

¹⁶ “Dza aslala vok aṇa matsap à lukut maviyaga à lukut mawga à vok aw, kà uwana lukut mawga uwaga adəkwoh maviyaga uwaga à tsəh kayak aya. ¹⁷ Ngaha babay kà, tadaw iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana iyaw matavəruk mawga adəsləh kiwa iyaw maviyaga ala, say tadaw iyaw matavəruk mawga kà à kiwa iyaw mawga à agu suwaṇ, ngaha kiwa iyaw aṇa makəs iyaw matavəruk uwaga lela.”

Dugu aṇa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aṇa Yesu (Mark 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Mok uwana Yesu apəh à atà gay uwaga, mənṅa anik la tataka azla Yahudiya la abà asà à waṇ, akədəc à Yesu à huma la magodəl: “Dugu gulo adamətsay bə lagonay, sà à waṇ, bəkəl ahəl aṇak à vok, ngaha adàdza à ahəṇ la sifa aya!” ¹⁹ Yesu asà à afik tanəfà atà la azlaməna matapla la slaka aṇha.

²⁰ Mis anik la ahəṇ aṇiz akəlal à tsəh ala, dagay mavay kulo gel aṇha səla, agobà à awtəy la lig aṇa Yesu adəbani gay lukut aṇha. ²¹ Kà uwana agodəl la gəl aṇha kà: ‘Baṇa gədəbani bə gay lukut aṇha pəra kà, gədəwur ala.’ ²² Yesu agolà vok anəṇal à adi, agodəl: “Wəd vok à uda dugu gulo, kà uwana madinjal gəl à vok aṇak awür ka ala”, bə la kaslā uwatà, mis uwaga awür ala.

²³ Uwana Yesu abəz à mtəga ana mənṅa uwatà, anəṇà azlaməna mats segəla, la azlaməna mataway gesina ²⁴ ngaha agodəl à atà: “Daw à uda, dugu kà adamətsay aw, adzəhal pəra.” “Uwàà...”, takədəslal. ²⁵ Uwana takudəkəh maham à ahəṇ dza à uda kà, Yesu ahəd à gəy uwatà à agu, akəs bəzi dugu la ahəl, atsənəṇ ala ngaha asà à afik. ²⁶ Gay uwatà atsən la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awara azlaguləf səla ala

²⁷ Yesu atsizlla ala la abatà adà aṇha, uwana adà aṇha kà, azlaguləf səla tanəfà la tsəh la mawiyay: “Kona aṇa David, Kona aṇa David, vok ahama ka kà anu!” ²⁸ Mok uwana Yesu adabəz à mtəga kà, azlaguləf səla uwaga tazà à vok à slaka aṇha, ngaha agodəl à atà: “Kadinawwal gəl à vok kà gəslala vok gədəh uwaga ay?” “Iyay, mənṅa gami, mədinjal gəl à vok kà kak la ndzədə.” ²⁹ Kiya uwaga Yesu adəbani yewdi aṇatà la magodəl à atà: “Delga, uwaga akəs akul à vok bokuba uwana kadinawal gəl à vok.” ³⁰ Ngaha yewdi aṇatà

apàzlla à ama ala adagay. Yesu afàhà à atà akur à lig, agòd à atà: “Tsənàwwàṅ lela, kapəhaw uwaga à dza anik aw.”
³¹ Ama tahàd, tazàhà tatak uwana Yesu adfahàtànṅ la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awura bada uwana ala zagəla zagəla lakəl

³² Mok uwana Yesu adatsizlla ala adiy aṅha kà, tasəlla dza anik uwana à waṅ, aslàla vok kà mabədfma aw, ṅgaha aya kà, aga la masasədfok mawisiga. ³³ Uwana Yesu adakudək masasədfok uwaga kà, dza badaga uwaga adzəkà mabədfma. Ləv avàläh à maham à ahəṅ dza à gay gesina, ṅgaha tagòd: “Didi, didi mədanəṅ dzəba gə uwanay la Isərayel aw!” ³⁴ Ama azla Farisəya tagòd kà: “Sufəl aṅa azlamasasədfok mawisiga la uwana avəl maslay kà makudəkàh azlamasasədfok mawisiga uwaga!”

Vok aham à Yesu kà maham à ahəṅ dza

³⁵ Yesu auguzàhàh la azlahud gudəṅ la abà, la azlabəza gudəṅ gesina, atapàhàtəla la azlagəy madəv kudə aṅatà la aku, azà gay marabəṅ aṅa makoray Zəzagəla, la mawar azlaməna dʒuvats ala gesina, amiyaka tsəhay gə uwala beyli, ṅgaha la azlaməna takàläh à vədfah gesina. ³⁶ Vok ahamà à Yesu kà maham à ahəṅ dza uwana tayahay, kà uwana azladza uwatà tayàh vok adagay, ṅgaha bokuba azlatuwaṅ uwana masla manəṅla atà la ahəṅ aw. ³⁷ Kiya uwaga agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Matsədf tatak la ahəṅ mənṅa, ama azlaməna sləray kà atà dəṅ aw. ³⁸ Kiya uwaga kà: Dəvəw kudə à dza aṅa tatak, kà masla aṅa masləl azlaməna sləray à waṅ kà matsədfal tatak aṅha!”

10

Azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla
(Mark 3.13-19; Luka 6.12-16)

¹ Yesu azəl azlaməna matapla la slaka aṅha kulo gəl aṅha səla uwatà, ṅgaha avà à atà ndzəfa à ahəl kà makudəkàh azlamasasədfok mawisiga la mawar azlatsəhay dʒuvats anik anik ala, ṅgaha la azlauwana takàläh à vədfah gesina.
² Aganay sləm aṅa azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla uwatà la slaka Yesu. Teraṅa dadəṅ kà Səmon uwana tazəllala Piyer, atà la deda aṅha Andəre; Yakuba bəzi aṅa Zebede atà la deda aṅha Yuhana; ³ Filip atà la Bartelemi; Tomas atà la Mata, masla mazəb hadama; Yakuba, kona aṅa Alfe atà la Tade; ⁴ Səmon uwana tazəlal ala Zəlot atà la Yudas Iskariyot, masla uwana adàta kaf à Yesu à gəl.

*Yesu aslël azlamëna matapla kulo gël anha sëla uwaga
(Mark 6.7-13; Luka 9.1-6)*

⁵ Yesu aslël azlamëna matapla kulo gël anha sëla uwaga la mapëh à atà gay uwanay à vok à abà: “Gudëj uwana azla Yahudiya tadza à ahëj la abà aw kà, kadaw à abà aw, kadaw à gudëj anja Samariya à abà babay aw. ⁶ Ama dâw kà à tataka azlatuwan mazehlaga à abà la tsëhay Isërayel përa. ⁷ La tetëvi ankul la ama kà, zâw sayda, gòdâw kà: ‘Makoray Zëzagëla kà nekwa atsa à wan.’ ⁸ Wârâw azlamëna dufvats ala, wâlâwla azlamazimnekid à uda, wârâw azlamëna akâl zagëla ala, kudëkâhâw azlamasasëfok mawisiga. Kabëzaw à uwaga kà deyday, vâw à atà deyday suwan. ⁹ Kazëbaw luwâlûwà à ahâl banjaw gursu, banjaw sili la zliba la aku aw. ¹⁰ Amiyaka kiwa, amiyaka matsëp lukut, amiyaka kwimik, bà amiyaka agëla kà anja mauguzahay ankul aw. Kà uwana azlayla kà vok, kà masla slëray kà azlayla vok azuw tatak may!”

¹¹ “Mok uwana kadàbëzaw azlamëj gudëj à abà banjaw azlabëza gudëj à abà, yâhâw kà dza uwana akës akul la ahâl sëla, ngaha dzâw à ahëj la mtëga anha tsërâh à uwana katsaw à uda la gudëj uwatà la abà. ¹² Mok uwana kadaw à gày, gòdâw dadän teranja kà: ‘Lapiya agay la akul.’ ¹³ Banja azlamëna hud gày uwatà takës akul la ahâl sëla kà, ‘Ayyi’ anja lapiya ankul uwana kadahâwwâtän kà, adza à ahëj lakël anjatà, ama banja takës akul aw kà, wüllâw ‘Ayyi’ anja lapiya ankul à tsëh la slaka anjatà. ¹⁴ Banja la hud gày anik banjaw la gudëj anik la abà, takweska akul anja makës akul banjaw anja matsëb akul slëm kà, dâw ankul la abatà, dëdâw à atà à adi burburu anja kutso anja gudëj anjatà uwana agäd à akul à asik. ¹⁵ La dziriga gëpëh à akul: La vud seriya kà nülëm kà anja azlamëna gudëj Sodom la Gomor kà azlamëna gudëj uwaga.”

*Azlamatërbay uwana tadäsa à wan la huma à gay
(Mark 13.9-13; Luka 21.12-17)*

¹⁶ “Lagwa kà, aganay gëslël akul bokuba akul azlatuwan, à tataka azlakëda fëta à abà. Kiya uwaga kà, gâw mahanay gà bokuba azlabëbi, gëgodf à akul, ngaha gâw tëlëmna bokuba akul azlahabakoku. ¹⁷ Dahâw hanjëli kà uwana azladza tadäcfahla akul à huma seriya, ngaha tadäzlabäh akul la kurpi la gày madëv kudä anjatà la aku. ¹⁸ Tadäpahla akul ala la huma anja azlamëna makoray ngaha la huma anja azlasufël, kà uwana kawoyâw gi, kà akul anja maz sayda gulo la huma anjatà, ngaha la huma anja azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁹ Mok uwana tadädala akul à huma seriya kà, kadädzugwaw lakël anja uwana kadäpëhaw aw,

la uwana kadàwulawla à uda, gay uwana kadàwulawla à uda kà, adàda à paṇaw aṅkul à awtày la kaslà uwatà. ²⁰ Gay uwaga kà adàgay kà madzugway aṅkul aw, ama Masasəfok aṅa Baba aṅkul Zəzagəla la uwana adàguway la akul la abà la kaslà uwatà.”

²¹ “Deda adàvà deda aṅa aslasl gəl aṅha kà makadɣay, baba bay adàdehəṅ kiya uwaga la bəzi aṅha; azlabəza babay tadàgola afaɖ à azlababa aṅatà à gəl kà makadɖ atà.

²² Azladza gesina tadàpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. Ama dza uwana adàgəɖ dziriga à afik tsəràh à makəɖ gəl à ahəṅ kà adàbəlay. ²³ Baṅa tatərəb akul la gudəṅ anik la abà, hòyàw à huɖ gudəṅ anik à abà. La dziriga gəpəh à akul: Kadàdəvwaw mauguzahay à gay la gudəṅ Isərayel gesina dadàṅ kà mas à waṅ aṅa Kona aṅa Zəzagəla aw.”

²⁴ “Masla asik aɖuw məṅga aṅha tetuwa aw, magamza aɖuw dza uwana aɖahalla sləray aw. ²⁵ Say aslay kà masla asik apakay bokuba məṅga aṅha la masəlay dàṅ, ṅgaha magamza agay bokuba məṅga aṅha dàṅ. Baṅa tazàla à zil gày Belzəbul kà, sləm uwana tadàv à azlaməna huɖ gày kà adàgay delga aw aɖaɖuwa à gay aṅa zil gày la mawisiga.”

Dza uwana azlayla vok məhoy guba aṅha
(Luka 12.2-7)

²⁶ “Guba akəs akul kà azladza asik zlà ma aw. Tatak mahad à ahəṅ gà gesina adàgay mapəhla vok ala gà, ṅgaha tatak nasiri gà gesina adàgay masəlay gà la dazuwaya.

²⁷ Kəla tatak uwana gəpəhakulla la mələs la abà, pəhàw uwaga la uɖaka ala; ṅgaha tatak uwana katsənawwaṅ la à gəl à gəl kà, dàw kà wiyawla la gay zaṅ. ²⁸ Guba akəs akul kà azlauwana takəɖ sləb vok aw, kà uwana taslala vok aṅa makəɖ dokvadzi aṅa sifa aw, guba akəs akul kà, kà Zəzagəla uwana aslala vok aṅa maduw dokvadzi la sifa la sləb vok gesina à gày akàl à abà. ²⁹ Taslala vok aṅa maduw dəgtsetsek səla ala kà aṅa sili tekula aw takay? Amiyaka tekula aṅatà azila la masəlay aṅa Baba aw kà aga la ahəṅ aw. ³⁰ Amiyaka aṅidz takasagəl aṅkul gesina kà, Zəzagəla asəl la tekula tekula gesina aṅha. ³¹ Tsa kità kà, guba akəs akul aw, kà uwana akul kaɖuwaw azladəgtsetsek uwaga gesina la manəṅ akul à adi.”

Mapəhla Yesu ala
(Luka 12.8-9)

³² “Baṅa dza apəhla gi ala la huma azladza la dazuwaya kà, gi babay gəɖapəhla masla ala la huma aṅa Baba gulo, uwana la zagəla la afik: Masla kà aṅulo, gəɖagəɖay. ³³ Ama baṅa dza agəɖəṅ à afik kà asəl gi aw la dazuwaya la huma

azladza kà, gi babay gèdàgèdèŋ à afik la dazuwaya la huma Baba gulo kà: Gəsəl masla aw, gèdàgòday bay, suwaŋ.”

Lapiya aw ama mavàhla

(Luka 12.51-53)

³⁴ “Iyay, kadzugwaw kà lapiya la uwana gəsèlla à gudèŋ à vok, kagòdaw aw: Gəsèlla lapiya à waŋ aw ama mavàhla. ³⁵ Gəsà à waŋ kà masàh gəl à azlabəza zil gà à vok la azlababa aŋatà, azladəgam à vok la azlaiyà aŋatà, ŋgaha azlamis à vok la azladzedzi aŋatà. ³⁶ Mazan vok à gəl adàgay la tataka azlaməna huɸ gày la abà.”

³⁷ “Dza uwana awoya baba aŋha baŋaw iyà aŋha kà gi kaykay kà, akəs gi vok aw, dza uwana awoya bəzi aŋha zilga baŋaw dugu aŋha gà kaykay kà gi kà, akəs gi vok aw. ³⁸ Dza uwana akəs maməts à ahàf à adi aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, masla akəs gi vok aw. ³⁹ Kəla dza uwana asal matuw sifa aŋha, adàziŋ ala; ama dza uwana atuw sifa aŋha aw kà gi kà, adàbəzal.”

Dza uwana akəs akul kà, akəs gi

(Mark 9.41)

⁴⁰ “Dza uwana akəs akul kà, akəs gi babay, ŋgaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à waŋ babay. ⁴¹ Dza uwana akəs masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla, à kà uwana masla mapəhal gay à ahàl aŋha kà, adàbəz masik uwana maf à ahəŋ gà kà aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, ŋgaha dza uwana akəs dza dziriga la huma aŋa Zəzagəla, kà uwana masla dziriga la huma aŋha, adàbəz masik uwana maf à ahəŋ gà kà aŋa azladza dziriga. ⁴² Hadfay, gəpəh à akul la dziriga: Kela dza uwana atəɸ iyaw mataslay gà à tekula la tataka azlabəza uwanay la abà, à kà uwana masla matapla la slaka gulo kà, adàbəz masik aŋha.”

11

Manavay aŋa Yuhana masla maɸàh batem

(Luka 7.18-35)

¹ Mok uwana Yesu adadəv mapàhla à tatak azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwaga, atsizilla ala la slaka uwatà kà mad matapla tatak à azladza la azlahuɸ gudəŋ la kutso uwatà la abà.

² Mok uwatà kà Yuhana masla maɸàh batem kà, agà la daŋay. Uwana atsənà gay aŋa sləray aŋa Yesu Kristu, asləl azlaməna matapla azlaanik aŋha à slaka Yesu ³ kà manaval à gay ala: “Kak dza uwana məkuday awma kak dza anik kəla ay?” ⁴ Yesu agòɸ à atà: “Dàw, kadàpəhaw Yuhana à tatak uwana katsənàwwəŋ la uwana kanəŋàwwəŋ gesina:

⁵ Azlaguləf tanəŋla, azladeri taday, azlaməna akəl zagəla tawarla, azlamadagazlam bay tatsən sləm, azlamazimnekid tawal à uda, azlaməna kuɖa babay tatsən gay marabay.*
⁶ Marabay agay la azladza uwana tasak à madiŋ gi gəl à vok aw.”

Sayda lakəl aŋa Yuhana masla maɖàh batem

⁷ Mok uwana azlaməna matapla aŋa Yuhana tadiy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ dza lakəl aŋa Yuhana la magoɖay: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la kəsaf la abà ma, mazuwa uwana afaɖ abəlakəŋ ay? Awaŋ, uwaga aw. ⁸ Kətà zla, mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Awma dza uwana atsàkw à lukut mahəɖayga à abà kəla ay? Ama azlauwana tatsəkwàh à lukut mahəɖayga à abà kà, atà kà la huɖ gày sufəl. ⁹ Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? La kità kà, gəgod à akul kà, Yuhana aɖuwa masla mapəhal gay à ahəl, ¹⁰ kà uwana tatsətsər lakəl aŋha:

‘Aŋanay, gəsləl à awtày masləlay gulo à huma aŋak’
 Zəzagəla agòɖ,

‘Kà maɖàh tetəvi à ahəŋ.’*
¹¹ La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà kà, dza mayyayga la ahəŋ aɖuw Yuhana masla maɖàh batem uwanay aw, tekeɖika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aɖuwa Yuhana uwaga. ¹² Dagay la mok uwana Yuhana masla maɖàh batem azà sayda tsərəh à lakana, kà taɖàh gasa à makoray Zəzagəla à gəl, ŋgaha azlaməna məzam tayahay kà mazəbay lakana. ¹³ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina la mapəhay aŋa Musa tapàh gay lakəl aŋa makoray Zəzagəla tsərəh à mas à waŋ aŋa Yuhana, masla maɖàh batem. ¹⁴ Baŋa asa à akul kà madiŋ gi gəl à vok kà, Yuhana kà Eliya uwana wakità apəhla mas à waŋ aŋha ala dagay uwarà. ¹⁵ Dza uwana sləm lakəl kà, atsəbal sləm lela!”

¹⁶ Yesu agòɖ aya: “Ma la mana lagwa gəgagazləla azladza aŋa zamana uwanay lakana ma? Gəgagazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik, tazalàh vok kà atà kà atà, ¹⁷ la magoɖay, anu mətəsà à akul talakway, ama akul kahàbàwwal à tsəh aw, məhàb à akul dəs kuɖa, ama katawàw la mats hulolo aw. ¹⁸ La kità Yuhana asà à waŋ, azùw aw, asà aw, ŋgaha azladza tagòɖ kà: ‘Masla la masasəɖok mawisiga.’ ¹⁹ Kità aya babay kà, Kona aŋa dza asà à waŋ, azuway, asay, ŋgaha azladza tagoɖ kà: ‘Nərəzàw dza uwanay tsi, masla huɖ. Afa sləm à kà à mazuway la masay aŋha pəra’, tagòɖ. ‘Kafaw masla kà à

* **11:5** 11.5 Yesayya 35.5-6; 61.1 * **11:10** 11.10 Malaki 3.1

tataka aṅa azlaməna mazəb hadama à abà, la azlaməna tsakana, ṅgaha la azladza uwana madz à ahəṅ aṅatà kà lela aw.' Ama tekedika matsihila aṅa Zəzagəla apəhla vok ala la sləray aṅha la abà."

*Gudəṅ uwana akweska makəs Yesu
(Luka 10.13-15)*

²⁰ Kiya uwaga Yesu adzəkà masläh məl à azlagudəṅ uwana à gəl, adfahàhà azlanadzipo kaykay gà la abà, kà uwana azlaməna madz à ahəṅ la abà kà tapəh gay la ləv ala aw. ²¹ Agòf: "ṅgərpa lakəl aṅak à kak Korazən! ṅgərpa lakəl aṅak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana adfahà à ahəṅ la tataka aṅkul la abà, agay kà la gudəṅ Tir la Sədon kà, naka dagay uwarà azlaməna madz à ahəṅ la abà kà, tatsàh kutso akəl à vok ṅgaha la madaw abuh à vok, kà mapəhla ala kà atà tapəh gay la ləv ala.* ²² Kà uwaga à uwana gəgòf à akul kà: La vuf seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəṅ Tir, la azlaməna gudəṅ Sədon kà ṅuləm kà aṅatà à kà aṅa gudəṅ aṅkul. ²³ ṅgaha kak Kapernahum kadzugw kà: 'Gədàzigəṅay tsərəh à zagəla,' kagòf takay? Awan, tadàdukwa ka à vədah à gày akəl à abà, kà uwana azlanadzipo uwana adfahàhàṅ la kak la abà, agay la Sodom kà, naka gudəṅ uwatà kà agay la ahəṅ tsərəh à lakana. ²⁴ Kiya uwaga kà, gəpəh à akul kà la vuf seriya kà, azlaməna Sodom tadəgay ṅuləm kà kak."

*Sàw à waṅ à slaka gulo, kà akul aṅa maḃəz maduw ləv
(Luka 10.21-22)*

²⁵ La mok uwatà Yesu agòf: "Iyay Baba, Sufəl ana zagəla ṅgaha aṅa vədah, 'Kikay', gəgòf à ka, kà uwana kafatəla à azlabezaga la à ama ala tatak nasiri gà uwana kahàf à azlaməna masəl tatak uwana à adi, 'Mədawur gəl', tagòf. ²⁶ Iyay, Baba gəzleb ka kà uwaga."

²⁷ "Baba gulo abək à gi tatak gesina. Dza la ahəṅ asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəṅ asəl Baba aw, say gi Kona aṅha pəra, ṅgaha la azlauwana Kona apəhatàla Baba aṅha pəra."

Mazalay aṅa Yesu

²⁸ "Sàw à waṅ à slaka gulo akul gesina, akul uwana kayàw vok la mazəb mahanay, gədàvə à akul maduw ləv. ²⁹ Zəbàw zeləṅ zukw kuda gulo, ṅgaha kəsàw matapla gulo, kà uwana gi kà gi dzaṅdzaṅ aw, gi tələmma, ṅgaha kadàbəzaw maduw ləv aṅa ləv aṅkul.* ³⁰ Kà uwana zukw

* 11:21 11.21 Yesayya 23.1-18; Hezəkiyel 26.1-28.26

* 11:29 11.29 Yeremiya

kuda uwana asa à gi mav à akul kà zlazladfa kà mazəbay aw, mahanay uwana gədəfa à akul à gəl babay kà tsaftsaf.”

12

Gay lakəl aŋa vuɸ maduw ləv

(Mark 2.23-28; Luka 6.1-5)

¹ Mok uwana uwaga adadà à lig kà, Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tagùw à uda la guf nalkama la abà, (uwana bokuba hi), la vuɸ maduw ləv. Azlaməna matapla la slaka aŋha uwaga kà may akəs atà, tadzəka makalay kà mazuway. ² Uwana azla Farisəya tanəŋà uwaga kà, tagòɸ à Yesu: “Nerèz, azlaməna matapla la slaka aŋak tadàh tatak uwana mapəhay gami avərə gay kà madəhəŋ la vuɸ maduw ləv tsi!” ³ Yesu awùlla atà ala: “Kadzəŋàw à tatak uwana David adahəŋ vərđi anik la mok uwana may akəs la azlaməna aŋha aw uwà?” ⁴ Ahàd à gày Zəzagəla à agu, kà mazəb tatak may tsikasłaga uwana maf à ahəŋ gə. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà mazuway aŋha aw, baməraka azlamanalay aŋha babay aw, say à azlaməna mav tatak à Zəzagəla pəra, la uwana tetəvi la ahəŋ. ⁵ Awma kadzəŋàw la mapəhay aŋa Musa la abà kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tadàh sləray la gày Zəzagəla la aku amiyaka la vuɸ maduw ləv, ŋgaha tatugw mawisiga lakəl aŋatà aw kà, kasəlaw aw takay? ⁶ La dziriga gəpəh à akul kà, dza uwana aduwa məŋ gày Zəzagəla uwaga kà aga la abanay. ⁷ Agayŋa kasəlaw, uwana matsetseray uwanay asal magoɸay kà: ‘Vok mahamay la uwana asa à agi, awkà tatak makaday gə aw’, ⁸ naka kadükwàw seriya à azladza uwana à gəl, atà kokuɸa tsakana aw. ⁸ Kà uwana Kona aŋa dza kà masla la uwana məŋga aŋa vuɸ maduw ləv.”

Dza la ahəl mamətsay gə

(Mark 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ Yesu atsizlla ala la abatà, azà à vok, ahàd à gày madəv kuɸa aŋatà à agu. ¹⁰ Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana agà la ahəl mamətsayga. Azladza uwana la gày uwatà la aku tanàv à Yesu: “Mapəhay gami ma avà tetəvi kà mawur dza ala, la vuɸ maduw ləv takay?”, kà atà aŋa mabəzal à tsəh kà mapuwal gudzi à gəl. ¹¹ Ama Yesu awùlla atà ala: “Baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la tuwaŋ tekula pəra, ŋgaha tuwaŋ uwaga atəɸ à suwa à abà la vuɸ maduw ləv, ma aday kà mazəb à uda la abà aw takay? ¹² ŋgaha dza ndzer, ma aduwa tuwaŋ aw takay? Kà uwaga à uwana mapəhay gami

☆ **12:4** 12.4 1 Samuyel 21.7 ☆ **12:5** 12.5 4Musa 28.9-10 ☆ **12:7** 12.7 Hosəya 6.6

avà tetèvi à dza kà madàh delga la vuđ maduw lèw.”¹³ Kiya uwaga Yesu agòđ à dza uwatà: “Biyà ahàl ala!” Abiyà ahàl ala, ñgaha ahàl aṅha adawurla bokuba anik uwahà.¹⁴ Azla Farisèya tadà aṅatà, takès sawaray kà mabèz tetèvi kà makèđla Yesu.

Masla slèray uwana Zèzagèla akəsani

¹⁵ Mok uwana Yesu atsənà uwaga kà, asà à uda la slaka uwatà la abà, ñgaha maham à ahèṅ dza aṅuvaw tanèfà. Awarà azlamèna đuvats ala gesina.¹⁶ Ama afàh à atà akur à lig la ndzèđfa kà atà aṅa mapèh uwana apakà vok aw.¹⁷ Adfahàṅ kiya uwanay kà, kà gay aṅa masla mapèhal gay à ahàl Yesayya aṅa magèđ à afik.¹⁸ Zèzagèla agòđ:

'A aganay masla slèray gulo uwana gèkèsàni,

Uwana gèwoyàṅ ñgaha marabay gulo lakèl aṅha.

Gèdàslèl Masasèđok gulo à gèl aṅha,

Ñgaha adàz gay seriya gulo à azlatsèhay gudèṅ à vok gesina.

¹⁹ Masla adàgazlay la dza aw, adàwiyay aw,

Ñgaha dza adàtsən mawiyay aṅha la azlatetèvi la ama aw.

²⁰ Adàdavla à gay à mazuwa manèlfahayga à vok aw,

Ñgaha akàl fènes uwana atèm à ahèṅ ṅuliza bay kà, adàdèvla à gay à vok aw.

Masla adàdz à ahèṅ kiya uwanay tsèràh à madàh dziriga à gudèṅ à vok gesina.

²¹ Azlatsèhay gudèṅ à vok gesina tadàf manèwèṅ aṅatà à masla à afik',[☆]

agòđ aya.

Mapèh mawisiga lakèl aṅa Masasèđok tsikaslaga

(Mark 3.22-30; Luka 11.14-23)

²² Kiya uwaga la abatà tasèlà dza à Yesu à waṅ, gulèf badaga, la masasèđok mawisiga lakèl. Yesu awurà dza uwatà ala tsèràh à uwana dza aslala vok aṅa mabadma, ñgaha la manèṅla.²³ Lèw avàlàh à maham à ahèṅ dza à gay gesina, ñgaha tagòđ: “Masla kà Kona aṅa David tèga aw ay?”²⁴ Ama uwana azla Farisèya tatsènà uwaga kà, tagòđ: “Kona uwaga akudèkahay azlamasasèđok mawisiga kà, kà uwana Belzèbul, sufèl aṅa seteni avàl ndzèđfa kà makudèkàhla.”²⁵ Ama Yesu asèl madzugway aṅatà ñgaha agòđ à atà: “Baṅa azladza gudèṅ tekula tatsàkla, ñgaha guvèl la tataka aṅatà la abà, makoray aṅa gudèṅ uwatà kà azila. Huđ gudèṅ, baṅaw huđ gày, uwana tap guvèl la tataka aṅatà la abà, aslala vok aṅa madz à ahèṅ aw.²⁶ Baṅa seteni akudèk seteni, masla la gèl aṅha

☆ 12:21 12.21 Yesayya 42.1-4

adatsakla, ma kakay à makoray aṅha adàdza à ahəṅ ma? ²⁷ Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəɖa kà makudəkàh azlamasasəɖok mawisiga uwaga, kagodaw. Kità ma, uwa adav ndzəɖa à azlabəza aṅkul kà makudəkahay uwa? Kà uwaga à uwana tadàgah azlaməna seriya aṅkul. ²⁸ Ama tsa baṅa la Masasəɖok Zəzagəla la uwana gəkudəkàh azlamasasəɖok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòɖaw kà makoray aṅa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòɖaw zla.”

²⁹ “Dza la ahəṅ ad à gày la mtəga aṅa dza ndzəɖa-ndzəɖaga kà mad à gəl aw, say atsà à vok à abà, akès dza uwaga, awadəṅ dāṅ, ṅgaha la lig la ahəṅ aslala vok aṅa mazuw gày aṅha à gay.”

³⁰ “Dza uwana anu səla aw kà, masla məzam gulo. ṅgaha babay kà dza uwana azlak gi kà maham ala gay à vok aw kà, masla kà masla madàdasiṅ ala. ³¹ Kà uwaga gəgod à akul haɖay kà: Maham à ahəṅ tsakana la azlagay mawisiga aṅa azladza gesina kà agay mamatsila gə, ama kəla kà, dza uwana apəh mawisiga la matsək magodəhay à Masasəɖok Zəzagəla à gəl kà, masla kà, abəz mamatsila aṅa tsakana aw. ³² Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aṅa Kona aṅa dza adàmatsalaṅ ala, ama kəla dza uwana agodàh à Masasəɖok Zəzagəla kà, masla adàbəzal mamatsila tsakana aṅha la zamana uwanay, ṅgaha la məlo uwana adàsa à waṅ babay aw.”

Ahàf la mayyay aṅha
(Luka 6.43-45)

³³ “Baṅa ahàf delga kà, mayyay aṅha bay kà delga. Ahàf mawisiga bay kà, mayyay aṅha kà mawisiga. Kà uwana tasəl ahàf kà la mayyay aṅha uwana la vok ayyay. ³⁴ Akul azlabəza aṅa matsapa, kakay kapəhaw azlatatak delga, tsa akul azlamawisiga ma? Uwana gay apəhay kà uwana adahən ləv ala. ³⁵ Dza delga atsalla tatak delga à uda la ləmana delga aṅha la abà; dza mawisiga bay atsalla tatak mawisiga à uda la ləmana aṅha mawisiga la abà babay. ³⁶ Iyay, gəgod à akul kà: La vuɖ seriya kà, azladza tadàwulla à uda la gəl aṅatà lakəl aṅa azlagay deyday gə uwana tapəh gesina. ³⁷ Kà uwana la afad gay aṅak la uwana seriya adəpəh à vok, ṅgaha adəpəhla ala kà kak dziriga baṅaw azlayla ka aw.”

Masəlay aṅa masla mapəhal gay à ahəl Yonas
(Mark 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸ Kiya uwaga azlaanik la tataka aṅa azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya tagòɖ à Yesu: “Məṅga, asa à

anu kà kadehəŋ nadzipo tekula mənəŋəŋ.”³⁹ Kiya uwaga Yesu awùlla atà ala, agòd: “Azladza aŋa zamana uwanay azlamaksafər, tadfàh mabila, tanàv nadzipo, ama nadzipo la ahəŋ tanəŋəŋ aw, say aŋa masla mapəhal gay à ahàl Yonas uwatà pəra.”⁴⁰ Bokuba uwana Yonas adfahà mavakay makər la mahəŋay makər la huf aŋa kilfi babay kà, kiya uwaga adàpaka vok la Kona aŋa dza uwana adàdfah mahəŋay makər la mavakay makər la zəvay la aku babay.”⁴¹ La vuf seriya kà, azladza aŋa gudəŋ Niniv tadàgola afad à azladza aŋa zamana uwanay à gəl, ŋgaha tadàpuwa à atà gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la Niniv tapəh gay la ləv ala, à mok uwana tatsən sayda aŋa Yonas. Uwana aduwa Yonas aganay la abanay.”⁴² La vuf seriya kà, sufəl mis gà uwana la gəl la aku adàgola afad à azladza aŋa zamana uwanay à gəl, ŋgaha adàpuwa à atà gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəŋ la makədf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok, kà matsəb sləm à hanjəli aŋa Salomon. Uwana aduwa Salomon kà aganay la abanay.”

*Mawul à waŋ aŋa masasədfok mawisiga
(Luka 11.24-26)*

⁴³ “La mok uwana masasədfok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azlaslaka deydayga gesina, ayàh slaka maduw ləv. Ama baŋa abəzal aw kà,⁴⁴ agoɗfay la gəl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gəday, gədàwul à slaka gulo uwana à abà gəsà à uda la abà. Ŋgaha awulay abəzal à gəl kà masladfayga lela, madehəŋ à ahəŋ gà dzəba aŋha səla aw.’⁴⁵ La abatà kà aday, ayahay azlamasasədfok mawisiga anik à tsəh mədfəf, azlauwana tadfuwa masla la dzaŋdzaŋ, tatsa à waŋ atà nna, tadza à ahəŋ la abatà. Kiya uwaga kà, madz à ahəŋ aŋa dza uwaga agay mawisiga dafuwa uwana uwarà. Kiya uwaga adàgay la azladza mawisiga aŋa zamana uwanay.”

*Iyà la azladedda aŋa Yesu
(Mark 3.31-35; Luka 8.19-21)*

⁴⁶ La mok uwana iyà la azladedda aŋa Yesu tasà à waŋ kà, Yesu abadmə à maham à ahəŋ dza. Tatsàzl à uda, asà à atà mabadfalma. ((⁴⁷ Dza anik agòd à Yesu: “Iyà la azladedda aŋak la uda, asà à atà mabadakama!”))⁴⁸ Yesu awùlla à dza uwatà: “Uwa à iyà gulo la azladedda gulo uwa?”⁴⁹ Ŋgaha apəhla azlaməna matapla la slaka aŋha ala la magoɗfay: “Atà nnay azlaiyà la azladedda gulo.”⁵⁰ Kəla dza uwana adfah uwana asa à Baba gulo uwana la zagəla la afik kà, masla kà deda gulo, baŋaw iyà gulo.”

13

Gay la gay la abà aṅa masla maslæk tatak
(Mark 4.1-9; Luka 8.4-8)

¹ La mavakay uwatà Yesu asà à uda la kay, ṅgaha ahàd adzà madzay la gay dərəv kà matapla tatak à azladza. ² Magol maham à ahəṅ dza ahàmàl à adi. Masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adzà madzay la afik, maham à ahəṅ dza babay tatsàzlla à gay dərəv. ³ Apèhàtála azlatatak aṅuvaw la azlagay la gay la abà, ṅgaha agòd à atà:

“Masla maslæk tatak asa à uda kà mad à maslæk tatak. ⁴ La mok uwana aslæk hi la guf aṅha la abà, azlafofulo anik tanis à tetəvi à ama, azladiyan tasa à waṅ tazuw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakəl mənṅa aw kà, hi as à uda katskats, kà uwana kutso aga la ahəṅ mənṅa aw. ⁶ ṅgaha uwana afats adàdzəka mavəday la ndzəfa, agulla fofulo tsatsafəfa ala, kà uwana abək slilih kà à pala akur à afik. ⁷ Bə gotənaṅ azlafofulo anik tanis à atək à abà, uwana atək azigənaṅ, akəf mas uda aṅa fofulo à tsəh. ⁸ Bə gotənaṅ azlafofulo anik tanis à kutso delga gə à abà, ṅgaha tavə mayyay lela: Azlaanik tayya à adi zazun səla, azlaanik aya zun, ṅgaha azlaanik huməts.” ⁹ Yesu azàtələn à gəl agòd: “Tsəbàwwal sləm lela à baṅa sləm aga à akul lakəl.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?
(Mark 4.10-12; Luka 8.9-10)

¹⁰ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aṅha tazà vok à slaka aṅha: “Kà mana kapəhatàla gay la gay la abà ma?”, tagòfal. ¹¹ Yesu agòd à atà: “Akul kà, kabəzaw masəl nasiri aṅa makoray Zəzagəla, ama atà kà tabəzal aw. ¹² Kà uwana dza uwana la tatak tadàvəlla à gəl aya, ṅgaha adàsəg gəl ala. Ama kà aṅa dza uwana la tatak ṅuv kà, kà tadàdəvəlla à ahəl ala. ¹³ Kà uwaga à uwana gəpəhatàla gay la gay la abà, kà uwana tanəṅaṅ ama tanəṅəzaṅ ala aw, ṅgaha tatsənaṅ ama bokuba tatsəbal sləm la matsənaṅ aw, ¹⁴ kà gay aṅa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aṅa magəf à afik:

'Akul la matsəbal sləm, ama katsənaṅ aw;
kanəṅawwan la matsəkəl yewdi à gay, ama
kanəṅawwan aw.

¹⁵ Kà uwana tsəhay uwanay kà adàdzadza gəl aṅha ala,
Danakàh à sləm à ama.
Tatsakàh à yewdi aṅatà à ama
Kà yewdi aṅatà aṅa manəṅ aw
Kà sləm aṅatà aṅa matsənaṅ aw,
ṅgaha kà atà aṅa masəl tatak la ləv aṅatà la tsəh aw,

Kà atà aña mawul à wañ à slaka gulo, kà gi aña mawuratàla aya aw, Zəzagəla agòd.[☆]

¹⁶ Ama akul kà, marabay agay la akul, kà uwana yewdi ankul kà anəŋla, ŋgaha sləm ankul atsənà tatak. ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Anuvaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza, la azladza dziriga aña Zəzagəla, tayəh kà manəŋəŋ uwana kanəŋəwwəŋ, ama tanəŋəŋ aw, kà matsən uwana katsənəwwəŋ, ama tatsənəŋ aw.”

Yesu apəh godega aña gay la gay la abà

aña maslək tatak uwatà à uda

(Mark 4.13-20; Luka 8.11-15)

¹⁸ “Iyay, tsənəwwəŋ godega aña gay la gay la abà aña masla maslək tatak, uwana asal magodəy zla. ¹⁹ Azlauwana tatsəna gay marabəŋ lakəl aña makoray Zəzagəla ŋgaha takəsəŋ aw, atà kà kalkal la gay tetəvi uwana azlafofulo tanis ala à ama: Ŋgaha mawisiga atsa à wañ, atsatsam uwana à uda tasləka à ləv aŋatà à tsəh. ²⁰ Azlaanik kalkal la pala akur, uwana azlafofulo tanis à afik, tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ²¹ ama tadala slilih la atà la abà aw. Takəs kà aña kaslə ŋuv pəra. Mok uwana matərəbəy, la mas ŋgərpa adətsizlla ala kà gay Zəzagəla kà, katskats tasak madiŋal gəl à vok aŋatà la tsəh ala. ²² Azlaanik kalkal la gəy atək uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəna gay Zəzagəla, ama madzugway la adi aña gudəŋ à vok uwanay, la matsidəy aŋha, la mapapatay aŋha lakəl aña ləmana asufa gay uwana ala la ləv aŋatà la tsəh, ŋgaha ahən aw. ²³ Azlaanik kalkal la kutso delga uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəb sləm à gay, ŋgaha tatsənaŋ. Ŋgaha tahən lela, azlaanik tayya à adi zazun səla, azlaanik zun, azlaanik aya huməts.”

Gay la gay la abà lakəl aña maŋaviya la guf la abà

²⁴ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “Aganay tatak uwana məgagazləla la makoray Zəzagəla. Dza anik asləkà fofulo delga à guf aŋha à abà. ²⁵ La vəd la abà vərđi anik, à mok uwana azladza gesina la madzəhal la abà, masla məzam aña dza uwatà asà à wañ, akokos maŋaviya à guf hi uwatà à abà, ŋgaha adə aŋha. ²⁶ Mok uwana hi adazigənay, adzəkà matsa à gəl ahənay kà, maŋaviya apəhla vok ala babay. ²⁷ Azlamagamza aña dza aña guf tasà à wañ tagòdal: ‘Məŋga, kasləkà kà fofulo delga à guf aŋak à abà mi ya, maŋaviya uwanay ma asà à wañ ma lala aya la?’ ²⁸ Agòd à atà: ‘Uwaga kà masla məzam gulo la uwana adəhà kiya uwaga’. Kiya uwaga

☆ 13:15 13.15 Yesayya 6.9-10

azlamagamza tanàval, tagòdɔfɔl: ‘Lagwa ma, asa à ka məday mədàtsəf à ahəŋ ay?’²⁹ ‘Awaŋ’, agòd à atà: ‘Baŋa la katsəfaw maŋaviya à ahəŋ kà, zlahaw kà, kadàtsəfawla hi gà,³⁰ sàkàwwal, tahən la slaka gà tsərəh à matsəf tatak. La kaslà uwatà kà, gədàgòd à azlaməna matsəf tatak: Tsədfaw kà maŋaviya dadəŋ, wədfəhəwəŋ təmtatəm kà matəl à gay, ŋgaha la lig la ahəŋ kà, dəwgəla hi gulo à mtəga, gədàgòd à azlaməna matsəf tatak’.”

Gay la gay la abà aŋa tsəhay hamadz

(Mark 4.30-32; Luka 13.18-19)

³¹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik aya, agòd à atà: “Makoray Zəzagəla kà, məgagazləla kà la tsəhay hamadz uwana atsa à uda la lig gày aŋa dza. ³² Masla la uwana à tsəh azlatsəhay anik anik à tsəh gesina, ama baŋa adazigəŋay kà, masla la uwana aduwa azlaahəf anik, apak magol ahəf tsərəh à uwana azladfiyan tasaha à waŋ kà maŋaləh gày aŋatà à afik.”

Gay la gay la abà aŋa tatak maməsl tatak ala

(Luka 13.20-21)

³³ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik aya, agòd à atà: “La mana gəgagazləla makoray Zəzagəla ma? Makoray Zəzagəla kà kalkal la tatak maməsl tatak ala, uwana mis akotsin à pəhəw dogum zlo à tsəh uwana adəh kilo dzik səla gəl aŋha səla, tsərəh à uwana aməsl magol pəhəw uwaga ala gesina.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mark 4.33-34)

³⁴ Yesu apəh uwaga gesina à maham à ahəŋ dza kà la gay la gay la abà. Apəh à atà gay la kokudfa la gay la gay la abà aw,³⁵ kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl aŋa mapəhla à azladza aŋa magəf à afik:

‘Gədəpaha à atà kà la gay la gay la abà,

Gədəpəhatəla tatak mahəf vok à ahəŋ gə uwana agə dagay madzəka vok aŋa gudəŋ à vok.’[☆]

Yesu apəhla godega aŋa gay la gay la abà

aŋa maŋaviya uwatà ala

³⁶ La lig la ahəŋ Yesu asək à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, awul à mtəga. Azlaməna matapla la slaka aŋha tazə vok à slaka aŋha kà manaval godega aŋa gay la gay la abà uwatà: “Pəhanula gay la gay la abà aŋa maŋaviya uwana la guf hi la abà!”³⁷ Yesu awulla atà ala la kiya uwanay: “Iyay, dza uwana aslək fofulo delga kà, uwaga kà Kona aŋa dza,

☆ 13:35 13.35 Mahabay 78.2

³⁸ guf kà, uwaga kà gudəŋ à vok, fofulo delga kà, azladza uwana azlaan̄a makoray Zəzagəla, ŋgaha maŋaviya bay kà, azlaan̄a masla mawisiga. ³⁹ Masla məzam uwana akokos maŋaviya uwaga kà seteni; təla matsəf tatak uwaga, kà madəv à gay gudəŋ à vok, azlaməna matsəf tatak kà azlamalika. ⁴⁰ Bokuba uwana tawəɗàh maŋaviya à akəl à gay kà, kiya uwaga adàpaka vok la madəv à gay gudəŋ à vok babay. ⁴¹ Kona aŋa dza adàsləl azlamalika aŋha à ahəŋ, ŋgaha tadàtsatsam à uda la makoray aŋha la abà azladza uwana tasokw dza à tsakana à abà gesina, la azladza uwana tadəh mawisiga. ⁴² Tadàwuts atà à gudùh akəl uwana à abà, matuway la mapad̄ slid̄ la tsəh ala terawawa la abà. ⁴³ Ama azlauwana takəs gay aŋa Zəzagəla kà, atà kà tadàud̄ay bokuba afats la makoray aŋa Baba Zəzagəla la abà. Tsəbàwwal sləm lela, à baŋa sləm aga akul lakəl.”

Gay la gay la abà aŋa ləmana mahadəŋ à ahəŋ gà

⁴⁴ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la ləmana uwana mahadəŋ à ahəŋ gà la guf la abà. Dza anik abəz à ləmana uwaga, ŋgaha ahadəŋ à ahəŋ aya. Masla arab, ahad madawla uwana akoray gesina, ŋgaha asukwla guf uwatà.”

Gay la gay la abà aŋa tatak bəɗà

⁴⁵ “Makoray Zəzagəla kà, kalkal la masla matsakalay uwana ayàh azlatatak bəɗà delga delga gà. ⁴⁶ Mok uwana adabəz tatak bəɗà uwana delga gà, tsakalay aŋha zlazlad̄a kà, aday, adawul tatak uwana akoray gesina, ŋgaha asukw la tatak bəɗà uwatà.”

Gay la gay la abà aŋa dzarawa

⁴⁷ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la dzarawa uwana aduway à iyaw à abà uwana ahəl tsəhay tatak anik anik gesina. ⁴⁸ Mok uwana adahən ala, azlaməna makas kilfi tabiyan̄ à uda, ŋgaha tadzàh madzay kà makəs kilfi delga delga à takosà à abà, ama uwana delga aw kà, tafətukw ala. ⁴⁹ Kiya uwanay à uwana adàpak à vok la makəɗ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok: Azlamalika tadàsa à ahəŋ kà mavàh azlamawisiga ala la azladelga, ⁵⁰ ŋgaha tadàfətukw azlamawisiga à gudùh akəl à abà. Tadàtaway la mapad̄h slid̄ la tsəh ala, la abatà.”

Ləmana mawga la ləmana maviyaga

⁵¹ “Katsenaw uwaga gesina nəma ay?”, Yesu agòɗ à atà. “Iyay”, tagòɗal. ⁵² ŋgaha agòɗ à atà: “Kiya uwanay zla, kəla masla mapàhla wakità mapəhay uwana ala apàk masla asik aŋa makoray Zəzagəla kà, masla kà bokuba zil gày

uwana ahəl à uda la ləmana aṅha la abà azlatatak mawga la azlamaviyaga.”

Azlaməna gudəṅ Nazaret tadiṅ gəl à Yesu à vok aw
(Mark 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³ Mok uwana Yesu adadəv azlagay la gay la abà uwaga à gay kà, adà aṅha la abata. ⁵⁴ Nḡaha awùl à gudəṅ uwana à abà azigèn la abà, adzəkà matapatàla azlatatak la gày madəv kudfa anata la aku, nḡaha azladza gesina kà ləv avàläh à atà à gay gesina, tagòd: “Haṅkəli uwanay ma abəzal ma lala? Kakay asla kà madəhəṅ azlanadzipo uwanay ma? ⁵⁵ Masla kà bəzi aṅa masla mapəɸ ahəf təga aw uwà? Mariyama la uwana iyà aṅha aw takay? Yakuba, Yusufu, Səmon, nḡaha Yahuda la uwana azladedə aṅha təga aw takay? ⁵⁶ Azladedə aṅha dəgam gə bay kà, atà la abanay kəla mavakay aw takay? Nḡaha ma lala abəzal ndzəɸa uwaga zlam la?” ⁵⁷ Kà uwaga à uwana tadiṅ gəl à masla à vok aw. Ama Yesu agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahəl kà lala beyli kà takəs gay aṅha, ama la gudəṅ aṅha uwana tayyà à abà baṅaw la huɸ gày aṅha kà, takəs gay aṅha aw.” ⁵⁸ La abata kà Yesu aɸahà azlanadzipo ṅuv pəra kà uwana tadiṅ gəl à masla à vok aw.

14

Madzugway aṅa Herod lakəl aṅa Yesu
(Mark 6.14-29; Luka 9.7-9)

¹ La zamana uwatà, Herod sufəl aṅa Galili avərə gay kà mapəhay lakəl aṅa Yesu. ² Agòd à azlaməna magamza aṅha: “Yuhana masla madəh batem kà, adawul à uda la mamətsay, kà uwaga à uwana aga la maslay kà madəh azlanadzipo kiya uwanay.”

Makəɸ Yuhana masla madəh batem

³ Tekedik kà, Herod la uwana avà tetəvi kà makəs Yuhana, awàɸəṅ, nḡaha adùw à daṅay kà lakəl aṅa mis aṅa deda aṅha Filip, uwana sləm aṅha Herodiya. ⁴ Kà uwana Yuhana agòd à Herod: “Azlayla kà, kà kak aṅa mazəb Herodiya kà aṅa mis aw.”[☆] ⁵ Herod asəl makəɸ Yuhana, ama guba akəs kà azla Yahudiya, kà uwana gesina anata tanəṅà Yuhana kà bokuba masla mapəhal gay à ahəl aṅa Zəzagəla kà mapəhla azladza.

⁶ Mok uwana mavakay uwana tayyà Herod adadəbà, tahəb madəvaday la mavakay uwatà. Dugu aṅa Herodiya ahəb dəs la huma aṅa azladza uwana tazàläh atà. Dəs uwatà, adà à ləv aṅa Herod à tsəh, aràbàṅ, ⁷ tsərəh à uwana

☆ 14:4 14.4 3Musa 18.6; 20.21

azùw mawad̄ay kà mav tatak à dugu uwaga kəla tatak uwana anavay gesina. ⁸ La mapəhal aŋa iyà aŋha, agòd̄ à sufəl: “Nàts gi gəl aŋa Yuhana à tasà à abà, kavà à gi.” ⁹ Kay, uwaga azà à sufəl mən̄ga, ama kà mazuw mawad̄ay aŋha, ŋgaha la azladza uwana azàläh atà kà, avà tetəvi kà mad̄ah uwaga. ¹⁰ Aslèl dza kà mad manats gəl aŋa Yuhana masla mad̄ah batem à waŋ la daŋay. ¹¹ Tasələ gəl uwatà à waŋ la tasà la abà, tavà à dahalay, masla bay adàla à iyà aŋha. ¹² La lig la ahəŋ azlaməna matapla la slaka Yuhana masla mad̄ah batem, tasà à waŋ, tazəb̄ vok aŋha kà mad malay. La lig la ahəŋ, tahəd̄ kà mapəh tatak uwana apakà vok à Yesu.

*Yesu avà tatak may à zil dəbow zlo
(Mark 6.30-44; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)*

¹³ Mok uwana Yesu atsənà uwaga, atsizlla ala la abatà la kəslah iyaw, kà mad aŋha à kəsaf à abà kokud̄a gəl aŋha. Ama uwana maham à ahəŋ dza atsən uwaga kà, tasà à uda la gudəŋ la abà, ŋgaha tanəfà Yesu la maguway la gay gərdza. ¹⁴ Mok uwana Yesu adasa à ahəŋ la kəslah iyaw la afik, anəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw. Vok ahəmal kaykay kà azladza uwaga, ŋgaha adzəkà mawar atà ala la d̄uvats aŋatà la abà gesina.

¹⁵ Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, azlaməna matapla la slaka aŋha tazà vok à slaka aŋha, tagòd̄al: “Vəđ adagay, ŋgaha slaka uwanay kà fəta aya. Sàk à maham à ahəŋ dza tadà aŋatà à huđ gudəŋ, kà atà aŋa mayàh huđ aŋatà à gay.” ¹⁶ Yesu awùlla atà ala: “Akəsa vok kà atà aŋa madiy aŋatà aw, akul la gəl aŋkul, vaw à atà tatak may.” ¹⁷ Ama tagòd̄al: “La abanay kà kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla pəra aga anu la ahəl.” ¹⁸ Yesu agòd̄ à atà: “Sàwgəla à waŋ à abanay dadəŋ.” ¹⁹ Yesu agòd̄ à maham à ahəŋ dza: “Dzàw madzay la kəsaf la afik!” ŋgaha masla ahəl kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla uwatà, anəŋà à zagəla, “Kikay”, agòd̄ à Zəzagəla. Atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha, ŋgaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəŋ dza uwatà bay. ²⁰ Kiya uwaga kəla uwabeyuwi azùw, kəla aŋa may aŋha. Azlaməna matapla tahamà à gay à matəm à atà à ahəl gà à vok, takosà kulo gəl aŋha səla à uwana atəmal à atà à ahəl la kaf zlo la kilfi səla uwaga la abà. ²¹ Matugway aŋa azlazil uwana tazùw kaf kà, aslay dəbow zlo kokud̄a matugw azlamis la azlabəza.

*Yesu aday la gəl dərəv
(Mark 6.45-52; Yuhana 6.15-21)*

²² Kiya uwaga Yesu agòd à azlamèna matapla la slaka anha kà: “Dàw à kèsлах iyaw à afik, katsèvokaw à gay dèrèv à uda anik kà gi, gi kà: ‘Mada anjulo zlà’, gègod à maham à ahèj dza.” ²³ Uwana tavàh vok ala, ahàd à gudèj anik à afik kokudfa gèl anha kà madèv kudfa. Vèd abèzal à gèl la abatà. ²⁴ Kèsлах iyaw babay kà adaday kà kèrkèr. Afad atèrèbà atà, kà uwana tagolà à huma à gay. ²⁵ Zwek la huma la gay la matuway gotsak teraṇa, Yesu adà à awtày à slaka azlamèna matapla anha la maday lakèl iyaw. ²⁶ Ama mok uwana tanèṇàṇ aday la gèl iyaw kà, tasèkùlàh à tsèh ala kà guba, “Uwaga kà tatak mavavat dza”, tagòd, ṇgaha tadzèkà mawiyay guba. ²⁷ Ama katskats Yesu abadfatàmà: “Karuwaw vok à ahèj aw, gi ṇuwà, guba akès akul aw!”, agòd à atà. ²⁸ Piyer abadalmà, agòdal: “Sufèl, baṇa kak dziri kà: ‘Sà à waṇ’, gòd à gi, gèda à awtày la gèl iyaw!” ²⁹ “Sà à waṇ”, Yesu agòdal. Piyer asà à ahèj la kèsлах iyaw la afik, adzèkà maday la gèl iyaw kà mad à slaka Yesu. ³⁰ Ama uwana anèṇàṇ afad adzèkà madèfay kà, adzèkà masèkulay la mad à iyaw à abà, adzèkà mawiyay: “Sufèl, bèlla gi!” ³¹ Katskats Yesu abiyà ahàl ala, akès la ahàl, ṇgaha agòdal: “Kayyà, madinjal gèl à vok anjak kà à tsèh ala, kà mana kadzurkway la lèv anjak la tsèh ma?” ³² Tadà à kèsлах iyaw à afik atà sèla, ṇgaha afad adèd aya aw, adzà à ahèj titi. ³³ Kiya uwaga azlamèna matapla uwana la kèsлах iyaw la afik takèdèd à ahèj la huma anja Yesu, tagòdal: “Ndzer, kak Kona anja Zèzagèla.”

Yesu awar azlamèna dufvats ala la kutso Genesaret (Mark 6.53-56)

³⁴ Mok uwana tadà à uda la dèrèv la abà kà, tabèz à makoray anja Genesaret à abà. ³⁵ Bokuba uwana azladza la gudèj uwatà tasèl Yesu kà, tazàhà gay anja mas à waṇ anha la hud gudèj gesina, ṇgaha tahamàhla azlamèna dufvats à waṇ gesina. ³⁶ Tadèv kudfa à Yesu kà azlamèna dufvats tabèz tetèvi kà madèbani amiyaka gay anja lukut anha pèra, ṇgaha dza gesina uwana adèbani kà awur ala la dufvats anha la abà.

15

Matapla uwana asa à waṇ la slaka azlababa madzidziga (Mark 7.1-13)

¹ Azla Farisèya la azlamèna matapla mapèhay anja Zèzagèla tasà à waṇ la Urusalima, tasà à slaka Yesu la magòdal: ² “Kà mana azlamèna matapla la slaka anjak kà takès mapèhay anja azlababa madzidziga aw ma? Kà

mana tapalàh ahàl bokuba uwana matapla gami apəhay kà mazuw tatak may aw ma?" ³ Yesu awùlla atà ala, agod à atà: "Akul ma, kà mana kakəsaw mapəhay aña Zəzagəla aw, kanəfaw kà matapla aña gəl aŋkul ma?" ⁴ Tekedik kà Zəzagəla agod kà:

'Zlèbà baba aŋak la iyà aŋak'

ŋgaha

'Dza uwana apəh mawisiga lakəl aña baba aŋha baŋaw aña iyà aŋha kà azlayla mamətsay.'[☆]

⁵ Ama akul kà kagodfaw kà: 'Baŋa dza agod à baba aŋha baŋaw à iyà aŋha: Humà tatak gulo, uwana gəfàhla sləray kà, annaka gəslala vok aña mav à ka mazlak ka, uwaga kà tatak maf à ahəŋ gə kà aña Zəzagəla.' ⁶ Kiya uwaga kà, dza uwaga anəkudə kà mazlakay baba aŋha baŋaw iyà aŋha aya aw. Kiya uwaga à uwana kakəlaw mapəhay aña Zəzagəla ala, kà akul aña manəf matapla aña gəl aŋkul. ⁷ Akul azlaməna magolla dza, azlawla Yesayya masla mapəhal gay à ahàl apəh lakəl aŋkul, agod:

⁸ 'Azladza uwanay kà tazləb gi la paŋaw deyday pəra.

Ama ləv aŋatà kà kərkər la gi.

⁹ Makəded à ahəŋ uwana azladza uwanay takəded à gi à ahəŋ kà deyday,

Kà uwana atà tapàhla ala kà masəlay aña gəl aŋatà, uwana mapəhay aña dza pəra.'"[☆]

Uwana adàh àlàh à dza à vok

(Mark 7.14-23)

¹⁰ La lig la ahəŋ Yesu azàl à maham à ahəŋ dza agod à atà: "Tsənàwwàŋ, fàwwal sləm lela: ¹¹ Tatak mazuway uwana ada à gay à awtày, la uwana adàh àlàh à dza aw, ama uwana atsa à waŋ la gay la awtày, la uwana adàh àlàh à dza."

¹² Azlaməna matapla aña Yesu tazà à vok à slaka aŋha, tagodfal: "Kasəl kà gay aŋak uwanay kà azin azla Farisəya à gəl kayak aw takay?" ¹³ Awùlla à atà la magodfay: "Kela fofulo uwana Baba gulo uwana la zagəla la afik asləkà aw kà, adəgay mabəf à ahəŋ gə. ¹⁴ Sàkàw atà, atà azlaməna makas azlaguləf à ahàl. Ama baŋa akəs guləf anik à ahàl kà, atà səla nna tadəsokw à afək à abà." ¹⁵ Piyer atsəval gay aŋha à gay, agodfal: "Sànula à uda à gay la gay la abà uwaga!" ¹⁶ Yesu agod à atà: "Akul babay kà kaslaw matsən uwanay aw takay? ¹⁷ Kasəlaw kà kəla tatak uwana ad à hud aña dza kà aguw à uda la godega aw takay? ¹⁸ ŋgaha babay kəla tatak uwana aguw la gay aña dza kà asà à uda kà la ləv la tsəh, uwaga la uwana adàh àlàh à dza à vok.

19 Kà uwana la ləv la tsəh la uwana madzugway mawisiga atsa à uda adàla dza à makəf dza à abà, à gəl gaw à abà, à mabila à abà, à limlim à abà, à gəl à abà, à fida à abà, ngaha à mapàh mawisiga lakəl aṅa azladza anik à abà babay. 20 Uwaga la uwana aɖàh àlành à dza à vok, ama mazuw tatak la kokufa mapal ahəl bokuba uwana manəbay aṅkul agòf kà, aɖàh àlành à dza à vok aw."

*Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw
(Mark 7.24-30)*

21 Yesu atsizilla ala la abatà, ahəd à kutso uwana à abà nekwa la gudəṅ Tir la Sədon. 22 Mis Kananiya uwana adzà à ahəṅ la gudəṅ uwatà, asà à waṅ à slaka aṅha, adəval kufa: "Məṅga, Kona aṅa David, vok aham à ka kà gi. Dugu gulo la zagəla zagəla lakəl məṅga, uwana atərəbəṅ kaykay." 23 Ama Yesu apakwà gay məslək aw. Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aṅha tasà à waṅ, tagòf à Yesu: " 'Dà aṅak', gòf à mis uwaga, anəf anu la tsəh la gay." 24 Yesu awùlla à uda: "Gi kà gəga masləl gi à waṅ kà, kà aṅa azlatuwaṅ mazàhla gə Isərayel pəra." 25 Ama mis asà à waṅ, akədéd à ahəṅ la huma aṅha la magòfal: "Məṅga, kamkam zlak à gi." 26 Yesu awùlla à uda, agòfal: "Delga kà mazəb kaf aṅa azlabəza kà maməl à azlakəda à ahəṅ aw." 27 "Iyay nəma, Məṅga", mis agòfal. "La kità babay kà, azlakəda kà tatsatsəm mapətsəh pətsəhga uwana atəf kà azlaməṅga à vədah." 28 Kiya uwaga Yesu awulàlla, agòfal: "Hay, mis, madinjal gəl à vok aṅak kà məṅga, tatak uwana kayahay kadàbəzal." Nṅaha dugu aṅha awùr ala la kaslà uwatà.

Yesu awar azlaməna dʻuvats ala aṅuvaw

29 Yesu adà aṅha la abatà, ahəd à gay dərəv aṅa Galili, à gudəṅ à afik, adzà madzay la abatà. 30 Maham à ahəṅ dza aṅuvaw tasà à waṅ à slaka aṅha, tasàhla azlaməna dʻuvats à waṅ: Azladeri, azlaguləf, azlamakalàh gə, azlabada, ngaha azlatsəhay anik gesina babay. Tahamà atà à huma aṅa Yesu, ngaha awaràtala. 31 Ləv avàlành à azladza à gay məṅga, kà uwana tanəṅà kà azlabada tavats gay, azlamakalàh gə tawàrla, azladeri tadəy, ngaha azlaguləf bay tanəṅla. Tadzəka mazləb Zəzagəla aṅa Isərayel.

*Yesu avà tatak may à zil dəbow ufaɖ
(Mark 8.1-10)*

32 Yesu azəl azlaməna matapla la slaka aṅha ngaha agòf à atà: "Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana mahənay makər atà la slaka gulo, ngaha tatak may adadàv kà atà à gay, asa à gi maduw atà à gəl la may gə aw, kà uwana may adàkadəf atà asik à gəl, tadətəf à ahəṅ la tetəvi la

ama.” ³³ Azlaməna matapla la slaka aṅha tanàval à gay ala: “Lala mēbēz tatak may mēṅga kà aṅa azladza kat uwanay la kəsaf uwanay la abà la?” ³⁴ Yesu anàv à atà gay ala, agòd à atà: “Kaf gay bēsew nna aga à akul la ahàl ma?” Tagòdal: “Gay bēsew mēdēf, la azlabəza kilfi ṅuv ṅuv.” ³⁵ “Kiya uwaga dzàhàw madzay”, agòd à maham à ahəṅ dza. Maham à ahəṅ dza tadzàhà à madzay. ³⁶ La lig la ahəṅ ahəl kaf mēdēf la azlabəza kilfi uwatà, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, akàlànhəṅ ala, ṅgaha avà à azlaməna matapla la slaka aṅha, kà atà aṅa mavàh à maham à ahəṅ dza. ³⁷ Kəla uwabeyuwi aṅatà azùw kəla may aṅha. Matam à atà à ahàl gə kà, azlaməna matapla tahàmalla à gay à vok takosà mēdēf aya. ³⁸ Azlaməna mazuw tatak uwaga kà zil dəbow ufaɗ kokuɗa matugw azlamis la azlabəza. ³⁹ Mok uwana “Dàw wurwur”, Yesu adagodiya à maham à ahəṅ dza kà, ahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à kutso aṅa Magadan à abà.

16

Azla Farisəya la azla Sadukiya tanav nadzipo (Mark 8.11-13; Luka 12.54-56)

¹ Azla Farisəya la azla Sadukiya tazà à vok à slaka Yesu, kà mavavarəṅ, tanàv à Yesu kà mapəhatàla la nadzipo la abà kà ndzəɗa aṅha kà atsa à ahəṅ kà la Zəzagəla. ² Ama Yesu awùlla atà ala: “La matəɗ à ahəṅ afats kagodaw kà: ‘Baṅa mēlo, atəv à tsəh la matəɗ à ahəṅ afats kà, lebəṅ kà məl adàhəɗay’, kagodaw. ³ Ama la gay bebəṅ gə kà kagodaw: ‘Iyaw adəsuyway lakana, kà uwana zagəla atəv à tsəh’. Akul kà, kasəlaw mavàh mēlo aṅa zagəla ala, ama kà mana kasəlaw mavàh masəlay aṅa zamana uwanay ala aw ma? ⁴ Azladza aṅa zamana uwanay kà azlamaksafər, azlamabila la huma Zəzagəla aw, tanavay azlanadzipo, ama nadzipo la ahəṅ aw, say masəlay aṅa Yonas pəra”. La lig la ahəṅ asàk atà à ahəṅ, adà aṅha.

Tatak may avika à azlaməna matapla kà mazəb à ahəl (Mark 8.14-21)

⁵ Mok uwana azlaməna matapla taguway la gay dərəv à uda kà avikà à atà kà mazəb tatak may à ahəl. ⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà kà: “Dahàw han̄kəli, nəṅàwla gəl aṅkul kà tatak maməsl tatak ala aṅa azla Farisəya la azla Sadukiya.” ⁷ Azlaməna matapla tadzəka magodəy kà atà kà atà: “Iyay, apəh kiya uwanay kà, kà uwana mēzəb tatak may à ahəl aw”, tagòd. ⁸ Yesu atsənà madzugway aṅatà, agòd à atà: “Kà mana kavətsaw gay la tsəh ala kà akul à akul ma? Kà uwana tatak may aga à akul la ahəl aw

takay? Madiŋal gel à vok aŋkul kà à tsəh ala. ⁹ Tsəràh à lakana babay kà, katsənawwan aw takay? Dzùgwàw lakəl aŋa kaf gay bərsew zlo uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azlazil dəbow zlo tsi. Kasəlaw ma takosà nna atəmal à tsəh ala ma? ¹⁰ Dzùgwàw lakəl aŋa kaf mədəf uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azlazil dəbow ufaɸ aya tsi. Nŋaha ma takosà nna atəmal à tsəh ala babay aya ma? ¹¹ Kà mana katsənàwwàn kà gəpəh à akul kà lakəl aŋa tatak may aw ma? Nəhàwla gəl aŋkul kà tatak maməsl tatak ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.” ¹² Kiya uwaga kà, azlaməna matapla tatsənàŋ kà apəh à atà kà lakəl aŋa manəŋla vok kà tatak maməsl tatak ala aw, ama kà mapəhla ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.

*Piyer apəhla ala kà: Yesu kà Kristu
(Mark 8.27-30; Luka 9.18-21)*

¹³ Yesu ahəd à kutso uwana à abà nekwa la Zəsare aŋa Filip, anəv azlaməna matapla la slaka aŋha la gay ala: “Mana azladza tapəhay lakəl aŋa Kona aŋa dza ma?” ¹⁴ Tawulàlla: “Azladza anik tagod kà: ‘Kak Yuhana masla maɸàh batem’, azlaanik tagod kà: ‘Kak Eliya’, nŋaha azlaanik aya tagod kà: ‘Kak Yeremiya, banaw masla mapəhal gay à ahəl anik’ ”, tagod. ¹⁵ “Iyay zla, akul ma gi uwa kagodaw tak uwa?”, Yesu agod à atà. ¹⁶ Səmon Piyer awùlla à uda agodfal: “Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana la sifa aŋa tsəràh à awtəy.” ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agodfal: “Kak la marabay, Səmon kona aŋa Yuhana, kà uwana dza asik à uwana apəhakala dziriga uwaga aw, ama Baba gulo uwana la zagəla la afik la uwana apəhakala uwaga. ¹⁸ Nŋaha gi, gəgod à ka: Kak Piyer, uwana asal magoday kà: Dzəgla, nŋaha la dzəgla uwanay la afik la uwana gədàŋal maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gulo, bə mamətsay bay kà, adəslal à vok aw. ¹⁹ Gədàvə à ka tsəkurəm aŋa makoray Zəzagəla à ahəl: Uwana kawadəŋ la vədah adəgay mawadəŋga la zagəla, uwana kapələŋ ala la vədah adəgay mapələŋ ala gə la zagəla la afik babay.” ²⁰ La lig la ahəŋ Yesu afàh akur à azlaməna matapla à lig la slaka aŋha, kà atà aŋa mapəhay à dza anik kà masla Kristu aw.

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ

*la mawul à uda aŋha la mamətsay
(Mark 8.31-9.1; Luka 9.22-27)*

²¹ Dagay la kaslā uwatà Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla à slaka aŋha la dazuwaya la magoday: “Azlayla kà vok kà, gəda à Urusalima, nŋaha kà gi aŋa mas nŋərpə

mənğa la abatà la ahàl aña azlamasiga, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, nğaha aya la azlaməna mapəhla mapəhay ala. Tadəkəđ gi, nğaha la mahənay maməkər gəđəwul à uda la mamətsay.”²² Kiya uwaga Piyer akəs à fəta à awtəy nğaha adàl à gəl, agòđal: “Zəzagəla anəŋla ka Sufəl, uwaga adàbəz à ka aw!”²³ Ama Yesu agolà vok, agòđ à Piyer: “Zà à gi vok kərkər, kak seteni, kak masla matsalla à gi matekwid la tetəvi gulo la ama, kà uwana madzugway aňak kà aña azladza vəđah awkà uwana asà à Zəzagəla aw.”²⁴ Nğaha la lig aña uwaga la ahəŋ Yesu agòđ à azlaməna matapla la slaka aňha: “Baňa dza asal manəf gi kà, asak à maf sləm à gəl aňha, nğaha azəb ahàf mamətsay aňha, nğaha anəf gi.”²⁵ Dza uwana asal matəf gəl aňha, adàziŋ ala, ama dza uwana az gəl aňha ala kà gi, adàbəl gəl aňha.²⁶ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəŋ à vok gesina, nğaha masla adàz gəl ala la huma la gay bawbaw ma? Tatak la ahəŋ dza avəy kà masukwla sifa aňha takay?²⁷ Kona aña dza adàsa à waŋ la mazləbay aña Baba aňha la abà la azlamalika aňha, nğaha adəpəlay à kəla dza la tsəhay madfehəŋ aňha uwana adahàhəŋ.²⁸ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka aňkul la abà la abanay kà, tadəmətsay dəŋ aw, say baňa tanəŋ Kona aña dza atsa à waŋ la makoray aňha.”

17

Mabəđla vok aña Yesu la gudəŋ la afik (Mark 9.2-13; Luka 9.28-36)

¹ Mahənay mukwa la lig aňha la ahəŋ, Yesu azəb Piyer, Yakuba nğaha Yuhana, deda aña Yakuba, nğaha adàla atà à gəl gudəŋ kərkər gə à afik, kokudə gəl aňatà.² Abəđla vok la huma yewdi aňatà, huđ adi aňha aňərəzlla atà à adi bokuba afats, nğaha lukut aňha aùđ təlla.³ Nğaha azlaməna matapla makər uwaga tanəŋà Musa atà la Eliya, tavəts gay la Yesu.⁴ Kiya uwaga Piyer agòđ à Yesu: “Sufəl delga à uwana məga la abanay zla. Baňa asa à ka gəts safsaf makər à abanay, tekula aňak, tekula aña Musa, tekula aña Eliya.”⁵ La mok uwana Piyer aبادmə, habaga akəl atà, mələs magol magodugodu à adi tabadamma, la habaga uwatà la abà kà kuda atsəŋ la magòđay: “Uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gərabay mənğa, mənğa kà masla. Tsəbàw sləm à masla lela.”⁶ Mok uwana azlaməna matapla tatsəŋ kuda uwaga kà, guba akəs atà, takəđəđ à ahəŋ la huma aña Yesu.⁷ Yesu azà à vok à slaka aňatà, nğaha abàk atà à ahàl

* 17:5 17.5 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

à gəl: “Tsizlâwla guba akəs akul aw”, agòd à atà. ⁸ Tawàlla gel à afik, ama tanəṅà dza anik aw say Yesu kokudà gel aṅha pəra.

⁹ Mok uwana tatsàh à ahəṅ la gudəṅ la afik, Yesu afahà à atà akur à lig: “Kapəhaw à dza lakəl aṅa tatak uwana kanəṅàwwàṅ tsərəh à mok uwana Kona aṅa dza adàwul à uda la mamətsay aw.”

¹⁰ Ngaha kiya uwaga azlaməna matapla tanàv à Yesu: “Kà mana azlaməna mapàhla mapəhay ala tagod kà: ‘Eliya adàtsa à vok à waṅ ma?’” ¹¹ Awùlla à atà ala: “La dziriga Eliya atsa à waṅ kà mađàh tatak à ahəṅ la tetəvi aṅha. ¹² Ama gəgod à akul kà, Eliya kà adasa à waṅ dagay uwarà, ama azladza tasəl kà masla aw, tadfahàlànṅ à vok bokuba uwana asà à atà. Kiya uwaga babay tadàcfəhəṅ à Kona aṅa dza la gel aṅha.”

¹³ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla tatsənàṅ à uwana apəh à atà gay lakəl aṅa Yuhana masla mađàh batem.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəđok mawisiga lakəl (Mark 9.14-29; Luka 9.37-43)

¹⁴ Mok uwana tabəzay à slaka uwana maham à ahəṅ dza la ahəṅ, dza anik azà à vok à slaka Yesu akədèđfal à huma, ¹⁵ agòđfal: “Məṅga, vok aham à ka, kà bəzi gulo uwana la đuvats tatagà akasay, atərəb à ahəṅ kaykay, ngaha babay atadàh à akàl à abà, à iyaw à abà aya babay. ¹⁶ Gəsəlla à azlaməna matapla la slaka aṅak à waṅ, ama taslala vok aṅa mawurəṅ ala aw.” ¹⁷ Yesu agòd à atà: “Kayyà, akul azladza dzaṅdzaṅga, ngaha mawisiga, dagay mbà mədàdz à ahəṅ anina ma? Tsərəh mbà, gədàbasahakulaṅ ma? Lagwa sàwgəla bəzi uwatà à abanay!” ¹⁸ La abatà Yesu aslèh məl à masasəđok mawisiga à gəl, ngaha masasəđok mawisiga uwaga asà à uda la bəzi uwaga la abà, awur ala la mok uwatà.

¹⁹ La lig la ahəṅ, azlaməna matapla la slaka aṅha tazà à vok à slaka aṅha, tanàval à gay ala: “Kà mana məslalla vok, kà masəlla masasəđok mawisiga uwaga à uda aw ma?” ²⁰ Yesu agòd à atà: “Kà uwana madiṅal gəl à vok aṅkul asla aw! Haday, la dziriga: Agay madiṅal gel à vok aṅkul à gay la ahəṅ bà kat tsəhay hamadz kà, naka kaslawwalla vok aṅa magod à dadəgwal uwanay: ‘Zà à vok la abanay!’, ngaha masla aslala vok aṅa maz à vok. Tatak la ahəṅ adəđ à akul gay à ahəṅ aw. ((²¹ Ama say la madəv kudà la makəs nəlay la uwana, dza aslala vok aṅa masəla à tsəhay masasəđok mawisiga uwanay à uda!))”

Yesu apəh gay mamətsay aŋha la mawul à uda aŋha kà masəla

(Mark 9.30-32; Luka 9.43-45)

²² Vuɗ tekula, mok uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tagà la kutso Galili, Yesu agòɗ à atà: “Kona aŋa dza kà tadàvày à ahàl aŋa azladza. ²³ Tadàkəɗfay, ama la mahənay mamakər adàwul à uda la mamətsay.” Azlaməna matapla tadzà à ahəŋ la mazaw la gel la abà mənɣa, kà gay uwaga.

Mapəl hadama aŋa mənɣà gày Zəzagəla

²⁴ Mok uwana Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tabèz à Kapernahum, azlaməna mazəɓ hadama aŋa mənɣà gày Zəzagəla tazà à vok à slaka Piyer, kà manaval à gay ala: “Piyer, mənɣa aŋkul ma apəl hadama aŋa mənɣà gày Zəzagəla aw takay?” ²⁵ “Iyay, apəlay”, Piyer agòɗfal. Mok uwana Piyer adà à gày la kay, Yesu adzəkà gay teraŋa, agòɗfal: “Mana kadzugway ma Səmon? Azlauwana tapəlay hadama baŋaw tapəl gəl à azlasufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay uwà? Azlaməna gudəŋ takay awma azlaməlok dza takay?” ²⁶ “Azlaməlok dza”, Piyer agòɗfal. Yesu agòɗfal: “Tsa kiya uwaga kà, azlaməna gudəŋ tapəlay aw. ²⁷ Ama kà mazin à atà à gəl aw kà, hād à dərəv à abà, ɗadūw kodzar aŋak à iyaw à abà, kilfi uwana kadàtsa à vok à makəsay kà, kadàpakw à gay aŋha kadàbəzal gursu la paŋaw aŋha la awtày kà, kadàhəlay, ŋgaha kadàbək à atà kà aŋami anu səla.”

18

Uwa mənɣa gà uwa?

(Mark 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ La kaslà uwatà azlaməna matapla tazà à vok à slaka Yesu ŋgaha tanàval: “Uwa, mənɣa gà la makoray Zəzagəla uwa?” ² Yesu azàla bəzi ŋuv gà, atsizllatəŋ à huma à gay, ³ agòɗ à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Baŋa kapakaw bokuba bəzi ŋuv gà uwanay aw kà, kadàdaw à makoray Zəzagəla aw. ⁴ Dza uwana tələmmaga bokuba bəzi uwanay kà, masla la uwana dza mənɣa gà la makoray Zəzagəla. ⁵ ŋgaha: Dza uwana akəs bəzi ŋuv gà uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi babay.”

Madukw mabəziga bəziga à tsakana à abà

(Mark 9.42-48; Luka 17.1-2)

⁶ “Dza uwana adukw mabəziga bəziga uwanay adinj gi gəl à vok, à tsakana à abà kà, ŋuləm kà aŋha kà tawadəl magol dzəgla à kuda, ŋgaha taduw à dərəv à abà. ⁷ Kayyà

ngørpa kà aña gudəŋ à vok uwanay, kà uwana aga la azla-tatak uwana adala dza à tsakana à abà. Dza aslala vok kà madəf gay à uwaga à ahəŋ aw, ama ngørpa agay la dza uwana abiy uwaga à waŋ.”

⁸ “Baŋa ahàl aŋak baŋaw asik aŋak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, nàtsàh à tsəh ala, wùtsla kerkər la kak, ŋuləm kahàd à sifa dziriga à abà la ahàl tekula baŋaw la asik tekula, à kà kak aña mad à gày akàl uwana à abà amatsila aw la azlaahàl aŋak la azlaasik aŋak gesina aña koksikoksi. ⁹ Baŋa kà yewdi aŋak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, bəf à adi ala, məlla kerkər, ŋuləm kahàd à sifa à abà ŋizliŋa ŋizliŋ la yewdi, kà kak aña mad à gày akàl uwana à abà amatsila aw aña koksikoksi la yewdi səla nna.”

¹⁰ “Dahàw haŋkəli kà mapəseyaw tekula aña azlabəza uwanay, kà uwana gəpəh à akul à vok à abà kà, la zagəla kà azlamalika aŋatà tatsizl à ahəŋ koksikoksi la huma aña Baba gulo, kà aŋatà.” ((¹¹ Kà uwana Kona aña dza asa à waŋ kà mayàh mabəl azlauwana tazahla.))

Gay la gay la abà aña tuwaŋ mazila gə ngaha la uwana tabəzal

(Luka 15.3-7)

¹² “Mana kadzugwaw à baŋa dza akor tuwaŋ dzim, ngaha tekula aŋatà azilà, asàk azladzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay la gudəŋ la afik, kà mad mayàh uwana azalà aw takay? ¹³ Gəgod à akul baŋa adabəzal kà, arabay mənğa kaykay à kà azladzik ladəga gəl aŋha ladəga uwanay tazàh ala aw. ¹⁴ Kiya uwaga babay, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik kà, asal amiyaka tekula la tataka azlabəza gə uwaga la abà azila aw.”

Maday la maham gay à vok la abà

¹⁵ “Baŋa deda aŋak adahà à ka tsakana à vok, hād à slaka aŋha, pəh alla mawisiga aŋha, ama gəw kà akul səla səla pəra. Baŋa atsəb à ka sləm kà, kabəz deda aŋak aya. ¹⁶ Ama baŋa akwes kà matsəb à ka sləm kà, zàl à dza tekula à tsəh baŋaw səla, kà mapəhay lakəl aña gay uwaga gesina, kà magay la sayda aña azladza səla la afik baŋaw aña azladza makər bokuba uwana matsəteray apəhay. ¹⁷ Ama baŋa akweska matsəb à atà sləm kà, pəh uwaga à azlaməna madiŋal gəl à vok gesina; ngaha baŋa atsəna à atà aw kà, pəkàw dza uwaga ala bokuba dza uwana asəl Zəzagəla aw, baŋaw kiya masla mazəb hadfama.”

Makweska baŋaw makəsay

¹⁸ “La dziriga gəpəh à akul uwana kawadawwaŋ la wədah, adəgay mawadəŋga la zagəla, uwana kapəlawwaŋ

ala la vødfah, adàgay mapələŋ ala gà la zagəla la afik babay.”

Madəv kuɖa la maham gay à vok la abà

¹⁹ “Iyay, gəpəh à akul babay aya kà, baŋa azladza səla la tataka aŋkul la abà, tatsən vok gay kà manavay amiyaka bə mana beymi la madəv kuɖa la abà kà, Baba gulo uwana la zagəla la afik adàvə à atà. ²⁰ Kà uwana la slaka uwana azladza səla baŋaw makər taham gay à vok la sləm gulo kà, gi la tataka aŋatà la abà”, Yesu agòɖ.

Gay la gay la abà aŋa

magamza uwana akweska mamatsiŋ à dza anik ala

²¹ Kiya uwaga Piyer azà à vok à slaka Yesu, anəvalla gay ala: “Sufəl, asik nna gədàmatsiŋ à deda gulo ala à baŋa asàkiyà à madehgəŋ mawisiga à vok aw ma? Tsəràh à asik məɖəf ay?” ²² “Awan”, Yesu agòɖal: “Asik məɖəf gəgòɖ à ka aw, ama tsəràh à asik dzik məɖəf asik məɖəf. ²³ Kiya uwaga à uwana məgagazləla makoray Zəzagəla la Sufəl anik uwana asal masəl madz à ahəŋ aŋa tatak aŋha la slaka magamza aŋha. ²⁴ Mok uwana tadzàh madzay kà matugway kà, tasàlla dza uwana à wan anəfay la sili ləfu gà, azlamillion aŋuvaw la vok. ²⁵ Dza uwatà agà la tatak kà mapəlla sili uwatà aw. Məŋga aŋha agòɖ: Məduw masla ala bokuba mayà, ŋgaha maduw mis aŋha ala la azlabəza aŋha gesina, ŋgaha kəla tatak uwana akoray gesina, kà mapəlla goder uwana la vok gesina. ²⁶ Magamza uwaga akəɖeɖ à ahəŋ la huma aŋa məŋga aŋha: ‘Kamkam, bəsàgəŋ, gədàpəla à ka gesina’, agòɖal. ²⁷ Kiya uwaga vok aham à məŋga aŋha: Asàkalla goder aŋha uwaga la vok gesina, adùwal gəl, adà aŋha.”

²⁸ “Magamza maduwal gəl gà uwaga, asà à uda anəŋà dza uwana tadfahàhà sləray atà səla, uwana goder aŋha la vok aŋa sili akur akurga dzim. Uwana adanəŋəŋ kà, akəs la kuda agòɖal: ‘Pəl à gi goder gulo uwana aga à ka la vok.’ ²⁹ ‘Kamkam, kamkam’, manalay aŋha akəɖeɖal à ahəŋ la magòɖal: ‘Bəsàgəŋ, gədàpəla à ka goder aŋak gesina’, agòɖal. ³⁰ Ama akəs aw, adùw à danjay tsəràh à uwana apəl goder aŋha dən. ³¹ Mok uwana azlamagamza anik tanəŋà uwaga apakà vok, tapàkàh ləv məŋga kà uwaga, ŋgaha tahàd, tapəh uwaga à məŋga aŋatà. ³² Kiya uwaga məŋga aŋatà azàla magamza uwaga. ‘Kak magamza makəsafər gà, gi gəsàk à ka ala goder gulo uwana agà à ka la vok gesina, kà uwana kadəv à gi kuɖa aw takay? ³³ Naka vok aham à ka kà manalay aŋak suwan, bokuba uwana vok ahamà à gi kà kak

aw takay?’ ³⁴ Məŋga uwaga apək ləv məŋga lakəl aŋha, adūw magamza uwaga à daŋay tsəràh à uwana apələl goder aŋha gesina suwaŋ.” ³⁵ Kiya uwaga Yesu azàlànŋ à gəl: “Baba gulo uwana la zagəla la afik adəfahakulaŋ kiya uwaga babay, à baŋa tekula aŋkul amatsàŋ à deda aŋha ala la ləv aŋha gesina aw zla!”

19

*Yesu apahla gay lakəl aŋa makudək mis ala
(Mark 10.1-12)*

¹ Mok uwana Yesu adakəđ gəl à gay uwaga, asà à uda la Galili kà mad à makoray aŋa Yahudiya uwana à abà la gay dərəv uda anik aŋa mukwà Urdun. ² Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà, ŋgaha awarà azlaməna đuvats aŋatà ala gesina.

³ Azla Farisəya anik tazà à vok à slaka Yesu kà matap masla, tanəval: “Hađay, ma mapəhay gami avà tetəvi à dza kà makudək mis la kəla gay uwala beyli takay?” ⁴ Yesu awùlla à uda, agòđ: “Kadzəŋàw uwana matsəteray apəhay aw takay? La madzəka Zəzagəla aŋəl zil atà la mis. ⁵ Kà uwaga à uwana zil adəsak à baba aŋha à ahəŋ, ŋgaha à iyà aŋha à ahəŋ kà madz à ahəŋ atà la mis aŋha, atà səla nna tadəgay vok tekula pəra. ⁶ Kiya uwaga kà, atà səla aya aw, atà tekula pəra, kità kà, dza avàh tatak uwana ala Zəzagəla adahamalla à atà ala gay à vok aw.” ⁷ Azla Farisəya tanəv: “Kà mana zlà ma Musa agòđ kà, zil av wakità mavàh vok ala à ahəl aŋa mis kà atà aŋa mavàhla, agòđ zla ma?” ⁸ Yesu awùlla à uda: “Musa avà à akul tetəvi kà, kà uwana akul azladzaŋdzaŋ. Awkà dagay la madzəka kà, agà kiya uwanay aw. ⁹ Gəpəh à akul la dziriga: Baŋa dza akudək mis aŋha, tsa la mazađ zil la tsəh aw kà, masla kà adàda à gəl gaw, à baŋa azəb mis anik.”

¹⁰ Azlaməna matapla la slaka aŋa tagòđal: “Iyay, baŋa gay aŋa zil atà la mis adagay kiya uwanay kà, ŋuləm mazəb mis aw pəra.” ¹¹ Yesu awùlla à atà ala: “Azladza gesina taslala vok aŋa makəs mapəhay uwanay aw, say azlauwana Zəzagəla avà à atà maslay pəra. ¹² Tatak anik anik la ahəŋ à uwana adəđ gay à dza à ahəŋ, kà mazəb mis dagay la mayyay. Azladza anik kà azladza la uwana tadəhatəŋ à vok, tadadəslàh atà, kà aŋa azladza anik babay kà tapak kiya uwanay kà makoray Zəzagəla. Dza uwana asla kà makəsay matapla uwanay kà, akəs!”

*Azladza tasàhla azlabəza à slaka Yesu
(Mark 10.13-16; Luka 18.15-17)*

¹³ Azladza tasàhla azlabèza à slaka Yesu kà masla aṅa mabak à atà ahàl à gəl, ṅgaha kà madəv kudfa lakəl aṅatà. Ama azlaməna matapla la slaka Yesu tavərə àtə gay. ¹⁴ Yesu agòd à atà: “Sàkàw azlabèza ṅuv ṅuvga tasa à waṅ à slaka gulo, kavəraw atà gay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aṅa azlatsəhay gə uwaga”, agòd à atà. ¹⁵ Masla abàk à atà ahàl à gəl ṅgaha adà aṅha la abatà.

Bəzi kohana galepi gə

(Mark 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Dza anik azà à vok à slaka Yesu, anàv: “Məṅga, mana à delga gədehəṅ, kà gi aṅa mabəz sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁷ Yesu agòdal: “Kà mana kanàv à gi lakəl aṅa delga ma? Dza tekula pəra, delga. Baṅa asa à ka, kà mabəz sifa adəv à gay aw kà, say kakəs mapəhay gesina.” ¹⁸ “Tsəhay gə uwala?”, agòd à Yesu. Yesu agòdal: “Kakəf dza aw, kada à gəl gaw aw, kad à gəl aw, kapəh mawisiga lakəl aṅa dza aw, ¹⁹ sləkàw baba aṅak la iyà aṅak, wòyà masla magay aṅak bokuba uwana kawoya gəl aṅak.”[☆] ²⁰ Bəzi kohana agòdal: “Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gəkəs uwaga gesina. Mana gə à uwana gədehəṅ aya ma?” ²¹ Yesu agòdal: “Baṅa asa à ka aṅa magay sətaka kà, hād, dāw tatak uwana ala kakoray gesina, ṅgaha vāh sili gə à azlaməna kudfa, kiya uwaga kadàbəz ləmana la zagəla, ṅgaha sà à waṅ kanəf gi!” ²² Ama mok uwana bəzi kohana atsənà gay uwaga kà, adà aṅha la mazaw la gəl gə, kà uwana galepi gə kaykay.

²³ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Gəpəh à akul la dziriga, zlazladfa kà aṅa galepi kà mad à makoray Zəzagəla. ²⁴ ṅgaha gəpəh à akul uwanay aya: Nuləm zlugumi aguw à uda la afək lepiri, à kà galepi aṅa mad à makoray Zəzagəla.” ²⁵ Mok uwana azlaməna matapla la slaka aṅha tatsən gay uwaga kà, ləv avàlāh atà à gay kaykay la magoday: “Tsa kiya uwanay zlà ma, uwa aslala vok aṅa mabəlay uwa?” ²⁶ Yesu anərəz atà la magod à atà: “Zlazladfa la slaka azladza, ama zlazladfa la slaka Zəzagəla aw.”

Masik aṅa masla asik aṅa Yesu

(Mark 10.28-31; Luka 18.28-30)

²⁷ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Tsənàṅ, anu mədasak à tatak à uwana ahəṅ məkòr gesina, ṅgaha kà manəf ka. Mana adəpaka vok kà aṅami ma?” ²⁸ Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga kà: Mok uwana Kona aṅa dza adàdza madzay la kursi aṅa mazləbay aṅha la afik kà, akul kulo gəl aṅha səla uwana kanəfaw gi, akul babay kà,

☆ 19:19 19.19 2Musa 20.12-16; 5Musa 5.16-20

kadàdzaw madzay la kursi la afik, kà madàh seriya à tsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa Isərayel à gəl. ²⁹ Nŋaha azlauwana gesina tasàk azlagày aŋatà à ahəŋ banjaw azladede aŋatà à ahəŋ, à azladede aŋatà dəgam gà à ahəŋ, à azlababa aŋatà à ahəŋ, à azlaiyà aŋatà à ahəŋ, à azlabəza aŋatà à ahəŋ, à azlaàlak aŋatà à ahəŋ kà gi, tadàbəzal aŋuvaw asik dzim aya, ŋgaha la huma aya sifa uwana adəv à gay aw. ³⁰ Ama aŋuvaw azlaməna huma lagonay, tadàgay azlaməna lig gà, ŋgaha aŋuvaw azlaməna lig gà lagonay, tadàgay azlaməna huma.”

20

Azlaməna sləray guf matavəruk

¹ “Aganay, gəgagazləla makoray Zəzagəla la dza uwana asà à uda la gay bebəŋ bəŋ, kà mahəl azlaməna sləray à guf aŋha à abà. ² Akəs kà mapəl à atà sili aŋa mavakay: Gursu tekula, ŋgaha asləl atà à guf à abà. ³ Asà à uda la zil gosila aya, anəŋà azladza anik tatsàzl à ahəŋ la vadavaday la afik kokudə sləray. ⁴ Agòd à atà: ‘Akul babay, dāw à guf gulo à abà, gədàpəl akul bokuba uwana akəs à vok’. ⁵ Nŋaha tahàd. Kona uwaga asà à uda la tataka afats, ŋgaha la afats dat magovagova gərewni delga aya, ŋgaha adəhəŋ kiya uwana adəhəŋ aya. ⁶ Nŋaha asà à uda afats dəbək agər à abà, abəz azladza anik à gəl uwana tatsàzl à ahəŋ la vadavaday la afik deyday aya. Anàv à atà à gay ala: ‘Kà mana kavakaw à abanay kokudə madàh sləray ma?’ ⁷ ‘Dza la ahəŋ ahəl anu aw’, tagòdal. Agòd à atà: ‘Akul bay, dāw à guf gulo à abà!’ ”

⁸ “Mok uwana mokokhu adasa à waŋ, dza aŋa guf agòd à kohana aŋha: ‘Zàl azlaməna sləray kà, pəl à atà sili aŋatà, dzəkà la azlaməna ligga, tsərəh à azlauwana tasà à waŋ gay bebəŋ’. ⁹ Azlauwana tadzəkà sləray la afats dəbək agər à abà tasà à waŋ, kəla uwabeyuwi aŋatà tabàz à gursu tekula tekula. ¹⁰ Mok uwana tazàl azlaməna mahəl atà teraŋa, tasà à waŋ, tadzùgw kà tadàbəzal kà aduwaŋ à azladza anik, tagòd. Ama kəla uwabeyuwi aŋatà tabàzà gursu tekula tekula pəra. ¹¹ La mok uwana takasay kà takokòtəhà gəl lakəl aŋa dza aŋa guf. ¹² Nŋaha tagòd: ‘Azlaməna sləray uwana tadəhà sləray kà sa tekula pəra kà, kapəl atà kà kalkal la aŋami uwana məbàs may vok aŋa mavakay lis à marabak ala ma?’ ¹³ Ama dza aŋa guf awùlla à tekula aŋatà: ‘Slawda gulo, gəvavarà ka aw. ‘Aya’, kagòd, kà madàh sləray aŋa mavakay lakəl aŋa gursu tekula aw takay? ¹⁴ Kəs sili aŋak ŋgaha kà, dā aŋak. Asa à gi mav à dza uwana gəzəb la lig aŋak la ahəŋ bokuba aŋak suwaŋ.

¹⁵ Kagod ma, gəslala vok aŋa maɖehəŋ la sili gulo bokuba uwana asa à gi aw takay? A uwana kaɖàh à adi ma, kà uwana gəɖahà delga takay?' ¹⁶ Kiya uwanay azlauwana azlaməna ligga tadəgay azlaməna huma, ŋgaha azlaməna huma tadəgay azlaməna ligga", Yesu agod à atà.

Yesu awulla gay aŋa mamətsay aŋha à tsəh

la mawul à uda aŋha kà maməkər

(Mark 10.32-34; Luka 18.31-34)

¹⁷ Yesu adà à Urusalima à afik. Ahəl azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla uwaga à fəta à awtəy, ŋgaha apəh à atà gay la asik lakəl: ¹⁸ "Tsənəwwəŋ, məda à Urusalima lagwa, ŋgaha tadəv Kona aŋa dza à ahəl aŋa azlamadzahaga aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla la ahəl aŋa azlaməna mapəhla mapəhay ala. Tadədukw ala mamətsay à gəl. ¹⁹ ŋgaha tadəvəy à ahəl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadəkədəslal, tadəzlabay la kurpi ŋgaha tadətataslay à ahəf à adi. Ama la mahənay makər kà, adəwul à uda la mamətsay."

Manavay aŋa iyà aŋa Yakuba la Yuhana

(Mark 10.35-45)

²⁰ Kiya uwaga iyà aŋa azlabəza aŋa Zebede azà à vok à slaka Yesu la azlabəza aŋha, akədèd à huma aŋha kà manaval tatak. ²¹ "Mana asa à ka ma?", Yesu agodfal. Agod: "Và à gi tetəvi, kà azlabəza gulo səla uwanay kà, tadədzah madzay tekula la ahəl kaf anək ŋgaha anik la ahəl gudzay anək lakəl la makoray anək!" ²² "Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw", Yesu agod, "Kasəlawalla vok kà mas tatak à uda la kətsaw ŋgərpa uwana la abà gədəsəy ay?" "Məslala vok", tagodfal. ²³ "Ndzer kadəsaw la kətsaw ŋgərpa gulo", Yesu agod à atà. "Ama la ahəl gulo kà magodfay lakəl aŋa madz madzay la slaka gulo, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay aw. Slaka uwatà kà, kà aŋa azlauwana Baba gulo adəhatəŋ à ahəŋ pəra."

²⁴ Uwana azlaməna matapla kulo anik uwanay tatsənà uwaga kà, taŋəŋuz lakəl aŋa azladedə səla uwanay. ²⁵ Kiya uwaga Yesu azàla atà gesina, agod: "Kasəlaw kà azlasufəl aŋa gudəŋ à vok tadəh gasa à azladza à gəl, ŋgaha azlaməŋga tapəh la ndzəɖa aŋatà ala. ²⁶ Ama uwaga kà apaka vok kiya uwaga la tataka aŋkul la abà aw, baŋa tekula la tataka aŋkul asal magay məŋga kà, say agay masla mazəb dagum à azladza anik, ²⁷ ŋgaha baŋa tekula la tataka aŋkul asal magay masla huma, say agay mayə aŋkul. ²⁸ Amiyaka gi Kona aŋa dza kà, gəsà à waŋ kà azladza aŋa mazlək gi aw, ama gəsà à waŋ kà mazlək azladza, la

mav sifa gulo bokuba tatak mapølla gøl à ahøj aña azladza aņuvaw.”

Yesu awar azlaguløf søla ala

(Mark 10.46-52; Luka 18.35-43)

²⁹ Mok uwana tasà à uda la gudøj Yeriko la abà, maham à ahøj dza aņuvaw tanøfà Yesu. ³⁰ Azlaguløf søla la ahøj tadzàh madzay la gay tetøvi tatsønàņ kà Yesu adà à awtày la abatà, tadzəkà mawiyay: “Møjga, Kona aña David, vok aham à ka kà anu!” ³¹ Maham à ahøj dza tasläh à atà møl à gøl la magoday: “Dzàw à ahøj titi!”, ama tazà kuda à zagøla la mawiyay aya kaykay: “Møjga, Kona aña David, vok aham à ka kà anu!” ³² Yesu atsizlla à ahøj, azàl atà, ñgaha anàv à atà gay ala: “Mana asa à akul, kà gøðahakulaņ ma?” ³³ Tagòðal: “Møjga, kà yewdi gami aña manøjla.” ³⁴ Vok ahamà à Yesu, adøbani yewdi aņatà; katskats azladza søla uwaga tanàņ ala, ñgaha tanøfà Yesu.

21

Yesu ada à Urusalima à abà

(Mark 11.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

¹ Kiya uwaga mok uwana tazlábèz kà Urusalima la gudøj Betfaze, la gudøj kuvu la afik, Yesu asløl azlamøna matapla la slaka aņha søla à huma à gay. ² Agòð à atà: “Dàw à gudøj uwatày à abà la huma aņkul, kadàbøzaw à ziwņņu à gøl mawadøj à ahøj gà la bøzi aņha, pølàw masla, ñgaha sàwgøla à waņ à abanay. ³ Baņa dza apøh à akul gay ‘Kà mana mi kà’, gòðawwal kà, Suføl awoyàņ, ñgaha tadàsak à akul aña masølla à waņ.”

⁴ Uwaga apakà vok kà aña magøð à afik aña gay aña masla mapøhal gay à ahàl aña mapàh à azladza uwana agòð:

⁵ ‘Gòðàw à azlamøna madz à ahøj la Søyon kà:

Nøjàņ Suføl aņak atsa à waņ à slaka aņak

La masløkaway møjga la ziwņņu la afik,

Ñgaha la bøzi ziwņņu la afik.’[☆]

⁶ Azlamøna matapla tafahàņ bokuba uwana apøh à atà.

⁷ Tas1ølla ziwņņu à waņ la bøzi aņha, ñgaha tadawal azladebdebi aņatà à lig. La lig la ahøj Yesu adzà à afik. ⁸ Maham à ahøj dza aņuvaw tadawal azladebdebi aņatà à tetøvi à ama, ñgaha azlaanik tasläh babasl aña azlaahàf, à tetøvi à ama kà mazløb masla. ⁹ Azladza uwana taguwà à huma aña Yesu tawiyà la marabay: “Mazløbay agay la Kona aña David, ñgaha Zøzagøla apis gay à dza uwana à vok, atsa à

wanj la slēm aṅa Sufəl Zəzagəla. Mazləbāy agay la Zəzagəla uwana kərkər la zagəla la afik!"[☆]

¹⁰ Mok uwana adabəz à Urusalima à abà, azladza gudəṅ uwaga gesina tavədzàh ala. Tanàv à vok: "Uwa à dza uwaga uwa?" ¹¹ "Masla mapəhal gay à ahəl Yesu, zil Nazaret, uwana la Galili", maham à ahəṅ dza agòf.

Yesu la məṅ gày Zəzagəla la aku

(Mark 11.15-19; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹² Uwana tabəz à Urusalima, Yesu ahəd à məṅ gày Zəzagəla à agu, ṅgaha akudəkàh azlaməna madaw tatak ala la azlaməna masukw tatak à lag la məṅ gày Zəzagəla uwatà la aku. Adakwà table aṅa azlaməna mabaf sili à ahəṅ, ṅgaha la azlakursi aṅa azlaməna madaw habakoku ala, ¹³ agòf à atà: "Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà: 'Gày gulo kà tazallala kà gày madəv kuḍa. Ama aku kà, kadapakawwanj ala kà katsakur aṅa azlaməna à gəl'."[☆]

¹⁴ Kiya uwaga azlaguləf la azladeri tazà à vok à slaka aṅha la məṅ gày Zəzagəla la aku, ṅgaha awarà atà ala. ¹⁵ Azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay ala kà, gəl akəḍf atà à vok à mok uwana tanəṅà tatak uwana adahàṅ kà, la mawiyay aṅa azlabəza uwana la məṅ gày Zəzagəla la aku: "Mazləbāy agay la Kona aṅa David", tawiyà. ¹⁶ Kiya uwaga tagòf à Yesu: "Katsəna uwana tapəhay ay?" "Iyay, gətsənanj", Yesu agòf à atà. "Akul kà, kadzəṅəw uwana la matsetseray la abà aw ay? A uwana agòf kà: Azlabəza la ^{☆☆☆} azlabəza vərna tazləbāy, aw takay?"[☆] ¹⁷ ṅgaha asà à uda, asək à atà à ahəṅ kà mad à Betaniya kà mahən à abatà.

Yesu atsafla gudəv

(Mark 11.12-14,20-24)

¹⁸ La bəṅ, mok uwana awùl à huḍf gudəṅ à abà, may akəs Yesu. ¹⁹ Anəṅà gudəv la gay tetəvi, azà à vok à tsəh aṅha, ama mayyay la vok aw, say babasl pəra. Masla agòf à gudəv: "Tetuwa kadəyyay aya aw!" La kirim yewdi gudəv uwaga agùl à afik, sanlatta. ²⁰ Azlaməna matapla la slaka aṅha tanəṅəṅ, ṅgaha ləv avàl à atà à gay kayak, tanàv à Yesu: "Kakay gudəv uwanay adagula sanlatta la kirim yewdi ma?" ²¹ Yesu agòf à atà: "Gəpəh à aku la dziriga: Agay madinjal gəl à vok aṅkul la ahəṅ, ṅgaha katsaw gay la ləv aṅkul la tsəh aw kà, naka aku kà, kadahawwanj uwanay

[☆] 21:9 21.9 Mahabay 118.25-26 [☆] 21:13 21.13 Yesayya 56.7 [☆] 21:16 21.16

Zakari 9.9 [☆] 21:16 21.16 Mahabay 118.25-26 [☆] 21:16 21.16 Yesayya 56.7

[☆] 21:16 21.16 Mahabay 8.2

gəɖahàŋ à gudəv uwanay pəra aw, naka kaslawal à vok aŋa magoday à dadəgwal uwanay: ‘Bəɖ à vok la abanay, həɖ, katsà gəl à dərəv à abà!’ Kà uwaga apakà vok, hadəy. ²² Baŋa kadiŋawwal gəl à vok kà tatak uwana kanavaw gesina la madəv kuɖa la abà kà, kadàbəzawwal.”

Ndzəɖa aŋa Yesu ma atsa à waŋ ma lala?

(Mark 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Yesu ahàɖ à mənə gày Zəzagəla à agu, ŋgaha adzəkà matapla tatak. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha tagòɖal: “La tetəvi ma uwala kadàh azlatatak uwanay la? Uwa avà à ka ndzəɖa uwanay uwa?” ²⁴ Yesu agòɖ à atà: “Gi babay lagwa kà gənav akul manavay tekula, baŋa kawulaw gi ala manavay uwanay kà, gəɖapəhakulla ndzəɖa uwana gəɖahləŋ tatak uwanay. ²⁵ Uwa à uwana asləl Yuhana masla madàh batem à waŋ uwa? Zəzagəla awma azladza takay?” Ama tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà la abà, ŋgaha tagòɖ: “Baŋa məgod kà Zəzagəla la uwana asləl à waŋ, adəgod à anu: ‘Kà mana zlà ma kadiŋaw gəl à masla à vok aw ma?’ ²⁶ Ama baŋa məgod: ‘Azladza la uwana tasləl à waŋ’, bay kà, guba aza à anu kà maham à ahənə dza, kà uwana azladza gesina tasəl kà masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla kà mapəhay à azladza.” ²⁷ Kiya uwaga tawùlla à Yesu: “Məsəl aw!”. Ŋgaha agòɖ à atà: “Tsa kətà kà, gi babay kà, gəpəh à akul la ndzəɖa uwana gəɖàhla tatak uwanay babay suwaŋ aw!”

Gay la gay la abà aŋa azlabəza səla

²⁸ Yesu adà à huma à gay la mapəhay: “Mana kadzugwaw lakəl aŋa uwanay ma? Dza anik agà la azlabəza səla. Adà à slaka matera, agòɖal: ‘Bəzi gulo, həɖ, kadàɖaha sləray la guf la abà lakana.’ ²⁹ ‘Gəday aw’, agòɖal, ama zwek la huma la gay kà, abəɖɖa madzugway aŋha, ahàɖ, aɖahà sləray. ³⁰ Baba ahàɖ à slaka aŋa anik, apəhal. Masla kà, ‘Ayà, Baba’, agòɖal, ama ahàɖ aw. ³¹ Uwa lala tataka aŋatà la abà aɖahà uwana asà à Baba uwa?” “Matera”, tagòɖal. Yesu agòɖ à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Azlaməna mazəb hadama, la azlaməna mazaɖ zil tadàtsa à vok à makoray Zəzagəla kà akul, ³² kà uwana Yuhana asà à waŋ à slaka aŋkul la mapəhakulla tetəvi dziriga, ama kadiŋawwal gəl à vok aw, kakwesawka. Ama azlaməna mazəb hadama la azlaməna mazaɖ zil kà, takəs, tadiŋal gəl à vok, bə amiyaka tanənə uwaga dadəŋ aw. Ama akul kà, kanəŋaw uwaga, ama kabəɖawla vok dagay la huɖ gə kà madiŋ gəl à masla à vok aw!”

*Gay la gay la abà aṅa azlaməna sləray guf makəsafər gə
(Mark 12.1-12; Luka 20.9-19)*

³³ “Tsəbàw sləm à gay la gay la abà anik. Zil gày anik la ahəṅ, atsəb guf matavərük, akəsäl zlagam à adi, ṅgaha alà afək, kà makudfıts iyaw aṅa mayyay ahəf aṅha à abà, ṅgaha aṅəl gày mad à afik maday, kà aṅa masla manəṅla guf, asàkla guf uwatà à azlaməna sləray la ahəl. ṅgaha adà aṅha à mauguzahay kərkər.* ³⁴ Mok uwana təla mahəṅay tatak adaslay, asləl azlamagamza aṅha à slaka azlaməna sləray guf kà mazəbal humà mahəṅay aṅa tatak aṅha. ³⁵ Ama azlaməna sləray takàs à atà, tazláb anik, takàd anik, tatsàh anik la akur. ³⁶ Ama masla guf asləl azlamagamza anik aya, uwana atà dəṅ kà azlauwana uwarà, ama azlaməna sləray guf tadàhà à atà à vok bokuba uwana tadahàṅ azlamatera à vok. ³⁷ La lig aṅa uwaga la ahəṅ, asləl bəzi aṅa huđ aṅha, agòđ kà: ‘Tadàsləkaw masla’. ³⁸ Ama mok uwana azlaməna sləray guf tanəṅ bəzi aṅha, tagòđ kà atà kà atà: ‘Yewwa, masla la uwana adəgay dza aṅa tatak bawbaw. Məkəđ masla, ṅgaha mədàbəđfal à gəl!’ ³⁹ Takəs, tadùw à uda la guf la abà, takəđ.”

⁴⁰ Yesu anàv: “Iyay zla, baṅa dza aṅa guf adàsa à waṅ, ma mana adəfehəṅ la azlaməna sləray uwaga ma?”
⁴¹ Tagòđfal: “Adàkad azlaməna sləray mawisiga uwaga à gay, ṅgaha adàvə guf à ahəl aṅa azlaməna sləray anik, uwana tadàvəhal mahəṅay aṅa tatak aṅha la mok uwana asəl.” ⁴² “Iyay”, Yesu agòđ à atà: “Kadzəṅàw didi à uwana matsetseray apəhay aw takay?”

'Akur uwana azlaməna maṅal gày taməl ala kà,
Masla la uwana adapak akur mawad gày,
Kiya uwaga la uwana Sufəl adfehəṅ,
ṅgaha uwaga kà akəsa à vok kà aṅami kà manəṅ
uwaga!’*⁴³

⁴³ Kà uwaga Yesu azàlən à gəl: “Hadfay, la dziriga, gəpəh à akul, makoray Zəzagəla adəgay mazəbakullanə ala gə, kà mav à tsəhay anik uwana adàvə mayyay à məṅga aṅha. ((⁴⁴ Kəla dza uwana atəđ à akur uwanay à afik kà, adàkalahla. Ama baṅa akur la uwana atəđ à dza à gəl kà aslərəđəṅ ala kədəṅna.))”*

⁴⁵ Azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisəya tatsənà gay la gay la abà uwaga kà Yesu kà apəhay kà lakəl aṅatà. ⁴⁶ Kiya uwaga tayəh dabaray kà makəsay, ama guba akəs atà kà maham à ahəṅ dza, uwana

* **21:33** 21.33 Yesayya 5.1-2 * **21:42** 21.42 Mahabay 118.22-24 * **21:44** 21.44 Mahabay 118.22; Yesayya 28.16

tapakà Yesu ala kà masla mapəhal gay à ahàl kà mapàhla à azladza.

22

*Gay la gay la abà aṇa məṇ tatak may kà mazəb mis
(Luka 14.15-24)*

¹ Yesu apəhatàla la gay la gay la abà, agòd à atà: ² “Aganay tatak uwana məgagazləla la makoray aṇa Zəzagəla: Sufəl anik atà magol tatak may kà mazəb mis aṇa bəzi aṇha. ³ Asləl azlamagamza aṇha kà mazallàh azladza uwana azàllàh atà kà aṇa tatak may uwaga, ama asà à atà mas à waṇ aw. ⁴ Asləl azlaanik aya, la mapəhay uwanay la ahàl: ‘Gòdàw à azladza uwana gəzàllàh atà kà: Tatak may gulo kà adahənay adagay, azlakokur gulo, la azlatatak gulo magag seyga gədakaday gesina, adahənay. Sàw à waṇ à tatak may mazəb mis à gəl!’ ⁵ Ama azlaməna mazala atà kà, tafəl sləm aw, tadfahəṇ à atà à azlaudəra aṇatà anik anik. Anik ahàd à guf aṇha à abà, anik bay à matsakalay aṇha. ⁶ Azlaanik takəs azlamagamza, tatəṛəbàhà atà, ṅgaha takəd azlaanik. ⁷ Kiya uwaga Sufəl apək ləv məṅga, asləl azlaslodzi aṇha kà makad atà la mababəh gudəṇ aṇatà à gay la akàl. ⁸ ṅgaha agòd à azlamagamza aṇha: “Tatak may aṇa mazəb mis kà adagay nekwa, ama azlaməna mazala atà gə kà tadàbəzal aw. ⁹ Lagwa kà, dàw à azlabəza tetəvi à ama gesina, uguzàhàw, sàwla à waṇ kəla dza uwana kabəzawwal à tatak may à gəl.’ ¹⁰ Azlamagamza tahàd à azlabəza tetəvi à ama, ṅgaha tahamà gay azlauwana à vok tabəzal gesina, azlamawisiga, la azladelga ṅgaha kiya uwaga à uwana gày madəvaday ahənà ala la dza.”

¹¹ “La lig la ahəṇ Sufəl asà à gày kà manəṛəz azladza uwana tazàllàh atà, ṅgaha anəṇà dza uwana lukut mazəb mis la vok aw. ¹² Sufəl agòd: ‘Slawda gulo, kakay kaslà kà mas à gày uwanay à agu, kokudà lukut mazəb mis la vok ma?’ Ama dza uwaga aslala vok kà mabədmə aya aw. ¹³ ṅgaha Sufəl agòd à azlamagamza aṇha: ‘Tsəṛəkàw azlaahàl aṇha la azlaasik aṇha ṅgaha dùwàw à mələs à abà la uda, la abatà la uwana mawiyay la mapad slid la tsəh ala la ahəṇ, ¹⁴ kà à uwana azlaməna mazal atà gə aṇuvaw, ama azlaməna matsatsamani atà gə kà dəṇ aw’.”

*Mapəl hadama à məṇ sufəl
(Mark 12.13-17; Luka 20.20-26)*

¹⁵ Azla Farisəya tahàd, takəs sawaray kà atà aṇa masəlayla: “Kakay à uwana məslala vok aṇa mabəzal à tsəh la manavay mi?”, tagòd. ¹⁶ Tasləl azlakohana aṇatà la azlaanik la tataka maham à ahəṇ matsən vok gay aṇa Herod

la abà, tahàd kà magoƒ à Yesu: “Məŋga, məsəl kà dziriga la uwana katapla à azladza aŋa madz à ahəŋ uwana asà à Zəzagəla, kurit yewdi agoƒ à ka, kà maƒehəŋ aŋa azladza uwana tadzugway aw, kà uwana kaƒàh tatak la mahoy adi uwana dza aƒehəŋ aw. ¹⁷ Lagwa kà: Pəh à anu uwana kadzugw lakəl aŋa uwanay zla: Mapəhay gami ma, avà à anu tetəvi kà mapəl hadama à məŋ sufəl aŋa azla Rom takay, awma kakay ma?” ¹⁸ Ama Yesu asəl madzugway mawisiga aŋatà, agòƒ à atà: “Azlaməna magolla dza, kà mana asa à akul aŋa maβəz gi à tsəh ma? ¹⁹ Pəhàw gi ala sili uwaga kapəlawla hadama tsi!” Tapəhalla akur sili. ²⁰ Ngaha Yesu anàv à atà: “Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa la sili uwanay la afik uwa?” ²¹ “Aŋa məŋ sufəl”, tagòƒal. Kiya uwaga Yesu agòƒ à atà: “Kità kà, pələw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ŋgaha pələw à Zəzagəla uwana aŋha suwan!”

²² Mok uwana tatsən mawulla à uda aŋa Yesu kiya uwaga, ləv avàlàh à atà à gay kayak, tasàkal, tadà aŋatà.

*Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
(Mark 12.18-27; Luka 20.27-40)*

²³ La mavakay uwatà, azla Sadukiya, atà uwana mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw tagoƒ, tasà à wan à slaka Yesu, kà manaval. ²⁴ Tanàval: “Məŋga, à aganay uwana Musa apəh: Baŋa dza aməts aŋa mis ala kokuƒa maβəz bəzi kà, say deda aŋha azəb à uda la gày kuƒa ŋgaha atsilla tsəhay aŋha ala. ²⁵ Azladza la ahəŋ, atà məƒəf, la azladedà aŋatà la tataka gami la abà la abanay. Magolga azəb mis, amətsal à kəl ala kokuƒa maβəzal bəzi, ŋgaha asàkla mis kuƒa à deda aŋha. ²⁶ Apakà vok kalkal la uwaga la deda masəla bay, ŋgaha kiya uwaga la mamakər aya, ŋgaha kà məƒəf nna gesina apakà vok kiya uwaga. ²⁷ La lig aŋatà la ahəŋ gesina kà, mis aməts. ²⁸ La vuf uwana azlaməna mazimnekid tadàwul à uda ma, atà məƒəf uwaga ma mis adàgay ma aŋa uwa? Kà uwana gesina aŋatà kà, tazàb?” ²⁹ Yesu agòƒ à atà: “Kazawla, haƒay zla, kà uwana kasəlaw bə amiyaka matsetserayga, bə amiyaka ndzəƒa aŋa Zəzagəla aw. ³⁰ Kà uwana mok uwana azladza tadàwul à uda la mamətsay kà, mazəb vok adàgay la ahəŋ aya aw. Tadàdza à ahəŋ kà bokuba azlamalika uwana la zagəla. ³¹ Lakəl aŋa azlamazimnekid uwana tadàwul à uda la mamətsay kà kadzenaw à uwana Zəzagəla apəh lakəl aŋha aw ay? Agòƒ:

³² 'Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, gi Zəzagəla aŋa Isak, gi Zəzagəla aŋa Yakuba!*

Zəzagəla azələn̄ à gəl Zəzagəla kà aña azladza uwana la sifa, kà aña azlamazimnekid aw.”

³³ Maham à ahən̄ dza uwana tatsənà uwaga kà, ləv avàläh à atà à gay mən̄ga kà matapla aña.

Mapəhay uwana aduwa azlaanik gesina
(Mark 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴ Mok uwana azla Farisəya tatsənən̄ Yesu adaməl gəl à azla Sadukiya à ahən̄ la gay kà, tahamà gay à vok. ³⁵ Nğaha tekula añaatà uwana atapla mapəhay à azladza asəl kà makəsəl asik la tsəh ala, anàval à gay ala: ³⁶ “Mən̄ga, mapəhay gami ma uwala à uwana aduwa azlaanik gesina ala?” ³⁷ Yesu agòfal: “Wòyà Sufəl Zəzagəla aña k la ləv aña k gesina, la sifa aña k gesina, la han̄kəli aña k gesina, nğaha la masasəfok aña k gesina bay. ³⁸ Uwaga la uwana mapəhay uwana aduwa azlaanik. ³⁹ Nğaha aganay masəla aña uwana tazlā à gay kalakal: Wòyà masla magay aña k bokuba gəl aña k. ⁴⁰ Mapəhay aña Musa la azlamatapla aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina tapəh kà lakəl aña mapəhay səla uwaga.”

Kristu atà la David
(Mark 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Uwana azla Farisəya tahamà gay à vok kà, Yesu anavà à atà gay uwanay: ⁴² “Mana kadzugwaw lakəl aña Kristu ma? Aga ma mayyi à tsəh ala ma aña uwa?” “Mayyi à tsəh ala aña David!”, tagòfal. ⁴³ Yesu agòf à atà: “Kakay zlà ma, David uwana masasəfok Zəzagəla aguwà la masla la abà, aslāla vok azəlal Sufəl ma? Kà uwana David agòf:

⁴⁴ ‘Sufəl Zəzagəla agòf à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl,

Tsərəh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aña k à tsəh asik.’[☆]

⁴⁵ Iyay zla, baña David azəlal ala Sufəl gulo ma, kakay Kristu apək kona aña ma?” ⁴⁶ Dza la ahən̄ aslāla vok kà mawulla gay uwaga à uda amiyaka tekula aw, nğaha dagay la mavakay uwatà, dza aslāla vok kà manaval manavay aya aw.

23

Yesu agòf: “Dahàw han̄kəli kà azla Farisəya la azlaməna mapahla mapəhay ala”

(Mark 12.38-39; Luka 11.43,46; 20.45-46)

¹ La lig la ahən̄, Yesu agolà à huma à slaka maham à ahən̄ dza la azlaməna matapla la slaka aña ² agòf à atà: “Azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya, sləray

aŋatà kà mapàhla mapəhay aŋa Musa à azladza. ³ Kiya uwaga kà, kəsaw gay aŋatà, ŋgaha hànàw uwana ala tapəh à akul gesina, ama kadahawwan bokuba madəhəŋ aŋatà aw, kà uwana atà takəs uwana tatapla à azladza anik aw. ⁴ Tawəďàh tatak mahanayga kà mafàh à azladza anik à gəl, ama atà kà takəs aw, amiyaka bà gay gəl ahàl aŋatà babay kà tadəbəlani aw. ⁵ Ama tadàh sləray aŋatà gesina kà la huma yewdi aŋa azladza pəra. Tawəďàhla azlalaya à vok la azlagabaga bəzləh bəzləhga à vok, uwana matsetser à ahàl azlamapəhay anik anik aŋa wakità Zəzagəla à adi, ŋgaha la azlagwazazuv duksuffa la azlalukut aŋatà la gay. ⁶ Asa à atà kà azlaslaka teraŋa la azlagəy madəv kuďa la aku, la azlatatak may lakəl kà manəŋ à atà aŋa azladza. ⁷ Asa à atà bay kà azladza tadəhaha à atà 'Ayyi' la azlavadavaday la afik, la mazalàhatàla azlaməŋga. ⁸ Ama akul kà, kayahaw mazalakulla azlaməŋga aw, kà uwana akul gesina kà akul azladedə, ŋgaha məŋga aŋkul kà tekula ahàl pəra. ⁹ Kazalawla Baba à dza asik babay aw, kà uwana akul kà Baba aŋkul kà tekula à ahàl pəra, masla uwana la zagəla la afik. ¹⁰ ŋgaha aya kayahaw mazalakulla sufəl babay aw, kà uwana Sufəl aŋkul kà tekula à ahàl pəra, uwaga kà Kristu. ¹¹ Mazəb gəl gə aŋkul kà, agà kà bokuba masla mazəb à akul dogum. ¹² Dza uwana azigəŋ gəl kà tadəwulla à vəďah, ŋgaha dza uwana awulla gəl à vəďah kà, tazigəŋəŋ."

Yesu asləh vok à azlaməna matapla mapəhay la azla Farisəya

(Mark 12.40; Luka 11.39-42,44,52; 20.47)

¹³ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya. Akul azlaməna magolla dza. Kat-sakaw à gamagəy aŋa makoray Zəzagəla à ama kà azladza. Tekedik kà, akul la gəl aŋkul kà asa à akul mad à gəy aw, azlauwana tayàh mad à gəy bay kavàw à atà tetəvi aw."

((¹⁴ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kazawaw azlamis kuďa à uda gesina, ŋgaha aya kavakaw à madəv kuďa à abà kà mapəhla gəl aŋkul ala la huma azladza. Kà uwaga à uwana kadəbəzaw seriya uwana aďuwa aŋa azladza anik."))

¹⁵ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kaugu-zahaw dawali dawali gesina la gudəŋ la vok, amiyaka la kəslah iyaw babay, kà akul aŋa maβəz masla mapəh gay

la løy ala tekula. Ngaha baŋa kabèzàwwal aya kà, kapakàwwàŋ ala kà bəzi aŋa gày akàl dafuwa à gay akul asik sèla.”

¹⁶ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna maguwàh azlaguləf à huma. Kagodaw kà: ‘Baŋa dza azuw mawadəy la məŋ gày Zəzagəla kà, uwaga kà deyday’, kagodaw. ‘Ama baŋa azuw mawadəy kà la luwàluwà uwana la gày Zəzagəla la aku kà, mawadəy adənəfay’, kagodaw. ¹⁷ Akul azlaku-sonu, akul azlaguləf! Uwa la à uwana məŋga gə la? Luwàluwà ay awma məŋ gày Zəzagəla uwana masla la uwana agəŋ luwàluwà uwaga sətaka takay? ¹⁸ Kagodaw aya kà: ‘Baŋa dza azuw mawadəy la slaka makədf tatak kà, uwaga kà deyday’, kagodaw, ‘Ama dza uwana azuw mawadəy la tatak makədfayga uwana la afik kà, mawadəy adənəfay’, kagodaw. ¹⁹ Akul azlaguləf, uwa la à uwana məŋga gə la? Tatak makədfayga ay awma slaka makədf tatak uwana agəŋ tatak makədfayga sətaka takay? ²⁰ Kà uwaga kà, dza uwana azuw mawadəy la slaka makədf tatak kà azuw mawadəy la tatak makədfayga uwana la afik babay. ²¹ Dza uwana azuw mawadəy la məŋ gày Zəzagəla kà, azuw mawadəy la məŋ gày Zəzagəla ngaha la Zəzagəla uwana adz à ahəŋ la aku babay. ²² Dza uwana azuw mawadəy la zagəla kà, azuw mawadəy la kursi Sufəl aŋa zagəla, ngaha la masla uwana adz à ahəŋ la afik babay.”

²³ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, ngaha la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kavàw makulo aŋa tatak aŋkul, baməraka la azlatsəhay aləl anik anik gesina, ama kapəsewaw uwana aduwa à vok la mapəhay la abà, bokuba madəhəŋ delga la tələmna, ngaha la madinjal gəl à vok. Uwaga la uwana akəsà à vok kà makəsəy la kokuɗa mapəsewaw azlaanik uwanay. ²⁴ Akul azlaməna maguwàh azlaguləf à huma, kazabaw slaslam à uda la tataka masay aŋkul la abà, ama zlugumi kà kadàguwa à gay.”

²⁵ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kapalaw lig aŋa kətsaw la azlakəsɗ aŋkul, ama la huɗ aŋkul kà kahənawla la makəsəfər dzəbaŋŋa, ngaha la gəl la adi gesina. ²⁶ Kak zil Farisəya guləf gə, pəl huɗ kətsaw dadəŋ, ngaha lig gə adàgay kuzekaka babay.”

²⁷ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Akul kà bokuba akul azlazəvay uwana tawodəŋla, ahəɗ la lig gə, ama la huɗ gə kà, mahənlaga la azlatatak mazinga vanvavan. ²⁸ Akul babay kà la lig gə kà, kapəhawla vok

ala kà kiya uwaga: ‘Anu azladza delga’, kagodaw, ama la hudf kà kahənawla la magolla dza ngaha la mawisiga”, Yesu agòd à atà.

*Seriya uwana lakəl aña azlaməna magolla dza
(Luka 11.47-51)*

²⁹ Yesu ahəd à huma à gay la magodfay: “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kanjalàhàw zəvay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza ala kà lela. Kadafahàw azlatatak bədə à azlazəvay aña azlauwana à vok tadzà à ahəŋ la dziriga la abà. ³⁰ ‘Aganay məgay la ahəŋ la zamana aña azlababa gami madzidziga kà naka mədəfəh sləray anina kà makadf azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza aw’, kagodfaw aya. ³¹ La gəl aŋkul kà, kasəlaw kà akul azlamayyi à tsəh ala aña azladza uwana takədəh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwaga. ³² Kətà zlà kà, dāw à huma à gay kadəvawla sləray uwana à gay azlababa aŋkul tadzəkà madfehəŋ zla! ³³ Akul azlabəza matsapa: ‘Kakay mədətəf seriya aña gəy akəl la gay ala?’, kagodfaw ma!”

Gay makədf gəl à ahəŋ

³⁴ Ngaha agòd aya: “Kà uwaga katsənàwwəŋ lela, gədəsləl akul à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à wəŋ, la azlaməna hanəkəliga, ngaha la azlauwana tasəl mapəhay. Kadakadaw azlaanik, azlaanik aya kà, kadətataslaw atà à ahəf à adi, azlaanik kadəzlabahaw atà la kurpi la gəy madəv kudə la aku, ngaha aya kadənəfahaw la gudəŋ la gudəŋ kà makadf atà. ³⁵ Kiya uwaga à uwana aŋiz aña azladza dziriga uwana takədəhəh atà dadzəka à vok la Abel, dza dziriga uwana takədf, tsərəh à makadf Zakari, kona aña Baraki uwana kakədfaw la tataka aña azlagəy tsidəŋaga à abà la slaka makadf tatak. ³⁶ Hadfay, gəpəh à akul la dziriga kà, kà uwaga gesina adətədfay kà à gəl aña azladza aña zamana uwanay lakana.”

*Yesu atà la Urusalima
(Luka 13.34-35)*

³⁷ “Urusalima, Urusalima, kak la uwana kakədf azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana à gay, ngaha katsəh azlauwana Zəzagəla aslala kà atà à wəŋ la akur. Gəday vok kà mənga, kà maham gay à vok aña azladza aŋak la slaka gulo, bokuba gotsak uwana aham gay azlabəza aŋha à vok la tsəh gogozläh aŋha, ama kakəsaw aw. ³⁸ Ngaha zla, lagwa kà, gəy aŋkul adəgay nvagay. ³⁹ La kità gəpəh à akul kà: Dagay lakana kadənəŋaw gi aya tsərəh à uwana: ‘Məpis gay à

vok à gay la dza uwana atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl',[✧] kadàgofaw", Yesu agòf.

24

Gay lakəl aŋa madəv à gay gudəŋ à vok
(Mark 13.1-3; Luka 21.5-6)

¹ Kiya uwaga Yesu asà à lag la mən gày Zəzagəla la aku. Uwana adiy aŋha kà, azlaməna matapla la slaka aŋha tazà à vok à slaka aŋha kà mapəhalla maŋalay aŋa mən gày Zəzagəla uwatà. ² Kiya uwaga Yesu awùlla à uda, agòf à atà: "Kanəŋaw uwaga gesina takay? Hadfay gəpəh à akul la dziriga kà, amiyaka akur tekula babay kà adàgəfal à gay aw, tadàkalah à ahəŋ gesina."

Azlaŋərpa uwana tadàtsa à vok à waŋ

kà madəv à gay gudəŋ à vok
(Mark 13.3-13; Luka 21.7-19)

³ Yesu adzà madzay la gudəŋ kuvu la afik, la abatà azlaməna matapla la slaka aŋha tazà à vok à slaka aŋha, tanàval à gay ala: "Pəhanula: Mbà uwaga adàpaka vok ma, masəlay ma uwala adàpəhanula kaslà mas à waŋ aŋak la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok la?"

⁴ Yesu awùlla à atà ala: "Dahàw hanjkəli kà aŋa mapapatakulla aw. ⁵ Kà uwana azladza aŋuvaw tadàsa à waŋ la sləm gulo, ŋgaha: 'Gi Kristul', tadàgofay, ŋgaha tadàvavarah azladza aŋuvaw à bada à abà. ⁶ Kadàtsənaw azlamawiyay aŋa guvəl, ŋgaha azlagay lakəl aŋa guvəl. Guba adàkəs akul aw, uwaga kà, say leri apaka vok, ama uwaga kà makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok dadəŋ aw. ⁷ Azladza tsəhay anik tadəp guvəl la azlatsəhay anik, ŋgaha makoray anik adəp guvəl la makoray anik, azlamay tadəgahay la ahəŋ, ŋgaha azlamaβəlakàh vok aŋa kutso tadəgahay la ahəŋ la azlaslaka anik anik. ⁸ Ama azlatatak uwaga gesina adàpaka vok kà bokuba madzəka mazay aŋa huđ bəzi."

⁹ "Azladza tadəvəh akul à ahəl aŋa azladza anik kà matərbəh akul, ŋgaha tadàkadfah akul. Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. ¹⁰ La kaslà uwatà, azladza aŋuvaw tadəsak à madiŋal gəl à vok la tsəh ala, ŋgaha tadətah à vok kaf à gəl, ŋgaha tadəzin vok à vok ala kà atà à àtə. ¹¹ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gə tadəpahla vok ala la tataka aŋkul la abà, tadəvavarah azladza anik aŋkul aŋuvaw. ¹² Mawisiga la uwana adəsləh gəl à ahəŋ à kà delga, azladza gay mənğa

tadàwafah vok à uda la uwaga la abà à kà delga. ¹³ Ama dza uwana adàbasinj tsèràh à makəf gəl à ahəj la tetəvi aña Zəzagəla à ama kà, adàbəlay. ¹⁴ Gay marabəj aña makoray Zəzagəla adàgay mapəhayga la gudəj la vok gesina, kà maziñ gə à azlatsəhay gudəj à vok gesina. Baña adatsanay kiya uwaga kà, madəv à gay gudəj à vok adàzlanjalay.”

*Məzam aña dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl
(Mark 13.14-23; Luka 21.20-24)*

¹⁵ “Mok uwana kadənəjaw masla məzam aña Kristu, uwana masla mapəhal gay à ahəl Daniyel apəh, à uwana atsizl à slaka tsikasla gə à abà kà, (kəla dza uwana adzeñ uwaga kà, adfaha hanjkəli lela!) ¹⁶ Kiya uwaga kà azlauwana la kutso Yahudiya kà, tadəhoy à gudəj à afik. ¹⁷ Dza uwana la gəl gəy babay, adàsa à ahəj kà mad à gəy kà mahəl azlatatak uwana la huđ gəy aña aya aw. ¹⁸ Nğaha dza uwana la fəta, adəwul à mtəga kà mahəl dəbdəbi aña la mtəga aña aw. ¹⁹ Kay, nğərpa mənğa adàgay la azlamis uwana la bəza la huđ, nğaha la azlauwana bəza vərna aga la atà la ahəl la mavakay uwatà! ²⁰ Dəvəw kuđa à Zəzagəla kà mavakay mawisiga uwaga aña matəf à təla anasl à abà banjaw à vuđ maduw ləv à abà aw. ²¹ La kaslā uwatà kà, nğərpa mənğa adàgay la ahəj uwana adapakà vok dagay uwana Zəzagəla adahà gudəj à vok tsèràh à lakana aw, uwana adəpaka vok bokuba uwaga aya dikiđiki aw. ²² Agayña Zəzagəla atetuwa mavakay uwaga aw kà, naka dza la ahəj abəlay aw, ama Zəzagəla atetuwa mavakay uwaga kà, kà azlaanğa uwana atsatsəmàni atà.”

²³ “Baña ‘Kristu kà à aganay, la abanay, à agatəy la abatəy’, tagođ à akul kà, kakəsaw gay aña atà aw. ²⁴ Kà uwana azlakristu fidaga, la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gə tadəpahahla vok ala. Tadəfah azlamagol nadzipo kà mavavarla azladza amiyaka bə azlauwana Zəzagəla atsatsəmàni atà. ²⁵ Tsəbəwwal sləm kà uwana gədapəh à akul à vok à abà.”

²⁶ “Kità kà, baña: ‘A agatəy la kəsaf la abà, la abatəy’, tagođ à akul kà, kadaw aw! Banjaw dza agođ à akul: ‘Aganay adada à gəy à abà la abanay’, tagođ à akul kà, kakəsaw gay aña aw. ²⁷ Bokuba habaga uwana awutsəf à uda la ləv zagəla la abà dagay la tsəh la ahəj tsèràh à gəl à agu kà, kiya uwaga à mas à wañ aña Kona aña dza babay. ²⁸ La slaka uwana tatak mamətsayga la ahəj la uwana azlakwatsamu tahəm gay à vok la abatà.”

*Mas à wañ aña Kona aña dza
(Mark 13.24-27; Luka 21.25-28)*

²⁹ “La katskats la lig mapak vok aña ngørpa uwaga la ahøj kà, afats adàudfay aya aw, tæla bay adàv udfaka aña aya aw, azlatsetsiliñ tadàsokw à ahøj la zagæla, ngaha ndzædfa aña zagæla adàbælaka vok. ³⁰ Ngaha masølay aña Kona aña dza adàpøhla vok ala la zagæla la afik. Kiya uwaga azladza à vødfah gesina tadàtaway, tadànøj Kona aña dza atsa à ahøj la habaga la abà la ndzædfa mazløbay møjga la zagæla. ³¹ Magol mapara møjga adàtsønay, ngaha tadànøj azlamalika la gay tør gudøj ufad aña kutso, tadàham gay azlauwana à vok atsatsàmànì atà la azlagay tør gudøj à vok uwaga.”

Uwana gudøv apøhla ala

(Mark 13.28-31; Luka 21.29-33)

³² “Tsønàw uwana gudøv apøhakulla: Mok uwana gudøv agagøray babasl aña adfay kà, sèlàw kà madara kà nekwa. ³³ Kiya uwaga kà, baña kadànøjaw uwaga gesina kà, sèlàw kà, kaslà mas à ahøj aña Suføl kà adaslay. ³⁴ Hadfay, gøpøh à akul la dziriga kà: Kà azladza aña zamana uwanay tadàmøts à gay dadøj gesina, kà mas à wañ aña makoray Zøzagæla aw. ³⁵ Zagæla la kutso kà adàdøv à gay, ama gay gulo kà, adàdøv à gay aw!”

Zøzagæla kokudfa gøl aña la uwana asøl madøv à gay gudøj à vok pøra

(Mark 13.32-37; Luka 17.26-27,34-36)

³⁶ “Dza la ahøj asøl kaslà la mavakay, bañaw sa aña mapaka vok aña tatak uwaga aw, amiyaka azlamalika uwana la zagæla, amiyaka Kona aña babay aw, say Baba kokudfa gøl aña pøra la uwana asøl. ³⁷ Tatak uwana apakà vok la zamana aña Nuhu kà, adàpaka vok kalkal la uwaga aya à mok uwana Kona aña dza adàsa à wañ. ³⁸ La kità, à mok uwana mavakay aña iyaw, uwana azà dza ala, aløg à wañ kà, azladza tazùw, tasàh tatak, tazàb mis, tadàh à zil tsøràh à mavakay uwana Nuhu adà à køslah iyaw à abà. ³⁹ Tadzùgw tatak dīkīdīkī tsøràh à uwana iyaw asà à wañ, azàtála gesina aw. Kiya uwaga adàpakay la vuđ mas à wañ aña Kona aña dza babay. ⁴⁰ La kità, azladza sèla tadàgay la føta, tekula adàgay mazøbay gà, anik adàgay masakal gà. ⁴¹ Azlamis sèla tadàdzam vøl, tekula adàgay mazøbay gà, anik adàgay masakal gà. ⁴² Dzàw à ahøj la adi, kà uwana kasøl aw mavakay uwana Kona aña dza adàsa à wañ aw. ⁴³ Tsøbàw sløm à uwanay lela: Aña zil gày asøl kaslà uwana masla à gøl atsa à wañ kà mazløl gày aña la vøđ kà, adzèhal aw, ahøn à ahøj la adi kà masla gøl aña mad à gày aña aw. ⁴⁴ Kà uwaga: Dahàw vok à ahøj, akul

babay, kà uwana Kona aṅa dza adàsa à waṅ kà la kaslà uwana manəwəṅ aṅkul lakəl aw.”

*Gay la gay la abà lakəl aṅa azlamagamza səla
(Luka 12.41-48)*

⁴⁵ “Uwa à magamza dziriga uwana la haṅkəli gə uwa? Uwaga kà dza uwana məṅga aṅha afà à gəl aṅa azlaməna sləray anik, kà masla aṅa mavàha à atà tatak may la sa uwana asà à atà. ⁴⁶ Marabay agay la magamza uwana məṅga aṅha awul à waṅ, abəzal à gəl la sləray aṅha la abà. ⁴⁷ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Zil gày adàv ləmana à magamza aṅha uwanay à ahəl gesina. ⁴⁸ Ama baṅa magamza uwaga mawisiga kà, agodəy la gəl aṅha kà: Məṅga gulo kà adàsafay, ⁴⁹ adzəka mazlabàh azlamanalzay aṅa sləray, ṅgaha azuway la azlaməna guzu, ⁵⁰ kiya uwaga zil gày adàzlanalay la vudf uwana magamza uwaga la makuday la abà aya amiyaka aṅa sa tekula aw. ⁵¹ Zil gày adàdahla seriya zlazladəga à gəl, ṅgaha adàvəl masik aṅha kà la tataka aṅa azlaməna magolla dza la abà, la abatà la uwana adātuway, la mapadf slidf la tsəh ala tərrowawa”, Yesu agòd.

25

Gay la gay la abà lakəl aṅa azladəgam kulo

¹ “Kiya uwaga makoray Zəzagəla kà kalkal la gay aṅa azladəgam kulo uwana tasà à uda, tahəl fənəs aṅatà, tahəd kà magagamay la masla mazəb mis. ² Azladəgam zlo la tataka aṅatà la abà kà, azlakusonju gə. Azlazlo anik uwanay kà, azlaməna masəl gəl gə. ³ Azlakusonjuga uwaga tahəl fənəs aṅatà kokudfa matəfani aməl à koloba à agu kà madla la ahəl. ⁴ Ama azlamasəl gəl gə uwanay kà tadatəfani aməl à koloba à agu, tadàla la ahəl gesina la fənəs aṅatà. ⁵ Hay, masla mazəb mis asəf kà mas à waṅ, azladəgam kulo uwaga tadzehəl.”

⁶ “La tataka vədf mawiyay atsən: ‘Masla mazəb mis vok adazlanalay, sàw à afik, məgəgəm la masla zla!’ ⁷ Kiya uwaga azladəgam kulo uwaga tatsànla, ṅgaha tavàtsàhà fənəs aṅatà. ⁸ Azlakusonjuga uwanay tagòd à azlamasəl gəl gə uwanay: ‘Kamkam, dzəslàhàw à anu aməl aṅkul, kà uwana fənəs gami adàmatsahla, səlewkw sesəlewkw tsi!’ ⁹ Azlamasəl gəl gə tagòd à atà: ‘Awaṅ, adàsla anu aw, dāv à kanti à agu, kadàsukwaw!’ ¹⁰ Kiya uwaga azlakusonjuga uwaga tahəd kà masukw aməl la kanti, ama la sa uwaga masla mazəb mis asà à waṅ, azladəgam zlo masəl gəl gə uwatà tadà à gày la slaka gə, à gày mazəb vok à agu,

kà uwana tagà nekwa, ñgaha tatsàk à gamagày à ama la tsəkurəm tərrezl. ¹¹ Zewk, la huma la gay, azladəgam anik uwanay tasà à wañ, tadzəkà mazalahay: ‘Məñga, pèzl à anu gamagày!’ ¹² Ama masla mazəb mis agòd à atà: ‘Haday, gəgòd à akul la dziriga: Tetuwa gəsəl akul aw!’ ”

¹³ Yesu azàlàñ à gəl, agòd à atà: “Dzàw à ahəñ la adi, kà uwana kasəlaw mavakay, amiyaka sa uwatà aw!”

*Gay la gay la abà lakəl azlamagamza makər
(Luka 19.11-27)*

¹⁴ “Adagay kalkal la dza uwana ad à mauguzahay. Azàlàh azlamagamza aña, abək à atà à gəl aña tatak aña gesina. ¹⁵ Anik aجاتà avàl gursu dəbow, à anik aya gursu dadərmokw ufađ, à mamakər gə avàl gursu dadərmokw səla. Avà à atà la kəla ndzəfa aña dza suwañ, ñgaha la lig la ahəñ adà aña à mauguzahay. ¹⁶ Magamza uwana abəzà gursu dəbow, ahəd, atsàkàlla, ñgaha abəzal riba aña gursu dəbow anik aya. ¹⁷ Masla aña maβəzal gursu dadərmokw ufađ adahəñ kiya uwaga babay suwañ, ñgaha abəz riba aña gursu dadərmokw ufađ anik aya. ¹⁸ Ama dza uwana abəzà gursu dadərmokw səla, ahəd, alà à afək à uda, ñgaha ahəd à sili uwatà à agu məñga aña avàl.”

¹⁹ “Uwana adasafay məñga kà, məñga aجاتà awùl à wañ la mauguzahay, ñgaha adzà madzay, kà matugway lakəl aña sili aña. ²⁰ Magamza uwana abəzà gursu dəbow atsà à vok à wañ à slaka məñga aña, apəhal gursu dəbow anik uwana ayyà à tsəh. ‘Məñga, kavà à gi kà gursu dəbow tekula, təga aw uwà ay? Nəñàñ tsi, aganay gursu dəbow uwaga ayyà à tsəh ala gursu dəbow anik aya.’ ²¹ Məñga aña agòdal: ‘Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deyday gə la abà, gədàfa à ka à gəl aña azlatatak uwana aga la ndzəfa, sà à wañ à marabay gulo à abà.’ ²² Magamza uwana abəzà gursu dadərmokw ufađ, azà à vok à awtày babay, agòd: ‘Məñga, kavà à gi gursu dadərmokw ufađ aw uwà ay? Nəñàñ, aganay dadərmokw ufađ anik uwana ayyà à tsəh.’ ²³ Məñga aña agòdal: ‘Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deydayga la abà, gədàfa à ka à gəl aña azlatatak məñga gə. Sà à wañ à marabay gulo à abà.’ ²⁴ La lig la ahəñ magamza uwana abəzà à gursu dadərmokw səla azà à vok à awtày, agòd: ‘Məñga gulo, gəsəl kà kak dza dzanđzanğa. La guf uwana la abà kasləkà tatak à abà babay aw kà, katsəday, ñgaha la guf uwana la abà kasləkà aw kà, kalay. ²⁵ Guba akəs à gi kà uwaga à uwana, gəhəd, gələ sili aña k uwaga à afək à agu. Nəñàñ, aganay à tatak aña k!’ ²⁶ Məñga

aŋha awulàlla: ‘Kak magamza mawisiga, ŋgaha masaga, kasəl kà gətsəfay ŋgaha gəlay la guf uwana la abà gəsləkà aw, kagod, ààà?! ²⁷ Kà mana kafà sili gulo à gày makal goder aw, naka mok uwana gədawul à waŋ kà naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma? ²⁸ Hèlèwla gursu dadərmokw səla gà uwaga ala, ŋgaha bəkàw à dza aŋa gursu dəbow à vok. ²⁹ Kà uwana kəla dza uwana akoray kà, tadàvəlla à vok, ama dza uwana akoray aw kà, bə bəzi gə uwatà agà la ahəl kà, tadədəval à ahəl ala aya. ³⁰ Ama magamza mawisiga uwaga kà dūwàw à uda à mələs à abà, la abatà matuway la mapaf slid adəpaka vok!’ ”

Seriya makəf gəl à ahəŋ

³¹ “Mok uwana Kona aŋa dza adàsa à ahəŋ mas Sufəl Sufəl, la azlamalika aŋha gesina kà, adàdza à kursi mazləbay aŋha à afik. ³² Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadəham gay à vok la huma aŋha, ŋgaha adàvəh azladza ala, bokuba uwana masla manəŋla azlatatak avəh azlatuwaŋ ala la azlaawək. ³³ Adəbək azlatuwaŋ à ahəl kaf aŋha à gəl, ŋgaha azlaawək à ahəl gudzay aŋha à gəl. ³⁴ Kiya uwaga Sufəl adəgodfay à azlauwana la ahəl kaf aŋha lakəl: ‘Sàw à waŋ akul uwana Baba gulo adapis akul gay à vok, ŋgaha bəzàw à makoray uwana aga madəhakullaŋ à ahəŋ gə dagay madzəka gudəŋ à vok. ³⁵ Kà uwana may azà à gi, kavàw à gi tatak may, nəlay akəs à gi, katədfəw gi iyaw gəsà, gəgà mələk gə, kakəsàw gi la ahəl səla. ³⁶ Gəgà la godega deyday, kadūwàw à gi lukut à vok, gəgà la dufats gə, kasàw à waŋ kà manəŋ gi à gày la à gi sləm, gəgà la daŋay, kasàw waŋ kà manəŋ gi à gày.’ ³⁷ Kiya uwaga azladza uwana azladziriga taulàlla: ‘Sufəl, mbà mənəŋà ka la may gə, ŋgaha məvə à ka tatak may baŋaw la nəlay gə ŋgaha mətəf à ka iyaw masay ma? ³⁸ Mbà mənəŋà ka kak mələk gə, ŋgaha məkəs kà la ahəl səla, baŋaw mənəŋà ka la godega deyday ŋgaha məduwà à ka lukut à vok ma? ³⁹ Mbà mənəŋà ka dufats azà ka, mbà la daŋay maslə mədà à awtəy kà manəŋa ka à gày la?’ ⁴⁰ Sufəl awulla à atà ala: ‘Haday, la dziriga gəpəh à akul: Uwana kadəhəhəwəwəŋ à tekula la tataka azləbəza uwanay la abà gesina kà, uwaga kà, kadəhəwəŋ kà gi!’ ”

⁴¹ “Ŋgaha la lig la ahəŋ Sufəl adəgodf à azlauwana la ahəl gudzay aŋha: ‘Zàw gi à vok, akul uwana Zəzagəla adàtsafla akul! Dəw à akəl uwana à abà adəməts ala aw uwana madəhəŋ à ahəŋ gə, kà aŋa seteni la azlamalika aŋha gesina! ⁴² Kà uwana may azà à gi, kavàw à gi tatak may aw, nəlay akəs à gi, katədfəw à gi iyaw gəsà aw, ⁴³ gəgà

məlok gə, ama kakəsəw gi aw, gəgə la dɸuvats ɲgaha gəgə la daɲay kafəw gi sləm babay aw.’⁴⁴ Kiya uwaga taulàlla: ‘Sufəl, mbà mənənà ka la may gə baɲaw la nəlay gə, baɲaw kagə məlok gə, baɲaw la godega deyday, baɲaw la daɲay ɲgaha maslə məzlake ka aw la?’⁴⁵ Sufəl awulla à atà ala: ‘Haday, gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kadahàhəwwəɲ à azlabəzaga uwanay gesina kiya uwaga aw kə, bə kadahàhəwwəɲ à gi babay aw.’⁴⁶ Kiya uwaga tadədala atà à seriya uwana à abà adədəv à gay aw. Ama azladza dziriga kə tadəbəz sifa uwana adəv à gay aw”, Yesu agòd zlà.

26

*Azlaməɲga takəs sawaray kə makəs Yesu
(Mark 14.1-2; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)*

¹ Haday, mok uwana Yesu adadəvla gay aɲha à gay kə, agòd à azlaməna matapla la slaka aɲha: ² “Sèlàw kə madəvaday uwana sləm aɲha Paska adəgay la ahəɲ la mahənay səla la abà, ɲgaha tadəv Kona aɲa dza à ahəl aɲa azladza kə matatasl à ahəf à adi.”

³ Kiya uwana azlamadzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aɲa azla Yahudiya tahamà gay à vok la mtəga aɲa Kayyif, məɲ madzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ⁴ Takəs matsən vok gay la gəl la gəl, kə makəs Yesu, ɲgaha kə makəday. ⁵ Tagòd: “Məslala vok kə makəsay la madəvaday la abà aw, kə uwana maham à ahəɲ dza adəvədzahla”, tagòd.

*Mis adzadzab aməl matərsin à Yesu à gəl
(Mark 14.3-9; Yuhana 12.1-8)*

⁶ Mok uwana Yesu la Betaniya, la mtəga aɲa Səmon masla akəl zagəla uwatà kə, ⁷ mis anik asà à wəɲ à slaka aɲha la dərəw aməl la ahəl mahənlaga la aməl matərsin zlazladaga. Adzadzab aməl matərsin uwatà à Yesu à gəl la mok uwana tazùw kaf. ⁸ Uwana azlaməna matapla la slaka aɲha tanənà uwaga kə, gəl akəd à atà à vok, tagòd: “Kə mana awis tatak ala kiya uwanay ma? ⁹ Agayɲa avà à anu aməl matərsin uwaga tsakalay aɲha zlazladə: məduw ala, kə mav sili gə à azlaməna kudə, kə ɲuləm.” ¹⁰ Yesu kə asəl uwana tapəhay, agòd à atà: “Kə mana katərəbaw mis uwaga ma? Kə uwana adahəgəɲ kə dzəba aɲha səla aw? ¹¹ Kə uwana azlaməna kudə tadəgay la ahəɲ koksikoksi, ama gi kə mədəgay la ahəɲ anina koksikoksi aw. ¹² Kə uwana aməl uwanay adzadzab à gi à vok kə, madəh aməl à mazimnekid uwana à vok kə mazəb à uda. ¹³ Haday, gəpəh à akul la dziriga:

Kəla slaka, uwana dza adəpəh gay matsidəyga uwanay la gudəŋ la vok gesina kà, tadəpahay lakəl aŋa uwana mis uwanay adafahəŋ, kà mis uwanay aŋa mawul à atà à gəl.”

Yudas asal mav Yesu à ahəl aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla

(Mark 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ Mok uwana uwaga adada à lig kà, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwaga la abà, uwana sləm aŋha Yudas Iskariyot, ahəd kà mabəz à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, ¹⁵ agòd à atà: “Mana kadàvəw à gi, à baŋa gəfa à akul Yesu à ahəl ma?” Nŋaha tatùgwal gursu dzik makər à ahəl. ¹⁶ Dagay la mok uwatà Yudas ayàh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahəl.

Yesu azuw tatak may aŋa Paska

la azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla

(Mark 14.12-21; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)

¹⁷ La mavakay teraŋa aŋa madəvaday pain uwana kokudfa tatak makəsliŋ, azlaməna matapla tasà à waŋ, tanəv à Yesu: “Lala asa à ka məday kà madəh tatak madəvaday Paska à ahəŋ la?” ¹⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dàw à hudf gudəŋ à abà à slaka dza uwahà: Məŋga agòd à ka, ‘Kaslà gulo adaslay kà gi aŋa mazuw tatak may aŋa Paska la azlaməna matapla gulo la mtəga aŋak’, agòd, gòdàwwal.” ¹⁹ Azlaməna matapla tahəd, tadəfahə uwana Yesu apəh à atà à ahəl, ŋgaha tadəfahə tatak may aŋa madəvaday Paska à ahəŋ.

²⁰ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ kà, Yesu adzà à tatak may à adi la azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwatà. ²¹ Mok uwana tazùw tatak may, Yesu agòd à atà: “Hadfay, gəpəh à akul la dziriga, tekula aŋkul adàta à gi kaf à gəl.” ²² Uwaga abək mazawla à gəl à azlaməna matapla məŋga, tadzəkà manavahal la tekula, tekula: “Sufəl, gi zlak uwà, gi zlak uwà?”, tagòdɔl. ²³ Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Dza uwana mədəb ahəl à kaf à gəl anu səla la kəsɔlɔd la abà, la uwana adàta à gi kaf à gəl. ²⁴ Hadfay, Kona aŋa dza adəmətsay la tsəhay gə uwana matsəseray, apəhay la wakità la abà lakəl aŋha, ama ŋgərpa adəgay la dza uwana adàta kaf à Kona aŋa dza à gəl! Agayŋa tayyay aw kà, naka ŋuləm kà aŋha.” ²⁵ Yudas masla matal kaf à gəl, uwaga agòd la manavay: “Məŋga, gi la magay zlak uwà?” Yesu awulàlla, agòdɔl: “Kak Yudas, kapəh!”

Tatak may tsikasla gə

(Mark 14.22-26; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²⁶ La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azèb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha la magoday: “Uwanay kà vok gulo, zèbàw, kazùwwàw!” ²⁷ Nŋaha azèb kətsaw mahənla gə la tatak masay gə, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, avà à atà la magoday: “Sàw uwaga gesina aŋkul, ²⁸ kà uwana uwaga kà aŋiz gulo, aŋiz makəs vok slawda, uwana masokw à vədah gə, kà aŋa azladza aŋuvaw, kà maβəz mamatsila tsakana. ²⁹ Gəpəh à akul uwaga la dzahhà: Dagay lakana gədəsay iyaw mayyay ahəf uwanay aw, tsərəh à uwana mədəsay anina la makoray aŋa Baba gulo aya.” ³⁰ La lig aŋa mahab mahabay mazləbay à gay, tadà aŋatà à gudəŋ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mark 14.27-31; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

³¹ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “La huđ aŋa vəd uwanay lakana kà, kadəsakaw gi à ahəŋ gesina aŋkul, bokuba uwana mədzeŋay la matsetseray la abà:

‘Gədəkəđ masla manəŋla azlatuwan, ŋgaha maham à ahəŋ tuwan gesina adəsəh gəl à ahəŋ.’^{*}

³² Ama mok uwana gədàwul à uda kà, gədàtsəvokay kà akul à Galili.” ³³ Piyer agòdal: “Amiyaka azladza anik gesina tasək à kak à ahəŋ kà, gi kà, gədəsak à ka à ahəŋ tetuwa aw!” ³⁴ Yesu awulàlla: “Haday, gəpəh à ka la dziriga: Bə la vəd uwanay kà, gurayŋa mewgdzagalan awiyay kà, kadəgoday asik makəŋ, kà kasəl gi aw, kà uwaga Piyer.” ³⁵ Piyer agòdal: “Dikidiki: Gəsəl kak aw, gədàgoday aw, amiyaka bə makits aga à gi la kuda bay!” Azlaməna matapla uwana la slaka aŋha tapəh bokuba aŋa Piyer uwaga babay.

Yesu adəv kuđa la Getsemane

(Mark 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ Kiya uwaga Yesu abəz à slaka anik à abà uwana sləm aŋha Getsemane, ŋgaha agòd à azlaməna matapla aŋha: “Aga, gəday, gədədəv kuđa la abatà y kà, dzàhàw madzay la abanay.” ³⁷ Adàla Piyer, ŋgaha azlabəza aŋa Zebede səla la tsəh, adzəkà maskulay la mazaw la gəl. ³⁸ Agòd à atà: “Ləv gulo adahənla la mazaw la gəl aŋa mamətsay, dzàw à ahəŋ la abanay, dzàw à ahəŋ la adi kiya gi.” ³⁹ Masla adəni kərkər zewk, atsəŋ gəl à ahəŋ, ŋgaha adəv kuđa la kiya uwanay: “Baba gulo, agayŋa uwanay abəz à vok kà naka, kazəbɡəŋ kətsaw ŋgərpa uwanay ala, amiyaka bə la uwaga babay kadahan bokuba uwana asa à ka, awkà bokuba uwana asa à gi aw!”

^{*} 26:31 26.31 Zakari 13.7

⁴⁰ La lig la ahəŋ awul à waŋ à slaka azlaməna aŋha makər uwaga, abèz atà à gəl kà tadzehal. Agòd à Piyer: “Kaslawwalla vok kà madz à ahəŋ la adi la gi, amiyaka sa tekula aw uwà? ⁴¹ Dzàw à ahəŋ la adi, dèvaw kuɗa kà akul aŋa matəɗ à mapapatay à abà aw. Masasəɗok aŋa dza asal manəfay nəma, ama vok kà guɓguɓ.”

⁴² Azà à atà vok la vok ala kà masəla, ŋgaha adəv kuɗa kiya uwanay: “Baba gulo, baŋa akəs à vok kà kətsaw uwanay azəb vok à uda kiya uwanay aw, sàk à gi kà gi aŋa mas à uda la abà, ŋgaha masal aŋak apaka vok zla.”

⁴³ Masla awul à waŋ aya à slaka azlaməna matapla aŋha uwaga, abèz atà à gəl kà tadzehal aya, taslalla vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw. ⁴⁴ Yesu azà à atà vok la vok ala aya kà mamakər, adəv kuɗa la kiya uwana uwarà. ⁴⁵ La lig la ahəŋ, awul à waŋ à slaka aŋatà, agòd à atà: “Kadzewhal gotənaŋ, kaduwaw ləv aŋkul pəra ay? Nəŋàwwàŋ sa kà adaslay adagay, ŋgaha Kona aŋa dza adagay mavayga à ahəl aŋa azlaməna tsakana. ⁴⁶ Sàw à afik, məhàd! Dza uwana adata à gi kaf à gəl kà aganay la abanay!”

Makəs Yesu

(Mark 14.43-50; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴⁷ Ngaha bokuba uwana Yesu à lig la mabafma la abà, à mok uwana Yudas, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ la maham à ahəŋ dza aŋuwaw la tsəh, katsakar la azlaazəva agà à atà la ahəl. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya la uwana tasləl atà à waŋ. ⁴⁸ Yudas, uwana adata kaf à Yesu à gəl apəh à atà uwana à vok à abà, adədehəŋ kà mapəhatàla Yesu: “Lagwa kà, dza uwana gədəkəs vok kà, masla gə la uwaga à uwana kayhaw, kadəvalahawka pəra”, agòd à atà. ⁴⁹ Yudas azà à vok à slaka Yesu la katskats: “Ayyi, məŋga gulo”, agòɗal, la makəs à vok. ⁵⁰ Yesu agòɗal: “Slawda, uwana kasà à waŋ kà madəhəŋ kà, ɗahəŋ katskats!” Kiya uwaga azladza anik tasà à waŋ, tavələhàka Yesu, takəs. ⁵¹ Tekula uwana agà la Yesu abəɗ katsakar aŋha à uda, ŋgaha adəɗla magamza aŋa məŋ madzahaga, anətsal sləm lakəl ala. ⁵² Yesu agòɗal: “Kay, wulla katsakar aŋak à gəy aŋha à agu, kà uwana azladza uwana tahəl katsakar kà, tadəkad atà la katsakar babay. ⁵³ Kasəl kà aŋa asa à gi kà gəzal à Baba gulo kà mazlak gi aw takay, ŋgaha asləl gi azlamalika à ahəŋ manəlanəl kulo gəl aŋha səla aw takay? ⁵⁴ Ama baŋa kiya uwaga ma kakay à uwana tatsetsèr à wakità à abà, agəɗ à afik ma? Kà uwana wakità agòɗ kà: Say uwanay adəpaka vok kiya uwanay, agòɗ.”

⁵⁵ Ngaha Yesu agòd à maham à ahəŋ dza: “Kasàw à waŋ kà makəs gi la azlakatsakar, la azlaazəva la ahəl bokuba gi masla nabəra takay? Kəla mavakay gədzàhà madzay la məŋ gày Zəzagəla la aku kà matapla tatak à azladza, uwala kakəsàw gi aw! ⁵⁶ Ama uwaga gesina apakà vok kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl uwana la wakità la abà aŋa magəf à afik.”

Ngaha azlaməna matapla tasàkal à ahəŋ, tahòy aŋatà gesina.

Yesu la huma à azlamasiga aŋa gay zil

(Mark 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Azladza uwana takəs Yesu, tadàla masla à huma aŋa Kayyif, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azlamasiga uwana tahamà gay à vok la abatà. ⁵⁸ Piyer anəfà Yesu la tsəh makəda kəda. Tsəràh à gəl akəl aŋa məŋ madzahaga, adà à gày, adzà madzay la slaka aŋa azlamanəŋla, kà manərəz tatak uwana apaka vok la Yesu.

⁵⁹ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aŋa gudəŋ tayàh mapuw gudzi à Yesu à gəl, amiyaka bà la fida uwala beyli, kà mabəzal à tsəh kà makəfay. ⁶⁰ Ama tabəzal aw, amiyaka bà la uwala beyli, bà la abatà azladza tasəhla azlagay deyday gə à waŋ lakəl aŋha. Bà la kità babay azladza səla tapəhla vok ala. ⁶¹ Tagòd: “Dza uwanay agòd kà: ‘Gəslala vok, gəkalàh məŋ gày Zəzagəla uwanay à ahəŋ, ŋgaha gəwulla à afik la mahənay makər la abà’, agòd.”

⁶² Məŋ madzahaga asà à afik, agòd à Yesu: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwanay azladza uwanay tapəhay lakəl aŋak tak ma?” ⁶³ Ama Yesu adzà à ahəŋ titi. Məŋ madzahaga uwaga agòdɸal aya: “La sləm aŋa Zəzagəla uwana la sifa, kamkam wulla gay à uda: Ma kak, Kristu Kona aŋa Zəzagəla takay?” ⁶⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kapəh. Ngaha aya gəpəh à akul la dziriga: Dagay lakana kadənəŋaw Kona aŋa dza adàdza madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la ndzəfa, kadənəŋawwaŋ adàsa à ahəŋ la habaga la abà babay.” ⁶⁵ Kiya uwaga məŋ madzahaga akwàhà lukut aŋha à vok agòd: “Apəh mawisiga à Zəzagəla à vok, asà à anu azlaməna sayda anik aya aw, katsənàw uwana adapəhay lakəl aŋa Zəzagəla təga aw way? Mana kadzugwaw aya ma?”, agòd. ⁶⁶ “Azlayla kà, say makəfay pəra!”, azlaməna matsəbal sləm tagòd.

⁶⁷ Ngaha tadzəkà matafal slesliḅ à adi, azlāḅ la mamits à ahāl, azlaanik tazlāḅ à paṅaw à abà, [☆] ⁶⁸ tagòḍfal: “Pèhanula dza uwana aḍèḍ ka, à baṅa kak Kristu zla!”

Gəsəl Yesu aw, Piyer agod

(Mark 14.66-72; Luka 22.56-60; Yuhana 18.15-25,27)

⁶⁹ Piyer adzà madzay la uda la gəl akāl. Magamza misga aṅa mənṅ madzahaga azà à vok à slaka aṅha, agòḍfal: “Kak babay kà, kadzàw à ahəṅ la Yesu zil Galili uwaga.” ⁷⁰ Ama Piyer aḍahà fida la huma aṅa azladza gesina la magoḍay: “Gi kà, gəsəl uwana asa à ka mapəḅay aw!” ⁷¹ Kiya uwaga asà à afik la abatà, azà à vok à gay gamagày. Magamza misga anik, anəṅəṅ aya, ṅgaha agòḍ à azlaməna madz à ahəṅ la abatà: “Iyay, dza uwanay kà adzà à ahəṅ la Yesu zil Nazaret.” ⁷² Ama Piyer aḍahà fida kà masəla la magoḍay aya: “Zagəla, gəsəl dza uwaga kapəḅaw aw!” ⁷³ Mok uwana tasàfàni aya, azladza uwana la abatà la slaka Piyer, tazà à vok à slaka aṅha, tagòḍfal: “Ndzer kà, kak tekula aṅatà, məsəl ka la kuda aṅak la abà, à slaka uwana kasà à waṅ la abà.” ⁷⁴ Kiya uwaga Piyer adzəkà magoḍay: “Baṅa fida gəpəḅay kà, Zəzagəla aḍahà à gi seriya à gəl. Gəḍazuwa à akul mawadəy kà, gəsəl dza uwaga aw, gəgòḍ à akul, aw takay?” Apəḅ uwatà la gay ala, tsatsokw yokwyokw mewgdzagalaṅ adawiyay. ⁷⁵ Ngaha awul à Piyer à gəl à gay uwana Yesu apəḅal: “Gurayṅa mewgdzagalaṅ adawiyay asik makər kà, kasəl gi aw, kadəgoḍay Piyer!”, Piyer asà à uda, atùw la iyaw tugwi.

27

Tadala Yesu à huma Pilatus

(Mark 15.1; Luka 23.1-2; Yuhana 18.28-32)

¹ Mok uwana uwaga adada à lig kà, bəṅ la zay la tsəḅ, azlamadzahaga, la azlamasiga takəs sawaray la slaka gà kà makəḍ Yesu. ² Tawadəṅ, tadàla, tavà à Pilatus gumna aṅa azla Rom à ahāl.

Mamətsay aṅa Yudas

(Sləray 1.18-19)

³ Mok uwana Yudas masla mat kaf à Yesu à gəl anəṅəṅ kà, seriya adətəḍ à Yesu à gəl kà, awulla sili gursu dzik makər uwaga à slaka azlamadzahaga, la azlamasiga. ⁴ Agòḍ à atà: “Gəḍahà tsakana, kà uwana gətà kaf à dza uwana à gəl kokudə tsakana”, agòḍ. Ama tagòḍfal: “Anu kà, gay gami la abà aya aw. Uwaga adagay kà abəz ka à kak pəra!” ⁵ Yudas

adùw sili uwaga à mən̄ gày Zəzagəla à agu. La lig la ahəŋ, ahəd, akəd vok aŋha la madəb vok aŋha à zagəla.

⁶ Azlamadzahaga tazəb sili uwaga, tagòd: “Makoray gami avà tetəvi kà mazəb̄ay sili uwanay kà maf à sahar aŋa gày Zəzagəla à agu aw, kà uwana uwanay kà sili aŋa aŋiz.”

⁷ Mok uwana tatsən vok gay la tataka aŋatà la abà lakəl aŋha kà, tasùkw guf aŋa masla maŋalàh tatak la sili uwatà, kà atà aŋa malàh azlaməlok dza à abà la abatà. ⁸ Kà uwaga à uwana tsərəh à lakana kà tazallala: Guf aŋiz, à guf uwatà.

⁹ Kiya uwanay à uwana gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yeremiya agòd:

'Tahəl gursu dzik makər uwaga. (Sili uwaga azla Isərayel tatsəna vok gay lakəl aŋha kà masukwla)

¹⁰ Tasukwla guf aŋa masla maŋalàh tatak, bokuba uwana Sufəl Zəzagəla apəh.'*

Pilatus anav gay à Yesu la gay ala

(Mark 15.2-5; Luka 23.3-5; Yuhana 18.33-38)

¹¹ Yesu la huma aŋa gumna kà manaval gay la gay ala: “Kak la uwana kak Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?”

“Iyay, bokuba uwana kapəh”, Yesu agòdal. ¹² Uwana azlamadzahaga, la azlamasiga tapùwla gudzi à gəl kà, awùlla gay à uda aw. ¹³ Kiya uwaga Pilatus agòdal: “Kak katsənà azlagay uwaga gesina tatugway lakəl aŋak aw, takay?” ¹⁴ Ama Yesu awulàlla gay amiyaka tekula aw, tsərəh à uwana ləv avàl à gumna à gay.

Seriya mamətsay atəd à Yesu à gəl

(Mark 15.6-15; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

¹⁵ Bà kəla madəvaday Paska kà, gumna adawah gəl à masla daŋay tekula uwana asà à maham à ahəŋ dza kà uwana adagay zagəla aŋha. ¹⁶ La mok uwatà kà, dza anik la ahəŋ la daŋay, masla mawisiga kayak, sləm aŋha kà Barabas. ¹⁷ Kiya uwaga Pilatus anəv à maham à ahəŋ dza la gay ala: “Uwa à uwana asa à akul gəduw à akul ala à gəl uwa: Barabas ay awma Yesu uwana Kristu ay?”, agòd à atà. ¹⁸ Kà uwana Pilatus asəl ndzer kà tafəl Yesu à ahəl kà, kà maŋor.

¹⁹ Uwana gəl akəd à Pilatus à vok kà gay aŋa seriya, kà mis aŋha asləl dza à slaka aŋha agòdal: “Katapa à ahəl à dza uwaga à vok tetuwa aw, kà uwana masla kà adahà tsakana aw, gəsày ŋgərpa mən̄ga la masesiŋay la vədđà lakəl aŋa gay aŋha.”

²⁰ Mən̄ madzahaga la azlamasiga tagòd à azladza kà: Say tanav à masakay kà Barabas, ŋgaha takəd Yesu. ²¹ Gumna

anàv à atà à gay ala aya: “Uwa la tataka aña azladza sèla uwanay la abà asa à akul kà gèduw à akul la gèl ala?” Tagòfal: “Dùw à anu gèl à Barabas!” ²² Anàv à atà: “Mana gèdehəŋ la Yesu, uwana Kristu tagòfal zlà ma?” Gesina aŋatà tagòf: “Zlèl à ahàf à adi!” ²³ Pilatus anàv à atà aya: “Sləray mawisiga ma uwala adahəŋ là?” Ama tazà kuda à zagəla la ndzəda, tagòf: “Zlèl à ahàf à adi!” ²⁴ Uwana Pilatus anəŋəŋ kà aslala vok adəh tatak anik aw say mawiyay pəra taziŋ à zagəla kà, atəfəni iyaw, apəl ahəl aŋha la huma aña azladza gesina, agòf: “Tsakana aña makəf kona uwanay kà, abəz kà gi aw, uwaga kà say gay lakəl aŋkul pəra.” ²⁵ Azladza gesina tagòf: “Tsakana makəf masla kà awulla à anu à gèl la azlabəza gami!” ²⁶ Nŋaha Pilatus adùw gèl à Barabas, aslahà Yesu ala la kurpi, avà à atà à ahəl kà mazləl à ahàf à adi.

*Azlaslodzi takəfasl à Yesu
(Mark 15.16-20; Yuhana 19.2-3)*

²⁷ Azlaslodzi aña Pilatus tadàla Yesu à mtəga aña gumna, nŋaha maham à ahəŋ slodzi gesina ahəmal à adi. ²⁸ Tasərətalla la ahəl lukut aŋha la vok ala, tadùwal diri mativga à vok. ²⁹ Taslsləp gabaga aña atək, tafəl à gəl, tafəl azəva gulakay à ahəl kaf, nŋaha takədèdal à huma à gay, takəfasl la magòfay: “Ayyi, Sufəl aña azla Yahudiya!” ³⁰ Tatəfal slesliḃ à vok, tazəḃ azəva uwatà la ahəl aŋha, tazləḃla à gəl. ³¹ Mok uwana takəfasl tsewwa kà, tasərətal diri mativga uwatà la vok ala, tadùwal lukut aŋha à vok, tadàla masla kà mazləl à ahàf à adi.

*Mazləl Yesu à ahàf à adi
(Mark 15.21-32; Luka 22.26-43; Yuhana 19.17-27)*

³² La mok uwana tadùw à uda la gudəŋ à abà kà tagagəm la dza anik sləm aŋha Səmon, zil Səren. Azlaslodzi tafəl leri à gəl kà mazəḃ ahàf uwana tadəzləl Yesu à adi. ³³ Tabəz à slaka anik uwana sləm aŋha *Golgota*, bokuba magòfay: Slaka hərəŋ gəl. ³⁴ La abatà la uwana tatəf à tatak masay hamhamga à Yesu, atapəŋ nŋiz yewdi kà, akweska.

³⁵ Tazləl Yesu à ahàf à adi, nŋaha tavəhà lukut aŋha la tataka aŋatà la abà la matsal tsatsa lakəl. ³⁶ Nŋaha tadzàh madzay la abatà kà manəŋla. ³⁷ Tafə matsetseray à gəl aŋha à afik à abatà kà mapəhla godega aña makəfay aŋha ala: DZA UWANAY KÀ, YESU SUFƏL AŊA AZLA YAHUDIYA. ³⁸ Tatatəsləh azlaməna nabəra sèla à ahàf à adi babay, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay.

³⁹ Azladza uwana tauguwəh à awtəy la abatà takokətəhà gəl, tatsək atà magòfahay à gəl, ⁴⁰ tagòfal: “Kak uwana

kayàh makal mən̄ gày Zəzagəla à ahəŋ, ŋgaha kà mawulla à afik la mahənay makər kà, bəl̄ gəl aŋak à baŋa kak Kona aŋa Zəzagəla, sà à ahəŋ la ahàf uwaga la adi zla!" ⁴¹ Kiya uwaga babay azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azlamasiga takəɸàsl̄ à masla, tagòɸ: ⁴² "Masla kà abàlāhà azladza anik, ama aslāla vok aŋa mabəl̄ gəl aŋha aw takay? A tsa masla kà Sufəl̄ aŋa azla Isərayel ay? Lagwa kà, sà à ahəŋ la ahàf la adi zlà pəra, anu bay mədiŋ à ka gəl à vok. ⁴³ Masla afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, ŋgaha apəhla lela: 'Gi Kona aŋa Zəzagəla', agòɸ! Iyay zla, mənəŋəŋ à baŋa Zəzagəla abələŋ lagonay zla!", tagòɸ. ⁴⁴ Azlaməna nabəra uwana tazlāl̄al̄ à makəla aŋha tatsək̄al̄ magoɸahay à gəl kiya uwaga babay.

Mamətsay aŋa Yesu

(Mark 15.33-41; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

⁴⁵ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsəràh afats dat magovagova gərewni delga. ⁴⁶ La afats dat magovagova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəɸa, agòɸ: "*Eli, Eli lema sabachthani?*"^{*} (Bokuba magoɸay: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasàk gi ma?) ⁴⁷ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənəŋ uwaga, tawiyà: "Azalay kà à Eliya!", tagòɸ. ⁴⁸ Katskats tekula aŋatà ahòy, azəb sawsaw, adùw à iyaw hamhamga à abà, afà à gulakay à gay, adziyla à Yesu, kà masla aŋa makokuzay. ⁴⁹ Ama azlaanik tagòɸ: "Məkuda, à baŋa Eliya atsa à waŋ kà mabələŋ kà mənəŋəŋ tak zlà!" ⁵⁰ La lig la ahəŋ Yesu awiyà la ndzəɸa aya, ŋgaha aməts.

⁵¹ La sa uwatà bafta uwana tanəlla mən̄ gày Zəzagəla ala akohàla tsəràɸ tsəràh à afik tsəràh à vəɸah. Kutso abəlākà à vok, ŋgaha azladzəgla tapəslākàh ala. ⁵² Azlazəvay tapəzlla à ama ala ŋgaha aŋuvaw azlaməna madiŋal̄ gəl à Zəzagəla à vok tawàlla à uda la mamətsay. ⁵³ Tasàhà à lag la zəvay la aku, ŋgaha la lig mawul à uda aŋa Yesu la ahəŋ, tahàd à huɸ gudəŋ tsidəŋaga à abà, azladza aŋuvaw tanaŋà atà.

⁵⁴ Azlaslodzi aŋa azla Rom, la mən̄ga aŋatà tanəŋla Yesu. Uwana tanəŋà mabəl̄ak à vok aŋa kutso la tatak uwana apakà vok gesina kà, guba mən̄ga akəs atà, tagòɸ: "Ndzer masla kà, Kona aŋa Zəzagəla!" ⁵⁵ Azlamis aŋuvaw tagà la abatà, tatsàzl̄ à ahəŋ kərkər, tanərəzay atà. Tanəfà Yesu à waŋ dagay la Galili, kà atà aŋa mazlak masla à sləray à abà. ⁵⁶ Mariyama uwana dəg zla Magdala, Mariyama iyà aŋa Yakuba atà la Yusufu, la iyà aŋa azlabəza aŋa Zebede tagà la tataka azlamis uwaga la abà.

^{*} 27:46 27.46 Mahabay 22.1

*Mazəb Yesu à uda**(Mark 15.42-47; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)*

⁵⁷ Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, dza galepi anik uwana la Arimate asà à waŋ, sləm aŋha kà Yusufu, masla bay kà masla asik aŋa Yesu. ⁵⁸ Ahàd, abèz à Pilatus à vok kà manaval vok aŋa Yesu. Kiya uwaga Pilatus avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aŋa Yesu. ⁵⁹ Yusufu asà à waŋ, azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ, afafàdɔl à bafta mawga à adi. ⁶⁰ Ngaha afà à zəvay aŋa aslasl gəl aŋha uwana à agu, alà à təhus à afik, atakòslal magol bəlam à gay, kà matsakal à ama, ŋgaha adà aŋha. ⁶¹ Mariyama dəg zla Magdala atà la Mariyama anik uwanay tadzàhà madzay la abatà la magohla à huma à zəvay à adi.

Azlaməna manəŋla zəvay

⁶² La vuɔf maduw ləv aŋa azla Yahudiya bəŋ azlamadza-haga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisəya tahàd à slaka aŋa Pilatus, ⁶³ tagòɔfal: “Arveri, awùlla à anu à gəl kà, masla fida uwanay kà, uwana aləg mamətsay kà, agòɔf kà: La mahənay makər kà, gədawul à uda, agòɔf. ⁶⁴ Njuləm kà, gòɔf, kà tanəŋla zəvay aŋha mahənay makər, kà azlaməna matapla aŋha aŋa mas à waŋ kà mazəb à lag la aku aw, ŋgaha kà atà magòɔfay à azladza kà adawul à uda la mamətsay aw. Kà uwana fida uwaga adàɔuw fida aŋa uwarà.” ⁶⁵ Pilatus agòɔf à atà: “Azlaslodzi kà atà la uwanay, dàw, kanəŋawla zəvay bokuba uwana kaslawwalla vok gesina.” ⁶⁶ Tahàd tabək azlaməna manəŋla zəvay à ahəŋ, tafà masəlay à akur uwana à vok tatsakla zəvay à ama, ŋgaha tabək azlaslodzi à ahəŋ kà manəŋla.

28*Mawul à uda aŋa Yesu**(Mark 16.1-10; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)*

¹ La lig aŋa vuɔf maduw ləv aŋa azla Yahudiya la ahəŋ, à vuɔf ladu la bəŋ gà, Mariyama dəg zla Magdala, atà la Mariyama anik uwatà, tahàd kà manəŋ à gəl zəvay. ² La katskats kutso abəlàkà à vok la ndzəɔa, malika aŋa Sufəl Zəzagəla asà à ahəŋ la zagəla, atakòslla à bəlam uwana ala tatsakla à zəvay à ama, ŋgaha adz à afik la abatà. ³ Masla awutsəɔfay bokuba mawutsəɔfay habaga, lukut aŋha babay təlla bokuba slewzi. ⁴ Mok uwana azlaməna manəŋla zəvay tanəŋàŋ kà, guba akəs atà kayakay, atà tasəkùlàh, tapàkàh iyaw. ⁵ Malika agòɔf à azlamis uwatà: “Akul kà, guba akəs akul aw, kà uwana gəsəl kà kayakaw kà Yesu uwana tazləl à ahàf à adi. ⁶ Aga la abanay aw, adawulla à uda la mamətsay,

bokuba uwana apèh à akul uwarà. Sàw à waŋ, kagovàlàw slaka uwana tahèn à ahəŋ tsi. ⁷ Dàw katskats kadàpəhaw à azlaməna matapla la slaka aŋha kà masla adawulla à uda la mamətsay. Lagwa adàtsəvokay kà akul à kutso Galili. Kadànəŋawwaŋ kà la abatà, uwaga la uwana gəpəh à akul zla.”

⁸ Katskats azlamis uwaga tatsizlla ala la gəl zəvay la guba la vok, ama la marabay mənŋa babay. Tahàd la mahoyay kà madla gay uwaga à azlaməna matapla aŋa Yesu. ⁹ Katskats Yesu asà à waŋ agagam à atà nna, agòd à atà: “Ayyi, gəgòd à akul”. Azlamis uwaga tazà à vok à slaka aŋha, takàs à asik aŋha à ahəl, takəfal à ahəŋ, ŋgaha tasləkàw masla. ¹⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw. Dàw, kadàgòdɔw à azladedə gulo kà, tahàd à kutso Galili, la abatà la uwana tadànəŋ gi”, agòd à atà.

Azlaməna manəŋla

¹¹ Mok uwana azlamis uwanay tadà aŋatà kà, azlaanik la tataka aŋa azlaslodzi uwana la abà tanəŋla zəvay uwaga, tahàd à huɔ gudəŋ à abà. Tapèh tatak uwana apakà vok à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak gesina. ¹² Azlamadzahaga takəs sawaray la azlamasiga. Mok uwana tatsən vok gay, tavà sili à azlaslodzi uwatà mənŋa. ¹³ Tagòd à atà: “Kadàgòdɔw kà azlaməna matapla la slaka aŋha tasà à waŋ la vɔd, tazəb vok aŋa Yesu la gəl à gəl, la mok uwana mədatəɔ à madzəhal à abà. ¹⁴ Kiya uwaga baŋa atsən à gumna, məsəl dabaray uwana mədàbəzal à tsəh, ŋgaha akul kadàsaw à uda la gay la abà gesina.” ¹⁵ Azlamanəŋla tahəl sili, ŋgaha tadəhəŋ bokuba uwana tatəp à atà ala kà madəhəŋ gesina. Kiya uwaga gay uwaga azahà vok la tataka azla Yahudiya la abà tsərəh à lakana.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha

(Mark 16.14-18; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula uwaga, tawùl à gudəŋ Galili à dadəgwal uwana à afik, Yesu apəhatàla. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ kà, tasləkàw masla, azlaanik la tataka aŋatà la abà tabək gəl à ahəŋ səla. ¹⁸ Yesu azà à vok à slaka aŋatà, agòd à atà: “Lagwa kà ndzəɔa uwana la zagəla, ŋgaha la uwana la vɔdɔh kà agay mav à gi gə. ¹⁹ Dàw à slaka azladza gudəŋ à vok gesina, kapakahawatàla kà azlaməna matapla gulo, kadəɔfahaw à atà batəm la sləm aŋa Baba, la sləm ana Kona, ŋgaha la sləm aŋa Masasəɔok tsikasla. ²⁰ Tapawatàla kà atà aŋa manəf uwana gətəpəkulla gesina. Səlɔw kà, gədəgay la

ahəŋ la akul koksikoksi, tsəràh à makəɸ gəl à ahəŋ gudəŋ
à vok.”

GAY MARABƏŇ UWANA

MARK ATSETSÈR

Evangile selon Marc

Mapəhay aŇa Yuhana masla maɗàh batem.

(Mata 3.1-12; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

¹ Aganay gay delga uwana adzəka à vok lakəl aŇa Yesu, Kona aŇa Zəzagəla, uwana mafal dzakwa à gəl gà. ² La wakità uwana la abà Yesayya atsetsèr, Zəzagəla agòɗ:

“Aganay gəsləl à awtəy masləlay gulo, la huma aŇak kà maɗahkaŇ tetəvi à ahəŇ.”[☆]

³ Uwaga kà kuda aŇa dza uwana awiyay la fəta la abà:

“Dahàwla azlatetəvi à Sufəl Zəzagəla à ahəŇ tərta.”[☆]

⁴ Kiya uwaga Yuhana apəhla vok ala la fəta la abà. Az gay Zəzagəla, anavà azladza uwana tasà à waŇ à slaka aŇha: “Kəsaw batem, uwana apəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala, ŋgaha Zəzagəla adàmamatsakula tsakana ala.”⁵ Azladza la makoray masla Yahudiya, la azladza la

Urusalima gesina, tasà à waŇ à slaka aŇha, uwana tasəlla tsakana aŇatà à uda. Yuhana aɗahà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁶ Yuhana adùw lukut maɗəhəŇga à vok la aŇidz aŇa zlugumi, rəts awadà vok ala la parapara zlap, tatak may aŇha kà hayyaw la zuway mazuway. ⁷ Apəh à azladza, agòɗ à atà: “Dza uwana atsa à waŇ la lig gulo la ahəŇ kà, aɗuwa gi la məŋga, gəsla gay kà makəl gəl à ahəŇ aŇa mapəl zuwid kwimik aŇha ala aw. ⁸ Gi kà, gəɗahakulla batem kà la iyaw, ama masla kà aɗahakullaŇ kà la Masasəɗok Zəzagəla.”

Yuhana aɗàh batem à Yesu

(Mata 3.13-17; Luka 3.21-22)

⁹ La abatà Yesu asà à waŇ la gudəŇ Nazaret la kutso Galili. Yuhana aɗahalla batem la mukwà Urdun la abà. ¹⁰ Mok uwana Yesu asà à uda la iyaw la abà, anəŇà à zagəla kà, zagəla mapəzl à ama ala gà. AnəŇà Masasəɗok Zəzagəla atsa à ahəŇ à gəl aŇha bokuba habakoku. ¹¹ ŋgaha tatsənà kuda uwana atsən à ahəŇ la zagəla: “Kak bəzi gay ləv gulo, gərabay məŋga kà kak.”[☆]

Sufəl aŇa mawisiga apapat Yesu

(Mata 4.1-11; Luka 4.1-13)

☆ **1:2** 1.2 Malaki 3.1 ☆ **1:3** 1.3 Yesayya 40.3 ☆ **1:11** 1.11 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

¹² La lig la ahəŋ, katskats Masasəfok Zəzagəla adala Yesu à fəta à abà. ¹³ Adzà à ahəŋ la abatà mavakay dzik ufaɖ, ŋgaha seteni apapàt masla. Yesu adzà à ahəŋ la tataka azlatatak fəta la abà, ŋgaha azlamalika tazlæk masla bay.

*Yesu azal azlaməna makas kilfi ufaɖ
(Mata 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Tadùw Yuhana à daŋay, kiya uwaga Yesu ahəd à kutso Galili, kà maz gay matsidaŋga aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Agòɖ: “Kaslà adaslay à dagay kà Zəzagəla adzəka makoray aŋha. Pèhàw gay la ləv ala, diŋàw gəl à gay matsidaŋga aŋa Zəzagəla à vok!”

¹⁶ Mok uwana Yesu anəf à gay dərəv aŋa Galili, anəŋà azlaməna makas kilfi səla, Səmon la deda aŋha Andəre. Tadàw dzarawa à iyaw abà kà makasla kilfi. ¹⁷ Yesu agòɖ à atà: “Sàw à waŋ, nəfàw gi, gədàpakakulla kà azlaməna makas azladza.” ¹⁸ Katskats tasàk à dzarawa aŋatà, tanəfà masla.

¹⁹ Uwana adada à huma à gay ŋuv, anəŋà azlabəza aŋa Zebede, Yakuba atà la Yuhana, atà la kəslah iyaw la abà tadàh dzarawa aŋatà. ²⁰ Katskats Yesu azàla atà, tasàk à baba aŋatà à ahəŋ la azlaməna sləray aŋha la kəslah iyaw la afik, ŋgaha tanəfà Yesu.

*Dza la masasəfok mawisiga
(Luka 4.31-37)*

²¹ Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tahəd à Kapernahum. La vuɖ madu w ləv aŋa azla Yahudiya, Yesu adà à gày madəv kuɖa aŋatà à agu kà matapatàla. ²² Azladza uwana tatsənà gay aŋha kà, ləv avəl atà à gay, kà uwana atapàtàla kà bokuba azlaməŋga aŋa azlaməna madzeŋ wakità Zəzagəla aw, ama bokuba dza uwana akor ndzəɖa.

²³ Mok uwatà, dza la masasəfok mawisiga apəhla vok ala la gày madəv kuɖa uwatà la aku, awiyà: ²⁴ “Mana à gay aŋak la anu ma? Yesu, kak zil Nazaret! Kasà à waŋ kà mazanula ay? Gəsəl kà, kà kak Tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kak à waŋ.” ²⁵ Yesu aslèh məlo à masasəfok uwatà à gəl: “Dzà à ahəŋ titi! Sà dza uwaga lakəl ala!” ²⁶ Ŋgaha masasəfok mawisiga abəllakà dza uwatà la ndzəɖa, awiyà la kuda məŋga, ŋgaha asàlla à kəl ala. ²⁷ Ləv avəl atà à gay gesina. Tanàvəhà à vok: “Mana gay mawga uwanay asal magodəy ma? Mana uwaga ma, akor azlamasəfok mawisiga la ndzəɖa, ŋgaha azlamasəfok mawisiga bay tafa à gəl à gay aŋha?” ²⁸ Katskats azladza tazəhà gay lakəl aŋa Yesu la kutso Galili gesina.

*Yesu awar azlaməna dʻuvats ala aɲuvaw
(Mata 8.14-17; Luka 4.38-41)*

²⁹ Uwana tasà à uda la gày madəv kuɖa la aku kà, katskats Yesu ahàd atà la Yakuba ɲgaha la Yuhana à mtəga aɲa Səmon la Andəre. ³⁰ Məɲay aɲa Səmon la akàl la vok la slaka mahən à ahəɲ. Mok uwana Yesu abəz atà à vok kà, tapəhal gay lakəl aɲha. ³¹ Yesu ahàd à slaka aɲha, akəs la ahəl, atsizlləɲ ala, ɲgaha akàl vok asàlla vok ala. La lig la ahəɲ mis uwatà azlək atà.

³² La mokokhu, mok uwana afats adatəɖ à ahəɲ, azladza tasəhla azlaməna dʻuvats aɲuvaw à waɲ à slaka Yesu, la azlauwana la masasəɖok mawisiga. ³³ Azladza gudəɲ uwatà tahamà gay à vok la gay gamagày aɲha. ³⁴ Yesu awarəɲ ala azladza aɲuvaw uwana tas ɲgərpa la azladʻuvats anik anik gesina, la makudəkàh azlamasasəɖok mawisiga, afàhà à atà akur à lig kà mapəhlaɲ ala aw, kà uwana atà: “Məsəl Yesu”, tagòɖ.

*Yesu auguzahay la kutso Galili
(Luka 4.42-44)*

³⁵ Lebəɲ gà bəɲ, afats à lig mas à afik, Yesu atsizlla ala, ɲgaha asà à uda la kay, ahàd aɲha à fəta à abà ɲgaha adəv kuɖa la abatà. ³⁶ Səmon atà la azlamanalay aɲha tahàd kà mayàh masla. ³⁷ Uwana tabəzal à vok, “Azladza gesina tayàh kà!”, tagòɖal. ³⁸ Ama Yesu agòɖ à atà: “Məhàd à azlagudəɲ anik anik, gədəpəhay gay Zəzagəla la abatà babay, kà uwana gəsà à waɲ kà madàh sləray uwaga.” ³⁹ Kiya uwaga auguzàhàh la kutso Galili gesina. Apàh gay matsidəyga la azlagay madəv kuɖa aɲatà la aku, ɲgaha akudəkàh azlamasasəɖok mawisiga à uda.

*Yesu awura masla akàl zagəla ala
(Mata 8.1-4; Luka 5.12-16)*

⁴⁰ Masla akàl zagəla asà à waɲ à slaka Yesu, akədèɖal à humà à gay, anəval: “Kamkam, baɲa asa à ka kà, kaslala vok kà mawur gi ala!” ⁴¹ Vok ahàm à Yesu, abiyà ahəl ala, adəbani, ɲgaha agòɖal: “Asa à gi, wùr ala!” ⁴² Katskats akàl zagəla asàl à vok ala, awùr ala. ⁴³ La lig la ahəɲ, Yesu awùl à masla la mafahal akur à lig, agòɖal: ⁴⁴ “Tsənəɲ lela, kapəh uwaga à dza anik aw, ama hàd kadəpəhla vok à masla mav tatak à Zəzagəla, kà kadawurla, ɲgaha và tatak uwana Musa apəh à ahəɲ kà masəlay kà kawùr ala.”[☆] ⁴⁵ Ama dza uwatà ahàd, adzəkà mapəhay à azladza gesina lakəl aɲa mawurla aɲha. Gay gà la uwaga à uwana Yesu aslala vok kà mad gudəɲ à abà la dazuwaya aw. Kà uwaga à uwana

☆ 1:44 1.44 3Musa 14.1-32

Yesu adzà à ahəŋ la uda la fəta la abà, la abatà bay, azladza tadàh à awtày à slaka aŋha la kəla slaka gesina.

2

Yesu awur dza makalàh à vədah gà ala

(Mata 9.1-8; Luka 5.17-26)

¹ La lig mahənay ŋuv Yesu ahəd à Kapernahum aya. Uwana tatsənəŋ Yesu la kay kà, ² azladza aŋuvaw tahamà ahəŋ tsərəh à uwana slaka atəm à ahəŋ baməraka la gəl akəl aw, apèh à atà gay Zəzagəla. ³ Ŋgaha azladza anik tasà à waŋ à slaka aŋha, tasəlla dza makalàh à vədah gà à waŋ, azladza ufad la tsəh tazəbay. ⁴ Ama tabèz à tetəvi kà madla à slaka Yesu aw, kà uwana maham à ahəŋ dza aŋuvaw la ahəŋ, tadala à gəl gày à afik, tapokwà gəl gày uwana Yesu la kay la afik, uwana tapokwəŋ tadzilà dza makalàh à vədah gà uwatà à gày la kəslah gà. ⁵ Uwana Yesu anəŋəŋ madinjal gəl à vok aŋatà mənŋa, agòd à dza makalàh à vədah gà uwaga: “Bəzi gulo, tsakana aŋak adàmatsila!” ⁶ Ama azladza anik la tataka azlaməna mapàhla wakità seriya la abà la slaka madzàh madzay la abatà, tadzùgw la gəl aŋatà: ⁷ “Kà mana dza uwanay apəhay mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla kiya uwaga ma? Dza aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala aw, say Zəzagəla pəra!” ⁸ Katskats Yesu asəl uwana tadzugway la ləv aŋatà la tsəh, agòd à atà: “Kà mana kadzugwaw kiya uwanay la ləv aŋkul la tsəh ma? ⁹ Butu mala zlazladà magòday: gədàmats à ka tsakana aŋak ala takay? Awma: Sà à afik, zəb kəslah aŋak, həd aŋak takay? ¹⁰ Ama asa à gi kasəlaw, kà gi kona aŋa dza, ŋgaha kà gi la masəlay aŋa mamats tsakana aŋa azladza gudəŋ à vok ala: ¹¹ Sà à afik, zəb kəslah aŋak, həd mtəga aŋak! Gəgòd à kak”, Yesu agòd à dza makalàh à vədah gà. ¹² Katskat asà à afik, azəb kəslah aŋha. Uwana azladza gesina tanəŋəŋ adin aŋha, ləv avəl à atà à gay gesina, tazləbà Zəzagəla, tagòd: “Mədanəŋəŋ diki diki kiya uwanay aw!”

Yesu azala Levi

(Mata 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ Yesu awùlla à gay dərəv aya, sləm aŋha kà dərəv Galili. Azladza aŋuvaw tahamà à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha atàpatàla. ¹⁴ Uwana adà à awtày, anəŋəŋ Levi, kona aŋa Alfe, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. Yesu agòdal: “Sà à afik, nəfà à gi!” Levi asà à afik, anəfà.

¹⁵ La lig la ahəŋ Yesu la azlaməna matapla aŋha tahəd à mtəga Levi kà mazuw tatak may. Azlaməna mazəb hadama

aṅuvaw la azlaməna tsakana aṅuvaw, tadzàhà madzay atà nna, kà uwana azladza tsəhay gà uwaga aṅuvaw tanəfà atà aya. ¹⁶ Azlaanik la tataka azlamadzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla la abà, uwana la tataka aṅa azla Farisəya la abà, tanəṅəṅ kà Yesu azùw tatak may la slaka gà la azlaməna mazəb hadama la azladza tsakana, tagòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Kà mana azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azlaməna tsakana ma?” ¹⁷ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana dʹuvats aza à ata aw, kà tayàh mad dokwtar aw, say azlaməna dʹuvats pəra. Gi, gəsà à waṅ kà mazalay azladza uwana tadzugw kà azladziriga aw, ama gəsà à waṅ kà, kà mazal azlaməna tsakana.”

Manavay lakəl aṅa makəs nəlay

(Mata 9.14-17; Luka 5.33-39)

¹⁸ Azlaməna matapla aṅa Yuhana, masla madàh batem la azla Farisəya takasàh nəlay la azlakaslà anik anik. Azladza anik tasà à waṅ à slaka Yesu, tanəval: “Kà mana azlaməna matapla aṅa Yuhana, masla madàh batem, la azla Farisəya kà takas nəlay, ama kà mana azlaməna matapla la slaka aṅak kà takas nəlay aw ma?” ¹⁹ Yesu agòd à atà: “Baṅa dza azəb mis azàlāh azlaslawda aṅha kà mazuw tatak may, ma tasək tatak may la mavakay uwatà aṅa makəs nəlay takay? Awaṅ, tasəkak aw, tazuway. ²⁰ Ama mok uwana zil mis adàdiṅ aṅha la slaka aṅatà, la uwana tadàkas nəlay adàgay la mok uwatà.”

²¹ Yesu agagàzlla atà ala la matapatla mawga aṅha uwanay: “Dza atsap lukut mawga à maviyaga à vok aw. Baṅa adefəṅ kità kà, lukut mawga akwàh maviyaga à tsəh, ṅgaha makwàhla aṅha azàh à tsəh aya. ²² Dza adaw iyaw aṅa mayyay ahàf mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana à baṅa amsəlila kà, akwàh kiwa ala. ṅgaha iyaw aṅa mayyay ahàf la kiwa iyaw tadàuwisila. Ama aduwa à vok kà tadaw iyaw aṅa mayyay ahàf mawga à kiwa mawga à agu, suwaṅ.”

Manavay lakəl aṅa vuɖ maduw ləv

(Mata 12.1-8; Luka 6.1-5)

²³ Vərdi anik la vuɖ maduw ləv, Yesu aguwa à awtəy la gay guf nalkama. Azlaməna matapla la slaka aṅha tadzəkà mabəradahay nalkama la tetəvi la ama. ²⁴ Azla Farisəya tagòd à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aṅak tadàh tatak uwana azlayla kà à vok aw ma? Kà uwana wakità seriya gami avəra gay kà tatak uwaga la vuɖ maduw

löv.” ²⁵ Yesu awùlla à atà ala: “Kadzèṅàw òkòkòkò aw uwana David adàhàṅ la mok uwana may akès la azladza uwana la slaka aṅha aw uwà? ²⁶ Ahàd à gày Zèzagèla à agu, azèb kaf uwana tafàh à huma aṅa Zèzagèla, azùw. Mok uwatà kà, Abiyatar la uwana mēṅga aṅa azlamèna mav tatak à Zèzagèla. Wakità seriya gami kà, avà tetèvi kà azlamèna mav tatak à Zèzagèla kà mazuway pèra. Ama David azèb, azùw, ṅgaha avàh à azlamèna aṅha bay.”^{*} ²⁷ Yesu agòd à atà aya: “Zèzagèla adàhà vuf maduw lèw kà, kà madz à ahèṅ delga aṅa dza, awkà Zèzagèla adàhà dza kà aṅa vuf maduw lèw aw. ²⁸ Gay gà la uwaga gi Kona aṅa dza la uwana Sufèl aṅa vuf maduw lèw.”

3

*Yesu awur dza uwana ala la ahàl mamètsayga
(Mata 12.9-14; Luka 6.6-11)*

¹ La vèrdi anik, Yesu ahàd à gày madèw kuḍa à agu aya. La gày uwatà la aku kà, dza la ahèṅ uwana ahàl aṅha mamètsayga. ² Azladza la ahèṅ la gày madèw kuḍa la aku, tanèrèz Yesu à baṅa awur dza ala la vuf maduw lèw, kà atà maḃèzal à tsèh la gay la abà, kà uwana akès mapèhay lakèl aṅa vuf maduw lèw aw. ³ Yesu agòd à dza uwana ahàl aṅha mamètsayga: “Sà à afik, sà à waṅ à huma azladza gesina!” ⁴ ṅgaha anàv azladza uwana tatsèkal yewdi à gay: “Mana wakità seriya gami apèh à anu ma? Tetèvi la ahèṅ kà maḍàh delga la vuf maduw lèw takay? Awma maḍàh mawisiga takay?” Asà à atà mawulla gay à uda aw. Takwès. ⁵ Yesu atsèkà à atà yewdi à gay la mazinal à gèl. Ama apàk lèw mēṅga kà madzugway mawisiga aṅatà. Kiya uwaga agòd à dza uwatà: “Biyà ahàl ala!” La kirim yewdi awùr ala. ⁶ Batsàrà, uwana azla Farisèya tanèṅ uwaga kà, tasà à uda la gày Zèzagèla la aku, tahàd, tahamà gay à vok la azladza maham à ahèṅ gà uwana tatsèn vok gay la Herod kà aṅa magèd uwana à afik azlayla makèḍla Yesu.

Maham à ahèṅ dza asa à waṅ à slaka Yesu

⁷ Yesu la azlamèna matapla aṅha tazà vok. Tahàd à gay dèrèw aṅa Galili, maham à ahèṅ dza aṅuwaw tanèfà atà. Azladza tasàhà à waṅ la makoray Galili, la Yahudiya, ⁸ la Urusalima dagay la gay dzika makoray aṅa Idumiya tsèràh à gay dzika aṅa dèrèw uda aṅa mukwà Urdun, la azladza uwana tadzà à ahèṅ nekwa la gudèṅ Tir la Sèdon. Magol maham à ahèṅ dza tasàhà à waṅ à slaka Yesu kà uwana tatsènàṅ lakèl aṅa tatak uwana adàhàhàṅ. ⁹ Yesu

^{*} 2:26 2.26 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 42.9

agòd à azlamèna matapla la slaka aṅha: “Yàhàw à gi bəzi kəslah iyaw, kà maham à ahəṅ dza aṅa maṅisl gi aw.”
¹⁰ Yesu awurà azladza ala aṅuvaw, gay gà la uwaga azladza uwana tasà ṅgərpa la azladuvats anik anik tavàhà vok kà madəbani masla. ¹¹ La mok uwana azladza uwana la azlamasasəfok mawisiga tanəṅà masla, tatədal à huma la mawiyay, tagòdal: “Kak, Kona aṅa Zəzagəla!” ¹² Ama Yesu aslèhà atà məl à gəl la ndzəfa, kà mapəhla masla ala aw.

*Yesu akasani azlamèna matapla kulo gəl aṅha səla
 (Mata 10.1-4; Luka 6.12-16)*

¹³ Yesu ahəd à dadəgwal à afik, ṅgaha azəl azladza uwana asəl, kà tatsà à waṅ à slaka aṅha. ¹⁴ Yesu akàsàni azladza kulo gəl aṅha səla, ṅgaha azàla atà ala azlamèna matapla la slaka aṅha, agòd à atà: “Gəkàsàni akul kà madz à ahəṅ la slaka gulo, ṅgaha gədàslal akul kà mapəh gay Zəzagəla. ¹⁵ Gəvə à akul maslay kà makudəkàh azlamasasəfok mawisiga.” ¹⁶ Aganay azladza kulo gəl aṅha səla uwana akàsàni atà: Səmon uwana Yesu avəl sləm Piyer; ¹⁷ Yakuba la deda aṅha Yuhana, azlabəza aṅa Zebede. (Yesu avə à atà sləm Bowanergəs, asal magodəy: maslèh məl aṅa habaga, kà uwana tasaf à mapak ləv aw) ¹⁸ La Andəre; Filip; Bartelemi; Mata; Tomas; Yakuba, bəzi aṅa Alfe; Tade; Səmon zil Kananan ¹⁹ ṅgaha Yudas Iskariyot, uwana adàda kà məzam à Yesu à gəl.

Azlamèna huɖ gày aṅa Yesu asa à atà aṅa madla Yesu à mtəga

²⁰ Yesu ahəd à mtəga aṅa dza anik. Maham à ahəṅ dza tahamà gay à vok aya, kà uwaga à uwana Yesu la azlamèna matapla la slaka aṅha tabəzà tetəvi kà mazuw tatak may aw. ²¹ Mok uwana azlamèna huɖ gày aṅa tatsən uwaga, tahəd kà masəla à mtəga, kà uwana azladza tagòd kà: “Gəl adakəfal à vok!”

*Azladza tatsəɖ gay à Yesu à tsəh ṅgaha awulla atà ala
 (Mata 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)*

²² Azlamadzahaga aṅa wakità seriya tasà à ahəṅ la Urusalima tagòd: “Masla la Belzəbul, sufəl aṅa zagəla zagəla!”, asal magodəy sufəl aṅa azlamasəfok mawisiga. Azlaanik tagòd: “Sufəl aṅa azlamasasəfok mawisiga avəl maslay kà makudək azlamasasəfok mawisiga.” ²³ Yesu azəl azladza à slaka aṅha, agòd à atà: “Kakay sufəl aṅa masasəfok mawisiga aslala vok aṅa makudək seteni à uda aya ma? Akəsà vok aw. ²⁴ Baṅa azladza la makoray tekula tatsak ala kà, makoray sufəl uwatà kà aslala vok madz à ahəṅ aw. ²⁵ Baṅa azladza la huɖ gày tatsak ala kà, huɖ

gày uwatà aslala vok madz à ahəŋ aw. ²⁶ Baŋa seteni ap guvəl à vok aŋha à adi kà, makoray aŋha adavahla, aslala vok aŋa madz à ahəŋ aw, ama makoray uwaga adàdəv à gay. ²⁷ Dza aslala vok aŋa mad à gày aŋa masla ndzəfa kà mazəb tatak aŋha aw, say atsərkwiŋ dadàŋ, ŋgaha aslala vok kà mahəl tatak aŋha gesina. ²⁸ Gəpəh à akul la dziriga: Tsakana gesina la gay mawisiga gesina uwana azladza tapəhay, Zəzagəla adàmatsataŋ ala. ²⁹ Ama dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Masasəfok Zəzagəla kà, tsakana uwaga adàmatsila diki diki aw, ama tsakana uwaga adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi.” ³⁰ Yesu apəh kiya uwaga kà, kà uwana azlaanik tagòf kà: “Masla la masasəfok mawisiga”, tagòf.

*Iyà la azladede aŋa Yesu
(Mata 12.46-50; Luka 8.19-21)*

³¹ Iyà la azladede aŋa Yesu tasà à waŋ, taslèl dza kà mazal à atà la uda. ³² Azladza aŋuvaw tadzàhà madzay la makəla aŋa Yesu, tagòfal: “Iyà la azladede aŋak la uda, tazala ka!” ³³ Yesu awùl à atà ala: “Uwa iyà gulo la azladede gulo uwa?” ³⁴ Ŋgaha Yesu anə̀rəz azladza uwana la makəla aŋha lakəl, agòf à atà: “Aganay azlaiyà la azladede gulo la abanay. ³⁵ Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana adàh mawoyəŋ aŋa Zəzagəla la uwana azladede gulo la azlaiyà gulo.”

4

*Gay la gay la abà aŋa masla maslək hi
(Mata 13.1-9; Luka 8.4-8)*

¹ Yesu atàpla à maham à ahəŋ dza la gay dərəv aŋa Galili aya. Aŋuvaw tahamà gay à vok la slaka aŋha. Kà maham à ahəŋ dza, Yesu adà à kəslah iyaw à afik, adzà madzay. Ama maham à ahəŋ dza la gay dərəv. ² Yesu apəhatàla azlatatak aŋuvaw la gay la gay la abà, ŋgaha agòf à atà la matapla aŋha la abà: ³ “Tsə̀bàwwal sləm!”, Yesu agòf à atà, “Dza anik asà à uda kà mad maslək hi. ⁴ Mok uwana adadzəka maslək hi à guf aŋha à abà, fofulo anik tanis à gay tetəvi, azladziyan tasà à waŋ, tazùw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur à afik uwana kutso lakəl məŋga aw, katskats asà à uda, kà uwana kutso la pala akur lakəl məŋga aw. ⁶ Mok uwana afats adadzəka mavəfay la ndzəfa agulà hi ala kà uwana abək slilih kà à pala à akur à afik. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik tanis à atək à abà. Uwana atək azigənaŋ akəd à tsəh, atsà à gəl aw. ⁸ Bə gotənaŋ fofulo anik tanis à kutso delga gə à abà. Asà à uda lela azigəŋ lela, ŋgaha atsà gəl lela. Anik abək à adi huməts, anik abək à adi zuŋ, ŋgaha anik

aya bay zazun sèla.”⁹ Yesu agòd à atà: “Tsèbàwwal slèm lela, wàdàw vok à uda kà mafal slèm!”

Kà mana Yesu apəhay la gay la gay la abà ma?
(Mata 13.10-17; Luka 8.9-10)

¹⁰ Mok uwana Yesu kokudà anha, azladza uwana tatsèbal slèm, la azlaməna matapla la slaka anha kulo gəl anha sèla, tasà à wəŋ à slaka anha, ngaha tanəv godega anja gay la gay la abà uwatà. ¹¹ Yesu agòd à atà: “Akul kà, Zəzagəla avà à akul nasiri anja makoray anha, ama azladza anik tatsən tatak gesina kà say la gay la gay la abà pəra. ¹² Kà uwaga à uwana:

‘Tanərzay la yewdi anjatà babay, ama tanəŋan la dziriga aw, Tatsəbal slèm la slèm anjatà babay, ama tatsənəŋ la dziriga aw,

Kiya uwaga kà atà anja mawul à slaka Zəzagəla aw, ngaha Zəzagəla anja amatsa à atà tsakana anjatà ala aw!’”[☆]

Yesu apəh godega anja gay la gay la abà uwaga à uda
(Mata 13.18-23; Luka 8.11-15)

¹³ Ngaha Yesu anəv à atà gay ala: “Katsənəw gay la gay la gay la abà uwanay aw takay? Kakay kadatsənaw gay la gay la abà anik zla ma? ¹⁴ Masla masləkay kà masla mapəh gay Zəzagəla. ¹⁵ Azladza anik kà bokuba gay tetəvi uwana fofulo anis ala ama: Mok uwana tatsənəŋ, katskats seteni asa à wəŋ, abàd atà à ləv ala gay uwana tasləkà à ləv à tsəh. ¹⁶ Kiya uwaga bay la azladza anik tadəbani slaka pala akur gə, à uwana gay anis à afik, katskats uwana tatsən gay kà takəs la marabay. ¹⁷ Ama tasəkakal adàla slilih la ləv anjatà la tsəh aw, tafəl slèm la lela aw, takəs kà anja kaslə ŋuv pəra. La mok uwana ngərpa la matərebay adabəz atà kà gay Zəzagəla kà, katskats tasək madin gəl à vok anjatà la tsəh ala. ¹⁸ Azladza anik aya kà tadəbani à vok la gəy atək uwana fofulo anis à abà. Tatsəb slèm à gay. ¹⁹ Ama adi anja gudəŋ à vok uwanay la matsiday anha uwana apapət azladza, adà à ləv anjatà à tsəh, akəd gay masləkayga uwaga à tsəh, ngaha azladza uwaga tav mayyay aw. ²⁰ Azladza anik aya gotənan kà tadəbani à vok la kutso uwana fofulo anis à abà. Atà tatsəb slèm à gay lela, tafəl slèm lela, tavə mayyay, anik abək à adi huməts, azlaanik zun, azlaanik aya gotənan zazun sèla.”

Gay la gay la abà anja fənəs la tsəh gogozläh
(Luka 8.16-18)

²¹ Yesu agòd à atà aya: “Dza af fənəs à tsəh tasà takay, awma à tsəh gogozläh ay? Awan, aduwa vok kà dza af fənəs

à slaka dzəgamma gə. ²² Bokuba magodfay, tatak mahadəŋ à ahəŋ gə ada à gay mapəhla à vok ala gə. Nğaha nasiri gesina, azladza tadəsəlay. ²³ Tsəbàwwal sləm lela à baŋa sləm aga akul lakəl.”

²⁴ Yesu agòd à atà aya: “Dahàw hanjëli lakəl aŋa tatak uwana katsənawwanj la uwana kadahawwanj. La daram uwana kagoraw la azladza, Zəzagəla adəgor akul la uwaga la mazakullanj à gəl suwanj. ²⁵ Kà uwana dza uwana af sləm à uwana Zəzagəla avəl, adəbəzal mənğa aya. Ama dza uwana af sləm à tatak aw, tadədəvalla à ahəl ala ŋuv gə uwatà Zəzagəla avəl aya babay.”

Gay la gay la abà aŋa fofulo uwana atsa à uda

²⁶ Yesu agòd à atà aya: “Məslala vok magagazləla makoray Zəzagəla kà la dza uwana asləkà fofulo à guf aŋha à abà. ²⁷ La lig la ahəŋ kà say madzəhal aŋha kəla mahənay pəra. La kaslə uwana fofulo adas à uda azigən la kokudə masəlay aŋha. ²⁸ Kutso azigəna makəl gay aŋa tatak: Teraŋa kavak gə, ŋgaha masəh gəl à uda, la mabək bəza adi. ²⁹ Mok uwana tatak adahənay, dza adzəka sləray la mavaw aŋha, kà uwana matsəf tatak adasa à wanj.”

Gay la gay la abà aŋa tsəhay fofulo uwana bəziga gə la tataka azlafofulo anik anik la abà

(Mata 13.31-32,34; Luka 13.18-19)

³⁰ Yesu anəv à azladza la gay la: “La mana makoray Zəzagəla adəbani vok ma? La gay la gay la abà ma uwala məgagazləla makoray aŋha la? ³¹ Adəbani vok kà la tsəhay uwana bəziga gə la tataka azlatsəhay fofulo anik la abà gesina bokuba tsəhay hamadz. ³² Ama baŋa azigənay kà, aduwa azlababasl anik anik gesina. Azigənay mənğa, aduwa azlaahəf anik, azləl ahəl mənğa, ŋgaha azladfiyan tadza à ahəŋ la dzəgay aŋha la abà.”

³³ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay Zəzagəla la azlagay la gay la abà aŋuvaw bokuba uwanay. Apəh à atà kà bokuba uwana azladza taslala vok aŋa matsənəŋ. ³⁴ Apəh à atà kà bə la gay la gay la abà pəra. Ama uwana masla la azlaməna matapla la slaka aŋha kokudə gəl aŋatà kà, apəh à atà ala tatak gesina la paraka.

Yesu atsizlla kular à ahəŋ

(Mata 8.23-27; Luka 8.22-25)

³⁵ La mokokhu vuf uwatà, Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Məhəd à gay dərəv uda anik.” ³⁶ Kiya uwaga tasək à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, azlaməna matapla la slaka aŋha tadà à kəslah iyaw uwana à afik, Yesu atsà à vok à afik. Azlakəslah iyaw anik la ahəŋ la abatà

bay aw. ³⁷ Magol kular adzəkà madəday. Magaŋtsay aŋa iyaw adàh à kəslah iyaw à abà, kiya uwaga kà ahənàŋ ala. ³⁸ Yesu agà la godega kəslah iyaw la madzəhal gə, afà gəl à tatak maf gəl à afik à afik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənàŋ ala la magəfal: “Məŋga, məzləmətsay, kafa à anu gəl aya aw, takay?” ³⁹ Yesu atsənà ala, aslèh məlo à kular à gəl. Apèh la ndzəfa à magaŋtsay aŋa iyaw: “Dzà à ahəŋ titi!” Kular atsizl à ahəŋ, iyaw adzà à ahəŋ titi, magaŋtsay aŋa iyaw la ahəŋ aya aw, tsiriya. ⁴⁰ La lig la ahəŋ agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana guba akès à akul ma? Kadiŋaw gi gəl à vok aw ay?” ⁴¹ Guba akès atà məŋga tagòf kà atà kà atà: “Uwa à dza uwanay, amiyaka afad la iyaw bay kà takəs gay aŋha uwa?”

5

*Yesu akudək masasəfok mawisiga à dza lakəl ala
(Mata 8.28-34; Luka 8.26-39)*

¹ La lig la ahəŋ tabəzà à gay dərəv uda aŋa gay dərəv aŋa Galili uwana la kutso Gerasəniya la abà. ² Uwana Yesu adasa à ahəŋ la kəslah iyaw la afik, batsàrà dza anik anəŋà Yesu kərkər, asà à waŋ kà magagamay səla. Dza uwaga asà à waŋ kà la gəy zəvay la abà, dza uwatà kà zagəla zagəla lakəl. ³ Adzà à ahəŋ kà la mabuwaŋ zəvay la aku. Dza aslàla vok aŋa mawadəŋ à ahəŋ ba amiyaka la mazakazak aw. ⁴ Aŋuvaw tawəfàhalla ahəl à ahəŋ la azlamatatasla ahəl, la sasala asik la azlamazakazak aŋa ada. Ama aslähàhəŋ ala la azlamanal sasala ala. Dza aslàla vok kà makəsiŋ à ahəŋ aw. ⁵ Koksikoksi kəla mahənay la mavakay auguzahahay la azlagəl zəvay la azlamatəkukurùh la afik la mawiyay la masàh vok aŋha la akur.

⁶ Dza uwatà anəŋà Yesu kərkər ŋgaha ahəd la mahoyay à huma aŋha, atəf à Yesu à huma. ⁷ Awiyà la ndzəfa: “Masak à ama Yesu, Kona aŋa Zəzagəla uwana la afik. Kamkam gənava à ka, kà la sləm aŋa Zəzagəla: Sàk à gi, bəsak, kavà à gi ŋgərpa aw.” ⁸ Apèh uwaga kà, kà uwana Yesu afəl gay à gəl: “Kak zagəla zagəla: Sà à dza uwaga la kəl ala.” ⁹ La abatà Yesu anəval: “Uwa sləm aŋak uwa?” Masla zagəla zagəla agòfal: “Sləm gulo kà maham à ahəŋ, kà uwana anu aŋuvaw. ¹⁰ Kamkam mədəv à ka kudfa, kakudək anu la gudəŋ uwanay aw!”

¹¹ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà uwana tadzadzàr à vok nekwa la matəkukurùh la afik. ¹² Azlamasasəfok mawisiga tanàv à Yesu, tagòfal: “Sləl anu à maham à ahəŋ namzi à abà pəra, vā à anu tetəvi, mēda à atà à gəl.” ¹³ “Aya, dāw!” Yesu agòf à atà. La kità azlazagəla zagəla tasà à

dza uwatà lakəl ala, ngaha tahàd à azlanamzi à gəl gesina. Batsàrà, tahòy à ahəŋ, tavàlàh à iyaw à abà, ngaha tasùfàh à abà. Azlanamzi uwaga gesina kà taslà dəbow səla.

¹⁴ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy aŋatà, tadàla gay uwaga kà maziŋ azladza bəza gudəŋ la azlahudf gudəŋ gesina la makoray uwatà. Azladza tasàhà à uda, tasà à waŋ kà manəŋ tatak uwana adahà vok. ¹⁵ Uwana tabəz à slaka Yesu tanəŋà dza uwana agà la maham à ahəŋ zagəla zagəla lakəl, madza madzayga la lukut la vok, haŋkəli adawulla à gəl. Ləv avàl à azladza à gay. Guba akəs atà. ¹⁶ Azlaməna manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tazàhà gay aŋa dza uwana la zagəla zagəla lakəl uwarà la aŋa azlanamzi gesina bay. ¹⁷ La abatà tagòd à Yesu: “Kamkam, sà à uda la makoray gami.” Yesu asà à afik, ahàd à slaka kəslah iyaw.

¹⁸ Mok uwana adà à kəslah iyaw à afik, dza uwana agà la azlazagəla zagəla lakəl uwarà, agòd à Yesu: “Kamkam, asa à gi mədaw səla.” ¹⁹ Ama Yesu avàl tetəvi aw: “Wùl à hudf gày aŋak, zàhàtəŋ uwana Sufəl Zəzagəla adahàkəŋ gesina lakəl aŋa uwana vok ahàmàl kà kak!”, agòdàl. ²⁰ Dza uwaga adà aŋha zla, ngaha adzəkà mapahay la makoray uwana sləm aŋha gudəŋ kulo, à tatak uwana Yesu adahàlən gesina. Azladza gesina uwana tatsəb sləm à gay uwaga, gesina aŋatà, ləv avàl atà gay.

Dugu aŋa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aŋa Yesu (Mata 9.18-26; Luka 8.40-56)

²¹ Yesu awùl à waŋ la gay dərəv uda anik la kəslah iyaw. La mok uwana adatsizl à ahəŋ la gay mukwà, maham à ahəŋ dza aŋuvaw ahamàl à adi. ²² Məŋga aŋa gày Zəzagəla asà à waŋ, sləm aŋha Yayrus. Uwana anəŋəŋ Yesu akəđəd à makəla asik aŋha. ²³ Anàval, agòdàl: “Bəzi dugu gulo azlāmətsay. Kamkam, sà à waŋ, kabək ahàl à bəzi à vok kà masla mawur ala ngaha kà masla abəz sifa aŋha aya.” ²⁴ Yesu asà à afik, tahàd atà səla, maham à ahəŋ dza aŋuvaw taŋisl Yesu.

²⁵ Mis anik la ahəŋ la abatà, aŋiz akəllal à tsəh ala dagay mavakay kulo gəl aŋha səla. ²⁶ Aday vok məŋga la madàh à slaka azlaməna mavàh yohof, az ləmana aŋha ala kà aŋuvaw. Ama aga ŋuləm aw: say mavədzehəŋ ala pəra. ²⁷ Vərđi anik atsənəŋ tapəhay lakəl aŋa Yesu, kiya uwaga afà à vok à maham à ahəŋ dza à abà. ²⁸ Adzùgw la gəl aŋha: “Baŋa gədəbani lukut aŋha pəra kà, gədàwurla”, agòd. Aguwà la lig aŋa Yesu, adəbani lukut aŋha. ²⁹ Batsàrà makəlay aŋiz aŋha atsizl à ahəŋ, atapà vok aŋha kà adawur ala la đuvats aŋha la abà. ³⁰ La mok uwatà Yesu atapà kà

ndzɔɔfa asà à uda la vok aŋha. Agolà vok à maham à ahəŋ dza à abà la magoday: “Uwa à uwana adəbanì lukut gulo uwa?” ³¹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòɔfal: “Nəŋà maham à ahəŋ dza taŋisl ka tsi, pəra kanav madəbiŋ ka aya ay?”

³² Yesu anəŋà à makəla gəl kà masəl dza uwana adəhà uwaga. ³³ Anasl adadiya à mis à vok kà uwana asəl uwana adəhà vok la masla. Asà à waŋ, atəɔ à makəla asik aŋa Yesu, apəhal dziriga aŋha gesina. ³⁴ Yesu agòɔfal: “Dugu gulo, madiŋal gəl à vok aŋak awurà ka ala. Hād la wurwur, kadawurla la ŋgərpa aŋak la abà!”

³⁵ Mok uwana Yesu apəh gay uwaga kà, azlaməna masləlay tasà à waŋ la mtəga aŋa Yayrus, məŋga aŋa gày madəv kuɔfa, tagòɔfal: “Dugu aŋak kà adamətsay, kà mana katərəb Sufəl aya ma?” ³⁶ Ama Yesu afà sləm à gay aŋatà aw, agòɔ à Yayrus: “Ləv aval à kak à gay, kasak à madiŋal gəl à vok aw!” ³⁷ Avà tetəvi à dza kà malakəŋ aw, say Piyer, Yakuba la deda aŋha Yuhana pəra. ³⁸ Mok uwana abəz à mtəga aŋa məŋga aŋa gày madəv kuɔfa, Yesu atsənà hulolo aŋa azladza, la mataway, la mawiyay məŋga. ³⁹ Yesu adà à gày, agòɔ à atà: “Kà mana kadzudəɔɔkəw la mataway ma? Dugu uwanay kà, adamətsay aw, ama adzəhal pəra!” ⁴⁰ Uwana azladza tatsənà uwaga: “Uwàà...”, tasakwà à ahəŋ, takəɔslal. Kà uwaga: “Dàw à uda gesina!”, agòɔ à atà. Say Baba la iyà aŋa dugu la azlaməna matapla la slaka aŋha makər uwatà pəra tagəɔ à gày. Uwana tahàd la gày uwana la aku tahənà dugu à agu. ⁴¹ Yesu akəs bəzi dugu la ahəl, agòɔfal: “*Talitha koum*” (Bokuba magoday: Bəzi dugu sà à afik, gəgof à ka) ⁴² Katskats bəzi dugu asà à afik, adzəkà maday. (Mavay aŋha kà kulo gəl aŋha səla) La mok uwana tanəŋà uwaga kà, ləv avàl à atà à gay kaykay. ⁴³ Ama Yesu afàhà à atà akur à lig kà aŋuvaw, kà atà mapəh à dza anik aw. Ŋgaha agòɔ à atà: “Vàwwal tatak may!”

6

*Azlaməna gudəŋ Nazaret tadiŋ gəl à Yesu à vok aw
(Mata 13.53-58; Luka 4.16-30)*

¹ Yesu azà vok la slaka uwatà, awul à gudəŋ aŋha, uwana azigən la abà. Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfà. ² Uwana vud maduw ləv adasa à waŋ, adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kuɔfa la aku. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw la abatà. Uwana tatsəbal sləm gesina kà, ləv avàl à atà à gay, tagòɔ: “Lala abəzà tsəhay gay uwanay la? Dzəba matsihila mana gà à uwanay abəzal ma? Kakay adəhəŋ à tsəhay tatak dzəba aŋha səla aw gà uwanay ma?”

³ Dza uwanay kà masla mapəđ kəslah aw takay? Kona aŋa Mariyama, ŋgaha deda aŋa Yakuba, la Yosəs, la Yahuda, la azla Səmon aw ay? Azladeda aŋha degagamga bay atà la uwanay anina la abanay aw takay?” Kà uwaga à uwana tadinjal gəl à vok aw. ⁴ Yesu agòđ à atà: “Tazləb masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla baməraka la mali, ama la gudəŋ aŋha kà tazləb masla aw, la tataka azlayaga aŋha la abà, azlaməna gày aŋha kà tazləbay aw!” ⁵ Yesu aslala vok kà madàh nadzipo la abatà dəŋ aw, say abək ahəl à azlaməna dʒuvats anik à gəl ŋgaha awàr atà ala. ⁶ Ləv avàlal à gay kà uwana madinjal gəl à vok aŋatà la ahəŋ aw.

Yesu asləl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla,

la səla səla

(Mata 10.5-15; Luka 9.1-6)

La lig la ahəŋ Yesu auguzàh la gudəŋ la abà gesina kà matapla gay Zəzagəla à azladza.

⁷ Yesu azəl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, adzəkà masləl atà la səla səla, avà à atà maslay kà makor azlamasasəđok mawisiga. ⁸ Afàh à atà akur à lig, agòđ à atà: “Kazəbaw tatak à ahəl kà aŋa tetəvi aw, tatak may aw, kiwa aw, sili la zliba la aku aw, say azəva pəra. ⁹ Bəkàw kwimik à asik, ama katsəpaw lukut səla à vok aw!” ¹⁰ Agòđ à atà bay: “Baŋa kadaw à gudəŋ à abà kà, dzàw à ahəŋ la mtəga aŋa dza uwana akəs akul lela tsəràh à uwana kadaw aŋkul la abatà. ¹¹ Azladza gudəŋ uwana takəs akul aw, ŋgaha tatsən akul aw kà, kadaw aŋkul la abatà, dèdàw burburu la asik ala kà mapəh à atà ala kà tadàh mawisiga.” ¹² Azlaməna matapla la slaka aŋha tahəd mapəh gay Zəzagəla, kà à azladza aŋa mapəh gay ləv ala, kà atà tasak à tsakana aŋatà. ¹³ Takudəkàh azlamasasəđok mawisiga aŋuvaw, tadàhàŋ aməl à azlaməna dʒuvats à gəl, aŋuvaw tawàr ala.

Mamətsay aŋa Yuhana masla madàh batem

(Mata 14.1-12; Luka 9.7-9)

¹⁴ Sufəl Herod atsənà gay aŋa Yesu, kà uwana azladza tasəl sləm aŋha baməraka la mali, tagòđ: “Yuhana masla madàh batem adawul à uda, gay gà la uwaga aslala vok aŋa madàh nadzipo”, tagòđ. ¹⁵ Azlaanik tagòđ aya: “Uwaga kà Eliya”, azlaanik bay: “Uwaga masla masləl à waŋ aŋa Zəzagəla bokuba tekula la tataka aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana la abà uwarà”, tagòđ.

¹⁶ Uwana Herod atsənà gay uwaga, agòđ: “Uwaga Yuhana masla madàh batem uwana gəsləl dza kà manats gəl aŋha,

masla la uwana adawul à uda la mamətsay.”¹⁷ Kà uwana Herod la gəl aŋha apəh gay makəs Yuhana dagay uwarà, kà aŋha mawodəŋ à gày danjaj à agu. Adahàŋ kiya uwaga kà gay aŋa Herodiya, mis aŋa deda aŋha Filip, uwana Herod azəb. ¹⁸ Ama Yuhana agòd à Herod: “Uwaga kà delga aw, kà aŋa mazəb mis deda aŋak aw!” ¹⁹ Kà uwaga Herodiya apək ləv lakəl aŋa Yuhana, ayàh kà makəf masla. Ama abəzà à tetəvi aw kà Herod. ²⁰ Kà uwana guba azà Herod kà Yuhana, asəl kà masla dza dziriga ŋgaha sətaka gə, anəŋla masla lela, asəl matsən gay aŋa Yuhana, ama uwana adatsen gay aŋha gesina kà, haŋkəli aŋha awisa ala.

²¹ Mavakay delga aŋa Herodiya adasa à waŋ, uwaga mavakay aŋa mayyi Herod. Masla atà kaf à uda kà aŋa azlaməna aŋha, kà azlaməŋga aŋa azlaslodzi la azlaməŋga aŋa kutso Galili. ²² Bəzi dugu aŋa Herodiya adà à gày, ahəb dəs, arabà ləv aŋa Herod la azladza uwana tadzàh madzaj atà nna. Sufəl Herod agòd à dahalay: “Mana asa à ka gəvə à ka ma? Nàv uwana asa à ka gesina, gəvə à ka”, agòdàl. ²³ Azùwal mawadaj: “Uwana kanav à gi gesina gəvə à ka, amiyaka tenma aŋa makoraj gulo bay.” ²⁴ Dahalay asà à uda, agòd à iyà aŋha: “Mana gənavay ma?” Agòdàl: “Nàval gəl aŋa Yuhana masla madàh batem.” ²⁵ Katskats amərə vok kà mad à slaka sufəl, anəv la magòdaj: “Asa à gi kanəl gi gəl aŋa Yuhana masla madàh batem à tasà à abà.” ²⁶ Uwaga kà azà à sufəl la ləv məŋga, ama kà mazuw mawadaj aŋha uwana azùw la huma aŋa azladza kà, aslala vok kà makosal aw. ²⁷ Katskats sufəl asləl slodzi kà manəl gəl aŋa Yuhana, kà aŋa masəlla à waŋ. Slodzi ahəd à gày danjaj à agu, anəl gəl aŋa Yuhana. ²⁸ Asəlla gəl aŋa Yuhana à waŋ la tasà la abà, avà à dahalay. Dahalay bay adàla à iyà aŋha. ²⁹ Mok uwana azlaməna asik aŋa Yuhana tatsən uwaga, tasà à waŋ kà mazəb vok aŋha, kà malay.

Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

³⁰ Azlaməna matapla la slaka aŋha tawul à waŋ à slaka Yesu. Tapəhal uwana tadahàŋ, la uwana tatəpla à azladza. ³¹ Azladza aŋuvaw tasà à waŋ, aŋuvaw tadəŋ atà, kiya uwaga Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tabəzà à tetəvi kà mazuw tatak may aw. Gay gə la uwaga Yesu agòd à atà: “Məhəd kokudə gami à fəta a abà, kà anu aŋa maduw ləv ŋuv.” ³² Tahəd la kəslah iyaw kokudə gəl aŋatà à fəta à abà. ³³ Ama azladza aŋuvaw tanəŋà atà à uwana tadaj, aŋuvaw tasəl atà. Tasàhà à uda la gudəŋ la abà gesina tamərə vok la asik ŋgaha tatsà vok à huma kà Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha.

³⁴ Uwana Yesu adasa à ahəŋ la kəslah iyaw la afik kà, anəŋà azladza aŋuvaw. Vok ahàmàl kà atà, kà uwana anəŋà atà kà bokuba azlatuwaŋ uwana masla manəŋla atà la ahəŋ aw. Adzəkà matapatàla tatak aŋuvaw. ³⁵ Uwana afats adatəđ à ahəŋ, azlaməna matapla aŋha tasà à waŋ à slaka aŋha tagòđal: “Afats adatəđ à ahəŋ ŋgaha uwanay bay kà anu la fəta. ³⁶ Wùlla azladza kà taday à bəza gudəŋ à abà la azlahudf gudəŋ kà tasukw tatak may aŋatà.” ³⁷ Yesu awùlla à uda, agòđ à atà: “Akul vaw à atà tatak may tazuw!” Tagòđal: “Lala məbəz tatak may kà madzadzarla azladza kət uwanay la?” ³⁸ Yesu anàv atà: “Kaf ma katay aga la akul la ahəl ma? Dàw, kanəŋàwwàŋ!”

Uwana tanəŋəŋ uwaga: “Kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla.” tagòđal.

³⁹ Yesu agòđ à azlaməna matapla la slaka aŋha, kà azladza tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw la kəsaf biyaga la afik. ⁴⁰ Tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw, azlaanik dzim, azlaanik bay dzik zlo, dzik zlo. ⁴¹ Yesu ahəl kaf zlo la kilfi səla uwatà, anəŋà à zagəla, “Kikay”, agòđ à Zəzagəla, ŋgaha atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha kà mavàh à azladza. Kiya uwaga ahəlla kilfi səla uwatà ala bay, tavàh à maham à ahəŋ dza gesina. ⁴² Atà gesina tazuw, asläh atà. ⁴³ La lig la ahəŋ azlaməna matapla la slaka aŋha tahamà gay mapətsəh pətsəh aŋa kaf uwana à vok atəmal à tsəh ala la kilfi səla uwatà, kà adahà takosà kulo gəl aŋha səla. ⁴⁴ Matugway aŋa azladza uwana tazuw kaf kà taslà zil dəbow zlo.

Yesu aday lakəl dərəv məŋga

(Mata 14.22-33; Yuhana 6.15-21)

⁴⁵ Yesu afà à gay à azlaməna matapla aŋha à gəl kà tadiyà à kəslah iyaw à afik kà matsəvokay kà masla à gay dərəv uda anik, nekwa la Betsayda, mok uwana: ‘Dàw aŋkul!’, agodiya à maham à ahəŋ dza. ⁴⁶ La mok uwana tavàhla atà nna kà, Yesu adà aŋha à gudəŋ à afik kà madəv kudfa. ⁴⁷ Uwana vəđ adasa à waŋ, mok uwaga kəslah iyaw bay adabəzay à tataka iyaw à abà, ama Yesu aləg la vəđah kokudfa gəl aŋha. ⁴⁸ Anəŋàŋ azlaməna matapla la slaka aŋha kà atà la ŋgərpa la abà kà madla kəslah iyaw, kà uwana afad awùl à atà à adi. Uwana azlagay matuway gotsak, Yesu adà à awtày à slaka aŋatà lakəl iyaw. Asal matsəvkay kà atà. ⁴⁹ Uwana tanəŋəŋ aday lakəl iyaw kà, atà tadzùgw kà tatak mavavat dza, tadzəkà mawiyay, ⁵⁰ kà uwana atà gesina tanəŋəŋ, ŋgaha guba akəs atà. Ama katskats Yesu abadatàmà, agòđ à atà: “Wàđàw vok à uda, uwaga kà gi ŋwà!”

⁵¹ Ahàd à kəslah iyaw à afik la slaka aṇatà, afad akəsà à asik. Azlaməna matapla la slaka aṇha tahàn ala la madzugway mənḡa, ləv avàl à atà à gay. ⁵² Kà uwana tasəl godega aṇa nadzipo aṇa kaf uwatà aw, kà uwana haṅkəli aṇatà aslà kà aṇa matsən godega aṇa tatak uwatà aw.

*Yesu awar azlaməna dʻuvats ala la Genesaret
(Mata 14.34-36)*

⁵³ Uwana tadùw à uda à gay dərəv anik kà, tawàdà kəslah iyaw aṇatà à gay gərdza, tabèz à kutso aṇa Genesaret à abà. ⁵⁴ Mok uwana tasà à ahəṇ la kəslah iyaw la afik kà, katskats azladza tasəl Yesu. ⁵⁵ Tadàh à gudəṇ à abà la mahoyay, tadzəkà masàhla à waṇ azlaməna dʻuvats la kəslah la slaka gesina. ⁵⁶ Bà kəla slaka uwana Yesu adà à abà, baməraka la azlaməṇ gudəṇ la abà, la azlabəza gudəṇ la abà gesina azladza tasàhla azlaməna dʻuvats aṇatà à waṇ à vadavaday kasukwa à afik, ḡgaha azlauwana tadəvəhal kudà kà madəbani amiyaka gay aṇa lukut aṇha, tawàr ala.

7

*Matapla aṇa azlababa madzidzi gà
(Mata 15.1-9)*

¹ Azla Farisəya la azlaanik la tataka aṇa azlamadzahaga aṇa wakità seriya aṇa Zəzagəla la abà tasà à waṇ à gudəṇ Urusalima, tahamà gay à vok la slaka Yesu. ² Tanəṇəṇ azlaanik la tataka azlaməna matapla aṇa Yesu la abà tazùw tatak may la kokudà matsuf manəfay aṇatà.

³ Kà uwana azà à azla Farisəya la azla Yahudiya gesina takəs lakəl aṇa matapla aṇa azlababa aṇatà madzidziga, tazùw tatak may kokudà mapal ahàl aw. ⁴ Baṇa tawùl à waṇ la kasukwa tazùw tatak may dāṇ aw, say baṇa tapəl vok lela. Takəs gay aṇa azlababa madzidziga kà mənḡa. Uwana azlababa madzidziga tafahàhəṇ delga bokuba mapalal azlakətsaw, la azlamasik, la azlatasà vərzegani ḡgaha la kəslah mahən à afik aṇvaw.

⁵ Azla Farisəya la azlamadzahaga aṇa wakità seriya aṇa Zəzagəla tanàv à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aṇak tatsùf gay aṇa azlababa gami madzidziga aw ma? Tazùw tatak la ahàl àlàhḡa ma?” ⁶ Yesu awùlla à atà ala: “Hay! Azlayla masla mapəhal gay à ahàl aṇa Zəzagəla Yesayya asəl madzugway aṅkul lela. Akul azlaməna magolla dza, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd:

'Azladza uwanay tazləb gi la gay pəra, ama ləv aṇatà kà kərkər la gi!

7 Tagodf kà, tawoya gi, ama gay aṅatà kà deyday pəra, kà uwana tapàh mapəhay aṅa azlababa aṅatà kà bokuba mapəhay aṅa Zəzagəla.'*☆

8 Yesu agòd à atà: "Kasakaw à mapəhay aṅa Zəzagəla, ṅgaha kanəfaw matapla aṅa azladza!"

9 ṅgaha Yesu agòd à atà aya: "Hay, kasəlaw makweska gay makoray aṅa Zəzagəla kà makəs mapəhla ala aṅkul.

10 Musa agòd:

'Zlèbà baba aṅak la iyà aṅak. Dza uwana adaha à atà mawisiga à vok, say makəday.'*☆

11 Ama akul kagodfaw kà: Baṅa dza agòd à baba aṅha baṅaw à iyà aṅha: "Tenma aṅa tatak gulo uwana asa à gi mav à ka kà mazlak kà, kà uwaga kà *Korban*." (Bokuba magodfay, tatak maviyàga à Zəzagəla) 12 La lig la ahəṅ kasakaw dza uwana azlak baba baṅaw iyà aṅha dikiḍiki aya aw. 13 Kiya uwaga kawisəwwəṅ gay Zəzagəla ala la gay matapla aṅkul. Uwana kazàhàwwəṅ vok gesina, ṅgaha kapàkàw aṅkul ala kà gay Zəzagəla."

*Azlatatak uwana tadàla àlàh à dza à vok
(Mata 15.10-20)*

14 La abatà Yesu azàla à maham à ahəṅ dza aya, agòd à atà: "Tsəbàw gi sləm gesina aṅkul, tsənàw gay uwanay", agòd à atà, 15 "Tatak uwana dza azuway kà adàh àlàh à dza à vok aw, say uwana atsa à uda la ləv aṅa dza la tsəh la uwana adàh àlàh. 16 Tsənàwwəṅ lela, baṅa sləm aga à akul lakəl aṅa matsəṅəṅ!"

17 Mok uwana Yesu adasak à maham à ahəṅ, adà à gày, azlaməna matapla la slaka aṅha tanàval gay lakəl aṅa gay la gay la abà uwatà. 18 ṅgaha Yesu agòd à atà: "Akul babay, kaslawwal à vok aṅa matsəṅəṅ aw ay? Tatak uwana adiya à huḍ aṅa dza atsa à uda aslala vok madàh àlàh à dza à vok aw, 19 kà uwana adiya à ləv à tsəh aw, ad à huḍ, atsa à uda!" (La gay uwaga la abà Yesu apəh kà dèwdèw tatak may gesina kà, azuw vok) 20 ṅgaha agòd à atà aya: "Uwana atsa à uda la ləv aṅa dza la tsəh la uwana adàhla àlàh. 21 Kà uwana la ləv aṅa dza la uwana madzugway mawisiga atsa à uda uwana adala dza à mabila à abà, mad gəl, makəḍ dza, 22 à gəl gaw, adi, maksafər, demdem, maṅor, mapəh mawisiga lakəl aṅa dza anik, zlapay, masəl gəl aw. 23 Dèwdèw tatak mawisiga uwanay gesina atsa à uda la ləv aṅa dza la tsəh, uwaga la uwana adahla tsakana."

*Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw
(Mata 15.21-28)*

²⁴ Ngaha Yesu atsizilla ala la abatà, ahàd à gay makwi anja gudəŋ Tir. Adà à gày anik à abà, asàl kà azladza tasəl slaka uwana masla la abà aw, ama aslàla vok anja mahad vok à ahəŋ aw. ²⁵ Mis anik uwana dugu anja la masasəfok mawisiga lakəl atsənà gay lakəl anja Yesu. Katskats asà à waŋ à slaka anja, akədédal à makəla asik anja. ²⁶ Mis uwaga kà məlok gà, tayyà à gudəŋ Fenesəya uwana la kutso Səriya la abà. Adəv kuɗa à Yesu kà makudək masasəfok mawisiga à dugu anja lakəl ala. ²⁷ Ama Yesu agòɗal: “Sàk azlabəza tahaŋla dadəŋ, mazəb tatak may anja azlabəza anja maməl à azlakəda à ahəŋ kà delga aw.” ²⁸ Mis awùlla à uda: “Sufəl gulo, azlakəda kà uwana la makəla kəsɗad atəd kà azlabəza à wəɗah, la uwana tatsatsamay!” ²⁹ Yesu awulàlla: “Kà gay anjak uwanay kà, dà anjak à mtəga, masasəfok mawisiga adasiya à dugu anjak lakəl ala!” ³⁰ Awul anja à mtəga, abəz à bəzi anja à gəl mahən à ahəŋ gà la azlav la afik, masasəfok mawisiga adasal à kəl ala.

Yesu awura dza bada gà ala, ngaha madagazlam aya

³¹ Ngaha Yesu asà à uda la kutso anja Tir. Aguwà la Sədon, ngaha awul à gay dərəv Galili, aguwà la makoray anja azlagudəŋ kulo la abà. ³² Tasàlla dza madagazlamga uwana à waŋ, aslàla vok mabəɗma aw, tadəval kuɗa kà mabəkəl ahəl à gəl kà mawuriŋ ala. ³³ Yesu adàla à uda la tataka maham à ahəŋ dza la abà, atsizillàŋ à ahəŋ kokuɗa anja, adùwal gay gəl ahəl à sləm à abà, atəf sleslib à ahəl, adəbani aləh anja. ³⁴ Anəŋà à zagəla, abàs vok la tsəh ala, agòɗ à dza: “*Ephphatha!*” (Bokuba magoɗay: Pəzlla à ama ala!) ³⁵ La kirim yewdi sləm anja aslāh ala. Katskats tatak uwana awəɗla aləh à ahəŋ, apəzlla, abəɗmà lela. ³⁶ Yesu afahà à atà akur à lig, kà tapəh à dza aw. Ama bà la mafəh à atà akur à lig, uwaga tapəh gesina. ³⁷ Ləv avəl à azladza à gay mənğa, tagòɗ: “Adahaŋ kà dzəba anja səla aw, adahaŋ kà azlamadagazlam anja matsən sləm, azlauwana taslāla vok anja mabəɗma aw bay tabəɗma adagay!”

8

Yesu avà tatak may à zil dəbow uɗad
(Mata 15.32-39)

¹ La vuɗ uwatà maham à ahəŋ dza anjuvaw tahamà gay à vok aya la slaka Yesu. Uwana tatak may anjatà la ahəŋ aw, Yesu azàla azlaməna matapla à slaka anja, agòɗ à atà: ² “Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana anina dagay mahənay makər lagwa, tatak may anjatà bay adadəv kà atà à gay. ³ Baŋa gəwulla atà à mtəga anatà la may gà kà,

tadàtaf à ahəŋ la tetəvi la ama, kà uwana azlaanik kà tasà à waŋ kà kərəkər.”⁴ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòfal: “Lala məbəz tatak may kà aŋa azladza gesina uwanay la kəsaf la abà la?”⁵ Yesu anàv à atà gay ala: “Kaf gay bərsew nna aga à akul la ahəl ma?” “Gay bərsew mədəf”, tagòfal.

⁶ Yesu agòf à azladza: “Dzàhàw madzay!” Nŋaha ahəl kaf gay bərsew mədəf uwatà, “Kikay”, agòf à Zəzagəla, atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha, nŋaha azlaməna matapla aŋha tavàhà à atà. ⁷ Kilfi bəziga la ahəl aŋatà aya, Yesu ahəl, “Kikay”, agòf à Zəzagəla, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha kà mavàh à azladza. ⁸ Gesina aŋatà tazùw, asläh à atà. Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàm à gay məpətsəh pətsəhga à vok takosà mədəf à uwana atàm à atà à ahəl. ⁹ Azladza uwana tazùw kaf uwaga taslā dəbow ufaf. Nŋaha adàgay kà: “Dàw à mtəga aŋkul!”, Yesu agòf à atà. ¹⁰ Katskats ahəd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aŋha, tahəd à kutso Dalmanuta.

Azla Farisəya tanav nadzipo
(Mata 16.5-12)

¹¹ Azla Farisəya anik tadà à awtày, tadzəkà mabay vok gay la Yesu. Asà à atà makəsay, gay gà la uwaga tanàv nadzipo la slaka aŋha, kà məpəhatàla, nŋaha atà aŋa masəlay kà ndzəfa aŋha asà à waŋ kà la slaka Zəzagəla. ¹² Yesu abàs vok la ndzəfa, nŋaha agòf: “Kà mana azladza aŋa lakana tanav à gi nadzipo ma? Gəpəh à akul la dziriga: Gədəpəhakulla nadzipo fīkidīki aw.” ¹³ Nŋaha asək atà à ahəŋ, ahəd à kəslah iyaw à afik aya, ahəd à gay mən dərəv anik.

Tatak makəsl tatak ala aŋa azla Farisəya la aŋa Herod
(Mata 16.5-12)

¹⁴ Avika azlaməna matapla aŋa Yesu kà mahəl kaf à ahəl. Tatak may la ahəŋ la slaka aŋatà la kəslah iyaw la afik aw, say kaf gay bərsew tekula pəra. ¹⁵ Yesu afahà à atà akur à lig, agòf à atà: “Dàw haŋkəli kà tatak makəsl tatak ala aŋa azla Farisəya la aŋa Herod.” ¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aŋha tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà la tataka aŋatà la abà, tagòf: “Apəh uwaga kà, kà uwana kaf aga anu la ahəl aw.” ¹⁷ Yesu asəl uwana tadzugway, anàv atà gay ala: “Kà mana kavatsaw gay la tsəh ala ma? Kà uwana kaf aga akul la ahəl aw ay? Kasəlaw tatak uwanay gotənaŋ aw uwà? Katsənaŋ godega aŋha aw, bə gotənaŋ ay? Matsihila aŋkul ma matsak à ama à gay ay? ¹⁸ Yewdi aga à akul la vok, ama kanəŋawla aw ay? Sləm aga à akul lakəl, ama katsənaŋlaŋ

aw? Awul akul à gəl gotənaŋ aw ay?✧ 19 Kaf gay bərsew zlo uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azladza dəbow zlo, ma takosà nna à mapətsəh pətsəhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?" "Kulo gəl aŋha səla", tagòfal. 20 Ngaha Yesu anàv à atà gay ala aya: "Kaf gay bərsew mədəf uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azladza dəbow ufaɸ bay, ma takosà nna à mapətsəh pətsəhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?" "Mədəf", tagòfal. 21 "La kità", Yesu agòɸ à atà: "Kakay katsənaŋ godega aŋha aw gotənaŋ zlà ma?"

Yesu awur guləf ala la Betsayda

22 Uwana tabəz à gudəŋ Betsayda, tasàlla guləf à waŋ. Tadəval kuɸa kà aŋa madəbani guləf, kà masla mawur ala. 23 Yesu akəs guləf à ahəl, adàla à uda la gudəŋ la abà, ŋgaha adəɸal slesliɸ à yewdi, abəkal ahəl à gəl, ŋgaha anàv à dza uwaga: "Kanəŋa tatak ay?" 24 Guləf anəŋ à zagəla, agòɸal: "Gənaŋa azladza, ama gənəŋa atà kà bokuba azlaahàf uwana taday." 25 Bə gotənaŋ, Yesu adəbani yewdi aŋa guləf aya. Masla atsək yewdi à uda la ndzəɸa, anəŋla, anəŋà azlatatak gesina la paraka. 26 Ngaha la lig la ahəŋ, Yesu agòɸal kà: "Həd à mtəga aŋak, kada à gudəŋ à abà aw!"

Piyer apəhla kà Yesu ala,

kà dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mata 16.13-20; Luka 9.18-21)

27 La lig la ahəŋ, Yesu ahəd à azlabəza gudəŋ uwana à abà la kutso Zəsare, uwana la makoray aŋa Filip la azlaməna matapla la slaka aŋha. Yesu anàv à atà gay ala la tetəvi la ama: "Azladza ma uwa tagòɸ kà gi ma?" 28 Tawùlla à uda: "Azadza anik tagòɸ, kà kak Yuhana masla maɸàh batem, azlaanik tagòɸ, kà kak Eliya, azlaanik aya tagòɸ, kà kak tekula la tataka azladza uwana la abà, Zəzagəla asləl atà à waŋ uwarà." 29 "Iyay zla! Ama akul ma, gi uwa kagòɸaw uwi?", Yesu anàv à atà. Piyer awul à uda, agòɸal: "Kak, dza uwana Zəzagəla afà à ka dzakwa à gəl." 30 Yesu afahà à atà akur à lig la magòɸ à atà: "Kapəhawla gi ala la slaka azladza aw!"

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ la mawul à uda aŋha

(Mata 16.21-28; Luka 9.22-27)

31 La lig la ahəŋ, Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla la slaka aŋha: "Say Kona aŋa dza as ŋgərpa məŋga. Azlaməŋga, azlamasiga, la azlaməna mav tatak à Zəzagəla,

✧ 8:18 8.18 Yeremiya 5.21; Hezəkiyel 12.2

la azlamadzahaga aña wakità seriya aña Zəzagəla tadà-kweska, ɲgaha tadàkəɖa. La lig aña mahənay makər adàwul à uda la mamətsay.”³² Apəh à atà gay uwaga la paraka. Piyer akəs Yesu à ahəɲ kokudà aɲha, adzəkà mafahal akur à lig la magoɖay: “Kapəh kiya uwaga aw!”³³ Ama Yesu agolà à vok, anəɲà azlaməna matapla anik à adi, ɲgaha adzəkà masläh məl à Piyer à gəl, agòɖal: “Zà à vok la slaka gulo, kak seteni, kà uwana madzugway anjak kà bokuba aña Zəzagəla aw, ama kiya aña azladza.”

³⁴ ɲgaha Yesu azəl à maham à ahəɲ dza, la azlaməna matapla la slaka aɲha, agòɖ à atà: “Baɲa dza asal manəf gi kà, say asak maf gəl à azlatatak aɲha à tsəh, azəb ahəf mamətsay aɲha, ɲgaha anəf gi, bokuba uwana gədàzəbay suwaɲ. ³⁵ Kà uwana uwabeyuwi, uwana asal mabəl sifa aɲha la ahəl aɲha, az gəl aɲha ala. Ama uwabeyuwi, uwana az sifa aɲha ala kà gi, ɲgaha kà gay matsiɖayga aña Zəzagəla kà, masla adàbəl sifa aɲha. ³⁶ Mana akəsa vok à dza uwana abəza tatak aña gudəɲ à vok gesina, ama az sifa aɲha ala ma? ³⁷ Tatak la ahəɲ, dza avày kà masukwla sifa aɲha takay? ³⁸ Gay gà la uwaga, baɲa ziruwu az dza kà gi, ɲgaha kà gay gulo lakana la tataka azladza uwana takəs gay aña Zəzagəla aw la abà, ɲgaha tadehəɲ mawisiga, kiya uwaga kà Kona aña dza ziruwu adəkəsay kà masla suwaɲ, la mok uwana adàwul à waɲ la mazləbay aña Baba aɲha la abà la azlamalika aɲha.”

9

¹ Yesu agòɖ à atà aya: “Haday, gəgoɖ à akul, azladza anik uwana la abanay kà, tadàmətsay ɖikiɖiki aw, say baɲa tanəɲ makoray Zəzagəla atsa à waɲ la ndzəɖa.”

Mabəɖla vok à ahəɲ aña Yesu uwana la gəl gudəɲ la afik (Mata 17.1-13; Luka 9.28-36)

² Uwana mahənay mukwa adada à lig, Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba, Yuhana ɲgaha tahəd à matsəkəkəɖay gudəɲ à afik kokudà gəl aɲatà. La abatà abəɖla vok à ahəɲ la huma yewdi aɲatà. ³ Lukut aɲha apək meɖfekuga mawutsəɖayga təlla. Dza la ahəɲ la gudəɲ la vok awuɖ lukut ala kiya uwatà aw. ⁴ ɲgaha azlaməna matapla la slaka aɲha makər uwatà tanəɲà Eliya la Musa tabaɖmà la Yesu. ⁵ Piyer agòɖ à Yesu: “Sufəl gulo, delga kà anu la abanay. Sàk anu məɖäh safsaf makər, tekula anjak, tekula aña Musa, tekula aña Eliya.” ⁶ Piyer asəl tatak uwana anakà apəhay aw, kà uwana guba akəs masla la azlaməna matapla anik səla uwanay. ⁷ Habaga asà à waɲ, akəl atà mələs à adi. La habaga uwatà la abà kà tatsənà dza abaɖmà la abà:

“Uwaga kà bəzi gay ləv gulo uwana gəwoyan, tsəbàwal sləm!”⁸ Katskats azlaməna matapla makər uwatà tanəŋla, ama tanəŋà dza aw, say Yesu kokudà gəl aŋha la slaka aŋatà pəra.

⁹ Uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, Yesu afàh à atà akur à lig kà atà aŋa mapəh tatak uwana tanəŋàŋ à dza aw, say baŋa Kona aŋa dza adàwul à uda la mamətsay dadəŋ.
¹⁰ Takəs gay uwatà, ama tanəvəhà vok kà atà kà atà: “Mana asal magodəy mawul à uda la mamətsay ma?”¹¹ Gay gə la uwaga tanəv la slaka Yesu: “Kà mana à azlamadzahaga aŋa wakità seriya Zəzagəla tagod kà, say Eliya atsa à vok à waŋ dən ma?”¹² Agodə à atà: “La dziriga, say Eliya atsa à vok à waŋ, adəfah tatak à ahəŋ gesina. Ama kà mana zlə ma tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà bay kà, say Kona aŋa dza as ŋgərpa məŋga ma, ŋgaha azladza tanərəz kà bokuba dza delga aw ma?”¹³ Ama gəgodə à akul: Eliya asà à waŋ, ŋgaha azladza tadəhəlləŋ à vok uwana asà à atà gesina, bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà lakəl aŋha.”

*Yesu awur bəzi uwana ala la masasədok mawisiga
(Mata 17.14-21; Luka 9.37-43)*

¹⁴ Mok uwana tabəziyà à azlaməna matapla anik à vok, tanəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw uwana takəs atà gay à adi. Azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tabəy vok à gay la azlaməna matapla aŋha.¹⁵ Uwana azladza tanəŋà Yesu kà, tadzà à ahəŋ titi. Katskats tadà à awtəy à slaka aŋha la mahoyay kà maskuwiŋ.¹⁶ Yesu anəv à azlaməna matapla la slaka aŋha la gay ala: “Kà mana kabayaw vok gay akul nna ma?”¹⁷ Dza tekula la tataka maham à ahəŋ dza la abà awulalla: “Məŋga, gəsàla bəzi gulo zilga à waŋ, kà uwana masla la masasədok uwana avəl tetəvi aŋa mabəfma aw.¹⁸ Baməraka la mali beli masasədok akəsàh, aməlal gəl à ahəŋ, huzləv asəhal à gay ala la mapadə slidə la tsəh ala. Vok aŋha apakahay dzaŋdzaŋ. Gədəv kudà à azlaməna matapla la slaka aŋak kà makudək masasədok mawisiga uwaga, ama tasləla vok aw.”¹⁹ Yesu agodə à atà: “Kay, madiŋal gəl à vok aŋkul la ahəŋ aw takay? Dagay mbà gədadzà à ahəŋ la akul ma? Dəgay mbà gədəbasakulaŋ ma? Səwgəla bəzi à waŋ!”²⁰ Tasəlla bəzi à slaka Yesu, mok uwana bəzi adanəŋ Yesu, katskats masasədok abiyà bəzi, atədə à vədəh, abəbal, huzləv asəl à gay ala.²¹ Yesu anəv à baba aŋa bəzi: “Dagay mbà tatak uwanay azəŋ ma?” Baba agodəfə: “Dagay la vərnaga.

²² Anjwaw masasəfok mawisiga uwaga amàlàhal à gəl akàl à abà, à iyaw à abà kà makəday. Ama kamkam, baŋa kaslala vok mazlak anu, kà vok aham à ka, kà anu!" ²³ Yesu agòdàl: "Kà mana kagòd kà: Baŋa kaslala vok ma? Dza uwana adiŋal gəl à vok aslala vok kà madfàh tatak gesina." ²⁴ Katskats baba aŋa bəzi awiyà: "Gədiŋal gəl à vok, ama zlak à gi, kà uwana madiŋal gəl à vok gulo kà à tsəh ala!"

²⁵ Yesu anəŋà maham à ahəŋ dza tatsà à waŋ à slaka aŋatà, aslèh məl à masasəfok uwana à gəl, adəd gay à dza à ahəŋ aŋa mabəfma la matsən sləm: "Kak, masasəfok madagazlamga, sà à dza uwanay lakəl ala, gəgòd à ka, kadàdal à gəl diki diki aya aw!" ²⁶ Masasəfok awiyà, agodzàlla bəzi, asà à uda la masla la abà. Bəzi apək bokuba mamətsayga. Kiya uwaga azladza anjwaw uwana la abatà tagòd kà adamətsay. ²⁷ Ama Yesu akəs bəzi la ahəl, atsizlləŋ ala, dzawwa bəzi agəd à zagəla à tsəh.

²⁸ La lig la ahəŋ, mok uwana Yesu adawul à gày, azlaməna matapla la slaka aŋha tanəvla gəl à gəl: "Kà mana anu kà, məslàla vok aŋa makudəkay aw ma?" ²⁹ Yesu agòd à atà: "Makudək tsəhay masasəfok uwanay kà, say la madəv kufa. Ndzəfa anik la ahəŋ aw."

Yesu apəh à atà gay mamətsay aŋha

la mawul à uda aŋha kà masəla

(Mata 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰ Tadà aŋatà la abatà, taguwà à uda la kutso Galili la abà. Yesu kà asəl kà dza asəl slaka madz à ahəŋ aŋha aw, ³¹ kà uwana atapələ azlaməna matapla la slaka aŋha, agòd à atà: "Kona aŋa dza tadəviya à ahəl aŋa azladza. Atà tadəkəfay, ama la lig la ahəŋ gədawul à uda la mamətsay la mahənay makər." ³² Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənà godega aŋa gay uwatà aw, ŋgaha guba akəs atà bay kà manaval.

Məŋga la tataka gami la abà, ma zlà uwa?

(Mata 17.22-23; Luka 9.46-48)

³³ Tabəz à gudəŋ Kapernahum. Uwana tadà à gày, Yesu anəv à azlaməna matapla la slaka aŋha: "Kà mana kabəyàw vok gay la tetəvi la ama ma?" ³⁴ Ama tadzà à ahəŋ titi, kà uwana la tetəvi la ama kà, tabayà à vok à gay hadfay, tagòd: "Uwa məŋga la tataka gami la abà uwa?" ³⁵ Yesu adzà madzay, azəl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, agòd à atà: "Baŋa dza asal mapak mazəb gəl gə kà, say apak mabəziga bəziga aŋa azladza gesina, apak masla mazəb à atà kiwa." ³⁶ Yesu azəb bəzi ŋwvga à ahəl, atsizilla atà à huma à gay. Akəs bəzi la ahəl, agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: ³⁷ "Uwabeyuwi uwana

akəs bəzi ɲuvga uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi. Ɗgaha uwabeyuwi uwana akəs gi kà, akəs gi pəra aw, ama akəs masla masləl gi à waɲ.”

*Dza uwana masla məzam gami aw kà masla slawda gami
(Luka 9.49-50)*

³⁸ Yuhana agòd à Yesu: “Sufəl gulo, mənəɲà dza anik uwana akudək masasəfok mawisiga la sləm aɲak, ama mədèdal gay à ahəɲ, kà uwana anəfà anu aw.” ³⁹ Ama Yesu agòd à atà: “Kadefawwal gay à ahəɲ aw, kà uwana dza la ahəɲ adàh nadzipo la sləm gulo pəra, la lig la ahəɲ kà, atugw à gi gay à vok aw. ⁴⁰ Kà uwana uwabeyuwi uwana masla məzam gami aw, kà slawda gami. ⁴¹ Səlàw kà, dza uwana adàvə à akul kətsaw iyaw, kà uwana akul aɲa dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl kà, adàbəz à masik aɲha.”

*Gay lakəl aɲa zlazladə aɲa tsakana
(Mata 18.6-9; Luka 17.1-2)*

⁴² “Dza uwana adukw tekula aɲa azlabəza uwanay à ahəɲ à tsakana à abà, tadiɲ gi gəl à vok kà, masla kà ɲuləm tawadfal nəvol akur à kuda, taməla à dərəv à abà. ⁴³ Baɲa kà ahəl aɲak la uwana katəf à tsakana à abà, nàts à tsəh ala, ɲuləm kà kabəz à sifa la ahəl tekula, kà magay la ahəl səla nna, uwana adàdala kà à gəy akəl uwana à abà adàməts ala aw. ((⁴⁴ La abatà maduwari uwana azuw vok amətsay aw, ɲgaha akəl bay amats ala aw.)) ⁴⁵ Baɲa kà asik aɲak la uwana katəfiya à tsakana à abà kà, nàts à tsəh ala. Ɗuləm kabəz à sifa la asik tekula, kà mad à gudùh akəl à abà la asik səla nna, uwana amats ala dikiɲiki aw. ((⁴⁶ La abatà maduwari uwana azuw vok adàmətsay aw, ɲgaha akəl amats ala aw.)) ⁴⁷ Baɲa kà yewdi aɲak la uwana adala ka à tsakana à abà, bəd à waɲ, ɲuləm kabəz à sifa la yewdi tekula gə à ka magay la yewdi səla kà madiya à gudùh akəl à abà. ⁴⁸ La abatà maduwari uwana azuw vok adàmətsay aw, ɲgaha akəl la abà kà madzaf atà ala adàmats ala aw.* ⁴⁹ Kà uwana dza gesina tadətəka atà slugul à adi la akəl, bokuba uwana tatək slugul à tatak à adi kà matsedəɲ.”

⁵⁰ “Kà uwana slugul kà tatak delga, ama baɲa slugul azladay aw, ma kakay kazladawwaɲ ala ma? Gəw la slugul la ləv aɲkul la tsəh, dzàw à ahəɲ la wurwur, kadahawa à magazlay la tataka aɲkul la abà aw!”

* 9:48 9.48 Yesayya 66.24

10

*Yesu apahla gay ala lakəl aṅa makudək mis
(Mata 19.1-12; Luka 16.18)*

¹ Yesu asà à afik la abatà, ahàd à gay makwi aṅa kutso Yahudiya la gay dərəv uda anik aṅa Urdun. Bà gotənaṅ maham à ahəṅ dza tahamà gay à vok la slaka aṅha aya. Ngaha atàpatàla bokuba uwana adahàhàṅ koksikoksi. ² Azla Farisəya anik tasà à waṅ à slaka Yesu, asà à atà kà makəsəl maləkaw à ahəṅ kà gay aṅha: “Wakità seriya gami ma avà tetəvi à dza kà makudək mis aṅha takay?” ³ Yesu awùlla à atà ala la magodəy: “Mana Musa agod à akul ma?” ⁴ Tagòdal: “Musa avà tetəvi à dza kà matsetser wakità makudək mis, ngaha məsakiya à mis uwatà.”^{*} ⁵ Ama Yesu agod à atà: “Musa apəh à akul kiya uwatà kà, kà dzaṅdzaṅ aṅa ləv aṅkul. ⁶ Ama dagay madzəka gudəṅ à vok, mok uwana Zəzagəla adahà tatak gesina kà, aṅəl zil la mis pəra.^{*} ⁷ Gay gà la uwaga zil asàkiyà à baba aṅha à ahəṅ la iyà aṅha, kà madz à ahəṅ la mis aṅha. ⁸ Atà səla nna tapək vok tekula. Kiya uwaga atà səla aya aw, ama tagay kà vok tekula pəra.^{*} ⁹ Dza avahəṅ ala uwana Zəzagəla ahamàla gay à vok aw.”

¹⁰ Mok uwana atà la kay, azlaməna matapla la slaka aṅha tanàvə Yesu lakəl aṅa gay uwatà aya. ¹¹ Masla agod à atà: “Baṅa dza akudək mis aṅha, azəb anik, adàh à gəl gaw la mis teraṅa gə uwatà. ¹² La kità babay kà, baṅa mis akweska zil aṅha teraṅa, ngaha adiya à zil anik, adàzab zil.”

*Yesu apis gay à azlabəza à vok
(Mata 19.13-15; Luka 18.15-17)*

¹³ Azladza tasàhla azlabəza ṅuv ṅuvga à Yesu à waṅ, kà madəbani atà la mapis à atà gay à vok. Azlaməna matapla la slaka aṅha taslàh məl à azladza à gəl. ¹⁴ Uwana Yesu anəṅà uwaga, azinal à gəl, agod à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Sàkàw azlabəza ṅuv ṅuvga tasa à waṅ à slaka gulo. Kadədaw atà gay à ahəṅ aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aṅa azladza uwana bokuba atà uwaga. ¹⁵ Haday, gəgod à akul: Uwabeyuwi uwana akəs makoray Zəzagəla bokuba bəzi ṅuvga aw, adàda à abatà dikiḍiki aw.” ¹⁶ Ngaha azàb azlabəza à ahəl, afahà à atà ahəl aṅha à gəl, la tekula tekula aṅatà gesina, apis à atà gay à vok.

*Bəzi kohana galepi gə
(Mata 19.16-30; Luka 18.18-30)*

^{*} **10:4** 10.4 5Musa 24.1-4 ^{*} **10:6** 10.6 1Musa 1.27; 5.2 ^{*} **10:8** 10.8 1Musa 2.24

17 Uwana Yesu adatsizilla kà maday aṅha, dza anik asà à waṅ la mahoyay, akədèdal à ahəṅ, agòdal: “Kak Sufəl, kak delga, mana gəfəhəṅ kà gi aṅa maḃəz sifa adəv à gay aw ma?” 18 Yesu agòdal: “Kà mana kagodf, kà gi delga ma? Dza delga la ahəṅ aw, say Zəzagəla pəra. 19 Kasəl mapəhay aṅa Zəzagəla bay: Kakədf dza aw, kəs gay aṅa azlababa aṅak la aṅa iyà aṅak.”* 20 Masla agòd: “Məṅga, gədakəs mapəhay uwaga dagay la bəzi gə.” 21 Yesu anə̀rə̀z masla la mawoyəṅ, agòdal: “Tatak tekula aləg kà ka: Hād, kadaw azlatatak aṅak ala gesina, vāh sili gə à azlaməna kudā, kadābəz ləmana la zagəla la afik. Ṅgaha kà, sà à waṅ, kà nəfà à gi!” 22 Ama uwana atsənà uwaga, ləv azəṅ kà gay uwatà, ṅgaha adà aṅha la mapak ləv gə, kà uwana tatak aṅha aṅuvaw.

23 Yesu anə̀ṅà azlaməna matapla la slaka aṅha à adi, agòd à atà: “Zlazladā kà aṅa dza galepi kà mad à makoray Zəzagəla!” 24 Ləv avəl à atà à gay kà gay uwaga. Ama Yesu agòd à atà aya: “Azlabəza gulo, madiya à makoray Zəzagəla kà zlazladā! 25 Ṅləm zlugumi agwu à uda la afik lepiri, kà galepi aṅa mad à makoray Zəzagəla.” 26 Ləv avəl à azlaməna matapla aṅha à gay kaykay aya kà gay uwaga, tagòd kà atà kà atà: “Tsa baṅa kiya uwaga ma: Uwa aslala vok aṅa maḃəlay uwa?” 27 Yesu anə̀ṅà à atà à adi, agòd: “Zlazladā la slaka azladza, ama la slaka Zəzagəla kà zlazladā aw, kà uwana masla aslala vok kà madāh tatak gesina.”

28 Piyer agòdal: “Nə̀ṅə̀ṅ, mədasak à tatak gesina à ahəṅ, mədanəfa ka.” 29 Yesu agòdal: “Dziriga, gi bay gəgodf à akul: Uwabeyuwi uwana asakiya gəy aṅha à ahəṅ, baṅaw azladedā aṅha, la azlaiyà aṅha, la azlababa aṅha, baṅaw azlabəza aṅha à ahəṅ, amiyaka guf aṅha kà gi, ṅgaha kà gay matsidəyga kà, 30 Zəzagəla adāvəl, adābəz tatak aṅha asik dzim aya, la mok aṅa madz à ahəṅ la gudəṅ la vok: azlagəy, azladedā, azlaiyà, azlabəza, azlaguf, azlamətə̀rə̀bay bay, kà la huma la gay, adābəzal sifa adəv à gay aw la zagəla la afik aya. 31 Ama aṅuvaw uwana tatsà vok à huma, tadəpakah azlaməna à lig, ṅgaha azlaməna à lig bay tadəpakah azlaməna à huma.”

Yesu awulla gay mamətsay aṅha à tsəh kà mamakə̀r

la mawul à uda aṅha

(Mata 20.17-19; Luka 18.31-34)

32 Uwana atà la tetəvi la ama kà mad à Urusalima, Yesu aguwà à huma, guba akəs azlaməna matapla la slaka aṅha,

* 10:19 10.19 2Musa 10.12-16; 5Musa 5.16-20

azladza uwana tanəfà atà guba akəs atà babay. Nğaha Yesu ahəl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà aya, kokudfa aŋatà, adzəkà mapəh à atà gay uwana adàbəzal. ³³ Agòd à atà: “Tsənàwwàn, mēda à Urusalima. La abatà tadàvà Kona aŋa dza à ahəl aŋa azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla. Tadàdukwla seriya mamətsay à gəl, tadàməliya à ahəl aŋa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw. ³⁴ Tadàtsəkəl magodəhay à gəl, tadàtafal slesliḃ à vok, tadàzlabay la golba, tadəkəḃay. Ama la mahənay maməkər adàwul à uda la mamətsay.”

*Manavay aŋa Yakuba la Yuhana
(Mata 20.20-28)*

³⁵ La lig la ahəŋ Yakuba la Yuhana, azlabəza aŋa Zebede, tazà vok à slaka Yesu, tagòḃal: “Məŋga gami, tatak la ahəŋ à uwana mənava à gay ala.” ³⁶ Yesu agòd à atà: “Mana asa à akul gəḃahakullaŋ ma?” ³⁷ Tawulàlla: “Baŋa kadàdza madzay la kursi mazləḃay aŋak la afik kà, v à anu tetəvi kà madza madzay tekula la ahəl kaf aŋak nğaha tekula la ahəl gudzay aŋak!” ³⁸ Yesu agòd à atà: “Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw, kaslawwal à vok kà mas tatak à uda la kətsaw nğərpa uwana la abà gədàsəy ay? Kadàbəzaw batem aŋa nğərpa uwana tadàḃah gi à ahəŋ ay?” ³⁹ Nğaha tawulàlla: “Iyay, məslala vok.” Yesu agòd à atà: “Haḃay, kadàsaw tatak à uda la kətsaw nğərpa uwana la abà bokuba gi, kadàbəzaw batem uwana tadàḃahgəŋ bay. ⁴⁰ Ama slaka madza madzay la ahəl kaf gulo nğaha la ahəl gudzay gulo kà, gay gulo aw. Slaka uwaga kà, Zəzagəla la uwana adəhan à ahəŋ kà aŋa azladza uwana atsatsəmàni à atà.”

⁴¹ Uwana azlaməna matapla anik kulo tatsən gay uwaga kà, taŋəŋuz lakəl aŋa Yakuba atà la Yuhana. ⁴² Gay g à la uwaga Yesu azəl à atà gesina à slaka aŋha, agòd à atà: “Kasəlaw kà azlauwana tanəŋla à atà bokuba azlasufəl aŋa kutso kà takor azladza, nğaha azlaməŋ dza aŋatà, tadaha à atà ndzəḃa à gəl. ⁴³ Ama uwaga apaka vok la tataka aŋkul la abà aw. Ama baŋa tekula la tataka aŋkul la abà asal mapak məŋga kà, say agay masla mazəḃ kiwa à azlaanik. ⁴⁴ Dza uwana asal mapak dza teraŋa g à la tataka aŋkul la abà kà, say apak mayà aŋa azlaanik aŋkul gesina. ⁴⁵ Amiyaka Kona aŋa dza kà, as à waŋ kà mazlakəŋ aŋa azladza aw, ama as à waŋ kà mazlak azladza, nğaha kà mav sifa aŋha bokuba tatak mapəlla gəl à azladza aŋuvaw à ahəŋ.”

*Yesu awur Bartime guləf ala
(Mata 20.29-34; Luka 18.35-43)*

⁴⁶ Uwana tabèz à gudəŋ Yeriko, Yesu la azlaməna matapla aŋha la maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à uda la gudəŋ uwatà la abà. Dza guləfga la slaka madza madzay la gay tetəvi atsàtsàh tatak. Sləm aŋha Bartime, kona aŋa Time. ⁴⁷ Uwana atsənəŋ kà Yesu zil Nazaret la uwana adà à awtày kà, adzəkà mawiyay: “Yesu, Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁸ Azladza aŋuvaw taslàhal məl à gəl kà madz à ahəŋ titi, ama masla awiyà la ndzəfa aya: “Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁹ Yesu atsizilla à ahəŋ, agòd: “Zàlàwwal!” Tazàlalla, tagòdɔl: “Wàd vok à uda, sà à afik, azàla ka!” ⁵⁰ Nŋaha guləf awits peteli ala, avàl à afik, asà à waŋ à slaka Yesu. ⁵¹ Yesu anàval la gay ala: “Mana asa à ka gəfahakan ma?” Guləf agòdɔl: “Məŋga, asa à gi gəbəz yewdi gulo.” ⁵² Nŋaha Yesu agòdɔl: “Hàd, madiŋal gəl à vok aŋak adawur kak ala!” Katskats abəzà à yewdi aŋha, anəfà Yesu.

11

Yesu adiya à gudəŋ Urusalima à abà

(Mata 21.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

¹ Mok uwana atà nekwa la Urusalima, bokuba la bəza gudəŋ Betfaze la Betaniya, tabəzà à gudəŋ kuvu à afik. (Uwana tazalalla la gay nasara gudəŋ Oliviye) Yesu asləl azlaməna matapla aŋha səla à huma, agòd à atà: ² “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Kadàbəzaw à ziwŋŋu ŋuvga mawadəŋ à ahəŋ gə uwana dza adadza à afik diki diki aw. Pələw, kasawgəla à waŋ! ³ Baŋa dza agòd à akul: ‘Mana kadahawlaŋ mi?’, kagodawwal: ‘Asa à Sufəl gami, adàullàlla à waŋ katskats’.”

⁴ Tahàd, tabəzà à ziwŋŋu mawadəŋ à ahəŋ gə à gəl la gay gamagày, la gay tetəvi. Uwana tapəl ziwŋŋu uwatà kà, ⁵ azladza anik uwana la abatà, tanəv à atà gay ala: “Mana kadahawlaŋ ma? Kà aŋa ma kapəlaw bəzi ziwŋŋu uwaga ma?” ⁶ Tawùl ala bokuba uwana Yesu apəh à atà, ŋgaha azladza tasək atà. ⁷ Tasəlla bəzi ziwŋŋu uwatà à Yesu à waŋ, tabəkəkal lukut aŋatà à lig, ŋgaha Yesu adà à afik. ⁸ Azladza aŋuvaw tadàw lukut aŋatà à tetəvi à ama, azlaanik tatsàd babasl biyaga uwana la guf la abà, taslàh à tetəvi à ama kà masləkaway. ⁹ Azlauwana la huma aŋa Yesu, la azlauwana tanəfay la tsəh, tawiyà la magoday: “Delga kà azladza tazləb Zəzagəla, mapis gay à vok agay la dza uwana atsà à waŋ la sləm aŋa Sufəl.” ¹⁰ Zəzagəla apis gay à makoray aŋa baba gami David à vok, uwana

adadzëka vok lagwa. Mëzlëbà Zëzagëla uwana la zagëla la afik kërker!"

¹¹ Kiya uwaga Yesu ahàd à gudëŋ Urusalima, kà mad à gày Zëzagëla à agu, ananà azlatatak gesina lela. Uwana gay mokokhu adagay, ahàd à gudëŋ Betaniya la azlamëna matapla anha kulo gël anha sëla uwatà.

*Yesu atsafla gudëv
(Mata 21.18-19)*

¹² Lebëŋ gà, uwana tasà à uda la gudëŋ Betaniya, may akës Yesu. ¹³ Ananà gudëv la babasl la vok, ngaha ahàd kà mayàh mayyay la vok anha. Ama uwana adabëziya à tsëh anha kà, abëzà mayyay la vok anha aw, say babasl përa, kà uwana kaslà anja gudëv dadan aw. ¹⁴ Yesu agòd à gudëv: "Dza adàzuw mayyay la vok anjak anja tetuwa aya aw!"

Azlamëna matapla la slaka anha tatsënë gay uwaga.

Yesu akudëkàh azlamëna tsakalay à lag la gày Zëzagëla la aku

(Mata 21.12-17; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹⁵ Uwana tabëz à Urusalima, Yesu ahàd à mën gày Zëzagëla à agu. Adzëkà makudëkàh azlamëna tsakalay à uda, la azlamëna masukw tatak la gày Zëzagëla la aku. Adakwà azlatable anja azlamëna mabadla sili à ahën la azlaskala madza madzay anja azlamëna madaw habakoku ala. ¹⁶ Asà kà dza bamëraka tekula anja mad à gày Zëzagëla à agu la tatak lakël aw. ¹⁷ Atapla tatak à azladza, agòd: "Aganay uwana tatsetsër à wakità à abà, Zëzagëla agòd: 'Slëm anja gày gulo kà uwaga gày madëv kudà anja azladza gudëŋ à vok gesina. Ama akul kà, kadapakawwan ala kà bokuba tsakur anja azlamëna gël.'"*

¹⁸ Azlamënga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla, la azlamadzahaga anja wakità seriya anja Zëzagëla tatsënë gay uwatà. Gay gà la uwaga tayàh Yesu kà mazin ala. Ama guba akës atà kà masla, kà uwana lëv avàl à azladza à gay gesina kà gay anha.

¹⁹ Uwana mokokhu adasa à wan, Yesu la azlamëna matapla la slaka anha, tasà à uda la gudëŋ la abà.

*Gay lakël anja gudëv uwana agul afik
(Mata 21.20-22)*

²⁰ La gay bebëŋ bën uwana tadùw à awtày la abatà, tananà gudëv uwatà aya, adagul à afik la slilih gà gesina. ²¹ Awul à Piyer à gël, agòd à Yesu: "Mënga gulo, nënë gudëv uwana katsàfla, kà adagul à afik tsi!" ²² Yesu awulla à atà ala: "Haday, gëgod à akul, banja kadinjaw gël à Zëzagëla à

* 11:17 11.17 Yesayya 56.7; Yeremiya 7.11

vok kà, ²³ kaslawwal à vok aña magodfay à gudəŋ uwanay: Zà vok la abanay, tsà gəl à dərəv à abà. Baña kadzurkaw la ləv aŋkul la tsəh aw, kadiŋawwal gəl à vok la ləv aŋkul la tsəh kà, uwaga adàpakakulla vok hadfay. ²⁴ Gay gà la uwaga gəgodf à akul, baña kadəvwaw kudfa kà manav tatak anik la sləm gulo kà, diŋawwal gəl à vok kà kadaβəzawwal, ŋgaha tadāvəkulla. ²⁵ Mok uwana katsizlāwla kà madəv kudfa kà, baña gay la ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh la dza anik kà, matsalaŋ mawisiga aŋha ala ŋgaha Baba aŋkul, uwana la zagəla la afik amatsakulaŋ ala bay. ((²⁶ Ama baña kamatsawwaŋ azladza anik ala aw kà, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik adàmatsakulaŋ ala bay aw.))”

Uwa avà maslay à Yesu uwa?

(Mata 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷ Tawùl à Urusalima aya. Mok uwana Yesu auguzahay la gày Zəzagəla la aku kà, azlaməŋga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aña wakità seriya aña Zəzagəla, la azlamasiga tasà à waŋ à slaka Yesu. ²⁸ Tanàv à Yesu la gay ala: “La maslay ma uwala kadfàh sləray uwanay la? Uwa avà à ka tetəvi kà madfàh sləray uwanay uwa?” ²⁹ Yesu awùlla à atà ala: “Gi bay, gənav à akul manavay tekula. Baña kawulawgəla, gi bay gədəpəhakulla maslay uwana gədàhla sləray. ³⁰ Uwa avà tetəvi à Yuhana kà madfàh batem uwa? Zəzagəla ay? Awma azladza takay? Wùlāwgəla!” ³¹ Ama takəs sawaray kà atà kà atà, tagòd: “Baña məgodf kà: Zəzagəla la uwana avàl tetəvi kà, adəgodf à anu: Ka mana kadiŋawwal gəl à vok aw zlà ma? ³² Ama baña məgodf kà, azladza tavàl tetəvi tsa kità aw kà...” (Guba akəs atà kà azladza, kà uwana azladza gesina tanəŋà Yuhana kà masla kà dza uwana Zəzagəla aslèl à waŋ la dziriga) ³³ Kà uwaga tagòd à Yesu: “Məsəl aw.” Yesu agòd à atà: “Ayyà, gi bay, gəpəhakulla dza uwana avà à gi tetəvi aña madfàh tatak uwanay suwaŋ aw.”

12

Gay la gay la abà aña azlamagamza makəsafər gà

(Mata 21.33-46; Luka 20.9-19)

¹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà, agòd: “Dza anik atsəb matavəruk à guf aŋha à abà, akəsəl zlagam à adi; adfahà slaka à ahəŋ kà makudits iyaw mayyay matavəruk uwatà à abà, aŋàl gày kà aña masla manəŋla guf. Asàkla à azlamagamza aŋha la ahàl, adà aŋha à mauguzahay anik kərkər.✧” ² Uwana təla mahənay tatak adasa à waŋ, aslèl kohana

aŋha à slaka azlamagamza uwatà kà, mavàl humà tatak aŋa guf aŋha suwaŋ. ³ Ama atà takès magamza uwatà, tazlàb, takuđèk la ahàl deyday. ⁴ Dza aŋa guf aslèl kohana anik à slaka aŋatà aya. Azlamagamza tatsàh à gəl, ŋgaha tatsəkàl magođahay à gəl. ⁵ Dza aŋa guf aslèl magamza anik aya. Masla kà takèđ. Tadohàhàŋ azlamagamza anik à vok aŋuvaw kalkal kiya uwaga, tazlàbàh azlaanik, ŋgaha azlaanik bay takèđ atà. ⁶ Atèm kà dza aŋa guf à ahəŋ kà dza tekula pəra, bəzi gay ləv aŋha uwana awoyàŋ məŋga. La madəvla à gay, aslèl à slaka aŋatà, adzùgw kà: ‘Tadàzləb kona gulo hadəy aw ay’, agòđ. ⁷ Ama atà tagòđ kà atà kà atà: ‘Aganay dza uwana adàzuw gày. Sàw à waŋ, məkəđ ŋgaha guf adàgəđ à anu!’ ⁸ Takàs masla, takèđ masla, tamèl à uda la guf la abà.”

⁹ Yesu agòđ: “Iyay zla, mana dza aŋa guf adàdehəŋ ma? Adàsa à waŋ, adàkad azlamagamza makəsafərga uwatà, adàvə guf uwatà à azlaanik. ¹⁰ Hadəy, kadzəŋàw gay uwanay la wakità Zəzagəla la abà:

‘Akur uwana azlaməna maŋal gày taməlla kà, masla la uwana adapak akur mawad gày.

¹¹ Aganay uwana Sufəl Zəzagəla adahəŋ uwaga kà nadzipo la huma yewdi gami!’[☆]

¹² Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tayàh kà makəs Yesu, kà uwana atà tasəl, kà Yesu apəh gay la gay la abà uwaga kà lakəl aŋatà. Ama guba akès atà, kà maham à ahəŋ dza, kà uwaga à uwana tasəkàl, tadà aŋatà.

Mapəl hadama à məŋ sufəl

(Mata 22.15-22; Luka 20.20-26)

¹³ Ama katskats azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga taslèl azla Farisəya anik, la azlaanik la tataka aŋa maham à ahəŋ matsən vok gay la sufəl Herod kà magəđ uwana à afik, azlayla kà vok kà makəsla. ¹⁴ Tasà à waŋ, tagòđ à Yesu: “Məŋga, məsəl kà kapəhay kà say dziriga pəra, la madz à ahəŋ bokuba uwana asà à Zəzagəla, pəh à anu wakità seriya gami, ma avà à anu tetəvi aŋa mapəl hadama à məŋ sufəl Zəsar takay? Awma məpəlal aw takay?” ¹⁵ Ama Yesu asəl kà madzugway aŋatà kà mawisiga, agòđ à atà: “Kà mana kavavaraw gi kiya uwaga ma? Sàwəgəla sili uwaga à waŋ gənəŋəŋ.” ¹⁶ Tasàlla sili à waŋ. Agòđ à atà: “Gəl la sləm uwanay la sili la afik ma aŋa uwa?” Tagòđal: “Aŋa Zəsar.” ¹⁷ Yesu awùlla à atà ala: “Delga, vàw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, vàw à Zəzagəla bay tatak uwana

☆ 12:11 12.11 Mahabay 118.22-23

aŋa Zəzagəla.” Ləv avàl à atà à gay kà gay aŋha, məslək la ahəŋ aw.

*Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
(Mata 22.23-33; Luka 20.27-40)*

¹⁸ Azlaanik la tataka aŋa azla Sadukiya la abà, tasà à wan à slaka Yesu. (Atà kà, mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw, tagòd) ¹⁹ Tagòd à Yesu: “Məŋga, Musa atsetsèr à anu mapəhay uwanay: ‘Baŋa dza anik amətsay, asàkiyà à mis aŋha à ahəŋ kokudfa bəzi, say deda aŋha azəb mis à uda la gay kudfa la abà. Nŋaha abəziya azlabəza la mis uwatà kà à huma aŋa deda aŋha uwana aməts.’[☆] ²⁰ Azladeda zilga mədəf la ahəŋ. Magolga aŋatà azəb mis, nŋaha aməts kokudfa mayyay bəzi. ²¹ Masəla azəb à uda la gày kudfa la abà, amətsàlən ala kokudfa mayyi bəzi aya. Kiya uwaga apakà vok la mamakər aŋatà bay. ²² Kiya uwaga atà mədəf nna mis atsetsèr à atà à gay, taməts kokudfa mayyi bəzi la masla. La lig la ahəŋ, mis aməts suwan. ²³ Nŋaha tak ma, la mok uwana azladza tadàwul à uda la mamətsay ma, mis ma adəgay ma aŋa uwa tak uwa? Kà uwana agà mis aŋatà mədəf nna!” ²⁴ Yesu awùlla à atà ala: “Kazawla hadfay zla! Kasəlaw wakità Zəzagəla aw, kasəlaw maslay aŋha babay aw. ²⁵ Kà uwana la vudf uwana azlamazimnekid tadàwul à uda la mamətsay kà, azlamis la azlazil tadəzab vok aya aw, ama tadəpakahay kà bokuba azlamalika, uwana la zagəla la afik pəra. ²⁶ Lakəl aŋa azlamazimnekid, uwana tawul à uda la mamətsay kà, kadzəŋàw diki diki la wakità la abà aw uwà? Paŋaw ma uwala abadlamà à Musa la aləl aŋa akəl la abà, la gay kuswekuswe la abà ala? Agòdal: ‘Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, gi Zəzagəla aŋa Isak, nŋaha gi Zəzagəla aŋa Yakuba bay.’[☆] ²⁷ Uwaga bokuba magòfay kà Masla kà Zəzagəla aŋa azlamazimnekid aw, ama aŋa azlauwana la sifa. Gay gə la uwaga kazahawla la dziriga.”

*Mapəhay aŋa Zəzagəla uwana aduwa à vok
(Mata 22.34-40; Luka 10.25-28)*

²⁸ La kaslà uwatà madzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla la ahəŋ la abatà, atsəbà à atà sləm kà tabəy vok à gay. Atsənən kà Yesu awùlla à azla Sadukiya kà lela. Azà vok à awtəy, anəval à gay ala: “Mapəhay ma uwala à uwana aduwa vok ala?” ²⁹ Yesu awulàlla: “Aganay uwana aduwa azlaanik gesina: ‘Tsənəwwən akul azladza Isərayel! Sufəl Zəzagəla gami kà, masla Sufəl kokudfa gəl aŋha. ³⁰ Wòyà Sufəl Zəzagəla aŋak la ləv aŋak gesina, la sifa aŋak gesina, la hanəkəli aŋak gesina, nŋaha la ndzəfa

anjak gesina.' ³¹ Aganay mapəhay masəla: 'Wòyà masla magay anjak bokuba gəl anjak!' Mapəhay uwanay la uwana aduwa azlaanik gesina." ³² Məŋ dza uwatà agòfal: "Delga Sufəl, kapəh dziriga, Zəzagəla tekula, anik la ahəŋ aw, say azladza takəs gay anha. ³³ Say dza awoy Zəzagəla la ləv anha, la hanjəli anha, la ndzəfa anha gesina, ŋaha bay awoy masla magay anha babay bokuba gəl anha. Manəf mapəhay səla uwaga la uwana aduwa tatak gesina uwana mədawal à akəl à tsəh kà anja Zəzagəla, la uwana məvəl gesina."☆ ³⁴ Yesu anəŋəŋ kà madzahaga anja wakità seriya uwatà awùlla à uda la hanjəli, ŋaha agòfal: "Kak kà, kərkər la makoray Zəzagəla aw."

La lig la ahəŋ guba akəs atà gesina kà manaval gay anik.

Dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl ma Kona ma anja uwa?

(Mata 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Mok uwana Yesu atəpatàla la gày Zəzagəla la aku, anàvə à atà gay uwanay: "Kakay azlamadzahaga anja wakità seriya tagoday kà: Dza uwana tafəl dzakwa à gəl, kà mayyi à tsəh ala anja David ma? ³⁶ Kà uwana Masasəfok Zəzagəla la uwana aguwà la David la abà, à uwana apəh la gəl anha:

'Sufəl agòf à Sufəl gulo:

'Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, ŋaha gədəbək azlaməna məzam anjak à tsəh asik anjak.'☆

³⁷ David la gəl anha azəlal Sufəl, ŋaha ma kakay Kristu kà agay mayyi à tsəh ala anja David ma?"

Dahàw hanjəli kà azlaməna wakità seriya anja Zəzagəla
(Mata 23.1-36; Luka 20.45-46)

Maham à ahəŋ dza anjəvaw tatsənà gay anja Yesu la marabay. ³⁸ Agòf à atà la matapla anha la abà: "Dahàw hanjəli kà azlamadzahaga anja wakità seriya! Asa à atà mauguzahay la dawarawa mənğa la vok, asa à atà kà azladza tasokw à atà la slaka maham gay à vok. ³⁹ Tayahay kà slaka madza madzay delga la gày mazuw tatak may la aku. ⁴⁰ Tazəb tatak à azlamis kudə ala, ŋaha la madəv kudə zinjənğa kà azladza anja magoday kà atà azladza dziriga. Atà tadəbəzal seriya dzanjəŋa."

Mav tatak à Zəzagəla anja mis kudə

(Luka 21.1-4)

⁴¹ Yesu adzà madzay nekwa la sahar sili, la gày Zəzagəla la aku, ŋaha anəŋə uwana azladza tabək sili à sahar à agu.

☆ **12:33** 12.33 3Musa 19.18; 5Musa 4.35; 6.4-5; Hosəya 6.6 ☆ **12:36** 12.36 Mahabay 110.1

Azlagalepi anik aɲuvaw tavàh mənɣa. ⁴² Mis kuɗa gà asà à waɲ, awìts nini sèla à agu. ⁴³ Yesu azal azlaməna matapla la slaka aɲha, agòɗ à atà: “Gəgod à akul: mis kuɗa uwanay kà, avà sili uwana aɗuwa à azladza anik gesina, ⁴⁴ kà uwana atà kà, tavà sili aɲa ləmana aɲatà mənɣa, ama mis kuɗa uwanay avà gesina, anik aɲha la ahəɲ kà mazuway aw.”

13

Makal gày Zəzagəla à ahəɲ
(Mata 24.1-2; Luka 21.5-6)

¹ Uwana Yesu adasa à uda la gày Zəzagəla la aku, tekula la tataka aɲa azlaməna matapla la slaka aɲha agòɗal: “Mənɣa gulo, nərəz azlaakur aɲa gày uwanay tsi, atà dzəɓa aɲha sèla aw!” ² Yesu awulàlla: “Kanəɲa gày mənɣa uwanay ay? Amiyaka akur tekula kà, adəgəɗal à gay aw. Azlaməna məzam tadəbazlah à ahəɲ gesina.”

Madzəka vok aɲa ɲgərpa
(Mata 24.3-14; Luka 21.7-19)

³ Yesu ahəd à gudəɲ à afik, adzà madzay la gudəɲ kuvu la afik, la huma magol gày Zəzagəla. Azla Piyer, Yakuba, Yuhana la Andəre uwana kokuɗa gəl aɲatà, tanəval: ⁴ “Pəhanula, mbà tatak uwanay adəpaka vok ma? La mana mədənəɲəɲ madəv à gay aɲa tatak uwaga adàsa à waɲ ma?” ⁵ La abatà Yesu adzəkà mapəhla ala la magoɗay: “Dahàw haɲkəli, dza avavar akul aw! ⁶ Kà uwana azladza aɲuvaw tadàsa à waɲ la sləm gulo, tadəgəɗay: ‘Gi la uwana, gi dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl.’ Tadəzah azladza ala aɲuvaw. ⁷ Baɲa kadətsənaw gay guvəl la slaka nekwa gà, ɲgaha uwana la slaka kərkər gà kà, guba akəs akul aw. Say uwaga adapaka vok leri, ama uwaga kà makəɗ gəl aɲha dadəɲ aw. ⁸ Kà uwana azladza kutso anik tadəp guvəl la azladza kutso anik, makoray aɲa sufəl anik tadəp guvəl la makoray aɲa sufəl anik. Kutso adəbəlaka vok la slaka anik anik, ɲgaha may mənɣa adàsa à waɲ. Uwaga madzəka vok aɲa ɲgərpa bokuba mazay aɲa huɗ bəzi pəra.”

⁹ “Ama akul kà, dāhàw haɲkəli kà gəl aɲkul, kà uwana tadəkasa akul, ɲgaha tadəfahla akul à huma seriya. Tadəzlabah akul la gày madəv kuɗa la aku. Tadətsazlah akul à huma azlaməɲga, la azlasufəl kà gay gulo, ɲgaha kadəpahaw gay gulo la huma aɲatà. ¹⁰ Say dza gesina la gudəɲ la vok tadətsən gay Zəzagəla dadəɲ. ¹¹ Baɲa takas akul, tadala akul à huma seriya, guba adəkasa akul dadəɲ, kà gay uwana kadəpəhaw à atà à adi aw. Ama baɲa kaslā adàsa à

wanj, gay uwana kadàpəhaw kà kadàbəzawwal la ləv ankul la tsəh, kà uwana gay uwanay kà, gay anja gəl ankul aw, ama Masasəđok Zəzagəla adàvə à akul! ¹² Azladza tadəvah azladedə anjata la ahəl anjata kà makad atə. Baba bay adəva bəzi anja kà anja makəđay, azlabəza bay tadəgohla afad à azlababa anjata à gəl, ngaha tadəkad atə. ¹³ Azladza gesina tadəpəsewah akul lakəl anja gay gulo. Ama dza uwana adəbasiñ tsərəh à awtəy la tetəvi Zəzagəla la ama kà, masla kà adəbəlay.”

Masla məzam anja dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl (Mata 24.15-28; 21.20-24)

¹⁴ Yesu agəđ bay: “Kadənəñaw dza uwana tazala: Məzam anja Zəzagəla adədzə madzay la slaka uwana azlayla aw, (Dza uwana adzeñ uwaga kà atsənəñ lela!), azlauwana la Yahudiya tadəhoy à gudəñ à afik. ¹⁵ Dza uwana la gəl gəy, adəsa à vəđah, ama adəda à gəy kà mahəl tatak anja aya aw. ¹⁶ Dza uwana la guf la abə, adəwul à mtəga kà mahəl lukut anja bay aw. ¹⁷ Ngərpa kà anja azlamis uwana la bəza la huđ, ngaha azlamis uwana bəza vərna aga à atə la ahəl, la mavakay uwatə. ¹⁸ Dəvəw kufa à Zəzagəla kà tatak uwaga anja mapak vok la təla anasl aw. ¹⁹ La kaslə uwatə kà, ngərpa mənğa adəgay la ahəñ, uwana adapak vok dagay uwana Zəzagəla adəfahə gudəñ à vok tsərəh à lakana aw, adəpaka vok bokuba uwaga aya đikidiki aw. ²⁰ Ama Zəzagəla adag azlamavakay uwatə desl kà azladza anja uwana adatsatsamani à atə. Baña kiya uwaga aw, kà dza adəbəlay đikidiki aw.”

²¹ “Kiya uwaga, baña dza anik agəđ à akul: ‘Aganay dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl la abanay, à agatəy, la abatəy’, kadiñawwal gəl à vok aw! ²² Kà uwana azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fidaga tadəsaha à wanj, tadəpahla azlanadzipo anik anik ala, kà maz azladza uwana ala Zəzagəla adatsatsamni atə, à baña taslala vok. ²³ Akul zlə kà, đahəw hanjəli! Gədapəh à akul tatak uwaga à vok à abə dagay uwarə.”

Mawul à wanj anja Kona anja dza (Mata 24.29-31; Luka 21.25-28)

²⁴ “La mavakay uwatə, la lig anja ngərpa la ahəñ, afats adətəf à zagəla, təla adəuday aya aw. ²⁵ Azlatsetsiliñ tadəsokw à ahəñ la zagəla, azlamaslay uwana la zagəla la afik tadəbəlaka vok. ²⁶ Ngaha azladza gesina tadənəñ Kona anja dza atsa à ahəñ la habaga la abə, la ndzəđə ngaha la mazləbay mənğa. ²⁷ Adəsləl azlamalika anja à slaka

gesina, kà maham à gay azladza uwana à vok Zəzagəla atsatsàmàni atà, dagay la gay tər gudəŋ à vok ufaɗ.”

Uwana gudəŋ apəhla ala

(Mata 24.32-35; Luka 21.29-33)

²⁸ “Tapawla gay la gay la abà aŋa gudəŋ: Baŋa azləl ahəl mawga babasl aɗay, kasəlaw kà təla madara kà nekwa. ²⁹ Kiya uwaga babay, baŋa kanəŋaw tatak uwaga apakà vok gesina, səlāw kà, Kona aŋa dza kà nekwa la gay gamagày kà mas à waŋ. ³⁰ Haɗay, gəgodɗ à akul: Azladza aŋa zamana uwanay tadədəŋ à gay dadəŋ aw, say baŋa tatak uwanay adəpaka vok gesina dadəŋ. ³¹ Zagəla la kutso tadədəŋ à gay, ama gay gulo kà, adədəŋ à gay dikiɗiki aw.”

Zəzagəla pəra asəl kaslā madəŋ à gay

(Mata 24.36-44)

³² “Ama dza asəl mavakay uwatà, baŋaw kaslā uwatà aw, azlamalika uwana la zagəla la afik tasəl aw, Kona aŋa dza bay asəl aw, say Baba kokuɗa gəl aŋha pəra. ³³ Dahàw haŋkəli, kadzewhal aw, kà uwana kasəlaw mok uwana tatak uwaga adəpaka vok aw. ³⁴ Adəpakay kà bokuba dza uwana ad à mauguzahay, asàkiyà à gày aŋha à ahəŋ, aviya à ahəl aŋa azlamagamza aŋha, avàhà à atà sləray ala, ŋgaha agòɗ à masla manəŋla gamagày: ‘Say kanəŋla lela, kadzehal aw!’ ³⁵ Kà uwaga dzàw à ahəŋ la adi, kà uwana kasəlaw mok uwana zil gày adàwul à waŋ aw, bi la mokokhu, bi la tataka vəɗ, bi la mawiyay gotsak, bi məl palaha. ³⁶ Baŋa atsa à waŋ katskats, abəza akul à gəl la madzehal la abà aw. ³⁷ Tatak uwana gəgodɗ à akul, gəgodɗ à azladza gesina babay: Dzàw à ahəŋ la adi!”

14

Azlaməŋga taɗaha dabaray kà makəs Yesu

(Mata 26.1-5; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ A lig mavakay səla kà aŋa madzəka madəvaday Paska uwana azladza tazuw Pain kokuɗa tatak makəsliŋ, azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tayàh tetəvi la vuɗ uwatà, kà makəs Yesu la ɗemɗem, ŋgaha aŋa makəɗay. ² Tagoɗ: “Mədàkəs la vuɗ madəvaday aw, kà azladza aŋa madzəka magazlay aw.”

Mis adzadzab aməl matərsin à Yesu à gəl

³ Uwana Yesu la gudəŋ Betaniya, la kay aŋa Səmon, masla akəl zagəla, mok uwana adadza madzay kà mazuw tatak may kà, mis anik asà à waŋ la aməl matərsin la ahəl la koloba gà, sləm aŋa aməl uwatà kà nar. Tsakalay aŋha

kà zlazlada. Mis uwatà apèzl koloba, adzadzàb matèrsin uwatà à Yesu à gəl. ⁴ Azladza anik uwana la abatà kà, azìŋ atà à gəl, tagòd: “Kà mana awis aməl matèrsin aŋha ala deyday ma? ⁵ Agayŋa aduw matèrsin gà ala aŋa sili dadèrmokw makèr, ŋgaha avàh sili gà azlaməna kudfa la uwana aduwa à vok.” Kiya uwaga taŋoŋüz à tsəh ala lakəl aŋha. ⁶ Ama Yesu agòd à atà: “Sàkàwwal! Kà mana kavərawla gay ma? Adfàh à gi sləray delga gà. ⁷ Azlaməna kudfa kà, atà la slaka aŋkul koksikoksi, kaslawwalla vok aŋa madfaha à atà delga koksikoksi bokuba uwana asa à akul. Ama gi gədàdza à ahəŋ la akul koksikoksi aw. ⁸ Mis uwanay adafàh uwana aslala vok. Masla adfàh gi aməl matèrsin à vok kà, kà madfàh gi à ahəŋ aŋa maf gi à zəvay à agu. ⁹ Haday, gəgòd à akul: La gudəŋ la vok gesina, uwana tadəpah gay marabəŋ, tadəpəhay bay tatak uwana mis uwanay adafàh, ŋgaha mis uwanay adàwul à atà à gəl.”

*Yudas asal mat kaf à Yesu à gəl
(Mata 26.11-16; Luka 22.3-6)*

¹⁰ La lig la ahəŋ, Yudas Iskariyot, tekula la tataka aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla la abà, ahàd à slaka azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla kà mat kaf à Yesu à gəl. ¹¹ Uwana tatsənà uwaga kà, taràb, tagòdal: “Mədàvə à ka sili.” Dagay kaslà uwatà, Yudas ayàh tetəvi kà mapəhla Yesu ala.

Yesu azuw tatak may aŋa Paska

*la azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla
(Mata 26.17-25; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)*

¹² La mavakay teraŋa aŋa madəvaday Pain kokudfa tatak makəslìŋ, vuđ makad magadzaw aŋa Paska, azlaməna matapla aŋha tanàval à gay la: “Lala asa à ka kà məday kà madfàh à ka tatak may aŋa madəvaday Paska à ahəŋ la?” ¹³ Yesu aslèl azladza səla la tataka aŋatà la abà, agòd à atà: “Dàw à gudəŋ à abà, dza la ahəŋ la tuguzl lakəl, la iyaw gà, kadàgagamaw akul nna. ¹⁴ Nəfàw à gày uwana à abà adàda à agu, gòdàw à zil gày uwatà kà: Məŋga gami agòd à ka: ‘Lala à gày gulo, uwana gədàzuw tatak may aŋa Paska la aku la azlaməna matapla gulo li? agod’, gòdàwwal. ¹⁵ Masla adəpəhakulla gày məŋga uwana la afik gà, slaka madfehəŋ à ahəŋ gà gesina. La abatà la uwana kadàdfahaw vok à ahəŋ gesina kà aŋami.” ¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàd, tahàd à huđ gudəŋ à abà, tabəzà tatak à gəl bokuba uwana Yesu apəhatàla. Uwana tadfàh tatak may Paska à ahəŋ kà, tawul à slaka Yesu.

¹⁷ Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, Yesu abèz à abatà la azlamèna matapla aŋha kulo gəl aŋha sèla. ¹⁸ Mok uwana tadzà madzay, tazùw tatak may, Yesu agòd à atà: “Hadfay, gəgòd à akul, tekula la tataka aŋkul la abà uwana məzuw tatak may sèla adàta à gi kaf à gəl.”^{*} ¹⁹ Azlamèna matapla la slaka aŋha tadzəkà mazawla à gəl, tagòfal la tekula tekula aŋatà: “Gi zlàk uwà? Gi zlàk uwà?”

²⁰ Yesu agòd à atà: “Dza tekula la tataka aŋkul la abà, uwana mədəb aləl à kaf à gəl anu sèla, la uwana adàta à gi kaf à gəl. ²¹ Ndzer gi, gi Kona aŋa dza gədàmətsay bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà lakəl gulo. Ama ŋgərpa adàgay la dza uwana adətəg kaf à gəl aŋa Kona aŋa dza agay, tayyi dza uwaga aw kà ŋuləm kà masla.”

Tatak may tsikaslaga

(Mata 26.26-30; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²² La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azəb kaf, atsàkàn ala, ‘Kikay’ agòd à Zəzagəla, ŋgaha avà à azlamèna matapla la slaka aŋha, agòd à atà: “Zùwàw uwaga kà vok gulo!” ²³ ŋgaha azəb kətsaw la iyaw mayyay ahəf gə, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, avà à atà, atà gesina tasà à uda la abà, ²⁴ ŋgaha agòd à atà: “Uwaga kà aŋiz gulo, aŋiz makəs vok slawda la Zəzagəla, uwana asokw à vədah kà aŋa azladza aŋuvaw. ²⁵ Hadfay, gəgòd à akul, gədàsa iyaw mayyay ahəf uwanay aya aw, tsərah à uwana mədàsay anina aya la makoray Zəzagəla.” ²⁶ Tazləbà Zəzagəla la mahabay, ŋgaha tasà à uda, tadà aŋatà à gudəŋ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mata 26.31-35; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

²⁷ Yesu agòd à azlamèna matapla la slaka aŋha: “Akul gesina kadàsakaw gi à ahəŋ, kadəhoy à waŋ akul, kà uwana uwaga kà matsetserayga la wakità Zəzagəla la abà: ‘Gədəkəf masla manəŋla azlatuwaŋ, azlatuwaŋ tadəvah gəl à ahəŋ.’^{*} ²⁸ Ama la lig la ahəŋ, gədàwul à uda la mamətsay, gədàtsəvokay kà akul kà mad à Galili.” ²⁹ Piyer agòdɔl: “Amiyaka azladza gesina tasak à kak à ahəŋ kà, gi kà, gədàsak à kak à ahəŋ aw.” ³⁰ ŋgaha Yesu awùllal ala: “Hadfay, gəpəh à ka, la vud uwanay lakana, gurayŋa mewgdzagalaŋ awiyay asik sèla kà, kà kak Piyer kadəgòdɔfay kà, kà kasəl gi aw, asik makər.” ³¹ Ama Piyer agòd la ndzəɔa aya: “Gədəpəh tsəhay gay uwaga aw, gəmətsay ndzer la kak!” Atà gesina tagòd kiya uwaga babay.

^{*} **14:18** 14.18 Mahabay 41.9 ^{*} **14:27** 14.27 Zakari 13.7

*Yesu adəv kuɖa la Getsemane
(Mata 26.36-46; Luka 22.39-46)*

³² Tabəz à slaka anik uwana sləm aŋha Getsemane. Yesu agòɖ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Dzàw à abanay, gəda à madəv kuɖa!” ³³ Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba la Yuhana kà maday atà nna. Adzəkà maskulay la mazaw la gəl. ³⁴ Agòɖ à atà: “Mazaw la gəl akəɖ gi. Ama dzàw la abanay, dzèwhəl aw!” ³⁵ Azà à atà vok la vok ala ŋuv, atəɖ à vəɖah, adəv kuɖa à Zəzagəla: “Baŋa kaslala vok, v à gi tetəvi, kà kasl à aŋa ŋgərpa ada aŋha la slaka gulo. ³⁶ Iyay Baba gulo, kaslala vok kà madəh tatak gesina. Zəbagəŋ kətsaw ŋgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama bokuba uwana asa à gi aw, say bokuba uwana asa à ka.”

³⁷ Ngaha awùl à waŋ, abəzà azlaməna matapla aŋha makər uwatà à gəl, atà la madzəhal gə. Agòɖ à Piyer: “Səmon, kadzəhal ay? Kaslala vok aŋa madz à ahəŋ la adi sa tekula aw ay?” ³⁸ Akul gesina dzàw à ahəŋ la adi, dəvəw kuɖa kà matəɖiya à mavavaray à abà aw. Haday, masasəɖok aŋa dza asal makəs gay, ama vok aŋha la nzɖəɖa aw!”

³⁹ Ngaha adà aŋha aya. Adəv kuɖa kalkal uwana uwarà. ⁴⁰ Uwana awùl à waŋ, abəzà atà à gəl la madzəhal gə. Taslələ vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw. Tasəl uwana tawùllal ala aw.

⁴¹ Uwana awùl à waŋ à slaka aŋatà aŋa mamakər aŋha, agòɖ à atà: “Kadzəwhal, kaduwaw ləv ay? Diga adagay, sa kà adaslay. Lagwa azlaməna tsakana takəs Kona aŋa dza. ⁴² Sàw à afik, məhəd adagay, aganay dza uwana atəg à gi kaf à gəl kà adazlaŋay”, Yesu agòɖ à atà.

*Makəs Yesu
(Mata 26.47-56; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)*

⁴³ Mok uwana Yesu avəts gay dadəŋ, Yudas, tekula la tataka aŋa azlakulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà à waŋ la katsakar, la zəva. Məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga la uwana tasləlla atà. ⁴⁴ Yudas uwana atəl kaf à gəl apəhla dabaray à maham à ahəŋ dza kà makəs Yesu. Agòɖ: “Dza uwana gədəsəkwiŋ maslawda slawda kà, masla la uwana kayahaw, kadà, kəsàw, ɖawùlla nənəwla.”

⁴⁵ Uwana adabəz à abatà, katskats ahəd à slaka Yesu, agòɖ: “Məŋga gulo!”, akəsà vok. ⁴⁶ Azladza takəs Yesu, tawəsləhəŋ à ahəŋ. ⁴⁷ Ama tekula la tataka azlaməna matapla la abà, atsizilla ala, abəɖ katsakar aŋha à lag, aɖəɖ magamza aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla,

anàtsal sləm lakəl ala. ⁴⁸ Yesu agòd à maham à ahəŋ dza: “Kà mana katsàw à wàŋ la katsakar ŋgaha la zəva la ahəl kà aŋa makəs gi ma? Gi masla nabəra ay? ⁴⁹ Kəla mavakay gədzà à ahəŋ la akul la məŋ gày Zəzagəla la aku, gətəpakulla tatak, akul bay kakəsàw gi aw. Ama uwaga apaka vok kà madəvəŋ à gay tatak uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh dagay uwarà.” ⁵⁰ Ŋgaha azlaməna matapla la slaka aŋha gesina tasàkal à ahəŋ. Tahòy aŋatà.

⁵¹ Kohana anik la ahəŋ, anəfà Yesu la peteli la vok pəra. Tayàh kà makəsay. ⁵² Ama asàkatàla peteli à ahəŋ, ahòy aŋha ala diga.

Yesu la huma seriya

(Mata 26.57-68; Luka 22.54-55; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵³ Maham à ahəŋ dza tadàla Yesu à slaka məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamagol dza la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla. Gesina tahamà gay à vok. ⁵⁴ Piyer anəfà atà la lig kərkər, adà à kodal aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à abà, adzà madzay la azlaslodzi à vəfa akəl à vok.

⁵⁵ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak la azlamadzahaga gesina tayàh dabaray aŋa makəsalla fida à gəl aŋa madukwla seriya mamətsay à gəl, ama tabəzà à mawisiga aŋha aw. ⁵⁶ Kà uwana uwabeyuwi atùgw gay fida lakəl aŋha, ama fida aŋatà akəsà vok aw. ⁵⁷ Azlanik aŋatà tasà à afik ŋgaha tatsədal azlafida anik anik à gəl gesina. ⁵⁸ “Mətsənəŋ agòd kà: ‘Gədàkal magol gày Zəzagəla uwanay à ahəŋ, uwana azladza taŋəl la ahəl la mahəŋay makər, gədàhənəŋ ala kokudfa maf ahəl à abà aŋa azladza’, agòd.” ⁵⁹ Baməraka la madàh fida uwatà, gay aŋatà akəs à vok aw.

⁶⁰ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak asà à afik, atsizlla ala la tataka azladza la abà gesina, anavà Yesu la gay ala: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwana tatugw kà gəl tak ma?” ⁶¹ Ama Yesu adzà à ahəŋ titi. Awùlla gay à uda aw. Məŋga aŋa azlaməna mav tatak anavà Yesu aya: “Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana tazləbay ay?” ⁶² Yesu agòdal: “Bà kiya uwaga, kadənəŋaw Kona aŋa dza madza madzayga la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la maslay, la mazləbay məŋga, ŋgaha atsa à ahəŋ la habaga zagəla la abà.”^{*} ⁶³ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak akwàhà lukut aŋha ala, agòd: “Məwoya sayda anik lakəl aŋha aya aw! ⁶⁴ Katsənəw uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla. Mana kadzəgwaw ma?” Gesina aŋatà tadùkwla seriya mamətsay à gəl.

^{*} **14:62** 14.62 Daniyel 7.13

⁶⁵ Azladza anik la tataka aṅatà la abà tadzəkà mataf slesliḃ à Yesu à adi. Tatsàkal à yewdi à ama, tazlàḃ la mamits ahàl, ṅgaha tagòḃfal: “Pèhanula, uwa à uwana adèḃf à ka uwa?” Azlaslodzi takès Yesu, ṅgaha tabakàlla ahàl à sləm à abà.

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agod

(Mata 26.69-75; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Piyer la gəl akàl dadàṅ, à uwana dugu madzadzaray aṅa mənṅa aṅa azlaməna mav tatak asà à waṅ. ⁶⁷ Uwana anəṅà Piyer à vèḃfa akàl à vok kà, anərèz, agòḃ: “Kak bay, kadzà à ahəṅ la Yesu, zil Nazaret.” ⁶⁸ Ama Piyer adfahà fida, agòḃ: “Gəsəl aw, gətsəna gay uwaga asa à ka magoḃḃay aw!” ṅgaha asà à uda, adà aṅha à dzogdzog à abà. Mok uwatà mewgdzagalaṅ awiyà. ⁶⁹ Dugu madzadzaray anəṅà Piyer aya, agòḃf à azladza uwana la abatà aya: “Dza uwanay kà tekula aṅatà bay!” ⁷⁰ Ama Piyer agòḃf aya: “Awaṅ, gi tekula aṅatà aw.” La lig la ahəṅ ṅuv, azladza uwana la abatà tagòḃf à Piyer: “Haday, kak bay, kak tekula aṅatà, kà uwana kak zil Galili.” ⁷¹ Piyer adzəkà magoḃḃay: “Baṅa gəḃdàh fida, say Zəzagəla avà à gi ṅgərpa zagəla. Gəsəl dza uwaga kapəhaw gay aṅha dikidiki aw!” ⁷² La mok uwatà mewgdzagalaṅ awiyà kà masəla. Gay uwana Yesu apèh, awùl à Piyer à gəl: ‘Mok uwana mewgdzagalaṅ awiyay asik səla dadàṅ aw, kadàgòḃḃay asik makər kà, kasəl gi aw.’ Piyer adzəkà matuway.

15

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.1-2; 11-14; Luka 23.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Bəṅ la zay la tsəh, azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak takès sawaray la azlamadzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla gesina, tatsurkà Yesu, tadàlla, tavà à Pilatus à ahàl à afik. ² Pilatus anavà Yesu la gay ala: “Kak Sufəl aṅa azla Yahudiya ay?” Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kagòḃf.” ³ Azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak, takàl gay à Yesu à vok aṅuvaw. ⁴ Pilatus anavà Yesu aya: “Kawulla à gay à uda aw uwà? Tsənà makəl à ka gay à vok aṅatà tsi.” ⁵ Ama Yesu awùlla à gay à uda aw. Ləv avàl à Pilatus à gay kà uwaga.

Seriya mamətsay atəḃf à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

⁶ Kəla madəvaday Paska, Pilatus adùwatàla gəl à masla daṅay tekula, uwana maham à ahəṅ awoyəṅ. ⁷ La mok uwatà, dza tekula la ahəṅ la daṅay la aku, sləm aṅha

Barabas. Masla tekula aṅa azlaməna mazləl guvəl à gumna à adi, takəɗ dza la magazlay la abà. ⁸ Maham à ahəṅ dza ahàd à mtəga Pilatus kà aṅa manav uwana Pilatus adahàhàtəṅ viya viya. ⁹ Pilatus anavà atà à gay ala: “Asa à akul kà gəduwakulla gəl Sufəl aṅa azla Yahudiya ay?” ¹⁰ Kà uwana asəl kà azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak tadàla Yesu à slaka aṅha kà maṅor pəra. ¹¹ Ama azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak tavədzàhà à tsəh azladza à afik kà Pilatus aduwatàla gəl kà Barabas. ¹² Pilatus agòɗ à maham à ahəṅ dza aya: “Mana asa à akul gəɗəhəṅ à dza uwanay à vok kazalawla ala Sufəl aṅa azla Yahudiya ma?” ¹³ Tawulàlla la mawiyay: “Zləl masla à ahàf à adi!” ¹⁴ Pilatus anavà atà: “Mana mawisiga aṅha uwana adahàṅ ma?” Ama tazàla mawiyay à gəl aya: “Zləl masla à ahàf à adi!” ¹⁵ Pilatus awoyà marab ləv aṅa azladza. Kà uwaga à uwana aduwà à atà gəl à Barabas. Nḡaha agòɗ à azlaslodzi kà taslāh Yesu ala la kurpi, avà à atà masla à ahàl kà mazləliya à ahàf à adi.

*Azlaslodzi takəɗasl à Yesu
(Mata 27.27-31; Yuhana 19.2-3)*

¹⁶ Azlaslodzi tadàla Yesu à gəl akàl aṅa Pilatus, tazalàhà azlaslodzi gesina. ¹⁷ Tadùwal dawara mativga à vok, taslāsləp atək, tatsefàdal à gəl magabaga gabaga aṅa sufəl kà makədaslāl. ¹⁸ Nḡaha tasukwà masla: “Ayyi, Sufəl aṅa azla Yahudiya!” ¹⁹ Tadəɗ à gəl la kavak, tatəfal sleslib à vok, takəɗəɗ à ahəṅ la huma aṅha bokuba sufəl kà madzedzinay. ²⁰ Uwana tadəv makədaslāl à gay, tasəɗətāl dawara mativga uwatà la vok ala, tawùllal lukut aṅha à vok, nḡaha tadàla à uda kà aṅa mazləl à ahàf à adi.

*Tazləl Yesu à ahàf à adi
(Mata 27.32-44; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)*

²¹ La tetəvi la ama, tagagàm la dza, uwana zil gudəṅ Səren, sləm aṅha Səmon baba aṅa Alekəsander atà la Rufus. Masla atsà à waṅ la guf aṅha la abà. Azlaslodzi tafəl ndzəɗa à gəl aṅa mazəb ahàf aṅa Yesu. ²² Tadàla Yesu à slaka uwana sləm aṅha *Golgota*. (Bokuba magoɗay: slaka aslasl takasa à gəl) ²³ La abatà asà à atà aṅa maval iyaw hamhamga uwana tatəɗalla mir à tsəh, kà mataslala maziṅ ala, ama Yesu akweskà kà masay. ²⁴ Nḡaha tatatàsl Yesu à ahàf à adi. Tavàhà lukut aṅha la tataka aṅatà la abà, tatsəl tsatsa lakəl, kà uwana asà à atà masəl tatak uwana uwabeyuwi aṅatà abəzal.* ²⁵ Mok uwana tatàsl Yesu à ahàf

* 15:24 15.24 Mahabay 22.18

à adi kà zil gosela. ²⁶ Tatsetsèr à gəl aŋha gay seriya tapèhla ala la magodəy gay uwana takəd ala: SUFƏL AŋA AZLA YAHUDIYA. ²⁷ Tatatəsl azlaməna nabəra səla à ahəf à adi la Yesu, tekula la ahəl kaf aŋha, tekula bay la ahəl gudzay aŋha. ((²⁸ Kiya uwaga agay bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

Tatugw masla à tataka aŋa azlaməna haypa à abà.))*

²⁹ Azladza uwana taguwàhà à awtày la abatà takədəslal, takokòtəhà gəl, tagòdəl: “Nəŋəŋ zla! Kak uwana kagòd kà, asa à ka makal magol gəy Zəzagəla à ahəŋ, aŋa maŋalay anik la mavakay makər, kagòd.* ³⁰ Sà à ahəŋ la ahəf la adi, bəlla gəl aŋak tak zla!” ³¹ Kiya uwaga babay azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak takədəslal la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla la slaka gə, tagòd kà atà kà atà: “Abəla azladza anik, ama aslala vok aŋa mabəl gəl aŋha aw uwà? ³² Say mənəŋəŋ Mesi, Sufəl aŋa Isərayel atsa à ahəŋ la ahəf la adi dadəŋ, ŋgaha mədiŋal gəl à vok.” Azladza uwana tatatəsl à ahəf à adi tatsəkəl magodəfahay à gəl babay.

Mamətsay aŋa Yesu

(Mata 27.45-56; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

³³ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsərəh afats dat mogova gova gərewni delga. ³⁴ La afats dat magova gova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəda, agòd: “Eloyyi, Eloyyi, lema sabachthani?”.* (Bokuba magodəy: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasak gi ma?) ³⁵ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənà uwaga, tagòd kà: “Aganay azalay à dza uwana Zəzagəla apəhal gay à ahəl à uwana sləm aŋha Eliya.” ³⁶ Dza tekula ahòy à awtày la abatà, ahənà sawsaw ala la iyaw hamhanga, afà sawsaw à gay kavak, avəl kà makokuzay, agòd: “Tsetsi mədzà à ahəŋ titi, mənərèz à baŋa Eliya atsa à waŋ kà aŋa mazəb à ahəŋ la ahəf la adi!”* ³⁷ Ama Yesu awiyà la ndzəda, ŋgaha aməts.

³⁸ Ama bafta məŋga uwana la gəy Zəzagəla la aku, akohàla tsərəd, tsərəh à afik, tsərəh à vədah.* ³⁹ Məŋga aŋa azlaslodzi dzim, uwana atsizl à huma aŋa Yesu, anəŋà mamətsay aŋha, à uwana adawiyay, agòd: “Hadəy, dza uwanay kà Kona aŋa Zəzagəla!”

⁴⁰ Azlamis uwana tanəŋà à awtày kərkər la ahəŋ, la abatà la tataka aŋatà la abà, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yakuba uwana bəziga la Yosəs, la Salome. ⁴¹ Tauguzàhàh la azla Yesu, à mok uwana agà la

* 15:28 15.28 Yesayya 53.12 * 15:29 15.29 Mahabay 22.7 * 15:34 15.34 Mahabay 22.1 * 15:36 15.36 Mahabay 69.21 * 15:38 15.38 2Musa 26.31-33

gudəŋ Galili. La abatà bay azlamis anik aŋuvaw tahàf la azla Yesu la slaka gà à Urusalima à afik.

Maf Yesu à zəvay à agu

(Mata 27.57-61; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁴² Lagwa kà mokokhu adagay, uwaga mavakay maɗàh vok à ahəŋ bokuba magoɗay vuɗ maɗàh vok aŋa vuɗ madu w ləv. ⁴³ La gay mokokhu, Yusufu zil Arimate asà à waŋ, masla tekula la tataka aŋa azlamasiga la abà. Masla kà akùd makoray Zəzagəla babay. Kurit yewdi agòɗal kà madiya à slaka Pilatus aw. Anəv vok aŋa Yesu. ⁴⁴ Ama ləv avàl à Pilatus à gay, kà uwana atsənəŋ kà Yesu adamətsay katskats. Azàla mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, anəv la slaka aŋha: “Aməts ma uwarà ay?” ⁴⁵ Uwana adatsən dziriga la slaka mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aŋa Yesu. ⁴⁶ Yusufu asùkw bafta, azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ la ahàf la adi, afafàɗ à bafta uwatà à abà, afà à zəvay à agu, zəvay kà tàlla kà à tsakur à abà. Nŋaha atakòslal mən abəlam à ama. ⁴⁷ Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yosəs tanəŋà zəvay uwana tafà Yesu à agu

16

Mawul à uda la mamətsay aŋa Yesu

(Mata 28.1-8; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

¹ Uwana mavakay madu w ləv adada à lig, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yakuba, la Salome tasùkw aməl matərsin kà aŋa madla aŋa maɗahiya à Yesu à vok. ² Bəŋ la zay la tsəh, vuɗ ladu uwana afats à lig mas à afik, tahàd à gəl zəvay. ³ Tagòɗ kà atà kà atà: “Uwa adàtakosl anu à bəlam à zəvay la ama ala uwa?” ⁴ Kà uwana bəlam uwatà kà mənŋa. Ama tanəŋà à awtày kà, tanəŋà bəlam matakoslal à ama ala gà tsewwa. ⁵ Tahàd à zəvay à agu. Tanəŋà bəzi kohana uwana adzà madzay la abatà la ahàl kaf lakəl, la lukut meɗfekuga la vok. Guba akəs atà. ⁶ Agòɗ à atà: “Guba akəs akul aw! Kayahaw Yesu zil Nazaret, uwana tatatəsl à ahàf à adi. Aga la abanay aw, awùl à uda la mamətsay. Aganay slaka aŋha uwana tahənəŋ à ahəŋ. ⁷ Lagwa kà, dàw, kadàgocfaw à azlaməna matapla aŋha, kaykay gà kà à Piyer à gay uwanay: Yesu atsavokkay kà akul kà mad à Galili. La abatà kadənəŋawwaŋ bokuba uwana agòɗ à akul.”

⁸ Azlamis tasà à uda la zəvay la aku, tahòy. Ləv avàl atà à gay la guba mənŋa. Tabadmə à dza aw kà uwana guba akəs atà.

*Yesu apèhla vok à Mariyama dæg zla Magdala
(Mata 28.9-10; Yuhana 20.11-18)*

⁹ Uwana Yesu adawul à uda la mamətsay, bəŋ vuð ladu apèhla vok à Mariyama dæg zla Magdala dadàŋ. (Mis uwana akudəkəkal azlamasasəðok mawisiga mədəf lakəl ala) ¹⁰ Mariyama ahəd kà mapəh uwaga à azladza uwana tadzàhà à ahəŋ la Yesu, tazàwla gəl, ŋgaha tatàw. ¹¹ Ama mok uwana tatsənà uwana apèh à atà kà, Yesu aga la ahəŋ la sifa kà, ŋgaha kà masla anəŋàŋ kà, atà tadiŋal gəl à vok aw.

*Yesu apèhla vok à azlaməna matapla aŋha səla
(Luka 24.13-35)*

¹² La lig la ahəŋ, Yesu apèhla vok à azlaməna matapla aŋha səla. La mok uwana atà tahəd à mauguzahay à bəzi gudəŋ anik à abà. ¹³ Tawul à Urusalima à abà, tapèh à azladza anik, ama atà bay kà, tadiŋal gəl à vok aw.

Yesu apèhla vok à azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha tekula

(Mata 28.16-20; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁴ La lig la ahəŋ, Yesu apèhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha tekula, la mok uwana atà la tatak may lakəl. Agòd à atà kà, atà la madiŋal gəl à vok aw, atà la ləv dzaŋdzaŋga. Kà uwana tadiŋ gəl à azladza uwana à vok, tagòd à atà kà tadanəŋ la sifa aw. ¹⁵ Yesu agòd à atà: “Dàw à gudəŋ à vok gesina, zàwàŋ, pèhàw gay Zəzagəla à azladza gesina! ¹⁶ Dza uwana adiŋal gəl à vok adàhalla batem, adàbəlay. Dza uwana adiŋal gəl à vok aw Zəzagəla adàdàhalla seriya à gəl. ¹⁷ Aganay azlanadzipo la maslay uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tadàdàh à ahəŋ la sləm gulo: Tadàslala vok makudəkəh azlamasasəðok mawisiga, tadàvatsah azlagay məlok gə, ¹⁸ tadàkas azlabebi la ahəl amiyaka tadàsa magur bay kà, aza à atà aw. Tadàbak ahəl à azlaməna dıvats à gəl, ŋgaha tadàwur ala.”

*Yesu awul à slaka Zəzagəla
(Luka 24.50-53; Sləray 1.9-11)*

¹⁹ La mok uwana Sufəl Yesu adadəv gay aŋha à gay, adà aŋha à zagəla, adzà madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. ²⁰ Azlaməna asik aŋha, tahəd à gudəŋ à vok gesina aŋa maz gay matsidəyga aŋa Sufəl Zəzagəla. Sufəl Yesu adàhà sləray la atà aya gotənaŋ, apèhla dziriga aŋa gay aŋatà ala la madàh nadzipo aŋuvaw.

GAY MARABƏŇ UWANA

LUKA ATSETSÈR

Evangile selon Luc

¹ Deda Tewofil.

Azladza anuvaw tawad vok à uda, kà matsetser gay uwana apakahà vok la tataka gami la abà. ² Tatsetserah azlatatak uwana tatsənàŇ la slaka azladza uwana tanəŇàŇ la yewdi anjatà, dagay la madzəka, ŋgaha tafà à atà kà mapəhay gay uwaga à ahəl. ³ Gi babay gəkəs tetəvi anja manərez tatak uwaga gesina, dagay la madzəka, kà gi anja mapəhla uwaga ala, la tekula tekula à kak mənŋa Tewofil. ⁴ Uwana gədfahà uwaga kà, kà kak anja matsən dziriga anja matapla uwana kabəzal gesina.

Malika apəhla gay anja mayyi Yuhana masla madfàh batem ala

⁵ La mok uwana Herod agà Sufəl anja Yahudiya kà, masla mav tatak à Zəzagəla anik la ahəŋ, uwana sləm anja kà Zakari; masla kà tsəhay anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la huf gày anja Abiya. Sləm anja mis anja kà Elisabet, masla kà mayyi à tsəh ala anja Haruna, mən madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwarà. ⁶ Atà səla nna kà, azladza dziriga la huma anja Zəzagəla, ŋgaha takəs gay anja Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, tanəfà mapəhay anja la dziriga bay. ⁷ Ama bəzi anjatà la ahəŋ aw, Elisabet aslala vok anja mabəz bəzi aw, kà uwana tadapak makoz.

⁸ Vərdi anik, Zakari adfàh sləray anja makad tatak à Zəzagəla, kà uwana à ahəl iyaw anja kà madəhəŋ. ⁹ Bokuba uwana zagələ anjatà anja mazəbani vok la ahəl iyaw la ahəl iyaw, kà masəl dza uwana adfàh sləray la mavakay uwatà la tsəh, ŋgaha atəd à Zakari à gəl kà mabək kidzidzi la gày Sufəl Zəzagəla la aku. ¹⁰ La mok uwana abək kidzidzi kà, maham à ahəŋ dza tadəv kuɖa. ¹¹ La abatà malika anja Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Zakari, atsizl à ahəl kaf anja slaka mabək kidzidzi à gəl. ¹² Guba akəs Zakari à mok uwana anəŇàŇ askùlla à tsəh ala kayakay. ¹³ Ama malika agòfal: “Zakari, guba akəs ka aw, kà uwana Zəzagəla adatsən madəv kuɖa anjak. Elisabet mis anjak adəyya à ka bəzi, kadàvəl sləm Yuhana. ¹⁴ Kak kadəhənla la marabay, ŋgaha azladza anuvaw tadərabay lakəl anja mayyi masla. ¹⁵ Kà uwana adəgay mən dza la huma yewdi anja Sufəl Zəzagəla. Tetuwa adàsa guzu aw, amiyaka bà

mana beymi uwana maməslga bay kà adàsəy aw. Adàgay mahənlə à la Masasəđok Zəzagəla dagay la huđ anja iyà anja.✱ 16 Adàwulla azla Isərayel anjuvaw à humə Sufəl Zəzagəla. 17 Masla la gəl anja adàtsə vok à awtəy à humə Zəzagəla la ndzəđə anja Masasəđok, ŋgaha la ndzəđə anja masla mapəhal gay à ahəl Eliya uwana uwarə, kà matsən vok gay azlababa la azlabəza anjatə, adàwulla azlaməna makəs gay aw à hanjkəli anja azladza dziriga à abà, adàđah tsəhay à ahəŋ kà mas à waŋ anja Sufəl Zəzagəla.”✱ 18 Ama Zakari agòđ à malika: “Kakay gədəsəlay kà uwaga kà dziriga ma? Tsa mədapakah makoz la mis gulo mi”, agòđal. 19 Kiya uwaga malika agòđal: “Gi kà sləm gulo kà Gabəriyel. Gi la uwana Zəzagəla afà à gi à humə anja à gay, kà gi anja mazlakəŋ, masla asləl gi à waŋ kà mapəh à ka gay uwaga. 20 Ama kadiŋ gəl à gay gulo uwana à vok gəpəh à ka, adəpaka vok gəgòđ à ka aw kà, kà uwaga kapakay bada, kabəđma aya aw, tsərəh à uwana tatak uwana gəpəh à ka adəpaka vok dandan la uwana kadəbəđma.”

21 La kaslə uwatə, azlaməna madiŋal gəl à vok takùd Zakari la uda, ŋgaha ləv avəl atə à gay mənğa, kà uwana asəf mənğa la gəy məbək kidzidzi la aku. 22 Ama mok uwana adasa à uda kà, aslələ vok anja məbədətəma aya aw, azladza tadzùgw kà: Anəŋə nadzipo anik la gəy la aku, tagòđ. Abəđatəmə kà la ahəl pəra, kà uwana aslələ vok kà məbədəma aya aw.

23 Mok uwana Zakari adadəv kaslə anja à gay kà məbək kidzidzi la mən gəy Zəzagəla la aku kà, awùl à mtəga anja. 24 Zweg la humə la gay kà, bəzi adə à Elisabet, mis anja, à huđ, ŋgaha masla Elisabet ahəđə bəzi la huđ tsərəh à təla zlo. Agòđ la gəl anja: 25 “Iyay, aganay tatak uwana Sufəl Zəzagəla adəhəŋ kà anjulo, Zəzagəla asəl anja mahəlla gi ziruwilə kəl ala la humə azladza gesina.”

Malika apəhla gay mayyi Yesu ala

26 La təla mukwa, Zəzagəla asləl malika Gabəriyel à gudəŋ Galili, uwana sləm anja Nazaret, 27 à slaka dahalay anik, uwana mawđə anja Yusufu, masla kà la mayyi à tsəh ala anja sufəl David la abà. Sləm anja dahalay uwatə bay kà Mariyama. 28 Malika adagay à slaka anja agòđal: “Rəb, kà uwana Zəzagəla adəhənkala la vok mahamay anja, Sufəl Zəzagəla la ahəŋ la kak.” 29 Mariyama kà gəl akəđal à vok kà gay uwaga. Anavə gəl anja agòđ: ‘Mana asal magođay ayyi marabay gə uwanay ma?’ 30 Kiya uwaga malika agòđal: “Mariyama, guba akəs ka aw, kà uwana

kadaβəz vok mahamay aŋa Zəzagəla. ³¹ Kadəgay la bəzi la huɖ ŋgaha kadəyyi bəzi zilga, uwana kadəvəl sləm Yesu. ³² Masla adəgay mənə dza, ŋgaha tadəzallalla Kona aŋa Zəzagəla, uwana kərkər la afik. Sufəl Zəzagəla adəpakən ala kà mənə sufəl, bokuba uwana adəhən ə David, baba aŋha madzidziga. ³³ Ŋgaha adəkər tsəhay Isərayel aŋa koksikoksi; makoray aŋha adəkəɖ gəl ə ahən aw.”[☆]

³⁴ Mariyama agòɖ ə malika: “Kakay uwaga adəpaka vok, tsa gi la zil dadən aw ma?”

³⁵ Malika agòɖfal: “Masasəɖok tsikasla adəsa ə ahən ə gəl aŋak, ŋgaha ndzəɖa aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik, adəsa ə ka ə gəl, bokuba dzəgay, kà uwaga ə uwana bəzi uwana kadəyyi kà, tadəzallalla: Tsikasla, Kona aŋa Zəzagəla uwana la zagəla la afik. ³⁶ Elisabet dəg tsin aŋak babay kà, bəzi la huɖ, tekeɖika adəgay makoz babay, azladza kà ‘Dəgər’, tagòɖfal, ama lagonay kà bəzi la huɖ aŋa təla mukwa. ³⁷ Kà uwana tatak la ahən aduw kà Zəzagəla ə gəl aw.”[☆] ³⁸ Kiya uwaga Mariyama agòɖ: “Gi kà, gi mayə aŋa Sufəl Zəzagəla; apakà ə gi vok, bokuba uwana kapəh lagwa zlə.” Kiya uwaga malika asəkəl ə ahən.

Mariyama aday kà aŋa manən ə Elisabet ə gay

³⁹ La kaslə uwatə, Mariyama atsizlla ala, amərə vok, kà mad ə gudən anik ə abə, la gudən la afik la kutso Yahudiya. ⁴⁰ Ahəd ə gəy aŋa Zakari, “Ayyi”, agòɖ ə Elisabet. ⁴¹ La mok uwana Elisabet atsənə madəh ‘Ayyi’ aŋa Mariyama kà, bəzi abəlakə vok la huɖ aŋha. Elisabet adəhənla la Masasəɖok Zəzagəla, ⁴² awiyə la ndzəɖa: “Zəzagəla apis ə ka gay ə vok kaykay la tataka azlamis anik la abə gesina, ŋgaha mapis gay ə vok aŋha adəɖza ə ahən lakəl aŋa bəzi, uwana kadəβəzal. ⁴³ Gi ma gi uwa, ə uwana iyə aŋa Sufəl gulo atsa ə wən ə mtəga gulo uwa? ⁴⁴ Kà uwana mok uwana gətsənə ‘Ayyi’ aŋak kà, bəzi abəlakə vok la huɖ gulo la marabay. ⁴⁵ Lapiya agay la kak, kà uwana kadin gəl ə tatak uwana ə vok, Sufəl Zəzagəla apəh ə ka uwaga apaka vok.”

Mahabay marabay aŋa Mariyama[☆]

⁴⁶ Kiya uwaga Mariyama agòɖ:

“Masasəɖok gulo azləb mənəga aŋa Sufəl Zəzagəla,
⁴⁷ Ləv gulo adəhənla la marabay ə kà Zəzagəla masla məbəl gi.

⁴⁸ Kà uwana vok ahaməl kà gi ə uwana anən gi kà kiya gi mayə aŋha tələmmaga.

[☆] **1:33** 1.33 2 Samuyel 7.12-13,16; Yesayya 9.7 [☆] **1:37** 1.37 1Musa 18.14

[☆] **1:45** 1.45 Dzən 1 Samuyel 2.1-10 bay

Iyay, dagay lakana azladza tagod̄ay kà, gi kà gi mapis gay à vok gà.

49 Kà uwana Zəzagəla, uwana tsikasla, adfahà tatak gesina dzəba aṅha səla aw kà aṅulo.

Sləm aṅa Zəzagəla kà tsikasla.

50 Mawoyəṅ aṅha adàgay la ahəṅ

Lakəl aṅa azladza gesina, uwana tahoy yewdi aṅha koksikoksi.

51 Ahənà azlasləray mən̄ga mən̄ga ala, la ndzəd̄a aṅa ahəl aṅha.

Awits azlaməna zlapay gà ala.

52 Adakwà azlasufəl à ahəṅ la kursi aṅatà la afik, adawalla atà à vəd̄ah;

Ama azigənàhà azlaməna tələmmaga.✱

53 Ahanà azlaməna may ala la azlatatak delga, delga gà,

Akud̄əkàh azlagorobu la ahəl deyday.

54 Asà à wan̄, azlāk tsəhay aṅha Isərayel, masla sləray aṅha

Avikàṅ kà mapəhla delga aṅha ala aw,

55 La slaka Abəraham, ṅgaha la mayyi à tsəh ala aṅha kà aṅa koksikoksi,

Bokuba uwana apəh à azlababa gami madzidziga.”✱

56 Mariyama adzà à ahəṅ la Elisabet nekwa nekwa təla makər, la lig la ahəṅ, awul à mtəga aṅha.

Mayyi Yuhana masla mad̄ah batem

57 Kiya uwaga mok uwana kaslā masewk à ahəṅ aṅa Elisabet adaslay kà, ayyà bəzi zilga. 58 Azlaməna magay aṅha la azlatsəhay aṅha tatsənəṅ kà Sufəl Zəzagəla adad̄ahalla delga, ṅgaha atà tarəb la slaka gà. 59 Mok uwana bəzi adad̄ah kasukwa tekula kà, tadala kà makəd̄əv à uda, atà kà, asà à atà kà mavəl sləm aṅa baba aṅha, Zakari.✱ 60 Ama, “Awan̄”, iyà aṅha agòd̄; “Sləm aṅha kà mavəl kà Yuhana.”

61 “Awan̄, dza la ahəṅ la tsəhay aṅak la abà, à uwana tavəl tsəhay sləm uwanay”, tagòd̄al. 62 Kiya uwaga tanavà baba aṅha mabada bada, kà masəl sləm uwana asəl mav à bəzi.

63 Zakari anəv tatak kà manəhal à adi, ṅgaha kiya uwanay à uwana anəh: ‘Yuhana, la uwana sləm aṅha.’ Ləv avəl atà à gay gesina aṅatà. 64 Katskats la abatà Zakari adzəkà mapokw gay kà mabad̄ma, adzəkà mazləb̄ Zəzagəla la kuda zləkkà.

65 Kiya uwaga guba akəs azlaməna magay aṅha gesina, ṅgaha azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ uwatà la afik gesina tapəh tatak uwana apakà vok. 66 Azladza gesina uwana tatsənà uwana tapəhay kà, awul atà à gəl, ṅgaha tanəvəh à vok: “Tsa bəzi uwanay ma adàgay ma uwa tak

uwa? Ndzer, maslay aɲa Sufəl Zəzagəla la ahəŋ lakəl aɲha, haday!”

Mahabay aɲa Zakari:

masla mapəhal gay à ahəl aɲa mapəh à azladza

⁶⁷ Zakari, baba aɲa bəzi uwaga, agà mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla, adzəkà maziŋ kiya uwanay:

⁶⁸ “Mazləbay agay kà la Sufəl, uwana Zəzagəla aɲa azla Isərayel

Kà uwana afà sləm à azladza aɲha, abəlla atà.

⁶⁹ Masla apəhanula maslay la mav à anu masla mabələn dziriga,

Uwana la mayyi à tsəh ala aɲa Sufəl David la abà, uwana magamza aɲha.

⁷⁰ Uwaga la uwana apəh uwarà la paɲaw aɲa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza:

⁷¹ ‘Gədətəf akul la ahəl aɲa azlaməna məzam aɲkul agòf, Nɲaha la ahəl aɲa azlauwana tapəsew anu gesina.’

⁷² Masla adəpəhla mawoyəŋ aɲha à azlababa gami madzidziga ala,

Nɲaha gay makəs vok slawda aɲha tsikaslaga uwatà adəwulal à gəl.

⁷³ Kà uwana Sufəl Zəzagəla azùw mawadəy à baba gami madzidziga Abəraham.

⁷⁴ Kà masla aɲa mapəlanula la ahəl aɲa azlaməna məzam gami,

Nɲaha kà anu aɲa madəhala sləray la kokudə kurit yewdi.

⁷⁵ Kà anu aɲa magay sətaka, nɲaha la dziriga la huma aɲha koksikoksi.

⁷⁶ Nɲaha kak, bəzi gulo kadəgay masla mapəhal gay à ahəl aɲa dza uwana kərkər la afik aɲa koksikoksi.

Kà uwana kak la uwana kadəguway la huma aɲa Sufəl kà madəhalləŋ tetəvi à ahəŋ.*

⁷⁷ Nɲaha kà mapəhla à azladza aɲha ala kà, adəbəl atà la mamats atà tsakana aɲatà ala.

⁷⁸ Haday, Sufəl Zəzagəla gami kà, adahənla la vok mahamay, nɲaha la lapiya,

Adasləl à anu udaka à ahəŋ à gəl gami gesina, bokuba udaka aɲa afats uwana atsa à afik.

⁷⁹ Kà masla aɲa manəŋ azladza uwana ala, atà la mələs la abà, nɲaha la azladza uwana la dzəgay aɲa mamətsay la abà,

* 1:76 1.76 Malaki 3.1

Ngaha masla aṅa manəṅla asik gami la tetəvi aṅa lapiya la tsəh.”☆

⁸⁰ Bəzi azigəṅ, ṅgaha haṅkəli aṅha bay azàla vok à gəl. Adzà à ahəṅ la fəta la abà, tsəràh à mavakay uwana apəhla vok ala la huma tsəhay Isərayel.

2

Mayyi Yesu

(Mata 1.18-25)

¹ La zamana uwatà Awgustus, məṅ sufəl aṅa azla Rom agòd kà: ‘Say tatugw dza la makoray gulo gesina’, agòd. ² Uwaga kà matugw dza matera, uwana apakà vok la zamana aṅa Kwiriniyus gumna aṅa kutso Səriya. ³ Azladza gesina tadàh kà matsetser atà, kəla uwabeyuwì adà à gudəṅ aṅha.

⁴ Yusufu babay atsizlla ala la Nazaret la kutso Galili, kà maday à kutso Yahudiya, à hudf gudəṅ uwana à abà, Betelehem tagòdal, à slaka uwana tayyà sufəl David à abà. Kà uwana masla kà mayyi à tsəh ala aṅa David. ⁵ Tahàd kà matsetser sləm aṅatà, la mawdà aṅha, Mariyama, uwana akùd kaslà masewk à ahəṅ. ⁶ Kiya uwaga, mok uwana tabəzay, kaslà masewk à ahəṅ aṅha adaslay. ⁷ Ngaha ayyà bəzi zilga, malkwoy aṅha, afafàdal lukut à adi, ṅgaha ahənəṅ à daṅor à abà, kà uwana slaka la ahəṅ kà aṅatà la gày mələk dza la aku aw.

Malika apəhla vok à azlaməna manəṅla azlatatak

⁸ La gudəṅ uwatà, azlaməna manəṅla azlatatak la ahəṅ uwana tahanay la fəta kà manəṅla azlatatak aṅatà. ⁹ Malika aṅa Sufəl Zəzagəla apəhatàla vok, ṅgaha mazləbay aṅa Sufəl Zəzagəla awùdla slaka aṅatà. Guba akəs atà gesina aṅatà. ¹⁰ Ama malika agòd à atà: “Guba akəs akul aw, kà uwana gəsà à akul à waṅ kà gay matsidəyga, uwana adàrab azlatsəhay gesina. ¹¹ La hudf aṅa vəd uwanay la abà, la hudf gudəṅ aṅa David la abà kà, tayyà à akul masla mabəl akul: Masla Kristu, Sufəl. ¹² Aganay tatak uwana adəpəhakulla: Kadənəṅaw bəzi vərna mafafàdal lukut à adi gə, mahənəṅ à ahəṅ gə la daṅor la abà.”

¹³ Katskats, maham à ahəṅ malika la zagəla tahamə gay à vok la malika uwatà, tasləkàw Zəzagəla tagòd:

¹⁴ “Mazləbay aga la Zəzagəla uwana la zagəla,

Lapiya aga la gudəṅ la vok la slaka azladza uwana Zəzagəla awoya atà, ṅgaha azlauwana tawoya masla babay!”

Azlaməna manəŋla azlatatak tahàd à gudəŋ Betelehem

¹⁵ Mok uwana azlamalika tasàk atà à ahəŋ, tawùl aŋatà à zagəla kà, azlaməna manəŋla azlatatak tagòd à vok kà atà à atà: "Məhàd tsərəh à Betelehem zlà, delga kà mənəŋ tatak uwana apakà vok, mədənəŋ Sufəl Zəzagəla apəhanula zlà", tagòd. ¹⁶ Nŋaha atà tamərəà vok kà maday, tabəz à Mariyama à vok atà la Yusufu, nŋaha la bəzi vərna, uwana mahənəŋ à ahəŋ gà la daŋor la abà. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ, tatùgw gay uwana tanəŋəŋ, la uwana tatsənà la slaka aŋa malika lakəl aŋa bəzi. ¹⁸ Azladza uwana tatsəb sləm à azlaməna manəŋla azlatatak uwaga kà, ləv avàl atà à gay gesina, kà uwana tatsənà uwaga. ¹⁹ Ama Mariyama kà, abək uwaga gesina à gəl aŋha à afik, adzùgw uwaga la lela. ²⁰ La lig la ahəŋ, azlaməna manəŋla azlatatak takəs tetəvi kà mawul aŋatà la mazləb Zəzagəla. Tazləbà masla kà azlatatak uwana tatsənəŋ, la uwana tanəŋəŋ, kà uwana uwaga gesina kà, apakà vok bokuba uwana malika apəh à atà.

Mapəhla Yesu ala la məŋ gày Zəzagəla la aku

²¹ Mok uwana kasukwa tekula adadà à lig kà, mahənay adaslay kà makədəv Yesu à uda, tavàl sləm Yesu, sləm uwana malika apəhla ala à mok uwana iyà aŋha aləg mazəb à huɸ dadəŋ.*

²² Nŋaha bokuba uwana gay aŋa maɸàh mavələh adadəv à gay kà, bokuba uwana mapəhay aŋa Musa agod, tadàla Yesu à Urusalima kà mapəhla masla ala la huma aŋa Sufəl Zəzagəla, ²³ bokuba uwana tatsətsər à mapəhay aŋa Sufəl à abà:

'Kəla malkwoy zilga kà, uwaga tatak matsufay gà aŋa Sufəl Zəzagəla la fəta la awtày tsikasla.'

²⁴ Takadàh azlatatak uwana kadàw, wakità mapəhay agòd: 'Azlahabakoku fəta səla baŋaw azlazlabara habakoku mtəga səla.*'

Mahabay aŋa Səmeyyon

²⁵ Dza anik la ahəŋ la Urusalima uwana sləm aŋha Səmeyyon. Zil uwatà kà dza dziriga, akəs gay aŋa Zəzagəla, nŋaha akudà dza uwana naka atsa à waŋ, kà maɸəl azladza Isərayel. Masla kà agà la Masasəɸok Zəzagəla.

²⁶ Nŋaha Masasəɸok Zəzagəla apəhla à vok à abà kà, adàmətsay dadəŋ aw, say baŋa adənəŋ huɸ adi aŋa Kristu, uwana Sufəl Zəzagəla adàsləl à ahəŋ dadəŋ. ²⁷ Masasəɸok Zəzagəla adàla masla à məŋ gày Zəzagəla à agu, la mok uwana azlababa tasəlla Yesu à waŋ, kà maɸahallaŋ bokuba

* 2:21 2.21 3Musa 12.3 * 2:24 2.24 2Musa 13.2,12; 3Musa 12.6-8

uwana: ‘Dahàwwàṅ’, wakità seriya agòd. ²⁸ Səmeyyon azəb bəzi à ahàl, ṅgaha ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla la magodfay:

²⁹ “Sufəl, lagonay kà mapəh à ahəṅ aṅak kà adagəf à afik, Sàk à mayà aṅak aməts aṅha la lapiya adagay zlà,

³⁰ Kà uwana lagwa kà, gədanəṅ maḃəlay aṅak la yewdi gulo,

³¹ Uwana kadahàṅ à ahəṅ kà aṅa tsəhay gesina.

³² Uwaga la uwana ufaka uwana adapəhla ka ala la huma azladza gudəṅ à vok gesina,

Uwaga la uwana adavà mazləḃay à tsəhay aṅak Isərayel.”[☆]

Mapəh à ahəṅ aṅa Səmeyyon

³³ Baba la iyà aṅha atà səla nna ləv avàl atà à gay kà gay uwana Səmeyyon apəh lakəl aṅha. ³⁴ Səmeyyon apis à atà gay à vok, ṅgaha agòd à Mariyama iyà aṅa Yesu: “Zəzagəla akəsàni bəzi uwanay kà, kà matsalla matekwid, ṅgaha kà aṅa matsizlla azladza aṅuvaw ala la tataka azla Isərayel la abà. Adagay tatak manəṅal adi aṅa Zəzagəla, uwana azladza tadəkweska. ³⁵ ṅgaha adəpəhla madzugway aṅa azladza gesina ala la ufaka la abà la dazuwaya, ṅgaha kak babay kà, katsakar adəzləl madzugway aṅak ala kà madzugway aṅa tsəh ləv aṅak mas à uda la dazuwaya.”

Mahabay aṅa Hana, masla mapəhal gay ahàl misga

³⁶ Agà la ahəṅ babay masla mapəhal gay ahàl misga uwana sləm aṅha kà Hana, dugu aṅa Fanuyel uwana la tsəhay aṅa Asər. Masla adagay makoz, zil dahalay aṅha uwana ahàd kà, tadahà mavay mədəf atà səla, ³⁷ adzà à ahəṅ bokuba mis kuḃa tsəràh à mavay dzik mtəgis gəl aṅha ufad. Masla azàhà vok la gəy Zəzagəla la aku aw, la mavakay la mahanay gesina, azlàkàh Zəzagəla, ṅgaha akàs nəlay la madəv kuḃa babay. ³⁸ Asà à waṅ la kaslà uwatà, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, ṅgaha apəh gay aṅa bəzi à azladza gesina uwana atà takudà kà Zəzagəla aṅa maḃəl Urusalima.

Mawul à gudəṅ Nazaret

³⁹ Mok uwana azlababa aṅa Yesu tadàva tatak uwana à gay: ‘Dahàwwàṅ’, wakità mapəhay aṅa Sufəl Zəzagəla agòd kà, tawul aṅatà la masla à Galili à gudəṅ Nazaret.

⁴⁰ Bəzi adà à huma à gay la mazigəṅay, azàla ndzəḃa à gəl aya, ahənla la matsihila. ṅgaha vok mahamay aṅa Sufəl Zəzagəla agà lakəl aṅha.

[☆] 2:32 2.32 Yesayya 42.6; 49.6; 52.10

Yesu la mən̄ gày Zəzagəla la aku

mavay aṅha kulo gəl aṅha səla

⁴¹ Kəla mavay azlababa aṅha tadàhah à Urusalima kà aṅa madəvaday Paska.* ⁴² La mok uwana adadəfah mavay kulo gəl aṅha səla kà, tasəl à waṅ la tsəh, kà uwana zagələ aṅatà. ⁴³ Mok uwana madəvaday adadəv à gay kà, tawùl aṅatà, la kokudə masəlay aṅa azlababa, kà Yesu agəd̄ à Urusalima. ⁴⁴ Madzugway aṅatà kà: ‘Yesu kà aga la tataka aṅa azlamanalay aṅha la abà’, tagəd̄, ṅgaha la mok uwana lis tavək asik à gəl kà, tadzəkà mayahay la tataka aṅa dugum tsin̄ aṅha la abà, ṅgaha la azlamanalay aṅha la abà babay. ⁴⁵ Ama tabəzal aw, kà uwaga à uwana azlababa aṅha tawùl à Urusalima kà mayahay. ⁴⁶ La mavakay mamakər tabəzal à gəl la mən̄ gày Zəzagəla la aku. Masla adadza madzay la tataka aṅa azlaməna matapla tatak à azladza la abà, atsəb̄ à atà sləm, la manavàh atà tatak. ⁴⁷ Azladza gesina uwana tasəbal sləm, ləv avəl atà à gay kà haṅkəli aṅha, ṅgaha kà azlamawul à uda aṅha aya. ⁴⁸ Mok uwana azlababa aṅha tanəṅ kà, takəs gəl la ahəl səla, ṅgaha iyà aṅha agəd̄fal: “Bəzi gulo, kà mana madàh à anu a ahəṅ kiya uwanay ma? Nəṅaṅ tsi, anu la baba aṅak kà, mədayàh ka kà mən̄ga, la iyaw tugwi la adi.” ⁴⁹ Agəd̄ à atà: “Kà mana kayàhàw gi ma? Kasəlàw kà, azlayla gi, aṅa madz à ahəṅ la gày aṅa baba gulo la aku, kà madàh sləray aṅha aw takay?” ⁵⁰ Ama atà kà tatsənà tatak uwana apəh à atà aw. ⁵¹ Kiya uwaga Yesu awùl à mtəga atà nna à gudəṅ Nazaret, akəs atà gay la ahəl ala. Ama iyà aṅha kà akəsàn lakəl à mad vok aṅa azlatatak gesina uwana apakà vok. ⁵² Yesu azigən, maslay aṅha adà à huma à gay, masla ahəd̄ à Zəzagəla à adi, ṅgaha à azladza gesina à adi babay.

3

Sayda aṅa Yuhana masla madàh batem

(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Yuhana 1.6-8,19-28)

¹ La mavay makulo gəl aṅha zlo aṅa makoray aṅa mən̄ sufəl aṅa azla Rom, uwana sləm aṅha Tiber Zəsar, Pontsəyus Pilatus agà gumna aṅa Yahudiya, Herod bay akòr Galili, ṅgaha deda aṅha Filip akòr Ituriya la Tərakoniya, ṅgaha Lisaniyas akòr Abilen. ² La kaslà uwatà kà, Hanas atà la Kayyif atà tagà azlaməṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. La mok uwaga gay aṅa Zəzagəla atsənà à Yuhana, kona aṅa Zakari la kəsaf la abà. ³ Yuhana augùzàh la kutso uwana la abatà la makəla aṅa Urdun

* 2:41 2.41 2Musa 12.1-27; 5Musa 16.1-8

gesina. Azàtàn, agòd: “Pèhàw gay la lèw ala, ðahàw batem ñgaha Zèzagèla adàmatsakulla tsakana ankul ala.”

⁴ Uwaga kà bokuba uwana tatsètser à wakità anja masla mapèhal gay à ahàl Yesayya à abà:

'Uwaga kà kuda anja dza uwana awiyay la fèta la abà:

Slàcfàw tetèvi à Sufèl à ahèñ,

Tsàzlàw azlatetèvi manalabahayga ala gesina!

⁵ Azlazzèlok gesina adàhàbà,

Azlagudèñ la azladadègwal tapakàh vadavaday,

Azlamanalabay anja barama tatsazl ala,

azlatetèvi uwana malàh à uda gà, tadàhàbà takakarra.

⁶ Kiya uwaga azladza gesina tadànèñ mabèl anu anja Zèzagèla.[☆]

⁷ Maham à ahèñ dza anjvaw asà à wañ à slaka Yuhana, kà atà anja mabèz batem. Masla agòd à atà kà: “Akul azlabèza anja matsapa, uwa à uwana agòd à akul kà kadàtèfaw à mapak lèw anja Zèzagèla la gay la à uwana adàsa à wañ bawbaw uwa? ⁸ Lagwa kà, ðahàwwàñ slèray uwana apèhla ala kà kadàbèðawla kà vok, kà kapèhaw gay la lèw ala zlà, kadzugwaw la lèw ankul la tsèh kà: ‘Abèraham baba gami madzidziga’, kagòdaw aw. Kà uwana haday gèpèh à akul kà, Zèzagèla aslala vok anja mapak azlaakur uwanay ala, kà magay azlabèza anja Abèraham. ⁹ Lagwa kà goslka kà madfehèñ à ahèñ gà, kà mahèrats la tsèh à ahàf à afik. Kèla ahàf uwana av mayyay delga aw kà, tanats à ahèñ, ñgaha taduwa à akàl à tsèh.”

¹⁰ Kiya uwaga maham à ahèñ dza anàv: “Mana ma à uwana mèðfehèñ zlà ma?” ¹¹ Masla awùlatàla, agòd: “Dza uwana akor lukut sèla tavàhàñ la dza uwana anja la ahèñ aw, ñgaha dza uwana la tatak may babay tatsàkàñ la dza uwana anja la ahèñ aw.” ¹² Azlamèna mazèb hadama tasà à wañ anja madfahatàn batem suwan, ñgaha tanavà Yuhana: “Mèñga, mana ma à uwana mèðfehèñ ma?” ¹³ Kiya uwaga agòd à atà: “Kafàw à azladza à gèl kà mapèlay mèñga duwà uwana pèlèw, tagòd aw.” ¹⁴ Kiya uwaga azlaslodzi tanav suwan: “Anu ma, kakay anu babay zlà ma?” Agòd à atà: “Kahalaw sili azladza ala la gasa aw, banaw la tetèvi fida gà aw, ama kùdàw kà masik ankul uwana kadàbèzawwal.”

¹⁵ Ama uwana maham à ahèñ dza gesina tagà la manèwèñ la abà lakèl anja Yuhana kà, ‘Zlahaw kà, masla la uwana Kristu’ tagòd. ¹⁶ “Gi”, Yuhana agòd à atà gesina kà, “Gèðfahakulla batem kà la iyaw. Ama dza anik la ahèñ atsa à wañ la lig gulo la ahèñ kà, bà gi babay kà gèsla mapèzł zuwid kwimik anja ala babay aw. Masla kà adàðfahakulla

☆ 3:6 3.6 Yesayya 40.3-5

batem kà la Masasəfok tsikasla, ngaha la akàl. ¹⁷ Kətsaw madula hi aŋha la ahàl, kà masəhla hi, kà mavàh à atà ala la tafarga. Hi aŋha kà adàtsak à vədə aŋha à abà, ama tafarga kà, aduwal à akàl uwana à tsəh adàmats ala fíkídíkí aw!”

¹⁸ La mapəh à atà azlagay anik anik aŋuvaw aya, la uwana Yuhana azà gay matsídəyga à azlatsəhay uwaga. ¹⁹ Yuhana aslèhà vok à Herod à kà uwana azəb Herodiya, mis aŋa deda aŋha, ngaha kà uwana adəhà azlamawisiga anik anik aŋuvaw aya. ²⁰ Kiya uwaga Herod azàla mawisiga aŋha à gəl aya la maduw Yuhana à danəy.

Madàh batem aŋa Yesu

(Mata 3.13-17; Mark 1.9-11; Yuhana 1.32-34)

²¹ Kiya uwaga Yesu asà à waŋ, à mok uwana azladza gesina tabəz batem, abəzà à batem aŋha suwaŋ. La kaslà uwana adəv kufə, zagəla apəzl à ama ala, ²² ngaha Masasəfok Zəzagəla asà à ahəŋ à gəl aŋha bokuba habakoku. Ngaha bay kufə atsən à ahəŋ la zagəla la magoday: “Kak bəzi gay ləv gulo; marabay gulo gesina kà la kak la afík.”☆

Azlamadzidziga aŋa Yesu

(Mata 1.1-17)

²³ La mok uwana Yesu adzəkà sləray aŋha, kà adəfəh mavay dzik makər. La madzugway aŋa azladza kà: ‘Kona aŋa Yusufu’ tagòd, à uwana agà kona aŋa Heli. Aganay madzəka vok mayyi à tsəh ala aŋa azlababa madzidziga uwana adà à huma à gay.

²⁴ Heli kona aŋa Matat, kona aŋa Levi, kona aŋa Melki, kona aŋa Yanay, kona aŋa Yusufu,

²⁵ kona aŋa Matatiyas, kona aŋa Amos, kona aŋa Nahum, kona aŋa Esəli, kona aŋa Nagay,

²⁶ kona aŋa Mat, kona aŋa Matatiyas, kona aŋa Səmeyyi, kona aŋa Yosək, kona aŋa Yoda,

²⁷ kona aŋa Yohanan, kona aŋa Resa, kona aŋa Zorobabel, kona aŋa Salatiyel, kona aŋa Neri,

²⁸ kona aŋa Melki, kona aŋa Adi, kona aŋa Kosam, kona aŋa Elmadam, kona aŋa Er,

²⁹ kona aŋa Yesu, kona aŋa Eliyezər, kona aŋa Yorim, kona aŋa Matat, kona aŋa Levi,

³⁰ kona aŋa Səmeyyon, kona aŋa Yahuda, kona aŋa Yusufu, kona aŋa Yonam, kona ana Eliyakim,

³¹ kona ana Meleyya, kona aŋa Mena, kona aŋa Matata, kona aŋa Natan, kona aŋa David,

☆ 3:22 3.22 Yesayya 42.1; Mahabay 2.7

- 32 kona aña Yese, kona aña Yobed, kona aña Boz, kona aña Sala, kona aña Naheson,
 33 kona aña Aminadab, kona aña Adəmin, kona aña Arəni, kona aña Esərom, kona aña Farəs, kona aña Yahuda,
 34 kona aña Yakuba, kona aña Isak, kona aña Abəraham, kona aña Tara, kona aña Nakor,
 35 kona aña Səruk, kona aña Ragaw, kona aña Falek, kona aña Eber, kona aña Sala,
 36 kona aña Kaynam, kona aña Arəfakəsad, kona aña Səm, kona aña Nuhu, kona aña Lamek,
 37 kona aña Matusala, kona aña Enok, kona aña Yared, kona aña Maleleyel, kona aña Kaynan,
 38 kona aña Enos, kona aña Sət, kona aña Adama, uwana agà la gəl aña kona aña Zəzagəla.

4

Mapapat Yesu

(Mata 4.1-11; Mark 1.12-13)

¹ Yesu ahənla la Masasəḏok Zəzagəla, awùlla à wañ la gay mukwà Urdun. Ngaha Masasəḏok Zəzagəla adàlla à fəta à abà. ² La abata adəhəñ mavakay dzik ufaḏ, azùw tatak aw, la mok uwaga seteni apapət masla kà, uwana masla la may gà.

³ Kiya uwaga seteni agòḏal: “Baña kak bəzi aña Zəzagəla kà, pakà akur uwanay ala kà kaf.” ⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, uwaga kà matsetseray gà:

'Ama dza adzadzar vok kà la kaf pəra aw.'”[✧]

⁵ Seteni adàlla à afik kərkər aya, apəhla azlamakoray aña gudəñ à vok. ⁶ Ngaha agòḏal: “Gədàvə à ka maslay uwana la abà la tatak uwana la gudəñ uwanay la vok gesina, kà uwana uwaga kà aṇulo, ngaha gi babay kà gəslala vok aña mav à dza uwana asa à gi. ⁷ A baña kak kasləkaw gi, la makəḏ à gi à aheñ, kà uwaga gesina kà adəgay kà aṇak.”

⁸ Yesu agòḏal: “Wakitə agòḏ kà:

'Sufəl Zəzagəla aṇak la uwana kanəfay pəra, ngaha masla kokufa gəl aña la uwana kazlakəñ pəra.'”[✧]

⁹ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, adàla masla à gəl mənə gəy Zəzagəla à afik, agòḏal: “Baña kak bəzi aña Zəzagəla kà, vəl à ahəñ la abanay! ¹⁰ Kà uwana uwaga kà matsetseray gà:

'Dàw, Zəzagəla adəgof à azlamalika aña, kà manəñla ka!' Ngaha aya kà: ¹¹ 'Atà kà, tadəkəs kà ahəl, kà kak aña mazləl asik à akur la adi aw.'”[✧]

¹² Yesu agòdɔl: "Wakità Zəzagəla agod kà: 'Katapa Sufəl Zəzagəla anjak aw.'"☆

¹³ Mok uwana seteni adàv mapapat Yesu à gay la azlada-baray anik anik gesina kà, asàkal à ahəŋ, adà anha, say kà afats anik.

*Yesu adzəka sləray anha la kutso Galili
(Mata 4.12-17; Mark 1.14-15)*

¹⁴ Yesu awùlla à Galili mahənlaga la ndzəɔfa ana Masasəɔok Zəzagəla. Tadzəkà mavats gay lakəl anha la makoray uwatà la abà gesina. ¹⁵ Atàpla tatak à azladza la azlagəy madəv kuɔa la aku. Azladza gesina tatsəbal sləm, tazləɔa masla.

*Azlaməna gudəŋ Nazaret takweska Yesu
(Mata 13.53-58; Mark 6.1-6)*

¹⁶ Yesu awùlla à gudəŋ Nazaret à slaka uwana à abà azigən. La vuɔ maduw ləv anja azla Yahudiya, ahàd à gày Zəzagəla à agu bokuba uwana adagay zagələ anha. Atsizlla ala kà madzəŋ wakità. ¹⁷ Tavəl à ahəl wakità anja Yesayya, masla mapəhal gay à ahəl, à ahəl, apapàs wakità uwatà à uda ŋgaha abəz à slaka anik uwana tatsətsər kà:

¹⁸ 'Masasəɔok ana Sufəl Zəzagəla lakəl gulo,
Akəsàni gi, kà gi anja madla gay matsidəyga à azlaməna kuɔa.
Asləl gi à waŋ kà, kà gi anja mapəh gay mapəlla à azlaməna daŋay,
Kà mavàh yewdi à azlaguləf,
Ŋgaha kà mataf azlauwana tas ŋgərpa.

¹⁹ Kà mapəhla ala mavəy uwana vok mahamay anja Sufəl Zəzagəla adəpəhla vok ala.'☆

²⁰ Ŋgaha kiya uwaga Yesu akəl wakità à abà, awùlla à ahəŋ, adzà anha madzay. Dəwdəw dza uwana la gày uwatà la aku tatsəkəl yewdi à gay gesina. ²¹ La lig la ahəŋ, adzəkà magod à atà: "Lakana kà, matsetseray uwanay kà, adagəɔ à afik à uwana mədzəŋ la abanay la sləm ankul." ²² Atà gesina takəs gay anha, ləv avəl atà à gay, kà gay anha dzəɔa anha səla aw gə uwaga apəh à atà. Tagòd: "Masla kà kona anja Yusufu aw takay?" ²³ Yesu agòɔf à atà: "Dzer, asa à gi kapəhaw gi gay la gay la abà uwanay: 'Dokwtar wurà gəl anjak ala!' kadəgodaw gi babay: 'Anu mətsənà uwana kadəhəŋ la Kapernahum gesina, ɔahəŋ uwaga la huɔ gudəŋ anjak babay zlà!' " ²⁴ Ŋgaha aya agòɔf à atà: "La dziriga gəpəh à akul, ɔikidiki masla mapəhal gay à ahəl la ahəŋ tawoyəŋ, la huɔ gudəŋ anha uwana tayya

abà aw. ²⁵ Iyay la dziriga gəpəh à akul: La zamana aña Eliya, azlamis kufda la ahəŋ aɲuvaw la gudəŋ Isərayel, la mok uwana iyaw anəd à ahəŋ la zagəla aw mavay makər la təla mukwa. Ngaha magol məl may mənğa apakà vok la gudəŋ uwatà gesina.* ²⁶ Ama Zəzagəla asləl Eliya à mtəga aña tekula aña azlamis uwaga aw, say à slaka aña mis kufda uwana la Sarepəta, la makoray aña Sədon la abà pəra. ²⁷ Agà la ahəŋ babay azlaməna akəl zagəla aɲuvaw la gudəŋ Isərayel la zamana aña Elise, masla mapəhal gay à ahəl, amiyaka bə tekula aɲatà kà awür ala aw, say Naman zil Səriya pəra.” ²⁸ Mok uwana tatsənà gay uwaga, azladza gesina la gày madəv kufda la aku tapakàh à ləv. ²⁹ Tasà à afik, takàs masla, tabàyəŋ à uda la gudəŋ aɲatà la abà, tadàlla à dadəgwal uwana à afik taɲələhal gày aɲatà à makəla, ngaha kà atà aña maməl à ahəŋ la afik la abatà. ³⁰ Ama masla, kussàh, asà à uda la tataka aɲatà la abà, adà aɲha.

*Dza uwana atərəbəy la ahəl aña masasəfok mawisiga
(Mata 4.13-16; Mark 1.21-28)*

³¹ Yesu ahəd à gudəŋ Kapernahum, uwana la kutso Galili la abà. Ngaha adzəkà matapla tatak à azladza la vuɖ maduw ləv. ³² Ləv avəl atà à gay mənğa kà mapəhla ala aɲha, kà uwana atəpatàla kà lela, ngaha la maslay. ³³ La gày madəv kufda uwatà la aku kà, dza anik la ahəŋ uwana masasəfok mawisiga atərəbəhəŋ, adzəkà mawiyay la ndzəɖa. ³⁴ “Kayyà, kak Yesu, zil Nazaret, mana gay aɲak la anu ma? Kasà à waɲ ma, kà mazàh anu ala takay? Gəsəl la dziriga kà, kak tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kà à waɲ!” ³⁵ Yesu aslèh məl à masasəfok mawisiga uwaga à gəl la ndzəɖa, agòɖal: “Dzà à ahəŋ titi, sà à dza uwaga lakəl ala!”, masasəfok mawisiga aməl gəl à dza uwaga à ahəŋ la huma aña azladza gesina, ngaha asəl à kəl ala, kokufda madəhal amik à vok. ³⁶ Azladza gesina kà, ləv avəl à atà à gay, tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà: “Kakay, à tsəhay gay uwanay ma? Masla akor azlamasasəfok mawisiga la ndzəɖa, ngaha azlamasasəfok takəs gay aɲha, tasàh azladza lakəl ala ma?” ³⁷ Ngaha azladza tadzəkà mapəhay lakəl aña Yesu la makoray uwatà la abà gesina.

*Yesu awar azlaməna dɯvats ala aɲuvaw
(Mata 8.14-17; Mark 1.29-34)*

³⁸ Yesu asà à lag la gày madəv kufda la aku, ngaha ahəd à mtəga aña Səmon. Məɲay aña Səmon la akəl à vok mənğa, mənğa. La abatà tanavà Yesu kà mawurəŋ ala. ³⁹ Yesu

* 4:25 4.25 1 Sufəl 17.1

atsòŋ à masla d̄uvats à gəl, apèh gay la tsəh ala la ndzəɗa, “Sàkal!”, agòɗ à d̄uvats. Duvats asàk à mis uwaga, katskats asà à afik kà mazlak atà à sləray à abà.

⁴⁰ La mok uwana afats adatəɗ à ahəŋ, tasàhla azlaməna d̄uvats à wəŋ, la azlad̄uvats anik anik gesina, kà mabak à atà ahəl à gəl la tekula, tekula aŋatà gesina, awarà atà ala. ⁴¹ Azlazagəla zagəla la azlamasasəɗok mawisiga tasàh à azlaməna d̄uvats lakəl ala aŋuvaw la mawiyay: “Kak la uwana kak Kona aŋa Zəzagəla!” Ama Yesu apèh à atà gay la ndzəɗa, ŋgaha adèɗ à atà gay à ahəŋ kà mavats gay la ndzəɗa, kà uwana tasəl kà, masla kà Kristu.

*Yesu apəh gay Zəzagəla la kutso Galili
(Mark 1.35-39)*

⁴² Mok uwana məl adawulla, Yesu asà à uda la gudəŋ la abà, adà aŋha à fəta à abà kokuɗa gəl aŋha. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tadzəkà mayàh masla. Mok uwana tabəzal à vok kà, asà à atà asàk atà à ahəŋ aya aw. ⁴³ Ama Yesu agòɗ à atà: “Say gəz gay matsidəyga aŋa makoray Zəzagəla à azlagudəŋ anik gesina bay, kà aŋa uwaga à uwana Zəzagəla asləl gi à wəŋ.” ⁴⁴ Ŋgaha apəh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kuɗa la aku la kutso Galili gesina.

5

*Yesu azal azlaməna matapla la slaka aŋha teraŋa
(Mata 4.18-22; Mark 1.16-20)*

¹ Vərdi anik Yesu atsizilla à gay dərəv aŋa dərəv Gene-saret, ŋgaha magol maham à ahəŋ dza tahamà à slaka aŋha kà matsəb sləm à gay Zəzagəla. ² Yesu anəŋà azlakəslah iyaw səla la gay gərdza, azlaməna makas kilfi tasà à ahəŋ la afik, tapalàh dzarawa aŋatà. ³ Yesu ahəd à kəslah iyaw à afik, uwana agà aŋa Səmon, agòɗal: “Zà à gi à gəl iyaw ŋuv.” Ŋgaha adzà madzay la kəslah iyaw la afik, adzəkà matapla tatak à maham à ahəŋ dza uwaga.

⁴ Mok uwana adadəv matapatàla à gay kà, agòɗ à Səmon: “Zàw vok à gəl dərəv lela, ŋgaha kak la azlamanalay aŋak kadawaw dzarawa aŋkul à iyaw à abà, kà makas kilfi.” ⁵ Səmon agòɗal: “Məŋga, huyip, mədahənal à gəl kà madaw à abà, ama mədakəs tatak aw. Ama bokuba uwana kapèh kà, gəkweska gay aŋak aw, gəduw à abà aya kità.”

⁶ Kiya uwaga atà tadùw dzarawa aŋatà à abà, ahəl kilfi à agu aŋuvaw tsərəh à uwana dzarawa aŋatà awòy maslahàhla, kà magay məŋga aŋa kilfi uwana la aku. ⁷ La abatà atà tafatakàhà azlamanalay aŋatà, uwana la kəslah iyaw anik la afik, kà atà aŋa mas à wəŋ aŋa mazlak atà,

tadà à awtày tazlāk atà, tahanà kēslah iyaw ala sēla nna la kilfi tsēràh à uwana azlakēsah iyaw uwaga tawòy madàh à huf iyaw, kà mahanay aṇa azlakilfi uwaga. ⁸ Uwana Səmon Piyer anəṇà uwaga kà, akədèdɛf à huma aṇa Yesu la magodàl: “Sufəl, zà à gi vok la vok ala, kà uwana gi kà gi masla tsakana!” ⁹ Guba akès masla, la azladza uwana atà nna gesina, kà magol kilfi uwana takàs. ¹⁰ Azla Yakuba la Yuhana, azlabəza aṇa Zebede, uwana sləray aṇatà tekula la Səmon, ləv avàl atà à gay babay. Ama Yesu agòd à Səmon: “Guba akəs ka aw, dagay lakana gədàpaka ka ala kà masla məkas azladza.” ¹¹ Mok uwana tadàla azlakēsah iyaw aṇatà à gay gərdza kà, tasàk à tatak gesina à ahəṇ, tanəfà Yesu.

*Yesu awura masla akàl zagəla ala
(Mata 8.1-4; Mark 1.40-45)*

¹² Yesu agà la gudəṇ anik la abà, à uwana masla akàl zagəla asà à waṇ kà magagamay la masla, uwana adanəṇəṇ atəd à huma asik aṇha la magodàl: “Məṇga, baṇa asa à ka kà, kaslala vok mawur gi ala!” ¹³ Yesu abiyà ahàl ala, adəbani masla la magoday: “Asa à gi, kawur ala!” Akàl zagəla asà à dza uwatà la vok ala katskats. ¹⁴ Aganay mafahal akur à lig, uwana Yesu afàhal à lig: “Kapəh gay uwanay à dza aw. Ama hād, kadàpəhla vok aṇak à məṇga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha kavà tatak uwana Musa apəh la wakitə seriya la abà, kà azladza gesina aṇa masəlay kà kawùrla!”[☆] ¹⁵ Amiyaka bà la uwaga gesina kà, gay aṇa Yesu atsənla la slaka azladza gesina. Maham à ahəṇ dza aṇuvaw tasàhàw à waṇ à slaka aṇha kà matsəbəl sləm, ṅgaha tawàràh ala la azladɸuvats aṇatà la abà gesina. ¹⁶ Ama Yesu asà à uda la tataka aṇatà la abà, adà aṇha à fəta à abà kokudà gəl aṇha, kà madəv kudà.

*Yesu awura dza uwana makalàh à vədah gà ala
(Mata 9.1-8; Mark 2.1-12)*

¹⁷ Iyay, vərđi anik aya, Yesu adzəkà mapàhla tatak ala. Azla Farisəya la azlaməna mapàhla wakitə seriya ala tadzàhà madzay nekwa la slaka aṇha. Tasà à waṇ la gudəṇ aṇa Galili, la aṇa Yahudiya ṅgaha babay la Urusalima. Ndzəda aṇa Sufəl Zəzagəla agà la Yesu la abà kà mawar azlaməna dɸuvats ala. ¹⁸ Ṅgaha tasəlla masla dɸuvats à waṇ la kēslah, kà uwana makalàh à vədah gà, tayàh tetəvi kà madalla à gày kà maf à huma aṇa Yesu. ¹⁹ Ama tasəl slaka uwana tagòla à awtày la abà aw, kà uwana maham à ahəṇ dza kà aṇuvaw. Kiya uwaga tagòla la gəl

☆ 5:14 5.14 3Musa 14.1-32

gày, tazlèlla gəl gày ala, tawàdàh zuwif à kəslah à gay, tadzilà à gày la abatà la kəslah gə, à tataka maham à ahəŋ dza à abà la huma aŋa Yesu. ²⁰ Mok uwana Yesu anəŋà madiŋal gəl à vok aŋa azladza uwaga, Yesu agòd à dza makalàh à vədah gə: “Tsakana aŋak adamatsila tsewwa.” ²¹ Nŋaha azlaməna mapàhla wakità seriya ala la azla Farisəya tadzəkà madzugway la magodəy: “Uwa asla à tsəhay dza uwanay, atugw mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla uwa? Uwa aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala, tsa baŋa Zəzagəla kokudə gəl aŋha pəra aw uwa?” ²² Bokuba uwana Yesu asəl madzugway aŋatà, agòd à atà: “Mana kadzugwaw la maŋoŋuzay la ləv aŋkul la tsəh ma? ²³ Tak ma, butu ma, la magodəy kà: Tsakana aŋak adamatsila, awma magodəy: Sà à afik, nŋaha həd aŋak, takay? ²⁴ Ama asa à gi kasəlaw kà, kà Kona aŋa dza la maslay la gudəŋ uwanay la vok kà mamats tsakana aŋa dza ala.” Nŋaha agòd à dza makalàh à vədah gə uwaga: “Gi uwaga gəgod à ka: Sà à afik, zəb kəslah aŋak, nŋaha dà aŋak à mtəga!” ²⁵ Kiya uwaga, hadzak, dza uwaga asà à afik la huma azladza gesina, azəb kəslah aŋha uwana ahəŋay la afik, nŋaha adà aŋha à mtəga la mazləb Zəzagəla. ²⁶ Ləv avàlèh atà à gay gesina, nŋaha tazləbà Zəzagəla, guba akəd atà à gay, nŋaha tagòd: “Lakana kà, mədanəŋəŋ azlatatak dzəba aŋha səla aw gə, ndzer.”

Yesu azal Levi

(Mata 9.9-13; Mark 2.13-17)

²⁷ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Yesu asà à uda, nŋaha anəŋà masla mazəb hadama, sləm aŋha Levi, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. ²⁸ Yesu agòd: “Nəfà à gi!” Hadzak, Levi asà à afik asək azlatatak à ahəŋ gesina, anəfà masla.

²⁹ Levi atà magol tatak may la mtəga aŋha. Azladza aŋuvaw tahamà gay à vok la masla, azlaməna mazəb hadama, la azladza anik babay. ³⁰ Azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala, uwana tagà la paŋaw tekula kà, azà à atà lakəl aŋa uwaga, tagòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana kazuwaw la azlaməna mazaḅ hadama ma, nŋaha kasaw la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà delga aw gə, la azlaməna tsakana ma?”

³¹ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana la dʒuvats aw kà, tanəkudə mad à dokwtar aw, say azlauwana la dʒuvats pəra!” ³² Ama agòd atà aya: “Gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana azlawurwur aw, ama gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana atà la dʒuvats pəra, kà atà aŋa mapəh gay la ləv ala”, agòd.

Gay lakəl aŋa makəs nəlay
(Mata 9.14-17; Mark 2.18-22)

³³ Nğaha azladza tagòfal: “Azlaməna matapla la slaka Yuhana kà takàsàhàh nəlay koksikoksi, nğaha tadàv kudfa, amiyaka aŋa azla Farisəya bay. Ama azlaaŋak kà: tazaway, tasay.” ³⁴ Ama Yesu agòd atà: “Madzugway aŋkul ma maf leri à azlauwana à gəl tazala atà à mazəb vok à abà aŋa makəs nəlay à baŋa masla mazəb mis aləg la tataka aŋatà la abà kagòfaw takay? Awaŋ, akəs vok aw. ³⁵ Ama kaslà adàsa à waŋ, à mok uwana masla mazəb mis adàgay la tataka aŋatà la abà aya aw kà, la mok uwatà la uwana tadàkas nəlay suwaŋ.” ³⁶ Yesu apèhatàla gay la gay la abà uwanay: “Dza la ahəŋ, akohəni lukut mawga kà matafay à lukut maviyaga à vok aw, baŋa adefəŋ kiya uwaga kà, awis lukut mawga ala, nğaha lukut mawga agay kalkal la lukut maviyaga babay aw. ³⁷ Nğaha aya babay kà, dza la ahəŋ adaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw. Baŋa adefəŋ kiya uwaga kà, mamslila aŋha kà, adàkwah kiwa maviyaga ala, nğaha iyaw matavəruk asokw à vəfah, nğaha kiwa babay awis ala. ³⁸ Ama kəla kà, say tadaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw mawga à agu suwaŋ. ³⁹ Baŋa dza adasa iyaw matavəruk maviyaga kà, ayàh mas iyaw matavəruk mawga aya aw, kà uwana tagòd kà: ‘Maviya gà la uwana aduwa mawga la matsiday’, tagòd.”

6

Yesu la uwana məŋga aŋa vuɸ maduw ləv
(Mata 12.1-8; Mark 2.23-28)

¹ Vərđi anik, la vuɸ maduw ləv Yesu aguwa à uda la guf nalkama la abà. (Uwana bokuba hi) Azlaməna matapla la slaka aŋha tadzəkà manal gəl gà, nğaha tavərəslàh kà mapaday kà uwana may azà à atà.* ² Azla Farisəya anik tagòd à atà: “Kà mana kadahaw tatak uwana tetəvi la ahəŋ aŋa madàh uwaga, la vuɸ maduw ləv aw ma?” ³ “Kay”, Yesu agòd à atà: “Akul kà, kadzəŋàw tatak uwana David adahəŋ la mok uwana may akəs la azladza uwana tagà atà nna aw takay? ⁴ Masla, la azlaməna aŋha tahàd à gày Zəzagəla à agu, tazùw tatak may tsikasлага, uwana maf à ahəŋ gà kà aŋa Zəzagəla pəra. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà atà aŋa mazuway aw, say azlaməna mav tatak à Zəzagəla la uwana atà la tetəvi aŋa mazuway pəra.”* ⁵ Yesu agòd à

* 6:1 6.1 5Musa 23.25

* 6:4 6.4 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 24.9

atà aya: “Kona aña dza la uwana mənğa aña vudf maduw ləv uwaga.”

*Dza la ahəl mamətsayga
(Mata 12.9-14; Mark 3.1-6)*

⁶ La vudf maduw ləv anik aya, Yesu ahəd à gày madəv kudfa anik à agu, ɲgaha adzəkà matapla azladza la abatà. Dza anik la ahəɲ la abatà, uwana ahəl kaf aɲha kà mamətsayga. ⁷ La abatà kà, azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azla Farisəya tatsəb sləm à Yesu la manərezay, à baɲa awur dza uwaga ala la vudf maduw ləv, kà atà aɲa mabəzal à tsəh, kà mapuw ala gudzi à gəl kà uwana apesew vudf maduw ləv. ⁸ Ama Yesu asəl madzugway aɲatà, kiya uwaga agòd à dza uwana la ahəl mamətsayga: “Sà à afik, tsizilla à tataka à abà, la abà gà, la huma azladza gesina.” Dza uwaga asà à afik, ɲgaha atsizilla à atà à huma à gay la abatà. ⁹ “La kità”, Yesu agòd à atà: “Gi la manavay la slaka aɲkul: Mapəhay gami ma avà à anu tetəvi aɲa madfah delga la vudf maduw ləv takay, awma madfah mawisiga ay? Mabəl sifa aɲa dza, awma maz sifa aɲa dza ala, la uwana delga takay?” ¹⁰ Atà gesina tatsəkàl yewdi à gay, kiya uwaga Yesu agòd à dza uwaga: “Biyà ahəl ala!” Abiyà ahəl ala, ɲgaha ahəl adawur ala. ¹¹ Ama azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala tahən ala la maɲor, ɲgaha la mapakàh ləv, ɲgaha tadzəkà mabay vok gay kà atà kà atà lakəl aɲa uwana asà à atà madfehəɲ à Yesu à vok.

*Yesu akasani azlaməna matapla kulo gəl aɲha səla
(Mata 10.1-15; Mark 3.13-19)*

¹² La kaslà uwatà, Yesu ahəd à dadəgwal à afik kà madəv kudfa la abatà, huyip ahən à madəv kudfa à gəl, adəv kudfa à Zəzagəla. ¹³ Mok uwana məl adawulla, azàla azlaməna asik aɲha, ɲgaha atsatsàmànì kulo gəl aɲha səla, uwana apakàtala kà azlaməna matapla la slaka aɲha. ¹⁴ Səmon (uwana avəl sləm Piyer bay) la deda aɲha Andəre, Yakuba, Yuhana, Filip, Bartelemi, ¹⁵ Mata, Tomas, Yakuba kona aɲa Alfe, Səmon uwana tazàlal Zəlot, ¹⁶ Yudas kona aɲa Yakuba, ɲgaha Yudas Iskariyot, uwana apaka masla məzam aɲa Sufəl Yesu.

Yesu atapla tatak à maham à ahəɲ dza

*ɲgaha awara azlaməna dıvats ala
(Mata 4.23-25)*

¹⁷ Yesu asà à ahəɲ la dadəgwal la afik atà nna, ɲgaha asà à vadavaday à afik, kà uwana azlaməna asik aɲha aɲuvaw la abatà. Azlaməna kutso Yahudiya, la azlaməna gudəɲ Uru-salima ɲgaha azlauwana la makəla aɲa gudəɲ Tir, la Sədon

uwana la gay mukwà, atà gesina la abatà. ¹⁸ Tasàhà à wan kà matsəbal sləm, ngaha kà atà aña mawarla la azladuvats anjata la abà. Azlauwana tasà ngərpa la ahəl aña azlamasəfok mawisiga babay kà, tawarà ala. ¹⁹ Dəwdəw dza tayàh kà madəbani Yesu, kà uwana ndzəfə asahàh à uda la masla la abà, awàràhà atà ala gesina.

Barka la matsafay

(Mata 5.2-12)

- ²⁰ Yesu anərèz azlaməna matapla la slaka aña agòf:
 “Marabay agay la akul uwana azlaməna kuɗa lagwa, kà uwana makoray Zəzagəla kà adəgay kà ankul.
²¹ Marabay agay la akul uwana may az akul lagwa, kà uwana kadəbəzawwal tatak may sakay sasakay.
 Marabay agay la akul uwana katuwaw lagwa, kà uwana kadəkəfaslaw.
²² Marabay agay la akul à baña azladza tapəsew akul, takweska akul, tatsək à akul magofahay à gəl, ngaha tatərəb akul la mawisiga, kà Kona aña dza.*
²³ Ràbàw la vuɗ uwaga, ngaha vələhàw à zagəla kà uwana masik mənğa akud akul la zagəla, kiya uwaga à uwana azlababa ankul madzidziga tatərəbàhà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwarà.
²⁴ Ama ngərpa agay la akul, akul azlagorobu, kà uwana kadazuwwaw.
²⁵ Ngərpa agay la akul, akul uwana kakoraw tatak sakay sasakay lakana, kà uwana may la uwana adəkaf akul.
 Ngərpa agay la akul uwana kadəkəfaslaw lakana, kà uwana bawbaw kà, kadəgaw la mazaw la gəl la abà, ngaha kadəgahaw la iyaw tugwi la adi.
²⁶ Ngərpa agay la akul à baña azladza gesina tasləkaw akul, kà uwana kiya uwaga la uwana, azlababa ankul madzidziga tafahàhàh la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fidaga.”

Mawoy masla məzam

(Mata 5.38-48; 7.12)

- ²⁷ “Ama gəpəh à akul, akul uwana katsəbaw gi sləm: Wòyàw azlaməna məzam ankul, dəhàw delga à azladza uwana tapəsew akul. ²⁸ Pìsàw gay à azlauwana à vok, tatsafəla akul, dəvəw kuɗa kà aña azlauwana tatərəb akul.
²⁹ Baña dza adedka à pañaw à abà, gòlla anik uwanay à awtày aya, baña dza ahəl dawara anjak kà, sàkal ahəl bəzi aña aya babay. ³⁰ Kəla dza uwana anav à ka tatak kà, vəl, baña dza azəb à ka tatak ala la gasa kà, kapùwla gudzi à gəl

* 6:22 6.22 1 Piyer 4.14

aw. ³¹ Tatak delga uwana asa à akul azladza tafahakulan kà, dfahawàŋ à azladza anik bokuba uwaga suwaŋ kèla.”

³² “Baŋa kawoyawwaŋ kà azladza uwana tawoya akul pèra ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Kà uwana bà azlamèna tsakana babay kà, tawoya azlauwana tawoya atà babay suwaŋ pèra. ³³ Ngaha baŋa kadfahawwaŋ delga kà azlauwana tafahakulan delga pèra ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Amiyaka azlamèna tsakana kà, kiya uwaga à uwana tafedehəŋ babay. ³⁴ Baŋa kakəllaw goder à dza uwana kasəlaw, kà adəpəlay ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Azlamèna tsakana babay kà, takal vok goder, ngaha atà aŋa mavəh vok aŋatà suwaŋ, kità ma: Uwa adəvə akul masik aya zlə ma uwa? ³⁵ Ama kèla kà: Wəyàw azlamèna məzam aŋkul, ngaha kələw atə goder la kokudə madzugway kà mawul akul ala. Kiya uwaga kà, kadəbəzaw à masik məŋga la slaka Baba uwana kərkər la afik, ngaha kadəgaw azlabəza aŋha. Kà uwana masla kà dziriga la huma aŋa azlamèna tsakana la azlamèna makəsafər gesina. ³⁶ Hənəwla, la delga ngaha la vok mahamay, bokuba Baba aŋkul uwana adahənla la dzəba aŋha səla aw.”

*Kadafhaw seriya à azladza anik à gəl aw
(Mata 7.1-5)*

³⁷ “Kadafhaw seriya à azladza anik à gəl aw, ngaha Zəzagəla adədfahakulla seriya à gəl suwaŋ aw; kadəkaw seriya à azladza à gəl aw, ngaha Zəzagəla adədfəkakulla seriya à gəl suwaŋ aw, matsawaŋ azladza anik ala, ngaha Zəzagəla adəmat sakullan ala suwaŋ. ³⁸ Vəw à azladza anik, ngaha Zəzagəla adəvə à akul: Zəzagəla adətsak akul à zliba aŋkul à agu tsəŋ tsətsəŋ, tadəhatsəkəwəŋ la madəkəwəŋ serafaffa. La daram uwana kagurawla à azladza anik kà, uwaga la la uwana tadəgur à akul ala suwaŋ.”

³⁹ Yesu apəh à atə gay la gay la abə anik, agədf à atə: “Guləf aslala vok aŋa makəs guləf anik à ahəl takay? Awaŋ, atə səla nna tadəsakway à afək à abə. ⁴⁰ Masla matapla aduw masla matapalla aw, ama baŋa adədəv matapla madzeŋay aŋha à gay kà, aslala vok aŋa magay bokuba masla.”

⁴¹ “Kay, kà mana kanəŋa kəsaf la yewdi aŋa deda aŋak la awtəy, ama aŋak uwana magol tsəkud tsəkud la awtəy kà, kanəŋa aw ma, kà mana ma? ⁴² Ngaha kagəday à deda aŋak: ‘Deda, sək à gi, gəzəb à ka kəsaf la adi ala’. Kak, la gəl aŋak kà, kanəŋə magol tsəkud tsəkud uwaga la aŋak la awtəy aw ma? Kak, masla magolla dza, zəb aŋak la adi ala

dadàŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ kà, kadàŋəŋla lela kà mazəb kəsaf à deda aŋak la adi ala, la dziriga.”

Masəl ahàf kà la mayyay aŋha la vok

(Mata 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ahàf delga kà avà mayyay mawisiga aw, ahàf mawisiga babay kà, aslala vok aŋa mav mayyay delga aw. ⁴⁴ Iyay, kəla ahàf kà agay masəlayga la mayyay aŋha la vok. Dza aslala vok aŋa madəzl gudəv la matatàk la vok aw, ŋgaha bay, dza adəzl matavəruk la mazləb la vok aw. ⁴⁵ Dza delga kà, adəhəŋ kà delga, kà uwana, uwana la ləv aŋha la tsəh kà delga. Dza mawisiga kà, adəhəŋ kà mawisiga, kà uwana uwana la ləv aŋha la tsəh kà mawisiga. Kà uwana paŋaw aŋa dza kà, apəhay kà uwana la ləv aŋha la tsəh.”

Gay lakəl aŋa azlagà y səla

(Mata 7.21-29)

⁴⁶ “Kà mana kazalaw gi ala: Sufəl, Sufəl, ŋgaha tsa kadahaw tatak uwana gəpəh à akul aw ma? ⁴⁷ Kəla uwabeyuwi uwana atsa à waŋ à slaka gulo ŋgaha atsəb sləm à kuda gulo kà, gəpəhakulla dza uwana gəgagazləla la masla. ⁴⁸ Masla kà kalkal la dza uwana atatukw matatukway aŋa gày aŋha kà à təhus à afik. Mok uwana iyaw adàdzəka mas à afik, akəl la lig gày, afad adəd la ndzəda, ama gày kà akalàh à ahəŋ aw, kà uwana tatətək kà à təhus à afik. ⁴⁹ Ama dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ŋgaha akəs uwaga aw kà, masla kà gəgagazləla kà la dza, uwana aŋal gày à wuyyaŋ à afik. Mok uwana iyaw mukwà adàda à mukwà à afik, azəb gày uwaga gesina, adalla.”

7

Yesu awur magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom ala

(Mata 8.5-13)

¹ Mok uwana Yesu adadəv gay aŋha à gay la huma aŋa maham à ahəŋ dza, atsizlla ala la abatà, ahəd à Kapernahum. ² Məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom la ahəŋ la abatà. Magamza aŋha uwana awoyàŋ kaykay, aga la dufats, agà kà la ləv la ləv. ³ Mok uwana məŋga aŋa azlaslodzi atsənà gay uwana tapahay lakəl aŋa Yesu kà, masla asləl azlamasiga anik la tataka azla Yahudiya la abà, kà madəv kuɸa à Yesu kà mas à waŋ aŋa mawur magamza aŋha ala. ⁴ Kiya uwaga, mok uwana tabəz à slaka Yesu, tadəval kuɸa la kamkam la iyaw tugwi, ŋgaha la magodəy: “Dza uwanay kà, azlayla kà vok kà kazlakay, ⁵ kà uwana masla kà awoyà tsəhay gami, ŋgaha aya, masla la uwana

anàl anu gày madəv kudfa gami aya.” ⁶ Kiya uwaga Yesu anəfà atà, ngaha mok uwana tadazlabəz kà mtəga, mənğa anja azlaslodzi uwaga asləl azlamanalay anha kà magodfal: “Madzahaga katərəb gəl anjak aw, kà uwana gəsla kà kak anja makəl gəl à ahən kà mas à gày gulo à agu aw. ⁷ Kà uwaga, gi babay la gəl gulo kà, gənərəz kà, gəslà kà mad à awtày à slaka anjak la gəl gulo aw. Ama pèh gay tekula la tsəh ala pəra kà kona gulo anja mawurla. ⁸ Gi babay kà azlamənğa la ahən lakəl gulo, gi babay, gi lakəl anja azlaslodzi anik suwan. Ngaha gəslala vok magodfay à tekula anjatà: Həd, kà aday. Gəgodfay à anik aya: Sà à wan kà, atsa à wan, ngaha bay gəgodfay à masla sləray gulo: Dahən uwanay kà, afehən bay.” ⁹ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga, awoyà masla kaykay, agòla vok, ngaha agòd à maham à ahən dza uwana tanəfà la tsəh: “La dziriga gəpəh à akul: Gədanəhən didididi à tsəhay madihal gəl à vok uwanay, amiyaka bà la Isərayel aw.” ¹⁰ Azlaməna sləray anja mənğa anja azlaslodzi tawul à mtəga, ngaha tabəz à magamza uwaga à gəl, kà adawur ala.

Yesu awulla kona anja mis kudfa à uda la mamətsay

¹¹ Ngaha Yesu ahəd à gudən anik uwana à abà, sləm anha Nayyin, la azlaməna matapla la slaka anha, ngaha maham à ahən dza anjувaw tanəfà masla. ¹² Kiya uwaga mok uwana tazlabəz à gay gamagày anha hudf gudən, tagagəm la azladza uwana tazəb mazimnekidf à uda. Uwaga bəzi tekula gə anja mis kudfa, uwana anik anha la ahən aw. Maham à ahən dza anja gudən uwaga gesina tagà la slaka mis uwaga. ¹³ Mok uwana Sufəl Yesu anəhà mis uwaga vok ahamàl: “Katùw aw”, agòdal. ¹⁴ Ngaha Yesu azà vok à slaka mazimnekidf, adəbanì azlav anha. Azlaməna mazəbay tatsizlla à ahən, Yesu agòd: “Kohana, sà à afik, gəgodf à ka!” ¹⁵ Kiya uwaga mazimnekidf atsizlla ala, ngaha adzəkà mavats gay. La lig la ahən Yesu awulla à iyà anha. ¹⁶ La abata ləv avàl à azladza à gay gesina, tazləbà Zəzagəla la magodfay: “Magol masla mapəhal gay à ahəl anja mapəh azladza adapəhla vok ala la tataka gami la abà lakana. Zəzagəla la gəl anha adasa à ahən kà mazlak tsəhay anha lakana.” ¹⁷ Ngaha gay anja Yesu uwaga atsən la kutso Yahudiya la abà gesina la kutso uwana la makəla anha gesina.

Azladza uwana Yuhana masla macəh batem asləl atà à wan

(Mata 11.2-19)

18 Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋa Yuhana tapəh uwaga gesina aŋatà à mənŋga aŋatà. Yuhana azàl azladza səla la tataka aŋatà la abà, 19 ŋgaha aslèlla atà à slaka Yesu kà manaval à gay ala: “Kak, ma kak dza uwana məkud kà aŋa mas à waŋ takay? Awma məkud dza anik kəla ay?” 20 Mok uwana tabəz à slaka Yesu, tagòfal: “Yuhana, masla maɖàh batem, aslèl anu à waŋ kà manav à ka: ‘Kak, ma kak dza uwana məkuday kà aŋa mas à waŋ takay, awma məkud dza anik ay?’ ” 21 La kaslà uwatà, Yesu awarà azladza ala aŋuvaw, la azladuvats aŋatà la abà, ŋgaha la azlamazay vok aŋatà la abà, apàlla atà ala la ndzəɖa aŋa azlamasasəɖok mawisiga la abà, ŋgaha avàh yewdi à azlaguləf aŋuvaw. 22 Kiya uwaga awùlla gay à azlaməna masləl atà à waŋ gà aŋa Yuhana: “Dàw, kadàpəhaw à Yuhana uwana kanəŋàwwàŋ la uwana katsənàwwàŋ:

'Azlaguləf tanəŋla, azladeri taday, azlaməna akàl zagəla tawarla, azlamadagazlam tatsən sləm, azlamazim-nekiɖ tawul à uda la mamətsay. Ŋgaha gay matsiɖayga babay adatsən à azlaməna kufa.'*

23 Marabay agay la dza, uwana asak gi à tsəh ala la madiŋal gel à vok la abà aw!”

24 Mok uwana azlaməna matapla la slaka Yuhana tadiy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ, dza lakəl aŋha la magoɖay: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la fəta la abà ma? Mazuwa uwana afad abəlakəŋ ay? Awaŋ, uwaga aw. 25 Kətà zlà ma: Mana à uwana kadàw aŋa manəŋəŋ zlà ma? Dza uwana atsàkwàh à lukut mahəɖayga à abà kəla ay? Azlauwana tatsàkwàh à lukut mahəɖayga à abà kà, atà kà azlasufəl. Ŋgaha tadzà à ahəŋ la huɖ gày sufəl. 26 Kətà zlà ma: Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma, masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? Iyay, gəgod à akul: amiyaka adagay masla mapəhal gay à ahəl babay kà, 27 haɖay, Yuhana kà masla kà dza uwana matsetseray apəh lakəl aŋha:

‘‘Aganay gəsləl masləlay gulo à awtày à huma aŋak,’ Zəzagəla agod: ‘Kà masla aŋa mapəslak tetəvi.’’’*

28 “La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà, agà la ahəŋ dza uwana agà bokuba Yuhana masla maɖàh batem uwanay aw; tekedika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aduwa Yuhana uwanay lagwa.”

29 Maham à ahəŋ dza gesina la azlaməna mazəb hadama tatsəb sləm à masla, atà gesina tagəɖàŋ à afik kà Zəzagəla kà dziriga. Atà tabəzàl batem la slaka Yuhana. 30 Ama azla

* 7:22 7.22 Yesayya 35.5-6; 61.1 * 7:27 7.27 Malaki 3.1

Farisøya la azlaməna mapəhla mapəhay ala, takweskà tatak uwana asà à Zəzagəla kà madfàh à atà à ahəŋ kà aŋatà, kà uwana takweskà batem aŋa Yuhana.

³¹ Yesu agòd aya: “Lagwa ma, la mana gəgazləla azladza aŋa zamana aŋa lakana uwanay ma? La mana atà tadəbani vok lagwa ma?” ³² Hadfay, atà gəgazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik. Tazalàh vok, kà atà kà atà la magodfay: Anu mətsà à akul talakwoy, ama akul kahàbàwal à tsəh aw. Məhàb à akul dəs kudà, ama katàwàw la mats hulolo aw. ³³ Ngaha aya Yuhana masla madfàh batem azlanal, azùw kaf aw, ngaha asàh iyaw matavəruk aw, ngaha kagòdfaw aya kà: ‘Masla la masasəfok mawisiga.’ ³⁴ Kità aya, Kona aŋa dza azlanal, azuway, asay, ngaha kagòdfaw kà: ‘Nərəzàw dza uwanay tsi: Masla hud’, kagòdfaw. ‘Afa sləm kà à mazuway la masay aŋha pəra. Kafaw masla kà à tataka aŋa azlaməna mazəb hadama abà, la azlaməna tsakana, ngaha la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw.’ ³⁵ Ama matsihila aŋa Zəzagəla apəhla masla ala la slaka azladza gesina kà makəs masla.”

Yesu la mtəga aŋa Səmon zil Farisøya

³⁶ Zil Farisøya anik azàla à Yesu kà mazuw tatak may la mtəga aŋha. Yesu ahàd à mtəga aŋa zil uwatà, adzà à tatak may à adi. ³⁷ Mis masla tsakana agà la gudəŋ uwatà la abà. Mok uwana atsənà, kà Yesu la tatak may la adi la mtəga aŋa zil Farisøya uwaga kà, asəlla aməl matərsin à waŋ wuf la dərew gə. ³⁸ Mis atsizl à makəla asik aŋa Yesu la matuway, aləbà asik aŋa Yesu la iyaw tugwi, ngaha aslaslādāŋ ala la aŋidz gəl aŋha, ngaha ahəl asik aŋa Yesu à təkul à abà kà madzadzabal aməl matərsin à gəl. ³⁹ Mok uwana zil Farisøya uwana azàla Yesu, anəŋà uwaga kà, agòd la gəl aŋha kà: ‘Ndzer kà, agayŋa zil uwanay, agay masla mapəhal gay à ahəl kà mapəh à azladza kà, naka asəl mis uwanay kà masla tsakana gə.’ ⁴⁰ Yesu agòd à zil Farisøya: “Səmon, gi la gay anik kà mapəh à ka!” Səmon agòdal: “Məŋga, pəh!” ⁴¹ Ngaha Yesu agòd: “Tsənəŋ lela: Dza anik la ahəŋ uwana avà goder sili à azladza səla, anəfà dza anik la gursu dadərmokw zlo, ngaha la slaka dza anik aya, gursu dzik zlo. ⁴² Uwana tabəz à tatak kà mapəlla aya aw, asàk à atà ala goder aŋha la vok. Ngaha ma, dza uwala à uwana awoyən kaykay la?” ⁴³ Səmon agòdal: “Gi kà, gədzugw kà, dza uwana gursu dadərmokw zlo la vok, kà masla la uwana ‘Kikay’, agodfay kaykay.” Yesu agòdal: “Iyay, azlayla kà.” ⁴⁴ Yesu agòla à huma à slaka mis la magòd à Səmon: “Səmon, kanəŋa mis uwanay ay? Gi la

kay anjak, bà iyaw bay, kà katəfəgəŋ kà mapal asik gulo aw, ama masla kà aləb à gi asik gulo la iyaw tugwi anha, ŋgaha aya la anidz gəl anha la uwana aslaslādŋən ala. ⁴⁵ Kak, kakəs gi la ahəl səla aw, ama masla kà akəs gi la ahəl səla. Dagay uwana gəsà à gày kà akəsà à asik gulo, kà uwana awoyà gi. ⁴⁶ Kak, kadàh à gi à aməl à gəl aw, ama masla kà adzadzəb à gi matərsin à asik. ⁴⁷ Kà uwaga à uwana gəgod à ka: Kà magol masal mənŋa uwaga apəhla ala kà, maham à ahəŋ tsakana anha kà adamatsila, suwaŋ. Ama anja dza uwana tamətsələnŋ ala ŋuv kà, masal anha suwaŋ kà ŋuvga babay.” ⁴⁸ Kiya uwaga Yesu agòf à mis: “Tsakana anjak adamats ala.” ⁴⁹ Azladza uwana la tatak may la adi atà nna, tadzəkà maŋonuzay: “Uwa asla dza uwaga, aslala vok anja mamats tsakana à dza ala uwa?” ⁵⁰ Ama Yesu agòf à mis: “Madiŋal gəl à vok anjak adaβəl ka, həd la wurwur!”

8

Azlamis uwana tanəfəh Yesu

¹ La lig anja uwaga la ahəŋ, Yesu adàh à azlagudəŋ à abà la azlahudf gudəŋ, azahà gay matsidəyga anja makoray Zəzagəla. ² Azlaməna matapla la slaka anha kulo gəl anha səla uwatà, la azlamis anik anik, uwana adapalàh atà ala la azlamasasəfok mawisiga la abà, ŋgaha la azladuvats anik anik la abà, atà gesina tanəfà, Mariyama, dəg zla Magdala, uwana akudəkəkal azlamasasəfok mawisiga mədəf lakəl ala, ³ ŋgaha Yohana mis anja Kuza, vazaray anja sufəl Herod, Suzan la azlamis anik anjuvaw uwana tazlək Yesu la azlaməna matapla la slaka anha, la ləmana anjatà.

Gay la gay la abà anja masla maslək hi (Mata 13.1-9; Mark 4.1-9)

⁴ Azladza gudəŋ anik, anik gesina tasàhà à waŋ, tahamà gay à vok la slaka anha, ŋgaha apəh à atà gay la gay la abà uwanay:

⁵ “Masla maslək tatak asà à uda, kà mad maslək hi. La mok uwana aslək hi uwaga la guf anha la abà, azlafofulo anik anis à tetəvi à ama. Tafəhal asik à gəl ŋgaha azladfiyan tasà à waŋ, tazùw à gay. ⁶ Azlaanik aya anis à pala akur à afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakəl mənŋa aw, hi asà à uda katskats, ŋgaha uwaga agùl ala katskats, kà uwana kutso la pala akur lakəl mənŋa aw. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik anis à atək à abà, asà à uda, ama bokuba uwana tazigənaŋ la slaka gə, atək akəd f à tsəh. ⁸ Bà gotənaŋ fofulo anik aya anis à kutso delga à abà, uwaga asà à uda, azigən, atsà gəl lela, ŋgaha tavà mayyay lela, anik ayyà à

adi huməts, anik aya ayyà à adi zuŋ, ŋgaha anik ayyà à adi zazuw səla." Mok uwana Yesu adakəð gəl à mapəh gay aŋha, agòð à atà la mazatàlan à gəl: "Tsəbàwwal sləm lela, à baŋa sləm aga à akul lakəl!"

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?
(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

⁹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tanàv godega aŋa gay la gay la abà uwatà. ¹⁰ Yesu agòð à atà: "Akul kà, kabəzàw nasiri aŋa masəl godega aŋa wakità Zəzagəla. Ama kà aŋa azladza anik kà, apəhatàla kà la gay la gay la abà pəra: 'Kà atà aŋa manəŋəŋ, ama bokuba tanəŋəŋ aw, kà atà aŋa matsənəŋ ama bokuba tatsənəŋ aw.'"*

Yesu apəh godega aŋa gay la gay la abà aŋa maslək hi uwatà à uda
(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

¹¹ "Aganay godega aŋa gay la gay la abà uwanay: Fofulo kà gay Zəzagəla. ¹² Azladza anik məpakatàla bokuba tetəvi uwana hi anisal à ama: Atà tatsəb sləm à gay, ama katskats seteni asa à wəŋ, abəð à gay uwaga la ləv aŋatà la tsəh, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok kà maβəlay aw. ¹³ Azlaanik aya kalkal la pala akur uwana fofulo anis à afik. Tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ama tasakal adala slilih la atà la abà la lela aw. Tadiŋal gəl à vok kà aŋa kaslà ŋuv pəra, la mok uwana azlanğərpa tadzahka vok kà, takweska madiŋal gəl à vok la katskats. ¹⁴ Fofulo uwana anis à atək à abà aya kà, apəhla azlauwana ala tatsəna gay Zəzagəla, takəs, ama madzugway la adi aŋa gudəŋ à vok uwanay, la matsidəy aŋha, la mapapatay aŋha lakəl aŋa ləmana, asufa gay uwanay ala la ləv aŋatà la tsəh, ŋgaha ahən aw. ¹⁵ Fofulo uwana anis à kutso delga à abà kà, apəhla azlauwana ala tatsəb sləm à gay, ŋgaha takəs uwaga la ahəl səla ŋgaha la ləv tekula, ŋgaha tatsizlla gay uwaga à afik, kiya uwaga tahən lela."

Gay la gay la abà aŋa fənəs
(Mark 4.21-35)

¹⁶ Yesu agòð: "Dza avats fənəs kà maf à tsəh tasà takay, awma kà maf à tsəh gogozläh takay? Awan, tafay kà à slaka dzəgamma gə, kà azladza uwana tada à gəy aŋa manəŋ udaka aŋha. ¹⁷ Dəwdəw tatak mahadəŋ à ahəŋ gə kà, adəpəhla vok ala, ŋgaha dəwdəw tatak nasiri gə, adəgay masəlay gə, adəpəhla vok ala la dazuwaya la afats kà manəŋəŋ aŋa azladza. ¹⁸ Dahàw hanəkəli la kaykay à

uwana katsənawwan! Kà uwana tavày mənğa à dza à uwana la tatak, ama kà tazəballan ala à abà bəziga gà à uwana adzugw maβəzal babay.”

Iyà la azladedada aņa Yesu
(Mata 12.46-50; Mark 3.31-35)

¹⁹ Iyà la azladedada aņa Yesu tahàd à slaka aņa, ama tabəzal à vok aw, kà uwana maham à ahəŋ dza aņuvaw. ²⁰ Nğaha tapəh à Yesu: “Iyà la azladedada aņak la uda, tayàh ka, asa à atà manəŋ ka”, tagòfal. ²¹ “Iyà la azladedada gulo kà azlauwana tatsəna gay Zəzagəla, nğaha la madfehəŋ, la uwana azladedada gulo la iyà gulo pəra”, Yesu agòf à atà.

Yesu atsizl kular à ahəŋ
(Mata 8.23-27; Mark 4.35-41)

²² Vərdi anik kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aņa, agòf à atà: “Məguwà la gay dərəv à uda anik”, nğaha tahàd. ²³ Uwana tagà la kəslah iyaw la afik kà, Yesu adzehàl. Katskats magol kular adzəkà vok la ndzəda lakəl iyaw, kəslah iyaw ahən ala la magantsay aņa iyaw uwana adàhà à abà, nğaha atà kà, tagà la zlamtsa la abà. ²⁴ Kiya uwaga azlaməna matapla tazà vok à slaka aņa Yesu tatsənəŋ ala la magòfal: “Mənğa, mənğa, məzləmamətsay, zlàk anu!”

Hadzak, Yesu asà à afik nğaha aslèh məlo à kular à gəl la magantsay ana iyaw, nğaha tadzà à ahəŋ titi. ²⁵ Nğaha Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aņa: “Aņala madıŋal gəl à vok aņkul la?” Ama guba akəs atà, ləv avàl atà à gay, nğaha tagòf à vok kà atà kà atà: “Tsəhay dza uwala à uwanay la? Amiyaka kular, la magantsay aņa iyaw babay kà tasəl masla, nğaha takəsəl gay la ahàl ala!”

Yesu awur dza uwana ala la azlamasasəfok mawisiga
(Mata 8.28-34; Mark 5.1-20)

²⁶ La lig la ahəŋ gesina aņatà tabəz à gay dərəv à uda aņa gay dərəv aņa Galili, uwana la kutso aņa Gerasəniya la abà. ²⁷ Batsàrà uwana Yesu atsà à vəfah la kəslah iyaw la afik, dza anik asà à wan la huɸ gudəŋ la abà kà magagamay la masla. Dza uwatà kà zagəla zagəla lakəl, adasafay kà atsakwah à lukut abà aw, ahanay la gày la aku babay aw, la azlamabuwan zəvay la aku pəra. ²⁸ Mok uwana anəŋà Yesu, awiyà la ndzəda nğaha atəf à makəla asik aņa la magòfay: “Mana kayahay la slaka gulo ma? Yesu Kona aņa Zəzagəla uwana kərkər la afik. Kamkam gədəv à ka kudə, kasa à gi nğərpa aw gəgòf à ka!” ²⁹ Uwana apəh uwaga kà, kà uwana Yesu afà gay à masasəfok mawisiga uwaga à gəl, kà masal à kəl ala. Zagəla zagəla uwaga adahal à gəl

zwek zwek. Anuvaw tawadfehəŋ à ahəŋ la azlamazakazak ada, aslähàh ala la manaläh ada ala, kà matəf à fəta. ³⁰ Kiya uwaga Yesu anəval gay ala la magodfal: “Uwa à sləm anjak uwa?” Masla awùlla à uda agòd: “Sləm gulo kà: Maham à ahəŋ.” Kà uwana azlazagəla zagəla kà atà anuvaw tahamàl à gəl. ³¹ Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kufà à Yesu kà mawits atà à afək zəŋzəŋga à abà aw.

³² Maŋəlanəŋel namzi la ahəŋ la abatà tapədf awul la madəguruh la afik. Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kufà à Yesu, kà masla maslèlla atà à azlanamzi uwatà à abà. Yesu avà à atà tetəvi: “Dàw à atà à gəl!”, agòd à atà. ³³ Kiya uwaga azlazagəla zagəla uwaga, tasà à dza uwaga lakəl ala, tahàd à azlanamzi à gəl. Kiya uwaga maŋəlanəŋel namzi uwaga tahòy à ahəŋ la madəguruh la afik, ŋgaha tatsàh gəl à iyaw à abà, tasufàh à abà.

³⁴ Uwana azlaməna manəŋla azlanamzi tanəŋà uwaga apakà vok, tahòy anatà, tahàd kà mapàh azlagay uwaga à azladza huɸ gudəŋ gesina, la azladza uwana la azlabəza gudəŋ la abà babay. ³⁵ Azladza tasà à uda la gudəŋ la abà gesina kà maday manəŋ tatak uwana apakà vok, ŋgaha tasà à waŋ à slaka Yesu, tabəzà dza uwaga à gəl azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala. Adadza madzay la makəla aŋa Yesu, masla adatsokw lukut à vok, haŋkəli aŋha babay kà delga. Azladza uwana tanəŋàŋ gesina kà, ləv avàl atà à gay kà masla. ³⁶ Azladza uwana tanəŋàŋ mawurla aŋha, tapàh godega aŋa mawurla aŋha à azladza uwatà. ³⁷ ŋgaha maham à ahəŋ dza gesina, uwana la makoray aŋa Gerasəniya tadəv kufà à Yesu kà mas à uda la makoray aŋatà la abà, kà uwana guba akəs atà à gay kayak. Kiya uwaga masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adà aŋha la abatà. ³⁸ Dza uwana azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala, adəv kufà à Yesu kà madz à ahəŋ atà səla. Ama “Dà anjak!”, Yesu agòd fal la magodfay: ³⁹ “Wùl à huɸ gày anjak, ŋgaha pəh tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà anjak gesina!” Masla atsizilla ala, ahàd, apàh tatak gesina uwana Yesu adahəŋ kà aŋha la makoray uwatà la abà gesina.

Yesu awur mis ala,

*ŋgaha awulla dugu aŋa Yayrus à uda la mamətsay
(Mata 9.18-26; Mark 5.21-43)*

⁴⁰ La mok uwana Yesu adawul à waŋ maham à ahəŋ dza takəs masla la ahàl səla, kà uwana takudà masla. ⁴¹ Dza anik uwana sləm aŋha Yayrus asà à waŋ, masla agà məŋga aŋa gày madəv kufà, atədf à makəla asik aŋa Yesu, la madəval kufà kà masla aŋa manəf à mtəga aŋha. ⁴² Dugu

aṅha kà tekula à ahàl gà, la uwatà mavay aṅha kulo gəl aṅha sèla. Masla la dɔvats, alèg kà la lèv la lèv pèra.

La mok uwana Yesu aday la tetèvi la ama, maham à ahəṅ dza taṅjisl masla la makèla gesina. ⁴³ Mis anik la ahəṅ aṅiz akèllal à tsəh ala dagay mavay kulo gəl aṅha sèla. Ləmana aṅha gesina kà adadəvəṅ à dokwtar à tsəh gesina, ama ṅuləm aw. ⁴⁴ Kiya uwaga mis uwaga aguwa la lig aṅa Yesu, ṅgaha adəbanì makəlbà aṅa gay dzika aṅa lukut aṅha. Katskats makəlay aṅa aṅiz aṅha atsizilla à ahəṅ. ⁴⁵ Dzàw, Yesu atsizilla à ahəṅ, agòla vok: “Uwa à uwana adəbanì gi uwa?” Kəla uwabeyuwi agòdɔl: “Gi kà, gi aw!” Piyer agòdɔl: “Məṅga, kasəl kà maham à ahəṅ dza tahamà ka à adi, kakay kagòdɔy kà: Uwa adəbanì gi uwi ma?” ⁴⁶ Yesu agòd: “Dza la ahəṅ adəbanì gi, kà uwana gətəp à ndzəɔa asà à uda la vok gulo la abà.” ⁴⁷ Kiya uwaga mis anəṅəṅ kà, aslala vok kà mahad vok à ahəṅ aw, asà à waṅ la masukulay kosl kakosl à huma aṅa Yesu, ṅgaha atsehùr à makèla asik aṅha, apəhal godega aṅa uwana adəbanì gay lukut aṅha. La huma aṅa azladza la kirim yewdi awùr ala. ⁴⁸ Yesu agòdɔl: “Dugu gulo, madiṅal gəl à vok aṅak awùr ka ala, dà aṅak la lapiya!”

⁴⁹ La mok uwana Yesu à lig la mabəɔfma la abà dadəṅ, dza anik asà à waṅ la mtəga aṅa məṅga aṅa gày madəv kuda à Zəzagəla, la magòdɔy: “Kà mana katərəb məṅga aya ma? Dugu aṅak adamətsay, tsewwa.” ⁵⁰ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga kà, agòd à Yayrus: “Lèv aval à ka à gay aw. Diṅal gəl à vok pèra, ṅgaha adəbelay!” ⁵¹ Mok uwana tabèz à mtəga, Yesu avà tetèvi à dza amiyaka tekula kà mad à gày aw, say Piyer, Yuhana, Yakuba, ṅgaha baba la iyà aṅa bəzi pèra. ⁵² Tekedika azladza gesina tatuway la matsəh hulolo, kà uwana bəzi adamətsay. Ama Yesu agòd à atà: “Katawaw aw, kà uwana bəzi la adi atəd à madzəhal à abà pèra”, agòd à atà. ⁵³ “Uwàà...”, takəɔfəslal kà uwana tasəl kà bəzi kà adamətsay. ⁵⁴ Ama masla à Yesu akəs bəzi la ahàl la mazalal: “Bəzi, sà à afik, tsizilla ala!” ⁵⁵ Kiya uwaga bəzi awùlla à lèv, ṅgaha asà à afik. Yesu agòd à atà: “Vəwwal tatak may, azuw!” ⁵⁶ Gəl akəd azlababa aṅha à vok, lèv avàlaha atà à gay. Ama Yesu afahà à atà akur à lig la magòd à atà: “Dza apəh tatak uwana apakà vok à azladza anik aw.”

9

Yesu asləl azlaməna matapla à slaka aṅha kulo gəl aṅha sèla

(Mata 10.5-15; Mark 6.7-13)

¹ Yesu ahamà gay azlaməna matapla la slaka aṅha à vok gesina, avà à atà ndzəfa la maslay kà makudəkahay azlamasəfok mawisiga gesina, ṅgaha kà mawar azlaməna dufvats ala. ² La lig la ahəṅ, aslèl atà kà maz gay aṅa makoray Zəzagəla, ṅgaha kà mawar azlaməna dufvats ala, ³ agòd à atà: “Zəbàw tatak à ahəl aṅa maday aw. Adəgay azəva, adəgay kiwa, adəgay kaf, adəgay sili, adəgay lukut bay, katsəpawwan à vok aw!” ⁴ Kəla huđ gày uwana azladza takəs akul la kay la ahəl səla kà, dzàw à ahəṅ la abatà, tsərəh à uwana kadətsizlawla, kadədaw aṅkul la abatà. ⁵ ṅgaha kəla slaka uwana tadəkəs akul la abà aw kà, sàw à uda la huđ gày aṅatà. Baməraka burburu aṅa kutso aṅa gudəṅ aṅatà, uwana agəd akul à asik bay kà, kadəfaw à atà à adi, uwaga kà agay bokuba tatak mapəh à atà à vok à abà gə kà aṅatà.” ⁶ Azlaməna matapla tatsizilla ala, tahəd kà maz gay matsifayga aṅa makoray Zəzagəla la azlahuđ gudəṅ gesina, ṅgaha tawàràhà azlaməna dufvats ala gesina.

Madzugway aṅa Herod lakəl aṅa Yesu

(Mata 14.1-12; Mark 6.14-29)

⁷ Kiya uwaga à uwana Herod, sufəl aṅa gudəṅ uwatà, atsənà uwana tapəhay kà, gəl akədəl à vok, kà uwana azladza anik tagəfay kà: “Yuhana masla madəh batem adawul à uda la mamətsay.” ⁸ Azlaanik tagəd kà: “Eliya, la uwana adazlaṅalay.” ṅgaha azlaanik tagəd kà: “Uwaga kà, tekula la tataka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà uwarà, adazlaṅalay.” ⁹ Ama Herod agòd: “Tsa gi la uwana ‘Nətsàw gəl aṅa Yuhana!’ gəgòd, ma uwaga zlà ma uwi? Uwa à dza uwaga tapəh azlatatak aṅuvaw lakəl aṅha zlà à ama uwa?” Kà uwaga à uwana ayəh manəṅ Yesu.

Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Yuhana 6.1-14)

¹⁰ Uwana azlaməna matapla tawul à wan tapəh à Yesu dèwdèw tatak uwana tadəhəṅ gesina. Uwana adatsən uwaga kà, asəlla atà à uda la abatà, adàla atà à fəta à awtəy kokudə gəl aṅatà la huma aṅa huđ gudəṅ, uwana sləm aṅha Betsayda. ¹¹ Ama uwana maham à ahəṅ dza adatsən uwaga kà, tanəfà masla, Yesu akəs atà la lela, ṅgaha apəh à atà gay aṅa makoray Zəzagəla, la mawar azlauwana ala, asà à atà mawarla.

¹² Mok uwana vəd adasa à wan, azlaməna matapla tahəd à slaka aṅha, tagədəl: “ ‘Dəw aṅkul,’ gòd à maham à ahəṅ dza, kà atà aṅa mad à azlagudəṅ uwana à abà takəs anu gay à adi, kà atà aṅa mabəz tatak may la azlaslaka mahan à ahəṅ, kà uwana la abatà kà fəta.” ¹³ Ama Yesu agòd

à atà: “Akul, vaw à atà tatak may, tazuw!” Atà tagòf à Yesu: “Kaf gay borsew zlo, la bæza kilfi sèla pèra, aga anu la ahàl. Asa à ka meday kà masukw tatak may kà aña maham à ahəŋ dza uwanay gesina la gəl gami kəla ay?” ¹⁴ Kà uwana la abatà kà matugway añaatà kà aslay dza dəbow zlo. Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aña: “Dzàhàw atà madzay la dzibokw dzibokw, dzik zlo dzik zlo gesina añaatà!” ¹⁵ Azlaməna matapla takəs, ŋgaha tadzàhà atà madzay gesina añaatà. ¹⁶ Ŋgaha Yesu ahəl kaf gay borsew zlo la kilfi sèla uwatà, anəŋà à zagəla, “Kikay”, agòf à Zəzagəla. Atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aña, ŋgaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəŋ dza uwatà bay. ¹⁷ Kiya uwaga kəla uwabeyuwi azùw kəla aña may aña. Azlaməna matapla tahamà gay à matam à atà à ahàl gà à vok, takosà kulo gəl aña sèla à uwana atəm à atà à ahàl la kaf gay borsew zlo la kilfi sèla uwaga la abà.

*Piyer apəhla ala kà Yesu kà Kristu
(Mata 16.13-19; Mark 8.27-29)*

¹⁸ Vudf tekula Yesu adəv kudfa kokudfa gəl aña. Azlaməna matapla tasà à wan à slaka aña. Yesu anəv atà manavay la magòf à atà: “Uwa azladza tagòf kà gi uwa?” ¹⁹ Tawulàlla tagòfal: “Azladza anik tagòfay kà: Kak Yuhana, masla madàh batem, azladza anik bay tagòf: Kak Eliya, azlaanik aya tagòf: Kak tekula la tataka aña azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, à uwana tapàhàh gay à azladza uwarà.” ²⁰ Yesu agòf à atà: “Iyay zlà, akul ma: Gi uwa kagodaw uwa?” Piyer agòfal: “Kak la uwana Kristu aña Zəzagəla.”

Yesu apəh gay mamətsay aña à ahəŋ

*la mawul à uda aña la mamətsay
(Mata 16.20-28; Mark 8.30-9.1)*

²¹ Yesu afahà à atà akur à lig kaykay, kà atà aña mapəh tatak uwaga à dza aw. ²² Ŋgaha azàlan à gəl, agòf aya: “Say Kona aña dza as ŋgərpa məŋga. Azlamasiga, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha la azlaməna matapla mapəhay à azladza tadəkweska masla, tadəkəf masla bay, amà la mahənay maməkər adəwul à uda la mamətsay.” ²³ Ŋgaha agòf à azladza gesina: “Baña dza asal manəf gi kà, asak maf sləm à gəl aña, ŋgaha azəb ahàf mamətsay aña koksikoksi, ŋgaha anəfa gi. ²⁴ Dza uwana asal matəf gəl aña, adàziŋ ala, ama dza uwana az gəl aña ala kà gi, adàbəl gəl aña. ²⁵ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəŋ à vok gesina, ŋgaha masla adàz gəl aña

ala la makəf gəl à vok aŋha ma? ²⁶ Baŋa ziruwi az dza kà gi, ŋgaha kà gay gulo, kità kà, Kona aŋa dza kà, ziruwi adəkəsəy kà masla suwaŋ, la mok uwana adàsa à ahəŋ la mazləbay aŋha, ŋgaha la mazləbay aŋa Baba Zəzagəla, ŋgaha la aŋa azlamalika aŋha tsikaslağa la abà. ²⁷ Hadfay, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka aŋkul la abà la abanay kà, tadəmətsay dən aw, say baŋa tanəŋ makoray aŋa Zəzagəla dən.”

Mabəɖla vok aŋa Yesu

(Mata 17.1-8; Mark 9.2-8)

²⁸ La lig mavakay mtəgis la ahəŋ, à uwana apəh gay uwaga, Yesu ahəl Piyer, Yuhana, ŋgaha Yakuba, à tsəh, adàla atà à gudəŋ à afik, kà madəv kuda la abatà kokudfa gel aŋatà. ²⁹ La mok uwana tadəv kuda, huɖ adi aŋha agòlla vok, lukut aŋha awutsəɖfay təlla. ³⁰ Katskats aganay azladza səla la slaka aŋha, tavəts gay, uwatà kà Musa atà la Eliya, ³¹ uwana tapəhla vok ala la mazləbay aŋa zagəla la abà. Tapəhà gay lakəl aŋa sləray aŋha uwana adəɖəhəŋ, la mamətsay à Urusalima aŋha. ³² Piyer la azlamanalay aŋha uwaga, tatəɖ à madzəhal à abà. Ama kà uwana tatsənla, tanəŋà mazləbay aŋha, ŋgaha la azladza səla uwana tatsizilla à ahəŋ la masla. ³³ Mok uwana azladza səla uwaga tadiy aŋatà, tasək à Yesu à ahəŋ, Piyer agòɖal: “Məŋga, delga zlà bà à uwana anu la abanay zla. Məɖəh safsaf makər à abanay, tekula à aŋak, tekula aŋa Musa, ŋgaha tekula aŋa Eliya.” Kà uwana masla asəl tatak uwana apəhay aw ³⁴ La mok uwana Piyer aɖadmə, habaga akəl à atà mələs à adi, tabadamma. Ləv avəl à azlaməna matapla uwaga à gay, kà uwana habaga atsakà à atà à ama la makəl à atà mələs à adi. ³⁵ Ŋgaha kuda atsənà à uda la habaga uwatà la abà: “Masla uwanay, la uwana Kona gulo uwana gi gəkəsəni. Tsəbàwwal sləm.”^{*} ³⁶ Mok uwana kuda uwaga atsən kà, tanəŋəŋ kà Yesu kokudfa gəl aŋha pəra. Azlaməna matapla la slaka aŋha tadzà à ahəŋ titi. Ŋgaha babay tapəh à dza tatak uwana tanəŋəŋ la mavakay uwatà aw.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəɖok mawisiga

(Mata 17.14-18; Mark 9.14-27)

³⁷ La bebəŋ gə, uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à waŋ kà magagamay la Yesu. ³⁸ La maham à ahəŋ dza uwatà la abà kà, dza anik la ahəŋ awiyà la magodfay: “Məŋga, vok ahamà ka, kà bəzi gulo tekula gə uwanay tsi, kà uwana masla la dɖvats. ³⁹ Kà uwana masasəɖok mawisiga akasay, amallal gəl à ahəŋ,

^{*} 9:35 9.35 Yesayya 42.1

agodzal à ahəŋ la ndzəɗa, huzləv asahal à waŋ la gay la awtày, atərəb à ahəŋ kà mənŋa, mənŋa, asàk à ahəl kà wiy aw. ⁴⁰ Gədèv kufa à azlaməna matapla la slaka aŋak kà makufəkak masasəfok mawisiga uwaga lakəl ala, ama taslala vok aw.” ⁴¹ Uwana Yesu atsənà gay uwaga, agòɗ à atà: “Kayyà, akul azladza mawisiga, kokufa madɪŋal gəl à vok, dagay mbà à uwana mədadzà à ahəŋ anina ma? Dagay mbà gədàbasahakulaŋ ma?” Yesu agòɗal: “Sàgəla kona aŋak à waŋ à abanay!” ⁴² Mok uwana bəzi azà vok à slaka aŋha, masasəfok aməllal gəl à ahəŋ, agodzàlla bəzi la ndzəɗa. Ama Yesu aslèh məlo à masasəfok mawisiga uwatà à gəl la ndzəɗa, ŋgaha awurà bəzi ala, avà à baba aŋha. ⁴³ Ŋgaha gesina aŋatà la abatà, ləv avəl atà à gay, kà mənŋa aŋa ndzəɗa aŋa Zəzagəla la mazləbay ŋgaha la maslay aŋha.

*Yesu apəhay gay mamətsay la mawul à uda aŋha aya
(Mata 17.22-23; Mark 9.30-32)*

Ama Yesu atapà azlaməna matapla la slaka aŋha, agòɗ à atà kà: ⁴⁴ “Fàw gay uwanay à sləm à abà lela! Kona aŋa dza kà tadàvày à ahəl aŋa azladza.” ⁴⁵ Ama tatsənà gay uwatà aw, ahadà godega aŋa gay uwatà à ahəŋ, kà atà aŋa masəlay aw. Ŋgaha atà kà, guba akəs atà kà manav godega aŋha babay.

*Uwa à mənŋa gà, uwa?
(Mata 18.1-5; Mark 9.33-37)*

⁴⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla tadzəkà mabay vok gay la tetəvi la ama, kà masəl dza uwana mənŋa gà la tataka aŋatà la abà. ⁴⁷ Yesu asəl madzugway aŋatà uwana tadzugway gesina la ləv aŋatà la tsəh, masla akəs bəzi ŋuvga, atsizllatəŋ à huma à gay, ⁴⁸ agòɗ à atà: “Dza uwana akəs bəzi ŋuvga uwanay kà, kà uwana awoya gi kà, masla babay kà akəs gi, ŋgaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à waŋ babay. Dza uwana bəziga la tataka aŋkul la abà kà, masla la uwana mənŋa gà.”

*Dza uwana masla məzam gami aw kà, masla kà slawda gami
(Mark 9.38-40)*

⁴⁹ Yuhana adzəkà mabafma, agòɗal: “Mənŋa, mənəŋà dza anik uwana akufəkàh azlamasəfok mawisiga la sləm aŋak, ŋgaha məvərəla gay kà uwana anina aw.” ⁵⁰ Yesu agòɗ à atà: “Awaŋ, kà mana kavərəwla gay ma, kà uwana dza uwana masla məzam aŋkul aw kà, masla kà slawda aŋkul!”

Gudəŋ anik la kutso Samariya akweska Yesu

⁵¹ Mok uwana kaslā mad à zagəla aŋa Yesu adagay nekwa kà, akəs tetəvi kà mad à Urusalima. ⁵² Yesu asləl azlaməna masləlay la huma dadən, tahəd, tadà à gudəŋ, uwana la Samariya la abà kà madfahalla azlatatak à ahəŋ gesina. ⁵³ Ngaha azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwatà takəs aw, kà uwana agà la tetəvi la ama, kà mad à Urusalima. ⁵⁴ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla Yuhana atà la Yakuba tatsənəŋ uwaga kà, tagòd: “Sufəl, asa à ka kà mənəv akəl atsa à ahəŋ la zagəla kà mababəh atà à gay ay?”^{*} ⁵⁵ Ama Yesu agòlla vok, anəŋà atà à adi, ŋgaha aslèhà à atà vok. ⁵⁶ Ngaha atà tahəd à gudəŋ anik à abà.

*Azlawana tayəh manəf Yesu Kristu
(Mata 8.19-22)*

⁵⁷ Mok uwana tatsizlla ala, dza anik agòd à Yesu: “Yesu, kəla slaka uwana kadàday kà gədənəf ka.” ⁵⁸ Ngaha Yesu agòdal: “Azlamayaka kà: afək aŋatà la ahəŋ, azladīyan kà: gày aŋatà la ahəŋ, ama Kona aŋa dza kà bà, slaka mahən gəl à ahəŋ aŋha la ahəŋ kà maduw ləv aw.” ⁵⁹ Kiya uwaga Yesu agòd à anik aya: “Nəfà gi!” Ama masla agòdal: “Məŋga, v à gi tetəvi, kà gi aŋa mal baba gulo dadən.” ⁶⁰ Ama Yesu agòdal: “Sàk azlamazimnekiđ taləh vok aŋatà, ama kak kà, həd, kazà gay aŋa makoray Zəzagəla.” ⁶¹ Dza anik agòdal aya: “Sufəl, gi kà gənəf ka nəma, ama v à gi tetəvi kà maday, ‘Gi kà maday’, gədəgòd à hud gày gulo dadən.”^{*} ⁶² Yesu agòd à atà: “Kəla dza uwana adafa ahəl aŋha à səduk sla à lig, ŋgaha anəŋ à lig kà, masla kà, akəsa vok aya kà aŋa makoray Zəzagəla aw.”

*Sləray aŋa azlaməna asik dzik mədəf gəl aŋha səla
uwana Yesu asləl atà*

10

¹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Sufəl atsatsàmànì azladza anik dzik mədəf gəl aŋha səla, ŋgaha aslèlatàla səla səla la huma aŋha, à azlagudəŋ uwana à abà, à uwana masla la gəl aŋha asəl madədàh à abà. ² Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Sləray matsəd tatak la ahəŋ aŋuvaw, ama azlaməna sləray kà dəŋ aw. Kità kà, dèvəw kuđa à dza ana makor tatak, kà masla aŋa masləl azlaməna matsəd tatak à wəŋ dəŋ. ³ Dəw, aganay gəsləl akul bokuba azlatuwəŋ à tataka azlakəda fəta à abà. ⁴ Kazəbaw sili à ahəl, amiyaka kiwa aŋa tatak may, la kwimik babay aw. Katsizllaw à ahəŋ la tetəvi la ama kà madəh ‘Ayyi’ à dza aw. ⁵ Kəla gày, uwana

^{*} 9:54 9.54 2 Sufəl 1.9-16 ^{*} 9:61 9.61 1 Sufəl 19.20

kadaw à gày kagodaw dadàṅ teraṅa kà: ‘Lapiya agay la kay uwanay.’ ⁶ Baṅa masla lapiya la ahəṅ la kay uwatà, ayyi aṅa lapiya ankul adàdza à ahəṅ lakəl aṅha, tsa baṅa kità aw kà, ayyi aṅa lapiya ankul anəfa akul. ⁷ Dzàw à ahəṅ la huɖ gày aṅa lapiya, zùwàw, sàw uwana taf à akul à humà à gay gesina, kà uwana masla sləray kà azlayla masik aṅha. Ama katsetserahaw à gày à gày aw. ⁸ Baṅa kadàdaw à huɖ gudəṅ anik à abà, ṅgaha takəs akul la ahəl səla, zùwàw tatak uwana taf à akul à humà akul à gay. ⁹ Wàràw azlaməna ɖuvats ala la gudəṅ uwatà la abà, gòɖàw à azlaməna madz à ahəṅ la abatà kà: ‘Makoray aṅa Sufəl Zəzagəla kà nekwa la akul.’ ¹⁰ Ama baṅa kadaw à huɖ gudəṅ anik à abà, ṅgaha takəs akul la ahəl səla aw kà, sàw à uda à tetəvi à ama, ṅgaha gòɖàw à atà: ¹¹ ‘Aganay mədəf à akul burburu aṅa gudəṅ aṅkul à adi, à uwana agəɖ à anu à asik la gudəṅ aṅkul la abà. Tekedika səlāw la lela kà: Makoray Zəzagəla kà adagay nekwa.’ ¹² La dziriga gəpəh à akul kà: La vuɖ seriya kà ṅuləm adagay kà aṅa azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ Sodom, kà azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ uwanay la abà.”

*Ngərpa lakəl aṅa azlagudəṅ uwana takweska Yesu
(Mata 11.20-24)*

¹³ “Ngərpa lakəl aṅak à kak Korazən! Ngərpa lakəl aṅak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana tadahəṅ la tataka aṅkul la abà agay kà la gudəṅ Tìr la Sədon kà, nakà, dagay uwarà azlaməna madz à ahəṅ la abà kà tatsàh kutso akəl à vok, ṅgaha la madaw abùh à vok, kà mapəhla ala kà, atà tapəh gay la ləv ala. ¹⁴ Kà uwaga à uwana gəgod à akul kà: La vuɖ seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəṅ Tìr, la azlaməna gudəṅ Sədon kà, ṅuləm kà aṅatà, à kà aṅa gudəṅ aṅkul. ¹⁵ ṅgaha kak, Kapernahum, kadzugw kà: ‘Gədazigəṅay tsəràh à zagəla’, kagod takay? Awaṅ, tadàdukw ka à vədah à gày akəl à abà.” ¹⁶ Kiya uwaga Yesu agòɖ à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Dza uwana atsəb à akul sləm, atsəb à gi sləm babay, dza uwana akweska akul kà, akweska gi babay, ṅgaha akweska masla masləl gi à waṅ babay aya.”

Mawul à wan aṅa azlaməna asik dzik mədəf gəl aṅha səla

¹⁷ Kiya uwaga azlaməna asik uwaga tawùl à waṅ, la marabay tseksatsek tagòɖ: “Məṅga gami, amiyaka azlamasasəfok mawisiga babay kà takəs anu gay la ahəl ala, à mok uwana mədapəh à atà gay aṅak!” ¹⁸ “Haday”, Yesu agòɖ à atà: “Gəṅəṅà seteni atəɖ à ahəṅ la zagəla bokuba mawutsəɖay aṅa habaga. ¹⁹ Tsənàwwàṅ, aganay

gədavà à akul maslay kà akul aña mahabàh azlabebi ala, la azlaaliz, ngaha babay kà akul aña mahabàh ndzəɗa aña masla məzam ala gesina. Ngaha tatak mawisiga la ahəj adədəbani à akul aw.* 20 Ama kəla kà, karabaw kà uwana azlamasəsəɗok mawisiga takəs gay aŋkul aw, ama kà, rəbàw kà, kà uwana sləm aŋkul matsetserayga la wakità aña sifa la abà, la zagəla la afik!”

Yesu arab

(Mata 11.25-27; 13.16-17)

21 La mok uwatà, Masasəɗok Zəzagəla ahənà Yesu ala la marabay, agòɗ: “Iyay, Baba Sufəl aña zagəla ngaha aña vədah, kikay gəgod à ka, kà uwana kafətla à azlabəzaga la ama ala tatak nasiriga uwana kahaɗàŋ à azlaməna masəl tatak uwana à adi: ‘Mədawur gəl’, tagoɗ. Iyay Baba gəzləb ka kà uwaga.”

22 “Baba gulo abək à gi tatak gesina. Dza la ahəj asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəj asəl Baba aw, say gi Kona aña pəra, ngaha la azlauwana, Kona apəhatàla masla pəra.”

23 Ngaha Yesu agòla à huma à azlaməna matapla la slaka aña à gay, agòɗ à atà, à atà kokuda gəl aŋatà pəra: “Marabay kà aŋkul, kà uwana yewdi ankul tanəjə tatak dzəba aña səla aw! 24 La dziriga gəpəh à akul, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aña mapàh à azladza, la azlasufəl tayàh kà manəj uwaga kanəjəwəwəj lagwa, ama tanəjəŋ aw. Ngaha kà matsənəj uwana katsənəwəwəj lagwa, ama tatsənəj aw.”

Gay la gay la abà aña zil Samariya

25 Masla mapàhla wakità mapəhay ala, asà à afik. Asəl matap ləv aña Yesu, kà mabəzal à tsəh la gay la abà, agòɗal: “Məŋga, mana à uwana, gədehəj kà gi aña mabəz sifa adəv à gay aw ma?” 26 Kiya uwaga Yesu agòɗal: “Mana tatsetsèr à wakità mapəhay à abà ma, aña kadzenəy ma?” 27 Masla awùlla à uda, agòɗal: “Wòyà Sufəl Zəzagəla aŋak, la ləv aŋak gesina, la ndzəɗa aŋak gesina, la hanəkəli aŋak gesina, ngaha la sifa aŋak gesina, ngaha wòyà masla magay aŋak, bokuba gəl aŋak uwana kawoyəŋ.”* 28 Kiya uwaga Yesu agòɗal: “Delga kawùlla à uda, Dahəj kiya uwaga zlà, kadàbəz sifa uwana adəv à gay aw.”*

29 Ama masla asəl mag gəl aña dziriga, agòɗ à Yesu: “Iyay zlà, uwa à masla magay gulo uwa?” 30 Yesu agòɗal: “Iyay tsənəj: Dza anik atsizlla ala la Urusalima kà mad

* 10:19 10.19 Mahabay 91.13 * 10:27 10.27 3Musa 19.18; 4Musa 6.5 * 10:28 10.28 3Musa 18.5

à Yeriko. La tetèvi la ama, azlamèna nabèra tasà à waŋ, tazlawàŋ, tazlàb masla, tazùw, ŋgaha tasàkàl à ahèŋ la lèw la lèw pèra. ³¹ La lig la ahèŋ, tsèhay azlamèna mav tatak à Zèzagèla aguwàŋ la tetèvi uwatà. Mok uwana anèŋà dza uwaga kà, akèllal vavara à adi, aguwà la dèrèw à uda anik. ³² Ŋgaha aya, zil Levi, (Uwana azlakaha à azlamèna mav tatak à Zèzagèla à slèray uwana la abà, tafahaŋ la gày Zèzagèla la aku) anèfà tetèvi uwatà bay. Mok uwana adabèz à slaka uwatà, anèŋà dza uwaga, akèllal vavara à adi aya suwaŋ, aguwà la dèrèw à uda anik. ³³ Agà la ahèŋ aya babay zil Samariya uwana la maugazahay la abà, anèfà tetèvi uwatà babay suwaŋ, abèzà à slaka aŋa dza uwatà la lèw la lèw. Mok uwana anèŋàŋ, vok ahamàl kaykay kà masla. ³⁴ Ŋgaha azà vok à slaka aŋha niḃ, apàlāhal azlaamik aŋha, la maḃāhāhal amàl à gəl, la iyaw matavèruk uwana azay la abà, bokuba mamlelèŋ uwana azay la amik la abà, ŋgaha abàkal azlaamik uwaga, afà masla à tatak aŋha uwana à afik, masla aday la afik, ŋgaha adàla masla à gày mèlok dza à agu, la slaka uwana tadànèŋal à adi lela. ³⁵ La bebèŋ bèŋ, mok uwana atsizilla ala, kà mad aŋha, ahèl gursu sèla à uda, avà à dza aŋa gày mèlok la magòfal: ‘Fàl slèm lela à dza uwanay, la vuḃ uwana gèdàwul à waŋ à abanay kà, gi la gəl gulo, gèdàpèlla ka tatak uwana kadàziŋ ala kà aŋha gesina.’ ” ³⁶ La lig la ahèŋ Yesu anavà à dza uwaga gà: “Iyay zlà, la tataka aŋa azladza makèr uwaga la abà, ma uwala à uwana agà bokuba masla magay aŋa dza uwana azlamèna nabèra tazùw, tazlàb ala?” ³⁷ Masla mapahla mapèhay uwaga ala agòḃ: “Gi kà, dza uwana vok ahamàl kà masla, gègòḃ.” “Delga”, Yesu agòḃfal, “Kak babay, hàd, kadāhàŋ kiya uwaga babay suwaŋ zlà.”

Yesu la mtèga Marta atà la Mariyama

³⁸ Mok uwana atà la tetèvi la ama la azlamèna matapla aŋha, ahàd à gudèŋ anik à abà. Mis anik la ahèŋ la abatà, slèm aŋha Marta, akès Yesu à mtèga aŋha la ahàl sèla. ³⁹ Deda aŋa mis uwatà la ahèŋ, slèm aŋha Mariyama, adzà madzay la makèla asik aŋa Sufèl, kà matsèḃ slèm à uwana masla apèhay. ⁴⁰ Bokuba uwana slèray maḃagèl adakad gəl à Marta à vok, ŋgaha agòḃ à Yesu: “Sufèl, uwaga kà aza ka aw, tak à uwana deda gulo adasakgèla slèray à gəl gesina ay? ‘Zlakà deda aŋak’, gòḃfal!” ⁴¹ Sufèl awulàlla agòḃfal: “Marta, Marta, katèrèḃ gəl aŋak la azlatatak aŋuvaw kiga ma, kà mana ma? ⁴² Ama kèla kà, tatak tekula la uwana

akəsa vok! Mariyama kà, akəsàni tatak uwana dzəba aŋha səla aw gà, uwana dza azəballaŋ ala aya aw tetuwa.”

11

Gay lakəl aŋa madəv kuɖa

(Mata 6.9-13; 7.7-11)

¹ Kiya uwaga vərđi anik, Yesu adəv kuɖa la slaka anik. Mok uwana adakəɖ gəl à madəv kuɖa, tekula la tataka azlaməna matapla la slaka aŋha la abà anàval: “Sufəl, tàpanula madəv kuɖa, bokuba aŋa Yuhana uwana atàpla azlaməna asik aŋha.” ² Yesu agòɖ à atà: “Baŋa kadəvwaw kuɖa kà, gòɖàw kà:

Baba,

Sləm aŋak tsikaslaga agay masəlay gà, la slaka azladza. Nŋaha makoray aŋak atsa à waŋ.

³ Və à anu tatak may asla à anu kəla mahənay.

⁴ Matsan tsakana gami ala,

Nŋaha anu bay la gəl gami aŋa mamatsiŋ à azladza uwana ala, tadahà à anu mawisiga à vok.

Nŋaha, fà à anu sləm, kà seteni aŋa mapapat anu aw.”

⁵ Nŋaha Yesu agòɖ à atà: “Baŋa tekula aŋkul ada à mtəga slawda aŋha la tataka vəɖ agoɖal: ‘Slawda gulo, kamkam bək à gi kaf gay bərsew makər tsi, ⁶ kà uwana slawda gulo anik agurùh à gi, asà à waŋ la mauguzahay, gəsəl tatak uwana gəvəl aw.’ ⁷ Tsənàw mabəɖma à uda la kay aŋa dza anik uwanay tsi: ‘Sàk à gi titi, gəɖatsak gamagày à ama kà dagay uwarà, nŋaha anu babay kà mədahan à ahəŋ la azlabəza gulo, tsewwa. Gəslala vok aŋa mas à afik aŋa mav à ka aya aw.’ ⁸ Nɔɖa à gi kà, masla adàsa à afik kà aŋa mavəl kà, kà slawda aw; ama adàsa à afik kà, kà uwana slawda aŋha ad à huma à gay la mazalay, la mapakla. ⁹ Ama gi kà gəgòɖ à akul kà: Nəvəw nŋaha kadəbəzawwal, yàhàw nŋaha tadàv à akul dèɖàwwàŋ, nŋaha dza uwana ayahay abəzal, nŋaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalay, ¹⁰ kà uwana kəla dza uwana anavay: abəzal; dza uwana ayahay: abəzal; nŋaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalahay. ¹¹ Baba ma aŋa uwa la tataka aŋkul la abà, baŋa bəzi aŋha anaval kilfi ma avəl bebi takay? ¹² Awma baŋa anaval slaslay ma avəl aliz ay? ¹³ Akul azlamawisiga nəma, ama kasəlaw mav tatak delga à azlabəza aŋkul, nŋaha zlà ma adaməraka Baba uwana la zagəla la afik takay. A masla uwana avàhay Masasəɖok aŋha à azladza uwana tanaval?”

Mapəh mawisiga lakəl aŋa Masasəɖok tsikaslaga

(Mata 12.22-30; Mark 3.20-27)

¹⁴ Yesu adzəkà makudək masasəfok mawisiga à dza anik lakəl ala à uwana adapakəŋ ala kà bada. Mok uwana masasəfok mawisiga uwaga adasal à kəl ala, bada adzəkà mabadma, ŋgaha ləv avəl à maham à ahəŋ dza à gay gesina la abatà. ¹⁵ Ama azladza anik la tataka aŋatà la abà, tagòd: “Belzəbul, sufəl aŋa azlamasasəfok mawisiga la uwana avəl ndzəfa kà makudəkàh azlamasasəfok mawisiga.” ¹⁶ Azladza anik asà à atà malal à afək à ahəŋ, kà uwaga à uwana azladza anik tagòd: “Dahà à anu a ahəŋ nadzipo tsi, kà aŋa mapəhanula kà, Zəzagəla la uwana asləl kà à waŋ.” ¹⁷ Ama Yesu asəl madzugway aŋatà, agòd à atà: “Baŋa azladza gudəŋ tekula tatsək ala, ŋgaha tapa guvəl la tataka aŋatà la abà kà, makoray ana gudəŋ uwatà kà azila, huɸ gày la huɸ gày tagwàh vok à gəl. ¹⁸ Tsa baŋa seteni la gəl aŋha adatsakla ma, kakay makoray aŋha ad à huma à gay aya ma? Tsa akul kagòdaw kà: Gəkudəkàh azlamasasəfok mawisiga kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəfa kagòdaw ma? ¹⁹ Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəfa kà makudəkàh azlamasasəfok mawisiga, uwaga kagòdàw. Kità ma, uwa adavà ndzəfa à azlabəza aŋkul, kà makudəkàhla uwa? Kà uwaga à uwana tadàgah azlaməna seriya aŋkul. ²⁰ Ama tsa baŋa la Masasəfok Zəzagəla la uwana gəkudəkàh azlamasasəfok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòdàw kà makoray aŋa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòdàw zlà!”

²¹ “Baŋa dza mabəlafaga abək kazlaŋa guvəl aŋha à vok, anəŋla gày aŋha lela, kà uwana akoray gesina kà ahəl adàlla vok aw. ²² Ama baŋa dza uwana aduwa masla la ndzəfa atsa à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha akəɸaslal, ahəlla kazlaŋa guvəl aŋha uwana ala à uwana afà manəwəŋ aŋha à afik gesina. Ŋgaha ahəl tatak aŋha, avàh à azladza à uda gesina.”

²³ “Dza uwana anu səla aw kà, masla kà, masla məzam gulo. Ŋgaha babay, dza uwana azlak gi, kà mahamla gay à vok aw kà, masla kà, masla madàdasiŋla.”

*Mawul à waŋ aŋa masasəfok mawisiga
(Mata 12.43-45)*

²⁴ “La mok uwana masasəfok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azlaslaka deyday gə gesina, ayàh slaka maduw ləv. Ama baŋa abəzal aw kà, agoday la gəl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gəday, gədàwul à slaka gulo uwana à abà, gəsà à uda la abà.’ ²⁵ Ŋgaha awulay, abəzal à gəl kà maslaɸayga lela, maɸehəŋ à ahəŋ gə dzəba aŋha səla aw. ²⁶ La abatà kà, aday, ayahay azlamasasəfok mawisiga anik à tsəh məɸəf, azlauwana taɸuwa masla la

dzaɲɔdzaɲ, tatsa à waɲ atà nna, tadza à ahəɲ la abatà. Kiya uwaga kà madz à ahəɲ aɲa dza uwaga agay mawisiga ɔɔɔɔwà à gay uwana uwarà.”

Mas à afik la ahàl lela

²⁷ Mok uwana Yesu adapəh gay kiya uwanay kà, mis anik adzəkà mabɔɔma la tataka maham à ahəɲ dza la abà: “Lapiya agay la mis uwana azàb ka la huɔ, ɲgaha la uwana avàhà à ka awà.” ²⁸ Ama Yesu agòɔɔal kà: “Lapiya agay kaykay kà la azladza, uwana tatsəb sləm à gay Zəzagəla, ɲgaha taf sləm à uwaga lela.”

Nadzipo aɲa Yonas

(Mata 12.38-42)

²⁹ Mok uwana dza adahama gay à vok la slaka aɲha kà, Yesu agòɔɔ à atà: “Azladza aɲa zamana uwanay lakana kà, azlamawisiga, dziriga aɲatà la ahəɲ aw. Atà tayàh nadzipo, ama nadzipo la ahəɲ tanəɲ aw, say aɲa masla mapəhal gay à ahàl Yonas uwatà pəra. ³⁰ ɲgaha bokuba uwana Yonas apək nadzipo kà aɲa azlaməna gudəɲ Niniv kà, kiya uwaga Kona aɲa dza adəpak nadzipo kà aɲa azladza aɲa zamana aɲa lakana suwaɲ. ³¹ La vuɔ seriya kà, mis sufəl gə uwana la gəl la aku, adàgola à huma azladza aɲa lakana à gay, ɲgaha adəpuwa à atà gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəɲ la makəɔ gəl à ahəɲ gudəɲ à vok, kà matsəb sləm à gay matsihila aɲa Salomon. Aganay à dza uwana aduwa Salomon la abanay lakana. ³² La vuɔ seriya azlaməna aɲa gudəɲ Niniv tadàgola afad à azladza aɲa lakana à gəl, ɲgaha tadəpuwa atà gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəɲ la gudəɲ Niniv tapəh gay la ləv ala, la mok uwana tatsənà sayda aɲa Yonas. Ama dza uwana aduwa Yonas kà aganay la abanay zlà.”

Gay lakəl uɔaka

(Mata 5.15; 6.22-23)

³³ “Dza la ahəɲ avats fənəs maf à tsəh tasà aw, ama afay kà à slaka masəɔt fənəs à ahəɲ, kà mav uɔaka à azladza gesina, uwana tad à gày. ³⁴ Yewdi kà uɔaka aɲa vok aɲak: baɲa yewdi aɲak kà wurwur kà, vok aɲak gesina kà uɔaka, ama baɲa yewdi aɲak la ɔuvats kà, vok aɲak gesina kà la mələs la abà. ³⁵ Kiya uwaga kà, ɔahà haɲkəli kà uɔaka uwana la vok aɲak kà, kà aɲa magay la mələs la abà aw. ³⁶ Iyay, baɲa vok aɲak gesina aɔday, kokufa magay la abà aɲa bəzi mələs la slaka anik kà, vok aɲak gesina kà adəgay uɔaka, bokuba fənəs uwana av uɔaka la huɔ gày gesina.”

Yesu adzəka gay

à azla Farisøya à vok la azlamøna mapàhla mapøhay ala
(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)

³⁷ La mok uwana Yesu adadøv mabadma à gay, zil Farisøya anik azàlal kà mazuw tatak may atà sèla la mtøga aṅha. Yesu adà à gày à dza à tatak may à gəl. ³⁸ Kay, zil Farisøya uwaga akès gəl la ahəl sèla, kà uwana Yesu apəl ahəl kà mazuw tatak may aw, azùw pèra. ³⁹ Sufəl agòfal: “Akul, azla Farisøya kà kapalahaw azlatatak masala iyaw, la azlakəslad. Ama la hudf aṅkul kà, kahènàwla la makəsafər dzəbaṅṅa, ṅgaha à gəl la adi gesina. ⁴⁰ Akul azlakusonju. Dza uwana adfahəṅ udaga uwaga, ma masla la uwana adfahà hudga à awtày takay? ⁴¹ Nuləm kavàw à azlamøna kufa à tatak uwana la kətsaw aṅkul la abà, la uwana la kəslad aṅkul la abà, ṅgaha tatak gesina adàgay dzahhà kà aṅkul.”

⁴² “Ṅgərpa la akul, azla Farisøya! Kà uwana kavàw Zəzagəla makulo aṅa tatak aṅkul, baməraka la azlatsəhay aləl bəzaga gesina bay, ama kapəsewaw dziriga la masal aṅa Zəzagəla. Tekedika naka uwatà la uwana madəhəṅ kəla, ṅgaha mapəsew azlatatak anik anik deydayga uwanay gesina.”

⁴³ “Ṅgərpa la akul, azla Farisøya! Kà uwana asa à akul azlaslaka materaga la azlagày madøv kufa la aku, ṅgaha aya asa à akul kà azladza tadfahakulla ‘Ayyi’, la huma maham à ahəṅ dza gesina kà mapəhla gəl aṅkul ala, kà akul azladza məṅga. ⁴⁴ Ṅgərpa la akul! Akul uwana kapakàhàw kà bokuba azlazəvay uwana adakal à ahəṅ tabazl à abà tanəṅla aya aw, kalkal la kutso uwana tauguzahay la afik.”

⁴⁵ “Iyay”, tekula la tataka azlamøna mapàhla mapøhay ala la abà agòfal: “Məṅga, la mapøhay kiya uwaga kà, anu babay kà kagòfaha à anu ma kasəl nəmøy?”

⁴⁶ Yesu agòf à atà: “Ṅgərpa la akul, akul azlamøna mapàhla mapøhay ala! Kà uwana kabədfaw dzəgla à azladza à gəl, tsa tekedik akul la gəl aṅkul kà, amiyaka la gay gəl ahəl babay kà, kadəbawani aw. ⁴⁷ Ṅgərpa la akul! Akul uwana kaṅalahaw zəvay aṅa azlamøna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, tekedik azlababa aṅkul la uwana takàdàh atà. ⁴⁸ Kiya uwaga kà, akul azlamøna sayda aṅatà lakəl aṅa sləray aṅatà uwana tadfahəṅ. Kà uwana atà la uwana takàdàh azlamøna mapəh à atà gay à ahəl. Ṅgaha aya, akul kà katərkakaslahaw la maṅalàh azlazəvay aṅatà aya! ⁴⁹ Kiya uwaga à uwana Zəzagəla agòf la matsihila aṅha kà:

“Gədàsləl atà à awtày azlamøna mapəh à atà gay à ahəl la azlamøna matapatàla tatak. Atà tadàkadəhay

azlaanik aṇatà, ṅgaha babay tadàtərərɓah azlaanik aṇatà aya!”

⁵⁰ Gəpəh à akul la dziriga kà, aṇiz aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, uwana tasòkwàh à vədah dagay madzəka gudəŋ à vok kà, tadànavay kà la ahəl aṇa azladza aṇa lakana. ⁵¹ Dagay aṇiz aṇa Abel tsəràh à aṇiz aṇa Zakari, uwana kakədfaw à tataka azlaslaka makad tatak à abà la slaka tsikaslaga. Gəpəh à akul la dziriga kà, tadànav aṇiz aṇa azladza uwaga kà la ahəl aṇa azladza aṇa lakana!”

⁵² “ṅgərpa la akul, akul azlaməna mapàhla mapəhay ala! Kà uwana kazəbaw tsəkurum uwana av tetəvi kà masəl tatak, uwala akul la gəl aṅkul kà, kadaw à gày la abatà aw, ṅgaha pəra aya kà, kadədfaw gay à azladza anik uwana à ahəŋ, asa à atà mad à gày la abatà.”

⁵³ Mok uwana Yesu adasa à uda la abatà azlaməna mapàhla mapəhay ala la azla Farisəya tanəfà masla la gay, tanəvəhal azlatatak aṇuvaw la gay ala. ⁵⁴ Atà tayəh mabəzal à tsəh la azlagay mawisiga la abà, ṅgaha kà atà aṇa mapuwalla gudzi à gəl.

12

Madàh haṅkəli lakəl aṇa magolla dza
(Mata 10.26-27)

¹ La kaslà uwatà kà, azladza dəbow dəbow tahamà gay à vok, tsəràh à uwana azladza tafàh vok asik à gəl kà atà kà atà. Teraṇa kà, Yesu kà, apəh gay kà à azlaməna matapla la slaka aṇha dadàŋ, masla agòd à atà: “Nəhəwla gəl aṅkul, kà tatak makəsliŋ aṇa azla Farisəya, uwaga asal magodfay kà: Magolla dza aṇatà. ² Tatak mahadəhəŋ à ahəŋ gə gesina, adəgay mapəhla vok ala gə, ṅgaha tatak nasiri gə gesina adəgay masəlayga la dazuwaya. ³ Kəla tatak uwana kadahawwaŋ la mələs la abà kà, adàtsənla la paraka, ṅgaha tatak uwana kà ṅoṅuzawla la gəl la gəl la kay kà, uwaga adəgay bokuba mawiyilaga la gay azəŋ.”

Gay lakəl aṇa guba
(Mata 10.28-31)

⁴ “Gəgodfay kà akul, azlaməna gay ləv gulo, guba akəs akul kà azlauwana takədf sləb vok aw. Kà uwana tatak anik la ahəŋ tadehəŋ à uwana aduwa uwaga aw! ⁵ Ama aganay gəpəhakulla, dza uwana kahoyaw guba, kà masla: Guba akəs akul kà Zəzagəla, kà uwana mok adakədf akul kà, asla kà maduw vok aṅkul à akəl uwana à abà, adàmatsila aw kəla, iyay, masla la uwana kahoyaw guba aṇha pəra.”

⁶ “Tak ma taslala vok aṇa maduw dəgtsetsek zlo ala, kà aṇa sili səla aw takay? Iyay, tekedika amiyaka tekula aṇatà

kà azila la huma Zəzagəla aw. ⁷ Amiyaka aņidz takasagəl aņkul gesina kà, Zəzagəla asəl, la tekula tekula gesina aņha. Guba akəs akul aw, kà uwana kaduwaw azladəgtsetsek gesina la manəņla akul à adi."

*Maz sayda lakəl aņa Yesu la mapuw ala gudzi à gəl
(Mata 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

⁸ "Hađay, gəgod' à akul la dziriga: Baņa dza agoday: 'Gi aņa Yesu la paraka', 'Aņulo', Kona aņa dza adəgoday la huma aņa azlamalika aņa Zəzagəla lakəl aņha bay. ⁹ Ama baņa dza apəhay mawisiga lakəl kà aņa Kona aņa dza, Kona aņa dza adəpəh mawisiga lakəl aņha suwaņ, la huma aņa azlamalika aņa Zəzagəla."

¹⁰ "Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aņa Kona aņa dza, adəmatsalaņ ala, ama kəla dza uwana agodəh à Masasədok Zəzagəla kà, masla adəbəz mamatsila tsakana aņha aw!"

¹¹ "Mok uwana tadəbayəh akul à azlagəy madəv kuđa à agu, baņaw à huma aņa azlasufəl, baņaw à huma aņa azlagumna kà aņa madəhəh akul seriya à gəl kà, guba akəs akul à kà tatak uwana kadəpəhaw, kà matəf gəl aņkul aw. ¹² Kà uwana la kaslā uwatā kà, uwana kadzugwaw aw kà, Masasədok Zəzagəla adəpəhakulla adəgay la paņaw aņkul la awtəy."

Gay la gay la abà aņa masla gorobu kusoņu gà

¹³ Kiya uwaga dza anik la ahəņ, la maham à ahəņ dza la abà, agod' à Yesu: "Məņga, god' à deda gulo kà: 'Vəhəw ləmana, uwana baba aņkul asək à akul à ahəņ', god'al."

¹⁴ Yesu awuləlla, agod'al: "Zil, uwa à uwana afà à gi à ahəņ, kà gi aņa magay masla seriya aņa mavəhakulla tatak ala la deda aņak uwa?" ¹⁵ Kiya uwaga agod' à atə gesina: "Dəhəw haņkəli la gəl aņkul lakəl aņa mawoy ləmana, kà uwana sifa aņa dza kà la magay la ahəņ, amiyaka adəgay masla gorobu məņga gə, aw." ¹⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atə gay la gay la abà uwanay la magoday:

"Dza anik la ahəņ uwana agə la azlaələk delga delga. ¹⁷ Masla adzugw la gəl aņha, 'Mana gədehəņ mi: Tsa uwala slaka asləkà à gi aņa matsakəh tatak may gulo à abà aw mi. ¹⁸ Lagwa kà, gəkəlah bəza vədə uwanay à ahəņ gesina, ŋgaha gəņaləh məņga məņgaga, ŋgaha gədətsakah azla-tatak gulo à abà gesina. ¹⁹ ŋgaha gədəgoday à gəl gulo: Kak la tatak aņuvaw, lagwa adəgay kà aņa mavay dəņ; dūw ləv aņak, zūw, ŋgaha sà, rəb aņak, dūw asik à zagəla.' ²⁰ Ama Sufəl Zəzagəla agod'al: 'Kak zil kusoņuga! Zlahaw la vəd uwanay lakana kà kamətsay ma, ŋgaha ma adəgay ma aņa

uwa à tatak uwaga kadahaṅ à ahəṅ gesina uwa? ” ²¹ Kiya uwaga Yesu azàlànṅ à gel, agòd à atà: “Kiya uwaga à uwana dza uwana ahamà ləmana aṅa gəl aṅha à ahəṅ kà, masla kà, galepi la huma yewdi aṅa Zəzagəla aw.”

*Maf madzugway à Zəzagəla à afik
(Mata 6.25-34)*

²² Kà uwaga à uwana Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha, “Kafawla kà gəl à ahəṅ kà tatak may uwana kadzadzawla kà vok aw, baməraka lakəl aṅa tatak matsokw à abà babay aw. ²³ Sifa ma aduwa tatak may aw takay? Nḡaha ma vok aduwa tatak matsokw à abà aw takay? ²⁴ Nərèzàw azlakwakwak tsi: Uwala tasləkay aw, nḡaha tatsəfay babay aw, vəda aṅatà la ahəṅ, kà aṅa lebəṅ aw. Ama Zəzagəla adzadzar atà, akul ma kaduwawwan azlakolan uwaga aw takay? ²⁵ Uwa la tataka aṅkul la abà aslala vok aṅa maziṅ à mavay aṅa mamətsay aṅha à adi amiyaka nḡuv la aslasl gəl aṅha uwa? ²⁶ Nḡaha ma, tsa baṅa azlabəza tatak babay kà, kaslawwalla vok aw ma, kà mana kafawla kà gəl à ahəṅ lakəl aṅa azlatatak anik anik deyday ma? ²⁷ Nərèzàw bokuba uwana azlamawuratatay aṅa guf tazigəṅay tsi: Tadàh sləray aw, nḡaha tavavəf sləwzi kà aṅa lukut babay aw. Ama la dziriga gəgof à akul kà: Amiyaka bà Salomon uwana akòr ləmana aṅha aṅuvaw babay kà, abəzà à lukut bokuba aṅa azlamawuratatay uwaga tatsokw à abà aw. ²⁸ Iyay zlà, Zəzagəla adàw lukut à azlakəsaf à vok uwana à vok la fəta bay lakana, tekedika atà kà lakana baṅaw lebəṅ kà tayakats à akàl à gay: Nḡaha ma adəgay anu uwanay babay takay? Kay akul la madiṅal gəl à vok matsihilaga haday. ²⁹ Kiya uwaga kà, kafawla kà gəl à ahəṅ, la uwana kadàzuwwaw, la uwana kadàsaw aw, nḡaha kagahaw azlaadi aw. ³⁰ Kà uwana uwaga kà, say azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, la uwana tayàh tatak uwaga koksikoksi. Ndzer Baba aṅkul uwana la zagəla la afik kà asəl tatak uwana kanawkuḍa aṅha gesina. ³¹ Fəwla kà gəl à ahəṅ dadəṅ teraṅa kà, kà makoray Zəzagəla, la lig la ahəṅ kà masla adəkəs akul à ahəl ala dèwdèw tatak uwana kanavawwal.”

*Ləmana la zagəla
(Mata 6.19-21)*

³² “Maham à ahəṅ bəziga, guba akəs akul aw, kà uwana asa à Baba kà masla aṅa mav à akul makoray aṅha. ³³ Dàwàw azlatatak aṅkul ala, vāhàw sili gà à azlaməna kuḍa à uda. Pàkàw vok aṅkul ala kà kiwa sili uwana sili adəv à lag la aku aw, nḡaha ləmana uwaga awisila la zagəla aw aw. Kà uwana la abatà kà, masla à gəl ad à abatà aw,

marzaw la fafay bay awisəŋ ala aw. ³⁴ Kà uwana slaka uwana ləmana aŋək la abatà kà, la abatà bay kà, ləv aŋək adz à ahəŋ babay suwaŋ!”

Azlamagamza uwana tadz à ahəŋ la adi

³⁵ “Gàw madàh vok à ahəŋ gà, wàdàhàw parapara aŋkul à tsəh lela, ŋgaha bay fənəs aŋkul agàh mavats à ahəŋ gà. ³⁶ Gàw bokuba azlamagamza uwana takud mənŋga aŋatà ala, à baŋa ahàd à mazəb mis, kà atà mapəzlal gamagày la mok uwana mazalahay aŋha adàsa à waŋ. ³⁷ Marabay à gay kà la azlamagamza uwana mənŋga aŋatà atsa à waŋ, abəz atà à gəl la adi. La dziriga gəpəh à akul kà, mənŋga aŋatà adàwad parapara aŋha à tsəh, ŋgaha adàdzàh atà madzay, kà mavàh à atà tatak may la gəl aŋha. ³⁸ Baŋa mənŋga aŋatà asa à waŋ la tataka vəd, adàduw uwaga babay, baŋa abəz atà à gel la adi kà, marabay agay la atà! ³⁹ Tsəbàw sləm à gay uwanay lela: Agayŋa zil gày asəl kaslà uwana masla à gəl atsa à waŋ kà, mazləl gày aŋha la vəd kà, naka masla kà naka adzəhal aw huyip à ahən à ahəŋ la adi, kà mad à gay aŋha, aŋa masla à gəl aw. ⁴⁰ Akul babay kà, gəw nekwa, kà uwana la mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay kà adàgay kà bà kiya uwaga la gurùh!”

Azlamagamza səla

(Mata 24.45-51)

⁴¹ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Sufəl kà aŋami la uwana kapəhay gay la gay la abà uwaga, awma kà aŋa azladza gesina takay?” ⁴² Kiya uwaga Sufəl agòdal: “Kità ma, uwa à masla sləray dziriga, ŋgaha haŋkəliga uwa? Uwaga kà dza uwana mənŋga aŋha afà à gəl aŋa azlamagamza anik, kà masla aŋa mavàh à atà tatak may la kaslà uwana asa à atà. ⁴³ Marabay agay la magamza uwana mənŋga aŋha awul à waŋ, abəzal à gəl la sləray aŋha la abà. ⁴⁴ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Ndzer, zil gày adàvə ləmana aŋha à ahàl aŋha gesina. ⁴⁵ Ama baŋa magamza uwaga agoday la ləv aŋha la tsəh: ‘Mənŋga gulo kà adàsafay’, ŋgaha adzəka makəsafər la mazlabàh azlamagamza anik anik gesina, ŋgaha aday à mazuway à abà, à masay à abà, apaka masla guzu. ⁴⁶ Kiya uwaga kà, mənŋga aŋha adàsa à waŋ la gurùh, la mavakay uwana adzugw mas à waŋ aŋa mənŋga aŋha aw. Kiya uwaga kà, mənŋga aŋha adàsal ŋgərpa, kà uwana akudəŋ ala aw, masla kà tadàfay kà à tataka aŋa azlaməna tsakana à abà.”

⁴⁷ “Tekedika magamza uwana asəl tatak uwana asa à mənŋga aŋha, akuda mənŋga aŋha ala aw kà, adahəŋ kà bokuba uwana asa à gəl aŋha pəra, mazlabay adàslal

mənğa. ⁴⁸ Ama kà aŋa magamza uwana asəl mađàh uwana asa à mənğa aŋha aw, ŋgaha ađàh sləray uwana agay tazlafla kà, tadàzlabay kà ŋuv pəra, kà uwana asəl aw. Dza uwana tavəl tatak mənğa kà, la slaka aŋha kà, tanaval kà mənğa suwaŋ; ŋgaha aya dza uwana tafal à ahəl mənğa tadànaval mənğa suwaŋ.”

Yesu atsala mavàhla à waŋ

(Mata 10.34-36)

⁴⁹ Yesu agòd: “Gi kà, gəsà à waŋ kà, kà masəlla akəl à waŋ à gudəŋ à vok, ŋgaha asa à gi kà agay mavats vok gà. ⁵⁰ Batem anik la ahəŋ tadàdàhəŋ, nənàw madz à ahəŋ gulo la mazaw la gəl la uwaga la abà tsi, gətərabay tsərəh adàpakà vok. ⁵¹ Akul ma, kagodaw ma, gəsəlla lapiya à kutso uwanay à abà, kagodaw takay? Awaŋ, gəgod à akul, ama mavàhla la uwana gəsəlla à waŋ. ⁵² Dahàw haŋkəli, dagay lakana, hudf gày aŋa dza uwana atà zlo la kay, tadàtsak kəla azladza makər tadàhamay à azladza səla à gəl, ŋgaha səla adàham à makər à gəl. ⁵³ Baba adàgola afad à bəzi aŋha à gəl, iyà babay adàgola afad à dugu aŋha à gəl, dugu bay adàgola afad à iyà à gəl. Dzedzi misga adàgola afad à kuhuwa aŋha à gəl, ŋgaha kuhuwa aŋha babay adàgola afad à dzedzi aŋha misga à gəl.”✧

Matsənəŋ godega aŋa məlo

(Mata 16.2-3)

⁵⁴ Kiya uwaga Yesu agòd à maham à ahəŋ dza aya: “La mok uwana kanəŋaw habaga atsa à afik la matəd à ahəŋ afats, katskats kagodaw kà: ‘Iyaw adàsuway’, uwaga apakàhà vok, haday. ⁵⁵ Baŋa kanəŋaw afad ađəday la gəl la aku, ‘Aŋuf adàgay la ahəŋ’, kagodaw, uwaga bay kà apakàhà vok, haday. ⁵⁶ Kay, akul kà akul azlaməna magolla dza, kasəlaw mavàh məlo uwana ala la vəđah, ŋgaha la uwana la zagəla, ŋgaha ma kà mana katsənaw godega aŋa məlo uwanay lakana aw zlà ma?”

Matsən vok gay la masla məzam

(Mata 5.25-26)

⁵⁷ “Kà mana akul la gel aŋkul kadahaw vok seriya à vok aŋkul à gəl kà madz à ahəŋ la dziriga la abà aw ma? ⁵⁸ Baŋa dza apuwa à ka gudzi à gəl kà, la mok uwana akul à tetəvi la ama, kadaw à huma seriya akul səla kà, wəđ vok à uda kà akul aŋa matsən vok gay səla, ŋgaha kà masla aŋa maf ka à ahəl aŋa masla seriya aw, ŋgaha bay kà masla seriya aŋa maf ka à ahəl aŋa azlaslodzi aw, ŋgaha kà azlaslodzi babay aŋa maduw ka à daŋay aw. ⁵⁹ La dziriga gəpəh à

ka kà, kadàsa à uda la abatà aw, say baɲa katsatsakwàh azlamatəm à ahəɲ sili aɲak à waɲ gesina dadàɲ!”

13

Mapəh gay la ləv ala baɲaw mamətsay

¹ La kaslà uwatà, azladza anik tasà à waɲ kà mapəh à Yesu gay lakəl aɲa azla Galili, uwana Pilatus akəɗ atà, à mok uwana tahàd kà maf tatak aɲatà à slaka mav tatak à Zəzagəla. ² Yesu agòɗ à atà: “Hadɲay, ma kadzugwaw ma azla Galili uwaga ma: ‘Tadfaɲəɲ mawisiga uwana aduwa aɲa azla Galili anik uwanay,’ kagodɲaw takay? ³ Awaɲ, gəgod à akul gesina, baɲa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadàzahawla bokuba aɲatà babay. ⁴ Iyay zlà, azladza kulo gəl aɲha mtəgis uwana məɲ gày la gudəɲ Silowe atəɗ à gəl, adzamàhà atà ala ma, akul ma, la madzugway aɲkul ma, azlaməna tsakana taduwà azlaməna gudəɲ Urusalima anik kagodɲaw takay? ⁵ Kay! Awaɲ, gəgod à akul, ama baɲa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadàmatsaw à gay bokuba atà babay.”

Gay la gay la abà aɲa gudəv uwana av mayyay aw

⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay la magodɲay: “Dza anik la ahəɲ, gudəv la guf matavəruk aɲha la abà. Masla atsizlla ala, ahàd kà mayàh mayyay la vok aɲha, ama abəzal aw. ⁷ Masla à dza aɲa guf, agod à masla mapəs guf aɲha: ‘Kay, nəɲəɲ tsi, dagay mavay makər gəsàhà waɲ kà mayàh mayyay la vok aɲha, ama gəbəzal aw, adadza à slaka à gəl deyday, kiya kà, gəkəsay aya aw, nàts à ahəɲ.’ ⁸ Ama masla mapəs guf agodal: ‘Məɲga gulo, kamkam, sàkal la viya uwana aya, gədàla à tsəh aɲha gədətəkal vərəw à tsəh dadàɲ. ⁹ Baɲa gədàdfehəɲ kiya uwaga kà, zlahaw kà adàyyay, nərəz tsərəh à kà vuɗ anik, baɲa ayya aw kà: Kadànats à ahəɲ!’ ”

Yesu awur mis makəlàh à vədah gà ala, la vuɗ maduw ləv

¹⁰ La vuɗ maduw ləv, vərđi anik, Yesu adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kuɗa la aku. ¹¹ La abatà aga la ahəɲ mis masla dɲuvatsga, uwana agà makəlàh à vədah gà dagay mavay kulo gəl aɲha mtəgis. Masasəɗok mawisiga adakalahal gay à vok, aslàlla à vok aɲa matsizlla ala aw. ¹² Mok uwana Yesu anəɲà mis uwaga azàlal la magodal: “Lagwa kà, wùr ala la dɲuvats aɲak la abà!” ¹³ Abəkal ahàl à gəl, ɲgaha la katskats, mis atsizlla ala, ɲgaha adzəkà mazləb Zəzagəla la matsəkay. ¹⁴ Ama məɲga aɲa gày madəv kuɗa kà, gəl akàdal à vok, ləv avàlal à

gay kà mawur dza ala uwana Yesu awuràṅ ala vudf maduw lèv. Agòd à maham à ahèṅ dza: “Mavakay mukwa la ahèṅ la tsèh aṅa kasukwa, à uwana dza aslala vok aṅa madfàh slèray. Sàhàwwàṅ, tawarakulla la azlamavakay uwaga la tsèh, awkà kasawwanṅ kà mawarakulla la mavakay maduw lèv aw!”* 15 “Iyay”, Sufèl Yesu agòd à atà: “Akul azlamèna magolla dza, kèla uwabeyuwi aṅkul ma apàlành sla aṅha ala banaw ziwṅṅu aṅha ala la vudf maduw lèv kà madla atà à iyaw à abà aw takay?” 16 Ngaha ma bamèraka mis mayyi à tsèh ala aṅa Abèraham, uwana tak seteni adatsinṅ à sasala aṅha à abà mavay kulo gèl aṅha mtègis, ngaha ma azlayla kà vok aṅa mapèlèṅ ala la sasala aṅha la abà la vudf maduw lèv aw takay?” 17 Mawul à uda aṅa Yesu uwaga akèlla ziruwi à azlamèna mèzam aṅha à gèl gesina; ama maham à ahèṅ dza tagà la marabay mèṅga kà azlaslèray nadzipo uwana Yesu adfahàhàṅ.

*Gay la gay la abà aṅa tsèhay hamadz
(Mata 13.31-32; Mark 4.30-32)*

18 Apèh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “La mana makoray Zèzagèla adèbani vok ma? La mana à uwana gègagazlèla ma?” 19 Yesu agòd: “Makoray Zèzagèla kà, gègagazlèla la tsèhay hamadz uwana atsà à uda la lig gày aṅa dza: Azigènay, apaka magol ahàf, tsèràh à uwana azladfiyanṅ tasaha à wanṅ kà maṅalành gày aṅatà à afik.”

*Gay la gay la abà aṅa tatak mamèsl tatak ala
(Mata 13.33)*

20 Kiya uwaga Yesu agòd à atà aya: “La mana gègagazlèla makoray Zèzagèla ma? 21 Makoray Zèzagèla kà kalkal la tatak mamèsl tatak ala, uwana mis akotsèṅ à pèhàw dogum zlo à tsèh, uwana adfàh kilo dzik sèla gèl aṅha sèla, tsèràh à uwana amèsl magol pèhàw uwaga ala gesina.”

*Gamagày slèrkutskuts gà
(Mata 7.13-14,21,23)*

22 La maday aṅha la abà à Yesu kà, aguwàhà à uda la azlamèṅ gudèṅ la abà, la azlabèza gudèṅ la abà gesina, ngaha la matapla tatak à azladza la tetèvi aṅa maday à Urusalima la ama. 23 Kiya uwaga dza anik anav: “Mèṅga, kà mana azladza ṅuv pèra tadàbèlay ma?” Ama Yesu agòd à atà: 24 “Wàdàw vok à uda kà mad à gày la gamagày slèrkutskutsga uwaga; la paraka gèpèh à akul kà, azladza aṅuvaw tadàyah aṅa mad à gày la abatà, ama tadàslay aw.”

* 13:14 13.14 2Musa 20.9-10; 5Musa 5.13-14

²⁵ Agòf à atà: “La mok uwana zil gày adatsizlla ala adatsak à gamagày à ama kà, akul uwana la uda kadàdzawka mazalahay la magoday: ‘Sufəl, Sufəl, pèzl anu à ama ala.’ Ama masla adàtsizlla ala, adàgof à akul: ‘Akul gesina uwaga, gəsəl slaka uwana kaguwəŋ la abà aw, gəsəl akul aw.’ ²⁶ Nğaha kadàgofawwal: ‘Məzàw tatak məsàh tatak gesina kà la slaka gà anina, nğaha aya katàpàhànula tatak la azlagudəŋ gami la abà.’ ²⁷ Nğaha aya adàgof à akul: ‘Gəsəl akul aw, gəsəl slaka uwana kaguwəŋ la abà aw, zàw gi vok akul gesina aŋkul, uwana kadàfahàw mawisiga.’[☆] ²⁸ La abatà la uwana kadàtawaw, la mapad slid la tsəh ala tərawawa, la mok uwana kadànəŋaw Abərahəm, Isak, Yakuba, nğaha la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, kà mapàh à azladza gesina la makoray Zəzagəla, tekedika akul kà akul mawits akul à uda gà. ²⁹ Nğaha aya kà, azladza tadàsa à wəŋ la tsəh la ahəŋ, la matəf à ahəŋ afats, la mas à afik afats nğaha la gəl la aku bay. Nğaha atà tadàbəzal slaka madza madzay la tatak may lakəl la makoray aŋa Sufəl Zəzagəla. ³⁰ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna huma la abà, tadàgay azlaməna lig, nğaha azlaanik la tataka azlaməna lig la abà bay kà, tadàgay azlaməna huma.”

Vok ahama Yesu kà Urusalima
(Mata 23.37-39)

³¹ La kaslà uwatà kà, azla Farisəya anik tazà vok à slaka Yesu, nğaha tagòfal: “Dà aŋak la abanay. Hād à slaka anik kà uwana Herod asal makəf ka!” ³² Nğaha Yesu agòf à atà: “Dàw, kadàpəhaw à hayyəŋ uwaga kà kiya uwanay: Aganay gəkudəkàh azlamasasəfok mawisiga la mawar azladza ala lakana, lebəŋ, ama la mavakay makər aŋha kà gədàkəf gəl à sləray gulo. ³³ Ama kəla kà, say gətsizlla ala lakana, lebəŋ, la vuf uwahà, kà uwana akəsa vok kà aŋa masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla aŋa maməts à uda aŋa huɸ gudəŋ Urusalima aw, say la huɸ gudəŋ Urusalima kəla.”

³⁴ “Urusalima, Urusalima kak la uwana kakàdàh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla, uwana aslālàh kà atà à wəŋ gesina. Asik dəŋ gədayahah maham gay à azladza aŋak à vok la slaka gula, bokuba gotsak uwana ayàh maham gay azlabəza aŋha à vok, la tsəh gogozlāh aŋha. Ama kakəsàw aw. ³⁵ Haday, lagwa kà, gày aŋkul adàpak nɸvagay. Ama gi kà, gəpəh à akul la dziriga kà, akul kadànəŋaw gi, tsərəh à kaslà uwana kadàgofawwaw kà: ‘Zəzagəla apis gay à dza uwana à vok, atsa à wəŋ la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla’, aw.”[☆]

14

Yesu awur masla d'uvats ala

¹ Vèrdi anik, Yesu ahàd à mtèga anja tekula anja mènja anja azla Farisèya la vud' maduw lèw, kà mazuw tatak may. Azladza uwana la abatà, tanèrèz Yesu lela. ² Dza anik la ahèj uwana makèsl vèfah gà la abatà la huma anha. ³ Yesu apèh gay à azlamènja anja azlamèna mapèhla mapèhay ala la azla Farisèya: "Wakità mapèhay gami ma avà tetèvi kà mawur dza ala la vud' maduw lèw takay?" ⁴ Ama asà à atà mawulla gay à uda aw. Kiya uwaga abèk ahàl à masla d'uvats à gèl, awurànja ala, ngaha asàk à dza uwatà, adà anha. ⁵ Yesu agòf à atà: "Uwa à uwana bèzi anha ànkaw kokur anha atòf à suwa à abà ma la vud' maduw lèw kà, azèb à uda aw uwi?" ⁶ Dza la ahèj aslala vok kà mawulla gay à uda lakèl anja uwaga aw.

Gay lakèl anja mayahani slaka ngaha lakèl anja mazalahay

⁷ Iyay, la abatà Yesu anèrèz mayahani slaka anja azladza uwana tazàläh atà à maham gay à vok à abà. Tayahay kà azlaslaka delga. Kiya uwaga apèh à atà gay uwaga: ⁸ "Banja dza azàla ka à madèvaday mazèb mis à abà kà, kayàh slaka madza madzay delga gà dadàn aw. Zlahaw dza anik la ahèj, à uwana tazàlal à madèvaday uwaga à abà, aduwa ka bay ma?" ⁹ Ngaha kà pèra masla mazalläh akul atsa à wan, agòf à ka: 'Kona, sàkla slaka uwaga à dza uwanay.' La abatà kà, kak kà magol zirui adahama ka à gèl kà matsizilla ala la huma, kà mad à lig. ¹⁰ Ama banja tazàla ka kiya uwaga kà: Häd, kadza anjak à madzay la lig. Kà uwana la mok uwana masla mazalläh akul adàda à awtày kà, adàgòf à ka: 'Slawda, kak kà, zà vok à huma à gay la abanay', la abatà kà, kà anjak kà adàgay dzèba anha sèla aw la huma azladza uwaga gesina, kà kak anja mad à huma à gay.* ¹¹ Kà uwana kèla uwabeyuwi uwana azigèn gèl anha kà, tadàwulla ala à lig. Ngaha dza uwana awulla gèl à vèfah kà, tadàdalla à huma."

¹² Kiya uwaga Yesu agòf à dza uwana, azàläh babay: "Iyay zlà, banja kavà tatak may, banjaw kata kaf à uda kà, kazàlläh azlaslawda anjak la azladedà anjak, banjaw la azlayaga anjak, la azlamèna magay anjak, uwana azlagalepiga pèra aw. Way kà atà babay kà tadàzalla ka vèrdi anik, kà mazuw tatak, kà uwana banja tazàla ka kà bokuba tapèlla ka uwana à abà tazùw la mtèga anak suwanj. ¹³ Ama banja kat kaf à uda kà, zàläh kà azlamèna kudfa, azlamagodu, azladeri

* 14:10 14.10 Hanjèli 25.6-7

ngaha la azlaguləf pəra. ¹⁴ Kità kà, kadàgay la marabay, kà uwana atà kà taslala vok anja mapəlla ka à abà aw. Uwaga kà Zəzagəla la uwana adàpəlla ka à abà la mavakay uwana adàwulla azladza dziriga à uda la mamətsay.”

*Gay la gay la abà anja mən mat kaf à uda
(Mata 22.1-10)*

¹⁵ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tekula la tataka anja azladza uwana la tatak may la adi, agòd à Yesu: “Tsa kətà kà, marabay agay la dza uwana adàzuw tatak may anja la makoray anja Zəzagəla!” ¹⁶ Yesu agòd à atà: “Dza anik la ahən, atà magol kaf à uda, ngaha azàläh azladza anjuvaw. ¹⁷ La mok uwana tatak adahənay kà, asləl magamza anja kà mazaläh azladza uwana tapàh à atà: ‘Sàw à waŋ, sàw à waŋ adagay, kà uwana tatak may kà adahənay!’ ¹⁸ Ama gesina anjatà tadzəkà manav kamkam la tekula tekula. Matera agòd à magamza: ‘Gi, gəsükw guf kà, asa à gi, gəday kà manəŋəŋ, kamkam bàsgəŋ.’ ¹⁹ Kiya uwaga masəla agòd al aya: ‘Gəsükw sla səduk zlo, gəday gədàgurla atà sləray, kamkam bàsgəŋ.’ ²⁰ Ngaha anik agòd al aya suwaŋ: ‘Gi kà, gədazəb mis kà bà lagwa lagwa, kà uwaga à uwana gəslala vok anja manəf ka aw pəra.’ ²¹ Kiya uwaga magamza awul à slaka mənğa anja, apəhal uwana tapəhal gesina. La abatà kà, zil gày apək ləv, la magoday à magamza anja: ‘Hàd, katskats à azlavadavaday à afik, la azlagay barama à ama la hudf gudəŋ la abà, ngaha hàd kasəlla azlaməna kudfa à waŋ, la azlamagodu, la azlaguləf ngaha la azladeri gesina!’ ²² Zwek la huma, uwana uwaga adadaha vok kà, magamza asà à waŋ agòd à mənğa anja: ‘Mənğa, uwana kapəh kà, adahà vok, ama slaka atamà à ahən bà gotənaŋ aya.’ ²³ Kiya uwaga mənğa agòd à magamza anja: ‘Lagwa kà, dàh à azlabəza mazləramàh tetəvi à ama, la azlalig zlagam, fàh à atà gasa à gəl, kà masəlla atà à waŋ kà anja mahənla anja gày gulo! ²⁴ Ndzer, gəpəh à akul la dziriga kà, azlauwana gəzàläh atà takwèsàh kà, tetuwa tadàtap tatak may gulo tetuwa aw.’ ”

*Tatak uwana dza apakla masla madiŋal gəl à vok la slaka Yesu
(Mata 10.37-38)*

²⁵ Maham à ahən dza anjuvaw tanəfà Yesu la tsəh. Yesu agòla vok, ngaha agòd à atà: ²⁶ “Baŋa dza asal, manəf gi kà, say apəsew baba anja, la iyà anja, la mis anja, la azlabəza anja, la azladedda anja ngaha amiyaka gəl anja dadəŋ. Tsa baŋa kiya uwaga aw kà, aslala vok anja magay masla matapla la slaka gulo aw. ²⁷ Kəla dza uwana akəs mamətsay

aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw. ²⁸ Baŋa dza asal maŋal magol gày kà, say adza madzay dadàŋ, atugw tatak uwana adàziŋ ala gesina dadàŋ. Baŋa sili aslay kà mahənlanŋ ala, la uwana adzəka sləray. ²⁹ Awkà baŋa adzəka maf godega à gày à ahəŋ pəra, uwala à adàhənənŋ ala aw kà, kəla dza uwana adənənŋ gày uwana ahənla aw kà, tadàdzəka makəfaslal. ³⁰ Tadəgodəy: 'Nəŋàw tsi, kona uwanay tsi: Adzəkà maŋal magol gày, uwala aslala vok aŋa mahənənŋ ala aw tsi!' ³¹ Kiya uwaga babay la sufəl uwana asal map guvəl la sufəl anik kà, say adza madzay dadàŋ, kà manərozay à baŋa dza dəbow kulo aslala vok aŋa map guvəl la dza dəbow dzik səla. ³² Baŋa aslay aw kà, tsa sufəl anik uwanay aləg kərkər dadàŋ kà, say asləl gay kà manav masəl vok atà səla." ³³ Yesu agòd kiya uwaga babay zlà: "Baŋa dza apəsew tatak aŋha gesina aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw!"

Slugul uwana azladəy aw
(Mata 5.13; Mark 9.50)

³⁴ "La hadəy gə kà, slugul kà tatak delga. Ama baŋa azladəy aya aw ma, kakay dza azladəŋ ma? ³⁵ Uwaga akəsa vok baməraka aŋa kutso aw, ŋgaha bay apək arəguwa babay aw. Uwaga kà say maftukw ala pəra. Dza uwana sləm lakəl kà atsəbal sləm lela zlà!"

15

Gay la gay la abà aŋa tuwaŋ mazilaga ŋgaha uwana tabəzal
(Mata 18.12-14)

¹ La abatà azlaməna mazəb hadama la azladza anik uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw kà, tazà vok à slaka Yesu kà matsəbal sləm. ² Azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala taŋəŋuz à tsəh ala kà atà kà atà la magodəy: "Nəŋàw, konnay akəs azlaməna tsakana kà la ahəl səla tsi, ŋgaha tazùw tatak may la slaka gə la atà nna tsi." ³ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay, agòd à atà:

⁴ "Uwa la tataka aŋkul la abà uwana akor tuwaŋ dzim, ŋgaha tekula aŋatà azila à ama, asak à dzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay la fəta, kà masla aŋa mad mayàh tekula gə uwaga tsərəh à uwana abəzal aw uwi? ⁵ Mok uwana adabəz tuwaŋ aŋha kà arabay, akəsay, af à kuda. ⁶ Mok uwana adà à mtəga kà, adzəka mazaləh azlaslawda aŋha la azlaməna magay aŋha, la magod à atà: 'Mərab anina, kà uwana gədaabəzal tuwaŋ gulo uwana azalà.' ⁷ Kiya uwaga

babay gəgod à akul kà, marabay mənğa adəgay la zagəla la afik, kà aŋa masla tsakana tekula uwana apəh gay la ləv ala, aduwa dza dzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay, uwana: ‘Anu azladziriga’, tagod.”

Gay aŋa gursu uwana azalà ŋaha tabəzal

⁸ “Awma mis ma uwala à uwana akor gursu kulo, ŋaha tekula azilà à ama, kadzugwaw ma, avats fənəs, aslad gày, ŋaha ayahay la haŋkəli, tsəràh à uwana abəzal aw takay? ⁹ Mok uwana adabəzal gursu aŋha kà, azallàh azlaslawda aŋha la azlamatetegi aŋha gesina, ŋaha agod à atà: ‘Məràb anina, kà uwana gursu gulo uwana azalà kà gəda bəzal adagay!’ ¹⁰ Kiya uwaga babay, gəgod à akul kà, marabay adagay la zagəla la afik, la slaka azlamalika aŋa Zəzagəla, kà mapəh gay la ləv ala aŋa masla tsakana tekula, uwana atsà à huma aŋa Zəzagəla.”

Gay aŋa kona mazilaga la mawul à waŋ aŋha

¹¹ Kiya uwaga Yesu agod aya: “Dza anik la ahəŋ agà la azlabəza səla. ¹² Kiya uwaga, mabəziga bəziga agod à baba aŋha: ‘Baba v à gi humà ləmana, uwana adəgay aŋulo!’ Kiya uwaga baba avahà ləmana à azlabəza aŋha səla ala. ¹³ Mok uwana adahəni à ahəŋ ŋuv, mabəziga bəziga adàw humà makoray aŋha ala, adà aŋha kərkər la sili gə. La abatà azà sili aŋha ala la magogotsay aŋa gudəŋ à vok la abà gesina. ¹⁴ Kiya uwaga, mok uwana adakod tatak aŋha gesina kà, magol may adzəkà vok la gudəŋ uwatà la abà, ŋaha adzəkà mawoy tatak, ama tatak la ahəŋ aw. ¹⁵ Masla ahàd à mtəga dza anik aŋa gudəŋ uwatà la abà uwana asləl à guf aŋha à abà kà manəŋla azlanamzi. ¹⁶ Masla kà ayàh kà bə mahən huɸ aŋha ala, la azlamaholahola uwana azlanamzi tapaday, ama dza la ahəŋ avəl aw. ¹⁷ Təh, awùlal à gəl lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋha uwana uwarà, agod: ‘Azlaməna sləray aŋa baba gulo kà tatak may aduwa atà, ama gi kà, masla la uwanay gəmətsay kà may ma, kakay ma? ¹⁸ Lagwa kà, ŋuləm, gəda à mtəga baba gulo gədagodfal: Baba, kamkam gəfahà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋaha à kak à vok bay. ¹⁹ Baba, lagwa kà, azlayla kà vok kà mazal gi ala bəzi aŋak aya aw! Ama lagwa kà, fà à gi à ahəŋ bokuba gi magamza aŋak!’ ²⁰ La abatà kà atsizlla ala, kà mad à mtəga baba aŋha.”

“Mok uwana aləg kərkər la gày aŋa baba aŋha kà, baba aŋha anəŋəŋ kà, atsa à waŋ. Ŋaha vok ahaməl kaykay. Hadzak, asà à afik, atsədàl à ama, avəl kà, akəsà vok la marabay. ²¹ Bəzi uwaga agodfal: ‘Baba, kamkam gəfahà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋaha à kak à vok. Lagwa kà,

azlayla kà vok kà mazalgèla bèzi anjak aya aw!' ²² Ama baba agòd à azlamagamza anja: 'Katskats, sàwla dawara delga à waŋ, kaduwal à vok; fàwwal dzedfa à ahàl, bèkàwwal kwimik à asik. ²³ Lagwa kèsàw vèlik magagseyga à waŋ, kakədfaw, məpədf ŋgaha mərəb, ²⁴ kà uwana bəzi gulo uwana agà bokuba mamətsayga kà aganay, adawul à uda la sifa aya, azalà, ama adagay mabəzalga.' Ŋgaha kiya uwaga tadzəkà marabay."

²⁵ "Tekedika magol bəzi anja kà, agà la fəta. La mok uwana atsà à waŋ la fəta, uwana adagay nekwa la gày kà, atsənà talakway la azladəs la madəvaday gesina. ²⁶ Magol bəzi uwaga azàla magamza tekula, anəvalla gay ala: 'Mana ma à uwaga adadzəka vok la mtəga gami ma?' ²⁷ Kiya uwaga magamza agòd: 'Deda anjak kà adawul à waŋ. Masla gà la uwaga, baba anjak akədf vèlik magagseyga uwatà, kà uwana awùlla à waŋ la wurwur.' ²⁸ Nəŋ, adzəkà mapak ləv, ŋgaha akəs mad à gày aya aw. Kiya uwaga baba anja asà à uda, adəval kudfa kà mad à gày. ²⁹ Ama masla agòd à baba anja: 'Baba, mavay dəŋ à uwana gi la slaka anjak, didi gədakweska mapəhay anjak aw. Ama bə məzezak babay kà, kavà à gi anja marabla la azlamanalay gulo aw! ³⁰ Ama baŋa kà anja bəzi anjak uwanay adadadas tatak anjak ala la zlapay la tsəh, ŋgaha adawulla à waŋ kà, kakədfal vèlik uwana məgagsəŋ aya ma kà mana ma?' ³¹ Ama baba agòd: 'Bəzi gulo, iyay, kak la ahəŋ koksikoksi la gi, gəsəl. Kasəl kà, dəwdəw tatak uwana gəkoray kà uwaga kà anjak aw takay? ³² Ama lakana kà, akəsà vok kà, məvalàh à zagəla, la mahab madəvaday, kà uwana deda anjak uwana agà bokuba mamətsayga kà, aganay adawula à uda la sifa aya, azalà ŋgaha adagay mabəzalga aya kà uwaga à uwana mərəbay!' "

16

*Gay la gay la abà anja magamza kaskasga
(Mata 25.14-30)*

¹ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka anja aya: "Dza galepi gà la ahəŋ uwana agà la magamza lakəl anja ləmana anja gesina. Ŋgaha azladza tasàhàla gay uwana à waŋ, magamza anja uwaga adəfahəŋ la tatak anja. ² Məŋga anja azàlal, agòd: 'Mana ma à uwana gətsenəŋ lakəl anjak ma? Iyay, tūgw à gi godega anja sləray anjak lagonay, kà uwana kadəgay magamza gulo aya aw!' ³ Magamza adzugw la gel anja, agòd: 'Aga, məŋga gulo azəb gi à tatak anja lakəl ala ma, mana ma à uwana gədehəŋ lagwa zlà ma? Mapəs guf, ndzəda gulo la ahəŋ

aw. Matsatsàh tatak babay, ziruwi. ⁴ Iyay, tēga, gēsəl uwana gədàdfehəŋ à mok uwana adàzəb gi à tatak aŋha lakəl ala. Azladza la ahəŋ à uwana tadàfa à gi à ahəŋ à mtēga aŋatà.’ ⁵ Kiya uwaga azàlàh azladza uwana goder aŋa mēŋga aŋha agàhà à atà la vok tekula, tekula. Agòd à matera: ‘Nna à goder aŋa mēŋga gulo, uwana agà kà la vok ma?’ ⁶ ‘Amàl kuvu goŋgoŋ dzim’, agòdàl. Magamza agòdàl: ‘Wakità aŋa goder aŋak kà, aganay, dzà madzay katskats, katsetser goŋgoŋ dzik zlo!’ ⁷ Ngaha anavà dza anik aya: ‘Kak ma, nna aga kà la vok ma?’ ‘Nalkama nesesa dadərmokw zlo.’ Magamza agòdàl: ‘Kak bay kà, aganay à wakità aŋa goder aŋak: Tsetsèr dadərmokw ufad!’ ⁸ Kiya uwaga mēŋga aŋha, azləbà magamza kaskasga uwana adàhà uwaga gesina la dēmdēm, kà uwana azladza aŋa gudəŋ à vok lakana tadfuwa à azladza aŋa udfaka la katskats la sləray aŋatà la abà.”

⁹ Yesu azàlàŋ à gəl, agòd à atà: “Kèsàw vok slawda la azlələmana aŋa gudəŋ à vok uwanay, ŋgaha kà vud uwana kadàbəzaw à tatak aw kà, tadəkəs akul à slaka madz à ahəŋ, uwana adəv à gay aw. ¹⁰ Kà uwana dza uwana dziriga la azlabəza tatak la abà kà, masla kà dziriga la azlaməŋ tatak la abà babay. Ngaha dza uwana kaskas la azlabəza tatak la abà kà, masla kaskas la azlaməŋ tatak la abà bay. ¹¹ Tsa baŋa akul kagaw dziriga la tatak uwana la abà, tafà à akul à ahəl la gudəŋ uwanay la vok aw, ma uwa à uwana adàfa à akul ləmana dziriga à ahəl zlà ma uwa? ¹² Baŋa akul kagaw dziriga la ləmana aŋa azladza anik aw, ma uwa à uwana aslala vok mav à akul ləmana aŋkul uwa?”

¹³ “Kiya uwaga dza la ahəŋ atsəp azlaməŋga səla à huma à gay aw: Apəsew anik, ŋgaha akəs gay aŋa anik; awoy anik, ŋgaha akweska anik. Kiya uwaga babay zlà, kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

Azlaməpəhay anik aŋa Yesu

(Mata 11.13; 5.31-32; Mark 10.11-12)

¹⁴ Azla Farisəya tatsənà gay uwaga gesina, takədàsl à Yesu, kà uwana atà kà, azlaməna mawoy sili mēŋga. ¹⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Akul kà: ‘Anu azladza dziriga’, kagodaw la huma aŋa azladza la madàh gasa. Ama Zəzagəla asəl madzugway aŋkul. Uwana azladza tanərəz bokuba tatak mēŋga gə kà, la huma Zəzagəla, kà uwaga kà bokuba tatak deydayga pəra.”

¹⁶ “Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la azlaməpəhay aŋa Musa tapàh gay lakəl aŋa makoray Zəzagəla tsərəh à kaslà aŋa Yuhana masla madàh batem. Dagay la mok uwatà kà, kəla uwabeyuwi adàh gasa kà mad à makoray Zəzagəla à

abà. ¹⁷ Zagëla la kutso kà adøv à gay la butu, à kà matødla aña mapəhay ñuvga la wakità Zəzagëla la abà.”

¹⁸ “Këla dza uwana akudək mis aña, ñgaha azəb anik kà adada à gəl gaw, ñgaha dza uwana azəb mis uwana zil aña akudəkay babay kà, adada à gəl gaw suwañ.”

Dza galepi atà la Lazar

¹⁹ “Dza galepi anik la ahəñ, uwana atsakwàh à diri mativga à abà uwana tsakalay añaatà kà zlazladfa. Masla kà adzàhà à ahəñ kà say la matsidəy la abà pəra. ²⁰ La abatà kà, masla kudfa anik la ahəñ uwana sləm aña Lazar. Vok aña gesina kà bà amik amik tsatsabasla. Adzàhà à ahəñ la slaka mahən à ahəñ la gay gamagày aña galepi. ²¹ Asal mahən huđ aña ala la azlatatak may mapətsəh pətsəhga, uwana atəđ à ahəñ la table aña galepi uwaga la afik, ama aslà aw. Ñgaha aya kà, azlakəda tasàhà à wañ kà mamətəđəh amik aña uwaga la abatà kà, azàhəñ kaykay. ²² Masla kudfa uwatà aməts, ñgaha azlamalika tasà à wañ, tazəb masla, tadàlla à slaka Abəraham la zagëla. La lig la ahəñ kà, galepi uwaga aməts suwañ, talà, tatùw lela. ²³ Galepi uwaga kà asà ñgərpa məñga la mezewi. La matərəbay aña la abà kà, anəñà à zagëla kərkər kà, anəñà Abəraham la Lazar la slələf aña lakəl. ²⁴ Ñgaha masla adzəkà mazalahal la magodəy: ‘Baba Abəraham, vok ahamà ka kà gi, sləl Lazar à wañ, atəp gay gəl ahəl aña à iyaw abà, kà matasgəla aləh gulo, kà uwana gəs ñgərpa məñga la gày akəl uwanay la abà.’ ²⁵ Ama Abəraham agodəl: ‘Iyay bəzi gulo, dzùgw tsi, kazùw matsidəy la mok uwana kaləg la sifa, ama Lazar kà asà ñgərpa məñga. Lagonay kà, adabəz à matsidəy suwañ la abanay, ñgaha kà kak, kadabəđ à matərəbay à abà. ²⁶ Ñgaha aya kà, la tataka gami la abà la akul kà, magol afək zəñzəñga la ahəñ; avahanula. Azladza uwana la slaka gami la abanay taslala vok aña mad à uda à slaka añkul aw, ñgaha azlauwana la slaka añkul taslala vok aña mas à gay babay à slaka gami aw.’ ²⁷ Galepi agodəl: ‘Kamkam, baba Abəraham, sləl Lazar à mtəga baba gulo, ²⁸ kà uwana azladedə gulo la ahəñ zlo aya, kà masla aña mapəh à atà à vok à abà, kà atà aña mas à wañ à slaka uwanay gi la abà aw.’ ²⁹ Ama Abəraham agodəl: ‘Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà tapəh à atà. Say takəs gay añaatà pəra!’ ³⁰ Galepi agodəl: ‘Awañ, baba Abəraham, diga aw. Ama baña dza awul à uda la mamətsay, ahəd, la uwana tadəkəs gay aña, ñgaha tadəpəh gay la ləv ala.’ ³¹ Kiya uwaga Abəraham agodəl: ‘Baña tatsəna gay aña Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anik aw kà,

amiyaka bà dza uwana awùlla à uda la mamətsay, adàday babay kà, tadàtsən gay aŋha aw' ", kiya uwaga Yesu apèh à atà.

17

Tsakana

(Mata 18.6-7,21-22; Mark 9.42)

¹ Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha: "Tatak uwana adàdahla azladza à tsakana à abà la ahəŋ koksikoksi. Ama ŋgərpa adàgay la dza, uwana adàh uwaga. ² Nuləm tawafal dzəgla à kuda, taduwa à dərəv à abà, à kà uwana adukw tekula aŋa azlabəza uwanay à tsakana à abà. ³ Dahàw hanjəli lela!"

"Baŋa deda aŋak adaha tsakana kà, pəhal la tələmma; baŋa atuw lakəl aŋa tsakana aŋha kà, matsallaŋ ala. ⁴ Baŋa adahà à ka tsakana à vok asik mədəf la mavakay la tsəh, pəra kəla madàh tsakana kà, atsa à waŋ atuway lakəl aŋha kà, matsallaŋ ala gesina."

Madiŋal gəl à vok

⁵ Azlaməna matapla tagòf à Sufəl: "Zànula madiŋal gəl à vok gami à gəl!" ⁶ Sufəl agòf à atà: "Agayŋa la madiŋal gəl à vok aŋkul à gay la ahəŋ bakət tsəhay hamadz kà, naka: 'Bədə vok ala la abanay, həd kadàtsəb vok à dərəv à abà!', kagodaw à gudəv kà, naka uwaga kà apakakulla vok, kà uwana akul la madiŋal gel à vok."

Sləray aŋa magamza

⁷ "Uwa la tataka aŋkul la abà, à uwana magamza aŋha apès guf baŋaw anəŋla azlatatak kà, la mok uwana adasa à waŋ la fəta kà: 'Sà à waŋ katskats, kadza à tatak may à gəl', agodfal uwa? ⁸ Awaŋ, ama agodfal kà: 'Dàh gi tatak may, bədla lukut, kà mav à gi tatak may la tatak masay, la lig la ahəŋ kà pəra, kak kadədzəka mazuw tatak, la masay suwaŋ.' ⁹ Kagodaw ma, 'Kikay', agodf à masla sləray uwana adahàlla kiya uwanay kagodaw takay? Awaŋ, uwaga kà sləray aŋha. ¹⁰ Akul babay kà kiya uwaga: Mok uwana kadafahaw uwana tapəh à akul gesina kà, gòdāw kà: 'Anu azlaməna sləray deydayga pəra', gòdāw; 'Məfahəŋ kà uwana uwaga kà, agay kà sləray gami pəra'."

Yesu awara azlaməna akəl zagəla ala kulo

¹¹ La mok uwana Yesu adà à Urusalima kà, aguwa la gay makwi aŋa Samariya atà la Galili. ¹² La kaslà uwana masla azlādà à huđ gudəŋ anik à abà kà, azlaməna akəl zagəla kulo tagagam la masla. Tatsəzl à fəta à awtəy. ¹³ Ngaha tazà kuda à zagəla la mawiyay: "Yesu, məŋga, vok ahama

ka kà anu!" ¹⁴ Masla anə̀rə̀z atà, agòd à atà: "Dàw kadà-pəhawla vok ankul à azlaməna mav tatak à Zəzagəla!" La mok uwana atà la asik lakəl kà maday kà, tanə̀rə̀z vok anjata kà: Tawàrla.☆ ¹⁵ Kiya uwaga tekula la tataka anjata la abà, uwana anə̀nə̀n kà adawurla kà, awul à slaka Yesu la mazləb Zəzagəla la kuda zləkkà. ¹⁶ Atə̀d à makəla asik anha la magodəy: 'Kikay'. Masla kà tekedika zil Samariya. ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Azladza kulo tawar ala aw takay? Atà la azlaladəga anik uwanay la? ¹⁸ Dza la ahə̀n adzəgw kà mawul à awtəy kà mav kikay aw. Say məlok dza uwanay pəra." ¹⁹ Ngaha Yesu agòd à dza uwana awul à wə̀n: "Sà à afik, hə̀d anak; madiŋal gəl à vok anak adawur ka ala!"

Mas à wə̀n anja makoray Zəzagəla
(Mata 24.23-28,37-41)

²⁰ Azla Farisəya tanavà Yesu: "Mbà makoray Zəzagəla adasa à wə̀n mi", tagòd'al. Yesu agòd à atà: "Makoray Zəzagəla kà, atsa à wə̀n la kiya uwanay anja manə̀nə̀n la yewdi aw. ²¹ Ngaha dza aslala vok babay kà magodəy kà: 'Aganay la abanay, banaw agatəy la abatəy', tagodəy babay aw. Sə̀lāw kà, aganay la tataka ankul la abà à makoray Zəzagəla."

²² Masla agòd à azlaməna matapla la slaka anha: "Azla-mavakay anik tadasa à wə̀n à uwana kadəyahaw la iyaw tugwi kà manə̀n Kona anja dza bə̀ à mavakay tekula, ama kadənə̀nawwan aya aw. ²³ Ngaha azladza tadəgodəh à akul Kristu kà 'Aganay la abanay, banaw agatəy la abatəy.' Kakəsaw gay anjata aw, kadaw la abatə aw! ²⁴ Kà uwana bokuba habaga uwana awutsə̀d à uda la ləv zagəla la abà, dagay la tsə̀h la ahə̀n tsə̀rə̀h à gəl à agu kà, la kiya uwaga adəpaka vok la vud mas à wə̀n anja Kona anja dza babay. ²⁵ Ama kəla kà say asa ngərpa mənŋga dadə̀n, ngaha kà say azladza anja zamana uwanay takweska masla aya dadə̀n. ²⁶ Bokuba uwana apakəhə̀ vok la zamana anja Nuhu kà, kiya uwaga à uwana adəpaka vok babay la mavakay anja Kona anja dza.☆ ²⁷ La zamana uwatə̀ azladza tazəw, tasə̀h, tazə̀b mis, tavə̀h azladəgam anjata à zil, tsə̀rə̀h à mavakay uwana Nuhu adə̀ à kəslah iyaw à agu. Ama atə̀ kà, tadzəgw tatak anik diki diki tsə̀rə̀h à uwana mazlaha asə̀ à wə̀n azə̀hə̀ atə̀ ala aw.☆ ²⁸ Apakə̀ vok la zamana anja Lot bay kà kitə̀: Tazəw, tasə̀h, tasə̀kwə̀h, tadəwə̀h ala, tasləkə̀h tatak, ngaha tanə̀lə̀h azlagəy anjata. ²⁹ Ama la mavakay uwana Lot asə̀ à uda la gudə̀n Sodom la abə̀ kà, Zəzagəla aduw akəl à ahə̀n la zagəla uwana la abə̀, kadə̀h kà kadə̀h. Ngaha azaha

☆ **17:14** 17.14 3Musa 14.1-32 ☆ **17:26** 17.26 1Musa 6.5-8 ☆ **17:27** 17.27 1Musa 7.6-24

azladza ala gesina.✧ ³⁰ Adàpaka vok kalkal la uwaga la vuf mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay.”

³¹ “Kiya uwaga babay la mavakay uwatà kà, dza uwana la gəl gày la afik kà, amiyaka kazlaŋa aŋha la kay kà, adàsa à ahəŋ kà mahəlay aw. Nŋaha babay kà, dza uwana la guf la abà kà, adàwul à mtəga babay aw. ³² Dzùgwàw lakəl aŋa mis aŋa Lot tsi. ³³ Dza uwana ayàh matəf sifa aŋha kà, adàziŋ ala, nŋaha dza uwana atùw sifa aŋha aw kà, adətəfəŋ uwaga. ³⁴ La dziriga gəpəh à akul: La vuf uwatà kà, azladza səla la kəslah tekula la afik kà, tekula tadəzəbay, tekula tadəsakal. ³⁵ Azlamis səla la vəl tekula la afik kà, tekula adəzəbay, tekula tadəsakal. ((³⁶ Aya kà, azlazil səla la guf tekula la abà, tekula tadəzəbay, nŋaha tekula tadəsakal.))” ³⁷ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋha tanàv: “Sufəl, uwaga ma adàpaka vok ma lala?” Masla agòd à atà: “La slaka uwana tatak mamatsayga la ahəŋ la uwana azlakwatsamu taham gay à vok la abatà.”

18

Gay la gay la abà aŋa mis kuɗa atà la masla maɗàh seriya

¹ La lig la ahəŋ Yesu apəh à atà gay la gay la abà kà aŋa mapəhatàla kà masak à madəv kuɗa la tsəh ala la ahəŋ la maruw vok à ahəŋ aw. ² “Masla seriya la ahəŋ la gudəŋ anik ahoy guba aŋa Zəzagəla aw, nŋaha akəs gay aŋa dza babay aw. ³ La gudəŋ uwatà la abà babay kà, mis kuɗa anik la ahəŋ, asàh à waŋ à slaka aŋha la magòɗal: “Dàh à gi seriya la masla məzam gulo.” ⁴ Asik dəŋ masla seriya akwesàhal à gəl, ama la lig la ahəŋ adzùgw la gəl aŋha: ‘La dziriga kà, guba az à gi kà aŋa Zəzagəla aw, gəkəs gay aŋa azladza aw. ⁵ Ama lagwa kà, mis kuɗa uwanay atərəb gi ayigəla kà, gəɗàhla seriya aŋha nŋaha masla aŋa masàh à waŋ aŋa mawis à gi gəl à vok aya aw.’ ” ⁶ Kiya uwaga Sufəl Yesu agòd: “Tsənàw uwana masla seriya mawisiga uwanay agòd tsi. ⁷ Kətà zlà ma, Zəzagəla kà adàɗfah dziriga à azlauwana atsatsàmàni atà aw, kagòɗaw takay? Adàɗfah dziriga à azlauwana tanəval tatak mavakay la mahəŋay gesina. Nŋaha vok ahaməl kà atà babay aya. ⁸ Bà la dziri gəpəh à akul kà, adàɗfah à atà dziriga la katskats. Tekedik ma, baŋa Kona aŋa dza adàsa à waŋ ma, adàbəz à maɗiŋal gəl à vok à gəl la vəɗfah takay?”

Gay la gay la abà aŋa

zil Farisəya nŋaha la masla mazəb hadama

⁹ Uwana Yesu apèh gay la gay la abà uwanay kà, kà aṅa azladza anik, uwana tapakà gəl aṅatà ala kà: ‘Anu azladza dziriga la huma Zəzagəla’, tagòd, tapəsèw azladza anik. ¹⁰ “Azladza sèla tatsizlla kà mad madəv kudfa la mən gày Zəzagəla la aku. Anik zil Farisəya, anik uwanay masla mazəb hadama. ¹¹ Zil Farisəya atsizlla ala, adəv kudfa la kiya uwanay: ‘Sufəl Zəzagəla, kikay gəgod à ka, kà uwana gi kà, gi kiya azladza anik aw. Kà uwana atà kà: Azlaməna gəl, azlamawisiga, azlamabila! Zəzagəla, kikay gəgod à ka, kà uwana gi kà kiya masla mazəb hadama uwanay aw! ¹² Nḡaha aya kà, asik sèla gəkəs nəlay la kasukwa la tsəh, kəla tatak gulo uwana gəbəzal kà, gəvəhay tekula la gay aṅa makulo gesina.’ ¹³ Ama masla mazəb hadama atsizlla à fəta à awtày, aslà kà madzək yewdi à zagəla aw, ama atatəsla gay ləv: ‘Sufel Zəzagəla gulo, vok ahama ka kà gi, à gi uwana gi masla tsakana!’ ¹⁴ Gəpəh à akul la dziriga kà, masla la uwana adà à mtəga la ləv sətakaga, à kà dza anik uwanay. Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana azigən gəl aṅha kà tawulla à lig, nḡaha kəla dza uwana awulla gəl aṅha à vədah kà, Zəzagəla adədalla à huma.”

*Azladza tasàhla azlabəza à slaka Yesu
(Mata 19.13-15; Mark 10.13-16)*

¹⁵ Azladza tasàhla azlabəza à Yesu à waṅ, kà masla aṅa mapis à atà gay à vok, nḡaha azlaməna matapla la slaka aṅha taslàh atà məl à gəl. ¹⁶ Ama Yesu azàla atà la magoday: “Sàkàw azlabəza tasa à waṅ à slaka gulo, kavəraw atà ay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aṅa azlatsəhay azla-uwaga! ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Kəla uwabeyuwi uwana akəs makoray aṅa Zəzagəla bokuba azlabəza uwanay aw kà, adàda à makoray Zəzagəla dīkidīki aw!”

*Kohana galepi gà
(Mata 19.16-30; Mark 10.17-31)*

¹⁸ Masiga anik aṅa azla Yahudiya anavà Yesu la magodal: “Məṅga, kak delga, mana à delga gədehəṅ, kà gi aṅa mabəzal sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁹ Yesu agòdal: “Kà mana ‘Kak delga’, kagòd à gi ma? Dza delga la ahəṅ aw, say Zəzagəla kokudfa gəl aṅha pəra delga. ²⁰ Kasəl mapəhay uwana la wakità Zəzagəla la abà ay? Kada gəl gaw aw, kakəd dza aw, kada à gəl aw, kadfahà fida lakəl aṅa dza anik aw, nḡaha zləkàw baba aṅak la iyà aṅak!”[☆] ²¹ Kohana agòd: “Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gekəs uwaga gesina.” ²² Uwana Yesu adatsən uwaga kà, agòdal: “Lagwa kà, tatak tekula atəm à ka kà à ahəṅ! Kəla tatak gesina

[☆] **18:20** 18.20 2Musa 20.12-16; 5Musa 5.16-20

uwana kakoray kà: Dàw ala, v à azlaməna kuɖa à uda gesina, ŋgaha sà à waŋ, kanəfa à gi, kadàbəz ləmana la zagəla!" ²³ Ama mok uwana kohana atsən uwaga gesina kà, aməts à ahəŋ la adi, kà uwana galepi. ²⁴ Uwana Yesu anəŋəŋ kà, adapak ləv kà, agòɖ: "Haɖfay gà, kà zlazladfa kà dza galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla. ²⁵ Nuləm zlugumi aguwa à uda la afik lepiri, kà dza galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla." ²⁶ Kiya uwaga azlauwana tatsəbal sləm kà, tadzəkà magoɖfay: "Tsa aŋa kità ma, uwa à uwana aslala vok aŋa mabəlay zlà ma uwa?" ²⁷ Yesu agòɖ: "La slaka azladza kà zlazladfa, ama la slaka Zəzagəla kà zlazladfa aw." ²⁸ Kiya uwaga Piyer agòɖal: "Tsənəŋ anu kà, mədasək tatak uwana à ahəŋ məkor gesina, kà manəf ka." ²⁹ Yesu agòɖ à atà: "Gəpəh à akul la dziriga kà, baŋa dza asək gəy aŋha à ahəŋ, à mis aŋha à ahəŋ, à azladedə aŋha ahəŋ, à azlababa aŋha à ahəŋ, à azlabəza aŋha à ahəŋ kà makoray Zəzagəla kà, ³⁰ dagay lakana la zamana uwanay adəbəz tatak aŋuvaw, ŋgaha la huma la gay aya kà, adəbəz sifa adəv gay aw aya!"

Yesu awulla gay aŋa mamətsay aŋha à tsəh

la mawul à uda aŋha kà maməkər

(Mata 20.17-19; Mark 10.32-34)

³¹ Yesu ahəl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà à tsəh, ŋgaha agòɖ à atà: "Tsənəwwəŋ, aganay mədàda à Urusalima, kà uwana la abatà la uwana tatak uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa mapəh à azladza tatsetsər adəgəɖ à afik, lakəl aŋa Kona aŋa dza. ³² Tadəkəs masla, tadəvə à ahəl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadəkədaslal, tadətsakal magoɖahay à gəl la matafal slesliɖ à vok. ³³ Tadəzlabay la kurpi, tadəkəɖfay. Ŋgaha la mahənay maməkər kà, adəwul à uda la mamətsay." ³⁴ Ama azlaməna matapla tatsənə godega aŋha aw, kà uwana godega aŋa gay uwatà kà, ahəɖatəŋ à adi, tasəl uwana Yesu apəh aw.

Yesu awura guləf ala

(Mata 20.29-34; Mark 10.46-52)

³⁵ Uwana Yesu azləbəz gudəŋ Yeriko kà, guləf anik madza madzay gə la gay tetəvi, atsatsəh tatak la abatà. ³⁶ Mok uwana atsənə dərəkəruk aŋa maham à ahəŋ dza uwana tadà à awtəy kà, katskats masla adzəkà manavay la magoɖfay: "Uwaga ma, mana ma aguwa ma?" ³⁷ Azladza tagòɖal: "Yesu, zil Nazaret la uwana ada à awtəy kiya uwaga la maham à ahəŋ dza la tsəh." ³⁸ Kiya uwaga adzəkà mawiyay la magoɖfay: "Yesu, Yesu, Kona aŋa David, vok

ahama ka kà gi.”³⁹ Ama azladza uwana taguwà à huma taslàhal mèl à gèl, “Dzà à ahəŋ titi!”, tagòdɔl, ama azà kuda à zagəla la mawiyay aya: “Kona aŋa David vok ahama ka kà gi, gəgòd à ka!”⁴⁰ Kiya uwaga Yesu atsizilla à ahəŋ, “Sàwɔgəla à waŋ!”, agòd à atà. Mok uwana tadàlla guləf à slaka aŋha, anavà guləf la gay ala: “Mana asa à ka, kà gəɔfahəŋ ma?”, Yesu agòdɔl. “Məŋga, asa à gi kà gənəŋla la yewdi gulo”, guləf awulàlla.⁴² La abatà: “Nəŋ ala, madiŋal gəl à vok aŋak adawur ka ala!”⁴³ Kiya uwaga, udak, anəŋla la kirim yewdi, ŋgaha anəfà Yesu la tsəh la mazləb Zəzagəla. Mok uwana maham à ahəŋ dza anəŋà uwaga kà, gesina aŋatà tazləbà Zəzagəla.

19

Yesu atà la Zase

¹ Mok uwana Yesu adada à gudəŋ Yeriko kà, aguwà à uda la huɔf gudəŋ la abà. ² Dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Zase la abatà, masla kà məŋga aŋa azlaməna mazəb hadama, ŋgaha galepi aya, ³ ayàh manəŋ Yesu. “Uwa à Yesu uwatà uwi?”, agòdɔl, ama aslà aw, kà uwana maham à ahəŋ dza kà aŋuvaw, ŋgaha babay kà azigəŋ aw, agòdɔl à ahəŋ desl. ⁴ Ahàd à huma à gay la mahoyay, ahàd à gudəv à afik, ŋgaha kà masla aŋa manəŋ Yesu, uwana aguwà à awtəy la tetəvi uwatà. ⁵ Ŋgaha mok uwana Yesu adabəz à tsəh aŋha kà, anəŋ à afik, agòdɔl: “Zase, sà à vəɔfah katskats, kà uwana lakana kà, say gəda à mtəga aŋak!” ⁶ Katskats asà à vəɔfah, akəs Yesu la ahəl səla, kà mad à mtəga aŋha. ⁷ Uwana azladza gesina tanəŋà masla kà, taŋoŋz à tsəh ala, tagòdɔl: “Kakay ada mahən à mtəga masla tsakana ma?” ⁸ Zase asà à afik la huma aŋa Sufəl, agòdɔl: “Sufəl, tenma aŋa ləmana gulo kà, gəvəh à azlaməna kuda à uda gesina. Ŋgaha aya, baŋa gəɔfahə mawisiga à dza à vok la mahəl sili aŋha la kaskas kà, gəvəlla à iyaw à tsəh asik makər, ŋgaha aŋa magay maufad la iyà aŋa sili aŋha!” ⁹ Yesu agòdɔl: “Lakana kà mabəlay adasa à huɔf gəy uwanay, kà uwana masla babay kà mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham, ndzer. ¹⁰ Kà uwana Kona aŋa dza asà à waŋ kà mayəh mabəl azlauwana tazəhla.”

Gay la gay la abà aŋa gursu aŋa luwəluwà (Mata 25.14-30)

¹¹ Yesu ahàd à huma à gay la mapəhatàla gay la gay la abà à azladza uwana tatsənà paŋaw aŋha. Bokuba uwana atà nekwa la Urusalima kà tagòdɔl kà: ‘Makoray Zəzagəla kà apəhla vok ala la katskats la dazuwaya’, gəl aŋatà agòdɔl. Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà

anik. ¹² Aganay à uwana apèh: “Gadamula anik, uwana la huf gày mənğa, ahàd à gudəŋ anik kərəkər kà mazuw sufəl la abatà, kà masla mawul à mtəga la lig la ahəŋ. ¹³ Uwana adày kà, azàllàh azlamagamza aŋha kulo dadəŋ, avàhà à atà gursu aŋa luwàluwà tekula tekula, agòd à atà: ‘Tsakàllàw la sili uwanay, tsərəh à mok uwana gədawul à waŋ.’ ¹⁴ Ama azlaməna gudəŋ aŋha tapəsəw masla, tasləl gay kà magoday kà: ‘Asa à anu dza uwanay aŋa magay sufəl lakəl gami aw’, tagòd. ¹⁵ Mok uwana adazuw sufəl kà, awul à waŋ à gudəŋ aŋha à abà. Nğaha azàlèh azlamagamza aŋha uwana avàhà à atà gursu aŋa luwàluwà kà aŋa matsakalla, asəl manərəz uwana tabəzalla à adi. ¹⁶ Kiya uwaga matera adà à awtày la magoday: ‘Sufəl, sili aŋak kà ayyà à tsəh sili kulo.’ ¹⁷ Sufəl agòdɔal: ‘Delga, kak magamza delga, bokuba uwana kagà dziriga la bəzi tatak la abà kà, gəf ka à ahəŋ lawan aŋa gudəŋ kulo.’ ¹⁸ Kiya uwaga masəla asà à waŋ: ‘Sufəl, sili uwana kavà à gi kà, gəbəzalla à adi zlo aya’. ¹⁹ Sufəl agòd à masla babay: ‘Kak babay, kak lawan aŋa gudəŋ zlo.’ ²⁰ Magamza anik asà à waŋ aya, agòd: ‘Sufəl, aganay sili aŋak, gəfafəd à makatsekatsa à abà, gəhadəŋ à ahəŋ. ²¹ Guba akəs gi kà kak, kà uwana kak dza dzaŋdzaŋga. Kà uwana tatak uwana kak kafà à ahəŋ aw babay kà, kazəbay, nğaha bə tatak uwana kak kasləka aw babay kà, katsəday.’ ²² Sufəl agòdɔal: ‘Kak magamza maksafərga. Paŋaw aŋak uwana kapèh, la uwana adəfahà à ka seriya à gəl. Iyay, kasəl kà gi dza dzaŋdzaŋga, nğaha gəzəb tatak uwana gəfà à ahəŋ aw, kagòd. Gətsəf tatak uwana gəsləkà aya bay aw, kagòd.’ ²³ Nğaha sufəl agòdɔal: ‘Kà mana kafà sili gulo à gày makal goder, naka mok uwana gədawul à waŋ kà, naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma?’ ²⁴ Nğaha sufəl agòd à azladza uwana la slaka aŋha: ‘Zəbàwwal gursu tekula uwaga la ahəl ala, vawla à dza uwana à vok akor sili kulo!’ ((²⁵ Atà tagòd: ‘Sufəl, masla kà sili kà kulo la ahəl ŋuwà!’)) ²⁶ ‘La dziriga’, gəpəh à akul: ‘Dza uwana akoray kà, tadəvalla à vok. Ama dza uwana akoray aw kà, bə bəziga uwatà aga la ahəl kà, tadədəvalla à ahəl ala aya! ²⁷ Ama azlaməna məzam gulo uwana la abanay, asà à atà kà gəkor atà aw kà, sawla atà à abanay à huma gulo, kədfaw atà la yewdi gulo’, sufəl agòd à azlamagamza aŋha”, kiya uwanay Yesu apèh.

*Yesu ada à huf Urusalima à abà
(Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Yuhana 12.12-19)*

²⁸ La mok uwana adapəh gay uwaga, Yesu adà à huma aŋa maham à ahəŋ dza kà mad à Urusalima. ²⁹ Mok uwana

tazlàbèz à Betfaze atà la Betaniya, nekwa la gudəŋ uwana gudəŋ kuvu tagodfal kà, aslèl azlaməna matapla sèla la slaka aŋha la huma, agòd à atà: ³⁰ “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Baŋa kadàbèzaw kà, kadànəŋaw bəzi ziwŋŋu mawadəŋ à ahəŋ gə, uwana dza adadza à afik didi aw. Dapèllàw, kadàsawla à waŋ à abanay. ³¹ Baŋa: ‘Kà mana kapəllaw mi’, dza agod à akul kà, ‘Sufəl gami awoyaŋ’, gòdāwwal!” ³² Uwana azlaməna masləlay taday kà, tanəŋà tatak gesina apakà vok bokuba uwana Sufəl apèh à atà. ³³ Mok uwana tapèl bəzi ziwŋŋu uwaga kà: “Kà mana kapəllaw bəzi ziwŋŋu uwaga mi?”, ³⁴ azladza aŋha tagòd à atà, “Sufəl awoyaŋ”, tagòd. ³⁵ Nŋaha tasèlla bəzi ziwŋŋu uwaga à slaka Yesu, atà tadəwal azlalukut aŋatà à lig, tadzà Yesu à afik. ³⁶ Mok uwana adadzəka maday, azladza tadəw azlalukut aŋatà à tetəvi à ama. ³⁷ La mok uwana tazlàbèzay à Urusalima, kà mad à ahəŋ la gudəŋ kuvu la afik kà, azlaməna matapla tahən ala la marabay gesina aŋatà, ŋgaha tazləbà Zəzagəla la kuda zləkkà, kà azlatatak nadzipoga uwana tanaŋəŋ gesina. ³⁸ Azla dza tagòd: “Delga kà Zəzagəla apis gay à Sufəl uwana à vok, atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla! Lapiya la zagəla, ŋgaha mazləbay agay la Zəzagəla uwana la zagəla la afik.”^{*} ³⁹ Nŋaha azla Farisəya anik uwana la tataka maham à ahəŋ dza la abà tagòd à Yesu: “Məŋga, ‘Dzəw à ahəŋ titi’, gòd à azlaməna matapla la slaka aŋak!” ⁴⁰ Ama Yesu agòd à atà: “Baŋa: ‘Dzà à ahəŋ titi’, gəgod à atà babay kà, bə azlaakur babay kà tadzəka mawiyay babay!”

Yesu atuw lakəl aŋa Urusalima

⁴¹ Mok uwana Yesu azlàbèz à huɸ gudəŋ kà, adzəkà matuway à uwana adanəŋəŋ ⁴² la magodəy: “Agayŋa kak la gəl aŋak kasəl tatak uwana agay lapiya kà aŋak kà, naka kità aw. Ama lagonay kà adadza à ahəŋ kà bokuba nasiriga la huma yewdi aŋak. ⁴³ Kà uwana azlamavakay anik tadàsa, à waŋ à uwana azlaməna məzam aŋak tadəkəs à ka gay adi la kazlaŋa guvəl la ahəl, tadətsak à ka à ama tadətsah kà makalla gesina. ⁴⁴ Tadəzakala tetuwa kak la azləbəza aŋak, amiyaka bə akur tekula babay kà adəgəɸ à gəl aŋa anik aw, kà uwana awul à ka à gəl à mavakay uwana Zəzagəla asa à waŋ aŋa mazlak ka aw.”

Yesu la məŋ gəy Zəzagəla la aku

(Mata 21.12-17; Mark 11.15-19; Yuhana 2.13-22)

⁴⁵ Mok uwana Yesu adada à məŋ gəy Zəzagəla à agu kà, adzəkà makudəkəh azlaməna matsakalay à lag la aku.

46 Agòd à atà: “Aganay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

‘Gày gulo kà adagay kà gày madəv kuɖa, ama akul kà kada-pakawwanja kà tsakur aŋa azlaməna gəl.’”[☆]

47 Yesu atapàhla tatak à azladza la mən gày Zəzagəla la aku koksikoksi. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay à azladza, ŋgaha la azladza uwana masəl à atà gà, la gudəŋ uwatà la abà, tayàh makəs Yesu, kà makəɖay. 48 Ama taslà kà maɖàh dabaray uwana asà à atà maɖehəŋ aw, kà uwana azladza gesina kà, tafà sləm kà à masla la matsəbal sləm pəra.

20

*Ndzəɖa aŋa Yesu ma aguwa à wan ma ala la
(Mata 21.23-27; Mark 11.27-33)*

1 La vərđi anik Yesu atàpla tatak à azladza la mən gày Zəzagəla la aku, ŋgaha apəh à atà gay matsidəyga. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya 2 tasà à wan à slaka aŋha tagòɖal: “Pəhanula, la ndzəɖa ma uwala à uwana kaɖàhla azlatatak uwanay tak la? Uwa à uwana avà à ka tetəvi aŋa maɖàh azlatatak uwanay uwa?” 3 Yesu agòd à atà: “Gi babay kà, gənav à akul tatak tekula lagwa, wùlləwgəla suwan! 4 Uwa à uwana asləl Yuhana à wan kà maɖàh batem tak uwa? Zəzagəla ay, awma azladza takay?” 5 Ama atà tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà la abà kà atà à atà, ŋgaha tagòd: “Baŋa məgod Zəzagəla la uwana asləl à wan, ‘Kà mana zlà ma kadiŋəwwal gəl à vok aw mi’, adəgoday. 6 Baŋa məgod: ‘Azladza la uwana tasləl à wan kà’, maham à ahəŋ dza uwana la abanay gesina tadətsah anu à gəl la akur aya, kà uwana tasəl kà Yuhana kà masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapàh à azladza ndzer.” 7 ŋgaha tawulàlla: “Anu kà, məsəl dza uwana asləl à wan aŋa maɖàh batem aw.” 8 La abatà Yesu agòd à atà: “Kətà kà, gi babay kà, gəpəhakulla ndzəɖa uwana gəɖàhla azlatatak uwanay babay zlà à ama aw.”

*Gay la gay la abà aŋa azlamagamza maksafər gà
(Mata 21.33-46; Mark 12.1-12)*

9 Kiya uwaga Yesu adzəkà mapəh gay la gay la abà uwanay à maham à ahəŋ dza: “Dza anik atsəb gày matavəruk aŋha, asàkla uwaga la azlamagamza aŋha la ahəl, ŋgaha adà aŋha kərkər à gudəŋ anik, asàf la abatà.”[☆]

¹⁰ Mok uwana adasal kà, aslèl dza aṅha à azlamagamza à tsəh, kà mavàl humà mahənay aṅa tatak guf aṅha. Ama mok uwana azlamagamza tanəṅəṅ kà, tazlàbal, ṅgaha takudək la ahàl deyday. ¹¹ Bà gotənanəṅ aslèl dza anik aya. Ama atà tazlàb à gəl, ṅgaha tatsəkəl magodəhay à gəl, la makudəkəy la ahàl deyday babay. ¹² Aslèl dza anik kà mamakər aya. Ama tatsàh, tadəhal amik à vok, ṅgaha tamèl à tetəvi à tsəh. ¹³ Dza aṅa guf matavəruk agòd: ‘Mana à uwana gədehəṅ lagwa zlà ma?’, agòd la gəl aṅha, ‘Gəsləlla à atà bəzi gay ləv gulo, zlahaw kà, tadàsləkaw masla.’ ¹⁴ Ama mok uwana tanəṅà masla, azlamagamza tatsatsəl vok gay kà atà à atà, tagòd: ‘Masla la uwana masla mazuw gày, sàw à waṅ katskats, məkəɸ pəra, anu mədàbəd à mazuw gày à gəl!’ ¹⁵ Tadùw à uda la guf la abà, takəɸ.”

“Ama kakay dza aṅa guf matavəruk adəfahatəṅ à vok ma? ¹⁶ Adàsa à waṅ adəkəɸ azlamagamza maksafərga uwaga gesina, ṅgaha adàvə guf à ahàl aṅa azladza anik uwana tadəvəhal mahənay aṅa matavəruk la kaslà uwana asal gesina.” Ama mok uwana tatsənà uwaga tagòd: “Kiya uwaga apakà vok aw!” ¹⁷ Ama Yesu anəṅəz atà la magodəy: “Uwanay tatsetsər, ma mana asal mapəhla ala tak ma? ‘Akur uwana azlaməna maṅal gày tapəsəw kà,

Masla la uwana adagay akur mawəɸ gày gesina.’[☆]

¹⁸ Kəla dza uwana atəɸ à akur uwanay à afik kà adəkəlahla. Ama baṅa akur uwanay la uwana atəɸ à dza à gəl kà, aslèrəɸəṅ ala kədənna.”

¹⁹ Azlaməna mapəhla mapəhay ala la azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tayàh kà makəs Yesu la kaslà uwatà. Ama guba akəs atà kà maham à ahəṅ dza, kà uwana tasəl kà apəh gay la gay la abà uwaga kà lakəl aṅatà.

*Mapəl hadama à məṅ sufəl aṅa azla Rom
(Mata 22.15-22; Mark 12.13-17)*

²⁰ Kiya uwaga kà mabəz à Yesu à tsəh kà, azlaməṅga taslèl azlaməna matsəb sləm, uwana tapakà gəl aṅatà ala kà bokuba azladza dziriga, awkà bokuba azlaməna matsəb sləm pəra aw, kà mabəzal à tsəh la gay mawisiga uwana la abà, atsà à waṅ la gay aṅha la awtəy amiyaka tekula, ṅgaha kà atà aṅa mav masla à ahàl aṅa azlaməna makoray. ²¹ Kiya uwaga tanəval à gay ala la magodəy: “Məṅga, məsəl kà uwana kapəhay, la uwana katapla à azladza, kà dziriga, ṅgaha babay kà kakəsani dza makasay aw, ama la dziriga, la tetəvi aṅa Zəzagəla à uwana katapla à azladza. ²² Anu

ma tetəvi la ahəŋ, kà mapəl hadama gami à məŋ sufəl Zəsar ay, awma mapəhay gami avà à anu tetəvi aw kəlay?"
 23 Bokuba uwana Yesu asəl dəmfem aŋatà kà, agòd à atà:
 24 "Pèhàwğəla akur sili uwatà dadəŋ tsi", agòd à atà. "Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa, la sili uwanay la afik uwa?", agòd à atà. Tagòdal: "Aŋa Zəsar." 25 Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Kità kà, pələw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ŋgaha pələw à Zəzagəla uwana aŋha suwaŋ!" 26 Kiya uwaga kà, tabəz à gay à tsəh kà makəsla masla aw, kà uwana gay aŋha uwana apəh la huma maham à ahəŋ dza kà mawisiga la abà aw, ləv avəl atà à gay kà mawulla gay à uda aŋha, tadzà à ahəŋ titi.

Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
 (Mata 22.23-33; Mark 12.35-37)

27 Kiya uwaga azladza anik la tataka azla Sadukiya la abà, atà uwana: 'Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw', tagòd, tasà à waŋ à slaka Yesu kà manaval: 28 "Məŋga, aganay uwana Musa apəh: Baŋa dza aməts à mis ala kokuda maβəz bəzi kà, say deda aŋha azəb mis aŋha à uda la gày kuda, ŋgaha atsizlla ala tsəhay aŋha ala.* 29 Azladza la ahəŋ atà mədfəf la azladedə aŋatà. Magolga gə azəb mis, amətsal akəlla ala kokuda maβəz bəzi. 30 Deda masəla ŋgaha mamakər tazəb mis uwaga à uda la gày kuda. 31 Kiya uwaga tazəb tsərəh à mədfəf nna gesina. Gesina aŋatà tamətsələn ala kokuda maβəz bəzi la mis uwaga. 32 Uwana uwaga adada à lig kà, mis aməts bay suwaŋ. 33 Ŋgaha ma la vuđ mawul à uda la mamətsay, ma mis ma adəgədfay ma à uwa, tsa atà gesina aŋatà kà tazəb uwa?"

34 Ŋgaha Yesu agòd à atà: "Azladza aŋa zamana uwanay la uwana tazəb vok. 35 Ama azlauwana Zəzagəla adətsa-tsamani atà kà maβəz à sifa adəv gay aw, tadəwul à uda aŋa madz à ahəŋ la sifa uwana adədəv gay aw kà, atà kà, tadəzəb vok aya aw. 36 Kà uwana la dziriga gə kà, tadəmətsay aya aw, tadəpakahay kà bokuba azlamalika, ŋgaha tadəgəhay azlabəza aŋa Zəzagəla, à kà uwana tawul à uda la mamətsay kà madz à ahəŋ la sifa. 37 Iyay, lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay kà, Musa apəh lakəl aŋha la wakità la abà la paraka:

"Sufəl Zəzagəla gulo, Zəzagəla aŋa Abəraham, Zəzagəla aŋa Isak, ŋgaha Zəzagəla aŋa Yakuba bay."*

38 Zəzagəla kà Zəzagəla aŋa azlamazimnekid aw, ama aŋa azladza uwana la sifa, kà uwana tatak gesina uwana la sifa kà aŋha." 39 La kità kà, uwana tatsən uwaga kà, azlaməna

mapàhla wakità aña mapəhay ala tagòf: “Məŋga, uwaga kà lela kapəh.” ⁴⁰ Kà uwana taslà manaval gay aya aw.

*Kristu atà la David
(Mata 22.41-46; Mark 12.35-37)*

⁴¹ Yesu agòf à atà: “Kakay tagòfay kà Kristu kà Kona aña David ma? ⁴² Kà uwana David la gəl aña kà agòf à wakità aña Mahabay la abà kà:

“Sufəl Zəzagəla agòf à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl

⁴³ tsəràh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aňak à tsəh asik!”[☆]

⁴⁴ Tsa baña David la gəl aña kà azàlalla Sufəl ma, kakay apək kona aña ma?”

“Dahàw hanjëli kà azla Farisəya la azlaməna mapàhla wakità

*mapəhay ala”, Yesu agòf
(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)*

⁴⁵ Mok uwana maham à ahəŋ dza atsəbal sləm kà, Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aña: ⁴⁶ “Dahàw hanjëli kà azlaməna mapəhla wakità mapəhay ala kà uwana atà kà, asa à atà mauguzahay la azladawara məŋga məŋga gə la vok, kà mapapatla dza. Nğaha asa à atà kà azladza tasukw atà kà la azlabarama uwana la ama mahamay dza la abatà, asa à atà madza madzay kà la slaka teraňa la gày madəv kudfa la aku, nğaha aya asa à atà madza madzay kà la slaka delga la tatak may lakəl. ⁴⁷ Atà kà, azlaməna mazaw azlamis kudfa à uda aya, nğaha asà à atà mavakàh à madəv kudfa à abà la slaka madəv kudfa. Atà kà tadəbəzal seriya kà dzaŋdzanğa.”

21

*Mav tatak à Zəzagəla aña mis kudfa
(Mark 12.41-44)*

¹ Yesu anəŋ à slələf à gəl kà, anəŋà azlagalepi uwana tawàts sili à sahar aña ofərand à abà la məŋ gày Zəzagəla la aku. ² La abatà bay kà anəŋà mis kudfa kudfaga uwana awìts kalamay səla à abà la abatà la ləv tekula. ³ Yesu agòf: “La dziriga, gəpəh à akul kà, mis kudfa uwanay kà avà kà aduwa azladza anik uwanay gesina. ⁴ Azladza uwanay tavà kiya uwanay kà, kà uwana adabaday la slaka aňatà, ama mis kudfa uwanay kà, azəb à uda kà uwana agə la ahəl aña madzadzarla gəl aña gesina.”

☆ 20:43 20.43 Mahabay 110.1

*Yesu apəh gay makal məŋ gày Zəzagəla à ahəŋ
(Mata 24.1-2; Mark 13.1-2)*

⁵ Azladza anik tapəh lakəl aŋa məŋ gày Zəzagəla kà ahəf. 'Madfahala vok à uda gà, la azlaakur delga delga gà', tagòf, 'Ŋgaha la azlatatak anik anik uwana tavàh à Zəzagəla.' Yesu agòf à atà: ⁶ "Mavakay adàsa à waŋ, kà azlaakur uwanay adàdza à ahəŋ kiya uwanay aw, amiyaka bà akur tekula adàgəfal à gay aw, tadàbazlah à ahəŋ gesina."

Azlamatəərbay uwana adəpahla madəv gay gudəŋ à vok ala

(Mata 24.3-14; Mark 13.3-13)

⁷ Kiya uwaga tanəval à gay la: "Məŋga, mbà à tatak uwaga adəpaka vok ma? Tatak ma uwala à uwana adəpəhanula zlà?"

⁸ Kiya uwaga Yesu agòf à atà: "Dahàw haŋkəli, dza apapat akul aw, kà uwana azladza aŋuvaw tadàsaha à waŋ la sləm gulo, à uwana 'Anu azlakristu. Lagwa kà, kaslà aŋha la uwanay adàsa à waŋ lagwa', tadəgodəy. Ama kadənəfaw atà aw. ⁹ Baŋa kadətsənaw gay lakəl aŋa guvəl, la azlamawiyay aŋha kà, ləv adəval akul à gay aw, kà uwana uwaga kà say leri apaka vok dadəŋ, ama uwaga kà makəf gəl à ahəŋ aŋa gudəŋ à vok dadəŋ aw." ¹⁰ Kiya uwaga agòf à atà: "Azladza tsəhay anik tadəpa guvəl la azlatsəhay anik, ŋgaha makoray anik adəpa guvəl la makoray anik. ¹¹ Azlamabəlak à vok aŋa kutso adəgahay la ahəŋ aŋuvaw, dūvats la azlamay, la matəərbay adəgahay la ahəŋ la azlaslaka anik anik. Azlatatak guba, la azlanadzipo məŋga tadàsa à ahəŋ la zagəla."

¹² "Ama kà uwaga aŋa mapak vok gesina kà tadəkasaah akul, tadətsərekwah akul tadətəərbəbah akul la azlagəy madəv kudfa la aku, ŋgaha tadəwats akul à danay, tadəbayəh akul à huma aŋa azlasufəl, ŋgaha à huma aŋa azlalawan kà gi. ¹³ Uwaga la uwana adəvə à akul tetəvi kà maz sayda gulo. ¹⁴ Lagwa kà, gədfawaŋ à afik la ləv aŋkul la tsəh kà akul aŋa magogotsay kà aŋa mahəl à ahəŋ aw. ¹⁵ Kà uwana gi la gəl gulo la uwana gədəguway la paŋaw aŋkul la awtəy, kà mav à akul matsihila kà masla məzam aŋkul aŋa maməl akul gəl à ahəŋ aw. ¹⁶ Tekedika kà, bà azlababa aŋkul, la azladedə aŋkul dardarga, ŋgaha la azlaslawda aŋkul la uwana tadətsərkwah akul. Ŋgaha tadəzah sifa aŋa azlaanik aŋkul ala aya. ¹⁷ Azladza gudəŋ à vok gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. ¹⁸ Ama bà la uwaga kà, amiyaka bà aŋidz takasagəl aŋkul tekula babay kà adəzila aw. ¹⁹ La matsizlla à ahəŋ lela aŋkul la uwana kadəbəzaw à sifa aŋkul."

*Yesu apəh gay makal Urusalima à ahəj
(Mata 24.15-21; Mark 13.14-19)*

²⁰ “Mok uwana kadənəjaw azlaməna guvəl tadəkəs gay à Urusalima à adi kà, sèlāw kà nekwa: ‘Takal à ahəj adəgay’, kadəgodəw. ²¹ Kiya uwaga azlauwana atà la Yahudiya kà, tadəhoy à gudəj à afik. Nğaha azlauwana tadəgay la huɸ aɲa Urusalima kà, tadəza vok, nğaha azlauwana la lig gà la uda kà, tadàda à abà aya aw. ²² Ama azlamavakay uwaga kà azlamavakay aɲa seriya la mazay, ama kà magəɸ uwana à afik tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà.* ²³ Nğərpa adəgay la azlamis uwana la bəza la huɸ, la azlauwana bəza vərna aga à atà la ahəl la mavakay uwaga, kà uwana matərəbay la mapak ləv aɲa Zəzagəla adəpəhla vok ala la tataka azlatsəhay uwanay la abà. ²⁴ Tadəkəɸah atà la katsakar, tadəpakah atà ala kà azlamayà la tataka azlatsəhay gudəj à vok la abà. Azladza uwana azla Yahudiya aw, tadəhabah Urusalima à tsəh tsəràh à uwana kaslà aɲatà adədəv à gay.”

*Mas à ahəj aɲa Kona aɲa dza
(Mata 24.29-31; Mark 13.24-27)*

²⁵ “Azlamasəlay, la azlanadzipo anik anik la afats la abà, la təla la abà, la azlatsetsiliɲ, nğaha la kutso la abà adəgay la ahəj. Gudəj à vok adəgay la mazaw la gel la abà, gəl adəkəɸ atà à vok kà mahohumay aɲa magarɲsay aɲa azladərəv.* ²⁶ Azladza tadəməts à gay kà nğərpa uwana adəpaka vok la kutso la abà la vəɸah, kà uwana azlandzəɸa uwana la zagəla tadəbələk à vok. ²⁷ Kiya uwaga kadənəjaw Kona aɲa dza atsa à ahəj la habaga zagəla la abà, la mazləbay, nğaha la maslay gesina.* ²⁸ Mok uwana azlatatak uwaga tadədzəka mapakàh vok kà, dzərədəkàw vok ala, tsizllāw gəl ala la matsizlla à ahəj lela, kà uwana mabəlay aɲkul kà nekwa.”

*Uwana gudəv apəhla ala
(Mata 24.32-35; Mark 13.28-31)*

²⁹ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay: “Nərəzəw gudəv la azlaahəɸ anik anik gesina tsi. ³⁰ Baɲa kadənəjaw azlababasl aɲatà tadzəka maɸay kà, sèlāw kà madara kà nekwa. ³¹ La kità babay, mok uwana kadənəjaw azlatatak uwaga tadədzəka vok kà, sèlāw kà, makoray Zəzagəla kà nekwa atsa à waɲ. ³² La dziriga, gəpəh à akul: Zamana uwanay adədəv à gay dadəj kà mapak vok aɲa azlatatak uwaga aw. ³³ Zagəla la kutso tadədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay aw.”

* **21:22** 21.22 Hosəya 9.7 * **21:25** 21.25 Yesayya 13.10; Yoyel 2.31 * **21:27** 21.27 Daniyel 7.13

Nèhàwla gəl aṅkul

³⁴ “Nèhàwla gel aṅkul! Kà gəl aṅa makad akul à vok lakəl aṅa tatak masay, la tatak may, la azlatatak aṅa gudəṅ à vok uwanay aw! Tsa baṅa kità aw kà, mavakay aṅa seriya adàsa à waṅ adàgoruh akul. ³⁵ Kà uwana mavakay uwatà kà, adàsa à waṅ kà bokuba makəs tatak aṅa kəda kəfu à uwana adàsa azladza à gudəṅ à vok à gəl. ³⁶ Dzàw à ahəṅ la adi, dèwàw kuḍa la kaslà gesina, kà akul aṅa maḃəz ndzəḍa kà matəf uwana la gay ala atsa à waṅ gesina, ṅgaha kà akul aṅa matsizlla à ahəṅ dzawwa la huma aṅa Kona aṅa dza.”

³⁷ Tekedika la afats kà, Yesu atàpla tatak à azladza la məṅ gày Zəzagəla la aku, ama la mokokhu gà kà, ahàd, ahən à gudəṅ uwana afik: ‘Gudəṅ kuvu’, tagòḍal. ³⁸ Maham à ahəṅ dza gesina asà à waṅ la bəṅ la zay la tsəh kà matsəḃal sləm la məṅ gày Zəzagəla la aku.

22*Azlamasiga takəs sawaray kà makəs Yesu*

(Mata 26.1-5; Mark 14.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ Mok uwana uwaga adada à lig kà, madəvaday aṅa Pain uwana kokudà tatak maməsləṅ ala, à uwana tazalalla Paska agay nekwa.* ² Kiya uwaga azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha la azlaməna mapəhla mapəhay ala tayəh dabaray kà makəḍ Yesu, ama guba akəs atà kà maham à ahəṅ dza.

Yudas adàḍfah vok à ahəṅ kà mav Yesu à ahəl aṅa azlamasiga

(Mata 26.14-16; Mark 14.10-11)

³ Kiya uwaga seteni aguwà la Yudas uwana la abà, tazàlalla Iskariyot, tekula aṅa azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla. ⁴ ṅgaha masla ahàd kà matsən vok gay la azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməṅga aṅa azlaməna manəṅla məṅ gày Zəzagəla, kà mav à atà Yesu à ahəl. ⁵ Taràb məṅga, “Mədàv à ka sili!”, tagòḍal. ⁶ Yudas akəs la ahəl səla, ayəh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahəl kokudà matsənəṅ aṅa maham à ahəṅ dza.

Yesu adàh tatak may aṅa Paska à ahəṅ

(Mata 26.17-25; Mark 14.12-21; Yuhana 13.21-30)

⁷ Kiya uwaga mavakay aṅa Pain uwana kokudà tatak maməsləṅ ala, uwana azladza takàḍfah magadzaw adada à abà. ⁸ La kità, kà Yesu asləl azla Piyer atà la Yuhana la magoḍ à atà: “Dàw, kadàḍfahaw anu tatak aṅa madəvaday Paska à ahəṅ, kà anu aṅa mazuway!” ⁹ “Lala asà ka

* 22:1 22.1 2Musa 12.1-27

məday aŋa madəhəŋ à ahəŋ la?" tagòfal. ¹⁰ Nŋaha agòd à atà: "Mok uwana kadabəzaw à huđ gudəŋ à abà kà, kadàgagamaw la dza uwana iyaw lakəl la tuguzl gà. Danəfàw masla à gày uwana à abà, adàda à abà. ¹¹ Nŋaha kadàgòcfaw à zil gày: 'Məŋga anav gày, uwana adàzuw tatak may aŋa Paska la aku, la azlaməna matapla la slaka aŋha la slaka aŋak.' ¹² Kiya uwaga adəpəhakulla gày madəhəŋ à ahəŋ gà uwana lakəl aŋa gày anik la afik, nŋaha kà la abatà la uwana kadàcfahaw tatak may à ahəŋ." ¹³ Mok uwana taday kà, tabəz à tatak à gəl gesina bokuba uwana Yesu apəh à atà, nŋaha tadzəkà madfàh vok à ahəŋ kà aŋa madəvaday Paska.

Tatak may tsikasla

(Mata 26.26-30; Mark 14.22-26; 1 Korintiya 11.23-25)

¹⁴ Mok uwana kaslà adaslay kà Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tadzàh à tatak may à adi, ¹⁵ Yesu agòd à atà: "Gəwoyaŋ kà bà mawoyay kà mazuw tatak may aŋa Paska uwanay anina dadəŋ, kà gi aŋa mas nŋərpa. ¹⁶ La dziriga gəgòd à akul: Tetuw gədàzuway aya aw, tsəràh à uwana adàgay magəd à afik gà la makoray aŋa Sufəl Zəzagəla dadəŋ." ¹⁷ Azəb kətsaw à ahəl la tatak masay gà, "Kikay", agòd à Zəzagəla, "Kəsàw kətsaw uwanay, kaslawwaŋ à vok à gay la tataka aŋkul la abà. ¹⁸ Kà uwana la dziriga gəpəh à akul kà, gədàsa iyaw matavərək uwanay aya aw, say la makoray Zəzagəla."

¹⁹ Nŋaha azəb kaf, "Kikay", agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à atà la magòd à atà: "Uwanay kà vok gulo ((uwana mavəy gà kà aŋkul. Dahàw uwanay kà gi aŋa mawul akul à gəl." ²⁰ La lig aŋa mazuw tatak may à gay la ahəŋ kà, avà à atà kətsaw iyaw la tatak masay la abà, agòd à atà: "Kətsaw uwanay kà, kətsaw makəs vok slawda mawga la aŋiz gulo, uwana masokw à vəfah gà kà aŋkul.))"*

²¹ "Ama aganay à dza uwana adàta à gi kaf à gəl mədatsəp vok à ahəl à tatak may à abà anu səla.* ²² Ndzer, Kona aŋa dza adàdiy aŋha bokuba uwana tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abà, ama nŋərpa la dza uwana atal kaf à gəl, avà à ahəl aŋa azladza!" ²³ Nŋaha azlaanik uwanay tadzəkà manavəh vok kà atà kà atà: "Uwa à uwana adzugw madfàh tsəhay gà uwaga la tataka gami la abà uwa?", tagòd.

Uwa à məŋga gà uwa?

²⁴ Mabay vok gay atsizilla ala la tataka aŋa azlaməna matapla la abà, kà masəl dza uwana azlayla magay məŋga

aŋatà. ²⁵ Yesu agòd à atà: “Azlasufəl aŋa gudəŋ à vok takor azladza aŋatà, azlaməna ndzəda lakəl aŋatà babay asa à atà kà tazala à atà ala azladza delga. ²⁶ Ama akul kà, kiya uwaga aw. Məŋga gà la tataka aŋkul la abà kà apakay kà masla mazəb kiwa. Ŋgaha masla makor akul aya kà, agay kà bokuba masla mazəb akul dagum. ²⁷ La dziriga, ma dza ma uwala à uwana məŋga tak la? Uwana adza madzay la tatak may lakəl ay, awma uwana atsak tatak may à azladza, adàha à atà ala ay. Ŋoda à gi kà, dza uwana la tatak may lakəl, la uwana məŋga gà. Ama gi kà gi la ahəŋ la tataka aŋkul la abà koksikoksi bokuba masla madəhakulla tatak may. ²⁸ Akul kà akul la ahəŋ la gi koksikoksi la ŋgərpa gulo la abà. ²⁹ Ŋgaha bokuba gi, uwana Baba afa à gi à makoray aŋha à abà kà, gi babay kà gədàfa à akul à makoray à abà suwaŋ. ³⁰ Kà akul aŋa mazuway la masay tatak la table gulo la afik la makoray gulo, ŋgaha kadàdzahaw madzay la azlakursi sufəl la afik kà madəh seriya à azlatsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa Isərayel à gəl.”

Yesu apəh gay fida aŋa Piyer à ahəŋ

(Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Yuhana 13.36-38)

³¹ Yesu agòd à Səmon: “Səmon, Səmon, tsənəŋ tsi: Seteni adanav tetəvi kà magodzal ka kà, bokuba uwana tasəh tatak kà mavàh azlatafàr gà ala la fofulo delga gà. ³² Ama gi kà gədəv kudà kà aŋak Piyer, kà madiŋal gəl à vok aŋak aŋa maruw vok à ahəŋ aw, ŋgaha kà pəra aŋa kadàwul à tetəvi à tsəh kà, dādžərəfàhà azladedà aŋak ala gesina!” ³³ Piyer agòdal: “Sufəl, gi kà dğəgəf à uwali gəgəf aw, amiyaka à daŋay, amiyaka tadəkəf ka, kà gi kà, gi nekwa kà mamətsay la slaka gà à anu səla.” ³⁴ Ama Sufəl Yesu agòd à Piyer: “Tsənəŋ Piyer, lakana kà mewgdzagalaŋ adawiyay dadàŋ aw, kà magəfay aŋak kà kasəl gi aw asik makər.”

Sili, kiwa, ŋgaha katsakar

³⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “La mok uwana gəsləl akul kokudà sili, kokudà kiwa, kokudà kwimik ma, kanàwkudà aŋa tatak takay?” “Awaŋ, mənəkudà aŋa tatak aw”, tagòdal. ³⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Lagonay kà, kiya uwatà aya aw, dza uwana sili aŋha la ahəŋ kà, ahəl, dza uwana kiwa aŋha la ahəŋ kà azəb, ŋgaha dza uwana katsakar aŋha la ahəŋ aw kà, aduw dəbdəbi aŋha ala kà masukw katsakar. ³⁷ Kà uwana la dziriga kà tatak uwana tatsetsèr lakəl gulo kà say agəf à afik, 'Masla kà, tatugwla la azlaməna tsakana.'[☆]

La haday kà, uwana tatsetsèr lakèl gulo kà adagəf à afik.”
³⁸ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòfal: “Sufəl, katsakar səla la uwanay ma diga aw takay?” Yesu agòf à atà: “Diga uwà gà.”

Yesu adəv kuɖa la Getsemane
 (Mata 26.36-46; Mark 14.32-42)

³⁹ Bokuba uwana zagəla aŋa Yesu, asà à uda, adà aŋha à gudəŋ kuvu à afik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfà la tsəh. ⁴⁰ Mok uwana tabəz à slaka uwatà à abà kà: “Dəvəw kuɖa kà akul aŋa matəf à mapapatay à abà aw!”, agòf à atà. ⁴¹ Masla azà à atà vok la vok ala, zad daməl akur, akədèf à ahəŋ, adəv kuɖa. ⁴² “Baba, baŋa asa à ka kà, zà kətsaw ŋgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama kadahaŋ kà mawoyəŋ gulo aw, say aŋak!” ((⁴³ Kiya uwaga malika asà à ahəŋ la zagəla adzərəɖəŋ ala. ⁴⁴ Adəv kuɖa la mazaw la gəl məŋga, aməts à madəv kuɖa à abà tsərəh à uwana aŋuf anəɖal à adi ala, vikuza bokuba aŋiz.))
⁴⁵ Mok uwana adadəv madəv kuɖa à gay kà, asà à waŋ à slaka azlaməna matapla aŋha, aɖəz atà à gəl, kà atà la madzəhal aŋa mazaw la gəl la abà. ⁴⁶ Agòf à atà: “Kà mana kadzəwhal ma? Səw à afik dəvəw kuɖa, kà akul aŋa matəf à mapapatay à abà aw.”

Makəs Yesu
 (Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Yuhana 18.3-11)

⁴⁷ Uwana Yesu aləg la mabadma la abà kà, maham à ahəŋ dza azlənjal, atà la azla Yudas, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla, uwana tatəpəhla tatak la slaka aŋha. Tazà vok à awtəy à slaka Yesu. ⁴⁸ Ama Yesu agòfal: “Yudas, la makəs gi à vok la uwana kaduw Kona aŋa dza ala takay?” ⁴⁹ Mok uwana azladza uwana la Yesu tanəŋà uwaga adzəkà vok kà, tagòfal: “Sufəl, mətsəf à atà kuda à gəl la katsakar ay?” ⁵⁰ Tekula la tataka aŋa azlaməna matapla la abà adəf magamza aŋa madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, anətsal sləm lakèl ala. ⁵¹ Ama Yesu avərə gay: “Səkəw uwaga, digiya”, agòf à atà. Yesu adəbani sləm aŋa dza uwatà awurəŋ ala.

⁵² Kiya uwaga Yesu agòf à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga aŋa azlaməna manəŋla gəy Zəzagəla, ŋgaha la azlamasiga: “Kasəwwəŋ kà makəs gi la azlakatsakar la azlaazəva la ahəl, bokuba gi masla nabəra ŋuwà? ⁵³ Tekedika kəla mavakay kà, məgəh anina la məŋ gəy Zəzagəla la aku, uwala katəpəw gi ahəl à vok aw. Ama uwanay kà adagay kà kaslə aŋkul, la ndzəɖa aŋa mələs.”

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agod

(Mata 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Yuhana 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Takàs Yesu, tadàlla à mtəga aña mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla; Piyer anəfà à atà la tsəh zadamma. ⁵⁵ La mok uwatà kà, anasl la ahənə, tavàts akàl à kodal à abà, Piyer adzà madzay la slaka azladza uwana la akàl la adi. ⁵⁶ Masla sləray misga tekula anəñà Piyer adzà à akàl à adi, atsəkàl yewdi à gay la magodəy: “Zil uwanay babay kà tauguzàh atà səla.” ⁵⁷ Ama Piyer adəhà fida: “Gəsəl masla aw, gəgod à ka, mis!” ⁵⁸ Zwek la huma la gay dza anik anəñəñ, agòdal: “Kak babay kà, kak tekula añaatà.” Ama Piyer agòd à dza uwaga: “Awanə, gi tekula añaatà aw.” ⁵⁹ Mok uwana tasəfəni kà, dza anik awasləñ à afik la magodəy: “Ndzer, dza uwanay kà tauguzàh atà səla, masla babay kà zil Galili.” ⁶⁰ Ama Piyer agòd: “Kona, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!”, uwana taləg la mavats gay la abà kà, mewgdzagalanə awiyà. ⁶¹ Sufəl Yesu agòla vok, anəñà à Piyer à adi, ŋgaha awùl à Piyer à gəl, à gay aña sufəl uwana apəhal à vok à abà uwarà: ‘Gurayña mewgdzagalanə adawiyay lakana kà asik makər kà, kadəgodəy kà, kasəl gi aw.’ ⁶² Piyer asà à uda atùw la iyaw tugwi.

Tadala Yesu à huma seriya aña azla Yahudiya

(Mata 26.67-68; Mark 14.65)

⁶³ Azladza uwana tanəñla Yesu takədəslal, ŋgaha tazlāb. ⁶⁴ Tawədal lukut à yewdi à ama, tanəval: “Uwa à uwana adəd kà tak uwa? Səl zlà!” ⁶⁵ Ŋgaha tatsəkàl azlamagodəhay anik anik à gəl aya. ⁶⁶ Uwana məl adawula kà, azlamasiga aña azla Yahudiya, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, tahamà gay à vok, ŋgaha tadàla Yesu à huma à azlaməna sawaray añaatà ⁶⁷ la magodəy: “Baña kak Kristu kà: Pəh à anu!” Ama Yesu agòd à atà: “Gədapəh à akul bay kà, kafəwwal sləm aw, ⁶⁸ à bà gənava à akul à manavay tekula bay kà, kawullaw gi ala aw. ⁶⁹ Ama dagay lakana Kona aña dza adza madzay la ahəl kaf aña Baba Zəzagəla lakəl, uwana Zəzagəla adahama ala ndzəda gesina.” ⁷⁰ Gesina añaatà tagòd: “Lagwa zlà ma, kak Kona aña Zəzagəla ay?” Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Iyay, kiya uwana kagodəw kà, gi masla!” ⁷¹ Kiya uwaga tagòd: “Lagwa kà, møyàh azlaməna sayda aya zlà ma aw. Anu la gəl gami kà, məda-tsənəñ pañaw aña adagay.”

23

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.11-14; Mark 15.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Ngaha la abatà kà, maham à ahəŋ dza gesina tatsizilla ala, tadàla Yesu à huma Pilatus. ² Tadzəkà makallal gay à vok la magodɔy: “Dza uwanay kà, masla mapəs à tsəh à gudəŋ gami à afik, ‘Dza apəl hadama à Zəsar aw’, agòɔf, ngaha ‘Gi Kristu, gi Sufəl’, agòɔf aya.” ³ Pilatus anàval à gay ala: “Kak la uwana kak Sufəl aŋa azla Yahudiya, hadɔy ay?” “Iyay, kiya uwana kapəh”, Yesu agòɔfal. ⁴ Pilatus agòɔf à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ngaha à maham à ahəŋ dza: “Dikidiki gəbəz à mawisiga aŋa dza uwanay aw.” ⁵ Ama tazà kuda à zagəla la ndzəɔfa. “Masla la uwana apəs à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la matapla aŋha. Adzəkà la Galili, la Yahudiya gesina, tsərəh à uwana adabəzla à abanay lakana.”

Yesu la huma Herod

⁶ Mok uwana Pilatus atsənà uwaga kà, anàv: “Konray ma, zil Galili takay?” ⁷ Uwana adatsenəŋ kà, asà à waŋ kà la makoray aŋa Herod la abà kà, asləl masla à slaka Herod, kà uwana la mavakay uwatà kà, Herod kà agà la Urusalima. ⁸ Mok uwana Herod anəŋà Yesu kà, arəb mənɔga, kà uwana ayahay aŋa manəŋəŋ kà dagay uwarà, kà uwana atsənà gay uwana tapəhay lakəl aŋha kà delga. Ngaha adzùgw kà Yesu, adahalla nadzipo. ⁹ Anàvəhal azlamanavay aŋuvaw, ama Yesu abàɔfalma aw. ¹⁰ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna matapla mapəhay à azladza la abatà, tapùwla gudzi à gəl la ndzəɔfa. ¹¹ Herod la azlaslodzi aŋha takəɔɔslal, tatərəbàŋ, tadùwal lukut delga gà à vok, ngaha tawùlla masla à slaka Pilatus. ¹² La mok uwatà la uwana Herod atà la Pilatus takəs vok slawda, kayka uwarà kà tasà vok iyaw aw.

Seriya mamətsay atəɔf à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Mark 15.6-15; Yuhana 18.39-19.16)

¹³ Pilatus ahamà gay azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, la azlamalahaga aŋa gudəŋ uwatà. ¹⁴ Ngaha agòɔf à atà: “Akul, kasəwgəla dza uwanay à waŋ kà: ‘Apəs à tsəh à gudəŋ à afik’, kagodɔw. Iyay, lagonay kà gənàval gay kà la huma aŋkul gesina, ama gəbəz à mawisiga la slaka aŋha kà madukwla seriya à gəl la mapuwla gudzi à gəl uwana kapùwwal à gəl aw. ¹⁵ Amiyaka Herod babay kà, anəŋà mawisiga aŋha aw, kà uwaga à uwana asləl anu à abanay. Kiya uwaga dza uwanay adahà mawisiga takəɔɔla aw!” ¹⁶ Pilatus agòɔf:

“Lagwa kà gəslahəŋla pəra, ŋgaha gəduwal gəl, ada aŋha.” ((¹⁷ Kəla madəvaday Paska kà, gumna adawàh gəl à masla daŋay tekula uwana asa à maham à ahəŋ dza, kà uwana uwaga kà adagay zagələ aŋha kà madaw à atà la gəl kəla madəvaday.)) ¹⁸ Ama gesina aŋatà tawiyà la ndzəfa: “Kèd kà kona uwaga, kaduwanula gəl à Barabas!” ¹⁹ (Tadùw Barabas à daŋay tekedika uwana apəs à tsəh à gudəŋ à afik, akəd dza.) ²⁰ Bə gotənaŋ Pilatus anavà atà gay ala aya, kà uwana asəl maduw gəl à Yesu. ²¹ Ama tazà kuda à zagəla la mawiyay: “Zlèl masla à ahàf à adi, zlèl masla à ahàf à adi.” ²² Pilatus awùlla à atà la tsəh kà mamakər la magod à atà: “Mawisiga ma uwala à uwana adahàn la? Gəbəzà à mawisiga la slaka aŋha amiyaka bə tekula uwana takədla aw!”, Pilatus agòd à atà: “Ama gəslahəŋ ala la kurpi, ŋgaha gəduwalla à gəl.” ²³ Ama tasà mawiyay à zagəla kaykay la magoday: “Say mazləl masla à ahàf à adi”, ŋgaha mawiyay aŋatà agòd à afik. ²⁴ Ŋgaha kà bokuba uwana asà à atà la uwana Pilatus agəfəŋ à afik, kà marab ləv aŋatà. ²⁵ Kiya uwaga kà, apèlla à atà masla makad dza uwana ala, tadùw à daŋay la mapəs à tsəh à gudəŋ à afik la tsəh, kiya uwana maham à ahəŋ dza uwaga anəv. Ŋgaha tavà à atà Yesu à ahəl, kà atà aŋa madahallaŋ, bokuba uwana asà à atà.

Matatast Yesu à ahàf à adi

(*Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Yuhana 19.17-27*)

²⁶ Mok uwana tadàla Yesu, tagagəm la dza anik uwana sləm aŋha Səmon, atsà à waŋ la fəta, masla kà zil gudəŋ Səren. Azlaslodzi takəs, tafəl ahàf à kuda kà manəfla Yesu la tsəh. ²⁷ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw, la azlamis, tanəfà la hulolo ŋgaha la mataway kà masla, tabək ahəl à gəl. ²⁸ Yesu agòt ala à huma à gay, agòd à atà: “Azlamis gudəŋ Urusalima katuwaw kà gi aw, ama tūwàw à gəl aŋkul la azlabəza aŋkul, ²⁹ kà uwana mavakay adàsa à waŋ à uwana tadəgoday kà: ‘Marabay kà la azladəgər, la azlauwana azlabəza tasà awə aŋatà aw.’” ³⁰ Kiya uwaga azladza tadədzəka magodəh azlagudəŋ: “Tadaw anu à gəl, ŋgaha hədàhàw anu à ahəŋ’, tadəgodəh à azladəgwal.” ³¹ Baŋa dza adəhəŋ kiya uwanay la ahàf biyaga, ma kakay adəpaka vok la magolga ma?”

³² Tadàla azlaməna nakəra anik à awtəy səla, kà makad atà la slaka gə. ³³ Mok uwana tabəz à slaka uwana *Golgota* tagòdal kà, (Uwana asal magoday: slaka hərəŋ gəl), tatəslàh atà à ahàf à adi tekula la ahəl kaf, tekula la ahəl gudzay aŋha. ³⁴ Kiya uwaga Yesu agòd: “Baba, basà

à atà tsakana aṅatà, kà uwana tasəl uwana tadehəŋ aw!” Ngaha tavàhà lukut aṅha la tataka aṅatà la abà, la matsal tsatsa lakəl. ³⁵ Maham à ahəŋ dza la abatà, azlamasiga aṅa azla Yahudiya uwana la abatà tadzəkà makəɸaslla Yesu la magoɸal: “Masla uwana abàlähà azladza anik kà, masla la gəl aṅha kà, abəla gəl aṅha suwaŋ zlà, à baṅa masla kà Kristu, uwana Zəzagəla akəsàni tak zlà!”^{*} ³⁶ Azlaslodzi babay takəɸasllal; tatəɸalla iyaw hamhamga,^{*} ³⁷ ngaha tagoɸal: “Baṅa kak la uwana sufəl aṅa azla Yahudiya kà, bəlla gəl aṅak zlà!” ³⁸ Aganay à uwana tatsetsèr à gəl aṅha à afik: DZA UWANAY KÀ SUFƏL AṅA AZLA YAHUDIYA.

³⁹ Tekula la tataka aṅa azladza səla uwana la abà tatàsł à atà à ahàf à adi atà nna, akəɸasllal la magoɸay: “Kak kà, kak Kristu aw takay? Bəlla gəl aṅak, ngaha bəlla anu babay zlà!” ⁴⁰ Ama anik uwanay apisal iyaw à tsəh la kaykay agoɸal: “Kahoy yewdi aṅa Zəzagəla, à kà uwana kagaw la seriya tekula la abà la masla aw takay? ⁴¹ Kà aṅami kà uwanay takəɸ anu kà, azlayla atà takəɸ anu. Kà uwana leri məbəzaw à masik aṅa tatak uwana məɸahàwwəŋ. Ama masla kà, aɸahà mawisiga amiyaka bə tekula à ahəl aw.” ⁴² Ngaha agoɸal: “Kamkam Yesu, ɸafà gi à ahəŋ la sləm, à vud uwana kadəgay la makoray aṅak la abà.” ⁴³ Yesu agoɸal: “Haday, gəpəh à ka la dziriga: Lakana uwanay kà, kadəgay la makoray gulo la abà, anu səla.”

Mamətsay aṅa Yesu

(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Yuhana 19.28-30)

⁴⁴ La tataka afats mələs apakà vok la kutso la abà gesina tsərəh afats dat magova gova gərewni delga. ⁴⁵ Mok uwana afats adakəl mələs kà, bafta uwana la gày Zəzagəla la aku akwohà la tsərəh à afik tsərəh à vəɸah, la tataka la abà. ⁴⁶ Kiya uwaga Yesu awiyà la ndzəɸa agoɸ: “Baba, gəsaka masasəɸok gulo kà la ahəl aṅak.” Mok uwana adapəh uwaga la gay ala kà, aməts.^{*} ⁴⁷ Məŋga aṅa azlaslodzi aṅa azla Rom anəŋà tatak uwana apakà vok gesina, adzəkà magoɸay: “Ndzer kà, dza uwanay kà, dza dziriga”, ngaha adzəkà mazləb Zəzagəla. ⁴⁸ La lig la ahəŋ kà, maham à ahəŋ dza gesina uwana tasà à waŋ kà manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tawùl à mtəga la madaɸ gay ləv. ⁴⁹ Azlaslawda aṅa Yesu la azlamis uwana tanəfà à waŋ dagay la Galili, tatsàzl à fəta à awtày kà manərəz tatak uwana apakà vok gesina.

^{*} **23:35** 23.35 Mahabay 22.7,18 ^{*} **23:36** 23.36 Mahabay 69.21 ^{*} **23:46** 23.46
2Musa 26.31-33; Mahabay 31.5

*Mazəb Yesu à uda**(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Yuhana 19.38-42)*

⁵⁰ Dza anik la ahəŋ uwana sləm aŋha Yusufu, uwana la tataka aŋa azlamasiŋa la abà, masla babay kà dza dziriga. ⁵¹ Masla kà adzugway kà lakəl aŋa mas à waŋ makoray Zəzagəla, masla kà atsənà sawaray aŋa azladza anik babay aw, masla kà zil gudəŋ Arimate, la kutso Yahudiya la abà. ⁵² Ahàd, abèz à Pilatus à vok kà manaval mazimnekid aŋa Yesu. ⁵³ Uwana Pilatus adaval tetəvi kà azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ la ahàf la adi kà, afafàdɔl lukut à adi. Nŋaha adàlla à zəvay mawga uwana à agu talà à təhus à afik, tafà dza à agu didi dadàŋ aw. ⁵⁴ Vuɔf uwatà kà, vuɔf madàh vok à ahəŋ aŋa vuɔf maduw ləv. ⁵⁵ Azlamis uwana tanəfà Yesu à waŋ la tsəh dagay la Galili, tanəfà Yusufu à waŋ, tanəŋà zəvay, nŋaha la tsəhay maf Yesu uwana à ahəŋ tahənàŋ à ahəŋ la zəvay la aku. ⁵⁶ Nŋaha tawùl à mtəga aŋatà, nŋaha tafahà vok à ahəŋ la azlaamàl, la azlamatərsin kà madàh à Yesu à vok. Nŋaha la vuɔf maduw ləv kà taduw ləv bokuba uwana mapəhay agod.*

24*Mawul à uda aŋa Yesu**(Mata 28.1-10; Mark 16.1-8; Yuhana 20.1-10)*

¹ Bəŋ la zay la tsəh, vuɔf ladu kà, azlamis uwatà tadàla azlaamàl la azlamatərsin uwana tafahàŋ à ahəŋ kà madla. ² Azlamis tabèz à zəvay à gəl kà matakoslal bəlam la ama ala gə, zad zwek la gay zəvay. ³ Tadà à agu, ama tanəŋà sləb vok aŋa Sufəl Yesu aw. ⁴ Gəl akàɔf à atà à vok. Bokuba uwana atà la madzugway la abà kà, azlamalika səla tatsàkwàh à lukut medekuga təlla gə à abà, tapəhatàla vok. Lukut aŋatà aŋərəzl atà à adi. ⁵ Ama uwana guba adakàf à atà à gay gesina kà, sasukwà tadzà à ahəŋ, azladza uwatà tagòɔf à atà: “Kà mana kayahaw dza uwana la sifa la tataka azlamazimnekid la abà ma? ⁶ Aga la abanay aw, adawula à uda la mamətsay. Dzùgwàw lakəl aŋa uwana apəh à akul la mok uwana à lig la Galili tsi. ⁷ Say Kona aŋa dza agəy mav à ahəl aŋa azlaməna tsakanaga, nŋaha tadàtatasl à ahàf à adi, nŋaha awul à uda la mahənay mamakər.”

⁸ Kiya uwaga awùlla atà à gəl à gay aŋa Yesu uwana apəh à atà. ⁹ Nŋaha tatsizlla ala la gəl zəvay, tadàla gay uwaga à slaka azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula uwanay, nŋaha à azladza anik gesina bay. ¹⁰ Uwaga kà azla Mariyama dəg zla Magdala, Yohana, nŋaha Mariyama iyà aŋa Yakuba, la azlamis anik uwana tahàd atà nna, tapəh

* 23:56 23.56 2Musa 20.10; 5Musa 5.14

gay uwaga à azlaməna matapla aᅇha. ¹¹ Ama azlaməna matapla uwaga tafà sləm à gay uwaga aw, uwaga kà: ‘Gay masesiᅇay’, tagòđ. ¹² Ama Piyer atsizlla ala, ahàđ à gel zəvay; anəᅇà à agu kà, anəᅇà kà azlagabaga pəra, ᅇgaha awùl à mtəga la mavalàh à zagəla kà tatak uwana apakà vok.

La tetəvi maday à Emawus la tsəh
(Mark 16.12-13)

¹³ La mavakay uwaga Piyer awùl à lig, aganay azladza səla la tataka azlaməna manəf Yesu la tsəh, tadà à gudəᅇ uwana sləm aᅇha Emawus. Tataka aᅇatà atà la Urusalima kà bokuba magur mahoy pəlis zlo mala məkwa. ¹⁴ Tavàts gay la tetəvi la ama, lakəl aᅇa tatak uwana apakà vok gesina. ¹⁵ Kiya uwaga mok uwana tabəy vok la mavats gay kà, Yesu adasa à waᅇ à slaka aᅇatà, tahàđ la tetəvi la ama atà nna. ¹⁶ La abatà tanəᅇaᅇ masla, ama tatak anik ađəđ à atà gay à ahəᅇ, kà aᅇa masəlay. ¹⁷ La abatà Yesu ađadətàmà: “Lakəl ma aᅇa mana ma, kabəyàw vok gay la tetəvi la ama ma?”, agòđ à atà. ᅇgaha tatsizlla à ahəᅇ la mazaw la gəl. ¹⁸ La kità tekula aᅇatà, uwana sləm aᅇha Kəleyopas, agòđal: “Kak ma, kak mələk aᅇa Urusalima ay? Kasəl uwana apakà vok la mahəᅇay uwanay la abà aw takay?” Dza uwaga anavà atà: “Mana apakà vok ma?” ¹⁹ “Aa, à tatak uwana apakà vok la Yesu, zil Nazaret uwana masla mapəhal gay à ahəl aᅇa Zəzagəla aᅇa mapəh à azladza, masla maslay, la ndzəđa la gay la abà la huma Zəzagəla, ᅇgaha la slaka azladza ay? ²⁰ Ama azlamasiga aᅇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna makoray gami tavà à ahəl aᅇa azladza aᅇa makəđay la matatasl à ahàđ à adi. ²¹ Tekedfika anu mənawəᅇ kà masla la uwana adàzlak Isərayel, ama lakana mahəᅇay mamakər aᅇha à uwana tatak uwanay apakà vok. ²² ᅇgaha aya kà, azlamis anik la tataka gami la abà, takàđ anu gəl à vok. Kà uwana bəᅇ la zay la tsəh lakana kà, tahàđ à gəl zəvay. ²³ Ama tabəzà mazimnekid aᅇa Yesu aw, tawùl à waᅇ aᅇa mapəh à anu, kà azlamalika tapəh à atà vok, ᅇgaha tapəh à atà la paraka, kà Yesu la adi. ²⁴ Mok uwana azlamis tapəh uwaga kà, azlaməna gami anik tahàđ à gel zəvay, ᅇgaha tanəᅇaᅇ gesina bokuba uwana azlamis tapəh, ama masla kà, tanəᅇaᅇ aw.”

²⁵ La kaslà uwatà Yesu agòđ à atà: “Kayyà, akul azladza matsən sləm aw gə, akul azlanalnəl aᅇa makəs mapəhay aᅇa azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl aᅇa mapəh à azladza! ²⁶ Kiya uwaga Kristu asà ᅇgəᅇpa dadəᅇ la uwana ada à makoray aᅇha à abà?” ²⁷ Kiya uwaga apəh

à atà à gay uwana tatsetsèr lakəl aṅha la wakità Zəzagəla la abà gesina, la wakità aṅa Musa la abà, akəḏal gəl la wakità aṅa azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza.

²⁸ Uwana tazlābəz à gudəṅ uwana à abà asà à atà maday kà, dza uwaga azəḃ atà asik lakəl ala. ²⁹ Azladza səla uwanay tazəlal à tsəh la magoḏal: “Mədzà à ahəṅ anina adagay vəḏ.” Nḡaha adagay kà madz à ahəṅ atà nna. ³⁰ Kaslà aṅa mazuw tatak may adaslay kà, tadzəkà madz à tatak may à adi la slaka gà, uwana tadzəl à adi kiya uwaga kà, azəḃ kaf, “Kikay”, agòḏ à Zəzagəla, atsakəṅ ala, avà à atà. ³¹ La katskats yewdi aṅatà apəzlla à ama ala, tasəl masla, ama azà à atà à adi. ³² “Agà! Mok uwana abadānumà, apəh à anu gay Zəzagəla la tetəvi la ama kà, ləv azlawàh kà anu à ama aw takay?”

³³ La gay uwaga hahadzək tavəlāh à afik, tawùl à Urus-
lima. Tabəz azlaməna matapla kulo gəl aṅha tekula à gəl la azlaslagama aṅatà. ³⁴ Tagòḏ: “Ndzer, məṅga gami kà awùl à uda la mamətsay, kà uwana Səmon Piyer anəṅəṅ. ³⁵ Kiya uwaga azladza səla uwanay tawùl à waṅ à slaka aṅatà, tapəh à atà gay uwana apakà vok la tetəvi la ama, la masəl Yesu aṅatà la mok uwana atsəkà kaf ala.”

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aṅha anik ala aya

³⁶ Mok uwana taləg la mabadma la abà aya, à uwana Yesu atsizlla à tataka aṅatà à abà, adahà à atà ‘Ayyi’, agòḏ à atà: “Lapiya agay la akul!” ³⁷ La abatà aṅidz ahamà à atà à gəl məṅga, kà uwana: ‘Mədanəṅ tatak mavavat dza’, gəl agoḏ, agòḏ à atà. ³⁸ Kiya uwaga masla agòḏ à atà: “Kà mana kagudəkàhàwla ala ma? Kà mana katsàw gay la ləv aṅkul la tsəh ma? ³⁹ Bə, gi ndzer gəvəlāw à ahəl gulo la azlaasik gulo tsi, dəbàwàni gi, kà uwana tatak mavavat dza kà la sləḃ vok, la aslasl, bokuba dza aw.” ⁴⁰ Uwana adapəh à atà gay uwaga, apəhatàla ahəl aṅha, la azlaasik aṅha. ⁴¹ Ama taslāla vok aṅa makəsay aw, kà uwana marabay aḏuwà ndzəḏa aṅatà; la abatà Yesu anavà atà: “Tatak may aga la akul la ahəl ay?” ⁴² Maslà tavəl tenma aṅa kilfi manazayga la pəhàw malpayga, la zuway mazuway. ⁴³ Azəḃ, nḡaha apəḏ la huma aṅatà. ⁴⁴ La lig la ahəṅ agòḏ à atà: “Mok uwana gi la akul gəgòḏ à akul kà: Tatak uwana matsetserayga lakəl gulo la wakità aṅa Musa la abà la azlauwana la wakità aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà kà mapàh à azladza anik, nḡaha la uwana la mahabay aṅa David la abà gesina kà, azlayla kà vok apakà vok haḏay.” ⁴⁵ La abatà Yesu apakwà hanjkəli

aṇatà, kà atà aṇa matsən wakità Zəzagəla uwaga. ⁴⁶ Nḡaha agòd à atà aya: “Aganay, à gay uwana tatsetsèr à abà: 'Kristu as nḡərpa dadàṇ, nḡaha kà masla aṇa mawul à uda la mamətsay la mahənay mamakər.

⁴⁷ Kiya uwaga azlayla vok, kazàw gay uwanay à azladza gesina la sləm aṇha, kadzaw kà la abanay la Urusalima, tsərəh à makad gəl à ahəṇ gudəṇ à vok gesina, zàw à atà gay mapəh gay la ləv ala, la gay mabasa à atà tsakana aṇatà.' ⁴⁸ Akul kà, akul azlaməna sayda aṇa uwaga. ⁴⁹ Kiya uwaga, gi la gəl gulo gədàsləlla akul Masasəfok Zəzagəla uwana à ahəṇ, Baba gulo apəh à ahəṇ uwarà, ama say: Dzàw à ahəṇ la gudəṇ uwanay tsərəh à uwana ndzəfə aṇa Masasəfok uwaga adàsa à akul à gəl dadàṇ, la uwana kadàdaw.”

Mad à zagəla aṇa Yesu

(Mark 16.19-20; Sləray 1.9-11)

⁵⁰ La lig aṇa uwaga la ahəṇ gesina, Yesu asəlla atà à uda la gudəṇ la abà tsərəh à uwana tazləbèz à gudəṇ Betaniya. Mok uwana tadabəz à abatà kà adziyla ahəl à zagəla, nḡaha apis à atà gay à vok. ⁵¹ La abatà Zəzagəla azəb à slaka aṇha. ⁵² Kiya uwaga tazləbà, nḡaha tawùlla à Urusalima la marabay mənḡa. ⁵³ Ama tadzàhà à ahəṇ koksikoksi la mənḡ gày Zəzagəla la aku kà mazləb Zəzagəla.

GAY MARABƏŇ UWANA YUHANA ATSETSÈR Evangile selon Jean

Gay aŋa ufaka ŋgaha la sifa

¹ Mok uwana Zəzagəla aləg madəh gudəŋ à vok dadəŋ kà, agà la ahəŋ uwana tazəlalla Gay. Gay uwatà adzà à ahəŋ la Zəzagəla. Gay uwaga kà Zəzagəla la gəl aŋha.

² Gay uwaga agà la Zəzagəla dagay madzəka. ³ Tatak gesina uwana Zəzagəla adahəŋ kà, kà masla; tatak anik la ahəŋ à uwana Zəzagəla adahəŋ kokudà masla aw. ⁴ Sifa kà la masla la abà, sifa uwatà kà avà ufaka à azladza. ⁵ Ufaka uwaga aùf la mələs la abà, mələs aslalà vok à mamatsiŋ ala aw.

⁶ Zəzagəla aslèl dza anik uwana à waŋ, sləm aŋha Yuhana. ⁷ Asà à waŋ kà, kà maz sayda aŋa ufaka. Asà à waŋ kà, kà azladza gesina kà madiŋal gəl à vok, kà madegolay uwana apəh. ⁸ Masla à Yuhana agà ufaka la gəl aŋha aw, ama asà à waŋ kà maz sayda lakəl aŋa ufaka uwaga. ⁹ Ufaka uwaga kà agà ufaka dziriga, asà à waŋ à gudəŋ à vok, uwaga aùf à azladza gesina.

¹⁰ Gay uwaga agà la gudəŋ la vok. Zəzagəla adahə gudəŋ à vok kà la masla, ama azladza uwana la gudəŋ la vok tasəl aw. ¹¹ Agà la tataka aŋa azladza aŋha la abà, ama azladza aŋha takweskà. ¹² Ama azlauwana takəs, la azlauwana tadiŋal gəl à vok, avà à atà maslay kà mapakahay azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹³ Tapək azlabəza aŋa Zəzagəla la tetəvi aŋa azladza la mayyay aŋa vədah, bokuba uwana azladza tatugway aw. Ama Zəzagəla la uwana, avà à atà sifa mawga.

¹⁴ Gay uwaga apək dza la sləb vok, adzà à ahəŋ la tataka gami la abà. Ləv aŋha kà tekula la slaka azladza, adahənla la dziriga, kà aŋha kà, apəhanula mazləbay aŋha, uwana la mazləbay uwana bəzi tekula abəzal la slaka Baba aŋha.

¹⁵ Yuhana azà sayda lakəl aŋha, awiyà: “Lakəl aŋha gəpəh à akul à uwana gəgòf: ‘Masla manəf gi à tsəh à waŋ atsà à waŋ, ama masla la uwana mazləbayga kà gi, masla kà agà la ahəŋ dagay uwana taləg mayyi gi, aduwa gi la maslay’, gəgòf à akul.”

¹⁶ Anu gesina məbəzà à masik la gorobu la abà; məbəzà à mapis gay à vok kaykay lakəl aŋa mapis gay à vok aya. ¹⁷ Zəzagəla avà à anu mapəhay la ahəl aŋa Musa, ama vok mahamay la dziriga kà tasà à waŋ kà la ahəl aŋa Yesu

Kristu. ¹⁸ Dza adanəŋ Zəzagəla dikiđiki aw, ama Kona aŋha tekula gə, uwana la makəla aŋa Baba lakəl, la uwana apəhanula masla.

Sayda aŋa Yuhana masla mađàh batem

(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Luka 3.1-18)

¹⁹ Aganay uwana Yuhana apəh à mok uwana azla Yahu-diya la Urusalima tasləl azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlaməna sləray la mənə gəy Zəzagəla la aku à slaka aŋha kà manaval: “Kak ma, kak uwa?” ²⁰ Akweska mawulatàla aw, ama adzadəŋ ala la paraka la huma aŋatà gesina: “Gi kà, gi Kristu aw.” ²¹ “Kak uwa zlà ma uwa? Kak Eliya, uwana tapəh uwarà ay?” “Awan, gi masla aw”, Yuhana agòđ à atà. “Kak masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla ay?”, tagòđal. “Awan”, agòđ à atà. ²² Kiya uwaga tagòđal: “Kak uwa zlà ma uwa? Say kapəh à anu gay ŋgaha mədəpəh à azla-uwana tasləl anu à wan. Kak la gəl aŋak ma: ‘Gi uwà’ kagòđ lagwa uwa?” ²³ Yuhana agòđ à atà: “Gi kà gi ‘Kuda aŋa dza uwana awiyay la kəsaf la abà: Dahəw tetəvi tərta à ahəŋ kà aŋa Sufəl!’”^{*}

(Kiya uwaga à uwana masla mapəhal gay à ahəl Yesayya atsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà)

²⁴ La tataka azlaməna masləl atà à wan uwatà la abà kà, azla Farisəya la abà. ²⁵ Tanavə Yuhana: “Tsa aŋa kak Kristu aw, kak Eliya aw, kak masla mapəhal gay à ahəl kà mapəh à azladza aw, ma kà mana kadəh batem zlà ma?” ²⁶ Yuhana agòđ à atà: “Gi gəđahakullan batem kà la iyaw; dza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà, kasəlaw aw, ²⁷ atsa à wan la lig gulo la ahəŋ, ama gi bay kà gəsla kà mapəl zuwid kwimik aŋha ala babay aw.”

²⁸ Tatak uwaga gesina adahə vok la Betaniya, la gay dərəv uda anik aŋa mukwə Urdun, la slaka uwana Yuhana adahə batem.

Yesu kà Magadzaw aŋa Zəzagəla

²⁹ La bebəŋ gə, Yuhana anəŋà Yesu atsà à wan à slaka aŋha, agòđ: “Aganay magadzaw aŋa Zəzagəla uwana azəb tsakana aŋa gudəŋ à vok gesina. ³⁰ Lakəl aŋha la uwana gəpəh à akul, gəgòđ à akul: ‘Dza la ahəŋ atsa à wan la lig gulo. Masla la uwana mazləbayga kà gi, kà uwana masla kà, agà la ahəŋ dagay uwana taləg mayyi gi. ³¹ Gi kà gəsəl masla aw, ama gəsà à wan kà mađàh batem aŋa iyaw à azlatsəhay Isərayel, kà atà aŋa masəl masla.’ ”

³² Yuhana agòđ aya: “Gənəŋà Masasəđok tsikasla atsà à ahəŋ la zagəla bokuba habakoku, adzà à gəl aŋha. ³³ La

mok uwatà gəsəl masla aw, ama Zəzagəla la uwana asləl gi kà gi aṇa maɖàh batem: ‘Masasəɖok adàdza madzay lakəl aṇha, masla kà adàɖfah batem la Masasəɖok Zəzagəla’, agòɖ à gi. ³⁴ Gədanəṇ uwaga, gəgəɖiṇ à afik, kà masla la uwana Kona aṇa Zəzagəla”, Yuhana agòɖ.

Azlaməna matapla la slaka Yesu Kristu teraṇa

³⁵ La bebəṇ gà aya kà, Yuhana adatsizlla à ahəṇ la abatà la azlaməna matapla la slaka aṇha səla. ³⁶ Uwana anəṇà Yesu ada à awtày agòɖ: “Aganay Magadzaw aṇa Zəzagəla!” ³⁷ Azlaməna matapla aṇha səla uwaga kà, tatsənà uwana apèh, ṇgaha tanəfà Yesu. ³⁸ Yesu agolà vok, anəṇà à lig, anəṇəṇ kà tanəfà masla, ṇgaha anavà atà: “Mana kayahaw ma?” Tagòɖal: “Rabbi, kadza à ahəṇ ma lala?” (Rabbi asal magoɖay: Məṇṅa) ³⁹ Agòɖ à atà: “Sàw à waṇ, kadànəṇawwaṇ!” ṇgaha tahàd, tanəṇà slaka madz à ahəṇ aṇha. (Mok uwaga kà sa ufaɖ aṇa mokokhu) Tadəvà mavakay uwatà à gay atà nna.

⁴⁰ Tekula la tataka aṇa azladza uwana la abà tatsənà sayda aṇa Yuhana, anəfà Yesu, masla la uwana Andəre, deda aṇa Səmon Piyer. ⁴¹ Teraṇa dadəṇ, Andəre agagàm la deda aṇha Səmon, agòɖal: “Kay, mədanəṇ Kristu, bokuba magoɖay: dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl!” ⁴² Adàla Səmon à slaka Yesu. Yesu anə̀rəz masla, agòɖal: “Kak la uwana, kak Səmon kona aṇa Yuhana, la huma la gay sləm aṇak adàgay Kayfas.” (Uwana asal magoɖay kà dzəgla)

Yesu azala Filip atà la Natanayel

⁴³ La bebəṇ gà, asà à Yesu kà mad à kutso Galili ṇgaha tagagàm la Filip, agòɖal: “Nəfà à gi!” ⁴⁴ Filip kà zil Betsayda, gudəṇ aṇatà tekula la Andəre la Piyer. ⁴⁵ Filip tatagàm la Natanayel, ṇgaha agòɖal: “Mədanəṇ dza uwana Musa apèh lakəl aṇha la wakità mapəhay la abà, baməraaka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza babay kà, tapəh lakəl aṇha, sləm aṇha kà, Yesu kona aṇa Yusufu uwana la gudəṇ Nazaret.” ⁴⁶ Natanayel agòɖal: “Dziri kà tatak delga aguwa à waṇ la Nazaret ay?” Filip agòɖal: “Sà à waṇ, kadànəṇəṇ!”

⁴⁷ Mok uwana Yesu anəṇà Natanayel ada à awtày à slaka aṇha kà, apèh lakəl aṇha: “Aganay zil Isərayel deṇdeṅga, mawisiga la ahəṇ la masla la abà aw.” ⁴⁸ Natanayel anavàl: “Kakay kasəl gi ma?” Yesu agòɖal: “Gəṇəṇà ka à mok uwana kak la tsəh gudəv, à mok uwana Filip aləg mazala ka.” ⁴⁹ Kiya uwaga Natanayel agòɖal: “Rabbi, kak la uwana kak Kona aṇa Zəzagəla, kak Sufəl aṇa azla Isərayel!” ⁵⁰ Yesu awulà ala: “Kadiṇal gəl à vok kà, kà uwana gəṇəṇà ka la

tsəh gudəv, gəgòd à ka takay? Kadànəŋ azlatatak uwana tadəduw uwanay gesina.” ⁵¹ Yesu agòdƚal aya: “La dziriga gəpəh à akul, kadànəŋaw zagəla mapəzl à ama ala gə. Tsad tsatsad, azlamalika aŋa Zəzagəla tadàda à afik, ŋgaha tatsa à ahəŋ à gəl aŋa Kona aŋa dza.”*

2

Nadzipo teraŋa uwana Yesu adahaŋ la mazəb vok la abà la Kana

¹ Uwana mahənay səla adada à lig kà mamakərga, kà mazəb vok apakà vok la Kana la kutso aŋa Galili. Iyà aŋa Yesu la abatà. ² Yesu atà la azlaməna matapla la slaka aŋha bay kà tazàla atà à mazəb vok uwaga à abà. ³ Mok uwana iyaw matavəruk adadəv à gay. Iyà aŋa Yesu agòdƚal: “Tatak masay la ahəŋ aya aw!” ⁴ Ama Yesu awulà ala: “Mis, kak la uwana kapəh à gi uwana asa à gi madehəŋ takay? Kaslā gulo adaslay dadəŋ aw.” ⁵ Ŋgaha iyà aŋha agòd à azlaməna sləray: “Dahàw tatak uwana adəpəh à akul gesina!”

⁶ La abatà agà la ahəŋ yuŋ mukwà, uwana azla Yahudiya tataƚfani iyaw à abà kà maƚàhlaŋ sləray kà mapalahla azlaasik kà uwana uwaga kà bokuba mafəla fəla aŋatà, kà magay tsidəŋa. Kəla yuŋ tekula adàh tuguzl zlo, baŋaw mukwa. ⁷ Yesu agòd à atà: “Hànàw iyaw à azlayuŋ uwanay à abà pawasl papawasl.” Tahànəŋ ala bokuba uwana apəh à atà. ⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Tadəfawni iyaw uwaga ŋuv, kadawla à məŋga aŋa madəvaday.” Tatəƚfani, tadàlla. ⁹ Məŋga aŋa madəvaday atapəŋ, kà apək iyaw matavəruk. Masla asəl slaka uwana aguwà à waŋ à abà aw. (Ama azlaməna matat iyaw kà, tasəl slaka uwana aguwà à waŋ la abà) Azàla masla mazəb mis, ¹⁰ ŋgaha agòdƚal: “Azladza kà tatsəvkàh mavàhay kà iyaw matavəruk matsidəfayga dadəŋ, baŋa azlaməna mazalàh atà gesina tasay kà, la lig la ahəŋ kà pəra, tavàh uwana atsidə aw. Ama kak kà, kabək matsidəfayga à ahəŋ dadəŋ.”

¹¹ Uwaga la uwana nadzipo matera uwana Yesu adahaŋ la Kana la kutso Galili, apəhla mazləbay aŋha ala, kà uwana à uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tadəŋ gəl à masla à vok.

¹² La lig aŋa uwaga la ahəŋ, ahəd à gudəŋ Kapernahum la iyà aŋha, la azladedə aŋha, la azlaməna matapla la slaka aŋha, tadzàni à ahəŋ la abatà.

*Yesu la məŋ gày Zəzagəla la aku
(Mata 21.12-13; Mark 11.15-17; Luka 19.45-46)*

¹³ Uwana madəvaday aṇa Paska aṇa azla Yahudiya nekwa kà, Yesu ahàd à Urusalima. ¹⁴ Abèz azlaməna matsakalay à gəl, la məṇ gày Zəzagəla la aku. Tadàw sla ala, la azlatuwaṇ, la azlahabakoku, abèz azlaməna mabadla sili à gəl bay, tadzàh madzay la huma aṇa sili aṇatà, tabàdla. ¹⁵ Adahà kurpi aṇa zuwid, akudəkàh atà à lag gesina la məṇ gày Zəzagəla la aku, la azlatuwaṇ, la azlasla aṇatà, adakwà table aṇa azlaməna mabadla sili à vədah anasà sili aṇatà ala. ¹⁶ Ngaha agòd à azlaməna madaw azlahabakoku ala: “Hèlāw atà ala la abanay! Kapakàw gày aṇa baba gulo ala kà gày matsakalay aw!” ¹⁷ Təh, awùl à azlaməna matapla la slaka aṇha gay uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà à gəl:

'Mawoy gày aṇak gulo kà, bokuba akàl uwana ababəhgəla ləv la tsəh. ¹⁸ Ama azlamadzahaga aṇa azla Yahudiya tanavàl: “Tsəhay nadzipo ma uwala kapəhanula kà anu aṇa masəlay kà kak la maslay kà madəhəṇ kiya uwanay la?” ¹⁹ Yesu agòd à atà: “Kàlāw məṇ gày Zəzagəla uwanay à ahəṇ, ngaha gədà-ula à afik la mahəṇay makər.” ²⁰ Azla Yahudiya tagòdal: “Gày uwanay taṇàl kà tadahà mavay dzik ufađ gəl aṇha mukwà, kà pəra masla kadàwula à afik la mahəṇay makər kagòd, aah..?!” ²¹ Ama məṇ gày Zəzagəla uwana Yesu apəh, kà lakəl aṇa vok aṇha. ²² Uwana Yesu adawula à uda la mamətsay kà, təh awùl à azlaməna matapla à gəl la slaka aṇha à gay uwaga, tadiṇ gəl uwana à vok matsetserayga, ngaha la gay uwana Yesu apəh à atà gesina.

Yesu kà asəl tatak uwana la ləv aṇa dza la tsəh gesina

²³ Mok uwana Yesu la Urusalima, la kaslà aṇa madəvaday aṇa Paska kà, azladza aṇuvaw tadiṇal gəl à vok, kà azlanadzipo uwana adahàtàn. ²⁴ Ama Yesu afà à atà gəl aw, kà uwana asəl madzugway aṇatà lela. ²⁵ Kà uwana masla kà anəkudà dza aṇa mapəhalla madzugway aw, kà uwana masla la gəl aṇha asəl uwana la ləv aṇatà la tsəh.

3

Yesu atà la Nikodemus

¹ Dza anik la ahəṇ sləm aṇha Nikodemus, agà tekula aṇa azlamasiga aṇa azla Yahudiya, masla kà zil Farisəya. ² La vəd la abà vərđi anik asà à waṇ à slaka Yesu la magòdal: “Rabbi, məsəl kà Zəzagəla asləl ka à waṇ kà matapanula, kà uwana dza la ahəṇ adəhəṇ tsəhay nadzipo uwaga kadəhəṇ aw, tsa baṇa Zəzagəla la masla aw aw.”

³ Yesu agòdál: “Haɗfay, gəgòd à ka la dziriga: Dza aslala vok manəŋ makoray Zəzagəla aw, say baŋa adayyi vok mawga dən̄.” ⁴ Nikodemus anavàl: “Kakay dza adagay magol gà, kà ayyi vok mawga aya ma? Aslala vok aŋa maul à huɗ aŋa iyà aŋha kà mayyay aya ay?” ⁵ Yesu agòdál: “La dziriga gəpəh à ka: Dza aslala vok aŋa mad à makoray Zəzagəla aw, say baŋa adayyi vok, la iyaw ŋgaha la Masasəɗok. ⁶ Uwana tayyà la sləb vok, uwaga sləb vok; uwana tayyà la Masasəɗok, uwaga Masasəɗok. ⁷ Ləv avàl à ka à gay kà, kà uwaga gəpəh à ka aw: ‘Azlawla kà vok, say akul gesina kayyaw vok mawga.’ ⁸ Afad aɗəɗfay bokuba uwana asal; katsəna maɗəɗfay aŋha, ama kasəl slaka uwana asà à waŋ la abà aw, kasəl slaka uwana ada à abà aw. Kiya uwaga à uwana apaka vok la azladza uwana tayyà vok la Masasəɗok.” ⁹ Kiya uwaga Nikodemus agòdál: “Kakay uwaga apaka vok ma?” ¹⁰ Yesu agòdál: “Tsa kak masla matapla à azla Isərayel la abà, kà pəra masla kasəl uwaga aw uwà? ¹¹ Gəpəh à ka la dziriga: Məpəhay lakəl aŋa tatak uwana məsəl, ŋgaha lakəl aŋa tatak uwana mənəŋəŋ. Ama asa à akul makəs sayda gami aw. ¹² Tsa kaɗiŋaw gəl à gay aŋa azlatatak uwana apaka vok la vəɗfah aw ma, ŋgaha ma, kakay zlà ma kadəkəsaw kaslawwal à vok aŋa maɗiŋal gəl à vok à baŋa gəpəh à akul gay aŋa azlatatak la zagəla ma? ¹³ Dza la ahəŋ adada à zagəla aw, tsa baŋa Kona aŋa dza uwana asà à ahəŋ la afik aw aw.”

¹⁴ “Kiya uwana uwarà Musa adzilà bebi aŋa adà à zagəla la ahəf la gay la fəta la abà, kiya uwaga tadədzilla Kona aŋa dza à zagəla suwaŋ. ¹⁵ Ŋgaha kəla uwabeyuwi uwana aɗiŋ gəl à masla à vok abəz sifa aɗəv à gay aw. ¹⁶ Kà uwana Zəzagəla awoya gudəŋ à vok kà kaykay, à uwana avà Kona aŋha tekula gà uwaga, kà dèwdèw dza uwana taɗiŋal gəl à vok kà, tazila aw, ama kà, tadəbəz sifa aɗəv gay aw. ¹⁷ Zəzagəla asləl Kona aŋha à waŋ kà, kà seriya à gudəŋ à vok à gəl aw, ama kà gudəŋ à vok aŋa maɓəz maɓəlay la masla.”

¹⁸ “Dza uwana aɗiŋ gəl à Kona à vok, seriya aɗəkəsay aw, ama dza uwana aɗiŋal gəl à vok aw kà, seriya aɗəkəsay, kà uwana aɗiŋ gəl à Kona tekula gà aŋa Zəzagəla à vok aw. ¹⁹ Aganay slaka uwana seriya aguwaŋ la abà: Uɗfaka asà à waŋ à gudəŋ à vok, ama azladza tahaya mələs kà uɗfaka, kà uwana maɗəhəŋ aŋatà kà delgaw. ²⁰ Azladza gesina taɗəh mawisiga kà, tapəsew dziriga aŋa uɗfaka, ŋgaha tatsa à waŋ à uɗfaka à abà aw, kà uwana asa à atà kà sləray mawisiga uwaga aŋa mapəhla vok ala, la uɗfaka la abà aw. ²¹ Ama

dza uwana akəs dziriga kà, aday kà la uɔaka la abà, kà azladza gesina aŋa manəŋəŋ la dazuwaya, kà akəs gay aŋa Zəzagəla la masləkaway.”

Yesu atà la Yuhana masla maɔfàh batem

²² La lig aŋa uwaga la ahəŋ Yesu atsizilla ala, ahàd à kutso aŋa Yahudiya à abà la azlaməna matapla la slaka aŋha. Tasàfàni la abatà atà nna, tadahàhà batem. ²³ La kaslà uwatà kà Yuhana aɔfahàhà batem à azladza la Aynon, uwana nekwa la Salim, kà uwana iyaw la ahəŋ la abatà məŋga. Azladza tasàhà à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha aɔfahà à atà batem, suwaŋ. ²⁴ (La kaslà uwatà kà, Yuhana kà tadùw à danay dadàŋ aw)

²⁵ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna matapla aŋa Yuhana la abà tadzəkà mabay vok gay la zil Yahudiya anik, lakəl aŋa tsəhay mapal vok aŋatà aŋa magay tsifaŋa. ²⁶ Tahàd à slaka Yuhana ŋgaha tagòɔfal: “Rabbi, kadzugway lakəl aŋa dza uwana kagaw akul səla la gay dərəv uda aŋa mukwà Urdun, uwana kaz anu sayda lakəl aŋha takay? Lagwa kà, masla bay kà, aɔfàh batem à azladza, azladza takəl à slaka aŋha gesina!” ²⁷ Yuhana agòɔf à atà: “Dza la ahəŋ aslala vok aɔəz tatak aw, say baŋa Zəzagəla adavàl. ²⁸ Akul la gəl aŋkul kà, akul azlaməna sayda gulo, gəgòɔf kà: Gi Kristu aw. Ama gi à masləl gi à waŋ gà, la huma aŋha pəra. ²⁹ Masla mazəb mis kà masla la uwana zil mis. Ama sləgud aŋa zil misga, adatsizilla à ahəŋ la makəla aŋha, atsəbal sləm. Baŋa adatsən kuda aŋa zil mis, arabay. Kiya uwaga à marabay gulo babay suwaŋ zlà. Lagwa kà, marabay gulo adahənla pawasla. ³⁰ Kà aŋa uwaga kà, say masla agay mazləbayga, ŋgaha mazləbay gulo atatuway.”

Dza uwana asa à ahəŋ la zagəla

³¹ “Dza uwana asa à ahəŋ la zagəla, masla lakəl aŋa azlatatak gesina, ama dza uwana la vəɔfah masla dza aŋa vəɔfah, apəhay kà gay aŋa vəɔfah bay. Uwana asa à ahəŋ la zagəla aga lakəl aŋa tatak gesina. ³² Uwana anəŋàŋ, uwana atsənàŋ la uwana apəhay, ama dza akəs mapəhay aŋha aw. ³³ Kəla uwabeyuwi uwana akəs mapəhay aŋha, agəɔfaŋ à afik kà Zəzagəla kà dziriga. ³⁴ Dza uwana Zəzagəla asləlla à waŋ apəhay gay aŋa Zəzagəla, kà uwana ahənəŋ ala la Masasəɔfok aŋha. ³⁵ Baba awoya Kona aŋha, ŋgaha avàl ndzəɔfa lakəl aŋa tatak gesina. ³⁶ Dza uwana adiŋ gəl à Kona à vok, aɔəz sifa adəv à gay aw, ama dza uwana akweska Kona, adàbəz sifa uwaga tetuwa à aw, ama mapak ləv aŋa Zəzagəla adza à ahəŋ lakəl aŋha.”

4

Yesu atà la mis Samariya

¹ Azla Farisèya tatsənàŋ kà Yesu adfàh batem, ŋgaha abèz azlaməna matapla dafuwa à gay aŋa Yuhana. ² (Ama Yesu la gəl aŋha kà adfahà batem à dza amiyaka tekula aw, say azlaməna matapla la slaka aŋha pəra) ³ Mok uwana Yesu atsənà uwaga tapəhay kà, asàk à kutso Yahudiya à ahəŋ, awul à Galili. ⁴ Kà awul à Galili kà, say aguwà à uda la kutso Samariya.

⁵ La mas à uda la Samariya abèz à gudəŋ uwana à abà sləm aŋha Səser, uwana nekwa la guf uwana Yakuba avà à kona aŋha Yusufu.* ⁶ La abatà suwa aŋa Yakuba la ahəŋ, Yesu adày vok la mauguzahay aŋha la abà, adzà madzay la gay suwa. Mok uwaga azlagay tataka afats. ⁷ Mis Samariya asà à waŋ kà matədf iyaw, Yesu agòfal: “Mis tədf à gi iyaw, gəsay!” ⁸ (La kaslà uwatà kà, azlaməna matapla aŋha tadà à huđ gudəŋ kà mayàh tatak may) ⁹ Mis Samariya agòf à Yesu: “Kak, kak zil Yahudiya! Kakay kaslala vok kà manav à gi iyaw masay à gi uwana gi mis Samariya ma?”* (Apəh kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya tatsənà vok la azla Samariya aw ma) ¹⁰ Yesu awulà ala: “Agayŋa kasəl tatak uwana Zəzagəla avày kà, ŋgaha naka kasəl dza uwana anava à ka iyaw masay kà, naka kak la uwana kanaval iyaw sifa, ŋgaha naka avà kà uwaga.” ¹¹ Mis agòfal: “Məŋga, tsa tatak matədf la iyaw aga la kak là ahəl aw, suwa bay kà kərkər ma, kakay kabəz iyaw sifa ma? ¹² Baba gami madzidziga Yakuba avà à anu suwa uwanay; bay kà asàh la azlabəza aŋha la azlaləmana aŋha babay. Kadzugw ma, ‘Gədfuwa Yakuba’, kagòf, takay?” ¹³ Yesu awulà ala: “Kəla uwabeyuwi uwana asà iyaw aŋa suwa uwanay, nəlay adəkəsəy aya, ¹⁴ ama dza uwana adəsəy iyaw uwana gədətədfallaŋ kà, nəlay adəkəsəy aya aw. Kà uwana iyaw uwana gədətədfallaŋ kà, adəpakay la huđ aŋha mukwà aŋa iyaw, uwana akəlay aŋa sifa adəv à gay aw.” ¹⁵ Mis agòfal: “Məŋga, tədfəgəŋ iyaw uwaga, kà nəlay aŋa makəs gi aya aw, ŋgaha kà gi aŋa manəkudà aŋa mas à waŋ aŋa matədf iyaw la abanay aya aw.”

¹⁶ Yesu agòfal: “Həd, kazala zil aŋak, kasawwaŋ à abanay.” ¹⁷ Mis agòfal: “Zil gulo la ahəŋ aw.” Yesu agòfal: “Dziriga à uwana kapəh: ‘Zil gulo la ahəŋ aw’, kagòf. ¹⁸ Haday, kadàh à zil zlo, ama uwana kak la mtəga aŋha lagwa kà, zil aŋak aw. Kapəh dziriga.” ¹⁹ Kiya uwaga mis agòfal: “Məŋga, gəsəl kà kak masla mapəhal gay à ahəl

* 4:5 4.5 1Musa 33.19; Josu'e 24.32

* 4:9 4.9 Ezəra 4.1-5; Nehemiya 4.1-2

aŋa Zəzagəla. ²⁰ Azlababa gami madzidziga tadavàh kuɖa à Zəzagəla la gudəŋ uwanay la afik, ama akul azla Yahudiya kà, kagodɔw kà: ‘Slaka uwana dza adəv kuɖa à Zəzagəla, kà la Urusalima’, kagodɔw.” ²¹ Yesu agòɖal: “Mis, diŋ à gi gəl à vok, kaslà adàsa à waŋ à uwana kadədəvwaw kuɖa à Baba Zəzagəla la gudəŋ uwanay la afik aw, amiyaka la Urusalima aw. ²² Akul azla Samariya kasəlaw tatak uwana kadəvwawwaw kuɖa aw; ama anu, anu azla Yahudiya kà, məsəl tatak uwana mədəval kuɖa, kà uwana mabəlay kà, asa à uda kà la azla Yahudiya la abà. ²³ Ama kaslà adàsa à waŋ, lagwa kà adasa à waŋ lagwa, uwana azlaməna madəv kuɖa tadədəv kuɖa la Masasəɖok ŋgaha la dziriga, azladza uwana tadəv kuɖa kiya uwaga à ahəŋ, à uwana Baba ayahay. ²⁴ Zəzagəla kà Masasəɖok gà, azlauwla kà vok kà, azlauwana tadəval kuɖa kà la Masasəɖok ŋgaha la dziriga.”

²⁵ Mis agòɖal: “Məsəl kà Mesi atsa à waŋ, uwana asal magodɔy kà Kristu. A baŋa adàsa à waŋ, adəpəhanula tatak gesina.” ²⁶ Yesu agòɖal: “Gi gà la uwaga gəbɔɖakama lagwa.”

²⁷ La kaslà uwatà, azlaməna matapla la slaka aŋha tawùl à waŋ, ŋgaha ləv avàl à atà à gay kà uwana tavàts gay la mis. Ama dza aslàla vok aŋa manaval aw: “Mana asal mi? Baŋaw, kà mana kabadɔwma akul səla mi?”, la ahəŋ aw.

²⁸ Kiya uwaga mis asàk à tuguzl aŋha à ahəŋ, ahəd à huɖ gudəŋ à abà, la abatà agòɖ à azladza: ²⁹ “Sàw à waŋ, kà nənəwwàŋ dza uwana adapəh à gi tatak uwana gəɖfahàhàŋ gesina. Zlahaw kà, masla Kristu aw ay?” ³⁰ Azladza tasà à uda la gudəŋ la abà, tahəd à slaka Yesu.

³¹ La kaslà uwatà azlaməna matapla tadəv kuɖa à Yesu kà mazuw tatak may. “Rabbi, kamkam zùw tatak may!”, tagòɖal. ³² Ama agòɖ à atà: “Gi la tatak may uwana kasəlaw aw.” ³³ La abatà azlaməna matapla tanəv vok kà atà kà atà: “Dza anik adasalla tatak may à waŋ kəlay?”

³⁴ Yesu agòɖ à atà: “Tatak may gulo kà, makəs gay aŋa dza uwana asləl gi à waŋ, ŋgaha madəh sləray uwana afà à gi à ahəl kà madəhəŋ. ³⁵ Akul kà, kagodɔw kà, à lig təla uɖad kà matsəɖ tatak, ama gi kà gəgod à akul kà, nərəzàw guf lela tsi, hi adahənay, nekwa kà matsəɖay. ³⁶ Masla matsəɖ tatak abəz masik aŋha, ŋgaha ahama hi à ahəŋ kà aŋa sifa adəv à gay aw, ŋgaha kà masla masləkay atà la masla matsəɖay tarabay la slaka gà. ³⁷ ‘Dza anik asləkay, dza anik atsəɖay’, uwana gay la gay la abà agòɖ kà, bə dziriga. ³⁸ Gəsləl akul kà matsəɖay la guf uwana la abà kadəhaw sləray la abà aw;

azladza anik tafahà sləray gə uwana, ŋgaha kà kabəzaw à gəl kà sləray aŋatà.”

³⁹ Azla Samariya aŋuvaw tadiŋal gəl à vok la gudəŋ uwatà kà gay uwana mis apèh à atà: “Apèh à gi tatak gesina uwana gədfahàhàŋ”, mis agòd à atà. ⁴⁰ Mok uwana tadasa à waŋ à slaka Yesu, tadəval kuɗa kà madzin à ahəŋ atà nna; kiya uwaga Yesu adahà mavakay səla atà nna. ⁴¹ Gotənaŋ aŋuvaw tadiŋ gəl à Yesu à vok, kà gay aŋha uwana apèh à atà. ⁴² La abatà tagòd à mis: “Lagwa kà, mədiŋal gəl à vok kà uwana kapèh à anu pəra aw, ama kà uwana anu la gəl gami mədatsənəŋ uwana apèh, la dziriga, məsəl kà masla la uwana masla məbəl gudəŋ à vok.”

Yesu awur bəzi aŋa mənɣa aŋa masla sləray ala

⁴³ Mok uwana Yesu adadza à ahəŋ la abatà mavakay səla, asək atà à ahəŋ, ahəd à kutso Galili. ⁴⁴ Yesu la gəl aŋha agòd: “Masla məpəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla məbəz mazləbay la gudəŋ aŋha la abà aw.” ⁴⁵ Ama tekeɗik mok uwana adabəzay à gudəŋ aŋha, azladza takəs la ahəl səla, kà uwana mok uwana tahəd à madəvaday à Urusalima, tanəŋəŋ, uwana adahàŋ la madəvaday uwatà la abà gesina.

⁴⁶ La kaslā uwatà, masla awùl à Kana, la slaka uwana apakà iyaw ala kà iyaw matavəruk. Kana uwaga agà kà la Galili la abà. Masla sləray aŋa gumna la ahəŋ la abatà, bəzi aŋha la dɗuvats la Kapernahum. ⁴⁷ Mok uwana masla sləray uwaga atsənəŋ kà Yesu adasa à waŋ à Yahudiya la Galili kà, masla atsizilla ala, ahəd à slaka Yesu, adəval kuɗa kà manəf masla à Kapernahum, kà masla aŋa mawur bəzi aŋha ala. Kà uwana bəzi agà kà la ləv la ləv pəra. ⁴⁸ Yesu agòɗal: “Akul gesina, kadiŋaw gi gəl à vok aw, say baŋa kadənəŋaw azlanadzipo la uwana kadadiŋawwal gəl à vok.” ⁴⁹ Masla sləray agòɗal: “Mənɣa, sà à waŋ à mtəga gulo dadəŋ, kà mamətsay aŋa bəzi gulo.” ⁵⁰ Yesu agòɗal: “Həd à mtəga aŋak, bəzi aŋak aga la ahəŋ, adza à ahəŋ la sifa, awkà adəmətsay aw.” Zil uwaga adiŋ gəl à uwaga à vok Yesu apəhal. ⁵¹ Uwana agà la tetəvi la ama, kà mawul à mtəga, tagagàm la azlaməna sləray aŋha, maslā tagòɗal: “Bəzi aŋak adabəlay!” ⁵² Masla anəv à atà la məl, ma uwala abəzà à ŋuləm la. Tagòɗal: “Lakuhi la sa tekula, à uwana akəl vok asàlla vok ala.” ⁵³ Kiya uwaga awùl à baba à gəl kà kalkal la kaslā uwana Yesu apəhal: “Bəzi aŋak adabəlay”, agòɗal. Kà uwaga à uwana masla la azlaməna huɗ gay aŋha gesina tadiŋ gəl à Yesu à vok.

⁵⁴ Uwaga kà masəla aŋa nadzipo uwana Yesu adahàŋ dagay la mas à uda aŋha la Yahudiya, la kutso Galili.

5

Yesu awur dza magul à afik gà ala

¹ Uwana uwaga adada à lig, azla Yahudiya tadzèkà mahab madəvaday, Yesu bay ahàd à Urusalima. ² La gudəŋ uwatà la abà nekwa la gamagày aŋa azlatuwan, agà la ahəŋ iyaw matsakayga uwana sləm aŋha la gay ibəranəŋkowen: *Betsata*. Iyaw uwatà tanudà ala à gay à abà la azlatsatsagla zlo. ³ La tsəh aŋa tsatsagala uwatà, azlaməna dufvats aŋuvaw tahànàhal à tsəh: azlaguləf, azladeri, azlamagul à afik gà. ((Takudàh mabəlak vok aŋa iyaw uwana abəlakàhà à vok. ⁴ Kwà à kwà malika aŋa Zəzagəla asàh à ahəŋ aŋa mabəlakàh iyaw uwaga. Masla dufvats uwana atsa à vok à iyaw uwaga à abà abəlakay, awur ala la dufvats aŋha la abà, baməraaka dufvats tsəhay gà uwala beyli gesina.)) ⁵ Masla dufvats anik la ahəŋ la abatà, adadàh mavay dzik makər gəl aŋha mtəgis. ⁶ Uwana Yesu anəŋà dza uwatà la slaka mahən à ahəŋ, asəl kà adasafay la dufvats aŋha uwaga la abà, Yesu agòdàl: “Asa à ka mawur ala ay?” ⁷ Masla dufvats awulà ala, anəŋal à adi agòdàl: “Məŋga, dza gulo la ahəŋ aŋa madla gi à abà la kaslā uwana iyaw abəlak vok aw. Baŋa gəwad vok à uda, gəda à abà zlà, gədàgəday kà dza anik atsà à vok à abà kà gi.” ⁸ Yesu agòdàl: “Sà à afik, zəb butsi aŋak, ŋgaha dà aŋak!” ⁹ Hadzak, asà à afik awur ala, akəl butsi aŋha à abà, adzèkà maday.

Ama mavakay uwatà kà mavakay maduw ləv tekefik. ¹⁰ Uwana azlamasiga aŋa azla Yahudiya tanəŋəŋ, tagòd à dza uwana awur ala: “Lakana kà vud maduw ləv, wakità mapəhay gami avà tetəvi kà mazəb butsi aŋak aw!”* ¹¹ Agòd à atà: “Dza uwana awurà gi ala agòd à gi: ‘Kəl butsi aŋak à abà, ŋgaha dà aŋak’, agòd à gi.” ¹² Tanavàl la gay ala: “Uwa à dza uwana ‘Zəb butsi aŋak, dà aŋak’, agòd à ka uwa?” ¹³ Ama dza uwana awurà ala kà, asəl dza uwana awurəŋ ala aw. Yesu adadiy aŋha la abatà, kà uwana maham à ahəŋ dza aŋuvaw la abatà.

¹⁴ Zwek, la huma la gay, Yesu agagàm à məŋ gày Zəzagəla à agu atà səla, ŋgaha agòdàl: “Tsənəŋ lagwa kà kawur ala. Kadàhəŋ tsakana aya kà tatak mawisiga uwana aduwa uwanay aŋa mabəza kà aya aw!” ¹⁵ Dza uwaga adà aŋha, ŋgaha agòd à azla Yahudiya kà Yesu la uwana awurəŋla. ¹⁶ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya tadzèkà matərəb Yesu, à kà uwana awurà dza ala la vud maduw ləv. ¹⁷ Ama Yesu agòd à atà: “Baba gulo adàh sləray koksikoksi, gi bay kà gədehəŋ kiya uwaga suwan.”

* 5:10 5.10 Nehemiya 13.19; Yereimiya 17.21

18 Kà gay uwaga à uwana, azla Yahudiya tayàh kaykay kà makəday, kà uwana agòd kà Zəzagəla kà Baba aṅha, ṅgaha agagazləla gəl aṅha la Zəzagəla. Awkà kà, uwana apəsèw mavakay maduw ləv pəra aw.

Maslay aṅa Kona aṅa Zəzagəla

19 Kà uwaga, Yesu agòd à atà: “Gəgodf à akul la dziriga, Kona aslala vok madàh tatak la gəl aṅha aw, say anəṅəṅ kà say uwana Baba adefəṅ. Uwana Baba adefəṅ gesina, uwaga la uwana Kona adefəṅ babay. 20 Kà uwana Baba awoya Kona, apəhalla uwana adefəṅ gesina. Adàpəhalla à azlatatak uwana aduwa uwanay aya, kà Kona aṅa madàh uwaga. ṅgaha uwaga adaval akul ala ləv à gay. 21 Bokuba uwana Baba awùlla azlamazimnekidf à uda la mamətsay kà mav à atà sifa kà, kiya uwaga babay Kona av sifa à uwa-beyuwi uwana awoyaṅ gesina. 22 Baba kà adàh seriya à dza à gəl aw, ama avà maslay madàh seriya uwaga à ahàl aṅa Kona aṅha gesina, 23 kà azladza gesina aṅa masləkaway Kona, bokuba uwana tasləkaw Baba. Dza uwana asləkaw Kona aw, masla asləkaw Baba uwana asləl à waṅ babay aw.”

24 “Gəpəh à akul la dziriga, dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ṅgaha adiṅ gəl à dza uwana à vok asləl gi à waṅ kà, masla la sifa adəv à gay aw. Seriya adəkəsay aw, aguwa à uda la mamətsay, adəbəz sifa adəv à gay aw. 25 Haday gəgodf à akul la dziriga, kaslà atsa à waṅ, ṅgaha kaslà uwaga aga la tataka gami la abà lagwa, uwana azlamazimnekidf tadətsenəṅ kuda aṅa Kona aṅa Zəzagəla, ṅgaha kà azlauwana tadəkədefədal à ahəṅ tadədz à ahəṅ la sifa. 26 Iyay, bokuba uwana Baba la maslay kà mavà y sifa adəv à gay aw à azladza, kiya uwaga bay avà maslay uwaga à Kona aṅha à ahàl, kà masla aṅa mav sifa à azladza. 27 Avà maslay à Kona aṅha kà madàh seriya, kà uwana masla Kona aṅa Zəzagəla. 28 Ləv aval à akul à gay kà uwaga aw, kà uwana kaslà atsa à waṅ, à uwana azlamazimnekidf uwana la zəvay la aku gesina tadətsən kuda aṅha, 29 ṅgaha tadàsa à uda la zəvay aṅatà la aku. Azladza uwana tadəfahəṅ delga tadəwula à uda kà mabəzal masik aṅatà uwana sifa adəv à gay aw, ama azlauwana tadəfahəṅ mawisiga tadəwula à uda kà madəfahətaṅ seriya à gəl.”*

Azlamasəlay uwana lakəl maslay aṅa Yesu

30 “Gi la gəl gulo kà gəslala vok kà madàh tatak aw, gəfəh seriya kà bokuba uwana ‘Dahəṅ’, Baba agòd à gi, seriya gulo kà dziriga, kà uwana gəyàh mawoyəṅ aṅa gəl gulo aw.

Ama uwana asa à dza uwana aslèl gi à waŋ pèra. ³¹ Baŋa gèz sayda aŋa gèl gulo kà, sayda gulo kà agay dziriga aw. ³² Ama say dza anik la uwana az sayda lakèl gulo, gèsèl kà sayda uwana aziŋ lakèl gulo kà dziriga. ³³ Kaslèlaw azlamèna matsèb slèm à slaka Yuhana, sayda aŋha uwana azaŋ kà dziriga. ³⁴ Ama gi kà gènekudfa aŋa sayda aŋa dza aw, gèula akul à gèl kà, kà akul aŋa mabèz mabèlay pèra. ³⁵ Yuhana kà agà kà bokuba fènəs mavatsiŋ à ahèŋ gà pèra, ŋgaha karabaw ŋuv la udfaka aŋha la abà. ³⁶ Ama sayda gulo uwana gèziŋ kà, aduwà aŋa Yuhana uwana azàŋ, azlaslèray uwana Baba gulo avà à gi kà mahèŋèŋla kà, taz sayda gulo. Ŋgaha babay kà apèhla ala kà Baba la uwana aslèl gi à waŋ. ³⁷ Baba uwana aslèl gi à waŋ apèhay lakèl gulo aya. Akul kà kadàtsənaw kuda aŋha didi aw, ŋgaha kadàŋəŋaw huɸ adi aŋha babay aw. ³⁸ Akul kafaw gay aŋha à ləv aŋkul à tsəh aw, kà uwana kadiŋawwal gèl à vok à dza uwana aslèl à waŋ aw. ³⁹ Kadzeŋaw wakità Zəzagèla la haŋkəli, kadzugwaw kà: ‘La abà la uwana mədàbèz sifa adəv à gay aw’, kagodfaw. Bə dziri hadfay gə, la wakità uwaga la abà la uwana sayda gulo. ⁴⁰ Ama asa à akul aŋa mas à slaka gulo aŋa mabèz sifa dziriga aw.”

⁴¹ “Ama gi kà, gəyàh mazlèb gi aŋa azladza aw. ⁴² Ama akul kà, gèsèl kà, kawoyaw Zəzagèla la ləv aŋkul la tsəh aw. ⁴³ Gèsà à ahèŋ kà la slèm aŋa Baba gulo, ama karabaw gi à huma aw. Ama baŋa dza anik atsa à waŋ la maslay aŋa aslasl gèl aŋha kà, kakəsaw. ⁴⁴ Akul asa à akul mayàh mazlèbay aŋa azladza anik anik, ŋgaha kayahaw mazlèbay uwana asa à ahèŋ la slaka Zəzagèla dziriga aw. Ŋgaha ma kakay kadiŋaw gèl à vok ma? ⁴⁵ Ama kadzugwaw kà, gədàta akul kaf à gèl la slaka Baba gulo, kagodfaw aw. Ama Musa la uwana adàta à akul kaf à gèl, à masla uwana kafaw manəwəŋ aŋkul à masla à afik. ⁴⁶ Agayŋa ndzer, kadiŋaw gèl à Musa à vok kà, naka kadiŋaw gi gèl à vok babay, kà uwana Musa atsetsèr kà lakèl gulo. ⁴⁷ Ama tsa kadiŋaw gèl à uwana à vok atsetsèr aw ma, kakay kadiŋaw gèl à gay gulo à vok zlà ma?”

6

Yesu av tatak may à azlazil dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Luka 9.10-17)

¹ La lig aŋa uwaga la ahèŋ, Yesu ahàd à gay dərəv à uda anik aŋa dərəv Galili, uwana tazalalla bay dərəv Tiberiya. ² Maham à ahèŋ dza aŋuvaw tanəfà, kà uwana tanaŋà azlanadzipo uwana adahàhàŋ la mawar azladza ala. ³ Yesu ahàd à dadəgwal à afik la abatà, tadzà madzay la

azlaməna matapla la slaka aŋha. ⁴ Paska, madəvaday aŋa azla Yahudiya, nekwa. ⁵ Uwana Yesu anəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw tatsà à waŋ à slaka aŋha, Yesu atàp à Filip agòdàl: “Lala mədàbəz tatak may kà masukway, kà mav à maham à ahəŋ dza uwanay aŋa mazuway zlà?” ⁶ Apèh uwaga kà, kà matap Filip. Awkà, masla kà asəl tatak uwana naka adəhəŋ. ⁷ Filip agòdàl: “Amiyaka məsukw kaf aŋa gursu dadərmokw səla bay kà, aslay kà kəla uwabeyuwi aŋatà aŋa mabəzal ŋuv aw.” ⁸ Tekula la tataka azlaməna matapla aŋha la abà Andəre, deda aŋa Səmon Piyer agòdàl: ⁹ “Bəzi kohna anik la ahəŋ la abanay, kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla la ahəl, ama uwaga ma, mana akəs à vok aŋa maham à ahəŋ dza kiya uwanay ma?” ¹⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dzàw azladza madzay gesina, slaka uwatà kà delga kà madzàh madzay, kà uwana kəsaf la ahəŋ.” Ŋgaha atà tadzàhà madzay gesina aŋatà taslay zil dəbow zlo. ¹¹ Yesu ahəl kaf uwaga, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakà kaf ala, ŋgaha avàhà à azladza. Ahəl kilfi, adəhəŋ kalkal kiya uwaga aya. Tazùw tsəràh à uwana asläh à atà. ¹² Mok uwana tahànla gesina, Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Hamàw gay à mapətsəh pətsəhga uwaga à vok, atədàl ala amiyaka tekula aw.” ¹³ Ŋgaha tahamà gay à mapətsəh pətsəhga uwana à vok atàm a atà à ahəl, tahənàŋ ala takosà kulo gəl aŋha səla.

¹⁴ Uwana azladza tanəŋàŋ nadzipo uwana Yesu adəhəŋ, tagòd: “Kayyà, dza uwanay ndzer kà masla mapəhal gay à ahəl, uwana naka atsa à waŋ à gudəŋ à vok!” ¹⁵ Uwana Yesu asəl kà azladza tatsà à waŋ kà mafiya à sufəl à abà la ndzəfà kà, kà uwaga à uwana adà aŋha à gudəŋ à afik kokudfa gəl aŋha.

Yesu aday lakəl dərəv

(Mata 14.22-23; Mark 6.45-52)

¹⁶ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ kà, azlaməna matapla la slaka Yesu tadà à ahəŋ à gay dərəv, ¹⁷ tahàd à kəslah iyaw à afik, ŋgaha tadzəkà mad à uda la dərəv la abà, kà mabəziya à Kapernahum. La mok uwaga kà, vəd adasa à waŋ, Yesu aləg mabəz atà à tsəh dadəŋ. ¹⁸ Magol kular adzəkà à vok, iyaw dərəv adzəkà maganṯsay la mavəlay lakəl. ¹⁹ Azlaməna matapla kà, taday azlatalka magur mahoyay pəlis səla la tenma banaw makər kà zlazladfa aŋa afad. Uwana tanəŋ Yesu adà à awtày à slaka aŋatà lakəl dərəv la asik kà, guba akəs atà. ²⁰ Ama Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw, gi ŋwà!” ²¹ Tayàh mazəb

à tsəh la kəslah iyaw la afik nəma, la katskats tanə̀nà kà kəslah iyaw adədə̀bani kutso uwana asà à atà mad à abà.

Maham à ahə̀j dza ayàh Yesu

²² La bebə̀j gà kà, maham à ahə̀j dza uwana tagòd̄f à gay dərə̀v à uda anik, awùl atà à gəl kà la mokokhu lakuhu kà, agà la ahə̀j pə̀ra kà kəslah iyaw tekula, ngaha tasəl bay kà Yesu ahəd̄ à kəslah iyaw à afik la azlamə̀na matapla la slaka an̄ha aw. Ama azlamə̀na matapla an̄ha tahəd̄ kokud̄a gəl an̄jatà pə̀ra. ²³ Ama pə̀ra kà, azlakə̀slah iyaw anik taguwà à wə̀j la Tiberiya, tasà à wə̀j à slaka uwana Yesu avà kaf, à mok uwana kikay agòd̄f à Zəzagə̀la kà an̄ja uwaga. ²⁴ Uwana maham à ahə̀j dza anə̀jə̀j kà Yesu la abatà aw, azlamə̀na matapla la slaka an̄ha bay kà atà la abatà aw, tadàh à azlakə̀slah iyaw uwaga à afik, tada à Kapernahum kà mayahay.

Yesu kà kaf uwana av sifa

²⁵ La kiya uwaga tabə̀zà Yesu à vok la gay dərə̀v à uda anik an̄ja dərə̀v ngaha tagòd̄fal: “Rabbi, kasà à abanay mbə̀?” ²⁶ Yesu awulà à atà ala: “Had̄ay, gə̀pə̀h à akul la dziriga, kayahaw gi kà, kà uwana kazùwàw kaf, kahànàwla, aslahà à akul, awkà kà azlanadzipo la azlaslə̀ray gulo uwana gə̀dahə̀j aw. ²⁷ Kad̄ahaw slə̀ray kà an̄ja tatak may uwana awis ala aw. Ama d̄ahàwə̀j kà an̄ja tatak may uwana adza à ahə̀j, avà sifa adə̀v à gay aw. Tatak may uwaga kà, Kona an̄ja dza la uwana adàvà à akul la maslay, uwana abə̀zal la slaka Baba Zəzagə̀la.” ²⁸ Ngaha tanavàl: “Mana mə̀dfehə̀j kà mad̄ah slə̀ray uwana asa à Zəzagə̀la zlà ma?” ²⁹ Yesu awulà à atà ala: “Slə̀ray uwana Zəzagə̀la akuday la slaka an̄kul kà, say mad̄iḡ gəl à dza uwana à vok, Zəzagə̀la asləl à wə̀j.” ³⁰ Tagòd̄fal: “Nadzipo ma uwala kapə̀hanula kà anu an̄ja mad̄iḡ à ka gəl à vok la? Ngaha ma slə̀ray ma uwala kad̄fehə̀j la? ³¹ Azlababa gami mad̄zidziga tazùw manne à uwana asàhà à ahə̀j la zagə̀la la fə̀ta la abà, bokuba uwana tatsə̀tsər à wakitə̀ Zəzagə̀la à abà. Masla avà à atà tatak may uwana asàh à ahə̀j la zagə̀la.”[✱] ³² Yesu awulà à atà ala: “Had̄ay la dziriga, gə̀pə̀h à akul, Musa la uwana avà à akul tatak may uwana asà à ahə̀j la zagə̀la aw. Ama Baba gulo la uwana avà à akul tatak may dziriga, uwana asà à ahə̀j la zagə̀la. ³³ Kà uwana tatak may uwana Zəzagə̀la avà kà, anik la ahə̀j aw, say masla uwana asà à ahə̀j la zagə̀la, (Uwaga kà Yesu) ngaha ava sifa à azladza gudə̀j à vok gesina.” ³⁴ Kiya uwaga tagòd̄fal: “Kayyà Sufəl, và à anu tatak may uwaga koksikoksi kə̀la zlà!” ³⁵ Yesu

✱ 6:31 6.31 2Musa 16.4,15; Mahabay 78.24

asà à atà ala à uda: “Gi la uwana gi tatak may anja sifa. Dza uwana atsa à wanj à slaka gulo, adinj à gi gəl à vok kà, may adàkəs aya aw, nəlay adàkəs bay aw. ³⁶ Ama gəpəh à akul: Kanənjaw gi, ama bà la uwaga gesina kà, kanənjaw gi kadinjaw gi gəl à vok aw. ³⁷ Mana beyimi uwana Baba avà à gi, atsa à wanj à slaka gulo, ngaha gədàkweska dza uwana atsa à slaka gulo aw. ³⁸ Kà uwana gəsà à ahəj la zagəla kà, kà madəhəj mawoyəj anja dza uwana asləl gi à wanj, awkà anja gəl gulo aw. ³⁹ Aganay uwana asa à dza uwana asləl gi à wanj: Kà gəziŋ ala tekula anja tatak uwana avà à gi à ahəl aw, ama kà gəula atà à uda la mamətsay la sifa la mavakay makəf gəl à ahəj gudəj à vok. ⁴⁰ Aganay uwana asa à Baba gulo: Kà dèwdèw dza, uwana tanəjə Kona anja Zəzagəla, ngaha tadinjal gəl à masla à vok kà, tabəzal sifa adəv à gay aw, ngaha gədaula atà à uda la mamətsay la madəv à gay gudəj à vok.”

⁴¹ Azla Yahudiya tanəjəz lakəl anja Yesu, kà uwana Yesu, ‘Gi tatak may uwana asà à ahəj la zagəla’, agòf. ⁴² “Təga kà, Yesu kona anja Yusufu aw takay? Məsəl baba anja la iyà anja, ngaha ma kakay: ‘Gəsà à ahəj la zagəla’, agòf zlà ma?”, tagòf. ⁴³ Yesu awulà atà ala: “Sàkàw à manəjuz à tsəh ala kà akul à akul. ⁴⁴ Dza aslala vok anja mas à wanj à slaka gulo aw, say Baba uwana asləl gi à wanj, la uwana abiyəj masla à slaka gulo, ngaha gi gədàula à uda la mamətsay la vudf makəf gəl à ahəj. ⁴⁵ Azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, tatsetsèr à wakità à abà:

‘Zəzagəla la gəl anja adàtapatala tatak gesina.’[☆]

Kəla dza uwana atsəb sləm à Baba, akəs mapəhay anja, masla atsa à wanj à slaka gulo. ⁴⁶ Asal magodəy, kà dza adanəj Zəzagəla aw. Dza uwana asà à ahəj la slaka Zəzagəla la uwana adanəj Baba pəra.”

⁴⁷ “La dziriga gəpəh à akul, dza uwana adinjəl gəl à vok kà, adàbəz sifa adəv à gay aw. ⁴⁸ Gi tatak may uwana avà sifa adəv gay aw. ⁴⁹ Azlababa anjul madzidziga tazùw manne la fəta la abà. Bà la uwaga bay kà taməts à gay. ⁵⁰ Ama uwabeyuwi uwana azuw tatak may uwana asà à ahəj la zagəla kà, adəmətsay aw. ⁵¹ Gi tatak may anja sifa, uwana asà à ahəj la zagəla. Baŋa dza azuw tatak may uwatà, adàdza à ahəj la sifa anja koksikoksi. Tatak may uwana gədàvəl kà vok gulo, gədàvəy, ngaha gudəj à vok anja madz à ahəj la sifa.”

⁵² Lakəl anja gay uwaga azla Yahudiya tabayà vok gay kà atà kà atà, tagòf: “Kakay dza uwanay avà à anu sləb vok

an̄ha an̄a mazuway ma?”, tanavà vok. ⁵³ Yesu agòd à atà: “Had̄fay, gəpəh à akul la dziriga: Baŋa kazuwaw sləb vok an̄a Kona an̄a dza aw, ŋgaha baŋa kasaw an̄iz an̄ha aw kà, kadàbəzaw à sifa tetuwa aw. ⁵⁴ Dza uwana azuw sləb vok gulo, ŋgaha as an̄iz gulo kà, abəz sifa adəv à gay aw, ŋgaha gədàula à uda la mamətsay la vuđ makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok. ⁵⁵ Kà uwana sləb vok gulo kà tatak may dziriga, ŋgaha an̄iz gulo bay kà tatak masay dziriga aya. ⁵⁶ Dza uwana azuw sləb vok gulo, as an̄iz gulo, adza à ahəŋ la gi la abà, ŋgaha gi babay gədza à ahəŋ la masla la abà. ⁵⁷ Bokuba uwana Baba uwana la sifa asləl gi à waŋ, ŋgaha gi gədza à ahəŋ la sifa kà masla, kiya uwaga babay dza, uwana azuw gi, adza à ahəŋ la sifa kà gi babay. ⁵⁸ Aganay tatak may uwana asà à ahəŋ la zagəla: Masla kà bokuba uwana azlababa an̄kul tazawàh, uwana tamàtsàh à gay aw. Ama dza uwana azuw tatak may uwanay, adàdza à ahəŋ la sifa an̄a koksikoksi.” ⁵⁹ Yesu apəh à atà gay uwaga kà la mok uwana atapla azladza la gày madəv kud̄a la aku la Kapernahum.

Gay lakəl an̄a sifa uwana adəv à gay aw

⁶⁰ Mok uwana tatsən uwana Yesu apəh kà, an̄uvaw la tataka azlaməna asik an̄ha la abà tagòd: “Gay uwanay kà zlazlada, uwa aslala vok an̄a makəs uwaga uwa?”, tagòd. ⁶¹ Yesu asəl kà gay uwaga kà adàla man̄oŋuzay à azlaməna asik an̄ha à ləv à tsəh, ŋgaha agòd à atà: “Uwaga ma atsəđ akul à asik la tsəh ala takay? ⁶² Kakay tak à gay kanəŋaw Kona an̄a dza, uwana ada à afik à slaka an̄ha uwana à abà adzà à ahəŋ uwarà ma? ⁶³ Masasəđok Zəzagəla la uwana avà sifa; vok an̄a dza kà asla tatak aw. Azlagay uwaga gəpəh à akul, la uwana Masasəđok ŋgaha sifa. ⁶⁴ Ama azladza anik la ahəŋ la tataka an̄kul la abà kà, tadiŋal gəl à vok aw.” (Kà uwana dagay madzəka kà, Yesu kà asəl azladza uwana tadədiŋal gəl à vok aw, ŋgaha la dza uwana adàtal kaf à gəl) ⁶⁵ Azalàn̄j à gəl la magođay: “Kà uwaga à uwana gəgod̄ à akul, dza aslala vok an̄a mas à waŋ à slaka gulo aw, tsa baŋa Baba abiyəŋ à waŋ, avəl tetəvi.”

⁶⁶ Dagay la mavakay uwatà an̄uvaw la tataka azlaməna manəfay an̄ha la abà, tawùl à lig. ⁶⁷ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka an̄ha kulo gəl an̄ha səla: “Asa à akul madiŋ akul babay suwaŋ ay?” ⁶⁸ Səmon Piyer agòdal: “Sufəl, məday ma à slaka ma an̄a uwa? Tsa kak la azlagay uwana tav sifa adəv à gay aw uwa? ⁶⁹ Lagonay kà, mədiŋal gəl à vok, kak tsikasłaga uwana Zəzagəla asləl ka à waŋ.” ⁷⁰ Yesu agòd à atà: “Akul kulo gəl an̄ha səla gətsatsəmàni akul aw takay? Ama tsa tekula an̄kul kà

seteni!" ⁷¹ Apèh uwaga kà lakèl aña Yudas Iskariyot, kona aña Səmon, uwana agà la tataka azlaməna matapla kulo gəl aña səla uwaga la abà. Masla la uwana naka ata kaf à Yesu à gəl.

7

Azladeda aña Yesu tadiñ gəl à masla à vok aw

¹ Uwana uwaga adada à lig kà, Yesu auguzàh la kutso Galili, asàl kà madz à ahəñ la kutso Yahudiya aw, kà uwana azla Yahudiya tayàh makəday. ² Mok uwana madəvaday aña azla Yahudiya, uwana tazalalla madəvaday tsatsagla adagay nekwa kà, ³ azladeda aña tagòfal: "Zà vok la abanay, hād à Yahudiya, kà azlaməna asik aňak kà manəñ sləray aňak uwana kadəhahəñ. ⁴ Baña dza asal azladza tasəl masla kà, apəhla gəl aña ala. Tsa kadəhàh azlasləray anik anik kiya uwanay kà, dəhàñ la paraka azladza aña manəñ ka." ⁵ (Amiyaka azladeda aña tadiñ gəl à masla à vok bay aw) ⁶ Yesu agòd à atà: "Kaslà gulo uwana asa à gi kà, adasa à wañ aw. Ama kà akul kà, kəla kaslā gesina kà delga. ⁷ Gudəñ à vok aslala vok aña mapəsew akul aw, ama gi kà apəsew gi. Kà uwana gəpəh la paraka kà azlasləray aña uwana adəhəñ kà mawisiga. ⁸ Dàw aňkul à madəvaday akul zlà. Məday anina aw, kà uwana kaslā uwana asa à gi adasa à wañ dadəñ aw." ⁹ Uwana adapəh à atà gay uwaga kà, adzà à ahəñ la Galili.

Yesu la madəvaday tsatsagla

¹⁰ Iyay, la mok uwana azladeda aña tad à madəvaday, masla babay ahād, ama apəhla vok ala aw, la səbàh pəra. ¹¹ La abatà la madəvaday la abà azla Yahudiya tayàh masla la maham à ahəñ dza la abà la madəvaday la abà: "Aňala?", tagòd. ¹² Tavàts gay la tsəh ala la gəl à gəl lakèl aña, la tataka maham à ahəñ dza la abà. Azlaanik tagòd: "Masla kà, dza delga", azlaanik tagòd bay: "Awan, dza delga aw!" Tagòd: "Masla mazàh azladza ala." ¹³ Ama dza aslala vok aña mapəhay gay lakèl aña la dazuwaya aw, kà uwana guba akəs atà kà azla Yahudiya.

¹⁴ Mok uwana madəvaday adada à lig tenma kà, Yesu ahād à məñ gày Zəzagəla à agu, adzəkà matapla tatak à azladza. ¹⁵ Ləv avàl à azla Yahudiya à gay la magoday: "Kakay dza uwanay asəl tatak tsa tapla aw ma?" ¹⁶ Yesu awulà à atà ala: "Matapla uwana gəpahla ala kà, asa à wañ kà la slaka gulo aw, ama asà à ahəñ kà la slaka Zəzagəla, uwana asləl gi à wañ. ¹⁷ Baña dza asal madəh masal aña Zəzagəla kà, adəsəl tatak uwana gəpəhakulla kà, asa à wañ

kà la slaka Baba Zəzagəla, awkà uwaga kà gay aña ndzəda aña aslasl gəl gulo aw. ¹⁸ Dza uwana apəh gay aña aslasl gəl aña kà, ayàh mazləb gəl aña. Ama dza uwana adəh sləray kà aña dza uwana asləl à wañ kà, masla kà apəhay kà uwana dziriga, ngaha mawisiga la ahəñ la uwana la abà apəhay aw. ¹⁹ Musa avà à akul mapəhay aw takay? Ama amiyaka tekula añkul kà, akəs gay aña mapəhay aw. Kà mana kayahaw makədf gi zlà ma?" ²⁰ Maham à ahəñ dza awulà: "Kak la masasədfok mawisiga, kak masla zagəla zagəla, uwa ayàh makədf kà uwa?" ²¹ Yesu agədf à atà: "Gədfahəñ kà sləray tekula pəra, à uwana ləv avəl akul à gay gesina! ²² Musa avà à akul tetəvi kà makadav azlabəza à uda, (Amiyaka Musa la uwana adzəkà makadav azlabəza à uda babay aw, ama azlababa añkul madzidziga), kà uwaga à uwana kakadavaw azlabəza añkul à uda la vudf maduw ləv bay.* ²³ Kakadavaw dza à uda la vudf maduw ləv kà matəm mapəhay aña Musa à ahəñ aw, ngaha ma kà mana kapakaw gi ləv à gəl, à kà uwana gəwura dza ala sədfakaka la vudf maduw ləv ma? ²⁴ Sàkàw à madəh seriya aña tatak uwana kanəñawwañ la uda gə. Ngaha dəhəw seriya la tetəvi aña."

Yesu ma Kristu takay?

²⁵ Azladza anik uwana tadzà à ahəñ la Urusalima tagədf: "Dza gə la uwanay à uwana tayahay aña makədfay aw takay? ²⁶ Nəñàwwəñ, abadma la dazuwaya la tataka azladza la abà, ama uwala gay la ahəñ tapəhal aw. Ngaha azlamənga gami ma tasəl kà masla la uwana Kristu ndzer zlà ma uwa? ²⁷ Ama baña Kristu adàsa à wañ, dza la ahəñ asəl slaka uwana adaguwa à wañ la abà aw. Ama dza uwanay kà məsəl slaka uwana asà à wañ la abà."

²⁸ Yesu ataplà la məñ gəy Zəzagəla la aku, azà kuda à zagəla agədf à atà: "La dziriga kasəlaw gi, ngaha kasəlaw slaka uwana gəsà à wañ la abà ay? Gi kà, gəsà à wañ kà la aslasl gəl gulo aw, ama dza uwana asləl gi à wañ kà, dza dziriga. Akul kà kasəlaw aw! ²⁹ Ama gi kà, gəsəl masla, kà uwana la slaka aña la uwana gəsà à wañ, ngaha masla la uwana asləl gi à wañ bay." ³⁰ Kiya uwaga tayəh makəs masla, ama dza aslà kà matapal ahəl à vok aw, kà uwana kaslà aña adaslay dadəñ aw. ³¹ Añuvaw la tataka maham à ahəñ dza la abà, tadinə gəl à masla à vok, tagədf: "Baña Kristu adàsa à wañ kà, adəfehəñ azlanadzipo adəfuwañ aña kona uwanay ay?", tagədf.

Tasləl azlaməna manəñla gəy Zəzagəla kà makəs Yesu

* 7:22 7.22 2Musa 17.10; 3Musa 12.3

³² Azla Farisøya tatsənà uwana maham à ahəŋ dza apèh la gəl à gəl lakəl aŋa Yesu, ŋgaha azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisøya taslèl azlakohana kà makəs masla. ³³ Yesu apèh à atà la paraka: “Gi la ahəŋ la akul aŋa kaslà ŋuv aya, la lig la ahəŋ gədàwula à slaka dza, uwana aslèl gi à waŋ. ³⁴ Kadàyahaw gi ama kadàbəz gi aw, kà uwana kaslaw mad à slaka uwana gədàday aw.” ³⁵ Azla Yahudiya tanàv vok kà atà kà atà: “Lagwa ma masla ma adàday ma uwala à uwana: ‘Kadànəŋaw gi aya aw’, agòdla? Adàday ma à slaka azla Yahudiya uwana taslèh gəl à ahəŋ la tataka azla Gərək la abà, kà matapatàla azlatatak takay? ³⁶ Gay uwaga apèh ma mana asal magòday ma? ‘Kadàyahaw gi, ama kadàbəza gi aw, kà uwana kaslawwal à vok mad à slaka uwana gədàday aw. La slaka uwana gədàdza à ahəŋ babay aw’, agòd ma?”

Dərəv aŋa iyaw sifa

³⁷ La mavakay uwana takəđ gəl à mavədaday, la uwana aga delga, la vuđ uwatà Yesu astizilla ala la huma maham à ahəŋ dza, azà kuda à zagəla, agòđ: “Uwabeyuwi uwana nəlay azəŋ, asa à waŋ, asa iyaw la slaka gulo.✱ ³⁸ Kəla uwabeyuwi uwana adiŋ gi gəl à vok, dərəv aŋa iyaw sifa adəkəlay la ləv aŋha la tsəh bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà.”✱ ³⁹ Yesu kà apəhay kà lakəl aŋa Masasəđok Zəzagəla, uwana azlauwana tadiŋal gəl à vok tadàbəzal, kà uwana tabəz Masasəđok dadəŋ aw, kà uwana Yesu adada à afik kà mabəz mazləbəy la slaka Baba aŋha aw.

Maham à ahəŋ dza atsak ala kà Yesu

⁴⁰ Azladza anik la tataka maham à ahəŋ dza la abà tatsənəŋ gay uwaga tagòđ: “Ndzer kà, dza uwanay kà masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapəh à azladza.” ⁴¹ Azlaanik tagòđ: “Masla kà Kristu!”, azlaanik tagòđ: “Awaŋ, masla aw, Kristu kà aguwa à waŋ la Galili ay? ⁴² Tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà kà: Kristu kà adəguwa à uda kà la mayyi à tsəh ala aŋa David, ŋgaha adəguwa à waŋ la Betelehem, la gudəŋ uwana David adzà à ahəŋ la abà.”✱ ⁴³ Maham à ahəŋ dza atsək ala kà Yesu. ⁴⁴ Azlaanik la tataka aŋatà la abà, asà à atà makəs Yesu, ama dza la ahəŋ aslala vok aŋa matapal ahəl à vok aw.

Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya takweska Yesu

⁴⁵ Azlakohana tawul à slaka azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisøya, tanàv atà: “Kà

✱ 7:37 7.37 3Musa 23.36 ✱ 7:38 7.38 Hezəkiyel 47.1; Zakari 14.8 ✱ 7:42 7.42 2 Samuyel 7.12; Mika 5.2

mana kasàwla Yesu à waɲ aw ma?" ⁴⁶ Azladza uwana taslèlla atà, tawulà à atà: "Dza la ahəŋ adapəh gay ku bà aɲa dza uwanay didi didi aw." ⁴⁷ Azla Farisəya tanàv atà: "Akul babay kà kadànfaw mapapatay aɲha uwaga ɲwà? ⁴⁸ Məŋga la ahəŋ la tataka gami la abà, baɲaw la tataka aɲa azla Farisəya la abà, adadiɲal gəl à vok ay? ⁴⁹ Ama say azladza deyday gà la uwana tadiɲal gəl à vok, kà uwana tasəl mapəhay aɲa Musa aw, atà azlamatsaflaga!" ⁵⁰ Nikodemus agà la tataka aɲa azla Farisəya la abà. A masla uwana asà à waɲ à slaka Yesu la vɔf vɔrdi anik, agòf à atà: ⁵¹ "Hadɲay, ma wakità seriya avà tetəvi kà madfəh seriya à dza à gəl, la kokudfa matsən uwana adafahəŋ takay? Awma məsəl uwana adafahəŋ aw, takay?" ⁵² Tawulàl ala: "Kak zil Galili ay? Dzəŋ wakità lela, ɲgaha kadàtsenəŋ kà masla mapəhal gay à ahəl aɲa Zəzagəla adəguwa à waɲ la Galili aw!" ((⁵³ La lig la ahəŋ kəla uwabeyuwi awul à mtəga aɲha.

8

Mis uwana azab zil

¹ Mok uwana uwaga adadəv à gay kà, Yesu ahəd à gudəŋ kuvu à afik. ² La bebəŋ gà la zay la tsəh, awul à məŋ gəy Zəzagəla à agu aya, ɲgaha maham à ahəŋ dza aɲuvaw tahamà à slaka aɲha. Adzà madzay, adzəkà matapatàla azlatatak ³ Azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azla Farisəya tadàlla mis uwana à awtəy, takəs la mazab zil la tsəh. Atà tatsizlləŋ à huma aɲa maham à ahəŋ dza gesina, ⁴ ɲgaha tanàv Yesu: "Məŋga, mis uwanay kà, takəs kà la mabila la tsəh. ⁵ La wakità Zəzagəla gami la abà Musa agòf à anu kà, azlatsəhay mis uwanay kà, say makad atà la matsəh atà la akur pəra. Kak ma kakay kagof ma?"* ⁶ Tapəh uwaga kà, kà makəsəl madiɲay à ahəŋ kà aɲa mapuwal gudzi à gəl. Ama la abatà Yesu akəsà gəl à ahəŋ, anəh à kutso à abà la gay gəl ahəl aɲha. ⁷ Uwana bà manaval tanavəl kà, awulà gəl à afik la magof à atà: "Dza uwana la tataka aɲkul la abà adadafah tsakana didi aw kà, atsa vok ala akur à mis uwaga zlà!" ⁸ ɲgaha la lig la ahəŋ, awulà gəl à vɔfah kà manəhay aya. ⁹ Mok uwana tatsənə gay uwaga kà, tadahà aɲatà la tekula, tekula, azlamagolga dəŋ, ɲgaha azlabəza gə. Yesu agòf à ahəŋ kokudfa aɲha la mis matsizl à ahəŋ gə, uwaga la huma aɲha. ¹⁰ Kiya uwaga awulà gəl à afik agòfal: "Mis, atà la azlaməna mapuwa à ka gudzi à gəl aɲak la? Dza la ahəŋ adükw kà kà seriya

* 8:5 8.5 3Musa 20.10; 5Musa 22.22-24

à gəl aw uwa?" ¹¹ "Dza la ahəŋ aw, mənğa", mis agòfal. Yesu agòfal: "Gi babay kà, gèdukw ka seriya à gəl aw, hàd, ama kadàdfaha tsakana aya aw!", Yesu agòfal.)

Yesu la uwana uƒaka aŋa gudəŋ à vok

¹² Bà gotənaŋ Yesu apəh gay à maham à ahəŋ dza aya: "Gi la uwana gi uƒaka aŋa gudəŋ à vok. Dza uwana anəf gi kà masla adàbəz uƒaka aŋa sifa, adàday la mələs la abà aw."

¹³ Azla Farisəya tagòfal: "Kak kà kapəhay kà sayda aŋa gəl aŋak, uwana kapəhay kà makəs vok aŋha la ahəŋ aw."

¹⁴ Yesu awulà à uda agòf à atà: "Baməraka gəɖaza sayda aŋa gəl gulo babay kà, mapəhay gulo kà dziriga, kà uwana gi kà gəsəl slaka uwana gəsà à waŋ, la slaka uwana gəɖay babay. Ama akul kà, kasəlaw slaka uwana gəsà à waŋ la slaka uwana gəɖay babay aw. ¹⁵ Akul kà kadahaw seriya kà la mahoy yewdi, ama gi kà gəɖàh seriya kà kiya uwaga aw.

¹⁶ Bà amiyaka gəɖàh seriya à dza kà seriya gulo kà dziriga, kà uwana gəɖàh seriya kà kokudà gəl gulo aw, ama anu la Baba uwana asləl gi à waŋ. ¹⁷ Uwaga kà matsetserayga la wakità seriya aŋkul la abà: Sayda aŋa azladza səla uwana tapəhay kalkal kà dziriga. ¹⁸ Gəza sayda aŋa gəl gulo ŋgaha Baba uwana asləl gi à waŋ az sayda aŋa gəl gulo babay."

¹⁹ Tanàv Yesu: "Uwa à Baba aŋak uwa?" Yesu awulà à atà ala: "Akul kasəlaw gi aw, baməraka Baba gulo babay aw, agayŋa kasəlaw gi kà, naka kasəlaw Baba gulo babay."

²⁰ Yesu apəh gay uwaga kà la mok uwana atàpatàla tatak la mən gày Zəzagəla la aku. Apəh uwaga kà la slaka uwana tafàh sahar aŋa ofərand à ahəŋ, dza aslàla vok aŋa makəsaw aw, kà uwana kaslā aŋha adaslay dadəŋ aw.

Kaslawwal à vok aŋa mad à slaka uwana gəɖay aw

²¹ Yesu agòf à atà aya: "Gəda aŋulo, kadəyahaw gi, ama akul kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà. Kaslawwal à vok kà mad à slaka uwana gəɖay aw."

²² Azla Yahudiya tagòf vok kà: "Adàkəɖ vok ay à uwana: 'Kaslawwalla vok kà mad à slaka uwana gəɖay aw', agəɖay?" ²³ Yesu awulà à atà ala:

"Akul kà akul azladza aŋa vəɖah, ama gi kà gəsà à ahəŋ kà la zagəla. Akul azlaaŋa gudəŋ à vok uwanay, ama gi kà gi aŋa gudəŋ à vok uwanay aw. ²⁴ Kà uwana à uwana gəgəɖ à akul kà kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà, ndzer kà, kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà, à baŋa kadiŋaw gi gəl à vok à gi uwana gi aw."

²⁵ Tanavàl à gay zlà: "Kak uwa?" Yesu agòf à atà: "Gi uwana gəpəh à akul dagay madzəka.

²⁶ Lakəl aŋkul gi la azlagay mənğa aŋa mapəh à akul, à gay uwana adahakulla seriya à gəl. Ama dza asləl gi à waŋ kà

dziriga, gəpəhay à azladza gudəŋ à vok kà uwana gətapla la slaka Baba pəra.”

²⁷ Tasəl kà Yesu apəhay lakəl aŋa Baba Zəzagəla aw. ²⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Baŋa kadətsizllaw Kona aŋa dza ala kà, kadəsəlaw kà gi uwana gi la ahəŋ. Kadəsəlaw kà gədəh tatak la gəl gulo aw, ama gəpəhay kà lakəl aŋa uwana Baba apahà à gi ala pəra. ²⁹ Dza uwana asləl gi à waŋ kà, anu səla, awkà asək gi kokudfa gəl gulo aw, kà uwana koksikoksi gədehəŋ uwana ahəfal à adi.” ³⁰ Uwana Yesu adapəhay kiya uwaga, azladza aŋuvaw tadŋal gəl à masla à vok.

Azladza makor gəl gə la azlamayà

³¹ Yesu agòd à azla Yahudiya uwana tadŋal gəl à vok: “Baŋa kakəsaw matapla à mapəhay gulo kà, kadəgaw azlaməna matapla la slaka gulo ndzer. ³² Kiya uwaga kà, kadəsəlaw dziriga, ŋgaha dziriga adədala akul à makor gəl à abà.” ³³ Tawulà à uda: “Anu kà anu mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham, ŋgaha anu azlamayà aŋa azladza diki diki aw, ŋgaha ma kakay kagod à anu kà, mədəgay la makor gəl la abà ma?” ³⁴ Yesu agòd à atà: “Hadəy, gəpəh à akul la dziriga: Kəla uwabeyuwi uwana adəh tsakana kà, masla kà mayà aŋa tsakana. ³⁵ Mayà kà, aslala vok aŋa magay masla gəy aw. Ama kona kà, agay masla gəy aŋa koksikoksi. ³⁶ Baŋa Kona adəpəlakulla kadəgaw la makor gəl la abà ndzer. ³⁷ Gəsəl kà akul mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham. Ama kayahaw makəd gi aya, kà uwana kakəsaw matapakulla gulo aw. ³⁸ Gəpəhay lakəl aŋa tatak uwana Baba gulo apəh à gi ala, ama akul kà kadəhaw uwana baba aŋkul tapəhəkulla, suwaŋ.”

³⁹ Tawulà à uda: “Baba gami kà Abəraham!” Yesu awulà à atà ala: “Agayŋa kagaw azlabəza aŋa Abəraham kà, naka kadəhaw sləray aŋa Abəraham uwana adəhəhəŋ. ⁴⁰ Gi kà, gəpəh à akul kà dziriga, uwana gətsənəŋ la slaka Zəzagəla, la uwana gəpəh à akul, ama bə la uwaga kà, kayahaw makəd gi. Tsəhay gə uwaga kà, Abəraham adəhəŋ didi aw. ⁴¹ Akul kà kadəhawwaŋ kà sləray aŋa baba aŋkul.” Atà tawulà ala: “Anu azlabəza gəl gaw aw, anu Baba gami kà la Zəzagəla, tekula pəra.” ⁴² Yesu agòd à atà: “Agayŋa Zəzagəla agay Baba aŋkul ndzer kà, naka kawoyaw gi, kà uwana gəsà à waŋ la slaka aŋha, à uwana gəsà à slaka aŋkul kà masal aŋha. Gəsà à waŋ kà, la aslasl gəl gulo aw, masla la uwana asləl gi à waŋ. ⁴³ Kà mana katsəbaw sləm à uwana gəpəh à akul aw zlə ma? Kà uwana kaslaw kà aŋa matsən uwana gəpəhay aw. ⁴⁴ Akul kà, baba aŋkul

kà la seteni, asa à akul madàh uwana asa à seteni kà uwana masla makad dza dagay la madzəka vok aŋa tatak. Adapəh dziriga didi aw, kà uwana dziriga la ahəŋ la slaka aŋha aw. Baŋa apəh fida, apəh la fəla aŋha, kà uwana masla fida, ŋgaha masla baba aŋa fida. ⁴⁵ Ama gi kà, gəpəhay kà dziriga, ŋgaha kà uwaga la uwana kadiŋaw gi gəl à vok aw. ⁴⁶ Uwa la tataka aŋkul la abà aslala vok agodəy kà, gədadəhəŋ tsakana uwa? Kà mana, baŋa gəpəh dziriga kà, kadiŋawwal gəl à vok aw zlà ma? ⁴⁷ Dza aŋa Zəzagəla kà, atsəb sləm à gay Zəzagəla. Ama akul azlaaŋa Zəzagəla aw. Gay gà la uwaga katsəbaw gi sləm aw!”

Yesu atà la Abəraham

⁴⁸ Azla Yahudiya tagòfal: “Azlayla anu à uwana: Kak zil Samariya, məgod à ka, ŋgaha kak la azlamasasədok mawisiga aw uwà?” ⁴⁹ Yesu agòd à atà: “Gi la masasədok mawisiga aw, ama gi gəsləkaw Baba gulo, ama akul kà kapəsew gi. ⁵⁰ Gi kà gəyàh mazləbay aŋa gəl gulo aw. Dza anik la ahəŋ tekula, uwana ayàh gi mazləbay, masla la uwana masla seriya bay. ⁵¹ La dziriga gəpəh à akul: Dza uwana akəs gay gulo, adàmətsay diki diki aw.” ⁵² Azla Yahudiya tagòfal: “Lagonay kà məsəl ndzer kà, kà kak la masasədok mawisiga, Abəraham aməts, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl taməts, ŋgaha kak kagodəy kà: ‘Dza uwana akəs mapəhay gulo kà, adàmətsay aw’, kagodə ma? ⁵³ Baba gami Abəraham aməts: Kadzugw ma: ‘Gəduwa masla’, kagodə takay? Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl bay taməts. ŋgaha ma kapakà gəl aŋak ala ma kà kak uwi?” ⁵⁴ Yesu awulà à atà ala, la magodəy: “Agayŋa gəzləb gəl gulo kà, naka mazləbay gulo, akəs vok aw. Baba gulo la uwana azləb gi, à masla à uwana: ‘Zəzagəla gami’, kagodəw. ⁵⁵ Ama kasəlaw masla diki diki aw. Ama gi kà gəsəl masla. Agayŋa gəgodəy kà, gəsəl masla aw kà, naka gəgay masla fida bokuba akul. Ama gəsəl masla, ŋgaha gəkəs gay aŋha. ⁵⁶ Abəraham baba aŋkul kà, arəb lakəl mavakay aŋa mas à waŋ gulo, anəŋəŋ ŋgaha arəb kaykay.” ⁵⁷ Azla Yahudiya tagòfal: “Uwala kaslay mavay dzik zlo, awkà pəra: ‘Gənəŋà Abəraham’, kagodə ay?” ⁵⁸ Yesu awulà à uda: “Hadəy, gəpəh à akul la dziriga: Mok uwana taləg mayyay Abəraham kà, gi la ahəŋ.” ⁵⁹ ŋgaha tahəl akur kà matsàhla. Ama kusàh. Yesu ahadà vok à ahəŋ, asà à lag la mənəy gəy Zəzagəla la aku.

9

Yesu awur dza uwana ala tayyà à ahəŋ la guləf gà

¹ Mok uwana Yesu anəfà tetəvi aṅha, anəṅəṅ dza anik uwana tayyà à ahəṅ guləf gà. ² Azlaməna matapla la slaka aṅha tanavà: “Məṅga, kà mana dza uwanay kà tayyà à ahəṅ kà guləf gà ma? Kà tsakana aṅa gəl aṅha ay, à uwana kà tsakana aṅa azlababa aṅha ay?” ³ Yesu awulà à atà ala: “Kà tsakana aṅha aw, kà tsakana aṅa azlababa aṅha magay aw. Tayyà guləf kà, kà sləray aṅa Zəzagəla aṅa mapəhla vok ala la masla la abà pəra. ⁴ La afats kà, say mədàh sləray aṅa dza uwana asləl gi à waṅ. Vəf la uwaga atsa à waṅ, à uwana dza aslala vok aṅa madàh sləray aya aw. ⁵ La mok uwana gi la gudəṅ la vok kà, gi ufaka aṅa gudəṅ à vok.” ⁶ Uwana Yesu adapəh uwaga la gay ala, atəf sleslib à vədah aləpàni kutso, asəfàh à yewdi aṅa guləf uwaga. ⁷ Ngaha agòdàl: “Hàd, kadàpal yewdi aṅak la mukwà Silowe la abà (Sləm uwaga asal magòdʼay masləlay) Guləf ahàd, apəl adi. La mok uwana awul à waṅ la tetəvi la ama, aslala vok aṅa manəṅla adagay.”

⁸ Azlaməna magay aṅha la azladza uwana tanəṅ à ahəṅ atsatsàh tatak uwarà, tagòd: “Uwanay kà dza uwana adzàhah madzay kà matsatsàh tatak aw, takay?” ⁹ Azladza anik: “Masla”, tagòdàh. Azlaanik babay: “Masla aw”, tagòd, “Ama maftsa à vok aṅha pəra”, tagòd. Zil uwaga agòd à atà: “Kà bà, gi!” ¹⁰ Tagòdàl: “Kakay yewdi aṅak apakwà vok ma?” ¹¹ Agòd à atà: “Dza uwana tazalalla Yesu aləpàni abisl, ṅgaha asəfàh gi à yewdi, ṅgaha agòd à gi: ‘Hàd, kadàpal adi aṅak la mukwà Silowe la abà’, agòd à gi. Ngaha gəhàd, mok uwana gədapal à adi, gəslàla vok aṅa manəṅla.” ¹² Tanavàl: “Aṅala dza uwatà la?”, tagòdàl, “Gəsəl aw”, agòd à atà.

Azla Farisəya tanav guləf la gay ala

¹³ Kiya uwaga tadàla guləf à slaka azla Farisəya. ¹⁴ Kà uwana Yesu aləpàni kutso, asəfàhal à yewdi kà dza uwatà la mavakay maduw ləv à uwana awurəṅ ala. ¹⁵ Kà uwaga à uwana azla Farisəya babay tanəv dza uwatà, tagòdàl: “Kakay kanəṅla lagonay adagay ma?” Kona uwaga agòd à atà: “Asəfàh à gi abisl à yewdi, ṅgaha agòd à gi: ‘Hàd à mukwà Silowe à abà, kapal adi’, ayà gəgòd, gəhàd, gəpəl adi, ṅgaha lagwa gədanəṅla.” ¹⁶ Azlaanik la tataka azla Farisəya la abà tagòd: “Dza uwana adfahà tsəhay gə uwanay kà, asà à waṅ kà la slaka Zəzagəla aw, kà uwana afà gəl à vudʼ maduw ləv aw.” Ama azlaanik tagòd: “Kakay dza aslala vok aṅa madàh nadzipo kiya uwanay, tsa baṅa masla tsakana ma?” Ngaha tatsàk ala la tataka aṅatà la abà.

17 Azla Farisøya tanàv à guləf uwana awùr ala aya gotənaŋ: “Kak ma uwa kagod kà dza uwana awurà kà ala uwa?” Agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla, kà mapàh à azladza”, agòd à atà. 18 Bə gotənaŋ azla Farisøya tadiŋal gəl à vok, kà masla tayyà guləf gə aw, ŋgaha awùr ala tagòd aw, kà uwaga à uwana tazàl azlababa aŋha à waŋ aya babay, 19 kà tanav atà gay ala, tagòd: “Haday ma, uwanay kà kona aŋkul ay? Ndzer ma, kayyàw ma guləf gə ay? Kà kay à uwana apakà vok à uwana anəŋla lagwa adagay ma?” 20 Azlababa aŋha tawulà à uda, tagòd: “Məsəl kà masla kona gami, uwana məyyà guləf gə. 21 Ama anu kà, məsəl tatak uwana apakà vok kà manəŋla aŋha lagonay aw, ŋgaha məsəl dza uwana apəzllal yewdi babay aw. Nàvəw à masla la gəl aŋha, kà uwana masla asla manaval gay adagay.” 22 Uwana tapəh kiya uwanay kà, kà uwana guba akəs à atà kà azla Yahudiya, kà uwana azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà atà aŋa makudək azladza uwana à lag la gəy madəv kuda la aku, uwana: ‘Yesu kà Kristu’, tagodfay. 23 Kà uwaga à uwana azlababa aŋha tagòd kà: “Masla kà asla maula gay à uda la gəl aŋha, nàvəw à masla”, tagòd.

24 Bə gotənaŋ azla Farisøya tahəd, tazàla dza uwana awùr ala aya kà masəla, ŋgaha tagòd: “Pəh la dziriga la huma Zəzagəla, məsəl kà dza uwatà kà masla tsakana.” 25 Agòd à atà: “Gəsəl aw, adagay masla tsakana, adagay masla tsakana aw kà, gəsəl aw. Ama tatak tekula uwana gəsəl kà: Gi guləf, ama lagwa kà gənəŋla!” 26 Tanavàl aya: “Mana kadahəŋ ma? Kakay apəz à ka yewdi ma?” 27 Awulà à atà ala: “Gədapəh à akul təga aw uwa?”, agòd à atà. “Ama kafəw gi sləm aw. Kà mana asa à akul matsənəŋ aya kà masəla ma mi? Awma akul babay ma asa à akul magay azlaməna matapla la slaka aŋha babay kəla ay?” 28 Tatsəkəl magodfahay à gəl la magodfay: “Kak masla matapla aŋa zil uwaga, ama anu kà anu, anu azlaməna matapla aŋa Musa. 29 Məsəl kà Zəzagəla aɓadma la Musa, ama masla kà, bə slaka uwana asà à waŋ la abà kà, məsəl aw!” 30 Zil uwaga awulà à atà ala: “Lagwa kà tatak uwanay la uwana aval ləv à dza à gay zlə, kasəlaw slaka uwana asà à waŋ la abà aw, ama masla la uwana apəz gi yewdi gulo! 31 Məsəl kà Zəzagəla atsəb sləm à azlaməna tsakana aw, ama atsəb sləm à dza uwana ahoy yewdi aŋha, ŋgaha akəs mapəhay aŋha. 32 Didi didi gədatsənəŋ tagodfay kà dza adapəz yewdi à dza, uwana tayyà guləf gə aw. 33 Agayŋa dza uwaga atsà à waŋ la slaka Zəzagəla aw kà, naka tatak la ahəŋ adəhəŋ aw.” 34 Tagòd à guləf: “Tayyà ka à tsakana à abà, ŋgaha

ma asa à ka, kà matapanula tatak takay?”, takudèk à lag la gày madèv kufa la aku.

Magay guləf la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh

³⁵ Mok uwana atsənà à Yesu kà takudèk à lag la gày madèv kufa la aku kà, agagàm atà səla, agòdɔl: “Kadiŋ gəl à Kona aŋa dza à vok ay?” ³⁶ “Məŋga, pəhgəla, uwa à masla uwa, kà gi aŋa madiŋ gəl à masla à vok uwa?”, agòdɔl. ³⁷ “Masla gə la uwaga kanəŋaŋ, à uwana abadəkama lagwa”, Yesu agòdɔl. ³⁸ “Gədiŋal à ka gəl à vok, Sufəl gulo”, zil uwaga agòdɔl, ŋgaha la makədeɔf à ahəŋ la huma aŋha.

³⁹ Kiya uwaga Yesu agòdɔl: “Gəsà à waŋ à gudəŋ uwanay à vok kà seriya aŋa madəh vok, kà azlaguləf aŋa manəŋla, ŋgaha azlaməna yewdi aŋa mapakəh guləf.” ⁴⁰ Azlaanik la tataka azla Farisəya la abà, uwana la slaka aŋha la abatà, tatsənà gay uwaga, ŋgaha tanavàl: “Anu ma anu azlaguləf babay suwaŋ ay?” ⁴¹ Yesu agòdɔf à atà: “Agayŋa kagaw azlaguləf kà, naka kagaw azlaməna tsakana aw, ‘Tsa mənəŋla’, kagodaw kà, tsakana aŋkul aləg.”

10

Gay la gay la abà aŋa masla manəŋla azlatuwaŋ

¹ “Gəpəh à akul la dziriga, dza uwana aguwa la gay gamagày aŋa gargar aŋa azlatuwaŋ aw, ama aguwa à ahəŋ kà la gəl aŋa zlagam, bi aguway la slaka anik kà, masla kà masla gəl, masla nabəra. ² Ama dza uwana aguwa à gày la gamagày kà, masla manəŋla azlatuwaŋ. ³ Masla manəŋla gamagày kà apəzlal gamagày, azlatuwaŋ bay tatsən kuda aŋha. Azəlləh azlatuwaŋ aŋha, sləm la sləm, ŋgaha atsala atà à uda. ⁴ Baŋa adasa à atà à uda gesina kà, masla aguwa atà à huma, azlatuwaŋ tanəfay, kà uwana tasəl kuda aŋha. ⁵ Ama tanəf mələk dza aw, tahoyal à ahəl, kà uwana tasəl kuda aŋha aw.”

⁶ Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwaga, ama tasəl tatak uwana apəh à atà aw.

Yesu masla manəŋla azlatatak delga.

⁷ Yesu agòdɔf aya: “Gəpəh à akul la dziriga, gi la uwana gi gamagày aŋa gargar aŋa azlatuwaŋ. ⁸ Azlauwana tatsà à vok à waŋ kà gi kà, gesina kà, azlaməna gəl, azlaməna nabəra. Ama azlatuwaŋ tatsəb à atà sləm aw. ⁹ Gi la uwana gi gamagày. Dza uwana adàda à gày la sləm gulo adəbelay, aslala vok ada à gày, atsa à uda, abəz tatak may. ¹⁰ Masla

gəl kà, atsa à waŋ kà, kà mad à gəl pəra, makaday, la madà-dasàh atà ala. Ama gi kà gəsà à waŋ kà azladza aŋa maβəzal sifa uwana aduwa vok kaykay.”

11 “Gi masla manəŋla azlatuwaŋ delga. Masla manəŋla azlatuwaŋ delga av sifa aŋha kà azlatuwaŋ aŋha. 12 Dza uwana adàh sləray kà aŋa sili pəra, uwala azlatuwaŋ aŋha aw kà, dza aŋa azlatuwaŋ aw. Asakay azlatuwaŋ à ahəŋ, ahoy aŋha à baŋa anəŋa kəda fəta atsa à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha kəda fəta akəs atà, adàdasàh atà gesina. 13 Ahoy aŋha kà uwana adàh sləray kà aŋa sili, ŋgaha af sləm à azlatuwaŋ aw. 14-15 Gi masla manəŋla azlatuwaŋ delga. Bokuba uwana Baba asəl gi, gi bay gəsəl masla. Gəsəl azlatuwaŋ gulo, atà babay tasəl gi. ŋgaha gəv sifa gulo kà aŋa azlatuwaŋ gulo. 16 Azlatuwaŋ gulo anik la ahəŋ à uwana atà la ahəŋ la gargar uwanay la abà aw. Say gəsəlla atà à waŋ babay kà atà aŋa masəl kuda gulo lagwa. Kiya uwaga adagay maham à ahəŋ tuwaŋ tekula, la masla manəŋla atà tekula à ahəl.”

17 “Baba awoya gi, kà uwana gəv sifa gulo, kà gi aŋa maulal à tsəh aya. 18 Dza la ahəŋ azəβ sifa la slaka gulo la ndzəda aw, ama gi la uwana gəvay la mawoyəŋ gulo. Gi la maslay kà mavay, ŋgaha gi la maslay aŋa maulal à tsəh aya. Kiya uwaga la uwana: ‘Dahàŋ’, Baba gulo agòd à gi.”

19 Kà gay uwaga matsakla ahəd à tataka azla Yahudiya à abà aya. 20 Anjvaw la tataka aŋatà la abà tagòd: “Masla la masasədok mawisiga, bada, kà mana katsəbawwal sləm ma?” 21 Azlaanik tagòd: “Dza uwana la masasədok mawisiga aslala vok aŋa madəhəŋ kiya uwanay aw. Kakay masasədok mawisiga aslala vok mawur guləf ala ma?”

Azla Yahudiya takweska Yesu

22 Madəvaday matsikasl mən gəy Zəzagəla ala apakà vok la Urusalima la təla awkusa. 23 Yesu auguzàh la mən gəy Zəzagəla la aku la tsəh tsatsagla aŋa Salomon. 24 Kiya uwaga azla Yahudiya takəsəl gay à adi, tagòdal: “Mbà kadəsəlla à anu à uda la madzugway gami la abà ma? Baŋa kak Kristu kà, pəh à anu la dazuwaya, lakana!” 25 Yesu agòd à atà: “Gədapəh à akul nəma, asa à akul matsəβ gi sləm aw pəra. Sləray uwanay gədəhəŋ la ndzəda aŋa Baba gulo kà sayda gulo. 26 Ama akul kà, kadiŋawwal gəl à vok aw, kà uwana akul la tataka aŋa azlatuwaŋ gulo la abà aw. 27 Azlatuwaŋ gulo tatsəna kuda gulo, gəsəl atà, ŋgaha tanəfa gi. 28 Gəv à atà sifa adəv à gay aw, tadəmətsay didi aw, dza aslala vok aŋa mahəl atà la ahəl gulo aw. 29 Tatak uwana Baba gulo abək gi atà kà, aduwaŋ azlatatak gesina,

dza la ahəŋ ahəl atà la ahəl aŋa Baba gulo aw. ³⁰ Anu la Baba kà anu tekula.”

³¹ Azla Yahudiya tahèl akur kà matsàhla aya. ³² Ama Yesu agòd à atà: “Gəfahà azlaslèray dzəba aŋha sèla aw gə uwanay, la huma aŋkul gesina la maslay aŋa Baba gulo uwana avà à gi, ŋgaha ma kà slèray ma uwala asa à akul matsàhgəla akur la?” ³³ Azla Yahudiya tawulà ala: “Asa à anu kà matsàh kà la akur kà slèray uwana kadahəŋ aw, ama kà uwana kapəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla: Tsa kak dza deyday kà pəra, kagagazləla gəl aŋak la Zəzagəla ma, məgod.”[☆] ³⁴ Yesu awulà à atà ala: “Tatsetsèr à wakità mapəhay akul à abà kà, Zəzagəla agòd à akul azlazəzagəla,[☆] ³⁵ məsəl la paraka kà, kà dza aslala vok aŋa mawisəŋ ala uwana matsetserayga la wakità mapəhay la abà aw. Zəzagəla azal azlazəzagəla azladza uwana takəs gay aŋha. ³⁶ Gi kà, Zəzagəla akəsàni, aslèl gi à wan à gudəŋ uwanay à vok, ŋgaha ma kakay kagodaw kà, gəpəh mawisiga à Zəzagəla à vok ma? Tsa gəpəhla dziriga kà gi Kona aŋa aŋha ma? ³⁷ Tsa baŋa slèray aŋa Baba gulo la uwana gədehəŋ, awkà kadiŋaw gi gəl à vok zlà ma aw. ³⁸ Ama baŋa slèray aŋha la uwana gədehəŋ kà, diŋaw gi gəl à vok, kadiŋaw gi gəl à slèray gə uwana à vok tsi, kà akul aŋa masəl la paraka aw kà gi la Baba la abà, ŋgaha Baba babay la gi la abà.”

³⁹ Tatàhkà à makəsay gotənaŋ, ama atəf kà atà. ⁴⁰ Yesu adà aŋha à gay dərəv à uda aŋa mukwà Urdun, la slaka uwana Yuhana adfahàhà batem uwarà. Ŋgaha adzà à ahəŋ la abatà. ⁴¹ Azladza aŋuvaw tasàh à slaka aŋha. Tagòd: “Dikidiki Yuhana kà, adafah nadzipo aw, ama uwana apəh lakəl aŋa dza uwanay kà agòd à afik, ndzer.” ⁴² La abatà azladza aŋuvaw tadiŋ gəl à masla à vok.

11

Mamətsay aŋa Lazar

¹ Dza anik la ahəŋ, sləm aŋha Lazar, agà la dufvats, adzà à ahəŋ la Betaniya, la gudəŋ uwana Mariyama atà la deda aŋha Marta tadzà à ahəŋ. ² (Mariyama uwaga kà mis uwana adzadzəb aməl matərsin à Sufəl Yesu à asik à gəl, aslasladà, aŋəlal la aŋidz gəl aŋha) Deda aŋha Lazar la uwana agà la dufvats. ³ Azladedà dəgamga sèla uwaga tasləl gay à Yesu à tsəh, tagòdal: “Sufəl, slawda aŋak kà la dufvats.” ⁴ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd: “Dufvats aŋa Lazar kà, dufvats mamamətsay aw, ama uwaga kà,

kà mapəhla maslay aṅa Zəzagəla ala, uwaga la uwana adəpəhla mazləbay aṅa Kona aṅha ala bay.”

⁵ Yesu awoyà Marta atà la Mariyama la Lazar deda aṅatà. ⁶ Mok uwana atsənənṅ kà Lazar la dʉvats kà, adzà à ahənṅ la slaka uwatà mavakay səla aya gotənaṅ. ⁷ La lig la ahənṅ, agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Məwùl à kutso Yahudiya!” ⁸ Azlaməna matapla la slaka aṅha tawulà ala: “Məṅga adasafay aw, bà nekwa nekwa azladza tayàh matsàh ka à gəl la akur, ṅgaha asa à ka mawul à abatà aya ay?” ⁹ Yesu agòd à atà: “Sa kulo gəl aṅha səla la ahənṅ la mavakay la tsəh aw takay? Kà uwana baṅa dza aday la afats, matekwidʉf atsalla aw, kà uwana anəṅa uƒaka aṅa gudəṅ à vok uwanay. ¹⁰ Ama baṅa dza aday la vəƒ kà, matekwidʉf atsalla, kà uwana uƒaka la ahənṅ la masla la abà aw.” ¹¹ Yesu apəh à atà gay uwaga ṅgaha azətàlənṅ à gəl: “Slawda gami Lazar kà aga la madzəhal gə, kà uwaga à uwana gəday aṅa madatsənəṅ ala.” ¹² Azlaməna matapla tawulà à uda: “Sufəl, baṅa adzəhal kà, adàwurla, haday!” ¹³ Ama Yesu kà asəl magòday kà Lazar kà adamətsay, ama azlaməna matapla la slaka aṅha tadzùgw lakəl aṅa madzəhal deyday pəra. ¹⁴ Kiya uwaga Yesu agòd à atà la paraka kà: “Lazar adamətsay. ¹⁵ Gi la marabay kà aṅkul, à kà uwana gi la abatà aw, ṅgaha kà akul aṅa madinṅ gi gəl à vok. Ama lagwa, məhad à slaka aṅha.” ¹⁶ Kiya uwaga Tomas uwana tazalalla vəgal, agòd à azlaməna matapla anik: “Anu babay kà, məhad kà mədàmətsay la məṅga gami.”

Yesu masla maula azladza à uda la mamətsay

ṅgaha masla mav sifa.

¹⁷ Mok uwana Yesu adà à awtày kà, Lazar adacəh mahənay uƒad la zəvay la aku. ¹⁸ Betaniya kà nekwa la Urusalima, kərkər aṅha kà bokuba magur mahoyay pəlis tekula. ¹⁹ Azla Yahudiya aṅuvaw tasàhà à waṅ à mtəga Marta atà la Mariyama kà mamətsay aṅa deda aṅatà Lazar.

²⁰ Uwana Marta atsənənṅ kà Yesu atsà à waṅ, ahəd kà matsəƒal à ama. Ama Mariyama adzà à ahənṅ à mtəga.

²¹ Marta agòd à Yesu: “Sufəl, agayṅa kagay la abanay kà, naka deda gulo amətsay aw. ²² Ama lagonay babay kà, tatak uwana kadànavay à Zəzagəla gesina kà, adàvə à ka!”

²³ Yesu agòdʉf: “Deda aṅak adàula à uda la sifa.” ²⁴ Marta agòdʉf: “Gəsəl adàwula à uda la mamətsay, la kaslà uwana azlamazimnekidʉf tadàula à uda la vudʉf makəƒ gəl à ahənṅ.”

²⁵ Yesu agòdʉf: “Gi la uwana gi masla maula azladza à uda la mamətsay, ṅgaha la sifa, dza uwana adinṅ gi gəl à

vok, adàdza à ahəŋ la sifa, amiyaka kà aməts, ²⁶ ŋgaha dza uwana la sifa, ŋgaha adiŋ gi gəl à vok kà, adàmətsay dikidiki aw, kadiŋ gəl à uwaga à vok nəmay?" ²⁷ "Iyay Sufəl", agòfal, "Gədiŋal gəl à vok, kà kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla, uwana naka atsà à waŋ à gudəŋ à vok."

Yesu atuway

²⁸ Mok uwana Marta adapəh gay uwaga, ahàd, azàla deda aŋha Mariyama, agòfal la gəl à gəl: "Məŋga gami kà, agà la abanay, ayàh ka, kà mad à awtày." ²⁹ Mok uwana Mariyama adatsən gay uwaga, asà à afik amərà vok kà mad à slaka Yesu. ³⁰ Mok uwatà kà, Yesu kà, adabəz à huɖ gudəŋ à abà dadəŋ aw, aləg la slaka uwana tagagəm la Marta. ³¹ Uwana azla Yahudiya, uwana atà la kay la slaka Mariyama kà matabla gay à ahəŋ, tanəŋəŋ asà à uda la mamər vok kà, tanəfà à uda. Tadzùgw kà, adàla kà matuway à gəl zəvay tagòɖ. ³² Mok uwana Mariyama adabəz à slaka uwana Yesu kà agà la abatà, atəɖ à makəla asik aŋha la makədeɖay, ŋgaha agòfal: "Sufəl, à magay kagay la abanay kà, naka deda gulo kà amətsay aw." ³³ Uwana Yesu anəŋà, atuway la azla Yahudiya uwana tasà à waŋ atà nna bay tataway, huɖ kut, ləv agòfal kà uwaga. ³⁴ Anəv atà: "Kalàw ma uwala?" Tagòfal: "Sufəl, sà à waŋ, kanəŋa slaka uwana tallà à abà." ³⁵ Yesu atùw. ³⁶ Kiya uwaga azla Yahudiya tagòɖ: "Nəŋàw mawoy masla aŋha tsi!" ³⁷ Ama azlaanik la tataka aŋatà la abà tagòɖ: "Masla uwana apokwàhà yewdi à azlaguləf tak ma, kà mana asla kà madəɖf gay à mamətsay à Lazar la vok ala aw ma?"

Mawul à uda la mamətsay aŋa Lazar

³⁸ Bə gotənaŋ kà, Yesu kà ləv aŋha adatəsl ala aw, ahàd à gəl zəvay. Uwaga kà tsakur, matsakal à ama gà la akur mabəlam bəlamga. ³⁹ "Zəbàwwal abəlam la gay ala!", Yesu agòɖ à atà. Marta, deda aŋa mazimnekid' agòɖ: "Sufəl, azinay adagay, kà uwana adad'ah mahənaŋ uɖaf la aku." ⁴⁰ Yesu agòfal: "Gəpəh à ka aw takay, kà baŋa kadiŋal gəl à vok kà, kadənəŋəŋ mazləb'ay Zəzagəla, gəgòɖ à ka aw ay?" ⁴¹ Tazəbal abəlam la gay ala. Yesu anəŋà à zagəla la magoɖay: "Baba, kikay gəgòɖ à ka, kà uwana katsəb gi sləm. ⁴² Gəsəl kà kadatsəb gi sləm koksikoksi, ama uwana gəpəh uwanay kà, kà maham à ahəŋ dza uwanay tatsəb gi sləm lagwa, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok, kà kak la uwana kasləl gi à waŋ." ⁴³ Mok uwana adapəh gay uwaga, awiyà la ndzəɖa: "Lazar, sà à lag la aku!" ⁴⁴ Mazimnekid' asà à lag, azlaahàl la azlaasik aŋha matsafəɖ à ahəŋ à ahəŋ gə la

gabaga, huɔf adi aɲha mafafadɔl nalbɔt à adi gà. Yesu agòɔf à atà: “Pèlàwwàɲ ala, ɲgaha sàkàwwal, adà aɲha.”

Tatsatsɛl vok gay kà makəs Yesu

⁴⁵ Aɲuvaw la tataka azla Yahudiya uwana la abà tasà à waɲ à slaka Mariyama, tanəɲà tatak uwana Yesu adahàɲ gesina, tadiɲ gəl à masla à vok. ⁴⁶ Ama azlaanik la tataka aɲatà la abà, tahàd à slaka azla Farisəya, tatùgw à atà uwana Yesu adahàɲ gesina. ⁴⁷ Kiya uwaga azla Farisəya la azlamadzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlaməna makoray tahamà gay à vok kà matstsəzl vok gay, tagòɔf: “Mana məɔfehəɲ la dza uwanay adàh azlanadzipo aɲuvaw mi? ⁴⁸ Baɲa məsakal kiya uwanay, azladza gesina tadiɲ gəl à masla à vok, ɲgaha azla Rom bay tadàsa à waɲ, tadàkalah anu məɲ gày Zəzagəla gami à ahəɲ la tsəhay gami.” ⁴⁹ Tekula la tataka aɲatà, uwana sləm aɲha Kayyif, uwana masla agà məɲ madzahaga la mavay uwatà la tsəh, agòɔf à atà: “Kasəlaw tatak aw! ⁵⁰ Kasəlaw kà ɲuləm dza tekula aməts kà gudəɲ gesina aɲa mazila aw takay?” ⁵¹ Apəh gay uwaga kà la masal aɲha aw, ama kà masla la uwana məɲ madzahaga la mavay uwatà la tsəh. Apəh à ahəɲ kà say Yesu amətsay, kà aɲa azla Yahudiya, ⁵² Kà aɲa tsəhay aɲatà pəra aw, ama bay kà maham gay azlabəza aɲa Zəzagəla uwana à vok, taslèh gəl à ahəɲ la uda gesina. ⁵³ Dagay la vuɔf uwatà, azlaməɲga aɲa azla Yahudiya tatsatsɛl vok gay, kà makəs Yesu kà makəɔɔfay. ⁵⁴ Kà uwaga à uwana Yesu auguzàh la dazuwaya, la tataka azla Yahudiya la abà aya aw. Masla ahàd à gudəɲ anik à abà la fəta, uwana sləm aɲha Efərayim, adzà à ahəɲ la abatà la azlaməna matapla la slaka aɲha.

⁵⁵ Madəvaday aɲa Paska aɲa azla Yahudiya nekwa. Azladza gudəɲ anik anik aɲuvaw tadà à afik à Urusalima, kà uwana asà à atà matsikasl gəl ala ɲurayɲa mavakay madəvaday atsà à waɲ. ⁵⁶ Tayàh Yesu à mok, uwana atà la məɲ gày Zəzagəla la aku. Tanavà vok kà atà kà atà: “Mana kadzugwaw ma, adàsa à waɲ à madəvaday takay? Awma adàsa à waɲ aw ay?” ⁵⁷ Uwana tapàh kiya uwaga kà, kà uwana azlamazdahaga aɲa azlaməna mav tatak la azla Farisəya tagòɔf kà: “Baɲa dza asəl slaka aɲha kà, apəhla ala kà maday makəsay”, tagòɔf.

12

*Mariyama adzadzàb matərsin à Yesu à asik à gəl
(Mata 26.6-13; Mark 14.3-9)*

¹ Mahəṇay mukwa adà à lig kà, kà mas à waṇ aṇa madəvaday Paska, Yesu ahàd à gudəṇ Betaniya, à slaka uwana Lazar adzà à ahəṇ, à Lazar uwana awulà à uda la mamətsay. ² La abatà tatà tatak may à Yesu. Lazar kà tekula la tataka azladza uwana la abà, tadzàh à tatak may à adi la Yesu. Marta la uwana atsàk à atà tatak may. ³ Nḡaha Mariyama azəb dərew aməl matərsin bəf la dərew gà matsidəyga, azlà gay tenma aṇa litre. Tsakalay aṇha kà zlazlada. Adzadzàb à Yesu à asik à gəl, nḡaha aslaslàdəṇ ala la aṇidz gəl aṇha, kà uwana abàdal à asik à gəl. Uwaga kà tadfaṇ kà la ahəf mazinayga. Mazinay aṇha azəb gày à gəl. ⁴ Tekula la tataka azlaməna matapla aṇha la abà à Yudas Iskariyot, masla uwana ayah mat à kaf à Yesu à gəl agòd: ⁵ “Kà mana taduw matərsin uwanay ala kà aṇa sili gursu dadərmokw makər, kà mavàh sili gà à azlaməna kuɖa aw ma?” ⁶ Uwana apəh kiya uwaga kà, kà uwana awoyà azlaməna kuɖa magay aw, ama kà uwana masla kà masla gəl: Masla la uwana anəṇla kiwa sili, nḡaha azabàhàni uwana tafàh à agu. ⁷ Yesu agòdal: “Sàkal, afà matərsin uwaga à ahəṇ kà aṇa vuɖ mal gi, ⁸ akul, koksikoksi kadàgaw la azlaməna kuɖa, ama gi kà, mədàday anina koksikoksi aw.”☆

Matsatsəl vok à gay kà makəɖ Lazar

⁹ Mok uwana maham à ahəṇ dza asəl kà Yesu kà aga la Betaniya kà, azla Yahudiya tahàd, ama kà gay aṇa Yesu pəra aw, ama bay kà, kà Lazar uwana Yesu awùlla à uda la mamətsay bay. ¹⁰ Azlaməṇga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tatsənà vok gay kà makəɖ Lazar, ¹¹ kà masla à uwana azla Yahudiya aṇuvaw tasàk azlaməṇga aṇatà la tsəh ala kà madiṇal gəl à Yesu à vok.

Yesu ahàd à Urusalima à abà (Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Luka 19.28-40)

¹² La bebəṇ gà, maham à ahəṇ dza, uwana tasà à waṇ à madəvaday Paska tatsənəṇ, kà Yesu atsà à Urusalima à abà. ¹³ Kiya uwaga tasà à uda, taslàh babasl la azlaslahoy à vədah la tetəvi la ama, kà Yesu aṇa maday maguw à ahəṇ la afik, kà magagamay atà nna la mawiyay: “Mazləbay agay la Zəzagəla, Zəzagəla apisa gay à dza uwana à vok, atsa à waṇ la sləm aṇa Sufəl. Zəzagəla apisa gay à Sufəl aṇa azla Isərayel à vok!”☆ ¹⁴ Yesu abəz à ziwnəṇu, adzà à afik la abatà, bokuba uwana wakità Zəzagəla apəh:

15 'Akul azladza Siyon, guba akəs akul aw, mənə Sufəl ankul kà masla la uwana atsa à wañ, adadza madzay la bəzi ziwññu à afik. '☆

16 Azlaməna matapla la slaka anha kà, tatsənà godega anja tatak uwaga dadən aw, ama mok uwana Yesu adəbəz à mazləbay kà, awùl à atà à gəl uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl anha kà uwaga dziriga, ngaha atà bay tagəđ à uwaga à afik uwana apəh gesina lakəl anha la sləray anjatà gesina.

17 Maham à ahəñ dza, uwana atà la abatà, à mok uwana Yesu awùlla Lazar à uda la mamətsay kà, tapəh lakəl anja uwana tanənənəñ gesina bay. 18 Kà uwaga à uwana, maham à ahəñ dza asà à wañ kà magagamay la Yesu, kà uwana tasəl kà masla la uwana adəhà nadzipo uwaga. 19 Kiya uwaga azla Farisəya tagəđ kà atà kà atà: "Nəñawwəñ zlà, kaslawwal à vok kà anja madəh tatak aya zlà aw, kà uwana azladza gesina kà tanəfay kà masla adagay."

Azla Gərək anik tayəh manəñ Yesu

20 Azla Gərək anik la tataka anja azladza uwana la abà tasà à wañ à Urusalima kà madəv kufa à Zəzagəla la madəvaday la abà kà, 21 tazà vok à slaka Filip, uwana asà à wañ la Betsayda, uwana la Galili, tagəđfal: "Kona, asa à anu manənənəñ Yesu." 22 Filip ahəd, apəh à Andəre, ngaha tahəd à slaka Yesu, atà səla. 23 Yesu agəđ à atà: "Lagonay kà, kaslà adaslay adagay, à uwana Kona anja dza mabəz à mazləbay anha. 24 Haday, gəgəđ à akul la dziriga: Fofulo hi tekula adza à ahəñ bawtawta, à baña atəđ à kutso à abà, baña akəl gay aw. Ama baña adakəl à gay, adàsa à uda kà, av mayyay anjuvaw. 25 Dza uwana awoya sifa anha kà, adəziñ ala. Ama dza uwana afa sləm à sifa anha la gudən uwanay la vok aw kà, adəbəl uwaga kà anja sifa adəv à gay aw. 26 Baña dza asal mazlak gi kà, say anəf à gi, kiya uwaga bay magamza gulo adəgay la slaka uwana gədəgay suwan, Baba gulo adəzləb magamza uwana adazlak gi."

Yesu apəh gay mamətsay anha à ahəñ

27 Yesu agəđ lagwa kà: "Bañbaban, ləv agəđ à gi, kakay gəgəday lagwa mi? Baba təf gi kà tatak uwana abəz à gi la kaslà uwanay? Ama kà anja uwaga la uwana gəsa à wañ. 28 Baba v à mazləbay à sləm anjak!" Kuda atsənà à ahəñ la zagəla la afik agəđ: "Gədəzləbay, ngaha gədəzləbay aya gotənanəñ."

29 Maham à ahəñ dza uwana la abatà tatsənà kuda uwatà: "Uwatà kà masləh məl anja habaga", tagəđ. Azlaanik tagəđ: "Malika abədfalmà." 30 Ama Yesu apəh à atà la paraka:

“Kuda uwaga atsənà à ahəŋ kà, kà aŋulo aw, ama kà aŋkul. ³¹ Lagonay kà, kaslà adaslay à uwana seriya adàh vok à gudəŋ à vok uwanay à gəl, lagonay la uwana takuđək sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay adagay kà makələŋ à uda. ³² Gi, baŋa gədàda à afik la vəđah kà, gədàbiy azladza gesina à slaka gulo.” ³³ La gay uwaga asəl mapəhla tsəhay mamətsay aŋha uwana ala adàmətsay. ³⁴ Maham à ahəŋ dza agòđal: “Mədzəŋ la wakità mapəhay gami la abà kà, Kristu adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. Nğaha ma, kakay kagođay, kà Kona aŋa dza adàday à zagəla ma? Uwa à Kona aŋa dza uwa?”* ³⁵ Yesu agòđ à atà: “Uđaka kà aga la ahəŋ la tataka aŋkul dadàŋ, aŋa kaslà ŋuv. Nəfàw tetəvi dziriga la mok uwana akul la uđaka la abà, kà mələs aŋa matsak à akul à ama aw, kà uwana dza uwana aday la mələs la abà kà, asəl slaka uwana ada à abà aw. ³⁶ Kiya uwaga kà, diŋàwwal gəl à vok à mok uwana akul la uđaka la abà, kà akul aŋa magay azladza aŋa uđaka.”

Azla Yahudiya tadiŋ gəl à Yesu à vok aw

Uwana Yesu adapəh gay uwaga kà, adà aŋha la abatà, ahàđ à atà vok à adi. ³⁷ Amiyaka bà la azlanadzipo uwana adahàhàŋ, aŋuvaw la huma aŋatà babay kà, tadiŋal gəl à vok aw, ³⁸ kà magəđ uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yesayya uwana agòđ:

'Sufəl uwa adiŋ gəl à gay gami à vok uwa? A uwa à uwana Sufəl Zəzagəla apəhla maslay aŋha ala uwa?'

³⁹ Taslala vok aŋa madiŋal gəl à vok aw kà uwana Yesayya agòđ aya:

⁴⁰ 'Zəzagəla aguləfàh atà ala, adatsakah à atà haŋkəli à ama, kà yewdi aŋatà aŋa manəŋla aw, kà haŋkəli aŋatà aŋa masəl tatak aw. Nğaha kà atà aŋa magola vok à slaka gulo, kà gi aŋa mawur atà ala aya aw.'

Zəzagəla agòđ.* ⁴¹ Yesayya apəh uwaga kà, kà uwana anəŋà mazləbay aŋa Yesu, à uwana apəh lakəl aŋha.

⁴² Aŋuvaw la tataka azlaməna gəy zil aŋa azla Yahudiya la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok, ama la dazuwaya aw, kà uwana guba akəs atà kà azla Farisəya aŋa makuđəkàh atà à lag gəy madəv kuđa la aku. ⁴³ Kà uwana asà à atà kà azladza tazləb atà, à kà mazləb atà aŋa Zəzagəla.

Gay aŋa Yesu kà, adàh seriya

⁴⁴ Kiya uwaga Yesu azà kuda à zagəla la magođay: “Dza uwana adiŋ gi gəl à vok, adiŋ gəl kà à gi à vok pəra aw, ama à dza uwana à vok asləl gi à waŋ babay. ⁴⁵ Nğaha dza

* **12:34** 12.34 Mahabay 110.4; Yesayya 9.7; Hezəkiyel 37.25 * **12:40** 12.40 Yesayya 6.10; 53.1

uwana anəŋa gi, anəŋa dza uwana asləl gi à waŋ babay. ⁴⁶ Gi kà, gəsà à waŋ à gudəŋ à vok kà bokuba gi udfaka, kəla dza uwana adiŋ gi gəl à vok kà, adz à ahəŋ la mələs la abà aw. ⁴⁷ Ama baŋa dza atsəna gay gulo, ŋgaha akəs aw kà, gi la uwana gədađfahla ala seriya à gəl aw, kà uwana gəsà à waŋ kà aŋa maβəl azladza gudəŋ à vok, awkà aŋa mađàh seriya à gudəŋ à vok à gəl aw. ⁴⁸ Dza uwana akweska gi, ŋgaha akəs gay uwana gəpəh aw kà, seriya la ahəŋ lakəl aŋha, gay uwana gəpəh la uwana adàđfahla ala seriya à gəl, la vuđ madəv à gay gudəŋ à vok. ⁴⁹ Gay uwanay gəpəhay kà la maslay aŋa aslasl gəl gulo aw, ama Baba uwana asləl gi à waŋ kà, la gəl aŋha, la uwana avà à gi maslay kà gi aŋa mapəhay, aŋa matapla azladza. ⁵⁰ Uwana apəh à gi, la uwana atsakakulla sifa adəv à gay aw à waŋ. Uwana gəpəhay kà, gəpəhay kà bokuba uwana Baba avà à gi maslay lakəl aŋha.”

13

Yesu apalàh asik à azlaməna matapla la slaka aŋha

¹ Uwaga kà vuđ mađàh vok aŋa madəvaday Paska. Yesu asəl kà kaslā aŋha adaslay, kà maz vok aŋha la gudəŋ uwanay la vok, ŋgaha kà madiy aŋha à slaka Baba aŋha la zagəla. Koksikoksi awoyàhà azlaməna aŋha uwana la gudəŋ la vok, adàwoya atà tsəràh à makəđ gəl à ahəŋ.

² Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tazùw tatak may aŋa mokokhu. La mok uwaga kà, seteni adaguway la ləv aŋa Yudas, kona aŋa Səmon Iskariyot la tsəh, kà mat kaf à Yesu à gəl. ³ Yesu asəl kà masla kà asà à waŋ kà la slaka Baba, ŋgaha awulay à abatà aya, kà uwana Zəzagəla Baba avàl maslay à ahəl gesina. ⁴ Kiya uwaga Yesu atsizilla ala la tatak may la adi, asərət dawara aŋha la vok ala, azəb gabaga aŋha, awàđ à tsəh. ⁵ ŋgaha avəd iyaw à daraw à abà adzəkà mapalàhla asik à azlaməna matapla la slaka aŋha, adahàh à atà iyaw la asik ala la gabaga, uwana awàđ à tsəh. ⁶ Mok uwana adabəz à slaka aŋa Səmon, Səmon Piyer agòđal: “Sufəl, kak la uwana kapal gi asik, kagod takay?” ⁷ Yesu awulà ala la magòđal: “Səmon Piyer, tatak uwana gəđehəŋ lagonay kà, kasəl dadəŋ aw, ama la huma la gay la uwana kadàsəl godega aŋha.” ⁸ Səmon Piyer agòđal: “Awaŋ Sufəl, kapal gi asik aw!” Yesu agòđal: “Baŋa gəpala à asik aw, kadàbəz à tatak la ahəl gulo aya aw.” ⁹ Səmon Piyer awulà ala: “Sufəl, tsa kità kà, kapal gi azlaasik pəra aw, ama pal gi azlaahəl gulo, la gəl gulo gesina!” ¹⁰ Yesu agòđal: “Dza uwana adapal vok gesina kà, anəkudà mapal vok aya aw, say azlaasik gə pəra, kà uwana

vok anha kà kuzekaka. Akul azlakuzekaka, ama akul gesina noma aw.” ¹¹ Yesu kà asèl dza uwana adàtal kaf à gèl, kà uwaga à uwana agòd: “Akul azlakuzekaka gesina aw.”

¹² La lig anja uwaga la ahəŋ, à mok uwana adapalàh à atà asik, Yesu awulà dawara anha à vok aya, ŋgaha adzà madzay la slaka anha la abà, agòd à atà: “Katsənaw godega anja uwaga gədaɸahakullanj takay? ¹³ Akul kazalawgəla mənŋa, ŋgaha Sufəl, azlayla akul noma, kà uwana gi masla haɸay. ¹⁴ Tsa baŋa gi la uwana gi Sufəl, ŋgaha mənŋa kà, kà gədapalàh à akul asik lagwa, akul babay kà, azlayla kà vok kà kapalahaw vok asik kà akul kà akul suwanj babay zlà. ¹⁵ Lagwa kà gədapəhakulla mafətsa à vok anha, à uwana kaɸahəwwəŋ bokuba uwana gəɸehəŋ zlà, la slaka ankul. ¹⁶ Haɸay la dziriga gəpəh à akul: Masla sləray la ahəŋ, aɸuw mənŋa anha aw, masləlay bay, aɸuw dza uwana asləl aw! ¹⁷ Lagonay kà, kasəlaw uwaga, kaɸagaw la marabay à baŋa kakəsaw uwaga gesina.”

¹⁸ “Gəpəhay kà lakəl ankul gesina aw, gəsəl azlauwana gətsatsəmàni atà. Ama say gay anja matsetseray uwanay agəɸ à afik, dza uwanay məzuw tatak may anu səla, la uwana adəguwgəla à lig à vok.☆ ¹⁹ Dagay lagonay gəpəh à akul à vok à abà, kokuda mapak vok anja azlatatak uwaga, ŋgaha kà baŋa azlatatak uwaga adəpaka vok kà, akul anja masəlay kà gi uwana gi ndzer. ²⁰ Gəpəh à akul la dziriga: Dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à wanj babay.”

Yesu apəh gay matal kaf à gəl anja Yudas

(Mata 26.20-25; Mark 14.17-21; Luka 22.21-23)

²¹ La mok uwana Yesu adapəh gay uwaga, aɸək mazaw la gəl mənŋa agòd: “Gəpəh à akul la dziriga kà: Tekula ankul adàta à gi kaf à gəl!” ²² Azlaməna masla matapla tanəŋà à vok à adi kà atà kà atà, tasəl dza uwana apəhay lakəl anha aw. ²³ Tekula anja azlaməna matapla uwana Yesu awoyən kaykay, agà la makəla anha. ²⁴ Səmon Piyer anavà la yewdi, kà masla anja manavay à Yesu kà masəl dza uwana apəhay lakəl anha. ²⁵ Kiya uwaga, masla matapla ahùɸ à slaka Yesu kà manaval: “Sufəl uwa, uwatà uwa?”☆ ²⁶ Yesu agòɸal: “Aganay gəɸəbay aləl à kaf à gəl, dza uwana gəɸavàl kà, masla gə la uwaga.” Kiya uwaga Yesu atsikàni kaf, adəbal à aləl à gəl, ŋgaha avà à Yudas, kona anja Səmon Iskariyot. ²⁷ Mok uwana Yudas azəb kaf uwaga kà, seteni adà à ləv anha à tsəh. Yesu agòɸal: “Uwana asa à ka maɸehəŋ kà, ɸahən la katskats!”

²⁸ (Ama bà dza tekula la tataka aña azladza uwana la abà, tadzàh à tatak may à adi kà, dza la ahəŋ agòd: ‘Kà mana Yesu apèh kiya uwaga mi’, la ahəŋ aw. Kà uwana tatsənàŋ aw. ²⁹ Bokuba uwana: Kà uwana Yudas la uwana kiwa sili la ahàl kà, tadzùgw kà Yesu asal masləlay, kà masukw tatak aña madəvaday aya, tagòd. Baŋaw: ‘Và tatak à azlaməna kufa’, agòfal, tagòd) ³⁰ Yudas akəs kaf uwana atsəkallàŋ à ahàl, asà à uda katskats kà, adagay vəd.

Mapəhay mawga

³¹ Mok uwana Yudas adasa à uda kà, Yesu agòd: “Lagonay kà, mazləbay aña kona aña dza apèhla vok ala, ŋgaha mazləbay aña Zəzagəla adapəhla vok ala la masla la abà. ³² Mazləbay aña Zəzagəla apèhla vok ala la kona aña dza la abà, Zəzagəla bay adapəhla mazləbay uwana ala à Kona aña dza akor la gəl aŋha, adfah uwaga kà zwek bà lagwa. ³³ Azlabəza gulo gi la ahəŋ la akul aña kaslà ŋuv pəra. Kadayahaw gi, ama gəpəh à akul bokuba uwana gəpəh à azla Yahudiya aya: Kaslawwal à vok aña mad à slaka uwana gəday aw. ³⁴ Gədàvə à akul mapəhay mawga: Wòyàw vok kà akul à akul, say kawoyaw vok kà akul à akul bokuba uwana gəwoyà akul. ³⁵ Baŋa kawoyaw vok kà akul à akul kà, azladza gesina tadəsəlay kà, akul azlaməna matapla la slaka gulo, hadfay!”

Yesu atà la Piyer

(*Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Luka 22.31-34*)

³⁶ Səmon Piyer anavàl à gay la: “Sufəl kaday ma à uwala?” Yesu awulà ala: “Kaslala vok aña manəf gi à slaka uwana gəday lagonay aw. Ama bawbaw kà, kadənəf gi.” ³⁷ Piyer agòd: “Sufəl, kà mana gəslay kà manəf ka lagonay aw ma? Gi, gədàdfah vok, kà mav sifa gulo kà aŋak!” ³⁸ Yesu agòd: “Ndzer, kà kak kadàdfah vok aña mav sifa aŋak kà aŋulo ay? Gəpəh à ka la dziriga kà, gurayŋa mewgdzagalan awiyay kà asik makər, kadàgodfay asik makər, kà kasəl gi aw!”

14

Yesu kà masla tetəvi uwana adala anu à slaka Zəzagəla

¹ “Kazamaw la gəl aw”, Yesu agòd à atà, “Dìŋàw gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha dìŋàw gi gəl à vok bay. ² Slaka madz à ahəŋ aŋuvaw la mtəga Baba gulo, gəday gədàdfahakulla slaka à ahəŋ. Agayŋa hadfay awkà, naka gəpəh à akul aw. ³ ŋgaha baŋa gədaday gədàdfahakulla slaka à ahəŋ, kà gədàwula à wan, kà gi aña mahəl akul à slaka gulo, kà akul aña magay la slaka uwana gi la abà. ⁴ Akul kà, kasəlaw

tetøvi mad à slaka uwana gəday.” ⁵ Tomas agòfal: “Sufəl, məsəl slaka uwana kaday aw. Kakay məsłala vok aŋa masəl tetøvi ma?” ⁶ Yesu awulà ala: “Gi tetøvi, gi dziriga, gi sifa. Dza asłala vok aŋa mad à slaka Baba la tetøvi anik, kokufda maguway la slaka gulo aw. ⁷ Baŋa kasəlaw gi kà, kasəlaw Baba gulo babay. Dagay lagonay kà, kasəlaw masla, ŋgaha kanəŋawwəŋ babay.”

⁸ Filip agòfal: “Sufəl, pəhanula Baba, uwaga kà diga zlà.” ⁹ Yesu agòfal: “Mədadzə à ahəŋ kà məŋga anina kà, bə pəra kà, kasəl gi aw uwa, Filip? Dza uwana anəŋà gi kà, anəŋà Baba gulo babay, ŋgaha ma kakay kagòfay pəhanula Baba ma? ¹⁰ Kadiŋəl gəl à vok, kà gi la Baba la abà, Baba la gi la abà aw uwa? Gay uwanay gəpəh à akul gesina kà, atsa à wəŋ kà la slaka gulo aw, ama la slaka Baba gulo. Baba uwana adza à ahəŋ la gi la abà la uwana ahən sləray aŋha ala. ¹¹ Diŋəw gi gəl à vok à uwana gəgòd: Gi la Baba la abà, Baba bay la gi la abà. Baŋa kadiŋawwal gəl à gay uwaga à vok aw kà, diŋəw gəl à abà à sləray gə uwana à vok tsi! ¹² La dziriga gəpəh à akul: Dza uwana adiŋ gi gəl à vok, adàdfah azłasləray uwana gədadehəŋ suwəŋ. Adàdfah sləray uwana aduwa uwanay, kà uwana gi gədaà à slaka Baba gulo. ¹³ Dəwdəw tatak uwana kadənavaw la sləm gulo kà, gədàvə à akul uwaga gesina, kà Kona aŋa mapəhla mazləbay aŋa Baba aŋha ala. ¹⁴ Baŋa kanavaw tatak la sləm gulo kà, gədàvə à akul uwaga.”

Yesu apəh gay aŋa masləl Masasədfok Zəzagəla à ahəŋ

¹⁵ Yesu agòd: “Aŋa kawoyaw gi kà, naka kakəsaw mapəhay gulo. ¹⁶ Gədàdəv kuɖa à Baba, kà masla aŋa masləl à akul masla mazlak akul anik à wəŋ kà, Masasədfok dziriga, kà masla aŋa magay la akul koksikoksi. ¹⁷ Gudəŋ à vok kà asłala vok aŋa məbəzal aw, kà uwana asłala vok aŋa manəŋəŋ la masəlay aw. Ama akul kà kasəlaw masla, kà uwana adagay la akul ŋgaha adàdza à ahəŋ la akul la abà.”

¹⁸ “Gədàsak akul à ahəŋ la matawəŋ la abà aw, gədàwula à wəŋ à slaka aŋkul. ¹⁹ La kaslà ŋuv la abà, gudəŋ à vok adənəŋ gi aw, ama akul kà, kadənəŋaw gi, kà uwana gi la sifa, akul babay la sifa. ²⁰ Baŋa mavakay uwatà adàsa à wəŋ kà, la mok uwatà la uwana kadəsəlaw kà gi la Baba la abà, ŋgaha kà Baba bay la gi la abà, ŋgaha gi bay la akul la abà.”

²¹ “Dza uwana akəs mapəhay gulo, ŋgaha anəŋla uwaga kà, masla mawoya gi zlà. Baba gulo adəwoy dza uwana awoya gi babay, gədəwoya masla, gədəpəhalla vok.”

²² Yahuda (awka Yudas Iskariyot aw), agòfal: “Sufəl, kakay

uwaga adàh vok, kà kapəhanula vok kà anu pəra, awkà à gudəŋ à vok aw ma?" ²³ Yesu awulàl ala, agòfal: "Dza uwana awoya gi akəs mapəhay gulo kà, Baba gulo adàwoyəŋ, anu la Baba gulo mədàduw à awtày à slaka aŋha, mədàdza à ahəŋ la mtəga aŋha. ²⁴ Dza uwana awoya gi aw kà, akəs mapəhay gulo aw. Uwana katsənaw gi gəpahay kà, uwaga kà asa à waŋ kà la slaka gulo aw, ama asa à waŋ kà la slaka Baba gulo uwana asləl gi à waŋ."

²⁵ "Gədapəh à akul uwaga dagay uwarà, à mok uwana məga anina. ²⁶ Masla mazlak akul, à Masasəfok tsikasla uwana Baba adàsləl à akul à waŋ, la sləm gulo kà, masla la uwana adàtapahakulla tatak gesina, ŋgaha adàwula à akul à gəl uwana gədapəha à akul gesina aya."

²⁷ "Gəsak à akul ala lapiya à ahəŋ, gəvə à akul lapiya gulo. Gəvə à akul kà bokuba uwana gudəŋ à vok avà à akul aw. Kazamawla gəl aw, guba akəs akul babay aya aw. ²⁸ Katsənàw uwana gəgòf à akul kà, gədiy aŋulo. Ama gədàwula à waŋ à slaka aŋkul. Agayŋa kawoyaw gi kà, naka karabaw à kà uwana gəda à slaka Baba gulo, gəgòf à akul, kà uwana Baba la uwana məŋga kà gi. ²⁹ Lagonay kà, gədapəhakulla vok à abà, kokufə mapak vok aŋa azlatatak uwaga, kà mok uwana adàzlaŋalay kà, kadàdiŋawwal gəl à vok. ³⁰ Gəslala vok aŋa mabadma məŋga anina aya aw, kà uwana sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay kà nekwa atsa à waŋ. Maslay aŋha la ahəŋ bà ŋuv lakəl gulo aw. ³¹ Ama say gudəŋ à vok asəlay, kà gəwoya Baba kəla, ŋgaha gədza à ahəŋ kiya uwana asa à Baba. Sàw à afik məda aŋami la abanay lagwa!"

15

Yesu kà matavəruk uwana av mayyay

¹ Yesu agòf aya: "Gi la uwana gi matavəruk dziriga, Baba gulo kà dza aŋa guf matavəruk. ² Kəla ahəl matavəruk uwana av mayyay aw kà, asləh gi à vok ala. ŋgaha kəla ahəl uwana av mayyay kà adàdeslay, kà aŋa mav mayyay məŋga aya. ³ Kà matapla uwanay gədatapaakullla kà, kadàgaw madadeslayga. ⁴ Nəbàw vok la gi, bokuba uwana gi la manəb vok gà la akul. Ahəl matavəruk aslala vok aŋa mav mayyay la aslasl gəl aŋha aw, say agay manəb vok gà, à iyà gà à vok. Kiya uwaga babay kaslawwal à vok aŋa madz à ahəŋ kokufə gəl aŋkul aw, say baŋa kanəbaw gi vok à vok."

⁵ "Gi la uwana gi matavəruk iyà gà, akul kà akul azlama-zləzl vok gà. Dza uwana adza à ahəŋ la gi la abà, iyaw gulo akəlay la masla la abà, masla adàvə mayyay aŋuvaw, kà

uwana kaslawwalla vok aṅa maɗàh tatak la kokufa gi aw. ⁶ Dza uwana adza à ahəŋ manəb vok gà la gi aw kà, taduw à uda la guf la abà, bokuba ahàl matavəruk makəɗəval à vok ala gà, agula la abatà, tatsatsamay kà maɓəkay à akàl à gay, ŋgaha akàl aɓaɗ à gay leɗɗa. ⁷ Baṅa kaɗànəɓaw vok la gi, ŋgaha bay gay gulo adànəb vok la akul la abà, nàvàw uwana asa à akul gesina, kaɗàbəzawwal. ⁸ Baṅa kavàw mayyay aṅuvaw, kaɗàgaw azlaməna matapla la slaka gulo. La uwaga la uwana mazləbay aṅa Baba gulo adàpəhla vok ala la slaka azladza. ⁹ Gəwoya akul la ləv tekula, bokuba uwana Baba gulo awoya gi. Dzàw à ahəŋ la masal gulo la abà. ¹⁰ Baṅa kakəsaw mapəhay gulo kà, kaɗàdzaw à ahəŋ la masal gulo la abà, kalkal bokuba uwana gəkəsàŋ mapəhay aṅa Baba gulo, ŋgaha gədzà à ahəŋ la masal aṅha la abà babay.”

¹¹ “Gəpəh à akul uwaga kà, kà marabay gulo aṅa magay la akul la abà, ŋgaha marabay aṅkul babay aṅa magay mahənlaga. ¹² Aganay mapəhay gulo: Wòyàw vok kà akul à akul, bokuba uwana gəwoya akul bay. ¹³ Masal la ahəŋ aɗuw aṅa dza, uwana av sifa aṅha kà aṅa azlaslawda aṅha aw. ¹⁴ Akul azlaslawda gulo, à baṅa kaɗahaw uwana ‘Dahàwwàŋ’, gəgod à akul gesina. ¹⁵ Dagay lakana kà, gəɗàzala akul ala azlamagamza aya aw, kà uwana magamza kà asəl tatak uwana məŋga aṅha aɗəhəŋ aw. Ama gəɗàzalla akul ala azlaslawda, kà uwana tatak uwana gətəpla la slaka Baba kà, gədatap à akul ala babay suwaŋ. ¹⁶ Akul la uwana kakəsàwni gi aw, ama gi la uwana gəkəsàni akul, gəbək akul à ahəŋ kà kaɗaw aṅa mav mayyay, ŋgaha mayyay uwaga adasafay aṅa koksikoksi. Kiya uwaga Baba adàvə à akul dèwdèw tatak uwana kaɗànavaw la sləm gulo. ¹⁷ Gay uwana gəpəh à akul à vok à abà lagwa, say kawoyaw vok kà akul à akul.”

Gudəŋ à vok à azina vok à Yesu ala la azladza aṅha

¹⁸ “Baṅa gudəŋ à vok azinakulla vok ala kà, səlàw kà atsà vok à mazin gi vok ala dadàŋ teraṅa. ¹⁹ Agay kagaw azlaaṅa gudəŋ à vok kà, naka gudəŋ à vok awoya akul kà uwana akul azlaaṅha. Ama gətsatsàmàni akul, gəhəl akul à uda la abà, lagonay kà, akul azlaaṅa gudəŋ à vok aya aw, kà uwaga à uwana gudəŋ à vok azinakullla vok ala. ²⁰ Awula à akul à gəl, à uwana gəpəh à akul uwarə kà, magamza aɗuwa məŋga aṅha aw. Baṅa tatəɗəb gi kà, tadàtəɗəɓah akul bay, ama baṅa takəs mapəhay gulo kà, tadàkas mapəhay aṅkul babay. ²¹ Ama tadàɗahakulla uwaga à vok gesina kà, kà ahàl gulo, kà uwaga à uwana tasəl dza uwana asləl gi à waŋ

aw. ²² Agayña gøtsà à waŋ kà aŋa maṗəh à atà aw, kà naka tsakana aŋatà atəf à atà à gəl aw. Ama lagwa kà haŋay lakəl aŋa tsakana aŋatà la ahəŋ aya aw. ²³ Dza uwana azin gi vok ala kà, azina vok à Baba gulo ala bay. ²⁴ Agayña gəfàh azlatatak nadzipo gə uwana dza adəhəŋ aw aw, kà naka tsakana atəf à atà à gəl aw. Ama tsa gədadəhah azlanadzipo uwaga kà, ŋgaha bə gotənaŋ kà, tazinan vok ala la Baba gulo. ²⁵ Ama uwaga apakà vok kà, kà magəf uwana à afik tatsetsèr à wakità maṗəhay à abà: 'Tadazingəŋ vok ala kà kiga pəra.'

Yesu agòf à atà.

²⁶ Yesu agòf à atà aya: "Baŋa masla mazlak akul adàsa à waŋ, masla la uwana Masasəfok dziriga, uwana adəguwa à waŋ la slaka Baba gulo, gədàsləl à akul à ahəŋ à baŋa gədada à slaka Baba gulo. Masasəfok uwaga adàza sayda lakəl gulo. ²⁷ Ŋgaha akul bay kadəzaw sayda gulo, kà uwana kagaw la gi dagay la madzəka."

16

¹ "Gəpəh à akul uwaga kà, kà akul aŋa masak mađiŋəl gəl à vok aw. ² Tadəkudəkəh akul à lag la gəy madəv kuđa aŋa azla Yahudiya la aku. Kaslā adàsa à waŋ à uwana azladza uwana tadəkəfəh akul, tadəgəfay kà: 'Sləray uwana məfəhəŋ kà, akəs à Zəzagəla à gəl.' ³ Tadəh uwaga kà, kà uwana tasəl Baba aw, ŋgaha tasəl gi babay aw. ⁴ Ama gəpəh à akul uwanay kà, kà akul aŋa madzugway lakəl aŋha, kà baŋa adapaka vok kà, kà aŋa mawul à akul à gəl."

Sləray aŋa Masasəfok Zəzagəla

"Uwana gəpəh à akul uwaga dagay madzəka aw kà, kà uwana gi la tataka akul la abà. ⁵ Lagonay kà, gəda à slaka dza uwana asləl gi à waŋ, ama dza la ahəŋ 'Kad à uwali', agòf à gi la tataka aŋkul la abà, amiyaka tekula aw. ⁶ Ama mazaw la gəl adakəs akul kà uwana gəpəh à akul uwaga. ⁷ Ama gəpəh à akul la dziriga kà, aŋkul kà ŋuləm gəda aŋulo, kà uwana baŋa gəda aŋulo aw kà, masla mazlak akul atsa à ahəŋ à slaka aŋkul aw. Ama baŋa gi gəda aŋulo kà, gədàsləl à akul à ahəŋ. ⁸ Masla kà, baŋa adàsa à ahəŋ kà, adəpəhla à azladza gudəŋ à vok madzugway mawisiga aŋatà, lakəl aŋa tsakana, lakəl aŋa dziriga, ŋgaha lakəl aŋa seriya aŋa Zəzagəla. ⁹ Tadəvavar gəl aŋatà lakəl aŋa tsakana, kà uwana tadiŋ gi gəl à vok aw, ¹⁰ tavavar gəl aŋatà lakəl aŋa tatak dziriga, kà uwana gəda à slaka Baba gulo, ŋgaha kà, kadənəŋaw gi aya aw. ¹¹ Lakəl aŋa seriya babay kà, kà uwana sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay kà seriya adəkəsay."

12 “Gi la azlagay aɲuvaw kà mapəh à akul, ama kaslawwala vok aɲa makəsiɲ dadəɲ aw. 13 Mok uwana Masasəfok dziriga adàzlanalay kà, adàdala akul la dziriga la abà gesina, kà uwana adàpəhay kà lakəl aɲa maslay aɲa gəl aɲha aw, ama adàpəhay kà lakəl aɲa uwana atsənəɲ, ɲgaha lakəl aɲa azlatatak uwana atsa à waɲ la huma la gay. 14 Masla adàpəhla mazləbay gulo ala, kiya uwana atsənəɲ la slaka gulo, la uwana adàzakulaɲ. 15 Kəla tatak uwana Baba akoray kà uwaga aɲulo, kà uwaga à uwana gəgod à akul kà, Masasəfok Zəzagəla adàwula à akul tatak uwana abəzal la slaka gulo.”

Mazaw la gəl adàpaka marabay

16 Yesu agòd à atà: “Aɲa kaslà ɲuv kadənəɲaw gi aya aw, ama zwek la huma la gay ɲuv kadənəɲaw gi aya.” 17 Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna matapla la slaka aɲha, tanàvəhà à vok kà atà kà atà: “Uwaga ma, mana asal magodəy ma? Agòd à anu kà: ‘Aɲa kaslà ɲuv kà mədənəɲəɲ gi aw, ama zwek la huma la gay aya kà mədənəɲəɲ gi aya, ɲgaha babay gəda à slaka Baba’, agòd aya. 18 Mana asal magodəy kaslà ɲuv ma? Mətsənà uwana asal mapəhay aw.” 19 Yesu asəl kà asa à atà manaval. Kiya uwaga agòd à atà: “Asafay à uwana gəpəh à akul uwaga aw, zwek la huma la gay kadənəɲaw gi aw, la lig la ahəɲ ɲuv kadənəɲaw gi aya. Lakəl ma aɲa uwaga à uwana kanavahaw vok takay? 20 Gəpəh à akul la dziriga: Katawaw, katsahahaw hulolo, ama gudəɲ à vok adàrabay, kadàzamawla gəl, ama mazaw la gəl aɲkul kà, adàpaka marabay. 21 Baɲa mis azlə asekw à ahəɲ kà, mazaw gəl adal à vok, kà uwana kaslà matərabay aɲha adaslay, ama baɲa adasekw à ahəɲ kà, matərabay avikaɲ, kà uwana marabay kà uwana adayyi bəzi. 22 Kiya uwaga babay, akul la mazaw la gəl la abà la kaslà uwanay, ama gədənəɲ akul aya, ɲgaha ləv aɲkul adàrabay. Dza la ahəɲ aslala vok kà mazəbakulla marabay ala tetuwa aw.”

23 “Baɲa mavakay uwatà adasa à waɲ kà, kadənəɲaw gi tatak la sləm gulo aya aw. Gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kanavaw la sləm gulo kà, Baba adàvə à akul uwaga gesina. 24 Tsəràh à lakana dadəɲ kà, kadanəɲaw tatak la sləm gulo aw. Nàvəw ɲgaha kabəzawwal, ɲgaha kà marabay aɲkul aɲa mahənlə.”

Yesu kà adakəfasl à gudəɲ à vok

25 “Gəpəh à akul azlatatak uwaga gesina kà la gay la gay la abà, ama kaslà atsa à waɲ à uwana gədəpəh à akul kà la gay la gay la abà aya aw. Gədəpəh à akul kà la dazuwaya

lakəl aŋa Baba gulo. ²⁶ Baŋa mavakay uwaga adaslay kà, gədàdèv kufa à Baba kà aŋkul, gəgof magay aw. ²⁷ Kà uwana Baba la gəl aŋha awoya akul. Awoya akul kà, kà uwana kawoyaw gi, kà uwana kadiŋawwal gəl à vok, kà gəsà à waŋ la slaka aŋha. ²⁸ Gəsà à waŋ à gudəŋ à vok kà, gəsà à ahəŋ kà la slaka Baba. Lagwa kà, gəda à slaka Baba, gəsak à gudəŋ à vok à ahəŋ.”

²⁹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòfal: “Lagonay kà, kapəhay la dazuwaya, kokuɗa la gay la gay la abà zlà. ³⁰ Lagwa kà, mədəsəlay kà kasəl tatak gesina, ŋaha kanəkufa kà dza aŋa manav à ka tatak aw. Mədiŋal gəl à vok kà ndzer, kasà à ahəŋ kà la slaka Baba Zəzagəla.” ³¹ Yesu agòf à atà: “Kadiŋawwal gəl à vok adagay lagwa ay? ³² Kaslà adàsa à waŋ, lagwa kà adasa à waŋ, uwana kadàsləhaw gəl à ahəŋ uwabeyuwi adàdiŋ aŋha à mtəga aŋha, kadàsakaw gi à ahəŋ kokuɗa gulo. Ama la dziri kà, gi kokuɗa gulo aw, kà uwana anu la Baba gulo. ³³ Uwana gəpəh à akul uwaga gesina kà, kà akul aŋa magay la lapiya la maham gay à vok la abà la gi. Akul kà, kadàsaw ŋərpə la gudəŋ la vok, ama kurit yewdi, agof à akul aw! Kà uwana gədakəfasla gudəŋ à vok.”

17

Yesu adəv kufa kà aŋa azlaməna matapla aŋha

¹ Mok uwana Yesu adapəh gay uwaga à gay gesina kà, anəŋà à zagəla, agòf: “Baba, kaslà kà adaslay. Pəhla mazləbay aŋa Kona aŋak ala, ŋaha Kona aŋak apəhla mazləbay aŋak ala suwaŋ, ² kà uwana kavəl maslay lakəl aŋa azladza gesina la vədah, kà masla aŋa mav sifa adəv à gay aw à azladza uwana kabəkəkal atà gesina. ³ Sifa adəv à gay aw kà, kà aŋa azlauwana tasəl ka pəra, à kak Zəzagəla dziriga gə, ŋaha kà masəlay Yesu Kristu uwana kasləl à ahəŋ. ⁴ Gədapəhla mazləbay aŋak ala la vədah, gədàdèvəŋ à gay sləray uwana kaf à gi à ahəl kà madəhəŋ. ⁵ Lagwa zlà kà, Baba kà, və à gi mazləbay uwana gəgə la masla la huma aŋak mok uwana gudəŋ à vok aləg madzəka dən zlà.”

⁶ “Baba, azladza uwana kabəkə à gi, atà la gudəŋ uwanay la vok kà, gədapəhatàla kak, kà uwana atà tagay azlaaŋak, ŋaha kabəkə à gi atà, lagwa kà, atà takəs gay aŋak. ⁷ Lagwa kà dèwdèw tatak uwana kavà à gi kà, tasəl kà, atsà à ahəŋ la slaka aŋak. ⁸ Kà uwana gəpəh à atà ala gay uwana kapəh à gi à ahəl kà mapəh à atà, takəs, tasəl ndzer kà gəsà à waŋ la slaka aŋak, ŋaha kà kak la uwana kasləl gi à waŋ.”

⁹ “Baba gədəv à ka kudfa kà aɲatà. Awkà gədəv kudfa kà gudəŋ à vok aw, ama kà aɲa azlauwana kabèk à gi atà à ahəl, kà uwana azlaaɲak. ¹⁰ Dèwdèw tatak uwana aɲak kà aɲulo, dèwdèw tatak uwana aɲulo bay kà, uwaga kà aɲak, kà uwaga à uwana mazləbay gulo apəhla vok ala la azlatatak uwaga la abà gesina. ¹¹ Gi kà, gi la gudəŋ la vok aya aw, ama atà kà, atà la gudəŋ la vok. Gi kà gəda à slaka aɲak Baba tsikasla, nənla atà la ndzəda aɲa sləm aɲak uwana kavà à gi, kà atà aɲa magay tekula, bokuba uwana mөгaw tekula anu səla. ¹² Mok uwana gi la slaka aɲatà gəfà à atà sləm la maslay aɲa sləm aɲak, sləm uwana kavà à gi. Gənənla atà, amiyaka tekula aɲatà bay kà, azàla aw. Say dza uwana naka azilà, wakità agòd kà magəf uwana à afik, wakità agòd pəra.* ¹³ Ama lagonay kà, gəda à slaka aɲak, à uwana gəpəh kiya uwanay kà, kà uwana gəlөг la gudəŋ la vok dadən, kà atà aɲa maβəzal marabay gulo la huf aɲatà, marabay uwana mahənlaga. ¹⁴ Gi, gəvà à atà gay aɲak, ɲgaha gudəŋ à vok azin atà vok ala, kà uwana azlaaɲa gudəŋ à vok aw, bokuba gi uwana gi aɲa gudəŋ à vok bay aw. ¹⁵ Gədəv à ka kudfa kà mahəl atà à uda la gudəŋ la vok aw, ama aɲa manəŋla atà kà mawisiga. ¹⁶ Atà kà azlaaɲa gudəŋ à vok aw, bokuba gi, uwana gi aɲa gudəŋ à vok aw. ¹⁷ Pàk atà ala kà azlaaɲak, gay aɲak kà dziriga pəra. ¹⁸ Gi gədasləl atà à gudəŋ à vok, bokuba uwana kasləl gi à ahəŋ à gudəŋ à vok. ¹⁹ Gəvà à ka sifa gulo gesina kà aɲatà, kà atà babay aɲa magay azlaaɲak la dziriga.”

²⁰ “Gədəv kudfa kà, kà aɲatà pəra aw, ama kà aɲa azlauwana tadàdiŋ gi gəl à vok, à kapəhla ala aɲatà bawbaw bay.” ²¹ “Gədəv kudfa kà atà gesina aɲa magay tekula. Baba, tagay tekula la anu bokuba kak la gi babay anu tekula pəra, gudəŋ à vok aɲa masəlay kà kak kasləl gi à waŋ. ²² Baba gəvà à atà mazləbay uwana kavà à gi, kà atà aɲa tagay tekula bokuba anu səla uwana anu tekula. ²³ Gəgay la atà la abà, ɲgaha kak babay mөгaw anu səla, kà magay tekula la slaka gə. ɲgaha gudəŋ à vok aɲa masəlay kà kak la uwana kasləl gi à ahəŋ haday, ɲgaha kà kak kawoya atà bokuba uwana kawoya gi.”

²⁴ “Baba, kak kavà à gi atà, asa à gi kà atà tagay la slaka uwana gədəgay, ɲgaha kà atà aɲa manəŋ mazləbay gulo, uwana kavà à gi, kà uwana kawoya gi dagay uwana kalөг madəh gudəŋ à vok. ²⁵ Baba dziriga, gudəŋ à vok asəl ka aw, ama gi kà gəsəl ka, ɲgaha azlauwana babay kà tasəl ka kà kak la uwana kasləl gi à ahəŋ. ²⁶ Lagwa gəpəhatàla kak, ɲgaha gədəpəhatàla kak aya, kà masal aɲak uwana kawoya

* 17:12 17.12 Mahabay 41.9

gi anja magay la atà babay, ngaha gi babay anja magay la atà.”

18

Makəs Yesu

(*Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Luka 22.47-53*)

¹ Kiya uwaga mok uwana Yesu adadəv madəv kudə à gay kà, ahəd la azlaməna matapla la slaka anha à gay dərəv à uda anik anja mukwà Kidəron. La abatà kà, gày aləl la ahən adà à abà la azlaməna matapla la slaka anha. ² Yudas masla matal kaf à Yesu à gəl babay kà, asəl slaka uwatà, kà uwana Yesu adàha à abatà kwà à kwà la azlaməna matapla la slaka anha. ³ Yudas zlà, ahəd à gày aləl à abà la maham à ahən slodzi, la azlaməna manənla gày Zəzagəla la tsəh. Azladza uwaga kà azlamadzahaga anja mav tatak la azla Farisəya la uwana tabəkal à tsəh, tahəl fənəs la matəvani à akəl à ahəl. ⁴ Kiya uwaga Yesu kà asəl tatak uwana adəbəzal gesina, azà à vok à awtày à slaka anjatà, agòd à atà: “Uwa, kayahaw uwa?” ⁵ Tawulà ala, tagòd: “Yesu, zil Nazaret.” Yesu agòd à atà: “Giga la uwanay, à uwana kayahaw!”

Yudas uwana atəl kaf à gəl, la abatà atà nna. ⁶ Mok uwana ‘Gəga la uwanay’, Yesu agòd à atà kà, tawul à lig, tatəd à vədah. ⁷ Yesu anəv à atà aya, agòd à atà aya: “Uwa, kayahaw uwa?” Tagòdal: “Yesu, zil Nazaret.” ⁸ Yesu agòd à atà: “Gəga la uwanay, gədagod à akul aw takay? Banja gi kayahaw kà, sàkəw azlaanik uwaga tada anjatà!” ⁹ Kiya uwaga la uwana gay uwana Yesu apəh uwarà, agəf à afik: “Baba, azladza uwana kabək à gi à ahəl kà, amiyaka tekula anjatà kà adazila aw.” ¹⁰ Katsakar la Səmon Piyer la ahəl, abəf katsakar à lag, adədla mayà anja mən madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, akəfəval sləm ahəl kaf lakəl ala, sləm anja mayà uwatà kà Malkus. ¹¹ Yesu agòd: “Hay, Piyer, wulà katsakar anjak à gày anha à agu. Kadzugw kà ‘Gəsa ngərpa à uda la kətsaw uwana la abà Baba avà à gi aw’, kagod takay?”

Tadala Yesu à huma Hanas

¹² Maham à ahən slodzi, la azlamənnga anjatà, la azlaməna manənla gày Zəzagəla anja azla Yahudiya tahamà à Yesu à adi, takàs, tawəfən. ¹³ Teranə kà, tadàlla à mtəga anja Hanas dadən. Hanas kà tsinay anja Kayyif, uwana masla la uwana mən madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla la mavay uwatà la tsəh. ¹⁴ Tekedik kà, Kayyif la uwana avà sawaray à azla Yahudiya: “Nuləm kà dza tekula aməts à kà azladza gesina anja maməts à gay”, agòd tekedik.

*“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agodf
(Mata 26.69-70; Mark 14.66-68; Luka 22.55-57)*

¹⁵ Səmon Piyer atà la masla matapla anik tanəfà Yesu. Masla matapla anik uwatà kà, mənə madzahaga asəl, tahàd à gày à kodal à abà la slaka la Yesu, à kodal aña mənə madzahaga uwaga à abà. ¹⁶ Ama Piyer agòdf à gay gamagày. Kiya uwaga masla matapla anik uwana mənə madzahaga asəl, asà à uda aɓadmə la mis uwana anəŋla gamagày kà mav tetəvi à Piyer; kà mad à gày. ¹⁷ Mis uwana anəŋla gamagày agòdf à Piyer: “Kak babay kà kak masla matapla aña zil uwanay aw takay?” “Awan, awan, gi la abà aw”, Piyer agòdf.

¹⁸ Anasl la ahəŋ, azlaməna sləray, la azlaməna manəŋla tavatsà akàl à ahəŋ, kà madz la ahəŋ la adi. Piyer babay adzà à akàl à adi la slaka aŋatà.

*Mənə madzahaga Hanas anava Yesu la gay ala
(Mata 26.59-66; Mark 14.55-64; Luka 22.66-71)*

¹⁹ Mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak uwana anava Yesu lakəl aña azlaməna matapla la slaka aŋha, lakəl aña matapla aŋha uwana atàpla à azladza. ²⁰ Yesu agòdfal: “Gəpəhəhəh gay à azladza la dazuwaya, gətəpəhətàla azlatatak la azlagày madəv kuɗa la aku, ŋgaha la mənə gày Zəzagəla la aku, la slaka uwana azla Yahudiya tahàmàhà gay à vok gesina, gəhadà tatak à ahəŋ aw. ²¹ Kà mana kanav gi tatak aya ma? Nàv à azladza uwana tatsəb gi sləm lakəl aña azlagay uwana gəpəh à atà gesina. Atà tasəl la lela lakəl aña uwana gəpəh à atà.” ²² Uwana Yesu apəh gay uwaga kà, masla manəŋla anik uwana la makəla aŋha, akədəval mamits à ahəl la magòdfal: “Kiya uwaga la uwana kaula à mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla à adi takay?” ²³ Yesu agòdfal: “Baŋa gəpəh mawisiga kà pəhgəla mawisiga uwatà. Ama baŋa dziriga gəpəh ma, kà mana kadədf à gi kiya uwanay ma?” ²⁴ Hanas asləl masla la mawadəŋga à slaka Kayyif mənə madzahaga.

*Piyer agodf aya kà: “Gəsəl Yesu aw”
(Mata 26.71-75; Mark 14.69-72; Luka 22.58-62)*

²⁵ La mok uwatà Səmon Piyer la abatà à vudf akàl à vok. Tanavàlla gay ala: “Kak babay, kak tekula aña azlaməna matapla aña zil uwanay aw takay?” Ama Piyer awulà à uda, agòdf: “Awan, awan, gi la abà aw!” ²⁶ Tekula la tataka aña azlamagamza aña mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la abà, uwana yaga aña dza uwana Piyer akədəval sləm lakəl ala, agòdfal: “Kak à uwana gənəŋà ka la gày aləl la abà, akul səla aw takay?” ²⁷ “Gi aw!”, Piyer agòdf aya, katskats mewgdzagalan awiyà la kaslà uwatà.

*Yesu la huma Pilatus**(Mata 27.1-2,11-14; Mark 15.1-5; Luka 23.1-5)*

28 La gay bebəŋ bəŋ, tasəlla Yesu à uda la mtəga Kayyif, tadàlla à mtəga gumna aŋa azla Rom. Ama azla Yahudiya tadà à gày la mtəga aŋa gumna aw, kà uwana wakità mapəhay aŋatà avà à atà tetəvi aw, kà uwana baŋa tadà à gày kà, adatàla àlàh à vok, taslala vok aŋa mazuw tatak may aŋa madəvaday Paska aw. 29 Kà uwaga à uwana gumna Pilatus asà à uda à slaka aŋatà, anàv à atà lakəl: “Ma aŋa mana kapuwàw gudzi à dza uwanay à gəl ma?” 30 Tagòfal: “Agayŋa agay dza mawsiga aw kà, naka məslala vok aŋa mav à ka à ahəl aw.” 31 Pilatus agòf à atà: “Dàwla, kadàdahawla seriya à gəl aŋkul bokuba uwana wakità mapəhay aŋkul apəhay.” Azla Yahudiya tagòfal: “Tetəvi la ahəŋ kà aŋami aŋa mađàh seriya mamətsay à dza à gəl aw.” 32 Uwaga apakà vok aŋa magəf gay aŋa Yesu à afik, apəh lakəl aŋa mamətsay aŋha. 33 Kiya uwaga Pilatus awùl à gày, azàla Yesu, agòfal: “Kak, Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?” 34 Yesu agòfal: “Kapəh uwaga ma la gəl aŋak ay? Awma azlaanik tapəh à ka magay ay?” 35 Pilatus agòfal: “Gi zil Yahudiya suwaŋ ay? Azlayaga aŋak dardar gà, la azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la uwana tavà à gi kak, mana kadahəŋ takay ma?” 36 Yesu agòf: “Makoray gulo kà aŋa gudəŋ à vok uwanay aw, agayŋa makoray gulo kà aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, naka iyay, azlaməna sləray gulo tagofay kà mav à gi à ahəl aŋa azla Yahudiya aw. Ama kiya uwaga aw, makoray gulo kà aŋa gudəŋ à vok uwanay aw.” 37 Pilatus agòfal zlà: “Lagwa ma kak Sufəl ay?” Yesu agòfal: “Bokuba uwana kapəh kà, gi Sufəl. Tayyà gi, gəsà à ahəŋ à gudəŋ à vok kà, kà mapəh dziriga. Uwabeyuwi uwana asal dziriga atsəb sləm à dziriga uwana gəpəhay.” 38 “Mana à dziriga ma?”, Pilatus agòfal.

*Seriya mamətsay atəf à Yesu à gəl**(Mata 27.15-31; Mark 15.6-20; Luka 23.13-25)*

Mok uwana adapəh gay uwaga, Pilatus asà à uda aya, kà mad à slaka azla Yahudiya, adzàdətəŋ ala, agòf à atà: “Gəbəz à tatak uwana adukwla zil uwanay à ahəŋ aw. 39 Ama bokuba uwana zagələ aŋkul kà, gədàwa à akul gəl à masla daŋay tekula kəla madəvaday Paska ma. Lagwa ma asà à akul gəduwa à akul gəl à Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?” 40 Kiya uwaga tadzəkà mawiyay: “Awaŋ, masla aw! Barabas la uwana asa à anu!” Tekedik Barabas uwatà kà, agà kà masla nabəra.

19

¹ Kiya uwaga Pilatus avà à atà tetøvi kà maslành Yesu ala la kurpi. ² Azlaslodzi taslâslâp gabaga aña atàk kà mawad à Yesu à gəl, ñgaha tatsàkwà à deri mativga gà à abà vikuza. ³ Tazà à vok à slaka aña, ñgaha tagòfal: “Ayyi, Sufəl aña azla Yahudiya!” Ñgaha tazlàb la mamøts à ahàl.

⁴ Kiya uwaga Pilatus asà à uda aya, agòf à maham à ahən dza, agòf à atà: “Gøtsakulla à uda à abanay. Kà akul aña masəlay kà tatak la ahən à uwana azlayla kà madukwla seriya à gəl aw.” ⁵ Yesu asà à uda la gabaga aña atàk lakəl, la deri mativga la vok vikuza. Ñgaha Pilatus agòf à atà: “Aganay dza zlà!” ⁶ Ama uwana azlamadzhaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna manəñla gày Zəzagəla tanəñəñ kà, tadzəkà mawiyay: “Zləl masla à ahàf à adi, zləl masla à ahàf à adi!” Pilatus agòf à atà: “Zlələw masla à ahàf à adi la gəl aņkul, kà uwana gəbəzà à tatak uwana gəfahalla seriya à gəl aw.” ⁷ Azla Yahudiya tagòfal: “La wakità mapəhay gami la abà kà, mapəhay gami agòf kà: Azlayla à vok amøtsay kà uwana: ‘Gi la gəl gulo kà, gi Kona aña Zəzagəla’, agòf.”

⁸ Mok uwana Pilatus atsənà gay uwatà, guba akəs kaykay aya. ⁹ Awul à gày, ñgaha anəv à Yesu: “Kasà à wañ ma la ala tak la?” Ama Yesu kà awulà gay à uda aw. ¹⁰ Kiya uwaga Pilatus agòfal: “Asà à ka mabadgəma aw ay? Kasəl kà gi la maslay aña maduwa ka gəl, ñgaha bay kà, gi la maslay aña mazləl ka à ahàf à adi aw takay?” ¹¹ Yesu agòfal: “Kak la maslay lakəl gulo aw, say baña uwana Zəzagəla avà à ka dagay la afik pəra. Kà uwaga à uwana dza uwana avà à ka gi à ahàl la uwana aduwa ka la tsakana gesina.” ¹² Dagay la mok uwatà Pilatus ayàh tetøvi kà maduw gəl à Yesu. Ama azla Yahudiya tadzəkà mawiyay: “Baña kasak à dza uwaga kà, kak slawda aña mənə sufəl aya aw! Kəla dza uwana ‘Gi sufəl’, agòf kà, masla məzam aña mənə sufəl!”

¹³ Mok uwana Pilatus atsənà gay uwaga kà, awulla Yesu à uda aya, adzà à kursi aña seriya à afik, la slaka uwana tazalalla Pave (Uwaga asal magòfay: slaka akur madəlay gay gà, la gay Ibəranəñkowen *Gabbatha*, tagòfal) ¹⁴ Uwaga kà, agà vuƒ madàh vok aña vuƒ madəvaday Paska, la tataka afats. Pilatus agòf à azla Yahudiya: “Masla la uwaga à Sufəl aņkul!” ¹⁵ Ama tadzəkà mawiyay: “Kəd masla, kəd masla, zləl à ahàf à adi!” Azlaməñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla tagòf: “Sufəl gami anik la ahən aw, say mənə sufəl aña azla Rom pəra.” ¹⁶ Kiya uwaga Pilatus avà à atà Yesu à ahàl, kà atà aña mazləl à ahàf à adi. Kiya uwaga tadàla Yesu.

*Tazlël Yesu à ahàf à adi**(Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Luka 23.26-43)*

¹⁷ Yesu asà à uda la gudəŋ la abà, ahàf uwana tadàzləllal à adi lakəl aŋha, kà mad slaka uwana tazalalla slaka aslasl takas à gəl. (Tazalalla *Golgota* la gay Ibəranəŋkowen) ¹⁸ La abatà la uwana, azlaslodzi tazlël Yesu à ahàf à adi. La kaslà uwatà la uwana tazlël azladza səla à ahàf à adi atà nna, tekula la ahàl kaf, tekula la ahàl gudzay aŋha. Yesu la tataka la abà.

¹⁹ Pilatus avà à atà tetəvi kà matsetser wakità kà maf à ahàf à adi lakəl aŋha. Aganay matsetseray gà uwana tatsetsèr: YESU ZIL NAZARET, SUFƏL AŇA AZLA YAHUDIYA.

²⁰ Azla Yahudiya aŋuvaw tadzèŋàh matsetseray uwatà, kà uwana slaka uwana tazlël Yesu à ahàf à adi, kà nekwa la mad à hudf gudəŋ à abà, matsetseray gà uwana tatsetsèr kà la gay Ibəranəŋkowen, la gay latin, ŋgaha la gay gərək.

²¹ Kiya uwaga azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwana la tataka azla Yahudiya la abà, tagòf à Pilatus: “Matsetseray uwanay: Gi Sufəl aŋa azla Yahudiya, kagòf kà kità aw, ama tsetsèr kà: Dza uwanay la uwana agòf kà: ‘Gi Sufəl aŋa azla Yahudiya’, agòf, kagòfay.”

²² Pilatus agòf: “Uwana gədatsetseray kà, adza à ahəŋ kiya uwaga pəra.”

²³ Mok uwana azlaslodzi tazlël Yesu à ahàf à adi kà, tahèl lukut aŋha, tavàhàŋ ala slaslaka ufaɸ, kəla slodzi abèzal slaka tekula, tekula. Tahèl deri aŋha uwana madzəbayga vok aw, tsərəh à afik, tsərəh à vəɸah. ²⁴ Azlaslodzi tagòf à vok kà atà kà atà: “Məkwaha deri uwanay ala aw, ama mətəsà tsatsa lakəl kà anu aŋa masəl dza uwana agəɸal.” Uwanay apakà vok kà magəɸ gay uwana à afik wakità Zəzagəla apəh:

'Tavàhà lukut gulo la tataka aŋatà la abà, tatsà tsatsa la lukut gulo lakəl.'^{*}

Kiya uwanay la uwana azlaslodzi tafahàŋ zlà.

²⁵ Nekwa la ahàf uwana tazləllal Yesu à adi kà, iyà aŋha atsìzl à abatà, atà la deda aŋha duguga, mis aŋa Kəlopas, ŋgaha Mariyama dəg zla Magdala. ²⁶ Yesu anəŋà iyà aŋha, la makəla aŋha masla matapla uwana awoyàŋ kaykay. Yesu agòf à iyà aŋha: “Mis uwanay kà kona aŋak la uwaga.” ²⁷ Ŋgaha agòf à masla matapla uwaga: “Iyà aŋak la uwaga.” Dagay vuɸ uwatà, masla matapla azəb à mtəga aŋha.

*Mamətsay aŋa Yesu**(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Luka 23.44-49)*

^{*} 19:24 19.24 Mahabay 22.18

²⁸ Uwana uwaga adada à lig gesina, Yesu asèl tatak gesina kà adadèv à gay, apèh uwaga kà mahèn gay uwana ala matsetseray agodf: "Nèlay aza à gi."✧ ²⁹ Iyaw hamhamga la ahèj la abatà la daraw gà dèjèra. Azlaslodzi tadùw sawsaw à iyaw hamhamga uwaga à abà, tafà à kavak à gay kà madziyla à afik anja makokuzay. ³⁰ Mok, uwana adakokuz iyaw uwaga, Yesu agòd: "Lagwa kà adagay diga!" Akèsà gèl à ahèj, amèts.

Slodzi azlèla makèla à Yesu ala la atsèkadf

³¹ Uwaga kà mavakay madfah vok anja maduw lèv, asà à azla Yahudiya kà, azlavok adza à ahèj la ahàf à adi tsèràh à mavakay maduw lèv aw, kà uwana mavakay uwatà kà mavakay mapis ala gay à vok gà, tanàv à Pilatus kà, takà-làhà à atà asik ala, kà mahèl vok à ahèj la ahàf la adi. ³² Kiya uwaga azlaslodzi tasà à wañ takàlàhà asik à matera ala, la anja masèla, uwana la makèla anja Yesu lakèl la slaka gà. ³³ Uwana tabèz à Yesu à vok kà, tanèjèj kà adamètsay. Kà uwaga à uwana takàlla ala asik ala aw. ³⁴ Ama tekula anja azlaslodzi azlèl ala makèlla la atsèkadf, batsàrà anjiz la iyaw asà à uda. ³⁵ Dza uwana azèj lakèl anja tatak uwaga apakà vok gesina kà, azèj lakèl anja kà dziriga, masla bay kà asèl kà uwana anèjè, akul babay kà kaslaw anja madijal gèl à vok. ³⁶ Uwanay apakà vok kà gay anja matsetseray anja magèd à afik ndzer:

'Tadàkèlah aslasl anja ala aw.'✧

³⁷ La azlaslaka anik la wakità la abà agodf aya kà:

'Tadànèj dza uwana tazlèlèj ala la ahàf la adi.'✧

Maf Yesu à zèvay à agu

(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ Uwana uwaga adada à lig, Yusufu zil gudèj Arimate, anàv tetèvi la slaka Pilatus kà mazèb vok anja Yesu. (Yusufu kà masla matapla la slaka Yesu la gèl à gèl, kà uwana guba azèj kà azla Yahudiya) Pilatus avàl tetèvi. Kiya uwaga Yusufu asà à wañ, azèb vok anja Yesu à ahàf à adi ala. ³⁹ Nikodemus, zil uwana ahàd à slaka Yesu la vèd, asà à wañ à slaka anja bay, matèrsin, la azlaahàf kidzidzi uwana mahamala gay à vok gà la ahàl, mahanay anja kà kilo dzik makèr (Bokuba tasà kulo gèl anja zlo) ⁴⁰ Tazèb vok anja Yesu atà sèla, tafàfal bafta à adi, tafahàhal azlatatak mazinay gà à vok, uwana zagèlè anja azla Yahudiya, kà mazèb dza à uda, à baña adamètsay. ⁴¹ La slaka uwana tazlèl Yesu à ahàf à adi kà, gày alàl la ahèj la abatà. La

✧ **19:28** 19.28 Mahabay 69.21; 22.15 ✧ **19:36** 19.36 2Musa 12.46; 4Musa 9.12; Mahabay 34.20 ✧ **19:37** 19.37 Zakari 12.10

gày alàl uwatà la abà kà, zəvay mawga la ahəŋ, taf dza à agu didi aw. ⁴² Bokuba uwana vud madàh vok aŋa vud maduw ləv aŋa azla Yahudiya kà, tafà Yesu à agu la abatà, kà uwana zəvay kà nekwa.

20

*Mawul à uda la mamətsay aŋa Yesu
(Mata 28.1-8; Mark 16.1-8; Luka 24.1-12)*

¹ Bəŋ la zay la tsəh vud maduw ləv aŋa azla Yahudiya, Mariyama dəg zla Magdala, ahàd à gəl zəvay. Masla anəŋàŋ kà akur uwana la zəvay la gay kà, matakoslal à ama ala gà. ² Adà aŋha la mahoyay, abəz à Səmon Piyer à vok, atà la masla matapla anik uwana Yesu awoyàŋ kaykay, agòd à atà: “Sufəl kà, tazəb à lag la zəvay la aku, məsəl slaka uwana tadàlla à abà aw.” ³ Piyer atà la masla matapla anik uwanay tahàd à gəl zəvay. ⁴ Tahàd la mahoyay, tahòy, ama masla matapla anik uwanay aduwà Piyer la mahoyay, atsà vok à gəl zəvay. ⁵ Atsòŋ gəl à agu, anəŋà bafta la vədah la aku, ama adà à agu aw. ⁶ Səmon Piyer, uwana asà à waŋ la lig la ahəŋ, adà à agu. Masla anəŋà bəfta la vədah, ⁷ la nalbət uwana tafafad à Yesu à gəl, masla kà, adəbani vok la bafta aw, mafafad à abà gà la slaka anik kokudà gəl aŋha. ⁸ La lig la ahəŋ, masla matapla uwana atsà vok à gəl zəvay, adà à agu suwaŋ. Anəŋàŋ, ŋgaha adiŋal gəl à vok. ⁹ (Teke-dika la kaslà uwatà kà, azlaməna matapla tatsənà godega aŋa wakità, uwana Yesu adàwula à uda la mamətsay agòd, dadàŋ aw) ¹⁰ Ŋgaha azlaməna matapla səla uwatà tawùl aŋatà.

*Yesu apəhla vok à Mariyama uwana dəg zla Magdala
(Mata 28.5-10; Mark 16.9-11)*

¹¹ Mariyama atsizlla ahəŋ la gay zəvay la matuway. Uwana atuway kà, atsòŋ gəl à zəvay à agu kà manərazay, ¹² ŋgaha anəŋà azlamalika səla la lukut medekuga la vok təlla, tadzàh madzay la slaka uwana hənà Yesu à ahəŋ. Tekula adzà madzay lakəl gà, anik adzà madzay la godega gà. ¹³ Azlamalika uwaga tanàvalla gay: “Mis, kà mana katuway ma?” Mis agòd à atà: “Tazəb vok aŋa Sufəl gulo, gəsəl slaka uwana tadàlla à abà aw.” ¹⁴ La mapəh gay uwaga la gay la, agolà vok, ŋgaha anəŋà Yesu. ¹⁵ Yesu anàvalla gay ala: “Mis, kà mana katuway ma? Uwa kayahay uwa?” Mis adzùgw kà masla sləray guf, agòd, à uwana apəhal kiya uwanay: “Baŋa kak kazəb kà, pəhgəla slaka uwana kafà à abà, kà gəday, gədàzəbay.” ¹⁶ Yesu agòdal: “Mariyama!” Fətsal, Mariyama agolà vok à slaka aŋha,

ngaha agòfal la gay Ibèranənkowen: “*Rabbuni!*” (Uwana asal magoday: Məŋga gulo) ¹⁷ Yesu agòfal: “Kakəs gi à ahəŋ aw, kà uwana gədàda à afik à slaka Baba gulo aw. Ama hād, kadàgodf à azladede gulo kà gədàda à afik à slaka Baba gulo, uwana Baba ankul babay, à slaka Zəzagəla gulo uwana Zəzagəla ankul babay.” ¹⁸ Kiya uwaga Mariyama dəg zla Magdala azà gay uwaga à azlaməna matapla: “Gədanəŋ Sufəl!” Nğaha atùgw a àtə tatak uwana apəhal gesina.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka anha
(Mata 28.16-20; Mark 16.14-18; Luka 24.34-49)

¹⁹ La gay mokokhu anja vudf maduw ləv anja azla Yahudiya uwatà, azlaməna matapla tahamà gay à vok la gày anik la aku, tatsàkà à gamagày à ama la tsəkurum, kà uwana guba azà à atà kà azla Yahudiya. Yesu asà à waŋ, atsizl à tataka anjatà à abà, agòf à atà: “Lapiya aga la akul!” ²⁰ Uwana adapəh à atà uwaga, apəhatàla ahəl anha la makəla anha. Azlaməna matapla tahən ala la marabay à kà uwana tanəŋà Sufəl. ²¹ Yesu agòf à atà aya: “Lapiya aga la akul, bokuba uwana Baba asləl gi à waŋ kà, gi babay kà gəsləl akul suwaŋ.” ²² La lig anja uwaga la ahəŋ, afətà à atà afadf à gəl, agòf à atà: “Bèzàw Masasəfok Zəzagəla! ²³ Uwabeyuwi uwana kamatsawwalla tsakana ala kà, adàbəz mamatsila. Azlauwana kamatsaw à atà tsakana ala aw kà, tadàbəz mamtsila babay aw.”

Yesu atà la Tomas

²⁴ Mok uwana Yesu asà à waŋ kà, Tomas, tekula anja azlaməna matapla kulo gəl anha səla, (Uwana tazalal vəgal), la uwana agà la tataka anjatà la abà, à mok uwana Yesu asà à waŋ aw pəra. ²⁵ Azlaməna matapla anik tagòfal: “Mənəŋà Sufəl!” Ama Tomas agòf à atà: “Baŋa gədənəŋəŋ azlamokfak anja mamasamasa uwana la ahəl anha aw kà, gədiŋal gəl à vok aw, say baŋa gədətəp gay gəl ahəl gulo à amik, anja mamasamasa uwatà à abà dadən, ngaha gətəp ahəl gulo à amik uwana à abà la makəla anha aw kà, gədiŋal gəl à vok aw!”

²⁶ Bə la mad à abà anja kasukwa uwatà aya kà, azlaməna matapla tahamà gay à vok la kay aya. Vudf uwatà kà, Tomas la tataka anjatà la abà. Gamagày matsakahay gə la tsəkurum, ama Yesu asà à waŋ, atsizl à tataka anjatà à abà, la magoday: “Lapiya aga la akul!” ²⁷ Nğaha agòf à Tomas: “Tomas, təp gay gəl ahəl anak à abà la abanay, ngaha nərèz makəla gulo, sàk à matsigay, diŋal gəl à vok pəra.” ²⁸ Tomas agòfal: “Sufəl gulo, Zəzagəla gulo!” ²⁹ Yesu agòfal: “Kà

uwana kadanəŋ gi pəra, à uwana kadiŋal gəl à vok ay? Marabay la azlauwana tadiŋal gəl à vok la kokudfa manəŋ gi!"

Godega aŋa wakità uwanay

³⁰ Yesu adahà azlanadzipo anik la huma aŋa azlaməna matapla aŋha aŋuvaw, uwana tatsetsèr à wakità uwanay à abà aw. ³¹ Ama uwana agà la abà kà tatsetser kà, kà akul aŋa madiŋal gəl à vok kà Yesu kà Kristu, ŋgaha Kona aŋa Zəzagəla. La madiŋal gəl à vok uwaga kà akul kabəzaw sifa adəv à gay aw, la masla la abà.

21

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla mədəf

¹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ aya, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha, la gay dərəv Tiberiya, la kuba uwanay uwana apəhatàla vok: ² Səmon Piyer, la Tomas (Uwana tazalalla vəgal), Natanayel, uwana la Kana aŋa Galili, azlabəza aŋa Zebede, la azlaməna matapla səla anik aŋa Yesu, tahamà gay à vok. ³ Səmon Piyer agòd à atà: "Gəday, gədakas kilfi." Atà tagòdɔl: "Anu babay kà, mənəfa kà", ŋgaha tahàd à kəslah iyaw à afik. Ama la huɔ vəd uwatà kà, takəs tatak aw. ⁴ Mok uwana məl azlà awulà, Yesu apəhatàla vok la gay dərəv, ama azlaməna matapla tasəl kà uwaga kà Yesu aw. ⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Azlakohana, kakàsaw kilfi ay?", agòd à atà. "Awan", tagòdɔl. ⁶ Masla agòd à atà: "Dùwaw dzarawa aŋkul à makəla à ahəl kaf aŋa kəslah iyaw, ŋgaha kabəzaw à kilfi!" Kiya uwaga tadùw à abà ŋgaha tabəz kilfi tsəràh à uwana taslàla vok aŋa mabiyəŋ à uda aya aw, kà uwana adahənla la kilfi. ⁷ Masla matapla uwana Yesu awoyàŋ kaykay agòd à Piyer: "Uwaga kà Sufəl gami!"

Kà uwaga, mok uwana Səmon Piyer atsənà uwaga: 'Sufəl' tagòd kà, adùw lukut aŋha à vok, avəl à iyaw à abà. ⁸ Azlaməna matapla anik tasà à wan la kəslah iyaw, la mabiy dzarawa uwana kilfi adahən à abà. Kərkər la gay dərəv aw, bokuba zuwid tekula. ⁹ Mok uwana tasà à vədah kà, tanəŋà akəl, kilfi la afik la Pain. ¹⁰ Yesu agòd à atà: "Kilfi uwaga kakàsaw, kasawla azlaanik à wan à abanay." ¹¹ Səmon Piyer ahàd à kəslah iyaw à afik, abiyà dzarawa à vədah la kilfi mənŋa gə dzim bəzi aŋha dzik zlo gəl aŋha makər gesina aŋha. Ama la magol kilfi uwaga babay kà dzarawa akwahala aw. ¹² Yesu agòd à atà: "Sàw à wan, kazuwaw!" Amiyaka bə tekula la tataka azlaməna matapla aŋha la abà kà, dza aslàla vok aŋa manaval: "Kak uwa"

aw, kà uwana tasèl kà masla Sufèl anjată. ¹³ Yesu azà vok à slaka Pain, ahèl, ngaha avàhà à atà, ngaha akàl à atà kilfi babay, bokuba uwana avàhà à atà Pain.

¹⁴ Uwaga kà, kà mamakèr à uwana Yesu apèhla vok à azlamèna matapla la slaka anja, la lig anja mawul à uda anja la mamètsay.

Yesu atà la Piyer

¹⁵ Uwana tazùw tatak may à gay kà, Yesu agòd à Sèmon Piyer: “Sèmon, Kona anja Yuhana, kaduwà azlauwanay la mawoy gi takay?” “Iyay, Sufèl, kasèl kà gèwoya ka” Yesu agòdal: “Nèhla azlabèza tuwan gulo.” ¹⁶ Ngaha agòdal kà masèla aya: “Sèmon, Kona anja Yuhana, kawoya gi ay?” “Iyay, Sufèl, kasèl kà gèwoya ka.” Yesu agòdal: “Fà slèm à azlabèza tuwan gulo!” ¹⁷ Ngaha Yesu agòdal kà mamakèr aya: “Sèmon, Kona anja Yuhana, kawoya gi ay?” Piyer agòdal la mazaw la gèl gè, kà uwana Yesu apèhal kà mamakèr: ‘Kawoya gi ay?’ Ngaha agòdal: “Sufèl, kasèl tatak gesina, kasèl bay kà, gèwoya ka.” Yesu agòdal: “Nèhla azlatuwan gulo! ¹⁸ La haday gègod à ka: La mok uwana kalèg medèga, kafàh parapara anjak à tsèh la gèl anjak, kadàhah à slaka uwana asà à ka. Ama anja kadàgay makoz kà, tadàbay à ahàl anjak ala, kà dza anik anja maf à ka parapara à tsèh, ngaha dza anik adàdala ka à slaka uwana asà à ka maday aw.” ¹⁹ (La gay uwaga kà Yesu asal mapèhla ala tsèhay mamètsayga uwana Piyer adàmètsay kà mavày mazlèbay à Zèzagèla) La lig la ahèj Yesu agòdal: “Nèfà gi!”

Yesu la masla matapla uwana awoyan kaykay

²⁰ Piyer anèjà à lig kà, anèjà masla matapla uwana Yesu awoyan kaykay, atsà à wan la lig anjată. Masla uwana ahùb à Yesu à makèla, la mok uwana atà la tatak may lakèl uwarà, à uwana anàv à Yesu: ‘Sufèl, uwa à dza uwana adàta à kaf à gèl uwa?’ ²¹ Piyer anèjà, ngaha agòd à Yesu: “Dza uwanay, takay Sufèl, masla ma mana à uwana adàbèzal tak ma?” ²² Yesu agòdal: “Baņa asa à gi adz à ahèj la sifa tsèràh à uwana gèdàwula à wan ma, mana anjak la abà ma? Kak kà, nèfà gi pèra.” ²³ Azlamèna maham à ahèj gay Zèzagèla tatsèna gay uwaga: ‘Masla matapla uwanay, adàmètsay aw’, tagòd. Ama, ‘Adàmètsay aw’, Yesu agòd à Piyer aw, ama agòd pèra kà: ‘Baņa asa à gi adza à ahèj la sifa tsèràh à kaslà uwana gèdàwula à wan ma, mana anjak la abà mi?’, agòdal pèra.

²⁴ Uwaga masla matapla gè la uwanay à uwana atsetsèr gay uwanay kà, ngaha mèsèl kà uwana atsetsèr kà dziriga.

Makèd gèl à ahèj anja wakità uwanay

²⁵ Yesu adfahà azlaslèray anik aṇuvaw. Agay tatsetseray la tekula, tekula gesina kà, naka gudəṇ gesina aslala vok aṇa makəsiṇ azlawakità uwanay tatsetser aw.

SLƏRAY AŇA AZLAMƏNA MATAPLA LA SLAKA YESU Les Actes des Apôtres

¹ A kak slawda gulo Tewofil.

La wakità gulo matera la abà kà, gətsetser à ka lakəl aŇa Yesu. Gədatsetseray lakəl uwana apàhla Ňgaha la uwana atapàhla à azladza gesina, dagay madzəka vok aŇa sləray aŇha, ² tsəràh à mavakay uwana Zəzagəla azəb à zagəla. Mok uwana aləg la gudəŇ la vok, akàsàni azladza kà magay azlaməna matapla aŇha, atàpàhàtəla uwana naka tadəhəŇ, adahà uwaga kà la ndzəfa aŇa Masasəfok Zəzagəla. ³ La lig la ahəŇ, à mok uwana adamatsay apəhatəla vok asik dəŇ la mahanay dzik ufaf la abà, kà atà aŇa masəlay la dziriga kà masla la sifa. Apəh à atà gay aŇa makoray Zəzagəla. ⁴ Vərđi anik uwana tadahama gay à vok kà mazuw tatak may la slaka gə kà, agòđ à atà: “Baba gulo, apəh à akul à ahəŇ kà mav à akul tatak uwanay, à uwana gəpəh à akul, kadaw à slaka aw, dzàw à ahəŇ la abanay la Urusalima kakudaw. ⁵ Kà uwana Yuhana adahà batem à azladza la iyaw, ama la huma la gay kà, akul kà, tadəfahakullanə kà la Masasəfok Zəzagəla.” ⁶ Azlaməna matapla uwana tahamà gay à vok la Yesu tanəval: “Sufəl gami, la kaslà uwatà la uwana kadàv makor gəl à tsəhay aŇak Isərayel ay?” ⁷ Yesu agòđ à atà: “Uwaga kà gay aŇkul la abà kà masəl kaslà uwatà aw, say Baba gulo la uwana asəl uwaga pəra. ⁸ Ama à akul kà, Zəzagəla adàv à akul Masasəfok aŇha, la ndzəfa aŇha Ňgaha kadəgaw azlaməna sayda gulo, la abanay la Urusalima, Ňgaha la kutso Yahudiya, la Samariya Ňgaha tsəràh à makəđ gəl à ahəŇ gudəŇ à vok gesina.”

Mad à zagəla aŇa Yesu

⁹ La mapəh uwaga la gay ala, azəb vok à zagəla, ahàđ à slaka Baba, la huma yewđi aŇatà. Ňgaha azà à atà à adi, Ňgaha tanəŇəŇ aya aw. ¹⁰ La mok uwana atà la matsak yewđi à zagəla aya kà, azladza səla tatsizlla atà à vok la lukut mecfekuga la vok təlla. ¹¹ Tagòđ à atà: “Akul azla Galili, kà mana kadzaw à ahəŇ tsək yewđi à zagəla ma? Yesu uwana ahàđ à zagəla asək akul à ahəŇ, adàwul à wəŇ bokuba uwana kanəŇàw mad à zagəla aŇha.”

Tayahani dza kà mabəđla à slaka aŇa Yudas à abà

¹² La lig aña uwaga la ahəŋ, azlaməna matapla tasà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla gudəŋ kuvu, kiya uwaga tasà à ahəŋ la abatà, tahàd à Urusalima kərkər aŋha kà mahoyay pəlis tekula. ¹³ Mok uwana tabəzà Urusalima kà, tadà à gày uwana à agu lakəl aña gày anik la afik tadzà à ahəŋ la aku uwarà. Azladza gà uwana kà: Piyer, Yuhana, Yakuba kona aña Alfe, Səmon uwana tazala Zəlot ŋgaha Yahuda kona aña Yakuba. ¹⁴ Gesina aŋatà tahamàh gay à vok kà madəv kuɖa la slaka gà, la azlamis, la Mariyama iyà aña Yesu, ŋgaha la azldeda aña Yesu.

¹⁵ La vərđi anik aya, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok: Dza dzim bəzi aŋha dzik səla. Hadzak, Piyer atsizlla ala la tataka aŋatà la abà, agòɖ à atà: ¹⁶⁻¹⁷ “Azladeda, Yudas kà agà la tataka gami la abà. Masla kà tavəl sləray bokuba anu bay. Ama la mok uwana azladza tayàh makəɖ Yesu kà, agu wà azladza à huma, kà makəs Yesu. Dagay uwarà la matsetseray la abà, David apəh à ahəŋ lakəl aña Yudas uwana naka adəhəŋ. Ndzer, say gay uwanay agəɖ à afik bokuba uwana apəh à vok.”

¹⁸ Yudas kà adahəŋ kà mawisiga. Sili uwana tapələl kà maguw azladza à huma aña mapəhla Yesu ala kà, asùkwla guf, ŋgaha atsà gəl à ahəŋ la guf uwatà la abà, tsəzllòh, hana aŋha gesina asà à vədah gesina, vərđəɖa. ¹⁹ Azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima tasəl à uwana apakà vok gesina, gay gà la uwaga tazəlalla guf uwatà la gay gudəŋ aŋatà kà: *Hakeldama*, bokuba magoɖay kà: Guf aña aŋiz. ²⁰ Piyer awùlla à gay aŋha à tsəh, agòɖ aya: “Gay gà la uwaga David apəh à ahəŋ dagay uwarà lakəl aña Yudas la wakità aña Mahabay la abà:

'Gày aŋha adəpakay ŋvagay tsewwa,
Dza adàdza à ahəŋ la aku aña tetuwa.'

Tatsetsər aya kà:

'Say dza anik abəɖ à slaka aŋha à abà aya.'”✧

²¹⁻²² “Say dza abəɖ à slaka aŋha à abà kà mapak masla sayda aña mawul à uda aña Sufəl Yesu gami la mamətsay. Dza uwaga agay kəla kà tekula la tataka azlauwana la abà maugazahàh anina la kəla slaka uwana Sufəl Yesu adahàh à abà dagay zamana uwana Yuhana adahàlla batem tsəràh asàk anu à ahəŋ à mok uwana Yesu awul à uda la mamətsay awul à zagəla.” ²³ Kiya uwaga tatsizlla azladza səla ala: Yusufu uwana tazalalla Barsabas, sləm aŋha anik aya Yustus, atà la Matiyas. ²⁴ ŋgaha tadəv kuɖa à Zəzagəla gesina aŋatà, tagòɖ: “Sufəl, kak uwana kasəl madzugway aña ləv aña dza kà, pəhanula la uwana kakəsàni la tataka

aŋatà la abà, ²⁵ kà masla aŋa maβəðf à slaka asik aŋa Yudas à abà kà magay masla matapla, kà masla aŋa madàh sləray aŋha à uwana Yudas asàkal, kà masla aŋa mad à slaka uwana à abà agà aŋha.” ²⁶ La lig la ahəŋ tatsà à atà goropu lakəl aŋa mazəbani tekula aŋatà. Kiya uwaga Zəzagəla azəbàni Matiyas, ŋgaha adà à matugway aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gà uwaga à adi.

2

Mas à ahəŋ aŋa Masasəðok Zəzagəla

¹ Mok uwana madəvaday aŋa Pentakosta adasa à waŋ, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok gesina la slaka tekula la abà.* ² Katskats tatsənà masləh məlo bokuba mahohumay aŋa məŋ kular, asa à ahəŋ la zagəla, ŋgaha ahənà gày uwana ala, atà la aku gesina. ³ La abatà azlatatak anik tapəhla vok ala bokuba azlaaləh akəl; taslèhà gəl à ahəŋ, tadzàh à kəla uwabeyuwi aŋatà à gəl gesina. ⁴ Gesina aŋatà tahən ala la Masasəðok Zəzagəla, ŋgaha tadzəkà mabədfma la azlagay gudəŋ anik anik, bokuba uwana Masasəðok avà à atà kà mapəhay.

⁵ La kaslà uwatà azla Yahudiya uwana tanəfà mapəhay aŋa fəla aŋatà, la ahəŋ la Urusalima, tasà à waŋ la azlakutso anik anik la abà gesina, tasà à waŋ kà madz à ahəŋ la Urusalima. ⁶ Mok uwana tadatsən mahohumay uwaga, tasà à waŋ, tahamà gay à vok. Ləv avəlèh à atà à gay gesina aŋatà, kà uwana kəla uwabeyuwi aŋatà kà atsənəŋ kà tapəh gay kà la gay gudəŋ aŋha. ⁷ Kiya uwaga gesina aŋatà ləv avəlèh à atà à gay, gəl akədf à atà à vok, tagòdf: “Azladza uwanay tavats gay kà, kà azla Galili aw takay? ⁸ ŋgaha ma, uwanay ma kakay apaka vok, kà kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay kà la gay gami uwi? ⁹ Tsa tekefik kà azladza uwanay tasà à waŋ la kutso Partiya, Medi, Elam, Mesopotami, Yahudiya, Kapadotsəya, tsərəh à Asəya. ¹⁰ ŋgaha la Fərizi, Pamfiliya, Misəra, ŋgaha la kutso aŋa Libiya uwana nekwa la Səren, azlaanik la tataka gami la abà, tasà à waŋ la Rom, ¹¹ azlauwana azla Yahudiya slilih gà la azlauwana tapakəh azla Yahudiya mapakay, azlaanik uwana tasà à waŋ la Kəreta ŋgaha azlaanik la Arabiya. Ama ku bà la uwaga bay kà, kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay lakəl aŋa sləray məŋga aŋa Zəzagəla la gay gudəŋ aŋha!” ¹² Ləv avəlèh à atà à gay gesina, tasəl uwana tapəhay aw, tagòdf kà atà à atà: “Uwanay ma, mana asal magòfay mi?” ¹³ Ama bà la uwaga kà azlaanik takəðàs!

* 2:1 2.1 3Musa 23.15-21; 5Musa 6.9-11

azlaməna madiṇal gəl à vok la magoḏay: “Ndzer, azladza uwanay kà guzu adakad atà à gay.”

Mapəhay aṇa Piyer

¹⁴ Hadzak Piyer asà à afik la azlaməna matapla kulo gəl aṇha tekula gā uwanay, azà kuda à zagəla, agòḏ à maham à ahəṇ dza: “Akul azla Yahudiya, ṅgaha akul uwana kadzaw à ahəṇ la Urusalima la abà gesina, sèlāw, tsəbāw sləm à gay uwanay gəpəh à akul lagwa. ¹⁵ Kay, azladza uwanay kà, guzu adakad atà bokuba uwana kagoḏaw aw, kà uwana bā zil gosila bay kà, adaslay dadəṇ aw. ¹⁶ Ama kà magəḏ uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yoyel apəh: ¹⁷ Zəzagəla agòḏ:

'Kiya uwanay à uwana adəpaka vok la madəv à gay mahənay:

Gədəsləl Masasəḏok gulo à ahəṇ à azladza à gəl gesina; azlabəza aṅkul, la azlakohana aṅkul, la azlamakozga aṅkul masasiṇay adāsasiṇahla atà, gədəbəḏahà atà à ama la abà, tapəh paṇaw gulo.

¹⁸ Ndzer, hadḏay gədəsləh Masasəḏok gulo à gəl aṇa azlamaganza gulo, azlazilga, la azlamisga la mavakay uwatà ṅgaha tadəpahah à azladza.

¹⁹ Gədəḏahah azlanadzipo la zagəla ṅgaha la vəḏah, aṇiz, akəl ṅgaha habaga la azlakəsək tadəgahay la ahəṇ,

²⁰ Afats adətəfa zagəla,

Təla adəgay mativga vikuza, bokuba aṇiz.

La lig la ahəṇ kà pəra, mavakay aṇa Sufəl uwana mazləbayga, aṇa mas à waṇ.

²¹ Kəla dza uwana atsal sləm aṇa Zəzagəla agay adəbəlay!"*☆

²² “Akul azla Isərayel, tsəbāw sləm à uwana gəpəhay”, Piyer agòḏ à atà. “Yesu zil Nazaret uwana Zəzagəla asləl à waṇ, apəhla maslay aṇha ala, la madəh azlanadzipo la azlamasəlay anik anik la tataka aṅkul la abà, akul babay kasəlaw. ²³ Zəzagəla avà à ahəl aṅkul bokuba uwana awoyəṇ kà uwana dagay uwarà, asəl uwana kadəḏahawwalləṇ à vok. Gay gā la uwaga kavāw masla à ahəl aṇa azlaməna tsakana kà mazləlay à ahəf à adi kà mamətsay. ²⁴ Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzà à ahəṇ la sifa aya. Ndzer kà, masla kà agəḏ à ndzəḏa aṇa mamətsay à ahəl aw. ²⁵ David apəh lakəl aṇha kà:

'Koksikoksi gənəṇəṇ Sufəl gulo la yewdi gulo, agà la ahəl kaf gulo, kà gi aṇa magogotsay aw.

26 Gay gà la uwaga, ləv gulo adahən ala la marabay, ngaha gay gulo uwana gəpəhay kà matsidayga, Baməraka gi la sləb vok pəra, gədàf manəwəŋ gulo à masla à afik.

27 Kadàsak gi la ahəl aŋa mamətsay aw.

Kadəkəsay kà sləb vok aŋa kohana aŋak amazinla aw.

28 Kak, kapəhgəla tetəvi uwana adala gi à sifa à abà,

Gi la marabay kà uwana kak la gi.”*☆

29 “Azladedə gulo, azlayla gi gəpəh à akul la paraka lakəl aŋa Baba gami madzidziga David; masla kà aməts tallà, zəvay aŋha la ahəŋ la tataka gami la abà tsərəh à lakana.

30 Masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla asəl kà Zəzagəla azùwal mawafay la magodaf: ‘Gədəkəsani à uda tekula la mayyi tsəh ala aŋak la abà, gədàfa à sufəl à abà.’*☆ 31 David asəl dagay uwarə lakəl aŋa mawul à uda aŋa dza, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà uwaga agòd:

‘Gəsakal la mezewi aw ngaha vok aŋha azin ala aw.’ Zəzagəla agòd.”

32 Piyer agòd aya: “Zəzagəla awùlla Yesu uwanay à uda la mamətsay, anu azlaməna sayda aŋa uwaga gesina.

33 Zəzagəla Baba atsizlləŋ à ahəl kaf aŋha, ngaha avəl Masasəfok uwana apəh à ahəŋ, masla aslèh anu à ahəŋ à gəl à uwana kanəŋàwwəŋ la uwana katsənàwwəŋ lagwa.

34 David kà, masla kà ahəd à zagəla aw, ama apəh gay lakəl aŋa dza uwana tafal dzakwa à gəl, agòd:

‘Sufəl Zəzagəla gulo agòd à sufəl gulo: ‘Dzà aŋak à abanay la ahəl kaf gulo lakəl.

35 Tsərəh à uwana gədàbək azlaməna məzam aŋak à tsəh à asik aŋak, kà maf asik à afik aŋak.”*☆

36 “Kità gəgod à akul à azla Isərayel, ndzer kasəlaw kà, akul kazlèlləw Yesu uwanay à ahəf à adi, masla la uwana Zəzagəla apakəŋ ala kà Sufəl, ngaha afəl dzakwa à gəl.”

37 Uwana tatsən gay uwaga kà, ləv avələh à atà à gay gesina. Tanavə Piyer la azlaməna matapla anik: “Azladedə, mana à uwana mədəhəŋ ma?” 38 Piyer agòd à atà: “Pəhəw gay la ləv ala, ngaha kəla uwabeyuwi aŋkul tadəhalla batem la sləm aŋa Yesu Kristu kà tsakana aŋkul aŋa mamatsilla. Ngaha Zəzagəla adàvə à akul Masasəfok aŋha.

39 Kà uwana mapəh à ahəŋ aŋa Zəzagəla kà aŋkul, la mayyi à tsəh ala ngaha kà aŋa azlauwana kərkər gə, kà aŋa azlauwana Sufəl Zəzagəla gami adəzala à atà gesina.”

40 Kiya uwaga Piyer apəh à atà azlagay anik anik aya, kà mabaz atà à tsəh, ngaha kà madzərəcfəh atà ala la magòd

* 2:28 2.28 Mahabay 16.8-11 ☆ 2:30 2.30 Mahabay 132.11; 2 Samuyel 7.12-13

* 2:35 2.35 Mahabay 110.1

à atà: “Sàw à uda la tataka aña azladza uwana takəs Yesu aw, yàhàw kà Zəzagəla aña mabəl akul pəra.” ⁴¹ Añuvaw la tataka añaatà la abà tadıñ gəl à gay aña Piyer à vok ɲgaha tafahà à atà batem. La mavakay uwatà dza dəbow makər azà à vok à azlaməna matapla à adi. ⁴² Tavà vok añaatà kà matsəb sləm à uwana à azlaməna matapla tapəhatàla, tadzà à ahəñ la mazuw tatak may tekula la abà, ɲgaha tazàw tatak may la slaka tekula babay, ɲgaha la madəv kudfa à Zəzagəla la slaka gà.

Madz à ahəñ aña azlaməna madiñal gəl à vok

⁴³ Azlanadzipo la azlamasəlay añuvaw tafahàhà vok la ahəl aña azlaməna matapla, ɲgaha ləv avàläh à azladza à gay. ⁴⁴ Azlaməna madiñal gəl à vok tagà tekula, ɲgaha tahamà gay à tatak añaatà à vok la slaka gà gesina. ⁴⁵ Tadawàh azlaàlak añaatà ala la azlaləmana añaatà, tavàhàh sili gà la tataka añaatà la abà uwabeyuwi kəla udəra aña. ⁴⁶ Kəla mavakay tahamà gay à vok la məñ gày Zəzagəla la aku, tazàwàh tatak may añaatà la slaka gà la mtəga la ləv tekula la marabay. ⁴⁷ Tazləbàhàh Zəzagəla, ɲgaha azladza gesina tawoyàhà atà. Kəla mavakay Sufəl Zəzagəla azàhà à atà ala azlauwana à adi asal mabəl atà.

3

Mawur dza deriga ala

¹ Vərdi anik, Piyer atà la Yuhana tahàd à məñ gày Zəzagəla à agu kà madəv kudfa la gay mokokhu, la kaslà aña madəv kudfa. ² Deri anik la ahəñ la gay gamagày uwana tazalalla gamagày delga, masla kà deriga dagay mayyay məñ aña. Kəla mavakay azladza tadàhla à gay gamagày uwaga, kà masla aña matsatsàh tatak la slaka azlaməna mad à gày à agu. ³ Piyer atà la Yuhana tadà à gày kà, anavà atà à tatak. ⁴ Ama Piyer atà la Yuhana tatsəkəkal yewdi à gay, ɲgaha Piyer agòfal: “Nərèz anu!” ⁵ Dza uwaga anərèz atà la tsetsi dadàn, adzùgw kà abəz tatak la ahəl añaatà. ⁶ Piyer agòfal: “Tetuwa sili aga gi la ahəl aw, ama uwana gəkoray gəvə à ka. La sləm aña Yesu Kristu, zil Nazaret, sà à afik, hād, gəgod à ka!” ⁷ ɲgaha akəs la ahəl kaf, atsizllàn ala, katskats asik la azlamatakola takola aña tadzərəđàhà ala. ⁸ Hadzak, atsizilla ala, dzaradzara, ahād, tadà à məñ gày Zəzagəla à agu la azlaməna matapla la mavalàh à zagəla, ɲgaha la mazləb Zəzagəla. ⁹ Maham à ahəñ dza anəñà deri uwaga, aday la mazləb Zəzagəla. ¹⁰ Uwana tasəl kà, uwaga kà deri uwana adzàhà madzay kà matsatsàh tatak la gày gamagày aña məñ gay Zəzagəla uwana tazala ala gamagày

delga kà, bədfək, ləv avàlàhà à atà à gay kà tatak uwana apakà vok.

Mapəhay aŋa Piyer la mən gày Zəzagəla la aku

¹¹ Piyer atà la Yuhana talèg la golav aŋa mən gày Zəzagəla uwana la abà tazalalla: Golav aŋa Salomon. Dza uwaga asàk atà à ahən aw. Kiya uwaga azladza tasàhà à wən à slaka aŋatà la mahoyay, kà uwana ləv avàlàhà à atà à gay kà uwaga. ¹² Mok uwana Piyer adanən uwaga kà apəh gay à maham à ahən dza, agòf à atà: “Akul azla Isərayel, kà mana ləv avàlàhà à akul à gay ma? Kà mana kanərezaw anu bokuba anu la uwana matsizlla dza uwanay ala la ndzəfa aŋa aslasl gəl gami ma, la manəf fəla gami lela ma? ¹³ Awan, Zəzagəla aŋa azlababa gami madzizdiga, aŋa Abəraham, aŋa Isak, ŋgaha aŋa Yakuba uwana tadaval kuđa, avà mazləbay à Kona aŋha. Uwana akul la gəl aŋkul kavàw à ahəl aŋa azlaməna makor dza kapùwəwwalla gudzi à gəl la huma Pilatus, à mok uwana masla adzùgw maduwal à gəl.☆ ¹⁴ Kakwèsàw kà dza dziriga, sətakaga, ŋgaha kanavàw la slaka Pilatus kà maduwal à akul gəl à masla makad dza. ¹⁵ Kiya uwaga kakədfəw Madzahaga aŋa sifa, ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, anu kà anu azlaməna sayda aŋa uwaga. ¹⁶ Ama kà aŋa dza uwanay kà, kanəŋawwən; kasəlaw uwaga kà: Ndzəfa aŋa Yesu la uwana avəl ndzəfa uwanay, madiŋ gəl à Yesu à vok la uwana awurà dza uwanay ala la huma yewdi aŋkul.”

¹⁷ “Azladeda, mok uwana azlamasiga aŋkul kapùwəw gudzi à Yesu à gəl, la azlamasiga aŋkul kà, gəsəl kà la masəl gəl gə, kadahəw uwaga aw. ¹⁸ Iyay, kiya uwanay à uwana Zəzagəla agədfən gay aŋha uwana à afik, apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋha uwarà, kà uwana apəh à ahən kà Kristu adəs ŋgərpa, agòf. ¹⁹ La kità kà, pəhəw gay la ləv ala, gəla vok à slaka Zəzagəla, kà masla aŋa mamatsakulla tsakana aŋkul ala. ²⁰ Kiya uwaga Zəzagəla adəsak akul ala zamana lapiya à wən, ŋgaha adəsləl akul Kristu uwana à wən apəh à ahən uwarà kà aŋkul, uwaga kà Yesu. ²¹ Ama kà aŋa diŋa kà, Yesu adzà à ahən la zagəla tsəràh à uwana Zəzagəla apakəh azlatatak ala kà mawga dadən, bokuba uwana apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl dagay uwarà. ²² Təga kà Musa agòf kà:

'Sufəl Zəzagəla aŋkul adəsləl akul masla mapəhal gay à ahəl à wən bokuba gi, uwana adəgay tekula la mayyi à tsəh ala aŋkul la abà. Kadətsəbaw sləm à uwana adətapakulla gesina.

23 Ama kəla uwabeyuwi uwana adàtsəb sləm à masla mapəhal gay à ahəl uwatà aw kà, adàdza à ahəj la tataka aŋa azladza aŋa Zəzagəla la abà aw, tadəkaf atà.[☆]

24 Amiyaka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anik babay kà, tapəh bokuba aŋa Musa lakəl aŋa tatak uwana adəpaka vok la zamana gami, dagay Samuyel, ŋgaha la azlauwana la lig aŋha la ahəj. 25 Azladedə, mapəh à ahəj uwana Zəzagəla apəh à ahəj la azlaməna mapəh à atà gay ahəl kà, kà aŋkul, kiya uwaga babay à uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahəm:

'Gədəpis azlatsəhay gudəj à vok gesina la tsəhay aŋak, 'agòd', 'Makəs vok slawda uwaga kà, kà aŋkul.'[☆]

26 Kà uwaga à uwana Zəzagəla asləl à akul Kona aŋha à waŋ, à akul tsəhay aŋha teraŋa. Asləl à akul à waŋ aŋa mapəh à akul ala dabaray, kà akul aŋa mas à uda la mawisiga aŋkul la abà, ŋgaha kà masla aŋa mapis à akul gay à vok."

4

Piyer atà la Yuhana la huma seriya

1 Mok uwana Piyer atà la Yuhana tapəh gay à maham à ahəj dza aya kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tasà à waŋ, la məŋga aŋa azlaməna manəŋla məŋ gəy Zəzagəla, ŋgaha la azla Sadukiya uwana tagòd kà: Mawul à uda la mamətsay la ahəj aw. 2 Tapakà ləv lakəl aŋatà, kà uwana azlaməna matapla tatapla à azladza kà, azladza tadəwul à uda la mamətsay. 3 Kà uwana vəf adasa à waŋ, takàs atà kà, tawùts atà à daŋay tsərəh à bebəj. 4 Tekedik aŋuvaw uwana tatsən mapəhay aŋatà uwaga kà, tadinjal gəl à vok, kiya uwaga matugway aŋa azlaməna madinjal gəl à vok azigən tsərəh azladza dəbow zlo.

5 La bebəj gə, azlaməŋga aŋa azla Yahudiya, la azlamasiga, la azlaməna mapəhla wakitə seriya ala tahamə gay à vok gesina aŋatà la Urusalima. 6 Hanas, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəj, la Kayyif, la Yuhana, la Alekəsander ŋgaha la azlauwana la huf gəy aŋa məŋ madzahaga gesina. 7 Tadàla azla Piyer la Yuhana à huma aŋatà, ŋgaha tanavà atà gay ala: "La ndzəda ma aŋa uwa, awma la sləm aŋa uwa kawurəwla masla dūvats ala uwa?" 8 Masasəfok ahənə Piyer ala, ŋgaha agòd à atà: "Akul, azlaməŋga aŋa azla Yahudiya, la azlamasiga, 9 kanavəw anu gay ala lakana, kà uwana mədahà delga la mawur deri ala. 'Kakay awùr ala mi?', kagòdəw. 10 Hafay

zlà, delga kasəlaw gesina, akul azladza Isərayel, masla uwana kazlèlàw à ahàf à adi, à Yesu zil Nazaret, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ¹¹ Lakəl aña Yesu uwanay, à uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl aña agòd:

'Akur uwana akul azlaməna mañal gày kadùwàwla, masla la uwana adapak akur mawad gày.*

¹² Kiya uwaga gəgòd à akul: Zəzagəla abəl dza baməraka tekula kokudə masla aw. Dza anik la ahəñ tetuwa à uwana Zəzagəla asləl à wañ à gudəñ à vok kà mabəl azladza aw."

¹³ Azladza uwaga ləv avàlàhà à atà à gay kà uwana tanəñà mawad vok à uda aña Piyer atà la Yuhana, ñgaha bay kà, tasəl kà tadà à nekol aw, tasəl la gəl aña atà kà atà kà azlaməna matapla la slaka aña Yesu. ¹⁴ Ama uwana tanəñà dza uwana awurà ala atsizl à ahəñ la makəla aña atà kà, taslala vok kà mapəh à atà gay aw. ¹⁵ Tavà à atà tetəvi kà mas à uda, kà atà aña makəs sawaray aña atà kà atà kà atà.

¹⁶ Tagòd à vok: "Mana mədehəñ à azladza uwanay à vok ma? Kà uwana azlaməna madz à ahəñ la Urusalima gesina tasəl la paraka kà nadzipo uwanay apakà vok ndzer, uwala anu babay à wañ məslala vok aña magodəy aw. ¹⁷ Ama asa à anu gay uwanay atsən ala kà masəlay aña azladza aw, lagwa kà mədfəd à atà gay à ahəñ lakəl aña Yesu." ¹⁸ Nğaha tazàla à atà à gày aya, tavər à atà gay kà matapla sləm aña Yesu à azladza.

¹⁹ Ama Piyer atà la Yuhana tawùlla à atà ala: "Akul la gəl aña kul à kà nàtsàw gay uwaga ala. Delga la huma Zəzagəla kà makəs gay aña kul ay, awma aña Zəzagəla takay? ²⁰ Ama anu kà, məslala vok aña masak mapəh uwana mənəñəñ la uwana mətsənəñ aw." ²¹ Uwana azladza uwaga tasläh à atà məl à gəl kà tasək atà. Tabəzà tetəvi kà madukw à atà seriya à gəl aw, kà uwana azladza gesina tazlèbà Zəzagəla lakəl aña tatak uwana apakà vok gesina. ²² Dza uwana awurà ala la nadzipo uwaga kà, mavay aña kà aduwa dzik ufad.

Madəv kufa aña azlaməna madiñal gəl à vok

²³ Uwana tadùw à atà gəl kà, Piyer atà la Yuhana tahàd à slaka azlaməna aña atà, ñgaha tatùgw atà uwana azlaməñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməsiğa tapəh à atà. ²⁴ Uwana tatsən uwaga kà, tadəv kufa à Zəzagəla la ləv tekula: "Zəzagəla gami, kak la uwana kafahà zagəla, la kutso, la dərəv ñgaha la azlatatak uwana la abà gesina.* ²⁵ Kak la uwana kapəh à anu

* 4:11 4.11 Mahabay 118.22 * 4:24 4.24 2Musa 20.11; Nehemiya 9.6; Mahabay 146.6

la Masasəđok aᅇak la paᅇaw aᅇa baba gami madzidziga David, magamza aᅇak uwana agòđ:

'Kà mana azladza gudəᅇ à vok tapakàh, azlavalàhà ma?

Kà mana azladza tadzàhkà madfàh dabaray deyday gà ma?

²⁶ Azlasufəl aᅇa gudəᅇ à vok tadfahà vok à ahəᅇ kà aᅇa guvəl,

Ngaha azlaməᅇga bay tatsèn vok gay

Lakəl aᅇa Sufəl Zəzagəla ᅇgaha lakəl aᅇa Kristu aᅇha, (Masla mafal dzakwa à gəl gà).[✧]

²⁷ Ndzer, apakà vok la abanay la Urusalima, Herod la Pontsəyus Pilatus, la azladza à uda gà ᅇgaha la azlatsəhay Isərayel tahamà gay à vok gesina lakəl aᅇa Yesu, magamza tsikaslaga aᅇha, uwana mafal dzakwa à gəl gà. ²⁸ Tahamà gay à vok kà madfàh uwana kadzùgw à ahəᅇ gesina dagay uwarà la mawoyəᅇ aᅇak la abà. ²⁹ Sufəl, lagonay kà, tsèn à maslah mèlo aᅇatà tsi, lagwa kà, và maslay à azlamagamza aᅇak kà mapəᅇh gay aᅇak la mawad vok à uda gesina zlà. ³⁰ Lagwa kà, và à anu maslay aᅇak kà madfàh azlanadzipo anik anik la sləm aᅇa Yesu, Kona aᅇak zlà." ³¹ Mok uwana tadadəv madəv kudfa à gay kà, slaka uwana atà la abà abəlàkà à vok. Tahèn ala gesina aᅇatà la Masasəđok Zəzagəla, ᅇgaha tapəᅇh gay Zəzagəla la mawad vok à uda.

Azlaməna madiᅇal gəl à vok tahamà gay à tatak aᅇatà à vok

³² Azlaməna madiᅇal gəl à vok tagà la ləv tekula la matsən vok gay lela. Dza la ahəᅇ "Ləmana kà, kà aᅇulo pəra", agòđ la tataka aᅇatà la abà aw. Uwana takòr gesina kà, tadfahà vok huᅇwa à vok la tataka aᅇatà la abà aw.

³³ Azlaməna matapla tazà sayda lakəl aᅇa Yesu kayakay, tagòđ kà Yesu awùl à uda la mamətsay: "Mənəᅇàᅇ", tagòđ. Ngaha Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiᅇal gəl à vok à vok. ³⁴ Dza la ahəᅇ la tataka aᅇatà la abà, kudfa akès aw, kà uwana azlaməna àlāk, la azlagày la ahəᅇ, tadawàh ala la tataka aᅇatà la abà, ᅇgaha tasàhla sili gà à waᅇ. ³⁵ Tabàkàh à slaka azlaməna matapla, la lig la ahəᅇ tavàhàhà sili uwaga, kəla udəra aᅇa dza.

³⁶ Bokuba Yusufu, zil Levi la kutso Sipəre uwana azlaməna matapla tazàlal Barnabas. (Barnabas asal magòđay: Masla maβəllafàh azladza ala) ³⁷ Masla adùw àlāk aᅇha ala, asəlla sili gà à slaka azlaməna matapla gesina.

✧ 4:26 4.26 Mahabay 2.1-2

5

Gay lakəl aᅇa Ananiyas atà la mis aᅇha Safira

¹ Ama dza anik la ahəᅇ, uwana sləm aᅇha Ananiyas, atà la mis aᅇha Safira, tadùw àlàk aᅇatà ala la matsən vok gay lela. ² Atəmla sili à mtəga, ᅇgaha adàla uwanay à huma aᅇa azlaməna matapla la kokudə masəlay aᅇatà, ama mis aᅇha kà asəl uwaga. ³ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Ananiyas, kà mana kavà tetəvi à seteni, ahàd à ləv aᅇak à tsəh kà mavavar Masasədok Zəzagəla la matəmla sili aᅇa àlàk aᅇak, uwanaw kadù ala à mtəga ma? ⁴ Mok uwana kaləg madula kà bà àlàk aᅇak. Uwana kaduwla, bay sili gə bay, bà kà kak kakoray. Kà mana kadzugw la ləv aᅇak kà madəh tsəhay mawisiga uwanay ma? Fida kà kadəhəᅇ kà à dza aw, ama à Zəzagəla.” ⁵ Uwana Ananiyas adatsən gay uwaga kà, atəđ à vəđəh, aməts. Azladza uwana tatsənà uwaga gesina kà, guba məᅇga akəs à atà. ⁶ Azlakohana tasà à waᅇ, tafafədal lukut à adi, tazəb à uda, tallà.

⁷ Zwek, tatak aᅇa sa makər adada à lig, mis aᅇa Ananiyas adà à gəy kokudə masəl uwana apakà vok. ⁸ Piyer anavàl à gay ala magòdal: “Pəh à gi, uwanay sili aᅇa àlàk aᅇkul uwana kadùwəwla pəra takay?” Mis agòdal: “Iyay, bà masla gə la uwaga.” ⁹ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Kà mana katsənəw vok gay kà matəp Masasədok Sufəl ma? Tsənəᅇ, azlauwana tallà zil aᅇak kà, atà la uwaga tatsà à gəy la gəy gamagəy, ᅇgaha tadəzəb ka, talla ka!” ¹⁰ La kirim yewdi, atəđ à makəla à asik aᅇa masla matapla, ᅇgaha aməts. Azlakohana tasà à gay, tabəzal à gəl kà mamətsay gə; tazəb, ᅇgaha tadàla, tallà à makəla aᅇa zil aᅇha. ¹¹ Guba məᅇga akəs azlaməna gay Zəzagəla la azladza anik gesina uwana tatsənà gay uwaga.

Azlaməna matapla tadəhəhə azlanadzipo

¹² Azlaməna matapla tadəhəhə azlanadzipo la masəlay anik anik la tataka azladza la abà. Azlaməna madiᅇal gəl à vok gesina tahəmàhə gay à vok la ləv tekula la golav aᅇa Salomon la abà. ¹³ Dza uwana adiᅇal gəl à vok aw kà, aslàla vok kà maham gay à vok atà nna aw. Kay nəma kà, azladza tawoyà à atà! ¹⁴ Azladza aᅇuvaw tasəhə à waᅇ, azlazil la azlamis tadiᅇ gəl à Zəzagəla à vok, ¹⁵ kà azlanadzipo uwana azlaməna matapla tadəhəhəᅇ. Azladza tasəhəla azlaməna đuvats à azlatetəvi à ama à waᅇ aᅇuvaw. Tahənəhə atà à azlakəslah à afik, la azlabutsi, kà makud mad à awtəy aᅇa Piyer, kà maguwa aᅇha à kəl ala aᅇa dzəgay aᅇha. ¹⁶ Azladza aᅇuvaw tasəhə à waᅇ la azlagudəᅇ uwana la abà la makəla aᅇa Urusalima. Tasəhəla azlaməna đuvats à waᅇ,

la azladza uwana zagëla zagëla agà à atà lakël, gesina anjata tawarà ala.

Matërëb azlamëna matapla

¹⁷ Mëj madzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla la azlauwana tagà la masla, bokuba magofay azla Sadukiya, tagà la manor lakël anja azlamëna matapla, ngaha tadzëkà matërëb atà. ¹⁸ Kiya uwaga takàs azlamëna matapla, tawùts atà à danay. ¹⁹ Ama la huf anja vëf kà, malika anja Zëzagëla asà à ahëj, apëzl gamagày anja gày danay, asëlla azlamëna matapla à uda, ngaha agòf à atà: ²⁰ “Dàw à mëj gày Zëzagëla à agu, ngaha zàw gay anja sifa adëv à gay aw à azladza!” ²¹ Azlamëna matapla takès. Bëj la zay la tsëh, tahàd à mëj gày Zëzagëla à agu kà matapla azladza.

La vuf uwatà kà, mëj madzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla, ngaha la uwana la abatà gesina tahamà gay à vok la azlamasiga anja azla Yahudiya, takès sawaray ngaha taslël azladza kà madka azlamëna matapla à danay. ²² Uwana azlamëna maslëlay tabëzà danay kà, tabëz atà aw. Tawùl, tapëh à azlamëna sawaray: ²³ “Mëhàd à danay kà, azlagamagày kà matsakahayga lela, azlamëna manëjla gamagày tagà la slaka anjata la abà la gay gamagày. Ama mapëzl gamagày kà, dza la aku aw.” ²⁴ Uwana mëjga anja azlamëna manëjla mëj gày Zëzagëla, la azlamëjga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla tatsën uwaga kà, gël akàd à atà à vok, tasël uwana tadzugway aya lakël anja azlamëna matapla aw, ngaha tanavàhà vok uwana adapakà vok. ²⁵ Kiya uwaga hazlan, dza anik asà à wan, agòf à atà: “Tsënàwwàn tsi! Azladza uwana kakàsàw atà, kawàtsàw atà à danay kà, atà la mëj gày Zëzagëla la aku, tatapla azladza!” ²⁶ La abatà mëjga anja azlamëna manëjla ahàd la azladza, ngaha tawùlla azlamëna matapla à wan. Ama la gasa aw kà uwana guba akès à atà, kà matsàh atà la akur anja azladza.

²⁷ Mok uwana tasëlla atà à wan à huma anja sawaray kà, mëj madzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla anavà atà gay ala. ²⁸ Agòf à atà: “Mëdadëf à akul gay à ahëj kà matapla la slëm anja dza uwaga aw ay? Ngaha ma, kà mana kadahàwwàn lagwa ma? Kaslëhàw matapla ankul à Urusalima à abà gesina, ngaha ma asa à akul aniz anja ma anja mawul à anu à gël takay?!” ²⁹ Ama Piyer la azlamëna matapla anik tawùlla à atà ala: “Leri makës gay anja Zëzagëla dëfëwa à gay anja azladza. ³⁰ Hadfay, Zëzagëla anja azlababa gami madzidziga awùlla à uda la mamëtsay, dza uwaga kazlëllàw à ahàf à adi. ³¹ Zëzagëla azëb à ahàl

kaf aṅha à gəl, apakəṅ ala kà Sufəl, ṅgaha masla mabələṅ kà mav tetəvi à azla Isərayel kà mapəh gay la ləv ala kà atà aṅa mabəz mamatsila aṅa tsakana aṅatà. ³² Haday, anu la gəl gami kà, anu azlaməna sayda kà aṅa uwaga, anu la Masasəfok uwana Zəzagəla avà à azlauwana takəs gay aṅha.”

³³ Mok uwana tatsən gay uwaga kà tapakəh ləv, asà à atà makad azlaməna matapla. ³⁴ La tataka aṅatà zil Farisəya anik, sləm aṅha Gamaliyel la abà, masla mapəhla mapəhay aṅa Musa ala. Azladza gesina tasləkaway. Uwana azladza anik tapakəh ləv, asà à afik la tataka aṅatà la abà, agòd: “ ‘Dàw à uda’, gòdàw à azladza uwanay dadəṅ.” ³⁵ Mok uwana tasà à uda, agòd: “Azladeda gulo, azla Isərayel, məfahà hanḱəli la uwana məfəhəṅ à azladza uwanay à vok. ³⁶ Dzùgwàw lakəl aṅa Tewudas uwana avàlla à waṅ uwarà tsi: ‘Gi məṅ dza’, agòd, tsərah à uwana azladza dadərmokw ufađ tanəfà. Ama takəđ, ṅgaha azlauwana tanəf à masla gesina tasləhà gəl à ahəṅ, ama tadəv à gay tərzləm. ³⁷ La lig aṅha la ahəṅ Yudas, zil Galili adzəkà la mok uwana tatùgw dza aya, azaləh azladza aṅuvaw kà manəf masla, ama takəđ masla la azlaməna manəfay aṅha gesina, tərzləm. ³⁸ Lagonay kà, gəgod à akul kà, məsəlla à ahəl à azladza uwanay la tsəh ala, tada aṅatà. Baṅa sləray aṅatà uwanay tadəhəṅ atsà à waṅ kà la slaka azladza asik kà, adàzila bay, ³⁹ ama baṅa asà à waṅ kà la slaka Zəzagəla ndzer kà, məslala à vok kà madəfal gay à ahəṅ aw. Məfahà hanḱəli, məpà guvəl la Zəzagəla aw!” Azlaməna sawaray takəs mapəhay aṅa Gamaliyel. ⁴⁰ Tazàla azlaməna matapla à gày, tazlàbàh atà, tagòd à atà: “Kapəhaw la sləm aṅa dza uwaga aya aw, ama lagwa kà dàw aṅkul!” ⁴¹ Azlaməna matapla tazà à vok la slaka sawaray la marabay kà uwana azlayla atà la huma Zəzagəla kà mas ṅərpa kà sləm aṅa Yesu, kà uwana Zəzagəla asəl kà tabasiṅ. ⁴² ṅgaha kəla mahəṅay tadà à huma à gay la matapla gay marabəṅ à azladza lakəl aṅa Yesu, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, la məṅ gày Zəzagəla la aku, ṅgaha la gày anik anik.

6

Takasani azladza məđəf kà mazlak azlaməna matapla

¹ La kaslà uwana azlaməna matapla tasigla kà azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la azlauwana tapəh gay gudəṅ aṅatà tagòd: “Azlamis kudfa gami kà, tafà à atà sləm, à mok uwana tavəh tatak may aw”, tagòd. ² Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla uwaga tahamà gay

à azlamèna asik à vok gesina, ngaha tagòf à atà: “Anu kà, akəs à anu à vok, kà anu aña masak à mapəh gay Zəzagəla, kà mad à gay aña tatak may à abà aw. ³ Azladede, tsatsamàwni azladza mədfəf, uwana kasəlaw madz à ahəŋ aŋatà la tataka aŋkul la abà, mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla ngaha azlamèna makor haŋkəli gə lela. Ngaha mədàbək à atà sléray aña tatak may uwaga à ahəl aŋatà. ⁴ Ngaha anu kà, məslala vok aña mav vok gami gesina à madəv kuɖa à abà la maz gay Zəzagəla à azladza.” ⁵ Gay uwaga akəsà vok à azladza uwana tahamà gay à vok gesina. Takàsàni azladza; Etiyen, uwana adahənlà la madiŋal gəl à vok, la Masasəfok Zəzagəla: la Filip; Pərokor; Nikanor; Timon; Parmenas; ngaha Nikolas, zil Antiyews uwana abəɖla vok à tsəhay Yahudiya à abà dagay uwarà. ⁶ La lig la ahəŋ tapəhla atà à azlamèna matapla, kà atà aña madəv kuɖa lakəl aŋatà la mabək à atà ahəl à gəl.

⁷ Gay Zəzagəla aslèhà gəl à ahəŋ kayak. Matugway aña azlamèna madiŋal gəl à vok azigəŋ, asigla la Urusalima, ngaha azlamèna mav tatak à Zəzagəla aŋuvaw takàs madiŋ gəl à Yesu à vok.

Makəs Etiyen

⁸ Etiyen uwana Zəzagəla apis ala gay à vok kayak, agà la ndzəɖa mənŋa la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh, adahəhà azlanadzipo anik anik la tataka azladza la abà. ⁹ Azla Yahudiya anik tasəhà à waŋ la Səren la Alekəsandəra, la azlauwana tadəv kuɖa la gày uwana la aku, tazalalla gày aña azlamayà mapalla gə, la azla Yahudiya anik, uwana tasəhà à waŋ la kutso Səlisəya ngaha la kutso Asəya, gesina aŋatà tabayà vok gay la Etiyen. ¹⁰ Ama taslèla vok kà matsizlal à huma aw kà uwana Masasəfok la uwana avəl haŋkəli. ¹¹ Kiya uwaga tasùkw azladza kà atà aña magoɖay kà: “Mətsənəŋ apəh mawisiga lakəl aña Musa ngaha lakəl aña Zəzagəla.” ¹² La abatà tavədzəhà à tsəh azladza à afik, la azlamasiga ngaha la azlamèna mapəhla wakità mapəhay ala. Ngaha tahamà Etiyen à gəl, tadàlla à huma aña azlamasiga aŋatà. ¹³ Tadàla azlamèna sayda fidaga uwatà à awtəy babay kà mapəh fida lakəl aŋha: “Dza uwanay kà; asak à mapəh mawisiga lakəl aña mən gày Zəzagəla gami, ngaha lakəl aña mapəhay aña Musa aw. ¹⁴ Mətsənəŋ agòɖ aya kà: ‘Yesu zil Nazaret uwaga adàkalah mən gày Zəzagəla gami à ahəŋ, ngaha adəbəɖla madz à ahəŋ uwana Musa avà à anu’, agòɖ aya.” ¹⁵ Azladza uwana la gày sawaray la aku gesina tatsək yewdi à Etiyen à gay, tanəŋəŋ kà huɖ adi aŋha kà kalkal la aña malika aña Zəzagəla.

7

Mapəhay aŋa Etiyen

¹ “Uwanay tapəh à ka vok ma haday ay?”, mən madzaha aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla agòd à Etiyen.

² Etiyen awùlla à uda: “Azladeda la azlababa gulo, tsəbàw à gi sləm. Zəzagəla uwana mazləbayga apəhla vok à baba gami madzidziga Abəraham, à mok uwana agà la kutso Mesopotami, à mok uwana aləg maday kà madz à ahəŋ la Karan. ³ Nğaha agòdal:

'Sà à uda la gudəŋ aŋak, la huđ gày aŋak, həd, kadàdza à ahəŋ la gudəŋ uwana gədəpəhakla!'[☆]

⁴ Kiya uwaga Abəraham asà à uda la kutso Kaldiya, ahàd kà madz à ahəŋ la Karan. La lig aŋa mamətsay aŋa Baba aŋha la ahəŋ, Zəzagəla adàlla à kutso uwanay à abà, kadzaw à ahəŋ la abà lakana lagwa. ⁵ La abatà kà, bə slaka madiŋ asik à ahəŋ bay, kà abəzal aw. Ama Zəzagəla apəh à Abəraham à vok à abà kà mavàl kutso uwaga, agòdal:

'Gədàv à ka, nğaha mayyi à tsəh ala aŋak la uwana adàkoray'[☆]

agòdal, tekedika, Abəraham kà bəzi aŋha la ahəŋ à mok uwatà aw. ⁶ Aganay uwana Zəzagəla apəh:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adàdza à ahəŋ la gudəŋ dza la abatà, tadəgay azlamayà, nğaha tadətərərəbāh atà tsərāh à mavay dadərmokw ufađ.

⁷ Ama gədàfah seriya à azladza uwana à gəl tadətərəb atà. La lig la ahəŋ tadədiy aŋatà la abatà, tadəkədəđ à gi à ahəŋ la slaka uwanay lagwa,[☆]

Zəzagəla agòd. ⁸ Kiya uwaga Zəzagəla akəs vok slawda la Abəraham, agòdal kà:

'Makədəv vok à uda la uwana masəlay aŋa makəs vok slawda uwaga.'

Gay gà la uwaga, Abəraham akədəv bəzi aŋha Isak à uda la lig mahənay mtəgis la ahəŋ, kiya uwaga babay, Isak akədəv Yakuba à uda uwana akədəv azlabəza aŋha kulo gəl aŋha səla à uda bay. Atà la uwana takəslla azlatsəhay gami ala.”

⁹ “Azlaməna makəsl anu uwaga tadəhàŋ maŋor à deda aŋatà Yusufu à vok, tadùw à azla Misəra ala kà aŋa mayà. Ama Zəzagəla agà la masla. ¹⁰ Zəzagəla anəŋla la nğərpa uwaga la abà gesina. Avà haŋkəli à Yusufu kà masla aŋa mabəz mawoyəŋ, la vok matsiday la huma aŋa Faruna, sufəl aŋa Misəra. Masla la uwana afà à Yusufu à ahəŋ kà gumna aŋa makoray Misəra, nğaha lakəl aŋa huđ gày aŋha gesina. ¹¹ Mok uwatà kà, may mənğa adzəkà à vok la

kutso Misəra la Kanana gesina. Nğərpa agà mənğa, nğaha azlababa gami madzidziga tabəzà tatak may kà mazuway aw. ¹² Mok uwana Yakuba atsənàŋ kà tatak may la ahəŋ la makoray Misəra kà, asləl azlababa gami asik tekula dadàŋ. ¹³ Maday kà masəla uwana tahəd kà, Yusufu apəhla vok à azladedə aŋha, nğaha Faruna asəl kà azlauwaga kà huđ gày aŋa Yusufu. ¹⁴ La abatà Yusufu asləl atà kà mazala baba aŋha Yakuba, la azladza gesina uwana la huđ gày aŋha, gesina aŋatà taslà dza dzik mədəf gəl aŋha zlo. ¹⁵ Kiya uwaga Yakuba ahəd à kutso Misəra à slaka uwana aməts à abatà, la azlababa gami madzidziga bay. ¹⁶ Talàh atà kà à Səsem à zəvay uwana à agu Abəraham asùkw la gursu, la slaka aŋa tsəhay Hemor.”

¹⁷ “Mok uwana kaslà adaslay, kà Zəzagəla aŋa mahən mapəhay aŋha uwana ala, adəhàŋ la Abəraham, tsəhay gami ayyà à tsəh aŋuvaw la kutso Misəra. ¹⁸ Nğaha sufəl mawga uwana asəl Yusufu aw adzəkà makor gudəŋ uwaga. ¹⁹ Sufəl uwatà avavàràhà tsəhay gami, afàhà à atà leri à gəl kà mamal azlabəza ala, kà azlabəza aŋa mamats à gay. ²⁰ La zamana uwatà la uwana tayyà Musa, uwana bəzi mahədayga. Zəzagəla awoyàŋ. Tanəŋla tsərəh à təla makər la huđ gày aŋa baba aŋha. ²¹ Mok uwana taməl à uda, dugu aŋa Faruna azəb, adzadzər bokuba mayyay aŋha. ²² Kiya uwaga Musa adzəŋ atsətsehà ala la azlatatak gesina uwana azla Misəra tasəl, nğaha agà maslay gə la gay la abà, nğaha la sləray aŋha la abà gesina.”

²³ “Mok uwana mavay aŋha adaslay dzik ufađ kà: ‘Gəday, gədənəŋ azlaməna gulo azla Isərayel à gay’, Musa agòđ. ²⁴ Anəŋà zil Misəra atərəb tsəhay aŋha, abəd à huma kà mazlakəŋ dza uwana tatərəbəŋ, apəl goder, akəd zil uwaga. ²⁵ Musa adzùgw kà azladedə aŋha tadəsəlay kà: ‘Zəzagəla akəs mapəl atà ala tadəgodəy’, agòđ, la mazlak atà aŋha, ama tatsənà godega aŋha aw. ²⁶ La bəŋ gə Musa abəzà azla Isərayel səla à gəl tazláb vok, asəl kà masəl à atà à vok. Agòđ à atà: ‘Azladedə, tsa akul la deda ma, kà manə katərəbaw vok kà akul à akul ma?’ ²⁷ Ama dza uwana atərəb anik uwanay, adəkà Musa la vok ala, agòđal: ‘Uwa afà à ka à ahəŋ mənğa banaw kà masla seriya lakəl gami uwa? ²⁸ Awma asa à ka makəd gi, bokuba uwana kakəd zil Misəra lakuhu kəlay?’ ²⁹ Uwana Musa adatsən gay uwaga kà, ahòy aŋha, ahəd, adzà à ahəŋ la kutso Madiyan. La abatà abəzà azlabəza zilga səla.”

³⁰ “La lig aŋa mavay dzik ufađ la ahəŋ, la mok uwana Musa la fəta aŋa gudəŋ Sənyyi kà, malika aŋa Zəzagəla asà à wan, apəhla vok à Musa la alàh aŋa akəl uwana ababəhay

la tsewwagay la abà. ³¹ Uwana adanəŋ tatak uwaga kà, ləv avàlal à gay. Ama bokuba uwana azà à vok à awtəy nekwa kà manəreziŋ ala kà, kuda aŋa Sufəl Zəzagəla atsən la abà, agòd:

³² 'Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, aŋa Isak ŋgaha aŋa Yakuba, aŋa azlababa aŋak madzidziga uwaga.'[☆]

Musa adzəkà masukulay dawdadaw kà guba, ŋgaha aslala vok kà manəreziŋ ala aya aw. ³³ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòdal:

'Sərətàh kwimik aŋak la asik ala, kà uwana slaka uwanay kak la abà kà, kutso tsikaslaga, kokudà àlàh.

³⁴ Gədanəŋ ŋgərpa aŋa azlatsəhay gulo la Misəra. Gədatsən mabas vok aŋatà ŋgaha gəsà à ahəŋ kà mapəlla atà ala. Lagwa kà, sà à waŋ, gəsləl ka à Misəra.'"[☆]

³⁵ "Səlàw azladedə, azla Isərayel takweskà Musa la magòdal: 'Uwa à uwana afà ka à ahəŋ, kà mənŋa, ŋgaha kà masla seriya uwa', tagòdal. Ama bə la uwaga kà, la lig la ahəŋ Zəzagəla asləl à slaka aŋatà kà magay mənŋa aŋatà, ŋgaha kà mapəlla atà ala, la ndzəda aŋa malika uwana apəhalla vok la tsewwagay la abà. ³⁶ Masla la uwana asəlla azladza à uda la Misəra la madahàh azlamasəlay la azlanadzipo anik anik la abatà, ŋgaha la gay dərəv mativga, ŋgaha la fəta la abà, tsərəh à mavay dzik ufad. ³⁷ Bə Musa uwaga aya gotənaŋ, la uwana agòd à azla Isərayel: 'Zəzagəla adəsləl à akul masla mapəhal gay à ahəl anik à waŋ bokuba gi, uwana adəsa à uda la tsəhay aŋkul la abà.'

³⁸ Musa gə la uwaga à uwana adzà à ahəŋ la mahəm à ahəŋ aŋa Isərayel la fəta la abà; agə la azlababa gami madzidziga, ŋgaha la malika uwana abəcfalmà la gudəŋ Sənayyi la afik. La abatà la uwana abəzà à azlagay uwana tavà sifa, la slaka Zəzagəla kà mav à anu."

³⁹ "Ama azlababa gami madzidziga takès uwaga aw, takweskà, tayàh mawul aŋatà à Misəra. ⁴⁰ Tagòd à Haruna: 'Dahà à anu azlazəzagəla uwana taguwa à anu à huma, kà uwana məsəl tatak uwana abəzà à Musa, uwana asəlla anu à uda la Misəra aw.' ⁴¹ La mavakay uwatà tadahà vèlik luwəluwà, ŋgaha tavəl tatak. Tarəb mənŋa lakəl aŋa sləray aŋa ahəl aŋatà. ⁴² Ama la lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla aguwà à atà ala lig à gay, asək à atà kà masləkaw azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, bokuba uwana tatsetsər à wakità aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à abà:

'Akul, tsəhay Isərayel kà aŋulo, à uwana kakəcfàw azlatatak anik anik la mav tatak anik takay? A mavay dzik ufad uwaga la fəta la abà ay?

43 Awan, kazəbàw gày lukut aña Molokw mazlazlay ankul, ngaha kazəbàw maftsa à vok aña tsetsiliŋ kà aña Refan, mazlazlay ankul. Azlamazlazlay uwana kà kadfahàw atà kà masləkaw atà. Gay gà la uwaga gədàza akul kərkər la Babila."*⁴³

44 Gotənaŋ Etiyen adà à huma à gay, agòd: "Mok uwana azlababa gami madzidziga tadzà à ahəŋ la fəta la abà, tagà la gày lukut, uwana tadùw à sahar aña makəs vok slawda à gəl, kà atà aña masəlay kà Zəzagəla agà la tataka aŋatà la abà. Gày uwatà kà tadfahəŋ kà, bokuba uwana Zəzagəla apəhla à Musa, kà madehəŋ kalkal la uwana anəŋəŋ. 45 La lig la ahəŋ, azlababa gami tavà gày lukut uwaga à mayyi à tsəh ala aŋatà. Mayyi à tsəh ala uwaga kà Josu'e la uwana aguwà à atà à huma kà, mazaḅ kutso aña azlatsəhay anik, uwana Zəzagəla akudək à atà la huma aŋatà. Gay gà la uwaga, gày lukut adzà à ahəŋ la gudəŋ la abà tsərah à zamana aña sufəl David. 46 David abəzà vok mahamay aña Zəzagəla, adəval kuḍa, kà masla aña maḅəzal tetəvi kà maŋalal məŋ gày Zəzagəla à Zəzagəla aña Yakuba.* 47 Ama Salomon la uwana aŋəlal uwaga pəra."

48 "Tekedika Zəzagəla uwana la zagəla la afik, adza à ahəŋ la gày uwana la aku azladza taŋəlal aw. Bokuba uwana masla mapəhal gay à ahəl apəh. Sufəl Zəzagəla agòd kà:

49 'Zagəla kà kursi gulo, kutso kà slaka maf à asik gulo à ahəŋ. Tsəhay gày ma uwala à uwana kaŋalaw à gi la? Slaka ma uwala asla kà gi aña maduw ləv la abà la?

50 Gi la uwana gədfahəŋ azlatatak uwaga gesina aw takay?""*

51 "Hadfay, akul azlaməna madzadzəŋəh gəl ala, ləv ankul la sləm ankul kà, asa à atà matsən gay aña Zəzagəla dikiḍiki aw! Kakwesaw kà Masasəḍok aña Zəzagəla koksikoksi, bokuba aña azlababa ankul.* 52 Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, azla ma uwala, azlababa ankul madzidziga tatəḗbàh atà aw la? Atà tatakəḍəh azlauwana, tasà à waŋ kà maz mas à waŋ aña dza dziriga lagonay bay, kà masla la uwanay katəwwal kaf à gəl, ngaha kakəḍəw. 53 Tekedik kà akul kà, Zəzagəla avà à akul mapəhay la ahəl aña azlamalika, ama kakəsəw aw."

Makəḍ Etiyen la akur

54 Uwana maham à ahəŋ aña azlaməna sawaray tatsən gay uwaga kà, tapəḍ sliḍ la tsəh ala, tapakəh ləv mənŋa lakəl aña Etiyen. 55 Ama Etiyen uwana mahənla ala

* 7:43 7.43 Amos 5.25-27 * 7:46 7.46 2 Samuyel 7.1-16 * 7:50 7.50 Yesayya 66.1-2 * 7:51 7.51 Yesayya 63.10

gà la Masasəđok Zəzagəla, adzilà yewdi à zagəla, anəᅇà mazləbay aᅇa Zəzagəla, la Yesu matsizl à ahəᅇ gà la ahàl kaf aᅇa Zəzagəla lakəl. ⁵⁶ Etiyen agòđ: “Tsəbàwwal sləm: Gənəᅇà zagəla kà zagəla mapəzlla ama ala gà, ᅇgaha Kona aᅇa dza dzawwa la ahàl kaf aᅇa Zəzagəla lakəl.” ⁵⁷ Tawiyà la ndzəđa kà makəđal gəl à ahəᅇ la manakàh à sləm à ama. Gesina aᅇatà tahamàl à gəl. ⁵⁸ Tabayàᅇ à uda la gudəᅇ la abà, ᅇgaha tadzəkà matsahay la akur kà makəđay. Azlaməna makəđay tahamà lukut aᅇatà à slaka bəzi kohana, uwana sləm aᅇha Sawul. ⁵⁹ Uwana tatsahay la akur kà Etiyen, adəv kuđa kiya uwanay: “Sufəl Yesu, gəmətsay kà à ahàl aᅇak à afik!” ⁶⁰ ᅇgaha akədəđ à ahəᅇ, azà kuda à zagəla awiyà: “Sufəl, katugw uwaga bokuba tsakana lakəl aᅇatà aw!”, agòđ. La mapəh gay uwaga la gay ala, aməts.

8

¹ Makəđ Etiyen kà, akəs à Sawul à gəl.

Sawul atərab azlaməna gay Zəzagəla

La mavakay uwatà, matərabay məᅇga adzəkà à vok lakəl aᅇa maham à ahəᅇ məna gay Zəzagəla la Urusalima. Gesina aᅇatà taslèhà gəl à ahəᅇ la kutso Yahudiya ᅇgaha la Samariya. Say azlaməna matapla pəra tatəm à Urusalima. ² Ama azladza dziriga talà Etiyen, ᅇgaha tatùw məᅇga. ³ Sawul awəđ vok à uda kà mabəzl gəl à maham à ahəᅇ məna gay Zəzagəla à abà; adàhàh gày la gày, kà makas azlaməna madiᅇal gəl à vok, azlazil la azlamisga gesina, kà mawats atà à daᅇay.

Azlaməna Samariya tatsənaᅇ gay marabəᅇ

⁴ Azlauwana taslèhà gəl à ahəᅇ kà, tauguzàhàh la kutso gesina kà maz gay marabəᅇ. ⁵ Filip ahàd à Samariya, ᅇgaha azà gay aᅇa Kristu à azlaməna madz à ahəᅇ la gudəᅇ uwatà. ⁶ Maham à ahəᅇ dza takəs gay aᅇa Filip à mok uwana tatsənaᅇ ᅇgaha tanəᅇàᅇ azlanadzipo uwana ađahàhàᅇ. ⁷ La kità azlamasəđok mawisiga tasàhà à uda la azlaməna đuvats la abà aᅇuvaw la mawiyay, ᅇgaha azlamagul à afik gà, la azladeri tawarà ala bay. ⁸ Marabay məᅇga apakà vok la gudəᅇ uwatà.

⁹ Dza anik la ahəᅇ, dagay uwarà la gudəᅇ uwatà, sləm aᅇha Səmon. Masla kà avàlàh ləv à azladza à gay la Samariya la məzla aᅇha. Masla kà: “Gi məᅇ dza”, agòđ. ¹⁰ Gay gà la uwaga azladza la gudəᅇ uwatà gesina, azlauwana azlaməᅇga tagòđ à atà, la azlabəzaga gesina, taslèkàw masla, tagòđ kà: “Masla la uwana ndzəđa aᅇa Zəzagəla

uwana tazàlalla ndzëda mënga gà.” ¹¹ Taslëkàwàh masla mënga kà uwana avàlàh lëv à azladza à gay la mëzla anja dagay uwatà. ¹² Ama mok uwana tadiñ gël à gay marabëñ uwana à vok, Filip azàn lakël anja makoray Zëzagëla, ngaha lakël anja slëm anja Yesu Kristu kà, tabëzà batem, azlazil la azlamis. ¹³ Sëmon la gël anja bay, adiñal gël à vok, abëzà batem, adzà à ahëñ la slaka Filip, ngaha lëv avalàhal à gay mënga la manëñ azlamasëlay la azlanadzipo uwana Filip adahàhàn.

¹⁴ Azlamëna matapla la Urusalima tatsënëñ kà azladza la Samariya takës gay anja Zëzagëla kà, taslël à atà Piyer à awtày atà la Yuhana. ¹⁵ Mok uwana tabëzà à Samariya kà, tadëv kudà kà anja azlamëna madiñal gël à vok kà atà anja mabëz Masasëdok Zëzagëla. ¹⁶ Kà uwana Masasëdok Zëzagëla adasa à ahëñ, bamëraka à gël anja tekula anjatà dadàn aw, tabëzà batem la slëm anja Sufël Yesu dadàn përa. ¹⁷ Gay gà la uwaga à uwana, Piyer atà la Yuhana tabëk à atà ahàl à gël, ngaha mabëz Masasëdok Zëzagëla.

¹⁸ Mok uwana Sëmon anënë Masasëdok asà à gël anja azlamëna madiñal gël à vok, à mok uwana azlamëna matapla tabëk à atà ahàl à gël kà, Sëmon ayàh mabëk sili à azla Piyer atà la Yuhana. ¹⁹ Agòd: “Vàw à gi ndzëda uwaga babay suwan, kà këla uwabeyuwi uwana gëdàbëkal ahàl à gël anja mabëz Masasëdok Zëzagëla.” ²⁰ Ama Piyer awulàlla: “Zàlla la sili anjak, kà uwana kadzugw kà: Mavày anja Zëzagëla kà tasukway la sili, kagòd. ²¹ Humà gà anjak la ahëñ, la gay uwanay la abà aw. Kak kà, kak la slëray gami la abà aw, kà uwana lëv anjak la dziriga la huma Zëzagëla aw! ²² Pëh gay la lëv ala kà mawisiga anjak uwaga, dëv kudà à Sufël, zlahaw kà masla amatsakan ala tsëhay madzugway anjak uwaga tak. ²³ Kà uwana gënëñàn kà kadahën ala la mawisiga dehakakga, ngaha kak mayà anja tsakana.” ²⁴ Kiya uwaga Sëmon agòd à Piyer atà la Yuhana: “Kamkam, dëvày kudà à Sufël kà gi, kà gay uwana kapëhàw à gi anja mabëz à gi aw!”

²⁵ Piyer atà la Yuhana tapàh sayda anja Sufël Yesu la maz gay marabëñ la Samariya, ngaha tawulà à Urusalima. La tetëvi anjatà la ama kà, tapàhàh gay marabëñ lakël anja Yesu la azlabëza gudëñ uwana la kutso Samariya la abà gesina.

Filip atà la slawpara anja mëñ sufël misga la Etiyopiya

²⁶ La lig anja uwaga la ahëñ, malika anja Sufël Zëzagëla apëhla vok à Filip, agòdal: “Filip, sà à afik, wul à gël à agu, à tetëvi uwana à ama asà à uda la Urusalima ada à Gaza.” Tetëvi uwana tetëvi kësaf. ²⁷ Filip atsizilla ala, ahàd.

Tagagàm à tetəvi à ama la dza anik. Dza uwatà kà zil Etiyopiya, subaga, slawpara aña Kandantse, məŋ sufəl misga la Etiyopiya. Asà à Urusalima kà masləkaw Zəzagəla. ²⁸ Agà la tetəvi mawul à mtəga aŋha la tsəh, la dərkwə aŋha la afik, adzeŋay la wakità aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya la abà. ²⁹ Masasəđok Zəzagəla agòđ à Filip: “Həd à slaka aŋha, zà à vok à slaka aña dərkwə aŋha!” ³⁰ Filip azà à vok à slaka aŋha la mahoyay, ŋgaha atsənà zil Etiyopiya uwaga adzeŋay la wakità aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya la abà. Anavàl à gay la: “Katsənà uwaga kadzeŋay ay?” ³¹ Kona uwaga agòđal: “Kakay gətsenəŋ à baŋa dza adəpatgəla godega aŋha aw ma? Sà à waŋ à slaka gulo à dərkwə la afik”, agòđ à Filip. ³² Aganay à slaka uwana adzəŋ la wakità la abà:

'Agà bokuba tuwaŋ uwana tadàla à makəđay, bokuba bəzi tuwaŋ uwana atuway à baŋa tatsəđ anidz aŋha aw.

Kiya uwaga məslək, apokwà gay aŋha aw.

³³ Tapəsəw, takəl ala ziruwı à gəl, tadükw ala seriya à gəl kà deyday pəra.

Uwa à uwana adàslala vok aña matugway lakəl aña tsəhay aŋha uwa?

Kà uwana takəđ à gəl à sifa aŋha la gudəŋ la vok. '☆

³⁴ Slawpara uwaga anavà Filip: “Kamkam, pəhgəla lakəl ma aña uwa masla mapəhal gay à ahəl apəhay uwa? Apəhay ma lakəl aŋha, awma lakəl aña dza anik ay?”

³⁵ Filip adzəkà lakəl aña uwana dza uwaga adzeŋay la wakità la abà, azàla gay lakəl aña Yesu. ³⁶ Uwana taday, taday kà, tabəzà à iyaw à vok, la abatà slawpara agòđ: “Tsa iyaw la uwanay, ma mana à uwana adəđ à gi gay à ahəŋ kà məbəz batem ma?” ((³⁷ Filip agòđal: “Baŋa kadiŋal gəl à vok la ləv aŋak gesina kà, kaslala vok kà, məbəz batem.” Kona uwaga awulàlla: “Gədiŋal gəl à vok, kà Yesu Kristu kà Kona aña Zəzagəla.”)) ³⁸ ŋgaha la abatà: “Tsizilla dərkwə à ahəŋ”, agòđ à magamza aŋha. Filip atà la slawpara tasà à ahəŋ, tahəd à iyaw à abà, ŋgaha Filip adəhàlla batem. ³⁹ La mok uwana tasà à uda la iyaw la abà kà, Masasəđok Sufəl Zəzagəla azəbà Filip ala dzəgasl. Slawpara anəŋəŋ aya aw, ama adà aŋha la marabay. ⁴⁰ Batsàrà kà, Filip anəŋla kà agà la Azot. Kiya uwaga aguwàh la azlagudəŋ la abà gesina, kà maz gay matsıđayga la slaka gesina tsəràh uwana abəzà Zəsare.

9

Mapəh gay la ləv ala aña Sawul

¹ La mok uwatà, Sawul asakà matərəbəŋ la makad azlaməna matapla la slaka Sufəl Yesu aw. Ahàd à slaka məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ² Anavà patanti, kà aŋa gày madəv kudà la Damas, kà makas azladza uwana tanəfa Yesu, azlazil la azlamis gesina, kà madla atà à Urusalima.

³ Mok uwana adabəz à patanti uwaga kà, atsizilla ala, kà mad à Damas. La tetəvi la ama, uwana azlabəzay, katskats məŋ udaka asà à ahəŋ la zagəla, aùd la slaka aŋha.

⁴ Atəd à vədah, ŋgaha atsənà kuda uwana agòdal: “Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?” ⁵ Anàv, agòdal: “Kak uwa, Sufəl?” Kuda uwaga agòdal: “Gi Yesu uwana katərəbəŋ.”

⁶ Ama agòdal: “Sà à afik, hād à gudəŋ à abà, la abatà la uwana tadəpəh à ka uwana kadàcfəhəŋ.” ⁷ Azlaməna mauguzahay atà nna tagudəkàhla, taslala vok kà mapokw gay aw, tatsənà mabədma, ama tanəŋà dza aw. ⁸ Sawul asà à afik la vədah, apəzl yewdi, ama aslala vok kà manəŋ tatak aw. Takəs à ahəl kà madla à Damas. ⁹ Tsəràh mavakay makər, aslala vok kà manəŋla aw, azùw ŋgaha asà tatak babay aw.

¹⁰ Masla asik anik la ahəŋ la Damas uwana sləm aŋha Ananiyas. Sufəl Zəzagəla apəhal la masasiŋay, agòdal: “Ananiyas, Ananiyas!” “Awway, gi la uwanay, Sufəl gulo”, Ananiyas agòdal. ¹¹ Sufəl Zəzagəla agòdal: “Katskats, hād lagonay à bəzi barama tərrega à ama. Lakay aŋa Yudas, dza uwana sləm aŋha Sawul zil Tarsus, adəv kudà lagwa, đanəv. ¹² Kiya uwaga la masasiŋay kà, Sawul anəŋà dza anik, uwana sləm aŋha Ananiyas adà à gày kà mabəkal ahəl à gəl, kà masla aŋa manəŋla aya.” ¹³ Ananiyas agòdal: “Sufəl, azladza aŋuvaw tapəh à gi lakəl aŋa dza uwaga, lakəl aŋa uwana adəhəŋ à azlaməna manəfay aŋak à vok la Urusalima. ¹⁴ ŋgaha asà à waŋ à abanay la patanti, uwana la ahəl azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la Urusalima tavəl, kà makas azladza uwana tatsəl sləm aŋak à gay.” ¹⁵ Ama Sufəl Zəzagəla agòdal: “Hād, kà uwana gədazəb masla, ŋgaha gədəpakəŋ ala, kà masla mapəhla gi ala, la slaka azlatsəhay anik anik, la azlasufəl aŋatà, ŋgaha la tsəhay Isərayel. ¹⁶ Gi la gəl gulo gədəpəh ala ŋgərpa uwana adàsəy kà gi.”

¹⁷ Kiya uwaga Ananiyas ahəd, adà à gày uwatà à agu, abək ahəl à Sawul à gəl, agòdal: “Deda Sawul, Sufəl Yesu uwana apəhakala vok la tetəvi la ama à uwana katsà à waŋ, masla la uwana asləl gi à waŋ, kà kak aŋa manəŋla aya, ŋgaha kà kak aŋa magay mahənlaga la Masasədok Zəzagəla.” ¹⁸ Katskats tatak anik bokuba mafafətay aŋa kilfi

anìs à Sawul la adi ala, ngaha anəŋla aya. Hadzak, asà à afik ngaha tadàhalla batem. ¹⁹ La lig la ahəŋ azùw tatak may, ngaha abəzà à ndzəɔfa aya.

Sawul apəh gay Zəzagəla la Damas

Sawul asàf la azlaməna madiŋal gəl à vok ŋuv la Damas. ²⁰ Katskats adzəkà mapəhàh gay Zəzagəla la azlagày madəv kudà la aku, la mapəhla ala, kà Yesu kà Kona aŋa Zəzagəla. ²¹ Azladza uwana tatsəbəl sləm gesina, ləv avàlàh à atà à gay, tagòd: “Uwaga kà dza uwana atərəbàhà azladza la ndzəɔfa la Urusalima, azlauwana takəs gay aŋa Yesu aw takay? Ngaha asà à waŋ à abanay kà aŋa makas atà la madla atà à məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aw takay?”

²² Ama Sawul azəŋ la ndzəɔfa koksikoksi la mad à huma à gay, azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la Damas, tasəl uwana tawulàlla aya à mok uwana apəhatàla kà Yesu kà Kristu aw.

²³ Uwana adasafni kà, azla Yahudiya takəs sawaray kà makəɔfay. ²⁴ Ama atsənà uwana tatsənəŋ à vok kà madəhallaŋ à vok. Kəla mavakay la mahəŋay tanəŋla gay gamagày aŋa huɔ gudəŋ kà makəɔfay. ²⁵ Kiya uwaga la vəd vərđi anik, azlaməna asik aŋha tazəb, tafà à takosà à abà, tadzilà à ahəŋ la gəl zlagam, uwana takəslla gay à huɔ gudəŋ à adi.

Sawul la Urusalima

²⁶ Mok uwana Sawul adawul à Urusalima kà, ayàh maham gay à vok la azlaməna matapla; ama guba akəs à atà gesina, kà uwana tadiŋal gəl à vok, kà masla ndzer kà adapaka masla manəf Yesu aw. ²⁷ Ama Barnabas akəs à tsəh, adàlla à slaka azlaməna matapla la slaka Yesu, ngaha atùgw à atà godega manəŋ Sufəl Yesu aŋa Sawul la tetəvi la ama, ngaha la uwana Sufəl Yesu abəɔalmà. Apəh à atà gay lakəl aŋa mawəɔf vok à uda aŋa Sawul uwana azà gay aŋa Yesu la Damas aya. ²⁸ Dagay kaslà uwatà kà, Sawul adà à atà à adi, tauguzàhàh la gudəŋ Urusalima kà maz gay aŋa Sufəl Yesu. ²⁹ Ngaha apàhàh à azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la mabay vok gay la atà babay, ama atà kà, tayàh kà makəɔfay. ³⁰ Mok uwana azladedà tatsən uwaga kà, talakà Sawul à Zəsare, ngaha tasləl à Tarsus.

³¹ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Yahudiya, la Galili, la Samariya gesina tadzà à ahəŋ la lapiya, kokudà matərəbay. Tadzərəɔfàh ala, tadzà à ahəŋ la mahoy à adi aŋa masləkaw Sufəl Zəzagəla la abà, tasəg ala la mazlakay aŋa Masasəɔdok Zəzagəla.

Mawurla anja Ene

³² La kaslâ uwatâ Piyer auguzâhâh la azlagudəŋ la abâ gesina. Vərdi anik, ahâd à slaka azlaməna madiŋal gəl à vok uwana tadzâ à ahəŋ la Lidda. ³³ La abatâ dza anik uwana sləm anja Ene la ahəŋ. Magul à afik gâ dagay mavay mtəgis agâ la slaka mahən à ahəŋ. ³⁴ Piyer agòfal: “Ene, Yesu Kristu awur ka ala! Sâ à afik, kakəl slaka mahən à ahəŋ anjak à abâ!” Hadzak Ene asâ à afik. ³⁵ La abatâ azlaməna madz à ahəŋ la Lidda ŋgaha la azlauwana la vaday Saron tanəŋəŋ gesina anjatâ tapèh gay la ləv ala la huma anja Sufəl Yesu.

Mawulla Dorkas à uda

³⁶ Mis anik la ahəŋ la Yope sləm anja Tabita, (Sləm uwaga la gay Gərək Dorkas, uwana asal magodfay Pəkur) Masla kâ adahâhâ azlasləray dzəba anja səla aw gâ la mazlakay kuda. ³⁷ La kaslâ uwatâ dıvats akəs, ŋgaha aməts. La mok uwana tapəlal vok kâ, tahənəŋ à gày, uwana à agu lakəl anja gày anik. ³⁸ Uwana azlaməna madiŋal gəl à vok la Yope tatsənəŋ kâ Piyer la Lidda, nekwa la gudəŋ uwaga kâ, tasləlal azladza səla à tsəh la gay: “Mədəv à ka kuda, sâ à waŋ à mtəga gami la katskats.” ³⁹ Piyer anəfâ à atâ la katskats. Mok uwana tabəzâ awtây kâ, tadâla à gày uwana à afik tahənəŋ à agu. Azlamis kuda gesina tadâ à awtây à slaka anja la mataway; tapâhalla azlanenewi, ŋgaha la azladebdebi uwana Dorkas atsâh à mok uwana aləg la sifa. ⁴⁰ La abatâ Piyer akudəkâh azladza à uda, ŋgaha akədèd à ahəŋ, adəv kuda, agolâ à huma à slaka mazimnekid: “Tabita, sâ à afik!”, agòfal. Tabita apəzl yewdi, uwana anəŋâ à Piyer à adi, asâ à afik, adzâ madzay. ⁴¹ Piyer akəs à ahâl, ŋgaha azlakəŋ kâ matsizlləŋ ala. La lig la ahəŋ Piyer azâla azlamis kuda la azlaməna madiŋal gəl à vok, apəhatâla kâ agay la sifa. ⁴² Uwaga asəlla à vok la Yope gesina, ŋgaha azladza anıvaw tadiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok. ⁴³ Piyer kâ asâf mənğa la gudəŋ Yope la mtəga anja Səmon, masla masaf zlap.

10*Piyer la mtəga Korneliyus*

¹ Dza la ahəŋ la Zəsare, sləm anja Korneliyus, masla kâ zil Rom, mənğa anja azlaslodzi dzim anja maham à ahəŋ slodzi, uwana tazalal ala maham à ahəŋ Italiya. ² Masla awoyâ Zəzagəla, asləkâw Zəzagəla la azlaməna huđ gày anja gesina. Azlâkâh azlaməna kuda uwana azlatsəhay Yahudiya, ŋgaha adâv kuda à Zəzagəla koksikoksi. ³ La gay

mokokhu vərđi anik la sa makər, masasiņay asasiņla, anəņa malika aņa Zəzagəla adagay à slaka aņha ŋgaha agòđal: “Korneliyus!” ⁴ Anərèz malika la masukulay, ŋgaha agòđal: “Kak uwa, Sufəl gulo?” Malika awulàlla: “Zəzagəla adatsən madəv kuđa aņak la mazlakàh azlaməna kuđa aņak, ŋgaha lagwa kà kawùllal à gəl. ⁵ Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana ‘Piyer’, tagòđal. ⁶ Ahənay kà la mtəga Səmon masla masad zlap, uwana gày aņha kà la gay dərəv.” ⁷ Mok uwana malika uwaga abadalmà, adada aņha kà. Korneliyus azəl azlamagamza aņha səla, la slodzi tekula uwana anəņlal, masla bay, awoyà Zəzagəla. ⁸ Atùgw à atà uwana apakà vok gesina, ŋgaha aslèlla atà à gudəņ Yope.

⁹ Kiya uwaga tatsizlla ala, tahəd à Yope. La bebəņ gà, mok uwana tazlabəz Yope kà, Piyer bay kà, ahəd à gəl gày à afik kà madəv kuđa la tataka afats. ¹⁰ May akəs Piyer, asəl mazuw tatak may. A mok uwana tadzəkà matal tatak, à uwana masasiņay asasiņla. ¹¹ Anəņa zagəla apèzlla vok, ŋgaha tatak anik asà à ahəņ: Magol məņ tatagà bokuba peteli gay dzika ufađ mawađ à ahəņ ala gà, afà à vok à vəđah. ¹² La huđ aņha kà kəla tsəhay tatak asik ufađ la abà gesina, la azlatatak uwana taday la huđ, ŋgaha la azlatsəhay tatak uwana tahoyay gesina. ¹³ Ama Zəzagəla agòđal: “Sà à afik, kakəđ, ŋgaha pəđ zlà, Piyer!” ¹⁴ Ama Piyer agòđ: “Awan, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, kà uwana đikidiki gədapad tatak àlähga aw, aslèh!” ¹⁵ Agòđal aya: “Kapakəņ ala bokuba àlähga à uwana Zəzagəla adapakəņ ala tsidfaņa aw.” ¹⁶ Uwaga adahà vok asik makər, ŋgaha la lig la ahəņ la kirim yewdi tatak uwaga awul à zagəla.

¹⁷ Piyer adzùgw godega aņa uwana masasiņay uwaga asəl mapəhalla. Ama la kaslà uwatà kà, azlaməna masləlay aņa Korneliyus tanavahay la slaka azladza: “Lala à gày aņa Səmon masla masad zlap la?”, tagòđay. Tsa mok uwaga kà, atà la gay gamagày aņha. ¹⁸ Tazàläh, ŋgaha tanàv: “La abanay à Səmon uwana tazalalla Piyer ahənay ay?” ¹⁹ Piyer aləg la madzugway aņa masasiņay uwaga la abà, uwana Masasəđok Zəzagəla agòđal: “Nəņəņ, azladza makər la uwaga tayəh ka la gay gamagày la uda. ²⁰ Sà à afik, dà à ahəņ, kadaw akul nna, kokuđa matsurəkway, kà uwana gi la uwana gəslèlla ka atà à waņ!” ²¹ Piyer asà à ahəņ à slaka azladza uwaga, ŋgaha agòđ à atà: “Gəga la uwanay à uwana kayahaw gi. Mana kasawka à waņ ma?” ²² Tagòđal: “Məsà à waņ kà, Korneliyus məņga aņa azlaslodzi dzim, la uwana aslèlla anu à waņ. Masla kà dza dziriga, uwana azləb Zəzagəla, uwana azla Yahudiya gesina kà: ‘Dza’, tagòđal. Malika aņa Zəzagəla apəhal gay, kà masla aņa

mazala à ka, kà kak aṇa mapəhal uwana asa à ka mapəhal.”
²³ Nḡaha Piyer adàla atà à gày, avà à atà slaka mahən à ahəṇ. La bebəṇ gà, takəs tetəvi, tahàd atà nna. Azladedà anik, la tataka azladza la abà la Yope, talakà à atà. ²⁴ La bebəṇ gà aya tabəzà Zəsare. Korneliyus babay kà adahama gay azladza à vok la azlahudf gày aṇha gesina kà makud atà. ²⁵ Uwana Piyer adà à gày kà, tagagàm la Korneliyus, atədf à humà aṇha, akədəfal à ahəṇ. ²⁶ Ama Piyer akəs à afik la magodfal: “Sà à afik, gi kà bə gi dza kiya kak bay.” ²⁷ Kiya uwaga tadà à humà à gay la mabədfma la abà la Korneliyus, nḡaha tsəràh à uwana tahamà gay à vok takuday. ²⁸ Agòd à atà: “Kasəlaw kà zil Yahudiya aṇa madz à ahəṇ la azlatsəhay anik, kà zlazladfa, ama Zəzagəla apəh à gi kà gəpak tsəhay dza anik ala kà àlähga, gəda à gày aṇha aw, gəgodfay aw. ²⁹ Gay gà la uwaga mok uwana kazàlāw gi kà, gəsa à waṇ kokuđa madzurəkway. Lagwa ma, kà mana kazàlāw gi mi?”

³⁰ Korneliyus awulàlla: “Adagay mahənay ufədf lakana, bə la kaslā uwanay gədəv kuđa la mtəga gulo la sa makər aṇa mokokhu. La kirim yewdi kà, dza anik adatsakwàh la lukut mawutsədfay gà la vok la humà gulo. ³¹ Nḡaha agòd à gi: Korneliyus, Zəzagəla atsənà madəv kuđa aṇak, nḡaha mazlakay aṇak uwana kazlakàh à azlaməna kuđa adawullal à gəl. ³² Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana tazalalla Piyer. Adza à ahəṇ la mtəga Səmon, masla masədf zlap, uwana gày aṇha la gay dərəv. ³³ Katskats gəsləl azladza à awtày, kà mazal à ka. Kadfahəṇ delga la mas à waṇ aṇak. Lagonay kà, anu la uwanay gesina gami la humà aṇa Zəzagəla, kà matsəb sləm à uwana Sufəl apəh à ka, kà mapəh à anu gesina zlà.”

Mapəhay aṇa Piyer la mtəga Korneliyus

³⁴ Piyer adzəkà mabədfma, agòd: “Lagwa kà, gədasəlay kà Zəzagəla kà avàh à dza mavahay aw. ³⁵ Kəla dza tsəhay uwala beyli uwana adiṇal gəl à vok, nḡaha adfah dziriga kà, ahədfal à adi. ³⁶ Hadfay, kasəlaw kà Zəzagəla asləl gay aṇha à slaka azla Isərayel, uwaga kà gay matsidəyga à uwana məslalà vok aṇa magla lapiya la Zəzagəla, kà madəgolay Yesu, uwana asəlla anu vok la Zəzagəla, uwana Sufəl aṇa dza gesina. ³⁷ Gay matsidəyga uwanay adzəkà vok la Galili, la lig aṇa batem uwana la ahəṇ Yuhana azàṇ, nḡaha asləhà gəl à ahəṇ la kutso Yahudiya. ³⁸ Kasəlaw à uwana Zəzagəla asləl Masəsədfok aṇha à ahəṇ, à Yesu zil Nazaret à gəl, nḡaha kasəlaw babay, à uwana Yesu auguzàhàh la azlagudəṇ la abà gesina la madəhəṇ delga

la mawar azladza uwana ala, atà la ahàl aña seteni. Ndzer kà, Zëzagëla agà la masla. ³⁹ Gesina gami kà, anu azlamëna sayda aña tatak uwana adahàhànɲ la Urusalima, la kutso aña azla Yahudiya la abà gesina. Takèɗ masla la mazlël à ahàf à adi. ⁴⁰ Ama Zëzagëla awùlla à uda la mamëtsay la mahëney makër, ɲgaha avàl ndzëɗa kà mapëhla vok ala. ⁴¹ Ama azladza gesina tanëɲàɲ aw, anu uwana atsatsàmàni anu la madzëka, kà anu aña magay azlamëna sayda përa, mënëɲàɲ. La lig aña uwana Zëzagëla awùlla à uda la mamëtsay kà, mëzùw, mësà la slaka gà anina. ⁴² ɲgaha apëh à anu à vok à abà kà maz gay marabëɲ à azladza, ɲgaha kà mapëhla ala kà Zëzagëla afà Yesu à ahëɲ, kà masla seriya lakël aña azladza uwana la sifa, ɲgaha lakël aña azlauwana tamatsay. ⁴³ Azlamëna mapëh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza gesina tapàh lakël aña: Këla dza uwana adiɲ gël à Yesu à vok kà, Zëzagëla adàmatsalla tsakana aña ala, kà slëm aña Yesu.”

Azladza uwana azla Yahudiya aw, tabëzà Masasëɗok Zëzagëla

⁴⁴ Mok uwana Piyer alëg la maɓadma la abà kà, Masasëɗok Zëzagëla asà à gël aña azladza uwana tatsëb slëm à gay aña gesina. ⁴⁵ Azla Yahudiya uwana tadiɲ gël à Yesu à vok, azlauwana tanëfà Piyer à waɲ kà, lëv avàläh à atà à gay, kà Masasëɗok, uwana Zëzagëla avà à azladza uwana azla Yahudiya aw bay. ⁴⁶ Kà uwana tatsënà atà tazlëb maslay aña Zëzagëla la azlagay mëlök gà, uwana tatàpla aw. Piyer agòɗ: ⁴⁷ “Lagwa ma mësälala vok aña maɗëɗ gay à azladza uwanay à ahëɲ kà maɗahatàɲ batem aña iyaw, tsa tabëzà Masasëɗok Zëzagëla bokuba anu ay?” ⁴⁸ ɲgaha avà tetëvi kà maɗàh à atà batem la slëm aña Yesu Kristu. ɲgaha tanavàl à masla aña madzin à ahëɲ atà nna.

11

Piyer apëhla uwana ala apaka vok la mtëga Korneliyus la huma

aña azlamëna madiɲal gël à vok la Urusalima

¹ Azlamëna maslëlay la azlamëna madiɲal gël à vok uwana tadzà à ahëɲ la Yahudiya tatsënàɲ kà azladza uwana azla Yahudiya aw babay takës gay Zëzagëla. ² Uwana Piyer adawul à Urusalima kà, azla Yahudiya uwana tadiɲ gël à Yesu à vok taslähàla vok. ³ Tagòɗal: “Kahàd à tataka aña azladza uwana à abà, makadav atà à uda gà aw, ɲgaha kazùw aw tatak may akul nna?!” ⁴ Kiya uwaga Piyer adzëkà

matugw à atà godega aṅha takwatokw lakəl aṅa uwana apakà vok gesina. Agòd̄ à atà:

⁵ “Gi, kà gi la Yope, mok uwaga gi la madəv kufda la abà kà, masesiṅay asesinṅa gi. Gənəṅà tatak anik asà à ahəṅ la zagəla, asà à slaka gulo. Tatak uwatà kà bokuba magol peteli, mawad̄ à ahəṅ ala gà, kəla gay dzika ufad̄ nna, asà à ahəṅ la zagəla, asà à slaka gulo. ⁶ Gənərèz huf̄ aṅha la han̄kəli kà, gənəṅà azlatatak uwana la asik ufad̄, azlatatak fəta la azlauwana taday la huf̄, ṅgaha la azlauwana tahoyay la zagəla. ⁷ ṅgaha gətsənà kuda aṅa Zəzagəla agòd̄ à gi: ‘Piyer, sà à afik, kəd̄ ṅgaha pàd̄!’ ⁸ Ama gəwulàlla: ‘Awan, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, d̄ikid̄iki tatak àlähga adada à gay gulo à awtày aw, aslèh!’ ⁹ La abatà kuda uwaga atsən à ahəṅ aya: ‘Kapakà tatak uwana ala Zəzagəla adapakəṅ ala tsidəṅa kà àlähga aw!’ ¹⁰ Adfahà vok asik makər, ṅgaha la lig la ahəṅ, tatak uwaga awul à zagəla gesina. ¹¹ La kaslà uwatà azladza makər tasà à wan̄ à gày, uwana à abà gi lakay. Taslèlla atà à wan̄ kà dagay la Zəsare kà mayàh gi. ¹² La abatà Masasəd̄ok Zəzagəla agòd̄, gənəfà atà, kakwes aw. Kiya uwaga azladeda mukwà talaka gi babay à Zəsare, gesina gami mədà à gày la mtəga Korneliyus. ¹³ Uwana Korneliyus adanəṅ anu kà, adzəkà matugw anu gay lakəl aṅa malika uwana adà à mtəga aṅha, atsizilla à ahəṅ, agòd̄al: ‘Sləl azladza à Yope, kà mazalay à Səmon uwana tazalalla Piyer. ¹⁴ Adəpəh à ka ala gay uwana kadàbəla la azlaməna huf̄ gày aṅak gesina.’ ¹⁵ La abatà gədzəkà mapəh à atà. Masasəd̄ok Zəzagəla asà à atà à gəl bokuba uwana asà à anu à gəl babay suwan̄, dagay uwarà. ¹⁶ La abatà kà, awul à gi à gəl lakəl aṅa uwana Sufəl Zəzagəla apəh:

‘Yuhana adafahəṅ batem la iyaw, ama akul kadàbəzaw batem kà la Masasəd̄ok Zəzagəla.’

¹⁷ Ndzer, Zəzagəla avà à atà Masasəd̄ok aṅha bokuba uwana avà à anu à mok uwana məd̄iṅ gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok. ṅgaha ma, gi ma gi uwa, kà madəd̄ gay à Zəzagəla à ahəṅ uwa?” ¹⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tadzà à ahəṅ titi, ṅgaha tazləbà Zəzagəla la magod̄ay: “Had̄ay kà, Zəzagəla adavà tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw babay, kà atà aṅa mapəh gay la ləv ala, kà atà mafəzal sifa adəv gay aw, had̄ay.”

Azlaməna madiṅal gəl à vok la Antiyews

¹⁹ Azlaməna madiṅal gəl à vok taslèhà gəl à ahəṅ kà makəd̄ Etiyen, uwana takəd̄. Azlaanik la tataka aṅatà la abà tadà à Fenesəya, ṅgaha à Sipəre, ṅgaha à Antiyews.

Ama tazà gay Zəzagəla kà à azla Yahudiya pəra. ²⁰ Ama azlaməna madiḡal gəl à vok anik uwana la Sipəre la azlauwana la Səren, tahàd à Antiyews, ḡgaha tazà gay marabəḡ lakəl aḡa Yesu Kristu à azlauwana azla Yahudiya aw. ²¹ Ndzəda aḡa Sufəl Zəzagəla agà la atà, azladza aḡuvaw tapàh gay ləv ala, tadiḡ gəl à Sufəl Yesu à vok.

²² Mok uwana gay uwaga adatsən à azlaməna madiḡal gəl à vok la Urusalima kà, tasləl à atà Barnabas à awtày à Antiyews. ²³ Uwana adada à awtày kà, arəb mənḡa, kà uwana Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiḡal gəl à vok à vok, kiya uwaga Barnabas adzərədaḡ atà ala, kà atà aḡa mahoy yewdi aḡa Zəzagəla la manəfay la ləv tekula. ²⁴ Barnabas kà dza delga gà, mahənlaga la ndzəda aḡa Masasədaḡ Zəzagəla, ḡgaha la madiḡal gəl à vok. Azladza aḡuvaw tanəfà Sufəl Zəzagəla.

²⁵ Barnabas ahàd kà mayàh Sawul la Tarsus. ²⁶ Uwana adabəzal, asəlla à Antiyews. Atà səla nna, tadzà à ahəḡ mavay tekula la abatà, kà atà səla aḡa matapla azlaməna gay Zəzagəla la matsetsehàh atà ala aḡuvaw la Antiyews. La uwana, azlaməna matapla tadzəkà mazalalla la sləm: Azlaməna madiḡal gəl à vok.

²⁷ La zamana uwatà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aḡa Zəzagəla kà mapàh à azladza, tasàhà à waḡ la Urusalima, tadàh à Antiyews. ²⁸ Tekula aḡatà uwana sləm aḡa Agabus, atsizilla ala, la ndzəda aḡa Masasədaḡ Zəzagəla agòd: “Magol may atsa à waḡ à gudəḡ à vok gesina.” (Apakà vok la zamana makoray aḡa mənḡ sufəl Kələd) ²⁹ Kiya uwaga azlaməna matapla tatsənà vok gay kà kəla uwabeyuwi aḡatà avà uwana aslàla vok kà masləl à azladedə uwana la may la abà la kutso Yahudiya. ³⁰ Uwana tadàh uwaga, tasləl Barnabas atà la Sawul kà madla sili uwaga à slaka azlamasiga la kutso Yahudiya.

12

Takəs Yakuba ḡgaha taduw Piyer à daḡay

¹ La zamana uwatà Sufəl Herod adzəkà matərəb azlaməna madiḡal gəl à vok, ² akədaḡ Yakuba, deda aḡa Yuhana la katsakar. ³ Uwana anəḡaḡ kà, akəs à azla Yahudiya à gəl kà, akəs Piyer aya. (Kaslà uwaga agà mavakay aḡa Pain uwana tatak makəslinḡ la tsəh aw) ⁴ Bokuba uwana akəs à azla Yahudiya à gəl, à uwana Herod akəs Piyer, aduw à daḡay. “Nəḡawla!”, agòd à azlaslodzi. Atà azlaslodzi tatsàk ala madzəga ufaḡ, kəla slaka kà, slodzi ufaḡ ufaḡ, kà uwana asəl madalla à huma aḡa azladza à baḡa madəvaday Paska adàdəv à gay. ⁵ Azlaslodzi tanəḡla

Piyer la dañay, ama azlaməna madiñal gəl à vok tada à huma à gay la madəv kudfa à Zəzagəla la ləv tekula kokudfa masakal.

Piyer asa à uda la dañay

⁶ La mahənay uwana naka Herod adala Piyer à huma à azladza, Piyer la madzəhal gə la tataka azlaslodzi səla la abà, mawodəñ à ahəñ gə la mazakazak səla, ñgaha azlaməna manəñla bay atà la slaka añatà la abà la gay gamagày. ⁷ La kirim yewdi, malika aña Sufəl Zəzagəla apəhla vok ala, magol udaka aùd la gày dañay la aku. Malika afetekà Piyer, atsənəñ ala, agòdal: “Sà à afik, katskats!” Azlamazakazak tanəsal à ahəl ala. ⁸ Ñgaha malika agòdal: “Wəd parapara añak à tsəh, ñgaha wədfàhà kwimik añak!” Piyer adahəñ kiya uwaga, ñgaha malika agòdal: “Dùw dəbdebi añak à vok, ñgaha kà nəfà gi!” ⁹ Piyer asà à uda la gày dañay la aku la manəf malika. Asəl kà uwaga malika adəhəñ kà dziriga aw. Gəl aña agòd kà: ‘Masesiñay la uwana asesiñla à gi’, agòd. ¹⁰ Tatsəd à azlaslaka azlaməna manəñla terəña la vok ala, azlamasəla la vok ala, ñgaha tabəzà à gay gamagày aña adà à vok, adà à huđ gudəñ. Gamagày uwaga apəzlla vok la ahəl aña la huma añatà, ñgaha tasà à uda. Tadà à barama à ama. La abatà malika asàk à Piyer à ahəñ.

¹¹ Uwana Piyer adavəh gəl ala lakəl aña uwana apakà vok kà, agòd: “Ndzer, Zəzagəla asləl malika aña à wañ kà mapəl gi ala la ahəl aña Herod, ñgaha la mawisiga uwana la abà gesina azla Yahudiya tayəhla gi kà madəhgəñ à vok gesina.”

¹² Uwana adavəh gəl ala kà, ahəd à mtəga Mariyama, iyà aña Yuhana uwana tazalalla Mark, la slaka uwana azladza añuvaw tahamà gay à vok kà madəv kudfa. ¹³ Piyer atsizlla à gay gamagày adəfəñ, ñgaha masla sləray misga, uwana sləm aña Rode, azà vok à gay gamagày à huđ kà mapəzlay. ¹⁴ Katskats asəl kuda aña Piyer, arəb məñga, ama apəzl gamagày aw adùw vok à gày, kà mapəh à azladza kà Piyer la uda la gay gamagày. ¹⁵ “Kak kusoñu!” Ama masla kà, agəfəñ afik ndzer kà, bə masla. Ñgaha tagòdal: “Uwaga malika aña!” ¹⁶ Tekedik Piyer asàk à madəf à gay gamagày aw. Uwana tapəzl gamagày tanəñəñ kà, tsa masla, ləv avələh à atà à gay gesina. ¹⁷ Piyer adzilə ahəl à zagəla, akokòt à atà à ahəl à adi, kà atà aña madz à ahəñ titi, ñgaha adzəkà matugw à atà uwana Sufəl Zəzagəla adahəñ kà masəla à uda la dañay la abà. Agòd à atà aya: “Kadəpəhaw à Yakuba, ñgaha à azladedə anik aya babay.” La lig la ahəñ, asà à uda, adà aña à slaka anik.

¹⁸ Uwana məl adawulla kà, gəl akàd à azlaslodzi à vok: “Kakay Piyer adà aŋha ma?”, tagòdàh à vok. ¹⁹ Herod ayàh, ama abèzal aw. Anavàh azlaməna manəŋla la gay ala, ŋgaha avà tetəvi kà makad atà. La lig la ahəŋ masla à Herod ahàd, adzà à ahəŋ la Yahudiya ŋgaha la Samariya.

Mamətsay aŋa Herod

²⁰ La mok uwatà kà, azlaməna gudəŋ Tir la azla Sədon tayàh matsən vok gay la Herod, kà uwana la abatà la uwana tabəz tatak may aŋatà. Kà uwana Herod la mapak ləv gà lakəl aŋatà. Tasà à waŋ, takəs dza anik uwana à ahəl, masla manəŋla hudf gày aŋa Sufəl, uwana sləm aŋha Bəlastus. Ŋgaha tahàd à slaka Herod kà manav məsəl vok. ²¹ La abatà Herod akədəv à atà kaslà à ahəŋ, kà mapəh à atà gay. La mavakay uwatà, atsòkw à lukut sufəl aŋha à abà, ŋgaha adzà madzay la kursi sufəl aŋha la afik, ŋgaha apəh à atà gay la kudfa zləkkà. ²² Maham à ahəŋ dza agòd: “Uwaga kà mabədma aŋa dza asik aw”, tagòd, “Ama aŋa zəzagəla.” ²³ Uwana Herod atsənà uwaga kà, adəf à gay ləv. Gay gà la uwaga malika aŋa Zəzagəla adùwal dıvats à gəl, maduwari azùw à gay, ŋgaha aməts, kà uwana azləbà gəl aŋha bokuba Zəzagəla.

²⁴ Kiya uwaga gay aŋa Sufəl Zəzagəla azigən kaykay aya.

²⁵ Mok uwana Barnabas atà la Sawul tadəvla sləray aŋatà à gay la gudəŋ Urusalima, tawùl à lig ŋgaha tazəb Yuhana uwana à tsəh, tazalalla Mark.

13

Tahəl azla Barnabas atà la Sawul kà mad madàh sləray

¹ La tataka maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la abà la Antiyews kà, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la ahəŋ kà mapàh à azladza, ŋgaha la azlaməna matapla: Barnabas, Səmeyyon uwana sləm aŋha marsiga, Lutsəyus zil Səren, la Manayen uwana tazigən la slaka gà la Herod sufəl, ŋgaha Sawul. ² La vərđi anik, uwana tadəv kudfa à Zəzagəla la makəs nəlay, Masasəfok Zəzagəla agòd à atà: “Bəkàw gi, azla Barnabas atà la Sawul à fəta à awtày kà mahənəŋ sləray uwana ala, gəzàlla atà ala.” ³ Uwana takəf gəl à madəv kudfa la makəs nəlay, tabək atà à ahəl à gəl, ŋgaha tasləl atà à sləray à abà.

Barnabas atà la Sawul la gudəŋ Sipəre

⁴ Bokuba uwana Masasəfok Zəzagəla asləl azla Barnabas atà la Sawul, tahàd à gudəŋ Səloyşəya, la abatà tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à gudəŋ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aŋha Sipəre. ⁵ Mok uwana tabəzay à

Salamin, tadzəkà mapàh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kudfa aña azla Yahudiya la aku, Yuhana, uwana tazalalla Mark, azlāk atà la sləray.

⁶ Taguwà à uda la gudəŋ uwatà la abà tsəràh à Pafos. La abatà tabəzà məzla anik à gəl uwana sləm aŋha Bar-Yesu, zil Yahudiya. “Gi masla mapəh à gi gay à ahəl”, agòd, ama tsa fida. ⁷ Masla kà tasəl vok lela la sufəl aña gudəŋ uwatà. Sləm aña sufəl uwatà kà Sergiyus Pawlus, masla makor hanjëli. Sufəl uwaga azàla Barnabas atà la Sawul kà matsən gay Zəzagəla la slaka aŋatà. ⁸ Ama məzla uwatà (Uwana tazalalla Elimas la gay Gərək) akès atà aw. Ayàh madəf gay à sufəl à ahəŋ kà matsən gay Zəzagəla, kà masla aña madiŋal gəl à vok aw. ⁹ Kiya uwaga Sawul uwana tazalalla Pol babay, agà mahənlaga la Masasədok Zəzagəla, atsək yewdi à məzla uwaga à gay. ¹⁰ Nğaha agòd: “Kak d'emdem kahənla la makəsafər, kak kona aña seteni. Kak masla məzam aña tatak delga aña Zəzagəla gesina, kadàsakal à tsəh ala, ma mbà à mawis dziriga aña Sufəl Zəzagəla ala ma? ¹¹ Gəgòd à ka, tsənəŋ lagwa Sufəl Zəzagəla adəf kà: Kapàk guləf, kanəŋla aw la tataka mahənay anik la abà aya aw.” Katskats yewdi aña Elimas apàk mərəzlake tabadamma bokuba la vəd, taptap ayàh dza kà makəs à ahəl. ¹² Uwana sufəl anəŋà uwaga apakà vok kà, adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Gay aña Sufəl Zəzagəla adəl à ləv à tsəh kaykay.

Pol atà la Barnabas la Antiyews la kutso Pisədiya

¹³ La abatà azla Pol tasà à uda la gudəŋ Pafos, tahəd à kəslah iyaw à afik kà mad à Perge la kutso Pamfiliya. La abatà la uwana Yuhana, uwana tazala Mark bay, asàk atà à tsəh ala, awul à Urusalima. ¹⁴ Tatsilla ala la asik, dagay la Perge tahəd à Antiyews la kutso Pisədiya. La vud maduw ləv tahəd à gəy madəv kudfa à agu, tadzàhà madzay. ¹⁵ Mok uwana tadzeŋay la wakità mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà, mənğa aña gəy madəv kudfa azəl à atà: “Azladedə, baŋa akul la gay kà mapəh à maham à ahəŋ dza, kà madzərədəh atà ala kà kaslawwalla vok aña mapəhay lagwa à dagay.” ¹⁶ Pol atsizilla ala, adziyla ahəl à zagəla, agòd à atà: “Akul azla Isərayel la azlatəhay dza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla, tsəbàw gi sləm! ¹⁷ Zəzagəla aña tsəhay gami Isərayel uwana atsatsəmàni azlababa gami madzidziga, azigənà tsəhay aŋha, mok uwana atà la mələk la Misəra, kiya uwaga asəlla atà à uda la Misəra la ndzəfa aŋha mənğa. ¹⁸ Adzadzàr atà la kəsaf la abà mavay dzik ufad. ¹⁹ Azàŋ ala makoray mədəf la kutso Kanana, avà

kutso uwatà à tsəhay aŋha. ²⁰Uwaga gesina adahàŋ bokuba mavay dadərmokw ufad bəzi aŋha dzik zlo.”

“La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla abək azlaməna seriya à azlababa gami madzidziga à ahəŋ, tsərəh à zamana aŋa masla mapəhal gay à ahəl Samuyel. ²¹La lig la ahəŋ kà, tanavà maf à atà sufəl à ahəŋ ŋgaha Zəzagəla af à atà Sawlu à ahəŋ, kona aŋa Kis, uwana asà à uda la tsəhay aŋa Benyamin la abà, akòr mavay dzik ufad. ²²La lig la ahəŋ, Zəzagəla akweskà Sawlu, afà à atà David à ahəŋ kà sufəl. Apèh gay lakəl aŋha, agòd: ‘Gedabəzal David kona Isay, dza uwana asà à ləv gulo, ŋgaha adàdahgəŋ uwana asa à gi gesina.’ ²³Tekula la mayyi à tsəh ala aŋa David kà Yesu, à uwana Zəzagəla apakàŋ ala kà masla mabəl azlatsəhay aŋha Isərayel, kiya uwaga à uwana apèh à ahəŋ dagay uwarà. ²⁴Mok uwana Yesu à lig mas à waŋ kà, Yuhana agòd: ‘Azla Isərayel, pəhàw gay la ləv ala, ŋgaha tadahakullaŋ batem!’, agòd à atà. ²⁵La kaslà uwatà à uwana, Yuhana adabəz makəd gəl à ahəŋ sifa aŋha kà, agòd à atà: ‘Gi uwa, kagodəw uwa? Gi kà, gi dza uwana kakudaw aw. Ama fàw à sləm à abà, kà masla anəfa gi à tsəh à waŋ ŋgaha baməraka gi kà gəsla kà mapəl suwid kwimik aŋha uwana ala, la asik aw.’ ²⁶Azladeda, akul mayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm la azladza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla. Gay aŋa mabəlay uwanay asəlla kà à slaka gami. ²⁷Ama azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima, la azlaməŋga aŋatà kà, tatsənà godega aŋa Yesu aw, ŋgaha bay tatsənà mapəhay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana tadzəŋàh la azlagəy madəv kufa la aku kəla vuf maduw ləv aw. Ama tagədà gay uwaga à afik la makəd Yesu. ²⁸Amiyaka tabəzà tetəvi kà madukwlaŋ à ahəŋ kà makədəy aw, bay kà tanavà Pilatus kà makədəy. ²⁹Uwana tadəv uwana à gay tadahàllàŋ à vok wakità Zəzagəla apèh lakəl aŋha gesina kà, tazəb à ahəŋ la ahəl la adi, tafà à zəvay à agu. ³⁰Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ³¹Azlamavakay aŋuvaw apàhla vok à azlauwana tanəfà à waŋ la Galili tsərəh à Urusalima. Lagwa kà, atà la uwana azlaməna sayda aŋha la slaka azla Isərayel. ³²Anu la gəl gami mədasa à akul ala gay marabəŋ uwanay. Zəzagəla apèh à azlababa gami madzidziga, azla Yahudiya à ahəŋ. ³³Adagədəŋ à afik lagonay kà, anu azlamayyi à tsəh ala aŋha. La mawulla Yesu à uda la mamətsay, bokuba uwana tatsetsèr à wakità aŋa mahabay masəla la abà:

‘Kak bəzi gay ləv gulo,

Lakana gədayyi ka.’[✧]

³⁴ Aganay babay uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ lakəl aŋa mawulla à uda aŋha la mamətsay, kà masla aŋa mazinla aw.

'Ndzer, gədəpisakulla gay à vok la ahəl gulo bokuba
Uwana gəpəh à David à ahəŋ uwarà.'

³⁵ Gay gà la uwaga David agòf la azlaslaka anik la abà:

'Iyay, kadàsaka dza aŋak la slaka mamətsay aw, kà mazinla aŋa dza aŋak aw.'^{*}

³⁶ David kà, masla kà adahà uwana asà à Zəzagəla tsərəh à mamətsay aŋha, tallà à makəla aŋa azlababa gami madzidziga ŋgaha azin ala. ³⁷ Ama dza uwana Zəzagəla awulla à uda la mamətsay kà, azin ala aw. ³⁸⁻³⁹ Azladedə, delga kasəlaw, anu məzakullan kà, kà la Yesu la uwana Zəzagəla aməts tsakana à azladza ala. La masla la uwana Zəzagəla agəŋ azlauwana tadiŋ gəl à masla à vok sətaka, kà uwana mapəhay aŋa Musa kà aslā aw. ⁴⁰ Lagwa kadəhaw hanjəli lakəl aŋa uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh kà aŋa mazəb akul aw:

⁴¹ 'La kaslā aŋkul gədəfəhəŋ sləray anik. Akul uwana kapəsewaw gay aŋa Zəzagəla, nərəzəw zlà, akul azlaməna mapəsew gay Zəzagəla, ləv aval à akul à gay, kamətsaw à gay kà sləray uwana gədada à ahəŋ la zamana aŋkul, kà uwana amiyaka tatapəhakulla godega aŋha bay kà naka kakəsaw aw.'"

⁴² Mok uwana Pol atà la Barnabas tasà à lag la gəy madəv kudə la aku kà, tagòf à atà kà, tadəwul à waŋ la vuɸ maduw ləv anik aya kà mapəh à anu lakəl aŋa uwaga aya gotənaŋ, tagòf à atà. ⁴³ Mok uwana azladza tasləh ala, aŋuwaw la tataka azla Yahudiya la abà, ŋgaha la azlauwana tabəɸla vok à tsəhay Yahudiya à abà, tanəfə Pol atà la Barnabas. Azla Pol tadzərəɸəhətəla kà matsizl à delga uwana à afik, Zəzagəla asəl madəhatəŋ.

⁴⁴ La vuɸ maduw ləv azladza la gudəŋ uwatə gesina tahamə gay à vok kà matsən gay Sufəl Zəzagəla. ⁴⁵ Uwana azla Yahudiya tanəŋə maham à ahəŋ dza kiya uwaga kà, atə maŋor akəsà atə, tafə guvəl à uwana à adi Pol apəh, ŋgaha tatsəkəl magəfəhay à Pol à gəl. ⁴⁶ Pol atà la Barnabas tagòf à atà la paraka: "Azlayla kà vok, kà gay Zəzagəla agay mapəh à akul gə dadəŋ. Ama tsa kakwesawka gay sifa adəv gay aw kà, məday mədəziŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw zlà. ⁴⁷ Aganay mafəh akur à ahəŋ, uwana Sufəl Zəzagəla afəhà à gi à lig, agòf:

^{*} 13:35 13.35 Yesayya 55.3; Mahabay 16.10

'Gəfà à ka à ahəŋ, kà ka aŋa magay udfaka aŋa azladza, kà ka aŋa maz gay mabəlay à azladza uwana la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.'"[☆]

⁴⁸ Mok uwana azlauwana azla Yahudiya aw tatsən uwaga kà tarəb. Tadzəkà mazləb gay aŋa Sufəl. Azlauwana Zəzagəla atsatsəmàni atà gesina kà, atà aŋa mabəz sifa adəv gay aw kà, tadiŋal gəl à vok.

⁴⁹ Gay Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahəŋ la kutso uwatà la abà gesina. ⁵⁰ Ama azla Yahudiya tavətsàhàh azlamis uwana ala sləm aŋatà la ahəŋ, azlauwana taslèkàw Zəzagəla, la azlagadamola aŋa gudəŋ uwatà gesina, ŋgaha tayàh azla Pol la magazlay tsərəh à uwana takudəkàh atà à uda la makoray aŋatà la abà. ⁵¹ Azla Pol atà la Barnabas tagòf: "Gay gami la abà aw", tagòf. Tadèf à atà burburu aŋa gudəŋ aŋatà à adi, ŋgaha tahəd aŋatà à Ikoniyum. ⁵² Baməraka takudəkàh azla Pol la Antiyews bay kà, azlaməna matapla la gudəŋ uwatà tagà la marabay, ŋgaha tahənà ala la Masasəfok Zəzagəla.

14

Pol atà la Barnabas la Ikoniyum

¹ Uwana Pol atà la Barnabas tabəzà Ikoniyum, tahəd à gày madəv kufà à agu, bokuba uwana tadəhəŋ la Antiyews babay, tsərəh à uwana gay məŋga aŋa azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw tadiŋal gəl à vok. ² Ama azla Yahudiya uwana takweskà madiŋal gəl à vok, tavədzàhàh azladza uwana ala, atà azla Yahudiya aw, kà atà aŋa madzugw mawisiga lakəl azladedə uwaga. ³ Pol atà la Barnabas tadzà à ahəŋ məŋga la Ikoniyum, tapàh gay Sufəl Zəzagəla la dazuwaya. Tazà gay lakəl aŋa vok mahamay aŋha, ŋgaha Sufəl avà à atà ndzəfà kà madəh azlamasəlay la azlanadzipo, kà mapəhla ala kà gay aŋatà kà dziriga. ⁴ Azladza gudəŋ uwaga tatsək ala. Azlaanik tagà aŋa azla Yahudiya, ŋgaha azlaanik tagà aŋa azlaməna asik.

⁵ Azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw, la azlasufəl aŋatà, tadəhà vok à ahəŋ kà matərəb azla Pol kà aŋa makəf atà la matsàh atà la akur. ⁶ Uwana azla Pol tadatsən uwaga kà, tahòy aŋatà, tanəfà tetəvi uwana adà à Lisətəra la Derbe, la makoray aŋa Likawoniya la abà. ⁷ Tadzəkà maz gay marabəŋ à azladza la abatà.

Pol atà la Barnabas la Lisətəra

⁸ La Lisətəra dza anik la ahəŋ adzà à ahəŋ kà la slaka madza madzay, kà uwana magul à afik gə dagay mayyay,

[☆] **13:47** 13.47 Yesayya 42.6; 49.6

asläla vok adaday la asik aḡha, amiyaka asik tekula aw.
⁹ Vərdi anik kà, atsəb sləm à uwana Pol apəhay. Pol
 atsəkal yewdi à gay ḡgaha anə̀əz kà masla la madiḡal
 gəl à vok, asläla vok kà mawurla. ¹⁰ Kiya uwaga agòfal,
 la kuda zləkkà: “Sà à afik, tsizlla à asik aḡak à gay,
 dzawwa!” Hadzak, dza uwaga atsizlla à asik aḡha à gay,
 adzəkà maday. ¹¹ Uwana maham à ahəḡ dza adanəḡ
 uwaga Pol adahəḡ kà, tadzəkà mawiyay la gay gudəḡ aḡatà,
 gay Likawoniya: “Azlazəzagəla kà, tadapakəh azladza gə
 adagay, ḡgaha tasà à tataka gami à abà la vədah!” ¹² Tazàla
 à Barnabas Tsoys, sləm aḡa mazlazlay aḡatà, ḡgaha Pol
 bay kà, Herməs tagòfal, kà uwana masla kà masla mapəḡ
 gay. ¹³ Masla mav tatak à Zəzagəla Tsoys, uwana la
 slaka mazlazlay kà, la gay gamagəy aḡa mad à gəy à huḡ
 gudəḡ, asəlla azlakokur à waḡ, tatsafəḡdàh atà gəl à uda la
 azlamawuratatay à gay gamagəy aḡa gəy mazlazlay, asəl kà
 maham à ahəḡ dza takəḡ tatak à azla Barnabas atà la Pol.
¹⁴ Mok uwana tatsən uwaga, takohəhə lukut à vok, tahòy à
 tataka maham à ahəḡ dza à abà la mawiyay: ¹⁵ “Azlaslawda,
 kà mana kadəhəw uwanay mi, anu bay kà anu azladza
 asik bokuba akul miya! Məsà à akul ala gay marabəḡ à
 waḡ kà mawulla akul à gəl kà akul masak azlamazlazlay
 deydayga uwana kanəḡfaw lagwa, ḡgaha kà akul magola vok
 à slaka Zəzagəla, uwana la sifa, masla uwana adahə zagəla
 la kutso, la azlamukwə ḡgaha la azlatatak uwana la abà
 gesina!✱ ¹⁶ La zamana uwana uwarə kà, asək azlatsəhay
 gesina kà manəḡ tetəvi aḡa gəl aḡatà. ¹⁷ Tekedik kà, apəlla
 vok à azladza la azlasləray aḡha dzəḡa aḡha səla aw gə
 uwana adəhəḡ: Asùw akul iyaw, kaləw tatak la kaslà aḡha,
 avà à akul tatak may ḡgaha ahənà ləv akul ala la marabay.”
¹⁸ Bamərakə la mapəḡhay kiya uwaga babay kà, la zlazladə
 tadəḡ gay à maham dza à ahəḡ kà makəḡ tatak.

¹⁹ La kaslà uwatà, azla Yahudiya anik tasà à waḡ la gudəḡ
 Antiyews la kutso Pisədiya ḡgaha la Ikoniyum. Tavədzəh
 à tsəh azlamaham à ahəḡ dza à afik, tatsəh Pol la akur kà
 makadəy, ḡgaha tasəpə̀r à uda la gudəḡ la abà kà uwana
 tadzùgw kà: ‘Adamətsay’, tagòḡ. ²⁰ Ama uwana azlaməna
 madiḡal gəl à vok tahamə gay à vok lakəl aḡha kà, asà à
 afik, awùl à gudəḡ à abà. La bebəḡ gə kà, tahəd à Derbe
 atà la Barnabas.

Mawul à waḡ la Səriya kà mad à Antiyews

²¹ Pol atà la Barnabas tazə gay marabəḡ la Derbe la slaka
 uwana tabəzə azladza aḡuvaw kà aḡa Yesu. ḡgaha tawùl

✱ 14:15 14.15 2Musa 20.11; Mahabay 146.6

à Lisətəra, à Ikoniyum, à Antiyews uwana la kutso aña Pisədiya la abà. ²² Kəla gudəŋ uwana tadàhà à abà kà, tadzərədəhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala, kà matsizl à madiŋal gəl à vok à afik. “Haday kà, mad à makoray Zəzagəla kà, say maguw à uda kà la azlamagol ŋgərpa la abà dadəŋ.” ²³ La kəla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, tatsatsàmàhàni azladza kà mapak atà ala kà azlamasiga. Ŋgaha takəs nəlay, tadəv kuɖa kà aña azlaməna madiŋal gəl à vok, ŋgaha tabək à atà à ahəl aña Sufəl Zəzagəla, à uwana tadiŋal gəl à vok, tadà aŋatà.

²⁴ Tagùw à uda la kutso Pisədiya la abà ŋgaha tabəzà kutso Pamfiliya. ²⁵ Tazà gay Zəzagəla la Perge, la lig la ahəŋ tahàd à Ataliya. ²⁶ Dagay la abatà tadà à kəslah iyaw à afik, tahàd à Antiyews la gudəŋ uwatà la uwana tabək à atà à ahəl aña Zəzagəla, kà masla mav à atà vok mahamay kà aña sləray aŋha, sləray uwaga kà tahənəŋ ala lagwa.

²⁷ Mok uwana tabəzay à Antiyews, tahamà gay azlaməna madiŋal gəl à vok à vok gesina, ŋgaha tatùgw à atà uwana apakà vok la atà gesina, uwana Zəzagəla adəhəŋ la atà, la mapəzl tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aña madiŋal gəl à vok babay. ²⁸ Tadzà à ahəŋ məŋga la azlaməna madiŋal gəl à vok la abatà.

15

Maham gay à vok la Urusalima

¹ Azladza anik tasà à waŋ la Yahudiya, tahàd à Antiyews, tagòɖ à azladedə: “Kaslawwalla vok kà maɖəlay aw, say baŋa kakədəvwaw vok à uda, bokuba uwana mapəhay aña Musa apəh dən.”* ² Pol atà la Barnabas takəs aw, tabayà vok gay lakəl aña uwaga. Tasləl Pol atà la Barnabas ŋgaha la azladedə anik la Antiyews, kà madla atà à Urusalima kà mapəhay lakəl aña gay uwaga la azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga.

³ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok tasləl atà. Taguwà à uda la Fenesəya la Samariya la mapəhla ala gay magola vok aña azlauwana azla Yahudiya aw à slaka Zəzagəla. Gay mawga uwaga kà, avà marabay à azladza gesina. ⁴ Mok uwana tabəz à Urusalima, azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga, ŋgaha la azlaməna madiŋal gəl à vok takəs atà la ahəl səla, ŋgaha azla Pol tapəh à atà tatak uwana Zəzagəla adəhəŋ la atà gesina. ⁵ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik, uwana taguwà à uda la maham à ahəŋ aña azla Farisəya la abà kà, tagòɖ kà:

* 15:1 15.1 3Musa 12.3

“Say makadav azlaməna madiŋal gəl à vok uwana à uda azla Yahudiya aw, ŋgaha mətapatàla aya makəs mapəhay aŋa Musa dadəŋ kəla.”

⁶ La abatà azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga tahamà gay à vok kà manərez gay uwaga. ⁷ La lig mavats gay məŋga uwaga la ahəŋ, Piyer asà à afik, agòd: “Azladeda, kasəlaw kà Zəzagəla akəsàni gi la tataka aŋkul la abà dagay uwarà, kà gi aŋa maz gay marabəŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw. Kà atà aŋa matsənəŋ, ŋgaha kà atà aŋa madiŋal gəl à vok bay. ⁸ Zəzagəla uwana masla masəl madzugway aŋa ləv aŋa azladza gesina, apəhla ala kà awoyà azladza uwaga babay, avà à atà Masasədfok aŋha bokuba uwana avà à anu babay. ⁹ Zəzagəla avàhànula la atà aw: Agà ləv aŋatà sətaka, kà uwana tadiŋal gəl à vok. ¹⁰ Ŋgaha ma, kà mana lagonay kà, katəpəw Zəzagəla la maf atà magol mahanay məŋga à gəl ma? Baməraka anu, la azlababa gami madzidziga kà məslàla vok aŋa mazəbay tekedik aw ma? ¹¹ La madiŋal gəl à Sufəl Yesu à vok kà, vok mahamay aŋha la uwana mədàbəlay, kiya uwaga babay la atà aw takay?”

¹² Kiya uwaga maham à ahəŋ dza adzà à ahəŋ titi, tatsəb sləm à Barnabas atà la Pol uwana tapəh à atà azlanadzipo uwana Zəzagəla adfahàhəŋ la ahəl aŋatà la tataka aŋa azladza uwana la abà, azla Yahudiya aw. ¹³ Mok uwana takədf gəl à mabadfma, Yakuba abədf à gay à gay agòd: “Azladeda, tsəbàw sləm dəŋ! ¹⁴ Səmon atəgw lakəl aŋa Zəzagəla bokuba uwana akəs azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mok uwana Zəzagəla akəsàni azladza anik aŋatà, kà atà magay azlaaŋha. ¹⁵ Ŋgaha mapəhay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl agagəm la uwaga. Kiya uwana matsetseray agòd:

¹⁶ ‘La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Sufəl Zəzagəla agòd: ‘Gədàwul à waŋ,

Gədəŋal ŋvagay aŋa David uwana akàlành à ahəŋ,
Gədətsizl uwaga ala.

¹⁷ Ŋgaha kà pəra, azladza gesina kà mayàh gi.’
Sufəl Zəzagəla agòd.

‘Tsəhay gesina uwana gəzəl atà, atà magay azlagulo.’

¹⁸ Kiya uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòd, à uwana apəhla uwaga ala dagay uwarà la viyaŋu.”*[☆]

¹⁹ Gay gə la uwaga Yakuba azàləŋ à gəl, agòd: “Gi kà madzugway gulo kà, asa à gi makadf gəl à azlatsəhay anik uwanay à vok tagolà vok à slaka Zəzagəla aw. ²⁰ Ama ŋuləm mətsetser à atà, kà tapadf sləb uwana tadəhla matuwlay

la mazlazlay aw, kà uwana uwaga kà mawisiga, tadfahàh mabila aw, tapad tatak uwana tasufañ ala masufay aw, tasa aniz aw, kà uwana uwaga kà mawisiga.* ²¹ Kay dagay uwarà kà, azladza tapàh mapəhay aña Musa la kəla gudəñ aña tadzəñàh la kəla vuf maduw ləv la gày madəv kuɖa la aku!"

Wakità uwana taslèl à azlaməna madiñal gəl à vok uwana azla Yahudiya aw

²² Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga, la azlaməna madiñal gəl à vok takəs matsatsa-mani azladza anik la tataka añaatà la abà kà, kà masləl atà la azla Pol la Barnabas à Antiyews. Yahuda uwana tazàlalla Barsabas atà la Silas, atà səla nna azlaməna madiñal gəl à vok masəl atà gə. ²³ Tasləl atà la wakità uwaga la ahàl:

"Anu azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga la uwana mətsetser à akul. 'Ayyi', məgodf à akul, akul azlaməna madiñal gəl à vok, uwana akul azla Yahudiya aw la Antiyews ñgaha la azlauwana la kutso Səriya la Səlisəya. ²⁴ Mətsənəñ kà azladza anik tasà à uda la tataka gami la abà la abanay, tadà à awtày kà makadəkulla gəl à vok, ñgaha la mav à akul madzugway la gay añaatà. Anu kà, məpəh à atà gay à ahàl lakəl aña uwaga aw. ²⁵ Gay gə la uwaga, gesina gami, məkàsàni azladza kà masləl à akul à awtày, talakà azladedà gami mawoy atà gə uwaga à awtày Barnabas atà la Pol, ²⁶ uwana tadùw sifa añaatà ala kà slëray aña Sufəl Yesu Kristu. ²⁷ Məsləl akul azla Yahuda atà la Silas à awtày, tadəpəh à akul lakəl aña uwana mədətsetseray la abanay lagwa. ²⁸ Akəs à Masasəɖok tsikasla la gəl anu gesina gami, məkəs kà manəf akul, akəs à maham à ahəñ anik à gəl aya aw, say uwanay məpəh la uwana akəsà vok pəra. ²⁹ Kapadaw sləb matulay aw, la aña mazlazlay aw; kasaw aniz aw, kapadaw sləb aña tatak uwana tasufañ ala masufay aw, kadaw à gəl gaw aw. Baña kasakaw uwaga la tsəh ala gesina kà, kà kadfahàw delga. Mədzà à ahəñ wurwur zlà!"

³⁰ Mok uwana tavà à atà wakità uwaga: "Dàw zlà!", tagòɖ à atà. Azlaməna masləlay tahàd, tabəzà à Antiyews. La abatà tahamà gay azlaməna madiñal gəl à vok à vok gesina, ñgaha tavà à atà wakità uwatà. ³¹ Atà tadzəñ, ñgaha adzərəɖàhàtəla, tarəb kaykay lakəl aña! ³² Yahuda atà la Silas tagə azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapəh à azladza, la gəl añaatà tavəts gay mənğa la azladedà kà madzərəɖàh atà ala la mav à atà ndzəɖa. ³³ Uwana tasafay

* 15:20 15.20 2Musa 34.15-17; 3Musa 17.10-16; 18.6-23

la abatà, azladedà talakà atà: “Dàw la wurwur zla!”, tagòd à atà, ngaha tawùl à slaka azladza uwana taslèlla atà à waŋ. ((³⁴ Ama Silas kà, kà ayàh madz à ahəŋ la abatà.))

³⁵ Tekedfik Pol atà la Barnabas tasàf la Antiyews, La azladza anik aŋuvaw, tapàhàhla azladza la maz gay aŋa Sufəl Zəzagəla.

Pol atà la Barnabas tavàh vok ala

³⁶ Uwana tadadza à ahəŋ ŋuv, Pol agòd à Barnabas: “Məwùlāw, mədànaŋaw azladedà à gay la azlaslaka uwana məzàhàw gay aŋa Sufəl Zəzagəla, kà anu aŋa masəl madz à ahəŋ aŋatà.” ³⁷ Barnabas kà, asəl madla Yuhana uwana tazalalla Mark la tsəh. ³⁸ Ama Pol akəs kà madalla aw, kà uwana vərđi anik kà, asàk atà à ahəŋ la kutso Pamfiliya, awùlla atà à tsəh ala la sləray aŋatà la abà. ³⁹ Mapak ləv adà à tataka aŋatà à abà. Tavàhàla tsəràh à uwana Barnabas azəb Mark, tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à Sipəre. ⁴⁰ Pol azəb Silas. Ngaha azlaməna madiŋal gəl à vok tadəv kuđa kà atà, kà Zəzagəla aŋa mavàhàh à atà vok mahamay aŋha, ngaha tatzilla ala. ⁴¹ Pol ahàd à kutso Səriya la Səlisəya, adzərəđàhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala la madiŋal gəl à vok la abà.

16

Timotawus alak azla Pol atà la Silas

¹ Pol abəzà Derbe ngaha à Lisətəra. La abatà masla madiŋal gəl à vok anik la ahəŋ, sləm aŋha Timotawus. Iyà aŋha kà dəg zla Yahudiya, masla madiŋal gəl à vok. Ama baba aŋha kà tsəhay zil Gərək. ² Azladedà uwana la Lisətəra ngaha la Ikoniyum gesina kà, tafà madzugway aŋatà kà à masla à afik. ³ Pol asəl mazəb Timotawus kà magay manalay aŋha. Kà maday atà səla kà, akədəv à uda dadàŋ. Adfahàŋ kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la abatà gesina kà, tasəl kà baba aŋa Timotawus kà zil Yahudiya aw. ⁴ Kəla gudəŋ uwana tagùwàh la abà kà, tapàh à azlaməna madiŋal gəl à vok, tatak uwana azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga la Urusalima tapəh, ngaha tafàh à atà akur à lig kà makəs mapəhay uwatà lela. ⁵ Kiya uwaga məna madiŋal gəl à vok tadzərəđàhà ala la madiŋal gəl à vok la abà, ngaha matugway aŋatà azàhàla vok à gəl kəla mahənay.

Masesiŋay asesiŋla Pol la Makeduniya

⁶ Ama Masasəđok Zəzagəla adəđ à atà gay à ahəŋ kà maz gay Zəzagəla la kutso Asəya, kà uwaga à uwana taguwà à uda la Fərizi la Galatiya. ⁷ Mok uwana tabəzà Misiya kà,

asà à atà mad à kutso Bitiniya à abà, ama Masasəđok aña Yesu avà à atà tetəvi gotənañ aw. ⁸ Kà uwaga taguwà la Misiya, ñgaha tadà à ahəñ à gay dərəv la Tərowas. ⁹ La huf aña vəđ masesiñay asesiñla Pol. Anəñà zil Makeduniya atsizilla à ahəñ, adəval kufə: “Guwà à wañ la Makeduniya kà mazlak anu!”, agòđal. ¹⁰ Katskats la lig aña masesiñay uwaga la ahəñ, məyàh tetəvi kà maday à Makeduniya. Məsəl kà Zəzagəla azàla anu kà maz gay marabəñ à azladza la kutso uwatà la abà hadəy.

La Filipiya, Lidiya adiñ gəl à Zəzagəla à vok

¹¹ Mətsizilla ala la gudəñ Tərowas la kəslah iyaw, tərta, məhəd à gudəñ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aña Samotəras, la bebəñ gə məzlanəl la Neyapoləs. ¹² Dagay la abatà la uwana, məhəd à Filipiya uwana gudəñ teraņa la makoray Makeduniya, slaka madz à ahəñ aña azla Rom. Mədzà à anu à ahəñ la abatà. ¹³ La vuđ maduw ləv mədà à uda la gudəñ la abà kà mayàh slaka madəv kufə aña azla Yahudiya la gay mukwà. Mədzàhà madzay ñgaha mətapla azlamis uwana tahamà gay à vok la abatà. ¹⁴ Tekula la tataka aña azlamis uwatà la abà, sləm aña Lidiya, asà à wañ la gudəñ Tiyatir, masla matsakal azlasana, uwana iyaw aña zlazladə, masla mahoy adi aña Zəzagəla babay. Atsəb anu sləm, ñgaha Sufəl Zəzagəla azàla hañkəli kà masla aña maf sləm à uwana Pol apəhay. ¹⁵ La abatà tadəhalla batem la azlaməna huf gay aña gesina, azàla anu à mtəga aña la magođay: “Bokuba uwana tsa kasəlaw kà gədadinañ gəl à Zəzagəla à vok la dziriga kà, sàw à wañ, kadzaw à ahəñ la mtəga gulo”, agòđ à anu. Afà anu leri à gəl.

Tawits azla Pol à dañay

¹⁶ Vərđi anik la ahəñ uwana mədà à slaka madəv kufə kà, məgagəm la dugu mayà gə, uwana la masasəđok mawisiga lakəl. Apəhàh tatak uwana adəpaka vok la huma la gay, la mapàh tatak uwaga kà, adabəz sili kà aña mənğa aña. ¹⁷ Adzəkà manəf anu la tsəh, awiyaa agòđ: “Azladza uwanay kà, azlaməna sləray aña Zəzagəla uwana kərkər la afik! Tapəhakulla tetəvi uwana Zəzagəla adəbəla akul!” ¹⁸ Apəhàh uwaga mavakay dəñ. La makəđ gəl à ahəñ, Pol adəy vok, agolà vok à slaka aña, agòđ à masasəđok mawisiga: “Kak masasəđok mawisiga, la sləm aña Yesu: Sà à uda la masla la abà, gəgòđ à ka!” La kirim yewdi masasəđok asà à uda. ¹⁹ Mok uwana azlamənğa aña dugu mayà uwaga tanəñəñ kà tabəz sili aya aw kà, takàs azla Pol atà la Silas ñgaha tabayà atà à vadavaday kasukwa à afik

tsëràh à huma aña azlamønğa aña gudəŋ. ²⁰ Tadàla atà à slaka azlagumna aña azla Rom ŋgaha tagòf: “Azladza uwanay kà, tatsàlla magazlay à gudəŋ gami à abà, atà kà, azla Yahudiya. ²¹ Ŋgaha tapàhla mapəhay uwana ala wakità seriya gami avəra gay à azladza, anu uwana anu azla Rom, kà manəfay la makəsay.” ²² Maham à ahəŋ dza ahamà atà à gəl. Azlagumna tahəl lukut aña Pol atà la Silas, ŋgaha tavà tetəvi kà mazlabàh atà la kurpi. ²³ Uwana tazlabàh atà la kurpi kà, tawits atà à daŋay, ŋgaha tafàhà akur à azlaməna manəŋla à atà à lig kà, kà manəŋla atà lela. ²⁴ Uwana masla manəŋla atà adatsən gay uwaga kà, awits atà à daŋay huf gà à agu, ŋgaha abèk atà sasala à asik.

²⁵ La huf aña tataka vəf azla Pol atà la Silas tadəv kudfa, ŋgaha tahàb kà mazləb Zəzagəla; azlaməna daŋay anik tatsənà atà babay. ²⁶ Katskats kutso abəlàkà vok mənğa mənğa, baməraka matatukway aña gày kà abəlàkà vok, katskats azlagamagày tapàzlla vok, ŋgaha la kità bay, azlasasala la azlamazakazak tapallàhà à vok à azlaməna daŋay la vok ala kokudfa gəl aŋatà. ²⁷ Masla manəŋla azlaməna daŋay atsənà ala. Uwana anəŋəŋ kà gamagày aña gày daŋay mapazl vok gà, abəf katsakar aŋha kà makəf vok, kà uwana adzùgw kà, azlaməna daŋay tahoyay. ²⁸ Ama Pol awiyà la ndzəfa: “Kay, kakəf vok aŋak aw, anu gesina gami la ahəŋ!” ²⁹ Masla manəŋla uwaga anəv akəl, ahəd à gày daŋay à agu la katskats la masəkulay la abà kà guba, atəf à makəla asik aña azla Pol atà la Silas. ³⁰ Ŋgaha asèlla atà à uda, anavà atà: “Azlamønğa gulo, mana gəfəhəŋ kà gi aña mabəlay ma?” ³¹ Tawulàlla: “Dìŋ gəl à Yesu à vok, ŋgaha kabəlay, kak la huf gày aŋak gesina!” ³² Ŋgaha tazàla gay aña Sufəl Zəzagəla la azlaməna huf gày aŋha gesina. ³³ Masla manəŋla gày daŋay uwaga, ahəl atà à uda la vuf uwatà, ŋgaha apàläh azlaamik aŋatà. La lig la ahəŋ tadàhalla batem la azlaməna huf gày aŋha gesina. ³⁴ Adàla azla Pol la Silas à gày aŋha à agu, ŋgaha avà à atà tatak may. Zil uwaga la azlaməna huf gày aŋha gesina tahən ala la marabay, kà uwana tadìŋ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁵ Mok uwana məl adawula, azlagumna aña azla Rom, tasləl dza à slaka masla manəŋla gày daŋay la magəfal: “Sàk azladza uwaga, tahəd aŋatà”, tagəfal. ³⁶ Masla manəŋla asà à waŋ, apəh à azla Pol, agòf à atà: “Azlagumna tav tetəvi kà mawits akul à gəl. Kaslawwalla vok aña mas à uda, kà madiy aŋkul la lapiya.” ³⁷ Ama Pol agòf à azlaməna maslèlla atà à waŋ: “Lakuhi tazlabàh anu la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha kà pəra tawits anu à

gəl kokuɖa maɖàh seriya gami, tsa anu babay kà, anu azla Rom kà pəra, tawìts anu à gəl, la gəl à gəl ma kà mana mi?! Kiya uwaga aw! Say atà la gəl aɗatà tatsa à waɗ kà mapəl anu ala, kəla!” ³⁸ Azlaməna masləllay tawùlla à gay uwaga à azlagumna Rom. Ama guba akəs atà kaykay kà uwana tatsənàɗ kà Pol la Silas kà azla Rom. ³⁹ Kiya uwaga, atà tasà à waɗ tadèv atà kuɖa, ɗgaha tasəlla atà à lag la gày daɗay la aku, ɗgaha aya tadèv atà kuɖa kà mas à uda la kutso aɗatà la abà. ⁴⁰ Uwana Pol atà la Silas tadasa à uda la daɗay, tahàd à mtəga Lidiya dadàɗ. Uwana tanəɗ azladede la abata tadzərəɖàhàtəla, ɗgaha tahàd aɗatà.

17

Pol atà la Silas la Tesaloniki

¹ Tanəfà tetəvi uwana aguwa la Amfipolis la Apoloniya ɗgaha tabəzà Tesaloniki. Gày madəv kuɖa aɗa azla Yahudiya la ahəɗ la abata. ² Bokuba uwana adagay zagəla aɗa Pol, ahàd à gày madəv kuɖa à agu. Mavakay maduw ləv makər, Pol atsanà vok gay atà nna lakəl aɗa wakità Zəzagəla. ³ Atàpàhàtəla la madzərəɖàhàtəla, kà akəsà vok kà Kristu asà ɗgərpa, ɗgaha awùl à uda la mamətsay, Pol agòɖ à atà: “Yesu uwanay gəpəh à akul kà, Kristu gà la uwaga.” ⁴ Azladza anik la tataka aɗatà la abà takəs uwaga, tanəfà Pol atà la Silas. Azla Gərək uwana tahòy yewdi aɗa Zəzagəla la azlamis huɖ gudəɗ uwana sləm aɗatà la ahəɗ aɗuvaw.

⁵ Ama azla Yahudiya tahən ala la maɗor. Kiya uwaga tahamà gay azlabuɖaray à vok, tawiyà kà maf à tsəh à maham à ahəɗ dza à afik la magazlay la huɖ gudəɗ. Tahàd à mtəga Yason kà mayàh azla Pol atà la Silas, kà madla atà à huma aɗa azlaməna sawaray. ⁶ Uwana tabəz azla Pol la abata aw kà, tabayà Yason la azladede anik à huma aɗa azlaməɗga aɗa gudəɗ, ɗgaha tadzəkà mawiyay: “Azladza uwana tawìs gudəɗ à vok ala kà, atà, la uwanay tabəzà à abanay lakana. ⁷ Yason akəs atà à mtəga aɗha, azladza uwaga gesina tapəsèw mapəhay aɗa sufəl aɗa Rom, kà uwana tapəhay kà məɗ sufəl anik la ahəɗ, uwana sləm aɗha Yesu”, tagòɖ. ⁸ Gay uwaga avədzàhà à tsəh à maham à ahəɗ dza à afik la azlaməɗga aɗa gudəɗ. ⁹ Kiya uwaga azlaməɗga tafà leri à azla Yason à gəl kà tapəl sili dàɗ kà maduw atà à gəl.

Pol atà la Silas la Bere

¹⁰ Uwana vəɖ adasa à waɗ, azladede tagòɖ à Pol atà la Silas: “Dàw aɗkul à Bere!”, tagòɖ à atà. Mok uwana tabəzà abata kà, tahàd à gày madəv kuɖa aɗa azla Yahudiya à

agu. ¹¹ Azlauwanay kà madzugway aṅatà kà delga, kà azla Yahudiya aṅa Tesaloniki, takəs gay Zəzagəla la ahəl səla, kəla mavakay tamədzədəh huɖ aṅa wakità, kà masəlay à baṅa uwana Pol apəhay kà dziriga. ¹² Nḡaha aṅuvaw la tataka aṅatà la abà tadɪŋal gəl à vok. Azla Gərək la azlamis uwana sləm aṅatà la ahəŋ, la azlazil tadɪŋal gəl à vok. ¹³ Ama uwana azla Yahudiya uwana la Tesaloniki tatsənəŋ kà Pol apəh gay Zəzagəla la Bere kà, tasà à waŋ la maham à gay azladza à vok, kà mavədzàh azladza ala. ¹⁴ Kiya uwaga azladedə tadàla Pol à gay dərəv, ama Silas atà la Timotawus tagəd à Bere. ¹⁵ Azlauwana talakà Pol, tabəzla tsərəh à Atena. La lig la ahəŋ tawùlla aṅatà à Bere la gay uwana la ahəl Pol, apəh à atà kà mapəh à azla Silas atà la Timotawus, kà tabəzalla vok la katskats.

Pol la Atena

¹⁶ Mok uwana Pol akùd azla Silas atà la Timotawus la Atena kà, ləv azəŋ mənḡa kà manəŋ gudəŋ uwaga adahənla la azlamazlazlay. ¹⁷ Tabayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuɖa la aku, la azlauwana azla Yahudiya aw, ama tahòy yewdi aṅa Zəzagəla, la azlauwana la vadavaday kasukwa la afik, nḡaha la azlauwana taga-gàmàh la masla. ¹⁸ Azlaməna matapla azladza anik azla Epikuriya nḡaha la azla Sətoyisəya tavàts gay la masla. Azlaanik tagòɖ: “Mana masla gay zlawzlawga uwanay agòɖ lagwa zlà ma? Zlahaw kà apəhay kà gay aṅa azlazəzagəla mələk gà.” Tapəh uwaga kà, kà uwana Pol apəhay lakəl aṅa Yesu, nḡaha lakəl mawul à uda la mamətsay. ¹⁹ Kiya uwaga takəs, tadàlla à gudəŋ uwana à afik Arewopez la huma aṅa azlaməna sawaray, nḡaha tagòɖal: “Lagwa asa à anu masəlay matapla, ma uwala asa à ka matapanula? ²⁰ Kà uwana asa à ka matapanula azlatatak mələk gà, nḡaha bay asa à anu masəl godega aṅha zlà.” ²¹ (Azla Atena la azlamələk dza uwana tadzà à ahəŋ la tataka aṅatà la abà, tadəfahà tatak aw, say matsən azlagay mawga uwana tavàts pəra)

²² Hadzak, Pol atsizilla ala la tataka aṅa azlaməna sawaray la abà nḡaha agòɖ: “Azla Atena, gədzùgw kà akul kanəfaw azlatsəhay zəzagəla anik anik gərgagər. ²³ Haɖay, bokuba uwana gədauguzahay la huɖ gudəŋ aŋkul la abà kà, gənəŋà azlaslaka mazlazlay aŋkul. Nḡaha gənəŋà anik aya uwana tatsetsèral à vok: ‘Slaka uwana kà aṅa zəzagəla dza asəl sləm aṅha aw.’ Iyay zlà! Kasləkawaw kokuɖa masəlay, ama gi kà gəsəl, uwana gəsà à waŋ kà mapəhakulla. ²⁴ Masla la uwana adəfahəŋ gudəŋ à vok, la azlatatak uwana la huɖ aṅha gesina, ama masla kà adza à ahəŋ la azlagay uwana

la aku, ahàl aña dza aña aw. ²⁵ Masla kà anəkudà kà dza aña madfahalla tatak aw, kà uwana masla la uwana av sifa à dza la masafay gesina.✱ ²⁶ La dza tekula la abà, la uwana mayyi à tsəh ala apakà vok gesina, ngaha abək atà à ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok. Dagay uwana aləg madfah vok, afah azlakaslà à ahəŋ la azlamakwi aña madz à ahəŋ aña atà babay. ²⁷ Adahà à atà kà atà mayah masla təzltatəzl, kà atà aña mabəzal. Ama la dziriga kà, Zəzagəla kà kərkər la uwabeyuwi gami aw, ²⁸ Kà uwana:
'La masla anu la sifa masla la vok aña masafay anu la ahəŋ.

Delga à uwana azladza anik aŋkul tahàb, ngaha tagòd:
'Anu babay kà anu azlabəza aña.'

²⁹ Tsa anu azlabəza aña Zəzagəla kà, məslala vok məga-gazləla la madzugway kà, Zəzagəla kà bokuba luwəluwə, sili, banaw akur aw. Kà uwana aña azlatatak uwaga kà, dza adahà à atà la haŋkəli aña, kà azlamazlazlay aña. Azlatatak uwaga kà azlaaŋa Zəzagəla aw. ³⁰ Iyay, kà uwana Zəzagəla atugw tsakana aña uwarə aya aw, kà uwana azladza tadza à ahəŋ kà la mawur gəl aw la abà. Ama lagonay kà, adazala azladza baməraka leli gesina, kà mapəh gay la ləv ala. ³¹ La haday gə kà, afə mavakay tekula à ahəŋ, à uwana adəfah seriya à gudəŋ à vok à gəl la dziriga. La ahàl aña dza tekula uwana akəsàni, ngaha apəhanula masla la mawul à uda la mamətsay."

³² Uwana tatsənà, kà Pol apəh lakəl aña mawul à uda la mamətsay kà, azladza anik takəfəslal, azlaanik tagòd: "Iyay, lagwa kà, asa à anu aña mədətsəbal sləm vərđi anik aya zlə!" ³³ Kiya uwaga à uwana, Pol asà à uda la tataka aña atà la abà. ³⁴ Azlaanik tadà à atà à adi, tadiŋal gəl à vok. La tataka aña atà la abà kà Denəs tekula la tataka maham à ahəŋ sawaray, uwana la abà la gudəŋ la afik, mis anik uwana sləm aña Damarəs, ngaha la azladza anik aya.

18

Pol la Korintiya

¹ La lig aña uwaga la ahəŋ, Pol atsizlla ala la Atena ngaha ahàd à Korintiya. ² Zil Yahudiya anik la ahəŋ la abatà, sləm aña Akilas, tagagəm la Pol. Pol ahàd à mtəga aña kà manəŋ atà à gay. Masla kà, tayyà kà à makoray aña Pontiya à abà, ama asafay la abatà aw. Asà à waŋ kà la Italiya la ahàl à ahàl atà la mis aña Pərəskila, kà uwana sufəl Rom, uwana sləm aña Kələd, akudəkəh azla Yahudiya gesina la Rom. ³ Sləray aña atà kà tekula la Pol, (Mataf gəy lukut)

✱ 17:25 17.25 1 Sufəl 8.27; Yesayya 42.5

adzà à ahəŋ la mtəga aŋatà, ŋgaha tafahàhà sləray la slaka gə. ⁴ Kəla vud maduw ləv, Pol abayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuɖa la aku, kà atà tadiŋal gəl à vok, bamərakà azla Gərək bay.

⁵ Ama mok uwana azla Silas atà la Timotawus tasà à waŋ la Makeduniya kà, Pol adfahà sləray anik aya aw, say azàŋ kà gay Zəzagəla la mapàhla à azla Yahudiya, kà Yesu kà masla uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl. ⁶ Ama uwana azla Yahudiya tafà gəl à gay aŋha aw, tatsəkəkal magodfahay à gəl Pol adəf à atà burburu aŋa gudəŋ aŋatà à gəl, agòf à atà: “Baŋa kadàzahawla kà, mawisiga kà adagay kà aŋkul, gay gulo la abà aw. Dagay lagonay lagwa gəgola vok gulo à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw adagay.” ⁷ Kiya uwaga adà aŋha la abatà, ahàd à mtəga aŋa dza anik uwana sləm aŋha Titiyus Yustus, uwana ahòy yewdi aŋa Zəzagəla, ŋgaha gày aŋha kà agà la makəla aŋa gày madəv kuɖa. ⁸ Kirəspus, məŋga aŋa gày madəv kuɖa, adiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok la huɖ gày aŋha gesina. Azla Korintiya uwana tatsənà gay uwaga, tadiŋal gəl à vok, ŋgaha tafahà à atà batem.

⁹ La vəd la abà vərđi anik masesiŋay asesiŋla Pol, Sufəl Zəzagəla agòdal: “Guba akəs ka aw, dà à huma à gay la mapəh gay gulo, kadza à ahəŋ titi aw! ¹⁰ Kà uwana gi la ahəŋ la kak. Dza la ahəŋ aslala vok kà makəs ka, kà madfaha à ka mawisiga à vok aw, kà uwana azlauwana tadagahay azlaaŋulo kà, atà ŋuv la gudəŋ uwanay la abà aw.” ¹¹ Pol adzà à ahəŋ la Korintiya mavay la tenma, atapàhla gay Zəzagəla à azladza.

¹² Mok uwana Galiyon apək gumna aŋa kutso Akayya, azla Yahudiya tahamà gay à vok, takəs Pol, tadàlla à huma seriya, ¹³ Tagòf: “Dza uwanay kà apapat azladza kà atà makəded à Zəzagəla anik à ahəŋ, la azlatetəvi anik anik, uwana adəb vok la mapəhay gami aw.”

¹⁴ Pol asəl mabadma, à mok uwana Galiyon agòf à azla Yahudiya: “Baŋa dza uwanay akəf dza, baŋaw adàh mawisiga anik zlazladaga naka gəbasin, gətsəb akul sləm. ¹⁵ Ama tsa kabayaw vok gay kà lakəl aŋa azlagay, lakəl aŋa azlasləm, ŋgaha lakəl aŋa wakità seriya aŋkul kà, say akul la gəl aŋkul kakədəvwaw uwaga ala, gi kà, gəfàh seriya aŋa tsəhay gà uwaga aw.” ¹⁶ Ŋgaha akudəkàh atà la huma seriya. ¹⁷ La abatà gesina aŋatà takəs Sostenus, məŋga aŋa gày madəv kuɖa, tazlāb la huma seriya. Ama Galiyon afəl sləm aw.

Pol awul à Antiyews

¹⁸ Uwana Pol adadzin à ahəŋ la Korintiya aya kà, la lig la ahəŋ, asək azladedà à ahəŋ, ahàd à Kenkeriya atà la

Pərəskila la Akilas. La abatà afèts gəl à ahəŋ kà maslaf vok aŋha uwana asláf la huma Zəzagəla. La lig la ahəŋ ahàd à kəslah iyaw à afik, kà mad à kutso Səriya.* ¹⁹ Uwana tabəzà Efesus, Pol asakà Akilas à ahəŋ atà la Pərəskila, ŋgaha ahàd à gày madəv kufa à agu, kà matsən vok gay la azla Yahudiya. ²⁰ Atà tanavàl masafani la abatà, ama akès aw. ²¹ Asàk atà à ahəŋ la magodf à atà: “Baŋa asa à Zəzagəla kà, gədàwul à waŋ à slaka aŋkul aya”, ŋgaha adà aŋha à Efesus la kəslah iyaw.

²² Mok uwana adabəz à Zəsare kà, ahàd à Urusalima kà madfàh ayyi à azlaməna gay Zəzagəla la abatà. La lig la ahəŋ, adà à ahəŋ à Antiyews. ²³ Uwana adadzən à ahəŋ la abatà kà, awul aŋha aya, aguwà à uda la makoray aŋa Galatiya la abà, ŋgaha la Fərizi la madzərədfàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala.

Apolos azaŋ gay Zəzagəla la Efesus ŋgaha la Korintiya

²⁴ La zamana uwatà kà, zil Yahudiya anik la ahəŋ, sləm aŋha Apolos tayyà à Alekəsandəra, abəzà à gudəŋ Efesus. Masla la haŋkəli aŋa mabadfma, asəl wakità Zəzagəla lela. ²⁵ Asəl tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla lela. La mabadfma delga apàhla gay aŋa Yesu à azladza la dziriga. Ama batem tsəhay gə aŋa Yuhana la uwana asəl pəra. ²⁶ Adzəkà mapàh gay la gày madəv kufa la aku la kokuufa guba. Mok uwana Pərəskila atà la Akilas tatsən mapəhay aŋha, tadàla masla à mtəga aŋatà, tapəhalla tetəvi aŋa Zəzagəla la dziriga. ²⁷ Kiya uwaga Apolos akès tetəvi kà mad à kutso Akayya. Azladedə məna madiŋal gəl à vok tadzərədfəŋ ala, tatsetsəral wakità à ahàl, kà mav à azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso uwatà, kà atà makəsay la ahàl səla. Mok uwana adabəz à abatà kà, azlək azlaməna madiŋal gəl à vok la vok mahamay uwana Zəzagəla avàl. ²⁸ Apəh à azla Yahudiya la huma azladza gesina, tsəràh à uwana dza apəzl gay maslək aw, apəhatàla la wakità Zəzagəla la abà, kà Yesu la uwana dza uwana Zəzagəla afàl dzakwa à gəl, Kristu.

19

Pol apəh gay Zəzagəla la Efesus

¹ Mok uwana Apolos la Korintiya, Pol aguwà la gudəŋ la afik, abəzà à Efesus. La abatà la uwana abəzà azlaməna madiŋal gəl à vok anik à vok. ² Anavà atà: “Kabəzaw Masasəfok Zəzagəla, à mok uwana kadinəwwal gəl à vok ay?” Tawulàlla, tagòd: “Tetuwa mədatsənəŋ tapəhay lakəl aŋa Masasəfok Zəzagəla aw.” ³ Kiya uwaga Pol anavà atà:

* 18:18 18.18 4Musa 6.18

“Tsəhay batem ma uwala tadjahàkullàn la?” Tawùlalla: “Tsəhay gà anja Yuhana”, tagòfal. ⁴ Pol agòf à atà: “Yuhana adahà batem à azlauwana tapàh gay la ləv ala, ngaha agòfàh à azla Isərayel kà, say tadinj gəl à dza uwana à vok adànəfal à tsəh à wanj, uwaga kà Yesu.” ⁵ Mok uwana tatsən uwaga tadjahàtàn batem la sləm anja Sufəl Yesu. ⁶ Pol abək à atà ahəl à gəl, gesina anjatà tabəzal Masasəfok Zəzagəla. Tadzəkà mabafma la azlagay mələk gà, ngaha tazà sayda uwana tabəzal la slaka Zəzagəla. ⁷ Gesina anjatà kà taslay kulo gəl anja səla.

⁸ Təla makər Pol adahàn kà matapatàla la gày madəv kudà anja azla Yahudiya la aku, apàhla azladza kokudà guba, kà atà tatsənà vok gay, awəf vok à uda kà mapəhatàla gay anja makoray Zəzagəla. ⁹ Ama azlaanik anjatà tadjadzà-nàhà gəl ala, takweskà, tapəh mawisiga lakəl anja tetəvi anja Sufəl Zəzagəla la huma maham à ahənj dza. Kà uwaga à uwana Pol ahəl azlaməna madijal gəl à vok, tahəd anjatà. Kəla mavakay atəpla azladza la gày nekol anja Tiranus la aku. ¹⁰ Anəfà madəh uwaga tsərəh à mavay səla, tsərəh à uwana azladza la kutso Asəya, la azla Yahudiya, ngaha la maham à ahənj dza anik gesina tatsənà gay anja Sufəl Zəzagəla.

Gay anja azlakona anja Seva

¹¹ Zəzagəla adahàhà azlanadzipo tsəhay anik anik la ahəl anja Pol. ¹² Azlalukut uwana tadabani vok anja Pol la azlanalbət gesina kà tawaràhà azlaməna dıvats ala gesina. ¹³ La kaslà uwatà azla Yahudiya anik la ahənj uwana tauguzàhàh, tawùl à abanay, tawùl à abatày kà makudəkàh azlamasəfok mawisiga à azlaməna dıvats lakəl ala, tazəb kà sləm anja Sufəl Yesu kà makudəkàhla azlamasəfok mawisiga uwaga. Tagòfàh à azlamasəfok uwaga: “Məgòf à akul: Sàw à uda la sləm anja Yesu uwana Pol apahay!” ¹⁴ Uwaga azlabəza anja mən madzahaga anja mav tatak à Zəzagəla, uwana sləm anja Seva, tadjahà uwaga atà məfəf. ¹⁵ Ama masasəfok mawisiga agòf à atà: “Gəsəl Yesu, Pol babay gəsəl, ngaha ma akul ma, akul azla uwa tak uwa?” ¹⁶ Masla zagəla zagəla avəl à atà à adi, aduwà à atà gesina. Azlabàh à atà à gay, adahàh à atà amik à vok, tavàlàh à uda, tahòy anjatà la godega deyday. ¹⁷ Azla Yahudiya la azlamaham à ahənj dza anik anik, uwana tadjà à ahənj la Efesus gesina, tatsənà uwaga. Ləv avəl à atà à gay tsərəh à uwana azladza tazàn mazləbay sləm anja Sufəl Zəzagəla à gəl kaykay aya. ¹⁸ Anıuvaw la tataka azlaməna madijal gəl à vok la abà tasàhà à wanj, tapàh gay la ləv

ala lakəl aña uwana tadarfaħaŋ la huma azladza gesina. ¹⁹ Añuvaw la tataka aña azlauwana la abà tafàh məzla, tasàhla wakità añaatà à waŋ, tadàwal à akəl à tsəh la huma aña azladza gesina. Tatùgw sili aña wakità gə, uwana kà adàh gursu dəbow dzik zlo. ²⁰ Kiya uwaga à uwana gay aña Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahəŋ la ndzəda la mapəhla ndzəda aŋha ala.

²¹ Mok uwana uwaga adada à lig gesina, Pol akès tetəvi uwana aguwa la Makeduniya, la Akayya kà masla aña mad à Urusalima. “Baña gədahezay kà, gədàd à gudəŋ Rom babay”, agòd. ²² Asləl azlaməna mazlakay aŋha səla à Makeduniya, Timotawus atà la Erastus, ama masla kà adzani à ahəŋ la Asəya dadəŋ.

Masàh gəl la Efesus

²³ La kasla uwatà kà, gay mənğa atsizilla ala la Efesus lakəl aña tetəvi aña Sufəl Zəzagəla. ²⁴ Dza anik la ahəŋ la abatà, sləm aŋha Demetəriyus, uwana avàtsàh azlamaftsa à vok aña gəy uwana azladza tasləkàwəh, uwanay gəy aña mazlazlay Arəteməs misga, akès atà à vok la azlaməna sləray aŋha gesina kà madawla. ²⁵ Azàlèh azlaməna sləray aŋha, la azladza uwana sləray añaatà tekula, ŋgaha agòd à atà: “Azlakona, kasəlaw kà, la sləray gami akəs à anu aw takay, ²⁶ kanəŋawwan, ŋgaha katsənaawwan uwana Pol uwanay adəhəŋ aw takay? Agòd à azladza kà: Azlamazlazlay uwana mədehəŋ la ahəl kà, azlazəzagəla delga aw, agòd. Ŋgaha azladza takəs gay aŋha kà la abanay la Efesus pəra aw, ama la makoray aña Asəya la abà gesina bay. ²⁷ Baña kiya uwanay kà, azladza tadəpəh mawisiga lakəl aña sləray gami, ŋgaha tadəpəsew mən gəy mazlazlay Arəteməs baməraka Arəteməs bay, kà tadəhoy yewdi aŋha aya aw. Tekedik kà, masla la uwana azla Efesus tasləkaway la azladza gudəŋ à vok gesina!”

²⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tapakà ləv kaykay, tadzəkà mawiyay, tagòd: “Arəteməs aña azla Efesus kà mənğa, Arəteməs aña Efesus kà mənğa!” ²⁹ Gay uwaga aslèhà gəl à gudəŋ à abà gesina, awisà gəl à azladza à vok, takəs azlaməna manəf Pol səla, Gayyus atà la Arəstarkus uwana tasà à waŋ la Makeduniya, tabayà atà, tadàla atà à vadavaday aña marazlay à afik. ³⁰ Pol bay kà asal aña mad à abà, ama azlaməna madiŋal gəl à vok tafədal gay à ahəŋ. ³¹ Azlamənga aña kutso Asəya uwana azlaslagama aŋha tasləl gay à slaka aŋha, tadəval kudfa kà masla aña mad à vadavaday marazlay à afik aw. ³² La mok uwaga kà, maham à ahəŋ gesina hohoda gəl à vok, kəla uwabeyuwi

awiyay deyday pəra, kà uwana aņuvaw la tataka aņatà la abà, tasəl gay uwana ahamà atà gay à vok aw. ³³ Zil Yahudiya anik la ahəj la abatà la tataka azladza la abà, sləm aņha Alekəsander, tadàlla à awtày à huma aņa maham à ahəj dza kà uwana azla Yahudiya tasəl masla, kà mapəhla godega aņa gay uwaga à azladza. ³⁴ Ama uwana tasəl kà masla babay zil Yahudiya kà, tazà mawiyay à zagəla la kuda tekula, tasəf la mawiyay la abà azlagay sa səla: “Arəteməs aņa azla Efesus kà mənğa, Arəteməs aņa azla Efesus kà mənğa!”

³⁵ “Dzàw à ahəj titi!”, mən səkəreter aņa gudəj uwaga agòd à atà kà kufda kufda: “Hadəy, akul azla Efesus kà uwabeyuwi asəl kà gudəj aņa Efesus kà masla manəjla mən gày aņa Arteməs, nğaha la maftsa vok tsikasłaga aņha, uwana asà à ahəj la zagəla, kəla dza uwala beyli asəl uwaga. ³⁶ Dza la ahəj ats gadzewi lakəl aņha aw. Gay gà la uwaga say kadzaw à ahəj titi, nğaha kadəhaw haņkəli lakəl aņa uwana kadəhawwaņ bay. ³⁷ Hadəy, sələw kà, azladza uwana kasəwla atà à abanay kà, tadà à gəl la mən gày mazlazlay gami la aku aw, uwala tapəh mawisiga lakəl aņa mazlazlay gami bay aw. ³⁸ Baņa gay la Demetərius lakəl, la azlaməna sləray aņha, kà mapuw gudzi à dza à gəl kà, kaslà la ahəj à uwana dza ada à seriya la mok uwatà à huma aņa azlamənğa, la abatà la uwana tadəvah atà ala. ³⁹ Baņa akul la azlagay anik aya babay kà, say kadawla à huma à azlaməna sawaray, kà makədəvəj ala la abatà. ⁴⁰ Ama kà aņa uwanay lakana kà, akəs anu vok aw, kà uwana tagod à anu kà, akul la uwana mədatsizl gay ala, tagod à anu, kà uwana akəs anu vok kà maham gay à vok kiya uwanay aw!” ⁴¹ Nğaha mok uwana adakəd gəl à gay uwaga kà: “Dəw aņkul!”, agòd à atà.

20

Pol ahəd à Makeduniya nğaha à Akayya

¹ Mok uwana gay atasləla kà, Pol ahamà gay à azlaməna madiņal gəl à vok à vok. Adzərəďəhàla la azlagay, agòd à atà: “Gi kà, gəda à Makeduniya.” ² Aguwà à uda la kutso uwatà la abà la madzərəďəh azlaməna madiņal gəl à vok ala, la mazəh à atà gay Zəzagəla, nğaha ahəd à Akayya. ³ Adzà à ahəj la abatà təla makər, adəhà vok à ahəj kà mad à Səriya la kəsłah iyaw, ama atsənəj kà azla Yahudiya tatsən vok gay kà makədəy, gay gà la uwaga awul à Makeduniya. ⁴ Sopatər, kona aņa Pirus, zil Bere alakəj, nğaha bay Arəstarkus atà la Sekundus, uwana azla Tesaloniki, Gayyus zil Derbe, Tisik atà la Tərofim nğaha bay Timotawus, uwana

atà azla Asəya, tahàd atà nna gesina. ⁵ Tatsà vok à huma kà anu, tahàd à Tərowas, takudà anu la abatà. ⁶ Anu la gəl gami mægəd à Filipiya, uwana madəvaday aŋa pain uwana tatak maməsləla la tsəh aw adada à lig kà, la mahənay zlo kà məbəzà atà à vok la Tərowas la kəslah iyaw. Məđahà kasukwa tekula la abatà.

Pol anəŋ azlaməna Tərowas à gay

⁷ La mokokhu gà, vuđ səbdu kà, maham gay à vok kà mazuw tatak may tsikaslaga. La abatà Pol apəh gay à azladza. Apəh gay tsərəh à tataka vəđ, kà uwana la bebəŋ gà kà, asal mad aŋha. ⁸ La gəy uwatà la aku lakəl aŋa gəy uwatà la afik, məhəm à agu kà, azlafənəs aŋuvaw dzadzàhà la ahəŋ. ⁹ Bəzi kohana uwana sləm aŋha Antikus adzà madzay la gay fenetər. Pol adà à huma à gay la mapəh gay Zəzagəla tsərəh à uwana Antikus ayi vok, adzehəl. Tsəŋurəsl, atəđ à ahəŋ, dagay la kəl gəy mamakər la afik, tazəb à afik kà adamətsay. ¹⁰ Ama Pol asà à ahəŋ, ahùbal à gəl, akəs à vok, agòđ: “Katawaw aw, mamətsayga aw!” ¹¹ Ngaha Pol awùl à gəy uwatà à afik, azəb Pain atsəkəŋ ala, ŋgaha tazùw gesina aŋatà la slaka gà. Apəh à atà gay uwaga tsərəh à gay bebəŋ, la lig la ahəŋ adà aŋha. ¹² Tadàla bəzi kohana uwaga à mtəga la sifa, tarəb məŋga kà uwaga, tadzərəđàhà ala.

Pol atsizlla ala la gudəŋ Tərowas, ahàd à Milet

¹³ Anu kà, mətsà vok à huma, kà Pol aŋa maday à kəslah iyaw à afik uwana adàla anu à Asos. La abatà la uwana mədzùgw mazəb Pol à tsəh à kəslah iyaw à afik, kà uwana masla kà anəfà tetəvi à asik. ¹⁴ Mok uwana adabəz anu vok la Asos kà, məzəb à tsəh à kəslah iyaw à afik, məhəd à Mitilen. ¹⁵ Mətsizlla ala la abatà aya, məhəd à huma aŋa Tsiyo. La bebəŋ aŋha aya kà, məbəzà à Samos, ŋgaha la bebəŋ aŋha aya kà maufad kà, məbəzà à Milet. ¹⁶ Asà à Pol kà matsəđ à Efesus lakəl ala, kà uwana asəl matsizl à ahəŋ kà maz kaslā ala la kutso Asəya aw, kà uwana av vok kà mabəz à Urusalima gurayŋa madəvaday Pentakosta, adàh vok kəla.

Pol apəh gay à azlamasiga la Efesus

¹⁷ Mok uwana Pol adabəz à Milet kà, asləl gay à slaka azlamasiga aŋa maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la Efesus: “Sàw à waŋ à abanay!”, agòđ à atà. ¹⁸ Mok uwana tadùw à awtày à slaka aŋha kà: “Kasəlaw kakay à madz à ahəŋ gulo uwana gədzà à ahəŋ la makoray aŋa Asəya la abà”, agòđ à atà. ¹⁹ “Gəđahà sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, ŋgaha la iyaw tugwi la adi, la ŋgərpa, la

tataka ankul la abà kà matsən vok gay la azla Yahudiya.
²⁰ Sèlàw babay kà, gəhadəhəkulla tatak uwana à vok akəsà akul à vok aw. Gəpəh à akul uwaga gesina, ngaha gətəpakulla la dazuwaya, ngaha baməraka la azlahud gày ankul. ²¹ Gəzàlla azla Yahudiya ngaha la azlauwana azla Yahudiya aw kà mapəh gay la ləv ala, kà atà magola vok à slaka Zəzagəla, ngaha atà anja madiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok. ²² Ama lagonay kà, gəday à Urusalima, kà uwana Masasəfok Zəzagəla afà à gi leri à gəl kà maday, lagwa kà, gəsəl tatak uwana adəbəz à gi la abata aw. ²³ Kəla kà, kəla huf gudəŋ uwana gəguwà à uda la abà kà, Masasəfok Zəzagəla agod à gi, kà tadəduw gi à danay, gədəsa ngərpa. ²⁴ Ama kà gi kà gədəmətsay, gədədzə à ahəŋ la sifa kà, bə tatak tekula, baŋa gədəkəf gəl à madahay gulo, la sləray uwana Sufəl Zəzagəla afà à gi à gəl kà diga, uwaga kà mapəhla ala gay marabəŋ lakəl anja vok mahamay anja Zəzagəla.”

²⁵ “Gəuguzəhəh la tataka ankul la abà gesina, gəzà gay anja makoray Zəzagəla. Lagwa kà, gəsəl kà kadənəŋaw gi aya aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gəpəh à akul la paraka lakana: Baŋa tekula ankul azalla kà: Gay gulo aw. ²⁷ Kà uwana gəzàla masal anja Zəzagəla gesina, gəhadəhəkulla tatak à vok aw. ²⁸ Nəŋəwla gəl ankul, nəŋəwla maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana Zəzagəla asukw atà la mamətsay anja Kona anha. ²⁹ Kà uwana baŋa gədəda anulo kà, azladza tadəsahəh à wəŋ bokuba azlakəda fəta à tataka ankul à abà, tadəsaka azlatuwəŋ aw. ³⁰ Baməraka la tataka ankul la abà bay kà, tadəpahla vok ala kà madəh fida kà azlamənə madiŋal gəl à vok anja manəf atà bay. ³¹ Kiya uwaga kà, nəŋəwla gəl ankul, awulla à akul à gəl gədəpaha à akul mavay makə, mavakay la mahamay gesina, la iyaw tugwi la adi.”

³² “Lagonay kà, gədəbək akul à ahəl anja Zəzagəla, ngaha à ahəl anja vok mahamay anha. Aslala vok kà anja mazigəŋ akul, aslala vok kà anja mapis à akul gay à vok la ləmənə uwana adəhəkuləŋ gesina. ³³ Gənavə sili la lukut la slaka dza aw. ³⁴ Akul la gəl ankul babay kà kasəlaw, kà gədəhəhə sləray la ahəl gulo, kà gi anja madəhla tatak uwana gənəkudə anha la azladza uwana anina. ³⁵ La azlatatak gesina la abà, gəpəhakulla kà say kazlakaw azlamənə kudə la tsəhay sləray uwanay gesina. Tawulla anu gəl babay à gay anja Sufəl Yesu uwana agod la gəl anha:

'Marabay agay la dza uwana avəy, marabay uwanay aduwa marabay anja dza uwana akəsəy pəra',
 Yesu agod.”

³⁶ Mok uwana Pol adadəv gay aŋha à gay kà, akədf à ahəŋ, adəv kufa atà nna la slaka gà gesina. ³⁷ Gesina aŋatà tatàw, la makas masla à vok ŋgaha: “Hàd, zla!”, tagòfal la mabak ahàl à kufa. ³⁸ Tapakàh ləv mənŋa, kà uwana ‘Kadənəŋaw gi aya aw’, agòdf à atà. Ŋgaha talakàŋ à kəslah.

21

Pol aday à Urusalima

¹ La abatà ‘Maday’, məgòdf à atà, məhàd la kəslah iyaw à afik, məbəz à Kos. La bebəŋ gà, məbəz à Rodəs. Dagay la abatà məhàd à Patara. ² La abatà la uwana məbəzà à kəslah iyaw, kà mad à Fenesəya. Mədə à afik, məhàd, ³ Katskats mənəŋà gudəŋ Sipəre, uwana la tataka dərəv la abà, məfàl à ahàl gudzay, kà mad à Səriya. Məsà à vədfah la Tir kà matsək kazlaŋa aŋa kəslah iyaw à ahəŋ. ⁴ Məbəz azlaməna madinjal gəl à vok la abatà, ŋgaha mədzà à ahəŋ kasukwa tekula anina. Masasədfok Zəzagəla apəhatàla tatak uwana adàbəz Pol, kiya uwaga kà: ‘Kadà à Urusalima aw’, tagòfal. ⁵ Ama uwana kasukwa uwatà adada à lig kà, mətsizlla ala, məhàd la azlamis aŋatà la azlabəza aŋatà gesina, talakà anu à uda la huɸ gudəŋ la abà. Məkədédəfàh à ahəŋ la gay dərəv mənŋa, madəv kufa. ⁶ Mok uwana: ‘Mədzà à ahəŋ wurwur’, mədagòdf à vok kà, məhàd à kəslah iyaw à afik, atà babay tawùl à mtəga aŋatà.

⁷ Kiya uwaga mədəvə mauguzahay gami à gay la iyaw lakəl la mad à Tir, tsəràh à Potolemawus. La abatà babay, azladedə takəs anu, məvakà à abatà à slaka aŋatà. ⁸ La bebəŋ gà məhəl vok, məhàd à Zəsare. La abatà məhàd à mtəga aŋa Filip masla mapəh gay Zəzagəla, məhən à mtəga aŋha. Masla kà tekula la tataka azladza mədfəf uwana la abà, tatsatsàmàni atà la Urusalima. ⁹ Azladəgam aŋha la ahəŋ, uwana tadàh à zil dadəŋ aw, tapàhàh gay uwana Zəzagəla apəh à atà à ahàl kà mapàh à azladza. ¹⁰ Uwana mədahəni à abatà kà, masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla kà mapàh à azladza, uwana sləm aŋha Agabus, asà à waŋ la Yahudiya. ¹¹ Asà à waŋ à slaka gami, azəb parapara aŋa Pol, awəɸla asik à ahəŋ la azlaahàl aŋha, agòdf: “Aganay uwana Masasədfok Zəzagəla agòdf: ‘Azla Yahudiya la Urusalima tadəwad dza aŋa parapara uwanay kiya uwanay, tadəfa masla à ahàl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw.’ ” ¹² Mok uwana mədatsən gay uwaga, anu la azladza uwana la Zəsare kà: “Kamkam, kahad à Urusalima aw!”, məgòdf à Pol. ¹³ Ama awùlla à uda: “Kà mana katawaw ma? Asa à akul kà mav à gi guba takay? Ama gi kà, gədàvə vok gulo kà mawad gi la Urusalima pəra

aw, ama kà mamøtsay kà Sufël Yesu Kristu bay.” ¹⁴ Uwana mësàlala vok kà madøfal gay à ahøj aw kà, mødza à ahøj titi: “Bokuba uwana asa à Zëzagëla përa zlà”, mөгòfal.

¹⁵ Uwana mødadza à ahøj la abatà kà, møfahà vok kà mad à Urusalima. ¹⁶ Azlamëna madiñal gël à vok anik la Zësare talakà anu. Tadàla anu à mtëga aña Manason, uwana asà à wañ la Sipëre, masla madiñal gël à vok dagay uwarà, kà mahën anu à ahøj.

Pol ahad manøj Yakuba à gay

¹⁷ Mok uwana mødabëzay à Urusalima kà, azlamadiñal gël à vok la abatà, takës anu la ahàl sëla. ¹⁸ La bebøj gà, mähàd, la azla Pol, à mtëga aña Yakuba, à slaka uwana azlamasiga aña maham à ahøj mëna gay Zëzagëla gesina tahamàh gay à vok. ¹⁹ Pol adfahà à atà ‘Ayyi’, ñgaha apèh à atà slëray, uwana Zëzagëla adfahà la ahàl aña la tataka aña azladza uwana azla Yahudiya aw. ²⁰ Mok uwana tatsën uwaga la slaka aña kà, tazlëbà Zëzagëla, tagòd à Pol: “Deda à kanøjà uwana apakà vok la abanay la slaka azla Yahudiya tsi. Azla Yahudiya dëbow dëbew tapakà azlamadiñal gël à vok. Ama gesina kà tanøfa gay aña wakità seriya aya. ²¹ Tatsënàñ kà, katàpla azla Yahudiya uwana tadza à ahøj la tataka aña azla tsøhay dza anik la abà, kà atà aña magola vok à uda la wakità seriya aña Musa la abà, ñgaha kagòd à atà kà, tasàkal makadav azlabëza añaatà à uda, ñgaha tasàk à madz à ahøj aña azla Yahudiya la tsøh ala babay. ²² Mana mødehøj ma? Kà uwana ndzer tasølay kà, kadasa à wañ. ²³ Lagwa dafhà kà uwana møpøhaha à ka: Azladza ufad la ahøj la abanay, à uwana asà à atà masød vok. ²⁴ Nøfà atà, ñgaha kadàsødaw vok akul nna, bokuba uwana wakità seriya apøhay, pël sili aña maføts gël à ahøj añaatà. Baña kadàfah uwaga gesina kà, azladza tadàsølay kà uwana tapèh à ka à vok, kà fida, ñgaha atà kà masølay kà kanøfa mapøhay aña Musa lela! ²⁵ Ama kà aña azlauwana azla Yahudiya aw kà, masla tapakà azlamëna madiñal gël à vok kà mètsetsër à atà wakità kà mapèh à atà uwana mækës: Tëga kà, mөгòd à atà kaslawwalla vok mapad sløb matulay, sløb mazlazlay, mas añaiz la mapad sløb aña tatak masewfla gà, kadahaw mabila aw, uwaga gesina kà delga aw, mètsetsër à atà.” ²⁶ Kiya uwaga la bebøj gà, Pol ahàd la azladza ufad uwaga, tasød vok, kà magay sètaka, ñgaha tahàd à møj gày Zëzagëla à agu. La abatà agòd: ‘Baña mahønay mødøf adaslay kà, madøv slëray aña magay sètaka aña këla uwabeyuwi añaatà.’ (Bokuba magøfay kà sartà aña makad tatak kà añaatà adaslay)

Takəs Pol la mənğay Zəzagəla la aku

²⁷ Mok uwana mavakay mədəf uwaga azladəv à gay kà, azla Yahudiya uwana la makoray Asəya tanəñà Pol la mənğay Zəzagəla la aku kà, nğaha tavədzhà maham à ahən dza ala, nğaha takəs Pol, ²⁸ la mawiyay: “Azlatsəhay gami Isərayel zlakàw anu! Aganay dza à uwanay auguzàhəhay la slaka gesina, atüğw delga aw à azladza gesina lakəl anja azla Isərayel lakəl anja wakità seriya anja Musa, nğaha lakəl anja mənğay Zəzagəla babay! Bə gotənanj babay asəlla azlakirdi à gày Zəzagəla gami à agu, tadfəhla àläh à slaka tsidəna gami à vok.” ²⁹ (Uwana tapəh kiya uwaga kà, kà uwana tanəñənj Tərofim zil Efesus atà la Pol tauguzàh la huf gudənj la abà, tadzüğw kà tahəd à mənğay Zəzagəla à agu, gəl agod à atà) ³⁰ Gay uwaga atsən à huf gudənj à abà gesina, azladza gesina tahamà gay à vok. Takəs Pol, tabayənj à lag la gày Zəzagəla la aku, nğaha tatsəkàh azlagamagay à ama gesina. ³¹ Maham à ahən dza asà à atà makəd Pol, ama gay uwaga atsən à mənğa anja azlaslodzi anja azla Rom, tagədəl kà azladza Urusalima gesina gəl adawis à atà à vok. ³² Katskats mənğa anja azlaslodzi ahəl azlaslodzi la azlamənğa anjatà, tahəd à maham à ahən dza à abà la mahoyay. Uwana azladza tanəñənj azlaslodzi tasà à wənj kà, tasək à mazlaə Pol. ³³ Kiya uwaga mənğa anja azlaslodzi azà vok à slaka Pol, akəs: “Wəfəwwənj kà la mazakazak səla!”, agod. Nğaha anavà atà: “Uwanay ma, mana adfəhənj ma?”, agod à atà. ³⁴ Azladza la maham à ahən dza la abà tapəh azlagay anik anik deydayga. Takəfla gəl à gay uwaga à vok, nğaha asəl uwana adfəhənj kà gay uwauwaga uwaga aw, nğaha agod kà: “Dəwla Pol à mtəga azlaslodzi!”, agod. ³⁵ Mok uwana tabəzà maslək à ahəl gamagay, azlaslodzi tazəb mazəbay kà mav dzəhla anja maham à ahən dza, ³⁶ kà uwana azladza tanəfà la tsəh dukwdadukw la mawiyay: “Məkəd, məkəd, məkəd!”

Pol awulla dzirga anja à uda kà mazlayla

³⁷ Mok uwana tazladàla Pol à gày anja azlaslodzi uwatà à agu kà, Pol agod à mənğa anja slodzi: “Gəbəzal tetəvi kà mabadma ay?” Mənğa anja azlaslodzi agod: “Tsa kasəl gay Gərək aw nna? ³⁸ Tsa kak kà zil Misəra, uwana azləl guvəl la azladza la kaslà uwanay adada à lig aw takay, uwana adàla azladza dəbow ufad à kəsaf à abà kà magay azlaməna nabəra aw ay?” ³⁹ Pol agod: “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus uwana la Səlisəya, gi bəzi huf gudənj mənğa gə. Kamkam, gəgod à ka, və à gi tetəvi kà gi anja mabadma à maham à ahən dza uwanay!” ⁴⁰ Mənğa anja azlaslodzi avəl

tetəvi. Kiya uwaga Pol atsizilla à maslək ahəl gamagày à afik, akokòt à atà ahəl à adi kà madz à ahəŋ titi, uwana tadzà à ahəŋ titi kà, Pol apəh à atà gay, la gay Yahudiya:

22

¹ “Azladedà la azlababa, lagwa kà, tsəbàw sləm à gay mazlayla gi gulo uwana gəpəh à akul lagwa!” ² Mok uwana tatsənəŋ, kà apəh à atà kà la gay aŋatà kà, dziriya tadzà à ahəŋ titi ŋgaha Pol agòd à atà:

³ “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus la Səlisəya, ama gəzigən kà la abanay la Urusalima, ŋgaha bay kà, masla matapgəla tatak kà, Gamaliyel, masla la uwana apəhgəla masəl mapəhay aŋa azlababa gami madzidziga. Gəfahà sləray aŋa Zəzagəla kà mənŋa bokuba aŋkul uwanay kadahəwwəŋ lakana. ⁴ Kasəlaw kà gətərəbàhà azlaməna madiŋ gəl à Yesu à vok tsərəh à makad atà. Gəkàsàh azlazil la azlamis, gəwəts atà à daŋay. ⁵ Kiya uwaga madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tanərəz kà delga à uwana gədehəŋ, tavà à gi wakità kà azladedà gami azla Yahudiya uwana la Damas, gəhəd à abatà kà makas atà, ŋgaha kà madla atà à Urusalima à huma seriya.”

*Pol apəh gay aŋa mapəh gay la ləv ala aŋha
(Sləray 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Mok uwana gi la tetəvi la ama, kà mad à Damas, uwana azlāgay tataka afats kà, katskats magol uđaka mənŋa asà à ahəŋ la zagəla, aùd la makəla gulo. ⁷ Gətəđ à vəđah, ŋgaha gətsənà mabadma agòd à gi: ‘Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?’ ⁸ Gənàv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Agòd à gi: ‘Gi Yesu, zil Nazaret uwana katərəbəŋ.’ ⁹ Azladza uwana la slaka gulo tanəŋà uđaka, ama tatsənà kuda uwana abadgəmà aw. ¹⁰ Kiya uwaga gənàv: ‘Sufəl, mana gədehəŋ ma?’ La abatà Sufəl Yesu agòd à gi: ‘Sà à afik, hād à gudəŋ Damas à abà, la abatà la uwana tadəpəhakala tatak gesina uwana asà à Sufəl Zəzagəla kadefəŋ.’ ¹¹ Uwana gədapaka guləf kà magol uđaka uwana aŋərəzl gi à adi, azladza uwana məday anina takəs gi à ahəl, ŋgaha tadàla gi à Damas.”

¹² “Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana sləm aŋha Ananias, masla kà asəl Zəzagəla, akəs wakità seriya gami lela, sləm aŋha la ahəŋ la tataka azla Yahudiya aŋa Damas la abà. ¹³ Asà à waŋ à slaka gulo, atsizl gi gəl, agòd à gi: ‘Sawul, deda gulo, nən ala aya à dagay!’ La kaslà uwatà gənəŋ ala, ŋgaha gənəŋà masla. ¹⁴ Agòd à gi: ‘Zəzagəla aŋa azlababa madzidziga akəsàni ka, kà mapəhla mawoyəŋ aŋha ala la kak, kà manəŋ dziriga aŋa Kona aŋha, ŋgaha kak aŋa

matsən gay aᅇha la dziriga. ¹⁵ Kà uwana say kagay masla sayda aᅇha la huma aᅇa azladza gesina lakəl aᅇa uwana kanəᅇaᅇ ᅇgaha katsəᅇaᅇ. ¹⁶ Lagonay ma, mana kakufay aya ma? Kəs batem!', agòd à gi, 'Kà Zəzagəla aᅇa mazlak ka, kà aᅇa mapal ka la tsakana aᅇak la abà gesina, la mazal sləm aᅇha!'."

Sufəl Zəzagəla asləl Pol à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw

¹⁷ "Gəwùl à waᅇ à Urusalima. La mok uwana gədəv kudfa la məᅇ gəy Zəzagəla la aku kà, masesiᅇay asesiᅇla gi. ¹⁸ Gətsənà Sufəl Yesu agòd à gi: 'Hadzak gòd, sà à uda la gudəᅇ uwanay la abà, kà uwana azlaməna gudəᅇ uwanay kà tadəkəs gay uwana kadəpəh à atà lakəl gulo aw.' ¹⁹ Gəwulàlla, gəgòd: 'Hadfay, Sufəl, tasəl la paraka kà gəđàh à azlagəy madəv kudfa à agu, gəkàsàh atà, gəwàtsàh atà à daᅇay, ᅇgaha gəzlàbàh azlauwana tadiᅇ gəl à gay aᅇak à vok ndzer. ²⁰ ᅇgaha aya, mok uwana takəs Etiyen, masla sayda aᅇak kà, gi bay kà gi la abatà. Gəkəs makədfay, gəᅇəᅇla lukut aᅇa azlaməna makədfay.' ²¹ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd à gi: 'Həd, kà uwana gəsləl ka kərkər à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw!'."

Pol la huma məᅇga aᅇa azlaslodzi

²² Maham à ahəᅇ dza atsəb sləm à Pol tsəràh à uwana apəh gay uwaga, ama la lig la ahəᅇ kà tadzəkà mawiyay: "Zàwwəᅇ ala à dza uwaga, kədfaw, azlayla adza à ahəᅇ la sifa aw." ²³ Tawiyà la makwahàh lukut la vok ala, la matak kutso à zagəla. ²⁴ Kiya uwaga məᅇga aᅇa azlaslodzi avà tetəvi kà madla Pol à gəy uwatà à agu, kà maslahəᅇ ala, ᅇgaha kà masla mapəh dziriga lakəl aᅇa mana uwana azla Yahudiya tawiyay mi à məᅇga. ²⁵ Ama mok uwana tawadəᅇ kà mazlabay kà, Pol agòd à məᅇga aᅇa azlaslodzi uwana la abatà: "Dziri ma, tetəvi la ahəᅇ kà mazlab zil Rom kokudfa matsən seriya aᅇha takay?" ²⁶ Mok uwana adatsən uwaga kà, ahəd, apəh gay uwaga à məᅇga aᅇatà suwaᅇ: "Kakay kadəgòd aᅇak ma? Zil uwanay kà zil Rom." ²⁷ Məᅇga aᅇa azlaslodzi asà à waᅇ à slaka Pol anavàl: "Pəh à gi, kak zil Rom ay?" "Iyay", Pol agòdàl. ²⁸ Kiya uwaga məᅇga aᅇa azlaslodzi agòdàl: "Gi kà, gəpəl kà magol tebeləm aᅇa sili kà gi aᅇa mapak zil Rom." Pol awulàlla: "Gi kà dagay mayyi gi." ²⁹ La lig la ahəᅇ azlauwana asà à atà mazlabay, kà masla aᅇa mapəh dziriga kà, tawùl aᅇatà à lig. Bamərakà məᅇga aᅇa azlaslodzi bay kà, guba akəs à uwana adatsenəᅇ kà Pol kà zil Rom, à kà uwana awadəᅇ la kadərtsi.

Pol la huma aña azlamasiğa

³⁰ Məŋga aña azlaslodzi asəl kà masəlay, kà mana azla Yahudiya tayàh makəð Pol mi. Gay gà la uwaga, la bebəŋ gà kà apəzlla Pol ala la kadərtsi la abà. Agòð kà azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiğa gesina tahamà gay à vok, agòð. Kiya uwaga asəlla Pol à waŋ, à huma aŋatà gesina.

23

¹ Pol atsək yewdi à azlamasiğa à gay agòð: “Azladedə, gənəfà gay aña Zəzagəla kà kokudə mawisiğa dagay uwarà tsəràh à lakana.” ² Məŋ madzahaga uwana sləm aŋha Ananiyas avà tetəvi à azladza uwana la makəla aña Pol lakəl, kà madəð à paŋaw à abà. ³ Kiya uwaga Pol agòðal: “Ndzer, Zəzagəla adəðəð ka, kak zlagam medəkuga. Kagòð kà: ‘Gəðàh seriya kà la tetəvi aña wakità seriya’, kagòð, ‘Tsa tekedik kanəfà aw’.” ⁴ Azlauwana la makəla aña Pol lakəl tagòðal: “Kagòðàh à məŋ madzahaga aña Zəzagəla ŋuwà?” ⁵ “Azladedə, gəsəl kà məŋ madzahaga aña mav tatak à Zəzagəla à masla aw. Haday kà wakità agòð kà, ‘Kapəh mawisiğa à məŋga aŋkul à gəl aw’, agòð.”

⁶ Uwana Pol asəl kà azla Sadukiya uwana: Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw tagòð, la tataka azla Farisəya la abatà kà, apəh gay à azladza la kuda zləkkà: “Azladedə, gi kà, gi zil Farisəya, kona aña zil Farisəya, uwana tasəlla gi à abanay kà, kà uwana: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ’, gəgòð, à uwana tasəlla gi à huma seriya.” ⁷ Uwana adapəh gay uwaga kà, azla Farisəya la azla Sadukiya tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà, ŋgaha maham à ahəŋ atsək ala. ⁸ (Kà uwana azla Sadukiya tagòð la paraka kà: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw, malika la ahəŋ aw, masasəðok la ahəŋ babay aw’, tagòð. Tekedik kà azla Farisəya kà, tadinjal gəl à uwaga à vok, kà aga la ahəŋ) ⁹ Uwana mawiyay uwaga adazalla vok à gəl kà, azlaanik la tataka azlaməŋga aña wakità seriya la abà, uwana la maham à ahəŋ aña azla Farisəya la abà tasà à afik, tavədzàhàtəla tagòð: “Kiya uwanay kà, məbəza mawisiğa amiyaka tekula la slaka zil uwanay aw, zlahaw malika, baŋaw masasəðok apəhalla ala uwaga la dziriga à məŋga.”

¹⁰ Magazlay atsizlla ala məŋga kaykay tsəràh à uwana guba akəs məŋga aña azlaslodzi kà masläh Pol à ahəl aw. Gay gà la uwaga avà tetəvi à azlaslodzi kà mad à tataka maham à ahəŋ dza à abà, kà atà aña madla Pol à mtəga aŋatà à agu. ¹¹ Kiya uwaga la huf aña vəð uwatà Zəzagəla

agòd à Pol: “Guba akəs ka aw, kaz sayda gulo la Urusalima la abanay, ŋgaha bay kà, kaz sayda gulo la Rom aya babay.”

Azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà makədf Pol

¹² La bebəŋ gà, azla Yahudiya anik anik tahamà gay à vok, tagòd kà: “Məzùw tatak may, məs iyaw aw say baŋa mədakədf Pol”, tagòd, la mazuw mawadəy. ¹³ Azlaməna madəh sawaray uwaga kà, taduwà dza dzik ufad. ¹⁴ Tahàd à slaka azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga, tagòd à atà: “Anu kà, mədazuw mawadəy kà: ‘Məzùw tatak aw, say baŋa mədakədf Pol dən’, məgòd. ¹⁵ Akul lagwa, akul azlaməŋga, nəvəw à məŋga aŋa azlaslodzi, kà asəkulla Pol à wəŋ kà manərəz gay aŋha lela, gòdāwwal. Ŋgaha mədādfah vok à ahəŋ kà makədfay la tetəvi la ama, à baŋa atsa à wəŋ.”

¹⁶ Ama bəzi duguma aŋa Pol atsənà uwana tapəh, ahàd à mtəga aŋa azlaslodzi, apəh uwaga à Pol à vok à abà. ¹⁷ La abatà Pol azàla məŋ slodzi tekula, agòdfal: “Lakà kona uwanay à slaka məŋga aŋkul, kà uwana gay lakəl, kà mapəhal.” ¹⁸ Slodzi uwaga alakəŋ à slaka məŋga aŋatà, agòdfal: “Masla danəy Pol azəl gi, agòd à gi kà, gəlakà kona uwanay à slaka aŋak, kà uwana gay lakəl kà mapəh à ka.” ¹⁹ Məŋga aŋa azlaslodzi akəs kona uwaga la ahəl, tahàd à fəta à awtəy kokudə gəl aŋatà, kà manaval gay uwaga. “Gay mana asa à ka mapəh à gi ma?” ²⁰ Agòdfal: “Azla Yahudiya tatsən vok gay kà manav à ka Pol kà madalla lebəŋ à huma seriya, kà masəl dziriga aŋha. ²¹ Ama kadādiŋal gəl à vok aw, kà uwana azladza dzik ufad anik tadəgoba à fəta à abà kà makədf Pol, kà uwana tazùw mawadəy, kà tazuw tatak may aw, tas iyaw aw say baŋa takədf Pol dən, tagòd. Tadəh vok à ahəŋ, takuday kà say gay aŋak pəra adagay.” ²² Kiya uwaga məŋga aŋa azlaslodzi afəh akur à kona uwaga à lig, kà masla aŋa mapəhay à dza anik aw, “Dà aŋak!”, agòdfal.

Tasləl Pol à gumna Felikəs

²³ La lig la ahəŋ, məŋga aŋa azlaslodzi azəl azlat à səhga aŋha səla, agòd à atà: “Hàməw gay azlaslodzi guvəl à vok dadərmokw səla, mənə pəlis dzik mədfəf, dza dadərmokw səla la atsəkəf la ahəl aŋatà. Dahəw vok kà mad à Zəsare la sa ladəga aŋa mokokhu. ²⁴ Dahəw azlapəlis à ahəŋ babay, kà madla Pol la sətaka à huma gumna Felikəs!” ²⁵ Ŋgaha atsetsər à atà wakità à ahəl.

²⁶ “Gi Kəlod Lisəyas, à kak Felikəs, la dzəba aŋha səla aw aŋak, ‘Ayyi’, gəgòd à ka! ²⁷ Hadəy, zil uwanay kà, asà à azla Yahudiya kà makədfay, ama uwana gətsənəŋ kà zil Rom kà,

gəhàd la azlaslodzi kà matafəñ, masla gə la uwaga masləl à akul à awtày. ²⁸ Gəyàh masəl godega aña gay uwana tapù-walla gudzi à gəl, gay gə la uwaga gədàlla à slaka azlaməna sawaray añaatà. ²⁹ Gənəñàñ kà, gay la ahəñ aslà kà maduw à dañay bañaw aña makəday aw, tapùwal gudzi à gəl kà lakəl aña mapəhay añaatà pəra. ³⁰ Nğaha aya kà, gətsənàñ kà azla Yahudiya tazùw mawafay kà makəday, gay gə la uwaga à uwana, gəsləl à slaka añaak katskats. Gəgòd à azlaməna mapuwal gudzi à gəl kà, say tapuwal gudzi à gəl kà la slaka añaak pəra.”

³¹ Kiya uwaga azlaslodzi tazəb Pol, tadàlla la vəf uwatà bokuba uwana mənğa aña azlaslodzi apəh, tadàlla à Antipatəres. ³² La bebəñ gə, azlaslodzi uwana la asik tawùl à mtəga, ama azlauwana la pəlis kà, tadàla Pol. ³³ Tadàlla à Zəsare, tavà wakità uwatà à gumna, tasakà Pol la ahəl aña. ³⁴ Gumna adzəñ wakità uwatà, anavà Pol: “Kutso ma uwala kadzà à ahəñ la abà la?” Uwana adasəlay kà zil Səlisəya kà, ³⁵ agòdal: “Mədàtsən gay añaak la vuđ uwana azlaməna mapuw à ka gudzi à gəl tadasa à wañ.” Nğaha agòd à azlaslodzi kà tanəñla Pol la gày uwana la aku, Herod aña kà mahamàh gay à vok la aku.

24

Azla Yahudiya tapuwa gudzi à Pol à gəl la huma aña Felikəs

¹ Uwana mahənay zlo adada à lig kà, Ananiyas, madzahaga aña azla Yahudiya abəzà Zəsare, la azlamasiga anik anik, nğaha la Tertulus uwana asəl manəfay aña azla Rom gesina, kà mazlak atà. Mok uwana tabəzà huma gumna Felikəs kà, tapuwà gudzi à Pol à gəl. ² Mok uwana tazəlal kà, Tertulus adzəkà mapuw gudzi kiya uwanay:

“Kumani, kumani, Felikəs mənğa, kà kak la uwana anu la lapiya la abà, kutso gami dzəba aña səla aw kà, kà matsihila añaak. ³ Uwaga gesina kà, la slaka añaak la uwana məbəzal, kikay añaak mənğa. ⁴ Ama asa à gi gəzaka kaslà ala aw. Gay gə la uwaga, kamkam, tsəb anu sləm à uwana mədàpəhay lagwa. ⁵ Mənəñàñ dza uwanay, kà masla matsən sləm aw gə, kà uwana masla la uwana atəz magazlay ala la tataka azla Yahudiya aña gudəñ à vok gesina, nğaha kà masla la uwana mənğa aña maham à ahəñ aña azla Nazaret aya. ⁶ Nğaha aya kà, adfahà àläh à mən gày Zəzagəla gami à vok babay, kà uwaga à uwana məkəs. ((Asà à anu kà madəhalla seriya à gəl ma aña mi. ⁷ Ama Lisəyas, mənğa aña azlaslodzi azəb à uda la tataka gami la abà la ndzəda. ⁸ Gay gə la uwaga Lisəyas

avà à anu tetëvi à azlamëna mapuwal gudzi à gël, kà mas à wañ à huma anjak.)) Lagwa kà, banja kanaval gay ala kà, kasël tatak uwana mapuwalla gudzi à gël kà dziriga.”⁹ Azla Yahudiya gesina tagëdàñ à afik kà uwana Tertulus apèh kà ndzer.

Pol awulla dziriga anha à uda la huma Felikës

¹⁰ Kiya uwaga takëm, gumna agòd à Pol kà mabafma, ngaha Pol agòd: “Gësël kà kak masla seriya anja tsøhay uwanay dagay mavay døj. Gay gà la uwaga gëslalà vok anja matsizl à huma anjak kà mapèh uwana azlayla gi. ¹¹ Kà uwana aduw mahønay kulo gël anha sèla à mad à Urusalima gulo, kà maslëkaway Zëzagëla gulo, aw, bamëraka kak la gël anjak kaslala vok anja masël godega anja uwaga. ¹² Tetuw tabëz gi gël mөгazlay la dza la møj gày Zëzagëla la aku, bamëraka la uwabeyuwi aw, bamëraka la maftsa à gël à maham à ahøj dza à afik la gày madøv kufda la aku aw, bamëraka la azlaslaka anik anik la huf gudøj la abà bay aw. ¹³ Ngaha dza la ahøj la tataka anjatà la abà, agòd gay mapuw gudzi anjatà à gël uwanay à afik aw. ¹⁴ Ama aganay uwana gësàk ala à uda: Gi la ahøj la maslëkaway Zëzagëla anja azlababa gami, la manëf tetëvi mawga ‘Uwana fida’, kagodaw. Ama tekedik gëdiñ gël à uwana à vok la wakità seriya la abà gesina, la anja azlamëna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza. ¹⁵ Kà uwaga, gi gөгөdàñ à afik kà Zëzagëla adàwulla azladza dziriga à uda ala la azlamawisiga la mamøtsay, bokuba uwana tagëdà à uwaga à afik. ¹⁶ Gay gà la uwaga gëdawad vok à uda kà madz à ahøj la løv tekula la huma Zëzagëla ngaha la huma azladza bay.”

¹⁷ “La lig anja mauguzahay gulo mavay døj la uda, anja mawul à Urusalima kà, gëwulla sili mazlakay à azlatsøhay gulo à wañ, ngaha kà mav tatak à Zëzagëla bay. ¹⁸ Mok uwana gëdadàh uwaga kà, tabëz gi gël la møj gày Zëzagëla la aku, tabëz gi vok, kà mok uwana gëdadøv masød vok gulo à uda. Maham à ahøj dza la ahøj la slaka gulo bamëraka magazlay aw. ¹⁹ Ama azla Yahudiya anja kutso Asøya përa la abatà, naka atà la uwana tatsà à wañ à huma anjak kà mapuw gi gudzi à gël, agay tanøj mawisiga gulo. ²⁰ Banaw akul azladza uwanay bay, pèhàw mawisiga gulo, uwana gëdàhàñ à uwana tadàla gi à huma azlamasiga zlà. ²¹ Gay tekula përa gëpèh la kuda zlëkkà, à mok uwana gi la huma anjatà. Kà uwana gëdiñal gël à vok kà mawul à uda la ahøj, à uwana gësà à wañ à huma anjak lakana.”

²² Bokuba uwana Felikës asël gay lakël anja azlamëna manëf Kristu kà, azà gay uwaga à huma à gay agòd: “Banja Lisøyas, møjga anja azlaslodzi adàsa à wañ kà, gëdàpèh

gay aňak: Dàw aňkul!", agòd à atà gesina. ²³ Kiya uwaga: "Nèňàwla Pol lela!", agòd à mənğa aňa azlaslodzi. "Ama wàwal mas afađ, wàw tetəvi à azlaslawda aňha tanàňal à gay!", agòd à atà aya.

Pol la huma Felikəs atà la Dərusəla

²⁴ La lig azlamahanay anik la ahəň, Felikəs asà à waň la mis aňha Dərusəla, uwana tsəhay Yahudiya. Azàla Pol kà matsəbal sləm lakəl aňa madiň gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁵ Uwana Pol adzəkà mapəhay lakəl aňa madz à ahəň dziriga, lakəl aňa makəl gəl, ɲgaha lakəl aňa seriya uwana adàsa à waň kà, ləv avàl à Felikəs à gay, agòd: "Kayyà, lagwa kà, dà aňak, vud uwana gədàbəz kaslà kà gədàzalla ka aya!" ²⁶ Adzùgw kà Pol avàl sili. Gay gà la uwaga azàlāhal, kà mabəfahma atà səla.

²⁷ La lig mavay səla la ahəň, Portsəyus Festus abəđ à slaka aňa Felikəs à abà. Ama Felikəs asàl marab ləv à azla Yahudiya adùw gəl à Pol aw.

25

Asa à Pol kà gumna Rom la uwana adəhàlla seriya

¹ Uwana mahənay makər adada à lig, Festus abəzà kutso uwatà à abà, atsizilla ala la Zəsare, ahàd à Urusalima. ² La abatà la uwana azlamadzahaga aňa azla Yahudiya la azlamasiga anik uwana sləm aňatà la ahəň, tavà mapuw gudzi aňatà, uwana tapuwà à Pol à gəl à Festus, ³ kà mav à atà tetəvi kà madla Pol à Urusalima, kà uwana la madzugway aňatà la abà kà, tatsən vok gay lakəl aňha kà makəđ à tetəvi à ama. ⁴ Ama Festus awùlla à atà ala: "Pol kà, aga la daňay la Zəsare, gi bay kà nekwa gəwul à abatà. ⁵ Tsa kətà kà, azlamadzahaga aňkul tanəfa gi à abatà kà mapuwalla gudzi à gəl à baňa adəhàkulla mawisiga à vok zlà."

⁶ Festus adəhà mahənay mtəgis, bi kulo, la tataka aňatà la abà pəra, ɲgaha awùl à Zəsare. La bebəň gà, adà à gay seriya à agu, tadàla Pol à huma aňha. ⁷ Uwana Pol adaduw à awtəy kà, azla Yahudiya uwana tasà à waň la Urusalima takəsəl gay à adi, tapùwalla gudzi zlazladəga à gəl deyday, ama agəđ à atà à gay aw, kà uwana fida. ⁸ Ama Pol apəh dziriga aňha, agòd: "Gəđəfahəň mawisiga lakəl aňa mapəhay aňa azla Yahudiya aw, bamərika lakəl aňa məň gəy Zəzagəla babay aw, amiyaka à məň sufəl à vok aw." ⁹ Festus uwana asàl marabəň azla Yahudiya agòd à Pol: "Asa à ka nəma aňa mad à Urusalima, kà madəh à ka seriya la huma gulo nəmay?" ¹⁰ Pol agòdal: "Gədàtsizlay kà à huma seriya aňa gumna, say la abanay la uwana seriya

gulo adəh vok. Gəfahà mawisiga à azla Yahudiya à vok aw, kak babay kà kasəl. ¹¹ Baņa azlayla gi aw, gəfahà mawisiga, uwana azlayla gi mamətsay kà, gəkəs mamətsay. Ama baņa gay la ahəŋ la mapuw gi gudzi à gəl aŋatà uwanay la abà aw kà, dza aslala vok aŋa mav à atà gi à ahəl aw. Kamkam dala gi à huma məŋ sufəl la Rom, adəfah seriya.” ¹² Kiya uwaga à uwana, Festus atsən vok gay la azlaməna sawaray aŋha agòd: “Tsa kanəv mad à huma seriya aŋa məŋ sufəl Rom kà, bə kaday zlà.”

Pol la huma Agəripa la Berenəs

¹³ La lig azlamahanay ŋuv, sufəl Agəripa asà à waŋ, atà la Berenəs, à Zəsare kà madəh ‘Ayyi’ à Festus. ¹⁴ Uwana tasəfəni kà, Festus apəh gay aŋa Pol à sufəl uwaga, agòd: “Dza anik la ahəŋ, Felikəs asəkəl la daŋay la abanay. ¹⁵ Mok uwana gəhəd à Urusalima kà, azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tapuwal gudzi à gəl, ŋgaha tanavà gi, kà gi aŋa madukwalla seriya à gəl. ¹⁶ Gəwùlla atà ala kà azla Rom kà atà la tetəvi kà madukw seriya à dza à gəl kiya uwanay kokudə seriya la yewdi yewdi la huma aŋa azlaməna mapuw gudzi à dza à gəl aw. ¹⁷ Məsà à abanay anina. Katskats la bebəŋ gə kà, gəhəd à gəy seriya à agu, gəvə tetəvi kà masəlla dza uwaga à waŋ. ¹⁸ Azlaməna məzam aŋha bay atà la abatà, ama tasələ mapuw gudzi à waŋ, kà mawisiga bokuba uwana gədzugw aw. ¹⁹ Say tabayà vok gay kà lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà, ŋgaha lakəl aŋa dza anik uwana sləm aŋha Yesu, uwana Pol agòd kà aga la ahəŋ la sifa pəra. ²⁰ Kiya uwaga, gi babay kà, uwana gəbəz à mawisiga aŋha aw kà: ‘Kəkəsay kà madə Urusalima kà madəhla ka seriya la abatə ay?’, gəgòdal. ²¹ Ama Pol adəv gi kudə kà madəhla seriya la Rom, ŋgaha nənəwla tsərəh à uwana gədəsləlay à slaka məŋ sufəl Rom, gi magod à atà.” ²² Agəripa agòd à Festus: “Gi babay kà, asa à gi matsən gay aŋa dza uwaga bay.” Festus agòdal: “Kadətsəbal sləm lebəŋ zlà!”

²³ La bebəŋ gə, sufəl Agəripa la Berenəs tasà à waŋ la makoray. Azladza tahəb atə dəs, tahəd à slaka seriya la azlaməŋga aŋa azlaslodzi la azlaməŋga aŋa gudəŋ. “Səwla Pol à waŋ!” Festus agòd, ŋgaha tadəla Pol à awtəy. ²⁴ Festus agòd: “Kak, sufəl Agəripa, la azladza uwanay azla Yahudiya uwana la abanay la uwana la Urusalima gesina, tapuwlə gudzi à gəl la slaka gulo, atə gesina tagòd kà, say maz sifa aŋha ala. ²⁵ Ama gi kà, gəbəzà tatak uwana asla makədlə aw. Iyay, ama dza masla la gəl aŋha ayəh, madəhalla seriya la huma məŋ sufəl aŋa Rom kà, gəvə tetəvi kà masləl à

abatà. ²⁶ Ama gësël tatak uwana gëtseter à mən sufël lakël anha aw. Gay gà la uwaga gësël à wan à huma ankul, kaykay kà à slaka anjak à kak sufël Agëripa, banja mädätsən godega anja gay anha kà përa, gädätsetseray lakël anha. ²⁷ Kà uwana asa à gi kà maslël masla danjay à huma seriya kokufä madzaf gay uwana ala lakël anha aw.”

26

Mawisiga gulo la ahëj aw, Pol agod à Agëripa

¹ Kiya uwaga Agëripa agod à Pol: “Tetëvi la ahëj kà mabadma anjak.” Kiya uwaga Pol abiyà ahäl ala kà mapëh dziriga anha uwana azlawla:

² “Haday, sufël Agëripa, gi la marabay lakana kà, mapëh gay uwana azla Yahudiya tapuw gi ala gudzi à gël gesina.

³ Kà uwana kasël madz à ahëj anja azla Yahudiya, ngaha la azlamanëfay anjatà gesina. Kamkam, tsëb gi slëm lela.”

⁴ “Azla Yahudiya tasël madz à ahëj gulo dagay uwana gi bëziga. Tasël babay madz à ahëj gulo la tataka azladza gulo la abà, ngaha la uwana la Urusalima bay.

⁵ Dagay uwarà gënëfà manëfay anja azla Farisëya, tetëvi anja manëfay zlazladaga, anjatà tasël uwaga dagay uwarà, tazà sayda anja uwaga bay à banja asa à atà. ⁶ Lagonay kà, gi la huma seriya kà, mapëhay uwana Zëzagëla akësla vok slawda la azlababa gami madzidziga. ⁷ Tsëhay gami kulo gël anha sëla tafà gël à uwana adapaka vok, gay gà la uwaga taslëkàw Zëzagëla vud mavakay gesina kà manëwëj, uwaga à uwana azla Yahudiya tapuw gi gudzi à gël! ⁸ Akul, azla Yahudiya, kà mana kagëfawwan à afik kà Zëzagëla adawulla azlamazimnekid à uda aw ma?”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gëyäh mawis slëm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gëfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanëf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamëtsay à gël. Gi bay, gëkës uwaga bay. ¹¹ La azlagày madëv kudfa la aku gesina kà, gëdàhà à agu kà makas atà la matërëb atà tsëräh à uwana tapësëw slëm anja Yesu Kristu. Gëfà à atà guvël à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gëdäh tsëräh à azlagudëj uwana la uda gà kà matërëb atà la abatà bay.”

Pol apëh gay anja mapëh gay la lëv ala anha (Slëray 9.1-19)

¹² “Kiya uwana gëdà à Damas la patanti la ahäl, uwana azlamadzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla tavà

à gi. ¹³ Mok uwana gi la tetəvi la ama, la tataka afats kà, ufaka asà à ahəŋ la zagəla aŋəràzl gi à adi, anudà gi à abà la azladza uwana anina gesina. ¹⁴ Kuratata məsòkw à vədah gesina, gətsənà kuda uwana atsən la gay ibəranəŋkowen: 'Sawul, Sawul, kà mana katəərb gi ma? Uwaga kà azakà à kak ndzer, bokuba kokur uwana akweska mabəlakəŋ aŋa dza aŋha la azəva la gay.' ¹⁵ Gənav: 'Kak uwa, Sufəl?' Sufəl agòd à gi: 'Gi Yesu uwana katəərbəŋ. ¹⁶ Ama lagwa kà, sà à afik, tsizlla ala, kà uwana gəkəsàni ka, kà kak aŋa magay kohana gulo, uwana gəpəhakala vok. Kadàgay masla sayda gulo kà uwana kanəŋ gi lakana, ŋgaha kadàza à atà uwana gədəpəhakala aya. ¹⁷ Gədətəf ka la ahəl aŋa azla Isərayel ŋgaha la ahəl aŋa azla tsəhay dza anik gesina babay, azlauwana gədàsləl ka à slaka aŋatà, ¹⁸ kà kak aŋa mapəzlla atà yewdi, kà kak aŋa masəlla atà à uda la mələs la abà, ŋgaha kadala atà à ufaka à abà, katəf atà la ndzəda aŋa seteni la abà, kà atà aŋa mad à masal aŋa Zəzagəla à abà, kà atà aŋa mabəz mamatsila tsakana aŋatà. Kà slaka aŋatà aŋa magay la tataka aŋa azlauwana la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok à uwana Zəzagəla adatsatsamani atà', Yesu agòd."

Pol apəhay lakəl aŋa sləray aŋha

¹⁹ "Iyay, sufəl Agəripa, gəkəs kà tatak uwana Zəzagəla afətəgəla à adi ala la zagəla. ²⁰ Terəŋa dadəŋ kà, gəzəŋ kà azlaməna madz à ahəŋ la Damas, ŋgaha la Urusalima, azlauwana la kutso Yahudiya gesina, kà atà mapəh gay la ləv ala, la mabəfla vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha kà atà madəh azlasləray delga, la uwaga azladza aŋa masəlay kà tagola ləv aŋatà la dziriga. ²¹ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya takəs gi la məŋ gəy Zəzagəla la aku, tawoyà makəf gi, ²² Ama tsərəh à lakana Zəzagəla anəŋla gi, gədatsizl à ahəŋ aŋa mapəhla ala dziriga la huma azladza gesina, la azlaməŋga la azladza anik gesina. Gəpəh tatak anik aw, say uwana Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh adəpaka vok pəra: ²³ Kristu adàsa ŋgərpa, adəgay matera aŋa mawul à uda la mamətsay, kà mapəhla ufaka aŋa mabəlay azla Yahudiya ala, la azlatsəhay anik anik gesina bay, tagòd."

"Diŋal gəl à vok!", Pol agòd à Agəripa

²⁴ Bokuba uwana Pol apəh dziriga aŋha kà, Festus agòdal la kuda zləkkà: "Pol, kak utsi, matatla, madzəŋay aŋak uwaga kà apakəkala kà kusoŋu!" ²⁵ Pol agòdal: "Gi la lig aŋak, gi kusoŋu aw! Uwanay kà gay dziriga, uwana azladza takəsay la uwana gəpəh gesina. ²⁶ Haday sufəl

Agəripa, guba akəs gi, kà mapəh à ka aw, kà uwana kasəl gay gulo, tatak la ahəŋ mahadəkəŋ à adi gà la uwanay la abà gesina aw, kà uwana uwanay kà apəhla vok ala kà la dazuwaya. ²⁷ Sufəl Agəripa, kadiŋ gəl à uwana à vok, azlauwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapàhà ay? Gəsəl kà kadiŋal gəl à vok!” ²⁸ Agəripa agòd à Pol: “Tsa baŋa kiya uwaga kà, fà à gi, wədf vok à uda kà mapak gi ala, kà masla madiŋal gəl à vok zlà!” ²⁹ Pol agòd: “Adagay lagwa, ku bà la huma la gay, gədəv kudfa à Zəzagəla, kà kak la azlaməna matsəb gi sləm uwana la abanay gesina, kà akul magay kiya gi, uwana gi masla manəfay, ama la kokudfa mazakazak!”

³⁰ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, sufəl, gumna, la Berenəs gesina tasà à afik la azladza uwana la abatà kà uwana kaslà adaslay. ³¹ Uwana tadà à fəta à awtəy, tagòd kà: “Dza uwanay kà, adahəŋ mawisiga uwana asla makəfla, bamərika maduw à daŋay aw.” ³² La abatà Agəripa agòd à Festus: “Naka məsləlla vok aŋa maduw gəl à dza uwanay, agay ayàh madiya seriya à huma aŋa sufəl Rom aw.”

27

Tasləl Pol à Rom

¹ Mok uwana agəd à afik kà maday à Italiya la kəslah iyaw kà, tafà Pol la azlaməna daŋay anik, à ahəl aŋa mənğa aŋa azlaslodzi aŋa sufəl Rom, uwana sləm aŋha Yuliyus, masla tekula aŋa azlaməna manəŋla mən sufəl. ² Məhəd à kəslah iyaw uwana à afik asà à waŋ la Adəramit kà, uwana atsizlla à ahəŋ la azlabəza gudəŋ uwana la abà la gay dərəv uwana la kutso Asəya la abà. Arəstarkus, zil Makeduniya alakà anu.

³ La bebəŋ gà, məbèz à Sədon. Vok aham à Yuliyus kà Pol, avəl tetəvi kà maday manəŋ azlaslawda aŋha à gay, kà manəŋal à adi. ⁴ Dagay la abatà mətsizlla ala, məguwà la makəla aŋa gudəŋ Sipəre, uwana la iyaw la abà, la gay uwana afad la ahəŋ aw, kà uwana afad awul anu à adi la azlaslaka anik anik la abà. ⁵ Məguwà à uda la dərəv uwana la abà la makəla aŋa Səlisəya la Pamfiliya, məbèz à gudəŋ Mira uwana la kutso Lisəya la abà. ⁶ La abatà mənğa aŋa azlaslodzi abəzà kəslah iyaw anik uwana atsizlla ala la Alekəsandəra, uwana adiyà à Italiya. Abək anu à uwatà à afik.

⁷ Mədà à huma la ŋuv ŋuv la azlamahanay anik anik la abà: La kudfa kudfa məbèzà à Sənid, à kà uwana afad adəd à anu gay à ahəŋ kà maday à huma, məguwà la makəla aŋa Kəreta, uwana afad la ahəŋ aw, mətsədà à Salmone lakəl ala. ⁸ Məzləl gərdza la zlazlada, məbèz à slaka uwana

tazalalla slaka matsizl à ahəŋ delga, uwana kərkər la kutso Lase aw.

⁹ Mədzà à ahəŋ mənğa la abatà kà uwana maday la kəslah iyaw kà zlazladfa, tsəràh à uwana təla awkuza adà à lig. ¹⁰ Gay gà la uwaga Pol apəh à azladza anik à vok à abà la magodf à atà: “Mauguzahay gami kà, adagay zlazladfa ɲodegi, kà uwana mənɟ kular la ahəŋ, azlatatak uwana la kəslah iyaw la abà, bə la gəl kəslah iyaw gə bay kà, tadəwis ala. Bə uwaga pəra aw, bə sifa gami babay kà, tadətəfay ɲodegi aw.” ¹¹ Ama mənğa aŋa azlaslodzi akəs gay aŋa masla mabiy kəslah iyaw la mənğa aŋa kəslah iyaw, kà gay aŋa Pol. ¹² Mətsizlla à ahəŋ la abanay la viya la abà kà delga aw. Gay gà la uwaga, gay mənğa aŋa azladza tayàh kà maday kà mabəz Fenikəs, la abatà la uwana slaka matsizl à ahəŋ aŋa azlakəslah iyaw la gay tər gərdza aŋa Kəreta uwana agola à huma à mas à afik afats, ɲgaha la matəd à ahəŋ afats à gay, kà uwana slaka uwatà kà adzà à afad à ama.

Kular la dərəv lakəl

¹³ Bokuba uwana bəzi afadf adzəkà vok kà madəfay fewfafew kà, delga tagòdf à kà uwarà afadf adika atà, ɲgaha mauguzahay gami kà adagay delga tagòdf, ɲgaha tapàlla tatak uwana tawədəh ala à kəslah iyaw à ahəŋ, la maday la manəf gay gərdza aŋa Kəreta. ¹⁴ Ama asəf aw, katskats magol afadf gədgədgə uwana sləm aŋha maul à ahəŋ aŋa mas à afik afats, asà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik la tataka iyaw la abà. ¹⁵ Aduwà ndzəfa aŋa kəslah iyaw, dza aslāla vok aŋa madla aw. Məsək afadf, adàla anu bokuba uwana asəl. ¹⁶ Məguwà la makəla gudəŋ uwana la iyaw la abà, sləm aŋha Kawda, uwana adzà à anu à ama ɲuv. La abatà la kudfa kudfa məwadə bəzi kəslah iyaw à ahəŋ, kà mazila aw. ¹⁷ Tazəb kəslah iyaw bəziga uwaga, tafà à mənğa à afik. ɲgaha tatsefədfà mənğa à ahəŋ la azlazuwidf, kà uwana guba akəs atà kà mazləl wuyyan, uwana la gay gərdza aŋa Libiya. Gay gà la uwaga tazəb lukut uwana à ahəŋ adàla kəslah iyaw, taməl à iyaw à abà, tasək à kəslah iyaw afadf adàla. ¹⁸ La bebəŋ gə, afadf bə madəfay adəfay, kà tadzəkà matsikla kazlaŋa uwana la kəslah iyaw la afik. ¹⁹ La bebəŋ gə aya kà, tawəts ala azlazuwidf la azlalukut la azlaahəf uwana tadàla kəslah iyaw la ahəl aŋatà. ²⁰ Mavakay dəŋ kà mənəŋə afats la azlatsetsiliŋ aw. Kà uwana afadf adəfay la ndzəfa, tsəràh à uwana məfà madzugway kà mətəfay aya aw.

²¹ Azladza uwana la kəslah iyaw la afik tazùw tatak may dagay uwatà aw, Pol atsizlla ala, agòdf à atà: “Azladedə, agayŋa kakəsaw gay gulo kà à uwana madz à ahəŋ la

Këreta, gëgòd kà, naka ñulëm, naka mëtëfay la nassara uwanay la abà adazuw anu la mazila uwanay mädàzila. ²² Ama lagwa kà, dëdëw gay lëv, kà uwana dza la ahëñ adàzila la tataka gami la abà aw, say këslah iyaw përa. ²³ Kà uwana la vëdëda kà, Sufël Zëzagëla gulo uwana gënëfay, aslël malika aña à wañ à slaka gulo. ²⁴ Agòd à gi: ‘Pol, guba akës ka aw! Ndzer, kadàtsilay à huma aña sufël aña Rom. Aganay, vok adahama à Zëzagëla adàbël sifa aña la azladza uwana la këslah iyaw la afik gesina.’ ²⁵ Gay gà la uwaga guba akës akul aw, gëfa madzugway gulo à Zëzagëla à afik, kà adàdëhëñ bokuba uwana apëh à gi! ²⁶ Ama afad adàdala anu à gudëñ anik à afik la iyaw la abà.”

²⁷ Adadàh mahëñay kulo gël aña ufad à uwana afad adzëkà madla anu à dërëv à abà. La tataka vëd, masla mabëlak këslah iyaw adzëgw kà: ‘Mädàbëz à kutso à abà’, gël agòdal. ²⁸ Tazëb zuwid uwana tadëbal adà à agay kà magur zëñzëñ aña dërëv. Zëñzëñ aña kà, kà kulaslay dzik sëla. Tadà à huma zwek kà kulaslay kulo. ²⁹ Guba akës atà kà afad aña madla atà à gudëñ à afik, gay gà la uwaga tatsëk adà ufad à iyaw à abà, la lig këslah iyaw, ñgaha takudà kà afad aña madla aw tsëräh à mël maulla. ³⁰ Azlamëna mabëlak këslah iyaw kà, asà à atà mas à ahëñ la këslah iyaw la afik kà madiñ atà. Tazëb bëzi këslah iyaw à ahëñ à iyaw à gël, ñgaha tadzëgw kà mamalay adà, mawad ala këslah iyaw à vok la huma gà bay. ³¹ Ama Pol agòd à azlaslodzi la azlamënga aña atà: “Baña azlamëna mabëlak këslah iyaw tadza à ahëñ la këslah iyaw la afik aw kà, mëbëlay aw.” ³² La abatà azlaslodzi tanàtsàhà zuwid uwana ala tadabëla këslah iyaw bëziga gà, tasàkal, adà aña kokudà gël aña.

³³ Mok uwana mël adawula à wañ dadan aw kà, Pol adëv atà kudà kà mazuw tatak may, agòd à atà: “Dagay mahëñay kulo gël aña ufad kazuwaw tatak aw, kakudàw. ³⁴ Delga kazuwaw tatak may ñuv, à baña asa à akul mabëlay. Ama bamëraka aña dz gël aña kul azila aw!” ³⁵ Uwana adapëh uwaga, azëb tatak may, atsàkàn ala, kikay agòd à Zëzagëla la huma azladza gesina, ñgaha tadzëkà mazuway. ³⁶ Kiya uwaga hanjëli aña atà gesina adza à ahëñ titi, tazüw. ³⁷ Matugway aña azladza uwana la këslah iyaw la afik kà dadërmokw sëla bëzi aña dzik mädëf gël aña mukwa. ³⁸ Mok uwana tadahën ala tatsëk nalkama à iyaw à abà kà matetuw mahanay aña këslah iyaw.

Kular aslëha këslah iyaw ala

³⁹ Mok uwana məl adawulla kà, azlaməna mabəlak kəslah iyaw tasəl slaka uwana atà la abà aw, ama tawùl à slaka wuyyan gə, kà uwana tanənjə dzəluŋ aŋa dərəv. Tayàh madla kəslah iyaw à abatà kà magəf à abà à baŋa abəzà vok, tagòf. ⁴⁰ Gay gə la uwaga tanàtsàhà zuwid adà uwana tawədfàhla à ahəŋ, tasàkal la iyaw la abà. Nğaha tatsizlləŋ ala lukut, uwana la huma kəslah iyaw, kà afaf aŋa madla à wuyyan uwatà à afik. ⁴¹ Ama kəslah iyaw abəzà slaka uwana iyaw slemslem gə, atsà gay tər à wuyyan à abà. Tetuwa abəlakà vok aw. Nğaha godega gə kà maganțsay aŋa iyaw akələhəŋ ala gesina.

⁴² Azlaslodzi tawoyà makaf azlaməna daŋay, kà tekula aŋatà aŋa matəfay la magosagosa aw. ⁴³ Ama mənğa aŋa slodzi aŋa Rom uwana asəl matəf Pol, adəf à atà gay à ahəŋ kà magəf mapəhay aŋatà à afik. Avà tetəvi à azlauwana tasəl magosagosa kà mavalàh à iyaw à abà kà mats à vok à kutso à abà. ⁴⁴ Azlaanik aŋatà takəs azlaahəf aŋa kəslah iyaw à ahəl kà mas à uda, azlaanik tadəh à uda la makas azlamakalahla aŋa ahəf uwaga, kiya uwaga gesina aŋatà tasà à kutso à abà la wurwur.

28

Pol la kutso uwana la afik la iyaw la abà uwana sləm aŋha Malta

¹ Uwana mədabəz à kutso à abà la wurwur, mətsənəŋ kà sləm aŋa gudəŋ uwatà tazalalla Malta. ² Azladza la abatà takəs anu la ahəl səla. Uwana iyaw adadzəka masuway, anasl adzəkà vok babay, tavàtsàh à anu akəl à ahəŋ. ³ Pol ayàh tsetsema kà mabək à akəl à gay, akəl akudək bebi makəsafər gə à uda la tsetsema uwatà la abà, atsà Pol. ⁴ Mok uwana azladza uwana la abatà tanənjə bebi adagəf à Pol à ahəl tadzəbərta kà, tagòf: “Paraka, zil uwanay kà masla makaf dza. Baməraka adatəfay la iyaw uwanay la abà bay kà, mazlazlay gami uwana mənəfay, sləm aŋha dziriga kà, adàsakal la sifa aw.” ⁵ Ama Pol akotsək bebi à akəl à abà, atsənà mazəŋ aŋha amiyaka ŋuv ŋuv aw. ⁶ Madzugway aŋatà kà ahəl akəsəlal à gəl baŋaw amətsay, tagòf. Ama uwana adasafay, tanənjə uwana adəhàlla tatak aw, tagòf: “Iyay, masla kà zəzagəla.”

⁷ Guf aŋa Pubəliyus, sufəl aŋa azladza gudəŋ uwatà la ahəŋ nekwa la slaka uwatà. Akəs anu la ahəl səla aŋa diŋa, mədza à ahəŋ la mtəga aŋha mahənay makər. ⁸ Baba aŋa Pubəliyus la slaka mahən à ahəŋ, akəl la vok atəh hufzay aŋiz. Pol ahəd à slaka aŋha, adəv kudə, abəkəl ahəl à gəl, awurəŋ ala. ⁹ La lig la ahəŋ, azladza uwana la kutso uwatà

la abà atà la dʒuvats, tasàhà à waŋ à slaka Pol, awarà atà ala. ¹⁰ Tavàhà à anu azlatatak deyday kà aŋuvaw. La mok uwana məday à kəslah iyaw à afik kà madiy aŋami babay kà, tavàhà à anu azlatatak uwana mənəkudà aŋha la mau-guzahay gami la abà gesina.

Pol atsizlla ala la Malta kà mad à Rom

¹¹ La lig aŋa təla makər la ahəŋ mətsizlla ala, mədà à kəslah iyaw uwana à afik aguwa à waŋ la Alekəsandəra tazàlalla: ‘Fəla vəgal’, uwana adzà à ahəŋ la gudəŋ uwatà la abà la təla zlazladaga. ¹² Məhəl vok la abatà, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Sərakusa, məfahəŋ mahənay makər la abatà. ¹³ Mətsizlla ala la abatà aya, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Redziyo. La bebəŋ gə, afad aŋa gəl à agu adzəkà vok. La mahənay səla la abà à məbəzà à Pusol. ¹⁴ La gudəŋ uwatà la abà kà, məbəzà à deda à vok uwana: “Dahàw à waŋ kasukwa tekula la abanay”, agòd à anu. Mətsizlla ala, məhəd la asik. La kiya uwaga à uwana məbəzà à Rom. ¹⁵ Mok uwana azladedà la Rom tatsənà gay lakəl gami, tasà à waŋ à kasukwa aŋa Apiyus à slaka matsekw à ahəŋ, uwana barki makər la abatà bay kà magagamay anina. Uwana Pol adanəŋ atà, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, adzərəfà vok ala, arəb məŋga.

Pol la Rom

¹⁶ Mok uwana mədabəz à Rom kà, tavà tetəvi à Pol kà madz à ahəŋ kokudà gəl aŋha la slodzi tekula uwana anəŋla. ¹⁷ Uwana mahənay makər adada à lig kà, Pol azalàh azlaməŋga aŋa azla Yahudiya uwana la Rom. Tahamà gay à vok, agòd à atà: “Haday, azladedà, gəfahà mawisiga à azladedà gami à vok baməraka lakəl aŋa azla-baba gami madzidziga gami aw, ama takəs gi la Urusalima, tafà gi à azla Rom à ahəl. ¹⁸ Azla Rom tanavà gi tatak uwana gəfahəŋ. La abatà asà à atà maduw gi gəl kà uwana tanəŋà mawisiga uwana gəfahəŋ kà makəfəla gi aw. ¹⁹ Ama uwana azla Yahudiya takəs kà, tadùw gi gəl aw, gay gə la uwaga leri gulo, gəgòd kà, say tadàh gi seriya kà la huma aŋa sufəl Rom, awkà gəpuwà gudzi azlatsəhay gulo à gəl magay aw. ²⁰ Gay gə la uwaga gəyàh akul aŋa manəŋ akul la mapəh à akul gay uwanay babay, tawədà gi, kà gay aŋa dza uwana azla Isərayel tafà manəwəŋ aŋatà à afik, à uwana tawədà à gi la mazakazak uwanay zlà.” ²¹ Tagòdal: “Məbəzal wakità tatsetsər à waŋ la Yahudiya babay aw, dza la ahəŋ asà à waŋ la abatà aŋa mapəh à anu tatak uwana apakà vok babay lakəl aŋak aw. ²² Ama lagwa asà à anu matsən madzugway aŋak lagwa zlà, kà uwana məsəl kà baməraka la mali kà, tapəsəw azladza uwana tanəf uwanay kak la abà lagwa.”

²³ La abatà tafà afats à ahəŋ, kà maham gay à vok aya la azla Pol. Uwana mavakay uwaga adaslay, azlauwana tahamà gay à vok la slaka Pol aduwà uwana uwarà. Lis, Pol avàk à mapəhatàla à gəl matapatàla gay makoray Zəzagəla. Awəɖ vok à uda kà magəɖ à atà à gay aŋa Yesu à afik adzəɖ à atà gay aŋa Yesu ala la wakità aŋa Musa la abà, la uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəhla à abà.

²⁴ Azlaanik aŋatà takəs uwana Pol apəh, ama azlaanik takəs aw. ²⁵ Uwana tavəh vok ala kokuda matsən vok gay la tataka aŋatà la abà, Pol apəh à atà kà gay tekula pəra: “Tatak uwana Masasəɖok Zəzagəla apəh à azlababa aŋkul la ahəl aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya kà, agəɖ à afik haday! ²⁶ Zəzagəla agòɖ:

'Həd, gòɖ à azladza gulo:

Katsənawwanj lela, ama bokuba katsənawwanj aw.

Kanəŋawwanj, ma bokuba kanəŋawwanj aw.

²⁷ Azladza uwanay tadzadzəŋəh gəl aŋatà ala.

Tanakəh à sləm aŋatà à ama.

Tatsakəh à yewdi aŋatà à ama.

Tsa baŋa kità kà, atà aŋa manəŋla la yewdi, atà aŋa matsən la sləm aw.

Ŋgaha kà ləv aŋatà aŋa masəl tatak aw.

Ŋgaha kà atà aŋa mawul à slaka gulo kà gi gədəwur atà ala aya aw.[☆]

Zəzagəla agòɖ.”

²⁸ Pol agòɖ aya: “Haday, sələw kà Zəzagəla asləl gay aŋha à slaka azlatsəhay anik bay lakana, kà atà aŋa matsənəŋ!” ((²⁹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ azla Yahudiya tadà aŋatà la mabay vok gay la tataka aŋatà la abà.))

³⁰ Mavay səla Pol adzà à ahəŋ la gəy hayyà la aku. Akəsəh dza uwana tadəh à awtəy à slaka aŋha la ahəl səla.

³¹ Azahà gay aŋa Zəzagəla, apəhla gay aŋa Sufəl Yesu Kristu à azladza, apəh la mawəɖ vok à uda, dza la ahəŋ adəɖal gay à ahəŋ aw.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA ROM Lettre de Paul aux Romains

Pol adàh ayyi à azlaməna gudəŋ Rom

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakitə uwanay, gi uwana gi mayà aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aŋa magay masla matapla aŋha, kà gi aŋa maz gay marabəŋ à azladza. ² Gay marabəŋ uwanay kà, Zəzagəla apəh à anu à ahəŋ, kà masləl à anu à waŋ la paŋaw aŋa azlaməna mapəh à atà gay ahəl la awtày dagay uwarà, bokuba uwana matssetserayga la wakitə Zəzagəla la abà. ³ Apəhay lakəl aŋa Kona aŋha, Sufəl gami Yesu Kristu, la kaslā uwana asà à gudəŋ à vok, agà mayyi à tsəh ala aŋa David. ⁴ Ama la kaslā uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay agədāŋ à afik kà Kona aŋha, la ndzəfə ŋgaha ahənəŋ ala la ndzəfə aŋa Masasəfok aŋha. ⁵ Kà madegolay masla aya à uwana Zəzagəla apakà gi ala kà masləlay aŋha, kà gi aŋa mad maz gay aŋha à azladza tsəhay gesina, kà atà aŋa madiŋəl gəl à vok, ŋgaha kà atà makəs masla gay aŋha, kà atà aŋa masləkaw Yesu Kristu. ⁶ Akul, azla Rom babay akul la abà, à uwana Zəzagəla azalà à akul, kà akul aŋa magay azlaaŋa Yesu Kristu. ⁷ Gay gə la uwaga, gətsetser à akul, akul gesina uwana la Rom: “Zəzagəla awoya akul, Zəzagəla azalà à akul, kà akul aŋa magay azlaaŋha. Zəzagəla Baba, la Sufəl gami Yesu Kristu, kà vok ahamà atà kà akul, ŋgaha tavà à akul lapiya.”

Asa à Pol kà aŋa manəŋ

azlaməna madiŋəl gəl à vok à gay la Rom

⁸ A dadəŋ kà, kikay gəgod à Zəzagəla gulo kà aŋkul gesina, kà uwana azladza la gudəŋ la vok gesina kà, tapəhay lakəl aŋa madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok aŋkul. Kikay gəgod à Zəzagəla kà Yesu Kristu. ⁹ Baməraaka mbaw, uwana gədəv kuɖa à Zəzagəla kà, gədəv kuɖa kà aŋkul, gi la madəv kuɖa la abà. Uwanay gəpəhay kà, Zəzagəla kà asəl kà dziriga, gədehəŋ sləray aŋha ndzer la ləv tekula, ŋgaha gəz gay marabəŋ lakəl aŋa Kona aŋha. ¹⁰ Gədəv kuɖa koksikoksi kà masla aŋa mav à gi tetəvi lagonay, à baŋa asal kà gi aŋa mad à awtày à slaka aŋkul. ¹¹ Asa à gi, kà gi aŋa maduw à awtày à slaka aŋkul ndzer, kà anu aŋa makal tatak, uwana Masasəfok Zəzagəla av à gi, ŋgaha kà madzərədāh akul

ala aya. ¹² Gədagodəy, gəgod kà anu gesina mədzərədəh vok ala. Kadzərədəwgəla kà uwana kadijəw gəl à Kristu à vok, ɲgaha gədzərədəhəkulla kà uwana gədiɲ à masla à vok babay.

¹³ Azladedə, sələw kà, gədzagəh mad à awtəy manəɲ akul à gay, ama gəbəzà à tetəvi aw. Asà à gi mad à awtəy kà madəh sləray la tataka aɲkul la abà bokuba uwana gədahəɲ la azlatsəhay dza anik la abà babay. ¹⁴ Zəzagəla afà à gi sləray uwanay à gəl. La kità leri gulo gəz gay marabəɲ à azladza uwana tawur gəl, la azladza uwana tasəl tatak aw, gəzəɲ à azlauwana tadzeɲay la azlauwana tadzeɲay aw gesina. ¹⁵ Gay gə la uwaga, gəyàh tetəvi la iyaw tugwi kà mazakullaɲ gay marabəɲ à akul azladza la Rom babay.

Ndzəfa aɲa gay marabəɲ

¹⁶ Ziruwi aza à gi kà maz gay marabəɲ aw. Gəfəd gay ləv kà mazaɲ gay marabəɲ, kà uwana ndzəfa aɲa Zəzagəla la gay uwaga la abà, kà məbəl azlauwana tadiɲ gəl à Yesu à vok gesina. Teraɲa azla Yahudiya dadəɲ, ɲgaha azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁷ Gay marabəɲ uwaga la uwana apəhla ala kà, kakay Zəzagəla apaka kəla azladza ala dziriga la huma aɲha mi. Tetəvi uwaga adzəka vok kà la madiɲ gəl à masla à vok pəra. Bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà kà: Dza uwana Zəzagəla apakəɲ ala dziriga la huma aɲha, kà uwana adiɲ gəl à Yesu à vok, kà masla la uwana la sifa dziriga.

Azladza gesina azlaməna tsakana

¹⁸ Ndzer, Zəzagəla apəh à anu la paraka kà masla la mapak ləv gə dagay la zagəla kà tsakana gesina uwana azladza tadehəɲ, ɲgaha kà uwana tasləkaway Zəzagəla aw. Adəcfaha à atə seriya à gəl, kà uwana la tatak mawisiga uwaga tadehəɲ kà adəcfə gay à azladza à ahəɲ kà masəl dziriga. ¹⁹ Zəzagəla adədukw à atə seriya à gəl, kà uwana tetəvi uwana à naka tasəla masla kà dazuwaya, kà uwana Zəzagəla la gəl aɲha kà, adapəhatàla, ama tanəfà aw. ²⁰ Dza adanəɲ masla dikiɲiki aw. Ama la maɲal gudəɲ à vok tsərəh à lakana la uwana, azladza taslala vok aɲa masəlay lakəl aɲa tatak uwana adahəɲ. Uwaga paraka, masla la ndzəfa uwana atetuway dikiɲiki aw. ɲgaha adzadə ala babay, kà masla kokufə gəl aɲha la uwana Zəzagəla. Kà uwaga à uwana Zəzagəla adəbasatəɲ aw, tetuwa. ²¹ Tekedika tasəl, kà Zəzagəla la ahəɲ nəma, ama tasləkaw masla, bokuba uwana azlayla kà vok aw, kikay tagodəf aw. Madzugway aɲatə kà deydayga pəra, tasəl

uwana tadehəŋ aw, tadza à ahəŋ kà la mələs la abà. ²² Madzugway aŋatà kà: 'Anu azlamatsihila gà', tagod, ama tsa tatsaha ala aw, ²³ kà aŋa masləkaw Zəzagəla uwana la mazləbay, ŋgaha uwana amətsay diki diki aw. Kà atà kà, tasak à uwaga, tasləkaw kà azlamazlazlay. Tadfahəŋ kà azlatatak uwana la maftsa vok aŋa azladza uwana tamatsay, azlaanik bokuba azlatatak uwana taday la huf la vədah, ŋgaha azlaanik bokuba azlatatak mahoyay la zagəla, kà tasləkaw kà azlauwaga pəra. ²⁴ Kà madfehəŋ aŋatà uwaga à uwana Zəzagəla askàtala à ahəl la tsəh ala, kà atà aŋa madəh azlatatak mawisiga, uwana asa à ləv aŋatà, la kità tafaha azlatatak ziruwi gà, kà atà à atà. ²⁵ Dziriga aŋa Zəzagəla kà tasàkal, tanəfa fida. Tasləkaw kà azlatatak uwana Zəzagəla aŋaləh la ahəl aŋha, ama tasləkaw masla uwana aŋəl tatak gesina aw. A naka tasləkaway kà masla aŋa koksikoksi la uwana. Amen.

²⁶ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla asakàtala à ahəl la tsəh ala, kà atà aŋa madfehəŋ azlatatak uwana asa à ləv aŋatà. Azlamis tasàk azlazil, ŋgaha tatsatsələh vok kà atà kà atà mis mis, uwana naka azlayla kà vok aw. ²⁷ Azlazil babay tafahaŋ kalkal la uwaga, tasak azlamis la tsəh ala kà matsatsələh vok kà atà kà atà zil zil. Azlazil tafaha tatak ziruwi gà kà atà, tabiya seriya à gəl aŋatà, la tsakana aŋatà uwana tafahaŋ.

²⁸ Uwana azladza uwanay takweska masəl Zəzagəla kà, Zəzagəla asakàtala la ahəl la tsəh ala, ŋgaha kà madzugway aŋatà aŋa magay mawisiga kaykay, kà atà madəh azlatatak uwana azlayla kà vok kà madfehəŋ aw. ²⁹ Azlatatak mawisiga gesina adahən ləv aŋatà ala, takəd yewdi à tatak aŋa azladza anik à vok, azlamaksafər, tafəh maŋor, azlaadi, takəd dza, tabay vok gay, azlademdem bokuba azlahayyaŋ, tadala dza la gay. ³⁰ Takal dza ala, atà azlaməna məzam aŋa Zəzagəla, tatsak magodfahay à azladza anik à gəl, azlazlapay takəslay, bə gotənaŋ tayyi à tsəh azlatsakana anik anik aya, takəs gay aŋa azlababa aŋatà diki diki aw. ³¹ Tasəl gəl aya aw, tagədfəŋ gay aŋatà à afik aw, tasəl mawoy dza aya aw, vok ahamaà atà kà azladza anik aw. ³² La paraka azladza uwaga tasəl kà mapəhay aŋa Zəzagəla la ahəŋ, ŋgaha kəla dza uwana adəh tsəhay sləray mawisiga uwanay kà, mamətsay atəfal à gəl, ŋgaha bə uwaga tada à huma à gay la madəh mawisiga, ŋgaha tazləba azladza uwana tafəh mawisiga uwaga babay.

2

Seriya aŋa Zəzagəla kà dziriga gà

¹ Kak uwana 'Gi masla madfah seriya à azladza anik à gəl', kagod, kasəl la gəl anək kà, kadatəfay la huma seriya anə Zəzagəla aw, baməraka kadəgay uwi. Ndzer, la gay anək la uwana kàdabiyla vok seriya à gəl. ² Məsəl kà delga à baŋa Zəzagəla adfah seriya à azlaməna madfah mawisiga uwaga à gəl. ³ Kak dza, uwana kadfah seriya à azladza anik uwana à gəl tadfah tsəhay mawisiga uwaga, tsa kak babay kadefəhən kà kiya anətà ma? 'Gədatəfay la huma seriya Zəzagəla', kagod takay? ⁴ Awma kapəsew Zəzagəla, kà uwana masla kà dza delga, ŋgaha akuday la tsetsi dadən anha. Səl kà, baŋa adahan kiya uwanay kà, kà uwana asal kà kapəh gay la ləv ala aw takay? ⁵ Ama kak dzanɗzan, asa à ka mapəh gay la ləv ala aw. Kak la gəl anək kasəg vok seriya à gəl. Zəzagəla adədukw à ka seriya à gəl. La kità kà, seriya anha adəkəs ka, la kaslā uwana mapak ləv anha adəpəhla vok ala la mavakay uwana adəfah seriya dziriga anha la huma azladza gesina. ⁶ Adəpəl masik anha à uwabeyuwi la kəla sləray anha. ⁷ Azladza tawədfah vok à uda, asa à atà kà Zəzagəla adala atà à mazləbay anha à abà, ŋgaha Zəzagəla anə masəl atà, la masəl atà kà, masla avà à atà sifa adəv à gay aw. Sifa adəv à gay aw uwaga kà, Zəzagəla adəvay kà à tsəhay atà uwaga. ⁸ Ama azladza anik uwanay tafa asik à Zəzagəla à gəl, takweskà dziriga, say mawisiga la uwana tanəfa. Ndzer, kà anə azlatsəhay dza uwaga kà Zəzagəla adəpaka à atà ləv à gəl anətà, ŋgaha adədukw à atà seriya à gəl. ⁹ Kà anə azladza gesina uwana tadfah mawisiga kà, tadəsa ŋgərpa zlazladfaga; teranə dadən kà azla Yahudiya, ŋgaha la lig la ahən azlatsəhay anik anik gesina aya. ¹⁰ Ama azlauwana tawədfah vok à uda kà madfah delga kà, masla adəvə à atà mazləbay, Zəzagəla adəsəl atà, adəvə à atà lapiya; teranə adəvay à azla Yahudiya dadən, la lig la ahən à azlatsəhay anik anik gesina babay. ¹¹ Kà uwana Zəzagəla kà avəh dza mavəhay aw.

¹² Azlauwana azla Yahudiya aw kà, atà kà, tasəl mapəhay uwana Zəzagəla apəh à Musa à ahəl aw. Baŋa atà tadfaha tsakana kà, tadəzila kiya uwaga, kokudə magur atà la mapəhay uwaga. Ama azla Yahudiya kà tasəl mapəhay anə Musa, azlauwana tadfaha tsakana la masəl mapəhay uwaga, seriya adəkəs atà, kà la uwaga suwan. ¹³ Kà uwana Zəzagəla adəpaka dza ala dziriga la huma anha la masəl mapəhəy pəra aw, say la madfah uwana apəh à abà, kiya uwaga kà agay dziriga la huma Zəzagəla. ¹⁴ Iyay nəma, azlatsəhay anik uwana azla Yahudiya aw kà, tasəl mapəhay anə azla Yahudiya aw, ama vərđi anik anik la gəl anətà tadehən azlatatak uwana la tetəvi anə mapəhay uwatà la

ama. La madfehəŋ kiya uwaga, baməraka tasəl madfàh tatak dzəba aŋha səla aw gə. ¹⁵ Uwanay asal magodfay la madz à ahəŋ aŋatà la abà kà, Zəzagəla afà mapəhay uwanay à ləv aŋatà à tsəh, kà atà aŋa masəlay uwana naka tafəhəŋ. Kiya uwana ləv aŋatà apəhatàla, kà uwana vərđi anik awul atà à gəl kà tadfahəŋ delga, ŋgaha vərđi anik awul atà à gəl kà tadfahəŋ mawisiga. ¹⁶ Ama lakəl aŋa azlatatak uwana gəpəh à akul la abanay kà, adàsa à uda la dazuwaya la mavakay uwana Zəzagəla adàsləl Yesu Kristu à waŋ kà madfàh seriya à azladza à gəl. Adàdfàh seriya à azlatatak mahadfehəŋga uwana la ləv aŋatà la tsəh. Uwana gəpəh à akul la abanay kà, asa à uda kà la gay marabəŋ uwanay la abà gəzaŋ.

Azla Yahudiya takəs mapəhay aŋa Zəzagəla aw

¹⁷ Akul azla Yahudiya uwana: ‘Anu azla Yahudiya’, kagodfaw, kafaw gəl aŋkul kà à mapəhay uwanay à afik, katsaw zlapay la magodfay kà: ‘Anu kà, məsəl Zəzagəla’, kagodfaw. ¹⁸ Ŋgaha kasəlaw mawoyəŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha la mapəhay uwana atapakulla, kà akul aŋa mayahani uwana delga. ¹⁹ Madzugway aŋkul kà: ‘Anu azlaməna makas azlaguləf à ahəl’, kagodfaw. ²⁰ Ŋgaha kagodfaw aya kà: ‘Mapəhay aŋa Zəzagəla, kà aŋa azladza uwana tasəl tatak aw’, kagodfaw. Kagodfaw aya kà: ‘Mədfàh à azladza uwana à ahəŋ azlagubgub la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh’. Kagodfaw aya kà: ‘Mapəhay aŋa Zəzagəla atapanula masəlay, la dziriga aŋha gesina’, kagodfaw. ²¹ Iyay zlà, kà mana kapəhawla tetəvi à azladza anik à ama kà, mana kapəhawla à gəl aŋkul aw zlà ma? Kazaw sayda à azladza kà mad à gəl aw, ama kà mana akul kà kadaw à gəl ma? ²² ‘Kadaw à gəl gaw aw’, kagodfaw à azladza, kà mana akul kà, kadaw à gəl gaw ma? Akul kafahaw akur à ahəŋ kà madfàh mazlazlay, ama kà mana akul kahəlaw azlatatak, uwana la gəy mazlazlay la aku ma? ²³ Kayyà, katsaw zlapay kà kaykay la magodfay kà: ‘Məsəl mapəhay aŋa Zəzagəla’, kagodfaw, ama kà kalawla mapəhay aŋha ala, kiya uwaga kà, kawisaw sləm aŋa Zəzagəla ala. ²⁴ Kà uwaga à uwana tatsetsèr à wakità aŋa Zəzagəla à abà, kà azlatsəhay dza anik tawis sləm aŋa Zəzagəla ala kà, kà madfehəŋ aŋkul, akul azla Yahudiya.✧

²⁵ Akul azla Yahudiya kà, kadavaw vok à uda, kà mapəhla ala kà akul aŋa Zəzagəla. Ama baŋa kanəfaw mapəhay lela aw kà, makədəv vok à uda aŋkul kà deyday pəra. ²⁶ Baŋa dza uwana makədəv à uda gə aw, ama anəfa kà mapəhay, masla kà kalkal bokuba makədəv à uda gə. ²⁷ Dza uwana

makədəv à uda aw gà, ama anəfa mapəhay, adəkəlla à akul ala ziruwi à gəl, à akul uwana kasəlaw mapəhay la gay aŋa makədəv vok à uda nəma, ama kanəfaw aw. ²⁸ Hafay ma, magay zil Yahudiya ma la gay gà pəra takay? Awan, say la makədəv vok à uda, uwana aŋa Zəzagəla, awkà gay makədəvani sləb vok à vədah, uwana azladza tanəŋəŋ la yewdi pəra aw. ²⁹ Ama magay zil Yahudiya kà, aguwa à uda kà la ləv la tsəh, ŋgaha makədəv vok à uda kà agay kà aŋa ləv uwana Masasədok Zəzagəla, apəhla ala awkà la mapəhay uwana tatsetser aw, uwaga anəkudə mabəzal mazləbay la slaka azladza aw, ama la slaka Zəzagəla.

3

¹ Baŋa kiya uwaga ma, magay zil Yahudiya ma, mana akəs vok ma? Makədəv vok à uda ma, azlak anu takay? ² Hafay, aduwa vok gesina, teraŋa dadəŋ kà, Zəzagəla afà gay aŋha kà atà à ahàl. ³ Iyay zlà, kakay mədagodəy la lagwa ma? Tsa azlaanik la tataka aŋatà la abà kà, tanəfa gay uwaga aw ma? Kadzugwaw ma Zəzagəla kà adədah uwana apəh aw takay? ⁴ Awan! Bə amiyaka azladza gesina azlaməna fida babay kà, ndzer Zəzagəla adədah dziriga aŋha. Bokuba uwana tatsetsèr à wakitə aŋa Zəzagəla abà kà:

'Kak Zəzagəla: Baŋa kabadmà à azladza gesina tasəlay kà kapəh dziriga, amiyaka tapuwa à ka gudzi à gəl kà kadəkəfasl atà.'[☆]

⁵ Lagwa zlahaw azladza anik tagodəy kà, 'Mawisiga uwana mədəhəŋ kà, azlaka à azladza' tagodəy, 'Kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga aw'. Gay ma uwala à uwana mədəwulla atà ala la? Məgodəy kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga la matərəbay, mədəgodəy ay? Uwanay gəpəh kà bokuba uwana azladza tapəhay. ⁶ Aŋa kiya uwaga ma, Zəzagəla ma dziriga aw zlà ma ay? Awan, kiya uwaga aw. Agayŋa Zəzagəla agay dziriga aw kà, naka aslala vok aŋa madəh seriya à gudəŋ à vok à gəl takay? ⁷ Zlahaw, azladza anik tagodəy babay kà: 'Fida uwana mədəhəŋ kà, azlaka kà azladza aŋa masəl dziriga aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kà tadəzsləb masla kà uwaga. Tsa baŋa kiya uwanay kà, anu azlaməna tsakana ma, la tetəvi uwali zlà ma li?' ⁸ Kiya uwaga azlaanik tagod: 'Mədəh mawisiga kà masəlay kà Zəzagəla kà masla mawoyəŋ, ma adəhəŋ mi?', tagod. Azlaanik tatugw à gi mawisiga à vok, tagod kà: Gi babay kà, gi gədzugway kà kiya uwaga. Zəzagəla adədah seriya à azladza uwaga à gəl, kà uwana seriya uwaga kà azlayla à atà kà madukwatəŋ à gəl aŋa Zəzagəla.

☆ 3:4 3.4 Mahabay 51.4

Dza dziriga la ahəŋ amiyaka tekula aw

⁹ Lagwa ma, anu azla Yahudiya ma məduwa azladza anik takay? Awanj. Tetuwa məduwa azladza anik aw. Gədapəha à akul, kà azla Yahudiya la azladza anik anik gesina, kà anu la tsəh makoray aŋa tsakana. ¹⁰ Iyay, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Dza dziriga la ahəŋ la huma Zəzagəla amiyaka tekula aw.

¹¹ Dza la ahəŋ asəl dziriga aw

Dza la ahəŋ amiyaka tekula à uwana ayàh Zəzagəla aw

¹² Azladza gesina tagola à lig à Zəzagəla à gay, tawis ala gesina.

Dza la ahəŋ amiyaka tekula, adàh delga à azladza aw.

¹³ Kay, gay uwana atsa à afik la kuda aŋatà la ahəŋ kà, mawisiga bokuba mazinay aŋa zəvay mapəzlla à ama ala gà.

Alàh aŋatà kà avavar azladza.

Uwana atsa à wanj la paŋaw aŋatà la awtày kà, kalkal la magur aŋa bebi uwana akəɸ dza.

¹⁴ Sləray aŋatà kà say matsafla dza pəra, ŋgaha gay dəhakkaga pəra atsa à wanj la gay aŋatà la awtày koksi-koksi.

¹⁵ Tavay kà makad dza.

¹⁶ Kəla slaka uwana taday kà, say gay atsən atà à tsəh ala.

¹⁷ Tasəl madz à ahəŋ la tələmma la abà la azladza aw.

¹⁸ Dikidiki tahoy yewdi aŋa Zəzagəla aw.*

¹⁹ Tekedfika kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà, apəhay kà azladza uwana mapəhay uwaga aga la atà la ahəl, kà maməts gay à gəl aŋa magay la ahəŋ, ŋgaha kà azladza gesina aŋa masəlay, kà atà azlaməna tsakana la huma Zəzagəla. ²⁰ Tsa aŋa kiya uwaga kà, dza la ahəŋ adəgay dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana mapəhay aŋa Zəzagəla apəhla ala kà masəl tsakana.*

Kakay azladza tapaka dziriga la huma aŋa Zəzagəla ma?

²¹ Ama lagonay kà, tetəvi uwana azladza tadəgəla dziriga la huma Zəzagəla kà, Zəzagəla adapəhla ala: Gay aŋa mapəhay la abà à tetəvi uwatà aw. Ama la wakità mapəhay aŋa Zəzagəla la abà, ŋgaha azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl, kà mapàh à azladza, tapàhàh lakəl aŋa tetəvi uwatà dagay uwarà la magodfay kà: Zəzagəla adəpəhla tetəvi anik mawga ala. ²² Tetəvi gə, uwana Zəzagəla apakla azladza dziriga ala la huma aŋha kà, la madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, Zəzagəla adapəzl tetəvi à azlauwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, awkà azla Yahudiya pəra aw. Zəzagəla kà

* **3:18** 3.18 Mahabay 5.10; 10.7; 14.3; 36.2; 140.4; Yesayya 59.7 * **3:20** 3.20 Mahabay 143.2

avàh dza aw. ²³ Dza gesina tafahañ tsakana, ñgaha tabəzà mazləbay uwana naka Zəzagəla avà à atà aw. ²⁴ Ama Zəzagəla apis à atà gay à vok kà deyday, apakà atà ala dziriga la huma aña. Adfahàñ uwaga kà la ahàl aña Yesu Kristu, à uwana apèlla atà ala la tsakana la abà. ²⁵ Zəzagəla afà à ahəñ, kà masla aña mamətsay kà aña azladza, kà aniz aña aña mazəb à atà tsakana lakəl ala. Tetəvi uwaga kà, Zəzagəla apəzl à azladza, uwana tadinjal gəl à Yesu à vok. Uwana adfahà uwaga kà, kà azladza aña masəlay kà masla kà dziriga. Bokuba magodfay kà, tsakana uwana uwarà tafahàhàñ kà, Zəzagəla afal sləm aya aw. ²⁶ Abasàñ ndzer, ama lagonay apəhla à azladza, kà masla kà dziriga. Masla asal madəhəñ kà uwana dziriga, ñgaha asal aya magəñ azladza, uwana tadinj gel à Yesu à vok dziriga la huma aña bay.

²⁷ Tsa baña kiya uwanay kà, tatak la ahəñ mətsalla zlapay takay? Awan, tatak la ahəñ aya aw. Zəzagəla adapaka anu ala dziriga kà, kà uwana mədinj gel à Yesu Kristu à vok. Awkà apakà anu ala dziriga kà, kà uwana mənəfa mapəhay aw. Tsa aña kiya uwaga kà, tatak la ahəñ kà matsalla zlapay gami aya aw. ²⁸ Məsəl kà Zəzagəla apakà azladza ala kà dziriga la huma aña, à baña tadinj gəl à Yesu à vok, awkà kà uwana tanəfa mapəhay aw. ²⁹ Zəzagəla ma aña azla Yahudiya pəra takay? Awan, aña azla Yahudiya pəra aw, ama Zəzagəla aña dza gesina. ³⁰ Kà uwana Zəzagəla kà tekula pəra. Baña azla Yahudiya tadinj gəl à Yesu à vok, adəpaka atà ala dziriga la huma aña. Kà aña azladza tsəhay anik, uwana tadinj gəl à masla à vok bay kà, bə adəpaka atà ala dziriga la huma aña suwan ³¹ Zəzagəla apaka azladza ala dziriga, kà uwana tadinj gəl à Yesu à vok, uwana məgod ma? Məpəsew mapəhay takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Məgəda mapəhay à afik kà la uwaga.

4

Kà mana Zəzagəla apakà Abəraham ala kà dziriga ma?

¹ Lagwa kà, mədzugw lakəl aña Abəraham baba gami, uwana akəslla anu ala. Mana məpəhay lakəl aña ma? Mana Abəraham abəzəl ma? ² Baña Zəzagəla apakəñ ala dziriga la huma aña kà, kà uwana adfahàhàñ azlatatak dzəba aña səla aw gə, kiya uwaga naka azlayla kà Abəraham atsà zlapay. Ama atsà zlapay la huma Zəzagəla aw. ³ Kiya uwanay à uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'Kà Abərahām adiŋ gel à Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana Zəzagəla azalà ala dza dziriga la huma aŋha.⁴*

⁴ Sèlāw kà baŋa dza adfāh sləray delga, ŋgaha tavāl tatak kà madegolay sləray aŋha, tatak uwaga tapəlal kà masik aŋha, awkà deyday tavāl aw. ⁵ Baŋa dza adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, uwala adzugw magay dziriga la huma Zəzagəla kà, sləray uwana adfahāŋ aw, la kità Zəzagəla adəpakəŋ ala kà dza dziriga kiya uwanay. Zəzagəla kà, la maslay kà mapak masla tsakana ala kà dziriga la huma aŋha, ŋgaha adfāh uwaga kà deyday. ⁶ Kalkal à uwana David apəh babay. Apəh lakəl aŋa azladza, uwana Zəzagəla apakātāla kà azladza dziriga la huma aŋha. Sləray aŋa ahāl aŋatà à uwana atugw aw. Azladza uwaga kà atà la marabay. ⁷ David agòf kà:

'Marabay agay la azladza uwana Zəzagəla adāmats atà tsakana aŋatà ala, marabay agay la azlauwana masla adətsak atà mawisiga aŋatà ma.

⁸ Marabay agay la dza uwana Sufəl atugw tsakana aŋha aw.¹*

⁹ Məwūl à gay aŋa David à tsəh. Marabay ma, la azladza uwana makadav atà à uda gə pəra takay? Awəŋ, marabay kà la azlauwana makadav atà à uda gə aw babay. Mətsənəŋ kà Abərahām agə dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana adiŋ gel à masla à vok. ¹⁰ Mok uwala Abərahām agə dziriga la huma Zəzagəla la? Mok uwatà ma akədəv vok à uda ay? Awma à lig la sufa gə ay? La mok uwatà kà, aləg aŋa makədəv vok à uda dāŋ. ¹¹ Makədəv vok à uda, uwana Abərahām akədəv vok à uda kà, uwaga kà, agə madiya kà mapəhla ala kà, adadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha Zəzagəla apakà masla ala kà dza dziriga, à mok uwana aləg makədəv vok à uda dadāŋ. Kà uwaga à uwana Abərahām apakà baba aŋa azlauwana kokufa makadəv vok à uda, ama tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Kiya uwaga masla adəpaka atà ala dziriga la huma aŋha, bokuba uwana apakà Abərahām ala babay.^{*} ¹² Masla ndzer kà baba aŋa azlaməna makadav vok à uda gə bay. Ama gesina azlabəza aŋha aw, say azlauwana tanəfa madiŋal gəl à vok aŋha, kiya masla uwana adiŋal gəl à vok, la mok uwana aləg makədəv vok à uda.

Azladza uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, la uwana tabəz tatak

uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ

¹³ Dagay uwana Zəzagəla apəhà Abərahām à ahəŋ la mayyi à tsəh ala aŋha kà, adàvà à atà gudəŋ à vok tadàkoray. Uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, kà uwana Abərahām anəfà mapəhay aŋa wakità seriya aw, ama apəhal kiya uwaga kà, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha apakà dziriga la huma aŋha. ¹⁴ Iyay, agayŋa azlauwana tadiŋ gəl à mapəhay aŋa wakità seriya à vok, tabəz tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà, naka azlauwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok tagay deyday, ŋgaha naka tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà mavà y bay, naka agay deyday aya. ¹⁵ Hafay, kà uwana mapəhay kà atsala kà mapak ləv aŋa Zəzagəla à waŋ à gəl aŋa azladza uwana tanəfà aw, ama la slaka uwana mapəhay la ahəŋ aw kà, mapəsew mapəhay la ahəŋ babay aw.

¹⁶ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla apəh kà, apəh à ahəŋ kà aŋa azlauwana tadiŋ gəl à masla à vok. Adəhəŋ kiya uwanay, kà masla aŋa mav à atà tatak uwanay deyday. Asal mavà y à mayyi à tsəh ala aŋa Abərahām gesina. Avà y à azlaməna manəfay pəra aw, ama à azlatsəhay anik gesina, uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok bokuba à Abərahām, kà uwana Abərahām kà baba gami gesina. ¹⁷ Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd à Abərahām:

'Gəfa kà à ahəŋ kà kagay baba aŋa azlatsəhay aŋuvaw.' Abərahām apakà baba gami la huma Zəzagəla, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla masla mav sifa à azlamazimnekid, ŋgaha agəŋ la ahəŋ la afad' gay aŋha azlatatak uwana amiyaka tagəhəh la ahəŋ aw.* ¹⁸ La kità, Abərahām ahəd à huma à gay la madiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Amiyaka uwana azladza tadzugw à tetəvi uwatà, kà Zəzagəla adəh uwana apəh à ahəŋ aya, aw. Abərahām ahəd à huma à gay la maf manəwəŋ aŋha à Zəzagəla à afik. La lig la ahəŋ Zəzagəla adəhəlləŋ uwana apəhàl à ahəŋ la abatà, apakà baba aŋa azlatsəhay aŋuvaw, bokuba uwana Zəzagəla apəhal:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adagay aŋuvaw.'*¹⁹

¹⁹ Mok uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, Abərahām mavay aŋha kà azlatalka dzim. Asəl kà adagay makoz gurdza gurdza, ŋgaha bay mis aŋha Sara bay kà degər aya, ama tayà vok la madiŋal gəl à vok la abà aw, kà uwana asəl kà Zəzagəla adadəh, uwana apəh à ahəŋ. ²⁰ Masla babay asəl kà adəbəz tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ, abək gəl à ahəŋ səla aw. Madiŋal gəl à vok aŋha adzərəđ ala kaykay, asləkəw Zəzagəla. ²¹ Ndzer, asəl la lela kà Zəzagəla

* 4:17 4.17 1Musa 17.5 * 4:18 4.18 1Musa 15.5

la maslay kà maɖàh uwana apèhal à ahəŋ. ²² Gay gà la uwaga à uwana Zəzagəla, azalà ala: Dza dziriga la huma aŋha. ²³ Gay uwana Zəzagəla atùgwla Abəraham la dziriga la afik kà tatsetsèr kà aŋa Abəraham kokudfa aŋha pəra aw. ²⁴ Tatsetsèr uwaga kà aŋami babay. Baŋa mədiŋ gəl à Zəzagəla uwana à vok awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay la abà, masla adàpaka anu ala dziriga la huma aŋha babay! ²⁵ Zəzagəla avà Yesu à ahəl aŋa azladza kà makəɖay kà tsakana gami. Nŋaha aya, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, kà anu aŋa magay azladza dziriga la huma Zəzagəla kà masla.

5

Yesu adasəlla anu vok la Zəzagəla

¹ Tsa bà, uwana Zəzagəla adapaka anu ala dziriga la huma aŋha, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok, lagonay kà, gay la ahəŋ la tataka gami la abà la Zəzagəla aya aw, kà uwana Sufəl Yesu Kristu adasəlla anu vok la mamətsay aŋha. ² Yesu Kristu apèzlla anu tetəvi, kà anu aŋa mabəz mapis gay à vok la slaka Zəzagəla, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok. Mətsizlla à mapis gay à vok uwaga à afik, nŋaha mərəb la mavalàh à zagəla, kà uwana mənawəŋ kà mədàbəz humà mazləbəy gami la huma Zəzagəla. ³ Mərəbay la mavalàh à zagəla kà aŋa uwaga pəra aw, məvalàh à zagəla babay kà baməraka anu la mas nŋərpa la abà, kà uwana ndzer məsəl kà nŋərpa azlaka anu kà aŋa magur mabasini. ⁴ Baŋa məsla mabasini, mədàhənay, baŋa mədàhənay kà, mədàfa manəwəŋ gami à gay Zəzagəla à afik, adàvə anu bokuba uwana agòɖ. ⁵ Baŋa mənawəŋ kiya uwanay, mədàməts à vədah deyday aw, kà uwana Zəzagəla apèh à anu kà, awoya anu kà kaykay. Masasəɖok aŋha uwana avà à anu, apèhanula masal aŋha.

⁶ Iyay uwarà kà, ndzəɖfa gami la ahəŋ aw məslàla vok aŋa matəf gəl gami aw. La kaslà uwatà Yesu asà à wəŋ, aməts kà aŋa azlaməna tsakana, à kaslà uwana Zəzagəla afà à ahəŋ. ⁷ Ndzer, məsəl kà zlazladfa kà dza aŋa mamətsay kà aŋa masla gamagəy aŋha, bà amiyaka masla anəfa mapəhay bay kà, zlazladfa. Bi dza anik kà aslala vok aŋa makəs mamətsay kà madegolay dza uwana asəl dza. ⁸ Ama Zəzagəla apèhanula kaykay à mawoy anu aŋha mi, avà Yesu Kristu, aməts kà aŋami à mok uwana mələg azlaməna tsakana gà dadəŋ. ⁹ Yesu Kristu aməts kà aŋami, Zəzagəla apakà anu ala dziriga la huma aŋha la aniz aŋha. Tsa aŋa kiya uwanay, hadəy ndzer zlà kà, Yesu Kristu adətəf anu la mapak ləv aŋa Zəzagəla la abà. ¹⁰ Dagay uwarà məgà

azlaməna məzam aŋa Zəzagəla, masla asəlla anu vok la mamətsay aŋa Kona aŋha. Bə uwana adasəlla anu vok la uwaga kà, məsəl ndzer kà adàbəl anu aŋa koksikoksi kà uwana Yesu avà sifa aŋha. ¹¹ Adadəv à gay kiya uwanay pəra aw. La kaykay kà, mərəbay la mavalàh à zagəla lakəl aŋa uwana Zəzagəla adàhanəŋ. Sufəl gami Yesu Kristu arabà anu ləv la uwana adàla anu à slaka Zəzagəla kà mapak anu ala azlaslawda aŋha.

Adama la Kristu

¹² Aganay godega aŋa gay uwanay: Tsakana asà à gudəŋ à vok kà, kà dza tekula uwana sləm aŋha Adama, ŋgaha la tsakana aŋha uwatà la abà la uwana, mamətsay aslèhà à gəl aŋa dza gesina, kà uwana dza gesina tadfahà tsakana, kà madegolay tsakana aŋa dza tekula uwaga. ¹³ Amiyaka mok uwana Zəzagəla aləg mav mapəhay aŋha kà, tsakana kà agà la ahəŋ la gudəŋ la vok. Ama Zəzagəla atugw tsakana lakəl aŋatà aw, kà uwana mapəhay aŋa Zəzagəla la ahəŋ dadàŋ aw. ¹⁴ Amiyaka la uwaga bay, dʒadzəkà vok aŋa Adama, tsərəh à Musa kà, mamətsay akòr lakəl aŋa azladza gesina, amiyaka tsakana aŋatà adəbanì aŋa Adama uwana akweskà mapəhay aŋa Zəzagəla bay aw kà tamàtsàh.

Adama kà maftsa vok aŋa dza uwana atsa à waŋ. ¹⁵ Ama mavày uwana Zəzagəla avà à anu la dza uwanay kà, adəbanì vok la tsakana aŋa Adama dʒikidiki aw. Hadʒay, aŋuvaw tamàts kà tsakana aŋa dza tekula, ndzer, ama dzəba aŋha səla aw aŋa Zəzagəla aduwa uwaga la mənğa, kiya uwaga babay mavày deyday uwaga aviyà à azladza aŋuvaw, kà madegolay dza tekula Yesu Kristu. ¹⁶ Ama uwana Zəzagəla avày bay kà godega aŋha kà gərgər dəŋ awkà kiya tsakana aw. Tsakana uwana dza tekula uwatà adfahəŋ kà adukw ala seriya à gəl. Tekedfika, baŋa Zəzagəla apis gay à azladza à vok deyday, amiyaka tadfàh tsakana aŋuvaw kà adəpaka atà ala kà azladza dziriga la huma aŋha, ŋgaha kà seriya matəf à atà à gəl aw. ¹⁷ Ndzer kà, dza tekula adfahà tsakana, ŋgaha tsakana akès dza à gay gesina kà madegolay dza tekula uwaga. Ama dza anik, à Yesu Kristu adfahəŋ kà sləray anik. Kà madegolay masla, Zəzagəla avà mapis gay à vok la madfuw à vok aŋha. Ngaha tadàbəz sifa, tadàkoray koksikoksi, kà madegolay Yesu Kristu.

¹⁸ Kà tsakana aŋa dza tekula Adama, à uwana tsakana asà à azladza gesina à gəl, ŋgaha seriya atəf à atà à gəl bay. Ngaha kà sləray dziriga aŋa dza tekula, Yesu Kristu bay la uwana adapəlla azladza ala la seriya aŋa Zəzagəla la abà, ŋgaha adàvə à atà sifa adəv à gay aw. ¹⁹ Kà dza tekula

Adama uwana akweskà mapəhay aŋa Zəzagəla, la uwana azladza gesina tapakà azlaməna tsakana, ŋgaha kà dza tekula Yesu Kristu bay, la uwana azladza aŋuvaw tadàpaka dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana masla kà akəs gay aŋa Zəzagəla.

²⁰ Ama baŋa mapəhay adaŋazila kiya uwanay kà, kà tsakana aŋa azladza aŋa maŋazila kaykay. La kità, baŋa tsakana aŋa azladza adaŋazahla, mapis gay aŋa Zəzagəla aŋazàhla kaykay bay. ²¹ Bokuba uwana tsakana la uwana akoray lakəl aŋa mamətsay kiya uwaga la dziriga, mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aga la maslay aŋa mapak dza ala dziriga la huma aŋha kà mapis gay à vok, uwatà kà akoray, kà anu aŋa magay la sifa, uwana adəv à gay aw la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu.

6

Mamətsay kà ahəl tsakana,

ama madz à ahəŋ la sifa kà ahəl Yesu Kristu

¹ Mana mədàgodəy lagwa mi? Mədza à ahəŋ la tsakana la abà, ŋgaha mapis gay à vok aŋa Zəzagəla adàŋazila takay?

² Awaŋ, kiya uwaga aw, məmèts kà ahəl tsakana, ŋgaha ma kakay məda à huma à gay la tsakana la abà aya zlà ma?

³ Hay! Kasəlaw kà, mok uwana məcfahà batem kà, məgà à maham à gay à vok gà la Yesu Kristu la abà, la mok uwaga kà, bokuba magodəy kà, məmèts la masla babay aw takay?

⁴ La batem kà, məkəs mamətsay la masla, kà mal anu la masla, kà anu aŋa masak à madz à ahəŋ maviyaga, bokuba uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la ndzəfə aŋa mazləbay aŋha.

⁵ Hadəy, anu azlamamatsay gà bokuba masla. Kiya uwaga mədahama gay à vok la masla, tsa kiya uwanay kà ndzer, mədàwul à uda bokuba uwana masla awul à uda babay.

⁶ Məsəl kà, la mok uwana Yesu Kristu amèts à ahəf à adi kà, Zəzagəla atatàsl madz à ahəŋ maviyaga gami à adi la abatà bay, kà vok tsakana gà uwanay aŋa mamətsay, kà anu aŋa magay azlamayà aŋa tsakana aya aw, ⁷ kà uwana tsakana aŋa magay la ndzəfə la dza mamətsay gà aya aw.

⁸ Kà uwana mok uwana Kristu amèts kà, məmèts la slaka gà la masla, kiya uwaga, məsəl kà anu la masla, mədàdza à ahəŋ la sifa bay la masla. ⁹ ŋgaha aya, məsəl babay, kà Yesu Kristu awul à uda la mamətsay adàmətsay aya aw, kà uwana ndzəfə aŋa mamətsay la ahəŋ lakəl aŋha aya aw.

¹⁰ La mamətsay aŋha kà, avàhalla la tsakana aŋa tetuwa. Lagwa aga la ahəŋ la sifa kà aŋa Zəzagəla aŋa koksikoksi.

¹¹ Iyay zlà, akul babay kà, kiya uwaga, sèlàw kà, kamètsàw kà ahàl tsakana. Lagwa akul la ahəŋ la sifa la huma aŋa Zəzagəla, kà uwana kahamàw gay à vok la Yesu Kristu.

¹² Tsa aŋa kiya uwanay lagwa zlà kà, kasakaw à tsakana akor akul aw. Kanəfaw mabila aŋa vok aŋkul, uwana adàzakulla vərđi anik aw. ¹³ Kakəsaw kà tsakana abəza tetəvi à tsəh aŋa madukw akul à ahəŋ, kà mawis akul ala aw. Tsa baŋa kiya uwaga zlà kà, vàw vok aŋkul à Zəzagəla, kà uwana akul azladza uwana kamətsaw, ŋgaha kawullaw à uda, vàw vok aŋkul à masla gesina, sàkàwwal adàhla akul sləray bokuba akul azlakazlaŋa sləray delga gə. ¹⁴ Kiya uwaga kà, tsakana adàdza à akul à gəl aya aw kà uwana akul la tsəh aŋa mapəhay aw, kà magay la dziriga la huma Zəzagəla kà, dzàw à ahəŋ la mapis gay à vok aŋha la abà.

Anu azlamayà aŋa Zəzagəla, awma aŋa tsakana ay?

¹⁵ Uwaga ma, mana asal magodəy lagwa mi? Məkor gəl kà madəhəŋ tsakana, kà uwana anu la tsəh aŋa mapəhay aya aw, kà uwana anu la mapis gay à vok aŋa Zəzagəla la abà takay? Tetuwa kiya uwaga aw! ¹⁶ Kasəlaw kà, baŋa kaduwaw vok aŋkul à dza anik ala, ŋgaha kagodəwwal kà kakəsaw gay aŋha kà, kapakaw mayà aŋha aw takay? Baŋa tsakana la uwana adza à akul à gəl, ndzer, akul azlamayà aŋa tsakana, ŋgaha kabiyaw mamətsay à gəl. La kità, baŋa kakəsaw kà gay aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kagaw azlamayà aŋha, ŋgaha adəpaka akul ala kà azladziriga la huma aŋha. ¹⁷ Hadəy aw ay, uwarà kagəw mayà aŋa tsakana, ama lagonay kà, kiya uwaga aya aw. Kakəsàw gay uwana atəpakulla, kakəsàw azlatatak uwana atəpakulla la ləv tekula, kikay məgod à Zəzagəla kà uwaga. ¹⁸ Mapəlla, uwana kapəlàwla la tsakana la abà, kà kapəkàwla azlamayà aŋa dziriga adagay, kà akul aŋa madàh dziriga. ¹⁹ Gəpəh à akul la gay zil kiya uwanay kà, kà uwana akul azlaguβguβ dadàŋ, kà matsən azlatatak uwanay. Dagay uwarà kavàw vok aŋkul gesina à mawisiga, kaŋazàhàw tsakana ala. Kà uwana kadàhàhàw mawisiga. Ama lagonay kà, vàw vok aŋkul à Zəzagəla aŋa dikiđiki. Dahàw dziriga, ŋgaha kà madz à ahəŋ aŋkul aŋa magay sətaka.

²⁰ Dagay uwarà, à mok uwana kaləgəw azlamayà aŋa tsakana, tatak la ahəŋ afà à akul leri à gəl, kà manəf dziriga aŋa Zəzagəla aw. ²¹ Mok uwana kadàhàhàw azlatatak ziruwı gə uwaga ma mana kabəzəwwal la abà lagwa zlà mi? Lakana kà kakəlàw ziruwı à azlatatak mawisiga uwaga à gəl mədàtsalah à gay, kà uwana madəv à gay aŋa uwaga kà mamətsay. ²² Lagonay kà, kapəlàwla la tsakana la abà,

kagaw azlamayà aña Zəzagəla. Lagwa tatak delga uwana kabəzəwwal la abà, kà madz à ahəŋ aŋkul adəgay sətaka la huma Zəzagəla, ŋgaha aya, akul kadəbəzəwwal sifa adəv à gay aw la makəɸ gəl à ahəŋ. ²³ Ndzer, masik aña tsakana kà uwaga mamətsay, ama mavəy deyday aña Zəzagəla kà sifa adəv à gay aw, kà uwana mədahama gay à vok la Sufəl gami Yesu Kristu.

7

Ndzəɸa aña mapəhay la ahəŋ lakəl gami aw

¹ Azladedə gulo, gəpəh à akul kà, kà uwana kasəlaw mapəhay, kasəlaw kà mapəhay kà la ndzəɸa lakəl aña dza, uwana la sifa dadəŋ. ² Bokuba magoɸay, baŋa mis adada à zil. La mok uwana zil aŋha aləg la sifa kà, tetəvi la ahəŋ kà aña mad à zil anik aw, kà uwana mapəhay avà à tetəvi aw. Ama baŋa zil aŋha adamətsay kà, tetəvi la ahəŋ adagay, kà mad à zil anik. ³ Kay, ama baŋa zil aŋha aləg la sifa, nəma pəra ada à zil anik aya, masla azaɸ zil. Ama baŋa zil adamətsal à akəl ala masla la tetəvi, baməraka ada aŋha à zil, agay masla mazaɸ zil aw, kà uwana kà akəlla mapəhay ala aw. ⁴ Kiya uwaga kà, aŋkul babay azladedə. Kadzaw à ahəŋ la ahəl aña mapəhay kà, bokuba akul azlamamatsay gə, kà uwana kamətsaw la slaka gə la Yesu Kristu. Kità akul azlaaŋha, masla la uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. Kà anu aña madəhalləŋ sləray uwana akəsa à vok gesina. ⁵ Mok uwana uwarà kà, mədzà à ahəŋ kà bokuba uwana asà à gəl gami, ama mapəhay aña Zəzagəla la uwana: Uwanay la uwanay kà tsakana, agodəh à anu. Kiya uwaga à uwana apəh à anu ala tsakana, uwana mədəhahəŋ tekidik. Azlatatak mawisiga uwaga takor gəl aŋatà la anu la abà, ŋgaha tadək anu à mamətsay à abà. ⁶ Uwarà kà, mapəhay afà à anu à ahəŋ bokuba azladəŋay. Lagonay kà, mədamətsal à adi ala à mapəhay uwaga, ndzəɸa aŋha la ahəŋ lakəl gami aya aw. Lagonay adagay kà, mədəh sləray aña Zəzagəla la madz à ahəŋ mawga la abà, la tetəvi aña Masasəɸok aŋha la ama, awkà la tetəvi maviyaga, uwana tatsətsər à mapəhay à abà aya aw.

Mapəhay apəhanula tsakana

⁷ Kakay gəgoɸay mi? Mapəhay aña Zəzagəla ma tsakana takay? Awan, tsakana dikiɸiki aw. Ama agayŋa mapəhay agay la ahəŋ, awkà naka gəsəl tsakana aw. Agayŋa mapəhay agoɸay: Kadəhaw adi aw, awkà naka gəsəl adi aw. ⁸ Hay, ama la mok uwana gətsənəŋ mapəhay uwaga kà, tsakana abəzà gi à tsəh, ŋgaha gədzəkà mədəh adi

à azlatatak gesina à tsəh. Mok uwana mapəhay la ahəŋ aw kà, tsakana kà agà tsaftsaf. ⁹ Mok uwana uwarà gəsəl mapəhay à dadàŋ aw kà gəgod kà: 'Gi la sifa.' Ama mok uwana gədatšen mapəhay kà, tsakana aŋazà gay ala. ¹⁰ Nğaha gəsəl kà tsa gi mamətsayga. Zəzagəla avà mapəhay uwaga kà, kà mapəhgəla tetəvi sifa, ama adàla gi kà à mamətsay. ¹¹ Mok uwana gətsənà mapəhay uwaga kà, tsakana abəzà gi à tsəh, apapàt gi, kà gi aŋa madàh tsakana, nğaha agəd kà uwana gədfahà tsakana.

¹² Kiya uwaga kà, mapəhay atsa à waŋ kà la ahəl aŋa Zəzagəla, nğaha kəla mapəhay aŋha bay kà tsikasla gesina, dziriga. ¹³ Baŋa kiya uwanay ma, tatak uwana delga la uwana adapaka gi matsapa vok takay? Awaŋ masla aw! Uwaga kà tsakana la uwana apaka matsapa kà makədf gi. Tsakana abəz gi à tsəh kà makədf gi ala, tatak delga uwaga kà masəlay, kà tsakana kà bə tsakana ndzer, nğaha kà uwana mapəhay la ahəŋ, tsakana apəhla tsakana ala kà mawisiga la tetuwa.

Dza kà tsakana adafal à asik à gəl

¹⁴ Məsəl kà mapəhay kà atsà à waŋ kà la slaka Zəzagəla, ama gi kà gi dza deyday gə pəra, gəgà bokuba mayà aŋa tsakana. ¹⁵ Gətsənà uwana gədfəhəŋ aw, gədfəhəŋ kà uwana asà à gi aw, hərəzka aŋa uwana asà à gi aw, la uwana gədfəhəŋ aya. ¹⁶ Baŋa gədfəhəŋ, kà uwana asà à gi aŋa madəhəŋ aw, uwaga apəhla ala kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà delga. ¹⁷ Ama mawisiga uwaga kà gi la uwana gədfəhəŋ aw. Tsakana uwana la gi la abà la uwana adàh uwaga. ¹⁸ Gəsəl kà delga la ahəŋ la gi la abà aw, à gi dza uwana gi dza asik aw. Kay kà, asa à gi madàh delga nəma, ama gəslala vok aw, kà uwaga. ¹⁹ Tatak delga, uwana asa à gi madəhəŋ kà, gədfəhəŋ aw, ama tatak mawisiga uwana asa à gi madəhəŋ aw, la uwana gədfəhəŋ. ²⁰ Baŋa gədfəhəŋ kà tatak, uwana asa à gi aw kà, uwaga kà gi la uwana gədfəhəŋ aw, tsakana uwana la gi la abà, la uwana adəhəŋ.

²¹ Kiya uwaga à uwana gədfəhəŋ koksikoksi, baŋa gədfàh delga zlà, gi gəgodəy kà, tsakana la uwana atsavok gi à huma. ²² La madzugway gulo la abà kà, mapəhay aŋa Zəzagəla kà akəs à gi gəl ndzer. ²³ Ama la madz à ahəŋ gulo la abà kà, gənəŋəŋ kà tatak anik la ahəŋ à uwana apa guvəl la madzugway delga uwana la gi la abà. Tatak mawisiga uwaga la gi la abà kà, asal mapak gi ala kà mayà aŋha. ²⁴ Yayatsiya, uwa à uwana adəpəl gi ala la madz à ahəŋ mawisiga gulo uwanay la abà, adala gi à mamətsay uwa? ²⁵ Kikay gəgod à Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana

masla la uwana adapəl gi ala kà ahàl aṅa Sufəl gami Yesu Kristu.

Gəgod la madzugway gulo la abà kà, gədehəṅ kà mapəhay aṅa Zəzagəla. Ama dza sləb vok kà, asal kà gənəfay kà tsakana.

8

Sifa uwana Masasəḏok Zəzagəla av à azladza

¹ Lagwa kà Zəzagəla adàdukw seriya à azladza uwana à gel, tahama gay à vok la Yesu Kristu aya aw. ² Kà uwana ndzəḏa aṅa Masasəḏok Zəzagəla uwana avà à anu sifa la ahàl aṅa Yesu Kristu, adapəl gi ala la ndzəḏa aṅa tsakana la abà la mamətsay. ³ Mapəhay aṅa wakità seriya asla mav sifa à azladza aw, kà uwana anu azladza asik məslala vok aṅa maḏàh uwana asa à mapəhay aw. Ama uwana mapəhay aslala vok aw kà, Zəzagəla kà ahənàṅ ala. Zəzagəla aḏahàṅ uwaga la masləl Kona aṅha à waṅ à gudəṅ à vok, la sləb vok kiya aṅa aṅami azlaməna tsakana. Masla asà à waṅ aṅa mazəb anu tsakana lakəl ala. Kiya uwaga Zəzagəla adukwà seriya aṅa tsakana aṅa azladza à gəl aṅha. ⁴ Zəzagəla aḏahà uwaga, kà anu aṅa maslala vok, kà maḏàh delga uwana mapəhay ayahay kà uwana məkəsa gəl à ahəṅ la tsəh aṅa uwana asa à Masasəḏok Zəzagəla, awkà uwana asa à sləb vok gami aw. ⁵ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aṅatà kà, tatuway kà à uwaga à tsəh koksikoksi. Ama azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à Masasəḏok kà, atà bay tatuway kà à uwana à tsəh, asa à Masasəḏok uwaga bay. ⁶ Baṅa anu mətuw à uwana à tsəh asa à sləb vok gami kà, abiyan mamətsay à gəl, ama baṅa mətuway kà à uwana à tsəh asa à Masasəḏok kà, mədàbəza sifa la lapiya. ⁷ Azlauwana tatuway kà à uwana à tsəh, asa à vok aṅatà kà azlaməna məzam aṅa Zəzagəla. Atà tanəfa mapəhay aṅa Zəzagəla ḏikidiki aw. Ndzer kà, taslala vok aṅa makəsay aw. ⁸ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aṅatà kà, taslala vok aṅa mahəḏ à Zəzagəla à adi aw.

⁹ Ama akul kà kadzadzaraw vok kà la makəs gəl à ahəṅ la tsəh aṅa Masasəḏok Zəzagəla, kà uwana Masasəḏok uwaga aga la ahəṅ la ləv aṅkul la tsəh. Dza uwana la Masasəḏok uwaga aw kà, masla kà dza aṅa Yesu Kristu aw. ¹⁰ Baṅa Yesu Kristu la akul la abà kà, baməraka kamətsaw kà madegolay tsakana babay kà, bə Masasəḏok aṅha uwana avà à akul adzadzar akul, kà uwana Zəzagəla adapakakulla dziriga la huma aṅha. ¹¹ Baṅa Masasəḏok aṅa Zəzagəla uwana awùlla ala Yesu Kristu à uda la mamətsay la akul la abà,

la kità bay ndzer kà, Zəzagəla uwaga adàwulla ala akul à uda la mamətsay babay. Adàdah uwaga kà la ndzəda aŋa Masasəfok aŋha, uwana la akul la abà.

¹² Azladedə, tsa kiya uwanay kà, goder aga anu lakəl, kà aŋa madzadzər vok, bokuba uwana Masasəfok Zəzagəla ayahay, awkà bokuba uwana asa à sləb vok gami aw. ¹³ Baŋa kanəfaw kà tetəvi uwana asa à vok aŋkul kà, kadàmətsaw. Ama baŋa kavàw tetəvi à Masasəfok Zəzagəla, kasaw à uda la azlatatak mawisiga uwaga la abà kadahawwaŋ kà, kadàbəzaw sifa. ¹⁴ Azlauwana takəsà gəl à ahəŋ la tsəh aŋa Masasəfok Zəzagəla, gesina kà azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Masasəfok uwana Zəzagəla avà à akul kà, apàkakulla kà azlamayà, ŋgaha avà à akul guba aya aw. Ama apàkakulla kà azlabəza aŋha. Avà à anu gay kà magodfay à Zəzagəla: “Baba, kak tsuŋulo!” ¹⁶ Kiya uwaga Masasəfok uwaga abadənumà la ləv la tsəh: Ndzer, anu azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁷ Tsa bə uwana anu azlabəza aŋa Zəzagəla adagay kà, mədàbəza azlatatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana adafa à anu à ahəŋ. Ama kà Yesu Kristu la uwana mədàbəza azlatatak uwaga, kità mədàbəza mazləbay uwaga, kà uwana məs ŋgərpa anina la slaka gə bay.

Gay lakəl aŋa mazləbay uwana mədàbəzal

¹⁸ Aganay gəgodf à akul kà, ŋgərpa uwana məsay la abanay la vədah la sa uwanay kà, uwaga kà apaka kà bokuba tatak deyday. Tetuwa adətsizlla à mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana à huma adavà à anu aw. ¹⁹ Tatak gesina uwana Zəzagəla adahəŋ, takuday la tsetsi dadəŋ à mavakay uwana Zəzagəla adəpəhla à azlabəza aŋha ala la dazuwaya, kà masla aŋa mapəhla mazləbay aŋatà ala. ²⁰ Azlatatak uwana Zəzagəla adahà à atà kà, tagahay kà bokuba azlatatak deyday. Atà la gəl aŋatà kà, tawoyəŋ kiya uwanay aw. Zəzagəla la gəl aŋha la uwana asakətala à ahəl la tsəh ala, ama atà tafə manəwəŋ aŋatà à azlatatak anik à tsəh gotənaŋ. ²¹ Kà uwana vərđi anik kà, Zəzagəla adətəf azlatatak uwana adahà à atà, ŋgaha tadəgay kiya azlamayà aya aw. Tadəzinla aya aw. Atà babay tadəkor gəl, tadəbəza mazləbay bokuba uwana azlabəza aŋa Zəzagəla tadəbəzal bay suwaŋ. ²² Məsəl kà dagay madzəka tsəràh à lakana kà, kəla tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà, tabəs vok bokuba mis uwana huf bəzi azəŋ ay ŋuwadaw? ²³ Atà kokuđa gəl aŋatà pəra tabasay aw, baməraka anu, uwana Zəzagəla avà à anu Masasəfok aŋha bokuba tatak matapiŋ aŋa diŋa kà, məbas vok la ləv gami la tsəh bay. Məkuday la iyaw tugwi la adi, kà Zəzagəla aŋa madəpaka anu ala, kà anu

azlabəza aŋha, adàsəlla anu à uda la mabas vok gami la abà aŋa tetuwa. ²⁴ Ndzer mədàbəlay lagwa, ama mədànəŋ azlatatak gesina dadàŋ aw, anu la manəwəŋ lakəl aŋha aŋa manəŋəŋ. Ama mok uwana mədànəŋ azlatatak uwaga mənawàŋ la yewdi gami kà, mədànewəŋ aya aw. Uwa à uwana anaw tatak uwana adanəŋəŋ la yewdi aŋha zlà ma uwa? ²⁵ Hadəy gà, mənaw tatak uwana mədànəŋiŋ dadàŋ aw. Kità məkuday la tsetsi dadàŋ kiya uwanay. ²⁶ Kiya uwaga bay Masasəfok Zəzagəla atsà à wəŋ kà mazlak anu, anu uwana anu azlagubguɓ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, kà uwana məsəl madəv kufa, bokuba uwana naka akəs vok aw. Masasəfok la gəl aŋha abəf à huma kà aŋami, adəv kufa à Zəzagəla la makəs aŋuf la adi ala. Daduwa à gay madəv kufa la gay. ²⁷ La paraka kà, Zəzagəla asəl uwana la tsəh ləv aŋa azladza, ŋgaha babay asəl uwana Masasəfok aŋha adzugway, kà uwana Masasəfok abəf à huma kà aŋa azladza aŋha, adəv kufa à Zəzagəla bokuba uwana akəsəl à gəl.

²⁸ Azladza uwana tawoya Zəzagəla kà, azlauwana masla azala atà kà atà madəhalla tatak uwana ahəfal à adi, məsəl kà dèwdèw tatak uwana abəza atà, kà Zəzagəla adəh tatak uwaga à ahəŋ, kà makəf gəl à ahəŋ aŋha aŋa magay delga. ²⁹ Azlauwana Zəzagəla adatsatsamani atà dagay uwarà kà, adabək atà, afà atà awtəy kà magay bokuba azlabəza aŋha, kà bəzi gay ləv aŋha aŋa magay malkwoy la tataka aŋa azlabəza dəŋ la abà. ³⁰ Abək atà, afà atà à awtəy pəra aw, azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha. Babay kà, atà aŋa magay azladza aŋha. Azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha, ŋgaha avà à atà mazləbay aya.

Zəzagəla kà, awoya anu

³¹ Tsa aŋa kiya uwanay ma, mana à uwana atəm kà anu à ahəŋ aŋa mapəhay ma? Tsa Zəzagəla kà awùl kà à anu ma, uwa à uwana adəvədzah anu gəl aya uwi? ³² Zəzagəla kà akweslà bəzi aŋha aw, asləl à wəŋ kà masla aŋa mamətsay kà, kà aŋami gesina. Tsa Zəzagəla avà à anu Kona aŋha ma, sakoraka azlatatak anik la uwana avà à anu aw takay? ³³ Uwa à uwana aslala vok kà mat kaf à azladza uwana à gəl, Zəzagəla adatsatsamani atà uwa? Kà uwana Zəzagəla adapaka atà ala kà azladza dziriga la huma aŋha. ³⁴ Uwa à uwana aslala vok aŋa madukw à atà seriya à gəl uwa? Yesu Kristu la gəl aŋha aməts kà aŋami, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzanə madzay la ahəl kaf aŋha lakəl, ŋgaha masla la uwana abəfa à humù gami, la huma Zəzagəla. ³⁵ Uwa à uwana adəvah anu ala la Yesu Kristu kà masla

aŋa mawoy anu aya aw uwa? Matərəbay à uwana adàvah anu ala ay, awma mabas vok ay? Awma azlauwana tasa à anu zladfa la uwana adàvah anu ala ay? Awma may la uwana adàtugw anu ala ay? Awma kudfa ay? Baməraka anu la zlamtsa la abà, amiyaka katsakar, awma mamətsay la uwana adàvahanula la Yesu Kristu ay? Awan, tatak la ahəŋ, à uwana adəf gay à masal aŋha ahəŋ, kà aŋa makweska anu aw. ³⁶ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Kà uwana anu azlaaŋak à kak Zəzagəla, à uwana anu la zlamtsa aŋa mamətsay la abà, kà uwana azladza tayàh makaf anu koksikoksi. Anu kà mədagay la yewdi aŋa azladza kà kalkal la azlatuwan, uwana tadala atà makaf atà.¹*

³⁷ Ama mədaf asik à azlamatərəbay uwaga à gəl gesina, mədafuw atà la ndzəfa aŋa dza uwana awoya anu.

³⁸ Ndzer, gəsəl kà tatak la ahəŋ à uwana avàhanula la masla, kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Amiyaka baŋa məmətsay, amiyaka anu la adi taslala vok aŋa madəf à anu gay à ahəŋ aw. Azlamalika la azlatatak uwana takor ndzəfa la zagəla gesina bay kà, taslala vok, kà madàh tatak kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Azlatatak uwana abəza anu lagonay, la azlatatak uwana adàbəza anu la huma la gay bay kà, taslala vok madəf à anu gay à ahəŋ aw. ³⁹ Azlauwana, la ləv zagəla la abà, ŋgaha azlauwana la tsəh iyaw bay kà, taslala vok aŋa madàh tatak aw. Dəwdəw tatak uwana Zəzagəla adahəŋ taslala vok aŋa mədəf gay à Zəzagəla à ahəŋ kà aŋa mawoy anu aw. Mawoy dza uwaga kà apəhanula kà la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu.

9

Zəzagəla la azla Yahudiya

¹ Uwanay gəpəhay lagwa kà dziriga, kà uwana gi aŋa Kristu, gəfàh fida aw. Masasəfok tsikasla la madzugway gulo taza sayda aŋa uwaga babay. ² Gi la mazaw la gəl gà kaykay la ləv gulo la tsəh, ŋgaha la mazay mənğa ³ kà tsəhay gulo Isərayel, uwana gəwoyan. Agayŋa Zəzagəla akəf à atà gi à uda la tataka kà aŋatà ŋuləm, la mavahanula la Kristu, kà uwana azladedda gulo. ⁴ Atà mayyi à tsəh ala aŋa Isərayel. Zəzagəla atsatsàmàni atà, kà atà aŋa magay azlabəza aŋha, apəhatàla mazləbay aŋha, ŋgaha akəs vok slawda la atà, avà à atà mapəhay. ŋgaha apəhatàla tetəvi kà masləkawla masla, ŋgaha apəh à atà azlagay, uwana avà à vok aŋatà abà, asal kà madəhəŋ bay. ⁵ Atà mayyi à tsəh

* 8:36 8.36 Mahabay 44.22

ala aṅa Abərahām la azlabəza aṅha, Isak la Yakuba uwana tadzà à ahəṅ uwarà. Yesu Kristu la sləb vok aṅha la abà kà mayyi à tsəh ala aṅatà bay. Kristu uwanay kà Zəzagəla agəṅ lakəl aṅa tatak gesina məzləbfa masla koksikoksi. Amen.

⁶ Mədzugw kà uwana Zəzagəla apəh à azlatsəhay aṅha à ahəṅ, adfahəṅ kiya uwatà məgodf aw. Ama kəla kà, azla Isərayel gesina la uwana taga tsəhay aṅha aw, say aṅa gay gə pəra. ⁷ Mayyi à tsəh ala aṅa Abərahām kà dəṅ, ama atà tagà azlabəza gay ləv aṅha gesina aw. Zəzagəla apəh à Abərahām à vok à abà dagay uwarà:

'Fofulo aṅak dziriga kà, adàsa à uda kà la mayyi à tsəh ala aṅa Isak la abà.'[☆]

⁸ Uwaga asal magodfay kà, azlabəza aṅa Abərahām gesina kà, atà tagà azlabəza aṅa Zəzagəla aw. Zəzagəla agodf kà, azlabəza aṅha dziriga kà, say azlauwana pəra tayyà à vok la uwana la afik, apəh à ahəṅ. ⁹ Uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà:

'Baṅa mavakay uwana gəpəh à ahəṅ adəslay kà, gədawul à awtəy, ṅgaha la mok uwatà la uwana Sara adəyya bəzi zilga',[☆]

agodf.

¹⁰ ṅgaha kà uwaga pəra aw, ama mənərez lakəl aṅa vəgal, uwana Rebeka ayyà bay. Baba aṅatà kà la baba gami madzidziga Isak. ¹¹ Mok uwana aləg mayyàh atà kà Zəzagəla agodfal:

'Madəvla à ahəṅ adəduw uwana adatsa vok à ahəṅ.'

Mok uwana apəh kiya uwanay kà, tadfəh tatak delga baməraka tatak mawisiga dadəṅ aw, Rebeka bay adəyyah atà aw. ¹² Zəzagəla adfahəṅ kiya uwanay kà, kà uwana zagəla aṅha kà madfəh uwana asal. Akəsàni dza aṅha la tataka azladza anik la abà, kà huma à gay sləray delga aṅha uwana adfahəṅ aw.[☆] ¹³ Uwaga apakà vok bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà, Zəzagəla agodf:

'Gi Zəzagəla, la uwana gəkəsàni Yakuba, ṅgaha gi la uwana gəkweska Esaw bay.'[☆]

¹⁴ Baṅa kiya uwanay ma, mana mədàgodfay zlà ma? Kità ma Zəzagəla kà adəfəhəṅ kà la tetəvi aṅha aw məgodf ay? Tetuwa kiya uwaga aw. ¹⁵ Haday dagay uwarà agodf à Musa: 'Gədədfah delga à dza, uwana asa à gi madfahalla ala delga, vok mahamay adəkəsa à gi kà aṅa dza uwanay vok adəhama gi kà masla.'[☆]

¹⁶ Kiya uwaga, baṅa Zəzagəla akəsàni dza kà, bə akəsàni pəra, kà uwana asal madfahalla ala delga. Awkà kà, à huma

☆ 9:7 9.7 1Musa 21.12 ☆ 9:9 9.9 1Musa 18.10 ☆ 9:12 9.12 1Musa 25.23

☆ 9:13 9.13 Malaki 1.2-3 ☆ 9:15 9.15 2Musa 33.19

à gay dza la mawad vok à uda anha, ngaha sləray anha pəra aw. ¹⁷ Kità mədzenay la wakità Zəzagəla la abà babay kà, Zəzagəla agod à Faruna:

'Gəfà ka à sufəl à abà kà deyday aw, ama kà gi anja mapəhla ndzəda gulo ala la kak la abà, ngaha kà sləm gulo anja matsinla la gudəŋ la vok gesina.'[☆]

¹⁸ Ngaha Zəzagəla adəh delga à dza uwana asal, ngaha adzadzəŋ gəl ala la dza uwana asal babay.

Mapak ləv la vok mahamay anja Zəzagəla

¹⁹ Zlahaw tagod à gi: 'Baŋa Zəzagəla akəsəŋ azladza kiya uwanay ma, kà mana ma masla apakətàla kà azlamawisiga aya mi? Uwa la uwana atsizlliya à mawoyəŋ anha à huma uwi? Say azladza tadehəŋ kà uwana afà à ahəŋ la gəl anha pəra.' ²⁰ Kayyà, zil! 'Gi uwa', kagod, kà mabay vok gay la Zəzagəla uwa? Tak ma abisl maŋalay gə, agod à dza uwana aŋal kà, 'Kà mana kaŋal gi kiya uwanay mi ay?', agodəy takay? ²¹ Masla maŋal masik kà, aga la ndzəda lakəl anja abisl anha aw takay? La abisl tekula aslala vok maŋaləh masik səla, aŋal anik uwana asa à ləv anja kaykay, ngaha anik bay aŋalay bokuba azlamasik anik anik gesina.

²² Iyay, agayŋa Zəzagəla asal magay bokuba masla maŋal masik uwaga ma abəz kakay? Asal kà azladza tasəlay kà masla la mapak ləv gə lakəl anja azlaməna tsakana, ngaha masla la maslay. Kità abasətəŋ baməraka tadəhəhla ləv à Zəzagəla à hud, kay, kà atà kà azlayla à atà à mamətsay. ²³ Adəhəŋ kiya uwanay kà, kà azladza anja masəlay, kà masla la mazləbay məŋga, ngaha kà masla anja mahəl atà à mazləbay uwaga à abà suwəŋ, atà uwana asal madəfaha à atà delga. Masla adəfaha à atà à ahəŋ dagay uwarə, kà atà anja mad à mazləbay anha à abà. ²⁴ Gesina gami kà Zəzagəla adazalla anu adagay kà mad à mazləbay anha à abà. Akəsəni kà azla Yahudiya à uda pəra aw, ama azalə azlatsəhay gesina. ²⁵ Uwaga bokuba uwana masla agod la wakità anja Hosəya la abà kà:

'Azladza uwaga tagə azladza gulo aw uwarə, lagwa akul azladza gulo gədəgod à atà. Azlauwanay gəwoyà atà uwarə aw kà, tadəgay azlabəza gay ləv gulo adagay.

²⁶ La slaka uwana la abà: 'Akul, azlatsəhay gulo aw', tagod à atà kà, zwek la huma la gay tadəzala atà ala 'Azlabəza anja Zəzagəla uwana la sifa.'[☆]

²⁷ Yesayya apəh la paraka lakəl anja azla Isərayel kà:

'Baməraka tsəhay Isərayel aṇuvaw kiya wuyyan, uwana la mukwà la tsəh kà, sèlàw kà, azlauwana Zəzagəla adàbəl atà kà, atà dən aw.

²⁸ Sufəl Zəzagəla kà anəl gəl à ahən, kà mas à waṇ à gudən à vok, kà madəh uwana apəh gesina, aw.[✠]

²⁹ Kiya uwanay Yesayya uwanay adapəhay uwarà:

'Baṇa Sufəl Zəzagəla uwana akor tatak gesina kà, asakà azlauwana tsəhay gami anik la uda aw kà, mədàməts à gay bokuba azladza la gudən Sodom la Gomor![✠]

Yesu kà akur uwana atsala matekwid à azla Isərayel

³⁰ Mana məgəday lagwa ma? Azladza uwana azla Yahudiya aw kà, tayəh tetəvi kà magay dziriga la huma Zəzagəla aw, ama lagonay kà tagahay dziriga la huma aṇha, kà uwana tadin gəl à masla à vok. ³¹ Kà aṇa azla Yahudiya kà tayəh madək vok à mapəhay à afik kà atà magay dziriga la huma aṇha la uwatà, ama taslala vok kà makəfal gəl à ahən aw. ³² Kay, kà mana takəfal gəl à ahən aw ma? Kà uwana tadzugw kà 'Mədəgay dziriga la madəhən gami', tagəf. Nḡaha tadin gəl à Zəzagəla à vok aw. Kità kà, akur uwatà atsala atà matekwid. ³³ Bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Nərəzàw, gətsəb akur matsəhla matekwid à azladza à ahən la Siyon. Dzəgla uwaga la uwana adədukw à azladza à ahən. Ama azladza uwana tadin gəl à dzəgla uwaga à vok kà, adəvavar atà aw.[✠]

10

¹ Azladedə, asa à gi kà azlatsəhay gulo azla Yahudiya tabəlay gesina, gəsak à madəv kudə à Zəzagəla kà atà aw.

² Kà aṇatà kà gi la uwana gəza sayda lakəl aṇatà. Asa à atà ndzer mav vok aṇatà à Zəzagəla, ama tetəvi uwana tavəlla vok aṇatà kà masla aw. ³ Atà, tatsənà godega aṇa tetəvi uwana Zəzagəla apəkla azladza dziriga ala la huma aṇha aw, tanəfà kà tetəvi aṇatà anik. Kità kà tavəlla à Zəzagəla à ahən lakəl à adi, kà uwana takəs tetəvi uwana Zəzagəla asal mapakla azladza ala kà azladza dziriga la huma aṇha aw.

⁴ Uwana gəpəhay kiya uwanay kà, à mok uwana Yesu, uwana mafal dzakwa à gəl gə, asà à waṇ kà, anatsà ndzəfə aṇa mapəhay ala. Uwana adəhən kiya uwanay kà, kà azladza uwana tadin gəl à masla à vok kà, kà atà la uwana Zəzagəla apakà atà ala kà azladziriga la huma aṇha.

Zəzagəla abəl azlauwana tadin gəl à Yesu à vok gesina

✠ 9:28 9.28 Yesayya 10.22-23 ✠ 9:29 9.29 Yesayya 1.9 ✠ 9:33 9.33 Yesayya 28.16

⁵ Musa atsetsèr lakèl aña manəf mapəhay dagay uwarà. Kakay mədàgay dziriga la manəf uwaga mi? Agòd:

'Dza uwana anəfa mapəhay uwaga gesina adàbəz sifa kà uwaga. Kəla kà, say baña dza anəfa uwaga la denđan!'^{*}

agòd. ⁶ Ama tetəvi aña mapakla dziriga la huma Zəzagəla, la madiñal gəl à vok kà, gərgər. Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakèl aña tetəvi uwaga kà:

'Kadzugw la ləv aňak la tsəh, 'Uwa à uwana adàda à zagəla à uwi?', kagod aw.' (Bokuba magodfay: Uwa à uwana adàda mazalla Kristu uwana à ahəŋ, mafal dzakwa à gəl uwi?)

⁷ 'Kadzugw babay la ləv aňak la tsəh, 'Uwa à uwana adàda à mezewi uwa'', (Bokuba magodfay: kà mazalla Kristu à uda la tataka azlamazimnekid la abà), kagod babay aw.

⁸ Mana wakità Zəzagəla agod ma?

'Nekwa la kak à gay uwaga, la paňaw aňak la awtày, ŋgaha la ləv aňak la tsəh!'^{*}

Gay uwaga kà, gay uwana məziŋ à azladza la magodfay: "Diňaw gəl à Zəzagəla à vok", məgòd à atà. ⁹ Baña dza apəhay la dazuwaya: "Yesu kà, dza uwana Zəzagəla afal dzakwa à gəl", agodfay, ŋgaha adiñal gəl à vok kà, Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, Zəzagəla adàbələŋ.

¹⁰ Baña mədiŋ gəl à Yesu à vok la ləv gami, ŋgaha məziŋ la paňaw gami kà masla kà Sufəl, Zəzagəla adəpaka anu ala azladza dziriga la huma aňha, ŋgaha adàbəl anu. ¹¹ Hafay, kiya uwaga tatsetsèr à wakità à abà:

'Uwabeyuwi uwana adiŋ gəl à masla à vok kà, adàts gay à ahəŋ aw.'^{*}

¹² Adàgay zil Yahudiya adàgay tsəhay anik, Sufəl uwaga kà, masla Sufəl aña azladza gesina. Apis gay à azladza uwana à vok, tadəval kuđa gesina. ¹³ Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwabeyuwi uwana adəv kuđa à Sufəl Zəzagəla, adàbəlay.'^{*}

¹⁴ Kay, gay kà aganay zlakodfa: Kakay mədəval kuđa, kokuđa madiŋ gəl à masla à vok ma? Ŋgaha kakay mədiŋ gəl à masla à vok, kokuđa matsən gay lakèl aňha ma? Ŋgaha aya kakay mədətsənəŋ, à baña masla mapəh à anu gay uwaga la ahəŋ aw ma? ¹⁵ Ŋgaha à baña azlaməna gay Zəzagəla tasləl à atà azladza aw, la tetəvi ma uwala azladza taday aña mapəhatàla gay la? Uwaga kalkal bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

^{*} **10:5** 10.5 3Musa 18.5 ^{*} **10:8** 10.8 5Musa 30.12-14 ^{*} **10:11** 10.11 Yesayya 28.16 ^{*} **10:13** 10.13 Yoyel 2.32

'Nərəzàw, marabay aña azladza uwana tarab lakəl aña azladza, uwana tasà à wañ aña maz à atà gay marabəñ tsi.'

¹⁶ Ama la tataka azlaməna matsəb sləm à gay uwanay kà, dza dəñ à uwana takəs gay uwaga aw. Masla mapəhal gay ahəl Yesayya agòd kà:

'Sufəl, uwa à uwana adiñ gəl à mapəhay gami à vok uwa? Dza dəñ aw!' ☆

agòd. ¹⁷ Kità, sèlàw kà, dza atsən gay marabəñ dadən la uwana adiñal gəl à vok. Ama kà dza aña matsən gay marabəñ kà, say dza anik apəhal lakəl aña Yesu Kristu dadən. ¹⁸ Aganay manavay gulo: La dziriga kà, azla Yahudiya kà, tatsənà gay uwaga aw takay? Ndzer, tatsənən! La wakità Zəzagəla la abà tatsetsèr, tagòd kà:

'Azladza tadàh kà mapəh gay Zəzagəla la gudəñ la vok gesina, mapəhay aña atsən ala gesina, tsərəh à makəf gəl à ahəñ gudəñ à vok!'

¹⁹ Bə gotənañ gənavà akul manavay anik aya: La dziriga ma, azla Yahudiya tatsənà gay uwatà aw takay? Tatsənən, ama asa à atà matsəbal sləm aw pəra. Terəña dən Musa apəh à atà:

'Zəzagəla agòd: 'Gədàpaka akul ala kà azlamanor lakəl aña tsəhay uwana madziyikw atà gə. Gədàpaka akul ala ləv gə lakəl aña tsəhay uwana tasəl gəl aw', agòd.' ☆

²⁰ Nğaha la lig aña uwaga la ahəñ, guba akəs Yesayya kà mapəhay aw. Kiya uwana mapəhay aña Zəzagəla, uwana apəh, Yesayya agòd:

'Aganay azladza uwana tayàh gi aw kà, tanəñ gi nğaha gədəpəhatàla vok à azladza uwana tadəv gi kudà aw.'

²¹ Ama kà aña azla Isərayel kà Zəzagəla apəh la pañaw aña Yesayya kà:

'Lis gəvak à mafatakàh à atà gəl kà mazala atà kà, ama tasa à wañ aw. Takəs gay gulo aw, takwes gi à gəl.' ☆

11

Vok mahamay aña Zəzagəla lakəl aña azla Isərayel

¹ Kità kà, gənavə manavay anik aya: Tsa kiya uwanay ma, Zəzagəla aməl azla Isərayel ala ay? Awan, aməl atà ala aw. Gi la aslasl gəl gulo bay kà, gi zil Isərayel. Gəsà à uda la tsəhay aña Benyamin uwana mayyi à tsəh ala aña Abəraham. ² Zəzagəla aməl azladza aña uwana ala, atsatsàmàni atà dagay madzəka aw. Kasəlaw kà tatsetsèr

☆ **10:16** 10.16 Yesayya 52.7; 53.1 ☆ **10:19** 10.19 5Musa 32.21; Mahabay 19.4

☆ **10:21** 10.21 Yesayya 65.1-2

kiya uwaga à wakità Zəzagəla à abà lakəl aŋa Eliya aw ay? Apuwà gudzi à azla Isərayel à gəl, la huma Zəzagəla agòd:

³ 'Sufəl, azladza uwana takàd̀fàh azlaməna mapəh à atà gay ahəl aŋak, tabazllàh azlaslaka makad̄ tatak à ahəŋ. Say gi kokud̄a gəl gulo pəra à uwana gətəm à ahəŋ aŋa manəf ka, ŋgaha asa à atà makəd̄ gi bay.'^{*}

⁴ Mana Zəzagəla awùlla ala ma? Agòd̄al:

'Kak kokud̄a gəl aŋak pəra aw. Gəbək à ahəŋ azladza dəbow məd̄əf, uwana atà kà takəd̄əd̄ à Bal à ahəŋ aw.'

Zəzagəla agòd̄al. ⁵ Lagwa kà, kasəlaw gay uwanay təga aw ay? Kà aŋami kà kiya uwanay babay zlà, atəm à ahəŋ azladza uwana Zəzagəla atsatsàmàni atà la vok mahamay aŋha. ⁶ Baŋa Zəzagəla atsatsàmàni atà kà, kà sləray aŋatà uwana tadfahəŋ aw. Tsa baŋa kità aw kà, vok mahamay aŋha kà, adagay kà vok mahamay aya aw.

⁷ Uwaga asal magod̄fay kà, azla Isərayel tabəza uwana tayàh aw, say azlauwana Zəzagəla atsatsàmàni atà la uwana tabəzal. Ama azlauwana tatəm à ahəŋ kà tadzadzàŋhà gəl aŋatà ala. ⁸ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla apakà atà ala dadəgzləka bokuba azlamada-gazlam, atsàkàh à atà à yewdi à ama, anakàh atà à sləm à ama tsəràh à lakana kà: 'Təh sləm', agòd̄ à atà aw.'

⁹ David agòd̄ babay kà:

'Mazuw tatak may aŋatà kà adàpaka atà maləkaw à ahəŋ, adàtsahla à atà matekwid̄, ŋgaha adàdukw atà à ahəŋ. Kità à uwana Zəzagəla adàvə à atà ŋgərpa.

¹⁰ Zəzagəla atsàkàh à atà à yewdi à ama, kà atà aŋa manəŋla ala aya aw, kà atà aŋa madz à ahəŋ la ŋgərpa la abà koksikoksi, kà makalàh atà à vəd̄ah,^{'*}

David agòd̄.

¹¹ Tsa kiya uwanay kà, gənova akul manavay anik aya. Mok uwana matekwid̄ atsàla à azla Yahudiya ma, tatəd̄ à ahəŋ aŋa tetuwa takay? Awan, aŋa tetuwa aw. Ama kà uwana matekwid̄ atsàla atà la uwana azlatsəhay anik tabəzà gəl aŋatà, tabəl. Zəzagəla adfahəŋ kiya uwanay kà, kà azla Yahudiya aŋa makəd̄ ala yewdi à tsəh. ¹² Mok uwana matekwid̄ atsàla azla Yahudiya kà, azladza gudəŋ à vok gesina, tabəzà mabəlay kà madegolay uwaga. Mok uwana azla Yahudiya tatəd̄ à ahəŋ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, Zəzagəla avà mabəlay à azlatsəhay anik. Kay, baŋa Zəzagəla adad̄fah dzəba aŋha səla aw à azladza anik la kaslà

^{*} **11:3** 11.3 1 Sufəl 19.10,14,18 ^{*} **11:10** 11.10 5Musa 29.4; Mahabay 69.22-23

uwatà, adàfahatan ma dafuwa à gay uwaga aw takay, la mok uwana azla Yahudiya tadawul à wan à tetèvi anha à tsəh?

Kakay Zəzagəla abəl azlatsəhay anik ma?

¹³ Lagonay kà, gəpəhay kà akul, uwana akul azla Yahudiya aw. Gi kà, gi masləlay anja Zəzagəla uwana asləl gi à slaka ankul, uwana akul azla masla Yahudiya aw. Kà uwaga à uwana, gədèf gay ləv kà sləray uwana avà à gi. ¹⁴ Kità, asa à gi kà tsəhay gulo, azla Yahudiya, tanəḡ gi, kà azlaanik la tataka anjatà anja makəd atà à adi, kà atà anja mas à wan, kà Zəzagəla mabəl atà la sləray gulo. ¹⁵ Haday, mok uwana Zəzagəla aməl azla Yahudiya ala, asəl vok à azladza gudəḡ à vok. Ama mok uwana Zəzagəla adawulla atà à tsəh aya, ma adəgay ma, kakay ma? Uwaga kà adəgay kà dzəba anja səla aw, adàvə sifa à azladza mamatsay gə.

¹⁶ Mats kaf matera, uwana dza atsəkay à fəta à awtəy tsikasla kà anja Zəzagəla, ḡgaha kaf gesina kà tsikasla bay. Baḡa godega ahəf anja Zəzagəla azlasləm gə bay kà, azlaanḡa. ¹⁷ Ahəf delga la abatà takədəval sləm anik la vok ala, ḡgaha tahəd kà makədəvani tsəhay anja ahəf uwatà la fəta kà mabəfəla à slaka uwana à abà, takədəvalla vok ala. Uwaga kà apəhay kà à kak, uwana kak zil Yahudiya aw. Kà uwana tatak delga uwana azla Yahudiya tabəzəl kà, lagonay kà, kak babay kabəzal bokuba azlasləm ahəf uwana tabəzal ndzəfə kà madəgolay iyə gə. ¹⁸ Kà uwaga zlə kà, kapəsew azlasləm ahəf uwana takadaval à vok ala aw. Kà mana kats zlapay ma? Kak kà, sləm ahəf pəra, ndzəfə anja sləm ahəf kà atsa à uda kà la iyə gə la abà pəra, awkà sləm ahəf avə ndzəfə à iyə gə aw.

¹⁹ Zlahaw, dza la tataka ankul la abà agod: “Zəzagəla adakadaval azlasləm ahəf anik la vok ala, ḡgaha kà mabəfəla gi à abà la abatà”, agoday. ²⁰ Haday, uwaga kà kità, Zəzagəla akədəvalla vok ala, kà uwana tadḡḡ gəl à masla à vok aw. Ama kà anək kà, avà à ka slaka, kà uwana kadḡḡ gəl à masla à vok, kità kà. Kazigəna gəl aw, hōy yewdi anja Zəzagəla! ²¹ Kà uwana baḡa Zəzagəla asək azlasləm ahəf dziriga gə, uwana asəlla à uda la vok aw, adəsak à kak babay, à kak aw. ²² Kay, fəl sləm lela, Zəzagəla kà delga, ḡgaha dzanḡzanḡ babay. Masla kà dzanḡzanḡ lakəl anja azladza, uwana tatəf à ahəḡ la tetèvi anḡa la tsəh, ama kà anək kà, adahà à ka delga à kak uwana kada à huma à gay la madəh uwana ahəfəl à adi, tsa baḡa kità aw, adənats ka à ahəḡ babay. ²³ Ama azla Yahudiya kà, baḡa tadza à ahəḡ la dzanḡzanḡ anjatà la abà aw, Zəzagəla adətsəv atà à gəl mən anjatà à gay, kà uwana masla la maslay kà matsəv atà à gəl mən

aŋatà à gay aya. ²⁴ Kak uwana kak zil Yahudiya aw kà, kak bokuba kak sləm ahàf fəta manatsin à waŋ gà, uwana tatsəv à ahàf delga à gay la mtəga. Baŋa Zəzagəla adehəŋ kiya uwaga ma, kadzugw kà zlazladfa kà aŋha aŋa mawulla azla Yahudiya à gəl məŋ aŋatà, uwana à gay uwarà takay? Atà uwana azlasləm ahàf dziriga gà?

Mawul ləv aŋa Isərayel

²⁵ Azladedə, asa à gí kà kasəlaw nasiri dziriga uwana Zəzagəla afətəlla à ama ala, kà akul aŋa magay azlazlapay aw. Gəgòd kà, azlaanik la tataka azla Isərayel la abà kà, asà à atà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw bà la dziriga. Say baŋa azlatsəhay dza anik, uwana azla Yahudiya aw, uwana Zəzagəla atsatsəmàni atà, tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok dən, ŋgaha la lig la ahəŋ azla Isərayel tadadiŋal gəl à vok. ²⁶ Ŋgaha Zəzagəla adəbəl Isərayel. Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Masla maβəl azladza kà, adàsa à uda kà la Siyon. Adəzəb tsakana à mayyi à tsəh ala aŋa Yakuba lakəl ala.

²⁷ Uwanay la uwana makəs vok slawda gulo la atà, à mok uwana gədəzəb atà tsakana lakəl ala, [☆]

Zəzagəla agòd. ²⁸ Kiya uwaga kà, azla Yahudiya, kà takweskà gay marabəŋ, gay gà la uwaga à uwana, tapakà azlaməna məzam aŋa Zəzagəla. Uwaga apakà vok kà, kà akul uwana akul azla Yahudiya aw, aŋa maβəz gəl la abà. Ama kà aŋatà babay kà, Zəzagəla atsatsəmàni atà, ŋgaha awoyà atà, kà uwana apəh à azlababa aŋatà madzidziga à vok à abà dagay uwarà. ²⁹ Zəzagəla kà, baŋa adazalla ka kà, bà adazalla ka. Ŋgaha baŋa adavà à ka kà bà adavà, abədfa vok aw. ³⁰ Akul uwana azla Yahudiya aw kà, kakwesəwkà paŋaw aŋa Zəzagəla dagay uwarà. Ama lagonay kà azla Yahudiya takweskà Zəzagəla, gay gà la uwaga kaβəzəw vok mahamay aŋha. ³¹ Ama azla Yahudiya kà, kiya uwaga babay, lagonay kà takweskà Zəzagəla, ŋgaha kaβəzəw à gəl la slaka aŋatà la abà. Ama uwaga apakà vok kà, kà atà maβəz vok mahamay babay. ³² Zəzagəla asàkla à ahàl à azladza la tsəh ala gesina, kà atà aŋa makweska masla, adahəŋ kiya uwaga kà, kà vok aŋa mahamal kà atà gesina.

Zəzagəla kà məŋga, məzləba

³³ Kay ndzer, dzəba aŋha səla aw aŋa Zəzagəla kà məŋga, matsihila aŋha kà zəŋzəŋ, aduwa azlatatak gesina, asəl tatak gesina bay. Madzugway aŋha kà dza abəz kà aw. Zlazladfa kà dza matsən madfehəŋ aŋha. ³⁴ Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

☆ **11:27** 11.27 Yesayya 59.20; Yeremiya 31.33-34

'Uwa asəl, uwana Sufəl Zəzagəla adzugway uwi, 'Dahà uwanay!', ma uwa à uwana agodal uwi? Dza la ahəŋ aw.

³⁵ Uwa adavàl tatak à adi uwi, kà masla aŋa magay la goder aŋha la vok uwi? 'Dza la ahəŋ aw', tagòd.'*

³⁶ Haday ndzer kà, dza la ahəŋ aw, kà uwana masla la uwana adahà tatak gesina. Tatak uwaga gesina tadza à ahəŋ la sifa kà, kà masla, masla la uwana Sufəl lakəl aŋatà. Məzləbà masla aŋa koksikoksi. Amen!

12

*Maday delga aŋa masla sləray aŋa Zəzagəla
(1 Korintiya 12.1-11; 14.1-25)*

¹ Azladedə, tsa aŋa kiya uwanay vok adahama à Zəzagəla kà aŋami zlà kà, gədəv à akul kudfa: Vəwwal vok aŋkul la deŋdaŋ. Vəw vok aŋkul à masla, bokuba tatak uwana takəðf à Zəzagəla la ləv tekula, baməraka akul la sifa babay. Gəw azlaaŋha kà makəsəl à gəl. Uwaga la uwana tetəvi dziriga kà masləkawla Zəzagəla. ² Kanəfaw madz à ahəŋ aŋa azladza gudəŋ à vok aw. Ama la uwaga kà, vəw tetəvi à Zəzagəla, avà à akul azlamadzugway mawga kà masla aŋa mabədlə akul. Kiya uwaga kà, kadəsəlaw tatak uwana asa à Zəzagəla, uwana delga, uwana ahəðfal à adi, ŋgaha akəsa à vok la tetəvi aŋha la ama bay. ³ Ndzəda aŋa Zəzagəla, uwana avà à gi kà mapəhakulla kà à aganay; gəgof à kəla uwabeyuwi aŋkul kà kazigənaw gəl aw, ama sələw madz à ahəŋ aŋkul. Nərəzəw kà mavəy uwana Zəzagəla avà à akul aŋa masəl slaka uwana akul la abà. ⁴ Vok aŋa dza kà tekula pəra gesina, ama vok uwaga kà la azlamanabay anik anik, ŋgaha kəla manabay kà la sləray aŋha. ⁵ La anu babay kà kità. Anu dəŋ, ama kiya anu la sləb vok tekula, kà uwana mədahama gay à vok la Kristu. Anu gesina kà mədanab vok à gay bokuba manabay aŋa vok. ⁶ Zəzagəla avàhà à anu mavəy aŋa sləray aŋha kà la aŋha, la aŋha. Kiya uwana asal mav à anu uwabeyuwi adfahà sləray la mavəy uwana Zəzagəla avàl. Kasəl kà, baŋa Zəzagəla avà à ka mavəy aŋa mapəh gay aŋha kà: Zəŋ, bokuba kasəl, kà uwana Zəzagəla avà à ka maslay. ⁷ Baŋa Zəzagəla avà à ka maslay aŋa madəh sləray à azladza: Zlàk à atà. Baŋa Zəzagəla avà à ka mavəy aŋa matapla à azladza, kiya uwaga tàpatàla, la tetəvi aŋha. ⁸ Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà madzərəðdàh azladza ala, dzərəðfàhatàla. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà mavəh tatak à azladza, vəh la ləv tekula. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà manəŋla

* 11:35 11.35 Yesayya 40.13; 55.8; Job 41.11

azladza, nènɲla atà la tetøvi aɲha. Baɲa Zəzagəla avà à ka à mavày kà madàhla delga à azladza, dahà uwaga la marabay.

⁹ Kawoyaw dza la gay gà pəra aw, wòyàw dza la ləv tekula, hòyàw à mawisiga à ahàl. Nəfàw kà uwana delga. ¹⁰ Wòyàw vok akul azlaməna manəfay, kà uwana akul azlaməna huɖ gày tekula, sləkàwàw azladedə aɲkul ɖaɖuwa à gay gəl aɲkul. ¹¹ Vàw vok à sləray la ləv aɲkul gesina, kagaw azlaməna mas aw, zlàkàw Sufəl Zəzagəla la ləv aɲkul gesina. ¹² Fàw yewdi kà à uwana à gay Zəzagəla apəh à akul à ahəɲ. Kità kà, rabàw koksikoksi. Basàw ɲgərpa uwana kasaw. Dəvàw kuɖa à Zəzagəla kokuɖa masakal. ¹³ Baɲa azlaməna madiɲal gəl à vok anik la kuɖa la abà kà, kàlàw tatak uwana tanəkuɖa aɲha. Kəsàw azlaməlok dza uwana tatsa à mtəga aɲkul la ahàl səla.

¹⁴ Dəvàw kuɖa à Zəzagəla kà azladza uwana tatərəb akul, katsafaw la atà aw. ¹⁵ Rabàw la slaka gà la azladza uwana tarabay. Tawàw la slaka gà la azladza uwana tataway babay. ¹⁶ Tsənàw vok gay la azlaməna magay aɲkul, kazigənaw gəl aw, baməraka sləray uwali ɖahàɲ bəziga aɲa sləray la ahəɲ aw. Kadzugwaw aw 'Anu azlaməna matsihilaga', kagodaw aw.

¹⁷ Baɲa dza aɖahakulla mawisiga à vok kà, kawulawwalla mawisiga à adi aw. Dahàw haɲkəli kà madəhəɲ, kà uwana ahəɖ la slaka azladza gesina. ¹⁸ Wàɖàw vok à uda la uwana la abà kaslaw gesina, kà akul aɲa madz à ahəɲ la lapiya la abà, la kəla uwabeyuwi à baɲa akəsa à vok. ¹⁹ Akul azlaməna gay ləv gulo kawulawla mawisiga à azladza à adi aw, ama sàkàwla kà la Zəzagəla la ahàl, à mapak ləv uwaga kokuɖa gəl aɲha pəra. Kà uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Tatak mawisiga uwana azladza taɖahakullaɲ à vok kà, gi la uwana gəɖapəlla à akul goder aɲha', Sufəl Zəzagəla agòɖ.'[☆]

²⁰ Wakità Zəzagəla agòɖ aya kà:

'Baɲa masla məzam aɲak la may gà, vəl tatak may, baɲa la nəlay gà, təɖalla iyaw. Baɲa kaɖahalaɲ kiya uwaga, masal aɲak adàɖahalla sləray ɲgaha adəpəh gay la ləv ala.'[☆]

²¹ Kavà tetøvi à mawisiga kà makəɖasl à ka aw, kəɖàsl à mawisiga la madàh delga.

13

Mawulla gəl à vəɖah la huma aɲa azlaməna makor kutso

¹ Kèsàw gay aña azlaməna makor kutso, kà uwana azlauwana la ndzəfa gesina kà Zəzagəla la uwana avà à atà, ɲgaha masla la uwana abək atà à ahəŋ. ² Kità kà, dza uwana adzadzəŋ gəl ala la huma aña azladza, uwaga kà adzadzəŋa gəl ala kà la tatak uwana la afik Zəzagəla afà à ahəŋ, azlauwana tafehəŋ kiya uwanay kà tadəbiy seriya à gəl aŋatà. ³ Ama baña azladza, uwana tadəh delga kà, guba aza atà kà azlaməna makor kutso aw, say azlaməna madəh mawisiga la uwana guba az atà pəra. Baña asa à akul kà guba aña maz akul la huma aŋatà aw kà, dəhəw delga, kà akul aña mahəf à atà à adi. ⁴ Kà uwana azlauwana takoray kà, tafehəŋ kà sləray uwana Zəzagəla afà à atà à ahəl kà mazlak ka aña madəh delga. Baña kadafahaw mawisiga kà, guba akəs akul kà atà, kà uwana ndzəfa uwana Zəzagəla avà à atà kà, avà à atà kà deyday aw. Atà kà, azlaməna sləray aña Zəzagəla, kà mapəhla mapak ləv aña Zəzagəla ala lakəl aña azlauwana tadəh mawisiga, kà madəh à atà seriya à gəl. ⁵ Tsa baña kiya uwanay kà, say məkəsəy gay aña azlaməna makor kutso, kà huma yewdi pəra aw, ɲgaha la seriya uwana la abà atəf anu à gəl aw. Ama kèsàw gay aŋatà, kà uwana kasəlaw la ləv la tsəh kà, tetəvi uwaga kà asa kà à Zəzagəla babay.

⁶ Gay gə la uwaga à uwana, kapəlaw hadama babay. Zəzagəla abək à azlaməna mazəb hadama à ahəŋ, kà atà aña madəhla sləray uwaga lela. ⁷ Pələw à azladza uwaga gesina tatak uwana tanava à akul. Pələw hadama à azlaməna mazəb hadama, pələw duwan à azlaməna mazəb duwan. Kèsàw gay à azladza uwana la ahəl ala takor kutso lela.

Mawoy vok kà anu kà anu

⁸ Kadzaw à ahəŋ la goder aña dza la vok aw. Goder aŋkul kəla kà, say mad à huma à gay la mawoy à azladza anik la abà. Kà uwana dza uwana awoya azlaməna magay aŋha kà, anəfa mapəhay aña Zəzagəla lela. ⁹ Hadəy, Zəzagəla agəf à anu:

'Kada à gəl gaw aw, kakəf dza aw, kada gəl aw, kakəfa yewdi à azlatatak aña azladza anik à vok aw.'

Azlamapəhay uwaga, la azlaanik gesina kà, tahama à abà à uwana agəf:

'Wòyàŋ masla magay aŋak, bokuba uwana kawoya gəl aŋak bay.'[☆]

¹⁰ Dza uwana awoya masla magay aṅha kà, adfahalaṅ mawisiga à vok aw. Kità kà baṅa kawoya azlaməna magay aṅak kà, kanəfa mapəhay à uda gesina.

Mawul à waṅ aṅa Kristu kà nekwa

¹¹ Wàdɔw vok à uda, tsa kasəlaw mavakay uwaga lagwa kà, tsənàwla adagay kà uwana kaslà uwana Zəzagəla adàbəl anu aṅa tetuwa kà nekwa. Uwaga kà kərkər bokuba la mavakay uwana mədiṅ gəl à Yesu Kristu à vok dadəṅ aw. ¹² Vəd la uwaga adà à lig, afats la uwaga atsa à afik. Lagwa kà mənəfa à sləray aṅa mələs aya aw. Mətsokw azlatatak guvəl uwana à abà, məpala guvəl la afats. ¹³ Məhàd lela, azlauwana taday la udəka la abà. Məgà azlaməna mas guzu aw, mələlim lakəl aṅa tatak may aw, mədfahà mabila baməraka la mana mi aw, mədfahà magazlay la azladza aw, ṅgaha məkadà yewdi à tatak aṅa azladza anik à vok aw. ¹⁴ Mətsòkw Yesu Kristu à vok bokuba tatak guvəl gami. Kadzugwaw à azlatatak mawisiga, uwana asa à vok aṅkul kà madəhəṅ aw.

14

Azlaməna ndzəda gà la azlaməna maruw vok à ahəṅ gà

la tetəvi aṅa Zəzagəla la ama

¹ Kəsàw azlauwana taruw vok ahəṅ la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh la ahəl səla, kadzedzinaw madzugway aṅatà aw. ² Uwaga gəpəh à akul kà, lakəl aṅa tatak may kaykay. Azladza anik kà, tatak may uwanay kà, asləh kà mazuway tasəl magodəy aw bə mazuway pəra, ama dza uwana aləg mahənay la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh kà, apad sləb aw, azuway kà bəsla aḡər à abà pəra. ³ Ama dza uwana amanay gesina kà, apəsew dza anik uwana apad sləb uwaga aw. ṅgaha dza uwana apad sləb aw kà, adziyukw à masla mapad sləb babay aw, kà uwana Zəzagəla kà akəs masla mamān tatak uwaga gesina. ⁴ Kak ma, kak uwa, kagod kà madziyukw à magamza aṅa dza anik, uwana adəh sləray mawisiga uwa? Say məṅga aṅha la uwana apəhaalla, à baṅa adfahalaṅ kà delga aw ma mana aṅak la abà ma? Adətəd à ahəṅ aw kà uwana məṅga aṅha uwana la afik, adənəṅla kà masla aṅa matəday à tetəvi aṅha la tsəh ala aw. ⁵ Azladza anik tadzugway kà mavakay anik aduwa azlaanik la huma yewdi aṅatà, ama la yewdi aṅa azladza anik mavakay gesina kà kalkal. Say dza asəl uwana adzugway la ləv aṅha la tsəh la paraka. ⁶ Dza uwana adzugway kà, mavakay anik aduwa azlaanik adzugw kiya uwanay kà, asləkawla Sufəl Yesu. Dza uwana apad sləb tasləkaw,

kikay agodfiya à Zəzagəla lakəl anja uwana azuway. Dza uwana apad sləb bay adahaŋ kiya uwaga kà masləkaw Sufəl babay, ŋgaha kikay agodf à Zəzagəla lakəl anja uwana azuway babay. ⁷ Kità kà dza la ahəŋ, adza à ahəŋ kà aslasl gəl anha aw ŋgaha dza la ahəŋ amətsay kà anja aslasl gəl anha babay aw. ⁸ Kà uwana baŋa anu la sifa kà, anu la sifa kà anja mədàh sləray anja Sufəl, uwana anjal anu, ŋgaha baŋa məmətsay kà, məmətsay mamətsay gesina kà, kà anu azlaanja Sufəl Yesu Kristu. ⁹ Kà uwana Sufəl Yesu Kristu aməts, ŋgaha awul à uda la mamətsay, kà masla anja magay Sufəl anja azlamazimnekid la azladza uwana la sifa bay. ¹⁰ Tsa anja kiya uwanay ma, kak ma kak uwa, à uwana kapəsew deda magay anjak uwa? Ŋgaha ma kak ma kak uwa? Məsəl gesina gami kà, mədàda à huma seriya anja Zəzagəla. ¹¹ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà. Sufəl Zəzagəla agodf:

'Gəgodf la dziriga: Kəla dza adəkədəf à ahəŋ la huma gulo. Ŋgaha kəla uwabeyuwi adəpəhay la paraka kà: Kak Zəzagəla la uwana la maslay gesina,[☆] tadəgodfay. ¹² Uwabeyuwi adətugw uwana adahàhəŋ la huma Zəzagəla, la paŋaw anha la paraka.

Mədaha haŋkəli kà azladeda gami maruw vok à ahəŋ gə

¹³ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məsak à madziyukw à vok à dagay. Dahàw haŋkəli kà akul anja madàh uwana atsala matekwid à deda ankul, ŋgaha kà madukw masla à tsakana à abà aw. ¹⁴ Gi dza anja Sufəl Yesu, ndzer kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəŋ aw, ama baŋa dza anik adzugway kà, tatak anik masləhay gə la ahəŋ, kità uwaga kà, afa à gay aw, kà uwana kà anha kà, aslèh hadfay. ¹⁵ Baŋa katafadf ləv à deda anjak la tatak may, uwana kazuway kà, kiya kawoyan aw. Kà uwana Yesu Kristu kà aməts kà anha babay. Səl kà, uwana kazuway kà, atafadalla ləv la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh aw. ¹⁶ Ama kà anjak kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəŋ la huma anjak aw, ama baŋa kasəl kà azladza tadəpəh mawisiga lakəl anha kà sàkal, ŋgaha kà atà anja matugw mawisiga aw. ¹⁷ Makoray Zəzagəla kà gay anja mazuway la masay aw. Ama uwaga kà gay anja dziriga ŋgaha la marabay, uwana Masasəfok Zəzagəla avay la lapiya, awkà gay anja tatak uwaga la abà aw. ¹⁸ Dza uwana adàh sləray anja Yesu Kristu kiya uwanay kà, Zəzagəla adəwoyən, ŋgaha azladza tadəsləkaway babay. ¹⁹ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məwədf vok à uda kà madàh uwana azlaka à azladza kà madz à ahəŋ la lapiya, la maham à gay à

☆ 14:11 14.11 Yesayya 45.23

vok gami la abà, ñgaha uwana adazigən azladza anik la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh. ²⁰ Kawisà sləray aña Zəzagəla ala la tatak uwana kà manay aw. Kay kà, tatak masləhay gà la ahəñ nəma kà, ama baña azladede aňak tadəsokw à tsakana abà kà, uwaga kà delga kà manay aw. ²¹ Ama uwana delga kà, kadaha tatak uwana adàdukw deda aňak à ahəñ, adàgay mapad sləb uwaga baməraka adàgay mas guzu, adàgay bà mana beymi uwana adukw deda aňak à ahəñ kà, kafa gay aw. ²² Uwana kasəl lakəl aña uwaga kà, fà uwaga à tsəh kuvəl aňak, uwaga kà la tataka aňkul la Zəzagəla pəra. Marabay agay la dza uwana adahañ tatak la kokufa maβək gəl à ahəñ səla. ²³ Ama dza, uwana aβək gəl à ahəñ səla, lakəl aña tatak may, azuway la maβək gəl à ahəñ, səlà kà seriya adəkəsay, kà uwana bà la maβək gəl à ahəñ səla aňha kà, asakal à tsəh ala kà mazuway aw. Kà uwana kəla tatak uwana mədehəñ la maβək gəl à ahəñ səla la huma Zəzagəla kà tsakana.

15

Madàh uwana azlak azlamagabəf gà

¹ Anu uwana mədahəñay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh kà, məzlaka azlauwana tahəñay dadəñ aw, mədahañ kà uwana akəsa à anu à gəl pəra aw. ² Say mədahañ kà uwana akəsa vok kà aña azladede gami, məzlake atà kà atà aña mazigəñay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh. ³ Yesu Kristu la gəl aňha bay kà, ayàh tetəvi kà madàh uwana asà à gəl aňha aw. Ahənà gay uwana ala, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Magodəhay aña azlaməna matsək à ka magodəhay à gəl kà, awul à gəl gulo,'[✧]

agòd. ⁴ Tekedfik, kəla tatak uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, tatsetsèr uwaga kà matapanula dziriga, kà anu aña makəf yewdi à uwana à abà, Zəzagəla apəh à ahəñ kà mədəhəñ kà uwana la wakità Zəzagəla la abà adzərədəh anu ala, ñgaha kà anu aña matsizilla à ahəñ lela. ⁵ Zəzagəla adzərədəh anu ala kà uwana apakànula kà anu magay mazlaməna mabasiñ, ñgaha anu aña magay la pañaw tekula, bokuba uwana Yesu Kristu adahañ bay, ⁶ kà akul gesina aña mazləb Baba aña Sufəl gami Yesu Kristu la pañaw tekula.

Kəsaw vok kà akul à akul

⁷ Kità kà, kəsaw vok kà akul à akul bokuba uwana Yesu Kristu akəs akul. Dahəwwəñ kiya uwaga, kà azladza aña mazləb Zəzagəla. ⁸ Gi, gəpəh à akul la paraka, Yesu

Kristu apakà magamza aña azla Yahudiya, kà masla aña mapəhatàla kà Zəzagəla kà adàh fida aw. Asàl mahən uwana ala Zəzagəla apəh à azlababa aňatà à ahəj. ⁹ Asà à waň babay, kà azlauwana azla Yahudiya aw aña mazləbay, kà azlatatak dzəba aňha səla aw gə uwana adəhəj. Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl aňha:

'Kà gay uwanay gədàzləb kà la tataka azladza la abà, gədà-zləb kà la azlamahabay.'[☆]

¹⁰ Gay Zəzagəla agòd aya kà:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, rabàw la slaka gə, la azlatsəhay aña Zəzagəla uwana akəs atà dagay uwarà.'

¹¹ La slaka anik la abà aya tagòd:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, zləbàw Sufəl Zəzagəla. Dza atəm à uda aw, zləbàw masla gesina.'[☆]

¹² Yesayya, masla mapəhal gay ahəl aña Zəzagəla agòd babay:

'Dza anik adàsa à uda la tsəhay aña Yese la abà, adàsa à waň kà makor azladza uwana azla Yahudiya aw, tadəfay manəwəj aňatà à masla à afik kà məbəl atà.'[☆]

¹³ Zəzagəla uwana av manəwəj, ahənəkulla la marabay, ngaha akul aña məbəz lapiya la ləv la tsəh, kà uwana kadiňaw gəl à masla à vok kà, manəwəj aňkul lakəl aňha adahən ala pawasla, la ndzəda aña Masasədok tsikasla.

Pol apəh gay lakəl aña sləray aňha uwana adəhəj

¹⁴ Azladedə gulo, gi la aslasl gəl gulo kà, gəsəl kà kadəhəwwəj kà la tetəvi aňha, kasəlaw dziriga gesina, ngaha kasələw tetəvi aña mawalla kà vok haňkəli à gəl.

¹⁵ Ama bə la uwaga, la azlaslaka anik la wakità uwanay la abà, gətsetsèr à atà kà, la maz kuda à zagəla lakəl aña azlatatak anik anik, kà aña mavika akul aw. Gətsetser bokuba uwanay, kà dzəba aňha səla aw uwana Zəzagəla adəhəj. ¹⁶ Bokuba magodəy kà, afà gi à ahəj kà magamza aña Yesu Kristu la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. Gəvə vok gulo à Zəzagəla tetuwa, kà maz gay marabəj, gay gə à uwana atsà à waň la slaka aňha. Gəziň kà à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà aña madiň gəl à masla à vok, ngaha kà uwana Masasədok tsikasla afà à fəta à awtəy kà aňha. ¹⁷ Kà sləray aña Zəzagəla uwana gədehən kà, gədeđ gay ləv, kà uwana gi la ahəl aña Yesu Kristu. ¹⁸ Kà uwana gəpəhay lakəl aña tatak anik aw, say uwana Yesu afà

☆ **15:9** 15.9 2 Samuyel 22.50; Mahabay 18.49 ☆ **15:11** 15.11 5Musa 32.43; Mahabay 117.1 ☆ **15:12** 15.12 Yesayya 11.10

à gi à ahàl. Masla avà à gi ndzəfà, kà madla azladza uwana azla Yahudiya aw à huma Zəzagəla, kà atà aṇa makəs masla. Adahàṇ kiya uwanay kà, kà azlagay uwana gəpəh, ṇgaha azlatatak uwana gəcfahan. ¹⁹ Adahà azlanadzipo tsəhay anik anik la ndzəfà aṇa Masasəfok tsikasla babay. Kiya uwaga gəsləhà gay marabəṇ à azladza ala gesina lakəl aṇa Yesu Kristu, adzəkà à vok dagay la Urusalima tsərəh à gudəṇ Iliriya. ²⁰ Ama gi kà gəhika kaykay maz gay marabəṇ kà la slaka uwana azladza tatsən gay lakəl aṇa Yesu Kristu dadəṇ aw, kà uwana asa à gi maziṇ la slaka uwana azladza tatsənəṇ aw kà gi asa à gi mabəf sləray aṇa dza anik à gay dzəgov aw. ²¹ Gi kà, gəcfəhəṇ bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Azlauwana tapəh à atà tatak lakəl aṇha aw kà, atà kà tadə-
nəṇəṇ. Azlauwana tatsən tatak lakəl aṇha aw bay
tadatsən gay marabəṇ,'
Zəzagəla agəf.

Pol adzugw mad à Rom

²² Asik dəṇ gədaβərzl ala kà manəṇ akul à gay, ama gəbəzà tetəvi aw. ²³ Mavay dəṇ à uwana gədayah tetəvi la iyaw tugwi kà manəṇ akul à gay, ama sləray akəs à gi à ahəṇ. Lagwa kà, sləray gulo la kutso uwanay la abà kà, adakəf gəl à ahəṇ. ²⁴ Gədzugw mad à awtày à slaka aṇkul, gədàdza à ahəṇ ṇuv la slaka aṇkul kà manəṇ vok. La lig la ahəṇ kà pəra, gədàda à Espaniya. Asa à gi kà kadàzlakaw gi la mauguzahay gulo uwaga la abà gədəcfəhəṇ. ²⁵ Ama lagonay kà, gəwul à Urusalima dadəṇ, kà madla tatak mazlakay à azladza aṇa Zəzagəla la abatà. ²⁶ Kà uwana azlaməna gay Zəzagəla uwana la abanay la Makeduniya, la azlauwana la Akayya tarəb kà maham gay à sili à vok kà masləl à azlaməna kufa la tataka maham à ahəṇ məna gay Zəzagəla la Urusalima. ²⁷ Uwaga kà, atà tadzūgw la gəl aṇatà, ama uwaga kà azlayla kà vok aṇa madəfəhəṇ kiya uwaga. Haday, kà uwana azla Yahudiya tazlək azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aṇa mabəz mapis gay à vok aṇa Zəzagəla mənṅa. Kità kà delga, kà azladza uwana azla Yahudiya aw, tazlaka atà la azlatatak uwana tabəzəl la gudəṇ la vok babay suwan. ²⁸ Baṇa gədədəv uwaga à gay, gədəbək atà tatak uwana tabək gi à ahàl gesina, gədəwul à lig, kà mad à Espaniya, ama gədəguway kà la gudəṇ aṇkul, la Rom dadəṇ. ²⁹ Gəsəl kà aṇa gədəzlanjal à slaka aṇkul kà, Yesu Kristu adəpis anu gay à vok mənṅa, la maham gay à vok gami la abà.

³⁰ Azladede, kamkam, gəgod à akul la sləm aña Yesu Kristu, kà uwana Masasədok tsikasla apakà anu ala kà mənə mawoy vok kà anu à anu. Kamkam zlakàw gi la madəv kudfa à Zəzagəla, dəvəwwal kudfa kà aņulo la ləv tekula, ³¹ kà azlaməna kutso Yahudiya uwana tasəl Yesu Kristu aw, kà gi aña mad à ahəl aņatà aw. Dəvəw kudfa à Zəzagəla babay, kà tatak uwana la ahəl gulo aña makəs à vok à azladza la abatà la Urusalima. ³² Kità kà, baņa asa à Zəzagəla kà, gədasa à waņ à slaka aņkul kà la hazlakhazlak. Nğaha mədàhama gay à vok la marabay mənğa la abà. ³³ Zəzagəla masla aña mavəh lapiya afa à akul sləm. Amen!

16

'Ayyi' aña Pol uwana adahanj à azladza anik

¹ Iyay, gəpəh à akul lakəl aña deda gami misga, Febe, uwana adahà sləray la tataka maham à ahəņ mənə gay Zəzagəla la abà la Kenkeriya. ² Kamkam, mok uwana adəbəza à slaka aņkul kà, dəkəsəw masla la ahəl səla la sləm Sufəl gami Yesu, bokuba uwana azlayla azlaməna gay Zəzagəla tadehahəņ. Zlakàw masla la azlatatak uwana anəkudfa aña gesina, kà uwana masla kà, azlakà à azladza aņuvaw baməraka gi babay.

³ 'Ayyi' gəgod à Pərəskila atà la zil aña Akilas. Atà uwana mədahà sləray aña Sufəl gami Yesu Kristu la slaka gə. ⁴ Mok uwana uwarà azladza tatəřəbà gi kà, tasà à waņ kà aña matəf gi, tafà à gəl aņatà aw, 'Kikay' gəgod à atà mənğa, gi pəra à uwana 'Kikay' gəgod à atà aw, azlaməna madiņal gəl à vok, uwana azla Yahudiya aw gesina babay kà: 'Kikay', tagod à atà. ⁵ 'Ayyi' gəgod à azlaməna gay Zəzagəla uwana tahaməh gay à vok kà madəv kudfa la mtəga aņatà aya. 'Ayyi' gəgod à slawda gulo Epaynet, uwana atsəv vok à madiņal gəl à Yesu à vok à abà la kutso Asəya. ⁶ 'Ayyi' gəgod à Mariyama, uwana adahà sləray mənğa kà aņkul. ⁷ 'Ayyi' gəgod babay à Andəronikus atà la Yuniyas uwana la tsəhay gulo. Mədzà à ahəņ la daņay anina. Atà uwana azlazəbzəb gə la tataka aña azlaməna matapla la abà. Atà la uwana tatsəv vok à madiņ gəl à Yesu à vok kà gi.

⁸ 'Ayyi' gəgod à slawda gulo Ampəliyatus uwana anu tekula la ahəl aña Sufəl. ⁹ 'Ayyi' gəgod à Urban, slagama gami la sləray aña Yesu Kristu la abà atà la Sətəkəs slawda gulo. ¹⁰ 'Ayyi' gəgod à Apel, uwana asà nğərpa kà sləm aña Yesu Kristu, nğaha agəd à afik ndzer, nğaha 'Ayyi' gəgod à huf gəy aña Arisətəbul. ¹¹ 'Ayyi' gəgod à tsəhay gulo Herodiyon, 'Ayyi' gəgod à azlaməna gay Zəzagəla la huf

gày aña Nartsəs. ¹² 'Ayyi' gəgod à Tərifen atà la Tərifos, azladedə gami misga uwana tadàh sləray aña Sufəl Yesu. 'Ayyi' gəgod aya babay à Persəda, deda gami misga uwana adàh sləray la ndzəda kà aña Sufəl. ¹³ 'Ayyi' gəgod à Rufus, dza dziriga gə, uwana la tetəvi aña Sufəl la tsəh. 'Ayyi' gəgod à iyà aña uwana afà à gi sləm bokuba gi bəzi manədəl aņiz à gəl aña bay. ¹⁴ 'Ayyi' gəgod à Asənkərit, à Felegon, à Herməs, à Patərobas, à Hermas, la azlaməna madıjal gəl à vok anik gesina, uwana atà nna la abà gə. ¹⁵ 'Ayyi' gəgod babay à Filolog atà la Yuliya, Nere misga atà la deda aña duguga. 'Ayyi' gəgod à Olimpas la azlaməna gay Zəzagəla anik gesina uwana atà nna la abà gə bay.

¹⁶ Dahàhàw vok 'Ayyi' kà akul à akul. Maham à ahəŋ dza gesina uwana tadiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, 'Ayyi', tagod à akul.

Hələw à ahəŋ kà azlaməna gay Zəzagəla fida gə

¹⁷ Azladedə, 'Kamkam' gəgod à akul, dəhàw haŋkəli kà azladza uwana tatsəd gay à gay uwana à tsəh tatəpakulla. Kà atà tatsəlla kà mavàhla à waŋ, ŋgaha tanis akul à ahəŋ la tetəvi la tsəh, atà kà kagagamawla vok ahəl akul nna aw. ¹⁸ Kà uwana tsəhay dza uwaga kà, tadàh sləray aña Sufəl gami Yesu Kristu aw, tatuway kà vok aņatà pəra. Tapapat azladza la azlagay namnamga, uwana atsa à waŋ la paŋaw aņatà la awtəy. Kità à uwana tavavar azladza uwana kokudə masəl godega aña gay uwaga. ¹⁹ Kà aŋkul kà, dza gesina tasəlay kà, kakəsàw gay aña Sufəl gami. Gi la marabay məŋga kà akul, ŋgaha asa à gi babay kà kagaw azlamahanay gə, kà madàh uwana delga kà akul aña mahoy à mawisiga à ahəl. ²⁰ Zəzagəla masla mavàh lapiya à azladza, adàdzam gəl à seteni ala la tsəh à asik aŋkul la huma la gay.

Sufəl gami Yesu Kristu apis akul à gay à vok.

²¹ Bə gotənaŋ kà 'Ayyi' Timotawus, uwana mədàh sləray anu səla, agod à akul. Azlatsəhay gulo Lutsəyus la Yason la Sosəpatər kà 'Ayyi', tagod à akul babay.

²² 'Ayyi' gəgod à akul, à gi Tertəyus uwana gətsetser gay aña Pol uwanay à wakitə uwanay à abà, 'Ayyi' gəgod à akul babay, la sləm aña Sufəl gami.

²³ 'Ayyi' Gayyus agod à akul babay. Gi la azlaməna gay Zəzagəla gesina madz à ahəŋ kà la mtəga aña la abanay. Erastus, masla makəs sahar aña huđ gudəŋ uwanay, atà la deda gami Kwartus tadaha à akul 'Ayyi'.

((²⁴ Sufəl gami Yesu Kristu apis à akul gay à vok lela! Amen.))

Pol azləb Zəzagəla

²⁵ Məzləbà Zəzagəla uwana avà à akul ndzəda kà madz à ahəŋ lela la tetəvi aŋha la tsəh. Bokuba uwana apəh à azladza la mok uwana gəzà à atà gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. Gay mahad vok à ahəŋ gə aŋa Zəzagəla bay kà, apəhay à anu kà kalkal la uwaga. Kà uwana tatak uwaga kà, Zəzagəla afətàla à azladza la adi ala dagay uwarà aw. ²⁶ Ama lagonay kà, Zəzagəla adafətala à azladza la adi ala la dazuwaya. Apəhatàla kà la maz à atà uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tatsetsər lakəl aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla uwana adəv à gay aw kà, asal kà azladza tsəhay gesina tadiŋal gəl à masla à vok, takəs gay aŋha.

²⁷ Məzləbà Zəzagəla aŋa tsəràh à awtày. Masla kokuɔfa gəl aŋha la uwana akor matsihila dziriga, məzləbà masla la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. Amen!

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATŞETSÈR À AZLA KORINTIYA Première Lettre de Paul aux Corinthiens

Ayyi

¹ Gi Pol uwana Zəzagəla akèsàni gi, la mawoyəŋ aŋha, kà gi aŋa magay masləlay aŋa Yesu Kristu, gətsetser wakità uwanay la ahəl gulo la slaka gà, anu la Sostenus, deda gami.

² Mətsetseray kà akul azlaməna masla gay Zəzagəla, uwana la Korintiya, azlauwana matsatsamani atà gà, kà atà aŋa madz à ahəŋ kà ahəl aŋa Zəzagəla Baba, ŋgaha uwana azlaaŋa la Yesu Kristu la abà, ŋgaha azlauwana tatsəl sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu à gay gesina, uwana Sufəl gami babay suwaŋ. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl Yesu Kristu tapis à akul à gay à vok la mav à akul lapiya.

Tatak dzəba aŋha səla aw gà, uwana tabəzal la Korintiya

⁴ Kikay gəgod à Zəzagəla gulo koksikoksi lakəl aŋkul, kà vok mahamay uwana avà à akul la Yesu Kristu la abà. ⁵ Ama la maham gay à vok aŋkul la abà la Yesu Kristu, kabəzàw à gəl la azlatatak delga delga gà uwana la abà, tava à akul gesina, haday, la azlamavày aŋa tatak, aŋa gay aŋha, ŋgaha la masəlay aŋha gesina. ⁶ Ndzer, gay lakəl aŋa Kristu uwana tazəŋ kà, adàla slilih la akul la abà. ⁷ Kà uwaga mavày aŋa Zəzagəla gesina kabəzàwwal, akul uwana kakudaw kaslā mas à waŋ aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. ⁸ Masla kà aga la ahəŋ azlaka akul, kà akul magay matsizl à ahəŋ gà tsərəh à mavakay uwatà, kà dza aŋa maβəz tetəvi aŋa masləh akul à vok, la vudf seriya aŋha aw. ⁹ Zəzagəla la gəl aŋha, la uwana azalà akul, kà akul magay tekula la Kona aŋha la abà, Yesu Kristu, Sufəl gami. Zəzagəla la uwana dziriga.

Mavəhla la tataka azlaməna madiŋal gəl à vok

¹⁰ Azladedə gulo, gədəv à akul kudə la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu: Dzàw à ahəŋ la matsən vok gay la abà, mavəhla apaka vok la tataka aŋkul la abà aw, gəw la maham gay à vok la abà, la madzugway tekula la abà ŋgaha la paŋaw tekula. ¹¹ Azladedə gulo, gəpəh à akul kiya uwanay kà, kà uwana azlaməna hudf gəy aŋa Kəlowe, misga, tasà à waŋ kà mapəh à gi kà magazlay la ahəŋ la tataka aŋkul la abà, tagədf à gi. ¹² Uwana gəpəh à akul uwanay kà, kà uwana kəla uwabeyuwi aŋkul kà, apəhay kà paŋaw gərgər. Anik agodf: ‘Gi aŋa Pol’, anik: ‘Gi aŋa

Apolos', anik aya: 'Gi anja Piyer', ngaha anik aya: 'Gi anja Kristu'.¹³ Ngaha ma, kadzugwaw ma, vok anja Kristu ma aslaha vok ala gərgər dən, kagodəw takay? Awma Pol la uwana aməts à ahàf à adi kà ankul takay? Awma tadəhàkulla batem la sləm anja Pol kəla ay? ¹⁴ Kay, kikay gəgoday à Zəzagəla, kà uwana gədəhà batem à dza aw, say Kirəspus atà la Gayyus pəra. ¹⁵ Ngaha à dza agədin à afik kà adəhà batem la sləm gulo aw. ¹⁶ Iyay, hadəy təga, avikà gi, gədəhà batem à huf gəy anja Estefanas təga, ama gədəhən à dza anik aya, gəl agod à gi aw. ¹⁷ Ama gi kà, Zəzagəla asləl gi à wən kà madəh batem aw, asləl gi à wən kà maz gay marabən, ngaha gəzən kà la kokudə hanjəli anja sləb vok, ngaha gi anja mapəsew mamətsay anja Kristu la ahàf à adi aw.

Ndzəda anja Zəzagəla la matsihila anja

¹⁸ Gay lakəl anja maməts à ahàf à adi anja Kristu apakà bokuba tatak deyday la huma yewdi anja azladza, uwana takəs tetəvi anja gəy akəl. Ama kà anjami uwana Zəzagəla abəl anu kà, məsəl kà gay uwaga kà la ndzəda anja Zəzagəla. ¹⁹ Bokuba uwana tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abà, agod kà: "Gədəkaləh hanjəli anja azlaməna masəl tatak à ahən, gədawits masəlay anja azlaməna matsihila ala."* ²⁰ Tsa kiya uwaga ma, mana azlaməna hanjəli tapəhay aya zlə ma? Baɲaw azladza mawur gəl gə, la azlaməna mats gay la gudən uwanay la vok ma? Zəzagəla apəhla ala kà, masəlay anja gudən à vok uwanay kà magay kusoɲu.* ²¹ Azladza gudən à vok la hanjəli, tanəɲa tatak uwana Zəzagəla adəhən la matsihila anja, ama tasəl masla aw. Gay gə la uwaga à uwana, Zəzagəla adəhla sləray la azlagay uwana məpəhay, kà uwana atə tagod kà: "Uwanay kà azlatatak kusoɲu gə pəra." Zəzagəla akəs kà uwaga kà, mabəl azlauwana tadin gəl à masla à vok. ²² Azla Yahudiya kà, asa à atə manən azlanadzipo, ngaha kà atə anja masəlay kà sayda gami kà dziriga. Azla Gərək kà, tayəh kà atə masəl Zəzagəla la aslasl gəl anjətə. ²³ Kà anjami kà, məzin kà lakəl anja Yesu Kristu uwana tazləl à ahàf à adi. Baɲa azla Yahudiya tatsən uwaga kà, azin à atə à gəl, ngaha azladza anik kà tagod: "Kà gay kusoɲu!" ²⁴ Ama azladza uwana Zəzagəla atsatsəmənì atə, kà atə anja magay azlaanja kà, amiyaka tadagay azla Yahudiya, amiyaka tadagay azlatsəhay azla Yahudiya aw bay, kà anjətə kà, gay uwanay kà gay deyday aw, kà uwana tasəl kà Yesu Kristu kà apəhla ndzəda anja Zəzagəla la matsihila anja

* **1:19** 1.19 Yesayya 29.14 * **1:20** 1.20 Job 12.17; Yesayya 19.12; 33.18; 44.25

ala babay. ²⁵ Azlaanik tagod kà, uwana Zəzagəla adəhən kà kusoŋu, ama tasəl kà kusoŋu uwaga aduwa haŋkəli aŋa dza la kaykay aw. Tadzugw kà guɓguɓ uwaga aduwa ndzəda aŋatà la kaykay gesina aw.

²⁶ Azladedə, nərəzàw gəl aŋkul, akul uwana Zəzagəla azalà akul tsi. La yewdi aŋa azladza kà akul mənə makor haŋkəli, la maslay, la masləkaway la ahəŋ mənŋa aw.

²⁷ Ama Zəzagəla atsatsàmàni azlauwana azladza tazalà à atà ala azlakusoŋu, kà atà aŋa makəl ziruwi à azlamatsihila gə à gəl. Atsatsàmàni azlaguɓguɓga, kà makəl ziruwi à azlandzəda-ndzədaga aŋa gudəŋ à vok uwanay à gəl.

²⁸ Atsatsàmàni aya azlauwana, azladza gudəŋ à vok tanəŋà atà bokuba azlatatak mapəsew atà gə, kà atà makəl ziruwi à azlamənŋa à gəl. ²⁹ Kiya uwaga kà dza la ahəŋ: 'Gi', agodəy la huma Zəzagəla kà mats zlapay aw.

³⁰ Ama akul kà, Zəzagəla azalà akul, kà maham gay à vok la Yesu Kristu la abà. Kà uwana Kristu la uwana aga matsihila gami, uwana asà à ahəŋ la zagəla la afik, mədapaka azladza aŋa Zəzagəla, sà sətaka adagay, mədapəlla la ndzəda aŋa mamətsay la abà babay. ³¹ Asa à Zəzagəla kà uwaga apakà vok bokuba uwana tatsətsər à wakità aŋha à abà:

'Baŋa dza asal mats zlapay kà, atsa zlapay kà, kà azlatatak uwana Zəzagəla adəhən.'[☆]

2

Gay uwana Pol azàŋ la Korintiya

¹ Azladedə gulo, uwarà uwana gədà à awtəy kà maz à akul ala gay mahəđəŋ à ahəŋ gə, uwana Sufəl Zəzagəla afətà à anu à ama ala, gəpəh uwaga la azlagay namnamga aw, ŋgaha babay gəpəh la haŋkəli aŋa dza aw. ² La kaslā uwana gədà à mtəga aŋkul kà, gəgədəŋ à afik kà gi aŋa mapəhay kà lakəl aŋa Yesu Kristu pəra, gədapəhay lakəl aŋa azlatatak anik aw, ama gəpəh kà lakəl aŋa mamətsay, uwana aməts à ahəf à adi pəra. ³ Mok uwana gəgə la Korintiya, gəgə guɓguɓ, guba akàs gi, gəsukùläh. ⁴ Mapəh gay Zəzagəla gulo la sayda gulo uwana gəzəŋ kà, agə kà la maslay aŋa azladza aŋa gudəŋ à vok aw. Ama la mapəhla ala aŋa Masasəđok Zəzagəla, ŋgaha la maslay aŋha, ⁵ kà madinjal gəl à vok aŋkul aŋa matsizl à masəlay aŋa azladza à afik aw, say à maslay aŋa Zəzagəla à afik pəra.

Matsihila aŋa Zəzagəla

⁶ Aŋa azladza uwana tasafay la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, gətəpakulla matsihila dziriga à uwana haŋkəli aŋa

[☆] 1:31 1.31 Yeremiya 9.24

gudəŋ à vok uwanay aw, ŋgaha haŋkəli aŋa azlaməna makoray la gudəŋ à vok uwanay, uwana tadàmats à gay aw. ⁷ Matsihila uwana gəpəhay kà, matsihila aŋa Zəzagəla. Uwaga kà tatak mahad vok à ahəŋ gà, uwana Zəzagəla atsatsàmàni dagay uwarà, à mok uwana gudəŋ à vok uwaga la ahəŋ dāŋ aw, kà anu aŋa mad à slaka mazləbay aŋha à abà. ⁸ Aga la ahəŋ, amiyaka tekula, la tataka aŋa azlaməna makor gudəŋ à vok uwanay la abà, asəl uwaga tetuwa aw. Agay tasəlay kà, anaka tazləl Sufəl gami, uwana la mazləbay, à ahəf à adi kà makəday aw. ⁹ Ama bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà, la uwana adfahəŋ: 'Uwana dza adanəŋəŋ adatsəŋəŋ didi aw, tatak uwana adada à aresl aŋa dza à abà dadāŋ aw, la uwana Zəzagəla adfahəŋ à ahəŋ, kà aŋa azlauwana tawoya masla.'

¹⁰ Haday, anu la uwana Zəzagəla apəhanula nasiri uwaga la Masasəfok tsikasla aŋha. Ndzer Masasəfok aslala vok aŋa masəl madzugway aŋa Zəzagəla uwana la gəl aŋha la afik. ¹¹ Ama dza asəl uwana dza anik adzugway aw, say masasəfok aŋa dza uwatà pəra asəl. Kiya uwaga babay, dza la ahəŋ asəl madzugway aŋa Zəzagəla aw, say Masasəfok Zəzagəla kokuda gəl aŋha pəra asəl. ¹² Anu la Masasəfok, uwana gudəŋ à vok avà à anu aw, asà à ahəŋ kà la slaka Zəzagəla. Zəzagəla la uwana asləl à anu uwaga à ahəŋ la gəl aŋha, kà anu aŋa masəl dèwdèw tatak uwana avà à anu gesina. ¹³ Gi kà, gəpəh gay uwana azladza tapəhgəla aw. Ama gəpəh à akul, kà uwana Masasəfok Zəzagəla apəh à gi. Ŋgaha gətəpla à azlauwana tatsəb sləm à Masasəfok uwaga.

¹⁴ Dza uwana la Masasəfok Zəzagəla aw kà, aslala vok aŋa mabəz dziriga aŋa Masasəfok uwaga aw. Kà aŋha kà, uwaga apakà kà bokuba azlatatak kusoŋu gà, masla aslala vok aŋa matsən godega aŋatà aw, say la mazlakay aŋa Masasəfok la uwana atsenəŋ. ¹⁵ Dza uwana la Masasəfok Zəzagəla, aslala vok aŋa mavəh tatak gesina ala, ama dza aslala vok aŋa madfahalla seriya à gəl aw. ¹⁶ Bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwa à uwana asəl madzugway aŋa Sufəl Zəzagəla uwa?
Uwa à uwana aslala vok aŋa mawulla ala matsihila uwa? Ama anu, anu la madzugway aŋa Kristu.'☆

3

Mavəhla kà delga aw

¹ la dziriga azladede gulo, mok uwana gi la Korintiya, gəsləla vok aña mapəh à akul bokuba uwana gəpəhay à azladza, uwana la Masasədok Zəzagəla aw. Gəpəh à akul kà bokuba uwana gəpah à azladza gudəŋ à vok, bokuba azlabəza uwana la madiŋal gəl à vok la abà. ² Kà uwaga à uwana, gəvəhà à akul kà awà, awkà tatak may dzaŋdzanğa aw, kà uwana la mok uwaga kà kaslaw dadəŋ aw. Bə lagonay babay kà, kaslaw aw. ³ Kà uwana tsərəh à lakana kà, kanəfaw kà mafehəŋ aña gudəŋ à vok. Kadəhaw vok maŋor à vok, kagazlahaw, tsa baña kiya uwaga ma, kanəfaw kà mafehəŋ aña gudəŋ à vok kiya aña azladza anik aw takay? ⁴ Baña dza agod: 'Gi aña Pol', dza anik aya: 'Gi aña Apolos', uwaga kà manəf mafehəŋ aña azladza aw takay?

⁵ Uwa Apolos uwa? Nğaha ma, gi Pol ma gi uwa? Anu səla nna, kà anu azlaməna sləray aña Zəzagəla pəra, uwana Zəzagəla asləl à akul atà à waŋ, kà akul aña madiŋ gəl à Kristu à vok. Anu kà mədfəh sləray uwana: 'Dahəwan', Zəzagəla agod à anu. ⁶ Gi gəsləkà, Apolos atədfal iyaw, ama Zəzagəla la uwana azigən uwaga. ⁷ Hadəfay, dza uwana asləkay, la dza uwana atədfal iyaw kà, atə tasla tatak aw, Zəzagəla la uwana asla tatak, kà uwana masla la uwana azigən uwaga. ⁸ Dza uwana asləka, la dza uwana atədfal iyaw kà, atə kà kalkal. Zəzagəla adavà à kəla uwabeyuwi aŋatà masik aña sləray, la mafehəŋ aña uwana adəhəŋ, ⁹ anu kà anu tekula la sləray aña Zəzagəla la abà, ama akul kà, akul kà bokuba guf uwana Zəzagəla apəsay.

Nğaha aya kà, akul bokuba gəy, uwana Zəzagəla aŋalay. ¹⁰ La maslay uwana Zəzagəla avà à gi, gədzəkà la sləray la slaka aŋkul. Gəgə bokuba dza uwana aŋal gəy, uwana asəl maf matatukway à ahəŋ lela. Gətətəkwəŋ lela, lagonay azladza anik taŋal gəy uwaga. Delga kà azlauwana taŋalay, təfəh haŋkəli kà atə aña maŋal gəy lela. ¹¹ Zəzagəla afə Kristu à ahəŋ kà bokuba masla la uwana matatukway. Dza aslala vok aña mədfəh matatəkw gəy anik aya aw. ¹² La matatukway uwatà la gay, azladza tadzəkà maŋalahal à gəy, azladza anik la luwəluwə, azlaanik la gursu, azlaanik la azlaakur uwana sləm aŋatà la ahəŋ kà maŋaləhla à matatukway uwaga à gay. Azlaanik təfəhəŋ la azlaahəf, azlaanik la kəsaf, nğaha azlaanik la veviz. ¹³ Ama kəla sləray aña uwabeyuwi adəpəhla vok ala la huma seriya, kà uwana la mavakay uwatà la uwana, Zəzagəla adəgur sləray aña uwabeyuwi la akəl, nğaha anu la gəl gami mədənəŋ sləray gami à baña delga. ¹⁴ Baña dza aŋal à matatukway uwana à gay, nğaha atəf akəl la gay ala kà, dza uwatà

adàbèza masik aṅha. ¹⁵ Ama baṅa dza uwana akàl apàd sləray aṅha à gay kà, dza uwatà kà, adàbèza masik aṅha aw, ama masla la gəl aṅha kà adàbəlay, ama bokuba dza uwana atəfa à akàl la gay ala la zlahha à masla.

Məṅ gày aṅa Zəzagəla

¹⁶ Kasəlaw kà akul kà kagaw bokuba məṅ gày Zəzagəla, à uwana Masasəḏok Zəzagəla adzà à ahəṅ la aku aw takay? ¹⁷ Iyay zlà, baṅa dza akal məṅ gày Zəzagəla à ahəṅ kà, Zəzagəla adàkalah dza uwaga à ahəṅ suwəṅ. Kà uwana məṅ gày Zəzagəla kà tsidaṅa, ṅgaha məṅ gày Zəzagəla kà akul.

¹⁸ Tsa kità zlà kà, dza avavara gəl aṅha zlà ma aw! Baṅa dza la tataka aṅkul la abà, asal aṅa magay masla haṅkəli aṅa gudəṅ à vok uwanay kà, say agay bokuba dza masəl tatak aw gà dadəṅ, la uwana agay masla haṅkəli la tetəvi dziriga la ama. ¹⁹ Uwana gəpəh kiya uwanay kà, azlatatak uwana azladza gudəṅ à vok uwanay asa à atà magay la haṅkəli, uwaga kà, azlatatak deyday la yewdi aṅa Zəzagəla pəra. Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, tagòḏ kà:

'Zəzagəla adàbèza azlamatsihilaga uwaga à tsəh la demdəm aṅatà la abà.'*

²⁰ La slaka anik babay aya kà, tatsetsèr kà:

'Zəzagəla asəl madzugway aṅa azladza, asəl kà deyday.'*

²¹ Kà uwaga à uwana gəgòḏ à akul kà: Dza atsa zlapay la dza anik la afik aw, kà uwana azlatatak gesina kà, akul kakoraw.

²² Gi Pol, Apolos, Piyer, anu gesina gami kà, anu azlaaṅkul. Amiyaka azlatatak lakana, la azlauwana taləg aw à wəṅ la huma la gay gesina kà, azlaaṅkul. ²³ Akul kà, akul azlaaṅa Kristu, ṅgaha Kristu babay kà aṅa Zəzagəla.

4

Azlaməna masləlay aṅa Kristu

¹ Asa à gi kà azladza tasəlay kà anu azlaməna sayda aṅa Yesu Kristu, kà anu azlaməna sləray aṅha. Zəzagəla afà à anu nasiri dziriga aṅha uwana à ahəl uwarà, kà anu aṅa masəlla à ufaka ala. ² Akul kà, sələw uwaga adagay, dza, uwana məṅ dza afal tatak à ahəl kà, masla kà say dza dziriga pəra. ³ Kà aṅulo kà, baməraaka kakəlaw gi gay à vok, bay kà dagədawali gəgòḏəy aw, amiyaka bə azladza takəl gi gay à vok lakəl aṅa azlatatak anik anik babay kà dagədawali, gəgòḏəy aw. Bə gi babay kà, gəḏəh seriya aṅa gəl gulo aw. ⁴ Gəsəl tatak mawisiga gulo dadəṅ aw. Ama

* 3:19 3.19 Job 5.13 * 3:20 3.20 Mahabay 94.11

uwaga asal magodʻay kà, gi sətaka dadàŋ magay aw. Sufəl Zəzagəla la uwana masla madàh à gi seriya à gəl pəra. ⁵ Kà uwaga kà, kadahaw seriya à azladza à gəl dadàŋ aw, say kakudaw mavakay uwana Zəzagəla akədèv à ahəŋ dadàŋ. La vudf uwana Sufəl Kristu adàzlanjalay, adàsəlla à uda à udfaka ala azlatatak uwana la mələs la abà lakana. Uwana azladza tadzugway la ləv anjatà la tsəh kà, adàsəlla à uda babay. Kiya uwaga kà, Zəzagəla adàzləb kəla uwabeyuwi lakəl aŋa sləray aŋha uwana adahàŋ. Baŋa dza adahàŋ mənŋa, azləb masla mənŋa suwəŋ, ama baŋa dza adahàŋ kay aw, mazləbay atsəhal suwəŋ.

⁶ Azladedə gulo kà, akul la uwana gəpəh uwaga gesina, lakəl gulo, ŋgaha lakəl aŋa Apolos. Asa à gi kà kasəlaw la slaka gami uwana gay uwanay asal magodʻay. Dza atsəd à makwi uwana lakəl ala tatsətsər aw: Dza anik aŋkul akədəf à dza anik à ahəŋ, ŋgaha kà mapəseway dza anik. ⁷ Kak uwana: ‘Gəduwa azladza anik’, kagodʻ, kak uwa? Awma Zəzagəla la uwana avà à ka azlatatak uwaga gesina aw takay? Baŋa Zəzagəla la uwana avà à ka uwaga, ma kà mana katsala zlapay zlà ma? Kà mana kagodʻ kà: Gəbəzà uwaga kà la aslasl gəl gulo zlà ma?

⁸ Kayyà, kadabəzaw tatak gesina. Akul azlagorobu adagay la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, kazàwəw sufəl, bə amiyaka anu kà mədàzuw sufəl dadàŋ aw. Naka agay delga à baŋa akul azlasufəl ndzer, la yewdi aŋa Zəzagəla, ŋgaha anu azlaməna maz gay aŋha məpakàh azlasufəl babay suwəŋ. ⁹ Ama anu azlaməna masəlay kà, gədzugw kà Zəzagəla kà adagolla anu la lig. Anu kà mədagay kà bokuba azladza uwana seriya mamətsay adatəd à atà à gəl, la yewdi aŋa azladza la vadavaday la afik. Bokuba marəzlay uwana azladza gesina tanəŋaŋ gesina la gudəŋ uwanay la vok, la slaka azladza, ŋgaha la slaka azlamalika babay. ¹⁰ Azladza tadzugw kà anu azlakusonju, tagodʻ, kà uwana məz gay lakəl aŋa Yesu Kristu. Ama kà akul kà, azlamatsihilaga, kà uwana kahaməw gay à vok la Kristu. Anu kà, azladza tadzugw kà anu azlaguβguβ, ama akul kà, akul azlandzəfa ndzəfa. Anu kà azladza tapəsew anu, ama akul kà, azladza tasləkaw akul. ¹¹ Tsəràh à lakana may la nəlay aza anu babay, lukut aga anu la vok babay aw, ŋgaha tazləbàh anu aya, ŋgaha gəy gami la ahəŋ aw. ¹² Mədàh sləray kà aŋuf dà à uda la goday, kà mazlakla gəl gami, la mok uwana azladza tadzək à anu magodʻahay à gəl kà, mədəv kudfa à Zəzagəla kà mapis atà à gay à vok. La mok uwana azladza tatərəb anu babay kà, məbasin. ¹³ La mok uwana tatugw à anu gay mawisiga à vok kà, məwulatàla

kà la løv tølomma. Tapakànula lagonay kà bokuba anu azlaàläh aña gudəŋ à vok, bà tsəràh à lakana babay kà bokuba anu azlahuyiv aña gudəŋ à vok uwanay.

¹⁴ Uwana gətsetser kiya uwanay kà, kà aña makələkulla ziruwì à gəl lakəl aña uwana kadahàwwàŋ, gəgodf magay aw. Uwana gətsetser à akul uwanay kà, kà gi aña masləhakulla vok pəra, akul azlabəza gay løv gulo.

¹⁵ Amiyaka baña kabəzaw azlaməna matapakulla dəbow kulo, azlauwana tadala akul la tetəvi aña Kristu la ama, baba aŋkul kà bà tekula pəra. La mok uwana gəsa à akul ala sifa uwana kahamaw à gay à vok la Yesu Kristu la abà.

¹⁶ Kà uwaga à uwana gədəv à akul kudfa: Kamkam pakàw bokuba gi. ¹⁷ Kà uwaga à uwana gəsləl Timotawus à slaka aŋkul babay. Masla kà bəzi gay løv gulo, uwana ahoy yewdi aña Sufəl Zəzagəla. Masla adàwulakulla azlatatak uwana à gəl, gəpəhakulla la tetəvi aña azlaməna manəf Yesu la tsəh, la tataka azlaməna madiŋal gəl à vok la abà gesina.

¹⁸ Azladza anik anik la tataka azladza aŋkul la abà tats zlapay, tadzugw kà, gəda à awtày aya aw, gəl agodf à atà.

¹⁹ Ama baña asa à Sufəl Zəzagəla kà, gəda à awtày kà nekwa. Baña gədàda à awtày, asa à gi aña masəl azlaməna zlapay uwaga, ama gay aŋatà pəra aw, ama maslay aña ndzədfa aŋatà babay. ²⁰ Kà uwana makoray aña Zəzagəla kà aña gay pəra aw, ama la ndzədfa aña Zəzagəla. ²¹ Mana à uwana asa à akul lagwa ma? Gəda à awtày ma la azəva la ahàl ay, awma la masal ŋgaha la løv tølomma ay?

5

Makudək masla mabila gà à uda la maham gay à vok

la azlaməna gay Zəzagəla

¹ Kəla slaka gesina gətsən tapəhay gay lakəl aña mabila uwana la tataka aŋkul la abà, mabila uwana amiyaka azlauwana tasəl Zəzagəla aw bay kà, tadehəŋ aw. Gətsənəŋ azladza tapəhay kà dza anik la tataka aŋkul la abà kà, adabədf mis aña baba aŋha à gəl.* ² Ŋgaha aya kà, akul azlazlapay aya! Kayyà, ŋuləm naka kagaw la mazaw la gəl la abà, ŋgaha zil uwana adàh tsəhay gà uwaga la tataka aŋkul la abà kà, kəsàw à uda la tataka aŋkul la abà. ³ Gi kà kərkər la akul la sləb vok la abà, ama la masasədfok la abà kà, gi nekwa la akul, ŋgaha gədədàh seriya à dza, uwana adàh tsəhay sləray mawisiga uwaga la tataka aŋkul la abà à gəl bokuba gi nekwa la akul. ⁴ Gədədəv seriya uwaga à gay, la sləm aña Sufəl gami Yesu. Gəgodf à akul

* 5:1 5.1 5Musa 22.30

kà, la mok uwana kadàhamaw gay à vok kà, madzugway gulo adàgay la tataka aṅkul la abà, ṅgaha ndzəɔfa aṅa Sufəl gami Yesu adàgay la tataka aṅkul la abà babay. ⁵ La mok uwana kahamaw gay à vok kà, vāv dza uwaga à ahəl aṅa seteni, kà seteni aṅa mawisəṅ ala. Kà uwana seteni kà, aga la ndzəɔfa kà lakəl aṅa sləb vok pəra. ṅgaha Zəzagəla adàbəl masasəɔfok aṅha, la makəɔf gəl à ahəṅ, aṅa mavakay uwana Sufəl adàwul à waṅ.

⁶ Tatak la ahəṅ, à uwana katsawla zlapay aw. Kasəlaw kà tatak makəsl tatak ṅuv, akəsl magol pəhàw à gay aw uwà? ⁷ Zəbàw tatak makəsl tatak maviyaga à uda la tataka aṅkul la abà, uwaga kà tsakana, kà akul aṅa magay sətaka kokudfa tsakana. Gāv kalkal bokuba pəhaw mawga uwana tatak makəslṅ la tsəh aw, kiya uwaga à uwana kagaw, kà uwana Kristu magadzaw aṅa madəvaday Paska aga makəɔdayga kà aṅami.✱ ⁸ Kità kà, məhab madəvaday Paska. Ama mətà Pain la tatak makəslṅ aw, məgà kuzakaka, mənəfà tetəvi aṅa Zəzagəla la ləv tekula. Məsək azlatatak mawisiga, uwana taga bokuba azlatatak makəslṅ, uwaga kà tsakana, ṅgaha kà mabila. Ama mətà Pain la tatak makəslṅ aw, uwaga Pain aṅa sətaka, ṅgaha aṅa dziriga.✱

⁹ La teraṅa aṅa wakità gulo, uwana la abà gətsetsər à akul kà, gəgòɔf à akul kà: ‘Kahamaw gay à vok aw la azladza uwana tadza à ahəṅ la mabila la abà aw’, gəgòɔf à akul. ¹⁰ Baṅa gəpəh kiya uwanay kà, gəpəhay kà azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, kagodfaw aw. Awaṅ, ama gəpəhay kà akul uwana kasəlaw. Azladza uwana tadàh mabila, la azlaməna mawoy tatak aṅa azladza anik, la azlaməna madàh gəl, la azlaməna manəf mazlazlay, uwana à ahəṅ la gudəṅ la vok, məhəlla à ahəṅ kà azlatatak uwaga gesina, ṅuləm mas à uda la gudəṅ à vok uwanay la abà. ¹¹ Asa à gi kà magodf à akul kà: ‘Kahamaw gay à vok la azlatsəhay dza uwaga aw’. Baṅa dza agodf kà: ‘Gi masla madṅal gəl à vok’, ama adàh mabila, baṅaw masla agay masla mawoy tatak aṅa azladza anik, baṅaw masla manəf mazlazlay, baṅaw masla agay masla matsak magodfahay à azladza anik à gəl, baṅaw agay masla guzu, ṅgaha agay masla gəl, kadzaw à ahəṅ la slaka gə la masla aw, amiyaka tatak may bay kà, kazuwaw la slaka gə aw.

¹² Gi kà gəslala vok aṅa madàh seriya à azlaməna à uda à gəl aw, akul kadahaw seriya kà azlaməna huɔf gày à gəl. ¹³ Kà uwana azlaməna à uda kà, Zəzagəla la uwana adàɔfaha à atà seriya à gəl. Kudəkàw à uda dza uwana adàh

✱ 5:7 5.7 2Musa 12.5 ✱ 5:8 5.8 2Musa 13.7; 5Musa 16.3

mawisiga la tataka ankul la abà, bokuba uwana wakità Zəzagəla apəhay.*

6

Kapaw gudzi à masla madiṅal gəl à vok à gəl la huma azladza à uda aw

¹ Baṅa dza la tataka ankul la abà tabay vok gay la dza anik, ma delga à baṅa apuwla gudzi à gəl kà la huma azladza uwana tasəl Zəzagəla aw takay? Akəsa à vok kà apuwla gudzi à gəl kà la huma aṅa azlaməna madiṅal gəl à vok. ² Kasəlaw kà, azladza aṅa Zəzagəla la uwana tadàfah seriya à azladza gudəṅ à vok uwanay à gəl aw takay? Iyay, haɗfay zlà, baṅa ndzer kadàɗfahaw seriya à gudəṅ à vok uwanay à gəl ma, kakay, kaslawwalla vok aṅa matàh azlabəza gay uwana ala la tataka ankul la abà aw zlà ma? ³ Kasəlaw babay kà mədàɗfah seriya à azlamalika à gəl aw takay? Tsa kiya uwaga, ma baməraka azlatatak bəzaga aṅa gudəṅ à vok uwanay zla ama uwà? ⁴ Ama akul, baṅa akul la magazlay lakəl aṅa tatak anik la tataka ankul la abà ma, kakay kaslawwalla vok aṅa mapəh tatak uwaga à azlaməna à uda, uwana atà la matsən vok à gay anina aw ma, kà atà aṅa maɗàh seriya aṅa tatak uwaga ma? ⁵ Ziruwi aza à akul aw takay? Aga la ahəṅ la tataka ankul la abà à bà dza han̄kəli gə, bà tekula aṅa matahàh azlabəza gay uwana alaa la tataka ankul la abà, akul azlaməna madiṅal gəl à vok aw takay? ⁶ Iyay zlà, uwaga ma, akəsa vok ndzer kà mapuw gudzi à deda ankul anik à gəl, la huma aṅa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw takay?

⁷ Baṅa tatak mapuwla vok gudzi à gəl la ahəṅ, la tataka ankul la abà, uwaga la uwana adukwakulla tsakana à gəl, uwana kadəfahaw à waṅ. Kà mana kabasaw vok tsakana aw ma? Kà mana kasakawwal ada à akul à gəl à tsəh pəra aw ma? N̄ləm mabasiṅ. ⁸ La dziriga kà, akul la uwana kanəfaw mawisiga la mad à gəl, ṅgaha kadəfahaw uwaga kà la slaka azladedda ankul məna madiṅal gəl à vok aya bay. ⁹ Səlāw la dziriga kà, azlaməna makəsafər tadàda à makoray Zəzagəla aw. Akul, kavavaraw gəl ankul aw. Azlaməna mabila, azlaməna manəf mazlazlay la azlaməna gəl gaw, ṅgaha la azlaməna matsatsəl vok kà atà kà atà zil zil kà, tadàda à makoray Zəzagəla tetuwa aw. ¹⁰ ṅgaha la azlaməna gəl aṅa tatak aṅa azladza anik, la azlaməna makad̄ yewdi à azlatatak aṅa azladza anik à tsəh, la azlaməna guzu, la azlaməna matsak magoɗfahay à azladza anik à gəl, ṅgaha la azlaməna mazaɓ tatak aṅa

* 5:13 5.13 5Musa 13.5; 17.7

azladza anik la ndzɔɔfa, azlatsəhay dza uwaga gesina kà, tadàbək asik à abatà babay aw. ¹¹ Kiya uwaga à madz à ahəŋ aŋa azladza anik aŋkul uwarà. Ama lagonay kà, Masasəɔok Zəzagəla uwana mənəfay kà adapal akul la tsakana gami la abà gesina sətaka adagay, akul mabək akul à fəta à awtày gà, kà ana Zəzagəla, kagaw dziriga la huma Zəzagəla kà sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu uwana kasəlaw, ŋgaha kà Masasəɔok aŋa Zəzagəla gami.

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹² Iyay, azladza aŋuvaw la tataka aŋkul la abà tagoɔf kà: 'Tatak gesina kà, tetəvi la ahəŋ kà aŋami', tagoɔf. Iyay dziriga nəma, ama tatak gesina kà, akəsà à akul vok aw. Ama gi kà, asa à gi kà tatak anik afà à gi asik à gəl, kà gi aŋa magay mayà aŋha aw. ¹³ Madzugway aŋatà bay kà: 'Zəzagəla adaha tatak may kà aŋa huɔf', tagoɔf. 'Ŋgaha huɔf babay kà aŋa maf tatak may à abà', tagoɔf aya. Iyay nəma. Ama Zəzagəla adàkalah à ahəŋ vərɔdi anik səla nna. Ama kà aŋa mabila kà, Zəzagəla adahà vok gami kà aŋa uwaga aw, ama Zəzagəla adahà kà anu aŋa madàhla sləray, uwana asa à Sufəl Yesu, kà uwana masla la uwana akor vok gami. ¹⁴ Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, ŋgaha masla adàwulla anu à uda la mamətsay la ndzɔɔfa aŋha aya babay.

¹⁵ Kasəlaw kà vok aŋkul kà manəbay aŋa vok aŋa Yesu Kristu aw takay? Gəsləhàni manəbay aŋa vok aŋa Yesu, ŋgaha gi aŋa madla à slaka aŋa masla mazaɔ zil takay? Awan! Akəs vok aw! ¹⁶ Kasəlaw kà baŋa dza agagamla à vok maləv la masla mazaɔ zil kà, tagay sləɔf vok tekula aw takay? Haday, tatsətsèr à wakità à abà kà:

'Atà səla nna, tagay sləɔf vok tekula.'[☆]

¹⁷ Ama dza uwana avà vok aŋha à Sufəl Yesu kà, masla la Yesu kà, atà tekula suwan.

¹⁸ Tsa kità zlà kà, kahoyaw à mabila à ahà! Azlatsakana anik anik uwana azladza taɔfa à ahəŋ gesina kà, abəz à huɔf gà aw. Ama dza uwana adàh mabila kà, awis vok aŋha ala la gəl aŋha. ¹⁹ Kasəlaw kà, vok aŋkul kà huɔf gày aŋa Masasəɔok Zəzagəla aw takay? Zəzagəla la uwana avà à akul Masasəɔok uwanay à uwana la ləv aŋkul la tsəh, kà uwana vok aŋkul kakoraw aw, Zəzagəla akoray. ²⁰ Zəzagəla apəl tatak kà mənŋa aŋa mavavarla akul. Kiya uwaga dāhàw sləray la vok aŋkul kà mazləɔla Zəzagəla pəra.

7

Gay lakəl aṅa mazəb vok

¹ Lagwa kà, gəwula à gay aṅa manavay aṅkul uwana à tsəh, kanàvaw à gi, la wakità aṅkul la abà zlà. Gədzugw kà delga nəma, kà dza aṅa mazəb mis aw. ² Ama la madzugway gulo la abà aya kà, ṅuləm mazəb mis, gəl agodf à gi, kà dza aṅa matədf à mabila à abà. Delga kà uwabeyuwi aṅa magay la mis, ṅgaha kà azlamis bay tagay kità. ³ Kiya uwaga kà, zil avà à mis aṅha à tatak uwana mis aṅha ayahay, ṅgaha bay, mis avà à zil aṅha à tatak uwana zil aṅha ayahay. ⁴ Mis aslala vok aṅa mahən, uwana ala asa à vok aṅha aw: Say zil aṅha. Zil babay aslala vok aṅa mahən, uwana ala asa à vok aṅha bay aw, say mis aṅha la uwana ahənallaṅ ala. ⁵ Kiya uwaga zlà kà, kakwesawla kà vok mahən à ahəṅ kà akul à akul aw, say akul katsəṅaw vok à gay kà aṅa kaslà ṅuv lakəl aṅha, kà akul aṅa mazəb kaslà aṅa madəv kuḍa à Zəzagəla. Ama la lig la ahəṅ hamàw gay à vok aya. Tsa baṅa kità aw kà, kadàslawwalla vok aṅa masləh vok à vok aṅkul aya aw, kà akul aṅa mav tetəvi à seteni kiga aw.

⁶ Ama: ‘Dahàwwàṅ uwanay’, gəgodf à akul, la magay zlà ma, aw. Ama agayṅa kadahawwaṅ kiya uwanay kà naka delga, gəgodf pəra. ⁷ Kəla kà, agay la madzugway gulo kà, naka delga azladza tadza à ahəṅ kokuḍa mis bokuba gi, gəgodf. Ama kəla uwabeyuwi kà, aḃəzà mavəy gərgər la slaka Zəzagəla. A azladza anik kà, avà à atà maslay aṅa madz à ahəṅ kiya uwanay kokuḍa mis, à dza anik avàl maslay aṅa madz à ahəṅ la mis.

⁸ Lagonay kà, gədàgola à huma kà à slaka azlamagamza la azlamis kuḍa kà mapəh à atà gay. Gəgodf à atà, kà delga, kà atà tadza à ahəṅ bokuba gi. ⁹ Ama baṅa kaslaw aw, kazəbaw mis. ṅuləm kà mis, kà akul aṅa mahəl gəl à ahəṅ la madzugway aṅkul la abà.

¹⁰ Lagwa kà, gəpəhay kà azlauwana la azlamis adagay zlà, la tataka aṅa azlaməna madiṅal gəl à vok la abà. Mapəhay uwanay kà gi gəpəh aw, ama Sufəl Zəzagəla la uwana apəh. Mis uwana adada à zil, aslala vok aṅa mavəh vok ala la zil aṅha aya aw, ama baṅa avəh vok ala kà, ada à zil anik aya aw, tsa baṅa kətà aw kà, tawul à vok à tsəh la zil aṅha.

¹¹ ṅgaha bay zil aslala vok aṅa makuḍək mis aṅha aw.

¹² Lagonay kà, gəpəhay kà à azlaməna à uda adagay zlà, uwanay kà gay gulo, awkà gay aṅa Sufəl Yesu aw. Baṅa masla madiṅal gəl à vok la mis, uwana adiṅal gəl à vok aw, ama asal madz à ahəṅ la zil aṅha, uwaga kà akuḍək aw. ¹³ Kà aṅa mis uwana masla madiṅal gəl à vok babay

kà, kiya uwanay bay. Baŋa zil aŋha adiŋal gəl à vok aw, ama asal madz à ahəŋ atà sèla kà, ada aŋha aw. ¹⁴ Uwana gəpəh uwanay kà, kà uwana zil masla madiŋal gəl à vok aw gà uwanay kà, Zəzagəla akəs kà, kà mis aŋha, uwana masla madiŋal gəl à vok. Nŋaha mis masla madiŋal gəl à vok gà aw gà, uwanay aya kà Zəzagəla akəs kà, kà zil aŋha uwana adiŋal gəl à vok aya suwaŋ. Tsa aŋa kità aw kà, naka azlabəza aŋatà kà, naka tagay kà bokuba azlabəza aŋa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw gà zla, ama lagwa kà Zəzagəla adakəs atà. ¹⁵ Ama dza uwana adiŋal gəl à vok aw, asal mavəhla la masla madiŋal gəl à vok kà, vawwal tetəvi. Nŋaha kà masla madiŋal gəl à vok uwaga, adagay zilga, adagay misga kà, aga la mapəlla la abà adagay zlà. Zəzagəla azalà akul kà, kà madz à ahəŋ la lapiya, la tələmma la abà. ¹⁶ Kak mis, kasəl ma kadətəf zil aŋak ay? Nŋaha kak zil babay ma kadətəf mis aŋak tak ay? Kasəlaw aw!

Dzàw à ahəŋ bokuba uwana la abà Zəzagəla azalà akul

¹⁷ Uwaga kà kəsàw, say kəla uwabeyuwi anəf madz à ahəŋ aŋha uwana Zəzagəla avəl lela, nŋaha manəf madz à ahəŋ aŋha uwana uwarà Zəzagəla azaləl la abà lela. Uwaga la uwana gəpəhay à azlamaham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina. ¹⁸ Baŋa dza makədəv à uda gà, la mok uwana Zəzagəla azaləl kà: Kà mana mi, agod aw. Baŋa dza kokudə makədəv à uda gà, à mok uwana Zəzagəla azaləl kà, ayəh makədəv à uda aya aw. ¹⁹ Magay makədəv à uda baŋaw magay kokudə makədəv à uda kà tatak tekula, makəs vok aŋatà la ahəŋ aw. Tatak uwana akəs vok kà, say makəs mapəhay aŋa Zəzagəla pəra. ²⁰ Akəsa vok, kà kəla uwabeyuwi adza à ahəŋ la uwana la abà uwarà, la slaka uwana la abà Zəzagəla azaləl à mok uwana atsənə mazalal aŋa Zəzagəla. ²¹ Iyay, mayà uwana Zəzagəla azaləl kà, adzugw gəl aya aw, ama baŋa mas à afik la ahəl apəhla vok ala, kà aŋak aŋa magay la makor gəl la abà babay kà bə delga, ²² mayà uwana Zəzagəla azaləl adəgay à makor gəl la abà, kà uwana adagay tekula la Sufəl gami Yesu Kristu. Kiya uwaga babay, dza makor gəl gà, uwana Zəzagəla azaləl, adəgay mayà aŋa Zəzagəla, kà uwana adagay aŋha aya. ²³ Zəzagəla avavarà akul la tatak mənŋa, kità kà, kagaw azlamayà aŋa azladza aya aw. ²⁴ Azladedə gulo, kamkam, kəla uwabeyuwi adza à ahəŋ la slaka Zəzagəla bokuba uwana adzà à ahəŋ à mok uwana Zəzagəla azaləl.

Gay lakəl aŋa azlamagamza, la azlamis kudə

²⁵ Lakəl aŋa azlamagamza kà, gi la gay aŋa Sufəl kà mapəh à atà aw. Ama madzugway gulo la uwana gəpəh

à akul, delga katsəbaw sləm à gay gulo, kà uwana gi kà, gi masla mabəɸla gay aw, kikay kà maslay aŋa Sufəl Yesu Kristu. ²⁶ Madzugway gulo təbà: Baŋa dza adazəb mis didi aw kà, ŋuləm kà masla adza à ahəŋ à kà matərəbay aŋa lakana uwanay. ²⁷ Baŋa kak la mis bay kà, kakudək aw. Baŋa kak magamza gà babay kà, dzà à ahəŋ kiya uwaga, kayàh mis aw. ²⁸ Iyay zlà, amiyaka gəpəh kiya uwanay babay kà, baŋa kazəb mis kà tsakana, gəgod magay aw. Ŋgaha baŋa dugu ada à zil babay kà, tsakana, gəgod aw. Ama səlàw kà, azlauwana la azlamis la uwana tas ŋgərpa məŋga la gudəŋ uwanay la vok lakana, ŋgaha kà asa à gi kà akul aŋa mad à mas ŋgərpa uwaga à abà aw.

²⁹ Aganay uwana asa à gi mapəhay zlà, azladedà: Kaslà kà desl adagay. Dagay lakana kà, azladza uwana la azlamis kà, taga kà bokuba atà la azlamis aw kəla. ³⁰ Azlauwana tataway kà, taga bokuba atà la iyaw tugwi la adi aw, azlauwana la makəfaslay la gay kà, tanərəz kà bokuba atà la makəfaslay la gay aw, azlaməna masukw tatak babay kà, tanərəz kà bokuba takər tatak uwana tasukw aw. ³¹ Azladza uwana takəs vok la azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, tanərəz kà bokuba takəs vok la uwaga aya aw, kà uwana gudəŋ à vok uwana kanəŋawwaŋ lagonay kà, adàzila, tuwiz.

³² Lagwa kà, asa à gi kà kahəlaw gəl à ahəŋ kà madzugw gəl. Dza uwana azəb mis aw kà, afa gəl kà à sləray aŋa Sufəl Zəzagəla pəra, ayàh mahəɸay kà Sufəl à adi pəra. ³³ Ama dza uwana adazəb mis kà, afa gəl kà azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay, asal mahəɸay kà à mis aŋha à adi suwaŋ. ³⁴ Kiya uwaga ləv aŋha adavahla səla, kiya uwaga la mis babay. Mis uwana zil aŋha la ahəŋ aw baŋaw dahalay uwana la zil aw kà, tafa gəl kà à sləray aŋa Sufəl Zəzagəla. Tavà vok aŋatà la ləv aŋatà gesina à Zəzagəla, ama mis uwana la zil kà, adzugway kà lakəl aŋa azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay, kà uwana asal mad à ahəŋ kà uwana akəs à zil aŋha à gəl.

³⁵ Uwana gəpəh uwanay kà, kà uwana asa à gi mazlak akul. Gəyàh madəɸ akul gay à ahəŋ aw, asa à gi kadahawwaŋ kà uwana delga, ɸahàw sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula.

³⁶ Lagwa, gədzugw lakəl aŋa azlamawudà uwana asa à atà mazəb vok aya aw. Baŋa dahalay atà la mawudà aŋha, tadzugw kà atà aŋa mazəb vok aya aw, la lig la ahəŋ kohana adzugway aya kà à mawudà aŋha, ŋgaha kà madzugway aŋha gesina kà la masla la tsəh kà, akəsa vok kà mazəbay kà, tazəb vok bokuba uwana asa à atà, uwaga kà tsakana

aw. ³⁷ Ama baŋa agədaŋ à afik kà, uwala tatak la ahəŋ atərəbəŋ aw, ŋgaha mabila azəŋ aw kà, kità kà, agəd à madzugway aŋha à afik, azəb mawudfa aŋha uwaga aw. ³⁸ Dza uwana azəb mawudfa aŋha kà, adaha delga, ama dza uwana azəb aw adaha sləray kà dzəba aŋha səla aw, aduwa vok kaykay aya.

³⁹ Mis uwana la zil, masla aga la sasala la abà, kà uwana zil aŋha la ahəŋ la sifa. Ama baŋa zil adamətsay, mis adapəlla. Baŋa asal, ada à zil anik, ama say aday kà à mtəga masla madiŋal gəl à vok. ⁴⁰ Ama baŋa adza à ahəŋ kokudfa aŋa mad zil kà, marabay aŋha kà ada à zagəla. Kəla kà, uwaga kà madzugway gulo zlà. Ama gi babay kà, gi la Masasəfok aŋa Zəzagəla à uwana apəhgəla.

8

Sləb uwana takəd à azlamazlazlay à ahəŋ

¹ Lagwa mənərəz gay lakəl aŋa azlasləb uwana takəd à azlamazlazlay à ahəŋ zlà:

Akul kà kagodaw kà: ‘Anu gesina la haŋkəli’, kagodaw. La dziriga kà, haŋkəli tsəhay gə uwaga kà adala dza kà à zlapay à abà pəra. Masal la uwana adzərədəh azlaməna madiŋal gəl à vok ala. ² Dza uwana: ‘Gəsəl tatak’, agod kà, asəl tatak bokuba uwana anaka, asəl dadəŋ aw. ³ Ama dza uwana awoya Zəzagəla kà, Zəzagəla asəl masla.

⁴ Aganay gay gə uwana: Dza aslala vok aŋa mapad sləb, uwana takəd à azlamazlazlay takay? Məsəl kà, mazlazlay kà tatak deyday la gudəŋ uwanay la vok. Məsəl kà say Zəzagəla kokudfa gəl aŋha tekula pəra. ⁵ Haday gə, azlatatak la ahəŋ la zagəla ŋgaha la vədah à uwana azladza tasləkaw tatak uwatà bokuba zəzagəla. Azlata-təfiya la ahəŋ, kiya uwaga à uwana azladza tasləkaway, tapakahatàla kà azlaməŋga aŋatà bokuba zəzagəla. ⁶ Ama kà aŋami kà, Zəzagəla kà tekula ahəl pəra. Masla la uwana Baba gami. Tatak uwana la gudəŋ la vok gesina kà, aguwa à uda kà la ahəl aŋha. Adahà anu babay, kà anu aŋa magay azlaaŋha. Sufəl gami babay kà tekula pəra, uwaga kà Yesu Kristu. Tatak gesina atsà à uda la ahəl aŋha, məbəzà sifa babay kà la ahəl aŋha.

⁷ Ama azladza gesina tasəl dziriga uwaga aw. Kà uwana azladza aŋuvaw tadəhla slilih kà la manəf azlamazlazlay, ŋgaha lakana aya baŋa tapad azlasləb uwana takəd à mazlazlay à aya kà, ndzer tanərəz bokuba sləb aŋa mazlazlay la dziriga, kà uwana tabəz ndzədfa la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh dadəŋ aw, guba aza à atà, kà madah àläh à vok aŋatà à vok la mapad sləb uwaga. ⁸ Ama la dziriga

kà, tatak may adaha à anu àlàh la slaka Zəzagəla aw. Baŋa məzuw azlatatak anik aw babay kà məgogolay aw, baŋa məzuw babay kà, agagis anu aw.

⁹ Ama kamkam dəhàw haŋkəli, kà uwana akul la makor gəl la abà, kà mazuw tatak gesina. Ama zlahaw kà, uwaga adala dza, uwana azlaguḡguḡ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, à tsakana à abà, kà delga aw. ¹⁰ Haḡfay kà, baŋa dza anik guḡguḡga anəŋa ka, à kak uwana kasəl tatak, kadadza madzay la gày mazlazlay la aku kà mazuw tatak kà, masla bay kà, adàzuway suwaŋ, kà uwana kadàkadalla gəl à vok. ¹¹ Nğaha deda aŋak maruw vok à ahəŋ gà, uwana Kristu aməts kà aŋha kà, masla azila la tsəh aŋa masəl tatak aŋak uwana kadəhàŋ. ¹² Maḡàh tsakana tsəhay uwaga kà, delga aw. Katsalla matekwid à deda aŋak, azəŋ la madzugway aŋha la abà, nğaha bay kà, kadəh tsakana kà à Kristu à vok la gəl aŋha babay. ¹³ Tsa baŋa tatak may la uwana atsala matekwid à deda gulo kà, kà mad à tsakana à abà kà, nɟuləm gəpaḡ azlasləb uwana takàḡ à azlamazlazlay à ahəŋ dikiḡiki aw, nğaha kà, gi aŋa matsala matekwid à deda gulo aw.

9

Gay lakəl aŋa azlaməna masləlay

¹ Gi kà, gi la makor gəl la abà aw takay? Gi masləlay aw ay? Nğaha gənəŋà Yesu Kristu la yewdi gulo. Akul uwanay kà akul mayyi à tsəh aŋa sləray gulo uwana gəḡəhàŋ aw takay? ² Iyay, amiyaka azladza anik takəs gi bokuba gi masləlay aw kà, akul kà, kasəlaw gi, kà gi masla masləl gi gà, kà maham gay à vok aŋkul, uwana la Yesu la abà, apəhla kà, gi masləlay ndzer, kà uwana gi la gəl gulo la uwana gəpəh à akul gay marabəŋ.

³ Aŋanay tatak uwana gəpəh à azladza uwana taslaha gi məl à gəl. ⁴ Azlayla gi kà gəbəzal tatak may la tatak masay kà aŋa sləray gulo aw takay? ⁵ Azlayla gi kà, gi aŋa mazəb mis masla maḡiŋal gəl à vok gà, kà mauguzahay anu səla, bokuba uwana azlaməna masləlay anik, la azladeda aŋa Sufəl gami, la Piyer aw takay? ⁶ Awma anu la Barnabas la uwana məḡàh sləray kà anu aŋa madzadzar gəl gami pəra takay? ⁷ Slodzi uwana la guvəl la gay, ma masla adzadzar gəl aŋha takay? Awma dza ma uwala à uwana azuw mayyay tatak aŋa guf aŋha, uwana asləka aw la? Masla manəŋla azlaləmana, ma asa awà aŋatà aw takay?

⁸ Ama kadzugwaw kà mapəhay gulo kà, apəhay aŋa azladza pəra, kagəḡaw aw, awaŋ, wakità seriya aŋa

Zəzagəla babay kà apəh kiya uwaga. ⁹ Aganay uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Kawadaw gay à kokur uwana à ahəŋ, azlaḅ hi aw.[☆]

Zəzagəla ma adzugw ma lakəl aŋa kokur, kagodaw takay? ¹⁰ Kasəlaw kà, la dziriga kà, apəh kà anu aw takay? La dziriga kà, gay uwatà kà tatsetsèr kà aŋami, akəsà vok kà masla mapəs guf, la masla mazlaḅ tatak kà, say tadəv sləray aŋatà à gay lela kəla, la maf madzugway aŋatà à ahəŋ kà humà gə aŋatà la tatak uwaga la abà suwaŋ. ¹¹ Anu mətsəf makəs vok aŋa tatak gudəŋ à vok la slaka aŋkul, ma uwaga ma tatak delga aw takay? ¹² Baŋa azlawla azlaanik kà maḅəz tatak la ahəl aŋkul ma, anu la uwana azlawla anu kaykay aw takay?

Adagay kiya uwaga babay kà anu, kà mədahaŋ kiya uwaga aw, bə kəla ŋərpə uwana abəz anu kà, anu kà məbasin kà anu aŋa madàh tatak uwana adəf gay à azladza anik à ahəŋ aŋa matsən gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu aw. ¹³ Sələw la dziriga kà, azlauwana tadàh sləray la məŋ gəy Zəzagəla la aku kà, tabəz tatak may aŋatà la aku la abatà. Ŋgaha azlaməna makad tatak la aku la abatà, tabəz humà gə aŋatà la azlatatak uwatà la abà takadaw.[☆] ¹⁴ Kiya uwaga babay, Sufəl Yesu apəh kà azlauwana taz gay marabəŋ kà, tadzadzar vok la uwatà suwaŋ, agəf.

¹⁵ Amiyaka adagay kiya uwanay babay kà, gəda à ahəŋ kiya uwaga aw. Gətsetser kà masləl gi tatak à awaŋ, gəgod à akul, aw. Kà uwana ŋuləm gəməts kà manav tatak à kà dza aŋa makəl gi marabay gulo ala aw. ¹⁶ Gi, gəts zlapay kà maz gay marabəŋ aw, kà uwana kà leri gə kà aŋulo kà madəhəŋ. Baŋa gi gəz gay marabəŋ uwaga aw kà, matərəbay agay la gi. ¹⁷ Agayŋa gi la uwana gəkəsàni sləray uwaga la ahəl gulo kà madəhəŋ kà, naka gəkud maḅəz masik. Iyay, tsa uwaga kà, sləray gulo kà madəhəŋ kà, say gəduw yewdi kà à abà sləray, uwana Zəzagəla afà à gi à ahəl la gəl aŋha. ¹⁸ Gi ma mana à masik gulo zlə ma? Aganay masik gulo: Gəz gay marabəŋ kà deyday, kà uwana gənava aŋuf aŋa sləray sayda uwana gədehəŋ aw, ama naka azlayla gi nəma.

Asa à gi masəlla azladza à slaka Zəzagəla pəra

¹⁹ Gi la makor gəl la abà, gi mayà aŋa dza aw. Ama gi la gəl gulo la uwana gəpakà gəl gulo ala kà mayà, ŋgaha gi aŋa masəlla azladza à slaka Kristu. ²⁰ Mok uwana gəfàh sləray la tataka azla Yahudiya la abà kà, gədzà à ahəŋ bokuba gi zil Yahudiya, kà gi aŋa maḅəz atà, ama gi la gəl gulo kà, gi

la tsəh aŋa mapəhay aŋa Musa aw. Gədzà à ahəŋ la tataka azlauwana tanəfa mapəhay, gədzà à ahəŋ bokuba aŋatà, kà gi aŋa mabəz atà. ²¹ Kiya uwaga, mok uwana gədzà à ahəŋ la tataka azlauwana la abà tasəl mapəhay aŋa Musa aw, gədzà à ahəŋ bokuba aŋatà, la kokudfa maf gəl à mapəhay uwaga, kà gi aŋa mabəz atà la kokudfa maf gəl à mapəhay uwaga, kà gi aŋa mabəz atà suwaŋ. Ama uwaga kà, asal magodəy kà, gəkəs mapəhay aw, magay aw, awaŋ, gənəfa mapəhay aŋa Yesu Kristu. ²² La huma aŋa azlauwana atà maruw vok à ahəŋ gə kà, gi babay gəga aŋa mabəz atà. Uwaga gədehəŋ gesina kà, kà gi aŋa mabəz atà, ŋgaha atà aŋa mabəlay, amiyaka tekula aŋatà aŋa mazilaw. ²³ Uwana gədəh uwaga gesina kà, kà gay marabəŋ aŋa mad à huma à gay lela, kà gi aŋa mabəz masik la azladza anik bay.

²⁴ Kasəlaw la dziriga kà, azladza uwana tagor mahoyay, gesina aŋatà tahoyay, ama dza tekula la uwana adəbəza masik uwana tapəh pəra. Kità kà, gòràw mahoyay, kà akul aŋa mabəz masik. ²⁵ Dza uwana asal magor mahoyay kà, say atsətsəh vok ala dagay uwarà dadəŋ, kà masla aŋa mabəz masik. Ama masik uwatà adəbəzal la gudəŋ uwanay la vok, kà adəwisla. Kəla kà, kà aŋami kà, mətsətsəh vok ala kà, kà anu aŋa mabəz masik uwana adəv à gay aw, akəl adəsal à adi ala aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gədəgay la matsək yewdi, kà say à huma à gay kabaw. Kà uwaga à uwana gədəgay kà bokuba masla madəf kotəpa uwana azlab afad deyday aw. ²⁷ Gəsal vok gulo lela, kà gi aŋa makor vok gulo, kà la marabəŋ makəf gəl à ahəŋ, kà Zəzagəla aŋa magolla gi la lig à gi uwana gəzà gay marabəŋ aŋa à azladza anik aw.

10

Kahamaw gay à vok la azlamazlazlay aw

¹ Azladedə, delga awul à akul à gəl, lakəl aŋa azlababa gami madzidziga uwana tauguzàh la Musa. Zəzagəla adək à atà magudu gudu à gəl gesina, atsakà atà à ama, ŋgaha gesina aŋatà taguwà à uda la mukwà mativga la abà aya.* ² Atà gesina aŋatà kà tabəzà batem la magudu gudu, ŋgaha la mukwà mativga la abà. Atà gesina aŋa tahamà gay à vok la Musa. ³ Atà gesina aŋatà tazùw tatak may uwana asà à ahəŋ la slaka Zəzagəla babay. ⁴ Tasàh iyaw uwana akalàh à uda la dzəgla la abà, uwana Zəzagəla avàh à atà dzəgla, uwana Zəzagəla avà à atà kà, kà Yesu Kristu uwana aguwà à huma.* ⁵ Bə la uwaga gesina kà, Zəzagəla akweska

madfehəŋ aŋatà, kà uwaga à uwana gesina aŋatà tamàts à kəsaf à abà.

⁶ Azlatatak uwaga kà tazlaka anu lakana, kà anu aŋa madfàh à adi la mabila mawisiga uwana atà tadfahàhàŋ aw. ⁷ Kasləkawaw azlamazlazlay bokuba uwana azlaanik aŋatà tadfahàhàŋ aw. Wakità agod lakəl kà:

'Azladza tadzà madzay, tazùw tatak, tasàhàh tatak, ŋgaha tasà à afik kà mahab dəs azlamazlazlay.*

Kamkam, kà aŋkul kà kasləkawaw azlamazlazlay aw.

⁸ Kadahaw mabila bokuba azlaanik aŋatà, uwana dza dəbow dzik səla gəl aŋha makər tamatsà à gay la mavakay tekula la tsəh aw. ⁹ Digiya katapaw Sufəl Zəzagəla, bokuba azladza anik aŋatà aw. Atà tamatsàh à matsàh atà aŋa bebi à abà. ¹⁰ Kaŋoŋuzaw lakəl aŋa Zəzagəla bokuba azlaanik aŋatà uwana tadfahàhàŋ aw. Malika aŋa mamətsay azahà atà ala. Akul kà kadahawwaŋ kiya aŋatà aw.

¹¹ Uwana Zəzagəla adfahàhà azlatatak uwaga gesina kà, kà azladza aŋa masəl azlatatak la uwaga la abà, ŋgaha kà atà aŋa madfàh haŋkəli. Tatsetsər uwaga à wakità à abà, kà atà aŋa matapanula azlatatak à anu azladza aŋa zamana uwanay azladəv à gay. ¹² Kà uwaga, dzàw à ahəŋ dzawwa. Dza uwana adatsizlla à ahəŋ kà, say adaha haŋkəli kà masla aŋa matəf à ahəŋ aw. ¹³ Azlamatərəbay uwana tabəza akul kà, tabəza azladza gesina babay. Ama Zəzagəla, uwana agədīŋ dziriga aŋha à afik kà, asak à matərəbay kà matərəb akul la azlatatak uwana la abà, aduwa ndzəfa aŋkul aw. Masla adàvə à akul ndzəfa kà mabasīŋ, ŋgaha kà mas à uda la abà aya babay.

¹⁴ Kà uwaga azladedə gay ləv gulo, hòyàw à azlamazlazlay à ahəl. ¹⁵ Gəpəhay kà akul azladza matsən sləm gə, nərəzàw lakəl aŋkul à uwana gəpəhay tsi, kà uwana dziri à uwana gəpəhay. ¹⁶ Akul dzùgwàw lakəl aŋa tatak may aŋa Sufəl uwana məzuwahay tsi. La mok uwana məzuway la slaka gə, à tatak may aŋa Sufəl, kasəlaw kà anu la Kristu mədahama gay à vok la aŋiz tekula la abà aw takay? Mok uwana mətsək kaf ala kà mazuway kà, kasəlaw kà mədaham gay à vok la sləb vok aŋa Yesu Kristu la abà tekula aw takay? ¹⁷ Kaf kà tekula pəra à uwana anu gesina məzuway, kaf tekula gə uwaga kà apəhla ala kà mədagay tekula, kà uwana məzùw kà kaf tekula uwatà.

¹⁸ Dzùgwàw lakəl aŋa tsəhay Isərayel dadàŋ tsi. Takàdàh azlatatak à Zəzagəla kà, azlauwana tapàdàh sləb uwaga kà, atà tekula la Zəzagəla.* ¹⁹ Mana à uwana mafafad бага la gay uwaga la abà ma? Sləb uwana dza akəd à

* 10:7 10.7 2Musa 32.6 * 10:18 10.18 3Musa 7.6

azlamazlazlay la azlamazlazlay ma, tatak dziriga takay? Awan! ²⁰ Ama uwana azlaməna makad tatak uwana tasəl Zəzagəla aw kà, takadəy kà à azlamazlazlay, awkà à Zəzagəla aw ama à seteni. Ngaha asa à gi kà kahamaw gay à vok la azlamasasəfok mawisiga aw. ²¹ Kà uwana kaslawwalla vok aña matsəp gay à masakwa aña Sufəl la abà la aña azlamasasəfok mawisiga la abà aw. Ngaha babay kaslawwalla vok aña madz madzay la tatak may aña Sufəl Yesu la adi, ngaha kadzaw madzay la aña masasəfok mawisiga la adi aya babay aw. ²² Awma asa à anu madla ləv à Sufəl Zəzagəla à hudf takay? Ngaha ma məduwa masla la ndzəfa takay?

Madz à ahəj kà matsala matekwid à azladza anik aw

²³ Hadəy, azladza anik la tataka aņkul la abà tagodf kà: 'Anu la makor gəl la abà kà tatak gesina'. Iyay nəma, ama tatak gesina kà azlaka anu aw pəra. Tagodf aya kà: 'Anu la tetəvi kà madāh tatak gesina', ama la azlatatak anik kà, mədàzigəŋla magay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh aw. ²⁴ Kayahaw kà azlatatak uwana akəsa akul à vok pəra aw, ama yàhàw kà uwana akəsa vok à azladza anik babay suwan.

²⁵ Kəla tatak uwana tadàw ala la kasukwa, bokuba azlasləb kapadaw, kokudə mabək gel à ahəj səla la ləv aņkul la tsəh. ²⁶ Hadəy, bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà kà, agodf kà:

'Sufəl Zəzagəla la uwana akor gudəŋ à vok gesina, la azlatatak uwana la abà gesina.'[☆]

²⁷ Baņa masla madiņal gəl à vok aw anik, azala akul kà mazuw tatak may la mtəga aņha kà, zùwàw kəla tatak gesina uwana adəfa à akul à huma à gay, la kokudə manaval lakəl aña mabək gəl à ahəj səla aņkul. ²⁸ Ama kəla kà, baņa dza agodf à akul kà, sləb uwanay kà sləb mazlazlay kà, uwaga kà kazuwaw zlà ma aw, kà uwana adapəhakulla, ngaha kà kak aña makadla gəl à vok, la ləv aņha la tsəh aw. ²⁹ Madzugway aña ləv aņkul gəgodf aw, ama aña ləv aņha. La dziri madzugway aña ləv aña dza aslala vok aña madāh seriya à madzugway aña makor gəl aña ləv gulo à gəl aw. ³⁰ Baņa kikay gədagodf à Zəzagəla kà tatak may gulo aya ma, kakay dza apəsew gi lakəl aña tatak may uwana kikay gəgodf à Zəzagəla gulo aya ma?

³¹ Uwana gəpəh kà kiya uwanay, kadàzuw mana babey mi, kadàsa mana babey mi, kadādah mana babey mi, dahəŋ kà la tetəvi uwana sləm aña Sufəl Zəzagəla aña maday à huma à gay la mazigəŋay pəra. ³² Kadahawwan

☆ 10:26 10.26 Mahabay 24.1

kà la makad gəl à azladza à vok aw: Adagay zil Yahudiya, adagay zil Yahudiya aw, adagay azlaməna madijal gəl à Zəzagəla à vok. ³³ Dahàwwàṅ bokuba uwana gi gədfahəṅ. Gi gədawad vok à uda, kà gi aṅa mawoy uwabeyuwi gesina, gəyàh uwana akəs gi vok aw, say uwana akəs vok à azladza, kà atà aṅa mabəlay.

11

¹ Dzàw à ahəṅ bokuba uwana gədzà à ahəṅ, nəfàw gi, bokuba uwana gənəfa Kristu.

Azlazil la azlamis la huma aṅa Zəzagəla

² Azladedà gəzləb akul, kà uwana kadzugwaw lakəl gulo koksikoksi, ṅgaha kà uwana kanəfaw azlatatak uwana gətəpakulla gesina aya. ³ Ama bà la kità kà, asa à gi kà kasəlaw uwanay: Sèlāw kà Kristu kà Sufəl gə aṅa azladza gesina. Zil kà mənṅa aṅa mis, ṅgaha Zəzagəla kà masla kà mənṅa aṅa Kristu. ⁴ Kà uwaga baṅa zil adəv kuḍa, baṅaw apəha gay Zəzagəla la gày la aku la maf tatak à gəl gə kà, kiya uwaga kà masla apəsew mənṅa aṅha. ⁵ Kiya uwaga babay baṅa mis adəv kuḍa baṅaw apəh gay Zəzagəla la gày la aku la gəl deyday gə kà, apəsew zil aṅha. Apakay kà bokuba masla mafəts gəl à ahəṅ gə. ⁶ Tsa baṅa mis awad nalbət à gəl aw, ma kà mana afəts gəl à ahəṅ pəra aw zlà ma? Ama masl aṅidz aṅa mis la mafəts gəl à ahəṅ kà uwaga kà ziruwī, say awadafah nalbət à gəl. ⁷ Ama zil kà afa tatak à gəl aw, kà uwana masla maftsa vok aṅa Zəzagəla. Masla apəhla mazləbay aṅa Zəzagəla ala, ama mis kà apəhla kà mazləbay aṅa zil aṅha ala suwaṅ. ⁸ Haday kà, zil kà asà à uda kà la mis la abà aw, ama mis la uwana, asà à uda la zil la abà. ⁹ Zəzagəla aṅəl zil kà aṅa mis aw, ama aṅəl mis kà aṅa zil. ¹⁰ Kà uwaga à uwana mis ahad gəl à ahəṅ la nalbət, kà masləkaway zil aṅha, ṅgaha kà azlamalika babay. ¹¹ Amiyaka adagay kiya uwanay kà, kà aṅami uwana mədagay tekula la Sufəl Yesu Kristu kà, məsəl kà mis aslala vok aṅa madz à ahəṅ la aslasl gəl aṅha aw, ṅgaha zil babay aslala vok aṅa madz à ahəṅ la aslasl gəl aṅha babay aw. Say atà səla nna. ¹² Iyay, bokuba uwana mis kà asa à uda kà la zil la abà kà, kiya uwaga kà, lakana mis la uwana ayyi zil lagwa, ama atà səla nna kà tasà à waṅ la slaka Zəzagəla, masla maṅal tatak gesina.

¹³ Nəṛəzàw la gəl aṅkul dadàṅ: Baṅa mis adəv kuḍa à Zəzagəla la gày madəv kuḍa la aku la gəl deyday, ma akəsa vok takay? Wùllāw à gi ala tsi! ¹⁴ Bà la madz à ahəṅ la abà kà, ziruwī kà aṅa zil kà masak aṅidz ziṅziṅga lakəl.

15 Ama baŋa mis azigənəŋ aŋidz aŋha à gəl kà, uwaga kà tatak dzəba aŋha səla aw gà. Abèz aŋidz aŋha zinjingə bokuba tatak mahadla gəl à ahəŋ. 16 Ama baŋa dza asal mats gay lakəl aŋa uwaga kà, sèlàw kà, anu kà məsəl madz à ahəŋ anik aw, amiyaka azlaməna gay Zəzagəla babay kà tasəl tetəvi anik babay aw.

*Mazuw tatak may aŋa Sufəl Yesu Kristu
(Mata 26.26-29; Mark 14.22-25; Luka 22.15-20)*

17 Tatak uwana asa à gi aŋa mapəh à akul kà mazləb anu kagodaw aw. Kà uwana mok uwana kahamaw gay à vok kà aŋa masləkaw Zəzagəla kà, tatak delga kadahawwan aw, ama kadahahawwan kà mawisiga, delga aw, gəgod à akul. 18 Teraŋa kà, mok uwana kahamahaw gay à vok, kà aŋa masləkaw Zəzagəla kà, katsakahawla gərgər, tagod à gi, uwaga ma dziri ay? Wùllàw à gi ala tsi! 19 (Duli matsakla agay la tataka aŋkul la abà, ŋgaha kà masəlla ala azlauwana azlaaŋa Sufəl Yesu dziriga) 20 Uwana kamahaw gay à vok kà kazawaw tatak may aŋa Sufəl aw. 21 Kà uwana kəla uwabeyuwi aŋkul kà av vok aŋa mazuw aŋha, ŋgaha azlaanik tagod à ahəŋ la may gà, ŋgaha azlaanik aya kà guzu adakad atà zlà, gəgod. 22 Tsa baŋa kiya uwaga kadahawwan, ma kà mana kazawaw tatak may la mtəga aŋkul aw ma? Asa à akul aŋa mapəsew maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kəla ay? Awma kà, makəl ziruwi à azlauwana à gəl tatak may aŋatà la ahəŋ aw, kagodaw kəla ay? Mana gəpəh à akul lagwa zlà ma kagodaw ma? Gəzləb akul, kagodaw ay? Awan, gəzləb akul aw!

23 Aganay matapla uwana Sufəl Yesu atəpgəla, à uwana gətəpakulla: Sufəl Yesu la vəd uwana tatəl kaf à gəl kà mavày à ahəl aŋa azladza kà, azəb kaf à ahəl, 24 kikay agod à Zəzagəla kà kaf, atsəkà kaf uwaga ala, agod:

'Uwanay kà vok gulo uwana aga matsəkəŋ ala gà kà aŋkul, zùwàw uwaga kà gi aŋa mawul à akul à gəl.'

25 La lig aŋa mazuw tatak may aŋatà la ahəŋ, azəb kətsaw à ahəl, agod:

'Tatak masay uwana la kətsaw uwanay la abà kà, makəs vok slawda mawga la aŋiz gulo, uwana adəsokw à vədah. Kəla kaslà uwana kadəsahaw uwanay kà, kà gi aŋa mawul à akul à gəl.'[☆]

26 Mapəhay aŋa Sufəl Yesu uwanay apəhla ala kà, la kəla kaslà uwana kazuwaw kaf uwanay, la mas tatak masal à gəl uwanay kà, kapəhaw kà gay mamətsay aŋha à azladza, tsərəh à kaslà uwana Sufəl adàwul à wan.

☆ 11:25 11.25 2Musa 24.6-8; Yeremiya 31.31-34

²⁷ Kà uwaga kà baŋa dza azuw kaf, ŋgaha as tatak masay à uda la kətsaw aŋa Sufəl Yesu la abà la kokuda, mavàh gəl aŋha ala kà, adfàh tsakana à vok aŋa Sufəl Yesu à gəl, ŋgaha à aŋiz aŋha à gəl aya. ²⁸ Kità kà, kəla uwabeyuwi agur gəl aŋha dadàŋ, ŋgaha masla aŋa mazuw kaf, la mas tatak à uda la kətsaw uwaga la abà. ²⁹ Kà uwana baŋa avaha uwaga ala la tatak may deyday gà aw kà, abiy seriya à gəl aŋha la mazuway aŋha la masay aŋha. ³⁰ Kà uwaga à uwana aŋuvaw la tataka aŋkul la abà takàlành à vədah, tapakàh magudu, tapakàh azlaməna dufvats ŋgaha aŋuvaw tamàts à gay aya bay. ³¹ Baŋa anu məgur gəl gami dadàŋ kà, Zəzagəla adàdfaha à anu seriya à gəl aw. ³² Baŋa Sufəl Yesu aslèha à anu à vok kà, kà matsatsəh anu ala la tatak uwana la abà kà, seriya aŋa madəkəs anu kiya aŋa azladza anik aw.

³³ Kà uwaga azladedada gulo, baŋa kadàhamaw gay à vok, kà mazuw tatak may aŋa Sufəl kà, kudàhàw vok kà akul aŋa magay la ahəŋ gesina. ³⁴ Baŋa dza la may gà kà, say azuw kaf à hudf la mtəga aŋha, kà maham gay à vok aŋkul aŋa mabiyakulla seriya aŋa Zəzagəla à gəl aw.

Kà aŋa azlagay anik, say baŋa gədàda à awtày la uwana, gədàdəvəŋ à gay zlà.

12

Mavày uwana Masasədok Zəzagəla avày kà madəhla sləray

(Rom 12.1-11; 1 Korintiya 14.1-25)

¹ Lagwa adagay kà məpəh gay aŋa mavày aŋa Masasədok Zəzagəla. Azladedada gulo, asa à gi kà kasəlaw uwaga lela. ² Azladedada, mok uwana kaləgaw aŋa madiŋ gəl à Yesu à vok kà, kanəfàhàw azlamazlazlay badaga uwana takòràh akul. ³ Kà uwaga à uwana, asa à gi kà kasəlaw uwaga: Baŋa Masasədok Zəzagəla adakəs dza kà, dza uwatà kà aslala vok aŋa magəfay kà: 'Yesu kà matsafla gà!', agəfay aw. Kiya uwaga babay: 'Yesu kà Sufəl Zəzagəla', dza agəfay aw, say baŋa Masasədok Zəzagəla la masla la abà.

⁴ Aga la ahəŋ azlamavày anik anik gərgagər aŋuvaw, ama Masasədok tekula la uwana avà à atà tetəvi gesina aŋatà. ⁵ Aga la ahəŋ azlatatak anik anik aŋuvaw, ama Sufəl Yesu tekula, la uwana avà à atà tetəvi aŋa mavày uwaga gesina. ⁶ Aga la ahəŋ azlamaslay aŋa madəh sləray anik anik gərgagər aŋuvaw, ama Zəzagəla kokuda gəl aŋha la uwana avày à kəla uwabeyuwi maslay aŋa sləray uwaga. ⁷ Masasədok apəhla ala kà, aga la kəla uwabeyuwi aŋkul la abà, kà akul aŋa mazlakla maham à ahəŋ məna

gay Zəzagəla la mavəy uwaga. ⁸ Masasəđok avəy à dza matsihila, ŋgaha bà la Masasəđok uwaga avà à dza anik aya maslay aŋa mapəhla madzugway aŋa Zəzagəla ala. ⁹ Kà aŋa dza anik aya kà, Masasəđok avəl ndzəđa kà madiŋ gəl à Yesu à vok la dziriga. Ŋgaha avà à dza anik maslay kà mawar azlaməna đuvats ala. ¹⁰ Uwaga avà à azladza anik maslay kà madəh azlanadzipo, à azladza anik aya avà à atà maslay kà mapəh paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apəh à atà, à azladza anik aya avà à atà maslay kà mabadma la azlagay anik anik, à azladza anik aya avà à atà maslay kà mapalla godega aŋa azlagay uwaga ala. ¹¹ Uwaga kà bà Masasəđok tekula gə, gə la uwaga à uwana adəh uwaga gesina, masla avà maslay à dza gərgagər bokuba uwana asal.

Maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kà,

aga kà bokuba vok aŋa dza

¹² Məsəl kà vok aŋa dza kà tekula, ama azlamanabay la ahəŋ gərgagər. Amiyaka azlamanabay la vok aŋa dza kà gərgagər ama vok kà tekula pəra. La Kristu bay kà kità. ¹³ Ŋgaha anu azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw, azlamayə baŋaw azladza uwana takor gəl, tadəhà anu batem kà, kà anu aŋa magay vok tekula la Masasəđok tsikaslaga uwaga la abà, ŋgaha Zəzagəla avà à anu maslay la Masasəđok tekula uwaga la abà.

¹⁴ Vok kà, aga la manabay tekula pəra aw, ama manabay dəŋ. ¹⁵ Iyay zlahaw kà, asik agodəy kà: ‘Gi manabay aŋa vok à gi aw, kà uwana gi ahəl aw’, agodəy, ‘Kità kà, gi aŋa vok aw’, bà la uwaga gesina kà masla manabay aŋa vok, ndzer. ¹⁶ Zlahaw sləm agodəy kà: ‘Gi kà gi yewdi aw, gay gə la uwaga gəga manabay aŋa vok aw’, agodəy, bà la dziriga uwaga adəđ gay à sləm à ahəŋ aŋa magay manabay aŋa vok aw. ¹⁷ Agayŋa vok gesina kà naka agay kà yewdi pəra, ma naka kakay atsən sləm ma? Ŋgaha agay, agay kà sləm, pəra ma naka kakay azin tatak ma? ¹⁸ Ndzer, Zəzagəla abək azlamanabay à vok à vok bokuba uwana asal. ¹⁹ Agayŋa vok gesina agay kà manabay tekula pəra kà, uwaga kà naka agay vok aw. ²⁰ Ama lagwa kà, azlamanabay aŋuvaw la vok tekula la vok.

²¹ Kiya uwaga kà, yewdi aslala vok aŋa magod à ahəl kà: ‘Gəyah ka aw!’, agodəl aw. Ŋgaha takasagəl babay aslala vok aŋa mapəhay uwaga à asik babay aw. ²² Tetuwa kiya uwaga aw! Azlamanabay aŋa vok, uwana kanəŋ atà, bokuba takəsa kà vok aw, kà atà la uwana takəsa kà vok ndzer. ²³ Azlamanabay uwana takəsa à anu vok aw, məgod kà, atà la uwana məfa à atà sləm kaykay, manabay ziruwi

gà uwana mēhad atà à ahəŋ la huma yewdi aŋa azladza kà, məkəs atà kà la ahəl səla. ²⁴ Azlamanabay uwana takəs anu à gəl kayak, atà kà mənəkufa aŋa mahad atà à ahəŋ aw. Zəzagəla ahamà gay à vok à vok gesina, avàh à azlamanabay bəzaga masləkaway gesina. ²⁵ Kà uwana asal kà maŋoŋuzay aŋa magay la ahəŋ la vok aw. Ama kà matsən vok gay aŋa magay la ahəŋ la tataka azlamanabay aŋa vok la abà gesina aŋatà. ²⁶ Baŋa manabay tekula azay kà, azlamanabay gesina tazay la slaka gà. Baŋa tekula aŋatà la marabay la abà, gesina aŋatà tarabay la slaka gà suwaŋ, bay.

²⁷ Akul gesina kà, akul vok aŋa Kristu, ŋgaha kəla uwabeyuwi aŋkul kà manabay aŋa vok uwaga. ²⁸ Kiya uwaga à uwana, Zəzagəla avàh sləray à azladza la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla. Terəŋa: azlaməna masləlay, masəla: azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla, kà mapàh à azladza, ŋgaha mamakər aŋha: azlaməna matapla tatak à azladza anik, la lig la ahəŋ: azlaməna madfàh azlanadzipo, ŋgaha: azlauwana la maslay kà mawar azlaməna đuvats ala, ŋgaha: azlaməna mazlak à azladza anik anik, ŋgaha: azlauwana tadala azladza anik anik la tetəvi delga la ama, ŋgaha: azlauwana la maslay kà mapəh azlagay məlok gà, uwana azladza anik tasəl aw. ²⁹ Gesina aŋatà kà azlaməna masləl atà, baŋaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aw, baŋaw azlaməna matapla à azladza aw. Gesina aŋatà kà atà la maslay kà atà aŋa madfahàh azlanadzipo aw, ³⁰ baŋaw kà mawar azlaməna đuvats ala, ŋgaha la mapəh azlagay məlok gà aw, baŋaw la masàh ala godega aŋa azlagay uwaga à uda aw. ³¹ Kiya uwaga kà yàhàwàni mavày uwana aduwa vok zlà.

Ama lagonay kà, gəpəhakulla tetəvi uwana aduwa vok gesina.

13

Tatak uwana aduwa vok gesina kà: Masal

¹ Iyay, agayŋa gəsəl azlagay gudəŋ aŋa azladza gesina, amiyaka bə aŋa azlamalika, ŋgaha mawoy dza gulo la ahəŋ aw kà, kiya uwaga kà gəpaka kà kalkal la mahohumay aŋa dewdèw uwana azay la sləm la abà pəra. ² Amiyaka gədàgay la maslay kà maz paŋaw aŋa Zəzagəla à azladza, amiyaka bə gədəsəlay tatak gesina, gədəsəlay godega aŋa nasiri aŋa Zəzagəla, gədàdiŋ gəl à Zəzagəla à vok la tsəhay gà, uwana gəslala vok aŋa magoday à gudəŋ: Bəda vok ala la abanay, ama baŋa gəwoyaŋ azladza anik aw kà, gədàpaka tatak deyday pəra. ³ Gədàvəh azlatatak gulo à

uda gesina babay, amiyaka bà gəl gulo bay kà mabək à gay la akàl, ama baŋa gəwoyaŋ azladza anik aw kà, makəs vok gulo la aheŋ aw, gədàpaka tatak deyday.

⁴ Dza uwana la masal, masla abasiŋ azladza anik, masla adah delga, adah adi aw, ats zlapay aw, azigəŋ gəl aw.

⁵ Masla masal kà, adah sləray ziruwı gà aw, masla afa à gəl kà vok aŋha pəra aw, masla ləv aw, apəh gay lakəl aŋa mawisiga aŋa dza aw, la maf dza à ləv aw.

⁶ Masla arabay kà sləray mawisiga aw, ama arabay kà, kà sləray delga.

⁷ Masla uwana la masal kà, abas tatak gesina, madiŋal gəl à vok aŋha, la manewəŋ aŋha, la mabasiŋ aŋha atetuway dikiđiki aw.

⁸ Masal kà adəv à gay aw, mapəhay aŋa Zəzagəla uwana apəh à azladza à ahəl kà mapah à atà kà, adədəv à gay à baŋa məlo aŋha adəslay. Azlagay gudəŋ aŋa azladza gesina, uwana məpəhay kà, adədəv à gay babay, bà masəl tatak gami uwana məsəl tatak babay kà adəzahla.

⁹ Kà uwana masəlay gami, la mapəhay gami kà uwana məz paŋaw aŋa Zəzagəla uwana apəh à anu à ahəl kà ahən ala babay aw.

¹⁰ Ama mok uwana tatak ahən ala gà adəsà à waŋ kà, tatak uwana ahən ala aw kà, adəziyla gesina.

¹¹ Mok uwana gi bəziga kà, gəpəhəh gay bəzi, gədzügwəh ŋgaha gənawəhəŋ mabəzi bəzi, ama mok uwana gədagay magolga, gəsək à tatak azlabəza la tsəh ala gesina.

¹² Lagonay kà, mənəŋəŋ kà bokuba fatew uwana la kutərum la abà, mənəŋəŋ la dziriga aw. Ama kaslā adəslay à uwana mədənəŋ Zəzagəla yewdi la yewdi. Lagonay kà, gəsəl kà gəl gà gəl gà pəra, ama la kaslā uwatà kà, gədəsəlay la lela bokuba uwana masla uwana asəl gi babay.

¹³ Lagonay kà, tatak makər uwaga la uwana tagədəŋ à afik: Madiŋal gəl à vok, manewəŋ, ŋgaha masal. Ama masal la uwana aduwa azlatatak anik anik gesina la kayakay.

14

*Gay anik lakəl aŋa mavà y aŋa Masasəđok Zəzagəla
(Rom 12.1-13; 1 Korintiya 12.1-11)*

¹ Wəđəw vok à uda kà akul aŋa magay la masal, wəyàwwəŋ la ləv tekula! Mavà y uwana Masasəđok Zəzagəla avàhà à azladza, kà akul aŋa mabəzal suwaŋ. Uwana wəyàwwəŋ, gəgəđ à akul, kayakay kà, maslay aŋa mapəhla gay Zəzagəla à azladza uwana Zəzagəla apakullaŋ.

² Masla mapəh gay məlok gà, uwana azladza anik tasəl aw kà, say apəhay kà à Zəzagəla pəra, kà uwana dza asəl gay uwaga aw. La ndzəđə aŋa Masasəđok Zəzagəla dza apəh nasiri.

³ Ama dza uwana az paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana

apèhal kà, azigənəŋ kà azladza la madiŋal gəl à vok la abà, kà madzərədəh atà à uda, ŋgaha kà mataslàh atà à gay à ahəŋ. ⁴ Dza uwana afaďma la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw, adzərəďiŋ kà madiŋal gəl à vok aŋha à uda pəra. Ama dza uwana az paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apèhal kà mapàh à azladza kà, avà ndzəďa à məna madiŋal gəl à vok la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina.

⁵ Asa à gi, kà akul gesina kà kavatsaw gay la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw. Ama uwana gəyahay kaykay aya kà, akul aŋa maβəz maslay aŋa maz paŋaw aŋa Zəzagəla uwana apəh à azladza à ahəl. Haďay kà, dza uwana av sayda uwaga kà, uwaga la uwana akəsa vok à dza, uwana asəl azlagay mələk gə, ŋuləm kà say masla mawulla à uda aga la ahəŋ, kà madzərəď azlaməna madiŋal gəl à vok ala. ⁶ Azladedə, gənava akul: La mok uwana gədàda à awtəy à slaka aŋkul, la mana gədəkəs à akul à vok, à baŋa gədəvats gay kà la azlagay mələk gə uwana azladza tasəlaw ma? Gədəkəs akul à vok aw, say baŋa gədəsa akul à uda dziriga aŋa Zəzagəla, baŋaw gəpəhakulla tatak anik anik, baŋaw masəlay anik anik, baŋaw sayda uwana maβəzal gə la slaka Zəzagəla, baŋaw matapla anik anik.

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa azlatatak matsay kà aŋa marəzlay tsi, bokuba talakway baŋaw ŋiziŋ, baŋa masla matsay la masla maďəďay tava kuda aŋha aw ma kakay dza asəl mahabal à tsəh lela ma? ⁸ Baŋaw, baŋa masla mats mazlazliŋ aŋa guvəl atsay lela aw ma, uwa ada à guvəl uwa? ⁹ Kiya uwaga la slaka aŋkul babay, baŋa kapəhaw gay mələk gə, uwana dza asəl aw, kakay dza atsən uwana kapəhaw ma? Aŋa kiya uwaga, kà gay aŋkul uwana kapəhaw kà, adagay gay deyday bokuba maďəďay aŋa afaď. ¹⁰ Aga la ahəŋ azlagay gərgagər la gudəŋ la vok, kəla tsəhay uwala beyli kà la gay aŋha. ¹¹ Ama baŋa gətsəna gay uwana dza apəh à gi aw kà, dza uwana apəh à gi gay uwaga kà gədəpakiŋ ala kà, kà dza mələk gə la slaka gulo, ŋgaha gi babay gədəgay mələk gə la huma aŋha suwaŋ. ¹² Tsa akul kà, kavàw ndzəďa à azlamavəy uwaga zlə kà, yəhàw aŋa magay gorobu kà aŋa azlauwana tadala maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla à huma à gay la madiŋal gəl à vok la abà zlə.

¹³ Kà uwaga baŋa dza la maslay kà mavats gay la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw kà, say dza uwaga anav maslay la slaka Zəzagəla, kà mav maslay kà masəlla godega aŋa azlagay uwaga à uda kəla babay suwaŋ. ¹⁴ Baŋa gədəv kuda la gay mələk gə uwaga kà, ləv gulo adəv

kudā ndzer, ama haŋkəli gulo adəv kudā aw. ¹⁵ Tsa baŋa kiya uwaga ma, mana gədehəŋ zlə ma? Gədəv kudā la masasəfok gulo, gəhab uwaga kà la haŋkəli gulo babay aya. ¹⁶ La kità, baŋa kadəv kudā à Zəzagəla la masasəfok ma, kakay dza masla matsəbal sləm uwana la maham gay vok aŋkul la abà, adàslala vok à magodfay: 'Amen!' à madəv kudā aŋak ma? Kà uwana asəl à uwana kapəhay tetuwa aw. ¹⁷ Amiyaka madəv kudā aŋak adagay dzəba aŋha səla aw babay kà, akəsa la vok aw.

¹⁸ Kikay gəgod à Zəzagəla kà uwana gəduwa akul gesina la masəl gay mələk gə, uwana azladza anik tatsənaŋ aw. ¹⁹ Ama la huma maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, asa à gi mapəh gay zlo uwana tatsəna, kà gi aŋa madzadzəŋ azladza anik ala, à kà mapəh gay dəbow dəbow, uwana azladza anik tasəl aw.

²⁰ Azladedə, kədzugwaw bokuba akul azlabəza aw, à uwana dzüğwəw bokuba akul azlamagol dza. Kà madəh mawisiga kà, gəw bokuba azlabəza uwana tasəl madəh mawisiga aw. ²¹ Agay uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'La azlagay mələk gə uwaga à uwana gədāsahla à tsəhay gulo à uda. Ama bə la uwaga kà, tatsiŋgəŋ la ahəl aw',[☆]

Sufəl Zəzagəla agòd. ²² Kà uwana mabədfma la azlagay mələk gə kà, adəpakay kà bokuba nadzipo la slaka azladza uwana tadiŋəl gəl à vok aw, kà atə aŋa masəlay kà, atə la maham gay à vok la abà, la azlaməna madiŋəl gəl à vok aw. Ama maz gay Zəzagəla, kà mapəhla paŋae aŋa Zəzagəla ala la slaka aŋa azlaməna madiŋəl gəl à vok, ama kà aŋa azladza gesina suwaŋ babay aw.

²³ Bokuba magodfay kà, maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina adahama gay à vok, ŋgaha gesina aŋatə tadzəka mavats gay kà la azlagay mələk gə pəra: Baŋa azladza deydayga, uwana tadiŋəl gəl à vok aw, tada à awtəy à maham gay à vok aŋkul à abà, ŋgaha tatsən uwaga kà, tanərəz akul kà bokuba akul azlakusoŋu aw, takay? ²⁴ Ama baŋa kəla uwabeyuwi az sayda aŋa Zəzagəla, ŋgaha dza deydayga, uwana masla madiŋəl gəl à vok aw, ada à awtəy babay kà, kiya uwaga kà, kəla gay uwana adətsəneŋ kà, adəpəhla tsakana aŋha. Gay uwaga gesina kà, adəkəsəy lakəl. ²⁵ ŋgaha madzugway uwana la tsəh ləv aŋha gesina, adəsa à uda à udfaka ala, ŋgaha adəwulla à gəl à vədəh kà masləkaw Zəzagəla la magodfay kà: 'Ndzer, Zəzagəla la ahəŋ la tataka aŋkul la abà!', agodfay.

☆ 14:21 14.21 Yesayya 28.11-12

Uwana akəsa vok la maham gay à vok la abà.

²⁶ Azladede, mana à uwana gəpəh à akul lagwa ma? Mok uwana kahamaw gay à vok la slaka gə, dza anik azəb mahabay, ahab. Dza anik atapla gay Zəzagəla à azladza anik. Dza anik atsala à atà tatak uwana à uda, Zəzagəla apəhla. Dza anik aya à masla mabədfma la azlagay məlok gə, ɲgaha dza anik atsala godega aɲa gay uwaga à uda apəhay. Kəla tatak uwana kacəhawwan kə, say agay delga, azlaməna gay Zəzagəla tazigənay la masla kəla. ²⁷ Kə aɲa azlagay məlok gə kə, səkəw kə azladza səla pəra tapəh, ama dza awulla à uda uwana tapəhay, ɲgaha la manəf vok lela, aduwa dza makər aɲa mapəhay aw. ²⁸ Ama baɲa masla mawulla gay uwaga à uda la ahəɲ aw kə, masla mabədfma uwaga adza à ahəɲ titi, apəh uwaga kə la ləv aɲha la tsəh, atà la Zəzagəla aɲha pəra. ²⁹ Ama kə aɲa azlaməna maz paɲaw aɲa Zəzagəla, uwana apəh à atà kə, azladza səla baɲaw makər tapəh gay uwaga, ama say azladza tamədzedəɲ ala uwana tapəhay. ³⁰ Zlahaw kə, la kaslə uwana dza abədfma la uwana, dza anik uwanay abəza gay la slaka Zəzagəla kə, ɲuləm matera adza à ahəɲ dadəɲ. ³¹ Akul gesina kaslawwalla vok aɲa maz gay aɲa paɲaw aɲa Zəzagəla la manəf vok la tekula tekula, ɲgaha azlaməna madiɲal gəl à vok gesina aɲa masəlay, ɲgaha madiɲal gəl à vok aɲa uwabeyuwi aɲa mazigənay. ³² Azlaməna mazəh paɲaw aɲa Zəzagəla tanəɲla gəl aɲatà la huma aɲa Masasəfok, uwana Zəzagəla avà à atà. ³³ Zəzagəla kə asal anu mədza à ahəɲ la sehseh la abà aw, ama mədza à ahəɲ la lapiya la abà.

Bokuba uwana adapaka zagələ à azlaməna madiɲal gəl à Zəzagəla à vok gesina, ³⁴ kiya uwaga la maham gay à vok aɲkul la abà babay. Say azlamis tadza à ahəɲ titi, atà la tetəvi kə mavats gay aw, bokuba uwana tatsetsər à wakità mapəhay aɲa Zəzagəla à abà: Say tasləkaway pəra. ³⁵ Baɲa asa à atà matsən tatak anik kə, say tanəvəh à zil aɲatà la mtəga, kə uwana uwaga kə, ziruwi kə aɲa mis aɲa mavats gay la huma maham à ahəɲ mənə madiɲ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁶ Iyay, awma la slaka aɲkul la uwana gay Zəzagəla asa à uda kagodəw takay? Awma kə aɲkul pəra à gay uwanay kagodəw ay? ³⁷ Baɲa dza adzugw kə masla aɲa magay masla maz sayda aɲa Zəzagəla, baɲaw adzugw kə, kə adabəza ndzəda aɲa Masasəfok Zəzagəla, delga, masla asəlay kə uwanay gətsetser à akul, kə mapəhay aɲa Sufəl Zəzagəla. ³⁸ Ama baɲa asəl aw kə, kafaw sləm à masla aya aw.

³⁹ Kiya uwaga azladede gulo, mawoyəŋ aŋkul kà aga kà aŋa maz sayda aŋa Zəzagəla. Ama kasakawwalla tsəh ala aŋa mapəh azlagay məlok gə aw. ⁴⁰ Say tatak gesina ada à vok la tetəvi aŋha, bokuba uwana akəsa vok lela.

15

Mawul à uda aŋa Kristu

¹ Azladede gulo, vaw gi tetəvi kà gi aŋa mawulla à akul ala gay marabəŋ uwana à gəl gəzakullan, kakəsaw uwaga, madiŋal gəl à vok aŋkul atsizl kà à uwaga à afik. ² La uwaga la uwana kaβəlāw, baŋa kakəsawwaŋ bokuba uwana gəzakulan aw kà, madiŋal gəl à vok aŋkul apakay kà tatak deyday pəra.

³ Gay uwana aga la gi lakəl kà, gədapəha à akul à vok à abà suwaŋ. Aganay gay uwana gəpəh à akul dadəŋ: Kristu kà aməts kà, kà à ahəl tsakana gami bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà.* ⁴ Tallà masla, ŋgaha awul à uda la mamətsay la mahənay mamakər, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà aya.* ⁵ Masla apəhla vok à Piyer, ŋgaha à azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà bay. ⁶ La lig la ahəŋ apəhla vok à azlaməna asik, uwana aduwa dadərmokw zlo. Azlaanik aŋatà kà atà la ahəŋ tsəràh à lakana, ama azlaanik aŋatà kà tamatsay. ⁷ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, apəhla vok à Yakuba, ŋgaha à azlaməna matapla gesina.

⁸ Ŋgaha la lig aŋatà la ahəŋ gesina, apəhgəla vok bay, à gi uwana gəga bokuba bəzi mahənay aw gə. ⁹ Aya gəga matsihila gə aŋa azlaməna matapla anik uwanay gesina. La dziriga kà, gəsla aŋa magay masla matapla aŋha aw, kà uwana gi la uwana gətə̀rə̀bàhà azlaməna matsalah sləm aŋa Sufəl Zəzagəla à gay gesina. ¹⁰ Ama la vok mahamay aŋa Zəzagəla adapakagəla, à dza uwana kanəŋəwwəŋ lagwa, la vok mahamay aŋha lakəl gulo kà apakà deyday aw. Gəfahà sləray aŋuvaw dafuwa à gay aŋa azlaməna matapla anik gesina, uwaga kà gi gəfahəŋ aw, ama vok mahamay aŋa Zəzagəla uwana la gi la abà. ¹¹ Adagay gi, adagay atà, anu azlaməna matapla gesina, anu məzà gay marabəŋ bokuba uwana gəpəh à akul, kiya uwana kadiŋəwwalla gəl à vok babay.

Mawul à uda gami la mamətsay

¹² Aganay maz sayda gami uwana məpəhay. Zəzagəla awulla Yesu à uda la mamətsay. Ŋgaha ma kakay azlaanik aŋkul tagoday kà: Azlamazimnekid tadawul à uda aw,

* 15:3 15.3 Yesayya 53.5-12 * 15:4 15.4 Mahabay 16.8-10

tagođ ma? ¹³ Baņa mawul à uda la mamøtsay la ahøj aw kà, kità kà Yesu Kristu babay kà awul à uda zlà ma aw. ¹⁴ Baņa Kristu awul à uda aw kà, mapøhay gami babay kà apakà tatak deyday, ngaha madiņal gəl à vok aņkul babay kà deyday suwaņ. ¹⁵ Uwana azay aduwa uwaga kà, madfah fida gami à Zøzagøla à vok, à uwana møgođ kà, awulla Kristu à uda la mamøtsay. Hadfay, baņa azlamazimnekid tawul à uda aw kà, kità kà awulà à uda suwaņ zlà ma aw. ¹⁶ Kà uwana baņa azlamamatsay tawul à uda aw kà, kità kà Kristu kà awulà à uda babay aw. ¹⁷ Kà uwana baņa Kristu awulla à uda aw kà, madiņal gəl à vok aņkul akøs sløray aw, akul azlamazähla gə la tsakana aņkul la abà, tsərah à lakana. ¹⁸ Tsa kità kà, azlauwana tamàts à madiņal gəl à vok à abà babay kà, tazähla. ¹⁹ Baņa manewøj gami kà lakəl aņa Yesu, kà aņa sifa uwanay anu la abà lakana kà, kità kà, anu la uwana vok ahama azladza anik uwanay gesina, kà anu.

²⁰ La dziriga kà, Kristu awulà à uda la mamøtsay, kà uwaga à uwana azladza gesina tadawul à uda. ²¹ Kiya uwaga à uwana mamøtsay asà à waņ à gudøj à vok kà dza tekula, kiya uwaga babay mawul à uda la ahøj kà dza tekula aya suwaņ. ²² Azladza gesina tamatsay, kà uwana anu tekula la Adama. Gesina aņatà tadawul à uda kà maham gay à vok aņatà la Yesu suwaņ. ²³ Ama kəla mana beymi la tetøvi aņha: Kristu la uwana aga matera aņa mawul à uda. La mok uwana adàsa à waņ, azlamøna madiņal gəl à vok gesina tadawul à uda. ²⁴ Kiya uwaga kà, makøđ gəl à ahøj adàsa à waņ: Kristu adàkalah azlandzøda ala la maslay gesina, ngaha la azlamaslay aņa azlamøna møzam aņa Zøzagøla gesina bay. Ngaha adàvə makoray à ahəl aņa Zøzagøla Baba, ²⁵ kà uwana leri Kristu adàkoray kà say baņa Zøzagøla adàbøk azlamøna møzam à tsøh aņha dən. ²⁶ Masla møzam makøđ gel à ahøj, kà uwana Zøzagøla adàkalah à ahøj, kà uwaga kà mamøtsay. ²⁷ Kà uwana tatsetsèr à wakità Zøzagøla à abà, tagođ kà:

'Zøzagøla abøk tatak gesina à tsøh asik, kà maf asik à afik aņha.'[☆]

Baņa tagođ kiya uwanay kà, ndzer kà, Zøzagøla kà aga la tsøh aņa Kona aņha aw, kà uwana masla la uwana abøk azladza à tsøh asik aņa Kristu. ²⁸ Baņa Kona aņa Zøzagøla adagay masla makoray à azlatatak gesina kà, masla aga la tsøh aņa Baba aņha, uwana afəl tatak gesina à ahəl, kiya uwaga kà Zøzagøla Baba adàkoray tatak gesina

²⁹ Dzùgwàw lakəl aṇa azlagay anik tsi. Azladza anik la ahəŋ la maham à ahəŋ aŋkul la abà, uwana tadfahà à atà batem kà aṇa azlamazimnekid uwana tamatsay tsi. La dziriga, baṇa azlamazimnekid tadàwul à uda aw, ma mana madfah batem uwaga akəs vok ma? ³⁰ Anu ma, kà mana mēda à huma à gay koksikoksi la ahəl aṇa mamətsay zlà ma? ³¹ Azladede gulo, gəzləb akul kà, kà uwana akul la ahəl aṇa Sufəl gami Yesu Kristu, ama gi kà, kəla mavakay gesina kà, gi la kuda mamətsay. ³² La gudəŋ Efesus kà, gəpà slagəla məŋga bokuba map slagəla la azlatatak fəta makəsafərga. Agayṇa gəgay la manewəŋ aṇa mawul à uda aw kà, naka uwaga akəs gi vok aw, hadfay! Baṇa azlamazimnekid tadàwul à uda aw kà, ŋuləm mənəfa tetəvi uwanay: 'Məzùw, məsà kà uwana lebəŋ kà mamətsay atsa à waŋ. '☆ Gay la gay la abà agodf.

³³ Kapapataw gəl aŋkul aw, mēdza à ahəŋ la dza mawisiga awis madz à ahəŋ delga aŋkul ala. ³⁴ Wùlàw à waŋ à dziriga à abà bokuba uwana Zəzagəla ayahay, ŋgaha sàkàw à madfah tsakana, gəpəh uwaga kà ziruwi aṇa makəs akul, uwana gəpəh uwanay kà, azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà tasəl Zəzagəla aw.

Vok aṇa azlauwana tawul à uda la mamətsay

³⁵ Zlahaw dza anavay: 'Kakay azlamamatsay tadàwul à uda ma? Vok ma uwala tadàkoray la?' ³⁶ Kayyà, kak la haŋkəli aw! Baṇa kaslək fofulo, ŋgaha fofulo uwatà amətsay dadəŋ, la uwana à uwana atsa à uda. ³⁷ Fofulo uwana kasləkay adagay hi, adagay uwala beyli, kasləka kà fofulo gə pəra, awkà kasləka kà mas à uda gə aw. ³⁸ ŋgaha Zəzagəla atsalla à uda, av tsəhay à fofulo gesina tsəhay bokuba uwana asal. Kəla fofulo gesina abəza tsəhay vok aṇha.

³⁹ Sləb vok aṇa azlatatak uwana la sifa kà gərgəgər. Vok aṇa azladza kà gərgər la vok aṇa azlatatak fəta, ŋgaha babay vok aṇa azlatatak mahoyay kà gərgər la vok aṇa azlatatak fəta, ŋgaha babay vok aṇa azlatatak mahoyay kà gərgər la aṇa azlakilfi.

⁴⁰ Azlatatak uwana la zagəla la afik la azlauwana la vədah babay la ahəŋ. Mazləbay aṇa azlatatak uwana la zagəla kà gərgər la aṇa azlatatak uwana la vədah babay. ⁴¹ Afats kà la mahəday aṇha kokuda gəl aṇha, təla babay la aṇha, ŋgaha azlatsetsilin babay la aṇatà, ama azlamahəday aṇatà kà gərgəgər.

⁴² Kiya uwaga la uwana adapaka vok la azlaməna mawul à uda la mamətsay. Uwana tala kà azinla, ama uwana awul à uda kà azinla aya aw. ⁴³ Uwana talà kà maŋəratata gə ŋgaha mawisiga. La mok uwana adawul à uda kà la ndzəfa ŋgaha la mahəfay kaykay. ⁴⁴ Uwana talà kà vok uwana la sləb vok, ama uwana awul à uda, kà vok aŋa Masasəfok. Baŋa sləb vok aŋa vok la ahəŋ, vok aŋa Masasəfok la ahəŋ babay. ⁴⁵ Kà uwana wakità Zəzagəla agədf kà:

'Adama teraŋa, aga la sifa',^{*}

ama Adama masəla, uwaga kà Kristu, aga Masasəfok uwana avà sifa. ⁴⁶ Uwana aŋa Masasəfok la uwana atsa vok à waŋ aw, ama aŋa vok. La lig la ahəŋ aŋa Masasəfok asa à waŋ. ⁴⁷ Adama matera kà, agə maŋalay gə kà la kiriniŋ aŋa kutso, ama Adama masəla kà, asà à ahəŋ kà la zagəla. ⁴⁸ Azladza aŋa vəfah kà kalkal bokuba Adama, uwana asa à uda la kiriniŋ aŋa kutso la abà. Azladza aŋa zagəla kà, atà kalkal la dza uwana asà à ahəŋ la afik babay suwaŋ. ⁴⁹ Lagwa kà mədəbani à vok la dza uwana taŋəl la kutso, kiya uwaga bay mədədebani à vok la dza uwana asà à ahəŋ la zagəla la afik.

⁵⁰ Aŋanay uwana asa à gi mapəhay azladedə: Tatak uwana tadəhəŋ la sləb vok, ŋgaha la aŋiz taslala vok aŋa mad à makoray aŋa Zəzagəla aw, ŋgaha vok uwana amətsay babay, aslala vok aŋa madz à ahəŋ la sifa aw.

⁵¹ Gəpəh à akul nasiri anik: Gesina gami mədəməts à gay aw, ama mədəgohla vok pəra. ⁵² La katskats, la kirim yewdi, à mok uwana mazlazliŋ adətsənaŋ, hadəfay, la mok uwana adətsənaŋ, azlamazimnekid tadəwal à uda kà aŋa sifa la vok, uwana amətsay aya aw. Ŋgaha anu uwana la sifa bay mədəbədfla vok. ⁵³ Bokuba magəfay kà, vok gami mamətsay gə uwanay, kà adətsokw vok, uwana à abà amətsay aya aw. ⁵⁴ Baŋa uwaga adəpaka vok kiya uwanay kà, gay aŋa masla mapəhal gay ahəl adagədf à afik:

'Mamətsay la ahəŋ aya aw, takəfasl à mamətsay adagay, tsewwa.

⁵⁵ Kak mamətsay aŋala ndzəfa aŋa uwana la?

Kak mamətsay aŋala ndzəfa aŋa matsəh gi aŋak uwana ala?^{'*}

⁵⁶ Ndzəfa aŋa mamətsay kà la tsakana la abà, ŋgaha ndzəfa aŋa tsakana kà asa à uda, kà la mapəhay la abà. ⁵⁷ Ama mazləbay aga la Zəzagəla uwana avà à anu mađuwiŋ la Sufəl gami Yesu Kristu.

⁵⁸ Kiya uwaga zlà, azladedə gay ləv gulo, tsizlləw à ahəŋ lela lela, rədf kagədaw aw, fəw gəl à sləray aŋa Sufəl

Zəzagəla koksikoksi, kà uwana kasəlaw kà, mabasiŋ aŋkul uwana la Sufəl Zəzagəla la abà kà, adətəf à vədah deyday aw.

16

Matsatsàh sili

kà mazlakla azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

¹ Lagwa kà, gəzalaŋ à gəl gay ŋuv, lakəl aŋa sili uwana mətsatsàh kà aŋa azladedə gami la Urusalima: Bokuba uwana gəpəh à azlaməna manəfay la kutso Galatiya bay. ² Kəla ladu gesina, delga, kà kəla uwabeyuwi aŋkul afa sili à fəta à awtày bokuba uwana asla. Dahàwwanəŋ à ahəŋ lela tsərəh à uwana gədà à awtày. Kiya uwaga kà, mədànekudə aŋa mahamala gay à vok la kaslà uwatà aya aw. ³ Baŋa gədàda à awtày gədàsləl azladza aŋkul uwana katsatsamawani atà à Urusalima la wakità la ahəl, kà madla sili uwana kazlakawla atà. ⁴ Baŋa mazlakay aŋkul kà asla kà gi aŋa maday la gəl gulo kà, mədàday anina pəra zlà.

Manewəŋ aŋa Pol

⁵ Kà mabəz à slaka aŋkul kà, gədzugw maguway la Makeduniya dadəŋ, kà manəŋ azladedə anik à gay la abatà. ⁶ Zlahaw gədàdzan à ahəŋ la slaka aŋkul ŋodəgi la təla awkusa gesina, kiya uwaga kà, kadəztrakaw gi la tatak uwana gənəkudə aŋha gesina, asa à gi maday. ⁷ Gi kà, asa à gi aŋa madz à ahəŋ la slaka aŋkul, awkà asa à gi aŋa manəŋ akul la tetəvi la ama pəra aw. Gədzugw madz à ahəŋ la tataka aŋkul la abà, à baŋa asa à Zəzagəla.

⁸ Kəla kà, asa à gi madz à ahəŋ la abanay la Efesus tsərəh à mavakay aŋa Pentakosta, * ⁹ kà uwana la abanay kà, gəbəzə maslay kà madəh sləray uwana akəs vok. Bə amiyaka azlaməna məzam la ahəŋ aŋuvaw babay.

¹⁰ Baŋa Timotawus adàda à awtày kà, kəsəw masla la ahəl səla, kà masla aŋa madz à ahəŋ la tataka aŋkul la abà kokudə guba. Kà uwana masla babay masla sləray aŋa Sufəl Zəzagəla bokuba gi. ¹¹ Kamkam, dza apəsew aw, zlakəw tsərəh à uwana adəv mauguzahay aŋha à gay gesina, ŋgaha kà masla aŋa mawul à wanəŋ à slaka gulo la marabay. Gi, la azladedə la abanay kà, məkud mas à wanəŋ aŋha.

¹² Ama kà aŋa deda gami Apolos kà, gədədzərədəŋla kaykay, kà masla la azladedə anik aŋa mad à awtày à slaka aŋkul, ama asəl mad à awtày lagonay aw, say la huma à gay ŋuv, à baŋa adəbəza kaslà.

* 16:8 16.8 3Musa 23.15-21; 5Musa 16.9-11

Ayyi aṇa makəɗ gəl à gay

¹³ Kadzewhal aw, dzàw à ahəṇ la adi lela la madiṇal gəl à vok la abà. Gàw mabəlafà la ndzəɗa. ¹⁴ Uwana kadahawwan gesina kadahawwan kà la masal.

¹⁵ Azladedà kasəlaw Estefanas la huɗ gày aṇha. Atà kà azlaməna madiṇal gəl à vok teraṇa la kutso Akayya. Ngaha atà tadàh sləray aṇa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, kà mazlak azlaməna madiṇal gəl à vok. ¹⁶ Kamkam azladedà, gədəv akul kuɗa, kà akul aṇa makəs azlaməna sləray uwaga la ahəl səla. Atà la azladza uwana tadàh sləray atà nna kasləkawaw atà.

¹⁷ Gi la marabay mənḡa kà mas à waṇ aṇa Estefanas la Fortunatus, ṅgaha Akayyikus à slaka gulo. Baṇa gədanəṇ atà, kà bokuba akul gesina aṅkul la slaka gulo. ¹⁸ Atà tadukwḡəṇ ləv à ahəṇ, bokuba uwana tadukwakullaṇ à ahəṇ babay. Kəsàw tsəhay dza uwaga la ahəl səla.

¹⁹ Azlaməna madiṇal gəl à vok la makoray aṇa Asəya gesina 'Ayyi', tagoɗ à akul. Akilas la Pərəkila, la maham à ahəṇ məna gay Zəzagəla, uwana tahamàh gay à vok atà nna tadahakulla 'Ayyi', la sləm aṇa Sufəl gami Yesu. ²⁰ Azladedà uwana la abanay gesina tadahakulla 'Ayyi'.

Dahàhàw vok 'Ayyi', kà akul à akul gesina la mənḡa mənḡa, ṅgaha la ahəl səla.

²¹ Aganay uwana gətsetseray la ahəl gulo à gi Pol, 'Ayyi', gəgod à akul.

²² Baṇa dza awoya Sufəl Yesu aw kà, matsafla gà!

Marana tha, (Asal magoday: Sufəl gami: Sà à waṇ!)

²³ Sufəl Yesu Kristu avà à akul vok mahamay aṇha.

²⁴ Mawoy akul gulo gesina agay koksikoksi la akul, akul uwana la Yesu Kristu la abà.

MASƏLA AŇA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA KORINTIYA Deuxième Lettre de Paul aux Corinthiens

Ayyi

¹ Gi Pol uwana Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aŇa magay masləlay aŇa Yesu Kristu kà, gi la uwana gətseter wakità uwanay la ahəl gulo, anu la deda gami Timotawus, à akul məna gay Zəzagəla uwana la Korintiya, Ňgaha à azlaməna masla madiŇal gəl à vok anik anik gesina, uwana la kutso Akayya la abà. ² Zəzagəla Baba gami, atà la Sufəl gami Yesu Kristu tapis akul gay à vok la mav à akul lapiya.

Zəzagəla adzərəðf anu ala

³ Kikay à Zəzagəla Baba, la Yesu Kristu, Sufəl gami. Masla Baba aŇa vok mahamay, masla madzərəðəh azladza ala koksikoksi la mataslaha atà ləv ala. ⁴ Amiyaka mədàgay la Ňgərpa məŇga la abà kà, masla kà adzərəðəhanula koksikoksi. Kà uwaga à uwana məslala vok aŇa madzərəðəh azladza anik uwana ala, atà la azlanŇgərpa anik anik la abà suwaŇ, mətaslatàla bokuba uwana anu məbəzəl la slaka Zəzagəla. ⁵ Aganay uwana gəpəh à akul: Kristu kà asà Ňgərpa kà məŇga, kiya uwaga anu babay kà, məsa Ňgərpa məŇga. La kità kà, Zəzagəla adzərəðəhanula kaykay, kà uwana anu la maham gay à vok la Kristu la abà. ⁶ BaŇa məsa Ňgərpa kà, kà akul aŇa madzərəðəh ala, Ňgaha Zəzagəla aŇa mabəl akul. BaŇa Zəzagəla adavà à anu mawəf vok à uda kà, kà akul aŇa madzərəðəh vok ala, kà akul aŇa mabas tsəhay Ňgərpa uwanay məsay. ⁷ Məsəl ndzer kà, akul la maday kokudə maruw vok à ahəŇ la tetəvi aŇa Zəzagəla la tsəh, Ňgaha mədahama à Ňgərpa à abà anina la slaka tekula, ama bə la uwaga bay kà, Zəzagəla adzərəðəh akul ala bokuba anu suwaŇ.

⁸ Azladedə, la kità bay kà, asa à anu kasəlaw lakəl aŇa tsəhay Ňgərpa, uwana məsà la kutso Asəya la abà. Ňgərpa uwatà kà, azà à anu hadfay, kà uwaga aga kà bokuba məŇ dzəgla la kuda gami, ndzer, uwatà kà mədzugw kà mətəfay la abà aw. ⁹ La abatà mədzugw la ləv gami la tsəh kà mavakay gami adadəv à gay la abanay lakana, məgòcf. Ama uwaga atəp à anu kà, kà anu aŇa maf madzugway gami à gəl gami à afik aw, ama kà anu aŇa maf madzugway gami

kà à Zəzagəla uwana à afik, masla mawulla azladza à uda la mamətsay. ¹⁰ Kà uwana masla la uwana apəlla à anu ala la zlamtsa aña mamətsay zlazladfaga la abà, ngaha bay kà, masla la uwana adəpəlla anu ala aya gotənañ. Ndzer, à masla la uwana adəpəlla anu ala. ¹¹ Akul kà, kadəzlakaw anu kiya uwaga, kà azladza aņuvaw tadəv kudfa kà anu, kiya uwaga kà, la mok uwana Zəzagəla adatsən madəv kudfa uwaga kà: 'Kikay', azladza aņuvaw, tadəgodfal, kà vok mahamay aņha uwana avà à azladza aņuvaw.

Pol abədfła madzugway aņha

¹² Madzugway aña ləv gami az sayda lakəl aña madz à ahəñ gami la gudəñ uwanay la vok, agay la ləv tekula la maduwal Yesu, ngaha ma baməraka la tataka aņkul la abà zlà ma ay? La dziriga, uwana akəs Zəzagəla à gəl kà, mənəfa masəlay aña dza aw, say vok mahamay aña Zəzagəla uwana azlaka anu. ¹³⁻¹⁴ La haday gə, kà tatak mahadəñ à ahəñ gə la ahəñ la matsetseray gami la abà aw, uwaga bokuba uwana kadzeñaw pəra, amiyaka katsənawwañ babay aw kà. Mədzugw kà, la huma la gay kà, kadətsənawwañ lela gesina, bə uwana katsənawwañ gəl gə gəl gə lagonay babay kà. Ama mok uwana Sufəl gami Yesu Kristu adàsa à wañ kà, akul kadəsəlaw tatak gesina, ngaha kadàrabaw kà anu, bokuba anu uwana mədàrabay kà akul.

¹⁵⁻¹⁶ Haday la teraņa kà, gəyàh mad à awtəy à slaka aņkul dadəñ, ngaha kà gi aña mad à Makeduniya. Mok uwana gədətsizilla ala la Makeduniya, naka gəwul à slaka aņkul, kà aņkul aña mazlak gi la mauguzahay gulo la abà, baməraka la mana beymi gesina, kà maday à kutso Yahudiya. Kiya uwaga kà, naka asik səla gəpis à slaka aņkul, la abata kà naka gəzlaka akul kà masəla. Ama gəbəzə à awtəy aw. ¹⁷ Mok uwana gədzugw uwaga, ma gədzugw ma la haņkəli gulo aw takay? Awma la paņaw deyday, bokuba aña azladza gudəñ à vok pəra takay? Awma 'Iyay', gəgod tsa 'Awañ', tatak? ¹⁸ Ndzer kà, Zəzagəla kà, masla masəlay, masla dziriga. Uwana gəpəh à akul kà, 'Iyay' la baņaw la 'Awañ', gəpəh tatak la paņaw səla kəla ay. ¹⁹ Yesu Kristu Kona aña Zəzagəla uwana məpəhakulla, Silas, Timotawus ngaha gi babay kà, 'Iyay', məgodf, baņaw 'Awañ', aw, məgodf aw, say 'Iyay' pəra. ²⁰ Haday gə kà, masla aga 'Iyay', à Yesu uwana agədf à map à ahəñ aña Zəzagəla à afik gesina. Tsa kità kà, la Yesu Kristu la uwana, 'Amen' məgodfay, kà anu aña mazləb Zəzagəla. ²¹ Zəzagəla la gəl aņha la uwana adzərədfəhànula la tetəvi aña Yesu Kristu la tsəh, ngaha adzərədfəhakulla babay, masla la gəl aņha la

uwana atsatsàmàni anu, abèk anu à fəta à awtày, ²² kà anu magay azlaañha. Dadàñ kà, avà à anu Masasəđok añha kà anu masəlay kà masla adàvà à anu azlatatak anik anik gesina à uwana afà à ahəñ, kà masla añha mav à anu.

²³ Baña fida la uwana gəđehəñ kà, Zəzagəla la uwana masla masəlay, adàha à gi seriya à gəl, à baña fida gəpəhay. Kà mana à uwana gədada à awtày à Korintiya aw mi, kagodaw takay? Kà uwana agayña gədada à awtày kà, naka gəbasakullan aw. ²⁴ Kà uwana asa à anu añha maf leri à madinjal gəl à vok añkul à gəl aw, ndzer katsizlaw kà à madinjal gəl à vok à afik hadfay. Ama asa à anu məđàh sləray anina kà akul añha mabəz namnam la ləv añkul la tsəh.

2

¹ Kà uwaga à uwana gəyàh kà mad à awtày à slaka añkul, kà matazakulla iyaw tugwi à adi aya aw. ² Baña gədatazakulla iyaw tugwi à adi kà, gi babay kà iyaw tugwi adataz à gi à adi suwan, kiya uwaga kà, dza la ahəñ adadzərəđgəla aya aw, kà uwana akul gesina akul la iyaw tugwi la adi. ³ Kà uwaga à uwana gətsetser à akul bokuba uwana gəđahàñ. Uwana asa à gi mad à awtày à slaka añkul la kaslà uwatà, awkà naka iyaw tugwi ataz à gi à adi kà akul. Tsa naka akul la uwana karabaw gi, la dziriga, uwana gəfà madzugway gulo à afik gesina, kà uwana gəsəl kà baña gi la marabay la abà kà, akul gesina babay kà akul la marabay la abà. ⁴ Iyay, wakità gulo uwatà kà, gətsetser kà la iyaw tugwi la adi mənğa, la matərəbay mənğa, ləv aza à gi kaykay. Ama gətsetser kà, kà matazakulla iyaw tugwi à adi aw. Kəla kà, kà akul añha masəlay kà gəwoya akul kaykay.

Mamatsin à masla madàh mawisiga ala

⁵ Baña dza abèk mazaw la gəl à azladza kà, abèk mazaw la gəl kà à gi aw, ama à akul gesina, awma az à azladza anik anik la tataka añkul la abà. Ama asa à gi añha mapəh uwaga mənğa aw. ⁶ Gay mənğa añkul, tadahalla seriya à gəl kiya uwaga kà diga adagay. ⁷ Lagonay kà, say kamatsawwalla kà taslawla gay à ahəñ kà ləv añha mavalal à gay aw, kà masak tetəvi la tsəh aw. ⁸ Kà uwaga à uwana, kamkam gəgod à akul kà: Pəhàwwalla mawoy vok añkul! ⁹ Uwana gətsetser à akul kà, kà akul añha masəl dziriga añha, kà gi añha masəlay à baña kakəsaw gay gulo añha tetuwa. ¹⁰ Baña akul kadamatsawwan à zil uwaga ala kà, gi babay gədamatsalan ala suwan, -à baña gi la gay añha mamatsin ala- la dziriga, gəmatallan ala la dziriga, kà madegolay akul, uwana la

huma aṅa Sufəl Yesu Kristu. ¹¹ Kà seteni aṅa makəḍasl anu aw, kà uwana məsəl kà, la azladabaray anik anik gesina.

Pol apəh gay lakəl aṅa madz à ahəṅ aṅha la Tərowas

¹² Gətsizlla ala la abatà kà mad à Tərowas, kà maz gay marabəṅ lakəl aṅa Yesu Kristu. Mok uwana gəbəzà à abatà kà, gənəṅəṅ kà Sufəl Yesu adafahgəṅ tetəvi à ahəṅ, kà maz gay marabəṅ. ¹³ Ama la abatà kà, gədzà à ahəṅ la titi aw, kà uwana gəbəzà Titus la abatà aw. Kà uwaga à uwana: 'Mad aṅulo', gəgòḍ à azlaməna madiṅal gəl à vok la abatà, ṅgaha gəhàd à kutso Makeduniya.

Maduwiṅ la Yesu Kristu

¹⁴ Kiya uwaga mazləbəy agay la Sufəl Zəzagəla, kà uwana masla adàla anu à maday aṅa maduwiṅ aṅha à abà, ṅgaha kikay kà maham gay à vok gami la Kristu la abà, kà uwaga abək anu à sləray aṅha à abà, kà anu aṅa mapəhla gay lakəl aṅa Kristu ala, la azlaslaka gesina. Masəlay aṅha adahən gudəṅ à vok ala bokuba tatak uwana slaslərta azinay. ¹⁵ Mədagay bokuba tatak mazinay gə uwana slaslərta, Kristu adakəḍ à Zəzagəla. Slaslərta aday à slaka azladza la tetəvi aṅa mabəlay la tsəh, azladza uwana atà la tetəvi aṅa mazila la tsəh gesina. ¹⁶ Kà aṅa azladza uwana Zəzagəla adabəl atà kà, slaslərta uwaga kà delga, tabəzà sifa uwana adəv à gay aw la abà. Ama kà aṅa azladza uwana tazəhla kà, slaslərta uwaga kà delga aw, atsa à atà ala kà mamətsay à waṅ. Lagwa ma uwa à uwana asla kà aṅa sləray uwaga uwa? ¹⁷ Azladza aṅuvaw tanərəz gay Zəzagəla kà bokuba tatak matsakalay, uwana tabəza riba la abà, ama anu kà kiya uwaga aw. Kà uwana Zəzagəla la uwana aslèl anu aṅa mapəhay kà la ləv tekula la huma aṅha, kà uwana anu mədahama gay à vok la Kristu la abà.

3

Makəs vok slawda mawga

¹ Lagwa ma mədzəka mazləb gəl gami takay? Awma mənəkudə bokuba azladza anik uwana tapəhakulla wakità aṅa sayda, uwana apəhla dza ala ay, awma məbəz tsəhay gə uwaga la slaka aṅkul dadəṅ takay? ² Akul la gəl aṅkul la uwana kadapakaw azlawakitə sayda gami, uwana matsetseray gə la ləv gami la tsəh, ṅgaha kà azladza gesina aṅa masəl madz à ahəṅ gami gesina la Sufəl la abà. ³ Iyay, uwaga kà adzad ala kà, akul la uwana akul azlawakitə gami, uwana Kristu atsetsər à ləv gami à tsəh, ṅgaha aslèlla anu. Atsetsər uwaga la tatak matsetseray aw, ama la

Masasəfok aŋa Zəzagəla uwana la sifa. Atsetsèr uwaga à akur kəsłatsats gà à adi aw, ama à ləv aŋa azladza à tsəh.*

⁴ Məpəh uwaga kà, kà uwana məgəfəŋ à afik la huma Zəzagəla kà madegolay Yesu Kristu. ⁵ Hadəy, kà anu la gəl gami kà, məsla kà madəh sləray uwanay aw, kà uwana maslay gami gesina kà, atsà à wəŋ kà la slaka Zəzagəla. ⁶ Kà uwana masla la uwana avà à anu maslay kà məpəhla ala makəs vok slawda mawga aŋha ala la slaka gesina. Uwaga agəf kà à məpəhay uwana à afik tatsetsèr aw, ama à Masasəfok aŋha à afik, kà uwana məpəhay uwana tatsetsèr kà adàla dza kà à mamətsay, ama Masasəfok kà adala dza à sifa à abà.

⁷ Uwarà kà, tatsetserəh məpəhay kà à akur kəsłatsats gà à adi, la mok uwana adəhəhəŋ uwaga kà, azladza tanaŋə mazləbay aŋha kà, udəka aŋha à uwana audə huđ adi aŋa Musa ala, kà udəka uwatà kà, azla Isərayel taslala vok aŋa manərəz huđ adi aŋha aw, kà uwana aŋərəzl atà à adi. Tekedika kà, udəka uwatà asəf aw. Məpəhay kà adàla azladza kà à mamətsay à abà. Baŋa məpəhay uwaga adàla azladza à mamətsay à abà, apəhla à mazləbay mənğa aŋa Zəzagəla kà à azladza ala, à mok uwana adapəhla vok ala.* ⁸ Adaməraka sləray aŋa Masasəfok, uwana adala dza à sifa à abà takay, masla adəpəlla mazləbay uwana ala aduwa uwanay gesina. ⁹ Məpəhay kà, asal kà Zəzagəla akəs azladza la seriya. Tsa baŋa tatak uwaga adàla anu à seriya, la uwana apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla, ma adaməraka makəs vok slawda mawga, uwana agəŋ anu dziriga la huma aŋa Zəzagəla ay, apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana aduwa uwana gesina aw takay? ¹⁰ Mazləbay aŋa məpəhay maviya gà kà ndzəfa aŋha la ahəŋ aya aw, kà uwana mazləbay aŋa məpəhay mawga adapəhla vok ala, uwana aduwa aŋa maviyaga. ¹¹ La dziriga kà, makəs vok slawda maviyaga kà, Zəzagəla avà kà aŋa kaslè ŋuv pəra, à uwana apəhla mazləbay aŋha ala. Tsa baŋa kiya uwaga zlə ma, makəs vok slawda mawga, uwana adza à ahəŋ aŋa koksikoksi ma aduwan aw ay?

¹² Məpəhay la dazuwaya la huma azladza gesina, kà uwana məfa manewəŋ gami à azlatatak uwanay à afik kà, uwaga kà dziriga. ¹³ Anu kà məfəhəŋ bokuba aŋa Musa, uwana ahadə huđ adi aŋha à ahəŋ la gabaga, kà azla Isərayel aŋa manəŋ madəv à gay aŋa mawutsəfay la huđ adi aŋha aw. ¹⁴ Bə hanəkəli aŋatà kà aslala vok kà matsənəŋ aw. Baŋa tadzəŋ gay aŋa makəs vok slawda maviyaga kà, gabaga uwatà atsək atà à ama tsərəh à lakana. Uwaga kà,

* 3:3 3.3 2Musa 24.12 * 3:7 3.7 2Musa 34.29

adøv à gay aw, say baŋa tagola vok à slaka Kristu. ¹⁵ Bà tsəràh à lakana babay, baməraka mbaw, uwana tadzèŋ mapəhay aŋa Musa kà, tatsənəŋ aw, kiya gabaga uwatà adzakàhà atà à haŋkəli aŋatà à ama. ¹⁶ Ama baməraka mbaw, baŋa dza apèh gay la ləv ala, atsà à waŋ à slaka Sufəl kà, gabaga uwaga adøv à gay la adi aŋha.* ¹⁷ Kà uwana kà Sufəl Kristu, kà atà tekula la slaka gà, la kətsaw tekula la abà, la Masasəfok Zəzagəla. La slaka uwana Masasəfok aŋa Sufəl la ahəŋ kà, azladza uwana la abatà kà, atà la makor gəl la abà, awkà azlamayà aya aw. ¹⁸ Haɗay, anu gesina uwana mədīŋ gəl à masla à vok kà, məwaf gabaga uwaga à adi aw. Mənəŋ mazləbay aŋa Sufəl Yesu, ŋgaha mazləbay uwaga abəɗla anu koksikoksi tsəràh à uwana məgay bokuba masla. Sufəl la uwana aɗàh sləray uwanay la Masasəfok aŋha tsikasla.

4

Anu kà anu azlagubgub, ama Zəzagəla kà, masla ndzəɗa

¹ Kà uwaga kà møy vok aw, kà uwana la dziriga aŋa vok mahamay aŋha, la uwana avà anu sləray uwanay. ² Məɗa-kweska sləray à gəl la ziruwī gà gesina; mədàh sləray la ɗemɗem, məgola gay Zəzagəla babay aw. Ama məpəhla godega aŋa dziriga aŋha ala, kà kəla uwabeyuwī uwana av ləv aŋha à Zəzagəla kà, adàgəɗ anu à afik. ³ Azladza anik kà, tatsənà gay marabəŋ uwanay məzàtəŋ aw. Kiya gabaga atsakà atà à yewdi à ama. Sələw kà, uwaga kà, kà aŋa azlauwana la tetəvi aŋa mazila la tsəh. ⁴ Atà kà, seteni sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay, adaguləfàh atà ala la madzugway aŋatà la abà, ŋgaha kà atà aŋa makəs uɗaka uwana aɗɗay lakəl aŋatà aw. Uɗaka uwaga kà, apəhla kà mazləbay aŋa Kristu ala. La Kristu la abà kà, Zəzagəla apəhla vok ala. ⁵ Məpəhay kà gay aŋa aslasl gəl gami aw, say gay aŋa Yesu Kristu. Masla la uwana Sufəl, anu kà, anu kà azlaməna maɗahal à akul sləray, kà madegolay Yesu Kristu. ⁶ Mok uwana Zəzagəla aɗahà gudəŋ à vok kà, agəɗ kà: “Uɗaka apaka vok, aza mələs ala.” Bà Zəzagəla gà la uwaga, asək uɗaka aŋha aŋa maɗɗay la ləv gami la tsəh bay. Uɗaka uwaga apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla la huɗ adi aŋa Yesu Kristu.

⁷ Anu kà bokuba anu azlamasik abisl deydayga pəra, ama tatak dzəɗa aŋha səla aw gà uwaga kà, aga la anu la abà. Uwaga apəhla ala kà maslay mənŋga, uwaga atsà à waŋ kà la slaka aŋha, awkà la slaka gami aw. ⁸ Məs ŋgərpa anik anik, ama taɗuw anu aw, gəl akəɗ anu à vok, ama məbas

* 3:16 3.16 2Musa 34.34

löv. ⁹ Azladza tatərèb anu, ama Zəzagəla asakànula à ahàl la tsəh ala aw, tasəpəràh anu la vədah, ama takàđanula aw. ¹⁰ Koksikoksi kà mokfak anja mamətsay anja Yesu uwana aməts kà, aga la anu la vok, ngaha sifa anha anja mapəhla vok ala la anu la abà la dziriga. ¹¹ La madz à ahəj gami la abà gesina kà, anu la zlamtsa anja mamətsay aga anu la vok, kà uwana mənəfa Yesu. Vok gami kà guβguβ, ama məmətsay dadəj aw, ngaha uwaga la uwana apəhla à azladza ala kà, Yesu la ahəj la sifa. ¹² Uwaga asal magođay kà mamətsay anja Yesu adəhà sləray la anu la abà, ama sifa anha adəh sləray la akul la abà.

¹³ Tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà, agòđ kà:

'Gədiŋ gəl à Sufəl Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana gəpəh gay marabəj!'[☆]

Mədiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay kà, kità anu babay kà maz gay marabəj. ¹⁴ Məsəl kà Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu Kristu à uda la mamətsay, adəwulla anu à uda babay, kà uwana mədagay tekula la Yesu. Masla la uwana adəpəhla anu ala la huma anja Zəzagəla la gəl anha. ¹⁵ Uwaga gesina kà adapaka vok kà ankul, ngaha vok mahamay anja Zəzagəla anja mabəz à slaka azladza gesina, ngaha kà matugway anja azladza anja mazala vok à gəl kayakay. Kiya uwaga à uwana, azlauwana 'Kikay', tagođay à Zəzagəla, tasləkaw masla anja maziğəy.

Madza à ahəj la madiŋal gəl à vok la abà

¹⁶ Kà uwaga à uwana madzugway gami aruw vok à ahəj aw. Məsəl kà vok gami kà agogolay la ŋuv ŋuv, ama sifa uwana Zəzagəla avà à anu kà, aday kəla mavakay la anu la abà. ¹⁷ La dziriga kà, ngərpa uwana lagonay kà, adədəv à gay vərđi anik, uwanay kà anja disa pəra. La lig anja azlanğərpa uwaga la ahəj kà, adədəh anu à mazləbay məŋga uwana à ahəj, uwana adədəv à gay aw kà madegolay azlanğərpa uwanay. Mazləbay uwaga kà, aduwa tatak gesina. Baŋa mədzugway lakəl anja mazləbay uwatà kà, ngərpa kà bokuba tatak deyday la gay yewđi gami. ¹⁸ Məfa madzugway gami à azlatatak anja vədah uwanay à gəl aw, azlatatak uwana mənəjə atà la vədah kà, tadədza à ahəj aw, ama azlauwana mənəjə atà aw kà, atà la uwana tadədza à ahəj anja koksikoksi.

5

¹ Məsəl kà, baŋa gəy gami anja lakana, uwana vok kutso adəkəl à ahəj kà, gəy gami anik la ahəj la zagəla uwana Zəzagəla la gəl anha la uwana anəl. Gəy uwatà kà adədza à

[☆] 4:13 4.13 Mahabay 116.10

ahəŋ aŋa koksikoksi. ² Mok uwana la gudəŋ uwanay la vok kà, məbas vok la madzugway la abà, mətuw à gày gami uwatà à tsəh kà mad à agu la zagəla. ³ Baŋa mədàbəza vok mawga kà, ŋgaha masasəfok gami auguzahay kokufa sləb vok aw. ⁴ Mok uwana mədza à ahəŋ la vok kutso aləg anu la vok kà mətərəbay, məbas vok, kà huma à gay asà à anu vok uwanay aw, ama asà à anu, kà avà à anu vok mawga, ŋgaha kà vok mawga uwaga adugw vok maviyaga à gay. ⁵ Zəzagəla la uwana adàh sləray la anu la abà la gəl aŋha kà uwaga aŋa mapak vok kiya uwanay, avà à anu Masasəfok tsikaslağa aŋha kà mapəh à anu à vok à abà kà, adàdah dzəba aŋha səla aw aŋha uwana apəh à ahəŋ.

⁶ Kà uwaga à uwana, anu məruiw vok à ahəŋ aw. Məsəl kà mok uwana anu la sləb vok uwanay la abà dadəŋ kà, anu kərkər la Sufəl Zəzagəla. ⁷ Məslala vok aŋa manəŋ masla dadəŋ aw, ama məda à huma à gay kà la madiŋal gəl à vok. ⁸ Ama mədahənla la mabəlafə, ŋgaha asa à anu masak sləb vok uwanay à ahəŋ, kà mad à madz à ahəŋ nekwa la Zəzagəla. ⁹ Ama teraŋa dadəŋ kà, asà à anu kà məkəsəl à gəl, amiyaka mədəgay la abanay amiyaka mədəgay la slaka aŋha. ¹⁰ Kà uwana uwaga kà leri gami, kà anu aŋa magay la huma aŋa Kristu, kà madàhla à anu seriya à gəl, kà kəla uwabeyuwi aŋa mabəz humà masik aŋha, lakəl aŋa uwana adahəŋ gesina, adagay mawisiga, adagay delga, à mok uwana agà la vok uwanay la abà.

Kristu la uwana asəlla anu vok la Zəzagəla

¹¹ Kà uwaga kà, məhoy guba aŋa Sufəl Zəzagəla, ŋgaha məyah mabəz azladza à tsəh, la gay dziriga uwanay məzətəŋ babay. La paraka kà, Zəzagəla asəl anu, ŋgaha gədzugw kà, bə akul la madzugway aŋkul kà, kasəlaw anu babay. ¹² Asà à anu məzləb gəl gami la huma aŋkul aw. Asa à anu kà katsənaw godega aŋa tatak uwana asa à akul masləkawla anu, ŋgaha kà akul aŋa mawulla à azlauwana tadzidziŋ akul, la tatak uwana la vok tanəŋəŋ la uda gə, awkà uwana la ləv la tsəh aw. ¹³ Uwana anu azlakusoŋu, kagodaw kà, kà uwana mədavà vok gami à Zəzagəla. Ama anu azlakusoŋu aw, kà uwana asà à anu mazlak akul pəra. ¹⁴ Kristu apəhanula masal aŋha, masal uwaga kà lakəl aŋa sləray gami gesina. La dziriga kà, baŋa dza aməts kà ahəl aŋa azladza gesina kà, ¹⁵ gesina aŋatà kà tagahay kà bokuba azlamamatsay gə. Aməts kà, kà aŋatà, kiya uwaga atà takor sifa la gəl aŋatà aya aw. Ama tadza à ahəŋ la sifa kà, kà ahəl aŋha, aməts babay kà aŋatà, awul à uda la mamətsay bay kà aŋatà.

¹⁶ Tsa baɲa kiya uwanay kà, məkàsàni dza makasay la manə̀rəzay huɗ adi aya zlà ma aw. Uwarà kà, məpakà Kristu ala kà kiya uwaga, ama lagonay kà, məɗfahəɲ kiya uwatà aya aw. ¹⁷ Baɲa dza la Kristu la abà kà, adapakay maɲalay mawga, maɗfehəɲ maviyaga adada à lig, dèwdèw tatak adapaka mawga. ¹⁸ Tatak uwaga gesina kà, atsà à waɲ kà la slaka Zəzagəla, uwana asəlla anu vok la Kristu la abà la masla. Avà à anu sləray à ahàl, kà anu aɲa madla à azladza anik à masəlla atà vok à abà la masla. ¹⁹ Bokuba magoɗay kà: Zəzagəla asləl Kristu à waɲ, kà masəlla anu à vok, anu azladza gesina, la masla. Atugw tsakana aɲatà aya aw. Afà anu sləray matsiɗɗayga uwanay à ahàl kà maziɲ à azladza.

²⁰ Kà uwaga à uwana məɗapakah azlaməna masləlay aɲa Kristu. Zəzagəla azàl azladza la magoy la paɲaw gami la awtày. Kamkam, məɗəv akul kuɗa, la sləm aɲa Yesu Kristu: 'Kèsàw makəs vok slawda, uwana Zəzagəla aɗfehəɲ la akul!' ²¹ Kristu kà aɗfahəɲ tsakana tetuwa aw. Ama Zəzagəla aɗùkwla tsakana gami à gəl gesina, kà anu aɲa maɓəz vok mahamay la maham gay à vok la Kristu, la uwana Zəzagəla agəɲ anu azladziriga.

6

Sləray aɲa Pol

¹ Iyay, anu kà anu azlaməna maɗfah sləray la Zəzagəla, lagwa kà məgoɗ à akul kà: 'Kabəzàw vok mahamay aɲa Zəzagəla, ama ɗfahàw haɲkəli kà uwaga aɲa matəfa kà akul aw.' ² Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, agòɗ à tsəhay aɲha kà:

'Mok uwana kaslà adaslay kà, gi aɲa maɗfah delga à azladza kà, gətsəb à ka sləm, ɲgaha la mok uwana kaslà asla kà, maɓəl azladza kà gəzlak à ka.'^{*}

Azladeda, lagonay la uwana kaslà uwana asà à Zəzagəla kà maɗfaha à anu delga, lagonay la uwana asal maɓəl azladza.

³ Asa à anu kà dza atsəɗ gay à sləray gami à tsəh aw, kà uwaga à uwana məɗfah haɲkəli, kà anu aɲa maɗɗəɗ gay à maɗiɲal gəl à vok aɲa dza à ahəɲ aw. ⁴ Ama la tatak la abà gesina kà, məpəhla ala, kà anu azlaməna sləray aɲa Zəzagəla. Məɗàgay la matə̀rəɓay la abà, məɗàgay la mazaw la gəl la abà amiyaka azlaɲgərpa taɗuw à anu bay kà, məɓasiɲ kiya uwaga pəra. ⁵ Azladza taslahahanula, tawats anu à ɗaɲay, tamaham à anu azladza à gəl. Sləray babay kà aɗuwa anu, vərɗi anik babay kà məɗzehahal aw,

^{*} 6:2 6.2 Yesayya 49.8

məbaza tetəvi kà mazuw tatak may babay aw. ⁶ Məpəhla uwaga ala, kà anu azlaməna madāh sləray aŋa Zəzagəla la ləv tekula, məsəl dziriga, anu azlaməna mabasiŋ, anu azlahayhay. La mazlakay aŋa Masasədok tsikaslaga kà, məwoy azladza anik la ləv tekula. ⁷ La maz sayda dziriga, Zəzagəla avà à anu ndzəɸa aŋha. Maday lela gami kà bokuba kazlaŋa guvəl, uwana məpalla guvəl la huma azlaməna məzam gami, kà mahəlla à ahəŋ. ⁸ Azladza anik tasləkaw anu, ŋgaha azlaanik tapəsew anu babay. Tapəh gay delga lakəl gami, ŋgaha tapəh mawisiga babay aya. Azladza anik tanərəz anu bokuba anu azlaməna fida, baməraka dziriga məpəhay. ⁹ Tanərəz anu kà bokuba tasəl anu aw, ama la dziriga kà, tasəl anu. Tanərəz anu bokuba anu azlamazimnekiɸ, ama anu la sifa. Taslähəhanula, ama taslala vok aŋa makadənula aw. ¹⁰ Amiyaka mədagay la mazaw la gəl la abà mənğa kà, məda à huma à gay la marabay. Məkor tatak mənğa la gudəŋ uwanay la vok aw, ama aŋuvaw məpak azladza ala kà azlagorobu la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Haday kà, bokuba məkor tatak aw, ama tatak gesina kà, anu məkoray la huma aŋa Zəzagəla.

¹¹ Akul azla Korintiya, məpəh à kul uwanay, kà bə la paraka, tatak la ahəŋ məhadəŋ à ahəŋ la tsəh ləv gami aw. ¹² Anu kà məwoy kul la ləv tekula, ama kul la uwana kawoyaw anu aw. ¹³ Gəpəh à kul gay bokuba kul azlabəza gulo: 'Dahəwnəŋ bokuba uwana məɸahakullaŋ suwaŋ, pəkəwəw ləv aŋkul la paraka.

Məham gay à vok la azladza à uda aw

¹⁴ Azladza, uwana tasəl Zəzagəla aw kà, kahamaw à sləray à abà kul nna aw, maham gay à vok uwaga kà akəsa vok aw. Kakay dziriga aham gay à vok la mawisiga ma? Kakay uɸaka aham gay à vok la mələs ma? ¹⁵ Kakay azla Kristu la seteni taslala vok aŋa matsən vok gay la slaka gə ma? Tsa baŋa kità ma, kakay masla madiŋal gəl à vok, atsən vok gay la dza uwana adiŋal gəl à vok aw ma? ¹⁶ Mana ma à uwana aham gay à mən gəy Zəzagəla, uwana la sifa à vok, la gəy mazlazlay ma? La dziriga kà, anu kà, anu azlaməŋ gəy aŋa Zəzagəla. Kà uwana Zəzagəla agòɸ:

'Gədàdza à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, gədəgay la atà, gədəgay Zəzagəla aŋatà, tadəgay azladza gulo.'[☆]

¹⁷ Kà uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòɸ à azladza aŋha: 'Səw à uda la tataka aŋatà la abà, kədzaw à ahəŋ kul la atà nna aw. Katapaw ahəl à tatak àlähga aŋatà, uwana à vok tadehəŋ aw, kiya uwaga kà, gədəkəs kul.

18 Gədapaka Baba ankul, akul babay kadapakaw azlakohana gulo la azladəgam gulo.^{1*}
 Kiya uwaga à uwana Zəzagəla uwana asla à tatak gesina à vok, agədf à atà.

7

1 Azlamanalay gulo, Zəzagəla apəh à anu tatak uwanay à ahəŋ gesina, kà uwaga kà, məgà gəl gami sətaka, məbəd tatak uwana à uda, adahànula àläh à vok. Madzugway gami la abà kà say məgay kà azlasətaka anja ndzer, kà uwana məsləkaw Zəzagəla.

Marabay la mazaw la gəl anja Pol

2 Wəyàw anu la ləv tekula. Kà uwana mədadàh à mawisiga à dza anik ankul à vok aw, mədàtsla matekwid à dza anik ankul aw, ŋgaha kà mədapapat tekula ankul à bada à abà babay aw. 3 Uwana gəpəh kiya uwaga kà, kà mapuwakulla gudzi à gəl kà makəlakulla ziruwı à gəl, kagodaw aw. Awan, bokuba uwana gəgədf à akul kà, məwəy akul kà anuvaw. Tatak la ahəŋ avahanula anina aw. Mədàmətsay, mədəgay la sifa kà anu la slaka gə. 4 Gənwà akul manaway aw, gi la marabay mənğa kà akul. Gədasa ŋgərpa mənğa, ama ləv adaval gi à gay aw, bə la uwaga bay kà, gi la marabay mənğa.

5 Uwana asa à gi mapəhay kà, amiyaka mok uwana mədabəza à Makeduniya kà, məbəza kaslà kà anu anja maduw ləv aw. Məgagamàh la azlanğərpa anik anik uwana tabəzà anu la azlaslaka gesina. Azladza tadzàh kà magazlay, ŋgaha vok gami bay kà adzà à ahəŋ la huyuk huyuk, guba akàs anu. 6 Ama Zəzagəla uwana ataslàh gay à azladza uwana à ahəŋ, gəl adəkədf atà à vok kà atəsl anu ləv à ahəŋ la mas à wan anja Titus. 7 Mas à wan anja pəra atəsl anu gay à ahəŋ aw, ama masla la uwana apəh à anu gay madzərədfàhla ankul. Masla la uwana apəh à gi kà katàwàw gi à tsəh kà manəŋəŋ gi babay, ŋgaha bay kà kadzıkwàw mədehəŋ ankul uwana uwarà, kawədfaw vok à uda, kà mazlak gi babay, uwaga la uwana arəb gi kaykay.

8 Gəsəl kà, wakità gulo uwana gətsetsər à akul kà, abək à akul mazaw la gəl la dziriga, naka gədzugway nəma. Ama, dğədf à uwali gəgədf aw, kà uwana gəsəl kà gəbək à akul mazaw la gəl la wakità uwatà, kà anja kaslà ŋuv. 9 Ama lagonay kà, gi la marabay la abà, kà uwana gətsetsər à akul wakità uwaga, gərabay kà, kà uwana gəbək à akul mazaw à gəl aw, gərabay kà, kà uwana katùwàw lakəl

* 6:18 6.18 2 Samuyel 7.14; Yesayya 43.6; 52.11

aŋa maðehəŋ mawisiga aŋkul, ŋgaha kà kadapəhaw gay la ləv ala. Mazawla gəl aŋkul kà, apakà kà mawoyəŋ aŋa Zəzagəla, kà akul aŋa mapəh gay la ləv ala, kiya uwaga kà wakità gami adahakulla mawisiga à vok aw. ¹⁰ Kà uwana baŋa anu la mazaw la gəl uwana la abà, asà à Zəzagəla kà, mazaw la gəl uwaga kà adàla anu à mapəh gay la ləv ala à abà, kiya uwaga kà Zəzagəla atəfà dza la tsakana uwana la abà adahəŋ. Tsəhay mazaw la gəl uwaga kà, aza anu aw, ama tsəhay mazaw la gəl aŋa azladza gudəŋ à vok uwanay kà adala dza à mamətsay la huma yewdi aŋa Zəzagəla. ¹¹ Nəŋàw uwana Zəzagəla adahəŋ la mazaw la gəl aŋkul tsi. Nəŋàw mabəðfla vok aŋkul tsi, nəŋàw maval vok aŋkul la madzugway aŋkul tsi. Lagonay kà, asa à akul mapəhla ala kà kakwesaw kà mawisiga aŋkul kà, kapakəhàw vok ləv à gəl kà akul à akul. Guba adakəs akul kà azlatatak uwana adapaka vok lakəl aŋa uwana naka abəzà akul. Asa à akul manəŋəŋ gi la iyaw tugwi aya, kavàw vok aŋkul kà maðehəŋ uwana asa à Zəzagəla, ŋgaha kadahəw seriya à mawisiga à gəl, ŋgaha kapəhəwla ala kà kadapallaw ahəl aŋkul la mawisiga la abà.

¹² Gətsetser wakità uwanay kà, kà dza uwana adahà tsakana, baŋaw kà aŋa masla maðəh tsakana magay aw. Ama gətsetser uwanay kà, kà masləhakulla sləm ala, kà mapəhla masəlay aŋkul ala kà kawadaw vok à uda la huma Zəzagəla kà aŋami. ¹³ Kà uwaga à uwana maðehəŋ akul adzərəðànula.

Iyay, uwana adzərəðànula kaykay kà uwaga pəra aw. Məràb kaykay kà la manəŋ Titus, uwana agà la marabay, kà uwana akul gesina kà kadzərəðəwla ləv ala. ¹⁴ Gətsà zlapay lakəl aŋkul la huma aŋha, akul babay kà kakəlàw à gi ziruwì à gəl aw. Uwana məpəh à akul gesina kà dziriga. Kiya uwaga tatak uwana gətsàlla zlapay la huma aŋa Titus kà, agà dziriga, apakà vok kiya uwaga. ¹⁵ Mok uwana adà à awtày à slaka aŋkul kà, kakəsàw masla la ahəl səla, kasləkàwàw gesina aŋkul, kakəsàw gay aŋha. Baŋa adzugway lakəl aŋa uwaga kà, mawoy akul aŋha kà azalà vok à gəl. ¹⁶ Gi la marabay kà akul kà, kà uwana gənwà akul manaway aw.

8

Mav sili aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

¹ Azladedə, asa à anu mapəhakulla vok mahamay aŋa Zəzagəla uwana apakà vok la slaka azladza la kutso Makeduniya. ² Madiŋal gəl à vok aŋatà kà adzəkà vok kà la matap atà aŋa azlaŋgərpa la afik məŋga, ama bə la

uwaga bay kà, tagà la marabay mənğa mənğa, baməraka takor tatak aw babay kà tahamà gay à tatak à vok mənğa. ³ La dziriga kà, tavà bokuba uwana taslala vok. Uwana tavà kà, aduwà à vok; kà uwana tavà kà, kà la mawoyən aņatà. ⁴ Kamkam tagòd à anu, tadèv à anu kudfa kà atà aņa mabəz tetəvi aņa mad maham gay à vok aņa mazlakay à abà babay kà aņa azlaməna madin gəl à Zəzagəla à vok, la kutso Yahudiya. ⁵ Tatak uwana tahəmla gay à vok kà, aduwà madzugway gami uwana mədzügəw. Teraņa dadəņ kà tavà vok aņatà à Sufəl Yesu, ŋgaha takəs kà anu aņa maham gay à vok babay, uwana Zəzagəla ayəh babay. ⁶ Kà uwaga à uwana mədzerəfà Titus ala kà maf sləm à sləray uwaga, adzəkà la tataka aņkul la abà, lagwa masla adadəv sləray uwaga à gay la tataka aņkul à sləray dzəba aņa səla aw uwaga. ⁷ Akul kà kagaw azlagorobu la azlatatak gesina la abà, akul la madinjal gəl à vok, la maslay aņa azlagay anik anik, la maslay la mawad vok à uda, ŋgaha la mawoy anu aņkul. Asa à anu kà, kà kagaw azlagorobu la sləray uwanay la abà babay.

⁸ Gəpəh à akul uwanay kà, bokuba la leri aw, ama la gay mawad vok à uda aņa azladza anik, la uwana asa à gi: Magur sətaka aņa masal aņkul. ⁹ Kasəlaw vok mahamay aņa Sufəl gami Yesu Kristu. Masla kà gorobu, ama akəs magay kudfa kà akul. Uwana adfahà, uwaga apakà gəl aņa ala, kà masla kudfa kà, kà akul aņa magay azlagorobu la madinjal gəl à vok la abà gesina.

¹⁰ Iyay, uwanay gəpəh à akul kà madzugway aņa gəl gulo, koksi kà kagaw azlateraņa la sləray aņa sili uwaga la abà, lagonay kà. hənəw sləray gə uwana ala. ¹¹ Dahəwwəņ la marabay uwana kadzaw kəla, bokuba uwana kawadaw vok à uda la madzəka, kiya uwaga babay kà wəfəw vok à uda kà madəvla à gay, vəw bokuba uwana ndzəfə aņkul aslay. ¹² Baņa kawadaw vok ala kà aņa mav tatak à Zəzagəla la marabay kà, Zəzagəla akəs mavəy aņkul la ahəl səla, bokuba uwana kakoraw kà mavəy. Ama baņa tatak la ahən aw kà, Zəzagəla kà asəl.

¹³ Ama asa à gi aņa magoday kà, kapakahaw azlaməna kudfa magay aw, ŋgaha azladza aņa mabəz gəl gəgod aw. Ama asa à gi kà kagaw kalkal gesina. ¹⁴ La kaslā uwanay kà, azlayla vok kazlakaw atà la kudfa aņatà la abà. La huma la gay kà, baņa kadənwakudfa suwan kà, tadəzlak akul. Kiya uwaga la uwana kadəgaw tekula la slaka gə. ¹⁵ Uwaga kà kalkal la uwana tatsətsər à wakitə à abà:

'Dza uwana ahəmla gay à vok mənğa kà, aduwà vok aw, ŋgaha dza uwana ahəmla gay à vok ŋuv babay kà

aslal.[☆]
tatsetsèr.

Titus la azlaslagama aṅha

¹⁶ Kikay, mægof à Zəzagəla uwana avà mabəlafə à Titus kà mazlak akul, bokuba uwana məyàh bay. ¹⁷ Titus akès manavay gami kà mawulay à slaka aṅkul. Ama kà uwaga pəra aw, kà mawaf vok à uda aṅha à uwana akès mawulay à slaka aṅkul la gəl aṅha. ¹⁸ Məsləl à awtày, atà la deda anik à uwana azlaməna madiṅal gəl à vok tasəl gesina, kà uwana az gay marabəṅ la tetəvi aṅha, ¹⁹ kà uwaga pəra uwana məsləl à awtày aw, ama maham à ahəṅ məna madiṅal gəl à vok la uwana akəsàni masla, kà masla aṅa mauguzahay anina, la kaslà uwana mədala sili uwanay à Yahudiya. Sləray delga uwaga adəpəhla mazləbay aṅa Sufəl Zəzagəla ala, ṅgaha adəpəhla ala kà məwoya azladza haday.

²⁰ Hadfay kà, sili uwana tavà à anu à ahəl kà məṅga, say məfal sləm kà azladza aṅa matsəf anu gay à tsəh lakəl aṅha, la madz à ahəṅ gami la abà babay aw. ²¹ Asa à anu madəhəṅ kà uwana delga la huma aṅa Sufəl Zəzagəla, ṅgaha la huma aṅa azladza gesina babay.

²² Məsləl atà deda anik à tsəh aya. Masla kà mədagur mawaf vok à uda aṅha asik dəṅ, ṅgaha mənəṅəṅ kà masla kà azlaka dza. Lagonay kà, asal mazlak akul aya babay, kà uwana afla kà gəl à ahəṅ la akul. ²³ Titus kà, masla kà manalay gulo la sləray la abà, kà masla aṅa mazlak akul. Ama azladza anik səla uwanay tanəfa Titus à awtày kà, maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla la uwana tasləl atà à awtày, kà uwana baṅa azladza tanəṛəz sləray aṅkul kà, tazləb Zəzagəla la Yesu Kristu. ²⁴ Pəhàw atà ala mawoy atà aṅkul la ləv tekula, ṅgaha maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla tasləl atà à awtày aṅa magəfəṅ à afik ndzer, ṅgaha kà atà aṅa masəlay kà azlayla anu mats zlapay la akul la afik, kà uwana məpəh dziriga.

9

Zəzagəla awoya dza uwana avày la ləv tekula.

¹ La madzugway gulo la bə kà, gay la ahəṅ aṅa matsetser akul lakəl aṅa mazlakay, uwana tazlakla azlaməna madiṅal gəl à vok la kutso Yahudiya aya aw, kà uwana kasəlaw uwaga gesina. ² Gəsəl kà, akul la gəl aṅkul babay kà, asà à akul mazlak atà. Lakəl aṅkul la uwana gəts zlapay la huma azlaməna Makeduniya, la magof à atà: Azladedə la gudəṅ

uwana la kutso Akayya kà, tadàh vok à ahəŋ kà dagay koxi, kà mazlak azlaməna madiŋal gəl à vok la Yahudiya. Mawaf vok à uda aŋkul uwaga, kà atsənà azladza ala kaykay la tataka aŋatà la abà aya. ³ Lagonay bay kà, gəsləl azladedə makər uwaga à awtày, kà maham gay à tatak à vok, bokuba uwana: ‘Dahàwwàŋ’, gəgod à azladza anik, kà atà aŋa mədàbəza à awtày kà, kà tatak uwana gətsà zlapay lakəl aŋha kà adàpaka vok. ⁴ Agayŋa azlaməna Makeduniya tanəfa gi à awtày, ŋgaha məbəza akul à vok kà kadàdahaw vok à ahəŋ aw kà naka aŋidz ahama anu à gəl la huma aŋatà, kà uwana məgod kà mənawa akul manaway aw, tadàh vok à ahəŋ, məgod kaykayga, ma kakay adàpaka vok la akul ma? Akul babay kà aŋidz adàhama à akul à gəl. ⁵ Gədzùgw dziriga kà, azladedə uwaga tatsa vok à awtày à slaka aŋkul, kà tatak gesina uwana à ahəŋ tavà la ləv tekula. Ŋgaha kà, la mok uwana mədàda à awtày tatak uwaga adàdah vok à ahəŋ lela, kà bà la dziri kà mavày la ləv tekula aŋa dza, awkà la leri aw.

⁶ Gəpəhakulla la gay la gay la abà uwanay: Dza uwana asləkay ŋuv yewdi kà, adàtsəfay babay kà ŋuv yewdi, ama dza uwana asləkay mənŋa kà, adàtsəfay mənŋa babay. ⁷ Tsa baŋa kiya uwaga kà, dza avà bokuba uwana ləv aŋha arab kà mavày. Vàw la ləv tekula awkà la leri aw, kà uwana Zəzagəla arabay lakəl aŋa dza, uwana avày la marabay, ŋgaha la ləv tekula. ⁸ Zəzagəla la maslay kà mav à akul tatak gesina, kà akul aŋa maβəz kəla tatak, uwana kanawkuɖa aŋha gesina, ŋgaha atəm akul à ahəl aya aŋa madàhla sləray dzəba aŋha səla aw gə kiya uwanay. ⁹ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

‘Dza delga av tatak à azlaməna kuɖa la ləv tekula. Mawoy dza aŋha kà, aga la ahəŋ koxikoxi.’^{*}

¹⁰ Zəzagəla la uwana masla mav fofulo à masla masləkay, ŋgaha la tatak may aŋa madzadzarla akul. Adavà à akul fofulo gesina uwana kanawkuɖa aŋha, ahənəŋ kà fofulo masigla, ŋgaha masəl dza aŋkul aŋa magay mənŋa.

¹¹ Adàpis akul gay à vok la tatak gesina la abà kà masəl dza aŋkul, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋa ‘Kikay’, kà magod à Zəzagəla, kà sili uwanay kafaw anu à ahəl, mədala.

¹² Ndzer, mavày aŋkul uwanay kà, adàzlaka azladza aŋuvaw la sləray aŋa Zəzagəla la abà. Ama uwana aduwa uwaga kà, ‘Kikay’, azladza aŋuvaw tadəgod à Zəzagəla.

¹³ Kà uwana mavày uwanay kà, adàpəhla madz à ahəŋ dziriga aŋkul ala, kiya uwaga kà, azladza tadəsləkaw Sufəl

Zəzagəla, kà uwana kakəsaw mapəhay aña gay marabəñ aña Yesu Kristu, ɲgaha tadəsləkaway aya kà masəl dza aɲkul, uwana katsakaw tatak la slaka gə la azladza gesina. ¹⁴ La mok uwana tadənəñ vok mahamay aña Zəzagəla adəgay mənğa lakəl aɲkul kà, tadədəv kuɖa kà aɲkul, ɲgaha tadəwoy akul mənğa. ¹⁵ Lakəl aña uwanay gesina kà, 'Kikay', məgod à Zəzagəla kà mavəy aɲha, uwana aɖuwa vok gesina.

10

Gay uwana Pol awulla

à azlaməna matsəɖ gay à mapəhay aɲha à tsəh

¹ Gi Pol la uwana asa à gi mapəh à akul gay aña aslasl gəl gulo lagwa, azladza anik kà: 'Gi tələmna à baña gi la tataka aɲatà la abà', tagod, ama: 'Gi dzaɲɖzaɲ', tagod, 'A baña gi kərkər la atà.' Kamkam gədəv à akul kuɖa la sləm aña Yesu Kristu à masla uwana tələmna, ɲgaha dziriga. ² Kamkam bədəwla madzugway aɲkul kadəfaw gi leri à gəl, kà gi aña madəpəhla à akul ala ndzəɖa gulo à baña gədàda à awtəy à slaka aɲkul aw. Kà uwana aɲuvaw azladza la slaka aɲkul tagod kà, gədəh sləray kà bokuba aña dza uwana asəl Zəzagəla aw, tasəl kà, gəsla kà mapəhatàla ndzəɖa gulo nəma. ³ La dziri kà, anu kà anu azladza asik nəma pəra, ama məpay kiya aña azladza asik aw, say la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh. ⁴ Kà uwana kazlaña guvəl uwana məpala guvəl kà aña sləb vok aw. Ama kazlaña guvəl aña Zəzagəla, uwana la ndzəɖa. La masla la uwana məbazlähla azlazlagam uwana à ahəñ, azlaməna mazam aña Zəzagəla tahəɖəh vok à abà, ɲgaha la azlamadzugway fidaga aña azladza gesina. ⁵ Uwana dza atsalla zlapay lakəl aña matsihila aña Zəzagəla kà, mədəkəwəñ à ahəñ gesina, mədətsərkəwah azlamadzugway mawisiga aña azladza gesina aña makəs gay aña Kristu. ⁶ Anu kà mədəɖəfəh vok à ahəñ kà matsərkəwəh azlauwana takəs gay aw, à baña akul kà akul azlaməna makəs dziriga aña Zəzagəla.

⁷ Nərəzəw dadəñ tsi. Baña dza afa gəl aɲha à azladza aña Kristu à adi kà, say adzugway lela kəla zlə, kà uwana anu babay kà, anu azladza aña Kristu. ⁸ Ndzer, kà uwana ziruwi akəs gi aw, gədats zlapay la Sufəl Yesu Kristu kà, kà uwana masla la uwana avà à gi ndzəɖa, kà madla akul à huma à gay la madɲal gəl à vok la abà, awkà kà mazəhakulla aw. ⁹ Ama asa à gi kà kadzugwaw kà gətəw akul la wakità gulo aw, ¹⁰ kà uwana azladza aɲuvaw tagod kà, wakità aña

Pol kà zlazladfa ngaha dzanđzan. Ama baŋa gəl masla la tataka gami la abà kà, arùw vok à ahəŋ, asəl mapəh gay aw. ¹¹ Dza uwana adzugw kiya uwaga kà, aganay à uwana gəpəhal: Tatak gesina uwana gətsetsèr à akul kà, gədàpəh à akul aya, à mok uwana gədàgay la tataka aŋkul la abà.

¹² La dziriga kà, məslala vok aŋa magazləla gəl gami la azlaməna mazigən gəl aŋatà, uwana tagur gəl aŋatà kà la aslasl gəl aŋatà aw, uwana tagur gəl aŋatà kà la aslasl gəl aŋatà kà azlakusoŋu. ¹³ Ama anu kà, mətš zlapay kiya uwaga aw, anu kà mədūw makwi uwana Zəzagəla akədəv à anu à ahəŋ aw. Abəzla anu à slaka aŋkul la gay marabəŋ aŋa Yesu Kristu, uwaga la uwana makwi aŋa sləray gami. ¹⁴ Baŋa kità kà, mədūwla makwi aw, kà uwana la dziriga məbəzàwàŋ kà la tetəvi aŋa gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. ¹⁵ Ama anu kà, mətš zlapay lakəl aŋa azladza anik uwana tadzəkà aw, kà uwana uwaga kà gay gami aw. Ama kəla kà, madzugway gami kà, kadàw à huma à gay la madiŋal gəl à Yesu à vok la abà, ngaha kà sləray gami, uwana la tataka aŋkul la abà aŋa mad à huma à gay, la makwi gami uwana la abà Zəzagəla akədəv à anu à ahəŋ babay. ¹⁶ Zlahaw la huma la gay kà, mədàbəza tetəvi kà maz gay marabəŋ à kutso anik, uwana la abà kərkər la akul. Uwaga kà məslala vok aŋa mats zlapay la slaka uwatà aw, kà uwana slaka uwatà adagay guf aŋa dza anik.

¹⁷ Ama bokuba uwanay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Baŋa dza asal mats zlapay kà, atsa zlapay kà la azlatatak uwana Sufəl adfahəŋ kəla.'[☆]

¹⁸ Iyay ndzer kà, dza agay masəlay gə la huma aŋa Sufəl kà, kà uwana Zəzagəla awoyà masla, awkà la mazləb gəl aŋha la gəl aŋha aw.

11

Pol la azlaməna matapla fida gə

¹ Lagwa kà, asa à gi kà basàwğəŋ, kavàw à gi tetəvi gəbadma ŋuv makusoŋu kusoŋu gulo uwatà. La kità kà, kamkam basàwğəŋ. ² Maŋor aza à gi lakəl aŋa akul, azlauwana tavavàr akul bokuba uwana azà à Zəzagəla, kà uwana gədədfa akul mawdfa à ahəŋ la Kristu, ngaha asa à gi kà kadzaw à ahəŋ la sətaka, kà gi aŋa mapəhla akul ala, kiya dahalay uwana tavà à zil sətaka. ³ Gi la guba vok la abà, kà uwana gədzugway lakəl aŋkul, kà dza aŋa marəhla akul à uda, kà masak à Yesu Kristu la tsəh ala aw. Dzùgwàw lakəl aŋa uwana bebi asà à waŋ arəhèla

[☆] 10:17 10.17 Yeremiya 9.24

Hawwa à uda la demdem anha tsi. ⁴ Baɗa masla matapla fida ga anik asà à waɗ à slaka ankul, kà mapohakulla Yesu anik, gergar la uwana mazaɗkulàɗ, ayyà kagodaw. Ama masasodok uwana apohay kà uwaga kà, masasodok Zazagela uwana kabazawwal uwarà aw, ngaha babay kà, azanɗ kà gay marabon uwana kadinawwal gəl à vok aw. Ama bà la uwaga kà katsabawwal sləm!

⁵ La madzugway ankul la abà kà, dza uwanay kà: ‘Mən dza’ kagodaw, ndzer. Ama la dziriga kà, aduwa gi aw. ⁶ Iyay, zlahaw kà gəsəl mabafma kiya anha aw. Ama kà anja dza hanɗkeli ga kà, gi la hanɗkeli, kà uwana asik dən dən, gədapoh à akul uwaga la dazuwaya.

⁷ Dagay uwarà, mok uwana gəzakulla gay marabon anja Zazagela kà, gənàv akul tatak bà nɗuv babay aw. Gəzigenà gəl aw, kà uwana asa à gi kà akul kazigenàw, gəgod. Ngaha ma uwaga ma, gəfahàn ma mawisiga takay? ⁸ Mok uwana gəfah sləray la tataka ankul la abà kà, gəbazà à tatak uwana gənukufa anha la slaka anja azladza gudən anik ndzer, gədala atà à kufa à abà kà akul. ⁹ Mok uwana gi anina la abà gə kà, gəfà mahanay à dza anik ankul à gəl aw, kà uwana azladede mənə maɗiɗal gəl à vok dagay la Makeduniya tanaɗàh à gi à adi la kufa gulo la abà, kà uwana asà à gi maf à akul mahanay à gəl aw, bà tsərah à huma à gay babay kà, asà à gi tetuwa aw. ¹⁰ La dziriga kà, gəgod à akul kà, gi la madod gay ləv, kà uwana gəfà tatak ankul à gay, ankul uwana la kutso Akayya tetuwa aw. La dziriga kà, fida gəpoh aw, kà uwana Kristu la gi la abà ngaha masla kà fida aw. ¹¹ Kà mana à uwana apoh uwaga mi kagodaw takay? Kà uwana gəwoya akul aw, kagodaw ay? Awan! Zazagela kà asəl kà, gəwoya akul la ləv tekula.

¹² Lagonay kà, gəda à huma à gay la madəhən kiya uwaga, kà maham anidz à azlaməna matapla fida gə uwaga à gəl, uwana asa à atà mazəb à anu humà ala, la mazləb gəl anjata, ngaha kà atà anja masəlay kà sləray gami kà gergar la anjata. ¹³ Kà uwana atà kà, azlaməna masləlay dziriga aw, azlaməna fida, ngaha azlademdem uwana tapakàh gəl anjata ala bokuba azlaməna masləlay dziriga anja Kristu. ¹⁴ Uwaga kà nadzipo aw, kà uwana seteni babay kà, apaka gəl anha ala kà malika anja ufaka. ¹⁵ Uwaga kà, apaka tatak mawal anu ləv à gay aw, à baɗa azlaməna sləray anha tagodfay kà: ‘Anu azlaməna masləlay dziriga’. Ama la vuf makod gəl à ahən kà, tadəbəza seriya kəla anja sləray anjata uwana tadəhən.

Pol adod gay ləv kà ngərpa anha

16 Bâ gotənanə gəpəhay aya, asa à gi kà dza aña manəwəz gi bokuba gi kusoŋu aw. Ama baŋa asa à akul kà aña mapakgəla kiya kusoŋu, kità zlà kà, fəw à gi à ahən bokuba gi kusoŋu, kà gi aña mats zlapay makusoŋu kusoŋu suwan zlà. 17 La dziriga kà, uwana gəpəh la abanay kà, mapəhay aña Sufəl aw. Baŋa gədəkəs mats zlapay, gəbadma makusoŋu kusoŋu zlà. 18 Tsa azladza aŋuwaw tats zlapay kà azlatatak uwana la gudəŋ uwanay la vok kà, tsa kətà gi babay kà, gəts zlapay suwan kiya aŋatà. 19 'Anu kà anu azlaməna haŋkəli', kagoɔaw, kà uwaga à uwana kabasawwan azlakusoŋu aw ay! 20 Iyay, akul kà kakəsaw kà azladza tafa à akul asik à gəl, bokuba akul azlamayà, tazaw akul à gay tsərəh à aslasl adi, takad à akul dəmdəm à gəl, tapəsew akul ŋgaha tadafa à akul ahəl à gəl, tatərəb akul. 21 Haɔay, la dziriga kà, aŋidz ahama gi à gəl kà mapəhay kiya uwaga, ndzer kà, gi guɔguɔ.

Ama lagonay kà, tsa aŋidz aham azladza à gəl aña mapəhay makusoŋu kusoŋu aw, kà gi babay kà, kità gədəpəhay suwan. 22 Tadagay azla Ibəranəŋkowen, gi babay kà bà gi atà, tadagay azla Isərayel, gi babay bà gi atà aya, tadagay mayyi à tsəh ala aña Abəraham, gi babay kà bà gi mayyi à tsəh ala aña suwan, ŋgaha ma taduwa gi ma la mana zlà ma? 23 'Anu azlaməna sləray aña Yesu Kristu', tagoɔ. Gi babay kà, gəɔəh sləray aña bay, gəɔəh sləray uwaga la maɔuw atà aya. Iyay, uwaga gəpəhay kà, kamkam bokuba gəl à gi la vok aya aw. Ama ndzer kà, gəɔəh sləray ɔaɔuwa à atà zewk à zewk, tadaw gi à daŋay ɔaɔuwa à atà. Tazlabəh gi ɔaɔuwa à atà, mamətsay kà gi gəuzuzəhla kà la gay gəl ahəl. 24 Asik zlo azlamasiga aña azla Yahudiya taslahgəla la kurpi, kəla maslahgəla kà, tapəs gi la kurpi dzik makər gəl aña ladəga, ladəga. 25 Asik makər azla Rom tazləb gi la azəwa. Tatsəh gi la akur kà makəɔ gi asik tekula. Asik makər kəslah iyaw aguwaəhgəla à gəl à abə aya. Asik tekula gəvək à iyaw à abə gəhən à abə. 26 La mauguzahay gulo uwana la abə, aŋuwaw kà gəsəh ŋgərpa la azlamukwà la abə, la ahəl aña azlaməna gəna, la ahəl aña azlatsəhay anik anik, amiyaka bà la ahəl aña tsəhay gulo babay. Gəsəh ŋgərpa la azlaslaka gesina, la azlahuɔ gudəŋ gesina la abə, ŋgaha la ahəl aña azlauwana: 'Anu azladedə aŋak', tagoɔ à gi, ama kà aña gay gə. 27 Gəɔəh sləray dəgdəgga tsərəh à uwana naka gəməts à abə, bà madzəhal babay kà, gədzəhəhəl aw. Gəbàz tatak may la tatak masay aw, zwek à zwek gəkəs nəlay, anasl akəɔəh gi, kà uwana gəgəh la vok deyday. 28 Ŋoɔəgi kà, azlatatak anik

✧ 11:24 11.24 5Musa 25.3

anik la ahəŋ babay kà, gəslala vok aŋa matugw uwaga à uda aya aw. Ama tatak tekula la ahəŋ atərəb gi kəla mavakay: Gi la madzugway la abà kà lakəl aŋa azlaməna madinjal gəl à vok la kəla maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, kà masla gà. ²⁹ Magay guɓguɓ aŋa dza kà, apakgəla kà guɓguɓ suwaŋ. Baŋa dza atəf à tsakana à abà kà, ləv aza à gi mənɓa.

³⁰ Azlayla vok kà gəts zlapay, ama kəla kà, gəts zlapay kà lakəl aŋa tatak uwana apəhla guɓguɓ gulo ala. ³¹ La haday kà, Zəzagəla Baba aŋa Sufəl gami Yesu Kristu asəl kà gəɗàh fida aw, mazləbay agay kà la masla koksikoksi. ³² Mok uwana gi la Damas kà, lawan aŋa mənə sufəl Aretas, abàk azladza à gay gamagày aŋa huɗ gudəŋ gesina, kà atà aŋa makəs gi. ³³ Ama la abatà kà, azladedə anik tafà gi à takosà à abà, tadzilà gi à ahəŋ la gəl zlagam uwana takəsla gay à huɗ gudəŋ à adi. Kiya uwaga la uwana gətəf la ahəl aŋatà.

12

Uwana Sufəl Zəzagəla apəhla à Pol la masesinay

¹ Amiyaka bà akəsa vok la slaka azladza aw, babay kà say gəts zlapay kà mapəhay lakəl aŋa tatak uwana Sufəl apəhgəla ŋgaha la azlauwana masesinay apəh à gi gesina. ² Gəsəl masla madinjal gəl à vok anik uwana la Kristu la abà, dagay uwatà kà adadàh mavay kulo gəl aŋha ufaɗ, masla kà ahəd à zagəla mamakər matsekakaday gà uwatà à afik. (Adà à afik ma la sləb vok kà, à bi masesinay pəra asasinla à mənɓa kà, gəsəl aw, say Zəzagəla kokudə gəl aŋha pəra asəl) ³ La dziriga kà, dza uwatà kà ahəd kà à slaka mazləbay uwana à abà la slaka Zəzagəla. (Bi la sləb vok à uwana Sufəl adala masla à abà kà, gəsəl aw, masla masəl uwaga kà say Zəzagəla pəra) ⁴ La abatà la uwana atsanà azlagay nasiriga, uwana azladza taslala vok aŋa mabəfal à tsəh aw, uwaga kà tetəvi la ahəŋ kà aŋa dza la sləb vok aŋa mapəhay babay aw. ⁵ Lakəl aŋa dza uwatà la uwana gəts zlapay, awkà la ndzəɗa aŋa gəl gulo aw. Kiya uwaga la uwana kà, gəpəhla guɓguɓ gulo ala. ⁶ Baŋa asa à gi mats zlapay aw, gəhəl à ahəŋ kà uwaga, kà uwana asa à gi kà, dza asləkaw gi lakəl aŋa tatak uwana anənənəŋ la uwana atsənənəŋ la slaka gulo aw.

⁷ Naka azlayla gi gətsa zlapay, kà uwana Zəzagəla apəh à gi azlatatak dzəba aŋha səla aw gə aŋuvaw. Kiya uwaga babay kà avà à gi tatak anik aya, uwana azà à gi, kà gi aŋa magay zlapay aw. Tatak uwaga kà Zəzagəla agolla la ahəl aŋa seteni kà matsəhla gi yəs kà gi aŋa magay zlapay aw.

⁸ Asik makər gədəv kudə à Sufəl Zəzagəla lakəl aŋa dɗuvats

uwaga, kà masla aña mapəlgəla la uwaga la abà. ⁹ Ama masla awùlgəla agòd: 'Vok mahamay gulo kà diga kà aňak gesina. Mok uwana kak guɓguɓ kà, ndzəda gulo adahà sləray la kak la abà.' Lagonay kà, gi la marabay kà mabas guɓguɓ gulo kà uwana ndzəda aña Kristu la gi la abà. ¹⁰ Kà uwaga à uwana, gəvalàh à zagəla lakəl aña guɓguɓ gulo, amiyaka azladza tatsək à gi magodahay à gəl, tatəərb gi babay kà, gəbasiŋ kà Kristu. Baña azlamatəərbay anik la mazaw la gəl tawədaŋ gi à ahəŋ kà, la mok uwatà la uwana gəbəza ndzəda.

Madzugway aña Pol lakəl aña azla Korintiya

¹¹ La dziriga kà, gəpəh kà gay makusonju kusonju, ama akul la uwana kafaw gi gasa à gəl aña mapəhay kiya uwaga. Kà uwana naka akul la uwana katsaw zləbaw gi, amiyaka bə gədagay tatak aw, babay kà azlaməna masləlay mawga uwaga kà taduw gi la magay nəma aw. ¹² Sləray uwana apəhla ala kà gi masləlay kà, adahàhà vok la tataka aňkul la abà, gəpəhakulla la mabasiŋ uwana akəf gəl à ahəŋ aw, gədahàhà azlanadzipo la azlatsəhay tatak anik anik, uwana la ndzəda gesina la huma aňkul. ¹³ Awma tatak anik la ahəŋ gədahàŋ à azlaməna masla gay Zəzagəla anik, masla gədahəkullàŋ aw takay? 'Vàw gi tatak', gəgod à akul magay aw: 'Basəwgəŋ kamkam!'

¹⁴ Lagwa kà, gəzladà à awtày à slaka aňkul ka mamakər adagay. Baña gəda da à awtày kà, gəda fa à akul mahanay à gəl aw. Akul la uwana gəyàh akul awkà sili aňkul aw. La haday gə kà, azlabəza la uwana tadzadzar baba aw, ama baba la uwana adzadzar azlabəza. ¹⁵ Gi kà la marabay, gəvə à tatak uwana gəkoray gesina, adagay aslasl gəl gulo babay, kà gi aña mazlak akul. Lagwa ma katetuwwaw mawoy gi, à kà uwana gəwoya akul kaykay takay?

¹⁶ Gəfa à akul mahanay à gəl aw gadzewi la abà aw. Zlahaw kà, dza gə agod à akul kà, gədahəkulla dəmdəm à vok, la maɓəz akul à tsəh, la dabaray agodfay kà, haday zlə ma aw. ¹⁷ Azladza gulo uwana gəslələh atà à awtày ma, tazawàh akul à uda kəla ay? ¹⁸ Gəsləl Titus la azladedə anik à slaka aňkul. Lagwa ma, Titus la uwana azuw akul à uda zlə ma ay? Tsa, gəgod kà, anu səla kà mədàh sləray kà tekula, madzugway la manəfay gami kà tsa tekula ma, kakay zlə ma aw gə ma?

¹⁹ Zlahaw dagay uwarà kà akul la madzugway uwaga, 'Asa à anu matsad gəl gami ala la huma aňkul', kagodfaw. Awan! Kiya uwaga aw. Məpəh uwaga kà la dziriga aña Zəzagəla, kà uwana anu azlaaŋa Kristu. Azladedə gami, uwana məwoya akul uwaga gesina kà, kà uwana asa à anu

kazigənwaw la madiŋal gəl à vok la abà. ²⁰ Guba aza à gi kà, kà mok uwana gədàda à awtày à slaka akul babay, kadànəŋaw gi bokuba uwana kayahaw babay kəla. Guba aza à gi, kà mabəz akul à gəl la magazlay, la maŋor, la mapak ləv, la matsən vok a gay aw, la azlagay wadzaw wadzawga, la azlakaskas, la azlazlapay ŋgaha la azlamasàh gəl anik anik la abà gesina, à uwana asa à gi aw. ²¹ Baŋa gədàda à awtày kà, asa à gi kà Zəzagəla gulo awulgəla gəl à vədah, kà gi aŋa matuway lakəl aŋa azlaməna madz à ahəŋ la tsakana la abà, kà uwana, la hadəy gə kà, tapəh gay la ləv ala aw. Tasak tatak mawisiga la tsəh ala aw, tadəh mabila la dèwdèw tatak mawisiga.

13

Gay makəf gəl à ahəŋ, la Ayyi

¹ Mamakər aŋha la uwaga gəda à awtày à slaka aŋkul. Iyay, bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà kà: 'Kəla dza uwana apuw gudzi kà, say agay la azlaməna sayda səla baŋaw makər.'^{*}

² Gay aŋa mapəh à azladza uwana à vok à abà tadəhəŋ tsakana la tataka aŋkul la abà, ŋgaha azlamatəm à ahəŋ gə gesina kà, gəpəh à akul bokuba uwana gəpəh à akul dagay la madzəka à mok, uwana gəgə la slaka akul kà masəla. Baŋa gədàda à awtày kà, gədàdəfaha à atə seriya à gəl la paraka. ³ Kiya uwaga kadəbəzaw sayda uwana kayahaw. Kasəlaw kà Kristu apəh gay la gi la abà təga aw uwa. Ŋgaha sələw kà, Kristu uwana adəh sləray la tataka aŋkul la abà kà, guɓguɓ aw, ama apəhla maslay aŋha ala la akul la abà. ⁴ La mok uwana tatatəsl à ahəf à adi kà, la mok uwatə kà, agə guɓguɓ. Ama lagwa kà, aga la ahəŋ la sifa kà ndzəfə aŋa Zəzagəla. Kà maham gay à vok gami la Kristu, anu bay kà anu azlaguɓguɓ, ama kà maslay aŋha kà anu la sifa bay, ŋgaha la mok uwana mədàda à awtày la slaka aŋkul kà, mədəfəh sləray la maslay aŋa Zəzagəla.

⁵ Lagonay kà gürəw gəl aŋkul dəŋ zlə. Akul la madiŋal gəl à vok la abà nəma ay? Say kasəlaw uwaga la aslasl gəl aŋkul: Kasəlaw ma, Yesu Kristu ma aga la akul la abà nəma ay? Tsa baŋa kitə aw kà, kazawla. ⁶ Ama la hadəy kà, baŋa akul kagəfawwan afik kà kadiŋaw gəl à Yesu à vok kà, gəsəl la dziriga kà, kadəsəlaw kà anu azlaməna masləlay aŋa Kristu hadəy. ⁷ Mədəv kudə à Zəzagəla kà akul aŋa madəh mawisiga aw. 'Ama məyah magəf dziriga gami à afik pəra', kagəfaw aw. Awan, ama kəla kà, asa à anu kadəhawwan kà say uwana akəs à vok pəra, amiyaka məsəla kà madəh

^{*} 13:1 13.1 5Musa 17.6; 19.15

delga babay aw. ⁸ Anu kà mēslala vok aṅa matsak dziriga aṅa Zəzagəla à ama aw, say mēdza à ahəṅ kà, kà ahàl aṅha pəra. ⁹ Anu kà, anu la marabay à baṅa anu azlaguḅguḅ, ṅgaha akul la ndzəḍa. Kà uwaga à uwana mēdəv kufa à Zəzagəla, kà masla aṅa mapakakulla kà azlazil. ¹⁰ Wakitə uwanay gətsetser kà, la mok uwana gələg mabəz à slaka aṅkul dadəṅ. Kà uwana baṅa gədàda à awtəy kà, asa à gi aṅa matsətsəhakulla la gay dzaṅdzaṅga aw. Kà uwana Sufəl Zəzagəla avà à gi ndzəḍa aṅha kà makaləhla akul à vədah aw, ama say kà matsizlla akul ala pəra.

Ayyi

¹¹ Iyay zlà azladedə, lagonay kà: 'Dzàw à ahəṅ wurwur zlà', gəgod à akul. 'Gàw azlamahanay gə la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh, kəsàw gay gulo uwana gəpəh à akul, tsənàw vok gay, dzàw à ahəṅ la lapiya la abà, kà Zəzagəla uwana awoya dza, ṅgaha avəh lapiya, adza à ahəṅ la akul la abà aṅa tsərəh à awtəy!'

¹² Dahàw vok 'Ayyi', kà akul à akul, la ləv tekula! 'Ayyi!' azlaməna madiṅal gəl à vok la abanay gesina tagod à akul.

¹³ Vok mahamay aṅa Sufəl gami Yesu Kristu, la masal aṅa Zəzagəla, ṅgaha la maham gay à vok aṅa Masasəfok Zəzagəla agay la akul gesina.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA GALATIYA Lettre de Paul aux Galates

¹ Wakità uwanay asa à uda kà la ahàl gulo à gi Pol, maslèlay aña Yesu Kristu. Dza asik taslèl gi aw. Zəzagəla Baba, uwana awùlla Yesu Kristu à uda la mamətsay, la Yesu Kristu la gəl aña, la uwana taslèl gi. ² Gi la azladedə uwana la abanay gesina, 'Ayyi', məgod à akul, akul azlaməna masla madijal gəl à vok la kutso Galatiya gesina. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl Yesu Kristu tavà à akul vok mahamay, la lapiya. ⁴ Yesu Kristu avà sifa aña kà tsakana gami, ŋgaha kà Zəzagəla aña mamatsinəŋla. Kà tatak mawisiga aña gudəŋ à vok uwanay aña magay la ndzəɔfa lakəl gami aw. Adahəŋ kiya uwana asa à Baba Zəzagəla kà mafehəŋ. ⁵ Mazləbay agay la Zəzagəla aña koksikoksi. Amen.

Gay marabəŋ anik la ahəŋ aw

⁶ Kà kadaw gi gəl à vok. Zəzagəla azalà akul la vok mahamay, kà akul aña magay azlaaŋha. Ama katskats kasàkàw uwaga la tsəh ala, kanəfaw tetəvi anik uwana: 'Delga kà la uwatà', kagodaw. ⁷ La dziriga kà, tetəvi delga anik la ahəŋ aw. Ama azladza anik la ahəŋ, à uwana takəɔ akul ala gəl vok. Tayəh mabəɔɔla gay marabəŋ aña Kristu kiga. ⁸ Baña dza anik azakulla gay marabəŋ gərgər, la uwana məzəkulləŋ kà, masla kà matsaflaga la slaka Zəzagəla. Adagay anu, adagay malika anik uwana asa à ahəŋ la zagəla bay. ⁹ Mədapəh à akul təga aw kà, lagonay gəwulla akul ala à tsəh aya: Baña dza azakulla gay marabəŋ gərgər la uwanay mepəhakulla ala kà, Zəzagəla asafla ala seriya à gəl. ¹⁰ Haday, la matsetser gay uwanay kà, asa à gi kà, azladza tazləb gi aw. Asa à gi, kà Zəzagəla pəra azləb gi. Awma kadzugwaw ma, kà gi aña mahəɔ azladza à adi takay? Awan, agay asa à gi kà azladza aña mazləb gi kà, naka gəgay masla sləray aña Kristu aw.

Pol abəz tetəvi kà magay maslèlay aña Kristu

¹¹ Azladedə gulo, asa à gi mapəhakulla ala la paraka kà, gay marabəŋ uwana gəzəkulləŋ kà, aguwa à wan la slaka dza asik aw. ¹² Gəbəza uwaga la slaka dza aw, dza atəpgəla uwaga babay aw. Ama Yesu Kristu la uwana apəhgəla, ŋgaha afətəgəla uwaga à ama ala.

¹³ Kasəlaw madz à ahəŋ aña uwarə gulo, à mok uwana gənəfa tsəhay manəfay aña azla masla Yahudiya. La

kaslâ uwatà la uwana, gètèrèbàhà azlamèna gay Zèzagèla kaykay. Gèyàh mazàh atà ala gesina. ¹⁴ Gènèfà mapèhay aña makoray, ñgaha la mapèhay aña azlababa gami madzidziga la lèv tekula, ðafùwa à gay azlamanalay gulo gesina.

¹⁵ Ama vok ahamà à Zèzagèla, akèsà gi dagay uwana talèg mayyi gi. Azala gi, kà gi aña madàhla slèray, bokuba uwana akèsal à gèl. ¹⁶ Kiya uwaga apèhgèla Kona aña, kà gi aña maz gay aña la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. La kaslâ uwatà kà, gèhàd à slaka dza kà manav matsihila la slaka aña aw. ¹⁷ La kità, gèhàd à Urusalima babay, kà madz à ahèj la azlamèna maslèlay teraña à gi aw, ama gèwà vok kà mapiyay kà à kutso Arabiya, dagay la abatà la uwana gèwùl à Damas. ¹⁸ Uwana mavay makèr adada à lig kà, gèwùl à Urusalima kà gi aña manèj à Piyer à gay. Kasukwa sèla mèdzà à ahèj anu sèla pèra. ¹⁹ La abatà kà, gènèj à azlamèna maslèlay anik aw, say Yakuba à deda aña Sufèl Yesu pèra.

²⁰ Uwanay gètsetser akul kà fida la abà aw, Zèzagèla asèl kà gèfàh uwaga aw.

²¹ La lig aña uwaga la ahèj, gèhàd, gèuguzàh la kutso aña Sèriya, ñgaha la Sèlisèya. ²² La mok uwaga, azlamèna madij gèl à Kristu à vok la makoray aña Yahudiya, tasèl huf adi gulo dadàn aw. ²³ Tatsènàn kà uwana azladza tapèhay pèra: 'Kay, masla matèrèbàh anu uwana uwarà, lagwa kà, masla az madijal gèl à vok, uwana lakèl aña Yesu à azladza adagay, kay kà, ayàh mabèzlèj à abà uwarà.' ²⁴ Kà uwaga kà, tazlèbà Zèzagèla kà azlatatak uwana gèfahànj.

2

Pol la mèn maham gay à vok la abà la Urusalima

¹ Kiya uwaga à uwana, mavay kulo gèl aña ufad adada à lig, gèwùl à Urusalima aya, Barnabas anèfà gi, ñgaha gèkès Titus à tsèh aya babay. ² Gèwùl à abatà kà, kà uwana Zèzagèla agòd à gi: 'Hàd à abatà.' Mèhamà gay à vok kokufà gèl gami la azlamadzahaga aña azlamèna manèfay, gèpèh à atà gay marabèj uwana gèzàh à azladza, uwana azla Yahudiya aw, kà uwana asa à gi kà slèray gulo aña mawis à wèfah aw. ³ Masla mazlak gi, Titus, masla kà zil Gèrèk, ama tafàl ndzèfà à gèl, kà makèdèv à uda aw. ⁴ Ama azlamèna magolla dza la ahèj tasà à tataka gami à abà la dabaray la magòfay: 'Masla mamakèdèv à uda gà takay?' Asà à atà masèl madz à ahèj gami, uwana anu la makor gèl la abà, kà uwana mèdagay tekula la Kristu. Asà à atà

aŋa mawulla anu à mayà aŋa mapəhay aŋatà à abà. ⁵ Ama məkəs atà gəl à ahəŋ, amiyaka ŋuv aw, kà uwana asa anu kà gay marabəŋ dziriga, adza à ahəŋ kiya uwanay kà akul aŋa masəlay.

✧ ⁶ Iyay, azlauwana tazala atà ala azlaməŋga uwarà ndzer, -gay gulo la abà aw, kà uwana Zəzagəla avàh azladza ala aw-, uwana tazala atà ala azlaməŋga, uwaga abəđla madiŋal gəl à vok gulo aw, ŋgaha matapla gulo kà uwala delga aw, tagòđ aw. ✧ ⁷ Tasəl pəra kà, kà Zəzagəla afà à gi à gay marabəŋ à ahəl kà maziŋ azladza uwana makədəv atà à uda gə aw, bokuba uwana Zəzagəla afa à gay marabəŋ à Piyer à ahəl kà maziŋ à azla Yahudiya babay. ⁸ Zəzagəla agəđà Piyer à afik, kà masla aŋa magay masləlay à tataka azla masla Yahudiya à abà, bokuba uwana agəđà à gi afik kà gi aŋa magay masləl gi à tataka azlatsəhay anik à abà suwaŋ. ⁹ Hadəy, Yakuba, Piyer ŋgaha Yuhana, -tanərəz atà kà bokuba azlamaŋoləv gə la tataka azlamaham à ahəŋ la abà-, atà tasəl kà Zəzagəla la uwana avà à anu sləray uwanay. Gay gə la uwaga tavà à anu matsən vok gay la Barnabas, kà anu aŋa madəh sləray la tataka azlatsəhay anik la abà, ŋgaha atà aŋa madəh sləray la tataka azla Yahudiya la abà. ¹⁰ Ama tadəv à anu kudfa kà madəhəŋ kà tatak tekula pəra: Maf sləm à azlaməna kudfa, uwana la maham à ahəŋ dza la abà la Urusalima. Uwaga la uwana məwəđ vok à uda kà madəhəŋ.

Pol asləh vok à Piyer la Antiyews

¹¹ Mok uwana Piyer adasa à waŋ à Antiyews, gəsləhal məlo à gəl la huma aŋa azladza, kà uwana adahà sləray la tetəvi aŋha aw. ¹² Teraŋa dadəŋ, tazùw tatak may la slaka gə, la azladza uwana kokudfa makədəv atà à uda gə. La lig la ahəŋ, mok uwana azladza aŋa Yakuba tasà à waŋ, atà uwana tadəla slilih la makədəv vok à uda la abà, guba akəs Piyer, avahà ala la azladedə uwatà, asək à mazuw tatak may atà nna. ¹³ La abatà azla Yahudiya anik tabək gəl à ahəŋ səla səla, bokuba aŋa Piyer babay. Baməraaka Barnabas bay kà, anəfà madəhəŋ aŋatà. ¹⁴ Mok uwana gənəŋəŋ, kà tawis tetəvi aŋa gay marabəŋ ala kà, gəgòđ à Piyer la huma aŋa azladza uwatə gesina: ‘Kak, uwana kak zil Yahudiya, kadzà à ahəŋ la abanay kà bokuba kak zil Yahudiya aw, kadzà à ahəŋ kiya kak zil Yahudiya aw, kayyà, kà mana kagòđ à azladza uwana azla Yahudiya aw kà tadza à ahəŋ bokuba azla Yahudiya zla ma?’

Mabəlay kà say la madiŋal gəl à vok pəra

15 Ndzer, anu kà, anu azla Yahudiya dziriga, kà uwana azlababa gami kà azla Yahudiya dagay la slilih, anu azlatsəhay dza à uda aw, anu azlaməna masəl tetəvi aña Zəzagəla aw aw. 16 Amiyaka adagay bokuba uwaga, məsəl kà, dza uwana dziriga la huma Zəzagəla kà, say dza uwana adiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, awkà dza uwana anəfa mapəhay aña azla Yahudiya aw. Mədiŋ gəl à Yesu Kristu à vok bay kà, kà Zəzagəla aña mav à anu tetəvi kà anu magay sətaka la huma aŋha kà, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok, awkà, kà uwana mənəfa mapəhay aña azla Yahudiya aw. Dza aslala vok aña magay sətaka la huma Zəzagəla la manəf tetəvi aña mapəhay aw.* 17 Kiya uwaga babay anu azla Yahudiya, məhoy guba aña Kristu bay, anu məbèz dziriga la huma Zəzagəla kà uwana anu la maham gay a vok là Kristu la abà, ama anu azlaməna tsakana kalkal la aña azlatsəhay anik gesina. Baña kiya uwaga ma, Kristu adzərədə tsakana ala takay? Awan, tetuwa kiya uwaga aw! 18 Naka agay kiya uwaga nəma, ama mapəhay aslala vok kà mag gi sətaka aw, ŋgaha gəgola aya, gənəf mapəhay bokuba tatak uwana akəsa vok aya, aña kità kà, gədàcfah mawisiga la huma aña Zəzagəla. 19 Ama kà aŋulo kà, lakəl aña mapəhay kà, gi mamətsay gə. Mapəhay kà, kà aŋulo kà, adapaka tatak deyday, uwaga gesina kà adada à lig, kà gi aña magay la sifa la huma aña Zəzagəla. Dagay uwana tatatəsl Kristu à ahàf à adi, gəga tekula la masla, məmèts à slaka gə à abà anu səla. 20 Gi kà, sifa uwanay gədza la ahəŋ kà, la gəl gulo aw, Kristu la uwana adza à ahəŋ la gi la abà. Sifa uwana gədza la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok kà, gədalla kà la madiŋ gəl à Kristu à vok, à masla uwana Kona aña Zəzagəla, uwana awoya gi, ŋgaha uwana avà vok aŋha kà aŋulo. 21 Tetuwa, gədàpəsew delga aña Zəzagəla dikiđiki la mawulay à mapəhay à abà aw. Baña dza adagay dziriga la huma aña Zəzagəla kà, kà uwana adàh tatak uwana mapəhay apəhay la manəf mapəhay kà, baña kiya uwaga kà, Kristu kà aməts kà deyday pəra zlà.

3

Mapəhay baŋaw madiŋal gəl à vok

1 Azla Galatiya, kusoŋu aŋkul uwanay hadəy! Uwa adasləb akul aresl lakəl ala uwa? Tsa gəpəhakulla Yesu Kristu, uwana aməts à ahàf à adi uwi? 2 Wùləw gi ala gay tekula pəra: Zəzagəla avà à akul Masasəđok aŋha ma kà uwana kanəfəw mapəhay ay, awma kà uwana katsənəw gay marabəŋ, ŋgaha la madiŋ gəl à Kristu à vok takay?

* 2:16 2.16 Mahabay 143.2

³ Kà mana katsənàw sləm aw ma? Uwana Masasəfok adzəkà la vok aṅkul ma, asa akul madəv uwaga à gay la ndzəɗa aṅa vok aṅkul takay? ⁴ Uwana apàkakulla vok gesina ma, uwaga ma deyday takay? Tetuwa tatak mənɓa bokuba uwanay apakay deyday aw! ⁵ Zəzagəla avà à akul Masasəfok aṅha, ŋgaha adàh azlanadzipo la tataka aṅkul la abà babay. Adàh uwaga ma, kà uwana kakəsàw gay aṅa mapəhay ay? Awma kà uwana katsənàw gay marabən ŋgaha kaɗiṅàw gəl à Kristu à vok ay?

⁶ Iyay, dzùgwàw lakəl aṅa Abəraham bokuba uwana wakità apəhay, agòɗ:

'Abəraham afà madzugway aṅha à Zəzagəla à afik, kà uwaga à uwana agà dziriga la huma aṅha.'[☆]

⁷ Tsa baṅa kiya uwanay kasəlaw kà, say azladza uwana taɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok la dziriga, la uwana tadəgay mayyi à tsəh ala aṅa Abəraham. ⁸ Dagay uwarà tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, azlauwana azla Yahudiya aw, tadəpaka dziriga la huma aṅha, kà la maɗiṅal gəl à vok aṅatà. Gay gà la uwaga mapəhiya à Abəraham à vok à abà dagay uwarà à gay marabən:

'Zəzagəla adəpis gay à azladza gudəṅ à vok gesina kà, kà kak à kak Abəraham.'[☆]

⁹ Abəraham aɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok. Azlaməna maɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok bokuba aṅa Abəraham tadəbəza mapis gay à vok bokuba aṅha uwana abəzəl babay.

¹⁰ Ama kà aṅa azlauwana tadzugway kà tadəgay dziriga la huma Zəzagəla kà, kà uwana taɗàh uwana mapəhay apəhay kà, Zəzagəla adàkas atà la seriya. Kiya uwaga tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Kəla dza, uwana anəfa azlamapəhay gesina uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà aw kà, seriya aṅa Zəzagəla adətəɗ à atà à gəl.'[☆]

¹¹ Ama bà la uwaga gesina kà, dza la ahəṅ dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana wakità agòɗ babay:

'Masla maɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok abəza dziriga, adza à ahəṅ la sifa.'[☆]

¹² Ama mapəhay kà, abəza kà maɗiṅal gəl à vok aw, bokuba uwana maɗsetserayga:

'Dza uwana akəs mapəhay lela kà, adàdza à ahəṅ kà la masla.'[☆]

¹³ Kiya uwaga kà, Zəzagəla adukwaṅ seriya à gəl, kà uwana məkəs gay aṅa mapəhay tetuwa aw. Ama Kristu asà à ahəṅ, abəɗ à slaka gami à abà, kà Zəzagəla aṅa maɗukw

☆ 3:6 3.6 1Musa 15.6 ☆ 3:8 3.8 1Musa 12.3 ☆ 3:10 3.10 5Musa 27.26 ☆ 3:11 3.11 Habakuk 2.4 ☆ 3:12 3.12 3Musa 18.5

ala seriya à gəl. La madfehəŋ kiya uwanay, avavàrà anu la seriya uwaga la abà. Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Dza uwana tatatàsl à ahàf à adi kà, matsafla gà.'[✱]

¹⁴ Kristu adahəŋ kiya uwanay kà, kà azlatatak delga uwana Zəzagəla apəh à Abərahəm à ahəŋ, kà azladza uwana azla Yahudiya aw aŋa maβəzal la ahəl aŋha suwaŋ. Nğaha kà anu aŋa maβəzal Masasəfok, uwana Zəzagəla apəhàhà à ahəŋ aŋa mav à anu, kà uwana mədavəl ləv gami.

Mapəhay awis tatak uwana ala Zəzagəla apəh à ahəŋ aw

¹⁵ Azladedə, say gəpəh à akul la gay la gay la abà, bokuba uwana zagələ aŋa azladza. Baŋa azladza səla tahamà gay à vok nğaha tatsən vok gay, nğaha tafà à ahəl à afik, kiya uwaga kà, dza aslələ vok aŋa mazalaŋ à gəl babay aw.

¹⁶ Hadəy, Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahəm kà aŋha, nğaha la mayyi à tsəh ala aŋha. Ama wakità Zəzagəla agodf: Azladza dəŋ, agodf aw, ama à mayyi à tsəh ala aŋha, dza tekula pəra: Kristu. ¹⁷ Tatak uwana asa à gi aŋa mapəhay kà, bokuba uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahəm, agədəŋ à afik. Mavay dadərmokw ufađ bəzi aŋha dzik makər la lig aŋha la ahəŋ, la uwana mapəhay azlənjal. Uwaga aslələ vok aŋa mapəl makəs vok slawda uwaga ala, nğaha la tatak uwana Zəzagəla apəh à Abərahəm à ahəŋ aw.[✱] ¹⁸ Agayŋa Zəzagəla avà tatak à azladza, kà uwana tanəfà mapəhay kà, uwaga asal magodfay kà: Avà kà, kà uwana apəh à ahəŋ aw, tsa tekefik kà, Zəzagəla apisà gay à Abərahəm à vok, kà uwana apəhal à ahəŋ kiya uwaga pəra.

Godega aŋa mapəhay

¹⁹ Tsa baŋa kiya uwanay ma, kà mana Zəzagəla avà mapəhay à azla Yahudiya ma? Zəzagəla avà à anu, kà anu aŋa masəlay azlatatak ma, uwala mawisiga la huma Zəzagəla la? Avà kà aŋa dəŋŋa pəra, tsəràh à uwana mayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm tatsàw à waŋ à masla à uwana Zəzagəla apəhal azlatatak uwaga à ahəŋ. Zəzagəla apəh uwaga à azlamalika, tazəŋ à azladza, masla masəlla anu vok la ahəŋ la tataka gami la abà la Zəzagəla. ²⁰ Masla masəlla vok à azladza kà, adza à ahəŋ kà, la tataka aŋa azladza səla la abà. Ama la mok uwana Zəzagəla apəh à azlatatak uwaga à Abərahəm, masla la gəl aŋha adahəŋ bokuba masla masəl vok à azladza.

Kà mana mapəhay asà à waŋ ma?

[✱] **3:13** 3.13 5Musa 21.23 [✱] **3:17** 3.17 1Musa 12.7; 2Musa 12.40

²¹ Iyay, uwaga ma asal magoƆay, kà mapəhay kà awoya tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ aw, takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Agayŋa mapəhay tekula uwana naka aslala vok, avà sifa à azladza kà, naka agəŋ dziriga la huma Zəzagəla babay. Ama mapəhay la ahəŋ kiya uwaga aw. ²² Tekedika wakità Zəzagəla agoƆ kà: Azladza gudəŋ à vok gesina kà, atà la tsəh aŋa tsakana, uwaga bokuba makəƆ gəl à ahəŋ aŋha, à uwana Zəzagəla apəh à azlauwana à ahəŋ, tadin gəl à Yesu Kristu à vok. Avà à atà kà, kà uwana tadin gəl à masla à vok.

²³ Dagay uwarà, mok uwana tetəvi la ahəŋ dadəŋ kà azladza aŋa madin gəl à Kristu à vok dadəŋ aw kà, mapəhay aga bokuba masla manəŋla, uwana anəŋla anu la daŋay aŋha la abà. Mənəfà masla tsərəh à uwana Zəzagəla apəhanula tetəvi kà anu aŋa madin gəl à Yesu à vok. ²⁴ Kiya uwaga mapəhay aga masla manəŋla anu, tsərəh à uwana Kristu asà à waŋ. Zəzagəla agàhà anu azladziriga la huma aŋha, kà uwana madin gəl à masla à vok. ²⁵ Lagonay kà, tetəvi la ahəŋ, kà anu aŋa madin gəl à Kristu à vok, anu la tsəh aŋa mapəhay aya aw.

²⁶ Akul gesina kà, akul azlabəza aŋa Zəzagəla, kà uwana kadinaw gəl à Yesu Kristu à vok, bokuba magoƆay kà, akul la ahəl aŋa Yesu Kristu adagay. ²⁷ Təfahàkulla batem, kà akul aŋa maham gay à vok la Kristu. Lagonay kà, kazəbàw madz à ahəŋ aŋa Kristu babay. ²⁸ Kadəgay zil Yahudiya, kadəgay zil Yahudiya aw, kadəgay mayà, kadəgay mayà aw, kadəgay zilga, kadəgay misga, -gay la ahəŋ aw-, akul kalkal gesina. Akul gesina kà, kahamàw à Yesu à abà, kapakàw tekula. ²⁹ Baŋa akul azlaaŋa Kristu, akul azlamayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm. Kità kà, kadàbəzaw azlatatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ gesina, uwana: 'Gədàvà à Abərahəm la mayyi à tsəh ala aŋha', agòƆ.

4

¹ Uwana asa à gi aŋa mapəhay kà kiya uwanay: Bəzi uwana adəzuw gəy baba aŋha, mok uwana aləg bəzi dadəŋ, kà bokuba mayà, baməraaka masla adəzuw gəy. ² Mok uwana aləg bəzi dadəŋ kà, atsəb sləm à gay aŋa azlaməna mafal sləm uwana tanəŋla azlatatak tsərəh à kaslà, uwana baba aŋha akəƆəval à ahəŋ. ³ Kà aŋami babay kà, apakà vok kiya uwaga, mok uwana məgà bokuba azlabəza dadəŋ, mədza à ahəŋ la ahəl aŋa azlamasəƆok mawisiga, uwana takor gudəŋ à vok uwanay. ⁴ Kaslà uwana Zəzagəla anàts à ahəŋ adaslay, Zəzagəla asləl Bəzi aŋha à

ahəŋ à gudəŋ à vok, agòlla la huf aŋa mis, kà masla aŋa makəs mapəhay aŋa azla Yahudiya. ⁵ Ngaha kà masla aŋa mapəlla azlauwana ala, atà la tsəh aŋa mapəhay uwaga, kà Zəzagəla aŋa mapakanula kà azlabəza aŋha.

⁶ Iyay, tatak uwaga apəhanula, kà akul azlabəza aŋha. Zəzagəla aslèl Masasəfok aŋa Kona aŋha à ləv gami à tsəh, awiya: 'Abba, Baba gulo!' ⁷ Uwaga kà asal magoɗay kà: Akul azlamayà aya aw, akul kagaw azlabəza aŋa Baba. Tsa kagaw azlabəza aŋha kà, adàvə à akul tatak gesina, uwana afà à ahəŋ kà aŋa azlabəza aŋha.

Pol adzugw à azlaməna gay Zəzagəla la kutso Galatiya

⁸ Uwarà, à mok uwana kasəlaw Zəzagəla dadəŋ aw kà, kagahàw mayà aŋa azlamazlazlay. ⁹ Ama lagonay uwana kadasəlaw Zəzagəla, bokuba uwana Zəzagəla asəl akul, kayyà, kà mana kawulàw à azlatatak deydayga aŋkul uwana à abà, kaɗahàwwəŋ aya ma? Kà mana asa à akul magay azlamayà aŋatà aya, tsa ndzəɗa aŋatà la ahən aw ma? ¹⁰ Kafàw madzugway aŋkul kà azlamavakay anik à afik, la azlatəla, ŋgaha azlamavay anik à afik babay. ¹¹ Kay, guba akəs gi kà akul, kà sləray gulo aŋa mapakay deyday la tataka aŋkul la abà.

¹² Azladedə, gədəv akul kuɗa kamkam, pàkàw bokuba gi, gi babay gəpakay bokuba akul. Tetuwa kaɗahàw à gi mawisiga à vok aw. ¹³ Kasəlaw, à mok uwana gədzà à ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, ɗuvats akəɗ gi. Bà la kità bay kà, gəzəkulla gay marabəŋ. ¹⁴ Iyay kay kà, kasàw gi la maɗəkgəla vok ala aw. Ama kakəsàw gi kà la ahəl səla, bokuba uwana kakəsàw malika aŋa Zəzagəla, ŋgaha kakəsàw gi bay bokuba uwana kakəsàw Yesu Kristu. ¹⁵ La kaslà uwatà kà, kahənàwla la marabay. Lagwa ma aŋala zlà à ama la? Gəsəl la dziriga kà agay, kabəzàw tetəvi kà, naka bà yewdi aŋkul babay kà naka kabaɗàw à gi. ¹⁶ Ngaha ma lagwa ma kapakàwgəla ma, bokuba gi masla məzam aŋkul, kà uwana gəpəh à akul dziriga takay?

¹⁷ Azladza uwaga kà, asa à atà kà akul aŋa manəf maɗehəŋ aŋatà. Ama madzugway aŋatà kà delga aw. Asa à atà kà mavàhanula anina, kà akul aŋa makəs gay aŋatà. ¹⁸ Delga kà, azladza takəs vok gay la azladza anik, à baŋa madzugway aŋatà kà delga. Gədàgay la akul, baməraka gədàgay la akul aw, kà uwana gəpəhay la uwana dziriga pəra. ¹⁹ Azlabəza gay ləv gulo, gəs ŋgərpa bokuba mis uwana huf bəzi adakəsay, say gəsə ŋgərpa kiya uwanay tsərəh à uwana asa à gi kà kagaw azlaməna masləlay aŋa Kristu. ²⁰ Lagonay asa à gi madz à ahəŋ la slaka aŋkul,

kà ma uwala kà vok gay à gəl. Gəl adakad gi à vok, gəsəl uwana gədfahakullanj aya aw.

Gay lakəl aña Agar atà la Sara

²¹ Iyay, akul kà, asa à akul aña madz à ahəj la tsəh aña mapəhay, gənava akul: Katsənàw uwana mapəhay aña Musa apəhay aw takay? ²² Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Abəraham kà, azlabəza aña kà atà səla. Bəzi tekula kà aña dugu mayà, anik uwanay kà aña mis makor gəl gə.

²³ Bəzi aña dugu mayà kà, ayyà kà bokuba uwana tayyàh azlabəza anik, ama mis makor gəl gə uwanay kà, ayyà kà kiya uwaga aw. Zəzagəla apəhal gay mayyi bəzi aña à ahəj dagay uwarà.[☆]

²⁴ La gay uwaga la abà, Zəzagəla asal mapəhanula gay anik bokuba uwanay, azlamis səla uwaga, Agar atà la Sara, apəhanula gay makəs vok slawda gərgər səla uwana Zəzagəla adfahəj. Agar dugu mayàga, apəhla ala kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adfahəj la Musa la gudəj Sənayyi la afik, bəzi aña kà ayyà kà à mayà à abà. ²⁵ Baña tapəhay lakəl aña Agar kà, tapəhay kà lakəl aña gudəj Sənayyi la kutso aña Arabiya la abà, masla babay kà, bokuba Urusalima aña lakana. Kà uwana azladza uwana tadza à ahəj la abà gesina kà, azlamayà aña mapəhay.

²⁶ Ama Urusalima dziriga aña Zəzagəla, uwana la zagəla la afik kà, masla la makor gəl la abà, masla la uwana bokuba iyà gami. ²⁷ Bokuba uwana wakità Zəzagəla agodf:

'Ràb, à kak dəgər, uwana kadaslah godega ala aw, wiyà la marabay à kak, uwana katsən mazay aña hudf bəzi à adi aw, kà uwana mis makudəkay gə, adəgay la azlabəza aņuvaw dafuwa à gay aña mis uwana la zil la tsəh.[☆]

²⁸ Azladedə, akul kà, akul azlabəza uwana tayyàh atà à tsəh aña makəs vok slawda aña Zəzagəla, akul gesina bokuba Isak. ²⁹ Dagay uwarà, bəzi uwana Agar ayyà bokuba azlabəza anik kà, atərəb bəzi uwana Sara ayyà, la ndzəfa aña Masasədok. Lakana babay kà bə kiya uwaga aya gotənañ. ³⁰ Ama mana wakità agodf ma?

'Kudək dugu mayàga la bəzi aña gesina, kà uwana bəzi aña dugu mayàga kà, azuw gəy aw, say bəzi aña mis makor gəl gə pəra.[☆]

³¹ Azladedə gulo, anu, anu azlabəza aña dugu mayàga aw, ama kà anu azlabəza aña mis makor gəl gə.

☆ **4:23** 4.23 1Musa 16.15; 21.2 ☆ **4:27** 4.27 Yesayya 54.1 ☆ **4:30** 4.30 1Musa 21.9-10; 3Musa 19.18

5

Makor gəl aña masla madiṅal gəl à vok

¹ Kristu apèlla anu ala la tsəh aña mapəhay aña azla Yahudiya, kà anu aña madz à ahəṅ la makor gəl la abà aña tetuwa. Kità kà, wàdāw vok à uda, kavāw tetəvi à dza awulla akul à mayà à abà aya aw.

² Lagwa, gi Pol gəpəh à akul la paraka, kà baña dza asal makədəv vok à uda kà, kà uwana Kristu adfahəṅ kà aṅkul kà, adəpakay kà deyday zlà! ³ Gəpəh à akul aya kà, kəla dza uwana asal makədəv vok à uda kà, akəsa vok kà manəf mapəhay la tetəvi aṅha gesina. ⁴ Iyay, akul azladza, uwana kadzugwaw kà Zəzagəla adaga akul dziriga la huma aṅha, à kà uwana kanəfaw mapəhay aña azla Yahudiya kà, akul la Kristu kà kavàhàw ala, kaslawalla vok aña mabəz tatak delga aña Zəzagəla aya aw. ⁵ Ama anu kà, məfa manəwəṅ gami kà à Zəzagəla uwana à afik adàga anu dziriga la huma aṅha, la ndzəda aña Masasəfok tsikaslaga, uwana adfəh sləray kà madiṅal gəl à vok gami. ⁶ Tatak uwana agədf à anu ṅuləm kà, say madiṅ gəl à masla, madiṅ gəl à vok uwaga la uwana, avà à anu ndzəda kà mawoy azladza anik babay.

⁷ Haday, kadzàw kà tetəvi aṅkul delga. Uwa adədf à akul gay à ahəṅ aña manəf dziriga uwa? ⁸ Uwana tapəh à akul kà mabəz akul à tsəh uwaga kà, aguwa à waṅ kà la slaka Zəzagəla, uwana azalà akul, aw. ⁹ Tatak makəsliṅ ṅuv akəsl pəhàw, bokuba uwana azladza tapahay. ¹⁰ Kà uwana anu gesina kà, anu la Sufəl Yesu Kristu la abà. Ndzer, ṅodegi kà, kadədzugwaw bokuba aṅulo, ṅgaha gəsəl babay kà, dza uwana akədfakulla gəl à vok, adəgay uwi kà, Zəzagəla adədukw ala seriya à gəl.

¹¹ Azladedə, kà aṅulo kà, gəda à huma à gay kà maziṅ gay makədəv à uda ṅgaha kà Zəzagəla aña makəs anu aw. Agayña gəziṅ kà kiya uwaga kà naka azladza tatərəb gi aw, ṅgaha naka takweska mamətsay aña Kristu la ahəf la adi aw. ¹² Azladza uwaga takədf à akul ala gəl à vok la makədəv vok à uda kà, tadədfəslah vok aṅatà, vāhàwla akul nna tetuwa.

¹³ Azladedə, akul kà, tazalà akul, kà akul aña madz à ahəṅ la makor gəl la abà. Baña akul la makor gəl la abà, kiya uwanay kà, kadzugwaw kà madfəh tatak uwana asa à vok aṅkul pəra aw, ama wəyàw vok kà akul à akul, ṅgaha zlàkàw vok kà akul à akul. ¹⁴ Mapəhay gesina ahamà mafəh akur ahəṅ tekula à afik:

'Wəyà masla magay aṅak, bokuba gəl aṅak.'☆

¹⁵ Ama baŋa katsahaw vok, kapad̄ahaw vok à gay bokuba akul azlatatak f̄eta k̄a, d̄ahàw han̄keli k̄a akul aŋa mawas vok ala k̄a akul à akul aw.

Vàw tet̄evi à Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela adala akul

¹⁶ Aganay à gay uwana asa à gi map̄oh à akul: Sàkàw à Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela akor akul, kan̄efaw mabila aŋa vok aŋkul aw. ¹⁷ Tatak uwana asa à sl̄ɔb vok aŋa dza ad̄eh̄eŋ k̄a, asa à Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela aw, ŋgaha tatak uwana Masas̄ɔfok ad̄eh̄eŋ bay k̄a, asa sl̄ɔb vok aŋa dza aw. Guv̄el la ah̄eŋ la tataka aŋat̄a la ab̄a, kiya uwaga k̄a, m̄eslala vok m̄ɔd̄ah, uwana asa ḡel gami aw. ¹⁸ Ama baŋa Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela adala akul k̄a, map̄ohay aga la ndz̄ɔd̄a lak̄el aŋkul aya aw.

¹⁹ Azlatatak uwana asa à sl̄ɔb vok aŋa dza k̄a mad̄eh̄eŋ k̄a, adz̄ad̄ ala: Mabila, sl̄ɔray àl̄ah ḡa, k̄ela sl̄ɔray mawisiga, ²⁰ tasl̄ɔkaw azlamazlazlay, tas̄ah nalkokodzi, f̄ah vok guv̄el à adi, tagazlay, azlamaŋor, azlam̄ona l̄ɔv, tadzugw k̄a à ḡel aŋat̄a p̄era, tatsakla, tats̄ena vok à gay aw. ²¹ Ŋgaha azlam̄ona à adi, azlam̄ona guzu, azlam̄ona marazlay mawisiga la azlasl̄ɔray anik ts̄ehay ḡa uwaga. Ḡep̄oh à akul à vok à ab̄a bokuba uwana ḡɔdap̄oh à akul dagay uwar̄a k̄a: Azlam̄ona mad̄ah ts̄ehay ḡa uwaga k̄a, tad̄ab̄eza slaka la makoray aŋa Z̄ezaḡela aw.

²² Ama mayyay aŋa Masas̄ɔfok tsikasla k̄a: Masal, marabay, lapiya, mabasiŋ delga, dz̄ɔba aŋha s̄ela aw, mad̄ah delga à dza anik, azladza dziriga, ²³ l̄ɔv t̄el̄emma, mak̄es l̄ɔv. Map̄ohay ad̄ɔf gay à uwaga à ah̄eŋ aw. ²⁴ Azladza uwana azlaaŋa Kristu k̄a, azlatatak mawisiga gesina uwana tatuwal à ts̄eh, uwaga bokuba tatatasl̄ à ah̄af aŋa Kristu à adi. ²⁵ Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela av̄a à anu sifa, say m̄ek̄es gay aŋa Masas̄ɔfok uwaga, la sifa gami babay gesina. ²⁶ M̄ɔd̄ah̄a zlapay aw, m̄ɔtaf̄ad̄ah̄a l̄ɔv à azladza anik aw, m̄ɔf̄a maŋor à azladza anik à adi aw.

6

Mazab vok mahanay

¹ Azladeda gulo, baŋa kan̄eŋaw dza anik uwana adada mad̄ah mawisiga à ab̄a k̄a, akul uwana akul la Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela k̄a zlak̄aww̄aŋ, k̄a masla aŋa mawulay à tet̄evi à ts̄eh ala, ama d̄ah̄aww̄aŋ k̄a la l̄ɔv t̄el̄emmaga. Ḡɔgod̄ à k̄ela uwabeyuwi aŋkul, d̄ah̄aw han̄keli k̄a akul la ḡel aŋkul aŋa mat̄ɔfal à ts̄eh bay suwaŋ aw. ² Z̄ab̄aw vok mahanay k̄a akul à akul, kiya uwanay la uwana k̄a, kak̄esay map̄ohay aŋa Kristu. ³ Baŋa dza an̄ɔr̄ez ḡel aŋha 'Gi m̄eŋga', agod̄ay, ama dza m̄eŋga aw, kiya uwaga k̄a ad̄az ḡel aŋha ala. ⁴ Say

kəla uwabeyuwi anərez sləray aŋha. Baŋa ada à vok kà, aslala vok azləb uwana adəhàŋ la gəl aŋha. Manəkudə magagazləla la ahəŋ la sləray aŋa dza anik aw, ⁵ kà uwana leri, kəla uwabeyuwi azəb mahanay aŋha.

⁶ Dza uwana atapla gay Zəzagəla, aslala vok mav à ahəŋ dèwdèw tatak delga la masla matapla.

⁷ Kapapataw gəl aŋkul aw! Zəzagəla kà, asaka dza uwana adəhla marazlay aw. Kəla tatak uwana dza asləka, la uwana atsəday suwaŋ. ⁸ Baŋa dza asləka mawoyəŋ aŋa vok aŋha kà, mawoyəŋ aŋa vok aŋha uwaga la uwana adətsəday, uwaga mamətsay. Ama baŋa asləkay kà uwana asa à Masasəfok kà, adətsəday kà sifa adəv à gay aw, Masasəfok avà uwana. ⁹ Tetuwa məsak à madəh delga la tsəh ala aw, kà uwana baŋa məwad vok à uda kà, mədətsəday la vud uwana kaslə adəslay. ¹⁰ Lagonay kà, mədəhà delga à azladza gesina, ama kaykay kà, à azlauwana azlaaŋa Yesu Kristu.

Makəd gəl à gay aŋa Pol

¹¹ Nərəzəw uwana gətsetsèr akul lagonay, gətsetseray kà mənğa mənğa la ahəl gulo dziri. ¹² Azladza uwana asa à atə mahəday à azladza à adi la sləray aŋa vok deyday, la uwana tatəreb akul la gay aŋa makadav vok à uda, ama tadəh uwaga gesina kà, kà azla Yahudiya aŋa matəreb atə, à baŋa taza Kristu uwana la ahəf la adi aw. ¹³ Baməraka tadagay azlamakadav à uda gə bay kà tadinjal gəl à mapəhay à vok aw. Asa à atə kakadav vok à uda kà, kà atə aŋa mamats ala zlapay la akul pəra. ¹⁴ Gi kà, gəts zlapay, kà la ahəf aŋa Sufəl Yesu, uwana amətsal à adi. Gəts zlapay la tatak anik aw. Kà mamətsay aŋha uwana aməts à ahəf à adi kà, tatak aŋa gudəŋ à vok gesina kà, adapakay kà mamətsay gə la slaka gulo, gi bay kà, gədapakay kà bokuba mamətsay gə la huma tatak aŋa gudəŋ à vok. ¹⁵ Baŋa dza makadəv à uda gə, adagay makadəv à uda gə aw kà, gərgər la ahəŋ aw. Tatak mənğa kà, magay dza mawga, uwaga la uwana aduwa à vok. ¹⁶ Dèwdèw dza, uwana tanəf maw tetəvi uwaga, ŋgaha azladza uwana tsəhay aŋa Zəzagəla la dziriga babay kà, Zəzagəla avà à atə lapiya, ŋgaha adəha à atə delga.

¹⁷ La huma la gay kà, dza adəpapata gi aw. Gi kà gi mayə aŋa Yesu, azlamokfak, uwana la vok gulo kà, tapəhla uwaga ala.

¹⁸ Azladedə gulo, vok mahamay aŋa Sufəl gami Yesu Kristu, agay la akul gesina. Hadəy gə! Amen.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA EFESƏYA Lettre de Paul aux Eph'esiens

Ayyi

¹ Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, à gi uwana Zəzagəla akəsàni gi, kà gi ana magay masləlay anja Yesu Kristu. Gəsləl à akul à awtày, akul azlaməna masla gay Zəzagəla la Efesus, akul uwana kadiṇaw gəl à Yesu Kristu à vok, ṅgaha akul uwana kagaw tekula la masla la abà. ² Zəzagəla Baba gami, la Sufəl gami Yesu Kristu tapisakulla gay à vok ṅgaha la mav à akul lapiya.

Tatak delga uwana Zəzagəla avà à tsəhay anha.

³ Məzləbà Zəzagəla Baba anja Yesu Kristu gami! Uwana apis à anu gay à vok la mav à anu tatak gesina, uwana la zagəla, la makoray anha la abà, avà à anu uwana kà, kà uwaga mədahama gay à vok la Yesu Kristu. ⁴ Zəzagəla atsatsàmàni anu la Yesu Kristu dagay uwarà, à mok uwana aləg madəh gudəṅ à vok kà, kà anu anja magay azlaanha, kokudfa mawisiga la huma anha bay. ⁵ Kà uwana awoya anu, akəs kà mapakanula kà azlabəza anha kà sləray uwana Yesu Kristu adfahəṅ. Akəsəl à gəl, à uwana adfahəṅ kiya uwaga. ⁶ Adfahəṅ kiya uwanay kà, kà anu anja mazləbəy kà vok mahamay anha, kà uwaga dzəba anha səla aw. Avà à anu kà deyday pəra, kiya uwaga kà, uwana mədagay tekula la bəzi gay ləv anha ndzer.

⁷ Kà uwana adapalla anu la aniz anja Kona anha uwaga, adamatsan tsakana gami ala, ṅgaha apəhanula məṅ vok mahamay anha. ⁸ Avà à anu vok mahamay la mahənla la pawasla, bokuba magodfay kà, apakànula kà azlaməna matsihila gə, adfahəṅ kiya uwaga kà, kà anu anja masəlay hanəkəli anha à tsəh. ⁹ Apəhanula tatak mahad vok à ahəṅ gə, uwana uwarà asəl madəhəṅ, tatak uwana adzùgw madəhəṅ la Yesu Kristu. ¹⁰ Madzugway anha kà, mok uwana kaslā adəslay kà, adahama gay azlatatak uwana à vok la zagəla la uwana la vədah, kà Yesu Kristu anja magay Sufəl lakəl anha.

¹¹ Zəzagəla adfahəṅ azlatatak gesina bokuba uwana asal madəhəṅ, kiya uwaga atsatsàmàni anu dagay uwarà, bokuba uwana asa à gəl anha, kà anu anja magay azlaanha. Kiya uwanay mədahama gay à vok la Kristu, mədabəza humà mazuw gəy gami, ¹² kà azladza anja mazləb mənğa

aŋha. Anu, anu azladza matera uwana møvà løv gami à Yesu Kristu, ¹³ kà aŋkul kà, kiya uwaga babay. Katsənàw gay dziriga, uwana gay marabəŋ, la uwana Zəzagəla abəlla akul, kavàw løv aŋkul à Yesu Kristu, kadahàwwàŋ kiya uwaga kà, kà uwana kahamàw gay à vok la masla. Zəzagəla adanah à akul masəlay aŋha à vok, masəlay uwaga kà, kà Masasəfok tsikasla uwana apəh à ahəŋ uwarà. ¹⁴ Avà à anu Masasəfok dagay uwarà, ŋgaha apəlla ala kà mədàbəz dèwdèw tatak, uwana apəh à azlatsəhay aŋha à ahəŋ. Mədàbəzal la vud uwana Zəzagəla adàbəl anu aŋa tetuwa. Məzləbà Zəzagəla uwana məŋga!

Madəv kufa aŋa Pol

¹⁵ Kà uwaga à uwana, kikay gəgodəy à Zəzagəla kà aŋkul. Gətsənà mad à huma à gay aŋkul la madin gəl à Sufəl Yesu Kristu à vok à abà, gətsənà mawoy azlaməna madin gəl à Zəzagəla à vok aŋkul bay. ¹⁶ ‘Kikay’, gəgod à Zəzagəla koksikoksi kà aŋkul, à baŋa gədəval kufa. ¹⁷ Gədəv kufa à Zəzagəla Baba məŋga, Zəzagəla gə, la uwaga à uwana Sufəl Yesu Kristu adàhla sləray aŋha, gədəval kufa, kà masla aŋa matapakakulla matsihila aŋha, ŋgaha masla aŋa mav à akul maslay la ŋuləm aŋa masəl masla. ¹⁸ Gədəv kufa à Zəzagəla kà masla mapəzl akul hanjəli aŋkul la udaka aŋha, kà akul aŋa manəŋ makəd gəl à ahəŋ aŋa tetəvi, uwana akul kadàbəzaw à abatà, katsənaw magay məŋga aŋa makoray aŋha, la azlanadzipo uwana adahàŋ à ahəŋ, kà aŋa azladza aŋha gesina. ¹⁹ Asa à gi babay kà, kasəlaw məŋga aŋa ndzəfa aŋha, kà aduwa tatak gesina, bokuba uwana ndzəfa aŋha adàh sləray la anu la abà, anu uwana mədin gəl à masla à vok. Ndzəfa kà bə uwatà. ²⁰ A uwana adàh sləray la Yesu la abà, awùlla à uda la mamətsay. Mok uwana adawùlla à uda la mamətsay kà: “Adzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl”, Zəzagəla agədfəl “la zagəla.” ²¹ Kagay Sufəl lakəl aŋa azlatatak gesina, lakəl aŋa azlamalika la azlasufəl aŋatà, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak gesina, uwana atà la ndzəfa la zagəla bay.” Masla la uwana aduwa atà. Aga Sufəl lakəl aŋa azladza gesina, baməraka tadagay azlauwi, aga lakəl aŋa azlauwana la gudəŋ uwanay la vok babay, ŋgaha lakəl aŋa gudəŋ à vok, uwana adàsa à waŋ la huma aya bawbaw. ²² Zəzagəla abək tatak gesina à tsəh asik aŋha, apakəŋ ala kà Sufəl lakəl aŋa tatak gesina, ŋgaha agəŋ madzahaga aŋa azlaməna gay Zəzagəla. ²³ Maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla kà, vok aŋa Kristu, la uwaga la abà

la uwana, masla apəhla vok ala la paraka, ɲgaha azlatatak delga gə gesina kà, aga kà la masla la abà.

2

Dagay mamətsay tsəràh à sifa

¹ Mok uwana uwarà kà, akul kà bokuba akul azlamamatsayga la sifa aɲkul la abà, kà uwana kadahàhàwwàɲ kà tsakana. ² Kanəfàw madəhəɲ aɲa azladza gudəɲ à vok uwanay, kanəfàw sufəl aɲa azlamasasədok mawisiga uwana seteni, aga la ndzəda la tataka aɲa zagəla la abà la kutso. Masla la uwana adàh sləray la azladza uwana la abà takweska Zəzagəla. ³ Anu gesina kà, məgà bokuba atà babay à uwarà, mədàhàɲ kà dəwdəw tatak mawisiga, uwana asà à ləv gami koksikoksi. Məzləbàh kà gəl gami pəra. Kà uwana məgà kiya uwaga kà, anaka seriya aɲa Zəzagəla atəf à anu à gəl bokuba à azladza anik babay.

⁴ Ama lagwa kà, kiya uwaga aya aw. Hərəz kà, vok ahamà Zəzagəla məɲga kà, anu kà mapəlla vok mahamay aɲha ala. ⁵ Baməraka mədagay bokuba azlamamatsayga la tsakana gami la abà, masla kà avà à anu sifa adəv à gay aw, uwana la Yesu Kristu la abà. Abəl akul kà deyday pəra. ⁶ Kà uwana mədagay tekula la Yesu Kristu, awùlla anu à uda la mamətsay, abək anu à zagəla, kà anu aɲa makoray la slaka gə la Kristu. ⁷ Adahàɲ dzəba aɲha səla aw, kiya uwanay kà, kà ahəl aɲa Yesu Kristu, kà mapəlla ala la azlakaslà uwana la abà, adàsa à wəɲ la huma la gay, kà vok mahamay aɲha kà məɲga. Aduwa tatak gesina. ⁸ Zəzagəla abəl akul, kà uwana kadiɲaw gəl à masla à vok. La madəhəɲ kiya uwaga, abəl anu deyday, awkà kà madəhəɲ aɲkul aw. Avà à akul mapis gay à vok aɲha deyday aya. ⁹ Zlahaw kagodaw kà, kà uwana mədàhàɲ sləray delga, kagodaw zlà kà. Avà kà deyday, dza atsa zlapay aw. ¹⁰ Aga kiya uwanay, kà uwana masla la uwana adahà à anu. Avà à anu sifa mawga la Yesu Kristu, kà azlatatak delga la sifa gami la abà, delga uwana adahàɲ à ahəɲ kà dagay uwarà kà anu aɲa madəhəɲ.

Mədahama gay à vok la Yesu la abà

¹¹ Kà uwaga kà, gəwulla à akul à gəl, akul azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mayyi akul, à akul, azladza uwana makadav atà à uda gə kà, tazala à akul ala kà: Akul azlamakadav à uda gə aw. Ama tapəhay kà lakəl aɲa tatak uwana la uda gə pəra, à uwana azladza tadəhəɲ à vok aɲatà à vok pəra. ¹² Awul akul à gəl kà, la kaslà uwatà, kagàw kərkər la Kristu, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kagàw azla Isərayel aw. Zəzagəla akəs vok slawda la tsəhay aɲha,

la uwana la abà apèh à atà à ahəŋ kà aŋa madàdehəŋ, ama akul kà, tatùgw la akul aw, kà uwana akul azladza à uda, tatak la ahəŋ, à uwana kafawal yewdi à tsəh la uwaga la abà aw. Kagaw la gudəŋ la vok, ama kasələw Zəzagəla aw. ¹³ Uwarà kà, kagaw kərkər la Zəzagəla. Ama lagonay kà, kahamaw gay à vok la Kristu. A masla uwana asòkw aŋiz aŋha à vəfah kà akul, kità kà, akul kərkər la masla aya aw. ¹⁴ Kikay kà masla à uwana masəl vok la ahəŋ la tataka gami la abà. Dagay uwarà azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw tavàhàla. Ama masla la uwana apakànula tsəhay tekula, madəguva la ahəŋ uwarà la tataka gami la abà, bokuba zlagam. Masla akalàh à ahəŋ, la mamətsay aŋha. ¹⁵ Mapəhay aŋa azla Yahudiya agod: ‘Dahəŋ uwanay, uwanay’, ama masla azàŋ ala. Adahəŋ kiya uwaga kà, kà masla aŋa maham gay azla Yahudiya à vok la azladza uwana azla Yahudiya aw. Tagay tekula la masla la abà tadasəl vok, ¹⁶ kà uwana aməts à ahàf à adi, madəguva la ahəŋ la tataka aŋatà la abà aya aw, adazəb à uda. Kikay kà masla adapakatàla kà tsəhay aŋha, ŋgaha adasəl atà vok. ¹⁷ Asà à waŋ à gudəŋ à vok, kà mazakulla gay marabəŋ, akul uwana akul azla Yahudiya aw kagaw kərkər la Zəzagəla uwarà, lagonay kà kabəzəwwal lapiya. Ŋgaha à anu azla Yahudiya, uwana məgà nekwa la slaka Zəzagəla mədəbəz lapiya babay.☆ ¹⁸ Gəgod kà anu azla Yahudiya, la akul uwana azla Yahudiya aw, kà anu ŋgaha akul bay, mədəbəz tetəvi la Kristu la abà kà anu aŋa maz vok à slaka Zəzagəla. Masasəfok tsikasla azlak à akul, bə Masasəfok gə la uwaga azlak à anu babay.

¹⁹ Kità kà, akul azlaməlok aya zlà ma aw. Akul azlaməna mas à waŋ la uda aya aw. Akul azladza gudəŋ adagay, bokuba azladza anik, uwana azlaaŋa Zəzagəla, akul la huɖ gày aŋha adagay. ²⁰ Akul kà bokuba akul azlaakur uwana tahazlla gày, matatukw gày kà azlaməna asik, la azlaməna mapəh à atà gay ahàl kà mapahàh à azladza, ŋgaha Yesu Kristu la gəl aŋha kà, akur mawad gày, akəs azlaanik. ²¹ Kà masla la uwana, gày adza à ahəŋ la afik, ŋgaha azala vok à gəl akul la azladza anik babay kà, kagaw kà bokuba gày uwanay Sufəl Zəzagəla adza à ahəŋ la aku. ²² Kà uwana kahamaw gay à vok la Yesu Kristu, akul babay la azladza anik kà, bokuba gày uwanay la uwana la aku Masasəfok Zəzagəla adza à ahəŋ la aku.

3

Zəzagəla ayàh kà Pol az gay marabəŋ à azladza uwana

☆ 2:17 2.17 Yesayya 57.19

azla Yahudiya aw

¹ Kà uwaga à uwana gəpəh à akul kà, gi Pol gədav kufə à Zəzagəla kà aŋkul. Gi la danay kà Yesu Kristu, tawədfà gi kà akul, uwana azla Yahudiya aw. ² Təga kà, katsənàwwəŋ kà Zəzagəla afà gi à ahəŋ, kà gi aŋa madàh sləray kà aŋkul. Kà vok mahamay aŋha à uwana gədfəhəŋ kiya uwanay. ³ Zəzagəla apəhgəla tatak mahadəŋ à ahəŋ gə, nasiri uwana uwarà, kà gi aŋa masəlay. Gədatsetser à akul lakəl aŋa nasiri uwaga ŋuv. ⁴ Aŋŋà, kadzeŋaw uwaga kà, kadatsenaw nasiri uwana gəsəl lakəl aŋa Yesu Kristu. ⁵ La məl uwana la abà, adada à lig kà, Zəzagəla apəhla tatak uwaga à azladza aw. Ama lagonay kà, adasləl Masasəfok aŋha à wəŋ kà mapəhla à azlaməna maz gay aŋha, la à azlaməna mapəh à ata gay ahəl kà mapəh à azladza uwana abək atà à fəta à awtəy kà azlaaŋha. ⁶ Aganay tatak uwana mapəhla ala gə: Uwana Zəzagəla avà à azla Yahudiya bokuba ləmana kà, akul uwana akul azla Yahudiya aw kà, kadəbəzawwal babay suwəŋ: Akul la azla Yahudiya kà, kagaw tekula. Tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ, kà mav à azladza, uwana azlaaŋa Yesu Kristu kà, adavà à akul babay. Azlatatak uwaga kà, tasà à uda kà la gay marabəŋ la abà.

⁷ Vok ahamà Zəzagəla, azəb gi à sləray aŋha à abà, kà gi aŋa maz gay marabəŋ uwanay à azladza. Adahà uwaga kà la maslay aŋha. ⁸ Gi masla mazəb dagum aŋa azlaməna madinjal gəl à vok anik gesina, bə la uwaga bay kà, Zəzagəla akəs à gi, kà gi aŋa maz gay marabəŋ, uwana asà à uda la ahəl aŋa Yesu Kristu, à azladza uwana azla Yahudiya aw. Ləmana uwaga kà, məŋga zəŋzəŋ, kà matsənəŋ à uda aŋa azladza. ⁹ Masla la uwana avà à gi tetəvi kà mapəhla à azladza gesina lakəl aŋa tatak mahadəŋ à ahəŋ gə, uwana uwarà Zəzagəla apəh, adapaka vok. Zəzagəla la uwana aŋaləh azlatatak gesina, adahà tatak uwaga à ahəŋ la yewdi aŋa azladza, tsərəh à lakana. ¹⁰ Lagonay kà, Zəzagəla adapəhla ala la tataka azlaməna madinjal gəl à vok la abà, kà azlamalika la azlasufəl aŋatà tadənəŋ azlaməna madinjal gəl à vok, ŋgaha atà aŋa masəl matsihila aŋa Zəzagəla. Kà uwana matsihila aŋha kà gərgər la azlatetəvi anik anik. ¹¹ Kiya uwaga adahəŋ bokuba uwana ayəh madəfəhəŋ, à mok uwana gudəŋ à vok aləg madzəka à vok dadəŋ. Apəhla uwaga ala la magola la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. ¹² Kà uwana anu azlaaŋa Yesu Kristu, ŋgaha mədin gəl à masla à vok kà, mədàza vok à slaka Zəzagəla la kokufo kurit yewdi. ¹³ Tsa Zəzagəla adadəfəhəŋ kiya uwanay kà, gədəv à akul kufə, kà ləv aŋa mavalay akul à gay, kà uwana gəs ŋgərpa kà akul, aw. Azlauwala kà à vok, kà

akul karabaw kà dza uwana as ngərpa kà akul, haɖay.

Masal aŋa Yesu

¹⁴ Kà aŋa azlatatak uwanay gədapəh à akul kà, gədəv kuɖa à Zəzagəla la makədəf à ahəŋ, ŋgaha la iyaw tugwi kà aŋkul. ¹⁵ Ndzer, Baba uwanay kà, Baba aŋa azladza gesina uwana la zagəla, ŋgaha la azlauwana la vədah. ¹⁶ Ndzer kà, masla kà la mazləbay, akoray gesina. Kità kà, gədəval kuɖa kà, kà Masasədok aŋha aŋa mav à akul ndzəɖa, kà akul aŋa magay la ndzəɖa la ləv aŋkul la tsəh. ¹⁷ Gədəval kuɖa babay, kà Yesu Kristu aŋa madz à ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh, kà uwana kadiŋaw gəl à masla à vok. Gədəval kuɖa babay, kà akul aŋa mawoy vok akul à akul. Baŋa kawoyaw vok kà akul à akul, mawoy vok aŋkul adəgay la ndzəɖa, bokuba ahəf uwana aɖahàla slilih aŋha à tsəh iyaw, ŋgaha bokuba gəy uwana atsizl à matatukway à afik lela. ¹⁸ Kiya uwaga akul, la azlaməna gay Zəzagəla anik gesina kà, sələw kà Yesu Kristu awoya anu kaykay. Baməraka kadàɖaw à uwali, kadàɖaw à zagəla, kadàɖaw à afik à agu kà, mawoy akul aŋha kà, bə aga la ahəŋ la abatà. ¹⁹ Gədəv kuɖa à Zəzagəla kà, kà akul aŋa masəl mawoyəŋ aŋha, uwana məslala vok aŋa matsənəŋ la paraka dadəŋ aw. Kà azlatatak uwana tahəŋ Zəzagəla ala, aŋa mahəŋ ləv gami ala suwaŋ.

²⁰ Zəzagəla kà, aslala vok aŋa madəh tatak gesina. Aɖuwa gesina, uwana mənaval kà madəhəŋ, aɖuwa madzugway gami gesina, aɖəhəŋ kà la maslay aŋha, uwana aɖəh sləray la anu la abà. ²¹ Məzləbà masla, anu azlaməna maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina, ŋgaha Yesu Kristu bay. Məzləbà masla koksikoksi aŋa tsəràh à awtəy! Amen.

4

Vok aŋa Yesu Kristu kà tekula

¹ Tsa kiya uwanay kà, gədəv à akul kuɖa, kà uwana tadùw gi à daŋay kà sləray aŋa Sufəl Yesu Kristu, uwana gəɖəhəŋ. Kamkam gətuwa à akul à vok kà matuway kà, nəfəw maday delga à uwana Zəzagəla azaləkulla. ² Gəw tələmna lela, gəw azladza delga, gəw azlaməna mabasiŋ, wòyàw vok akul à akul, ŋgaha basəwwəŋ vok kà akul à akul babay. ³ Wəɖəw vok à uda kà madz à ahəŋ la tekula la abà, bokuba uwana Masasədok apakənula tekula, ŋgaha dzəw à ahəŋ la lapiya la abà la tataka aŋkul la abà, kà akul aŋa magay tekula. ⁴ Maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok bokuba vok aŋa Kristu, vok tekula pəra. Ŋgaha Masasədok bay, kà tekula pəra. Tatak uwana Zəzagəla azalənula kà, anu

aŋa maduwal à adi kà tekula pəra babay aya. ⁵ Sufəl gami Yesu kà tekula, madiŋal gəl à vok gami kà tekula, ŋgaha tetəvi aŋa batem bay kà tekula. ⁶ Zəzagəla kà tekula pəra, uwana masla Baba aŋa azladza gesina. Akoray lakəl aŋa tatak gesina, aga la slaka gesina, aga la azlatatak gesina la abà babay.

⁷ Kəla uwabeyuwi gami gesina abəzal mavà y la aŋha la aŋha, bokuba uwana asa à Yesu Kristu, avà à anu. ⁸ Uwaga bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà, tatsetsər lakəl aŋa Kristu kà:

'Mok uwana adada à afik à zagəla kà, akəfəsl azlaməna məzam aŋha, ahahay atà à tsəh, adàla atà à afik bay. La lig la ahəŋ avàh azlamavà y à azladza la gudəŋ la vok.'^{*}

⁹ Hadəy, la magodəy: Maday à zagəla, mana asal magodəy ma? Uwaga asal magodəy kà, asà à vədəh tsəràh à kutso à abà dadəŋ. ¹⁰ Dza uwana asà à abanay à vədəh kà, bə dza gə la uwana ahəd à zagəla. Amatsikakadəy aŋa zagəla à afik, kà masla aŋa makoray lakəl aŋa azlatatak gesina.

¹¹ Masla la uwana avàh azlamaslay à azladza. A azlaməna masləlay anik avà à atà maslay, kà mad maz gay aŋha. A azlaanik mapəh à atà gay ahəl aŋa Zəzagəla, kà mapəh à azladza, à azladza anik bay, avà à atà maslay kà maz gay aŋha à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw. A azladza anik bay, avà à atà maslay kà manəŋla azlamaham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, ŋgaha azlaanik babay kà, avà à atà maslay kà matapla azladza anik. ¹² Avàh sləray uwaga kiya uwaga, kà masla aŋa maɸəh azlaməna gay Zəzagəla à ahəŋ, kà maɸəh sləray aŋha, kà maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla uwatà à vok aŋa Kristu aŋa mad à huma à gay. ¹³ Ada à huma à gay la mawad vok à uda kà, tsəràh à uwana anu mədəgay tekula, kà uwana mədəv ləv gami à Yesu gesina, ŋgaha gesina gami məsəl masla. Kiya uwaga mədəgay azlazil, mədəgay sətaka bokuba Kristu bay. ¹⁴ Kità kà, la kaslā uwaga mədəgay azlabəza aya aw. Azlaməna mapapatəh dza uwana tapapatəh à azladza la ɸemɸem aŋatà kà, la azlagay aŋatà uwana tapapatanula, tadàza anu à tetəvi à tsəh la matapanula aŋatà aw, bokuba uwana afaɸ abələk kəslah iyaw, wùlā à abanay, wùlā à abanay lakəl iyaw aw. ¹⁵ Məga kiya uwaga aw, məwoya vok kà anu à anu, ŋgaha məpəh vok dziriga la tataka gami la abà, kà anu aŋa magay bokuba Yesu ndzer, à masla uwana lakəl gami la afik gesina. ¹⁶ Masla la uwana abək azladza à ahəŋ gesina, kà atà aŋa magay tekula bokuba vok aŋa dza uwana atsà

^{*} 4:8 4.8 Mahabay 68.18

vok la azlaamil. La vok anja dza kà kiya uwaga babay. Baña azlamanabay anja vok tadfah sləray anjatà lela kà, vok gesina azigənay lela. Kiya uwaga babay la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, baña azladza tawoya vok kà atà kà atà kà, maham à ahəŋ uwana vok anja Kristu kà, agay la ndzəfa kaykay.

Sifa mawga la Kristu la abà

¹⁷ Tatak uwana asa à gi mapəhay kà gəpəhay la sləm anja Sufəl, gi gəfan à afik la magofay kà, kanəfaw tetəvi uwana azlauwana tasəl Zəzagəla aw tanəfay aw, kà uwana atà kà tadzugway kà azlatatak deydayga pəra. ¹⁸ Madzugway anjatà kà mələs gə. La huma anja sifa mawga, uwana Zəzagəla avəy kà, atà kà bokuba azlaməlokga, kà uwana atà la gəl dzaŋdzanğa hawhahaw, ŋgaha kiya uwaga kà tasəl tetəvi anja Zəzagəla aw. ¹⁹ Ziruwı anjatà la ahəŋ aw, tavə vok anjatà kà azlatatak mawisiga pəra, ŋgaha tatsizl à ahəŋ aw.

²⁰ Kà anjul kà, Kristu atəpakulla kiya uwanay aw. ²¹ Masla la uwana kakəsəwwalla gay la ahəl ala aw takay? Akul uwana kahaməw gay à vok la Kristu kà, tatəpakulla azlatatak delga, uwana apəhənula uwaga aw takay? ²² Tsa baña kiya uwanay kà, kanəfaw tetəvi, uwana kanəfəhəw uwarə aya aw. Tsəkw vok ala, kiya matsokw makatsekatsa la vok ala, kà uwana tetəvi uwaga kà awıs akul ala, kà uwana kawəyàhəw azlatatak mawisiga la mapapat gəl anjul. ²³ Vəw tetəvi à Zəzagəla, kà mazəb madzugway anjul, ŋgaha la ləv anjul anja magay mawga. ²⁴ Nəfəw tetəvi mawga uwana Zəzagəla adfahəŋ à ahəŋ kà anja magay kiya masla. Kiya matsokw lukut mawga à vok, kà uwana tetəvi uwatà kà dziriga, akəs à Zəzagəla à gəl.*

²⁵ Kiya uwaga kà, kadfahaw fida aya aw, pəhəw kà dziriga la azladza anik pəra, kà uwana anu gesina mədagay tekula.*

²⁶ Baña kapakəw ləv kà, dfahəw hanjəli kà mapak ləv adala akul à madfəhəŋ mawisiga à abə aw. Baña kadapakaw ləv, kadzaw à ahəŋ tsərəh à matəf à ahəŋ afats aw.*

²⁷ Kavəw tetəvi à seteni aw. ²⁸ Azlaməna gəl tasaka à gəl, tafaha sləray la ahəl anjatà, kà atà anja mazlak azlauwana tanəkudfa tatak babay. ²⁹ Pəhəw kà azlagay uwana tazigən azladza anik, awkə kapəhaw azlagay deydayga aw; la tetəvi anja Zəzagəla la ama kà, pəhəw kà azlagay uwana azladza taslay kà anja matsəbal sləm lela. ³⁰ Kavəw ŋgərpa à Masasəfok Zəzagəla, uwana la ləv anjul la tsəh aw. Masasəfok uwaga kà, masəlay uwana Zəzagəla afə à akul

* 4:24 4.24 1Musa 1.26

* 4:25 4.25 Zakari 8.16

* 4:26 4.26 Mahabay 4.4

à vok, kà masla mapəhla ala kà akul azlaan̄ha. Apəhla ala babay kà bawbaw, kà adàbəl anu aña tetuwa. ³¹ Sàwla azlatatak dehakakga à uda la ləv an̄kul la tsəh gesina la maf dza à ləv à abà la mapak ləv. Kabayaw vok gay aw, katsakaw vok magod̄ahay à gəl aw, ŋgaha bay, kagaw azlaməna makəsafər aw. ³² Gəw tələm̄ma la slaka azladza anik, d̄ah̄aw delga à azladza anik babay aya, matsahawwan̄ à vok ala, kà à akul à akul, kà tatak uwana Kristu ad̄ah̄an̄ kà an̄kul.

5

Maday la ufaka la abà

¹ Lagonay, kagaw azlabəza aña Zəzagəla, uwana awoya akul. Tsa kiya uwanay kà, gəw bokuba masla. ² La azlatatak gesina uwana la abà kad̄ahaw à wan̄ kà, wòyàw azlaməna magay an̄kul bokuba uwana Kristu awoya anu. Mamətsay uwana akəs kà, kà masla mapakay bokuba tatak matuwulla à anu à gəl, uwana akəs à Zəzagəla à gəl.*

³ Lagwa kà, kagaw azladza aña Zəzagəla. Kad̄ahaw mabila la azlatatak mawisiga anik anik babay aya aw. Kafaw yewdi à tatak aña azladza à tsəh aw. Baməraka bə mapəh gay lakəl an̄ha kà, kapəhaw aw, ziruwi. ⁴ Delga kà aña mapəh azlagay ziruwiga aw, kusoŋu, ŋgaha la azlamatsakasl à gay deydayga kà delga aw. ‘Kikay’, gòd̄aw kà à Zəzagəla pəra kà tatak uwana ad̄ah̄an̄. ⁵ Səl̄aw kà, azlaməna mabila, ŋgaha la azlaməna mad̄ah̄ tsəhay tatak mawisiga uwaga, azlauwana tafa yewdi à tatak aña azladza à vok, la azlaməna masləkaw mazlazlay, la azlaməna huŋwa kà atà babay, tadəbəza makoray aña Zəzagəla la aña Kristu tetuwa aw, kà uwana azlatatak uwaga tahəd̄ à atà à adi d̄ad̄uwa gay Zəzagəla.

⁶ Azladza tavavara akul la azlagay deydayga aw, kà azlatatak mawisiga uwaga la uwana Zəzagəla apakà ləv, ŋgaha apaka ləv gesina lakəl aña azlauwana takweska gay an̄ha. ⁷ Kità kà, katapaw ah̄al à kəs̄lad̄ à abà akul nna aw. ⁸ Uwarà kà akul la mələs la abà. Ama lagonay kà, akul la ufaka la abà, kà uwana akul azlaan̄a Sufəl Yesu. Kiya uwaga kà, nəf̄aw maday aña azlauwana atà la ufaka la abà. ⁹ Uwana gəgod̄ uwaga kà, kà uwana ufaka kà avà azlatatak delga gesina, azlatatak dziriga, ŋgaha azlatatak dzəb̄a an̄ha səla aw gə. ¹⁰ Wəd̄aw vok à uda, kà akul aña masəl azlatatak uwana akəs à Sufəl Zəzagəla à gəl. ¹¹ Kafaw ah̄al an̄kul à sləray aña azladza uwana à abà, tad̄ah̄ sləray mələs aw. Ama pəh̄awat̄ala sləray mawisiga an̄at̄a, uwana tad̄eh̄ən̄ la

* 5:2 5.2 2Musa 29.18; Mahabay 40.6

dazuwaya. ¹² Azlatatak uwana tadehəŋ la gəl la gəl kà kiya katsal à gay aw, ziruwi. ¹³ Baŋa tapəhla azlatatak uwaga ala gesina la paraka kà, kanəŋaw madz à ahəŋ aŋatà. ¹⁴ Kà uwana dèwdèw tatak uwana adapəhla vok ala, kà ufaka. Gay gə la uwaga à uwana tagòf:

'Tsən ala à kak uwana kadzehàl,
Sà à afik la mamətsay la abà,
Kà Kristu aŋa mav à ka ufaka!'

¹⁵ Kiya uwaga kà, akul kà dəhàwwəŋ kà delga pəra, kəla kaslà gesina, dəhàw han̄kəli la maday aŋkul, kadaw bokuba maday aŋa azladza uwana tasəl tatak aw aw, ama dāw kà bokuba azladza matsihilaga. ¹⁶ La məlo uwanay azladza tadəh azlatatak mawisiga aŋuwaw kà, akul kà, dəhàwəŋ kà delga pəra kəla kaslà gesina. ¹⁷ Kagaw azlakusəŋu aw, ama fəw sləm à ahəŋ kà matsən tatak uwana asa à Sufəl gami kà madəhəŋ.

¹⁸ Guzu akad̄ à akul aw, kawisaw vok aŋkul ala aw. Gəw kà say mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla pəra. ¹⁹ Həbəw azlamahabay aŋa Zəzagəla, ŋgaha azlamahabay anik, uwana Masasəfok avà à akul. Həbəw uwaga à Sufəl gami, zləbəw masla la ləv aŋkul gesina. ²⁰ Kikay, gòdəw à Zəzagəla Baba, kà azlatatak gesina la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. Kikay, gòdəwwal la kaslà gesina.

Azlamis la azlazil

²¹ Akul uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok, kəsəw vok gay la ahəl ala kà akul à akul, bokuba uwana kadəhəwəŋ à Kristu.

²² Akul azlamis, kəsəw gəl à ahəŋ la huma aŋa azlazil aŋkul, kiya uwana kakəsaw gay aŋa Sufəl Yesu. ²³ Kà uwana zil kà sufəl aŋa mis aŋha, bokuba Kristu uwana Sufəl aŋa maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok. Kristu la uwana gəl gə, maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kà, kà vok aŋha, ŋgaha masla la uwana masla abəl atà. ²⁴ Tsa baŋa kiya uwanay kà, azlamis takəsa gəl à azlazil aŋatà à ahəŋ lela bokuba maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana akəs à gəl à Yesu Kristu à ahəŋ.

²⁵ Akul azlazil, wəyəw azlamis aŋkul babay, bokuba Yesu Kristu uwana awoya azladza aŋha, ŋgaha aməts kà aŋatà.

²⁶ Aməts, kà maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla aŋa magay aŋa Zəzagəla aŋa tetuwa. Apalləŋ ala la iyaw ŋgaha la gay aŋha. Kiya uwaga taga tsikasлага kà Zəzagəla. ²⁷ Kà uwana asal kà atsa à wəŋ à huma aŋha, la mazləbay kokudə aləh, tsidəŋa lela, kokudə mawisiga, sərđaka kokudə madəbani à tatak anik. ²⁸ Azlazil à bay kà kiya uwaga. Akul azlazil, wəyəw aŋkul bokuba uwana kawoyaw gəl aŋkul, dza

uwana awoya mis aᅇha kà, awoya gəl aᅇha babay. ²⁹ Dza la ahəᅇ, aslala vok apəsew vok aᅇha aw, say avəl tatak may, afal sləm lela bokuba uwana Kristu afa sləm à azlaməna maham à ahəᅇ məna gay Zəzagəla. ³⁰ Kà uwana anu gesina, mədagay bokuba vok aᅇha, bokuba uwana tatsətsèr à wakitə Zəzagəla à abà: ³¹ 'Kà uwaga zil asak baba aᅇha la iyà aᅇha, kà atà aᅇha maham gay à vok la mis aᅇha, atà səla aya aw, tapakà vok tekula.'[☆] ³² Gay uwanay kà atapànula tatak dzəba aᅇha səla aw gə. Apəhay kà lakəl aᅇha Kristu la maham à ahəᅇ məna madiᅇal gəl à vok aᅇha. ³³ Kiya uwaga kà, aᅇkul babay. Kəla uwabeyuwi aᅇkul awoya mis aᅇha, bokuba uwana awoya gəl aᅇha. Azlamis kəsəw gay aᅇha azlazil aᅇkul.

6

Azlabəza la azlababa aᅇatà

¹ Azlabəza, kəsəw gay aᅇha azlababa aᅇkul la azlaiyà aᅇkul. Delga kà azlauwana tahamà gay à vok la Sufəl Yesu tadehəᅇ kiya uwanay. ² Tekula aᅇha azlamapəhay agodf:

'Kəs gay aᅇha baba la iyà aᅇhak!'

Mapəhay uwaga kà mapəhay matera, uwana Zəzagəla azàᅇ à uwana à adi, apəᅇ à ahəᅇ. ³ Uwaga agodf kà:

'Baᅇha kasləkaw atà kà, adagay delga kà aᅇhak, kadəsafay məᅇga la gudəᅇ uwanay la vok.'[☆]

⁴ Akul azlababa aᅇha azlabəza, kadəhawla ləv à azlabəza aᅇkul à huɖ aw, dzadzaraw atə lela. Tapawatəla azlatatak, tsetsehawatəla, bokuba uwana Sufəl Yesu apəᅇ à akul ala tetəvi.

Azlamayà la azlaməᅇga aᅇatà

⁵ Azlamayà kəsəw gay aᅇha azlaməᅇga aᅇkul la gudəᅇ uwanay la vok. Tsənəw atə. ᅇgaha həyəw yewdi aᅇha atə, səkləw la huma aᅇatə, dəhəw sləray la ləv tekula. Aᅇᅇ kiya uwaga kà, kakəsaw Kristu. ⁶ Kadəhaw sləray kà huma yewdi aᅇatə pəra bokuba aᅇha azlauwana asa atə kà azladza aᅇha mazləb atə aw. Sələw kà, akul azlaməna sləray aᅇha Kristu, ᅇgaha dəhəw azlatatak uwana asa à Zəzagəla gesina la ləv tekula. ⁷ Dəhəw sləray la ləv tekula bokuba uwana naka kadəhaw sləray aᅇha Kristu, awkə bokuba uwana kadəhaw sləray aᅇha azladza aw. ⁸ Sələw kà, kəla azlatatak delga, uwana dza adəhəᅇ kà, Sufəl Yesu Kristu adəpəlal. Adəgay mayà, adəgay masla makor gəl. ⁹ Akul azlaməᅇga aᅇha azlamayà, dəhəw delga à azlamayà aᅇkul babay, kafaw atə gasa à gəl aw, kà uwana kasələw kà, gesina aᅇkul kà,

akul anja madzahaga tekula uwana la zagəla la afik. Masla kà avah dza mavàhay aw.☆

Kazlanja anja guvəl

¹⁰ Gay gulo uwana asa à gi makəďalla gəl kà, gəw la ndzəďa la ahəl anja Sufəl gami, la ndzəďa mənğa anha la abà. ¹¹ Hələw kazlanja anja guvəl uwana Zəzagəla abək à akul gesina, kəsəwwən la ahəl, kà akul anja mapalla guvəl la seteni, kà anja seteni apapat akul, kà akul anja mahəl la ahən la masla. ¹² Guvəl uwana məpay kà, məpay kà la azladza aw, məpay kà la azlamasəďok mawisiga, nğaha la azlasufəl anətà, uwana takor gudən à vok mawisiga uwanay, məpa guvəl la azlatatak mawisiga gesina, uwana atà la ndzəďa la afad la abà la zagəla. ¹³ Hələw kazlanja anja guvəl, uwana Zəzagəla abək à akul gesina, banja guvəl uwana akəl akəl gə, kà akul anja mahəl la ahən. Atà anja magəď ndzəďa à afik, nğaha kà ankul anja masakala slaka aw. ¹⁴ Kità kà, dğahəw vok à ahən, gəw azladza dziriga, azlatatak dziriga kà kalkal la parapara, uwana kawadla vok ala nğəts, kà akul anja madəh vok à ahən lela. Dəw la tetəvi dziriga anja Zəzagəla la ama, kà uwana banja kadəhawən kiya uwaga kà, adapakay kà bokuba slarapay makəla, uwana kawadəhawla vok ala, kà madz akul à ama. ¹⁵ Zəw gay marabən, uwana av lapiya à azladza kokuďa may vok, uwaga kà kalkal bokuba uwana kabəkaw kwimik à asik kà maday la lela la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh. ¹⁶ Vəw ləv ankul à Sufəl Yesu la kaslə gesina, bokuba uwana guloku aga akul la ahəl, kà godam uwana seteni amal à wən, anja mabəz akul aw. Baməraka magur adagay la godam uwaga lakəl bay, kà guloku adzalla à ama. ¹⁷ Tatak uwana Zəzagəla atəfla à akul kà kalkal huməz gəl anja guvəl, uwana tafa à gəl kà madz à gəl à ama, nğaha zəbəw katsakar anja Masasəďok, uwana Zəzagəla avà à akul babay, uwaga kà gay Zəzagəla.☆ ¹⁸ Dəvəw kuďa à Zəzagəla la ləv tekula la kaslə gesina, kələw gay la ndzəďa anja Masasəďok. Dəw à ahən la adi, karuwaw vok ahən aw, dəvəw kuďa koksikoksi, kà azladza anja Zəzagəla gesina. ¹⁹ Dəvəw kuďa à Zəzagəla kà anjulo babay, kà Zəzagəla anja mav à gi gay dziriga uwana gəďapəhay, nğaha kà gi anja maz gay marabən kokuďa guba, kà gi anja mafətal à adi ala la paraka. ²⁰ Kà gay marabən uwaga Yesu Kristu afə gi à ahən, kà masla masləl gi anha, kà gi anja mad maziñ à azladza anik, baməraka gədagay la danjəy bay kà, kà guba anja makəs gi aw, kà gi

☆ 6:9 6.9 5Musa 10.17 ☆ 6:17 6.17 Yesayya 11.5; 52.7; 59.17

aña mapəhay la dazuwaya, bokuba uwana asa à Zəzagəla gəpəhay.

Ayyi makədf gəl à ahəŋ

²¹ Tisik, deda gami uwana məwoyaŋ, adəh sləray aña Sufəl gami la ahəl səla, adəpəh à akul madz à ahəŋ gulo, kà akul aña masəl uwana gədfəheŋ gesina. ²² Uwana gəsləl masla à slaka aŋkul kà, kà akul aña masəl madz à ahəŋ gami, ŋgaha kà masla aña madzərdəh akul à uda babay.

²³ Zəzagəla Baba, la Sufəl gami Yesu Kristu tavà à akul lapiya, à akul azladeda gesina kà, kasəlaw mawoy vok kà akul à akul, ŋgaha kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁴ Vok mahamay aña Zəzagəla agay la azladza uwana tawoya Sufəl gami Yesu Kristu, la masal uwana adəv à gay aw.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA FILIPIYA Lettre de Paul aux Philippiens

Ayyi

¹ Gi Pol anu la Timotawus uwana anu azlamèna slèray anja Yesu Kristu, à uwana mètsetser à akul wakità uwanay.

Mètsetseray kà akul azlamèna madiṅal gəl à Zəzagəla à vok la Filipiya, akul gesina uwana akul la ahəl anja Yesu Kristu. Mètsetser babay à azlamasiga, ṅgaha à azlauwana tadàh slèray la tataka aṅkul la abà, à akul mèna madiṅal gəl à vok babay. ² Zəzagəla Baba la Sufəl gami Yesu Kristu tapisakulla gay à vok la mav à akul lapiya.

'Kikay', Pol agod à Zəzagəla kà anjatà

³ Kəla uwana gədzugw à akul, 'Kikay', gəgodàh à Zəzagəla kà akul. ⁴ Kəla uwana gədəw kudfa à Zəzagəla kà aṅkul kà, gəvalàh à zagəla. ⁵ 'Kikay', gəgod à Zəzagəla, kà uwana mədaham gay à vok anina dagay la madzəka à mok uwana kapakàw azlamèna manəfay tsərəh à lakana. ⁶ Ndzer, gəsəl kà Zəzagəla, uwana adzəkà madàh slèray delga la ləv aṅkul la tsəh, adakedal gəl à ahəṅ, adahənəṅ ala la mavakay, uwana Yesu Kristu adàwul à waṅ. ⁷ Delga à uwana gədzugway kiya uwanay lakəl aṅkul, kà uwana gəwoya akul la ləv tekula, kà uwana anina kà, Zəzagəla adahəṅ delga kà akul anja mazlak gi la kaslà uwana gəga la daṅay, à mok uwana gəpəh gay marabəṅ la huma anja masla seriya, gəgəd à dziriga à afik. ⁸ Zəzagəla asəl kà gəpəh fida aw, gəwoya akul kaykay, Yesu Kristu la gəl anha, uwana la gi la abà, la uwana awoya akul.

⁹ Gədəw kudfa à Zəzagəla kà akul anja mawoy vok kà akul à akul kaykay, ṅgaha kà kadəsəlaw dziriga, kà akul anja masəl azlatatak delga gə la azlatatak mawisiga. ¹⁰ Kasàwàni azlatatak delga gə kiya uwaga, ṅgaha kadəgaw sətaka, ṅgaha dza anja maslèh à akul ala vok la mavakay uwana Kristu adàwul à waṅ aw. ¹¹ Kadàdahahaw azlatatak delga gə la ndzəda anja Yesu Kristu pəra. Azladza uwana tadàhənəṅ uwaga kà, tadàzləb Zəzagəla tadàsləkaway babay.

Tatak uwana aduwaṅ gesina kà: Say Yesu Kristu

¹² Azladedə gulo, asa à gi kà kasəlaw, kà azlatatak uwana tabəz à gi, adala gay marabəṅ à huma à gay hadəfay, uwaga kà akəsəṅ à ahəṅ aw. ¹³ Kà uwaga à uwana azlaslodzi

uwana tanaŋla gày aŋa sufəl aŋa azla Rom, la azladza anik gesina tasəl kà: Gi la daŋay kà Yesu Kristu. ¹⁴ Ngaha aya adzərədàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala aŋuvaw la tetəvi aŋa Sufəl gami Yesu la tsəh, kurit yewdi agodf à atà aw, taslala vok aŋa mapəh gay Zəzagəla la dazuwaya.

¹⁵ Azladza anik aŋatà tapəhay lakəl aŋa Yesu Kristu kà, kà uwana maŋor aza à atà kà gi, asa à atà mas à gi ŋgərpa. Ama kà aŋa azladza anik kà, taza gay Zəzagəla la ləv tekula. ¹⁶ Tadehəŋ kiya uwanay kà, kà uwana tawoya gi, kà uwana tasəl kà Zəzagəla la uwana asləl gi à waŋ à abanay, kà maz gay marabəŋ à azladza la dziriga. ¹⁷ Ama azladza anik uwaga kà, tapəh gay aŋa Yesu Kristu kà, kà uwana asa à atà magay mənŋa kà gi, tapəhay kà la matsəp gay à gay, tayàh maz à gi à ŋgərpa à abà la daŋay.

¹⁸ Kà madehəŋ kiya uwanay kà, aza à gi aw. Amiyaka tadəpəhay la ləv delga, baməraka la ləv mawisiga, taziŋ kà gay aŋa Yesu Kristu: Ngaha gərabay kà uwaga. Bə la dziri gəda à huma à gay la marabay kà uwaga. ¹⁹ Kà uwana gəsəl kà azlatatak uwaga gesina adəpaka à vok, Zəzagəla adətəf gi la uwaga, kà uwana kadəvaw kuɗa kà gi, ŋgaha aya Masasədok aŋa Yesu azlak gi babay. ²⁰ Tatak uwana gəfa madzugway gulo à afik, à gəkuday kà, kà makəlla gi ziruwi à gəl tetuwa aw, ama kà gi aŋa madzərəd ala la abà, ŋgaha asa à gi kà lagonay, baŋaw la kaslā gesina, baŋa gi la sifa, baməraka gədamətsay, azladza aŋa masləkaw Yesu Kristu kà gi. ²¹ Kà aŋulo kà, baməraka gədəgay la sifa, Yesu Kristu aduwan, ŋgaha mamətsay kà masik gulo. ²² Baŋa gədza à ahəŋ la sifa kà, gədəɗah sləray uwana adəzlaka azladza. Lagwa kà, gəsəl tetəvi uwana gəkəsani aw. ²³ Azlatatak səla uwaga tagazlla gi à gəl. Gi kà, gəwoyaŋ kaykay kà say mamətsay, kà gi aŋa mad manəŋ Yesu Kristu uwaga la uwana aduwa vok kà madz à ahəŋ la sifa. ²⁴ Ama baŋa gədza à ahəŋ la sifa, uwaga akəsa vok kà akul. ²⁵ Gəgəɗaŋ à afik kà kiya uwanay gəgodf à gi, gəsəl babay kà gədəɗa à ahəŋ la sifa, ŋgaha mədəɗa à ahəŋ anina. Ngaha madz à ahəŋ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh aŋa mad à huma à gay, ŋgaha kà akul aŋa marabay. ²⁶ Kità kà, baŋa gədasa à uda la daŋay, la mok uwana mədəgay anina aya kà, kadəzləbaw Yesu Kristu mənŋa kà gi.

²⁷ Aganay à tatak uwana akəsa à vok, nəfəw tetəvi bokuba uwana gay marabəŋ aŋa Kristu apəh. Baməraka gədada à awtəy à slaka aŋkul, baməraka gədada à awtəy aw, gətseŋəŋ kà kadzaw à ahəŋ la paŋaw tekula, ŋgaha kà kadəhaw sləray la ləv tekula, kà gay marabəŋ aŋa mad à huma à gay. ²⁸ Guba akəs akul kà azlaməna məzam aŋkul aw. Baŋa

guba aza à akul aya aw kà, atà tadàsəlay kà tadàzila, ama akul kà, Zəzagəla adabəl akul, masla la uwana adapəhatàla uwaga. ²⁹ Zəzagəla avà à akul tetəvi kà madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, ŋgaha kà mas ŋgərpa kà Yesu. ³⁰ Kanəŋaw guvəl uwana gəpàh. Lagonay aya katsənawwanŋ kà gəpay aya, ŋgaha akul babay kadadaw à abà aŋa mapay.

2

Nəfəw madz à ahəŋ aŋa Yesu

- ¹ Tsa kahamaw gay à vok la Yesu, kà akul la ndzəɗa, tsa awoya akul kà, akul la ndzəɗa. Tsa kahamaw gay à vok la Masasəɗok Zəzagəla la abà kà, wòyàw vok kà akul à akul, ŋgaha vok ahamà akul kà akul à akul babay. ² Tsa baŋa kiya uwanay kà, wòyàw vok kà akul à akul, gàw la madzugway tekula, hamàw gay à vok, ŋgaha gàw la paŋaw tekula, baŋa kadahawwanŋ kiya uwaga, gədàɗɗɗ gay ləv. ³ Kadzugwaw kà à gəl aŋkul pəra aw, kadahaw zlapay aw, wùlāwla gəl à vəɗah, nənəwwanŋ azladza anik kà bokuba taɗuwa akul. ⁴ Kəla uwabeyuwi aɗaha delga à azladza anik, awkà kanərazaw gəl aŋkul pəra aw. ⁵ Dzàw à ahəŋ bokuba uwana Yesu Kristu adzà à ahəŋ.
- ⁶ Haɗay kà, masla kà tekula la Zəzagəla, ama maŋor akəs, kà masla aŋa magagazləla gəl aŋha la Zəzagəla aw.
- ⁷ Asàk à uwaga gesina, apakà mayà la tatak gesina la abà, apakà dza. Uwana adapaka dza kà,
- ⁸ awùlla gəl à vəɗah, akəs mapəhay aŋa Zəzagəla, akəs mamətsay zlazladaga, amətsay à ahàf à adi.
- ⁹ Gay gà la uwaga, Zəzagəla afà à slaka mazləbay gà à abà, avàl sləm uwana aɗuwa azlasləm anik gesina.
- ¹⁰ Kà azlatatak uwana la zagəla, la azlauwana la vəɗah, la azlauwana la tsəh iyaw gesina, la mok uwana tadàtsən sləm aŋa Yesu, gesina aŋatà tadàsa à wanŋ, tadàkəɗɗɗal à ahəŋ.
- ¹¹ ŋgaha gesina aŋatà tadəpəhay la dazuwaya, kà Yesu Kristu kà Sufəl lakəl aŋa tatak gesina. Kiya uwaga tadəzləb Zəzagəla Baba.*

Uɗàw bokuba azlatsetsiliŋ la gudəŋ la vok

- ¹² Azlaməna gay ləv gulo, kəsàw gay Zəzagəla. Uwarà, mok uwana mɛgà la slaka gà, kakəsaw gay aŋha. Lagwa kəsàw gay aŋha ɗaɗuwa à gay, uwana gi la slaka aŋkul. Uwaga asal magoɗay, kà Zəzagəla adahəl akul, ɗahàw sləray la masəkulay, la dziriga. ¹³ Kà uwana Zəzagəla adadzəka maɗàh sləray la akul la abà, kà akul aŋa mawoy

* 2:11 2.11 Yesayya 45.23

azlatatak uwana akəs à masla à gəl, ɲgaha kà akul aɲa maɖàh atà.

¹⁴ Kəla sləray gesina uwana kaɖahawwan kà, kaɲo-ɲuzaw, kagazlaw aw. ¹⁵ Kà akul aɲa magay sətaka, lela, ɲgaha akul aɲa magay azlabəza aɲa Zəzagəla kokuɖa tatak mawisiga la akul la abà. Akul la tataka aɲa azlaməna fida la abà, la azlamawisiga, gəw la tataka aɲatà bokuba azlaufaka uwana tauday.* ¹⁶ Baɲa kaɖahawwan kiya uwaga kà, akul kapəhaw atà gay uwana av sifa. ɲgaha la mavakay uwana Yesu Kristu adàsa à ahəɲ kà, gəɖədəf gay ləv la huma aɲha kà akul, kà uwana apəhla sləray dzaɲdzaɲga uwana ala, gəɖahəɲ kà apaka deyday aw.

¹⁷ Ləv uwana kavəw à Yesu, kà kalkal bokuba makəɖ tatak uwana kakəɖaw à Zəzagəla: Zlahaw tadəkəɖ gi, ɲgaha aɲiz gulo adàhama à makəɖ tatak delga aɲkul uwaga à abà. Baɲa apaka kiya uwaga kà, gəɖəgay la marabay, mədədəf gay ləv la slaka gə. ¹⁸ Gəw la marabay ɲgaha mərəb anina babay.

Timotawus atà la Epafərodit

¹⁹ Baɲa 'Ayyà', Sufəl Yesu agod kà, gəɖəsləl Timotawus à awtəy à slaka aɲkul, ɲgaha masla adədzərəɖgəla bokuba uwana adzərəɖakulla bay. ²⁰ Dza la ahəɲ la slaka gulo, uwana adzugway bokuba aɲulo aw, say masla pəra. Masla kà, adzugway kà akul pəra. ²¹ Azladza anik kà, tadzugway kà à gəl aɲatà pəra, awkà tadzugw lakəl aɲa azlatatak aɲa Yesu Kristu aw. ²² Timotawus kà masla kà, kasəlaw maday aɲha kà delga. Anu, anu səla kà məɖah sləray la slaka gə kà aɲa gay marabəɲ, masla azlaka gi à azlasləray à abà, bokuba uwana bəzi azlaka Baba aɲha à sləray à abà. ²³ Gəfa kəla gəl à ahəɲ, kà seriya gulo adədəv à gay, kà gəɖəsləlla à awtəy à slaka aɲkul katskats. ²⁴ Gi babay kà, baɲa asa à Zəzagəla kà, gəɖàda à awtəy à slaka aɲkul zewk.

²⁵ Deda gulo Epafərodit, masləlay aɲkul, uwana kaslələw à gi à wan, kà mazlak gi la azlatatak uwana gənəkuda aɲha, məɖàh sləray la slaka gə, məpa guvəl la tsəh ala, gədzugw lagonay kà delga, kà gi aɲa mawul à akul à awtəy aya. ²⁶ Kà uwana atəw akul à tsəh kà manəɲ akul. Gəl adakadəl à vok, kà uwana asəl kà, katsənəwwəɲ kà agə la ɖuvats. ²⁷ Haɖay kà, ɖuvats akəɖ kuɖa kuɖa, awkà naka amətsay. Vok ahamà à Zəzagəla kà aɲha, ama kà masla pəra aw, ama kà gi babay, à uwana awurəɲ ala kà gi aɲa mazaw la gəl aw. ²⁸ Kà uwaga à uwana asa à gi kaykay kà gəwulla à slaka aɲkul, kà akul aɲa manəɲ masla la marabay, ɲgaha ləv gulo aɲa mataslla. ²⁹ Baɲa adàda à awtəy kà, kəsəw

* 2:15 2.15 5Musa 32.5

masla la ahàl sèla, kà uwana masla kà, deda ankul la tetøvi anja Suføl gami la tsøh. Sløkàwàw tsøhay dza uwaga. ³⁰ Kà uwana aløg kà ñuv ñuv, awkà naka amøtsay à sløray anja Kristu à abà. Atùw sifa anha aw kà, kà masla anja mahøn uwana ala atøm à ahøj la slaka ankul la abà kà anjulo.

3

Tetøvi uwana adala dza à dziriga anja Zøzagøla à abà

¹ Azladede gulo, aganay tatak uwana gækøfla gøl à gay gulo, vâlähàw à zagøla, kà uwana akul azlaanja Suføl Yesu. Gøy vok aw, gay uwana gøpøh à akul uwarà gøwùllal à tsøh aya, ñgaha uwaga adàzlaka à akul kà tatak mafahakullan mawisiga à vok aw. ² Dahàw hanjëli la azlakøda, kà uwana azladza uwaga taføhøj kà sløray mawisiga, takad gøl à azladza à vok. Tadzugway kà lakøl anja makadav azladza à uda pøra. ³ Anu la uwana, anu azlamøna makadav vok à uda dziriga, awkà atà aw. Kità kà, anu la uwana anu tsøhay anja Zøzagøla. Anu la uwana mødøv kudfa à Zøzagøla la ndzøda anja Masasøfok tsikasla, ñgaha møzløb Yesu Kristu, møfà madzugway gami à madz à ahøj anja azladza à abà aw. ⁴ Agaynja azlatatak anja gudøj à vok uwanay akøs vok kà, naka gøslala vok anja maf madzugway gulo à uwaga à afik bay. Banja dza aslala vok anja mafah, uwana azladza gudøj à vok taføhøj, gi kà, gøsøl kà, dziriga gulo aduwan anja. ⁵ Gi kà, kà uwana gøgøfan à afik kà, gi zil Ibøranønkwowen slilihga, uwana azla Ibøranønkwowen tayyà gi. Ngaha aya kà, gi zil Isørayel, gøsà à uda la tsøhay anja Benyamin. Mok uwana tayyì gi, la lig mahønay mtøgis, takødøv gi à uda, mayahudiya à Yahudiya. Gi tekula anja azla Farisøya. ⁶ Gønøfà mapøhay gami lela, tsøràh à uwana gøtørebàhà azlamøna madinjal gøl à Yesu à vok, ama mapøhay anja azla Yahudiya kà, gøpøsøw amiyaka tekula aw, ndzer, gøgà matsizlla à ahøj gà la uwaga la abà la lela. ⁷ Gønørez kà azlatatak uwaga kà apakà kà bokuba mazøb sili tøla gulo, ama lagonay kà, kà Yesu Kristu gødasølay kà, uwaga apakay bokuba azlatatak deyday. ⁸ Ndzer gøpakà azlatatak uwaga ala gesina kà deyday, kà uwana gødasøl Suføl gulo Yesu Kristu uwana aduwan azlatatak anik gesina. Kà masla la uwana gødakweska uwaga gesina. Gødapaka azlatatak uwaga ala, bokuba azlaalàh, kà gi anja mabøz Yesu Kristu, ⁹ ñgaha kà gi anja magay anja anja tetuwa. Gi dziriga la huma Zøzagøla, kà uwana 'Gøkøs mapøhay anja azla Yahudiya', gøgøf aya aw. Tatak uwana agà à gi dziriga la huma anja kà, kà uwana gødin gøl à Yesu Kristu à vok. Zøzagøla la uwana apakagøla dziriga, kà uwana gødin gøl à

masla à vok. ¹⁰ Uwaga asa à gi kà tatak tekula përa, uwaga kà masël Kristu, ñgaha ndzëfa aña uwana awulla à uda la mamëtsay, kà asa à gi babay kà, gësa ñgërpa bokuba uwana asàh, ñgaha gëkës gël à ahëñ bokuba aña uwana akësà gël à ahëñ, akësa mamëtsay. ¹¹ Baña asa à Zëzagëla kà, awulla gi à uda la mamëtsay bokuba aña bay.

Mahoyay à gay kabaw

¹² Gëgod magay kà: 'Gëdabëza azlatatak uwana gëkuday', gëgod aw ñgaha: 'Gi masla tsakana aya aw', gëgod aw, ama kà aña uwaga kà: 'Gëda à huma à gay kà azlatatak uwaga aña magay azlaañulo. Kà uwana Yesu Kristu adazëba gi à ahàl aña.' ¹³ Azladedà, gëgod kà: 'Azlagulo gëdabëzal adagay', gëgod aw. Tatak tekula uwana gëfahëñ kà, tatak uwana la lëv gulo gesina avika gi, gëwaf vok à uda, kà mabëz tatak uwana akud gi la huma. ¹⁴ Gëda à huma, kà mabëz à gay kabaw, kà gi aña mabëz masik, uwana Zëzagëla azalla anu aña mabëzal. Masik uwaga madz à ahëñ la zagëla la masla, kà Yesu Kristu. ¹⁵ Anu uwana mëdapakàh makoz la tetëvi aña Zëzagëla la tsëh kà, delga mëdzugway kiya uwanay. Baña mëdzugway anik la lëv añkul la tsëh, kà Zëzagëla adàpëhakulla la dazuwaya. ¹⁶ Tatak mëña kà, mëda à huma à gay la tetëvi uwana la tsëh anu la ama, tsëràh à lakana.

¹⁷ Azladedà gulo, nërëzàw maday gulo, nërëzàw kà azladza uwana taday lela, bokuba uwana kanëñaw maday gami. ¹⁸ Azladza añuvaw la ahëñ, à uwana maday añaatà apëhla ala kà, kà atà azlamëna mëzam aña Kristu, uwana amëts à ahàf à adi. Gëdapëh à akul uwanay kà asik dëñ, lagwa kà gëpëh à akul aya, gëpëh à akul kà la iyaw tugwi la adi. ¹⁹ Baña kaslà añaatà adàdëv à gay kà, tadàda à akàl à abà, kà uwana tanëfà tatak ziruwì gà, ama tarabay lakël aña uwaga, tadzugway kà azlatatak aña gudëñ à vok uwanay përa. ²⁰ Ama anu kà, anu azlamëna gay aña Zëzagëla, mëkud Sufël gami Yesu Kristu, masla mabël anu, uwana atsa à ahëñ la zagëla. ²¹ Baña adàsa à ahëñ kà, adàbëdfla vok gami gußgußga uwanay, kà vok gami aña mabëz ndzëfa bokuba aña. Adàfah uwanay kà la ndzëfa aña masëlay, uwana abëk tatak gesina à tsëh à asik aña.

4

Sawaray makëd gël à ahëñ

¹ Azladedà gay lëv gulo, baña kiya uwanay kà, dzàw à ahëñ la titi la abà, tsa akul azlaaña Sufël. Azladedà gëwoya akul kà kaykay, asa à gi mëdàñëñëñ akul aya. Gëdëf gay

löv kà akul, akul la uwana kapəhawla kà sləray gulo ala kà delga, à uwana gəts zlapay.

² Evodiya atà la Səntis, kamkam gəgodf à akul tsa akul azlaaŋa Sufəl Yesu kà, tsənàw vok gay lela. ³ Kak deda gulo uwana mədfahàw sləray la slaka gà, kamkam, zlakà azlamis uwana anina, kà mədfàh sləray mənŋa la məs ŋgərpa kà gay marabən ŋa mad à huma à gay. Anina la azla Kəlement ŋgaha la azlaməna sləray anik, mədfàh sləray la slaka gà. Zəzagəla atsetseràh sləm aŋatà à wakità ŋa sifa adəv à gay aw à abà. ⁴ Tsa akul azlaaŋa Sufəl Yesu kà: Vələhàw à zagəla la kaslà gesina! Gəgodf à akul aya: Vələhàw à zagəla!

⁵ Pəhàwla dzəbba ŋha səla aw aŋkul ala la huma, kà azladza ŋa masəlay kà Sufəl kà nekwa atsa à ahən! ⁶ Kadzugwaw à azlatatak deyday aw, ama lakəl ŋa tatak uwana aga la ahən aw kà, pəhàwla à Zəzagəla à uwana asa à akul la madəv kudfa kà mazlak akul, 'Kikay', gədfəwwal bay. ⁷ Baŋa kadfahawwəŋ kiya uwaga, Zəzagəla adàvə à akul lapiya. Lapiya uwaga kà, aduwa azlatatak uwana azladza tatsənà. Adənənla ləv aŋkul la madzugway aŋkul, ŋgaha kà tatak ŋa mabəz akul aw, kà uwana akul azlaaŋa Yesu Kristu.

⁸ Azladedə, tatak uwana gəkədfəla à gəl kà aganay: Dzüğwàw kà lakəl ŋa azlatatak uwana delga kà azladza masləkaway. Uwaga kà azlatatak dziriga à uwana məkəs atà, azlatatak uwana dziriga la tetəvi ŋha, sətaka, la azlatatak uwana akəs à azladza à gəl məsləkaw kà atə pəra. ⁹ Azlatatak uwana gətəpakulla, ŋgaha kakəsàw atə, uwana katsənàwwəŋ la paŋaw gulo, ŋgaha uwana kanənàwwəŋ kà gədfəhən, dəhàwwəŋ kiya uwaga! ŋgaha Zəzagəla uwana avàh à anu lapiya adàdza à ahən la akul.

'Kikay', Pol agodf à azla Filipiya kà tatak uwana tazlakà

¹⁰ 'Kikay', gəgodf à Sufəl Yesu la marabay mənŋa, kà uwana kadzüğwàw à gi gotənaŋ. Ndzer dagay uwarà kà, kadzüğwàw à gi, ama kabəzàw à tetəvi kà mazlak gi aw, la kaslà uwana ada à lig. ¹¹ Uwana gəpəh uwaga kà, kà uwana azlatatak anik taləg kà gi à wəŋ aw, ama kà uwana gədatapla madz à ahən la marabay la abà, baməraka adagay bə la kaslà uwala beyli. ¹² Gəsəl uwana gədza à ahən, à baŋa tatak adadəv à gay, gəsəl madz à ahən babay, à baŋa tatak gulo la ahən. Gədatapla madz à ahən la kudfa la abà, gədàgay la tatak may, amiyaka gədàgay la may aw, baməraka tasləka gi aw, amiyaka adəsləka gi. ¹³ Gəslala vok ŋa madfəhən à azlatatak uwanay gesina, la ndzəfə ŋa Yesu Kristu, uwana adzərədfəgəla. ¹⁴ Ama kadfahawwəŋ kà delga, kà uwana kazlakəw gi, la matərəbay gulo la abà.

15 Akul azla Filipiya, kasəlaw la kaslà uwana gədzəkà mazakulla gay marabəŋ la kutso aŋkul la abà, la Make-duniya, ŋgaha gəwùl aŋulo la slaka aŋkul, kà akul la uwana kazlakàw gi pəra. Akul mahəm à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok, à uwana məbàdfla kà vok tatak uwana mənàhkudə aŋha pəra. 16 Mok uwana gi la Tesaloniki kà, kaslələw gi azlatatak uwana à waŋ gənàhkudə aŋha kà asik dəŋ. 17 Uwaga asal magodəy kà, asa à gi məbəz tatak aŋkul pəra aw. Gi la marabay kaykay kà, kà uwana gəsəl kà Zəzagəla adapisakulla gay à vok kà azlatatak uwana kavàhàw. 18 Gəbəzà tatak gesina uwana kaslələw gi à waŋ dafuwa à gay uwana gənəkudə aŋha. Mok uwana gədaβəzal tatak uwaga Epafərodit asegəla à waŋ kà, tatak gesina uwana gənəkudə la ahəŋ. Ŋgaha bay kà, azlatatak aŋkul kà bokuba tatak uwana takəd à Zəzagəla slaslərri, azinal lela, akəsəl à gəl.* 19 Zəzagəla uwana gəsləkaway kà, akor ləmana aŋuvaw. Adàvə à akul kəla tatak uwana kanàwkudə aŋha, adàvə à akul la magola la ahəl aŋa Yesu Kristu. 20 Mazləbay agay la Zəzagəla Baba gami, tsərəh à awtəy! Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

21 'Ayyi', gòdàw à mahəm à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana azlaaŋa Yesu Kristu. Azladza uwana la abanay anina tadəhakulla 'Ayyi' babay. 22 Azlaməna madiŋal gəl à vok gesina 'Ayyi', tagod à akul, azlauwana tadəhakullaŋ 'Ayyi' kaykay kà, azlaməna hudə gəy mənə sufəl aŋa azla Rom.

23 Sufəl gami Yesu Kristu apisakulla gay à vok.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA KOLOSƏYA Lettre de Paul aux Colossiens

Ayyi

¹ Gi Pol uwana Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aña magay masləlay aña Yesu Kristu, gətsetser à akul wakità uwanay, wakità aguwa à uda la ahàl aña Timotawus, uwana masla bay kà deda gami la madıñal gəl à vok la abà. ² ‘Ayyi’, məgod à akul, akul tsəhay aña Zəzagəla, uwana akul la ahàl aña Yesu Kristu, uwana kanəfaw la ləv tekula. Zəzagəla Baba gami apis à akul gay à vok, ɲgaha avà à akul lapiya.

Pol adəv kudfa à Zəzagəla kà aña azla Koloseya

³ ‘Kikay’, məgod, à Zəzagəla, Baba aña Sufəl gami Yesu Kristu, kəla kaslà gesina uwana mədəv kudfa kà akul. ⁴ Kikay məgod, kà uwana mətsənəñ kà kavàw ləv añkul à Yesu Kristu, ɲgaha kawoyaw azlatsəhay aña gesina babay. ⁵ Kadahawwan kiya uwanay kà, kà uwana kafàw yewdi à tatak delga uwana à gay, Zəzagəla adadehəñ à ahəñ kà añkul la zagəla, uwana katsənàwwəñ ɲgaha adabəzawwan tsərəh à slaka añkul. ⁶ Gay marabəñ uwaga aslèh gəl à ahəñ gesina la gudəñ la vok, apakay bokuba məñ ahàf uwana av mayyay, ɲgaha añazilà kaykay. Kiya uwaga à gay marabəñ uwaga, ada à huma à gay la tataka añkul la abà, dagay la mavakay teraña uwana katsənàw tapèh lakəl aña gay aña vok mahamay aña Zəzagəla dadəñ la dziriga, tsərəh à lakana. ⁷ Katapawla tatak uwaga kà la slaka aña Epafəras, uwana məwoyan. Anina kà, anu azlaməna madfàh sləray aña Yesu Kristu. Adfàh sləray la ləv tekula, adfàh sləray la slaka añkul kà madegolay anu. ⁸ Masla la uwana apèh à anu gay añkul, bokuba uwana Masasəfok Zəzagəla avà à akul ndzəfa kà mawoy azlaməna magay añkul.

⁹ Kà uwaga, dagay mavakay uwana mətsənà uwaga, mədavàh kudfa à Zəzagəla kà añkul la kaslà gesina. Mədəv kudfa à Zəzagəla kà akul aña masəlay la paraka, uwana akəsəl à gəl, ɲgaha kabəzaw matsihila uwana Masasəfok aña avà, ɲgaha akul aña matsən azlatatak la tetəvi aña la tsəh. ¹⁰ Kà uwaga kadàbəzaw maday delga, uwana akəsə à vok kà aña Sufəl Yesu Kristu, ɲgaha kadàcfahawla uwana akəsəl à gəl gesina, maday añkul adàda à huma à gay la madfàh delga, ɲgaha kadəsəlaw Zəzagəla kaykay. ¹¹ Mədəv kudfa babay kà masla adzərədfàhakulla aña deyday, ɲgaha

akul anja madz à ahəŋ la mabasiŋ la abà la ləv tələm̄ma.
¹² 'Kikay', gòd̄faw à Zəzagəla Baba, uwana apəzl à akul tetəvi, kà akul anja mabəz tatak uwana adahàŋ à ahəŋ, kà anja tsəhay anja la zagəla la afik babay, la slaka uwana uɗaka anja la ahəŋ. ¹³ Zəzagəla Baba atəfanula à makoray anja mələs la abà, masla la uwana abək anu à makoray anja Kona anja uwana à abà, awoyaŋ. ¹⁴ Masla la uwana apəlla anu ala, ŋgaha amatsàn tsakana gami ala.

Yesu kà Sufəl lakəl anja tatak gesina

¹⁵ Dza adanəŋ Zəzagəla la yewdi aw, ama Yesu Kristu uwana azladza tanəŋəŋ kà, masla la uwana maftsa vok anja Zəzagəla, à masla uwana malkwoy anja, uwana aduwa azlatatak gesina, uwana Zəzagəla adahàŋ. ¹⁶ Zəzagəla adahà tatak gesina kà la ahəl anja, azlatatak uwana la zagəla la afik, la azlatatak uwana la kutso la abà la vədah, la azlatatak uwana yewdi anəŋəŋ, la azlauwana yewdi anəŋəŋ aw babay. La ahəl anja Yesu adahà uwaga, kəla azlatatak gesina, uwana atà la ndzəɗa la zagəla, baməraka sufəl anja azlamalika bay. Kəla azlatatak gesina uwana tasafay, la azlauwana tasafay aw. Zəzagəla adahà atà la magolla à uda la ahəl anja Kona anja, ŋgaha abək atà à ahəl anja. ¹⁷ Masla kà, aga la ahəŋ dagay uwarà, à mok uwana gudəŋ à vok adzəka à vok dadəŋ aw, tatak dèwdèw kà la ahəl anja, masla la uwana akəs atà la slaka anjatà la abà. ¹⁸ Masla la uwana madzahaga anja maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina. Maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, apakà kà bokuba vok anja. Masla la uwana adzəkà sifa mawga. Babay kà, masla la uwana matera anja mawul à uda la mamətsay, kà masla anja maɗuwəŋ azladza gesina, la azlatatak gesina. ¹⁹ Akəs à Zəzagəla à gəl kà madz à ahəŋ anja kà, agay kà madz à ahəŋ anja Kona anja. ²⁰ Zəzagəla akəs kà, masləl Kona anja à ahəŋ, kà masla anja masəl vok, à masla la azlatatak gesina, azlatatak uwana la vədah la azlatatak uwana la zagəla la afik, ŋgaha afà masəl vok à tataka anja à abà la azladza, adahà uwaga kà la anjiz anja Kona anja uwana akəlla à ahəŋ la ahəl la adi.

²¹ Uwarà kà, akul kərkər la Zəzagəla, kagəw azlaməna məzam anja, kà uwana kadzugwaw kà azlatatak mawisiga, kadahəwwəŋ kà azlatatak mawisiga babay aya. ²² Ama lagonay kà, Zəzagəla adasəl vok la anu la mamətsay anja Kona anja, uwana apakà dza sləb vok anja, uwana akəs mas ŋgərpa, kà akul anja magay azladziriga. ŋgaha kà masla mapəhla à akul ala la huma anja Zəzagəla, kokudə mawisiga, sətaka, kà dza anja maɗukw à akul ala seriya à

gəl aw. ²³ Iyay, dàw à huma à gay la mav ləv aŋkul à Yesu, dzàw à ahəŋ titi kà fafàlàw aw. Fàw sləm kà azlagay uwana à afik katsənàwwàŋ la gay marabəŋ la abà. Gay marabəŋ uwaga kà, tazàŋ à kəla dza la gudəŋ la vok gesina. Gi Pol babay, sləray gulo kà maz gay marabəŋ uwaga babay.

Pol azlak azlaməna madiŋal gəl à vok

²⁴ Lagonay, gi la marabay la ləv gulo la tsəh, kà ŋgərpa uwana gəsay kà aŋkul, bokuba uwana uwarà Yesu Kristu asà. Gəsa ŋgərpa la vok gulo babay kà maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana vok aŋha. Gəs ŋgərpa kiya uwanay kà, kà sləray aŋha aŋa mahənlə. ²⁵ Zəzagəla afà gi à ahəŋ, kà masla sləray aŋa azlaməna aŋha, kà gi aŋa mazlak akul. 'Zà gay uwanay à azladza gudəŋ à vok gesina!', agòd à gi. ²⁶ La məl uwarà kà, ahaďà gay uwaga à ahəŋ dadəŋ, azladza tasəl aw. Ama lagonay kà, adasəlla à azladza uda la dazuwaya. ²⁷ Asà à Zəzagəla mapəhla à azladza kà uwana asal madəhəŋ, kà aduwa azlatatak gesina. Gay mahad à ahəŋ gə uwaga, adasa à uda la dazuwaya, kà uwana Yesu Kristu la ləv aŋkul la tsəh. Kà uwana kasəlaw kà, Zəzagəla adədala akul à mazləbay aŋha à abà. ²⁸ Uwaga ka Yesu Kristu uwana məpəhla à azladza, məpəh à azladza à vok à abà gesina. Mətəpatàla tatak la matsihila uwana Zəzagəla avà à anu. Asa à anu kà azladza gesina uwana la tetəvi aŋa Yesu Kristu la tsəh kà, tadəgay azlazilga. ²⁹ Kiya uwaga gədəgəďəŋ à afik kà, gəwadə vok à uda la ndzəďa uwana Yesu Kristu avà à gi, kà gi aŋa madəvla sləray uwanay à gay.

2

¹ Asa à gi, kà kasəlaw kà, gədəďah sləray məŋga kà aŋkul azla Koloseya, ŋgaha kà aŋa azla Lawodikiya babay, ŋgaha kà aŋa azladza anik gesina, uwana tanəŋ gi la yewdi aw bay. ² Gəďehəŋ kiya uwanay, kà ləv aŋkul aŋa magay la ndzəďa, ŋgaha kà akul aŋa mawoy vok akul à akul, la ləv tekula. Asa à gi babay kà, kasəlaw dziriga uwana Zəzagəla afətal à ama ala, lakəl aŋa Kristu, kà akul aŋa madz à ahəŋ la abà lela, ŋgaha Zəzagəla aŋa mapisakulla gay à vok kà aŋa uwaga. Tatak uwana Zəzagəla afətanula à ama ala kà, kà Yesu Kristu. ³ Yesu Kristu uwaga kà apəzl à anu tetəvi, kà anu aŋa magay anu azlamatsihilaga, ŋgaha kà anu aŋa matsən tatak uwaga. Matsihila uwaga kà bokuba ləmana.

⁴ Gəpəh à akul kiya uwanay kà, kà dza aŋa mavavar akul la azlagay namnamga aw. ⁵ Baməraka gədagay kərkər la akul, koksikoksi gədzugway kà akul. Gi la marabay kà uwana à uwana kadəhàwwàŋ gesina kà la tetəvi aŋha,

ngaha la uwana kavàw lèw ankul à Kristu, kadzàw à ahən lela.

Sifa anja azlauwana tahamà gay à vok la Yesu Kristu

⁶ Lagonay kà, kakèsàw kà Yesu Kristu kà Sufəl ankul. Kiya uwaga kà, dàw la maham gay à vok la abà la masla. ⁷ Dzàw à ahən la ahəl anja bokuba ahàf uwana adàla slilih à kutso à agu kèrkèr. Dàw kà à humà à gay. Gəďàwàŋ à afik à maval lèw ankul bokuba uwana tatàpakulla. Kikay gòďàw à Zəzagəla koksikoksi babay.

⁸ Dahàw hanjəli kà dza anja mavavar akul la matsihila deydayga aw. Matsihila uwaga kà, asa à uda kà la madzugway anja dza la abà, ngaha la azlamasasəfok mawisiga, uwana atà la vədah la gudəŋ uwanay à vok. Asa à waŋ kà la slaka Kristu aw. ⁹ Katsəbaw à atà sləm aw, kà uwana madz à ahən anja Zəzagəla kà, aga la Yesu Kristu la abà gesina. Ndzer madz à ahən anja Zəzagəla gesina, Yesu Kristu adzà à ahən kiya uwaga babay haday. ¹⁰ Tsa akul kahamàw gay à vok la masla kà, akul kabəzaw sifa anja la dziriga babay. Masla kà, aga lakəl anja tatak gesina, la azlamasasəfok uwana atà la maslay bay.

¹¹ La maham gay à vok la masla la abà kà, Zəzagəla adafa à akul masəlay anja à vok, uwana apəhla à azladza kà akul azlaanja. La zamana uwarà kà, agòď à azla Yahudiya kà takadav vok à uda, kà masəlay kà azlaanja Zəzagəla. Ama kà ankul kà, masəlay uwana afà à akul à vok kà, asa à uda kà la ahəl anja dza aw, asa à uda kà la ahəl anja Yesu Kristu, səlàw kà, masla la uwana azəb à akul à vok ala madz à ahən anja uwarà. ¹² Mok uwana tafahàkulla batem, uwaga apəhla ala kà talà akul, akul la Kristu la slaka gə. Mok uwana kasàw à uda la iyaw la abà, uwaga apəhla ala, kà akul la Kristu, akul kawùllaw à uda la slaka gə la masla aya, kà uwana kadiŋàwwal gəl à vok, kà Zəzagəla à uwana awùlla Yesu à uda la mamətsay, kà masla la maslay kà mawulla akul à uda babay. ¹³ Dagay uwarà kà, kagàw bokuba azlamazimnekid kà uwana kadahàhàw tsakana, kà uwana kagàw azladza anja Zəzagəla aw. Lagonay kà, Zəzagəla adavà à akul sifa mawga la Yesu Kristu, ngaha adamatsan tsakana ala, adamatsakullanj ala, ngaha adamatsanuj ala suwaŋ. ¹⁴ Uwarà kà, seriya akès anu, kà uwana məďahà uwana ‘Dahàwwàŋ’, Zəzagəla agòď aw, la lig la ahən Zəzagəla azəb anu tsakana lakəl ala. Apəl guma, uwana agà la anu lakəl, afà uwaga à gəl anja Yesu Kristu, à mok uwana aməts à ahàf à adi. ¹⁵ Mok uwana Yesu Kristu aməts à ahàf à adi kà, azəbà maslay anja azlamasasəfok mawisiga ala, ngaha la azlasufəl anjatà gesina babay, akəďàsl atà, ahahay atà à

tsəh, apàhla atà ala la slaka azladza, la paraka kà, aduwa atà gesina.

¹⁶ Tsa baŋa kiya uwaga kà, dza aslèha à akul à vok lakəl aŋa azlatatak uwana kazuwaw la uwana kasaw aw, dza aslaha à akul à vok aya bay la magodday: ‘Sləkàwàw madəvaday la azlamavakay anik anik, ŋgaha la azlamənəŋla təla la azlavuɔ maduw ləv aw.’ ¹⁷ Azlatatak uwaga kà maftsa à vok aŋa uwana apahàh à azladza tatak uwana adàpaka vok. Ama dziriga aŋa tatak uwaga kà Yesu Kristu la gəl aŋha. ¹⁸ Kavàw tetəvi à azladza kà madukw akul à uda la masik aŋkul la abà aw. Azladza uwaga tagòɔ kà, say mawoy mas ŋgərpa, ŋgaha la masləkaw azlamalika. Atà tapəhay kà azlatatak uwana tanəŋəŋ la masasiŋay la abà. Azlatsəhay dza uwaga kà azlazlapay deyday, tadzugw lakəl aŋa azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay pəra. ¹⁹ Atà la maham à gay à vok la abà la Sufəl Kristu aw. Kà uwana masla kà gəl gà, ŋgaha maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la uwana vok aŋha. Azlauwana tahamà gay à vok la masla, avà à atà azlatatak uwana tanəkudə aŋha, kà masla la uwana tahamà gay à vok tekula, kiya uwaga tazigəŋay la tetəvi aŋha la tsəh, bokuba uwana asa à Zəzagəla. Masla ahamà gay azladza uwaga à vok la slaka gà, kà masla la atà aŋa magay tekula, bokuba vok aŋa dza, uwana tadza à ahəŋ la slaka gə la azlaamil ŋgaha la sləɔ vok.

Mamətsay la Kristu

²⁰ Kasəlaw kà, akul gesina kamatsàw la Kristu. Kiya uwaga kà akul la tsəh aŋa azlamasasəɔɔk uwana la gudəŋ la vok aw. Kayyà, tsa baŋa kiya uwanay kà, kakay à maday aŋkul ma? Kiya aŋa azladza uwana tasəl Yesu Kristu dadəŋ aw takay? Kay, kà mana kanəfaw mapəhay aŋatà uwana apəhay: ²¹ ‘Katap ahəl à azlatsəhay tatak uwaga à abà aw, katap tatak uwaga aw, kadəbani tatak uwaga aw’, ma? ²² Tsəhay mapəhay uwaga kà matapla deyday aŋa azladza, azlatatak uwaga gesina azladza tadàhla sləray kà tadəzahla. ²³ La madzəka, say madəv kudə à Zəzagəla, la manəf maslhay aŋha, ŋgaha la mawoy sləɔ vok aw, ŋgaha la mas ŋgərpa à vok. Ama bà la uwaga manəfay aŋa mapəhay uwatà, azlaka dza tetuwa aw, kà dza aŋa magay la maslay lakəl aŋa azlatatak mawisiga uwana abiy dza aw.

3

Mawul à uda la Kristu

¹ Kasəlaw kà, akul gesina kawùllaw à uda la mamətsay la Kristu. Tsa kiya uwanay kà, fəw yewdi aŋkul kà à azlatatak uwana agay la zagəla la slaka uwana Yesu Kristu

adza à ahəŋ, adadza madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla.✱
² Koksikoksi dzùgwàw kà à azlatatak uwana la zagəla la afik, awkà azlatatak uwana la gudəŋ la vok aw. ³ Kasəlaw kà akul kamətsàw. Zəzagəla awùlla akul à uda, avà à akul sifa mawga, uwaga à ahàl aŋa Yesu Kristu, uwaga kà Zəzagəla anəŋla la slaka aŋha. ⁴ Kristu la uwana sifa, ŋgaha masla dziriga aŋkul. Mok uwana adàwul à waŋ aya kà, akul bay, kadàpəhawla vok ala la masla, kəla uwabeyuwi adànəŋ mazləbay uwana avà à akul.

Madz à ahəŋ mavivaga la mawga

⁵ Kiya uwaga kà, kanəfaw tsəhay maday mawisiga aŋkul, uwana la gudəŋ la vok aw, azlatatak uwaga kà tapakàh kà bokuba azlatatak deyday la yewdi aŋkul. Sàkàw à mabila, kagaw la maday mawisiga aya aw, azlatatak mawisiga uwana takəf à akul ala à yewdi, atà tadza à ahəŋ la akul la abà aya aw, kayahaw azlatatak mawisiga aw, kakəfaw yewdi à azlatatak à abà aw, kà uwana baŋa kakəfaw yewdi à abà kawoyaw, atà dafuwa Zəzagəla. ⁶ Kà azlatatak mawisiga uwaga à uwana Zəzagəla apakà ləv lakəl aŋa azladza uwana takəs gay aŋha aw. ⁷ Uwarà, à mok uwana kadzàw à ahəŋ la azlatatak uwaga la abà, maday aŋkul kà agàh kà kiya uwaga babay.

⁸ Lagonay kà, sàkàw azlatatak uwaga gesina. Kapakaw ləv aw, kaslahaw məl la tsəh ala aw, kadəhaw mawisiga à azladza anik à vok aw, kadawla sləm aŋa azladza la gay aw. Azlagay mawisiga tasa à waŋ la gay aŋkul aya aw. ⁹ Kavavarahaw vok kà akul à akul aw, kà uwana kasakaw maday mawisiga aŋkul uwana uwarà, ŋgaha la azlatatak uwana kadəhàhàwwàŋ uwarà. ¹⁰ Nəfàw madz à ahəŋ mawga. Zəzagəla la uwana avà à akul maday mawga, adəhla sləray koksikoksi, kà masla aŋa mapakəŋ ala kiya aŋha, kà akul aŋa masəl masla la dziriga. ¹¹ Kiya uwaga kà, tatak la ahəŋ avàh azla Yahudiya ala la azlatsəhay anik aw, ŋgaha tatak la ahəŋ avàh azlauwana takadav atà à uda ala la azlauwana kokufa makadav atà à uda gə, ŋgaha azladza uwana la kəsaf la abà, ŋgaha azladza uwana tasəl tatak aw, ŋgaha azlamayà la azlauwana takor gəl aŋatà, gesina aŋatà kà kalkal, gərgər la ahəŋ la huma Zəzagəla aw, kà uwana məŋga aŋatà kà say Yesu Kristu tekula pəra, ŋgaha aga la ləv aŋa azlauwana la tsəh azlaaŋha gesina.

¹² Awul akul à gəl kà, Zəzagəla atsatsəmàni akul, kà akul aŋa magay azlaaŋha, awoya akul. Tsa kiya uwanay kà, dəhàw azlatatak uwanay: Vok ahamà akul kà azladza anik, gəw la ləv delga, gəw tələmna, la mabasiŋ gesina babay.

¹³ Tsənàw vok gay kà akul à akul. Baṇa dza adahàkulàn mawisiga à vok matsawallaṇ ala. Matsahawwaṇ à vok ala kà akul à akul, bokuba uwana Sufəl gami amàtsàkullàn ala. ¹⁴ Tatak uwana aduwa azlaanik gesina kà, wòyàw vok kà akul à akul, kà uwana mawoy vok akəs azlatatak delga gesina. ¹⁵ Vàw tetəvi kà à lapiya uwana Kristu afà à akul à ləv à tsəh, akòr ləv ankul. Awul akul à gəl kà Zəzagəla azalà akul, kà akul aṇa magay tekula, ṅgaha akul aṇa magay la lapiya. ‘Kikay’, gòdāwwal koksikoksi babay. ¹⁶ Fàw gay aṇa Kristu à ləv à tsəh lela, dzùgwàw kà à gay aṇa Kristu. Tapawla kà vok akul à akul, wulàwla kà vok matsihila kà akul à akul. Zlèbàw Zəzagəla la ləv ankul gesina la azlamahabay anik anik. ¹⁷ Uwana kadahawwaṇ la uwana kapəhaw bay, dāhàw uwaga la sləm aṇa Sufəl Yesu. ‘Kikay’, gòdāw à Zəzagəla Baba kà Yesu babay.

Maday aṇa azlaməna madiṇal gəl à vok la huma azladza anik

¹⁸ Gəpəhay kà akul azlamis, gəgod à akul kà: ‘Kəsàw gay aṇa azlazil ankul, bokuba azlauwana tanəf Sufəl gami tadehəṇ.’

¹⁹ Akul azlazil bay kà: ‘Wòyàw azlamis ankul, kagaw dzaṇdzaṇ la atà aw.’

²⁰ Akul azlabəza uwana gəpəh à akul kà à aganay: ‘Tsəbàw sləm à paṇaw aṇa azlababa ankul la tatak gesina la abà, kà uwana akəs à Sufəl à gəl, kà kadahawwaṇ kiya uwanay.’

²¹ Kà ankul azlababa kà: ‘Kadawla ləv à azlabəza à hudf, kà atà aṇa mapak ləv aw.’

²² Akul azlamayà: ‘Kəsàw gay aṇa azlaməṅga ankul la ahəl ala la gudəṇ uwanay la vok la azlatatak gesina la abà, kakəsaw atà gay la ahəl ala la huma yewdi aṇatà pəra, kà atà aṇa masləkaw akul aw. Ama dāhàw sləray la ləv tekula, kà uwana kasləkawaw kà Sufəl Yesu. ²³ Kəla sləray gesina uwana tavà à akul, dāhàw uwaga la ləv tekula, kà uwana sləray aṇa Sufəl la uwana kadahawwaṇ, awkà aṇa dza asik aw. ²⁴ Səlàw kà Sufəl la uwana adanəṇ akul à adi, adàvə à akul tatak uwana adadehəṇ à ahəṇ la zagəla kà aṇa azladza aṇha. Madzahaga ankul uwana kadahawla sləray, uwaga kà Yesu Kristu.’

²⁵ Ama azladza uwana tadehəṇ mawisiga, Zəzagəla adàwulla à atà ala mawisiga uwana tadāhəṇ. Adāh tatak à azladza gesina la ləv tekula.

4

¹ Gəpəhay kà à azlaməŋga babay, gəgodf à akul kà: 'Gàw dziriga la huma aŋa azlamayà aŋkul, dzàw à ahəŋ la atà, bokuba uwana akəsa à vok, sèlàw kà, akul azlaməŋga la azlamayà gesina kà: Madzahaga aŋkul aga la zagəla la afik, aduwa akul gesina.'

Azlamapəhay anik

² Dèvəw kudfa à Zəzagəla koksikoksi, kadəvaw kudfa la guɓguɓ aw. 'Kikay', gòdàw à Zəzagəla babay. ³ Dèvəw kudfa kà aŋami babay, kà Zəzagəla aŋa mapəzl anu tetəvi delga, kà maz gay aŋha à azladza, ŋgaha məpəhatàla godega aŋa gay aŋa Kristu la makor gəl la abà, kà gay marabəŋ uwaga à uwana gi la daŋay. ⁴ Dèvəw kudfa à Zəzagəla kà gi aŋa mapəhla ala la paraka bokuba uwana akəsa à vok lela.

⁵ Dahàw haŋkəli la madz à ahəŋ aŋkul la tataka azladza uwana la abà, tasəl Zəzagəla aw, dzùgwàw la kaslà gesina kà mazlak atà. ⁶ Sèlàw kà say kagaw la gay namnamga, uwana akəs à vok. Ŋgaha sèlàw babay gay uwana kadà-wulawla à azladza, uwana tanava akul manavay gesina.

Ayyi makədf gəl à ahəŋ

⁷ Tisik, deda gay ləv gami uwana la tetəvi aŋa Sufəl la tsəh, masla adàh sləray aŋha la ləv tekula. Anu səla, anu azlaməna masləlay aŋa aŋha. Masla adəpəh à akul gesina lakəl gulo. ⁸ Kà uwaga à uwana gəsəl à akul à awtày kà masla mapəh à akul gay gami, ŋgaha kà masla madzərədàhakulla babay. ⁹ Onesəm, deda gay ləv gami ada à awtày atà səla. Masla babay anəfa Yesu Kristu la ləv tekula, masla, tsəhay aŋkul. Atà səla nna tadəpəh à akul azlatatak uwana ada à vok la abanay.

¹⁰ Arəstarkus, uwana anu la daŋay anu səla, adaha à akul ala: 'Ayyi'. Mark duguməŋ aŋa Barnabas adaha à akul ala 'Ayyi', babay. Baŋa tabəz à awtày à slaka aŋkul kà, kəsàw atà la ahəl səla. Dagay uwarà gədapəh à akul uwaga. ¹¹ Yesu uwana tazaləl ala Yustus adahakulla 'Ayyi' bay, azla Yahudiya makər uwaga pəra, à uwana mədàh sləray anina la abanay kà aŋa makoray Zəzagəla. Atà la uwana tadzərədàhəgəla kaykay.

¹² Epafəras, uwana tsəhay aŋkul adahakulla 'Ayyi' babay, masla kà, masla sləray aŋa Yesu Kristu. Koksikoksi adav kudfa à Zəzagəla kà aŋkul, kà akul aŋa madz à ahəŋ lela, kà akul aŋa magay azlazil la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, ŋgaha kà akul aŋa masəl uwana akəs à Zəzagəla à gəl ndzer. ¹³ Hadfay, gəsəl kà, masla as ŋgərpa la sləray la abà kà akul, ŋgaha kà azla Lawodikiya, ŋgaha kà azla Hiyerapoləs bay.

¹⁴ Luka, dokwtar uwana məwoya, atà la Demas tadfahakulla: 'Ayyi'.

¹⁵ 'Ayyi', gòdàw à azladza la Lawodikiya. 'Ayyi', gòdàw à Nimfa, ngaha la azlaməna madiṅal gəl à vok uwana taha-màhàh gay à vok la mtəga aṅha, kà ahàl gulo.

¹⁶ Baṅa kadadzeṅaw wakità uwanay kà, slèlàw à azlaməna madiṅal gəl à vok la Lawodikiya, kà atà aṅa madzeṅay babay. Ngaha atà azla Lawodikiya bay tasləl à akul à waṅ wakità uwana gətsetser à àtə kà, akul aṅa madzeṅay suwaṅ. ¹⁷ Gòdàw à Arsip kà: 'Wàd vok à uda kà madəv sləray uwana à gay Sufəl Yesu Kristu afal à ahàl.'

¹⁸ Gi Pol, la ahàl gulo la uwana gətsetseray kà madfahakulla 'Ayyi' la abanay. Avika akul aw kà gi la daṅay. Zəzagəla apis à akul gay à vok.

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA TESALONIKI Première Lettre de Paul aux Thessaloniens

¹ Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, anu la Silas ngaha la Timotawus bay. Mətsetser à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la Tesaloniki, uwana azlaaŋa Zəzagəla Baba, ngaha anja Sufəl Yesu Kristu. Zəzagəla apis à akul gay à vok la lapiya anja.

Madiŋal gəl à vok anja azla Tesaloniki

² Koksikoksi, 'Kikay', məgod à Zəzagəla la matsal akul à gay la madəv kuɖa gami la abà babay. ³ Baŋa mədəv kuɖa à Zəzagəla Baba gami, mədzugw à madəh sləray ankul, uwana kadahəwwəŋ, kà uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok la sləray dzaŋdzaŋga, kà uwana kawoyaw masla la mawad vok à uda ankul la abà lela la Sufəl Yesu Kristu. ⁴ Kiya uwaga akul azladeda, məsəl kà, Zəzagəla awoya akul, ngaha atsatsəmàni akul, kà akul anja magay azladza anja. ⁵ Haday, mok uwana məkəkulla gay marabəŋ, uwaga apakà gay deyday pəra aw. Ama Zəzagəla apəhla ndzəɖa anja ala la gay uwaga, la mazlak anu anja Masasəɖok tsikasla, ngaha la uwana məsəl kà gay gami kà ndzer. Kasəlaw madz à ahəŋ gami, à mok uwana mədzà à ahəŋ la tataka ankul la abà. Mədahà uwaga kà, kà mazlak akul. ⁶ Akul, kanəfaw madz à ahəŋ gami, ngaha la anja Sufəl Yesu babay, kasàw ngərpa məŋga kà gay uwaga, ama kakəsàw gay anja Zəzagəla la ləv ankul la tsəh la marabay uwana Masasəɖok tsikasla avà à akul. ⁷ La kità kà, akul kapakàw maftsa vok anja azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Makeduniya, la kutso Akayya gesina. ⁸ Kà akul la uwana, gay anja Zəzagəla atsən ala la slaka gesina, la Makeduniya ngaha la Akayya pəra aw. Azladza gesina tasəl gay madiŋ gəl à Zəzagəla à vok ankul. Kiya uwaga kà, mənəkudà à mapəh gay uwanay aya aw. ⁹ Atà tapəh à anu gay manəŋla anu ankul, la uwana kakwesàwkà azlamazlazlay, kà akul anja manəf Zəzagəla uwana la sifa ngaha dziriga, ¹⁰ la makud mas à ahəŋ anja Kona anja la zagəla. Yesu uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, masla adətəf anu la mapak ləv anja Zəzagəla la vud seriya, uwana adàsa à wəŋ.

2

Sləray uwana Pol adfahəŋ la Tesaloniki

¹ Azladedə, sələw kà madz à ahəŋ gami la slaka aŋkul kà deyday aw, kà uwana kakəsəw gay marabəŋ. ² Mok uwana mələg maβəz mtəga aŋkul kà, azlaməna məzam gami tatərəβ anu mənğa la matsək anu magodəhay à gəl la Filipiya. Akul kà, kasəlaw uwaga babay. Mok uwana mədabəz à slaka aŋkul la Tesaloniki kà, azlaməna məzam gami la ahəŋ babay. Ama Zəzagəla adzərəfà anu à uda, kà anu aŋa mapəh à akul gay marabəŋ aŋha. ³ Məpəhla à azladza kà tetəvi delga kà manəfay, məpəh fida aw ŋgaha məpəh mawisiga aw. Məpatatà azladza babay aw. ⁴ Ama məpəh kà gay uwana Zəzagəla apəh à anu à ahəl, kà aŋa mapəhay à azladza pəra. Kà uwana mok uwana Zəzagəla agür anu, akəs anu ndzer, ŋgaha avà à anu maz gay marabəŋ. Məyah kà anu aŋa mahəfay à azladza à adi aw, ama à Zəzagəla à adi, masla uwana asəl madzugway aŋa ləv gami. ⁵ La lela kasəlaw kà, məpəh gay aŋa mavavar akul, ŋgaha gay aŋa mayàh tatak la slaka aŋkul aw, Zəzagəla à masla masəlay. ⁶ Məyah masləkaw anu aŋa azladza aw, məyah masləkaw anu aŋkul aw, amiyaka aŋa azladza anik aw. ⁷ Məslàla vok aŋa mapəhla gəl gami ala kà anu azlaməgolga, kà uwana anu azlaməna masləlay aŋa Yesu Kristu nəma, ama mədzügw kiya uwaga aw. Məfà à akul sləm bokuba iyà, uwana af sləm à azlabəza aŋha. ⁸ Kiya uwaga la mawoy akul gami kà, məgà nekwa aŋa mazakulla, kà gay marabəŋ aŋa Zəzagəla pəra aw, ama sifa gami babay kà məvə à akul, kà uwana kagaw azlabəza gay ləv gami. ⁹ Hadfay azladedə, kasəlaw la mok uwana məzəkulla gay marabəŋ kà, məyahà vok la sləray zlazladfaga uwana la abà mədfahəhəŋ mahənay la mavakay kà, kà anu aŋa maf mahanay à azlaməna gay Zəzagəla à gəl aw.

¹⁰ Iyay zlà, akul azlaməna madiŋal gəl à vok kasəlaw, ŋgaha Zəzagəla asəl uwaga babay: Maday gami la tataka aŋkul la abà kà delga, tərta, ŋgaha sətaka. Dza la ahəŋ asləha à anu à vok lakəl aŋha aw. ¹¹ Kasəlaw kà mədfahəkulləŋ bokuba uwana baba adfəhəŋ à azlabəza aŋha. ¹² Ama mədəv akul kuđa koksikoksi, kà akul aŋa maday bokuba uwana akəs à Zəzagəla à gəl. Zəzagəla uwana azalà akul, kà akul aŋa mad à makoray aŋha à abà, ŋgaha à mazləbay aŋha à abà.

¹³ Kikay, məgodf à Zəzagəla koksikoksi babay, kà uwana mok uwana katsənəw gay Zəzagəla, uwana məzəkulləŋ, kakəsəw uwaga bokuba gay aŋa azladza aw, ama bokuba

gay Zəzagəla. Uwaga ndzer, gay Zəzagəla, uwana adfahà sləray la tataka ankul la abà, akul azlaməna madiŋal gəl à vok. ¹⁴ Uwana apakà vok la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la kutso Yahudiya, uwaga apakà vok la akul bay, akul azladedə kabàsàw matərəbəy bokuba uwana tasà la ahəl anja tsəhay anjatà, azla Yahudiya bay. ¹⁵ Kiya uwaga azladza uwaga takədf Sufəl Yesu, ŋgaha la azladza uwana tapàh gay Zəzagəla à azladza uwarà, atà bay tatərəbà anu, kiya uwaga tahədf à Zəzagəla à adi aw, atà kà azlaməna məzam anja azladza gesina. ¹⁶ Gay gə la uwaga tayàh madədf anu gay à ahəŋ, kà anu anja maz gay mabəlay à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, gay gə la uwaga tsakana anjatà adahən ala, seriya anja Zəzagəla abəz atà.

Pol ayah manəŋ azla Tesaloniki aya

¹⁷ Azladedə, mok uwana məvahà vok ala anina kà, gəl gami adà akul à tsəh, kà manəŋ ankul. Mədə anjami pəra, ama gəl gami agədf à akul à tsəh. ¹⁸ Məyàh mawul à slaka ankul aya. Gi Pol la gəl gulo gəyàh tetəvi anuvaw kà mad à awtày, ama seteni adədf gi gay à ahəŋ. ¹⁹ Mədzugway kà lakəl ankul, akul azlaməna madiŋ gəl à Zəzagəla uwana à vok kadzərədfahəwanula, ŋgaha apəhanula kà gay marabəŋ kà la ndzədf. Akul bay kà, akul la tataka anja azladza uwaga la abà. Akul la uwana karàbàw ləv gami babay. Akul la uwana kapəhəwla ala, kà sləray gami kà delga à uwana mədza à ahəŋ hahalakanna, kà masla la huma anja Sufəl gami Yesu, la kaslà uwana adàsa à ahəŋ. ²⁰ La hadfay gə kà akul la uwana kavàw anu madz à ahəŋ la hahalakanna ŋgaha la marabay.

3

Mawoyəŋ asal magədfay: Mas ŋgərpa kà anja azladedə

¹ La kiya uwaga kà, gəl akàd anu à vok, kà uwana məbəzà à wakità ankul aw. Gay gə la uwaga, məslàla vok anja mabasiŋ aw, maslà mədzügw anja masləl akul Timotawus à awtày à slaka ankul, ŋgaha anu anja madz à ahəŋ la Atena disa. ² Kiya uwaga məsləl akul deda gami Timotawus à awtày, uwana mədfah sləray anja Zəzagəla la slaka gə anina, kà uwana anu məziŋ gay marabəŋ lakəl anja Yesu Kristu la slaka gə. Kiya uwaga məsləlla akul à awtày kà masla anja madzərədfah akul à uda la madiŋal gəl à vok la abà. ³ ŋgaha kà dza ankul anja mawul à lig, kà ŋgərpa aw. Kà uwana uwaga kà, agay tatak gami, anu azlaməna manəfay bay. ⁴ Ndzer, mok uwana mələg la tataka ankul la abà kà, mərəh à akul gay anja ŋgərpa uwaga à vok à abà dagay

uwarà, lagwa kà masla gà la uwaga adabəza akul. Səlàw la lela! ⁵ Gay gà la uwaga à uwana, məslala vok aŋa mabasın aya aw, à uwana məsləl Timotawus à awtày kà masəlay lakəl aŋa madiŋal gəl à vok aŋkul, ŋgaha kà gi aŋa masəlay babay. Guba azà à gi kà seteni aŋa madukw akul à ahəŋ, ŋgaha sləray gami aŋa mapakay deyday.

Ləv gami adatas ala, kà uwana akul la tetəvi delga la ama

⁶ Kay, ama lagonay kà Timotawus adawul à waŋ, adaraba à anu ləv, la gay madiŋal gəl à vok aŋkul, la masal aŋkul uwana kapəhàwla ala. Agòd à anu kà, kadzugwaw kà lakəl gami koksikoksi, asa à akul manəŋ anu bokuba uwana asa à anu manəŋ akul. ⁷ Haɸay azladedə, mədzà à ahəŋ la iyaw tugwi la adi məŋga, ama à mok uwana mədatsən gay aŋkul kà, kadiŋaw gəl à Yesu à vok kà adzərəɸàh anu à uda. ⁸ Lagonay kà, bə uwana akul la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh kà, ləv gami adatasl ala adagay. ⁹ Iyay zlà, madəv kuɸa gesina la kikay uwana məgòd à Zəzagəla kà aŋkul ma asla takay? Mədəval kuɸa kà marabay məŋga uwana karàbàw anu la huma aŋha. ¹⁰ La mok uwana mədəv kuɸa mahənay la mavakay kà, kà masla aŋa mav à anu tetəvi aŋa mad manəŋ akul à gay. Asa à anu kà anu mətəpakulla gay uwana aləg à akul, à gay aŋa matapla la madiŋal gəl à vok la abà.

¹¹ Gay gà la uwaga mədəv, kuɸa à Zəzagəla Baba gami la Sufəl gami Yesu, kà atə aŋa mapəzl anu tetəvi aŋa mad à awtày kà manəŋ akul à gay. ¹² Delga kà Sufəl azigən mawoy vok aŋkul, ŋgaha kawoyaw azladza gesina kalkal bokuba uwana məwoya akul. ¹³ Kiya uwaga masla adàvə à akul ndzəɸa à ləv aŋkul à tsəh, kà akul kadəgaw sətaka la huma Zəzagəla Baba, la mok uwana Sufəl Yesu adàwul à waŋ à gudəŋ à vok la azlaaŋha.

4

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹ ŋgaha zlà, azladedə, aganay gay uwana atəm kà anu à ahəŋ aya aŋa mapəhakulla. Mok uwana anu la slaka aŋkul kà, katapawla gay maday dziriga uwana akəs à Zəzagəla à gəl la slaka gami, kà kiya uwaga la uwana kadəhàwwàŋ. Lagonay kà, gədəv akul kuɸa: 'Kamkam', gəgòd à akul la sləm aŋa Sufəl gami Yesu, kà akul aŋa mad à huma à gay koksikoksi la manəfay la abà aya. ² Mədəpakulla tatak uwana mətəpla la slaka Sufəl Yesu lagwa zlà, ŋgaha babay kà kadasəlaw adagay ³ Uwana asa à Zəzagəla kà, delga kà akul aŋa magay sətaka, ŋgaha akul aŋa makəs gəl aŋkul

kà mabila. ⁴ Gay gà la uwaga gëgod à akul gesina: ‘Tsənàw vok à gay la azlamis ankul. Baŋa katsənaw vok à gay kà, kagaw sətaka la tetəvi aŋa Zəzagəla la ama, ŋgaha azladza tatsəf akul gay à tsəh aw. ⁵ Kà uwana baŋa kadzaw à ahəŋ la mabila la abà kà, kapakaw bokuba azladza uwana tasəl Zəzagəla aw.’ ⁶ Tsa bā kiya uwaga kà, dza adfaha tsakana à masla magay aŋha à vok lakəl aŋa azlamis aw, kà uwana ndzer, kasəlaw kà, Zəzagəla adfah seriya à tsəhay dza uwaga à gəl, kà uwana mədapəh à akul à vok à abà lakəl aŋa uwaga. ⁷ Zəzagəla azalà anu à mabila à abà aw, ama aŋa madz à ahəŋ la sətaka la abà. ⁸ Gay gà la uwaga, azladza uwana takweska la mapəsew gay uwanay kà, takweska kà dza aw, ama takweska kà Zəzagəla, uwana avà à akul Masasəfok tsikaslaga aŋha.

⁹ Azladede, baŋa lakəl aŋa mawoy vok kà, anu la gay aŋa matseser à akul, akul azlaməna madiŋal gəl à vok, aw, kà uwana Zəzagəla adapəhakulla tsəhay tetəvi uwaga adagay. ¹⁰ Iyay ndzer, kiya uwaga la uwana kadfahəwwəŋ à azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Makeduniya gesina. Ama akul kà, ‘Duwəwla uwanay aya’, məgod à akul azladede. ¹¹ La kità kà akul kà, yəhəw madz à ahəŋ la lapiya la abà, fəw gəl à uwana kanawkudə aŋha, kà akul aŋa madzadzər gəl ankul, bokuba uwana məpəh à akul à vok à abà uwarə. ¹² Ŋgaha baŋa akul azlaməna gay Zəzagəla kà, dafəwwəŋ kiya uwanay, kà azladza uwana la uda tasəl Zəzagəla aw, tadəkəs gay ankul, ŋgaha kà akul aŋa mahan dza anik aw.

Kaslà mawul à waŋ aŋa Sufəl Yesu

¹³ Azladede, asa à anu kà kasəlaw azlatatak lakəl aŋa azlauwana tamatsay, kà akul kagaw la mazaw la gəl la abà aw, bokuba azladza anik uwana tasəl gay lakəl aŋa mawul à uda aŋa Yesu aw. ¹⁴ Ama anu kà məsəl kà Yesu aməts, ŋgaha Zəzagəla awulla à uda la mamətsay, kiya uwaga babay məsəl kà azlauwana taməts à tetəvi aŋha à tsəh kà, Zəzagəla adəwulla atà à uda la mamətsay babay, ŋgaha adəhama atà gay à vok la Yesu. ¹⁵ Anu uwana mələg la sifa dadəŋ, à mok uwana Sufəl Yesu adəwul à waŋ kà, azladza uwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà kà, tadətsəvka magagamay la Yesu kà anu. Haday, gay uwaga gəpəh à akul lagonay kà, gay uwana asà à waŋ la slaka Sufəl.

¹⁶ Kiya uwaga la mavakay uwatà, mədətsən masləh məl aŋa dza uwana akoray, kuda aŋa sufəl aŋa azlamalika, la mahohumay aŋa mazlazliŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha Sufəl gami Yesu Kristu la gəl aŋha adəsa à ahəŋ la zagəla. Ŋgaha teraŋa azlauwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà

tadàtsəv vok à uda la mamətsay. ¹⁷ Nğaha la lig la ahəŋ, anu uwana mələg la sifa aya la mok uwaga, Zəzagəla adàhəl anu à habaga à abà, kà anu aŋa magagamay la Sufəl Yesu à tataka zagəla à abà. Nğaha mədàdza à ahəŋ koksikoksi la masla. ¹⁸ La gay uwanay kà, taslahaw vok gay à ahəŋ kà akul à akul.

5

Madz à ahəŋ la adi

¹ Azladedə, lakəl aŋa mavakay baŋaw la kaslà aŋa azlatatak uwanay adàpaka vok kà, mənəkudfa aŋha aŋa matsetser à akul aw. ² Mavakay uwatà kà, akul la gəl aŋkul bay kà kasəlaw lela, kà uwana Sufəl adàsa à ahəŋ la magorəh azladza, bokuba masla gəl, uwana atsa à waŋ la vəd. ³ Mok uwana azladza tadàgəday: ‘Gudəŋ à vok la lapiya, magogutsay la ahəŋ aw’, tadàgəday. Katskats la mok uwaga la uwana matərəbay mənğa adàdzəka à vok, bokuba mis uwana huɸ bəzi agur à ahəŋ. Nğaha azladza tadətəfay la uwaga la abà dikiɸiki aw.

⁴ Azladedə, kà aŋkul kà, akul azlaməlok aŋa gay uwanay aw. La kità kà, mavakay uwatà adàgorəh akul bokuba masla à gəl uwana agorəh azladza aw. ⁵ Gesina aŋkul, akul azlaməna maday la uɸaka aŋa mavakay la abà, awkà anu azlaməna maday la mələs aŋa vəd la abà aw.

⁶ Tsa baŋa kiya uwanay kà, mədzehal bokuba aŋa azladza anik uwana tasəl gay uwanay aw aw, ama say mədza à ahəŋ la adi la manəŋla gəl gami. ⁷ Iyay zlà, la vuɸ la uwana azladza tadzehal aw takay? Nğaha aya kà, guzu akəd atà la vəd bay. ⁸ Ama anu kà, anu azladza aŋa vəd aw, anu azlaməna aŋa mavakay, kà uwaga say mənəŋla vok gami, məduw maɸiŋal gəl à vok la mawoyəŋ bokuba slarapay. Məf manewəŋ aŋa maɸəlay gami à gəl, bokuba huməz gəl.*

⁹ Mədzugw lela, Zəzagəla afà à anu à ahəŋ, kà anu aŋa matap ŋgərpa aŋa mapak ləv aŋha aw. Ama kà anu aŋa maɸəlay, kà à ahəl aŋa Sufəl Yesu uwana mafal dzakwa à gəl gə. ¹⁰ Masla aməts kà anu. La mok uwana adəwul à waŋ baŋa anu la sifa, amiyaka baŋa mədamsay kà anu aŋa madz à ahəŋ la sifa la masla. ¹¹ Kà uwaga ndzərəɸàhàw vok ala, taslahaw vok gay à ahəŋ bokuba uwana kaɸahà-həwwəŋ.

Gay makəd gəl à ahəŋ

¹² Azladedə azlauwana Sufəl Zəzagəla apakatàla kà azlaməŋga lakəl aŋkul kà aŋa matapakulla sləray kà,

* 5:8 5.8 Yesayya 59.17

sləkàwàw atà, la makəs atà gay la ahàl ala. ¹³ Sləkàwàw atà, ñgaha pèhàwatàla mawoy atà aᅇkul, kà sləray məᅇga uwana tadfehəᅇ, tsənàw vok gay kà akul à akul.

¹⁴ Azladedà, kamkam, slèhàw məl à azlaməna mas à gəl, kà atà aᅇ madàh sləray, ndzərcfàhàw azlaməna guba gà ala, ñgaha zləkàw azlaməna kokudà ndzəcfà, basàwwàᅇ azladza gesina. ¹⁵ Dahàw haᅇkəli kà akul aᅇ mawulla matsak vok mawisiga à adi koksikoksi aw, yàhàw madz à ahəᅇ la delga la abà kà akul à akul, ñgaha la azladza à uda babay.

¹⁶ 'Ràbàw koksikoksi! ¹⁷ Dèvàw kudà à Zəzagəla kokudà masakal.' ¹⁸ 'Kikay', məgəcf à Zəzagəla kà kəla tatak uwana avà à anu gesina. Aganay tatak uwana sifa gami la abà, anu azladza aᅇ Yesu Kristu.

¹⁹ 'Kadəcfaw gay à Masasəcfok Zəzagəla à ahəᅇ aᅇ madàh sləray aw. ²⁰ Kapəsewaw gay aᅇ azladza, uwana Zəzagəla apəh à atà à ahàl aᅇ mapàh à azladza aw. ²¹ Ama mədzəcfàw nərèzàw lela, kəsàw kà uwana la tetəvi aᅇ Zəzagəla la ama.' ²² Ñgaha nəᅇàwla gəl aᅇkul lakəl aᅇ tatak mawisiga gesina.

²³ Zəzagəla uwana avà à anu lapiya agəᅇ akul sətaka. Ñgaha kà Zəzagəla aᅇᅇᅇla vok aᅇkul gesina, masasəcfok aᅇkul, sifa aᅇkul la sləb vok aᅇkul gesina kà aᅇ kaslà uwana Sufəl Yesu Kristu adàwul à wəᅇ kà kadàgaw kokudà tsakana. ²⁴ Zəzagəla uwana azalà akul kà akul aᅇ magay azlaaᅇha, adàha uwaga kà aᅇ magəcf gay aᅇha à afik.

Ayyi makəcf gəl à ahəᅇ

²⁵ 'Dèvàw kudà kà aᅇami, azladedà.' ²⁶ 'Ayyi', gəgəcf à azladedà gesina. ²⁷ 'Kamkam', gəgəcf à akul la sləm aᅇ Sufəl kà. 'Dzèᅇàw wakità uwanay la huma aᅇ azlaməna madᅇᅇal gəl à vok gesina.'

²⁸ Vok mahamay aᅇ Sufəl gami Yesu Kristu agay la akul.

MASƏLA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA TESALONIKI Deuxième Lettre de Paul aux Thessaloniens

Ayyi

¹ Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, anu la Silas ngaha la Timotawus bay. Mətsetser à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la gudəŋ Tesaloniki, uwana azlaanə Zəzagəla Baba, ngaha anə Sufəl Yesu Kristu. ² Zəzagəla Baba la Sufəl Yesu Kristu tapis à akul gay à vok, la lapiya.

Aganay seriya uwana adàpaka vok

la kaslà uwana Yesu adàsa à waŋ

³ Azladedə, ‘Kikay’, məgəf à Zəzagəla kà akul koksikoksi, məfah uwaga ndzer, kà uwana madiŋal gəl à vok ankul, uwana kadiŋawwal gəl à vok, adàla silih mənəga, ngaha mawoy vok ankul uwana kawoyaw vok ada à huma à gay. ⁴ Gay gə la uwaga, baŋə anu la huma à azlaməna gay Zəzagəla anik kà, hahalakanna à gəy ləv gami, kà uwana amiyaka azladza tasa à akul ngərpa, tapəsew akul kà, kabasawwan, katsizllaw à delga à afik, ngaha kadiŋawwal gəl à vok, amiyaka la matərəbay uwaga la abà gesina.

⁵ Azlatatak uwanay gesina apəhanula, kà Zəzagəla adəfah seriya la dziriga. Kasaw ngərpa kà makoray Zəzagəla, la uwaga la uwana adəzlayla akul anə mad à slaka makor gəl à abà. ⁶ Ndzer, Zəzagəla adəgəf dziriga à afik. Bokuba magəfay, adətərəb azladza uwana tatərəb akul suwan. ⁷ Lagonay kà kasaw ngərpa, ama Zəzagəla adəzəb akul ngərpa lakəl ala, amiyaka anu babay. Adəfah uwaga la vuf uwana Sufəl Yesu adàsa à ahəŋ la zagəla, la azlamalika anəha, uwana tazləb masla. ⁸ Kiya uwaga Sufəl gami Yesu adàsa à ahəŋ la magol akəl la abà, kà madəfahla seriya à azladza uwana à gəl tapəsew Zəzagəla, ngaha azlauwana à gəl takweska gay marabəŋ lakəl anəha. ⁹ La abatà la uwana tadəfah à atà seriya dzaŋdzanəga à gəl, tuwiz tadənəŋ huf adi anə Zəzagəla tetuwa, amiyaka mazləbay, ngaha la ndzəfa anəha aw.* ¹⁰ Uwaga adəpaka vok la mavakay uwatà, adàsa à waŋ kà, kà masləkaway anə azladza anəha, azlaməna madiŋal gəl à vok tadawoy masla.

* 1:9 1.9 Yesayya 2.10

Akul bay kadàgaw la atà, kà uwana kadiṅawwal gəl à gay gami uwana à vok, məpəh à akul.

¹¹ Gay gà la uwaga mədəv kufda koksikoksi kà ankul. 'Kamkam', məgodf à Zəzagəla gami, kà mapakakulla sətaka, kà akul anja madz à ahəṅ la sifa uwana azalà akul, ṅgaha ahən sləray anja madiṅal gəl à vok ankul ala, mənəval kà masla anja mazlak à akul la maslay anha. ¹² La kiya uwaga kà, sləm anja Sufəl gami Yesu adàgay masləkaway gə la slaka ankul, ṅgaha akul kadàgaw masləkaway gə kà masla. Uwaga gesina adàpaka vok kà vok mahamay anja Zəzagəla, ṅgaha la Sufəl gami Yesu.

2

Gay lakəl anja masla məzam anja Zəzagəla

¹ Azladedə, gəpəh à akul lakəl anja mavakay anja mas à waṅ anja Sufəl gami Yesu, ṅgaha la maham gay à vok gami la slaka anha. 'Kamkam', məgodf à akul azladedə, ² kiya uwaga kà baṅa dza adàgodf à akul kà, afats mas à waṅ anja Sufəl kà adàslay kà, gəl adàkadf akul à vok katskats aw, guba adəkəs akul babay aw. Zlahaw, dza adəpəhla uwaga ala bokuba gay anja azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl anja mapəh à azladza anik, baṅaw aza akul gay Zəzagəla, baṅaw agodf à akul kà anu la uwana mətsetsər uwaga. ³ Amiyaka la kakay maṅ kà, kasakaw dza apapatakula gay aw. Kà uwana mavakay uwaga adàsa à waṅ kiya uwaga pəra aw. Say azladza tadəzigən gəl anjatà lakəl anja Zəzagəla dadəṅ, ṅgaha masla məzam uwana masla kà anja mazila tetuwa, adəpəhla vok ala. ⁴ Masla kà kəla tatak uwana azladza tanəfay la masləkaway kà, adədfədal gay à ahəṅ amiyaka à Zəzagəla, la tatak uwana tasləkaway gesina kà adədfədal gay à ahəṅ. Adəzigən gəl anha lakəl anja tatak gesina, adəday kà madz à ahəṅ la məṅ gəy Zəzagəla la aku. La abatà kà: 'Gi la uwana gi Zəzagəla', adəgodfay.*

⁵ Awul akul à gəl à uwana gəpəh à akul uwaga gesina, à mok uwana gələg la tataka ankul la abə aw ay? ⁶ Kà uwana lagonay kà, tatak anik la ahəṅ adədfədal gay à ahəṅ kà mas à waṅ. Kasəlaw uwana adədfədal gay à ahəṅ: Kà uwana baṅa kaslā anha adàslay kà, masla məzam uwaga adəpəhla gəl anha ala. ⁷ Iyay, lagonay ndzəda anja maziḡəṅ gəl uwaga adəh sləray la slaka azladza, mətəsən tatak uwaga kà la mapəhanula anja Zəzagəla. Ama tatak uwaga kà apaka vok la dazuwaya aw, say baṅa dza uwana adzala à ama, az vok

* 2:4 2.4 Daniyel 11.36; Hezəkiyel 28.2

aŋha la uwana adàbøza tetøvi. ⁸ La lig aŋa uwaga la ahøn kà, masla møzam uwaga adàpøhla vok ala. La vuð uwana Suføl Yesu adàsa à ahøn la mazløbay aŋha, adàkøday la afad gay aŋha, adàziŋ ala la mapøhla vok aŋha ala la abà.*
⁹ Masla møzam uwaga adàsa à waŋ la ndzøða aŋa seteni, adàcfahàh azlatsøhay sløray mavalàh løv à azladza à gay anik anik, ŋgaha la azlanadzipo fida gà. ¹⁰ Adàpapatah azlamazehlaga gesina, la azlagay la azlasløray mawisiga aŋha anik anik gesina. Tadàzehla, kà uwana takweska gay marabøn, uwana naka abøl atà, la uwaga takweska dziriga. ¹¹ Gay gà la uwaga, Zøzagøla la gøl aŋha adàvà à atà ndzøða, kà atà aŋa madinjal gøl à fida uwaga à vok. ¹² Kiya uwaga køla dza uwana adiŋ gøl à dziriga à vok aw, ama arab la mawisiga la abà, Zøzagøla adàcfahalla seriya à gøl.

Zøzagøla atsatsàmàni akul kà magay azlaaŋha

¹³ Say 'Kikay', møgod à Zøzagøla koksikoksi lakøl aŋkul azladedà. Zøzagøla awoya akul, atsatsàmàni akul kà dagay madzøka gudøn à vok kà aŋa maβøl akul. Kabølàw kà la Masasøðok aŋha, uwana apàkakulla kà azladza aŋha, ŋgaha kabølàw kà, kà uwana kakèsàw dziriga babay. ¹⁴ Zøzagøla azalà akul à uwaga à abà la gay marabøn uwana møzakulaŋ. Azalà akul kà akul aŋa magay la mazløbay, uwana Suføl gami Yesu Kristu agà la abà la gøl aŋha. ¹⁵ Tsa baŋa kiya uwaga kà, azladedà, wàdàw vok à uda la gay Zøzagøla la abà. Kiya uwaga kèsàwwaŋ la løv azlatatak uwana mètàpakulla amiyaka uwana mètàpakulla la gay amiyaka uwana mètsetser à akul matsetseray.

¹⁶ Suføl gami Yesu Kristu la gøl aŋha, ŋgaha Zøzagøla Baba uwana tawoya anu, tapis à anu gay à vok, ŋgaha tavà à anu ndzøða, kà anu aŋa manøfay kà uwana delga pøra, la mapøhay kà uwana dziriga pøra. ¹⁷ La vok mahamay aŋha, adzøredàkulla koksikoksi, ŋgaha masla azlaka akul aŋa maf manewøn à tatak uwana à afik adàsa à ahøn.

3

Dèvaw kuða à Zøzagøla kà aŋami

¹ Ŋgaha zla, azladedà, aganay à uwana atøm, kà anu à ahøn aya aŋa mapøh à akul: 'Dèvaw kuða à Zøzagøla kà gay aŋha aŋa mad à huma à gay katskats, ŋgaha azladza aŋa maslækaway bokuba uwana apakà vok la tataka aŋkul la abà babay. ² Ŋgaha aya, dèvaw kuða à Zøzagøla kà masla aŋa manønla anu, kà azlamøna madàh mawisiga la

* 2:8 2.8 Yesayya 11.4

azlaməna makəsafər, kà uwana azladza gesina takəs dziriga aw!’

³ Ama Sufəl gami kà, masla kà dziriga, adàdzərədəh akul à uda ŋgaha adànrəŋla akul la azlamawisiga la abà. ⁴ Gay gà la uwaga kà, Sufəl gami avà à anu manewəŋ lakəl aŋkul babay, kà uwana məsəl kà, kadahawwaŋ uwana məpəh à akul, bà la huma la gay bay kà, kadàdəhaw uwaga.

⁵ Awoyaŋ kà Sufəl Zəzagəla, azlaka akul, kà akul aŋa mawoyəŋ kaykay, kà akul aŋa mabas matərəbay bokuba uwana Yesu Kristu abasəŋ.

Makəs vok aŋa sləray

⁶ Azladedə, ‘Kamkam’, məgod’ à akul la sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu, kadzaw à ahəŋ la azlaməna masa la slaka gə aw, kà uwana takəs matapatla gami uwana məzàtəŋ aw. ⁷ Haday, akul la gəl aŋkul kasəlaw madz à ahəŋ gami, uwana mədza à ahəŋ la tataka aŋkul la abà lela, nəfaw slaka asik gami, kà uwana anu azlaməna masa aw. ⁸ Kiya uwaga məzaw tatak may aŋa azladza deyday aw. Məyà vok məkəs aŋuf la adi ala mədahàhà sləray mahənay la mavakay, kà anu aŋa madzadzər gəl gami, ŋgaha kà anu maf mahanay à azlaməna gay Zəzagəla à gəl aw. ⁹ Ndzer, məslà mazlak anu aŋkul nəma. Ama mədahàhà kiya uwanay kà, kà akul aŋa manəfay madz à ahəŋ gami. ¹⁰ La dziriga kà, mok uwana mələg la tataka aŋkul la abà kà, məpəh à akul la dazuwaya kà, dza uwana asal sləray aw kà, azuw tatak may suwaŋ aw.

¹¹ Uwana məpəh à akul kiya uwanay kà, kà uwana mətsənəŋ kà aŋuvaw la tataka aŋkul la abà kà azlaməna masa, tadəh sləray aŋatà aw, say mavalàh à gəy aŋa azladza anik à abà pəra. ¹² Tsəhay dza uwaga kà, gənav à akul, ŋgaha gəfaha à akul akur à lig la sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu: ‘Kà atà tadəhà sləray aŋatà la tetəvi aŋha, kà atà aŋa madzadzər gəl aŋatà!’

¹³ Azladedə, akul kà kayaw vok aŋa madəh delga diki-diki aw. ¹⁴ Kiya uwaga baŋa dza akəs matapla gami, uwana mətsetsər à akul à wakità uwanay à abà aw kà, dūwəwwalla à adi, kafawwal sləm aw, kà ziruwī aŋa makəsay. ¹⁵ Ama kanərəzaw masla bokuba masla məzam aw, say kawullawla matsihila bokuba deda aŋkul.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹⁶ Sufəl, masla aŋa makor lapiya, avà à akul lapiya la kaslā gesina. A bà la mana beyimi bay. Awoyaŋ kà Sufəl adza à ahəŋ la akul gesina.

¹⁷ Gi Pol, la uwana gətsetsèr wakità uwanay la ahà gulo: 'Ayyi'. Nèṅàwwàṅ bokuba uwana gəfà ahàl à wakità gulo uwana à afik gesina.

¹⁸ Mapis gay à vok aṅa Sufəl Yesu Kristu agay la akul gesina.

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À TIMOTAWUS Première Lettre de Paul à Timoth'ee

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi masləlay anja Yesu Kristu, bokuba uwana asa à Zəzagəla Baba. Masla mabəl anu, ngaha la Yesu Kristu uwana məfa madzugway gami à masla à afik.

² A kak Timotawus, kak kona gulo dziriga, uwana la madiḡal gəl à vok la abà. Zəzagəla Baba gami, atà la Yesu Kristu Sufəl gami, tapis à ka gay à vok la mabasakan, ngaha la mav à ka lapiya.

Mahəl à ahəḡ kà azlamatapla uwana akəs vok aw

³ Uwana gənavà ka, à mok uwana gədà à kutso Makeduniya, 'Dzà à ahəḡ la Efesus', gəgòd' à ka, kà uwana azladza tapəhla azlamatapla mawisiga ala la ahəḡ la abatà, ngaha kà asà à gi kà: 'Dzàw à ahəḡ', kagod' à atà. ⁴ Gòd' à atà kà: 'Sàkàw mapəh azlagay anja azlababa ankul maviyaga, ngaha la azlawakità anja azlasləm anjatà deydayga. Kà uwana azlagay uwaga kà, tatsalla magazlay à waḡ deyday pəra, uwaga kà adəh sləray à Zəzagəla la uwana la abà, məsəl la madiḡal gəl à vok la abà aw. ⁵ Uwana akəs vok!' Kapəh à atà, kà tawoy azladza anik, ngaha la masal uwana asa à uda la ləv sətaka la tsəh, la madzugway delga, ngaha la madiḡal gəl à vok, uwana kaskas la tsəh aw. ⁶ Azladza anik tasàk à tetəvi dziriga la tsəh ala, ngaha tanəfa à azlatatak deydayga, kusoḡuga. ⁷ Tanəraz gəl anjatà kà kiya atà, kà azlaməna matapla azladza anik lakəl anja Zəzagəla. Ama tasəl uwana tapəhay aw, tasəl tatak uwana tawadə gəl à afik aw.

⁸ Anu kà, məsəl kà mapəhay anja Zəzagəla kà delga, à baḡa dza adəhla sləray bokuba uwana akəs vok. ⁹ Baḡa uwaga avika ka aw: Mapəhay kà tadəhəḡ kà anja azladza dziriga aw, ama kà anja azlaməna tsakana, la azlauwana tapəsew Zəzagəla, la azlauwana takəs gay Zəzagəla aw, la azlauwana takweska Zəzagəla, la azlauwana tadəh mawisiga, la azlauwana tavàl à Zəzagəla à ahəḡ lakəl à adi, la azlauwana takad' azlababa anjatà la azlaiyà anjatà, ngaha la azlaməna makad' dza gesina. ¹⁰ Ngaha aya kà anja azlaməna à gəl gaw, la azlaməna matsatsəl vok kà atà kà atà zil zil, la azlaməna madaw dza ala, la azlaməna fida,

la azlaməna mazaw mawadəy fida gə, ɲgaha la azlaməna madəh tatak gesina uwana la tetəvi aɲha aw. ¹¹ Matapla uwanay kà, asà à uda kà la gay marabəɲ uwana la abà kafà à gi à ahəl, ɲgaha uwana lakəl aɲa Zəzagəla, uwana mazləbay gə, uwana barka gesina atsa à uda la masla la abà koksikoksi.

Kikay kà vok mahamay aɲa Zəzagəla

¹² 'Kikay', gəgod' à Sufəl gulo Yesu Kristu uwana ahənağəla la ndzəda gesina kà aɲa sləray aɲha. 'Kikay', gəgodəl kà uwana anəɲ gi à adi, ɲgaha afà à gi à sləray aɲha à abà. ¹³ Kay, nəma kà, gəpəh mawisiga lakəl aɲha, dagay uwarà gədatəreβəɲ la matsəkal magodəhay à gəl babay. Ama kà, vok ahamà à Zəzagəla kà gi, kà uwana mok uwatà kà, gi la madiɲal gəl à vok aw, ɲgaha bay kà, gəsəl uwana gədahəɲ aw aya. ¹⁴ Sufəl gulo adapis à gi gay à vok məɲga məɲga, ayyà agod' à gi, kà mav à gi madiɲal gəl à vok, ɲgaha la masal uwana ahamà à anu gay à vok la masla. ¹⁵ Aganay à gay uwana akəs vok kà azladza gesina takəsay: Yesu Kristu kà asà à waɲ à gudəɲ à vok kà mabəl azladza gesina uwana azlaməna tsakana. Gi la uwana gəfūw à atà gesina la tsakana la tataka aɲatà la abà. ¹⁶ Uwaga à uwana, vok ahamà à Zəzagəla kà gi: Asal kà Yesu Kristu apəhla ala la gi la abà, kà gi la uwana gi masla tsakana kaykay. Mabasiɲ aɲha gesina uwana adehəɲ lakana kà, kà aɲa à huma à gay gesina babay, azlauwana tadiɲ gəl à masla à vok, tadəbəza sifa adəv à gay aw. ¹⁷ Zəzagəla la uwana Sufəl uwana amətsay aw, dza anəɲəɲ aw, masla kokuɖa gəl aɲha, la uwana maslay la masləkaway la mazləbay agay la masla aɲa koksikoksi. Amen.

¹⁸ Timotawus, kona gulo, gəpəh à ka gay uwanay à ahəl: Awul à ka à gəl à gay uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh lakəl aɲak uwarà. Gay aɲatà kà apakà ka tatak mapalla guvəl delga. ¹⁹ Kəsà madiɲal gəl à vok la madzugway delga. Ama azladza anik kà takweska manəf madzugway delga aɲatà, ɲgaha kà uwaga à uwana tadiɲ gəl à azlatatak dziriga à vok aya aw. ²⁰ La tataka aɲatà la abà Himene atà la Alekəsander la ahəɲ, uwana gəbək atà à seteni à ahəl kà atà aɲa maguray, ɲgaha kà atà aɲa mabəz tetəvi aɲa mawisiga lakəl aɲa Zəzagəla aya aw.

2

Matapla lakəl aɲa madəv kuɖa

¹ Terəɲa dadəɲ, gəfaha à akul akur à lig, kà akul aɲa manavay la slaka Zəzagəla la madəv kuɖa, la 'Kamkam',

ngaha la 'Kikay' kà aña azladza gesina. ² Say madəv kuɗa kà aña azlaməŋ sufəl, ngaha kà aña azlaməna makoray gesina, kà anu aña madz à ahəŋ la titi la abà la lapiya, la manəb vok gami la Zəzagəla, la maday delga ngaha mawoyəŋ gə, kà la muwulla gəl à vədah la huma Zəzagəla, ³ aganay tatak uwana ahəɗ, ngaha akəs à Zəzagəla gami masla mabəl anu à gəl. ⁴ Asal kà azladza gesina tabəlay, tatsa à waŋ kà masəl gay dziriga aŋha, ⁵ uwana apəh à azladza kà, kà Zəzagəla kà tekula pəra, ngaha masla masəl anu vok la Zəzagəla kà tekula pəra, uwaga kà Yesu Kristu, uwana apakà dza la sləb vok. ⁶ Uwana asà à waŋ, avà gəl aŋha, kà anu gesina aña magay azlaaŋha la makoray gəl la abà. Kiya uwaga agəɗà madzugway aña Zəzagəla à afik la kaslà uwana Zəzagəla akəɗəv à ahəŋ, asal mabəl azladza gesina. ⁷ Kà uwaga à uwana Zəzagəla apakəgəla kà masləlay aŋha. Gi masla matapla à maham à ahəŋ dza, kà gi aña mazəh gay matsidəyga à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà tadiŋal gəl à vok. Gəpəhay kà dziriga, gəɗàh fida aw.

⁸ Asa à gi kà, kəla slaka gesina azladza tadəv kuɗa, tadziyla ahəl aŋatà à slaka Zəzagəla kà madəv kuɗa la ləv tekula, la kokuɗa mapak ləv ngaha la kokuɗa magazlay.

Azlamis la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la abà

⁹ Asa à gi babay kà azlamis tadu wukut uwana à vok akəsə à vok, la mazlayla kà vok, ngaha la mawulla gəl à vədah, awkà tadaha vok la zlazladfa, la azlamatsaha à gəl dzadzakwaga aw, baŋaw la kəsaf sləm luwàluwà gə, baŋaw la azlatatak bəɗà anik anik, baŋaw la lukut uwana tsakalay aŋha mənŋa aw. ¹⁰ Ama tatak uwana ahəɗ à atà kà, tadahla sləray dzəba aŋha səla aw gə. Azlamis uwana: 'Məkəs Zəzagəla' tagoɗ kà, say tafehəŋ kiya uwaga. ¹¹ Say azlamis takəs matapla la titi ngaha la mawulla gəl à vədah. ¹² Gəvə tetəvi à mis kà matapla baŋaw aña makoray lakəl aña azlazil aw, say tadza à ahəŋ titi. ¹³ Kà uwana terəŋa kà taŋəl kà Adama dadəŋ, ngaha la lig la ahəŋ Hawwa.* ¹⁴ Ngaha aya kà, seteni apapət kà Adama aw, ama apapət kà mis. Kiya uwaga à uwana mis akweska mapəhay aña Zəzagəla.* ¹⁵ Ama mis adəbəlay kà la mayyi bəzi, à baŋa awəɗ vok à uda la madiŋal gəl à vok la abà, la masal, la tsikasla ngaha la mawulla gəl à vədah.

3

Azlamasiga aña maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla

* 2:13 2.13 1Musa 2.7,21-22 * 2:14 2.14 1Musa 3.1-6

¹ Aganay à gay uwana akəs vok: Baŋa dza ayàh kà masla aŋa magay masla manəŋla azlaməna manəfay anik kà, ayahani kà sləray delga gà. ² Masiga aŋa azlaanik kà, say agay kà dza uwana dza aslala vok aŋa matsədal gay à tsəh aw kəla. Agay zil aŋa mis tekula, agay dza tələmmaga, agay masla makəs gəl aŋha, agay dza uwana sləm aŋha la ahəŋ, agay masla makəs azlaməlok dza la ahəl səla, agay masla masəl matapla à azlaanik babay. ³ Aga masla guzu aw, masla magazlay aw, ama aga kà masla mabasiŋ, agay masla gay baŋaw masla mawoy sili aw. ⁴ Kəla kà, agay la maslay kà manəŋla huɸ gày aŋha lela, agay masla mawulla haŋkəli à azlabəza aŋha, kà atà aŋa matsən gay aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mazləb masla. ⁵ Uwana gəpəh kiya uwanay kà: Kà uwana baŋa dza aslala vok aŋa makoray huɸ gày aŋha aw, ma kakay aslala vok aŋa manəŋla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla ma? ⁶ Dza mawga la madiŋal gəl à vok la abà kà, kapakawwaŋ ala kà masiga la katskats aw, kà uwana baŋa mawga kà, zlahaw zlapay adal à gay, ŋgaha seriya atədal à gəl bokuba aŋa seteni uwana aga. ⁷ Say agay mawoyəŋ gà la huma à azladza, uwana tasəl Zəzagəla aw babay, kà masla aŋa magay mapəseway gà aw, ŋgaha masla aŋa matəd à melkaw aŋa seteni à abà aw.

Azlaməna mazlakay la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la abà

⁸ Azlaməna mazlak maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, say tagay mawoy atà gà, tagay azlaməna magolla dza la mas guzu aw, baŋaw azlaməna mawoy sili la tetəvi mawisiga aw. ⁹ Say tatsizllay kà à dziriga aŋa madiŋal gəl à vok uwana à afik, Zəzagəla apəhatàla, takəsay uwaga la madzugway dziriga la ləv tekula. ¹⁰ Kəla kà, say maham à ahəŋ anərəz atà dadəŋ suwaŋ, à baŋa gay aga à atà la vok aw kəla, ŋgaha tada à sləray à abà. ¹¹ Azlamis aŋatà babay kà taga azlamis delga, taga azlaməna masàh gəl aw, taga azlatələmmaga, taga azladziriga la azlatatak gesina la abà. ¹² Say azlaməna mazlak à maham ahəŋ məna gay Zəzagəla, tagay la mis tekula tekula, tagay azlaməna manəŋla azlabəza aŋatà lela, la huɸ gày aŋatà gesina. ¹³ Kà uwana baŋa tadàh sləray aŋatà kà tabəza gəl aŋatà la madz à ahəŋ lela la abà, ŋgaha tadəpəhay la magədəŋ à afik aŋa madiŋal gəl à vok, uwana anu la abà la maham gay à vok la Yesu Kristu.

Godega aŋa madiŋal gəl à vok

¹⁴ Amiyaka gi la manewəŋ la abà kà mad à awtày, kà manəŋ ka nekwa kà, gətsetser à ka wakità uwanay aya.

¹⁵ Kà uwana amiyaka gëda à awtày katskats aw babay kà, wakità uwanay adàtapakalla madz à ahəŋ delga, lakəl aŋa huđ gày aŋa Zəzagəla, uwana maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana azlaaŋa Zəzagəla uwana la sifa. Maham à ahəŋ uwaga kà maŋuləv aŋa matapla dziriga. ¹⁶ La tetəvi aŋa matapla uwaga, Zəzagəla apəhlaŋ ala, ŋgaha apəhanula maday gami la tetəvi aŋa la tsəh.

Gay uwaga kà aduwa tatak gesina ndzer, uwaga lakəl aŋa dza, uwana apəhla vok ala, bokuba dza la sləb vok.

Masasəfok tsikasla apəhla masla ala, kà dza dziriga, ŋgaha azlamalika tanəŋəŋ.

Azladza tatsənəŋ mapəhay aŋa, tazàhà gay aŋa à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, ŋgaha azladza gudəŋ à vok tadiŋ gəl à masla à vok.

La lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, Zəzagəla azəb à zagəla à slaka mazləbay gə à abà.

4

Azlaməna matapla fida

¹ Masasəfok Zəzagəla apəhay la paraka kà, la makəf gəl à ahəŋ kà, azladza anik tadəsaka madiŋal gəl à vok la tsəh ala. Tadəsakay kà gay aŋa azlamasasəfok mavavar dza, la azlatatak uwana azlamasasəfok mawisiga, tapəhla ala.

² Azlaməna matapla uwaga kà, azlaməna magolla dza, à uwana tadəzah dza ala. Madzugway aŋatà kà mamatsay.

³ Azladza uwaga kà tadəvarah gay kà mazəb mis la mazuw azlatatak anik anik. Tekedfika Zəzagəla adəhàhà azlatatak uwaga kà, kà azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana tasəl dziriga aŋa mazuway. A baŋa: 'Kikay', tagodfal kà uwaga gesina kà, mawisiga aya aw. ⁴ Kà uwana dèwdèw tatak uwana Zəzagəla adəhàŋ kà delga. Tatak məzla gə la abà amiyaka tekula aw, ama say məbəza uwaga kà la 'Kikay', la magod à Zəzagəla. ⁵ Kà uwana gay Zəzagəla la madəv kudə gami la uwana taguwaga tsikasla.

Masla sləray dziriga aŋa Yesu Kristu

⁶ Baŋa katapla azlatatak uwanay à azladedə gami anik kà, kadəgay masla sləray dziriga aŋa Yesu Kristu, la uwaga kadəpəhla vok ala, kà kadzadzər vok la masasəfok dziriga aŋa madiŋal gəl à vok, ŋgaha la matapla dziriga uwana kanəfa gesina. ⁷ Ama matugway aŋa azladza deydayga, uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw kà, wùts ala. Nəŋla gəl aŋak la guba aŋa Zəzagəla la abà, la mawad vok à uda.

⁸ Makəs uwana asa à vok, kà la azlaslaka anik kà, akəs vok ŋuv ŋuv, ama mahoy guba aŋa Zəzagəla akəs vok kaykay,

kà uwana uwaga kà adala anu à sifa à abà lagonay, ngaha bawbaw la huma la gay bay aya. ⁹ Uwaga la uwana gay makəs vok gə, à uwana naka kəla uwabeyuwi akəsay la ləv tekula. ¹⁰ Kà uwaga à uwana məfah sləray la mawadəh vok à uda, kà uwana məfa manewəŋ gami kà à Zəzagəla uwana à afik la sifa, kà masla məbəl kà kaykay, kà azladza uwana tadinj gəl à masla à vok gesina.

¹¹ Sləhalla vok à azlaməna madiŋal gəl à vok tatak uwanay kà, tapatəla uwaga lela. ¹² Kak bəzi dən nəma, ama kasak à dza apəsew ka aw. Gə la huma aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok gesina la gay aŋak uwana la abà kapəhay, kà bokuba kak tetəvi aŋatə la maday aŋak la abà, la madz à ahəŋ aŋak la abà, la masal aŋak la abà, ngaha la madiŋal gəl à vok aŋak la abà gesina. ¹³ Wad vok à uda kà matapatəla kà uwana la wakitə Zəzagəla la abà la mapəh à atə gay matsidəyga, tsərəh à mok uwana gədada à awtəy. ¹⁴ Kapəsew mavəy aŋa Zəzagəla, uwana avə à ka la məbəkla ahəl à gəl aŋa azlamasiga, uwana tapəh à atə gay ahəl lakəl aŋa mavəy, uwana kabəzal kà aŋa sləray, aw. ¹⁵ Fə sləm à sləray uwaga la tetəvi aŋha, kà uwabeyuwi aŋa manəŋ kà, kà kaday kà à huma à gay pəra. ¹⁶ Kəsə gəl aŋak, dəhə hanəkəli la matapla aŋak babay. Baŋa kanəfa madəhəŋ delga kà, kadəbəlay, ngaha la azladza uwana tatsəb à ka sləm.

5

Maday aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok

¹ Iyay zlə, gəgod à ka aya kà, kaslah məl à makoz zil à gəl la ndzəda aw, ama kapəhal gay, kà bokuba uwana kapəh à baba aŋak. Ngaha aya kasləha vok à azlamedəga babay kà bokuba uwana kadəhəŋ à azladedə aŋa gəl aŋak. ² Kəs azlagəl mis babay, kà bokuba azlaiyə aŋak, ngaha azlaiyaw mis babay, kà bokuba azladedə aŋak dəgam gə la ləv sətaka.

³ Fə sləm à azlamis kudə deŋdaŋga, sləkəw atə! ⁴ Ama kəla kà, baŋa mis kudə anik la bəzi amiyaka la bəzi aŋa bəzi aŋha bay kà, say asəl madəh sləray, manəfay aŋha la huma azlaməna huđ gəy aŋha, akəs iyə aŋha la ahəl səla, baŋaw iyə madzidziga aŋha, kiya uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ⁵ Mis kudə deŋdaŋga ndzer, uwana masla mafal sləm la ahəŋ aw, afə madzugway aŋha kà à Zəzagəla à afik pəra, asak à madəv kudə à Zəzagəla mavakay la mahanay aw, kà masla aŋa mazlakay. ⁶ Ama mis kudə, uwana adza à ahəŋ la matsidəy la abà kà, masla kà bokuba mamətsay gə, amiyaka adagay la sifa aŋa lakana. ⁷ Maslə gə la uwaga à uwana kapəh à atə, kà dza aŋa məbəz atə

à tsəh la gay anik anik la abà aw, kà masləh à atà ala vok.
 8 Baŋa dza afa à sləm à mayyi à tsəh ala aŋa baba aŋha aw, ŋgaha kaykay gà à məna huɸ gày aŋha aw kà, masla kà akweska madiŋal gəl à vok, masla kà ŋuləm dza uwana aləg madiŋal gəl à vok.

9 Lagwa kà, katsetser sləm aŋa mis kuɸa à sləm aŋa azlamis kuɸa anik à adi la wakità la abà, kà say à baŋa adagay la mavay dzik mukwa dadàŋ. Ŋgaha bay kà, say baŋa adà à zil kà asik tekula à ahəl pəra. 10 Ŋgaha babay kà, say agay masəlay gà la azlasləray delga uwana la abà, adahàŋ, azìgənà azlabəza aŋha la tetəvi delga la tsəh, ŋgaha akàs azlaməlok dza uwana tasàh à mtəga aŋha la ahəl səla, ŋgaha apalàh asik à azlaməna madiŋal gəl à vok, ŋgaha à baŋa azlakàhà à azlauwana la matəɸəbay la abà, ŋgaha la madz à ahəŋ aŋha la abà kà, adahàhà kà say sləray delga pəra, kà tsetsər sləm aŋha.

11 Ama kweskà matsetser sləm aŋa azlamis kuɸa meɸega à wakità aŋa sləm à afik, kà uwana la kaslà uwana madzugway aŋatà adàda à zil à tsəh kà, tadàgola vok à tetəvi aŋa Kristu la tsəh ala kà mad à zil. 12 Kiya uwaga kà, tadàgay azlamawisiga, kà mapəzl makəs vok aŋatà uwana ala la madiŋal gəl à vok la abà. 13 Ŋgaha aya kà, tadàzah kaslà aŋatà ala, kà madahay gày la gày. Ama uwana zlazladfa kà: Tagay azlaməna gay zlawzlaw, ŋgaha la mavalàh à gay uwana à abà, abəza kà atà aw aya, bokuba azlamavdzagogur, ŋgaha la azlagay uwana azlayla atà aŋa mapəhay aw, bay kà tapahay. 14 Kà uwaga à uwana gəgod à ka: Asa à gi kà azlamis kuɸa meɸega kà tadah à zil, tayyàh bəza, ŋgaha taf sləm à huɸ gày aŋatà suwaŋ. Ŋgaha kà anu aŋa mav tetəvi à masla məzam gami, kà masla aŋa mapəh mawisiga lakəl gami aw. 15 Gəpəh kiya uwanay kà, kà uwana azlamis kuɸa meɸega la ahəŋ, tawulla à tetəvi dziriga la tsəh ala kà manəf seteni. 16 Baŋa azlamis kuɸa la ahəŋ la tsəhay aŋa mis madiŋal gəl à vok gà kà, say masla la uwana azlaka à atà. Awkà ayahla mazlakay aŋa maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla aw, kà uwana uwaga kà mahanay məŋga. Say maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà azlakay kà uwana dza aŋha la ahəŋ aw.

17 Azlamasiga uwana tanəŋla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla lela kà, azlayla à atà aŋa mabəz mazləbay huɸ səla, zləbàw azlauwana taziŋ gay Zəzagəla kaykay, la azlauwana tatapla tatak à azladza anik, 18 kà uwana wakità Zəzagəla agod kà: Kafa zagoma à kokur uwana à gay à baŋa azlab hi aw. Kà uwana masla sləray kà azlayla kà

vok, aβəza masik aŋha.☆ 19 Baŋa tapuwa gudzi à masiga à gəl kà, kakəs la katskats aw, say baŋa azladza səla tapəh baŋaw mənə sayda makər dən kəla.☆ 20 Slèh à atà à vok la dazuwaya à azladza uwana tadfàh mawisiga, kà guba akəs azlaanik kà madfàh mawisiga uwaga.

21 'Kamkam', gəgod à ka la huma aŋa Zəzagəla, ŋgaha la huma aŋa Yesu Kristu, ŋgaha la huma aŋa azlamalika uwana matsatsamanatà gə, kəs mapəhay uwanay, kà kasani azladza makasay, la sləray aŋak uwana la abà kadəhəŋ gesina aw. 22 'Kamkam', kavà vok aŋa maβək ahəl aŋak à dza à gəl, kà masla aŋa madfàh sləray aŋa masla mazlakay aw. Kada à tsakana aŋa azladza anik à abà aw, nənla gəl aŋak la sətaka la abà.

23 Kasah bə iyaw pəra aw, ama ŋuləm kasah iyaw matavəruk ŋuv ŋuv babay kà, kà huf aŋak uwana akad ka.

24 Tsakana aŋa azladza anik kà, adəpəhla vok ala batsewya kokudə maβəz madfàh seriya. Ama aŋa azladza anik kà adəpəhla vok ala kà bawbaw la huma la gay vuf seriya.

25 Kiya uwaga babay à uwana, sləray dziriga adəpəhla vok ala. Amiyaka uwana dza anəŋəŋ lakana babay aw kà, ndzer adəpəhla vok ala.

6

1 Azlamayà gesina kà, takəs gay aŋa azlaməŋga aŋatà la masləkaw atà lela, kà dza aŋa mapəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla, ŋgaha lakəl aŋa matapla gami babay aw. 2 Kəla mayà uwana məŋga aŋha kà masla madiŋal gəl à vok kà, apəsew masla kà uwaga aw, la magodfay kà: Anu səla kà tekula, kà uwana anu la deda. Ama bə la uwaga kà, adəfa sləray uwana dafəwə à gay uwana uwarà, kà uwana adəfa sləray kà aŋa dza uwana adav ləv aŋha à Kristu, ŋgaha awoya masla.

Matapla fidaga

Aganay tatak uwana katapla à azladza anik. Dzerədfàhətala kà madəhəŋ. 3 Baŋa dza asəla matapla anik à waŋ, à baŋa anəfa kà azlagay dziriga aŋa Sufəl gami Yesu Kristu aw, ŋgaha akəs matapla gami lakəl aŋa madz à ahəŋ delga la huma aŋa Zəzagəla aw, 4 masla kà adazigəŋ gəl aŋha, asəl tatak aw, masla kà, asəl kà matsigay, ayah kà magazlay lakəl aŋa azlagay. Aganay tatak uwana atsa à uda la uwaga la abà: Maŋor, magazlay, la azlagay matafad ləv, la madzugway mawisiga lakəl aŋa azlaməna magay. 5 Masla kà agazlahay pəra, kà uwana madzugway aŋha

☆ 5:18 5.18 5Musa 25.4 ☆ 5:19 5.19 5Musa 17.6; 19.15

kà mawisiga, asəl dziriga aya aw. Adzugw kà baŋa anəfa tetəvi aŋa Zəzagəla kà: 'Gədàgay gorobu', agod.

⁶ Ndzer kà, manəf tetəvi aŋa Zəzagəla kà uwaga riba mənŋa à baŋa dza akəsa madz à ahəŋ aŋha. ⁷ La dziriga kà, tatak la ahəŋ məsəlla à waŋ la ahəl à gudəŋ uwanay à vok aw, ŋgaha tatak la ahəŋ mədədala la ahəl aya babay aw. ⁸ Baŋa anu la tatak may, ŋgaha la lukut kà, uwaga kà dəŋ aŋami. ⁹ Ama kà aŋa azlauwana tayah magay gorobu kà, azlamavavaray tavavar atà, tasokw à madiŋay aŋa mavavaray à abà. Tawoya azlatatak kusoŋuga uwana tadala azladza à mazila ŋgaha à akəl à abà. ¹⁰ Kà uwana adi aŋa sili kà slilih aŋa tsakana gesina. Azladza tafa yewdi à uwaga à gay, kà uwaga à uwana tazahla la tetəvi aŋa madiŋal gəl à vok la tsəh, tabiya matərəbay à gəl aŋatà kaykay.

Sawaray makədf gəl à ahəŋ

¹¹ Ama kak, à kak dza aŋa Zəzagəla, həl à ahəŋ la azlatatak uwaga la abà gesina. Yàh kà dziriga, la masləkaw Zəzagəla, la madiŋal gəl à vok, la masal, la mabasiŋ, ŋgaha la tələmma aŋa ləv. ¹² Pà slagəla dziriga aŋa madiŋal gəl à vok, kà kak aŋa mabəz sifa adəv à gay aw. Zəzagəla la uwana azalà à ka à sifa uwaga à abà, la mok uwana kazà gay sayda aŋa madiŋal gəl à vok aŋak, dzəba aŋha səla aw, la huma aŋa azladza aŋuvaw. ¹³ La huma Zəzagəla uwana av sifa à azlatatak gesina, ŋgaha la huma aŋa Yesu Kristu uwana azà sayda dziriga la huma aŋa PontsəyusPilatus, à uwana, gəfahakala akur à lig: ¹⁴ Kəs mapəhay, ŋgaha gəŋ sətaka la kokudə ŋazla aŋa àläh tsərəh à mavakay uwana Sufəl gami Yesu Kristu adəzlanəlay, hazlan. ¹⁵ Adəwul à waŋ, la kaslà uwana Zəzagəla akədəv à ahəŋ. Masla Zəzagəla kà, aga la maslay gesina, masla kokudə gəl aŋha la uwana Zəzagəla. Adza à ahəŋ la marabay la abà. Masla la uwana Sufəl aŋa azlasufəl, ŋgaha Mənŋa aŋa azlamənŋa. ¹⁶ Masla kokudə gəl aŋha la uwana amətsay dikidiki aw. Masla adza à ahəŋ la ufaka uwana la abà, dza aslala vok aŋa mad à awtəy aw. Dza la ahəŋ adanəŋ huɸ adi aŋha tetuwa aw. Mazləbay la maslay, uwana adəv à gay aw, aga la masla aŋa koksikoksi. Amen.

¹⁷ Fəhà à akur à azlaməna gorobu aŋa gudəŋ à vok uwanay à lig, kà atà aŋa magay azlazlapay aw, sləh à atà à vok la magod à atà kà, tafa madzugway aŋatà à ləmana uwana à afik, adədəv à gay pəra aw, ama kikay tagod à Zəzagəla, uwana avà à anu tatak uwaga gesina la maduw vok, ŋgaha kà anu aŋa magay la marabay. ¹⁸ Fahà à atà

à akur à lig, kà atà aña madfàh delga la ləmana aņatà, kà atà aña magay azlagorobu la sləray delga aņatà uwana la abà tafehəŋ. Say tavàh tatak aņatà la azladza anik, taga azlahuŋwa aw. ¹⁹ Kiya uwaga kà, tadàhadf ləmana aņatà à ahəŋ la slaka delga, kà atà aña maḃəz sifa dziriga. Úwaga kà bokuba dza uwana atadufkw gày aņha à ahəŋ.

²⁰ Kak, Timotawus, nəŋla tatak uwana tafà à ka à ahəl lela. Həl à ahəŋ kà azlagay deydayga, ŋgaha à uwana la tetəvi aña madiŋal gəl à vok aw, la azlamatsigay badaga, la azlauwana azladza tazalalla masəlay zəŋzəŋga, ama tsa uwaga kà, masəlay dziriga aw. ²¹ Azlaanik tasləkaw uwaga la huma azladza, ama tasak à tetəvi aña madiŋal gəl à vok la tsəh ala.

Vok mahamay aña Zəzagəla aga la akul.

MASƏLA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À TIMOTAWUS Deuxième Lettre de Paul à Timoth'ee

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi la uwana masləlay anja Yesu Kristu bokuba uwana asa à Zəzagəla Baba. Masla asləl gi à waŋ, kà gi anja mapàh à azladza, lakəl anja sifa uwana Zəzagəla apèh à ahəŋ, kà anja azlauwana azlaan̄ha, la Yesu Kristu la abà.

² A kak Timotawus, uwana kak bəzi gay ləv gulo. Zəzagəla Baba la Sufəl gami Yesu Kristu tapis à ka gay à vok la mama-tsakan̄ ala, la mav à ka lapiya aya.

Pol adzərəf Timotawus ala

³ 'Kikay', gəgod à Zəzagəla gulo kà kak. Gəsləkaw masla bokuba uwana azlababa gulo madzidziga tasləkàwàh. Gədəv kuɖa mavakay la mahəna gesina. La madəv kuɖa gulo la abà gesina kà gədzugway kà à kak pəra. ⁴ Awula gi à gəl à iyaw tugwi an̄ak, ŋgaha gədàya anja kà gəl à tsəh kà kaykay kà anja manəŋ, kà gi anja magay la marabay. ⁵ Gədzugway lakəl anja madiŋal gəl à vok an̄ak, uwana kaskas la tsəh aw la Yesu Kristu la abà. Teraŋa kà, iyà an̄ak madzidziga Loyəs, la uwana adiŋal gəl à vok dadəŋ, la lig la ahəŋ iyà an̄ak Yuniya adiŋal gəl à vok aya babay. Ŋgaha gəsəl ndzer kà, kak la madiŋal gəl à vok uwaga la abà suwaŋ. ⁶ Kà uwaga à uwana, gəgod à ka kà, kəsəŋ lela, kasakal à tsəh ala à mavày uwana Zəzagəla avà à ka ndzəɖa kà mafehəŋ aw. Zəzagəla avà à ka uwaga la mok uwana gəbək à ka ahəl à gəl. Dahà uwaga la ləv tekula. ⁷ Kà uwana Masasədok, uwana Zəzagəla avà à anu kà, aguɖgubanula aw, ama Masasəɖok an̄ha la uwana ahənəŋnula la ndzəɖa, la masal ŋgaha aslèhà anu vok babay.

⁸ Kiya uwaga zlà kà, guba akəs ka kà maz sayda lakəl anja Sufəl gami aw, ziruwi akəs ka kà gi, uwana la daŋay bay aw, gi la daŋay kà Yesu. Ama kəs mas ŋgərpa kà gay marabəŋ bokuba an̄ulo babay, ɖahəŋ kiya uwaga la ndzəɖa uwana Zəzagəla avà à ka. ⁹ Masla la uwana abəl anu, ŋgaha azalà anu, kà anu anja magay tsəhay an̄ha, awkà la sləray uwana məɖahəŋ aw, ama la dabaray anja gəl an̄ha, la vok mahamay an̄ha bay. 'Ayyà', agoɖ à anu, kà vok mahamay anja Yesu Kristu, la mok uwana gudəŋ à vok aləg madzəka vok dadəŋ. ¹⁰ Lagonay kà, vok mahamay uwaga kà, adasa

à uda la paraka, kà uwana masla maβəl anu, Sufəl gami Yesu Kristu, adasa à waŋ. Azəβ anu ndzəfa aŋa mamətsay la kəl ala. La maz gay marabəŋ uwana apəhla ala kà sifa uwana adəv à gay aw.

¹¹ Zəzagəla afà à gi à gəl kà maz gay marabəŋ uwanay, à gi uwana gi masləlay aŋha, ŋgaha gi masla matapla à azladza uwana la uda. ¹² Kà uwaga à uwana gəs ŋgərpa mənğa la daŋay uwanay la abà. Ama bà la uwaga kà, ləv aval à gi à gay aw, kà uwana gəsəl ndzer kà, masla la ndzəfa kà manəŋla gay marabəŋ uwana afà à gi à ahəl, tsərəh à makəf gəl à ahəŋ. ¹³ Kəsà gay uwaga katsənəŋ la slaka gulo, nəfà uwaga, bokuba maftsa à vok kà mapahla ala kiya uwaga, dzà à ahəŋ la madiŋal gəl à vok la abà, ŋgaha la masal la abà, kadəhəŋ kiya uwaga, kà uwana kahamà gay à vok la Yesu Kristu la abà. ¹⁴ Kəsà azlatatak delga uwana tafà à ka à ahəl, la mazlak aŋa Masasəfok Zəzagəla, uwana adza à ahəŋ la anu la abà.

¹⁵ Bokuba uwana kasəl kà, azlaməna gay Zəzagəla la kutso Asəya takweska gi gesina, Fizel la Herموzen la tataka aŋatà babay. ¹⁶ Ama Onisəfor kà, koksikoksi adzərədəhà gi à uda, ziruwi akəs la huma azladza kà uwana gi la daŋay aw. Gədəv kudfa à Sufəl Zəzagəla kà madfah delga à hudf gəy aŋha. ¹⁷ Ama bà la uwaga kà, mok uwana adabəza à Rom kà, adzəkà mayah gi la abatà la ləv tekula, tsərəh à uwana abəzà gi. ¹⁸ Sufəl Zəzagəla azlakəŋ la mavəl vok mahamay aŋha la vuɸ seriya. Mok uwana gi la gudəŋ Efesus kà, azlakà gi mənğa, kak bay kà, kasəl uwaga lela.

2

Mafay madzugway à Yesu Kristu à afik, kà magay slodzi aŋha

¹ Iyay, kà kak bəzi gulo kà, wəɸ vok à uda kà Yesu Kristu aŋa mav à ka ndzəfa, la vok mahamay aŋha, la maham gay à vok la masla la abà. ² Uwana katsənəŋ kà gay Zəzagəla, uwana gəzəŋ la paŋaw gulo, gay uwaga gəzəŋ la huma aŋa azladza aŋuvaw kà, həl, dala à azladza dziriga anik, uwana atà la maslay kà matapla à azladza anik babay suwaŋ.

³ Kùdà masik aŋak la ŋgərpa la abà, bokuba slodzi dziriga aŋa Yesu Kristu, uwana abas ŋgərpa. ⁴ Baŋa dza ada à guvəl, à baŋa asal kà makəs à mənğa aŋha à gəl, kà ada à gay aŋa azladza à uda à abà aw, bà kà kiya uwaga kà kak babay. ⁵ Dzùgw babay à baŋa dza agur mahoyay, kà à baŋa ahoy la tetəvi la tsəh aw, masla adəβəz masik aw. ⁶ Masla mapəs guf babay kà as ŋgərpa mənğa. Kiya uwaga kà akəs vok, kà masla atsa à vok à mazuw mayyay aŋa guf aŋha

køla. ⁷ Dzùgw lakøl anja uwana gèpèh à ka la abanay, kà uwana Suføl Zèzagøla adavà à ka maslay kà matsøn uwaga gesina.

⁸ Awul à ka à gøl lakøl anja Yesu Kristu, mayyi à tsøh ala anja suføl David. Masla amèts, ñgaha awul à uda la mamøtsay. Bokuba uwana gay marabøn uwana gèzàñ agodf.

⁹ Kà gay marabøn uwanay gèziñ, la uwana tatsèrkwà gi, à gøsa ñgørpa bokuba masla madfah mawisiga. Ama gay Zèzagøla kà matsèrkwønnga aw. ¹⁰ Kà uwaga à uwana gèkès mabasiñ gesina. Gøbasiñ kà, kà azladza uwana Zèzagøla atsatsàmànì atà, kà atà babay anja maføz tetøvi uwana Zèzagøla adàbela à atà, ñgaha kà atà mad à abà anja madz à ahøn la slaka mazløbay anja uwaga à abà anja koksikoksi.

¹¹ Ndzer, gay uwana gèpøhay kà dziriga:

Søl kà, baña mømøts la masla kà, mødàdza à ahøn la sifa la masla aya.

¹² Baña anu møbasiñ la magødføn à afik kà, mødàkoray la slaka gà la masla.

Baña anu mækweska masla kà, masla babay kà, adàkweska anu.

¹³ Ama baña anu azladza dziriga la huma anja aw, tsa masla kà adza à ahøn kà la dziriga la abà.

Kà uwana masla aslala vok anja mawis gøl anja ala aw, masla kà agøf uwana à afik apøh.

Mødfah sløray kà anu anja makøs à Zèzagøla à gøl

¹⁴ Wulà uwana gèpèh à ka à azlamøna madinjal gøl à vok, kà atà anja madzugway, pøh à atà à vok à abà la huma Zèzagøla, kà atà anja magazlahay lakøl anja azlagay deydayga aw, kà uwana azlamagazlay uwaga kà, azlaka anu aw, ama awis løv anja azlauwana ala tatsøbal sløm.

¹⁵ Ama kak kà, wødf vok à uda, kapøhla vok ala la huma Zèzagøla, kiya uwana akøs à Zèzagøla à gøl, bokuba masla sløray uwana zirui azøn kà sløray anja aw. Tàpla gay dziriga à azladza anik bokuba uwana akøsa vok. ¹⁶ Ama kà azlagay deydayga uwana akøs à Zèzagøla à gøl aw, kada à abà aw, kà uwana azladza uwana tapøhay kiya uwaga kà tawis vok ala la tetøvi anja la tsøh kaykay.

¹⁷ Matapla anjatà kà, adagay kà bokuba gorodzu uwana akufila aya aw, ahadz sløb vok. La tataka azladza uwaga la abà kà, Himene atà la Filet la abà, ¹⁸ tasæk à tetøvi dziriga la tsøh ala, ñgaha tawàs madinjal gøl à vok anja azladza anik ala, la magodfay kà: Mawul à uda la mamøtsay kà tsewwa adagay.

¹⁹ Tekedika matatukway uwana Zèzagøla atatukw kà, aga la ahøn la ndzøfa lela. Aganay uwana matsetseray gà lakøl anja: Suføl Zèzagøla asøl azladza anja. Ñgaha bay kà:

Këla uwabeyuwi uwana agodfay kà: 'Gi anja Zëzagëla, asakà à madfah mawisiga.'☆

²⁰ La mënj gày la aku kà, azlatasà luwàluwà la azlaanja gursu përa la aku aw, uwana tapàd mapafay la ahàf la ahënj, ngaha la uwana tanjàlành manjalay la abisl. Matera kà anja madëvaday përa, ama azlaanik kà anja këla mavakay. ²¹ Baña dza ag gël anja tsidfana la azlatatak mawisiga uwanay la abà, gëpëh kà, masla kà tadàcfahla slëray kà anja lëvamay. Kiya uwaga adàgay anja mënga anja anja tetuwa, masla kà akësla vok, masla aga nekwa anja madfahla slëray delga gesina. ²² Hòy à azlamadzugway bëzi anjak à ahàl, yàh magay tërta, madinjal gël à vok, masal ngaha lapiya, la azlauwana la lëv tekula tazalà à Sufël Zëzagëla. ²³ Ama kweskà azlagay deydayga la azlagay kusoñuga, kà uwana uwaga kà atsala magazlay à wanj. ²⁴ Hadfay, masla slëray anja Sufël Zëzagëla kà aga masla magazlay aw. Masla aga mawoyënj gà la slaka azladza gesina, aslala à vok kà matapla azladza, ngaha aga masla mabasiñ bay. ²⁵ Matapla à azlamëna matsëd gay la lëv tëlëmmaga, ngaha zlahaw kà, Zëzagëla adàvà à atà ndzëda kà anja mabëdla vok la madz à ahënj anjatà la abà, ngaha kà atà anja masël dziriga. ²⁶ Kiya uwaga kà, tadàbëz hanjëli anjatà, ngaha tadàtëf à malkaw anja seteni uwanay la gay ala, adàkës atà à gay, adàpakatàla kà azlamëna manëf masla.

3

Makëd gël à ahënj gudënj à vok

¹ Sël azlagay uwanay gëpëhkala lela: La makëd gël à ahënj gudënj à vok kà, azlakaslà zlazladfaga adàgahay la ahënj. ² La hadfay gà kà, azladza tadàgahay azlamëna mawoy gël anjatà përa, azlamëna mawoy sili, azlamëna mazigën gël, azlamëna zlapay. Tadàvatsah gay à Zëzagëla à vok, ngaha tadàkasah gay anja azlababa anjatà aw. 'Kikay', tadàgodf à azladza uwana tazlak atà aw, atà tadàslëkaw azlatatak dziriga anja Zëzagëla aw. ³ Tadàgahay dzan-dzan, vok mahamay anjatà adàgay la ahënj aw, tadàgahay azlamëna masàh gël, zirui anjatà adàgahay la ahënj aw, tsetsi dadàn anjatà la ahënj aw, tadàgay azlamëna mëzam anja dziriga. ⁴ Tadàtah kaf à azladza anik à gël, tadàcfahah azlatatak kusoñu gà, tadàgahay azlamëna zlapay, tawoya à ahënj kà uwana asa à vok anjatà përa kà Zëzagëla. ⁵ La huma yewdi anja azladza kà: 'Anu azlamëna manëf Zëzagëla', tagodf. Ama tsa tadàpësew ndzëda anja. Hòy à azlatsëhay dza uwaga à ahàl. ⁶ Azladza anik anjatà tadàha à huf

gày aña azladza, ngaha tatapahla azlamis guḅguḅga aṅatà, kà manəf atà. Azlamis uwaga tadaha tsakana mənḡa, tanəfa à azlatatak mawisiga gesina uwana tatawwal à tsəh. ⁷ Azlamis uwaga, asa à atà matapla azlatatak, ama tasla aña masəl tatak dziriga tetuw aw. ⁸ Kà uwana azladza mawsiga uwaga kà, tatsəf gay à dziriga à tsəh, kiya uwana uwarà Yanes atà la Yambərəs tadahən à Musa à vok. Madzugway aṅatà kà mawisiga, tavà ləv aṅatà à Zəzagəla la dziriga aw.* ⁹ Ama tadada à huma kərkər aw, kà uwana azladza gesina tadəsəl atà azlakusoṅu. Kiya uwana apakà vok kà la Yanes atà la Yambərəs uwaga.

Sawaray makəf gəl à ahəṅ

¹⁰ Ama kak kà, kanəfa gi la matapla gulo la abà, la maday, la madz à ahəṅ, la madiṅal gəl à vok, la mabasiṅ, la masal ngaha la matsizlla à ahəṅ gulo la abà gesina, ¹¹ la matərəḅay ngaha la mas ngərpa gulo la abà babay. Kak, kasəl gesina tatak uwana aḅəzà à gi, mok uwana gi la Antiyews, la Ikoniyum, la Lisətəra, à ngərpa uwana gəsàh. Ama Sufəl Zəzagəla apəlla gi ala la uwaga la abà gesina. ¹² Haday gà, kəla uwabeyuwi uwana asal madz à ahəṅ la dziriga, la maham gay à vok la Yesu Kristu la abà kà, agay la ahəl aña azladza kà matərəḅəṅ. ¹³ Ama azlaməna magolla dza tadàda à huma à gay kà kayak, kà mavavarəh azladza anik à bada à abà, atà la aslasl gəl aṅatà, kà tadəvavarəh gəl aṅatà. ¹⁴ Ama kak kà, dzà à ahəṅ la uwana la abà katapla, la uwana kaḅəzal la ləv tekula. Nəfà azlatatak uwaga, kà uwana kasəl dza uwana atapàkala kà masla atapàkala ala lela. ¹⁵ Dagay la bəzi gà, kasəl wakità Zəzagəla lela, masla la uwana avà à ka haṅkəli uwana adala ka à maḅəlay à abà la madiṅ gəl à Yesu Kristu à vok. ¹⁶ Dəwdəw uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, uwaga kà afəf gay aña Zəzagəla, kà mapəhla dziriga ala, kà madukwla mawsiga la vok ala kà matsizlla anu ala, ngaha kà mapəhanula maday dziriga uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ¹⁷ Uwana Masasəfok Zəzagəla adahən kiya uwanay kà: Kà kəla dza uwana anəfa Zəzagəla aña magay madəh vok à ahəṅ gà, ngaha mahənla gà, kà aña sləray delga gesina.

4

¹ Gənavə ka la huma aña Zəzagəla, ngaha la huma aña Yesu Kristu uwana adəfah seriya à azladza uwana à gəl taləḡ la sifa la azlauwana tadamatsay, gənavə ka la sləm aña Sufəl Yesu uwana adəwul à wan kà makoray la dziriga. ² Kà uwaga pəh gay Zəzagəla à azladza la

* 3:8 3.8 2Musa 7.11

magədaŋ à afik, amiyaka adəgay la kaslà matsidayga, amiyaka la matəərbay la abà kà. Pəhla mawisiga aŋatà à azladza, dzərədfəhatàla, kà madfəh delga koksikoksi ŋgaha təpatàla la mabasiŋ dziriga. ³ Kà uwana kaslà adàsa à waŋ à uwana azladza tadàdiŋ gəl à dziriga uwana à vok, uwana tatəpatàla aw, kà tadəwoyəŋ kà madfəh mawisiga, kiya uwaga kà, tadəkəsa azlaməna matapla fida aŋuvaw, tadətsən uwana asal ləv aŋatà. ⁴ Tadətsəb sləm à dziriga aya aw, tadəgola vok kà aŋa maf sləm à mapəhay aŋa azladza fida gə à abà. ⁵ Ama kak kà, dà à huma à gay la masləh vok à vok aŋak koksikoksi, basà azlaŋgərpa, zəŋ gay marabəŋ à azladza, hənà sləray aŋak ala la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh.

⁶ Kà aŋulo kà, kaslà adaslay kà aŋa mamətsay, adaslay kà makədf gi, bokuba tatak uwana takədf à Zəzagəla. ⁷ Gədfahə sləray aŋa Yesu Kristu kà la ləv tekula, bokuba dza uwana ap slagəla lela. Gədəvla uwana: ‘Dahəŋ’, Zəzagəla agədf à gi, bokuba dza uwana adəv magur mahoyay à gay. Ama kà aŋa azlatatak uwana mədiŋal gəl à vok kà, gənəfà la dziriga. ⁸ Lagonay kà, gəsəl kà, Zəzagəla adədfaha à gi tatak aŋa masik gulo à ahəŋ la zagəla, kà uwana gədfahəŋ kà uwana dziriga. Sufəl uwana adəh seriya à azladza la tetəvi aŋha, la uwana adəvə à gi masik uwatà, la vudf seriya. Adəvəy kà à gi pəra aw, ama adəvə à azlauwana asa à atà makuday gesina babay.

Madz à ahəŋ aŋa Pol

⁹ Wədf vok à uda kà kak aŋa mabəz à gi à vok katskats. ¹⁰ Kà uwana Demas kà aməlgəla, kà uwana masla kà asəl matsiday aŋa lakana uwanay, adiy aŋha à Tesaloniki. Kərəsan, masla kà ahəd à Galatiya, Titus ahəd à Dalmatiya bay. ¹¹ Luka pəra la abanay. Mok uwana kadàsa à waŋ kà, kadəsəlla Mark à waŋ la tsəh, kà uwana masla kà adəkəs gi vok la sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la abà. ¹² Tisik kà gədasləl à Efesus. ¹³ Mok uwana kadàsa à waŋ kà, dəguwə la Tərowas, la mtəga aŋa Karpus, kadəhəl gi lukut anasl gulo, uwana gəsəkəl à ahəŋ la abatà, la azlawakitə gulo babay, kaykay gə, kà azlawakitə zlap uwana matsetseray la vok.

¹⁴ Alekəsander, masla gəzla adəh à gi mawisiga à vok kà məŋga. Sufəl Zəzagəla adədfahalla seriya à gəl kəla aŋa mawisiga aŋha, uwana adəhəgəŋ à vok suwaŋ. ¹⁵ Həyal à ahəl à kak, kà uwana awoyà gay gami aw kà aŋa tetuwa.

¹⁶ Teraŋa uwana gəpəh gay gulo la huma seriya kà, dza la ahəŋ kà mazlak gi aw, azladza gesina, takweskà gi. Delga kà Zəzagəla aməts à ata tsakana aŋatà ala. ¹⁷ Ama Sufəl

Zəzagəla adzà à ahəŋ la gi, avà à gi ndzəda, kà gi aŋa madəv sləray gulo uwana maz gay marabəŋ à gay, kà azladza gudəŋ à vok gesina tatsənəŋ. Zəzagəla la uwana gətəf à sikalaveri la gay ala. ¹⁸ Gəsəl kà, Sufəl Zəzagəla adəpəlgəla, la azlatatak mawisiga la abà gesina, ŋgaha adənəŋla gi, kà gi aŋa mad à makoray aŋha à abà la zagəla babay. Məzləbà masla koksikoksi! Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹⁹ Dàh gi ‘Ayyi’ gulo à Pərəskila atà la Akilas. ‘Ayyi’, gəgod babay à hud gay Onisəfor. ²⁰ Erasətus kà, agəd à Korintiya, ŋgaha gəsək Tərofim à ahəŋ la Milet, kà uwana dıvats azən. ²¹ Mərə vok kà mas à waŋ à abanay à mok uwana təla awkusa aləg madzəka à vok dadəŋ.

Ebulus, Pudın, Linus ŋgaha Kəlodiya uwana misga la azladza uwana la abanay gesina, dıdaha à ka: ‘Ayyi’.

²² Sufəl Zəzagəla anəŋla ka!

Mapis gay à vok agay la akul gesina!

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À TITUS Lettre de Paul à Tite

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi mayà aña Zəzagəla, ngaha gi masla matapla la slaka Yesu Kristu. Zəzagəla aslèl gi, kà gi aña mazəŋ azladza, uwana Zəzagəla adatsatsamani atà, kà atà aña madiŋ gəl à masla à vok, ngaha tatapla dziriga kà mapəhanula maday, uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ² Gədfahəŋ kiya uwanay kà, kà azladza aña masəlay kà atà la sifa adəv à gay aw la Zəzagəla, uwana adàh fida aw. Amiyaka gudəŋ à vok kà adadzəka vok dadəŋ, à uwana Zəzagəla apəh gay aña sifa uwaga à azladza à ahəŋ aw. ³ La kaslà uwana anàts à ahəŋ, apəhanula sifa uwaga, uwana la gay aŋha la abà. Zəzagəla uwana masla mabəl anu, afà à gi gay uwaga à ahəl, afà à gi à gəl, kà gi aña matapla à azladza.

⁴ Gətsetseray kà à kak Titus, kà uwana kagay kà bokuba kak bəzi huɖ gulo, kà uwana anu səla nna mədiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok. Zəzagəla Baba, la Yesu Kristu, uwana abəl anu, tapis à ka gay à vok la mav à ka lapiya.

Sləray uwana Titus adəhəŋ la Kəreta

⁵ Gəsakà ka la Kəreta la gudəŋ uwana la tataka iyaw la abà, kà kak aña madàhàh azlatatak uwana taləg madàhàh vok à ahəŋ la tetəvi aŋha. Ngaha kà kak aña matsatsamani azlamasiga, kà atà aña magay məna manəŋla məna gay Zəzagəla, la kəla huɖ gudəŋ gesina, bokuba, uwana gətəpkala.

Uwa à uwana azlayla kà magay masiga uwa?

⁶ Dza uwana kakəsani kà magay masiga kà, say agay zil gày, uwana taslèhàla vok aw, agay zil aña mis tekula, azlabəza aŋha tagay azlaməna madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, maday aŋatà agay delga kà azladza aña manərəz atà, tadàh mawisiga aw, ngaha tagay azlaməna makəs gay aña azlababa aŋatà koksikoksi. ⁷ Masiga aña azlaməna gay Zəzagəla kà mayà aña Zəzagəla. Kiya uwaga kà, say agay kokudfa mawisiga tetuwa. Agay zlapay aw, agay masla ləv aw, agay masla guzu aw, agay masla mayàh gay aw, ngaha bay, agay masla mawoy sili aw. ⁸ Ama agay kà masla makəs azlaməlok dza la ahəl səla, awoyaŋ kà madàh azlatatak

delga përa, aga masla maslëh vok à vok anha agay dziriga, aga dza anja Zëzagëla lela, aga masla mabasiñ. ⁹ Say adfah hanjëli la gay marabëñ, uwana mëtapla à azladza. Baña adëhëñ kiya uwanay kà, adàbëz tetëvi kà matapla gay uwaga à azladza anik, ngaha adàdzërëdfah atà à uda la gay uwaga babay. Ngaha adàpahla ala la paraka, kà azlamëna maf gasa à gay marabëñ à gël kà, azlayla atà aw.

¹⁰ Bëk azlamasiga à ahëñ kiya uwaga, kà uwana azladza anuvaw tadàdzadzanah gël ala, koksikoksi tapëhay kà azlatatak uwana takës vok aw, tavavar azladza babay. Azlauwana tadëhëñ kiya uwaga kà kaykay gà, kà tsëhay Yahudiya, uwana kadavàw vok à uda tagod. ¹¹ Delga kà, azlamasiga anja azlamëna gay Zëzagëla tadëf à atà gay à ahëñ, kà anja matapla azlatatak uwaga à azladza aw, kà uwaga la uwana tawis hudf gày anja azladza anik ala, la tatak uwana tatapla à azladza, tasla nëma aw, ama asa à atà mafëz sili la tsëhay matapla ziruwi gà uwaga. ¹² Dza anik la ahëñ, uwana zil gudëñ Këreta bokuba atà, apëh à ahëñ uwarà, uwana adàpaka vok, apëh la pañaw anha: 'Koksikoksi azlamëna gudëñ Këreta tapahay kà fida, tasël gël aw, bokuba azlatatak fëta, azlamëna masa, tadzugw kà à hudf anjatà përa.' ¹³ Ndzer kà, gay uwanay kà dziriga, kiya uwaga kà, slëh à atà à vok la mapëh à atà à vok à abà lela, kà atà anja manëf tetëvi anja Zëzagëla lela. ¹⁴ Pëh à atà à vok à abà lela kà atà anja manëf azlagay deydayga anja azla Yahudiya, uwana tapahahay aw, ngaha tanëfa gay anja azladza uwana takweska dziriga aw. ¹⁵ Baña la lëv tsëdanja la huma Zëzagëla, dëwdëw adagay sëtaka kà anha. Ama kà anja azladza uwana la lëv sëla, ngaha tadiñ gël à Zëzagëla à vok aw kà, tatak la ahëñ sëtaka kà anjatà aw. Kà uwana atà kà tadzugway kà azlatatak mawisiga anja madëhëñ përa, ziruwi aza à atà aw. ¹⁶ Tagod la paraka kà: 'Mësël Zëzagëla', ama tatak mawisiga uwana tadëhëñ apëhla ala, kà tasël masla aw. Tadzadzànàh gël anjatà ala kaykay la azlamawisiga, taslala vok kà madëhëñ tatak delga aya aw.

2

Kakay à slëray anja masla mapëh gay Zëzagëla ma?

¹ Ama kà anjak kà, kapël à azladza kà tatak uwana akës vok kà anja tetëvi anja Zëzagëla. ² 'Guzu akad akul aw', gòd à azlamakoz zilga. 'Dahàw tatak gesina kà la tetëvi anha, slëhàw vok à vok anjuk, dìjàw gël à Zëzagëla à vok lela, wòyàw azladza anik la lëv tekula, basàwwàñ azlanjëra koksikoksi!' ³ Pëh à azlamakoz mis bokuba uwanay babay:

‘Dahàwwàŋ kà uwana la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh lela. Kakalàhàw sləm aŋa azladza anik ala aw, kagaw azlamayà aŋa guzu aw, ŋgaha tapawla azladza anik, uwana akəs vok lela!’⁴ Baŋa tadehəŋ kiya uwanay kà, tadàtapla azlaiyaw mis babay, kà mawoyəŋ azlazil aŋatà, la azlabəza aŋatà.⁵ Ŋgaha tatapla azlaiyaw mis uwaga, kà maslèh vok à vok aŋatà, ŋgaha kà atà aŋa mazaḅ zil aw, ŋgaha tadfàh sləray lela la huḍ gày aŋatà la maḍahàh azlatatak delga, ŋgaha la makəs gay aŋa azlazil aŋatà. Baŋa tadfahəŋ kiya uwaga, azladza tadàtuḡw mawisiga lakəl aŋa gay Zəzagəla aw.

⁶ Pèh à azlabəza kohana kiya uwaga babay. Gòḍ à atà kà: ‘Slèhàw vok à vok aŋkul lela!’⁷ Gəpèh à ka babay kà kadàh tatak delga pəra, kà azlabəza kohana anik aŋa matapla tatak la uwaga la abà. Baŋa katapatàla tatak, tàpatàla la ləv tekula, kapah azlatatak deydayga aw.⁸ Tàpatàla kà azlagay uwana tagəḍ à afik, dza aslala vok aŋa matsəḍal gay à tsəh aw, ŋgaha kà azladza uwana asa à atà matuḡw à ka mawisiga à vok kà, atà aŋa maḅəz mawisiga la abà aw, ŋgaha ziruwi makəs atà.

⁹ Kà aŋa azlamayà kà, gòḍ à atà kà: ‘Kèsàw gay aŋa azlaməŋga aŋkul koksikoksi, ḍahàwwàŋ kà uwana akəs azlaməŋga aŋkul à gəl, kabayaw vok gay akul nna aw.¹⁰ Ŋgaha babay kà, katsatsakw ahəl la azlatatak aŋkul la vok aw, ḍahàwwàŋ kà azlatatak delga pəra, kà azlaməŋga aŋkul aŋa masəlay kà akul azladza dziriga haḍay’, pèh à atà. Baŋa azlamayà tadehəŋ kiya uwaga kà, azladza tadàsləkaw azlatatak uwana mətapla à azladza lakəl aŋa Zəzagəla, masla maḅəl anu.

¹¹ Delga kà azlaməna gay Zəzagəla tadfàh uwanay gəpəh lagwa, kà uwana Zəzagəla adapəhla ala la paraka, kà vok mahamay aŋha à azladza gesina, kà masla aŋa maḅəl atà.¹² Bà uwana Zəzagəla adadehəŋ kiya uwanay kà, məsəl kà, mənəfa tetəvi mawisiga aya aw, mənəfa azlatatak aŋa gudəŋ à vok, uwana takəḍ à anu à adi aya aw. Uwaga kà mok uwana anu la gudəŋ la vok la uwana, məslala vok kà maslèh vok à vok gami. Məḍaha uwana akəs vok, ŋgaha mənəfa tetəvi uwana akəs Zəzagəla à gəl.¹³ Məḍahanəŋ kiya uwanay, kà maf gəl gami à mavakay uwana à afik, Yesu Kristu Sufəl gami adàzlanəlay la mazləḅay aŋha, uwana adəpəhanula Yesu masla Sufəl Zəzagəla gami mənəga.¹⁴ Avà gəl aŋha, aməts à slaka gami à abà, kà masla aŋa mapəlanula la tsakana la abà, ŋgaha kà masla aŋa magəŋ anu sətaka la huma aŋha, kiya uwaga kà anu aŋa magay azladza aŋha, kà anu aŋa maḍàh azlatatak uwana delga

koksikoksi.*

¹⁵ Tàpla à azladza azlatatak uwanay tadzərəfahatàla, pèh à atà à vok à abà, kà uwana asa à atà matsənəŋ aw, pèh à atà la maslay uwana Zəzagəla avà à ka. Ayà kagod à azladza kà mapəsew ka aw.

3

Maday delga aŋa masla madiŋal gəl à vok

¹ Wulà à azlaməna gay Zəzagəla à gəl kà, takəs gay à azlasufəl la ahəl ala, la azlagumna aŋatà la madfəh uwana tapəhatàla. Tawoya madfəh azlatatak delga. ² Gòd à atà babay kà tatsəf gay mawisiga à azladza à tsəh aw, tagazlla aw, taga tələmma, takəs gay à azladza anik la ahəl ala babay. ³ Pèh à atà kiya uwaga, kà uwana anu babay uwarà məga azlakusonju babay, mədzadzəŋàhà gəl gami ala. Tetəvi dziriga aŋa Zəzagəla azà anu à adi, kà uwana mətawəh kà madfəh azlatatak mawisiga à tsəh pəra, məgà kà azlamawisiga, tetuw tetuw məfəhà à adi à tatak aŋa azladza anik à tsəh. Azladza tapəsəwəh anu, ŋaha anu babay məpəsəwəh atà suwaŋ. ⁴ Baməraka mədəh kiya uwanay kà, kaslā anik, Zəzagəla uwana abəl anu, apəhla ala kà adəh delga à azladza, ŋaha awoya anu kaykay. ⁵ Abəl anu kà deyday, awkà abəl anu kà kà sləray delga gami uwana mədəhəŋ aw, ama abəl anu kà, kà vok mahamay uwana akəs kà anu. Azəb anu tsakana gami lakəl ala, adəhà uwaga kà la ndzəda aŋa Masasəfok tsikasla, kiya uwaga məgà mayyi vok mawga la mabəz sifa mawga. ⁶ Zəzagəla ahənənula pawaslwasl la Masasəfok tsikasla, la ahəl aŋa Yesu Kristu uwana mabəl anu. ⁷ Adəhəŋ kiya uwaga kà, kà anu aŋa mabəz sifa, ŋaha məsəl kà masla adəvə à anu sifa uwana adəv à gay aw, uwana apakà vok kiya uwanay kà, Zəzagəla adəhà delga, ŋaha apakənula tsidəŋa la huma aŋha. ⁸ Gay uwanay gəpəh à ka, kà dziriga.

Ŋaha asa à gi kà katapla à azladza uwaga koksikoksi, kà azlauwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok makəs azlatatak delga uwanay. Gay uwana məpəhla ala kà dzəba aŋha səla aw, azlaka azladza babay. ⁹ Baŋa azladza tabay vok gay deydayga kà, kada à abà aw. Baŋa tapəhay lakəl aŋa azlababa madzidziga aŋa uwarà, kada à abà aw, kabay vok gay lakəl aŋa mapəhay aŋa Musa bay aw, kagazllaw akul nna aw, uwaga kà tatak kusonjuga deyday gə pəra. ¹⁰ Baŋa dza atsalla mavəhla à tataka azlaməna gay Zəzagəla à abà kà, sləhal ala vok asik tekula, baŋa atsənà aw kà, kafal sləm

* 2:14 2.14 2Musa 19.5; 5Musa 4.20; 7.6; 14.2; Mahabay 130.8

aya aw, gòlla à lig à gay. ¹¹ Kasəl kà azladza uwana tavàh azlaməna gay Zəzagəla ala kiya uwaga kà, atà kà, tasakà tetəvi mawisiga, tsakana aṅatà adàpəhla vok ala la paraka.

Ayyi makədf gəl à ahəṅ

¹² Gədəsləl dza anik à slaka aṅkul, zlahaw Arətemas, baṅaw Tisik, à uwana gədəsləl à awtày. Baṅa adàbəzà à awtày kà, wədf vok à uda la katskats kà mad à mabəz gi vok la Nikopoləs. Gədzugw kà, la təla awkusa kà, gədəday kà madz à ahəṅ la abatà. ¹³ Zlakà Senas masla masəl mapəhay, ṅgaha zlakà Apolos babay, və à atà tatak uwana akəs vok kà aṅa mauguzahay aṅatà uwana tadàday lagwa, kà atà aṅa manəkudfa aṅa tatak aw. ¹⁴ Azlauwana tadinṅ gəl à Yesu à vok bokuba anu tasəlay babay, kà atà aṅa madəfəh azlatatak dzəba aṅha səla aw gə uwaga kà, atà mazlakəh azlauwana la kudfa la abà. Baṅa tadəhəṅ kiya uwaga kà, madz à ahəṅ aṅatà adəgay deyday aw.

¹⁵ Azladza uwana anina la abanay, tadəfaha à ka: ‘Ayyi’ gesina. ‘Ayyi’, məgodf à azladedə uwana tawoya anu la madinṅal gəl à vok la abà, ṅgaha vok mahamay aṅa Zəzagəla apis à akul à gay à vok gesina.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À FILEMON Lettre de Paul à Phil'emon

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser à ka wakità uwanay, gi la daɲay kà Yesu Kristu. Gi Pol, anu la deda gami Timotawus, la uwana mətsetser à ka wakità uwanay, à kak slawda gami Filemon, uwana mədàh sləray gami anina. ² Mətsetser à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana tasaha à waŋ à mtəga aɲak kà madəv kuda à Zəzagəla, ŋgaha à deda gami duguga Appia la Arsip, uwana məpay anina kà aɲa Sufəl gami Yesu. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl gami Yesu Kristu tapis à akul gay à vok, ŋgaha tavà à akul lapiya aya.

Masal la madiɲal gəl à vok aɲa Filemon

⁴ Baɲa gədəv kuda à Zəzagəla kà aɲak, 'Kikay' gəgo-dahàh à Zəzagəla koksikoksi, ⁵ kà uwana gətsənaŋ kà kawoyàh azlaməna gay Zəzagəla ndzer, ŋgaha bay kà, kadiɲ gəl à Sufəl Yesu Kristu à vok. ⁶ Gədəv kuda à Zəzagəla babay kà, kà maham gay à vok aɲak la azladza anik uwana tadiɲ gəl à Yesu Kristu à vok mad à huma à gay, ŋgaha kà kak aɲa masəl azlatatak delga gesina, uwana məbəzal kà masləkawla Kristu. ⁷ Deda gulo, tsəhay mawoyəŋ uwana kawoya azlaməna gay Zəzagəla anik arabà gi, ŋgaha adzərədɣəla bay, kà uwana kà kak à uwana ləv aɲa azlaməna gay Zəzagəla anik atàslla ala.

Pol awula Onesəm à slaka Filemon

⁸ Bokuba uwana kawoya azlaməna madiɲal gəl à vok anik kà, 'Kamkam', gədəv à ka kuda kà madàh uwana gəpəh à kà. Tsa gi masla matapla la slaka Kristu kà, gi la maslay kà mapəh à ka, "Dahàŋ kà azlatatak delga!" ⁹ Ama gəpəhay bokuba uwanay aw! 'Kamkam', gənavà ka, kà madəhəŋ uwanay, kà uwana kawoya azlaməna gay Zəzagəla. Gi Pol, uwana gi makoz zil, la uwana gəpəh uwaga, ŋgaha lagwa bay kà, gi la daɲay kà Yesu Kristu. ¹⁰ 'Kamkam', gəgod à ka lakəl aɲa Onesəm. Agay masla madiɲal gəl à Yesu Kristu à vok, masla kà adagay bokuba bəzi huɖ gulo. Gi, gədagay baba aɲha la daɲay. ¹¹ Uwarà kà, akəs ka vok aw, ama lagonay kà, akəs gi vok, ŋgaha akəs ka vok bay

¹² Gəwulakala à awtày, ama madzugway gulo kà lakəl aɲha. ¹³ La kaslà uwana gi la daɲay kà gay marabəŋ kà, asa à gi kà madz à ahəŋ anu səla la abanay, kà masla məbəd à

slaka anjak à abà, kà mazlak gi. ¹⁴ Ama asa à gi madfehəŋ kiya uwanay aw. Asa à gi, kà uwana asa à ka dadəŋ suwaŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ asa à gi. Asa à gi maf à ka gasa à gəl, kà madfahgəŋ delga aw. Uwana gəwoya kayakay kà, kazlaka gi la ləv tekula.

¹⁵ Zlahaw kà, Zəzagəla avà tetəvi kà Onesəm mad madz à ahəŋ la slaka gə kà aŋa kaslā ŋuv, ŋgaha kà masla aŋa mawul à slaka anjak, ŋgaha kà akul aŋa madz à ahəŋ la slaka gə, akul səla aŋa koksikoksi. ¹⁶ Lagonay masla kà mayà pəra aya aw, dafəwà à gay mayà, kà uwana masla kà bəzi gay ləv gami. Gi kà, gəwoya Onesəm kayakay, ŋgaha ŋodegi kà mawoyəŋ anjak kà aduwa anjulo, kà uwana mayà anjak, ŋgaha aya kà, kà uwana deda anjak la Kristu la abà.

¹⁷ Baŋa kanərez gi bokuba manalay aŋa madiŋal gəl à vok anjak kà, kəs à mtəga anjak, bokuba uwana naka kakəs gi suwaŋ. ¹⁸ Baŋa awis à ka tatak ala, baŋa kanəfay la goder, pəh à gi, kà gi aŋa mapəlla à ka. ¹⁹ Gi Pol, la uwana gətsetser uwanay la ahəl gulo, kà gədəpəl à ka. Ama naka kaslala vok kà manav gi aŋa mapəl à ka nəma aw, kà uwana kikay kà mapəh à ka sayda gulo à uwana kabəzà sifa adəv à gay aw, uwaga kakoray lagwa. ²⁰ Kità kà, deda kà, gədəv à ka kufə la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla: ‘Dahəgəŋ tatak dzəbə aŋha səla aw gə, uwana atasl à gi ləv ala, kà uwana anu səla nna mədahamaw gay à vok la Yesu Kristu la abà.’

²¹ La matsetser wakità uwanay, gəsəl la dziriga kà, kadəfah uwana gənavà ka madfehəŋ. ²² Baŋa kadəkəs Onesəm à mtəga anjak dəhəgəŋ slaka à ahəŋ babay, kà uwana gəsəl kà Zəzagəla adətsən tatak uwana kana-vawwal, ŋgaha adəv à gi tetəvi kà mad à awtəy à mtəga anjak.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²³ Epafəras uwana aga la daŋay anu səla kà Yesu Kristu kà: ‘Ayyi’, agod à kak. ²⁴ Mark, Arəstarkus, Demas, Luka ŋgaha gi uwana mədəh sləray aŋa Zəzagəla la slaka gə, mədəha à ka: ‘Ayyi’.

²⁵ Vok mahamay aŋa Sufəl Yesu Kristu agay la kak.

WAKITÀ UWANA MASLA MATAPLA ANIK ATSETSÈR À AZLA IBƏRANƏᅇKOWEN Lettre aux H'ebreux

*Yesu la uwana aduwa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl
uwana uwarà gesina*

¹ Dagay uwarà, anuvaw Zəzagəla apəhàhàh à azlababa gami madzidziga, aslālàh à atà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl à wəᅇ, apəh à atà gay la azlatetəvi anik anik gesina. ² Zəzagəla apəhay tsəràh à lakana uwana makəᅇᅇ gəl à ahəᅇ anə mas à wəᅇ anə Yesu. Ama lakana avà à anu Kona anəha. Aguwà à uda kà la ahàl anə Kona anəha, à uwana Zəzagəla apəh à anu, adfahəᅇ gudəᅇ à vok. Zəzagəla afà à ahəᅇ agəᅇᅇᅇᅇ à afik kà masla anə makoray lakəl anə tatak gesina, ³ kà masla la uwana mənəᅇə mazləᅇᅇᅇ anə ndzəᅇᅇᅇ anə Zəzagəla. Masla kà kalkal la Baba anəha Zəzagəla. La gay anə tsikaslaga akəs dèwdèw tatak uwana la gudəᅇ la vok. Adfahà tetəvi anik à ahəᅇ la uwatà la uwana Zəzagəla azəᅇ tsakana à azladza lakəl ala gesina, kà atà anə magay sətaka. La lig anə uwaga la ahəᅇ, ahàᅇ, adzà madzay la ahàl kaf anə Zəzagəla lakəl, kà makoray la masla.

Yesu kà aduwa azlamalika gesina

⁴ Gay gə la uwaga, Zəzagəla adfahəᅇ Kona anəha, aduwa azlamalika gesina, kà uwana sləm uwana avà à Kona anəha kà, aduwa anə azlamalika uwanay gesina. ⁵ Tetuw tetuw Zəzagəla apəh à azlamalika kiya uwanay aw:
"Kak Kona gulo, dagay lakana azladza tadəsəlay la paraka."[☆]

Malika la ahəᅇ tetuwa à uwana:

"Gəᅇᅇᅇᅇ Baba anək, ᅇᅇᅇᅇ kadəᅇᅇᅇ Kona gulo", agòᅇᅇᅇ aw. ⁶ Ama la kaslā uwana Zəzagəla asal masləl Kona anəha à wəᅇ, uwana lakəl anə tatak gesina la gudəᅇ la vok agòᅇᅇ:

"Akul azlamalika gulo gesina sləkàwàw masla!"

⁷ Lakəl anə azlamalika kà, Zəzagəla agòᅇᅇ:

"Adfahà atà kà afad gə, ᅇᅇᅇᅇ azlamayà anəha, azlaalàh akəl aya babay."

⁸ Ama lakəl anə Kona anə Zəzagəla kà, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl anəha kà:

☆ 1:5 1.5 2 Samuyel 7.14; Mahabay 2.7

“Kak la uwana Zəzagəla, kadàkoray aṅa koksikoksi, kadàkor tsəhay aṅak lela.

⁹ Azlatatak dziriga gə uwana awoyaṅ, ama azlamawisiga kà, asa à ka atà aw, kapəsew atà aṅa tetuwa. Gay gə la uwaga, Baba aṅak Zəzagəla azalà ka, ṅgaha apakà-kala məṅga gə la mav à ka maslay məṅga dfaḍuwa à gay aṅa azladedə aṅak.”[☆]

¹⁰ Zəzagəla agòḍ aya lakəl aṅa Kona aṅha:

“Kak Sufəl dagay la madzəka, kak la uwana kadəhà gudəṅ à vok la ahəl aṅak, la uwana kadəhəṅ zagəla babay.

¹¹ Dèwdèw tatak uwana kadəhəṅ kà, adədəv à gay, ama kà aṅak kà, kadàdza à ahəṅ bokuba uwana kak la ahəṅ la uwaga kiya uwaga uwanay aṅa koksikoksi. Azlatatak uwaga gesina tadəpakahay makoz bokuba azlalukut uwana atsəkway.

¹² Bokuba uwana kakəl lukut à abà, kiya uwaga la uwana kadəkəl à abà aṅa mafay aslələf à gəl. Ama kak kà, kak la ahəṅ bawtawta madz à ahəṅ aṅak adəkəḍ gəl à ahəṅ aw.”[☆]

¹³ Aga la ahəṅ amiyaka tekula aṅa azlamalika à uwana Zəzagəla apəhal gay kiya uwanay aw:

“Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, tsərəh à uwana gəḍuw azlaməna məzam aṅak! Gəpaka azlaməna məzam aṅak bokuba azlatatak maf asik à afik aṅak.”[☆]

¹⁴ Azlauwa azlauwana tapakà azlamalika uwa? Atà kà azlaməna sləray aṅa Zəzagəla. Zəzagəla asləl atà kà mad mazlak azladza uwana adəbəl atà.

2

Məpəsew tatak uwana Zəzagəla apəh à anu aw

¹ Tsa Zəzagəla abəfanumà la Kona aṅha kà, məpəzl sləm gami à gay uwana apəh à anu à ahəṅ, kà anu aṅa maz à tetəvi delga la tsəh ala dogdogog aw. ² Məsəl kà gay uwana azlamalika tasəlla à waṅ kà, agəḍ à afik. Azlauwana tafəl sləm aw, ṅgaha la azlauwana takəs aw kà, seriya uwana Zəzagəla adəkwaṭəṅ à gəl, kà azlawla atà ndzer. ³ Kakay mətəfay à baṅa mapak gay aṅa mabəlay ala kà gay deyday ma? Gay aṅa mabəlay uwana Sufəl Yesu azəṅ kà, azlaməna mazəṅ la uwana tagəḍəṅ à afik: ‘Fida la abà aw’, Zəzagəla agəḍ. ⁴ Zəzagəla la gəl aṅha babay apəhla ala kà gay uwaga kà ndzer, la madəhəṅ azlamasəlay anik anik, ṅgaha la azlatatak nadzipo gə, avà maslay kà à Masasəḍok tsidəṅa, kà atà aṅa madəh azlatatak bokuba uwana asal.

[☆] **1:9** 1.9 5Musa 32.43; Mahabay 45.6-7; 104.4 [☆] **1:12** 1.12 Mahabay 102.25-27

[☆] **1:13** 1.13 Mahabay 110.1

Yesu apəhanula tetəvi uwana anaka məbəl ala

⁵ Uwaga kà azlamalika à uwana Zəzagəla abək atà à ahəŋ, kà aŋa makor gudəŋ uwana adàsa à waŋ aw, ŋgaha à uwana məpəhay babay la abanay aw. ⁶ Tekedika la wakità Zəzagəla la abà kà tatsetsèr kà:

'Mana à dza asik kà mafal sləm la mazlakəŋ ma.

⁷ Kazəŋ à vədah la tsəh aŋa azlamalika, kà aŋa kaslà ŋuv la lig la ahəŋ kà, kavəl masləkaway bokuba uwana tasləkawla məŋ sufəl.

⁸ Kà madegolay uwaga à uwana, tafà tatak gesina à tsəh asik aŋha.'*

Uwaga kà apəhay kà lakəl aŋa Yesu uwana Kona aŋa dza. Kà uwana tapəh kà kiya uwanay, Zəzagəla afà tatak gesina à tsəh aŋha. Uwaga asal magodəy kà, tatak gesina kà la tsəh aŋha pəra. Ama aŋa lagonay kà, mənəŋa akor azlatatak uwaga la dazuwaya dadəŋ aw. ⁹ Ama məsəl kà Yesu akor azlatatak gesina uwarà. Kà aŋa kaslà ŋuv, Zəzagəla afà à tsəh aŋa azlamalika kà, la vok mahamay aŋa Zəzagəla aməts kà aŋa azladza gesina, kà mas ŋgərpa. La mamətsay aŋa Yesu la uwana, Zəzagəla avəl məŋga, kiya masləkaw sufəl. ¹⁰ Tatak gesina kà aguwa à waŋ kà la slaka Zəzagəla, adahà à atà kà kà aŋha. Kiya uwaga asal kà mapakYesu ala sətaka la ŋgərpa uwana asà, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋa magay azlabəza aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mad à slaka mazləbəy aŋha à abà. Uwaga kà Yesu la uwana aga atà la huma kà məbəl atà.

¹¹ Yesu la gəl aŋha apaka azladza ala sətaka, atà la Baba tekula, Zəzagəla la uwana Baba aŋatà. Gay gà la uwaga Yesu azala atà ala: Azladedə. Ziruwī azəŋ kà aŋa uwaga aw. ¹² Gay gà la uwaga agòd:

"Gədəpəhla sləm aŋak ala la slaka azladedə gulo, ŋgaha la huma maham à ahəŋ aŋa tsəhay aŋak kà mazləb ka."

¹³ Ŋgaha kà:

"Gədəfa vok gulo à kak Zəzagəla à afik."

Ŋgaha aya kà:

"Gi la uwanay la azladza uwana asakà, kà gəbəl atà.'"*

¹⁴ Azladza uwana apəhay la abanay kà, uwaga kà anu uwana la sləb vok. Kà uwaga Yesu la gəl aŋha adapakay babay bokuba dza la sləb vok, ŋgaha kà la mamətsay aŋha kà aslala vok aŋa makalàh ndzəda aŋa seteni à ahəŋ, uwana aga la maslay kà makad azladza. ¹⁵ Yesu adahəŋ kiya uwanay, kà guba makəs azladza kà mamətsay aya aw. Dagay uwarà tadzadzərəhà vok la guba aŋa mamətsay la

abà, la abà gà kà, masla azèb guba uwaga ala. ¹⁶ Ndzer, wakità Zəzagəla apèh kà azlamalika la uwana tasà à waŋ kà aŋa mapəhay aw, ama asà à waŋ aŋa mazlak mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham. ¹⁷ Baməraka akès vok kà apakay kiya azladedə aŋha gesina, kà magay məŋ madzahaga uwana adàh sləray kà aŋa Zəzagəla, kà masla aŋa mazəb tsakana à azladza lakəl ala, ŋgaha asəlla atà vok la masla. Uwaga məŋ madzahaga delga gà ŋgaha masla vok mahamay gà. ¹⁸ Lagwa aslala vok azlak azlauwana mapapatay apapat atà, kà uwana asà ŋgərpa, ŋgaha agà mapapatayga.

3

Yesu kà aduwa Musa

¹ Azladedə, la kità Zəzagəla babay atsatsàmàni akul kà akul aŋa magay tsəhay aŋha. Baməraka la uwaga kà, fəw vok aŋkul à Yesu à afik, masla la uwana Zəzagəla asləl à waŋ kà masla aŋa magay məŋ madzahaga aŋa madiŋal gəl à vok gami, uwaga masla la uwana, masla masəlla anu vok la Zəzagəla, uwanay la uwana məziŋ la dazuwaya. ² Yesu kà dza delga la slaka Zəzagəla, uwana akèsàni kà madəhəŋ sləray uwanay, bokuba Musa uwana agà delga la sləray aŋha la abà uwana adahàŋ, kà aŋa azladza huɸ gày aŋa Zəzagəla babay. ³ Tazləb dza uwana aŋəl gày dāduwa à gay gày la gəl aŋha. Lakəl aŋa Yesu la Musa babay kà kiya uwanay. Masləkaway uwana məsləkaw Yesu kà, aduwa aŋa Musa. ⁴ Ndzer, azlagày gesina kà, dza la uwana aŋalàh atà, ama dza uwana adahà tatak gesina kà Zəzagəla. ⁵ Haday, Musa kà aŋa masla sləray aŋa Zəzagəla uwana adahàhàŋ lela la huɸ gày aŋha gesina kà, sləray aŋha kà apahla à azladza azlatatak uwana Zəzagəla adəpəhay la huma la gay. ⁶ Ama aŋa Kristu kà, ndzer masla Kona aŋha, uwana anəŋla huɸ gày aŋa Baba, bokuba magoɸay, masla kà lela la tsəhay sləray aŋatà uwana la abà, adəhəŋ babay. Anu tsəhay aŋha, anu babay kà anu azlaməna huɸ gày aŋha, à baŋa mēda à huma à gay la mawad vok à uda, mēfa madzugway gami à azlatatak uwaga à afik la marabay, tsəràh à makəɸ gəl à ahəŋ

Zəzagəla adav maduw ləv à tsəhay aŋha

⁷ Gay gà la uwaga Masasəɸok Zəzagəla agòɸ:

“Lakana baŋa katsəhaw kuda aŋa Zəzagəla kà,

⁸ Tsəbàwwal sləm. Kadzadzaŋaw gəl ala, bokuba uwana uwarà azlababa aŋkul madzidziga tadahàhàŋ aw, la kaslà uwatà, atà la fəta la abà, tadzà à ahəŋ la abà

mavay dzik ufađ. Atà kà, tapəsèw Zəzagəla, ɲgaha tagùr masla.

⁹ Tanə̀nà azlatatak dzəba aɲha səla aw gà uwana ada-hàhàn, dagay mavay dzik ufađ bay, tagùrla.

¹⁰ Gay gà la uwaga, ləv azàɲ à gi lakəl aɲa azladza uwaga. Gəl adakađ à atà à vok, tatsən tetəvi gulo dadàɲ.

¹¹ Kà uwaga à uwana gəfàh akur à ahə̀ɲ, la magođ à azladza uwaga kà: Tetuw kadàdiya à slaka maduw ləv gulo à abà aw!''[☆]

Zəzagəla agòđ. ¹² Azladede gulo, ðahàw hančkəli kà dza la tataka aɲkul kà aɲa magay la ləv mawisiga, ɲgaha kokufa mađiɲal gəl à Zəzagəla à vok aya, kà masla aɲa masakiya à masla uwana la tsəh ala la sifa aw. ¹³ Ama tsatsəhàhàw vok ala kà akul à akul koksikoksi, kà seteni aɲa mavavar akul à mawisiga à abà aw, ɲgaha kà akul aɲa magay azlaməna mapəseway babay aya aw. Dàw à huma à gay la mađehə̀ɲ kiya uwanay koksikoksi, kà uwana lakana kà, Zəzagəla asal mađafma à anu à ama aya. ¹⁴ Baɲa anu məda à huma à gay la makəs azlatatak uwana məđiɲal gəl à vok, dagay la madzəka tsəràh à makəđ gəl à ahə̀ɲ kà, kiya uwaga hađay, mədəgay azladza aɲa Kristu.

¹⁵ Aganay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà: 'Baɲa katsənaw kuda aɲa Zəzagəla lakana kà, kadzadzəɲaw gəl ala, bokuba uwana kadadzadzə-ɲawwanja uwarà.'[☆]

¹⁶ Azlauwa azladza uwana tatsənà kuda aɲha, ɲgaha tapəsèw uwa? Ndzer, azladza gesina uwana dagay uwarà Musa aguwa à atà à huma kà masəlla atà à uda la gudə̀ɲ Misəra. ¹⁷ Kà mađəgolay ma, uwa à uwana Zəzagəla agà magurayga mavay dzik ufađ uwa? Ndzer kà, atà azladza uwana tađahà tsakana. Kà uwaga à uwana tamàts à fəta à abà. ¹⁸ Kà azlauwa? Kà azladza uwaga à uwana: 'Gəfàha akur à ahə̀ɲ kà la tetuwa tađəbək asik à slaka gulo uwana à abà gəđəduw ləv aw', agòđ. Ndzer uwaga kà, kà azlauwana takweska gay aɲha. ¹⁹ La kiya uwanay kà, azladede gulo, mənə̀ɲaɲ kà tađək asik à slaka maduw ləv à abà aw kà, kà uwana tađiɲ gəl à Zəzagəla à vok aw.

4

¹ Dagay uwarà, Zəzagəla apə̀h à azladza kà adàv tetəvi à azladza kà madla atà à slaka maduw ləv aɲha uwana apə̀h à ahə̀ɲ kà agəđ à afik, kiya uwatà kà uwaga kà, məđàh hančkəli kà tekula la tataka aɲami aɲa magəđ à lig, ɲgaha kà masla aɲa mad à abà aw aw. ² Tapə̀h à anu gay

matsidəyga, bokuba uwana uwarà à azlababa madzidziga tatsənəṅ babay. Ama gay matsidəyga, uwaga azlakà atà aw, tadà à slaka maduw ləv uwatà à abà aw, kà uwana takès gay uwatà aw. ³ Uwaga kà anu la uwana mədàda à slaka maduw ləv uwatà à abà, anu uwana məkès gay uwaga. Agòd lakəl aṅa azlauwana takès gay uwaga aw kà: "Gəpək ləv lakəl aṅatà, gəfàha akur à ahəṅ kà tetuwa tadà-diya à slaka maduw ləv uwatà à abà aw!"[☆]

Zəzagəla adəv sləray aṅha à gay dagay uwarà, à mok uwana adəfahà gudəṅ à vok. Kiya uwaga kà, maduw ləv kà aga la ahəṅ ndzer. ⁴ La azlaslaka anik, la wakitə Zəzagəla la abà, tapəh lakəl aṅa mahəṅay mədəf:

'Zəzagəla adəvə sləray aṅha à gay la mavakay mukwa. La mamədəf gə kà, aduw ləv.'[☆]

⁵ La azlaslaka anik Zəzagəla agòd aya babay:

"Tetuwa tadədiya à slaka maduw ləv gulo à abà aw."

⁶ Azladza uwana tatsənə gay matsidəyga teraṅa bay, tadà à abà aw, kà uwana takès gay uwaga aw. Uwaga kà adzàdla: Slaka maduw ləv kà aga la ahəṅ, ṅgaha azladza anik tadàda à abà. ⁷ Gay gə la uwaga, Zəzagəla adəfahà zamana anik uwana anu la abà lakana. Uwaga adəfahà mavay dəṅ la lig la ahəṅ, mok uwana apəh azlagay uwanay à David à ahəl kà, azlagay uwana mədətsetseray adagay kà:

'Lakana baṅa kadatsənawwan kuda aṅha kà, fəwwal sləm, kadzadzaṅaw gəl aṅkul ala aw.'[☆]

⁸ Agayṅa Josu'e abəzla azlababa gami à slaka maduw ləv uwaga à abà, ndzer kà, naka Zəzagəla apəhay lakəl aṅa zamana maduw ləv anik aya aw. ⁹ Uwanay asal magodəy kà, azladza aṅa Zəzagəla kà, atà la tetəvi la ama aṅa madiya à slaka maduw ləv aṅa Zəzagəla à abà, bokuba uwana aduw ləv mahəṅay mamədəf. ¹⁰ Dza uwana adiyà à slaka maduw ləv aṅa Zəzagəla à abà kà, masla kà adəfah sləray aya aw, masla kà sləray aṅha adadəv à gay, aduw ləv suwan, bokuba uwana Zəzagəla aduw ləv la sləray aṅha la abà bay. ¹¹ Tsa baṅa kiya uwanay kà, məwad vok à uda, kà anu aṅa madiya à slaka maduw ləv uwatà à abà. Mədəfaha haṅkəli kà anu aṅa magəd à lig bokuba azlababa madzidziga uwana takweska Zəzagəla aw.

¹² Kà uwana Zəzagəla avà sifa dziriga gə à azladza, adəh sləray la ndzəfa. Gay uwana atsà à wan la paṅaw aṅha la awtəy kà la ndzəfa, ṅgaha kiya katsakar uwana azuway gay səla nna. uwana aday tsərəh à aslasl à adi. Masla kà bokuba katsakar uwana anats aslasl ala tsərəh à tsəh zəməw, uwana asa à dza kà madəfəṅ. ¹³ Tatak la ahəṅ

☆ 4:3 4.3 Mahabay 95.11

☆ 4:4 4.4 1Musa 2.2

☆ 4:7 4.7 Mahabay 95.7-11

ahàḍ vok à Zəzagəla à adi aw. Tatak gesina uwana adəhàṅ kàdazlazla lela la huma aṅha. La huma aṅha la uwana mədàsəlla à uda tatak uwana mədəhàḥàṅ gesina.

Yesu məṅ Madzahaga gami

¹⁴ Anu la məṅ Madzahaga, uwaga kà Yesu, Kona aṅa Zəzagəla, uwana adà à zagəla à afik. Kà uwaga kà, məwad vok à uda lakəl aṅa azlatatak uwana mədiṅəl gəl à vok ṅgaha məzahaṅ uwaga la dazuwaya. ¹⁵ Məṅ Madzahaga gami kà, vok ahàmal kà maruw vok à ahəṅ gami. Asà ṅgərpa tsəhay anik anik gesina bokuba aṅami, tapapət masla, ama atəd à tsakana à abà aw. ¹⁶ Kà uwaga kà: Sàw à waṅ à slaka Zəzagəla uwana avàhàḥ vok mahamay aṅha à azladza. Məzà vok à slaka aṅha la ləv tekula, kà anu aṅa maḃəzal vok mahamay, ṅgaha kà masla mav à anu dziriga aṅha uwana adàzlaka anu la mok aṅa ṅgərpa!

5

¹ Kəla məṅ madzahaga gesina kà, Zəzagəla atsatsamahani la tataka azladza la abà. Masla afà à ahəṅ kà masla aṅa madəḥ sləray aṅa Zəzagəla kà aṅa gəl aṅha, ṅgaha kà masla aṅa mavəl tatak kà aṅa mazəbatàla tsakana lakəl ala. ² Azladza uwana tasəl tetəvi delga aw, ṅgaha la azlauwana tawul tetəvi la tsəh ala kà, məṅ madzahaga kà asəl kakay à madəḥ delga la atà mi, kà uwana masla babay kà guḃguḃ, bokuba atà. ³ Kà madegolay uwaga kà, say atsa aṅiz à vədəh kà aṅa tsakana aṅa azladza anik pəra aw, ama kà aṅa gəl aṅha babay. ⁴ Dza azəḃ vok la gəl aṅha kà magay məṅ madzahaga aw, say Zəzagəla la uwana azàlalla bokuba uwana uwarà azalà Haruna.

⁵ Kiya uwanay la Kristu babay. Masla azəḃ gəl aṅha la gəl aṅha kà magay məṅ madzahaga aw. Zəzagəla la uwana azaləl, agòḍal:

‘‘Kak bəzi gulo, dagay lakana azladza tadasəl kà ndzer.’’[☆]

⁶ La azlaslaka anik anik aya, la wakità Zəzagəla la abà tagòḍ kà:

‘Kak kadəgay Məṅ Madzahaga aṅa tetuwa bokuba aṅa Melkisadaka.’[☆]

⁷ Mok uwana Yesu aləg la gudəṅ la vok kà, masla kà asəl, kà Zəzagəla la maslay kà mawulla à uda la mamətsay, adəval kuḍa la iyaw tugwi, ṅgaha azà kuda à zagəla. Zəzagəla atsənəṅ, ṅgaha awùlla à uda la mamətsay kà akəs gay aṅha. ⁸ Ama ku bà masla bəzi aṅa Zəzagəla kà, atəpla kà makəs gay à Zəzagəla ala la ahəl, la mas ṅgərpa. ⁹ Mok uwana adəfah sləray aṅha kà, apakà masla

mabəl azladza, uwana takès gay aŋha, ŋgaha abəl atà kà aŋa tetuwa. ¹⁰ Zəzagəla afà masla à ahəŋ Məŋ Madzahaga bokuba Melkisadaka.

Dahàw hanəkəli

kà akul aŋa masak tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh ala aw

¹¹ Anu la gay lakəl aŋuvaw, kà mapəh à akul lakəl Melkisadaka. Ama zlazladfa kà mapəh à akul, kà uwana sləm aga la akul lakəl aw. ¹² Akul lagwa kà, kaslāwwalla vok aŋa magay azlaməna matapla azladza anik, kà uwana kadatapawla azlatatak dagay uwarà, ama kay kà, kasəlaw azlatatak uwaga lela dadəŋ aw kà, akəs vok kà azladza anik tatsawan aŋa matapakulla aya azlatatak uwana katàpəwla dagay la madzəka lakəl aŋa gay Zəzagəla. Kasəlaw mazuw tatak may dzaŋdzaŋga dadəŋ aw, akul kalkal la azlabəza vərna uwana tasa awà dadəŋ. ¹³ Ama kəla kà, dza uwana asa awà kà, masla kà bà bəzi vərna, asəl mavəh delga ala la mawisiga dadəŋ aw. ¹⁴ Tatak may dzaŋdzaŋga kà aŋa azlamagol dza tasəl madzugway adagay, atà kà tatapla mavəh tatak delga ala la mawisiga.

6

¹ Tsa kiya uwanay zlà kà, məhəd à huma à gay, mətapla tatak uwana aŋa azlamagol dza, məduwa tatak teraŋaga, uwana mətapla lakəl aŋa Kristu, mədà à huma à gay la tatak məŋga, bokuba dza uwana adadzəka matatukw gəy, mətatukw aya aw, ama məŋjal à zagəla la madla à huma à gay. Mapəh gay la ləv ala, madəh azlatatak mawisiga uwana adala dza à mamətsay à abà aya, la madin gəl à Zəzagəla à vok aya, mədàpa à akul aya aw. ² Məslala vok matapakulla matapla akul teraŋa aya aw. Uwaga la uwana batem dziriga, kakay à mapəs gay à dza à vok la mabək atà à ahəl à gəl la sləm aŋa Zəzagəla mi? Ŋgaha Zəzagəla adàwulla azladza à uda la mamətsay mi, ŋgaha kakay adàdfaha atà seriya à gəl, la kaslā makədf gəl à ahəŋ mi? ³ Məsak azlatatak uwaga gesina, məhad à huma à gay la mazlak anu aŋa Zəzagəla ŋgaha mədàdfəhəŋ kiya uwanay.

⁴ La dziriga ma, kakay akəs vok à azladza uwana tasəkw à tetəvi mawisiga à ama mi? Kay kà, tadzà à ahəŋ la ufaka aŋa Zəzagəla la abà. Tatəp mavəy aŋa Zəzagəla, ŋgaha tabəzal Masasəfok Zəzagəla tekefik. ⁵ Atà tatapəŋ kà gay Zəzagəla kà delga, tatəp maslay aŋha uwana adəgay la zamana uwana la abà adàsa à waŋ. ⁶ Ŋgaha tawul à lig, tetəvi la ahəŋ kà mawulla atà à waŋ aŋa mapəh gay la ləv ala aw, kà uwana azladza uwanay tatatəsl Kona aŋa

Zəzagəla, à ahəf à adi kà masəla tatsəkəkal magodəhay à gəl la dazuwaya.

⁷ Dzùgwàw lakəl aṅa kutso, baṅa iyaw asuw à guf à abà kà, tatak may atsa à uda, ṅgaha azlaka azlaməna mapəsay, uwaga asal magodəy kà Zəzagəla apis gay à guf uwatà à vok. ⁸ Tekedika la guf la abà kà, atək la kəsaf mawisiga atsa à uda la abà, kutso kà tatak deyday. Zwek la huma la gay kà Zəzagəla adətsafla adəgay mabəbəh gay gə aṅa tetuwa.

⁹ Akul, uwana kul azlaməna gay ləv gulo kà, amiyaka məpəh kiya uwanay kà, məsəl kul, məsəl kà kanəfaw tetəvi delga gə, ṅgaha kà Zəzagəla adabəl kul. ¹⁰ Masla kà dziriga, hadəy gə, kà sləray aṅkul uwana kadəhawwanə kà avikaṅ aw, bokuba magodəy, uwana kazlakəhaw azladedə aṅkul məna gay Zəzagəla, ṅgaha zlakəw atə kiya uwaga aya, ṅgaha uwaga apəhla ala kà: Kawoyaw Zəzagəla. ¹¹ Uwana mətəwal à tsəh kaykay kà, kawadəw vok à uda, kà kadaw à huma à gay kà kul aṅa mabəzal tatak uwana kaduwəwal yewdi. ¹² Asa à anu kà kagaw azlaməna may vok aw, kiya uwaga kà: Gəw kà bokuba azlauwana tadinə gəl à Zəzagəla à vok, tafa manewəṅ aṅatə kà à Zəzagəla à afik. Atə la uwana tadəbəzal tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ.

Uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà, agədīṅ à afik

¹³ Kasəlaw kà, dagay uwarə kà Zəzagəla apəh à Abərahəam à ahəṅ. Mok uwana apəh uwaga kà, afahə akur à ahəṅ la dziriga. Dza la ahəṅ aduwanə Zəzagəla aw. Kà Zəzagəla aṅa mazuwal mawadəy aw, kiya uwaga afahə akur à ahəṅ kà la gəl aṅha. ¹⁴ Agodf:

“Ndzer, gəpis à ka gay à vok, gədàvə à ka mayyi à tsəh ala uwana dza atugway aw.”^{*}

¹⁵ Abərahəam awadə ləv ala la tsetsi dadəṅ aṅa Zəzagəla, ṅgaha la mabasīṅ. Kiya uwaga akudə azlatatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəṅ. ¹⁶ Baṅa azladza tazùw mawadəy kà la sləm aṅa dza məṅga uwana aduwa atə. Mawadəy kà uwana adəv à gay la tataka azladza la abà. ¹⁷ Gay gə la uwaga à uwana, Zəzagəla azùwal mawadəy. Asəl kà azladza uwana apəh à atə gay à ahəṅ kà, tatsən tatak uwana apəh à ahəṅ kà madagədīṅ à afik. Gay gə la uwaga apəhal à ahəṅ dadəṅ à tatak uwana adavəl, la lig la ahəṅ azùwal mawadəy.

¹⁸ Kiya uwaga azlatatak səla la ahəṅ uwana dza aslələ vok mabədla aw, uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ, ṅgaha la uwana afəhəh akur à ahəṅ lakəl aṅha kà, adəh fida aw, uwana

^{*} 6:14 6.14 1Musa 22.16-17

məyahay la slaka Zəzagəla, kà anu aŋa maɓəzal slaka, kà anu aŋa mahad vok à ahəŋ, uwaga adzərəd anu à uda kaykay, kà anu aŋa maf manewəŋ gami kà à tatak uwana à tsəh Zəzagəla afà à anu à huma à gay. ¹⁹ Tatak uwana məfa manewəŋ gami à afik kà, Zəzagəla akəs anu dzəkka, kà anu aŋa madz à ahəŋ titi la huma Zəzagəla, bokuba kəslah iyaw uwana tawadəŋ à ahəŋ lela la iyaw la abà la gay dərəv. Gay gà la uwaga à uwana, bafta uwana atsək à slaka tsikaslaga, ama afətamalla ala la huma gami, kà anu aŋa mad à gày à huf gà, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ. ²⁰ Yesu kà adagay la abatà la huma gami, masla la uwana aɓəd à huma kà anu, kà uwana masla apək Məŋ Madzahaga mənğa gà, bokuba Melkisadaka adagay mən madzahaga aŋa koksikoksi.

7

Melkisadaka madzahaga aŋa Zəzagəla

¹ Melkisadaka uwaga uwarà kà agà sufəl aŋa gudəŋ Salem, agà babay madzahaga la huma Zəzagəla uwana kərkər la afik. La zamana anik Abəraham ahəd à guvəl, akəd azlasufəl anik anik à gay. Mok uwana adawul à waŋ la guvəl kà, Melkisadaka ahəd kà magagamay la masla, apisalla gay à vok. ² Abəraham avà à Melkisadaka makulo aŋa kəla tatak uwana azùw la guvəl la abà. Melkisadaka uwaga kà, sləm aŋha asal magodəy kà, teraŋa kà: Sufəl uwana dziriga. Nğaha babay agà sufəl aŋa lapiya kà uwana agà sufəl aŋa Salem, nğaha Salem asal magodəy kà: Lapiya. ³ Dza la ahəŋ asəl baba aŋha la iyà aŋha bay aw, baməraka azlababa aŋha madzidziga bay aw. Məsəl mok mayyay aŋha bay aw, amiyaka bà mamətsay aŋha babay. Masla agà magagazləlaga la Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, kà uwana sləray aŋa mav tatak aŋha akəd gəl à ahəŋ aw.

⁴ Dzùgwàw lakəl aŋa mənğa aŋha tsi. Abəraham baba gami madzidziga kà, ahəl tatak uwana azùw la guvəl la abà gesina, avàhəŋ ala madziga kulo kulo, avàhal tekula tekula la gay aŋa kulo kulo gesina. ⁵ Azlaanik la mayyi à tsəh ala Levi kà, mənə makəd tatak à Zəzagəla la tataka aŋatà la abà, atà kà azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Musa. Tagəd à atà: 'Dàw à slaka azladza, kà tavàhà à akul tekula la gay aŋa kəla tatak kulo, kà akul aŋa madzadzarlaka vok.' Hadəy, məsəl kà tabəzəhal tatak uwaga la ahəl aŋa azladedə aŋatà, bà atà dagay mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham bay. ⁶ Ama Melkisadaka kà agà mayyi à tsəh ala aŋa azlaməna mavəh tatak à Zəzagəla uwaga aw, baməraka la kità bay kà, aɓəzal tatak la ahəl aŋa Abəraham. Abəraham kà masla kà Zəzagəla apəhal

azlatatak uwaga à ahàl. Melkisdaka uwaga la uwana apìs gay à Abèraham à vok. ⁷ Haday, mèsəl kà baṅa dza apìs gay à dza anik à vok, kà masla la uwana mənḡa. Kità kà, Melkisdaka la uwana aduwà Abèraham. ⁸ Azlamadzahaga uwana la huɔf gày aṅa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, uwana tabəzàh à makulo aṅa tatak la ahàl aṅa azladedə aṅatà tamàtsàhàh. Ama Melkisdaka kà aməts aw, agà la ahəṅ aṅa koksikoksi, bokuba uwana wakità Zəzagəla agod à anu. ⁹ Lagwa məslala vok aṅa magoday kà, Levi uwana abəzàhà tatak la slaka azladza anik kà, atà babay kà tavà makulo aṅa tatak à Melkisdaka suwaṅ, kà uwana baba aṅha Abèraham avà tatak à Melkisdaka la gəl aṅha. ¹⁰ Bokuba magoday kà, mok uwana Abèraham avà tatak à Melkisdaka, kà Levi kà tayyay dadəṅ aw, la lig la ahəṅ mayyi à tsəh ala aṅha avàhal babay. Uwaga adzadənəṅ ala kà Melkisdaka aduwàṅ huɔf gày aṅa Levi gesina la kaykay.

Yesu kà aduwa Melkisdaka

¹¹ Sləray aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la huɔf gày aṅa Levi kà, taslala vok kà mahənəṅ ala uwana asa à Zəzagəla aw. Agayṅa taslala vok kà mahənəṅ ala kà, naka delga kà aṅa mas à waṅ aṅa Məṅ Madzahaga anik uwana aduwaṅ Melkisdaka aya aw, naka azlaməṅ madzahaga tagay kà mayyi à tsəh ala aṅa Levi pəra bokuba Haruna. Uwaga kà aga kà la ahàl aṅa madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana tagà la huɔf gày aṅa Levi à uwana Zəzagəla avà mapəhay aṅha à azlaməna gudəṅ Isərayel à ahàl. ¹² Baṅa Zəzagəla abəɔla azlamadzahaga kà, məsəlay bay kà mafàh akur à ahəṅ aṅha abəɔla vok babay. ¹³ Lagonay kà, məsəl kà tsəhay madzahaga abəɔla vok. Masla à Sufəl gami Yesu, uwana məpəhay la abanay kà, asà à uda kà la tsəhay anik. Masla kà tsəhay aṅa Levi aw. Dza la ahəṅ la tsəhay aṅha la abà madzahaga, uwana masla makad tatak aw, ṅgaha à uwana tetuwa adakəɔ tatak à Zəzagəla, kà tsakana aṅa azladza aw. ¹⁴ Haday, masla à Yesu kà, asà à uda la tsəhay aṅa Yahuda la abà. Mok uwana Musa apàhàh lakəl aṅa azlaməna makad tatak à Zəzagəla kà, apàh kà lakəl aṅa tsəhay uwaga aw.

¹⁵ Azlaməna makad tatak la huɔf gày aṅa Levi kà, taslala vok kà madla azladza à slaka Zəzagəla aw. Aganay à tatak uwana adzəɔf gay uwaga ala: Madzahaga anik aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana bokuba Melkisdaka kà adazlanalay. ¹⁶ Dza uwatà kà mənḡ madzahaga aṅa makad tatak à Zəzagəla la mapəhay aṅa azladza aw. Ama masla kà Məṅ Madzahaga, kà uwana aga la maslay kà

madz à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. ¹⁷ Lakəl aŋa dza uwaga tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

“Kak kà, kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi bokuba Melkisadaka.”[☆]

¹⁸ Zəzagəla abəđla azlamapəhay aŋha uwarà, kà uwaga tagà la ndzəda aw, tazlakàh azladza babay aw. ¹⁹ Mapəhay aŋa Musa kà aslàla vok magəŋ azladza sətaka la huma Zəzagəla aw. Lagonay kà tatak anik la ahəŋ, à uwana aduwa mapəhay aŋa dza uwaga. Məfa manewəŋ à uwana à afik, avà masəlay kà maz vok à slaka Zəzagəla.

²⁰ Ngaha aya kà: Mok uwana Zəzagəla asal maf Yesu à ahəŋ kà Məŋ Madzahaga kà, afàhà akur à ahəŋ dadəŋ, à mok uwana tsəhay Levi apakà məŋ madzahaga kà Zəzagəla, afàhà akur à ahəŋ kiya uwanay aw. ²¹ Ama Zəzagəla azùw mawadəy à Yesu la magodəy kà:

“Gi, gi Sufəl Zəzagəla gədàbədla tatak uwanay aw: Gədàzuw à ka mawadəy, kà kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi.”[☆]

²² Uwanay kà asal magodəy, kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adəhəŋ la anu kà, uwaga dafuwa à gay makəs vok slawda maviyaga uwatà uwarà. Yesu la uwana adzadà tatak uwaga ala.

²³ A babay kà tatak anik la ahəŋ aya, kà azlamadzahaga aŋa makad tatak la huđ gəy aŋa azla Levi kà tagəh dəŋ, kà uwana tamətsəh, baŋa anik adamətsay kà, anik abəd à slaka aŋha à abà. ²⁴ Ama Yesu kà kiya uwaga aw, masla kà amətsay aw aŋa koksikoksi, sləray aŋa magay madzahaga aŋha kà adəkəđ gəl à ahəŋ aŋa tetuwa aw. ²⁵ Kà uwaga à uwana aga la maslay lakəl aŋa tatak gesina kà mabəl azladza uwana tatsa à wəŋ à slaka Zəzagəla, kà madegolay masla uwana aga la ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. Abəđàh à huma kà madəv kuđa à Zəzagəla kà anu.

²⁶ Masla kà Məŋ Madzahaga uwana məwoyəŋ. Masla kà tsikaslaga, mawisiga aŋha la ahəŋ à masla aw, adəh tsakana aw. Masla kà kiya azlaməna tsakana aw, Zəzagəla afà à fəta à awtəy tsikasla. Afà aslələf aŋha à gəl la zagəla la afik, ²⁷ kà aŋa azlamadzahaga anik, uwana kà say takadəy tatak à Zəzagəla kəla mahəny. Baŋa tadəy kà makad tatak kà, say takəđay kà aŋa gəl aŋatà dadəŋ, ngaha atà aŋa makadəy kà aŋa tsakana aŋa azladza anik. Ama kà aŋa Yesu kà, adəhəŋ kiya uwaga aw. Masla kà, avà kà asik tekula pəra, ngaha asla kiya uwaga. Mavəy uwaga kà vok aŋha uwana avà. ²⁸ Azlamadzahaga uwana mapəhay aŋa Musa abək atà à ahəŋ kà, tagà kà azladza deydayga. Tadəhəhà tsakana.

Ama mok uwana Zəzagəla afàha akur à ahəṅ kà, abèdla Kona aṅha à abà kiya Məṅ Madzahaga, uwana akəf gəl aṅha bokuba uwana asal. Adadza à ahəṅ kiya uwanay aṅa koksikoksi.

8

Yesu kà Məṅ Madzahaga gami

¹ Gay uwana aduwà à vok kà aganay: Mədadzəka mapəhay: Məṅ Madzahaga gami uwana adadza madzay la kəslah asik la afik la ahəl kaf aṅa Zəzagəla lakəl la zagəla, uwana akor tatak gesina, ² masla kà Məṅ Madzahaga la slaka tsikasłaga, uwana la Zəzagəla la abà. Azlamadzahaga tadfahàhà sləray aṅatà la gày lukut uwana la aku, ahəl aṅa azladza adfahəṅ. Ama slaka uwana Yesu adàh sləray aṅha kà la zagəla, slaka dziriga uwana Zəzagəla adfahəṅ.

³ Azlaməṅ madzahaga gesina kà tabək atà à ahəṅ, kà atà aṅa mavàh tatak à Zəzagəla, ṅgaha bay kà atà makadəl tatak. Gay gà la uwaga, Məṅ Madzahaga gami akor tatak kà mavày suwaṅ. ⁴ Mədzugw, mok uwana agà la ahəṅ la gudəṅ la vok kà, apakà Məṅ Madzahaga aw. Kà uwana azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəṅ, uwana takədəl tatak bokuba uwana mapəhay aṅa Zəzagəla agəd à azla Yahudiya. ⁵ Azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwaga kà tadfahàhà sləray aṅatà kà la məṅ gày madəv kuđa à Zəzagəla la aku. Ama gày uwaga kà maftsa vok aṅa gày dziriga uwana la zagəla la afik. Mok uwana Musa ahəd kà madàh gày lukut uwatà kà Zəzagəla agədəl:

“Nərèz lela, ṅgaha həd, kadanəl bokuba uwana gəpəhkala la gudəṅ uwanay la afik.”[☆]

⁶ Kətà haday, mənəṅəṅ kà sləray aṅa Yesu Kristu aduwaṅ sləray aṅa azlamadzahaga anik gesina la kayak, makəs vok slawda uwana akəs anu vok slawda la Zəzagəla, ṅgaha la azladza kà, aduwaṅ makəs vok slawda aṅa uwarà, uwatà bay, kà uwana tatak uwana Zəzagəla apəhəṅ la makəs vok slawda uwanay la abà kà, aduwaṅ azlatatak uwana məbəzal uwarà.

⁷ Agayṅa makəs vok slawda teraṅaga agay delga kà, naka Zəzagəla adàh makəs vok slawda anik aya aw. ⁸ Ama mənəṅəṅ kà aslā aw, kà uwaga Zəzagəla apəhla tsakana aṅatà à azladza, ṅgaha agəd à atà:

“Fàw sləm à abà. Zamana anik adàsa à waṅ à uwana gəfàh makəs vok slawda mawga la Isərayel, ṅgaha à azladza tsəhay Yahuda.

⁹ Dagay mok uwana gəkəs ahàl aŋa azlababa aŋatà madzidziga kà masèlla atà à uda la gudəŋ Misèra la abà kà, gəkəs vok slawda la atà.

Ama makəs vok slawda mawga uwana gədàdefhəŋ lagwa, adàgay kà bokuba makəs vok slawda uwatà aya aw. Tawisà makəs vok slawda maviyaga ala, à uwana gədfahəŋ. Gay gà la uwaga à uwana, gəguwatàla à lig à gay. Gi Sufəl Zəzagəla aŋkul la uwana gəpəhay kiya uwanay.

¹⁰ Makəs vok slawda uwana gədàdefhəŋ la azladza Isərayel la zamana uwatà kà aganay:

Gədàfa à atà mapəhay gulo à ahàl,

Gədətsetserah mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh babay.

Gədàgay Zəzagəla aŋatà,

Ŋgaha tadàgay azladza gulo suwaŋ.

¹¹ Dza la ahəŋ adàda à slaka azladedda aŋha kà matapatàla gay gulo matapay aya aw, Kà magoɸ à atà kà:

Səlàw Sufəl Zəzagəla aya aw,

Kà uwana dza gesina tadàsəl gi azlabəziga baməraka azlamagolga bay.

¹² Vok adàhama à gi kà tsakana aŋatà, gədàmatsatəŋ ala adàgay.

Gədàfa à atà à ləv à abà aya aw.^{1*}

Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòɸ.

¹³ Uwana Zəzagəla apəh kiya uwanay kà lakəl aŋa makəs vok slawda mawga, uwaga asal magoɸay kà, uwana adahəŋ teraŋa kà, apakà maviya tatak. Məsəl haday kà, tatak uwana adapaka maviya tatak kà, uwaga kà azlaka dza aya aw, iyaw aŋha adadəv à gay adagay.

9

Tetəvi delga kà masləkaw Zəzagəla

¹ La makəs vok slawda teraŋa la abà kà, mafàh akur à ahəŋ aŋa Zəzagəla la ahəŋ à uwana naka azladza tasləkaw masla. Agà la ahəŋ babay slaka uwana azladza taŋàl, kà masləkaway la aku. ² Azladza tadahà gày lukut huɸ səla, mad à gày teraŋa slaka tsikaslaga, la gày uwatà la aku kà fənəs la aku, table la aku, uwana tabək kaf aŋa Zəzagəla à afik. ³ La gay gamagày aŋa gày uwatà tanəlanəŋ ala la bafta kà huɸ gày uwatà kà, slaka tsikaslaga kaykay. ⁴ Tabək tatak mabək ahàf matərsin luwàluwàga à agu. Tafà sahar aŋa makəs vok slawda à agu la abatà. La sahar uwatà la abà, tatak may uwana Zəzagəla aslələh à ahəŋ la zagəla kà agàh la abà la abatà, sləm aŋha Manu. Azəva aŋa Haruna uwana awuratət bay kà, agà la sahar uwatà la abà, ŋgaha azlaakur

* 8:12 8.12 Yeremiya 31.31-34

səla uwana Zəzagəla atsetsèral mapəhay kulo aŋha à adi babay kà agà la abà la abatà.* ⁵ La sahar uwatà la afik kà, maftsa à vok aŋa azlamalika səla la ahəŋ, uwana asa à atà kà mapəhla à azladza, kà Zəzagəla la ahəŋ la abatà, tabatàhà gogozläh à sahar uwatà à gəl, kà matsak à slaka uwana à ama takàd tatak à Zəzagəla kà aŋa mamats tsakana ala. Ama asa à gi kà mapəh gay uwaga à uda lagonay la dazwaya aw.

⁶ Mok uwana sləray adafah vok à ahəŋ gesina kà, azlaməna makad tatak tafahàhà sləray aŋatà la gày teraŋaga la aku koksikoksi. ⁷ Hud gày masəla kà, say məŋ madzahaga aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, la uwana adàh à agu pəra, kəla mavay kà asik tekula pəra adàha à agu, say la aŋiz la ahəl kà mav à Zəzagəla, kà aŋa gəl aŋha, ŋgaha kà, kà aŋa azladza babay kà mamats tsakana aŋa azladza, uwana ala tafahəŋ gesina kà, kà uwana atà azladza asik pəra. ⁸ Masasədok Zəzagəla apəhanula, kà tetəvi uwana adala dza à slaka tsikasлага kaykay kà adapəzl vok dadəŋ aw, uwana hud gày matera à lig dadəŋ. ⁹ Uwaga kà maftsa à vok, uwana apəhanula uwaga kà, asal magodəy kà azlatatak uwana adapaka vok, la uwaga la mas à waŋ aŋa Yesu uwana tavàh, ŋgaha la uwana takad à Zəzagəla kà aslala vok aŋa mag ləv aŋa azladza uwana tanəfa tetəvi uwaga sətaka aw. ¹⁰ Atapatàla kà lakəl aŋa tatak may, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak masay, ŋgaha lakəl aŋa mapaläh tatak may, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak masay, ŋgaha lakəl aŋa mapaläh tatak pəra. Uwaga kà azlatatak aŋa gudəŋ à vok, uwana tadza à ahəŋ kà aŋa dəŋŋa pəra, tsəràh à uwana Zəzagəla adàbədla azlatatak gesina à ahəŋ.

¹¹ Lagonay kà, ndzer Kristu kà adasa à waŋ. Masla kà Məŋ Madzahaga uwana asəlla azlamapis gay à vok à waŋ, la azlatatak delga uwana mədabəzal la ahəl aŋha. Adàh sləray aŋha la gày anik la kay, uwana daduwa à gay azlagəy lukut, uwana tafahəhəŋ uwarà, ŋgaha dzəba aŋha səla aw. Uwaga maŋalayga la ahəl aŋa azladza aw, Zəzagəla la uwana aŋəl la gəl aŋha, gày uwaga kà la gudəŋ uwanay la vok babay aw. ¹² Ama adàla kà aŋiz aŋa gəl aŋha à gày la ahəl, ŋgaha avà kà asik tekula pəra, la uwaga la uwana abəlla anu à uda la tsakana gami la abà aŋa tetuwa. ¹³ Dagay uwarà kà, takàd al azlabahu ŋgaha la azlakokur, takotsekwàh aŋiz à azladza, uwana azlasətaka la huma aŋa Zəzagəla aw. Takàsàh vèlik tatàläh à gay, ŋgaha masəka akəl akəlga kà tatsàh à azladza aya babay. Kiya

* 9:4 9.4 2Musa 30.1-6; 3Musa 17.8-10; 5Musa 10.3-5

uwaga azladza uwana tawisà mapəhay aŋa Zəzagəla ala kà, tapakàh sətaka la huma aŋa mapəhay aŋa Zəzagəla. ¹⁴ Kayyà, baŋa kiya uwanay kà, aŋiz aŋa Kristu aduwan gesina, kà uwana aŋiz aŋa Kristu kà dāduwà à gay aŋa azlatatak asik, kà uwana masla adfahà tsakana aw. Masla kà avà gəl aŋha à Zəzagəla la ndzəda aŋa Masasəfok tsidfaŋa, kà anu aŋa mafàh azlatatak mawisiga uwana adala anu à mamətsay à abà aw, ama məfah sləray aŋa Zəzagəla uwana avà à anu sifa adəv à gay aw.

¹⁵ Kà uwaga à uwana apakà masla makəsa anu vok slawda la Zəzagəla. Ngaha kà azladza uwana Zəzagəla azalà atà kà, tadàbəza tatak delga uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, kà atà tadàkoray aŋa koksikoksi. Uwaga adafahàhà vok kiya uwaga kà, kà uwana Kristu aməts, la mamətsay aŋha asùkw azladza à uda la tatak mawisiga aŋatà uwana la abà tafahàhəŋ la mok uwana atà la tsəh aŋa makəs vok slawda maviyaga.

¹⁶ Məsəl kà dza azuw gày, kà say dza amətsay dadəŋ, la uwana dza azuw gày aŋha. ¹⁷ Baŋa dza la sifa kà, mapəhay uwana apəh kà, mavàh tatak kà godega aŋha la ahəŋ dadəŋ aw, say baŋa adamətsay la uwana pəra. ¹⁸ Kità bay, uwana Zəzagəla adfahà makəs vok slawda maviyaga baməraka la mawga kà, say la mats aŋiz à vəfah. ¹⁹ Dagay uwarà Musa apəh mapəhay aŋa Zəzagəla à azladza gesina dadəŋ. La lig la ahəŋ atsàh aŋiz aŋa azlavəlik, la azlabahu ngaha ahohodla la iyaw uwana tatadəh. Aslähànì babasl à ahəl dats babay, ngaha la slewzi aŋa padə tuwan mativga kize akotsekwàh à wakità aŋa Zəzagəla, ngaha à azladza gesina babay. ²⁰ Ngaha agòf: ‘Uwanay kà aŋiz uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la akul. Tsizllàw à makəs vok slawda uwanay à afik’, agòf à akul. ²¹ Musa akotsekwàh aŋiz à gày lukut babay, ngaha à azlatatak gesina uwana adəhla sləray à Zəzagəla. ²² La mapəhay aŋa Zəzagəla la abà kà, gay mənŋa aŋa azlatatak kà, tagahəŋ sətaka kà la aŋiz, kokudfa aŋiz kà, Zəzagəla aməts tsakana à azladza ala aw, say baŋa aŋiz adanəf à vəfah.

Aŋiz aŋa Yesu aməts tsakana aŋa azladza ala

²³ Tetəvi uwana Musa atəpla à azladza dagay uwarà kà, agà kà bokuba maftsa vok aŋa azlatatak dziriga la zagəla pəra. Naka magəhəŋ azlatatak uwaga gesina tsidfaŋa, kiya uwaga à uwana mapəhay aŋa Musa apəh. Ama baŋa kà aŋa manəfay dziriga kà, asal makəfal tatak uwana aduw aŋiz aŋa azlatatak, uwaga kà mavəy uwana Yesu Kristu akəf, avà gəl aŋha. ²⁴ Məsəl kà masla kà ahəd à huđ gày tsi-kaslaga uwana à agu, azladza taŋəl la ahəl aw. Uwaga kà

maftsa vok aŋa slaka uwana Zəzagəla la abà pəra. Ama ahàd kà à zagəla, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ, kà masla mawulla anu à tsəh la slaka Zəzagəla. ²⁵ Azlaməŋ madzahaga aŋa azla Yahudiya tadahàhà à agu à slaka tsikaslaga kaykay gà à agu, kà asik tekula kəla mavay, tadahàhà à gəy la aŋiz la ahàl, aŋiz aŋa gəl aŋatà aw. Ama Kristu kà avà kà aŋiz aŋa gəl aŋha, masla kà avà gəl aŋha kà asik tekula, awkà asik dəŋ aw. ²⁶ Agayŋa agay kiya uwanay, awkà naka asa ŋgərpa məŋga dagay uwana gudəŋ à lig madzəka vok. Ama asà ŋgərpa kà asik dəŋ aw. Asà à waŋ kà asik tekula, nekwa la mok makəɸ gəl à ahəŋ pəra. Avà vok aŋha à Zəzagəla kà mazəb tsakana à azladza lakəl ala aŋa koksikoksi. ²⁷ Azladza gesina tamətsay kà asik tekula pəra. La lig la ahəŋ kà, kəla uwabeyuwi tada à huma Zəzagəla kà masla maɸàh à atà seriya à gəl. ²⁸ Kristu kà agà kiya uwaga babay, asik tekula pəra, asəkw aŋiz aŋha à vəɸah kà masla aŋa mazəb tsakana aŋa azladza aŋuvaw. Adàwula à waŋ kà masəla aya. Ama la kaslā uwatà kà, adàsa à waŋ kà, kà mazəb tsakana aŋa azladza aya aw, ama kà maɸəl azladza uwana takud masla.

10

¹ Azlamapəhay aŋa Musa kà, tagà kà maftsa vok aŋa azlatatak delga uwana tadàsa à waŋ la huma la gay pəra. Atà kà azlatatak makəɸ gəl à ahəŋ aw. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak takəɸàh tatak à Zəzagəla kà kəla mavay. Azladza uwaga asà à atà maz vok à slaka Zəzagəla la tetəvi uwaga, ŋgaha ma la tetəvi ma uwala makəɸ tatak uwaga apakatàla sətaka la? ² Agayŋa tapakà sətaka kà uwana takəɸ tatak asik tekula kà, anaka tsakana aŋatà kà avikaŋ, naka takəɸal tatak aya aw. ³ Ama kiya uwaga aw. Baməraka la makəɸ tatak uwaga bay kà, tapəhatàla tsakana aŋatà kəla mavay. ⁴ Kà uwana aŋiz aŋa azlabahu la azlavəlik la azlakokur aslāla vok kà mazəb atà tsakana aŋatà lakəl ala aw.

⁵ Kà uwana mok uwana Kristu asal mas à waŋ à gudəŋ à vok kà, agòɸ à Zəzagəla kà:

“Asa à ka məkəɸ à ka azlatatak aw, baməraka mav à ka azlatatak aw. Ama kadàhà à gi, kà gi aŋa mawulkala.

⁶ Azlatatak uwana takəɸay aŋa maɸakay la uwana akəs à ka gəl aw, mats aŋiz à vəɸah kà aŋa tsakana kà, akəs à ka gəl babay aw. Kawoyaŋ kà: Makəs gay aŋak pəra.

⁷ Haɸay gəgòɸ à ka: Iyay, gi la uwanay Zəzagəla, gəda à awtəy à gudəŋ à vok, kà gi maɸàh uwana asa à

ka, gədàdfehəŋ bokuba uwana tatsetsèr lakəl gulo la wakità mapəhay la abà",[☆]

agòdal. ⁸ Gay teraŋaga uwana Kristu apèh kà aganay:

"Haday, Zəzagəla gulo, asa à ka kà takad à ka tatak kà mav à ka aw, baməraka mav à ka azlatatak anik bay aw. Asa à ka babay aŋa maɓak à ka azlatatak aw, ŋgaha asa à ka tatsàhà à ka aŋiz kà mamats tsakana ala babay aya aw."

Apèh uwanay kiya uwaga kà, kà uwana azlatatak uwaga tanəfa slaka aŋa mapəhay. ⁹ Agòd: 'Gi la uwanay, gəda à awtày à gudəŋ à vok, kà gi aŋa madəh uwana akəs à kak à gəl.' Uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla akweska madz à ahəŋ maviyaga la matsàh aŋiz à vədah, ŋgaha abədla à abà la mamətsay aŋa Yesu Kristu. ¹⁰ Kà uwana Yesu Kristu kà, adahà uwana akəs à Zəzagəla à gəl, avà vok aŋha deyday, mədàgay tsikasla la huma Zəzagəla. La azlamənəfay anik anik kà, akəs vok aya tetuwa aw.

¹¹ Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tadəhàhà sləray aŋatà kəla mahəŋay la slaka matsizlla koksikoksi, takàdàhàhal tatak, ama azlatatak uwaga kà aslala vok aŋa mazəb tsakana aŋa azladza aw. ¹² Ama Yesu Kristu kà, kà akəd gəl aŋha, uwana agà la maslay kà mazəbla tsakana aŋa azladza gesina aŋa tetuwa. Ŋgaha adzà madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. ¹³ Lagwa kà akuday kà kaslà uwana Zəzagəla adàbək azlaməna məzam aŋha à tsəh asik aŋha.[☆] ¹⁴ La mav gəl aŋha asik tekula apakà azladza aŋha ala dzəŋdzəŋga la huma Zəzagəla, abək atà à slələf à gəl, apàkatàla sətaka aŋa koksikoksi.

¹⁵ Masasədok tsikasla babay kà, apəhanula azlatatak uwaga la dazuwaya, uwaga kà dziriga, agòd kà:

¹⁶ "Sufəl Zəzagəla gami agòd kà: Makəs vok slawda, uwana mədəfehəŋ anina kà, la mok uwatà kà gədafa mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh. Gədətsetser à ləv aŋatà à tsəh aya babay."[☆]

¹⁷ Ŋgaha agòd aya: 'Gədàdzugway lakəl aŋa tsakana aŋatà à tsəh aya aw, baməraka lakəl aŋa azlatatak mawisiga uwana tadəhəŋ gesina.' ¹⁸ Tsa baŋa Zəzagəla adamats tsakana aŋa azladza ala kà, azladza tanəkudə aŋa makad tatak anik anik aya kà mazəbay mawisiga aŋa azladza aw.

Makəs gay Zəzagəla lela

¹⁹ Azladedə gulo, tsa baŋa kiya uwanay kà, kà mamətsay aŋa Yesu la makəlay aŋa aŋiz aŋha kà anu mənəfa tetəvi

[☆] **10:7** 10.7 Mahabay 40.6-8

[☆] **10:13** 10.13 2Musa 29.38; Mahabay 110.1

[☆] **10:16** 10.16 Yeremiya 31.33

delga aŋa mad à slaka tsikaslaga, uwana Zəzagəla la abà. ²⁰ Yesu akwohà bafta uwatà ala, à uwana məpəh gay aŋha uwarà, apəzlla anu tetəvi la uwatà, kà mad à huf gà gà. Uwaga kà tetəvi mawga uwana məbəz sifa la ama. Bafta uwana akwohəŋ ala kà, asal magoɔfay kà vok aŋha, uwana tatatəsl à ahəf à adi. ²¹ Anu la Məŋ Madzahaga uwana af sləm à azlaməna gay Zəzagəla. ²² Kà uwaga à uwana, məf madzugway gami à Yesu à afik aŋa deŋdeŋ, məzà vok à slaka Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana aŋiz aŋa Yesu Kristu adag ləv gami sətaka, ŋgaha adapal anu la iyaw tsifaŋaga. ²³ Zəzagəla apəh à anu, kà mav à anu tatak anik uwana apəh à ahəŋ. Məhad à huma à gay la mapəhay la dazuwaya, kà anu aŋa madiŋ gəl à uwana à vok, Zəzagəla agoɔf: Mədzərükwàw! ²⁴ Məfà vok sləm, kà anu aŋa madàh delga koksikoksi. ²⁵ Məkweskà maham gay à vok la slaka gà bokuba aŋa azladza anik, uwana takwesahay aw. Mədzədàhàhà vok ala kà anu, anu ɔfaɔwa à gay uwaga aya, kà uwana kasəlaw, kà kaslà uwana Yesu Kristu adàsa à waŋ kà nekwa à dagay.

²⁶ Baŋa məsəl dziriga aŋa Zəzagəla nəma, masla məda à huma à gay la madàh tsakana kà, məsəl kà, dziriga, makəɔf tatak anik adəgay la ahəŋ aya à uwana adəg anu sətaka la huma aŋa Zəzagəla aw. ²⁷ Dza uwana adəhəŋ kiya uwaga kà guba akəs, kà uwana Zəzagəla adədukwla seriya à gəl, seriya uwaga kà adəgay kà bokuba akəl ŋəɔfəh ŋəɔfəhga, uwana adəbabəh azlaməna məzam aŋa Zəzagəla à gay. ²⁸ Kasəlaw kà, baŋa dza uwana awis mapəhay aŋa Musa ala kà, baŋa azladza səla, baŋa aw makər tatsəl yewdi à vok kà, baməraka takəɔf babay kà vok, ahamà à azladza kà masla aw. ²⁹ Tsa kiya uwanay la mapəhay aŋa Musa la abà ma, aməraka dza uwana akweska Kona aŋa Zəzagəla la uwana as ŋgərpa aw ay? Baŋa adakweska kà Baba, akweska aŋiz aŋa Zəzagəla uwana akəsətəla vok slawda la mapəkəŋla tsifaŋa babay, uwaga kà adagoɔfah à Masasəɔfok Zəzagəla uwana av mapəs gay à dza à vok, dzəba dza uwaga kà, adàsa ŋgərpa kayak. ³⁰ Zəzagəla la gəl aŋha agoɔf: ‘Gədəpəlay lakəl aŋa azladza uwana takweska gi, gədəwulla à atə ala azlatatak mawisiga aŋatə uwana tadahəgəŋ à vok.’ Ndzer, məsəl kà adəɔfah uwana apəh. Agoɔf aya kà: ‘Gi Sufəl Zəzagəla, gədəɔfah seriya à azladza gulo à gəl.’ Apəh uwaga kà la gəl aŋha. ³¹ Zəzagəla uwana aga la ahəŋ aŋa koksikoksi, baŋa adəh seriya à dza à gəl, ŋgaha anəŋəŋ kà, azlawla aw kà, zlazladfa kà aŋa dza uwaga.

³² Awul akul à gəl, bokuba uwana agà la akul dagay

uwarà, kanəṅàwwàṅ teraṅa uɔfaka aṅa Zəzagəla. Kasàw ṅgərpa mənḡa la mok uwatà la huma aṅa azladza, ama kabàsàwwàṅ. ³³ La azlakaslà anik tatsək akul magoɔfahay à gəl, la huma azladza aṅuvaw. La azlakaslà anik kazlàw à ṅgərpa à abà la azladza anik kiya uwanay. ³⁴ Kagàw la slaka gà la azladza uwana tagà la daṅay kà Yesu. Mok uwana azladza takàsàh tatak aṅkul, bà la uwaga kà karàbàw, kà uwana kasèlàw kà kadàkoraw tatak anik uwana delga aɔuwa tatak gesina, ṅgaha uwana adàdza à ahəṅ aṅa koksikoksi. ³⁵ Kà uwaga: Dàw à huma à gay, la maf madiṅal gəl à vok aṅkul à Zəzagəla à afik, baṅa kadaw à huma à gay la maɔfehəṅ kiya uwanay koksikoksi kà, kadàbəzaw masak aṅkul mənḡa gà. ³⁶ Delga kà mabasiṅ aṅkul agay la ahəṅ, kà akul aṅa maɔfah uwana akəs à Zəzagəla à gəl, kiya uwaga la uwana kà, kadàbəzaw tatak uwana apəh à akul à ahəṅ. ³⁷ Gay gà la uwaga Zəzagəla agoɔɔ:

“Kaslà ṅuv kà, dza uwana adàsa à waṅ kà adàsafay aya aw.

³⁸ Dza uwana aɔfah dziriga la huma gulo kà, adàdza à ahəṅ la sifa aṅa koksikoksi à baṅa adiṅ gi gəl à vok aṅa tsəràh à awtày. Ama baṅa dza awula à lig, masla kà akəs gi à gəl aw.”*

³⁹ Ama anu kà, anu azlaməna mawul à lig kà mazila aw, məga kà anu azladza uwana tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok pəra. Kiya uwaga kà mədàbəza sifa adəv à gay aw.

11

Məfa madiṅal gəl à vok gami à Zəzagəla à afik

¹ Maf gəl à afik, asal magoɔfay kà: magoɔfəṅ à afik à tatak uwana takuday adàpaka à vok tanəṅəṅ la yewdi aw, tadiṅal gəl à vok kà aga la ahəṅ ndzer. ² Azladza uwana uwarà tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok, kà kiya uwanay à uwana takəsàl à gəl.

³ La madiṅ gəl à Zəzagəla à vok la uwana məsəlay kà Zəzagəla aɔfah gudəṅ à vok la afaɔf gay aṅha. Uwaga asal magoɔfay kà, kəla tatak gesina uwana kanəṅawwanṅ la gudəṅ la vok kà, Zəzagəla aɔfahəṅ uwaga la gay aṅha, uwana mənəṅaṅ aw.

⁴ Kà uwana Abel afà madiṅ gəl à Zəzagəla à vok, avàl tatak delga gà, aɔaɔuwa à gay aṅa Kaynu, kà uwana adiṅ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla anəṅà masla kà bokuba dza dziriga la huma aṅha. Abel asəl uwaga kà Zəzagəla akəs tatak uwana akəɔfal. Lagwa kà, Abel adamətsay à uwana Zəzagəla apəh à anu gay lakəl aṅha, kà uwana adiṅ gəl à Zəzagəla à vok à uwana apəh à anu gay lakəl aṅha gotənaṅ.

* 10:38 10.38 Habakuk 2.3-4

⁵ Kà uwana Henok afà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok à uwana aməts aw, Zəzagəla azəb à zagəla la adi. Dza la ahəŋ anəŋəŋ aw, Zəzagəla azəb. La wakità Zəzagəla la abà tatsətsèr kà: Mok uwana Zəzagəla aləg mazəb à zagəla kà, masla kà, akəs à Zəzagəla à gəl. ⁶ Dza la ahəŋ akəs à Zəzagəla à gəl bokuba madiŋal gəl à vok aw, say məkəs masla dadəŋ, kà uwana baŋa asa à anu maz vok à slaka Zəzagəla kà, say məfa gəl à masla à afik kà aga la ahəŋ. Delga kà dza avəl madzugway aŋha babay, av masik à azladza uwana tayàh masla.

⁷ Kà uwana Nuhu afà madiŋ gəl aŋha à Zəzagəla à vok kà, atsəb sləm à gay aŋha, apəhal lakəl aŋa azlatatak uwana adapaka vok. Azlatatak uwaga kà adanəŋ atà la yewdi aŋha dadəŋ aw, ama akəs gay aŋha. Adaha magol kəslah iyaw, bokuba uwana agòdal: 'Həd à kəslah iyaw à agu la azlahud gày aŋak.' La kità, Zəzagəla atəfà atà. Apəhla ala kà madz à ahəŋ aŋa azladza anik kà agà mawisiga, kà uwana atà kà tadiŋ gəl à masla à vok aw. Masla la gəl aŋha kà, Zəzagəla apakà masla ala bokuba dza dziriga kà uwana afà gəl à masla à afik.

⁸ Kà uwana Abəraham adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, akəs gay aŋha à mok uwana: 'Həd à gudəŋ anik à abà', Zəzagəla agòdal, à uwana asəl mavəl. Ahəd à abatà baməraka asəl slaka uwatà babay aw. ⁹ Kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok lakəl aŋa tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ kà aŋa mavəl, baməraka adagay mələkga bay, amiyaka adzà à ahəŋ la gày uwana la aku tafahəŋ la lukut bay. Isak, Yakuba mayyi à tsəh ala aŋha, uwana Zəzagəla avà à atà gudəŋ uwatà babay kà, tadzà à ahəŋ la gày lukut la aku, bokuba masla babay. ¹⁰ Abəraham adahəŋ kiya uwanay kà, kà uwana akuda, gudəŋ, uwana Zəzagəla adahəŋ, uwana matatukway gà lela. Masla la gəl aŋha la uwana anəh, ŋgaha aŋàläh.

¹¹ Kà madiŋal gəl à vok aŋa Abəraham à uwana, agà baba aŋa azlabəza gurdza gurdza. Ama mis aŋha Sara ayyàl bəzi zilga, amiyaka masla dəgərga, manatslaga bay. Uwaga apakà vok kà, kà uwana Abəraham asəl kà Zəzagəla adaha fida aw. Adaha tatak uwana apəh à ahəŋ uwarà. ¹² Kà uwana masla kokufa aŋha kà, apakà makoz gurdza gurdza, kaslā aŋa mayyi bəzi adəkəŋ à lig, ama ayyà bəzi tekula, uwana ayyà à tsəh aŋuvaw bokuba azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, ŋgaha bokuba wuyyaŋ uwana la mukwà la tsəh, uwana dza aslala vok aŋa matugway aw.

¹³ Azladza uwaga gesina tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, tsəràh à mamətsay aŋatà. Atà kà tabəzà tatak uwana Zəzagəla

apəh à ahəŋ aw, ama tasəl kà tatak uwaga adàpaka vok, ŋgaha taràb kà uwaga. Tapəh la dazuwaya, kà tagà azlaməlokga, slaka madz à ahəŋ aŋatà la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok aw. ¹⁴ Azladza uwana tapəh kiya uwanay kà, tapəhla ala la dazuwaya, kà tayàh slaka kà aŋatà. ¹⁵ Tadzùgw lakəl aŋa slaka uwana tasa à uda la abà aya aw. Agayŋa tayàh slaka uwana tasa à uda la abà kà, naka tabəzà tetəvi mawul à abatà. ¹⁶ Ama aga kiya uwaga aw. Atà tawoyà mayàh slaka uwana aduwanəŋ uwana tasàkal à ahəŋ la lig, bokuba magodəfay kà zagəla, kà uwaga à uwana akəs à Zəzagəla à gəl kaykay. Gay gə la uwaga à uwana Zəzagəla azalàtəla azlaməna aŋha la dazuwaya. Nəŋəwwəŋ bokuba uwana adahà à atà slaka à ahəŋ babay tsi.

¹⁷ Zəzagəla apəh gay à Abəraham à ahəŋ, agòdɔl kà: ‘Mayyi à tsəh ala aŋak adəguwa à uda la Isak la abà.’ Lagonay kà asəl magur Abəraham. ¹⁸ ‘Kəɔf à gi Isak’, agòdɔl, ‘Bəzi aŋak tekula gə uwaga’, agòdɔl. Kà uwana masla adin gəl à Zəzagəla à vok, azəb bəzi uwatà, adàlla à makəɔfɔl. ¹⁹ Asəl kà Zəzagəla la maslay kà mawulla Isak à ləv. Hadəfay, apakà vok kiya uwanay, Isak kà, agə bokuba mamətsay gə, ŋgaha awulà à uda la mamətsay.

²⁰ Kà uwana adin gəl à Zəzagəla à vok, à uwana Isak apis gay à azlabəza aŋha səla à vok, Esaw atà la Yakuba. Apəhatəla gay uwana adəbəza à atà la huma la gay.

²¹ Kà aŋa Yakuba kà, aga kiya uwanay babay, kà uwana masla adin gəl à Zəzagəla à vok, la kaslā uwana azlamətsay kà, apis gay à azlabəza aŋa Yusufu à vok səla nna, asà à afik, atsizilla à agəla aŋha à gay dzawwa, azləbà Zəzagəla.

²² Kà uwana Yusufu babay kà adin gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana azlamətsay kà, apəh gay à azla Isərayel, agòɔf à atà la huma la gay, kà tadəsa à uda la gudəŋ Misəra la abà. Tatak uwana anaka tadəhəŋ la azlaaslasl aŋha, à mok uwana adamətsay kà apəh à atà gay aŋha.

²³ Kà uwana azlababa aŋa Musa tadin gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana tayyi Musa kà, tahəɔfəŋ à ahəŋ təla makər. Tanəŋəŋ bay kà bəzi kà ahəɔf, guba akəs atà aw, tafə gəl à mapəhay aŋa sufəl məŋga aŋa azla Misəra uwana: ‘Gəkəɔfay’, tagòɔf, aw. ²⁴ Mok uwana Musa adazigəŋay, asəl kà tazaləlla kona aŋa dugu aŋa sufəl məŋga aŋa azla Misəra aw, kà uwana masla kà adin gəl à Zəzagəla à vok. ²⁵ Akəs kà mas ŋgərpa la azlaməna magəh mawisiga aw, kà uwana tsəhay marabay uwaga kà asafay aw. ²⁶ Ahikà mapəseway aŋa azladza la manəf Kristu uwana Zəzagəla adəfal dzakwa à gəl, kà aduwə ləmana uwana la gudəŋ Misəra gesina.

Kiya uwaga à uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, la masik uwana naka masla aval.

²⁷ Kà uwana Musa afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, à uwana asà à uda la gudəŋ Misəra. Sufəl aŋa Misəra apakà ləv, ama guba akəs aw. ²⁸ Kà uwana afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, apəhalla ala madəvaday uwana tazalalla Paska. Agòd à azla Isərayel kà tasəfàhàh aŋiz aŋa azlatatak à gamagây aŋatà, kà malika aŋa Zəzagəla uwana atsàlla mamətsay à waŋ aŋa makad' azlamalkwoy aŋatà aw. Kà uwana mamətsay uwaga la ahàl kà aŋa makad'la azlamalkwoy à gay.

²⁹ Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik, à uwana dərəv uwana tazalalla dərəv mativga, adəzlla ala la huma aŋatà, bərtà, ama azla Misəra kà, mok uwana: 'Məduw à uda suwaŋ kà', iyaw akəs atà gəl à abà, tuwiz.

³⁰ Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik à uwana tanudàhà gudəŋ Yeriko à abà, bokuba uwana Zəzagəla apəh à atà. Mok uwana tanuwid' Yeriko à abà, mavakay mədəf, zlamgam aŋa gudəŋ abəzl à ahəŋ gesina. ³¹ Kà uwana Rahab, mis masla mazaḅ zil gà, afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, ŋgaha akəs azlaməna matsəḅ sləm à mtəga aŋha, ahəf à atà à ahəŋ, kà uwana mok uwana azlaməna gudəŋ Isərayel takad' azladza uwana takweska gay Zəzagəla kà, tasakà masla kà makəḅay.

³² Mana gəslala vok aŋa mapəhay lakəl aŋa azladza anik ma? Dabaray la ahəŋ aw, kaslā la ahəŋ kà mapəh à akul lakəl aŋa Gideyyon, Barak, Samson, Yafet, David, Samuyel bokuba aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik anik aŋa Zəzagəla aw. ³³ Kà uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, à uwana tapàh guvəl la azladza gudəŋ anik, ŋgaha tadawà atà, takòr azladza la tetəvi aŋha, tabəzà tatak uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, takàs, ŋgaha tatsàkàh à gay aŋa azlasikalaveri à ama, kà madàh à atà amik à vok aw. ³⁴ Tamàtsàhà akəl uwana ala ababəhà gəmgagəm. Mok uwana asà à azladza kà makad' atà la katsakar bay kà tatàf. Tagà la ndzəḅa aŋa gəl aŋatà aw, ama Zəzagəla avà à atà maslay. Tapakàh azlaməna guvəl məŋga, tadawà azlaməna guvəl mələkga, azlaməna guvəl uwatà tahòyàh atà à ahàl. ³⁵ Kà uwana azlamis tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, à uwana tanəŋà azladza aŋatà mamətsay gà, uwana tawùl à uda.

Azladza anik tasàhàh ŋgərpa aŋuvaw. Agayŋa tadiŋ asik à gay aŋa Zəzagəla à gəl kà naka tasakà atà, ama takəs

tetəvi aŋa matəfay aw. Takəs mamətsay à ŋgərpa à abà pəra, kà Zəzagəla aŋa mawulla atà à uda la mamətsay, ŋgaha kà atà aŋa mabəz sifa daɖuwa à gay uwanay. ³⁶ Azladza anik kà, tatsək atà magodahay à gəl, ŋgaha taslähähà atà ala. Tawàɖähà atà la mazakazak, tadawàh atà à danjay, tabasàhàn kiya uwaga. ³⁷ Azladza anik takəɖ atà la akur, azladza anik tanatsàhà atà ala denela denela, azladza anik takəɖ atà la katsakar. Azladza anik aya gày aŋatà agàh la ahəŋ aw, tauguzàhàh kəla slaka gesina, tagàh azlaməna kuɖa tadawàh kà zlap à vok. Azladza tatəɾəbàhà atà, ŋgaha tadəha à atà mawisiga à vok. ³⁸ Tadzàh à ahəŋ la kəsaf la abà, ŋgaha la gudəŋ la afik, tahanàh à tsakur à agu la azlaafək uwana talàh. Azladza uwaga kà, azladza delga. Akəs vok kà atà aŋa madz à ahəŋ la mawisiga la abà aw.

³⁹ Azladza uwaga gesina kà, takəsà Zəzagəla à gəl, kà uwana tadiŋ gəl à masla à afik. Ama atà kà tabəzà tatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana Zəzagəla apəh à azladza aŋha à ahəŋ, uwaga kà Yesu. ⁴⁰ Kà uwana Zəzagəla agòɖ à anu gesina kà, naka avà à anu tatak uwana aduwa uwanay. Masla kà asəl mahən atà ala, uwatà kokuɖa aŋatà pəra aw, say anu gesina gami la slaka gə.

12

Zəzagəla Baba gami

¹ Kà aŋami kà, azladza uwaga gesina tahamà anu à adi, tapəhanula madiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, kà uwaga delga kà məkəs kà tetuwa azlatatak uwana adala à anu à gay à ahəŋ kà mad à huma à gay la azlatatak mawisiga, uwana akəs anu à ahəŋ, məhoy bokuba uwana Zəzagəla agòɖ à anu, kà mahoyay, məya vok aw. ² Mənəŋ à huma à slaka Yesu, kà uwana masla adəhəŋ kà anu aŋa maf madzugway gami à masla à afik, masla la uwana adàla anu tsəràh à makəɖ gəl à ahəŋ. Masla akəs kà makəɖ à ahàf à adi, ziruwì akəs kà mamətsay à ahàf à adi aw, kà uwana adzùgw lakəl aŋa marabay uwana Zəzagəla adàvəl. Lagonay kà adadza madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla, akoray lakəl aŋa tatak gesina.

³ Mədzugw lakəl aŋa Yesu uwaga, kakay azladza mawisiga tapəsəw tak ma? Bokuba uwana abasà magol ŋgərpa uwana tadəhàllàn à vok kà, mədzugw lakəl aŋha kà anu aŋa maruw vok à ahəŋ aw, ŋgaha kà akul aŋa may vok aw.

⁴ Hadəfay, akul kà, pàw slagəla la tsakana, ama dza la ahəŋ la tataka aŋkul adamətsay dadàn kà uwaga aw. Kità ma, kà mana karùwàw vok à ahəŋ ma? ⁵ Avika akul azlagay uwana

Zəzagəla adzərəḏəhla akul ala ay? Azalaakulla azlabəza aŋha.

'Bəzi gulo, baŋa Sufəl Zəzagəla atapakla à azlaŋgərpa kà, kazəb uwaga bokuba tatak deyday aw. Baŋa agur kà, kà kararabla aw.

⁶ Zəzagəla awula matsihila kà à dza uwana awoyaŋ. Dza uwana adapaka bəzi aŋha la uwana atsetsihəŋla.*

⁷ Kità kà, say kaslawwal vok mas ŋgərpa kà akul aŋa matapla tatak ala uwaga la abà. Ŋgərpa uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla adakəs akul bokuba azlabəza aŋha. Bəzi la ahəŋ baba aŋha awulalla matsihila aw tatakay? Awaŋ, aga la ahəŋ aw. ⁸ Zəzagəla aḏehəŋ kiya uwaga gesina la azlabəza aŋha. Kiya uwaga baŋa atàpakulla à ŋgərpa aw, kà kasəlaw kà akul azlabəza aŋha aw, akul azlabəza gəl gaw. ⁹ Tatak anik la ahəŋ aya, azlababa gami la gudəŋ la vok tatàpanula matsihila, məkəs gay aŋatà, ŋgaha ma sakoraka Baba gami uwana la zagəla la afik ay? Baŋa məsləkaw gay aŋha, adàvə à anu sifa adəv à gay aw.

¹⁰ Azlababa gami la gudəŋ la vok kà tatàpanula kà aŋa kaslā ŋuv, bokuba uwana akəs à atà à gəl. Ama Baba gami uwana la zagəla kà atàpanula, kà anu maham gay à vok la tsikasla aŋha la abà aŋa koksikoksi. ¹¹ La kaslā uwana tatàpanula uwaga kà aza à anu, uwaga kà akəs anu à gəl bokuba dal tatak aw. Ama baŋa ŋgərpa adada à lig, azlauwana tatapla tatak la abà la abatà kà, madz à ahəŋ aŋatà kà adahəḏay la ləv tələmmaga.

Məkweska vok mahamay uwana Zəzagəla atapanula aw

¹² Tsa baŋa kità kà, biyàw ahəl aŋkul ala, ŋgaha bəyàw azlaasik guḅguḅga ala babay aya.* ¹³ Azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, azlaguḅguḅga, kiya uwaga kà nəfàw tetəvi tərrega, kà asik aŋkul aŋa mapiyay à tetəvi la tsəh ala aw, kà aŋa uwaga kanəfaw Zəzagəla lela, kà azlauwana azladeri aŋa mawur ala kəla.

¹⁴ Wàḏəw vok à uda ŋgaha kà lapiya aŋa madz à ahəŋ la akul la abà la azladza gesina. Wàḏəw vok à uda, akul babay, kà akul aŋa magay sətaka la huma Zəzagəla, kà uwana baŋa dza aga tsidəŋa, awkà, adənəŋ Zəzagəla aw.

¹⁵ Dahàw haŋkəli kà dza aŋa makweska mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aw! Dahàw haŋkəli babay kà dza la tataka aŋkul la abà aŋa magay ḏəhakak aw, aŋa kità aw kà, adala ḏəhakak à azladza anik à vok babay. ¹⁶ Dahàw haŋkəli kà dza aŋa magay mabila gə aw, kà masla aŋa makweska azlatatak delga aŋa Zəzagəla bokuba Esaw, uwana akweska

* 12:6 12.6 Job 5.17; Haŋkəli 3.11-12 * 12:12 12.12 Yesayya 35.3

magay malkwoy aŋha gesina, kà maβəɖla tatak may à gay aŋa mavakay tekula. ¹⁷ Kasəlaw kà la lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, asal kà baba aŋha akəs aw. Atuw babay, ama dabaray la ahəŋ kà maβəɖla tatak uwana adahàlàn à ahəŋ aya aw.

¹⁸ Səlàw, kà slaka uwana akul katsizllaw à abà la huma Zəzagəla kà, uwaga kà bokuba gudəŋ Sənyayi, kiya aŋa azla Isərayel uwana tatsəzllàh à abà uwarà. Taslala vok aŋa madəβani gudəŋ uwatà la ahàl aw. Tanaŋàhà akàl uwana ababəhàh la afik ŋadzaŋa ŋadza mələs agàh tabadamma, tanaŋàhà kular. ¹⁹ Tatsənà matsənay aŋa mazlazliŋ ŋgaha tatsənà kuda aŋa Zəzagəla kà Zəzagəla aŋa mabadatàma aya aw.* ²⁰ Kà uwana tatak uwana apəh à atà kà aduwa ndzəɖa aŋatà. Agòɖ à atà kà: 'Baŋa dza adəβani gudəŋ uwanay amiyaka bà tatak fəta adəβani kà, kəɖàw la matsahay la akur!' ²¹ Azlatatak uwana tanəŋəŋ la abatà ararabàh atà la kayakay. Musa la gəl aŋha agòɖ: 'Guba aza à gi, gəsukulay.'

²² Ama kà aŋkul kà kiya uwanay aw, akul kà kazàw vok à slaka gudəŋ uwaga à uwana sləm aŋha Siyon, la abatà gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana la sifa. Tazalalla Urusalima: Gudəŋ la zagəla la afik. Azlamalika aŋuvaw tahamà gay à vok la abatà, dza aslala vok aŋa matugway aw, dəmdadəm. ²³ Akul la maham gay à vok aŋa azlabəza aŋa Zəzagəla la abà, uwana tahàb madəvaday, Zəzagəla adatsetser sləm aŋatà à wakità aŋa sifa aŋa azladza à abà. Kabəzàw à huma aŋatà uwana atà dziriga la huma Zəzagəla, ŋgaha Zəzagəla masla la uwana masla seriya aŋa azladza gesina. ŋgaha apakatàla sətaka. ²⁴ Kasàwwàŋ à slaka Yesu, kà masla la uwana Zəzagəla adahàŋ makəs vok slawda mawga la azladza aya, Akul kazàw vok à waŋ kà makotsekw akul aŋiz aŋa Yesu, uwana apakàkulla sətaka. Aŋiz uwaga apəh à anu lakəl aŋa tatak uwana aduwanə gesina, aŋiz aŋa uwana Abel apəh à anu.

²⁵ Tsa baŋa kiya uwanay kà: Dahàw haŋkəli, kakwe-sàwkà paŋaw aŋa Yesu aw. Zamana uwarà kà azladza takweska kà matsəβ sləm à dza uwana apəhatàla mapəhay aŋa Zəzagəla la vəɖah. Kiya uwaga tabəzà dabaray kà matəfay la ŋgərpa la abà aw. Anu uwana mətəβ sləm à kuda aŋa Yesu, uwana asà à ahəŋ la zagəla aw, baŋa məkweska kà, mədəslala vok aŋa matəfay la abà aw. ²⁶ Zamana uwarà kà, mabadma aŋa Zəzagəla abəlākàhà kutso, ama lagonay kà apəh à ahəŋ kà: 'Asik tekula aya gəɖəβəɖla gudəŋ à vok la zagəla babay.' ²⁷ Gay uwaga: Asik tekula aya, apəhanula kà dèwdèw tatak uwana

* 12:19 12.19 2Musa 19.16-22; 5Musa 5.22-27

adàhàŋ adàbəlaka vok, ŋgaha adàzahla, kà azlatatak uwana abəlaka vok aw aŋa madz à ahəŋ tsəràh à awtày.

²⁸ Kiya kà, kikay məgof à Zəzagəla kà uwana avà à anu makoray uwana abəlaka vok aw. Məzləba Zəzagəla bokuba uwana akəsəl à gəl, məsləkaw, ŋgaha məhoy yewdi aŋha, ŋgaha məfaha sləray aŋha bokuba uwana ahəfal à adi. ²⁹ Hadfay gà kà, Zəzagəla uwana mədəval kudfa kà masla kà bokuba akəl, uwana ababəh tatak uwana à gay, akəsà gəl aŋha aw.

13

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹ Akul uwana kul azladeda la Kristu la abà, dāw à huma à gay la mawoy vok kà kul à kul. ² Avika kul aŋa makəs azladza anik aw, azladza anik tadəhàŋ kiya uwaga, takəs azlaməlok dza, ŋgaha azlaməlok dza uwaga kà azlamalika. Uwala tasəl atà aw. ³ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana la daŋay, gàw kà bokuba kul nna, la uwana kadzàw à ahəŋ gesina la slaka gà. Dzùgwàw babay lakəl aŋa azladza uwana tasà atà ŋərpa, bokuba uwana kasàw ŋərpa la slaka gà kul nna.

⁴ Kasaw gay lakəl aŋa mis la zil aŋha. Kak mis kazaḅ zil aw. Kak zil kadaha à gəl gaw babay aw. Səlāw kà Zəzagəla adəfah seriya à azladza uwana à gəl, tadəhəŋ kiya uwaga, ŋgaha adəfah seriya à azladza mabilaga à gəl gesina.

⁵ Kawoyaw sili pəra aw. Delga kà tatak uwana kakoray asla kul, karabawwal la kəl, kà uwana Zəzagəla: ‘Kadāvika gi aw, gədāməlkala dīkidīki aw.’ ⁶ Gay gà la uwaga, kəla uwabeyuwi awadf vok à uda, kà kəla dza anik gami aŋa magofay kà:

‘Sufəl masla kà uwana azlaka gi,
Guba akəs gi, kà tatak anik aya aw.
Ma dza asik adəhəŋ aya ma?’^{*}

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana tadəla kul la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Terəŋa uwana tazəkulla gay Zəzagəla. Dzùgwàw lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà la mamətsay aŋatà uwana taməts. Dìŋàw gəl à Zəzagəla à vok bokuba aŋatà uwana tadìŋal gəl à vok. ⁸ Bokuba Yesu uwana dagay uwarà, lakana bay bà masla, masla aya adəbədla vok aw, adədza à ahəŋ uwaga aŋa tsəràh à awtày. ⁹ Dahàw haŋkəli kà uwana azlatsəhay dza anik tapahla azlatatak anik ala gərgər. Zlahaw tadəzakulla tetəvi à adi. Tadəgofay: ‘Nəfàw azlatatak anik la azlamapəhay anik lakəl aŋa mazuw tatak may, kà ləv aŋkul aŋa magay

^{*} 13:6 13.6 Mahabay 118.6

ndzəɖa ndzəɖa.' Kadàtsəβaw sləm à uwana tadàpəhay aw, kà uwana uwaga kà mapəs gay vok aŋa Zəzagəla, uwana adzadzəŋ ləv aŋa azladza ala kà uwaga kà la tatak may aw. Akəs vok, kà apaka vok kiya uwanay: Azladza uwana tanəfa mapəhay kà madəgolay tatak may kà, tadàβəza tatak delga gə aŋa mapəhay uwaga tetuwa aw.

¹⁰ Yesu Kristu avà vok aŋha deyday, tekeɖika azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya, uwana takàɖàhàh tatak la gày lukut la aku kà, mav vok aŋa Yesu uwana avà vok aŋha kà, akəs à atà vok aw. ¹¹ Kasəlaw ndzer kà, baŋa mənŋa aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya ats aŋiz kà aŋa mav à Zəzagəla kà, adà à gày, kà la aŋiz la ahəl pəra, à slaka tsikasla kaykay gə, ŋgaha gəl sləβ gə uwana kà tazəβ à uda la huɖ gudəŋ kà madla matəl gay. ¹² Yesu kà kiya uwaga babay à uwana takəɖ à lig gudəŋ Urusalima à uda. Kiya uwaga asà ŋgərpa bay la ahəl la adi kà masla aŋa mazəβ tsakana à azladza lakəl ala la aŋiz aŋha. ¹³ Tsa baŋa kiya uwanay zlà kà, mədza à ahəŋ bokuba aŋa Yesu uwana adza à ahəŋ zlà, məhəd à uda à slaka aŋha. Ŋgaha tapəsew anu la slaka gə la masla. ¹⁴ Kà uwana anu la gudəŋ uwana adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi aw. Məfà madzugway gami à gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana à afik adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ¹⁵ Kità kà, məzləβa Zəzagəla aŋa koksikoksi, kà uwana Yesu adahəŋ kiya uwanay kà, mahabay uwana məzləβla kà apaka bokuba tatak uwana məkəɖal. La dzəβa gə uwanay, gay gami adàzləβ sləm aŋha koksikoksi la huma azladza. ¹⁶ Dahàw delga à azladza anik, vāhàw uwana kakoraw la azladza anik. Gay uwaga kà avika akul aw, kà uwana tsəhay mavəy uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl.

¹⁷ Hòyàw yewdi aŋa azlaməŋga aŋkul, kəsàw gəl à vəɖah la huma aŋatà, kà uwana tafà akul sləm, kà uwana tadàpəhay lakəl aŋkul la huma Zəzagəla lakəl aŋa tatak uwana tanəfla akul. Baŋa kà, kəsàw gay aŋatà, tadàɖah sləray aŋatà la marabay. Tsa baŋa kità aw kà, tadəgay la mapak ləv gə. Baŋa atà la mapak ləv gə kà, adəkəs akul vok tetuwa aw.

¹⁸ Dàw à huma à gay la madəv kuɖa à Zəzagəla kà masla aŋa mazlak anu. Məsəl kà seriya akəs anu deyday aw, məwoya madəhəŋ kà uwana delga koksikoksi pəra. ¹⁹ Uwana gənavà akul kaykay kà, dèvəw kuɖa à Zəzagəla, kà la masla aŋa mav à gi tetəvi kà mawul à slaka aŋkul katskats.

Gay makəɖ gəl gəl à ahəŋ

²⁰ Zəzagəla uwana av lapiya à azladza à ləv aŋatà à tsəh, awùlla Yesu à uda la mamətsay, adahəŋ bokuba mənğa aŋa masla manəŋla azlatuwan, uwana afà anu sləm. Kà uwana aməts kà aŋami, anu azlatuwan aŋha. Zəzagəla azəb aŋiz aŋha, akəsà anu la vok slawda mawga, uwana adəv à gay aw. ²¹ Tsa baŋa kità kà, Zəzagəla avà à akul ndzəda, kà akul aŋa madàh uwana akəsəl à gəl, kà masla aŋa madàh sləray aŋha la anu la abà la ndzəda aŋa Yesu Kristu, kà anu aŋa mapakay bokuba uwana asal. Mazləbay aga la Yesu Kristu aŋa koksikoksi. Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²² Azladedə gulo, gətsetser akul wakità uwanay, kà madzərədəhəkulla, ŋgaha bay, gətsetser akul kà ŋuv pəra. Hadfay, gəgod à akul, kà akul aŋa makəs azlagay uwanay à gəl aŋkul.

²³ Səlāw kà, deda aŋkul Timotawus kà, aga la daŋay aya aw, tadùwəl gəl adagay. Baŋa abəz gi à vok katskats kà, gədàdalla à awtày la tsəh, à mok uwana gədàda à awtày à slaka aŋkul.

²⁴ Dahàw ‘Ayyi’ gulo, à azlaməna manəŋla akul. Ŋgaha la azladza anik aŋkul babay. Azlaməna madiŋal gəl à Yesu à vok la gudəŋ Italiya tadəhəkulla: ‘Ayyi’ babay.

²⁵ Vok mahamay aŋa Zəzagəla aga la akul gesina. Amen.

WAKITÀ UWANA YAKUBA ATSETSÈR Lettre de Jacques

Ayyi

¹ Gi Yakuba, uwana gi mayà aña Zəzagəla, la Sufəl Yesu Kristu, la uwana gətsetser wakitə uwanay la ahəl gulo: “Ayyi”, gəgodf à akul, akul azladza tsəhay aña Zəzagəla uwana kasləhaw gəl à ahəŋ gesina.

Zəzagəla atapla matsihila aŋha à azladza

uwana tafa gəl à masla à afik

² Azlabəza gay ləv gulo, baŋa azlamaguray anik anik tabəza à akul kà, rabàw kaykay. ³ Kà uwana kasəlaw lela, kà baŋa tagur madiŋal gəl à vok aŋkul, ŋgaha atsizlla à afik lela kà, madiŋal gəl à vok aŋkul adàvə mabasiŋ. ⁴ Tsizllaw à ahəŋ lela kà mabasiŋ aŋkul aña mapəhla vok ala tsəràh à makədf gəl à ahəŋ, kà akul aña mapak sətaka aña tetuwa, ŋgaha ləv aŋkul aña magay kokudfa mawisiga. ⁵ Baŋa dza uwana matsihila aŋha la ahəŋ aw kà, anava à Zəzagəla uwana avàhahay la ləv tekula, uwala akwesla à dza aw. Ndzer kà, av matsihila à dza, uwana anaval kokudfa masləhal à vok. ⁶ Ama baŋa dza anava tatak anik la slaka Zəzagəla kà adiŋal gəl à vok ndzer, kà Zəzagəla avəl, kokudfa mabək gəl à ahəŋ səla. Kà uwana dza uwana abək gəl à ahəŋ səla kà, bokuba maganŋtsay aña iyaw, uwana afad abəlakəŋ la dərəv la afik. ⁷ Kà aña tsəhay dza uwaga adzugw kà: “Gedàbeza tatak la slaka Zəzagəla”, agodf aw. ⁸ Kà à uwana abək gəl à ahəŋ səla, anəfa tetəvi aŋha.

Gay lakəl aña ləmana la kudfa

⁹ Dza kudfa gə uwana anəfa Yesu Kristu, uwana tafa à matugway à abà aw kà arab, kà uwana Zəzagəla atugw à makoray aŋha à abà. ¹⁰ Ama dza uwana galepi gə, aga la matugway uwana la abà, masla bay kà arab kà uwana. Zəzagəla apəhla ala kà ləmana aŋha kà uwana asafay aw. ŋgaha amətsay la vərđi anik, bokuba azlamawuratatay uwana tanisay. ¹¹ Afats avədfay la ndzədf, ŋgaha agul azlakəsaf ala. Azlamawuratatay tanisla, mahədfay aŋatà adəv à gay. Dza galepi gə adəmətsay bokuba azladza anik gesina la sləray aŋha la abà bay suwan.☆

Gay lakəl aŋa azlamatərəbay

¹² Marabay agay la dza uwana abasa azlamaguray uwaga lela gesina, adābəza sifa adəv à gay aw, uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà aŋa azlauwana tawoya masla. ¹³ Dza atəf à mapapatay à abà kà, adzug kà: “Zəzagəla la uwana apapat gi”, agod aw, kà uwana dza aslala vok mavavar Zəzagəla kà madāh mawisiga aw, ŋgaha bay Zəzagəla apapat dza bay aya aw. ¹⁴ Madzugway mawisiga uwana la ləv aŋa dza la tsəh, la uwana adək dza à madāh mawisiga à abà. ¹⁵ Azlatatak mawisiga uwana adzugway la ləv aŋha la tsəh kà, la huma la gay ŋuv kà, adəhəŋ la dazuwaya. Mok uwana tsakana uwaga adanazila kà ayyi mamətsay.

¹⁶ Azlabəza gay ləv gulo, dza avavar akul aw. ¹⁷ Azlatatak dziriga gə kà, tatsa à ahəŋ la slaka Zəzagəla Baba gami, uwana adahà uwaga gesina la zagəla la afik. Azlatatak dzəba aŋha səla aw gə kà, uwaga tatsa à ahəŋ la slaka Zəzagəla Baba, uwana adahà afats, təla la azlatsetsilin. Mabədfa vok la ahəŋ aw. Aday bokuba afats uwana aday kà mabədfa vəf à waŋ la afats aw. ¹⁸ Avà anu sifa kà la gay aŋha dziriga gə. Gesina adaha uwaga la mawoyəŋ aŋha, kà anu aŋa magay azlateranə la azlatatak uwana la abà adahàhəŋ.

Məkəs gay aŋa Zəzagəla lela

¹⁹ Azlabəza gay ləv gulo, dzùgwàw à uwanay. Kəla kà, kəla uwabeyuwi aŋkul afa sləm à gay aŋa azladza anik, uwana tapəhay kà, tapəh katskats la zlawzlaw aw, tagəh azlaməna mapak ləv katskats babay aw. ²⁰ Kà uwana dza masla ləv gə kà, aslala vok aŋa madāh tatak uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw. ²¹ Tsəhay gə uwaga kà, sàw à uda la abà, kadahaw tsakana aya aw, məsləkaw Zəzagəla ŋgaha məfa sləm à gay uwana afa à ləv gami à tsəh. Gay uwaga kà la ndzəfa, kà mabiy akul à tsakana aŋkul la gay ala. ²² Say kadahaw tatak uwana wakità Zəzagəla apəhakulla, awkà katsəbawwal sləm pəra aw, kà uwana baŋa katsəbawwal sləm pəra la kokudfa madəhəŋ kà, kavavaraw gəl aŋkul. ²³ Baŋa dza atsəb sləm à gay uwaga pəra, ŋgaha masla adaha uwaga aw, kà masla kà adəpakay kalkal la dza uwana anəŋà huɸ à adi aŋha la kutərum la abà, ŋgaha anərəz vok aŋha. ²⁴ La lig manərəz huɸ à adi aŋha la ahəŋ, adiy aŋha, ŋgaha katskats madz à ahəŋ aŋa huɸ à adi aŋha avikan. ²⁵ Ama kà aŋa dza uwana anərəz azlamapəhay aŋa Zəzagəla, uwana tavà à anu makor gəl kà, ŋgaha anəfa tetəvi aŋa mapəhay uwaga lela, Zəzagəla adəpislə gay à vok kà sləray uwaga. Dza uwana atsəb sləm à azlamapəhay uwaga ŋgaha avikan aw kà, akəs gay aŋha lela. Kità kà,

Zəzagəla apisla gay à vok la sləray uwana la abà, adəhəŋ gesina.

²⁶ Baŋa dza adzugw kà masla kà masla manəf Zəzagəla, ama baŋa asləh vok aləh aŋha aw, ŋgaha baŋa azlagay mawisiga pəra, tatsa à waŋ la paŋaw aŋha la awtəy, kiya uwaga kà, avavar gəl aŋha, manəf Zəzagəla aŋha kà deyday pəra, gay aŋha kà kalkal la maɖəɖay afad. ²⁷ Manəfay delga uwana akəs à Zəzagəla Baba gami à gəl kà, maf sləm à azlabəza matawaŋ, ŋgaha la azlamis kuɖa, uwana tasa ŋgərpa. Ŋgaha dza la gəl aŋha asləh vok à vok aŋha babay, kà tatak mawisiga aŋa gudəŋ à vok uwanay aŋa mavavaray, ŋgaha maɖahalla mawisiga à vok aw.

2

Azladza gesina kà kalkal la huma Zəzagəla

¹ Azladedə gulo tsa kaɖiŋawwal gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok, kà uwana masla kà mənŋga, aɖuwa azlatatak gesina la mazləbay kà. Kità kà akul kà, kayahawani dza mayahay aw! ² Zlahaw azladza səla tatsawaŋ à maham à gay à vok aŋkul à abà. Tekula aŋatà atsokw à lukut delga gà à abà, la azladzedə aŋa luwàluwà la ahəl aya. Dza anik uwanay kà kuɖa gà, azlamakatsekətse pəra adadaw à vok. ³ La abatà: ‘Ayyi’, kagodəw kà à masla madaw à lukut delga gà à vok, kagodəwwal: “Sà aŋak à abanay, dzà aŋak à madzay la kursi la afik!” Ama masla kuɖa kà: “Tsizilla à abà gà”, baŋaw kagodəwwal, “Tsehùr à makəla asik gami la abanay.” ⁴ Baŋa kaɖahawwaŋ kiya uwanay kà, kayàhàwàni dza mayahay aw takay? Kay kaziŋaw vok à dza anik uwanay ala, azlatatak uwana kadzugwaw kà mawisiga. ⁵ Azlaməna gay ləv gulo, fəwal sləm lela, kasəlaw kà Zəzagəla atsatsəmàni azlaməna kuɖa aŋa gudəŋ à vok uwanay, kà atà aŋa maɖiŋ gəl à Yesu à vok aw, takay? Ŋgaha kà atà aŋa maɖəzal ləmana dziriga gà. Atsatsəmàni atà, kà atà aŋa maɖəzal makoray, uwana apəh à ahəŋ kà mavày azlauwana tawoya masla. ⁶ Ama akul ma, kà mana à uwana kaziŋaw vok à azlaməna kuɖa ala ma? Azlagorobu la uwana tasàhàh tatə̀rə̀bàh akul aw takay? Ŋgaha atà la uwana tabayàh akul à huma seriya aw, uwà? ⁷ Atà la uwana tatsəɖ gay à sləm aŋa Yesu Kristu uwana à tsəh, Zəzagəla avà à akul aw takay?

⁸ Makəs mapəhay aŋa makoray uwana aɖuwa azlaanik dèwdèw, uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, kà delga. Mapəhay uwanay agod:

'Wòyà masla magay anjak kalkal bokuba uwana kawoya gəl anjak. ☆

Aña kiya uwaga kà, delga kadahawwan. ⁹ Ama baña kayàhàwàni dza kà mayahay kà, kadahàwwàn kà mawisiga, mapəhay adàslinid akul, kà uwana kapəsewaw masla. ¹⁰ Amiyaka baña dza akəs mapəhay anja Zəzagəla gesina, ama apəsew kà tekula anjatà pəra, dza uwaga kà adəpəseway kà gesina anja la huma anja Zəzagəla. ¹¹ Kà uwana masla uwana agòd: “Kada à gəl gaw aw”, agòd aya babay: “Kakəd dza aw.” Baməraka kada à gəl gaw aw, kakəd dza, kà bà kakweska mapəhay anja Zəzagəla. ☆ ¹² Kà uwaga gəgod à akul, la azlatatak uwana la abà kapəhaw gesina, ngaha la azlatatak uwana la abà kadahawwan gesina bay: Səlàw kà: Zəzagəla adàhakullan seriya à gəl. Adəguray à baña kakəsaw mapəhay uwana avà à anu makor gəl. ¹³ Baña dza la vok mahamay kà azladza anik aw, la mok seriya kà, vok adàhama à Zəzagəla kà masla babay suwan aw. Ama baña vok ahama à ka, kà azladza anik, Zəzagəla adàduk w à ka seriya à gəl suwan aw.

Dza uwana avà ləv anja à Yesu kà, adahaha sləray babay

¹⁴ Azladedə, baña dza apəhay la gay kà: “Gədin gəl à Zəzagəla à vok”, agodəy, uwala adah uwana: “Dahàwwàn”, Zəzagəla agòd aw kà, gay anja kà akəs vok aw. Madijal gəl à vok tsəhay gə uwaga kà abələn aw, dabaray la ahən aw. ¹⁵ Zlahaw masla gay Zəzagəla la ahən, uwana anəkudə anja lukut ngaha anəkudə anja tatak may babay. ¹⁶ Baña dza la ahən la tataka ankul la abà agod atà: “Zəzagəla apis à akul gay à vok. Anasl akəd akul aw, may azakul aw”, uwala avà à atà tatak, uwana tanəkudə anjatà aw, gay anja ma akəs à atà vok takay? Awan. ¹⁷ Madij gəl à Zəzagəla à vok kà kalkal la uwaga babay suwan. Baña dza agod kà: Gədadin gəl à Zəzagəla à vok, ama uwala adàhàh uwana Zəzagəla anavay aw, kiya uwaga kà, madijal gəl à vok anja kà mamətsay gə. ¹⁸ Zlahaw baña dza agodəy kà: Gədin gəl à Zəzagəla à vok, dza anik agodəy aya kà: Gədahàh sləray delga delga gə. Tatak uwana gədapəh à ka kà kiya uwanay: “Pəhgəla tsəhay mav ləv anjak à Zəzagəla, ngaha sləray delga gə anjak uwana kadahàhàn tsi!” Ngaha gədapəhkala azladal sləray gulo, kà kak anja manəhən kà, gəvə ləv gulo à Zəzagəla kà, uwana sləray uwaga apəhla ala kà, gəvə ləv gulo à Zəzagəla. ¹⁹ Kasəl kà Zəzagəla kà tekula pəra. Delga. Amiyaka azlamazlazlay babay kà tasəl masla babay, ngaha guba akəs atà kà uwaga. ²⁰ Gəl anjak kà dzandzan, tsəb gi

☆ 2:8 2.8 3Musa 19.18

☆ 2:11 2.11 2Musa 20.13-14; 5Musa 5.17-18

sləm: Gəpəh à ka, baŋa kadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha kadahàh sləray delga gà aw kà, uwaga kà tatak uwana akəs vok aw, deyday pəra. ²¹ Baba gami madzidziga Abəraham agà dziriga la huma Zəzagəla. Agà dziriga kà la azlatatak uwana adahàŋ, uwana akəs bəzi aŋha Isak kà makəfay à Zəzagəla aw uwà? ²² Lagonay kasəl kà Abəraham adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha adahà azlasləray delga gà babay. La madehəŋ kiya uwanay avà ləv aŋha à Zəzagəla aŋa tetuwa. ²³ Tatak uwaga kà adəbəza à waŋ bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Abəraham afa madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, kà uwaga à uwana Zəzagəla apakàŋ ala dziriga la huma aŋha.' ²⁴

Abəraham apakà slawda aŋha. ²⁴ Iyay zlà, kanəŋàŋ aw ay? Dza aga la dziriga la huma Zəzagəla kà madegolay sləray aŋha uwana adahàŋ babay, awkà la madiŋal gəl à vok pəra babay aw.

²⁵ Dzùgwàw lakəl aŋa Rahab, masla mazaḅ zil gà babay tsi, agà kiya uwaga babay. Mok uwana azlaməna matsəḅ sləm aŋa azla Isərayel tahəd à slaka aŋha kà, azlakà à atà, apəhatàla tetəvi anik kà atà manəfay. Kà uwana adahàŋ kiya uwanay la uwana, Zəzagəla agəŋ dziriga la huma aŋha. ²⁶ Baŋa sifa la dza la vok aya aw kà, dza uwaga kà adəmətsay. Madiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay kà kiya uwaga. Baŋa sləray delga la tsəh aw, kà uwaga kà tatak uwana akəs vok aw, deyday pəra.

3

Nəŋàwla alàh aŋkul lela!

¹ Azladedə gulo. Məsəl kà azlauwana tatapla azladedə anik tadəbəza seriya daḁuwa aŋa azladza anik. Gay gà la uwaga kà, kawoyaw mapakahay azlaməna matapla azladza məŋga aw. ² Anu məfahàh mawisiga aŋuvaw. Baŋa dza adàh mawisiga la maḁadma la abà aw kà, masla kà dza dziriga, masla kà asləha vok à vok aŋha lela. ³ Dzùgwàw lakəl aŋa pəlis tsi, uwana məfahàh zagoma à pəlis à gay kà, kà masla aŋa makəs gay gami, ŋgaha kà manəf tetəvi uwana asa à anu. ⁴ Dzùgwàw babay lakəl aŋa məŋ kəslah iyaw. Kəslah iyaw uwaga kà məŋga gà, ama bəzi tatak ŋuvga la ahəŋ à uwana adala, amiyaka bə afad awul atà à adi babay, kəslah iyaw kà aday à slaka uwana asa à masla madalla. ⁵ Alàh aŋa azladza bay kà kiya uwaga. Adagay bəziga babay kà, atsa zlapay hazlak hazlak. Kasəlaw

☆ 2:21 2.21 1Musa 22.1-14 ☆ 2:23 2.23 1Musa 15.6; Yesayya 41.8 ☆ 2:25 2.25 Josu'e 2.1-21

kà, kà bëzi akàl kà, ababəh mələm mənğa à gay gesina, bəhbabəh. ⁶ La aləh aŋa dza babay kà kiya akàl. Mawisiga aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, aga la abà, la vok gami la abà. Awis dza ala gesina, masla la uwana tatak maz sifa aŋa dza ala. Akàl uwaga la gəl aŋha, mavats vok gə la gudəh akàl la abà, uwana azàh dza ala tetuw tetuw. ⁷ Azladza takor azlatatak gesina, takor azlatatak asik, la azlatatak mahoyay la zagəla, la azlatatak maday la hud, la azlatatak uwana la iyaw la abà. ⁸ Ama azladza taslala vok aŋa makor aləh aŋatà aw, uwaga kà bëzi tatak mawisiga, uwana dza aslala vok aŋa madəfàl gay à ahəŋ aw. Ahən ala la magur uwana akəf dza. ⁹ Məsləkaw Sufəl Zəzagəla Baba gami la aləh uwanay, ŋgaha mətəsafla azladza bə la aləh uwaga aya gotənaŋ. ¹⁰ Gay mazləbay la gay matsafay tatsa à waŋ bə la gay uwaga la awtəy. Azladedə azlawla kà vok kà madəhəŋ kiya uwanay aw. ¹¹ Iyaw matsidəyga, la iyaw zazəmzəmga atsa à uda la suwa tekula la abà aw. ¹² Azladedə, gudəv ayyi kuvu aw, matavəruk ayyi gudəv babay aw. Bay aya kà, iyaw matsidəyga atsa à uda la iyaw zazəmzəmga la abà aw.

Matsihila uwana atsà à ahəŋ la slaka Zəzagəla

¹³ Aga la ahəŋ dza matsihila gə la tataka aŋkul la abà ay? A uwana atsənà azlatatak ay? Adfahà azlatatak delga, ŋgaha azà gəl à vəfah babay aya, uwaga apəhla ala kà, aga la matsihila. ¹⁴ Ama baŋa kadəhaw maŋor à azladza anik à vok, ŋgaha akul la ləv səla, ŋgaha kadzugwaw kà lakəl aŋkul pəra, kiya uwaga kà, katsaw zlapay deyday aw, ŋgaha kapəhaw mawisiga à dziriga à gəl bay aw. ¹⁵ Tsəhay haŋkəli uwaga kà, atsà à ahəŋ kà la slaka Zəzagəla aw, atsà à uda kà la gudəŋ à vok uwanay la abà. Matsihila aŋa Zəzagəla aga la abà aw, uwaga asa à uda kà la ahəl aŋa seteni. ¹⁶ La slaka uwana azladza maŋor gə la ahəŋ kà, tadzugway kà à gəl aŋatà pəra, azlatatak tada à vok la tetəvi aya aw, ŋgaha azlatatak mawisiga gesina tadəyyi à tsəh lakəl aŋa uwaga. ¹⁷ Ama matsihila uwana atsà à ahəŋ la afik kà gərgər. Dza tsəhay matsihila uwaga kà sətaka, masla kà tələmma, adzadzəŋa gəl ala aw, masla vok mahamay, koksikoksi masla kà adəhəŋ kà azlatatak delga gə pəra. ¹⁸ Azladza uwana atà la ləv tekula, la uwana tavə lapiya à azladza anik, sləray uwana tadəhən kà, adàvə mayyay delga gə, adəkəsa vok. Uwaga kà bokuba uwana taslək tatak à guf à abà ŋgaha tatsəf uwana tasləka. Atà kà, azladziriga la yewdi aŋa Zəzagəla.

4

Azlaməna mawoy tatak aŋa gudəŋ à vok

¹ Kà mana kapahaw gay la magazlay koksikoksi ma? Haday aw ay? Kagazlahaw kà, kà uwana madzugway mawisiga aŋkul apa slagəla la ləv aŋkul la tsəh. ² Kakədfaw yewdi à azlatatak à abà, ama kabəzawwal aw, gay gà la uwaga à uwana akul kakədfaw dza. Kakədfaw yewdi à azlatatak à abà, ama kaslawwalla vok mabəzal aw. Gay gà la uwaga à uwana, kagazlahahaw la map slagəla. Kabəzawwal tatak uwana asa à akul bay aw kà, kà uwana kanavaw kà à Zəzagəla kà masla aŋa mav à akul aw. ³ Amiyaka baŋa kadəvaw kuɖa à Zəzagəla kà, masla mav akul kà kabəzawwal aw, kà uwana kadəvaw kuɖa la tetəvi aŋha aw. Kanavaw kà azlatatak uwana akəɖ akul à adi pəra. ⁴ Ndzer, akul kagagahaw bokuba azlamis məna mazaɖ zil gə, uwana tadza à ahəŋ la slaka la abà titi aw. Bə la haday kà, kasəlaw kà, baŋa dza awoya tatak aŋa gudəŋ à vok kà, masla kà masla məzam aŋa Zəzagəla. Dza uwana akəs, anəfa azlatatak aŋa gudəŋ à vok kà, apaka masla məzam aŋa Zəzagəla. ⁵ Kadzugwaw kà gay uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà akəs vok aw, kagoɖaw aw. Tagòɖ:

'Kà Zəzagəla kà maŋor aŋa Masasəɖok, uwana avà à anu.'

⁶ Daɖuwa à gay uwaga aya kà apis anu gay à vok, tatsetsèr à wakità Zəzagəla abà:

'Zəzagəla akweska azlaməna zlapay, ama apis gay à azla-uwana à vok atà tələmma.'[☆]

⁷ Gay gà la uwaga hòyàw yewdi aŋa Zəzagəla koksikoksi. Kwesàwkà seteni, ŋgaha adəhoy akul à ahəl. ⁸ Sàw à waŋ, zàw vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha masla adàza vok à slaka aŋkul babay. Akul, uwana akul azlaməna tsakana, sàwla ahəl aŋkul à uda la tsakana la abà. Akul azladza uwana la ləv səla, ɖəɖàw mawisiga aŋkul la ləv ala tetuwa. ⁹ Zàwàwla gəl kà tsakana aŋkul, bəkàw ahəl à kuɖa, ŋgaha tsàhàw hulolo. Kakəɖaslaw aw, ama tawaw. Karabaw aya aw, ama zawawla gəl. ¹⁰ Wulàwla gəl à vəɖah la huma Zəzagəla, kà masla aŋa makəs akul à afik.

Katsəɖaw vok gay à tsəh kà akul à akul aw

¹¹ Azladedə, kapəhaw mawisiga à azladza anik à vok aw, dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa masla magay aŋha, ŋgaha atsəɖal gay à tsəh, kiya uwaga kà, apəh mawisiga lakəl aŋa mapəhay aŋa Zəzagəla. Masla kà, atsəɖ gay à mapəhay à tsəh babay. Kayyà, baŋa katsəɖ gay à mapəhay à tsəh, kak kanəfa masla aw, katsəɖal gay à tsəh pəra.

[☆] 4:6 4.6 Haŋkəli 3.34

¹² Dza tekula la uwana avà mapəhay à azladza, uwaga kà Zəzagəla, masla kà masla seriya. Masla kokuda gəl aŋha la uwana aslala vok kà mabəl azladza, ŋgaha masla kokuda gəl aŋha la uwana akəfay aya. Kà aŋak ma: “Gi uwa?”, kagod, à uwana katsəf gay à masla magay aŋak à tsəh uwa?

Kagaw azlaməna zlapay aw

¹³ Tsəbàw gi sləm, akul azladza uwana kagodaw: Lakana baŋaw lebəŋ, mədàda à gudəŋ anik mədàdza à ahəŋ la abatà mavay tekula, kà mədàbəza sili. ¹⁴ Akul azladza uwana kapəhaw kiya uwaga kà, kasəlaw uwana adəpaka vok lebəŋ aw. Sifa aŋkul kà kalkal la kəsək uwana akəsalla, apəhla vok ala, ŋgaha la lig la ahəŋ kà, adəsahla aya.* ¹⁵ Uwana naka kapəhaw kà: Baŋa asa à Zəzagəla madàdza à ahəŋ la sifa, mədàdehəŋ tatak uwanay baŋaw tatak uwahà. ¹⁶ Ama baŋa kiya uwaga aw kà, akul azlazlapay, gay uwana kapəhaw kà, say gay zlapay. Madəhəŋ kiya uwaga kà delga aw, mawisiga. ¹⁷ Kità kà, awul akul à gəl, baŋa dza asəl madàh delga, ŋgaha adəhaŋ aw, kiya uwaga kà masla adadàh tsakana.

5

Akul azlaməna gorobu dəhàw haŋkəli

¹ Akul azlaməna gorobu tsəbàw gi sləm, kà uwana naka akul katawaw la matsàh hulolo, kà azlaŋgərpa uwana kadəsahaw. ² Kà uwana ləmana aŋkul adàzinla, ŋgaha maməŋ adàzaw lukut aŋkul à gay. ³ Luwàluwà aŋkul la gursu aŋkul kà, marzaw adàkasay, ŋgaha marzaw adəgay bokuba sayda lakəl aŋkul, ŋgaha adəpaday vok aŋkul à gay, bokuba akəl. Kahamaw ləmana à ahəŋ kà la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok. ⁴ Uwanay la uwana masik aŋa azlaməna sləray, uwana tapəs guf aŋkul, ŋgaha mapuw gudzi aŋa dziriga aŋa azlaməna sləray adaday à huma Zəzagəla uwana la zagəla la afik, ŋgaha masla uwana akoray lakəl aŋa tatak gesina adatsən atà.* ⁵ Kadzàw à ahəŋ la matsiday la abà la gudəŋ à vok, kadahaw tatak uwana asà à akul. Kazùwàw lela, kagagəsəhàw dadaftakorra bokuba azlasla uwana tagagəsəh atà aŋa makaɸay. ⁶ Kakadàvəw seriya à azladza uwana à gəl tadəhàŋ mawisiga aw, kakàdàw atà babay, atà kà takweskà akul aw.

Basàwwàŋ ŋgaha dèvəw kuɸa

⁷ Azladedə, kà uwaga gəgod à akul, basàwwàŋ tsərəh à kaslā uwana Sufəl gami awul à ahəŋ. Dzùgwàw lakəl aŋa masla mapəs guf, akud matsəf tatak aŋha la mabasiŋ.

* 4:14 4.14 Haŋkəli 27.1 * 5:4 5.4 5Musa 24.14-15

Akud iyaw madzəba iyaw tsərəh à madiy anha anja iyaw.
 8 Akul babay basəwwəŋ kiya uwaga, wàdāw ləv ala, kà uwana mavakay uwana Sufəl gami adəwula à waŋ kà nekwa. 9 Azladedə gulo katseslaw vok gay à vok kà akul à akul aw, ŋgaha kà Zəzagəla anja makəs akul la seriya aw. Tsəbāwwal sləm, masla seriya kà atsa à waŋ, aga la gay gamagəy. 10 Azladedə gulo, dzùgwàw à azlaməna mapəh à atə gay à ahəl uwana uwarə, tapəhəh sləm anja Zəzagəla. Tapəwla azlatatak la atə la afik, bokuba uwana tasəh ŋgərpa, ŋgaha tadzà à ahəŋ la mabasiŋ la abà. 11 Məgod kà, azladza uwaga tasà à afik la ahəl, kà uwana tabasəŋ. Katsənəwwəŋ lakəl anja Job. Kakay abasəŋ azlatatak uwaga la mok uwana asə ŋgərpa ma? Akul kasəlaw babay kà Zəzagəla adahəlla delga la lig anja mas ŋgərpa anha la ahəŋ. Hadəy, vok ahamà à Zəzagəla kà azladza uwatə, adahə à atə delga.*

12 Azladedə gulo, gay kaykayga kà aganay: Baŋa kapəhaw gay anik kà, kazuwaw mawadəy aw, kazuwaw mawadəy la zagəla aw, kazuwaw mawadəy la gudəŋ à vok aw kazuwaw mawadəy la tatak anik aw. Baŋa kagəfawwanə à afik gòdāw: “Iyay”, pəra. Baŋa kagəfawwanə à afik aw: “Awan”, gòdāw pəra. Pəhəw kà kiya uwanay pəra, kà seriya anja Zəzagəla anja matəf à akul à gəl aw.

13 Dza la ahəŋ la tataka ankul la abà as ŋgərpa ay? Adəv kudə à Zəzagəla. Dza la ahəŋ la tataka ankul la abà la marabay ay? Masla azləba Zəzagəla la mahabay. 14 Dza la ahəŋ la tataka ankul la abà la dufats ay? Masla azala azlamasiga anja gay Zəzagəla, kà atə anja madəhalla aməl à gəl, la sləm anja Sufəl gami Yesu. ŋgaha tadəv kudə à Zəzagəla kà masla. 15 Baŋa tadinəl gəl à vok kà, madəv kudə anətə uwana tatsizlla à afik kà, adəbəl masla dufats, ŋgaha Zəzagəla adətsizlləŋ ala aya. Baŋa adadəh tsakana kà, Zəzagəla adəmətsalanə ala babay. 16 Kà madəgolay uwaga gəgod à akul: Pəhəw gay ləv ala kà akul à akul, ŋgaha kadəvaw kudə à Zəzagəla kà mawurla. Madəv kudə anja dza dziriga la huma Zəzagəla aga la ndzəfə lakəl anja azlatatak gesina. 17 Dzùgwàw à Eliya uwana uwarə tsi. Eliya kà dza bokuba anu babay, kiya uwaga dagay kaslə uwatə adəv kudə à Zəzagəla tsərəh mavay makər la tenma, iyaw asùw à makoray uwatə à abà aw. 18 La lig anja uwaga la ahəŋ, adzəkà madəv kudə aya, kà iyaw anja masuway aya, kiya uwaga Zəzagəla avə iyaw aya, ŋgaha azlatatak tadzəkà mas à uda aya.*

* 5:11 5.11 Job 1.21-22; 2.10; Mahabay 103.8 * 5:18 5.18 1 Sufəl 18.42-45

¹⁹ Azladede, baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà az à tetəvi dziriga aŋa Zəzagəla la tsəh ala dogdogogga, ŋgaha dza anik awùlla à tetəvi à tsəh, ²⁰ səlàw kà, dza uwana awùlla masla tsakana à tetəvi à tsəh kà, masla aŋa mas à uda la tsakana la abà kà adàbiyəŋ à mamətsay la gay ala. Baməraaka tsakana aŋha məŋga, kà Zəzagəla adàmatsalaŋ ala, haday.☆

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA PIYER ATSETSÈR Première Lettre de Pierre

Ayyi

¹ Gi Piyer, uwana gi masla matapla la slaka Yesu Kristu, gi gətsetser à akul wakità uwanay, akul uwana Zəzagəla atsatsàmàni akul, kà anja magay azlatsəhay anja. Gətsetser à akul, akul uwana kaslèhàw gəl à ahəj, la azlakutso uwana la abà sləm anjatà: Pontiya, Galatiya, Kapadotsəya, Asəya ngaha Bitiniya. Kadzaw à ahəj la abatà bokuba akul azlaməlok gə. ² Iyay, dagay uwana Zəzagəla, Baba gami, apèh à ahəj kà kadəgaw tsəhay anja la Masasəfok anja, apakakulla kà azlatsehay anja, kà akul anja matsəb sləm à Yesu Kristu, ngaha kà makotsekwàh akul aniz anja, kà akul mapak sətaka la huma Zəzagəla, kà Zəzagəla anja mapisakulla gay à vok, la vok mahamay anja, la lapiya anja, la madz à ahəj la wurwur kaykay.

Məzləba Zəzagəla uwana abəl anu

³ Məzləba Zəzagəla Baba anja Yesu Kristu gami, kà uwana vok ahamà à Yesu kà anu. ‘Ayyà’, agòd à anu, kà mav à anu sifa mawga la ahəl anja Yesu Kristu. Kà uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la mamətsay. Kà mawul à uda uwaga, məfa manewəj gami à ahəj, lakəl anja, mədàwulla à uda la sifa aya. ⁴ Ndzer, məsəl babay kà, kadàkoraw tatak delga, uwana Zəzagəla adəfehəj à ahəj kà ankul la zagəla, akul tsəhay anja, uwana abədlə vok aw, awis ala aw, atatuway aw. ⁵ Akul uwana kadijəwwal gəl à vok kà akul la maslay anja ndzəda anja, kà azladza gesina anja masəlay kà adabəl akul la paraka, la kaslè uwana gudəj à vok adədəv à gay.

⁶ Iyay zlà, kà azlatatak uwana Zəzagəla adahəj kà akul katsekaw, bamərika lagonay kasaw azlanjərpə anik anik kà anja kaslè njuv pəra. ⁷ Kasəlaw kà azlamaguray, la azlanjərpə uwana kasaw, kà akul anja masəlay kà ləv uwana kavàw à Zəzagəla kà akəs vok ndzer. Azladza taguray madzərəfəy anja luwàluwà la akəl la abà, tekedika madzərəfəy anja adəv à gay. Kiya uwanay la madijal gəl à vok gami babay zlà, uwana aduwa luwàluwà la kaykay. Tsəhay madijal gəl à vok magurayga uwanay, adàvə à akul mazləbay, la masik, la masləkaway la vudf uwana Yesu adàsa à ahəj. ⁸ Bamərika kanəjəw masla dadəj aw kà

kawoyawwanj. Kadiñaw gəl à masla à vok kà uwaga à uwana katsekaw kaykay, matsəkay uwana aduwanj uwana tapəhay la pañaw. ⁹ Kà uwana kà, gədfawwanj à afik ndzer kà, kadabəlaw.

¹⁰ Azladza uwana uwarà, Zəzagəla apəh à atà gay ahəl kà mapəh à azladza, tayəhəh la manərozay lela kà matsənəñ godega aña, uwana anaka Zəzagəla abəla à azladza. Tapəh à azladza à vok à abà dagay uwarà, lakəl aña tatak matsidəyga, uwana Zəzagəla adəhəñ à ahəñ kà añkul. ¹¹ Bokuba uwana Masasəfok Kristu agà la atà la abà, apəh à atà à vok à abà kà, Kristu adàsa ñgərpa, la uwana masla aña mabəzal mazləbay. Azlaməna mapəh à atà gay ahəl uwaga tayəh masəlay la məlo, ma uwala à uwana naka azlatatak uwanay tapaka vok, ñgaha la magay la ahəñ aña zlà. ¹² Zəzagəla apəhatàla azlatatak uwana naka tapaka à vok la məlo aña tətə aw, ama uwaga kà añkul. Lagonay, azlauwana tazəñ gay matsidəyga tapəh à akul azlatatak uwaga. Uwaga kà Masasəfok uwana Zəzagəla asləl à wanj, la uwana atsà à wanj la gay aña tətə. Amiyaka azlamalika tayəhəh kà masəlay godega aña azlatatak uwaga babay.

Madz à ahəñ sətaka uwana ahəf à Zəzagəla à adi

¹³ Kà uwaga wədfəw madzugway añkul ala, kà akul aña manəf masla la dziriga, fəhəw akur à vok añkul à lig, fəw manewəñ añkul kà à mabasiñ à afik, uwana adəvə akul la kaslə uwana Yesu Kristu adəwula à wanj. ¹⁴ Kəsəw koksikoksi gay aña Baba añkul uwana la zagəla la afik. Uwarà, mok uwana kasələw gay matsidəyga aw, kanəfaw mabila aña vok añkul gesina, ama lagonay kà, kanəfaw aya aw. ¹⁵ Kiya uwaga: Dzəw à ahəñ la sətaka la abà, kà uwana Zəzagəla azalà akul, kà akul aña magay azlatsəhay aña, kà uwana masla kà tsikasla la tatak gesina la abà. ¹⁶ Dagay uwarà tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà kà:

'Gəw sətaka, kà uwana gi babay kà, gi kiya uwaga.'[☆]

¹⁷ Baña kadəvwaw kuđa à Zəzagəla kà kagəfahawwal: "Baba, Baba". Tsa baña kiya uwaga kà, say kahoyaw ziruwī aña, la mahənay, uwana akul la gudəñ la vok aña dəñña. Nəñəwla vok lela, kà uwana masla adəh seriya à dza kokuđa mahoy à adi, say la kəla sləray aña tətə, uwana tadəhəhəñ pəra. ¹⁸ Sələw kà Yesu Kristu apəlanula gəl à ahəñ la tsakalay məñga aw takay! Kà akul aña masak manəfay aña azlababa añkul deydayga, uwana tatəpakulla. Kà magur la azlanğərpa uwana kasaw kà, kà akul aña masəlay kà ləv uwana kavəw à Zəzagəla kà, akəsə vok

☆ 1:16 1.16 3Musa 11.44-45; 19.2

ndzer, baməraka azladza tagur luwàluwà uwana adàdèw à gay vèrdi anik, kà maguray à baña delga. Kiya uwanay la madinjal gəl à vok ankul babay zlà, uwana aduwa luwàluwà la ndzèda, la uwana apèlanula gəl à ahəŋ. ¹⁹ Ama tsa tekefika, apèlla akul gəl à ahəŋ la aniz gəl anha, uwana la ndzèda mənğa mənğa. Masla Kristu apakà bokuba magadzaw uwana kokudfa mawisiga, sətaka. ²⁰ La kaslà uwana aləg madfah gudəŋ à vok, Zəzagəla akəsàni masla, ŋgaha lagonay la kaslà uwana gudəŋ à vok adəw à gay, Zəzagəla adàfətalla à ama ala, la dazuwaya, kà masla anja mabəl akul. ²¹ Kà madegolay Yesu la uwana kafawla kà gəl à ahəŋ la Zəzagəla la ləw ankul. Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, ŋgaha avəl mazləbəy. La kità kà, gədfaw madinjal gəl à vok ankul à Zəzagəla à afik, ŋgaha faw manewəŋ kà à masla à afik.

²² Kiya uwaga, akul kagaw sətaka, kà uwana kakəsàw gay Zəzagəla, ŋgaha wòyàw azladede ankul məna manəfay. Kiya uwaga gəgod à akul: “Wòyàhàw vok kà akul à akul la ləw tekula.” ²³ Akul kasəlaw kà kadayyaw vok mawga, la gay Zəzagəla uwana avà sifa, uwana asafay, akədf gəl à ahəŋ aw. La abatà kà, kapakàw azləbəza anja dza, uwana amətsay tetuwa aw, kà uwana sifa uwaga kabəzàwwal kà, la slaka dza uwana amətsay aw. ²⁴ Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Azladza gesina kà atà bokuba azlakəsaf, marabay anjatà
gesina kà bokuba azlamawuratatay anja kəsaf; kəsaf
agulla ala, mawuratetay anha asakway.

²⁵ Ama gay anja Sufəl Zəzagəla masla adəw à gay aw.*
Gay uwanay kà, gay marabəŋ gə uwana katsənawwan.

2

Zəzagəla atsatsàmàni akul, kà akul anja magay azlaanha

¹ Tsa ndzer Zəzagəla adavà à akul sifa mawga uwanay kà, wùtsàw mawisiga ala gesina, katsədfaw gay aya aw, kagaw azlaməna magolla dza aya aw, kadfahaw à adi aya aw, kazuwaw vok anja dza aya aw. ² Pakàw bokuba azləbəza vərna, uwana tawoya awà koksikoksi la slaka azlaiyà anjatà, uwaga akul babay, kà akul anja mazigənay. Kawoyaw gay Zəzagəla koksikoksi tsərəh à kaslà uwana Zəzagəla adàfətala à ama ala, kà masla adabəl akul ndzer. ³ Akul say kayahaw mad à huma à gay la mawoyəŋ, kà uwana kasəlaw kà Zəzagəla kà atsid.*

⁴ Zàw vok à slaka Sufəl Yesu Kristu, kà uwana av sifa à azladza, masla kà akur uwana azladza tapəsèw, tekedika masla la uwana Zəzagəla adəfal à ahəl, kà masla la uwana akur mawad gày gesina. ⁵ Akul babay, akul la sifa, gàw bokuba akur uwanay, kà Zəzagəla aŋa makəs akul kà aŋa maŋalla akul gày, kà Masasədok aŋha aŋa madz à ahəŋ la aku. La gày uwatà la aku, kadàgaw azlaməna mav tatak à Zəzagəla, kà akul aŋa madəhalla sləray la ləv tekula, à uwana ahəfal à adi, kà madəgolay Yesu Kristu. ⁶ Kiya uwanay tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Nəhàwwàŋ, gəfa akur tekula à gudəŋ uwana sləm aŋha Siyon, kà aŋa maŋal gày gulo, azlaakur anik tadàdal à gəl. Gəyàhàni kà uwana dzəba aŋha səla aw, kəla dza uwana adiŋ gəl à masla à vok ziruwı, adəkəsəy tetuwa aw.'

⁷ Kà akul uwana kadiŋaw gəl à masla à vok kà, masla dzəba aŋha səla aw, ama kà aŋa azladza uwana tadiŋal gəl à vok aw kà, kiya uwanay tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd:

'Akur uwana azlaməna maŋal gày tapəsèw kà, adapakay akur mawad gày gesina.'

⁸ Ŋgaha agòd aya:

'Akur uwanay la uwana atsahla matekwid à azladza, à uwana tatəf à ahəŋ.'

Matekwid atsàhla atà kà la masla, kà uwana tadiŋ gəl à gay Zəzagəla à vok aw, uwana dagay uwarà Zəzagəla apàhàh kà, say apakà vok kiya uwanay. ⁹ Tekedika, kà aŋkul azlatsəhay uwana Zəzagəla akəsàni akul, akul maham à ahəŋ məna mav tatak à Zəzagəla, akul tsəhay tsikasliga aŋha. Masla atsatsàmàni à akul, kà akul aŋa mazin à azladza aŋha azlatatak məŋga, uwana la abà adəhàhàŋ. Masla la uwana ahəl akul à uda la mələs la abà, ŋgaha abək akul à udfaka aŋha à abà, uwana apəhla à akul ala, kà akul dzəba aŋha səla aw gə. ¹⁰ Dagay uwarà kà, akul tsəhay aŋa Zəzagəla aw, ama lagonay kà kadapakaw azlaaŋha, dagay uwarà kasələw vok mahamay aŋa Zəzagəla aw, ama lagonay kà, adagay mav à akul gə. ^{*}

Madz à ahəŋ bokuba azlaməna sləray aŋa Zəzagəla

¹¹ Azlamanalay, sələw kà akul azlaməlok la gudəŋ la vok, kà uwaga gədəv à akul kudfa: Kamkam katapaw ahəl à azlatatak mawisiga à vok, ŋgaha kà adiya aŋa makəs akul aw, kà uwana azlatatak uwaga adədəf à akul gay à ahəŋ aŋa madəhəŋ uwana ahəf à Zəzagəla à adi. ¹² Lagonay, akul la

^{*} **2:8** 2.8 Mahabay 118.22; Yesayya 8.14-15; 28.16 ^{*} **2:9** 2.9 2Musa 19.5-6; Yesayya 43.20-21 ^{*} **2:10** 2.10 Hosəya 2.23

tataka azladza uwana la abà tasəl Zəzagəla aw, tsizlləw à ahəŋ lela la maday aŋkul la abà, amiyaka tatsəđ akul gay à tsəh, baŋa tanəŋa madəhəŋ aŋkul lela, tadəzləb Zəzagəla la kaslà uwana adəwula à waŋ.

¹³ Kiya uwaga kanəfaw Sufəl gami Yesu Kristu, tsəbàw sləm à paŋaw aŋa azladza, uwana tanəŋla akul la gudəŋ la vok, uwana atà la ndzəfa. Hòyàw yewdi aŋa azlaməŋ sufəl uwana takoray lakəl aŋa tatak gesina. ¹⁴ Hòyàw yewdi aŋa azlaməna manəŋla akul, uwana məŋ sufəl abək atà à ahəŋ kà madəh seriya à azlaməna madəh mawisiga, ŋgaha aŋa mazləb azlaməna madəh delga. ¹⁵ Asa à Zəzagəla kà kadaw lela, kà azladza kà masəl akul, ŋgaha tadza à ahəŋ titi kà matsəđ à akul gay à tsəh. ¹⁶ Gəw bokuba azladza makor gəl gə, ama kagodəw kà akul la makor gəl la abà, kà kəfa-hawwaŋ mawisiga la masal aŋkul aw. La kità, gəw azlamagamza aŋa Zəzagəla. ¹⁷ Kəsəw azladza gesina, wòyàw azladedə aŋkul mənə manəf gay Zəzagəla, guba akəs akul kà Zəzagəla, kəsəw gay aŋa məŋ sufəl babay. Nəfəw slaka asik aŋa Yesu uwana anəfà.

Kristu apəlla à anu ala, kà anu mas ŋgərpa

¹⁸ Gəpəhay kà akul azlamagamza, uwana kəfahaw azlasləray, kəsəw gəl à ahəŋ la huma azlaməŋga aŋkul, hòyàw guba kà aŋatà. Kasləkəwaw azlauwana tasəl akul pəra aw, ama sləkəwəw azlauwana təfahakulla mawisiga à vok bay. ¹⁹ Baŋa dza anik abas ŋgərpa kà madəgolay Zəzagəla, amiyaka ŋgərpa uwatà kà lakəl aŋa deyday kà, uwaga la uwana tatak uwana ahəđ à Zəzagəla à adi. ²⁰ Iyay, baŋa kəfahaw mawisiga, ŋgaha tazləbàh akul, ŋgaha kabasawwaŋ ma, uwa adəzləb akul uwa? Ama baŋa kəfahaw delga, ŋgaha tasa à akul ŋgərpa, lakəl aŋa uwaga kabasawwaŋ kà, uwaga tatak uwana ahəđ à Zəzagəla à adi. ²¹ Kà aŋa kiya uwaga à uwana Zəzagəla azàlla akul. Yesu uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà masla la gəl aŋha, kà adəhəŋ kiya uwanay kà məbəl akul. Apəhəkulla tetəvi, kà akul aŋa manəf slaka asik aŋha. ²² Masla adəhəhə mawisiga tetuwa aw, avavərə dza diki diki aw. ²³ Iyay, amiyaka tatsəkəl magodəhay à gəl babay kà, masla awulatàla azlamagodəhay aw. Amiyaka tasəl ŋgərpa, masla adzəgw madəh mawisiga à azladza uwatà à vok aw. Ama masla kà avə vok aŋha kà à Zəzagəla uwana à afik, adəh seriya la mahoy adi aw. ²⁴ Yesu Kristu la gəl aŋha, masla azəb tsakana gami à gəl aŋha, à mok uwana tatətsl à ahəf à adi, kà anu aŋa magay bokuba azladza uwana taməts kà ahəl tsakana, ama kà anu aŋa

madz à ahəŋ la sifa, kà madegolay dziriga. Kawùràw ala, kà uwana taslàhàŋla. ²⁵ Dagay uwarà kagàw bokuba azlatuwanŋ uwana tetəvi adazah atà à adi, ama lagonay kà, kadaβəzaw vok aya, nəfàw masla manəŋla akul, uwana afa à akul sləm, masla asal kà mawisiga adəβani akul babay aw.*

3

Madz à ahəŋ aŋa azlazil la azlamis

¹ Akul azlamis, hòyàw yewdi aŋa azlazil aŋkul. Baŋa kadahàwwàŋ kiya uwanay, azlazil aŋkul uwana tasəl gay Zəzagəla aw, tadàβədfəla madz à ahəŋ, tadàdiŋ gəl à Zəzagəla à vok kà madz à ahəŋ delga aŋa azlamis aŋatà. ² Tadànəŋəŋ maday aŋkul sətaka, ŋgaha bay, la mawoy atà aŋkul. ³ Kayahaw βədfà aŋa vok aŋkul aw, bokuba magəfay mats gəl anik anik, kà mapəhla vok ala, ŋgaha bay, kakay mabək tatak βədfà luwàluwàga à vok mi, ŋgaha aya kakay à maduw dzersay à vok mi. ⁴ Ama delga kà, uwaga aguwa à uda kà la ləv aŋkul la tsəh, delga kà ləv aŋkul agay mabasiŋ gə, ŋgaha tələmmaga, kà uwana tsəhay βədfà uwana aguwa à uda la ləv, awis ala dikiđiki aw, uwaga la uwana tatak uwana ahəd à Zəzagəla à adi, aduwa azlaanik gesina. ⁵ Azlamis uwana uwarà tanəfàh Zəzagəla tagəh kiya uwanay, tahòyàh yewdi aŋa azlazil aŋatà ⁶ Kiya uwaga nərəzàw Sara, akəs gay aŋa zil aŋha Abəraham, azalàlla kà Baba, baŋa ziruwī akəs akul aw kadahaw uwana delga gə, akul babay kapakaw bokuba masla suwanŋ.* ⁷ Akul azlazil bay, say kadzaw à ahəŋ la matsən vok gay la abà la azlamis aŋkul. Atà kiya akul aw, kà uwana atà kà azlaguβguβ. Nəŋàw atà à adi bokuba uwana kanəŋaw à vok aŋkul à adi, sifa uwaga Zəzagəla avà à akul kà deyday, ŋgaha avà à akul, ŋgaha avà atà babay la slaka gə. Baŋa kadahawwanŋ kiya uwanay, Zəzagəla adətsəβ sləm à madəv kudə aŋkul, tatak la ahəŋ adàdfəfal gay à ahəŋ aw.

Amiyaka kadahawwanŋ delga kà à azlaməna madiŋal gəl à vok

tadasa ŋgərpə.

⁸ Iyay zlà, aganay gay madəvla à gay: Akul gesina dzàw à ahəŋ la ləv tekula. Vok mahamay agay la akul gesina. Wòyàw vok kà akul à akul la tetəvi aŋa Zəzagəla la ama, gəw tələmma, wòyàw vok. ⁹ Baŋa dza adəfahakulla mawisiga à vok kà kawulawla aw. Baŋa dza agòdfàh à akul, kagòdàhawwal aw. La abatà kà: Pìsàwla gay à vok, kà uwana la

kaslà uwana Zəzagəla azalà akul kà magay tsəhay aṅha kà, apèh à akul à ahəṅ kà adapisakulla gay à vok. ¹⁰ La wakità aṅa Zəzagəla la abà tatsətsèr kà:

'Dza uwana asal kà aṅa madz à ahəṅ la matsidəy la abà kà, say asakiya mawisiga la fida, uwana atsa à uda la ləv aṅha.

¹¹ Delga kà, azəb ahəl aṅha à uda la mawisiga la abà, ṅgaha adəh delga la mayàh tetəvi matsən vok gay la Zəzagəla, ṅgaha la azladza anik pəra.

¹² Sufəl anəṅla azlauwana tadəh delga, afa à atà sləm la matsən madəv kudfa aṅatà. Ama kà aṅa azlauwana tadəh mawisiga kà, atsəb à atà sləm tetuwa aw',[☆]

Zəzagəla agòd. ¹³ Baṅa kayahaw madəh delga la ləv aṅkul la tsəh gesina, uwa à dza uwana adəfahakulla mawisiga uwa? ¹⁴ Amiyaka kasaw ṅgərpa lakəl aṅa azlatatak delga uwana kadahawwəṅ lakəl aṅa uwaga kà Zəzagəla adapisakulla gay à vok, kiya uwaga ləv aval akul à gay, kà azladza uwana tadəhakulla mawisiga à vok aw.

¹⁵ La kità kà sləkàwàw Kristu la ləv tekula, masla apakà madzahaga aṅkul. Gəw nekwa koksikoksi kà akul aṅa mawulla ala lakəl aṅa à uwana anava akul gesina lakəl aṅa uwana kafəw manewəṅ aṅkul kà à masla à afik. ¹⁶ Baṅa kawulawatàla, dəhəwəwəṅ kà la ləv tələmmaga, sləkàwàw atà babay, kadahaw mawisiga dikiđiki aw kà uwana baṅa azladza tatugw mawisiga lakəl aṅkul kà zirui, kà uwana tatsək magodəhay à delga aṅkul uwana à gəl la tetəvi aṅa Kristu la tsəh. ¹⁷ Nuləm kasaw ṅgərpa kà madəh delga, kiya uwaga la uwana Zəzagəla awoyən; uwaga la uwana aduwa à vok, kà akul kasaw ṅgərpa, à kà madəh mawisiga. ¹⁸ Yesu Kristu la gəl aṅha aməts asik tekula kà madegolay tsakana aṅkul, adəvə sləray aṅha à gay la mamətsay aṅha. Masla, uwana dza dziriga, aməts kà aṅa azladza uwana azladziriga aw, kà masla aṅa madla anu à slaka Zəzagəla. Atà takəd masla, ama Zəzagəla awulla à uda la sifa la Masasədok aṅha. ¹⁹ Mok uwana Zəzagəla adəhəṅ, uwanay ahəd, azəṅ à azladza uwana atà la dəṅay mamətsay la abà, la mezewi. ²⁰ Uwaga kà azladza uwana uwarə takweska mapəhay aṅa sufəl Zəzagəla, Zəzagəla akudà atà la mabasiṅ mok uwana Nuhu adəhə kəslah iyaw, ama takweska. Azladza uwana tahəd à kəslah iyaw à abà kà atà dəṅ aw, atà mtəgis pəra à uwana Zəzagəla atəfà atà kà iyaw.[☆] ²¹ Iyaw uwatà apakà magagazləla la batem uwana abəl akul la tsakana aṅkul la abà. Batem uwaga kà mapal vok pəra aw. Ama uwana

☆ 3:12 3.12 Mahabay 34.12-16 ☆ 3:20 3.20 1Musa 6.1-7.24

adala anu à maham gay à vok à abà la Zəzagəla la ləv tekula, kà uwaga à uwana Sufəl Yesu Kristu awulà à uda la mamətsay. ²² Nğaha awulà à zagəla, adadza madzay la ahəl kaf aña Zəzagəla. Masla akoray lakəl aña azlamalika, nğaha la azlatatak anik gesina uwana atà la ndzəda la abatà.

4

Zəzagəla akoray lakəl aņkul

¹ Nəñàwwàñ kà Yesu Kristu asa nğərpa la vok aņha, kà uwaga à akul babay: Gəw nekwa aña masay nğərpa bokuba aņha bay, kà uwana dza uwana as nğərpa la vok aņha, adah tsakana aya aw. ² Lagonay mədzəka la madla à huma à gay la kəla kaslā uwana kadzaw à ahəñ la gudəñ uwanay la vok kaslawwalla vok aña madhəh uwana ahəd' à Zəzagəla à adi, awkà azlatatak mawisiga uwana asa à ləv aņkul aw. ³ Kaslā uwana kadazawwanla adagay diga. Azlatatak uwana kadahəwwàñ kà, aganay azlatatak uwana kadahəwwàñ uwarà, kadahəwwàñ kà uwana asa à vok aņkul pəra: Kagəhəw azlaməna guzu, kahabəhəw azlamədəvaday kəla mavakay, kahaməhəw gay à vok kà mas guzu, kasləkəwəhəw azlamazlazlay atà uwana tawis mapəhay aña Zəzagəla ala ndzer. ⁴ Ama lagonay kà, kagagəməwla vok à ahəl la azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw. Kà uwaga ləv adaval atà à gay, nğaha tatsəka à akul magodəhay à gəl. ⁵ Ama vud' tekula tadətsizlla à huma aña Zəzagəla kà aña seriya. A masla kà nekwa aña madhəh seriya à azladza uwana à gəl atà la sifa, nğaha azlauwana à gəl tamatsay babay. ⁶ Makəs vok aña uwana Kristu azəñ gay marabəñ kà, azlauwana la mezewi bay kà atà aña madz à ahəñ la sifa bokuba Zəzagəla uwana la sifa. Kay kà, Zəzagəla adahà à atà seriya à gəl bokuba uwana adəhəñ à azladza la gudəñ la vok gesina nəma.

Maday aña azlaməna madiñal gəl à vok

⁷ Gudəñ à vok kà nekwa adəv à gay. Gay gə la uwaga kəsəw gəl aņkul, nğaha gəw nekwa kà akul aña madəv kuđa à Zəzagəla. ⁸ Iyay, tatak məñga gə kà, say kawoyaw vok kà akul à akul la ləv aņkul gesina, kà masal kà, aslaslad' maham à ahəñ tsakana ala.* ⁹ Kiya uwaga kəsəw azladza la ahəl səla kokuđa mañonuzay. ¹⁰ Zəzagəla adəđahakulla delga la azladabaray anik anik. Avə maslay à kəla uwabeyuwi aņkul, kà madhəh azlatatak anik anik, say kəla uwabeyuwi adəh dziriga, masla azəb maslay aña Zəzagəla

* 4:8 4.8 Hañkəli 10.12

uwana avàl kà masla mazlakla azladza anik. ¹¹ Dza uwana la maslay kà mapəh gay anik apah azlagay uwaga à uwana asà à waŋ la slaka Zəzagəla, dza uwana la maslay kà mazlak azladza anik, azlaka atà la ndzəda uwana Zəzagəla avàl. Dahəwwəŋ kiya uwanay kà azladza aŋa mazləbay Zəzagəla la tatak gesina la abà, kà madegolay Yesu Kristu, masla uwana la maslay la mazləbay aŋa koksikoksi! Amen.

Marabay la masla madiŋal gəl à vok uwana as ŋgərpa

¹² Azladede gulo, ləv avalla akul à gay, kà manəŋ azla-matəreəbay anik anik aw. Azlatatak uwaga abəzà à akul kà aŋa maguray madiŋal gəl à vok aŋkul, kadzugwaw kà azlatatak uwaga kà azlatatak mavalakulla à ləv à gay aw. ¹³ Kahamaw à ŋgərpa uwana à abà Kristu asà, kà uwaga kà, vələhəw à zagəla la kaslà uwana azladza tadənəŋəŋ kà masla məŋga la yewdi anatà, akul kadəvalahaw à zagəla la ləv aŋkul gesina. ¹⁴ Baŋa azladza tatsəka akul magodəhay à gəl kà, kà uwana akul azlaaŋa Kristu, Zəzagəla adapisakulla gay à vok kà uwaga, kà uwana Masasədok aŋa Zəzagəla uwana ndzəda, ŋgaha aduwaŋ gesina adza à ahəŋ la akul. ¹⁵ Baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà asa ŋgərpa, kà uwana adəhà mawisiga baŋaw akəd dza, baŋaw adà à gəl aŋa azlatatak anik, baŋaw kamavələh à gay aŋa azladza anik à abà bokuba mavdzagogor kà, dza azləbà kà uwaga aw, apakà vok kiya uwaga la akul aw. ¹⁶ Ama baŋa dza asa ŋgərpa, kà uwana masla aŋa Kristu, ziruwı akəs kà uwaga aw. Kiya uwaga kà, 'Kikay', agod à Zəzagəla, kà uwana azladza tazalla ala kà masla dza aŋa Kristu.

¹⁷ Kaslà kà adaslay à uwana Zəzagəla adəh seriya à azladza à gəl. Adədəh seriya kà azlaaŋha à gəl dadəŋ. Kayyà, baŋa adədehəŋ kà azladza aŋha à gəl dadəŋ, ma kakay adəpaka vok la azladza uwana tatsəb sləm à gay marabəŋ aw ma? ¹⁸ Bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'Baŋa Zəzagəla adakəsay azlaaŋha la seriya, atà uwana azladziriga, mana adəpaka vok la azladza mawisiga uwana tasəl Zəzagəla aw ma?'[☆]

¹⁹ Kà humà à gay uwaga, azlauwana tasa ŋgərpa kà uwana Zəzagəla awoyən, kiya uwaga kà tada à huma à gay la madəh delga, ŋgaha tavà vok aŋatà gesina à Zəzagəla à ahəl, masla uwana adəhà à atà, ŋgaha masla uwana dziriga.

5

Azlamasiga aŋa azlatuwaŋ aŋa Zəzagəla

¹ Lagonay gəpəhay kà à akul azlamasiga uwana la tataka ankul la abà. Gi babay kà, gi masiga bokuba akul: Mok uwana tasà ngərpa à Kristu kà, gənənən, gətəp gay gəl à ahàl à abà, məkalən mazləbay anja Kristu uwana Zəzagəla apəhanula, kà uwaga à uwana 'Kamkam', gəgod akul: ² Fəw sləm à azladza anja Zəzagəla, uwana abək à akul atà à ahàl: Dahəwwən kiya uwana masla manənla azlatuwan af sləm à azlatuwan anha; fəw à atà sləm la ləv tekula, bokuba uwana asa à Zəzagəla. Kadəhawwən la ləv səla aw, kadəhaw sləray kà məbəzal sili pəra aw. Dahəw sləray uwaga la ləv ankul gesina. ³ Kakoraw la ndzəda lakəl anja azladza uwana Zəzagəla abək à akul atà à ahàl ankul aw, fəw à atà sləm. Ama kà nəfəw maday delga kà məpəhatàla maday delga. ⁴ Baŋa kadəhawwan kiya uwanay kà, la kaslà uwana mən Sufəl anja azlaməna manənla azlatuwan adasa à wan, akul, azladza uwana kaduwaw atà kadəbəzawwal la ahàl anha masik mənğa gə, uwana aduwa azlatatak anik gesina, uwana akəl atsal à adi ala aw, adədzà à ahən anja koksikoksi. ⁵ Gəgod à akul azladza medəga: Həyàw yewdi anja azlamasiga ankul, kapakaw azlaməna zlapay aw, dəhəw vok sləray kà akul à akul, uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla kà apəsew azlaməna zlapay, ama adəh delga à azladza tələmmaga.'☆

⁶ Kà uwaga à uwana gəgod à akul: Wuləwla gəl à vəfəh la huma anja Zəzagəla, uwana akoray lakəl anja tatak gesina, baŋa kadəhawwan kiya uwaga kà, la mok uwana kaslà adasa à wan, masla adəzigən akul. ⁷ Azlatatak gesina uwana azlazlazlada kà ankul kà, bəkəw atà à ahàl anja Zəzagəla, kà uwana masla afa à akul sləm. ⁸ Dzəw à ahən mazil à zil, kadzewhal aw. Masla məzəm ankul, seteni kà, masla la uwaga auguzahay, ayəh dza kà makəsəy bokuba sikalaveri uwana awiyay, ayəh tatak may. ⁹ Kiya uwaga kavəwwal tetəvi aw, dəw à huma à gay la mav ləv ankul à Zəzagəla. Sələw, kà azladedə ankul uwana la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh la gudən la vok gesina tasa ngərpa babay bokuba ankul. ¹⁰ Baŋa kasaw ngərpa kà anja kaslà nuy kiya uwaga, Zəzagəla uwana adəhaha delga koksikoksi, masla, la gəl anha adəfəhaha akul à ahən, adəvə à akul ndzəda kà akul anja masakiya à tetəvi la tsəh ala aw. Azalə akul, anja maday à mazləbay anha à abà, uwana adəv à gay aw, la ahàl anja Kristu. ¹¹ Masla la uwana la maslay anja tsərəh à awtəy. Amen.

Gay makəd gəl à ahən

¹² Silas azlakà gi matsetser bëzi wakità uwanay. Gəsəl kà masla dza dziriga la tetəvi aña Zəzagəla la ama. Gətsetsèr à akul kà gədzərədəh akul à uda, ɲgaha bay aya, gəgod à akul la paraka ndzer, mazləbay aña Zəzagəla kà bokuba uwana gəpèh à akul. Wàdàw ləv ala la azlatatak uwaga la abà gesina. ¹³ Maham à ahəɲ məna gay Zəzagəla la abanay la Babila, uwana Zəzagəla atsatsàmàni atà, bokuba uwana atsatsàmàni akul babay, 'Ayyi', tagod à akul. Mark uwana Kona gulo, avà à akul 'Ayyi' aɲha babay suwaɲ. ¹⁴ Dahàw vok 'Ayyi', kà akul à akul, la mawoy vok la abà.

Zəzagəla avà à akul lapiya, à akul gesina, uwana akul la ahàl aña Kristu.

MASƏLA AŇA WAKITÀ UWANA

PIYER ATSETSÈR

Deuxième Lettre de Pierre

Ayyi

¹ Gi Səmon Piyer, gi uwana gi mayà aŇa Yesu Kristu, gi masla matapla la slaka aŇha bay, à uwana gətsetser à akul wakità uwanay, akul uwana kadiŇaw gəl à Yesu à vok kalkal bokuba uwana mədiŇal gəl à vok babay, anu gesina məbəzà à tatak uwaga la slaka gà. Yesu Kristu adahà uwaga kà aŇami gesina, kà uwana masla kà dziriga. Masla kà Zəzagəla la gəl aŇha, Ňgaha masla məbəl anu babay. ² AwoyàŇ kà mapis gay à vok aŇa Zəzagəla agay la akul kaykay, la lapiya, kà akul aŇa masəlay kaykay Zəzagəla la Yesu, Sufəl gami.

Maday aŇa azlaməna mədiŇal gəl à vok

³ Yesu Kristu apəhanula Zəzagəla uwana azàlla anu, kà anu aŇa maham à mazləbay aŇha à abà, Ňgaha kà anu aŇa manəf maday aŇha, uwana aduwa gesina, kiya uwaga masla avà à anu ndzəfa aŇa maslay aŇha, azlatatak gesina uwana anu mənəkudfa aŇha, kà anu aŇa məbəzal sifa mawga, Ňgaha kà anu aŇa manəf maday uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ⁴ La azlatsəhay tetəvi uwanay à uwana avà à anu azlatatak uwanay, uwana apəh à ahəŇ uwarà kà aŇa mav à anu azlatatak uwana dzəba aŇha səla aw kà aŇami. AdahəŇ kiya uwanay kà, kà madegolay azlatatak uwanay, kà azlatatak məwisiga aŇa gudəŇ à vok uwana akəd à adi aŇa mabiy akul aw, kà akul aŇa maf gəl à azlamadzugway aŇa Zəzagəla. ⁵ Lakəl aŇa azlatatak uwanay, gəgod akul kà: Wədāw vok à uda! DiŇaw gəl à Yesu Kristu à vok lagonay, kanəfaw maday delga! Dāw à huma la maday delga! Yāhāw kà masəl azlatatak babay! ⁶ Kà uwana kasəlaw azlatatak uwanay, dzāw à ahəŇ titi babay, kà uwana kadafahaw akur à vok aŇkul à lig, tsizllāw à ahəŇ la ndzəfa la azlamatərəbay la abà la mawadāh vok à uda. Nəfāw bokuba uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ⁷ Kà madla vok kà akul à akul bokuba uwana ahəd à Zəzagəla à adi. La madz à ahəŇ uwana bokuba akul la azladedə, wòyàw azladza gesina babay. ⁸ BaŇa kadafahaw azlatatak uwanay koksikoksi kà, masəl Yesu Kristu aŇkul adakəsakulla vok, Ňgaha maday aŇkul adavà mayyay lela. ⁹ Ama kà aŇa

azladza uwana tafah uwaga aw kà, tapakahay bokuba azlaguləf. Adavika atà à tsakana uwana tafahàhàn uwarà, Zəzagəla amətsatən ala. ¹⁰ Azladedə, tsa baŋa kiya uwanay kà, wəfəhəw vok à uda, kà uwana Zəzagəla azalà akul, ŋgaha atsatsəmàni akul kà madəhəŋ kiya uwanay. Baŋa kadahawwəŋ kiya uwanay, tetuwa tetəvi aŋa Zəzagəla adāvika akul aw. ¹¹ Kiya uwanay la kokudə matsigay, Zəzagəla adəpəzlla akul gamagəy, kà akul aŋa mad à makoray aŋa Sufəl gami Yesu Kristu à abà, uwana abəl anu. Makoray uwatà adədzehəŋ aŋa koksikoksi. ¹² Kà uwaga kà, gədəwulakulla à gəl koksikoksi, tekedika kà, sələw nəma kà akul aŋa matsizl à ahəŋ la ndzəfə la azlagay dziriga uwanay la abà, katapawla. ¹³ La mok uwana gi la ahəŋ la sifa dadən la gudəŋ la vok, gəsəl kà dzəbə aŋha səla aw kà gi aŋa mawulakulla tatak uwanay à gəl, kà akul aŋa madz à ahəŋ la adi. ¹⁴ Gəzləmətsay à dagay, bokuba uwana Sufəl Yesu Kristu apəh à gi à vok à abà. ¹⁵ Uwana gəwad vok à uda lagwa, kà baŋa gədamətsay kà, kadəbəzaw à tetəvi aŋa mawul akul à gəl aŋa azlagay uwanay.

Azlawana tanəŋà mazləbay aŋa Kristu

¹⁶ Dagay uwarà məpəh à akul mas à wəŋ aŋa Yesu Kristu la maslay aŋha à gudəŋ à vok. La məpəh à akul kiya uwanay, məpəh à akul azlagay maviyaga, uwana asəhəh à uda la madzugway aŋa azladza la abà aw. Ama mənəŋəŋ ndzəfə aŋa mazləbay aŋha, la yewdi gami. ¹⁷ La kaslā uwana abəzà à masləkaway ŋgaha la mazləbay la ahəl aŋa Zəzagəla, məgà la abatà, mətsənəŋ kà Zəzagəla uwana aduwəŋ gesina la mazləbay, apəh gay uwanay:

'Uwaga kà bəzi gay ləv gulo, uwana gəwoyəŋ kaykay', Zəzagəla agəf. ¹⁸ La mok uwana məgà la gudəŋ tsikaslaga la afik, la Sufəl gami Yesu Kristu, à uwana mətsənə azlagay uwanay, atsən à ahəŋ la zagəla

¹⁹ Uwana azlaməna məpəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla tapəh kà, apakà vok la huma yewdi gami babay, kà uwaga mədiŋ gəl à məpəhay aŋatà à vok. Delga kà kadahaw haŋkəli la məpəhay aŋatà, kà uwana sayda aŋatà kà, aga bokuba fənəs, uwana aurfay la mələs la abà. Dəw à huma à gay la matsəbal sləm, tsərəh à kaslā mavakay uwana adəpəhla vok ala la paraka. La mavakay uwatà kà, ŋuzla bebəŋ, uwana Kristu, adəpəhla vok ala, ŋgaha kadənəŋaw azlatatak gesina la paraka. ²⁰ Azlatatak uwana aduwa vok gesina, à uwana gəpəh à akul, kà gay aŋa azlaməna məpəh à atà gay à ahəl uwarà tapəh, ŋgaha tatsətsər à wakitā Zəzagəla à abà babay, gay uwaga kà matsihila aŋa azladza

aw. ²¹ Gay aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwaga kà matsihila aṇa azladza aw, Masasəḍok tsikaslaga la uwana awà à atà maslay, kà atà aṇa mapàh paṇaw aṇa Zəzagəla, uwana apəh à atà.

2

Gay lakəl aṇa azlaməna matapla fida à azladza (Yahuda 4-13)

¹ Kiya uwaga à uwana azlaməna mapəh à atà gay ahəl fida gà tasa à uda la tataka aṇa azla Isərayel la abà. Kiya uwaga babay, azlamatapla fida gà tadàsah à uda la tataka aṅkul la abà bay. Tadàtapla à azladza gay mazəhatàla, tadàdzedzin Sufəl masla mabəl atà tetuwa. La madəhəṇ kiya uwanay kà, magol seriya adətəḍ à atà à gəl katskats.

² Azladza aṇuvaw tadənəḍ madəh mawisiga aṇatà. Kà uwaga à uwana azladza tadəpah mawisiga lakəl aṇa dziriga aṇa Zəzagəla. ³ Azlaməna matapla fida à azladza uwaga, tadəkəḍ yewdi à tatak aṇa azladza anik à abà, tadəpah fida kà mavavarla akul, kà aṇa mabəz tatak. Dagay uwarà Zəzagəla apəh à ahəṇ kà madəfaha à atà seriya à gəl. Masla seriya adəzahatàla gesina, adzəhal aw! ⁴ Amiyaka azlamalika uwana tadəhà tsakana uwarà. Tsakana aṇatà avikà Zəzagəla aw. Adawəḍah atà à mələs à abà la mazakazak, kà madawits atà à akəl à abà la vuḍ seriya. Tadàdza à ahəṇ la mələs tabəḍammaga la abà tsərah à vuḍ uwana Zəzagəla adəḍah seriya à azladza gesina à gəl.

⁵ La kità la azladza aṇa uwarà babay. Zəzagəla asək atà kiya uwanay aw, aḍahà à atà seriya à gəl la iyaw. Iyaw ahəl azladza à gay, la gudəṇ la vok gesina. Abəlan kà Nuhu, uwana apəh dziriga aṇa Zəzagəla à azladza, ṅgaha la azladza məḍəḍ uwana la huḍ gəy aṇha pəra.* ⁶ Gudəṇ, uwana tazalalla Sodom la Gomor kà, Zəzagəla akəs azladza uwana tadzà à ahəṇ la huḍ aṇha la seriya, ababəh atà à gay la akəl, agəḍ à ahəṇ kà say masək à akəl akəl pəra. Kiya uwaga apəhla ala kà azladza uwana takəs gay aṇha aw kà, adədukw atà seriya à gəl kiya uwaga babay suwan. ⁷ Lot kà, agà dza delga, ṅgaha Zəzagəla asəlla à uda la gudəṇ Sodom la abà. Ləv azəṇ kà tatak aṇa azladza uwaga tadəhəhəṇ.* ⁸ Dza delga uwatà adzà à ahəṇ la tataka aṇa azladza mawisiga uwaga la abà, kəla mahəṇay anəṇhà azlatatak mawisiga uwana tadəhəhəṇ, atsənəhà gay mawisiga uwana tapəh, ṅgaha azəhəṇ la ləv la tsəh mənṅa, kà uwana masla kà, agà dza dziriga. ⁹ Iyay la

* 2:5 2.5 1Musa 6.1-7.24; 19.24 * 2:7 2.7 1Musa 19.1-16

dziriga, Sufəl Zəzagəla asəl tetəvi uwana abəlla azladza uwana tanəfà masla, la magoray uwana la abà atərəb atà, ɲgaha asəl tetəvi aɲa manəɲla azladza mawisiga uwana adàfaha à atà seriya à gəl la vuɖ makəɖ gəl à ahəɲ. ¹⁰ Haɖfay, gəpəh à akul kà, ɲgərpa uwaga kà, Zəzagəla adàvə à azladza uwana taɖfahàh mawisiga à vok aɲatà, ɲgaha kà uwana takəs mapəhay aɲa Zəzagəla aw.

Azlaməna matapla fida à azladza uwaga kà, gəpəh à akul, kà kurit yewdi agod à atà aw, ɲgaha tafa à gəl azladza babay aw, tahoy yewdi aɲa azlamalika uwana atà la mazləbay aw, kiya uwaga takəɖfasl à atà. ¹¹ Baməraka azlamalika uwana taɖuwa azlaməna matapla fida à azladza la tetuwa bay kà, tapəh à atà gay à vok la huma aɲa Zəzagəla aw. ¹² Azladza uwaga taɖàh tatak deydayga, kà madz à ahəɲ aɲatà kà bokuba azlatatak fəta, uwana takàs atà kà makad atà. Atà tapəh gay à azlatatak deydayga uwana à vok tatsənà sləm aw. Ndzer, Zəzagəla adàzahatàla bokuba azlatatak fəta. ¹³ Zəzagəla adàvə à atà matərəbay, bokuba uwana tatərəba azladza anik suwan. Asa à atà kà aɲa mazuw gudəɲ pəra, taɖàh uwaga gesina la dazuwaya, amiyaka la afats. Baɲa tadza à ahəɲ la akul, ɲgaha kazuwaw kà, ziruwi kà aɲkul, ɲgaha tarabay à baɲa tavavara akul. ¹⁴ Madzugway aɲatà kà say lakəl aɲa azlaməna madaw gaw ala pəra, tayi vok kà maɖàh tsakana ðikidiki aw. Baɲa tanəɲa azladza uwana azlagubguɖga la tetəvi aɲa Zəzagəla la tsəh kà, tavavar atà, ɲgaha tadukw atà à tsakana à abà. Koksikoksi takad yewdi à tatak aɲa azladza à vok. Zəzagəla adàtsafla atà, la makəs atà la seriya. ¹⁵ Tasakiya à tetəvi aɲa Zəzagəla la tsəh ala, tanəfay kà aɲa gəl aɲatà, taɖeheɲ kà uwana Balam kona aɲa Bosor adahàɲ, uwana awoyà maɖàh mawisiga, kà azladza aɲa mavəl sili. ¹⁶ Haɖfay, vərđi anik Zəzagəla abəzal à tsəh la tsakana aɲha la abà. La kaslā uwatà ziwɲɲu uwana adabaɖma à dza didi aw, abadma bokuba dza. A masla mapəhal gay ahəl aɲa Zəzagəla uwatà, kà masla aɲa manəf azlatatak deydayga uwaga aw.* ¹⁷ Lakəl aɲa azlaməna matapla fida uwaga à azladza kà, atà kà tagay bokuba azlamukwà uwana takakəzəhay aya aw, tagahay bokuba azlahabaga uwana afad adadasinla. Zəzagəla adàfah slaka à ahəɲ kà aɲatà la mələs tabaɖammaga la abà. ¹⁸ Tats zlapay la ndzəɖa la azlagay deydayga. La kità babay, tabəza azladza uwana à tsəh la uwana la abà, tasəl tetəvi aɲa Zəzagəla dadàɲ aw, azlaməna matapla fida uwaga à azladza, asa à atà kà azladza tadiya à maɖàh mawisiga à

* 2:16 2.16 4Musa 22.4-35

abà, bokuba uwana atà tadehəŋ suwaŋ. ¹⁹ Tapah à azladza à vok à abà, kà atà tadàbəz makor gəl, tekefika atà la gəl aŋatà kà azlamayà aŋa tsakana, kà uwana kəla tatak uwana akor dza, uwaga kà mayà aŋa tatak uwana akoray. ²⁰ Baŋa dza asəl kà Sufəl Yesu Kristu kà masla mabəl anu, ŋgahaa asak à azlatatak mawisiga aŋa gudəŋ à vok uwanay à tsəh ala awis dza ala, ŋgaha takor masla ayà. Haday, kà aŋatà kà, kaslā uwaga adəgay zlalzaɗa kà aŋatà, ɗaɗuwa à gay uwana uwarà. ²¹ Baŋa kiya uwaga kà, agayŋa tadza à ahəŋ aŋa masəl tetəvi delga kà ŋuləm, à kà uwana tasəl tetəvi lela ŋgaha tawullal à tsəh ala ayà, takəs mapəhay aŋa Zəzagəla ayà aw. ²² Tatak uwana adəbəz à azladza uwaga kà, apəhànula kà gay la gay la abà uwana tagodf kà: 'Kəda avəläh tatak may uwana à uda, azuw, ŋgaha awulləl à tsəh à mavəlahay aŋha aya.'

Tagodf aya kà:

'Tapal namzi kà masla magay kuzekaka, ama awulla à dzabay à abà.'[☆]

3

Yesu Kristu adawul à waŋ

¹ Azlaməna gay ləv gulo, aganay wakità masəla uwana gətsetsər à akul. La wakità səla uwaga la abà, gətsetsər à akul kà, gəwulla à akul à tsəh kà azlatatak uwana kasəlaw adagay kà aŋa mawulla à akul à gəl aŋa azlatatak uwaga la dziriga. ² Iyay, asa à gi kà gay uwana azlaməna mapəhàh azlagay uwana Zəzagəla apəhatàla mapəh à akul kà avika akul aw, ŋgaha bay, la mapəhay uwana Sufəl Yesu Kristu uwana abəl anu, apəh à azlaməna matapla la slaka aŋha à ahəl, aŋa azlaməna matapla uwana asləl atà à waŋ. ³ Tatak uwana asa à gi aŋa mapəh à akul kaykay kà: La kaslā uwana gudəŋ à vok adədəv à gay kà, azladza tadəpəhahla vok ala uwana tadəɗah dèwdèw mawisiga, uwana asa à atà gesina. Azladza uwaga tadəkəɗaslah akul. ⁴ Hahayyà kà, kà mana Yesu Kristu kà atsa à waŋ, bokuba uwana tapəh aw mi, tadəgodfay? Azlababa gami madzidziga tamàts à gay, azlatatak uwana la gudəŋ la vok kà bawtawta bokuba uwana Zəzagəla aŋəl pəra. ⁵ Azladza tadəpəhay kiya uwanay, asa à atà kà matsəŋəŋ kà dagay uwarà Zəzagəla apəh à ahəŋ, ŋgaha kiya uwana aŋəl zagəla ŋgaha kutso. Kutso aguwa à uda kà la iyaw la abà, ŋgaha avaha à atà ala. Zəzagəla adəhà uwaga gesina la afadf gay aŋha.[☆] ⁶ Ama vərđi anik, la tsəhay afadf gay aŋa Zəzagəla uwaga, madz

à ahəŋ aŋa uwarà kà akalah à ahəŋ, iyaw azà gudəŋ à vok ala gesina.* 7 Zəzagəla agòd aya babay kà, zagəla la kutso uwana mənəŋ atà lakana kà, tadza à ahəŋ tsərəh à mavakay uwana akàl adàpadfah à gay, la mavakay aŋa seriya uwatà aya kà, adàkad azladza uwana takəs gay aŋha aw bay.

8 Azlaməna gay ləv gulo, tatak uwanay gəpəh à akul kà avika akul aw! Kà uwana la huma Zəzagəla kà mavay dəbow kà kalkal la mavakay tekula la yewdi aŋha.*

9 Azladza aŋuvaw uwana tagodfay kà: “Zəzagəla kà aduw à tsəh kà kaykay, kà mas à waŋ aŋa madàh tatak uwana apəh à ahəŋ!”, tagodf. Ama kiya uwaga aw. Kà uwana masla kà abasakullaŋ la makud à akul la abà pəra. Asa à Zəzagəla kà kabəzaw tetəvi kà akul aŋa mapəh gay la ləv ala, kà uwana asal kà, dza azila bə tekula aw. Hərəz kà aŋa asal, kà azladza gesina tabədfa vok.

10 Tekedik baŋa kaslā adāslay kà, Sufəl gami Yesu Kristu adāsa à waŋ, ndzer, ama dza la ahəŋ asəl mavakay uwana adāsa à waŋ aw. Adāsa à waŋ kà bokuba masla à gəl uwana agurūh dza gurūh. La mavakay uwatà, azladza tadātsən magol kuda mənŋa bərəm, ŋgaha zagəla adāzila tuwiz. Akàl adābabəh tatak uwana à gay, la zagəla la afik gesina. Adāpaka masək à akàl akàl, kutso la tatak uwana la huđ aŋha gesina adādəv à gay. 11 Tsa baŋa azlatatak uwanay gesina adādəv à gay gesina la kiya uwanay zlà kà, akul kà, dāw à huma à gay la maday delga la abà, dāw bokuba uwana akəs à Zəzagəla à gel la azlatatak gesina la abà. 12 Fəw madzugway aŋkul kà à mavakay uwana à afik. Zəzagəla adāwulla à waŋ, ŋgaha dəhəw uwana kaslawwalla vok babay, kà mas à waŋ aŋa mavakay uwaga la katskats. La mavakay uwatà, akàl adābabəh zagəla à gay, la azlatatak uwana la afik gesina. 13 Ama Zəzagəla apəh à anu à ahəŋ kà adāŋal zagəla mawga, ŋgaha la kutso mawga aya. La abatà kà, azlatatak dziriga la uwana tadādza à ahəŋ la abà. Uwaga kà tatak uwana məkuday lagwa pəra.*

14 Azlaməna gay ləv gulo, kà uwaga à uwana gəgodf à akul bokuba uwana kakudaw mas à waŋ aŋa Sufəl kà, wəđəw vok à uda kà akul aŋa maday la lela la abà, kà uwana baŋa adāsa à waŋ kà, kadāgaw la tataka la abà kokudā mawisiga, ŋgaha ləv aŋa madz à ahəŋ la titi la abà la huma Zəzagəla. 15 Awulla à akul à gəl kà mana mi kagodfaw ay? Uwana Sufəl Yesu Kristu atsa à waŋ katskats aw kà! Kà uwana asal kà akul kabəzaw tetəvi kà aŋa mabəlay dadəŋ. Tatak uwana

* 3:6 3.6 1Musa 7.11 * 3:8 3.8 Mahabay 90.4 * 3:13 3.13 Yesayya 65.17; 66.22

Pol, uwana akès lèw gami, atsetsèr à akul, atapàkulla kiya uwanay babay. Atsetsèr kà la matsihila, uwana Zəzagəla avəl, ¹⁶ la azlawakità aṅha la abà gesina, baṅa atsetsèr kà lakəl aṅa azlatatak uwanay, kiya uwanay à uwana apèh. Azlatatak anik la ahəṅ la wakità uwanay la abà, uwana zladza kà matsənəṅ. Azladza uwana la matsihila aw, azlawana tawàd lèw ala aw, uwana gay uwanay asal mapəhay kà tagola à tetəvi anik à tsəh, bokuba tabədlə azlagay anik anik la wakità Zəzagəla la abà babay. La madəhəṅ kiya uwaga kà, tabiy seriya aṅa Zəzagəla à gəl aṅatà.

¹⁷ Azlaməna gay lèw gulo, tatak uwanay kà kasəlaw adagay. Kà uwaga à uwana gəgodf à akul kà: Dahàw haṅkəli, kà azladza uwaga takəs gay aṅa Zəzagəla aw, aṅa madukw akul, ṅgaha aṅa mazəbakulla la slaka uwana katsizləw à afik aw. ¹⁸ Kà aṅa uwaga kà: Dàw à huma la manəf Sufəl gami Yesu Kristu, masla mabəl anu, ṅgaha masla aṅa mapisakulla gay à vok kaykay, ṅgaha aya, kà akul aṅa masəl masla kaykay aya suwaṅ. Delga kà, azladza tazləb masla lagonay, ṅgaha aṅa tsərəh à awtəy. Amen.

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA YUHANA ATSETSÈR Première Lettre de Jean

Gay anja sifa

¹ Mətsətsər à akul lakəl anja gay anja sifa, uwana agà la ahəŋ dagay la madzəka gudəŋ à vok. Mətsənənəŋ, mənənəŋ la yewdi gami, ŋgaha mətsəkəl yewdi à gay, ŋgaha bay mədəbani la ahəl gami aya. ² La mok uwana sifa uwaga adasa à waŋ à gudəŋ à vok, mənənəŋ, gay gà la uwaga məpəh à akul lakəl anja, ŋgaha məzəkulla sifa uwana adəv à gay aw, nekwa la slaka Zəzagəla, Baba gami, sifa uwatà apəhanula vok la paraka. ³ Tatak uwana mənənəŋ, ŋgaha la uwana mətsənənəŋ, mətapakulla, kà akul anja magay tekula la maham gay à vok la abà, la Baba, ŋgaha la Kona anja Yesu Kristu. ⁴ Mətsətsər à akul tatak uwanay kà anu anja mavalàh à zagəla la marabay.

Zəzagəla kà masla ufaka

⁵ Aganay uwana Yesu atəpanula, ŋgaha uwaga la uwana mətapakulla babay, Zəzagəla kà ufaka, tetuwa mələs la ahəŋ la masla la abà aw. ⁶ Baŋa məgodəy kà mədahama gay à vok la masla, ama məda à huma à gay la madz à ahəŋ la mələs la abà kà, mədadəfah fida la gay la abà, ŋgaha la sləray la abà. ⁷ Ama baŋa mədza à ahəŋ la ufaka la abà, bokuba uwana Sufəl gami adza à ahəŋ la ufaka la abà, anu la maham gay à vok la azladza anik, kiya uwaga kà, aniz anja Yesu, Kona anja, apalla tsakana gami gesina.

⁸ Baŋa: 'Anu azlaməna tsakana aw', məgod kà, mədəvavar gəl gami, ŋgaha kà dziriga la ahəŋ la anu la abà aya aw. ⁹ Ama baŋa məpəhla tsakana gami à Zəzagəla, məslala vok, məfa gəl à masla à afik. Kà uwana adəhà sləray kà la tetəvi anja. Dziriga, adəmats tsakana gami ala, ŋgaha adəpalanula mawisiga gami ala gesina. ¹⁰ Baŋa: 'Anu azlaməna tsakana aw', mədapaka Zəzagəla ala bokuba masla fida, gay anja azlak anu aya aw.

2

Kristu kà masla mazlak anu

¹ Azlabəza gay ləv gulo, gətsetser à akul uwanay, kà akul anja madəh tsakana aya aw. Baŋa dza anik adəh tsakana, anu la masla mazlak anu anik, uwana nekwa la slaka Baba,

Yesu Kristu, masla uwana dziriga, ² azlaka anu. Takəɗ masla kà madegolay tsakana gami. Adfahà uwaga kà anjami pəra aw, kà anja azladza gudəŋ à vok gesina, kà tsakana anjatà anja mamats ala.

³ Kiya uwaga, baŋa məkəs mapəhay anha, kiya uwaga məsəl masla la dziriga. ⁴ Dza uwana: 'Gəsəl Zəzagəla', agod, ŋgaha akəs mapəhay anha aw, dza uwaga kà, masla fida, dziriga la ahəŋ la masla la abà aw. ⁵ Ama dza uwana afa mapəhay anha à ahəŋ la ləv, masla kà dza uwana la masal dziriga. Aganay masəlay uwana apəhanula maham gay à vok gami la Zəzagəla. ⁶ Dza uwana agodfay la dazuwaya: 'Gi la maham gay à vok la Zəzagəla la abà', say adza à ahəŋ bokuba madz à ahəŋ anja Yesu.

Mapəhay mawga

⁷ Azlaməna gay ləv gulo, gətsetser à akul mapəhay mawga aw, kà uwana uwanay gətsetser à akul kà mapəhay maviyaga, kabəzàwwal uwaga dagay la madzəka. Mapəhay maviyaga uwaga kà gay Zəzagəla uwana katsanəwwəŋ. ⁸ La azlaslaka anik gətsetsər à akul, bokuba azlamapəhay mawga dziriga anha. Apəhla ala la Kristu la abà, ŋgaha apəhla vok ala la akul la abà babay. La hadfay, mələs anja madiy anha, ŋgaha uɗaka dziriga anja maudfay adagay.

⁹ Dza uwana: 'Gi la uɗaka la abà' agod, ama adzedzin deda anha bə gotənaŋ kà, dza uwaga kà aga la mələs la abà aya. ¹⁰ Dza uwana awoya deda anha, adza à ahəŋ la uɗaka la abà, masla aga la zlamtsa kà madukw dza anik à tsakana à abà aw. ¹¹ Ama dza uwana apəsew deda anha, adza à ahəŋ la mələs tabadammaga la abà, ŋgaha asəl slaka uwana aday aw, adapaka guləf.

¹² Azlabəza, gətsetser à akul uwanay kà, kà uwana tsakana ankul adəmətsila. Zəzagəla adəmətsakullaŋ ala kà uwana Yesu avà gəl anha kà ankul. ¹³ Azlababa gətsetser à akul, kà uwana kasəlaw masla agà la ahəŋ dagay madzəka. Azlabəza kohana, gətsetser à akul kà uwana kadūwəw seteni.

¹⁴ Azlabəza gətsetser à akul kà uwana kasəlaw Baba. Azlababa, gətsetser à akul kà uwana kasəlaw masla agà dagay la madzəka. Azlabəza kohana, gətsetser à akul kà uwana akul azlandzəɗa ndzəɗa, ŋgaha gay Zəzagəla aga la akul la ahəl, ŋgaha babay kà uwana kadūwəw seteni.

¹⁵ Kawoyaw gudəŋ à vok aw, kawoyaw azlatatak uwana la gudəŋ à vok la abà babay aw. Masal anja Baba Zəzagəla aga la ləv anja dza uwana la tsəh, awoya gudəŋ à vok aw. ¹⁶ Kəla tatak uwana anja gudəŋ à vok, kà madzugway mawisiga anja sləb vok, makəɗ yewdi à uwana à vok mənəŋan kà

mabəzal, magay zlapay lakəl aña uwana məkoray, azlatatak uwaga gesina kà, tatsa à wañ kà la slaka Baba Zəzagəla aw, ama tatsa à wañ kà la gudəñ la vok pəra. ¹⁷ Gudəñ à vok uwanay kà, masla la uwaga adəv à gay. Ngaha kəla tatak uwana dza adzugway la gudəñ la vok, adədəv à gay babay suwañ. Ama dza uwana adəh uwana akəs à Zəzagəla à gəl kà, adədza à ahəñ aña koksikoksi.

Masla məzam aña Kristu

¹⁸ Azlaməna gay ləv gulo, makəf gəl à ahəñ kà adəgay nekwa nekwa. Katsənəw uwana tapəh kà: Leri masla məzam aña Kristu atsa à wañ. Ama lagonay, aņuvaw azlaməna məzam aña Kristu tasəhəh à wañ, hadəy. Uwana apəhanula kà, makəf gəl à ahəñ kà nekwa nekwa. ¹⁹ Tetuw tetuw, azladza uwaga taga la akul la dziriga aw. Kà uwaga à uwana, tasak anu vok ala. Hadəy ndzer, agayña tagay la anu kà, naka tadza à ahəñ la anu. Ama taga azlaaņami kà aña gay gə pəra, gay gə la uwaga tasaka anu à ahəñ kà uwaga aña madzədla kà baməraka tekula aņatə kà, adəb à anu à vok aw.

²⁰ Kà aņkul kà, kabəzəw Masasəfok Zəzagəla. Kristu adzadzəb akul à gəl, kà uwaga à uwana kasəlaw dziriga gesina. ²¹ Baña gətsetser à akul kà, kà uwana kasəlaw dziriga, awkà kà uwana kasəlaw dziriga aw aw, ama gətsetser à akul kitə kà, kà uwana kasəlaw babay, fida atsa à wañ la dziriga la abə, tetuwa aw.

²² Uwa à masla fida uwa? Dza uwana agodəy la paraka kà: Yesu kà Kristu aw. Dza uwaga la uwana, masla məzam aña Kristu, masla akweska atə səla nna, Baba Zəzagəla atə la Kona aņha. ²³ Hadəy, kà dza uwana akweska Kona, kà akweska Baba babay aya. Kà aña dza uwana asəl Kona kà, aga la Baba babay suwañ.

²⁴ Ama akul katsənaw uwaga dagay madzəka, tatak uwanay kasəkəwwal adza à ahəñ la akul la abə. Baña tatak uwana katsənəwwəñ dagay madzəka adza à ahəñ la akul la abə, kà akul babay kadzaw à ahəñ la Kona la abə, ngaha la Baba la abə babay suwañ. ²⁵ Aganay tatak uwana Kristu apəh à anu à ahəñ, kà mav à anu sifa uwana adəv à gay aw.

²⁶ Gətsetser à akul tatak uwanay, kà lakəl aña azladza uwana tayəh mavavar akul. ²⁷ Baña kà aņkul kà, Kristu adadzəb à akul Masasəfok tsikasłaga aņha à gəl, kà Masasəfok uwaga aña madz à ahəñ la akul la abə, akul kà manəkudə aña matapakulla tatak aña dza aw. Hadəy ndzer, Masasəfok Zəzagəla atapakulla azlatatak gesina. Uwana Masasəfok apahla ala kà dziriga, awkà fida aw. Gay

gà la uwaga, məkəs uwana Masasədfok atapànula, uwaga asal magoday: Dzàw à ahəŋ tekula la Kristu.

²⁸ Iyay, azlabəza gay ləv gulo, dzàw à ahəŋ la Kristu la abà, kà aŋami kà mægəfan à afik, ndzer baŋa adàwul à waŋ, kà ləv gami aŋa mahəŋla la zirui, la huma aŋha, la mavakay uwana adàwul à waŋ aw. ²⁹ Kasəlaw kà Kristu kà dziriga, kità babay kà, kəla dza uwana akəs, uwana akəs dziriga kà, masla kà dziriga babay suwaŋ, dza uwaga kà, masla dza aŋa Zəzagəla.

3

Azlabəza aŋa Zəzagəla

¹ Nəŋàw mawoy anu aŋa Baba tsi, mawoyəŋ aŋha aga la ahəŋ kaykay, azaləkulla azlabəza aŋha, ŋgaha uwaga kà dziriga, anu azlabəza aŋa Zəzagəla. Baŋa gudəŋ à vok awoya akul aw kà, kà uwana asəl Zəzagəla babay aw. ² Azlaməna gay ləv gulo, lagonay kà, anu azlabəza aŋa Zəzagəla adagay. Ama Zəzagəla adapəhla ala la dazuwaya dadəŋ à uwana mədàbəzal vərđi anik, aw. Ama mədàbəza uwaga la kaslā uwana Kristu adapəhla gəl aŋha ala la paraka, mədəgay kiya masla, kà uwana anu mədənəŋəŋ huđ adi aŋha la yewđi gami. ³ Kəla dza uwana asal manəŋ Kristu, say ađehəŋ haŋkəli, kà masla aŋa madəbani tsakana aw, kiya uwaga kagaw sətaka, bokuba Kristu uwana sətaka babay.

⁴ Kəla dza uwana ađehəŋ kà tatak mawisiga pəra, uwala ađəh mapəhay aŋa Zəzagəla aw, akweska mapəhay aŋa Zəzagəla, kà masla aŋa madəh tsakana. ⁵ Ama kasəlaw kà, Yesu, Sufəl gami asà à waŋ à gudəŋ à vok, kà mazəb tsakana à azladza la kəl ala. La masla la abà kà, tsakana la ahəŋ aw. ⁶ Kəla dza uwana adza à ahəŋ kà la masla la abà kà, ađəh azlatatak mawisiga aya aw, ŋgaha dza uwana ada à huma à gay la madəh azlatatak mawisiga kà, adanəŋ Kristu la tetuw tetuw aw. Asəl masla đikidiki aw.

⁷ Azlabəza gulo kavàw vok aŋkul à azladza tapapat akul aw! Dza uwana ađəh dziriga, masla kà dziriga babay suwaŋ, bokuba Kristu uwana dziriga. ⁸ Dza uwana ada à huma à gay la madəh azlatatak mawisiga, masla kà aga la ahəl aŋa seteni; seteni kà akweska Zəzagəla dagay madzəka, Kona aŋa Zəzagəla asà à waŋ, kà masla makaləh tatak uwana à ahəŋ, seteni ađahəŋ.

⁹ Dza agay bəzi aŋa Zəzagəla la mayyi vok mawga, dza uwaga aslala vok aŋa madəh azlatatak mawisiga aya aw, kà uwana ndzəđa aŋa Zəzagəla, uwana ayyà vok mawga, adza à ahəŋ la masla la abà, aslala vok kà madəhəh azlatatak

mawisiga aya aw, kà uwana adapaka kona aña Zəzagəla. ¹⁰ Dza uwana adàh tatak uwana dziriga aw, ngaha awoya deda aña aw, dza uwaga kà kona aña Zəzagəla aw, aña seteni. Azlasləray aňatà tapəhanula la paraka, kà uwana tavàhla la Kona aña Zəzagəla, kà atà azlaaña seteni.

Wòyàw vok kà akul à akul

¹¹ Haday dziriga, uwana katàpawla teraña kà: Wòyàw vok kà akul à akul, tatak uwaga kà kadatapawla dagay madzəka. ¹² Kità kà, dza anəfa tsəhay gə aña Kaynu aw, kà uwana masla kà agà kona aña seteni, akəđ deda aña. Kà mana akəđ deda aña ma? Kà uwana Kaynu adahàhà azlatatak mawisiga. Ama tatak uwana deda aña adahàhàn agàhàh dziriga.✱

¹³ Azladedə, ləv aval akul à gay à baña azlaməna gudəŋ à vok uwanay tapəsew akul aw. ¹⁴ Ama məsəl kà mədasa à uda la mamətsay la abà, ngaha mədada à sifa à abà. Gay gə la uwaga à uwana məslala vok kà mawoy azladedə gami. Dza uwana awoya deda aña aw kà, aga la ahàl aña seteni. ¹⁵ Kà aña dza uwana awoya deda aña aw kà, masla makəđ dza haday, adàbəza sifa adəv à gay aw, tetuw tetuw aw. ¹⁶ Yesu Kristu kà, avà sifa aña kà aňami, uwana adahàŋ kà, masla mapəhanula mawoyəŋ dziriga. Kità kà, anu babay məvə sifa gami kà aña azladedə gami suwaŋ zlà. ¹⁷ Baña dza gorobu anəña deda aña la kuđa la abà, ama asal mazlakay aw, kakay dza uwaga agodəy kà: ‘Gəwoya Zəzagəla la ləv gulo’, agodəy ma? ¹⁸ Azlabəza gulo, asla kà magodəy ‘Gəwoyaŋ’, pəra aw, kapahaw azlagay namnamga pəra aw, masal dziriga kà apəhla vok ala kà la uwana la abà mədehəŋ.

Guba akəs anu aw

¹⁹ Aganay à tatak uwana apəhanula kà manəf tetəvi aña dziriga. Ngaha aganay tatak uwana apəhanula kà guba aña makəs anu, kà mad à huma Zəzagəla aw. ²⁰ Haday, baña ləv gami apuwa à anu gudzi à gəl, məsəl kà Zəzagəla gami kà aduwà ləv gami, ngaha məsəl babay kà, masla gami asəl tatak gesina. ²¹ Kità kà, azlaməna gay ləv gulo, baña ləv gami apuw à anu gudzi à gəl aw, guba akəs anu kà mad à huma Zəzagəla aw. ²² Zəzagəla kà adavà à anu tatak uwana mənəvay gesina, kà uwana mədàh tatak uwana: ‘Dahàwwàŋ’, masla agòđ, la uwana akəsəl à gəl. ²³ Aganay tatak uwana: ‘Dahàwwàŋ’, agòđ: Fəw madzugway aňkul à Kona aña Yesu Kristu à afik, ngaha wòyàw vok akul à akul, bokuba uwana Kristu apəh à anu. ²⁴ Dza uwana akəs

✱ 3:12 3.12 1Musa 4.8

mapəhay aŋa Zəzagəla, ŋgaha adàcfah slaka madz à ahəŋ aŋha à ahəŋ la ləv aŋha la tsəh, masla adàdza à ahəŋ la masla la abà. Uwaga kà Masasədfok uwana Zəzagəla avà à anu à uwana apəh à anu, Masasədfok uwaga aga la ləv gami la tsəh.

4

Azlaməna matapla mawisiga à azladza

¹ Azlaməna gay ləv gulo, kafaw madzugway aŋkul à azladza uwana à afik gesina: 'Anu la Masasədfok uwana atsà à waŋ la slaka Zəzagəla', tagod aw. Ama nərèzàw atà dadəŋ, kà akul aŋa masəl: atà la Masasədfok aŋa Zəzagəla ndzer. Hadfay ndzer, azlaməna mapəh à atà gay ahəl fidaga la ahəŋ, uwana tadàsa à waŋ à gudəŋ à vok, taslèh gəl à ahəŋ gesina. ² Aganay tetəvi uwana kasəlawla à baŋa dza uwaga la Masasədfok aŋa Zəzagəla ndzer. Kəla dza uwana agodfay kà: 'Yesu kà Kona aŋa Zəzagəla, asà à gudəŋ à vok, apakà dza bokuba anu', dza uwaga kà, akor kà Masasədfok, uwana atsà à ahəŋ la slaka Zəzagəla. ³ Ama kəla dza uwana agodfay kà: 'Yesu kà Kona aŋa Zəzagəla aw, ŋgaha ndzer apakà dza bokuba anu aw', dza uwaga aga la Masasədfok uwana asà à ahəŋ la slaka Zəzagəla aw. Ama dza uwatà kà la masasədfok aŋa masla məzam aŋa Kristu. Hadfay, katsənàwwəŋ kà masla adàsa à waŋ. Lagonay kà, mədanəŋəŋ la gudəŋ la vok adagay zlà.

⁴ Ama kà aŋkul azlabəza gay ləv gulo, akul azlaaŋa Zəzagəla, ŋgaha kadùwàw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fidaga uwaga. Masasədfok Zəzagəla uwana aga la akul la abà aduwa masasədfok aŋa azladza uwaga tetuw tetuw, kà uwana aŋatà kà aŋa gudəŋ à vok uwanay. ⁵ Azladza uwaga tapəhay kalkal la gudəŋ à vok uwanay, kà uwaga tapəhay lakəl aŋa gudəŋ à vok uwanay, ŋgaha gudəŋ à vok akəs gay aŋatà. ⁶ Ama anu, anu azlaaŋa Zəzagəla, kəla dza uwana asəl Zəzagəla, atsəb à anu sləm, ama kà aŋa azlauwana azlaaŋa aŋha aw, tatsəb à anu sləm aw. Kiya uwaga à tetəvi kà masəlay Masasədfok dziriga aŋa Zəzagəla, ŋgaha masasədfok mazila, kà kità ndzer.

Zəzagəla masla mawoyəŋ

⁷ Azlaməna gay ləv gulo, məwoya vok kà anu à anu. Kà uwana masal kà atsà à ahəŋ kà la slaka Zəzagəla, ŋgaha kəla dza uwana awoyaŋ deda aŋha kà, masla kona aŋa Zəzagəla, ŋgaha asəl Zəzagəla. ⁸ Dza uwana awoyaŋ Zəzagəla aw, masla asəl Zəzagəla aw, tekedika Zəzagəla masla mawoyəŋ. ⁹ Kiya uwaga à uwana, Zəzagəla

apèhanula masal anha: Aslèl Kona anha tekula gà uwatà à waŋ à gudəŋ à vok, kà masla anja mav à anu sifa adəv à gay aw. ¹⁰ Godega anja mawoyəŋ uwanay kà, Zəzagəla awoya anu, aslèl à anu Kona anha à waŋ, kà anja mapis à anu gay à vok, ŋgaha amatsàn tsakana gami ala. Anu la uwana məwoyàŋ Zəzagəla teraŋa aw, ama masla la uwana atsà à vok à mawoy anu dadàŋ.

¹¹ Azlaməna gay ləv gulo, bokuba uwana Zəzagəla awoya anu kaykay kà, say məwoya vok kà anu à anu babay suwaŋ.

¹² Dza la ahəŋ adanəŋ Zəzagəla didi aw, ama baŋa məwoy vok kà anu à anu, Zəzagəla adza à ahəŋ la anu, ŋgaha azladza tanəŋəŋ la paraka masal anja Zəzagəla, uwana la anu la abà.

¹³ Kiya uwanay la uwana, anu la maham gay à vok la Zəzagəla, masla adza à ahəŋ la anu la abà, masla avà à anu Masasəfok anha. ¹⁴ Mənəŋàŋ, ŋgaha məpèh uwaga la kuda zləkkà: Baba aslèl Kona anha à waŋ à gudəŋ à vok, kà masla anja mabəl anu. ¹⁵ Kəla dza uwana apəhay la paraka kà Yesu kà: Kona anja Zəzagəla kà, masla adza à ahəŋ la Zəzagəla la abà. ¹⁶ Anu məsəl masal uwana Zəzagəla awoya anu, ŋgaha mədakəs masal uwaga.

Zəzagəla masla masal. Dza uwana aga la masal uwaga la abà, masla la maham gay à vok gà la Zəzagəla, ŋgaha Zəzagəla la masla la abà bay. ¹⁷ Aganay tatak uwana apəhanula kà masal anja Zəzagəla mahənlaga la anu la abà, guba akəs anu, kà kaslà anja seriya aw, kà uwana sifa gami adagay magagazləlaga la anja Yesu Kristu. ¹⁸ Dza uwana adakəs masal ndzer, dza uwaga, guba azəŋ diki diki aw, masal dziriga ahəlal guba la vok ala. Ama dza uwana guba azəŋ kà mahənlaga la masal aw, kà uwana guba kà tatak tekula la seriya. ¹⁹ Ama anu kà, məwoya Zəzagəla, kà uwana Zəzagəla atsà à vok à mawoy anu teraŋa. ²⁰ Dza uwana agoɔfay: 'Gəwoya Zəzagəla', awoya deda anha aw, dza uwaga kà: Masla fida. Kayyà, kakay awoya Zəzagəla à masla uwana anəŋaŋ aw ma, ŋgaha kà awoya deda anha uwana anəŋaŋ la yewdi aw ma? ²¹ Uwanay kà mapəhay uwana Yesu apèh à akul: Dza uwana awoya Zəzagəla, say awoya deda anha babay suwaŋ.

5

Madiŋal gəl à vok gami aduwa gudəŋ à vok

¹ Kəla dza uwana adiŋal gəl à vok, kà Yesu kà dza, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, agoɔfay kà, masla kà mayyay anja Zəzagəla. ŋgaha kəla dza uwana awoya Baba, awoya mayyay anha babay suwaŋ. ² Kakay məsəlay kà masal gami

la ahəŋ, anu azlabəza aŋa Zəzagəla la dziriga ma? Baŋa məwoya Zəzagəla la gəl aŋha, ŋgaha à baŋa mədàh uwana masla apəhanula. ³ Ndzer, dza uwana awoya Zəzagəla, masla kà adfah tatak uwana masla apəhla ala babay. Uwana Zəzagəla apèh à akul kà, zlazladfa aw. ⁴ Hadfay, kà uwana dza uwana mayyay aŋa Zəzagəla aslala vok kà maduw gudəŋ à vok. Tetəvi uwana aduwla gudəŋ à vok kà, uwaga kà madiŋ gəl à Yesu Kristu gami à vok. ⁵ Uwa aslala vok aŋa maduw gudəŋ à vok uwa? Say dza uwana akəs Yesu Kona aŋa Zəzagəla.

Sayda lakəl aŋa Yesu Kristu

⁶ Yesu Kristu kà masla uwana asà à waŋ. Asà à waŋ la iyaw aŋa batem aŋha, ŋgaha la aŋiz aŋa mamətsay aŋha bay. Agà madahalla batem gà la iyaw pəra aw, ama la aŋiz aŋa mamətsay aŋha bay. Masasəfok tsikasla aza sayda lakəl aŋha kà uwaga dziriga, kà uwana Masasəfok aŋa Zəzagəla kà masla fida aw. ⁷ Kità kà, tatak makər la ahəŋ à uwana taza sayda aŋha. ⁸ Masasəfok tsikasla, la iyaw ŋgaha aŋiz aya. Azlatatak makər uwaga kà tapəhanula lakəl aŋa tatak dziriga tekula: Yesu kà, masla Kristu, Kona aŋa Zəzagəla. Masla uwana apakà dza. ⁹ Məkəs uwana azladza taziŋ, ama uwana Zəzagəla apèh kà, aduwa gay aŋa azladza uwana tapèh. Aganay uwana Zəzagəla apèh lakəl aŋa Kona aŋha Yesu: ¹⁰ 'Dza uwana adiŋ gəl à Kona aŋa Zəzagəla à vok, abəza sayda uwaga la ləv aŋha la tsəh. Ama dza uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw, apaka Zəzagəla ala kà masla fida. Kà uwana akəs sayda aŋa Zəzagəla uwana masla afà à gəl aŋa Kona aŋha aw.' ¹¹ Mana gay uwaga agod à anu ma? Zəzagəla avà à anu sifa adəv à gay aw, sifa uwaga kà avà à anu, kà la Kona aŋha la abà. ¹² Dza uwana la Kona, masla la sifa uwaga, ama dza uwana la Kona aŋa Zəzagəla aw kà, masla la sifa mawga aw.

Sifa uwana adəv à gay aw

¹³ Gətsetser à akul, kà akul aŋa masəlay kà, akul kà, akul la sifa uwana adəv à gay aw, ndzer, kà uwana kadiŋaw gəl à sləm aŋa Kona aŋa Zəzagəla à vok. ¹⁴ Aganay makəs vok aŋa uwana məslala vok aŋa maz à vok à slaka Zəzagəla. Guba akəs anu aw, kà uwana məsəl kà, baŋa mənava tatak à masla la tetəvi aŋha, kà masla: 'Ayyà', agod à anu. ¹⁵ Kà uwana məsəl kà atsəb sləm à baŋa mənawal tatak la matsizl à afik ndzer, uwana mənawal kà, adàvə à anu, ndzer.

¹⁶ Baŋa dza anəŋa deda aŋha anik adàh tsakana, uwaga adala à mamətsay aw, dza uwaga adəv kudfa kà aŋa deda

aṅha uwaga, ṅgaha Zəzagəla adàbasallaṅ la maval sifa. Tatak uwaga kà ndzer, kà aṅa tsakana uwana adala dza à mamətsay aw pəra. Tsakana uwana adala dza à mamətsay la ahəṅ. Gəna va akul, kà akul aṅa madəv kudfa lakəl aṅa tsəhay tsakana uwaga aw. ¹⁷ Dèwdèw tatak uwana kadahawwaṅ la tetəvi uwana Zəzagəla apəh aw, uwaga gesina kà tsakana. Ama azlatsakana la ahəṅ, uwana tadala dza à mamətsay aw.

¹⁸ Məsəl kà mayyay aṅa Zəzagəla kà, adfah tsakana aya aw, kà uwana Kona aṅa Zəzagəla anəṅla, ṅgaha ndzəfa aṅa seteni la ahəṅ lakəl aṅha aya aw.

¹⁹ Amiyaka gudəṅ à vok gesina la ahəl aṅa seteni kà, ama anu kà, anu azlaməna hudf gày aṅa Zəzagəla.

²⁰ Məsəl babay kà Kona aṅa Zəzagəla asà à waṅ à gudəṅ à vok. Masla avà à anu matsihila, kà anu aṅa masəl Zəzagəla la dziriga. Anu mədahama gay à vok la Zəzagəla la abà la dziriga, kà madegolay Kona aṅha Yesu Kristu. Yesu Kristu kà masla Zəzagəla la gəl aṅha, masla bay sifa, uwana adəv à gay aw.

²¹ Azlabəza gay ləv gulo, dfahàw haṅkəli kà azlamazlazlay fidaga.

MASƏLA ANJA WAKITÀ UWANA YUHANA ATSETSÈR Deuxième Lettre de Jean

Ayyi

¹ Gi masiga, gətsetser à kak iyà anja azlabəza, uwana Zəzagəla akəsàni, ngaha à azlabəza anja, uwana gəwoya atà kaykay. Gi kokudfa gəl gulo pəra à uwana gəwoya akul aw, ama la azlauwana tasəl dziriga gesina babay. ² Məwoya akul kà, kà uwana dziriga la ahəŋ la anu la abà, ngaha adagay la anu la tsəràh à awtày.

³ Zəzagəla Baba la Yesu Kristu, Kona anja, uwana mədahama gay à vok la dziriga, ngaha la masal, tavà à anu vok mahamay la dzəba anja səla aw, uwana amatsànuŋla tsakana, ngaha la mav à anu lapiya la ləv la tsəh. Kà akul anja mabəzal tatak makər uwaga la dziriga la abà, ngaha la masal anja la abà bay.

Dziriga ngaha masal

⁴ Gərab mənğa, kà magagamay la azlabəza anjak anik, ngaha la manəŋ atà uwana tadza à ahəŋ la dziriga la abà, ndzer, atà tadza à ahəŋ bokuba uwana: ‘Dzàw à ahəŋ’, Zəzagəla Baba gami agòd. ⁵ Lagonay kà: Gənav à ka, kak iyà anja azlabəza uwana Sufəl akəsàni kà, məwoya à vok kà anu à anu, mapəhay uwana gətsetser à kak kà mapəhay mawga aw, ama mapəhay anja Zəzagəla, uwana məkəs dagay la madzəka. ⁶ Madàh uwana Zəzagəla apəh kà uwaga masal. Aganay uwana: ‘Dahàwwàŋ’, Zəzagəla agòd dagay madzəka, kà akul anja manəf tetəvi anja, ngaha kà kadzaw à ahəŋ la masal la abà.

⁷ Anjvaw azlaməna fida tasà à waŋ à gudəŋ à vok, taslèh gəl à gudəŋ à abà gesina. Takəs kà Yesu Kristu masla adapaka dza ndzer aw. Dza uwana apəhay kiya uwanay kà: masla fida, masla kà, masla məzam anja Kristu. ⁸ Dahàw hanəkəli, tsizllàw à ahəŋ lela kà gəl ankul, kà akul anja maz masik ankul ala aw, uwaga kà mayyay anja sləray ankul uwana kadfahàwwàŋ, kà akul anja mabəz masik ankul mahənlaga, pawasla.

⁹ Kəla dza uwana adah uwana Kristu apəhakulla aw, ama azalà azlatatak anik anik à gəl aya, dza uwaga kà, maham gay à vok gà la Zəzagəla aw. Ama dza uwana anəfa tatak uwana Kristu apəhla, masla la maham gay à

vok la Baba, ngaha la Kona babay. ¹⁰ Kəla dza uwana atsà à waŋ à slaka aŋkul, ama atapakulla kiya uwanay aw, 'Ayyà', kagodawwal kà madz à ahəŋ aw. Təfà, kagodawwal kà mapisla gay à vok la mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aw. Baməraka 'Ayyi' bay kà, kagodawwal, la 'Ayyi' aŋa maham gay à vok la azladedə aw, ¹¹ kà uwana dza uwana 'Ayyi', agodəy à tsəhay dza uwaga, apisla gay à vok kà, tahamà gay à vok la slaka gə la sləray mawisiga uwaga la abà, uwana dza uwanay adəhəŋ.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹² Gay aga la gi lakəl aŋuvaw, nəma kà mapəh à akul. Ama asa à gi gətsetser à akul matsetseray aya aw, gədàda à awtəy à slaka aŋkul la gəl gulo, ngaha gədəpəh à akul kà ləv gami aŋa mahənlə la marabay.

¹³ Azlabəza aŋa dedə aŋak misga tadəfa ka: 'Ayyi', atà uwana Zəzagəla atsatsəmàni atà babay.

MAMAKƏR AŇA WAKITÀ UWANA YUHANA ATSETSÈR Troisième Lettre de Jean

Ayyi

¹ Gi masiga, gətsetser à kak Gayyus. Kak slawda gulo, uwana gəwoya kak kaykay.

² Slawda gay ləv gulo, asa à gi kà dèwdèw tatak ada à vok lela la slaka aŇak. Ņgaha kà kak aŇa magay wurwur, Ņgaha madiŇal gəl à vok aŇak maŇazila koksikoksi. ³ Mok uwana azladede tasà à waŇ à slaka gulo kà, tapèh à gi dziriga aŇak gesina, bokuba magodəy, kà kanəfàh dziriga la lela kà madegolay uwaga à uwana, ləv gulo arəb kaykay.

⁴ Mok uwana gətsənəŇ kà azlabəza gulo kà taday la dziriga la abà kà, ləv gulo arəb. Tatak anik la ahəŇ azigəŇ marabay gulo kiya uwaga aw.

Gayyus kà dziriga

⁵ Slawda gulo, gəwoya ka kà kaykay, kadah sləray lela gesina kà aŇa azladede gami, amiyaka kà aŇa azlaməlok gə bay. ⁶ La dazuwaya, azladza uwaga tapèh la huma à azlaməna madiŇal gəl à vok à mawoy atà aŇak. Lagonay: Kamkam zlakà atà kà mad à huma à gay, kà tsəhay mauguzahay aŇatà, uwaga aŇa magay makəs vok gə à Zəzagəla. ⁷ Azladza uwaga taday zlà, asa à atà mapəhla Sufəl Yesu Kristu ala. Ama asà à atà mazlak atà aŇa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw aw. ⁸ Uwaga kà sləray gami, anu azlaməna gay Zəzagəla, say məkəs mazlak à tsəhay azladza uwaga gesina, kà madàh sləray la slaka gə, kà maz gay dziriga la slaka gə.

Diyotəref atà la Demetəriyus

⁹ Gətsetser bəzi wakità à azlaməna madiŇal gəl à vok, ama Diyotəref atsəb sləm à mapəhay gulo aw, asal magay sufəl lakəl aŇa azlaməna madiŇal gəl à vok uwaga. ¹⁰ Gay gə la uwaga, gədəpəhay la paraka azlatatak mawisiga gesina uwana adahəŇ à azladede gami à vok, à mok uwana gədəgay la tataka aŇkul la abà. Masla apèh à anu azlagay maksafər à vok, azlafida gesina uwana apəhay lakəl gami. Ama bə uwaga pəra aw. Kaykay aya kà, akəs azladede gami uwana tadà à awtəy aw, Ņgaha adəf gay à azladza à ahəŇ, kà makas atà aya, la tataka azlaməna gay Zəzagəla la abà, Ņgaha akəs atà à uda la gəy Zəzagəla la abà.

¹¹ Slawda gulo, gəwoya ka kaykay, kamkam, kanəfa tetəvi uwaga aw, ama dəhəŋ kà uwana delga, akəsa vok pəra. Dza uwana adəfah uwana delga kà, masla kà dza aŋa Zəzagəla. Ama dza uwana adəfah azlatatak mawisiga kà, adanəŋ Zəzagəla dikiđiki aw.

¹² Azladedə gesina tapəhay lakəl aŋa sləray delga aŋa Demetərius, ŋgaha uwana tapəhay kà dziriga. Anu babay kà, məpəhay kà lakəl aŋa azlatatak delga babay. Kak, Gayyus, kasəl uwana məpəhay kà uwaga dziriga gesina pəra.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹³ Gay aga la gi lakəl aŋuvaw, kà aŋa mapəh à ka, ama asa à gi aŋa matsetser à ka matsetseray aw. ¹⁴ Nekwa gədə à awtəy kà mabədfma la slaka gə lakəl aŋha, kà anu aŋa mapəh vok à adi la yewdi la yewdi. ¹⁵ Zəzagəla avà à ka lapiya. Azlaslawda aŋak uwana la abanay kà: 'Ayyi', tagod à ka babay. 'Ayyi', gəđ à azlaslawda la tekula tekula gesina.

WAKITÀ UWANA YAHUDA ATSETSÈR Lettre de Jude

Ayyi

¹ Gi, Yahuda la uwana gətsetser wakità uwanay, gi mayà aña Yesu Kristu, gi mabəziga bəzi gà aña Yakuba uwana Baba gami tekula la iyà tekula.

‘Ayyi’, gəgodf à akul, akul azlaaña Zəzagəla Baba, uwana awoya akul la ləv tekula. Atsatsàmàni akul kà magay azladza aña, anəŋla akul la Yesu Kristu.

² Zəzagəla avà à akul mamatsila, lapiya la masal aña kaykay.

*Seriya aña azlaməna matapla fida
(2 Piyer 2.1-17)*

³ Azlaməna gay ləv gulo, gədawadf vok à uda kà matsetser akul gay aña mabəlay uwanay, mədahamay à masla à abà. Lagwa kà, gətsetser à akul kà madzərəfàh akul à uda, kà akul aña mapay la madɪŋal gəl à vok, kà azlatatak uwana kadiŋawwal gəl à vok uwana la abà, Zəzagəla avà à azladza aña aña koksikoksi. ⁴Gəpəh uwanay kà, kà uwana azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, taguɓ akul à tsəh la maham gay à vok aŋkul la abà. Atà tagor mawis gay ala lakəl aña tatak uwana Zəzagəla avà deyday, la magodfay kà Zəzagəla avà à tetəvi kà madfàh mawisiga uwana asà à anu gesina, tagodf. La madfehəŋ kiya uwaga kà, takweska Yesu, uwana madzahaga, ŋgaha Sufəl gami. Dagay uwarà la wakità Zəzagəla la abà tatsetsèr kà: Zəzagəla adàdukw seriya à azlatsəhay dza uwaga à gəl.

⁵ Iyay, amiyaka kadasəlaw tatak uwana gəpəh à akul kà, ama bà gotənaŋ kà, gəpəh à akul aya. Kiya uwaga, la zamana uwarà Sufəl abəlla azlatsəhay aña, asəlla atà à uda la gudəŋ Misəra. Ŋgaha akədf azladza uwana à gay la tataka aŋatà, uwana tadiŋal gəl à vok aw.* ⁶ Azlamalika babay, uwana tazigənà gəl la kokudfa mav à atà aña Zəzagəla, atà tazà vok la slaka uwana Zəzagəla abək atà à abà, kà Zəzagəla ahəl atà, awadfàh atà, ŋgaha abək atà à mələs tabadammaga à abà aña koksikoksi, tsərəh à kaslā uwana Kristu adàsa à waŋ kà madfàh seriya à azladza gesina à gəl. ⁷ Ŋgaha aya kà, dzügwàw lakəl aña gudəŋ

* 1:5 1.5 2Musa 12.51; 4Musa 14.29-30

Sodom atà la Gomor babay, ngaha la azlagudəŋ anik la azlakutso uwatà la abà. Azladza aŋa azlagudəŋ uwatà tafahàhà azlamabila babay, tafahàhà azlatsəhay tatak anik mawisiga, uwana naka dza la sləb vok afehəŋ aw. Zəzagəla afà à atà à gəl kà akəl uwana adàmatsala didi aw. Uwanay apəhanula, kà kiya uwanay la uwana Zəzagəla adàfehəŋ à azlatsəhay dza uwaga à gəl.*

⁸ Azladza uwana tasà à waŋ à tataka aŋkul à abà, tafəhəŋ kiya uwanay babay. Baməraaka masesiŋay uwana asesiŋla atà kà, tafah mabila, asa à atà kà Zəzagəla akor atà aw, ngaha tatsəf gay mawisiga à azlamalika uwana à tsəh, atà la mazləbay. ⁹ Amiyaka Misel, uwana məŋga aŋa malika anik gesina kà, agòdàh à seteni aw, mok uwana tabayà vok gay la seteni lakəl aŋa Musa kà, adahà zlapay lakəl aŋa sləb vok aŋha aw, ama afà kà à ahəl aŋa Zəzagəla pəra. Agòfal pəra kà: ‘Say Zəzagəla la uwana adahà à ka seriya à gəl!’, agòfal.* ¹⁰ Ama kà aŋa azladza uwana tatsək magodahay à azlatatak uwaga à gəl kà, tasəl godega aŋha aw. Tafəhəŋ kà say tatak uwana asa aresl aŋatà pəra, bokuba azlatatak fəta, azlatatak uwaga la uwana awisatàla.

¹¹ Uwaga kà ngərpa uwana anəfa tetəvi aŋa Kaynu, ngaha babay tafàh mawisiga kà maβəz sili bokuba aŋa Balam uwana adahəŋ uwarà. Taməts à gay kà uwana tadzadzàŋə gəl aŋatà ala lakəl aŋa Zəzagəla, bokuba uwana Kora adahəŋ.* ¹² Digiya baŋa kadzaw madzay kà mazuw tatak may akul nna kà, ziruwi kà aŋkul, tahabàh madəvaday, tafa à gəl kà à vok aŋatà pəra, ziruwi bay aza à atà, tapakahay kà bokuba habaga uwana asal masa à afik, ama afad adadasiŋla, tapakahay kà bokuba azlaahàf uwana amiyaka kaslà mayyay aŋatà babay kà tayyay aw, tagahay kà bokuba azlaahàf mabaf à ahəŋ gə. ¹³ Tagahay kà bokuba azlaiyaw uwana tagaŋtsay la dərəv la afik, atà la titi aw. Falfafal, tagodfay bokuba iyaw uwana la dərəv la afik, tsakana aŋatà kà apəhla à vok ala, la ufaka la abà, bokuba mahərapapay aŋa iyaw, uwana amətsal à tsəh ala. Tagahay bokuba azlatsetsiliŋ uwana tabaf vok. Zəzagəla adadahaatəŋ slaka mələs gə à ahəŋ tabafamma. La abatà la uwana tadàdz à ahəŋ aŋa tsərəh à awtəy.*

¹⁴ Ngaha aga la ahəŋ dagay uwarà Enok, uwana mayyi à tsəh ala mamukwa la lig aŋa Adama la ahəŋ, apəh à ahəŋ uwarà lakəl aŋa azladza uwanay: ‘Tsəbàwwal sləm’, agòf, ‘Sufəl atsa à waŋ, la azlamalika aŋha aŋuvaw, ¹⁵ ama azlatsa à waŋ kà madàh seriya à azladza gudəŋ à vok

* **1:7** 1.7 1Musa 19.1-24 * **1:9** 1.9 5Musa 34.6; Daniyel 10.13,21; 12.1; Zakari 3.2 * **1:11** 1.11 1Musa 4.3-8; 4Musa 22.1-35 * **1:13** 1.13 1Musa 5.18,21-24

à gəl, adàdukw seriya à azladza uwana à gəl, takəs gay aṅha aw gesina, kà tatak mawisiga uwana tadfahàhàṅ à vok gesina, ṅgaha la azlagay mawisiga uwana tatagòl à vok', Enok agòf. ¹⁶ Azladza uwanay taṅoṅuzay à tsəh ala kiya uwanay koksikoksi. Tarabay didi aw, tadfehəṅ kà say tatak uwana asa à ləv aṅatà, tapəhay kà bəlaslaslaga, ṅgaha tapapàt azladza, tavavàràh azladza, kà azladza aṅa makəs gay aṅatà.

Yahuda adzərəfàh azlaməna madiṅal gəl à vok ala

¹⁷ Akul, azlaməna gay ləv gulo, avika akul gay uwana azlaməna matapla aṅa Sufəl gami Yesu Kristu tapəh à akul à vok à abà dagay uwarà aw. ¹⁸ Tagòfàhà à akul kà la madəv à gay gudəṅ à vok kà, adàgahay la ahəṅ azladza uwana tadəkəfəslah azladza uwana tanəfa Zəzagəla. Atà kà, tasəl masla aw, tadfehəṅ kà azlatatak mawisiga uwana asa à ləv aṅatà pəra. ¹⁹ ṅgaha aya kà atà la uwana tatsala mavàhla à waṅ. Atà kà azladza uwana takor gəl aṅatà, atà la Masasəfok Zəzagəla aw. ²⁰ Ama akul kà, akul azlaməna gay ləv gulo kà, wàdfaw vok à uda la ndzəfa, zlàkàw vok kà akul à akul, akul gesina vaw ləv aṅkul kaykay à gay marabəṅ uwana katsənàwwàṅ. Zəzagəla la gəl aṅha apəhakulla, dāvàhàw kufa à ndzəfa aṅa Masasəfok Zəzagəla. ²¹ Dzàw à ahəṅ la dziriga la abà, ṅgaha sèlàw kà Zəzagəla awoya akul, faw madzugway aṅkul kà à kaslà uwana afik, Sufəl Yesu adàpəhla ala, vok ahamàl aṅha uwana ala kà anu, ṅgaha avà à anu sifa uwana adəv à gay aw.

²² Gəw la vok mahamay kà azladza uwana ləv aṅatà matasləla gə aw. ²³ Bàyàw azladza anik à akàl la gay ala. Kà aṅa azladza anik aya kà, gəw la vok mahamay. Hòyàw atà à ahàl kà tsakana aṅatà, amiyaka bà lukut aṅatà uwana tadaw à vok kà madəhla tsakana la vok kà, kadəbawni aw.

Məzləba Zəzagəla

²⁴ Məzləba Zəzagəla, uwana masla la maslay kà manəṅla akul kà tetəvi aṅa maz à akul à adi aw. Adazəb akul à kəl ala tsakana, uwana kadəhàwwàṅ gesina, ṅgaha adàtsizl akul à huma aṅha, kadənəṅaw mazləbay aṅha, kadəhənwla la marabay. ²⁵ Məzləbà Zəzagəla la gəl aṅha, asləl à waṅ Sufəl gami Yesu Kristu kà masla aṅa maβəl anu. Mazləbay agay la masla, azladza gesina tatataslla ahàl. Masla la uwana məṅ Sufəl gami, maslay aṅha adza à ahəṅ aṅa tsərəh à awtəy. Kiya uwaga dagay madzəka ṅgaha tsərəh à lakana, ṅgaha aṅa tsərəh à awtəy bay. Amen.

WAKITÀ ANA AZLATATAK UWANA YESU AFƏTÀLA À YUHANA À AMA ALA Apocalypse

Azlatatak uwana Yesu afətala à Yuhana à ama ala

¹ Aganay uwana Yesu Kristu afətàla à azlamayà anja Zəzagəla la kəl ala. “Iyay, fətàlla ama ala Zəzagəla”, agòfal, kà atà anja masəlay uwana adàpaka vok la huma la gay. Kà uwaga Yesu Kristu aslèl à waŋ malika anha à slaka mayà anha Yuhana, kà mapəhalla azlatatak uwaga. ² Kiya uwaga Yuhana azàŋ la huma azladza gesina uwana anəŋəŋ, agòf la magəfəŋ à afik, ndzer uwaga kà gay anja Zəzagəla, ŋgaha babay kà baməraka Yesu kà agəfəŋ à afik, kà uwaga kà dziriga. ³ Mapis gay à vok agay la azladza, uwana tadzeŋ wakità uwanay la huma azladza la kuda zlökkà, azlagay uwanay kà atsà à waŋ kà la paŋaw anja Zəzagəla la awtày, kà anja azladza uwana tatsəb sləm à azlagay uwanay, ŋgaha takəs kà, Zəzagəla adəpis à atà gay à vok. Haɗay kà, kaslà uwana azlatatak uwanay adàpaka vok kà, adəgay nekwa nekwa.

Maɗàh ‘Ayyi’ anja Yuhana,

uwana adahàn à azlaməna gay Zəzagəla slaslaka məfəf

⁴ Gi Yuhana, la uwana gətsetser à akul wakità, ‘Ayyi’ gəgòf à akul, akul maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla slaslaka məfəf, uwaga la kutso anja Asəya la abà.

Zəzagəla apisakulla gay à vok, ŋgaha adzala akul à ahəŋ la lapiya la abà. Masla uwana agà la sifa dagay uwarà, mok uwana gudəŋ à vok gesina la ahəŋ dadàŋ aw, ŋgaha lakana aga la ahəŋ la sifa aya, ŋgaha adàsa à waŋ à gudəŋ à vok. Azlamasasəfok məfəf tapis à akul gay à vok, ŋgaha tadzala akul à ahəŋ la lapiya la abà. Azlamasasəfok məfəf uwaga tadza à ahəŋ la huma kursi anja Zəzagəla, tapis à akul gay à vok. ⁵ Yesu Kristu masla sayda dziriga, apis à akul gay à vok la mav à akul lapiya. Masla la uwana teraŋa anja mawul à uda la tataka azlamazimnekid la abà, ŋgaha masla Sufəl anja azlasufəl anja gudəŋ à vok gesina.

Yesu uwaga awoya anu, aməts kà anjami, kikay kà aniz anha, ndzəɗa anja tsakana lakəl gami aya aw, atəfà anu.*

* 1:5 1.5 Mahabay 89.27; Yesayya 55.4

⁶ Masla mapakanula kà tsəhay aŋha, kà uwana masla Sufəl gà gà. Masla adahàŋ kiya uwanay, kà anu aŋa magay azlaməna makad tatak babay, kà mazlak Zəzagəla Baba aŋha, dza atəm à ahəŋ aŋa mazləbay aw, zləbàw masla gesina. Maslay atsa à waŋ kà la slaka aŋha koksikoksi. Amen.*

⁷ Nəŋàwwàŋ aganay atsa à ahəŋ la habaga la abà. Yewdi aŋa azladza gesina adànəŋəŋ baməraka azlauwana tatsàh la atsəkad babay. Azladza gesina tadàtsah hulolo, kà uwana guba adàza atà, kà uwana taweskà masla. Ndzer. Amen.*

⁸ Sufəl Zəzagəla agòd:

'Gi la uwana Alfa, ŋgaha gi la uwana Omega.'* (Uwana asal magodəy kà: Gi la uwana gi matera aŋa tatak gesina, ŋgaha gi la uwana makəd gəl à ahəŋ aŋa tatak gesina aya)

Masla la maslay gesina la ahəl. Aga la sifa dagay uwarà, mok uwana gudəŋ à vok la ahəŋ dadàŋ aw, lakana aga la ahəŋ la sifa, ŋgaha adàsa à waŋ à gudəŋ à vok hadəy.

Kristu apəhla vok à Yuhana

⁹ Gi Yuhana, deda aŋkul la uwana gətsetser wakità uwanay. Anina gesina gami mədahama gay à vok la Yesu la abà. Kiya uwaga məhama à ŋgərpa uwaga à abà, ŋgaha à makoray aŋha, uwana à abà məbasəŋ gami. Kà aŋa gulo tekedika tadùw à matəkukurùh uwana à afik, la tataka dərəv la abà, uwana sləm aŋha Patmos, kà uwana gəpəh gay Zəzagəla la magədəŋ à afik kà Yesu la uwana dziriga, gəgòd. ¹⁰ La vud ladu anik Masasədok Zəzagəla akəs gi, ŋgaha gətsənəŋ kuda la lig gulo la ndzəfa, bokuba matsəŋay aŋa mazlazliŋ. ¹¹ Uwana agòd: “Uwana kanəŋəŋ la uwana katsetser à wakità à abà, sləl à slaka maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla slaslaka mədəf uwana la Efesus, la Səmirna, la Pergam, la Tiyatir, la Sardəs, la Filadelfiya, ŋgaha la Lawodikiya”, agòd à gi. ¹² Mok uwana gətsənəŋ, kiya uwaga gəgolà vok kà manəŋəŋ dza uwana avàts à gi gay uwaga, ŋgaha gənəŋəŋ fənəs slaslaka mədəf uwana madəhəhəŋga la luwàluwà. ¹³ La tataka aŋatà la abà gənəŋə maftsa à vok aŋa dza babay. Masla la lukut zinziŋga la vok, tsəràh à dğadğaga, mawad vok ala gà la gay ləv la gabaga luwàluwà. ¹⁴ Aŋidz aŋha kà, medəkuga sayya, bokuba slewzi. Yewdi aŋha awutsədəy bokuba aləh akəl. ¹⁵ Asik aŋha wutswawuts bokuba ada vərzeganiga, uwana taf akəl à abà, kuda aŋha kalkal la mahohumay aŋa iyaw uwana la mukwà la afik. ¹⁶ Tsetsiliŋ mədəf la ahəl kaf

* **1:6** 1.6 2Musa 19.6 * **1:7** 1.7 Daniyel 7.13; Mata 24.30 * **1:8** 1.8 2Musa 3.14

aṅha, katsakar mazuwayga gay sèla nna, asà à waṅ la gay aṅha la awtày. Hud' adi aṅha ṅerazl à adi bokuba afats aṅa tataka afats. ¹⁷ Kay, mok uwana gənəṅəṅ, gətəd' à makèla asik aṅha bokuba gi mamətsay gà. Ama la lig la ahəṅ abək gi ahəl kaf aṅha à gəl, agòd' à gi: "Guba akəs ka aw. Gi uwana gəga la ahəṅ dagay uwarà, ṅgaha gi uwana gədàgay la ahəṅ aya. ¹⁸ Gi, gi uwana la sifa. Gəmèts ama gədza à ahəṅ la sifa aṅa tsəràh à awtày. Gi la ndzəda lakəl aṅa mamətsay, ṅgaha gi la tsəkurəm aṅa slaka uwana azlamazimnekid' tadza à ahəṅ aya. ¹⁹ Kiya uwaga kà uwana kanəṅəṅ lagonay la uwana adàpaka vok bawbaw gesina kà: Tsetsèr! ²⁰ ṅgaha lakəl aṅa azlatsetsiliṅ mədəf' uwana kanəṅəṅ la ahəl kaf gulo, ṅgaha la azlafənəs mədəf' uwana madəhəṅ gà la luwàluwà kà, gəpəhakalla godega aṅa azlatatak uwaga. Godega aṅa azlatsetsiliṅ mədəf' kà apəhla ala azlamalika mədəf' uwana Zəzagəla abək atà à azlaskà mədəf' aṅa maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla. Azlafənəs mədəf' uwanay apəhla ala azlamaham à ahəṅ məna gay Zəzagəla uwatà aya pəra", masla agòd'.

2

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Efesus

¹ Yesu agòd': "Tsetsèr gay uwanay à malika, uwana anəṅla məna madiṅal gəl à vok la Efesus. Aganay gay aṅa dza uwana la tsetsiliṅ mədəf' la ahəl kaf aṅha, akəsiṅ, ṅgaha uwana auguzahay la tataka aṅa azlafənəs mədəf' uwaga la abà. ² Gəsəl sləray aṅak uwana kadahəṅ gesina, kabasəṅ ṅgərpa uwaga. Kavà tetəvi à azlaməna makəsafər aṅa matapakala azlatatak aw. Azladza uwana tagod'ay: 'Anu azlaməna masləl anu à waṅ gà aṅa Yesu', tagòd', tekedika azlaaṅulo aw, gür atà, kabəza atà à tsəh kà azlaməna fida. ³ Kà gi à uwana kabasəṅ ṅgərpa, ṅgaha kasakawal à tsəh ala aw. ⁴ Ama gi la gay lakəl aṅak, kà uwana kawoya gi bokuba uwana uwarà aya aw. ⁵ Dzùgw slaka uwana katəd' à ahəṅ, pəh gay la ləv ala, dzà à ahəṅ aya bokuba madz à ahəṅ aṅak uwana uwarà, tsa baṅa kiya uwaga aw, kà gədàda à awtày, ṅgaha gədàwula fənəs aṅak à tsəh. ⁶ Ama la ahəl anik kadahà delga, kà uwana kakweska uwana azla Nikolayya tadəhəṅ bokuba uwana gəkweska suwaṅ. ⁷ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb' sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla. Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay kiya uwanay, gədàvə à atà tetəvi kà mazuw mayyay aṅa

ahàf uwana la gày alàl aña Zəzagəla la abà uwana avà sifa à azladza”, Yesu agòd.✱

Wakità uwana Yesu atsetser à azla Səmirna

⁸ Yesu agòd aya: “Bà gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla azlaməna madiñal gəl à vok la Səmirna. Aganay gay aña dza uwana agà la ahəñ dagay uwarà, ñgaha masla adàgay la ahəñ aya. Aməts, ñgaha awulà à uda la mamətsay.✱ ⁹ Gəsəl matərəbāy uwana katərəbāy, gəsəl kà kak masla kuḍa aña gudəñ à vok. Ama la slaka gulo kà kak gorobu. Gəsəl mawisiga uwana azladza tapəh à kak à vok babay. Məna mapəh à ka uwaga à vok kà: ‘Anu azla Yahudiya’, tagòd. Ama tsa, azla Yahudiya kà aña gay gə pəra, maham à ahəñ aña tətà kà aña seteni. ¹⁰ Guba akəs kà, kà ñgərpa uwana kadàsay la huma aw. Səl kà, seteni adàdaw azlaanik añkul à dañay la tataka añkul la abà kà magur akul, ñgərpa uwaga kà kadàsaw aña mahənay kulo. Baməraka tafa akul makits à kuda babay, kabasawwan pəra. Kiya uwaga gədàvə à akul sifa adəv à gay aw, bokuba masik añkul. ¹¹ Kəla dza uwana la sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəḍok Zəzagəla apəhay à maham à ahəñ məna gay Zəzagləa, azlauwana taguwà à uda la abà, la makəḍaslay, kiya uwanay mamətsay masəla adətəḍ atà à gəl aya aw”, Kristu agòd.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Pergam

¹² Yesu agòd aya: “Bà gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla azlaməna madiñal gəl à vok la Pergam. Aganay gay aña dza uwana akor katsakar mazuwayga, gay səla nna. ¹³ Gəsəl gudəñ uwana kadza à ahəñ la abà, uwaga makoray aña seteni. Ama la kaslā uwana azladza takəḍ magamza gulo dziriga gə Antipas kà, kabəḍla gay aw, kawaslàhà gi à ahəñ la madiñal gəl à vok la abà, takəḍ masla à gudəñ añkul à abà, kay kà, kak kadàh sayda gulo la dazuwaya, kà gi Sufəl aña. ¹⁴ Gəfahà à ka akur à lig babay. Ama azlatatak anik la ahəñ la tataka aña la abà uwana asà à atà manəf matapla aña Balam, uwana atapla à Balak uwana apapàtla azla Isərayel, kà mapəḍ azlasləb matulay, ñgaha kà atà aña maḍàh mabila aya babay. ¹⁵ Kiya uwaga babay azlaanik la tataka aña la abà, tadəhəhəñ bokuba azlauwana tanəfa matapla aña azla Nikolayya. ¹⁶ Tsa baña kità kà, pəh gay la ləv ala. Awkà, gədà à awtày à slaka aña, gəp guvəl la azladza uwaga la katsakar uwana atsa à wañ la gay gulo la awtày. ¹⁷ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəḍok Zəzagəla

apəhay à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla. La azlauwana taguwà à uda la abà la makəfaslay, kiya uwaga gədàtsəkla kaf, uwana asà à ahəŋ la zagəla uwana azladza tasəl aw. Gədàvaha à atà babay akur medfekuga uwana matsetseral sləm mawga à vok gə. Dza la ahəŋ asəl sləm uwatà aw, say dza uwana abəzal uwaga pəra”, Yesu agòd.*

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Tiyatir

¹⁸ Yesu agòd aya: “Bà gotənaŋ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla azlaməna madinjal gəl à vok la Tiyatir. Aganay gay aŋa Kona aŋa Zəzagəla. Yewdi aŋha kà awutsəfay bokuba alàh akàl, azlaasik aŋha tawutsəfay wutswawuts bokuba ada vərzeganiga. ¹⁹ Gəsəl uwana kadəhəŋ. Gəsəl kà kawoya azladeda aŋak, ŋgaha la mad à huma à gay, uwana kadiŋ gi gəl à vok, ŋgaha la mabasiŋ aŋak la sləray la abà, ŋgaha la masal aŋak aya. Gəsəl kà uwana kadəhəŋ la uwaga kà, dafuwa la uwana kadahəŋ uwarà. ²⁰ Ama gi la gay lakəl aŋak: Mis uwaga la tataka aŋkul, sləm aŋha Yezabel kà, avavara ka aw. Masla agodah kà: ‘Gi masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla’, agod, ŋgaha kavàl tetəvi kà madz à ahəŋ la slaka aŋak aw. Masla la uwaga atapla fida à azlamayà gulo, kà atà aŋa masokw à mabila à abà, la mapadàh sləb matulay. ²¹ Gədàkədfəval kaslà à ahəŋ, kà masla aŋa mapəh gay la ləv ala; ama adà à huma à gay kà la madàh mabila aŋha pəra. ²² Kiya uwaga kà, gədàməlal gəl à kəslah à afik la dufvats, adàsa ŋgərpa. Azlaməna matsatsəläh vok atà nna tadàsa ŋgərpa babay, say baŋa atà tapəh gay la ləv ala, ŋgaha la masakal à tsəh ala sləray aŋa mis uwaga gesina bay aya. ²³ ŋgaha aya bay kà, kəla dza uwana abəzal masik aŋa sləray aŋha, uwana adahəŋ. Gədàkad azlabəza aŋha, kà maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla aŋa masəlay, kà gi la uwana gənərez madzugway aresl aŋa azladza, ŋgaha la uwana tatuwal à tsəh gesina. ²⁴ Lakəl aŋa azlauwana la gudəŋ Tiyatir uwana tanəfà matapla aŋa mis uwanay aw, tasəl uwana azladza tazalalla godega nasiri aŋa seteni aw. Gay la ahəŋ lakəl aŋatà aw. ²⁵ Ama gəfawan à afik kà, say uwana gətəpakulla pəra, tsərəh à kaslà uwana gədàwul à wan. ²⁶ Azlauwana taguwà à uda la abà la makəfaslay, ŋgaha uwana takəs gay gulo tsərəh à makəf gəl à ahəŋ, kiya uwaga gədəpakatàla kà azlasufəl lakəl aŋa azlatsəhay gesina uwana tasəl gi aw. ²⁷ Maslay uwana gədàvə à atà kà, uwana Baba gulo avà à gi babay. Tadəghay azlasufəl dzanɗzanɗa, azlaməna

madàh mawisiga kà tadàdzamahatàla bokuba dza uwana adəf masik à gəl dohdoh.* 28 A azladza uwaga gədàvà à atà aya nuzla bebəh. 29 Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəh mənə gay Zəzagəla”, Sufəl gami agəf.

3

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Sardəs

1 Yesu agəf aya: “Aya gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla mənə madiñal gəl à vok la Sardəs. Aganay gay aña dza uwana la Masasəfok Zəzagəla mədfəf, ñgaha la tsetsiliñ mədfəf la ahəl bay. Gəsəl madehəñ aña, ñgaha azladza tadzugway kà: ‘Kak la sifa’, tagəf, tsa kak mamətsayga. 2 Tsənàla, wəf vok à uda, tsa baña kiya uwaga aw, kadàmətsay tsokwfasl, kà uwana gənəñəñ sləray aña kà adàhenla la yewdi aña Zəzagəla dadəñ aw. 3 Iyay awula à kak à gəl, uwana katəpla uwarà, la uwana kadà à abà, kapəh gay la ləv ala, ñgaha kakəs gay gulo. Baña katsənla aw kà, gədàda à awtəy la gurùh, la kokuɗa masəlay aña bokuba masla à gəl. 4 Ama tekeɗika azlaanik la ahəñ la slaka aña kul la Sardəs, uwana tadàh àläh à lukut aña tətà à vok aw, bokuba magəfay azlasətaka la ləv aña tətà la tsəh. Atà azladza uwaga kà, tadàduw à vok lukut meɗekuga, anina mədàday la slaka gə, kà uwana azlayla atà. 5 Azlauwana taguwà à uda la abà la makəɗaslay kiya uwanay, gədətsokwah atà à lukut meɗekuga à abà, gədəwis sləm aña tətà ala la wakitə aña sifa la abà tetuw aw, la mok uwana gədəgay la huma aña Baba gulo la azlamalika aña. La dzuwaya gədəpəhay kà, azladza uwanay kà gədəgəfay ndzer kà: Azlaanulo.* 6 Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəh mənə gay Zəzagəla”, Yesu agəf.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Filadelfiya

7 Yesu agəf aya: “Aya bə gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla mənə madiñal gəl à vok la Filadelfiya. Aganay gay aña dza uwana asa à wañ la slaka Zəzagəla, ñgaha masla dziriga. Tsəkurəm aña madla à makoray aña sufəl David la ahəl aña. Baña gi gədəpəzl gamagəy, dza aslala vok aña matsakalla à ama aya aw, ñgaha aya, baña gi gədətsak à gamagəy à ama dza aslala vok aña mapəzllay aya aw.* 8 Gəsəl madehəñ aña. Gəsəl kà kak la ahəñ la ndzəɗa aw. Tekeɗika kakəs gi gay la ahəl ala la dzuwaya, kà kak aña. Nəñəñ gədəpəzl gamagəy kà kak, dza la ahəñ

* 2:27 2.27 Mahabay 2.8-9 ✧ 3:5 3.5 2Musa 32.32-35; Mahabay 69.28 ✧ 3:7 3.7 Yesayya 22.22

aslala vok kà matsakal à ama aw. ⁹ Tsèbal slèm aganay uwana gèdàdèhəŋ la maham à ahəŋ dza aŋa seteni: ‘Anu azla Yahudiya’, tagòd, tsa azla Yahudiya kà aŋa gay gà pəra. Gèdàbay atà à waŋ, kà atà makəded à ka à ahəŋ. Kiya uwaga tadàsəlay kà gəwoya ka.* ¹⁰ Kak kafà slèm à gay gulo! Kabasaŋ, kà uwaga gi babay gèdàfa à ka slèm, kà kak aŋa madàdiya à matərəbay uwana à abà, adàsiya azladza gudəŋ à vok à gəl gesina aw. ¹¹ La katskats gèdàwula à waŋ. Tsizllàw à afik la makəsəŋ uwana kabəzal, kà dza aŋa mazəb masik aŋa maduwiŋ aŋak aw. ¹² Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay kiya uwanay kà, gèdàbək atà à ahəŋ, bokuba azlamaŋuləv la gəy aŋa Zəzagəla gulo la aku. Tatak la ahəŋ adàkudək atà la uda aya aw. Gi, gèdàtsetser à atà slèm aŋa Zəzagəla gulo à vok, la slèm aŋa gudəŋ aŋa Zəzagəla gulo, gudəŋ uwaga kà Urusalima mawga, uwana Zəzagəla adàsləl à ahəŋ la zagəla. Gi la gəl gulo gèdàtsetser slèm gulo mawga à azladza uwaga à vok babay. ¹³ Kəla dza uwana slèm la kəl, atsəb slèm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla”, agòd.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Lawodikiya

¹⁴ Yesu agòd aya: “Bà gotənaŋ aya, tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla məna madiŋal gəl à vok la Lawodikiya. Aganay gay aŋa dza uwana slèm aŋha: Amen. Masla sayda dziriga, fida atsa à waŋ la gay aŋha aw. La ahəl aŋha la uwana Zəzagəla adfahà tatak gesina.* ¹⁵ Gəsəl sləray aŋak: Uwala kak iyaw akəl akəl magay aw, uwala kak iyaw matesl gə aw. Nuləm kaga tekula aŋatà. ¹⁶ Ama bokuba uwana kak la tataka gə la abà kiya uwanay kà, gi gèdàkəsl ka à vədah, puway. ¹⁷ ‘Gi gorobu, gəkor tatak, gèdahama gay à gorobu gulo à vok, gənəkudə aŋa tatak aya aw!’, kagod. Tsa tekedika, kak masla kudə uwana vok ahamay, kak la diga, kokudə lukut, kak guləf bay. ¹⁸ Dəv gi kudə, kà gi aŋa matab à ka gay à ahəŋ, sùkw luwəluwə mawutsədayga la slaka gulo, kà kak aŋa magay gorobu. Sùkw babay lukut medfekuga, kà kak aŋa matsokw à abà, ŋgaha kà kak aŋa mahadla ziruwī aŋak à ahəŋ. Bà gotənaŋ sùkw aya yohof yewdi la slaka gulo, kadəb à adi, kà kak aŋa manəŋla lela. ¹⁹ Haday ndzer kà, baŋa gəwoya dza kà, bà masla la uwana gəslahala vok, ŋgaha gətsetsehəŋla. Tsa baŋa kiya uwanay kà, pəh gay la ləv ala, kapaka bokuba iyaw matesl gə aw.* ²⁰ Tsèbal slèm, gi la uwaga gèdatsizl à gay gamagəy gəzalahay. Dza uwana atsəna mazalahay

* **3:9** 3.9 Yesayya 49.23; 60.14 * **3:14** 3.14 Haŋkəli 8.22 * **3:19** 3.19 Haŋkəli 3.12

gulo, apəzl gi gamagày, gədàda à gày à slaka aṅha, ṅgaha mədàzuw tatak may anu səla. ²¹ Azlauwana tadàguwa à uda la abà la makəfəslay, kiya uwanay gədàvə à atà tetəvi kà mas à waṅ aṅa madàdzah madzay la kursi gulo la afik, bokuba uwana gəguwa à uda la abà la makəfəslay, ṅgaha gədàmadzay la Baba gulo la kursi aṅha la afik. ²² Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla”, Sufəl Yesu agòd.

4

Kursi aṅa Sufəl Zəzagəla

¹ Mok uwana gay uwanay akədf gəl à ahəṅ, la lig la ahəṅ, gənəṅəṅ aya gamagày mapəzl vok gə la zagəla. Gətsənà kuda aṅa dza uwana avàts à gi gay uwarə aya, kuda uwaga la uwana atsən bokuba matsəṅay aṅa mazlazliṅ. Dza uwatà agòd à gi: “Sà à afik à abanay, kà gi aṅa mapəhakala uwana adàsa à waṅ la huma la gay.” ² Katskats Masasəfok Zəzagəla akəs gi, ṅgaha gənəṅəṅ kursi Sufəl la zagəla la afik, dza ndzədfaffa la afik. ³ Mahəfay aya aṅa dza uwatà la afik aw. Hudf adi aṅha kà awutsəfay, bokuba akur kuyah kuyahga, uwana tazalalla yaspe atà la saruwan, kursi uwatà makəsəl gay à adi gə la agəla makozakoz dikəts, azlaagəla makozakoz uwatà tawutsəfay bokuba azlaakur uwaga babay.* ⁴ Kursi anik dzik səla gəl aṅha ufaɸ uwatà la afik azlamadzahaga tadzàh madzay la afik dikəts tatsòkwàh kà azlalukut meɸekuga à abà, garamusa aga atà lakəl, azlagaramusa uwatà kà madəhəṅ ga la luwəluwə. ⁵ La kursi sufəl uwatà la afik la tataka la abà kà, mawutsəfay la maslāh məlo aṅa habaga asà à uda la abà aya. Aga la ahəṅ la abatà babay azlaakəl mavats à ahəṅ gə məɸəf tauday la huma kursi. Azlaakəl mavats à ahəṅ gə məɸəf uwaga kà, apəhla ala kà azla Masasəfok məɸəf uwana tadza à ahəṅ la huma Zəzagəla. ⁶ Tatak anik la ahəṅ la huma kursi aya, masla aga bokuba takenəɸeka uwana dzəraṅ dzadzəraṅ.

Aga la ahəṅ azlatatak ufaɸ uwana taduw kursi à tataka à abà. Atà la sifa, huma la lig aṅatà kà bə yewdi, yewdi gesina. ⁷ Maftsa vok aṅa matera kà bokuba sikalaveri, masəla kà bokuba kokur kaslaga, mamakər kà, hudf adi aṅha kà bokuba dza, ṅgaha maufaɸ, kà zulo uwana ahoyay kagoday. ⁸ Atà ufaɸ nna kà, atà la gogozlāh mukwa mukwa. Vok gesina kà, bə yewdi, yewdi tsatsabasla hudga la uda gə, takəs gay kà mahabay aw. Vəɸ la afats bə mahamay tahabay. Tagòd:

* 4:3 4.3 Hezəkiyel 1.26-28; 10.1

'Kak Sufəl Zəzagəla, kak la maslay gesina tsikasla, kak tekula.

Kak la ahəŋ la sifa à mok uwana gudəŋ à vok la ahəŋ dadəŋ aw. Lakana kak la ahəŋ la sifa aya, ŋgaha kadàsa à waŋ à gudəŋ à vok.'

⁹ Kiya uwaga azlatatak ufaɸ uwaga la sifa tahaba à dza madza madzayga uwaga la kursi Sufəl la afik, masla uwana adzà à ahəŋ aŋa tsəràh à awtày, mazləbay, la maslay, la kikay agay la masla. ¹⁰ Bà kəla uwana tafehəŋ kiya uwaga kà, azlamadzahaga dzik səla gəl aŋha ufaɸ uwaga kà, takəɸeɸ à ahəŋ la huma Zəzagəla, uwana madza madzayga la kursi Sufəl la afik, ŋgaha masla uwana la sifa aŋa koksikoksi, atà tazləba masla, tahalàh garamusa lakəl ala, tabakàh à vəɸah la huma aŋha. ¹¹ Tagoɸ: 'Hadɸay, kak Sufəl Zəzagəla gami. Kak uwana kadɸahà tatak gesina, kà uwana asà à ka, à uwana kadɸahà à atà, ŋgaha atà la ahəŋ lagwa. Ka uwaga à uwana, kaslà kà, kəla uwabeyuwi aŋa mazləb ka, la masləkaw ka, ŋgaha la makəs mapəhay aŋak babay.'

5

Gay aŋa wakità la magadzaw

¹ ŋgaha gənəŋà wakità makəlbaga la ahəl aŋa dza uwatà la kursi Sufəl la afik. Masla adakəsay la ahəl kaf. Wakità uwatà matsetseray gə gay səla nna. Madəhalla masəlay à vok gə slaslaka məɸeɸ, kà dza aŋa mapəzlay aw. ² La lig la ahəŋ gənəŋà mənəŋ malika uwana anavà la kuda zləkkà: "Uwa à uwana azlayla kà mafətəla masəlay uwanay la vok ala uwa? ŋgaha mapəzlay wakità uwanay uwa?", agòɸ.

³ Dza la ahəŋ azlayla aw, adəgay dza uwana la vəɸah adəgay la zagəla, adəgay la tsəh iyaw, adəguwaŋ mali bay kà, taslala vok aŋa mapəzl wakità uwanay, ŋgaha aŋa manərəz huɸ aŋha aw. ⁴ Kà uwana dza la ahəŋ azlayla aŋa mapəzlay, à kà manərəz huɸ gə gə aw, gətùw mənəga, kà uwatà. ⁵ Kiya uwaga tekula la tataka azlamadzahaga uwaga la abà agòɸ à gi: "Katuw aw, aganay dza uwana bokuba sikalaveri, uwana asa à uda la tsəhay aŋa Yahuda la abà, masla mayyi à tsəh ala aŋa sufəl David, masla akəɸàslla tatak gesina la maduwaŋ. Masla adəfətəlla vok ala masəlay uwaga, ŋgaha adəpəlz wakità uwaga", agòɸ à gi.

⁶ La mapəh uwaga la gay ala kà, gənəŋà dza la slaka matsizlla ala dzawwa la tataka azlakursi la abà. Azlamadzahaga la azlatatak ufaɸ uwaga la sifa, takəsalla gay à adi. Maftsa à vok aŋha kà bokuba magadzaw, la yewdi gulo kà bokuba takəɸay uwarà. Dzadzukwa dərəw məɸeɸ lakəl, ŋgaha yewdi məɸeɸ la vok babay. Azlayewdi uwaga kà azla

Masasəđok məđəf uwana tadza à ahəŋ la huma Zəzagəla, uwana Zəzagəla aslala atà gesina à gudəŋ à vok. ⁷ Kiya uwaga magadzaw uwaga azà à vok à awtày, azəb wakità la ahəl kaf aŋa masla madza madzayga uwaga, la kursi Sufəl la afik. ⁸ Mok uwana adazəbay kà, azlatatak ufađ uwaga la sifa, ŋgaha la azlamadzahaga dzik səla gəl aŋha ufađ uwaga takəđəđ à ahəŋ gesina aŋatà, ŋiziy agà atà la ahəl gesina, kəla uwabeyuwi aŋatà azlatasà dewni la ahəl aŋatà, mahənlaga la kidzidzi. Uwaga apəhla ala kà madəv kuđa aŋa azlaməna gay Zəzagəla.✠ ⁹ Atà tahàb mahabay mawga. Tagòđ:

'Kak azlayla kà aŋa mazəb wakità uwanay aŋa mapəzlay, kà uwana takəđ ka, ŋgaha kapəzl gəl à azladza à ahəŋ. La aŋiz gəl aŋak kà awùlla atà à slaka Zəzagəla.

Azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay la azlagay anik anik gesina.

Ŋgaha tasà à waŋ la makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.

¹⁰ Kak kapàkatàla, kà azlatsəhay aŋak, kà uwana kak, Sufəl gà gà.

Kadahàŋ kiya uwanay, kà mapakatàla kà azlaməna makəđ tatak à Zəzagəla gami.

Atà tadàgay azlasufəl, lakəl aŋa azladza gudəŋ à vok.✠

¹¹ La lig la ahəŋ gənəŋà azlamalika aŋuvaw, uwana dza aslala vok aŋa matugway aw. Tanuđà kursi à abà la azlatatak ufađ uwaga, ŋgaha la azlamadzahaga uwaga gesina dikəts. Kiya uwaga gətsənà mahabay aŋatà. ¹² Tahàb la kuda zləkkà à magadzaw uwana takəđ kà aŋa matulay:

'Ndzer, masla azlayla kà mazəbay la slaka azladza maslay,

La gorobu, la matsihila, la ndzəfa,

La mazləbay, la masləkəway, ŋgaha la kikay gesina la ahəl aŋha.

Kay nənàwwàŋ məŋga aŋha tsi!'

tagòđ. ¹³ La lig la ahəŋ aya gotənaŋ dəwdəw tatak uwana Zəzagəla ađahàŋ kà, tahàb mahabay azlauwana la zagəla, azlauwana la gudəŋ la vok, azlauwana la tsəh iyaw, ŋgaha la azlauwana la iyaw la abà, gesina aŋatà tahàb mahabay tekula:

'Məzləba dza uwana la kursi la afik, ŋgaha la uwana maftsa à vok aŋa magadzaw uwana tađàhla matulay məsləkaw atà.

Masley gesina atsa à waŋ kà la atà la ahəl. Mətatasl atà à ahəl aŋa koksikoksi.'

✠ 5:8 5.8 Mahabay 141.2 ✠ 5:10 5.10 2Musa 19.6; Mahabay 33.3; 98.1; Yesayya 42.10

¹⁴ Mok uwana tahabay kiya uwanay azlatatak ufad uwaga tagòd: “Amen”, ngaha azlamadzahaga uwaga takədèd à azlauwana à ahəj la kursi la afik, ngaha tasləkàw atà aya.

6

Magadzaw ahəl wakità aña mapəzlay

¹ Mok uwana magadzaw azəb wakità masəlay mədəf uwaga à ahəl, kiya uwaga gənəjə adzəkà mapəzl masəlay matera. Mok uwana adafətalla à ama ala, matera aña azlatatak ufad uwaga la sifa agòd: “Sà à waŋ”, matsənay aña kuda aña bokuba habaga. ² Kiya uwaga gənəjə pəlis medekuga asà à uda. La pəlis uwatà la afik kà, dza la afik alək la ahəl, tavəl garamusa. Ahəd la makəfaslay kà mats à atà à ahəj.*

³ Magadzaw afətà à masəlay masəla la ama ala. Gətsənà masəla aña azlatatak ufad uwaga la sifa agòd aya: “Sà à waŋ.” ⁴ Ngaha pəlis anik asà à uda aya mativga vikuza. Dza uwana la afik aya kà, masla masəlla guvəl à gudəj à vok, kà azladza aña makəf vok kà à atà kà atà. Tavəl magol katsakar à ahəl.

⁵ Ngaha aya magadzaw afətà masəlay mamakər la ama ala, ngaha gətsənà mamakər aña azlatatak ufad uwaga la sifa agòd: “Sà à waŋ.” Gənərèz, ngaha gənəjə pəlis marsiga, dza uwana la afik kà daram la ahəl. ⁶ Gətsənəj tatak anik atsən la tataka azlatatak ufad uwaga la abà la sifa, bokuba kuda aña dza. Masla agòd: “Sili aña sləray mavakay tekula aña dza kà asukway pəra kà hi tsergi nagoda tekula pəra, ama mərakala kà, nagoda makər.” Agòd à dza aña pəlis aya: “Kà aña aməl la iyaw aña matavərək maməsliga kà, tadza à ahəj kiya uwanay”, agòdal.

⁷ Ngaha magadzaw afətà masəlay maufad la ama ala, ngaha gətsənəj maufad aña azlatatak uwaga la abà la sifa, agòd: “Sà à waŋ.” ⁸ Gənərèz à awtəy, ngaha gənəjəjə pəlis uwana kuforuh ruhga. Dza uwana la afik kà, sləm aña kà: Mamətsay, ngaha mezewi anəfay la tsəh. Tavà à atà ndzəda kà aña makəf à gay tekula aña maufad, aña gudəj à vok à gay. Tadəkəfah atà la katsakar, la may, azladza anik tadəmətsah à dūvats à abà ngaha azlatatak fəta tadəkəfah azladza anik aya.

⁹ Kiya uwaga magadzaw afətà à masəlay mazlo la ama ala. Ngaha gənəjə azlamasasəfok aña azlamamatsay la slaka uwana takəfah tatak à Zəzagəla. Takəf azladza uwaga, kà uwana tazə gay Zəzagəla, ngaha kà uwana tagəf

* 6:2 6.2 Zakari 1.8; 6.3,6

à gay aña Yesu à afik. ¹⁰ Mok uwana gənəñà atà tawiyà la kuda zlèkkà, tagòd: “Sufəl, kak tsikasla, kak dziriga. Azladza uwaga la vədah, la gudəñ la vok takàd anu, ma mana kadehəñ aña madàh à atà seriya à gəl ma, ñgaha kà seriya aña matəf atà à gel suwan ma?” ¹¹ Ñgaha tatsòkwàh atà à lukut mecfekuga à abà, tagòd à atà: “Basàwwàñ ñuv aya, say takàd azladedà añkul, uwana tanəfa Zəzagəla, bokuba uwana takàd akul dadàñ. Baña takàd atà bokuba uwana Zəzagəla agòd kà pəra, seriya adàgay la ahəñ.”

¹² Ñgaha aya magadzaw afətà masəlay maməkwa uwatà la ama ala. Gənəñà kutso abəlakà à vok, afats apakà marsiga. Ama təla kà apakà mativga vikuza bokuba añiz. ¹³ Azlatsetsiliñ tasòkw à ahəñ la zagəla bokuba mayyay ahàf ñuwazlaga, uwana magol kular asakwəñ à ahəñ. ¹⁴ Zagəla azalà tuwiz, bokuba uwana takəl tatak à abà. Azlagudəñ uwana iyaw akàs atà à gay à adi tazàhla. Azlagudəñ gesina tabàdàhà vok la slaka añaatà la abà. ¹⁵ Kiya uwaga azladza gudəñ à vok gesina tahàdàhà vok à gudəñ à afik, ñgaha tahàdàhà vok à azlatsakur uwana à agu la tataka azladzəgəla la abà. Azlamayà la azlauwana azlamayà aw gesina tahòy kà mahadàh vok à ahəñ. Amiyaka azlasufəl, la azlamadzahaga, la azlaməñga aña azlaslodzi, la azlagorobu, la azlauwana sləm añaatà atsən ala, gesina añaatà tahàd kà mahad vok à ahəñ. ¹⁶ Atà tadàvə kufa à azlagudəñ la azladzəgəla: “Fətèkàw anu à gəl, kamkam, tsakàw anu à ama, kà dza uwana la kursi la afik aña manəñ anu aw, ñgaha kà magadzaw aña madukw à anu seriya à gəl aw! ¹⁷ Iyay, mavakay aña məñ mapak ləv aña kà adaslay. Uwa à uwana aslay aña matəfal à gay ala uwa? Dza la ahəñ aslay aw”, tagòd.

7

Malika adàh masəlay à azladza aña Zəzagəla à vok

¹ Kiya uwaga la lig aña uwaga la ahəñ aya, gənəñà azlamalika ufad tatsizilla ala la gay tər gudəñ ufad kà makəs azlakular ufad añaatà à ahəñ, uwana tafəday, kà atà aña madəday à gudəñ à abà aw kà mawis kutso amiyaka iyaw ñgaha la azlaahàf ala aw. ² Gənəñà malika anik uwana asà à wan la mas à afik afats, tatak madàh masəlay à azladza à madəgay aña Zəzagəla, uwana la sifa, la ahəl. Azalà azlamalika ufad uwaga à tsəh azlauwana Zəzagəla, avà à atà ndzəfa kà mawis gudəñ à vok ala, ñgaha la iyaw ala. ³ Agòd à atà: “Kawisaw kutso, iyaw, ñgaha la azlaahàf ala dadàñ aw. Kùdàw tsərəh à uwana anu mənàh masəlay

aŋa Zəzagəla à madəgay aŋa azladza aŋha dadəŋ.”[☆] 4 Kiya uwaga la lig la ahəŋ atà tapəh à gi matugway aŋa azladza uwana tanahà à atà masəlay uwaga à madəgay. Tagà dəbow dzim bəzi aŋha dzik ufaɸ, gəl aŋha ufaɸ. Azladza uwanay kà mayyi à tsəh ala aŋa azlatsəhay Isərayel gesina. 5 Aga la ahəŋ dəbow kulo gəl aŋha səla mayyi à tsəh ala aŋa Yahuda, dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Ruben, dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Gad. 6 Dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Asər, dəbow kulo gel aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Neftali, dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Manase. 7 Dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Səmeyyon, dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Levi, dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Isakar. 8 Dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Zabulon, dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Yusufu, ŋgaha dəbow kulo gəl aŋha səla la mayyi à tsəh ala aŋa Benyamin bay. Azladza uwaga gesina taga la masəlay aŋa Zəzagəla la vok aŋatà.

Maham à ahəŋ dza dagay gudəŋ à vok gesina

9 La lig aŋa uwaga la ahəŋ, gənəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw, dza aslala vok aŋa matugway aw. Azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay, la azlagay, ŋgaha tasà à waŋ la makad gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina. Tatsizlla à ahəŋ la huma kursi, ŋgaha la huma aŋa magadzaw, tatsòkwàh lukut medfekuga à abà, ŋgaha la azlababasl la ahəl aŋatà kà mazləbɸa. 10 Tawiyà la kuda zləkkà: “Zəzagəla uwanay la kursi la afik atà la magadzaw la uwana tatəfà anu”, tagòɸ. 11 Azlamalika gesina tatsàzl à makəla kursi, ŋgaha à makəla aŋa azlamadzahaga, ŋgaha à azlatatak ufaɸ uwatà la sifa. Atà takədèdàh à huma kursi, la makas gəl à vədah, ŋgaha tasləkàw Zəzagəla, 12 la magoday: “Haday gà, mazləbay, la matsihila, la kikay gami, la masləkaway, la ndzəɸa, la makoray gesina taga la ahəl aŋha. Azlauwaga kà Zəzagəla gami akoray aŋa tsərəh à awtày. Amen!” 13 Tekula aŋa azlamadzahaga dzik səla gəl aŋha ufaɸ uwaga agòɸ à gi: “Kasəl azladza uwaga tatsòkwàh lukut medfekuga à abà ay? Tasà à waŋ à ama la?” 14 Gəgòɸal: “Kak, la uwana kasəl mənŋa, gi kà, gəsəl aw.” Agòɸ à gi: “Azlauwanay kà, azlauwana tasà ŋgərpa mənŋa, uwana aduwa ndzəɸa aŋatà la makad gəl à ahəŋ. Tadza à ahəŋ la dziriga la abà. Atà tapalàh lukut aŋatà kuzekaka la aŋiz aŋa magadzaw la abà. 15 Kà uwaga à uwana tatsizlla à huma kursi aŋa Zəzagəla,

tazləb masla la mənə gày aŋha la aku, mavakay la mahənay, dza uwaga la kursi la afik adàhuḅ atà à gəl. ¹⁶ Kà may aŋa maz atà à aya aw, nəlay aŋa makəs à atà babay aya aw. Marabak aŋa maslərnàhatàla aya aw, tatak anik la ahən adàvəḍf à atà la maz à atà aya aw. Kà mana ma? ¹⁷ Kà uwana magadzaw, uwana la tataka aŋatà la kursi la afik adàgay masla manənla atà. Adàdahla atà à gay aŋa iyaw aŋa sifa uwana akəlay. La kità aya, Zəzagəla adàslasladàh atà iyaw tugwi la adi ala.”[☆]

8

Magadzaw afəta masəlay maməḍəf à wakità la vok ala

¹ Bə gotənaŋ magadzaw afəta masəlay maməḍəf la ama ala, uwana agà makəḍf gəl à ahən. Mok uwana adafətəla la ama ala, tatak gesina la zagəla ‘Məslək’, tagoḍ aw, tadzà à ahən titi tsərəh à tenma aŋa sa. ² Ŋgaha la lig aŋa madz à ahən titi la ahən, gənənə azlamalika məḍəf uwana tatsàzl à ahən la huma Zəzagəla, tabəzəl mazlazliŋ məḍəf la slaka aŋha.

³ La abatà aya, malika anik asà à waŋ la slaka makəḍf tatak la abà, la ahəl aŋha daram məḍəhən gə la luwəluwə, tavəl kidzidzi aŋuvaw, kà masla aŋa mabəkay, la slaka makəḍf tatak luwəluwə gə uwatà la afik, la huma Zəzagəla, ŋgaha la mavəy la slaka gə azlamadəv kudfa aŋa mənə madiŋal gəl à vok. ⁴ Kəsək aŋa kidzidzi uwana aduwal à akəl à tsəh, asà à malika uwatà la ahəl ala dzedzika la huma Zəzagəla, ŋgaha la madəv kudfa aŋa azladza aŋha, uwaga adəl à sləm à agu aya. ⁵ Mok uwana malika adəḍəhən kiya uwanay, azəb daram uwaga ahənənə ala la slaslay akəl la slaka makəḍf tatak la abà, ŋgaha aduw à vəḍah. Uwaga masləh mələ aŋa habaga atsən azlamawutsəḍay tawutsəḍàh, ŋgaha kiya uwaga kutso abəlakà vok.

Azlamazlazliŋ məḍəf[☆]

⁶ La lig la ahən, azlamalika məḍəf uwana mazlazliŋ agəhà à atà la ahəl tadfahà vok à ahən kà aŋa matsay.

⁷ Malika matera atsà mazlazliŋ aŋha, matsatsay iyaw, la akəl mahohodəlaga la aŋiz asuw à vəḍah. Kiya uwaga tekula aŋa maməkər aŋa gudənə à vok ababəh à gay, la azlaahàf la azlakəsaf aŋha gesina, denna.

⁸ Malika masəla atsa mazlazliŋ aŋha aya. Azəb mənə tatak anik, bokuba mənə gudənə dzəgərha, akəl ababəhay la afik. Atsəl gəl à magəl dərəv à abà, ŋgaha tekula aŋa maməkər

[☆] 7:17 7.17 Mahabay 23.1; Yesayya 49.10; Hezəkiyel 34.23; Daniyel 12.1 [☆] 8:5 8.5 2Musa 7.14-12.51

aŋa iyaw apakà aŋiz. ⁹ Azlatatak uwana la iyaw uwaga la abà gesina, tamèts à gay hènats; azlakəslah iyaw tawis ala gesina babay.

¹⁰ Kiya uwaga aya, malika mamakər atsà mazlazliŋ aŋha. Magol tsetsiliŋ mənğa abədf à vok la zagəla, uwana ababəhay bokuba akəl atədf à azlamukwà à tsəh la azlazləlok. ¹¹ Tsetsiliŋ uwatà kà sləm aŋha kà vəzlmafiya. Tekula aŋa mamakər aŋa iyaw uwatà, apakà dəhakak, mok uwana azladza tas iyaw uwatà, aŋuvaw la tataka aŋatà la abà taməts, kà iyaw uwatà.

¹² Bə gotənaŋ aya, malika maufad atsà mazlazliŋ aŋha. Mok uwana adatsay, tekula aŋa mamakər aŋa afats, ŋgaha la təla apakà marsiga tsiktsetsik. Ŋgaha tekula aŋa mamakər aŋa azlatsetsiliŋ apakà marsiga babay. Kiya uwaga taudf aya aw. Tekula aŋa mamakər aŋa mavakay aŋa afats atəf à zagəla, ŋgaha tekula aŋa mamakər mahənaŋ vədf aŋa təla atəf à zagəla bay.

¹³ La kità aya, gənəŋà zulo uwana ahoyay la ləv zagəla la abà la magoday: “Kayyà, kayyà, ŋgərpa adəgay la azladza uwana la vədfah. A baŋa mazlazliŋ aŋa azlamalika makər uwanay adətsənaŋ, ndzer”, agòdf.

9

¹ Kiya uwaga aya gotənaŋ malika mazlo atsà mazlazliŋ aŋha aya, gənəŋà tsetsiliŋ uwana atədf à ahəŋ la zagəla. Tavəl tsəkurəm kà mapəzlla afək zəŋzəŋga kà mələs tuwisl la abà. ² Mok uwana tsetsiliŋ uwaga apəzl afək uwaga, dəhut, kəsək asà à uda la abà bokuba kəsək aŋa matəl tatak. Kəsək uwatà atsək afats à ama tabadamma akəl mələs. ³ Dəmdadəm dawanagay asà à uda la kəsək uwaga la abà, tasləhà gəl à gudəŋ à vok. Tavà à atà ndzədfa kalkal la aŋa aliz. ⁴ Ŋgaha tagòdf à atà kà: “Pədfaw azlakəsaf, la azlaahəf uwana atsà à uda la kutso la abà aw, ama dāw kà mawisəŋla kà azladza gudəŋ à vok ala pəra, azlauwana kokudfa masəlay aŋa Zəzagəla la madəgay aŋatà”, tagòdf à atà. ⁵ Tavà à atà tetəvi kà aŋa makađ azladza aw, ama pəra kà: “Katərəbaw atà”, tagòdf atà, tatərəb atà kà aŋa təla zlo, azlamazay uwaga kalkal la mazay aŋa aliz. ⁶ La təla zlo uwatà, azladza tayəh mamətsay ama tabəzəl aw. “Sà à waŋ, sà à waŋ”, tagòdf à mamətsay, ama mamətsay ahòy atà à ahəl.

⁷ Nəŋəw azladawnagay gə uwana tadəbàni à vok la azlapəlis aŋa guvəl, tapakà tatagà à gəl, bokuba garamusa aŋa luwəluwà. Hudf adi aŋatà kà kalkal la hudf adi aŋa azladza. ⁸ Ŋgaha aŋidz aŋatà kà bokuba aŋidz aŋa azlamis,

slid aņatà kà kiya aņja sikalaveri. ⁹ Tawàdàh slarapay aņja ada à makəla aņatà, ŋgaha mahohumay aņja azlagogozläh aņatà kà, kalkal la mahohumay aņja azladərkwə uwana azlapəlis tabiyəŋ, kà mad à guvəl aya. ¹⁰ Gudaz aņatà godam la gay, bokuba aņja azlaaliz, gudaz aņatà uwaga la uwana avà à atà ndzədfa kà mamalla azladza tsəràh à təla zlo. ¹¹ Məŋga aņatà kà masla la uwana akoray lakəl aņja afək zəŋzəŋga uwaga, sləm aņha la gay ibəranəŋkowen kà *Abaddon*, ŋgaha la gay gərək kà *Apollyon* (Uwana asal magofay: masla makaläh tatak à ahəŋ)

¹² Kiya uwanay à uwana, ŋgərpa matera adà à lig. Aganay azlanğərpa səla tazlanjalay aya zlà.

¹³ Kiya uwaga malika maməkwa atsà mazlazliŋ aņha, gətsənəŋ kuda, atsən la gay ndzika ufaď aņja slaka makad tatak, uwana madehəŋ gə la luwəluwə la huma Zəzagəla. ¹⁴ Kuda uwaga agòď à masla mats mazlazliŋ uwaga la ahəl à ahəl: “Pàlla azlamalika ufaď uwaga ala, uwana tawàdàh atà à ahəŋ la gay mən mukwə uwana tazalalla Efərat.” ¹⁵ La abatà kà, tapəlla atà ala. Zəzagəla adəhà atà à ahəŋ la mavay uwanay la abà, la təla uwanay la tsəh, la mavakay uwanay, ŋgaha la sa uwanay, kà takad tekula aņja maməkər aņja azladza gesina. Kà aņja uwaga à uwana: “Pàlla atà ala”, kuda agòď à malika uwaga. ¹⁶ La abatà aya tapəhgəla maham à ahəŋ aņja azladza uwana tahəd à pəlis guvəl à afik, “Million dadərmokw səla”, tagòď à gi. ¹⁷ Kiya uwaga à uwana gənəŋà la mafətal la ama ala uwaga la abà. Gənəŋà azlapəlis uwaga, ŋgaha azlaməna madàh à afik. Tawàdàh vok ala la azlaslarapay aņja guvəl mativga bokuba akəl, azlaanik makur zagəla kurzagəla, azlaanik mazaybəzi zaybəzi. Akəl kəsək ŋgaha huleli tasà à afik la maŋula aņatà dzedzika. Gəl aņja azlapəlis aņatà kà, bokuba gəl aņja azlasikalaveri. ¹⁸ Akəl, kəsək ŋgaha huleli la uwana tagə azlanğərpa makər uwana tasà à uda la maŋula aņja azlatatak mapəlis pəlis gə uwaga, takad tekula aņja maməkər aņja azladza à gay. ¹⁹ Kiya uwaga la maŋula kuda aņatà la ahəŋ, la uwana ndzədfa atsà à afik, ŋgaha aya gudaz aņatà kà bokuba gəl bebi, kà matsəhla azladza.

²⁰ Ama kà matəm à ahəŋ aņja azladza uwana tamatsəh à ŋgərpa uwaga ahəl aw, tasakà à madehəŋ aņatà la tsəh ala aw, tadà à huma à gay la makədəfəhay à azlamasəsəfok à ahəŋ, ŋgaha la masləkawəh à azlafəla, uwana tafəhəhəŋ la luwəluwə, la gursu, la ada vərzeganiga, la azlaakur, ŋgaha la azlaahəf. Tekedfika azlafəla uwaga kà, tatak la ahəŋ tafəhəŋ aw, taslala vok kà aņja manəŋla aw, tatsən sləm aw, ŋgaha taday bay aw. ²¹ Azladza uwaga tadà à

huma à gay la makəf dza babay, tasakàl à tsəh ala aw. Tayàhàh azlaahàf anik anik, ŋgaha tafahàhà mabila la mad à gəl gesina. Tetuw, tetuw ləv avàl à atà à gay kà mawul à lig aw.

10

Malika uwana la bəzi wakità la ahàl

¹ Kiya uwaga la lig la ahəŋ, gənəŋəŋ magol malika anik, atsà à ahəŋ la zagəla, lukut aŋha uwana la vok kà habaga, mafafəf gəl à uda gà la gəla makoz akoz, huɸ adi aŋha kà awutsəɸay bokuba afats. Asik aŋha kà bokuba alàh aŋa akàl. ² La ahàl aŋa malika uwaga, bəzi wakità mapəzlay gà la ahàl. Adùw asik ahàl kaf aŋha à dərəv à gəl, asik ahàl gudzay kà afa à kutso à abà. ³ Aɸadmə la kuda zləkkà, bokuba mawiyay aŋa sikalaveri uwana atawahay. Mok uwana aɸadmə, gətsənà masləh məlo məɸəf aŋa habaga awulàlla. ⁴ Ama mok uwana habaga aslèh məlo məɸəf, gəwoyà matsetser uwana tapèh, ama gətsənà kuda anik asà à ahəŋ la zagəla agòɸ à gi: “Kəsàŋ kà aŋak pəra, à uwana habaga apèh, awkà katssetser aw”, agòɸ à gi.

⁵ Kiya uwaga malika uwana afà asik anik à dərəv à gəl, ŋgaha anik à kutso à abà, adzilà ahàl kaf aŋha à zagəla. ⁶ Masla azùw mawəɸay la sləm aŋa Zəzagəla uwana adəv à gay aw, à masla uwana aɸahà zagəla, ŋgaha la azlatatak uwana la afik gesina, aɸahà kutso la azlatatak uwana la abà gesina, ŋgaha aɸahà iyaw aya la azlatatak uwana la iyaw la abà gesina aya gotənaŋ. ⁷ Agòɸ aya: “Baŋa mazlazliŋ aŋa malika maməɸəf adàtsənay, Zəzagəla adàhənəŋ ala madzugway aŋa nasiri aŋha, say tatak uwaga gesina kà apakà vok la katskats, bokuba uwaga Zəzagəla apèh à azlaməna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza.”

⁸ Ŋgaha kuda uwana gətsənəŋ dagay la zagəla, agòɸ à gi aya: “Hàd, zèb wakità mapəzlay gà uwaga la ahàl aŋa malika, uwaga asik tekula la dərəv lakəl, ŋgaha asik anik la kutso la abà”, agòɸ à gi. ⁹ Kiya uwaga, gəhàd à slaka malika, gəgòɸal: “Và à gi bəzi wakità uwanay.” Masla agòɸ à gi: “Pàɸ, adəgay namnam la gay aŋak, bokuba zuway mazuway, ama baŋa kadàdugw à gay ala kà, adəgay dehakak la huɸ aŋak”, agòɸ à gi. ¹⁰ Ŋgaha gəzəb wakità uwaga la ahàl aŋha, gəpàɸ. Ndzer, agà namnam la gay gulo bokuba zuway mazuway haɸay. Ama mok uwana gədadugw à gay ala kà, dehakak, haɸay.

¹¹ Tagòɸ à gi aya kà: “Say kaz paŋaw aŋa Zəzagəla uwana apèh lakəl aŋa azladza uwana tasà à uda la azlatsəhay la azlagay anik anik gesina, uwana tasà à waŋ la makəf gəl à

ahəŋ gudəŋ à vok gesina, ŋgaha la azlasufəl aŋatà”, tagòd à gi.

11

Azlaməna sayda səla

¹ Kiya uwaga aya, tavà à gi golakay, bokuba azəva magurla tatak, tagòd à gi: “Hàd, gùr gày Zəzagəla, ŋgaha slaka makad tatak aya. Tùgw azladza uwana tadəv kufa à Zəzagəla la aku babay aya”, agòd à gi.* ² “Ama kagur lig gà aw, sàkal kità”, agòd à gi. “Kà uwana masla kà gəvə à azladza uwana azla Yəhudiya aw. Atà tadàhaba à ahəŋ ala gudəŋ aŋa Zəzagəla tsikasla, tsərəh à təla dzik ufad gəl aŋha səla. ³ La lig la ahəŋ gədəsləl azlaməna sayda gulo səla à awtày”, agòd. “Uwana tadətsokwah à lukut kufa à abà, ŋgaha atà tadàza gay gulo à azladza la kasla uwatà tsərəh à mavakay dəbow la dadərmokw səla bəzi aŋha dzik mukwà”, kiya uwaga agòd à gi.

⁴ Azlaməna sayda səla uwaga kà atà səla nna, tatsizlla à ahəŋ la huma Sufəl Zəzagəla uwana akor gudəŋ à vok. Atà azlaahəf səla uwana tazala atà ala kuvu. Gotənaŋ azlafənəs səla aya babay. ⁵ Baŋa dza asal madàh à atà mawisiga à vok kà, akəl atsa à waŋ la gay aŋatà la awtày, ŋgaha ababəh atà à gay. Kiya uwaga tadəkad atà azlauwana tayəh madàh à atà mawisiga à vok. ⁶ La kità, la mok uwana tadəzah sayda kà, atà la maslay kà matsakay à zagəla à ama, kà iyaw aŋa manəf à ahəŋ aw. Gotənaŋ, atà la maslay aŋa mapak iyaw ala kà aŋiz, ŋgaha atà la maslay kà aŋa mav azlanjərpa anik anik à azladza gudəŋ à vok, bokuba uwana asa atà bay.

⁷ Ŋgaha mok uwana tadədəv maz gay aŋatà à gay, tatak fəta asa à uda la afək zəŋzəŋga la abà, akəs atà la guvəl, aduwa atà, ŋgaha akad atà. ⁸ Kiya uwaga azlavok aŋatà kà, tadədzà à ahəŋ la tetəvi aŋa məŋ hud gudəŋ la slaka uwana tatəsl Sufəl aŋatà à ahəf à adi uwarà. Gudəŋ uwatà tazalalla la gay zil kà Sodom baŋaw Misəra, kà uwana azlagudəŋ uwaga tadəfahəhə mabila, takəs gay aŋa Zəzagəla aw. ⁹ Haday, azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay aŋa azlagay, ŋgaha tasà à waŋ la makad gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina. Atà tadənərəz mazimnekid, mavakay makər la tenma, tadəvə tetəvi kà mal atà aw. Kà uwana tagòd kà: “Atà səla nna, tawisə gudəŋ à vok ala”, tagòd. ¹⁰ Kiya uwaga azladza gudəŋ à vok tadəbak agər à abà, kà uwana takad azladza səla uwaga. Atà tadəhabahah azlamadevaday la mavəhay azlatatak deyday babay. Kà

* 11:1 11.1 Hezəkiyel 40.3; Zakari 2.1-2

uwana azladza sèla uwaga tasàh zladfa à azladza gudəŋ. (La maz gay Zəzagəla uwana tazàhàŋ) ¹¹ Iyay, mok uwana mavakay makər uwaga la tenma adada à lig, Zəzagəla afəta atà afadf à gəl kà mawulla atà ala sifa, ŋgaha hahadzàk, tatsazlla ala. Azladza uwaga la abatà gesina guba akəs à atà. ¹² Mok uwana tatsizlla, tatsəna kuda atsəna à ahəŋ la zagəla, agodf à atà: “Sàw à afik à abanay!” Kiya uwaga tada à afik la habaga la abà, la yewdi aŋa azlaməna məzam aŋatà. ¹³ La mok uwatà kutso abəlaka vok mənŋa, tsəràh à uwana tenma aŋa makulo aŋa gudəŋ uwatà azala tetuwa. Mabəlaka vok aŋa kutso uwaga kà, azarj ala dza dəbow mədəf, matəm à ahəŋ aŋa azladza uwaga kà, guba akəs atà mənŋa. La vudf uwaga tanəŋa mənŋa aŋa Zəzagəla, tasləkaw.

¹⁴ Kiya uwanay à uwana ŋgərpa masəla uwanay ada à lig. Ama hanjəli, aganay mamakər uwana azlanjalay aya gotənaŋ zlà.

Mazlazliŋ makədəf gəl aŋa malika

¹⁵ Kiya uwaga malika mamədəf atsà mazlazliŋ, azlakuda tatsənà à ahəŋ la zagəla, ŋgaha tagòd: “Sufəl Zəzagəla gami la masla uwana mafal dzakwa à gəl gà kà: Gudəŋ à vok adagay la ahəl aŋatà kà makoray. Makoray aŋatà adànats à gay ala aw.” ¹⁶ Mok uwana takəd f gəl à uwaga, azlamadzahaga dzik sèla gəl aŋha ufadf uwana tadzàhà madzay la kursi la afik, la huma Zəzagəla takàsà gəl à ahəŋ la huma aŋha, tazləbà, ¹⁷ tagòd:

“Hadfay, Sufəl, kak uwana kaga la ahəŋ la sifa dagay uwarà. Ŋgaha kak la ahəŋ la sifa lakana aya. Kikay məgodf à ka, kà uwana tatak gesina adada à ka à ahəl, kagay la kəl gà gesina.

¹⁸ Kiya uwaga azladza uwana tasəl kak aw, atà tapakà ləv lakəl aŋak. Ama la uwaga kà, sà aŋak adaslay kà kak aŋa mapak ləv lakəl aŋatà suwarj. Kaslà adaslay à uwana kadàh seriya à azlamamatsay à gəl. Ŋgaha aya kaslà adaslay à uwana kavà masik à azlamayà aŋak, uwana kapəh à atà gay à ahəl aŋa mapàh à azladza. Kak kadàvə masik à azlatsəhay aŋak gesina, azlamənŋa, bə amiyaka bə la azlabəza gà bay. Azlauwana takəs gay aŋak gesina, kadavà à atà masik. Ama kà aŋa azlauwana tawis gudəŋ ala kà, kaslà adaslay à uwana kak aŋa madàzahatàla suwarj!”[☆]

tagòd.

☆ **11:18** 11.18 Mahabay 2.5; 110.5; 115.13

¹⁹ Mok uwana tadəv uwaga à gay gesina, gày aña Zəzagəla apəzlla vok la zagəla, tsərəh à uwana azladza tanəñà sahar makəs vok slawda apokwà vok la paraka. Azlamawutsəfay tawutsədfəh bəzlbabəzl, habaga aslèh məlo, kutso abəlakà vok, ñgaha matsatsay iyaw anis à ahəñ añuvaw.

12

Slagəla la zagəla

¹ Kiya uwaga məñ nadzipo apəhla vok ala la zagəla. Aganay nadzipo uwaga: Mis tekula uwana adatsokw afats à abà bokuba lukut, abək asik aña kà à təla à afik, nalbət aña babay kà, taga kà azlatsetsiliñ kulo gəl aña səla, bokuba garamusa aña sufəl. ² Mis uwaga aga la bəzi la hudf, azlāsokw à ahəñ, ñgaha aga la mabas vok la abà, awiyay kà mazəñ aña.

³ Ama nadzipo anik apəhla vok ala la zagəla aya. Tatagà məñga gə bokuba kudu, ñgaha mativga, uwana akor gəl mədəf, ñgaha dərəw kulo kulo la kəla gəl gesina la garamusa. ⁴ Tatagà uwaga kà la gudaz. Gudaz aña kà abədf tsetsiliñ tenma aña mamakər aña zagəla à ahəñ, ñgaha awits atà à vədfah. Tatagà uwatà atsizlla à ahəñ la huma aña mis uwaga, asəl masokw à ahəñ, kà masla aña mapila à gay, à baña adasokw à ahəñ. ⁵ Mis ayyà bəzi zilga, uwana adənəñla tsəhay gesina la agəla ada. Mok uwana adayyay, tazəb bəzi uwaga katskats, tadàlla à slaka Zəzagəla uwana la kursi la afik. ⁶ Ama mis kà ahòy à kəsaf à abà, la slaka uwana Zəzagəla adahəlləñ à ahəñ. Masla adzadzaray la abatà tsərəh à mavakay dəbow la dadərmokw səla bəzi aña dzik mukwa.

⁷ La lig la ahəñ gənəñà à zagəla kà guvəl adadzəka à vok. Misel ñgaha la azlaməna aña tapa guvəl la tatagà uwaga la azlamalika aña.* ⁸ La abatà Misel la azlamalika aña taduwà atà, kiya uwaga slaka abəzà à vok kà tatagà la azlaaña aña madz à ahəñ la zagəla aya aw, ⁹ aga maduw à vədfah gə. Tatagà məñga uwaga, la uwana maviya bebi, masla uwana azahà azladza gudəñ à vok gesina ala, sləm aña kà, baba aña mawisiga, sləm aña anik aya kà seteni. Taduw à vədfah, masla la azlamalika aña gesina.

¹⁰ Ñgaha la lig la ahəñ, gətsənà kuda atsən à ahəñ la zagəla agədf: “Lagonay kà mazləbay aña Zəzagəla kà, adapaka vok, lagonay kà, Zəzagəla adapəhla makoray aña ala. Lagwa Kristu adapəhla maslay aña ndzədfa aña ala, kà uwana masla məzam gami, uwana atsəzləh à huma

* 12:7 12.7 Daniyel 10.13,21; 12.1; Yahuda 9

Zəzagəla, uwana apapàtəh azladedə gami, kà matəh à atə kaf à gəl mavakay la mahənay gesina kà, taməl à uda la zagəla. ¹¹ Azladedə gami tatsà à ahəŋ. Kikay kà aŋiz aŋa magadzaw, ŋgaha kikay kà gay dziriga uwana tazàtəŋ, atə takəs mav sifa aŋatà. ¹² Kà uwaga à uwana, takudək seteni à ahəŋ la zagəla. Ŋgaha akul, azladza uwana la afik, rabàw! Ama kà aŋkul gudəŋ à vok la azladərəv aya, ŋgərpa la akul, kà uwana seteni kà tadaməl à slaka aŋkul la vədah. Apakà ləv, kà uwana asəl kà kaslā aŋha kà atəm à ahəŋ kà ŋuv pəra.”

¹³ Mok uwana tatagà uwaga asəl kà taməl à vədah kà, adzəkà manəf mis uwaga la tsəh, ayyà bəzi zilga. ¹⁴ Atə tavà gogozlāh à mis, kalkal la aŋa zulo məŋga gā, kà aŋa mahoyay à huma ala katskats la uwaga, à slaka aŋha uwana à abà Zəzagəla adədzadzərarayla à abatà. Mavay makər la tenma adədzə à ahəŋ la abatà, kà bebi uwaga aŋa makəsəy aw. ¹⁵ La kiya uwaga, bebi adəhəŋ dabəray la mavəlāh iyaw à vədah kà iyaw aŋa manəf mis la tsəh aŋa mazəb mis. ¹⁶ Ama kutso azlāk mis, apəslāk ala, asà iyaw uwana à gay, asà à uda la huɸ aŋa tatagà uwaga. ¹⁷ Kiya uwaga tatagà uwaga abəzà à mis à tsəh aw, vədzəgəlāh agolà vok aŋa maday aŋa map guvəl la azlamayyi à tsəh ala aŋa mis uwaga. Azlamayyi à tsəh ala aŋha uwaga kà, azlauwana takəs gay Zəzagəla, ŋgaha atə uwana tanəfā dziriga aŋa Yesu, uwana apəhatàla. ¹⁸ Kiya uwaga tatagà uwaga ahəd, atsizl à gay dərəv.

13

Tatagà uwana azal azlatatagà anik səla

¹ Kiya uwaga gənəŋə tatagà anik asà à uda la dərəv la abà, uwana agà la azlagəl dzadzukwa mədəf, ŋgaha la kəla gəl aŋha kà, dərəw kulo kulo la kəl. Kəla dərəw aŋha kà garamusa aŋa sufəl la tsəh. La kəla gəl aŋha la vok babay kà, sləm mawisiga aŋa magodəhay à Zəzagəla la vok. ² Tatagà uwatà kà, gənəz kà, maftsa vok aŋha kà bokuba zimməli, azlaasik aŋha kà bokuba azlaasik aŋa balagodəy. Ŋgaha gay aŋha kà bokuba gay aŋa sikalaveri. Abəɸdla tatagà uwaga à slaka aŋha à abà. Tatagà uwana adzà madzay la kursi aŋa kudu la afik, abəzà ndzəɸa aŋha babay. ³ Ama gənəŋəŋ kà tekula la tataka azlagəl aŋha la abà kà, bokuba makəɸay gā uwarə, ŋgaha amik aŋha awùr ala, akəs nadzipo à azladza gudəŋ à vok gesina, ŋgaha abiyà atə la uwaga, tanəfā masla. ⁴ Kiya uwaga, azladza gesina tasləkəw tatagà uwana avə ndzəɸa aŋha à tatagà uwaga.

Tasləkàw tatagà uwaga babay, la magodfay: “Uwa à uwana mənğa bokuba tatagà uwanay uwa?”, tagòd.

⁵ Kiya uwaga tatagà uwaga abəzà à tetəvi anja mapəh mawisiga à Zəzagəla à vok, abəzà maslay anja madəhən kiya uwanay kà, kà anja təla dzik ufad gəl anha səla pəra. ⁶ Tatagà uwaga adzəkà mapəsew slaka anha la zagəla, la azlauwana tadzà à ahən la afik, la sləm anha, nğaha baməraka Zəzagəla la gəl anha, apəsəw masla babay. ⁷ Masla abəzəl tetəvi aya anja map guvəl la azladza anja Zəzagəla, nğaha la makəfasl atà la gudən la vok. Avəl ndzəfa aya lakəl anja azladza uwana tasà à uda la azlatsəhay la azlagay la abà, nğaha tasà à wən la makad gəl à ahən gudən à vok gesina la ahəl anha aya. ⁸ Azladza gudən à vok gesina tasləkaw tatagà uwaga, bokuba magodfay, azladza uwana sləm anjatà la ahən la wakità anja sifa la abà dagay madzəka aw. Say magadzaw uwana takəfla, la uwana akor wakità uwaga pəra.

⁹ Agòd: “Kanekaw à sləm à ama aw, tsənàw gay uwanay gəpəhay!” ¹⁰ Kiya uwaga agòd: “Dza uwana mokfak anja makəs à danay la vok, ndzer kà tadəkəs à danay, tadəkəfay la katsakar aya dza uwana la mokfak anja katsakar la vok. Kay, tsa banja kiya uwanay kà, nğuləm azladza anja Zəzagəla tabasən la maday à huma à gay la madin gəl à Zəzagəla à vok, kà atà anja madz à ahən la adi.”

¹¹ Kiya uwaga gənənà tatagà anik asà à lag la kutso la aku. Masla la dərəw səla lakəl, bokuba magadzaw, apəhay kà la kuda uwana agagazläh azladza ala. ¹² Masla adähla sləray la ndzəfa anja matera, nğaha la masəlay anja matera bay. Tatagà masəla uwaga afà leri à azladza gudən à vok à gəl, kà atà anja masləkaw matera gə uwaga, à masla uwana la amik mamətsay la vok, awür ala. ¹³ Masəla gə uwaga adahàhà azlatatak nadzipo mənğa, azalà akəl à ahən la zagəla la yewdi anja azladza gesina. ¹⁴ Masla abəzəl tetəvi kà madəh azlanadzipo la huma anja tatagà matera gə uwatà, avavàrahà azladza gudən à vok à bada à abà la magodf à atà: “Nğàləw mazlazlay la maftsa vok anja tatagà uwaga awurà ala la amik anja katsakar la abà, anja masləkaw masla.” ¹⁵ Kiya uwaga tatagà uwanay apəh, kiya uwaga kà masla mabəzal ndzəfa kà mafətay afad sifa à mazlazlay, atà anja madzəka mabəfma, atà akad azladza gudən à vok à gay gesina, azlauwana takweska gay anha. ¹⁶ Tatagà uwaga afà leri à azladza à gəl gesina, azlabəzaga la azlamənğa, azlagalepi la azlaməna kudə, azlamayàga nğaha la azlauwana takor gəl, kà atà mabəz masəlay la ahəl kaf, banaw la madəgay. ¹⁷ Uwaga anja mapəhla ala

kà: Dza uwana la masəlay uwaga aw, tetəvi la ahəŋ kà aŋha aŋa masukw tatak, amiyaka bà maduw tatak ala aw. Masəlay uwaga kà sləm aŋa tatagà uwaga. Sləm aŋha bay kà kəzłakula.

¹⁸ Lagonay la uwana anu mədàh matsihila, dza uwana la haŋkəli kà aslala vok aŋa masəl godega aŋa gay uwanay tapəh, la matugway aŋa tatagà uwanay la abà, kà uwana matugway uwaga kà, magazləla gà la sləm aŋa dza, matugway uwaga aga kà dadərmokw mukwa, la dzik mukwa gəl aŋha mukwa.

14

Azladza aŋa Zəzagəla tahab mahabay mawga la zagəla

¹ Mok uwana uwaga adada à lig, gənəŋà tatak anik aya. Gənəŋà magadzaw uwana adatsizlla à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla Siyon. Masla la azladza uwana masəlay aŋa sləm aŋa Zəzagəla Baba, la aŋa magadzaw aga la atà la madəgay aŋatà. Matugway aŋa azladza uwatà kà taga dəbow dzim bəzi aŋha dzik ufaɖ gəl aŋha ufaɖ.✱ ² Ŋgaha aya gətsənà mahohumay la zagəla, uwana adabani vok la mahohumay aŋa iyaw. Mahohumay aŋha babay kà bokuba mahohumay aŋa habaga, ŋgaha bokuba mahohumay aŋa madəɖ ŋiziŋ. ³ Kiya uwaga azladza dəŋ uwaga tatsàzl à huma kursi aŋa Zəzagəla la huma aŋa azlatatak ufaɖ uwana la sifa, ŋgaha la huma azlamadzahaga uwatà. Tahàb mahabay mawga. Tetuwa masla masəl mahab mahabay uwatà la ahəŋ aw. Say atà uwatà Zəzagəla abəl atà pəra. ⁴ Azladza uwaga tanəŋla gəl aŋatà la tsikasla la abà, kà uwana tagagamàh la azlamis aw. Atà tanəfà magadzaw la tsəh à kəla slaka uwana adà à abà gesina. Atà uwana mabək atà gà à fəta à awtày la tataka azladza anik la abà kà aŋa Zəzagəla la magadzaw. ⁵ Fida asà à waŋ la gay aŋatà aw, atà sətaka.✱

Aganay gay lakəl aŋa azlamalika makər

⁶ Kiya uwaga gənəŋà malika tekula uwana ahoyay la ləw zagəla la abà. Asà à waŋ kà maz gay marabəŋ gà, uwana adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi, adàziŋ à azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay, la azlagay, ŋgaha tasà à waŋ la makad gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina. ⁷ Malika uwaga abadətàmà la kuda zləkkà, agòɖ à atà: “Hòyàw yewdi kà aŋa Zəzagəla, zləbàw masla kà uwana kaslà uwana adàɖah seriya à azladza à gəl kà adaslay. Sləkàwàw masla! A

masla uwana adahàṅ zagəla, la kutso la mukwà, ṅgaha la azlamakakəzay aṅha gesina.”

⁸ Kiya uwaga aya, malika anik anəfà à tsəh à uwaga à uda la magoday: “Babila, məṅ huf gudəṅ adabəzlba, adabəzlba bərəf, tsewwa! Masla atəpla azladza kà madəh mabila aṅha, kiya uwaga azladza gesina uwaga tabiy mapak ləv aṅa Zəzagəla à gəl aṅatà gesina.”

⁹ Kiya uwaga malika mamakər adəvla à tsəh à uda. Uwatà agòd la kuda zləkkà: “Kəla azlauwana tasləkàw tatagà uwatà asà à uda la iyaw la abà, ṅgaha la maftsa vok aṅa tatagà uwatà, atà la masəlay aṅa tatagà la madəgay, barəw la ahəl aṅatà, ¹⁰ atà tadàsa ṅgərpa la ahəl aṅa Zəzagəla. Tetuwa namnamga adəgay la abà dikiḍiki aw. Azladza uwana tadəday à akəl à abà uwana makofa à ahəṅ gə la huleli, kiya uwanay à uwana tadàsa ṅgərpa la huma azlamalika aṅa Zəzagəla, ṅgaha la huma aṅa magadzaw. ¹¹ Tetuwa kəsək aṅa akəl, uwana adəbabəh azladza uwaga kà, adəkəḍ gəl aw, kà uwana tasləkàw mazlazlay la azlatatagà uwaga, ṅgaha atà la masəlay aṅha la vok aṅatà. Kiya uwaga atà tadəbəza maduw ləv aw, tadəs ṅgərpa kiya uwanay mavakay la mahənay gesina.”

¹² Kà uwaga akul, uwana kakəsàw gay aṅa Zəzagəla, diṅàw gəl à Yesu à vok, akul uwana kabasàwwəṅ à vok kà uwana akul, akul azladza aṅa Zəzagəla.

¹³ La lig aṅha, gətsənà kuda atsən la zagəla, kuda uwaga agòd à gi: “Tsetsər uwanay: lakana ṅgaha tsərəh à huma à gay, azlauwana tadinṅ gəl à Sufəl Yesu à vok, ṅgaha tamats à abà, atà la uwana Zəzagəla adəpis à atà gay à vok.” “Iyay, kiya uwanay”, Masasəḍok tsikasla awulà à uda: “Sləray aṅatà kà adadəv à gay, taslala vok aṅa maduw ləv adagay, kà uwana mats à gəl aṅa sləray aṅatà kà adəpəhla vok ala la dazuwaya.”

¹⁴ La abatà gənəṅà tatak anik aya. Gənəṅà habaga medəkuga. Tatak anik la habaga uwatà la afik. Agà bokuba maftsa vok aṅa dza, lakəl aṅha garamusa aṅa sufəl lakəl, uwana madəhəṅ gə la luwəluwə. Mavaw mazuwayga la ahəl aṅha aya. ¹⁵ Kiya uwaga malika anik asà à lag la məṅ gəy Zəzagəla la aku, azalà la ndzəḍa à dza uwana adzà madzay la habaga la afik: “Dahà sləray la mavaw aṅak, tsəḍ tatak, kà uwana sartà aṅa matsəḍ tatak kà adaslay, tatak vəḍəh adahənay kà matsəḍay.” ¹⁶ ṅgaha dza uwana agà la habaga la afik azəḅ mavaw, atsəḍ tatak uwana la vəḍəh, atsəḍ gesina.

¹⁷ Nğaha la abatà gənəñà malika anik aya, asà à uda la gày Zəzagəla la aku. Masla babay agà la mavaw mazuwayga la ahàl aya.

¹⁸ Malika anik aya asà à wañ kà la slaka makad tatak. Masla kà mənğa aña akàl, asà à wañ aña mazalay à malika anik uwana mavaw mazuwayga la ahàl, agòfal: “Zəb mavaw aňak, nğaha hād, datsəd mayyay tatak la abatà, kà uwana tahənay.” (Gudəñ à vok kà guf) ¹⁹ Kiya uwaga malika azəb mavaw aňha, ahād kà matsəd tatak uwaga la guf la abà, ahād à slaka uwana takudfìtsàh, afətükw à abà la abatà. Uwaga gesina apəhla ala kà Zəzagəla adapaka ləv mənğa. ²⁰ Slaka makudfìtsay kà la lag gudəñ la uda. Mok uwana adakudfìtsay iyaw gà à uda la abà, iyaw gà uwaga kà aňiz, la uwana asà à uda, uwaga akəl bokuba mukwà kərkər, nğaha makəlay aňha kà bokuba magur mahodəy pəlis dzim bəzi aňha dzik zlo, nğaha zəñzəñ aňha kà təzləm dza. Kiya uwaga à uwana Zəzagəla adəkəs azladza makəsafərga uwaga la mapak ləv aňha. Tetuwa adəpaka atà ləv à gəl.

15

Aganay nğərpa mədəf uwana azlamalika tadədala

¹ La lig aña uwaga la ahəñ, gənəñəñ aya magol nadzipo, maval ləv à dza à gay gà la zagəla. Agà la ahəñ malika mədəf la nğərpa la ahàl aňatà. Uwanay kà madəvla à tsəh aña nğərpa, kà uwana uwanay bay kà madəvla à tsəh mapak ləv aña Zəzagəla uwana adazinal à gəl.

² Kiya uwaga aya gənəñà tatak anik, uwana bokuba dərəv, uwana awutsədəy bokuba kutərum, uwana la akàl la abà babay. Aya gənəñà azladza uwana takədàsl à tatagà uwatà, atà la mazlazlay uwana tafətəl afad à vok. Atà takweskà masəlay aña sləm aňha. Atà tatsàzlla à ahəñ la gay dərəv uwaga la niziñ la ahàl, uwana Zəzagəla avà à atà. ³ Tahàb mahabay uwana Musa magamza aña Zəzagəla uwana ahabàh uwarà, uwaga kà mahabay aña magadzaw. Tahàb la magodəy:

'Kak Sufəl Zəzagəla gami uwana kakoray lakəl aña tatak gesina,

Sləray aňak uwana kadəhəñ kà mənğa, dzəba aňha səla aw, aduwan gesina.

Kak la uwana Sufəl aña gudəñ à vok gesina, Koksikoksi kadəhəñ kà dziriga, kak dziriga gà.

⁴ Hadəy Sufəl, uwana adəhoy yewdi aňak aw kagod uwa?

Uwa à uwana gəzləb kà aw adəgodəy uwa?

Dza tsikaslaga, kà kak tekula pəra.

Azladza gudəŋ à vok gesina tadàsa à wan̄ à huma aŋak,
Kà mazləb̄ ka, kà uwana azladza gesina tanəŋa uwana
kadfaħəŋ, kà la tetəvi aŋha.[☆]

⁵ La lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, gənəŋà magol gày Zəzagəla la zagəla mapəzlla à ama ala gà. Gày uwatà madfehəŋ gà la lukut, la slaka uwana Zəzagəla agagamahay la azladza.

⁶ Gənəŋà azlamalika mədəf uwaga, ŋgərpa agà à atà la ahəl, tasà à lag kà la gày Zəzagəla la aku, tatsòkwàh lukut medekuga à abà kuzlatta, tawədàh vok ala la slarapay aŋa luwàluwà. ⁷ Kiya uwaga tekula la tataka aŋa azladza ufaď uwaga la abà la sifa, avàh à azlamalika mədəf uwaga tasà luwàluwà mədəf. La azlatasà uwatà la abà mapak ləv aŋa Zəzagəla adahən à abà. Zəzagəla gami uwana aga la ahəŋ aŋa koksikoksi, masla la mapak ləv gà lakəl aŋa azladza.

⁸ Kəsək atatükw, ahənà gày ala. Asà à uda la mazləbay aŋha la abà ŋgaha la maslay aŋha la abà. Dza aslalà vok aŋa mad à gày uwatà à agu aw, say ŋgərpa mədəf uwaga la ahəl aŋa azlamalika adəv à gay dən̄.

16

Mapak ləv aŋa Zəzagəla

¹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, gətsənà kuda atsən à lag la gày Zəzagəla la aku. Dza uwatà agòď à azlamalika mədəf uwaga: “Dàw kadàsokwahaw mapak ləv aŋa Zəzagəla uwana la azlatasà la abà à vədah. Sòkwàhàw à vədah mədəf nna!”

² Kiya uwaga malika matera ahəd, asòkw aŋha à vədah. Azlamagol gorodzu uwana azay tapàhla vok ala, la vok aŋa azladza uwana masəlay aŋa tatagà uwatà aga à atà la vok, atà uwana tasləkàw mazlazlay.

³ Ŋgaha aya malika masəla ahəd, asòkw aŋha à dərəv mən̄ga à abà. Kiya uwaga mukwà uwaga abəďla vok à aŋiz, bokuba uwana atsà à mazimnekid̄ la vok ala. Azlatacak gesina la iyaw uwaga la abà taməts à gay, hənats.

⁴ Malika mamakər ahəd, asòkw aŋha à azlamukwà uwana à tsəh takəlay, ŋgaha la azlauwana takakiz à uda la kutso la abà; ŋgaha atà babay tapakàh kiya aŋiz. ⁵ Kiya uwaga gətsənà malika uwana masla mən̄ga aŋa iyaw agòď: “Kak, uwana kak tsikasla dagay uwarà, ŋgaha kak la ahəŋ la sifa lakana aya. Kak uwana kak la ahəŋ la sifa, kak masla manats seriya ala la tetəvi aŋha, ⁶ kà uwana azladza uwanay kà tatsàh aŋiz aŋa azladza aŋak à vədah, la aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋak, lakana kavà à atà

☆ 15:4 15.4 Mahabay 86.9; Yereimiya 10.7

aņız kà atà aņa masay, tabəzà uwana azlayla atà abəzal, suwaņ.” ⁷ Nğaha gətsənà kuda atsən la slaka makad tatak, agòd: “Iyay, kak la uwana kak Sufəl aņa gudəņ à vok gesina, kadah seriya à azladza kà la tetəvi aņha, ndzer.”

⁸ Kiya uwaga malika maufad asòkw aņha à afats à adi. Afats adzəkà mavəday bokuba akàl, kà uwana abəzà tetəvi la slaka Zəzagəla kà mavəday, kà maslèrnàh azladza ala. ⁹ Uwana tanəņàņ aslèrnàhatàla kà, tatsək magodahay à Zəzagəla à gəl, kà uwana masla la uwana nğərpa uwaga la ahàl. Bà la kità bay, takweskà mapəh gay la ləv ala, tamàts à mawisiga aņatà à abà. Atà tazləbà sləm aņa Zəzagəla aw.

¹⁰ Kiya uwaga aya malika mazlo asòkw aņha à kursi aņa tatagà uwaga à afik. Nğaha mələs apakà vok la makoray aņha. Azladza tadzəkà mapadàh slid, kà maz atà aņha. ¹¹ Ama atà tapəh gay la ləv ala aw, tadà à huma à gay la madàh mawisiga aņatà, tatsək magodahay à Zəzagəla à gəl, kà uwana tasa nğərpa məņga la gorodzu aņatà la abà.

¹² Kiya uwaga malika maməkwa asòkw aņha à mukwà məņga gà à abà, uwana sləm aņha Efərat. Mukwà agòl ala, kà azlasufəl uwana tasà à afik la mas à afik afats aņa maguwa à uda la abà la abatà. ¹³ La lig aņa uwaga la ahəņ, gənəņà azlamasasədok mawisiga makər, maftsa vok aņatà kà bokuba azlagoftok. Tekula asà à uda la hud aņa kudu, anik aya la hud aņa tatagà uwatà, nğaha mamakər asà à uda la hud aņa tatagà masla mapəhal gay à ahàl fidaga uwatà. ¹⁴ Gesina aņatà azlamasasədok mawisiga uwaga, taguwà à uda kà la seteni la abà, masla uwana avà à atà ndzəda kà madàh nadzipo anik anik. Tadàh à slaka azlasufəl gudəņ à vok gesina, kà maham à atà gay à vok, kà atà aņa mas à waņ aņa map guvəl la Zəzagəla, uwana aduwa gesina, la vud uwana adàfəta à maslay aņha la ama ala.

¹⁵ “Tsəbàwwal sləm”, Yesu agòd à atà, “Gi la uwaga gədàda à awtəy bokuba masla à gəl! Mapis gay à vok agay la dza uwana adza à ahəņ la adi, la maf sləm à lukut aņha, kà masla maday la godega deyday la vud mas à waņ gulo, kà ziruwı aņa makəsay la huma azladza aw.” ¹⁶ Mok uwana azlamasasədok uwaga taday, tahama gay azlasufəl à vok, tahamà à atà gay à vok la slaka uwana tazalalla la gay ibəranəņkowen: *Harmagedon*.

¹⁷ Nğaha la makəfal gəl, malika maməfəf asòkw aņha à afad à abà, nğaha kuda atsən la huma kursi aņa Zəzagəla la magol gəy Zəzagəla la aku, agòd: “Diga, tsewwa.” ¹⁸ Kiya uwaga azlamawutsəday tawutsəd, azlahabaga tasläh mələ babay. Kutso abəlakà vok məņga. Didi didi, dagay uwana

Zəzagəla adəhà gudəŋ à vok kà, kutso adabəlaka vok kiya uwanay didi aw. ¹⁹ Kiya uwaga mənə hud gudəŋ apəslakàhla makər, ŋgaha azlahud gudəŋ, uwana la gudəŋ la vok gesina, tawàslla babay. Katskats awulà à Zəzagəla à gəl, à mawisiga aŋa gudəŋ Babila. Apakà ləv mənəga lakəl aŋha, la mapak ləv aŋha la abà kà, asà à atà azlamagol ŋgərpa, la magodəy: “Sàw à gay.” ²⁰ Kiya uwaga dèwdèw bəza gudəŋ uwana iyaw anudəhà atà à gay à adi, ŋgaha la azlagudəŋ gesina tazəhàlla tuwiya. ²¹ Matsatsa iyaw asòkw à ahən kà mənəga mənəga, mahanay aŋha kà bokuba nəvol. (Kilo aŋha aslay 40, asal magodəy tasà hi 20) Atà atəd à azladza à gəl. Bə gotənaŋ kà, azladza tapakà ləv lakəl aŋa Zəzagəla, tatsəkəkal magodəhəy à gəl kà uwana tatərəb la matsatsa iyaw uwaga la abà. Ŋgərpa uwanay kà aduwà azlanəŋərpa anik uwana adada à lig gesina la kaykay.

17

Aganay gay lakəl aŋa mis masla mazaḅ zil gà

¹ La lig aŋa uwaga la ahən, malika tekula la tataka azla-malika mədəf uwaga la abà, tasà mədəf la ahəl, asà à waŋ, agòd à gi: “Sà à waŋ, gəpəhakalla kakay à uwana mis masla mazaḅ zilga uwaga adàsa ŋgərpa mi, mis uwaga kà asal magodəy kà: Hud gudəŋ uwana taŋəl à gay mukwà dən. ² Kiya uwaga azlasufəl aŋa gudəŋ à vok tadəhàhà mabila la masla, ŋgaha atəpla madəh mabila aŋha à azladza la mabiy azladza gudəŋ à vok, ŋgaha tadà à madəh uwaga à abà babay.”

³ Kiya uwaga Masasədok Zəzagəla asà à gəl gulo, ŋgaha malika uwatà adàla gi à fəta à abà. Mok uwana gi la fəta la abà, gənənà mis tekula adadza à tatagà à lig. Tatagà uwatà kà mativga, gəl mədəf la vok, ŋgaha la dərəw kulo lakəl. Vok aŋha kà tsatsabasla matsetser à ahəl sləm matsəkla magodəhəy à Zəzagəla à gəl ala à vok. ⁴ Ama kà aŋa mis uwatà kà, masla atsòkw azlalukut seda mativga vikuzaga à abà. Masla abək tatak bədə à vok, azlaadaga la azlaluwəluwàga, ŋgaha la azlaakur uwana sləm aŋatà la ahən, tasà luwəluwà gə la ahəl. Tasà uwatà adahenla la azlatatak vanvanəga, bokuba magodəy kà mabila uwana adəhàhən. ⁵ La madəgay aŋa mis uwaga kà sləm anik la ahən. Uwaga kà sləm uwana mahad vok à ahən gə. Sləm uwaga tatsetser kà aga: MƏŋ HUD GUDƏŋ BABILA, IYÀ AŋA AZLAMƏNA MAZAB ZIL, ŋGAHA IYÀ AŋA AZLATATAK VANVANəGA MAWISIGA, VANVANəGA UWANA LA GUDƏŋ LA VOK GESINA. ⁶ Gənənà mis uwatà kà, aŋiz aŋa azlaməna

gay Zəzagəla adawisla gəl à vok. Kà mana takəđ atà mi kagodaw ay? Kà uwana tazà gay marabəŋ aŋa Yesu.

Uwana gənəŋà uwaga kà, ləv avəl à gi à gay. ⁷ Malika uwatà agòđ à gi: “Kà mana ləv avəl à ka gay ma?” Agòđ à gi: “Tsənàŋ, gəpəhakala godega aŋa gay mahad vok à ahəŋ gə uwaga, lakəl aŋa mis uwanay kà, ŋgaha lakəl aŋa tatagà uwana mis aga la lig kà, uwaga kà tatagà uwana gəl aŋha mədəf ŋgaha dərəw kulo lakəl kà uwaga. ⁸ Tatagà uwaga kanəŋəŋ kà, agà la sifa uwarà, ama lagwa kà la sifa aya aw. Zewk kà, adàwula à uda la afək zəŋzəŋga uwatà la abà aya. Baŋa adasa à uda kà, Zəzagəla adəkəđay tsokwfasl. La mok uwana Zəzagəla adzəkà maŋal gudəŋ à vok, atsetsər sləm aŋa azladza uwana tadəbəza sifa à wakità aŋa sifa à abà, ama azladza anik la ahəŋ kà, sləm aŋatà la wakità aŋa sifa la abà aw. La kaslā uwana tadənəŋ tatagà uwaga kà, ləv adəval atà à gay, kà uwana agà la sifa uwarà. Ama lagwa kà la sifa aya aw, ama zewk kà adàwula à uda.”

⁹ Kiya uwaga agòđ à gi aya: “Kà matsən uwaga kà, say azladza tagay azlamatsihilaga, la haŋkəli. Azlagəl mədəf uwaga kà, apəhla ala kà azladadəgwal mədəf, uwana mis adza à afik. Uwaga apəhla ala kà azlasufəl mədəf babay. ¹⁰ Kiya uwaga azlasufəl mədəf: Azlasufəl zlo kà makoray aŋatà kà adada à lig tsewwa. Maməkwwaga aga la sufəl la afik. Ama mamədəf kà, kaslā aŋha adasa à waŋ dadəŋ aw. Baŋa kaslā uwaga adəslay kà, adəzuw sufəl kà, kà aŋa kaslā ŋuv pəra. ¹¹ Tatagà uwaga la aslasl gəl aŋha, uwana agà la sifa uwarà, ŋgaha masla la sifa aya aw. Masla tekula la tataka aŋa azlasufəl mədəf bay, masla adəpakay sufəl mamtəgis. Baŋa adəzlanəzlay kà, Zəzagəla adəkəđay aŋa tetuwa.”

¹² “Kà aŋa azladərew kulo aŋa tatagà uwaga kà, kanəŋəŋ kà, masla apəhla ala kà lakəl aŋa azlasufəl kulo, uwana tadəzlanəlay, ama tazùw sufəl dadəŋ aw. Ama mok uwana tadəzlanəlay kà, tadəbəza maslay kà aŋa kaslā ŋuv. ¹³ Azlasufəl uwaga gesina tadətsən vok gay. Atà tadəvə ndzəđa la maslay aŋatà kà madəh sləray à tatagà uwaga, ¹⁴ tadəpa guvəl la magadzaw. Masla kà, aduwa atà, kà uwana masla kà Sufəl aŋa azlasufəl. Masla la uwana aduwa azlasufəl gudəŋ à vok gesina, azlaaŋha tanəfay la ləv tekula. Kà uwana masla la uwana atsatsəmənì atà ŋgaha azalà atà kà manəfay, kiya uwaga kà tadəđuw atà gesina.”

¹⁵ Bə gotənaŋ, malika uwaga agòđ à gi: “Dərəv uwanay kanəŋəŋ, à uwana mis masla mazađ zilga uwaga adza à afik kà, apəhla ala kà azladza tsəhay gay gesina, ŋgaha azlauwana tasà à waŋ la makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok

gesina. ¹⁶ Azladərew kulo uwaga kanəṅà atà, ṅgaha la tatagà uwaga la aslasl gəl aṅha la uwana tadàzin vok à mis masla mazab zilga uwaga ala. Tadàhəl tatak à mis uwaga ala, tadàməl à ahəṅ la godega deyday. Matəm à ahəṅ aṅha kà tadətəl à gay. ¹⁷ Uwaga kà, kà uwana Zəzagəla aguwa la ləv aṅa azlasufəl kulo uwaga la tsəh, kà madəhəṅ uwana asal. Kiya uwaga kà, tatsənà vok gay, kà madəh sləray la ndzəda aṅatà gesina kà aṅa tatagà uwaga. Tatagà uwaga adàkoray tsərəh à uwana à gay aṅa Zəzagəla adəgəd à afik.”

¹⁸ “ṅgaha mis uwana kanəṅəṅ kà uwaga kà məṅ gudəṅ, uwana la maslay lakəl aṅa azlasufəl gudəṅ à vok gesina.”

18

Zəzagəla adukwa seriya à gudəṅ Babila à gəl

¹ La lig aṅa uwaga la ahəṅ, gənəṅà malika anik atsà à ahəṅ la zagəla. Masla agà la maslay mənṅa, azladza gudəṅ à vok gesina tanəṅà ufaka la mazləbay aṅha. ² Masla awiyà la ndzəda, agòd: “Babila, Babila mabəzl gəl à abà gà, mabəzl gəl à abà gà, bədfətal, adəpaka slaka mahad vok à ahəṅ aṅa azlamasasəfok mawisiga, ṅgaha azlatatak mahoyay tadàdza à ahəṅ la abatà. ³ Babila, ma kà mana abəzl à abà à mi kagòdaw takay? Kà uwana avà à vok aṅha à mabila la matapla mabila aṅha à azladza. Azlasufəl la gudəṅ la vok tadəhəhə mabila la masla. Azlaməna tsakalay tagəh gorobu kà azlatatak dzəba aṅha səla aw gə, uwana la gudəṅ uwaga la abà.”

⁴ ṅgaha gətsənà kuda anik atsən à ahəṅ la zagəla, agòd: “Azladza gulo, sàw à uda. Baṅa kahamaw gay à vok la mawisiga aṅha la abà, akul babay, kadəzłakaw atà à tsəh! ⁵ Kà uwana tsakana aṅha adəṅazla tsərəh à zagəla. ṅgaha babay kà sləray mawisiga aṅha avika Zəzagəla aw. ⁶ Dahəwwaləṅ à vok bokuba uwana adəhəkulləṅ à vok suwaṅ. Baṅa agòr à akul mawisiga tasà tekula gòrəwwal à afik tasà səla. ⁷ Səgəw ṅgərpə aṅha ala kà ləv aṅha mazəṅ; bokuba uwana agà la maslay kà madz à ahəṅ la matsiday la abà. Masla agòd la gəl aṅha kà: ‘Gi nuha sufəl; awkà: gi mis kuda aw, gi gəsəl mamətsay à gi aw’, agòd. ⁸ Gay gə la uwaga matərabay aṅha adəsakaṅ à waṅ, kà vuđ tekula pəra. Duvats, mamətsay ṅgaha may, akəl adəbabəh à gay, kà uwana Sufəl Zəzagəla kà, masla la uwana Sufəl aṅa tatak gesina, masla la uwana adəfəhalla seriya à gəl.”*

⁹ Kiya uwaga azlasufəl aṅa gudəṅ à vok uwana tadəhə mabila la gudəṅ uwaga, mok uwana tadənəṅ kəsək aṅa

* 18:8 18.8 Yesayya 47.7-9; 48.20; Yeremiya 50.8,29; 51.9

la masla aw!" ¹⁹ Kiya uwaga atà tatàw la mabak ahàl à gəl, tatabàbàläh la kutso la abà, tawiyà gədfà, tagòf: "Aganay mən gudən uwanay, adabəzl à abà à uwana, azladza uwana takòràh kəslah iyaw gesina tagàh gorobu la ahàl anha. Uwaga adabəzl à abà kà la kirim yewdi!"

²⁰ Kay, akul azladza uwana la zagəla la afik, rabàw ankul. Akàl adababəh à gay Babila. Akul azladza anja Zəzagəla, akul azlaməna matapla, ngaha akul uwana tapəh à akul gay à ahàl kà mapəh à azladza, rabàw, kà uwana Zəzagəla adadahalla seriya à gəl kà tatak uwana adahàkullən à vok!

²¹ Uwana uwaga adada à lig, mən malika anik azəb akur mənğa bokuba vəl, aduw à dərəv à abà la magodəy: "Kiya uwanay à uwana tadəfuw mən gudən Babila ala la ndzəfà, adàzila tuwiz, dza adənənən aya dikiđiki aw. ²² Mahohumay anja azlanəziñla dəs, la azlaməna mats talakway, la azlamazlazliñ adàtsanay la abà aya aw. Tadabəza azlaməna madəh azlatatak anik anik la abà aya aw. Baməraka matsənay anja madzam tatak, babay adàmatsah à gay gesina hənats. ²³ La abatà ufaka anja azlafənəs adəgahay la abà aya aw. Mawiyay mazaḅ mis la madəh zil adàtsanay la abà aya aw. 'Gi, zlà', kagòf, la madəw azlagudən à vok gesina la matsakalay, ngaha kà vavaraha azladza à bada à abà la məzla anək. Kà uwaga à uwana seriya adəkəs ka!"

²⁴ "Zəzagəla anənə aniz anja azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anha, ngaha la anja azlaməna madiñal gəl à vok, uwana takəđàh atà la gudən la vok gesina, agà la kuda anha. Kiya uwaga à uwana Zəzagəla adadukwla seriya à gəl suwan", malika agòf.

19

¹ La lig anja uwaga la ahən, gətsənà kuda atsən à ahən la zagəla bokuba kuda anja maham à ahən dza, tagodəy: "Məzləba Zəzagəla! Mətataslla ahàl à Zəzagəla gami, masla la uwana atəfà azladza. Mazləbay la maslay gesina kà la ahàl anha. ² Iyay, masla la uwana, masla seriya dziriga gà, adəh seriya à azladza la asik anha. Adukw seriya à masla mazaḅ zil uwaga à gəl, masla uwana awisà azladza gudən à vok ala la sləray mawisiga anha. Zəzagəla adavàl ngərpa, kà uwana akəđal azlamayà anha." ³ Ngaha tagòf aya: "Məzləba Zəzagəla! Kəsək anha adəv à gay tsərəh à awtəy aw!"

⁴ Kiya uwaga azlamadzahaga dzik səla gəl anha ufađ uwatà, ngaha la azlatatak ufađ uwatà la sifa, takəđèđ à ahən la huma Zəzagəla uwana aga la kursi la afik, tasləkàw Zəzagəla tagòf: "Məzləba Zəzagəla! Amen!"

Madəvaday mazəb mis anja magadzaw anja Zəzagəla

⁵ Kiya uwaga kuda atsən à uda la kursi Sufəl la abà agòd: “Zləbàw Zəzagəla gami, akul azlamayà anja; azlaməngə gə, ngaha la azlabəzaga gesina, akul uwana kahoyaw yewdi anja!” ⁶ Ngaha kiya uwaga gətsənà kuda atsən bokuba mavats gay anja maham à ahəŋ dza. Atsən babay bokuba mahohumay anja iyaw mukwà. Ngaha aya bokuba mahohumay anja habaga uwana asläh mèlo à uwana gətsənəŋ. Matsənay anja kuda gə uwana kà, agòd kà: “Məzləbà Zəzagəla, kà uwana Sufəl Zəzagəla gami kà, adazuw Sufəl ala anja tetuwa. ⁷ Məràb la marabay, kà uwana kaslā anja mazəb mis anja magadzaw kà adaslay, ngaha mawdā anja adadāh vok. ⁸ Tavà tetəvi à mis kà matsokw à lukut tsidənjaga à abà, uwana awutsədfay wuzlwawuzl.” (Lukut delga uwaga kà, asal mapəhla ala kà, magay sətaka anja azlauwana tafə gəl anjatà à Yesu à afik)

⁹ Kiya uwaga malika anik agòd à gi: “Tsetsèr à wakità à abà: Marabay agay la dza uwana Zəzagəla azalāl à madəvaday anja mazəb mis anja magadzaw à abà.” Bə gotənanj malika uwaga agòd à gi aya: “Azlagay uwanay kà, taga dzirga, kà uwana tasa à wəŋ kà la paŋaw anja Zəzagəla.” ¹⁰ Kiya uwaga mok uwana gətsənà uwaga, gətəđ à makəla asik anja, kà masləkaway, ama agòd à gi: “Kadāhəŋ kiya uwaga aw, gi bay kà, gi mayà anja Zəzagəla bokuba kak la azladedə anjak uwana tadinj gəl à gay uwana à vok, Yesu afətətàla à adi ala. Kà anja uwaga kà, kazləba gi aw, zləbà kà Zəzagəla!”

Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh slilih anja gay uwana Yesu afətətàla à adi ala bay, kà uwaga la uwana avəh à atà ndzəda.

Masla mad à pəlis medəkuga à afik

¹¹ Kiya uwaga gənəŋə zagəla, kà zagəla mapəzlla à ama ala gə, ngaha pəlis medəkuga azlanjəl. Dza uwana la afik kà sləm anja kà Dziriga, kà uwana adefahəŋ kà say dziriga. Apa guvəl la tetəvi anja.✱ ¹² Yewdi anja kà awutsədfay bokuba aləh akəl, garamusa kà dəŋ la gəl la kəl. Matsetser à ahəl sləm à vok gə, dza la ahəŋ asəl sləm uwatà aw, say masla pəra. ¹³ Atsòkw à lukut uwana à vok aniz aniz gə. Sləm anja kà: Gay anja Zəzagəla. ¹⁴ Azlamalika anja guvəl anjuvaw tanəfà masla, gesina anjatà la pəlis medəkuga la afik, tatsòkwəh azlalukut medəkuga à abà koha babay. ¹⁵ Katsakar mazuwayga asà à wəŋ la gay anja la awtəy. Adəkadla azladza uwana tavələhà atà à ahəŋ lakəl à adi.

✱ 19:11 19.11 Mahabay 96.13; Yesayya 11.4; Hezəkiyel 1.1

Adakor atà la agèla ada. Adàhabahatàla bokuba mayyay ahàf uwana takudìts iyaw à uda la abà. Kiya uwaga à uwana adàpèhla à atà ala, kà Zəzagèla la mapak ləv mənğa. ¹⁶ La lukut aŋha lavok, ŋgaha la matataba aŋha kà tatsetsèr sləm aŋha à abatà: ‘Kà Sufəl aŋa azlasufəl, Mənğa uwana aduwa azlamənğa anik gesina aya.’

¹⁷ Ŋgaha aya gətsənà malika anik uwana atsizlla à afats à afik azalahay la kuda zlèkkà, agòd: “Azlakolaŋ, azlakolaŋ uwana tahoyay la ləv zagèla la abà, sàw à waŋ gesina kazuwaw madəvaday mənğa uwanay Zəzagèla adadahakulaŋ à ahəŋ. ¹⁸ Sàw à waŋ, kazuwaw sləb vok aŋa azlasufəl, zùwàw babay aŋa azlaməna guvəl la azlamənğa aŋatà, zùwàw aŋa azlapəlis la azlaməna madàh à afik, ŋgaha la aŋa azladza gesina, azlamayà la azlauwana takor gəl, baməraka azlamagolga la azlabəzaga, zùwàw à gay gesina!”, agòd à atà.

¹⁹ Kiya uwaga gənəŋà tatagà uwatà la mokfak mawurlaga la vok, ŋgaha la azlasufəl gudəŋ à vok, tahamà gay à vok kà map guvəl la masla mad à pəlis medəkuga uwatà à afik, ŋgaha la azlaməna guvəl aŋha. ²⁰ La lig la ahəŋ, katskats, takəs tatagà uwaga, ŋgaha la tatagà masəla fidaga, uwana adahàhà azlanadzipo la masəlay aŋa tatagà matera. Apapàt atà aŋa mabəz masəlay la vok aŋatà uwana tasləkaw la mazlazlay, uwana la maftsa vok aŋa matera. Kiya uwaga, mok uwana takəs tatagà uwaga la masla fida uwaga, tawits atà à gudùh akəl, uwana à abà madəhəŋ à abà gà la huleli la adi. ²¹ Ama azlaməna guvəl aŋha, uwana la pəlis la afik kà, akèd à gay la katsakar uwana asà à waŋ la gay aŋha. Azlakolaŋ gesina tadəv à waŋ, tazùw.

20

Gay aŋa mavay dəbow

¹ Kiya uwaga gənəŋà aya malika anik atsà à ahəŋ la zagèla la tsəkurəm aŋa afək zəŋzəŋga, la magol mazakazak tadzəbərta la ahəl. ² Ahəd, akəs kudu, uwana uwarà kà bebi uwana arahəlla azladza à uda. Masla la uwana baba aŋa masasəfok mawisiga, ŋgaha sləm aŋha anik aya kà seteni. Malika uwaga akəs atsərkwəŋ aŋa mavay dəbow. ³ Uwana malika adatsərkwəŋ, adùw masla à afək zəŋzəŋga à abà, atsəkalla à ama la tsəkurəm, ŋgaha aslèràbal à tsəh tsèràh à mavay dəbow, kà masla aŋa maràhla azladza gudəŋ à vok à uda aya aw. Say baŋa mavay uwaga tafəl à ahəŋ, adàdəv à gay. La abatà tadəpələŋ ala aŋa kaslà ŋuv aya.

⁴ La lig aña uwaga la ahəŋ, gənəŋà azlakursi sufəl. Azladza uwana tadzàh madzay la afik, tabəzà maslay la slaka Zəzagəla kà madfàh seriya. Gənəŋà babay sifa aña azladza uwana tanàtsàh à atà gəl la vok ala uwarà, kà gay dziriga aña Yesu uwana tagadàŋ à afik, ŋgaha la uwana tazəŋ gay Zəzagəla aya. Atà tasləkàw tatagà uwaga amiyaka bà la maftsa vok aña bay aw, ŋgaha atà takəs masəlay aña tatagà kà manàh à madəgay banaw ahəl aŋatà aw. Tadz à ahəŋ la Yesu lagwa takoray la slaka gà la masla tsərəh à mavay dəbow. ⁵ Aganay azladza teraŋa uwana tawul à uda la mamətsay. (Ama azlaanik uwanay kà tadawul à uda dadəŋ aw, say baŋa mavay dəbow uwanay adaslay) ⁶ Gay gà la uwaga marabay agay la azladza uwana tawula à uda teraŋa. Atà Zəzagəla adapis à atà gay à vok kaykay. Ndzəfà aña mamətsay masəla la ahəŋ lakəl aŋatà aya aw, atà tadəgah azlaməna mav tatak la huma Zəzagəla la Yesu. Tadàkoray la Kristu mavay dəbow.

Zəzagəla aduwanə seteni

⁷ La mavay dəbow uwaga la abà, seteni kà matsərkwəŋga la mazakazak. Baŋa uwaga adàda à lig kà tadəpələŋ ala aya. ⁸ Adada à marahàhla azladza anik anik à uda la gudəŋ la vok gesina. Sləm aña azlagudəŋ uwaga kà Gog atà la Magog. Masla adàhama à atà gay à vok kà map guvəl la Zəzagəla tadəgay kà aŋuvaw bokuba wuyyaŋ uwana la mukwà la tsəh. ⁹ Aganay tazlaŋalay tasləh gəl à ahəŋ, tadàh à slaka gesina, takas gay à slaka maham à ahəŋ aña azlaməna gay Zəzagəla à adi, ŋgaha la huɸ gudəŋ uwana Zəzagəla awoyaŋ bay. Mok uwana takəs atà gay à adi, akəl asa à ahəŋ la zagəla, ababəh atà à gay. ¹⁰ Seteni uwana azàhàtəla kà, takəs, taduwa à guduh à abà la masla mapəhal gay à ahəl fidaga uwatà. Tadàsa ŋgərpa mavakay la mahəny la abà la abatà aña tsərəh à awtəy.

Seriya makəɸ gəl à ahəŋ

¹¹ ŋgaha aya gənəŋà kursi sufəl medfekuga, dza la afik, dzəgova. Gudəŋ à vok la zagəla tazàlla à huma ala tuwiz, manəŋ atà la ahəŋ aya aw tetuwa. ¹² ŋgaha aya kà, gənəŋà azlauwana tamàtsàh gesina, azlamagolga la azlabəzaga, atà tatsàzl à huma kursi aña Zəzagəla. La abatà azlawakitə mapazl vok gà la ahəŋ, la azlawakitə uwatà la abà, à uwana tatsətsərəh madfəhəŋ aña azladza à abà tadza à ahəŋ la sifa aña tsərəh. Mok uwana tapəzlay wakitə, Zəzagəla adfahà seriya à azladza uwana à gəl tamàtsàh uwarà. Adfahà atà seriya la tetəvi aña, kalkal bokuba uwana tafahàhəŋ à uwana tatsətsərə à wakitə uwaga à abà. ¹³ Bamərika

azlauwana tazàh à iyaw à abà la azlatsəhay anik anik kà Zəzagəla adàwulla atà à uda gesina, kà maɖàh à atà seriya kalkal la uwana taɖahàhàŋ suwaŋ. ¹⁴ Ndzəɖa aŋa mamətsay la mezewi adagay la ahəŋ aya aw, kà uwana taga la gudùh akàl la abà. Uwaga slaka mamətsay masəla. ¹⁵ Baŋa dza uwana sləm aŋha matsetserayga la wakità aŋa sifa la afik aw kà, taɖàduw à gudùh akàl à abà, aŋa tetuwa bay.

21

Zagəla mawga la gudəŋ à vok mawga

¹ Kiya uwaga la lig la ahəŋ, gənəŋà zagəla mawga la gudəŋ à vok mawga. Zagəla maviyaga la gudəŋ à vok maviyaga adada à lig, ŋgaha azladərev la ahəŋ aya aw. ² ŋgaha gənəŋà huɖ gudəŋ tsikaslaga, huɖ gudəŋ uwatà kà maw Urusalima, uwana atsà à ahəŋ la zagəla la slaka Zəzagəla, atsà à vəɖah. Zəzagəla adaɖahalla vok à uda bokuba dugu uwana aɖàh vok kà mad à zil. ³ ŋgaha aya gətsənà kuda atsən la ndzəɖa la kursi sufəl la abà, agòɖ: “Nəŋàŋ Zəzagəla adaŋal gày aŋha à tataka azladza à abà, adàdza à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, taɖagay azladza aŋha. Zəzagəla la gəl aŋha adàgay la atà. ⁴ Masla adàɖahah à atà iyaw tugwi la adi ala gesina. Mamətsay adàgay la ahəŋ aya aw, matuway la maɖak ahàl à kuɖa adàgay la ahəŋ aya aw, mazay adàgay la ahəŋ aya aw, matərebay adàgay la ahəŋ aya aw, gesina kà tsewwa adagay, kà uwana azlatatak maviyaga kà adada à lig!”

⁵ Dza uwaga la kursi la afik agòɖ: “Nəŋàŋ, gəpakà azlatatak gesina ala kà mawga!” ŋgaha agòɖ à gi: “Tsetsèr uwanay gəpəh à ka, kà uwana azlagay uwanay kà dziriga, fida la tsəh aw.” ⁶ Agòɖ à gi aya: “Tsewwa adagay. Gi la uwana gi matera aŋa tatak gesina, ŋgaha gi la uwana gi makəɖ gəl à ahəŋ aŋa tatak gesina aya. Gi uwana gədzəkà tatak, ŋgaha gi uwana gəɖəkəɖ gəl à tatak gesina. Azladza uwana nəlay aza à atà, gəɖətəɖ à atà iyaw deyday. Iyaw uwaga kà iyaw uwana avà sifa.* ⁷ Aganay azlatatak uwana gəɖàvə azladza uwana takəɖàsl à mawisiga, gəɖagay Zəzagəla aŋatà, ŋgaha atà taɖagay azladza gulo. ⁸ Ama azladza uwana tasakal à tsəh ala, la azladza uwana taɖiŋ gəl à Yesu à vok aw, la azlaməna ləv mawisiga, la azlaməna makaɖ dza, la azlaməna mabila, la azlaməna maɖàh məzla, la azlaməna manəf mazlazlay, la azlaməna fida kà, taɖàwits atà à gudùh akàl uwana à

* 21:6 21.6 Yesayya 55.1

abà madehəŋ à abà gà la huleli. Uwaga la uwana agay mamətsay masəla.”

Urusalima mawga aŋa Zəzagəla[☆]

⁹ Kiya uwaga malika anik asà à slaka gulo. Agà tekula la tataka azlamalika mədfəf uwana la abà la tasà la ahàl uwana azlanğərpa makədf gəl à ahəŋ agàh la abà. Mok uwana adasa à waŋ agədf à gi: “Sà à waŋ, gəpəhakala dahalay uwana magadzaw adazəbay tsi.” ¹⁰ La kirim yewdi, Masasədfok Zəzagəla asà à ahəŋ à gəl gulo, ŋgaha malika uwaga adàla à gi à məŋ gudəŋ matsəkakadəyga à afik. Apəhgəla Urusalima huđ gudəŋ tsikaslaga aŋa Zəzagəla la zagəla la slaka Zəzagəla. ¹¹ Gudəŋ uwatà awutsəday wuzlwawuzl bokuba akur uwana sləm aŋha yaspe, sləm aŋha la ahəŋ kà məŋga gà. Awutsəday bokuba takenedeka. Uwaga kà mazləbay aŋa Zəzagəla la uwana awutsəday kiya uwaga. ¹² Gudəŋ uwaga zlagam məŋga, zinjzinja anuđa ala gay à adi dəkəts, gamagày kulo gəl aŋha səla la vok. La kəla gamagày kulo gəl aŋha səla uwaga kà tatsetsèràh sləm aŋa tsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa azla Isərayel à adi. ¹³ Kəla makəla tekula kà, gamagày makər makər la vok. Makər la mas à afik afats, makər la matədf à ahəŋ afats, makər la gəl la aku, ŋgaha makər la tsəh la ahəŋ, bokuba magəday magadzaw. ¹⁴ Tafà zlagam uwaga kà à azlaakur matatukw gəy kulo gəl aŋha səla à afik. La kəla akur la adi tatsetsèràh sləm aŋa azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu à adi.

¹⁵ Malika uwana atüğw à gi gay uwaga kà, agà la agəla luwàluwà la ahàl, uwaga kà agəla kà magorla tatak. Ahàd kà magor gudəŋ, la azlagamagày, ŋgaha la zlagam aŋha. ¹⁶ Huđ gudəŋ uwaga kà, agà banuga kiya uwaga gay ufađ nna kà kalkal gesina. Malika agùr gudəŋ uwaga la agəla aŋha: Zinjzinja aŋha kà, agà zuwid slewzi dəbow la dadərmokw səla, kəla gay tekula, kiya uwaga gay ufađ nna à zinjzinja aŋha bay. ¹⁷ La lig la ahəŋ malika agùr zlagam aŋha mawalay dzim la dzik ufađ gəl aŋha ufađ. Magur aŋha kà bokuba uwana anu azladza məgur tatak. ¹⁸ Zlagam gə, uwana kà tahàzl la tsəhay akur uwana tazalalla yaspe. Ama kà aŋa huđ gudəŋ kà taŋàl kà la luwàluwà dzəraŋ dzadzəraŋ bokuba takenedeka medekuga. ¹⁹ Azlaakur matatukw zlagam kà la luwàluwà tadahàhàŋ, kà la azlaakur anik anik mahadəyga. Akur teraŋa uwana taŋàlal zlagam à gəl kà tazalalla kà yaspe, masəla kà safir, mamakər kà agat, maufađ kà emerod, ²⁰ mazlo kà sardonikəs, maməkwa kà saruwan, mamədfəf kà kərisolit, mamtəgis kà beril, maladəga kà topas, makulo

[☆] 21:8 21.8 Dzaŋ Hezəkiyel 40

kà kərisopəras, makulo gəl anha tekula kà tiwrkəs, ngaha makulo gəl anha səla kà amətəs. ²¹ Kà anja gamagày kulo gəl anha səla uwaga kà, kəla gamagày kà, tafahàn kà la Perle, uwaga kà bokuba kololo, tetəvi anja hudf gudəŋ kà tafal kà luwàluwà dzəraŋ dzadzəraŋga bokuba takenedəka medəkuga.

²² La hudf gudəŋ uwaga kà gày Zəzagəla la ahəŋ aw, kà uwana Zəzagəla la gəl anha abəð à abà, atà la magadzaw. ²³ Kiya uwaga gənəŋà afats atà la təla tawudfay aya aw, kà uwana azlaka dza aya aw. Kà uwana la abatà kà, mazləbay anja Zəzagəla awudfay ngaha magadzaw avədfay kiya fənəs la hudf gudəŋ la abà. ²⁴ Azladza gudəŋ à vok gesina tadəugu-zahahay la udfaka anha la abà. Kikay kà udfaka uwaga, azlasufəl anja gudəŋ à vok tadàda à abà kà mav maslay anjatà gesina à Zəzagəla. ²⁵ Azlagamagày anja hudf gudəŋ tadàdza à ahəŋ mapazl vok gə kəla mavakay gesina. Matsakalla à ama la ahəŋ aw tsərəh à awtày, kà uwana vəd adəgay la ahəŋ aya aw. ²⁶ Kiya uwaga tadəsahla maslay anjatà à waŋ azlatatak zəbzəbga, zəbzəbga uwana la gudəŋ la vok. Tadədalla uwaga à slaka Zəzagəla kà mavəl. ²⁷ Ama kà anja tatak mawisiga kà, adàda à gudəŋ uwaga à abà aw. Azladza uwana àläh àlähga, la azlaməna fida tadàda à abà aw. Say azladza uwana tatsetsər sləm anjatà à wakità anja magadzaw à afik pəra, la uwana tadàdza à ahəŋ la sifa anja tsərəh à awtày.

22

¹ Malika apəhgəla mukwà iyaw uwana avà sifa à azladza aya. Awudfay dzəraŋ tsərəh à godega bokuba tekenedəka medəkuga, akəl à uda la kursi anja Zəzagəla la abà, la anja magadzaw. ² Masla akəlay la ləv barama anja hudf gudəŋ uwaga la ama. Ama ahəf uwana avà sifa à azladza dzərra la gay mokmak nna, avà mayyay kəla təla asik tekula, bokuba magodfay asik kulo gəl anha səla la mavay la tsəh. Amiyaka babasl anha bay kà, yohof kà mawar azladza gudəŋ à vok ala gesina. ³ Ama uwana Zəzagəla adàtsafla gesina kà adəbəza vok la abà aw.

Say kursi anja Zəzagəla la anja magadzaw pəra uwana tadəgay la hudf gudəŋ uwaga la abà, la azlaməna sləray anjatà kà masləkaway. ⁴ Tadənəŋ hudf adi anha, tadətse-tserah sləm anha à madəgay anjatà. ⁵ Kiya uwaga vəd adəgay la ahəŋ aya aw, azlafənəs, la afats adəzlaka azladza aya aw. Kà uwana Sufəl Zəzagəla la gəl anha adəv udfaka. Atà tadəkoraŋ anja tsərəh à awtày.

Mas à waŋ anja Yesu

⁶ Kiya uwaga malika agòd à gi: “Gay uwanay kà dziriga, fida la abà aw. Sufəl Zəzagəla uwana avà Masasəđok aŋha à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, asləl malika aŋha à ahəŋ kà mapəhla ala uwana adàpaka vok la huma à gay à azlamagamza aŋha.”

⁷ Yesu agòd: “Nekwa, gəwula à waŋ. Marabay agay la azladza uwana takəs gay uwana la wakità uwanay la abà, kà uwana Zəzagəla la uwana afətalla à ama ala la Masasəđok aŋha!”

⁸ Gi Yuhana gətsənà azlatatak uwaga la sləm gulo, ŋgaha gənəŋəŋ uwaga gesina la yewdi gulo. Mok uwana gədatsən uwaga gesina la manəŋəŋ, gəkədəc à makəla asik aŋa malika, uwana apəhgəla uwaga gesina, kà masləkaway.

⁹ Ama agòd à gi: “Kəfahaŋ kiya uwanay aw. Gi bay, gi magamza aŋa Zəzagəla, bokuba kak, ŋgaha la azladza aŋak uwana Zəzagəla apəh à atà gay ahəl la azlauwana tanəfa gay aŋa wakità uwanay. Kà aŋa uwaga kà, kazləba gi aw, zləbà kà Zəzagəla!”

¹⁰ Kiya uwaga agòd à gi aya: “Zəzagəla afətàka à ama ala à uwana tatsətsər à wakità uwanay à abà. Kakəsa gay uwanay la ləv aŋak pəra aw, kà uwana kaslà aŋa azlatatak uwanay kà nekwa. ¹¹ Gəgod à azlaməna mađàh mawisiga, gəgod à azlaməna ləv mawisiga kà baŋa asa à akul magay kiya uwaga kà: ‘Dàw à huma à gay la ləv mawisiga pəra zlà.’ Kà aŋa dza dziriga bay kà, ada à huma à gay la mađàh dziriga aŋha, dza uwana sətaka, ada à huma la sətaka aŋha gesina.”

¹² Kiya uwaga Yesu agòd: “Digiya tsənàwəŋ, nekwa gəwul à waŋ. Gi gədàsəlla azlatatak à waŋ la ahəl, kà gi aŋa mapəl masik aŋha à dza. ¹³ Gi uwana gi la ahəŋ dagay uwarà, ŋgaha gi uwana gədəgay la ahəŋ aya. Gi uwana gədzəkà tatak, ŋgaha gi uwana gədəkəc gəl à tatak gesina.”^{*}

¹⁴ Marabay agay la azladza uwana tapalàh lukut aŋatà, atà la uwana la tetəvi aŋa maday à huđ gudəŋ à abà. Atà la uwana azlawla atà, kà mazuw mayyay ahəf, uwana avà sifa à azladza. ¹⁵ Ama azlaməna falay, la azlaməzla, la azlaməna mađàh mabila kà, tadəgəc à uda. Azlaməna makad dza babay, la azlauwana tasləkaw mazlazlay, la azlaməna manəf fida kà, tadəgəc à uda babay, tetuwa tadəbək asik à huđ gudəŋ à abà aw!

¹⁶ Yesu agòd: “Gi, Yesu uwana gəsləl à akul malika gulo à waŋ kà maz à akul tatak uwanay gesina la azlagəy maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la aku, gi kà, gi dza uwana kakudaw. Gi mayyi à tsəh ala aŋa David. Gi ŋuzla gəl bebəŋ.”^{*}

^{*} 22:13 22.13 Yesayya 40.10; 44.6; 48.12; 62.11 ^{*} 22:16 22.16 Yesayya 11.1,10

¹⁷ Masasəḏok Zəzagəla, la mawḏa aṇa magadzaw takəs la azlaahàl sèla: “Sà à waṇ zlà!” Akul uwana katsənaw gay uwanay babay: “Sà à waṇ!”, kagodaw. Dza uwana nəlay azəṇ kà, asa à waṇ, abəzà iyaw sifa uwanay deyday.*

Makəḏ gəl à ahəṇ aṇa gay uwanay

¹⁸ Gi Yuhana gəsləhakulla sləm ala. Akul gesina uwana katsəbàw sləm à gay uwanay la wakità la abà, asà à waṇ la slaka Zəzagəla. Gi gəpəh à akul kà, baṇa dza akəḏəvəni gay à wakità uwanay à tsəh kà, Zəzagəla adàzala ṇgərpa à gəl suwaṇ, à uwana masla apəh la wakità uwanay la abà.

¹⁹ Ṇgaha bay, baṇa dza atetuwa uwana Zəzagəla afətàla à ama ala la wakità uwanay la abà kà, Zəzagəla adàzəḃal aṇa ala humà mayyay ahàf uwana avà sifa, ṇgaha la humà huḏ gudəṇ tsikaslaga uwanay, wakità uwana adapəhla ala.

²⁰ Masla sayda dziriga aṇa gay uwana la wakità uwanay la abà, agoḏ: “Ndzer, gi nekwa, gəwula à waṇ.”

'A tsa bə kità! Sà à waṇ, Sufəl Yesu!'

²¹ Sufəl Yesu apis à akul gay à vok kaykay gesina. Amen.